

PRINTED AT
THE 'CHANDRIKA' PRESS
MADRAS—21.

పీఠిక

సంస్కృతమునః గల బృహస్పతిఘంటువులలో వైజయంతీ నిఘంటువుకంటె. బహుళ ప్రచారము నొంది, సుప్రసిద్ధ మగు నమరసింహుని నామ లింగాను శాసనముకంటెను ఇది పెద్దది. దీనిని సుప్రసిద్ధ విద్వాంసుఁ డగు యాదవ ప్రకాశుఁడు రచించెను.

యాదవ ప్రకాశుఁడు తొలుత ఆర్వేత మతానుయాయు. భగవద్రామానుజుని గురువు. గురు శిష్యులగు జరిగిన వాదవివాదముల ఫలితముగఁ బివటి కీతఁడు రామానుజుని విశిష్టా ద్వైతమతమును స్వీకరించెను.

ఈతఁడు వైజయంతీ నిఘంటువునే గాక మఱి మూఁడు గ్రంథములను రచించెను. అవి - (1) యాదవభాష్యము (2) యతిభర్తృ సముచ్చయము (3) ఛందోవిచిలిభాష్యము - అనునవి.

యాదవభాష్యము బ్రహ్మసూత్రములపై వ్రాయఁబడిన గొప్ప వివరణ గ్రంథము. దీని సీతఁడు శ్రీ భగవద్దంకరుల భాష్యముతోపాటు శిష్యులకు బోధించుచుండెడివఁ డట !

యతిభర్తృ సముచ్చయము, యాదవ ప్రకాశుఁడు విశిష్టా ద్వైతమతమును స్వీకరించిన పిదప వ్రాయఁబడిన గ్రంథము. వైష్ణవమతముల కందఱికిని ఇయ్యది శిరోధార్యమును, బహుళ ప్రచారము కలదియు నగు గ్రంథము.

ఛందోవిచిలి భాష్యము పింగళచ్చందస్సూత్రములకు విపుల మగు వివరణము.

వైజయంతీ నిఘంటువు—

వైజయంతీ నిఘంటువు సుప్రసిద్ధ మగు గొప్ప కోశ గ్రంథము. పెక్కు

మంది ప్రాచీనవిద్వద్వక్తకుసులు తమ గీర్వాణగ్రంథవ్యాఖ్యానములలో దీనిని
వరమ ప్రమాణముగా ఉదాహరించి యున్నారు.

ఈ నిఘంటువు రెండుభాగములుగా విభజింపబడినది. మొదటిది
పర్యాయభాగము. రెండవది నానార్థభాగము. పర్యాయభాగమున, ఆ యా
శబ్దములకుఁ గల పర్యాయపదములు తెలుపబడినవి. నానార్థభాగమున,
ఒక్కొక్కపదమునకును గల అనేకార్థములు తెల్పబడినవి. మొదటిభాగమున
విదుకాండలు కలవు. అవి - స్వర్గ, అంతరిక్ష, భూమి, పాతాళ, సామాన్య
కాండములు. రెండవ భాగమున ద్వ్యక్షర, త్ర్యక్షర, శేషకాండములు
మూడు కలవు. అమరసింహుని నామలింగానుశాసనమునకుఁ దర్వాక
ఎంతోకాలమునకు రచింపబడిన దగుటచే ఇందు అందలి విషయములు చాల
వఱకు గ్రహింపబడినవి. కొన్ని యెడల అందలి స్లోకపాదము లున్నవి
ఉన్నట్లుగనే స్వీకరింపబడినవి.

యాదవ ప్రకాశుడు: దాక్షిణాత్యుడగుట వలన నతఁడు రచించిన
యీవైజయస్త్రీ నిఘంటువు దక్షిణ దేశమునందే ఎక్కువ ప్రచారము పొంది
యుండింది. అమరశోకమునందు లేని పదములు చాలవఱకును గలవు. ముఖ్య
ముగా-తెలుఁగు ప్రబంధములలోఁ గానవచ్చు పెక్కు తత్సమ పదములకు
అధార మీవైజయస్త్రీ నిఘంటువేయని పాండురంగమాహాత్మ్యము మున్నగు
వానినిబట్టి తెలియుచున్నది. మఱియును 'బొక్కణ (సంచి), మేటా (మేడ)
కవీలీ (కవిల), కరణ (కరణము), సిండి (సిండి), మానీ (మానిక), జోన్నల
(జొన్నలు), వంటి పదములు నిందుఁ జేర్పబడినవి. గుఱ్ఱమును అర్థమునఁ గల
'కుదర' పదమిందు 'కుదరోఽశ్వః' అని కలదు. ఆ కాలమున కొన్ని దేశ్య
పదములు స్వేచ్ఛగా సంస్కృత ప్రసంగములలో వాడబడుటచే, అవి యిట్లు
నిఘంటువుల కెక్కియుండ వచ్చును.

సుప్రసిద్ధుడుగ నీ నిఘంటువు అటువదియైచేండ్ల క్రిందటి వఱకును అముద్రితముగనే ఉండినది. 1893-వ సంవత్సరములో-చెన్నపురి. రాజధాని కళాశాలలో సంస్కృత భాషాశాఖాధ్యక్షులుగ ఉండిన శ్రీగస్తవ్ - ఆపర్ట్ (Mr. Gustav Oppert) దొరగారు పదసూచికతోఁగూడ దీనిని ప్రకటింపఁజేసి భాషావిజ్ఞయములకు మహోపకారి మొనర్చినారు. నాటి నుండి నేటి వఱకు నిది పునర్ముద్రణ భాగ్యము నొందనే లేదు! ఆలభ్యమైన యిట్టి యాత్మప్రగ్రంథమును ముద్రింపఁ జూచుకొనిన శ్రీ వావిళ్ల సంస్థ వారెంత యను ప్రశంసా పాత్రులు!

ఈ గ్రంథము శ్రీ ఆపర్ట్ దొరగారు ప్రకటించిన గ్రంథము ననుసరించియు ప్రకటింపఁబడుచున్నది. మూలమును తెలుఁగు లిపిలోఁ బ్రకటించుటయు, పదములకు తెలుఁగర్థములతో పట్టికను తయారుచేసి దీనితోఁ జేర్చుటయు నిందలి విశేషము.

వైజయంతీ నిఘంటువున కాంధ్ర)దేశమున మంచి ప్రచారముండినది. కాని, ఎంత యల్పించినను తెలుఁగు లిపిలోనున్న ప్రతిగాని, తెలుఁగుదేశము లోని దేవనాగరి ప్రతిగాని లభింపలేదు. ఇండ్ల ఇండ్లములుగ - కొలది భాగములు మాత్రము—ఒకటి రెండు లభించినవి. కాని ఆవి యా గ్రంథ ప్రకటనమున ఏ మాత్రము ఉపయోగించలేదు. ఇప్పటి ప్రతికంటె - తెలుఁగుదేశములోని ప్రతులు వేలుగానుండి యుండవలెను. ఏలయన ఇంద్రధనుస్సునకు 'వాయుఫల' మను పేరున్నట్లు "వాయుఫలం త్వంద్రధనుః" అని పెద్దలు వైజయంతీ నుదాహరింతురు. కాని, ముద్రిత ప్రతిలో "ఇంద్రాయుధం త్వంద్రధనుః" అని కలదు. ఇట్టి పన్నియేని ఉండవచ్చును. కాని, అంధ్ర)దేశపు ప్రతి లభింపకుండుట మన దురదృష్టము!

ఈ నిఘంటువున కెట్టి వ్యాఖ్యానములును లభించలేదు. అందువలన దీనిని సమన్వయించుకొనుట కెంతో శ్రమపడవలసివచ్చినది. ఒక్కొక్క

యెడ. పదసూచికలో ఈయందుండిన యర్థములు సరియైనవిగా తోచక పోవచ్చును అట్టి వేనైన ఉన్నయెడల పునర్ముద్రణమున నవి సరిచేయబడఁ గలవు.

ఈ నిఘంటువునకు పదసూచికకు తయారుచేయుటకును, అర్థములను వ్రాయుటకును ఎంతో కాలమువట్టినది. మన్నిత్రులును కొంతకాలము చెన్నపురి - రాజధాని కళాశాలలో సంస్కృతాధ్యాపకులుగా పని చేసి, ప్రస్తుతము కాకినాడ కళాశాలలో సంస్కృతాధ్యాపకులుగా ఉన్నవారును అగు వ్యాకరణ విద్యాప్రవీణ, భాషాప్రవీణ శ్రీ శ్రీ భాష్యం - అప్పలా చార్యులుగారు, (ఎం. ఏ.) దీనిని తయారుచేయుటలో ఎంతో సహకరించిరి. వారిలో డాబ్బటులేనిచో - తెలుగర్థములతోడి పదసూచిక తయారుగుట అసాధ్యమే యగును. కావున వారి కనేక ధన్యవాదములు.

ముద్రణ సామగ్రి కరవై, గ్రంథముద్రణ మసాధ్యముగా ఉన్న ఇట్టి కాలములో ఇట్టి బృహద్గ్రంథమును చక్కని కాగితములపై ముద్రించి, ప్రకటించిన శ్రీ వావిళ్లనుస్థా కార్యనిర్వాహకులు శ్రీకాళహస్తి-చంద్రహాళీశ్వర శాస్త్రి గారి రెంతయుఁ బ్రశంసార్హులు.

చెన్నపురి. }
1-11-58 }

బుధ విధేయుఁడు.
బులుసు . వేంకటరమణయ్య,

అనుక్రమణికా.

విషయము.	పుట.	క్షత్రియాధ్యాయః ...	104
పరిభాషా ...	1	వైశ్యాధ్యాయః ...	123
అ		శూద్రాధ్యాయః ...	136
1. స్వర్గకాండ. ...	3	4. పాతాళకాండః ...	148
ఆదిదేవాధ్యాయః ...	3	సరీసృపాధ్యాయః ...	148
లోకపాలాధ్యాయః ...	9	జలాధ్యాయః ...	154
యక్షాధ్యాయః ...	15	పురాధ్యాయః ...	159
2. అంతరిక్ష కాండః...	17	భూతాధ్యాయః ...	173
జ్యోతిర్నాధ్యాయః ...	17	5. సామాన్యకాండః	186
మేఘాధ్యాయః ...	25	గణాధ్యాయః ...	186
ఖగాధ్యాయః ...	26	ధర్మకర్తాధ్యాయః ...	192
శబ్దాధ్యాయః ...	31	గుణాధ్యాయః ...	196
3. భూమికాండః ...	35	అర్థవల్లింగాధ్యాయః...	201
దేశాధ్యాయః ...	35	అ	
వైలాధ్యాయః ...	41	6. ద్వ్యక్షరకాండః ...	214
వనాధ్యాయః ...	45	పుంలింగాధ్యాయః ...	214
పశుసంగ్రహాధ్యాయః...	65	స్త్రీలింగాధ్యాయః ...	220
మనుష్యాధ్యాయః ...	72	నపుంసకలింగాధ్యాయః	224
బ్రాహ్మణాధ్యాయః ...	83	అర్థవల్లింగాధ్యాయః...	228

నానాలింగాధ్యాయః... 230	నానాలింగాధ్యాయః... 277
7. త్ర్యక్షరకాండః... 239	పర్యాయ సంయోగన్యాయ
పుంలింగాధ్యాయః ... 239	ప్రదర్శనాధ్యాయః ... 281
స్త్రీలింగాధ్యాయః ... 247	అనేకార్థావ్యయా
నపుంసకలింగాధ్యాయః 250	ధ్యాయః ... 284
అర్థవల్లింగాధ్యాయః... 254	అవ్యయపర్యాయ
నానాలింగాధ్యాయః... 257	ధ్యాయః ... 287
8. శేషకాండః ... 265	లింగ సంక్రమాధ్యాయః 289
పుంలింగాధ్యాయః ... 265	గ్రంథసమగ్పణమ్,
స్త్రీలింగాధ్యాయః ... 271	సమాప్తిః ... 295
నపుంసకలింగాధ్యాయః 273	పాతాన్తరాణి ... 296
అభిధేయవల్లింగాధ్యాయః 275	పదానుక్రమణికా.
(అర్థవల్లింగాధ్యాయః)	నిఘంట్వంతర సంబంధః

వై జ య న్ని

పరిభాషా

ఓంకారార్థాయ తత్త్వాయ వాచ్యవాచకశక్తయే,
బ్రహ్మసంజ్ఞాయ పూర్వేషాం గురూణాం గురవే నమః. ౧
ప్రకాశ్యాష్టవిధం లింగం నిర్లింగం వచనాని చ,
వైజయంతీతి విఖ్యాతం క్రియతే నామశాసనమ్. ౨

5 స్త్రీపున్నపుంసకం లింగం సంకీర్ణం తచ్చ పంచధా,
సృష్టిసృష్టణ్ణ పణ్ణస్త్రీ త్రిలింగం వాచ్యలింగమ్. 3
సమాసలింగాద్విధితస్సహచర్యాత్ పృథక్ కృతేః,
లింగం విద్యాత్ప్రయోగాచ్చ క్తన్ సర్వత్రాపి న స్త్రీయామ్.
యత్ప్రవృత్తం సమాసస్య లింగం తత్ స్వాత్ సమాసినామ్,

10 విశేషవిధితః శ్వాసి లింగం తత్రాప్యయం క్రమః. ౫
స్త్రీలింగే స్త్రీత్యయం శబ్దః పుంలింగే నా పుమానితి,
పణ్ణక్తీ సపుమితిక్లిబే యే చ పణ్ణార్థ వాచినః, ౬
త్రిష్విత్సుక్తిర్వాచ్య లింగే త్రయీశబ్దస్త్రీలింగకే,
అస్త్రీత్యాది నిషేధేషు నృపణ్ణాదీతరద్వయమ్. 2

15 జ్ఞాతైరిజ్ఞైస్సహచర్యాత్ క్వచిత్ స్వాల్లింగనిశ్చయః,
ఏకత్ర సర్వే పుంలింగా స్త్రియోఽన్యత్రాన్యతోనపుమ్ .౮

- ఇత్యేకస్యాపి పర్యాయా లిజ్ఞాయాత్ర పృథక్కృతాః,
 ప్రయోగాత్ప్రియశో లిజ్ఞముదస్తః సంశయే పుమాన్. ౯
 సందిగ్ధద్వివచోఽస్తం క్షీ నా న్యైర్బహువచోఽస్తకమ్,
 20 సమాసే స్యుః పృథక్ సర్వే శబ్దా బహువచోఽస్తకే,
 న పూర్వశబ్దభాగత్ర పునస్త్యస్త మథాదితః. ౧౦

ఇతి భగవతా యాదవప్ర కాశేన విరచితాయాం
 వై జయన్త్యాం పరిభాషాభ్యాయః.

ఆదిదేవాధ్యాయః

- స్వర్గో నాక స్సురావాస ఊర్ధ్వలోకః ఫలోదయః,
సౌరికోభోగభూమిః స్త్రీ దివి ద్యౌశ్చ త్రివిష్టవమ్. ౧
- అమర్త్యభవనం గౌశ్చ త్రిదివస్సౌత్ స్వరవ్యయమ్,
దేవా నిలింపా మరుతో గీర్వాణా వాయునా స్సురాః. ౨
- 5 ఆదిత్యాబుభవోఽస్వప్నా వివస్వతో దివౌకసః,
ఆదితేయా దివిషదో లేఖా ఆదితినందనాః. 3
- సుపర్వాణః క్రతుభుజో నిర్జరా అమృతాశనాః,
బర్హిర్దుఖా విటృతయ స్త్రిదళా హవ్యయోనయః. ౪
- అమర్త్యాశ్చిథ న స్త్రీ స్యాద్దైవతం దేవతాస్త్రియామ్,
10 త్రయ ఏవాదిదేవాః స్యు ర్భృహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః. ౫
- ఆజానజా స్వతోదేవాః కర్త దేవాస్తు కర్తభిః,
బ్రహ్మ విధాతా విశ్వత్తా ధాతా స్రష్టా ప్రజాపతిః. ౬
- హిరణ్యగర్భద్రుహిణో విరించః క శ్చతుర్ముఖః,
పద్మాసనస్సరజ్జ్యేష్ఠ శ్చిరజీవీ సనాతనః. ౭
- 15 శతావస్తత్పతధృతి స్వయంభూ స్సర్వతోముఖః,
పరమేష్ఠీ విశ్వరేతాః పురుషో హంసవాహనః. ౮
- పద్మభూః ప్రాణదోవేధా ద్రుఘణో నాభిజో విధిః,
వాగ్వాణీ భారతీ భాషా గౌరీ ర్భృగీస్తీ సరస్వతీ. ౯
- విష్ణుర్నారాయణో బభృశ్చక్ర పాణిర్జనార్దనః,
20 దైత్యాః పుండరీకాక్ష స్త్రికకు ద్విషరశ్రవాః. ౧౦
- వీతాంబరో హృషీకేశో విష్వక్సేన శ్చతుర్ముఖః,

- శ్రీవత్సశ్రీవతి శ్చార్జ్య శ్రీవత్సాంకోఽచ్యుతోహుణః. ౧౧
 వాసుదేవ స్వభూశ్చక్రీ వైకుంఠః పురుషోత్తమః,
 అరిష్టనేమి రజిత శ్రీధరో యజ్ఞపూరుషః. ౧౨
- 25 ముజ్జకేశీ మురరిపు ర్గదాపాణి రధోఽక్షజః,
 అనస్తశాయీ బృన్దాణో ముకున్దో ధరణీధరః. ౧౩
 శతానన్ద శ్చతావర్తో యుగావర్త స్సూరోత్తమః,
 కాలకున్దో రన్తిదేవః కేశవో గరుడధ్వజః. ౧౪
 పద్మనాభో విశ్వరూపః కృష్ణో హరి రసంపుషః,
- 30 కైటభారి ర్భృహ్మనాభో గోవిన్దో మధుసూదనః. ౧౫
 ఆచారా వైష్ణవీ సూక్ష్మా లక్ష్మీః పుష్టిర్నిరంజనా,
 జీవనీ మోహనీ మాయా నవైతా విష్ణుశక్తయః, ౧౬
 కాస్తుభోఽస్య మణిర్లక్ష్మ శ్రీవత్సో నన్దకస్త్యసిః,
 చాపశ్చార్జ్యం పాంచజన్యశ్శంఖశ్చక్రం సుదర్శనమ్. ౧౭
- 35 కౌమోదకీ గదాఽథాస్య మత్స్యాద్యై స్సమనామకాః,
 అవతారా నృసింహస్తు హిరణ్యకశిపుద్విషన్. ౧౮
 ఉపేంద్ర ఇంద్రావరజో వామనో బలికణ్ణకః,
 ఆదిత్యో ద్విపదస్తాత్మ్య స్త్రివిక్రమ ఉరుక్రమః. ౧౯
 విష్ణుశ్చ జామదగ్న్యస్తు రామో దాశరథిః పునః,
- 40 రాఘవో జానకీకాన్తో రామో రావణసూదనః. ౨౦
 [ద్రూపణారిః ఖరారిశ్చ కుంభకర్ణారిరేవచ,
 రాక్షసఘ్న స్సుఖిరః కౌసల్యాననవర్ధనః. ౨౧
 పార్థివేన్ద్రో ధనుష్పాణి ర్భలీ దశరథాత్మజః,
 రామస్సంకర్షణః సౌరో బలదేవో హలాయుధః. ౨౨
- 45 బలభద్రః ప్రలంబారిః కాల్దీకర్షణోహలీ,

తాలాంకో రేవతీకాంత స్సాత్త్వతో ముసలీ బలీ. ౨౩

భద్రాంగో భద్రవదనః కామపాల స్సితాసితః,
బలో నీలాంబరశ్చాభ తస్య సంవర్తకం హలమ్. ౨౪
సౌనంద మస్య ముసలం కృష్ణో దామోదరోఽద్రిధృత్,

50 దాశార్హో నరకారాతి ర్వనమాలీ గదాగ్రజః. ౨౫
తైనిః కంసరిపు శ్శౌరి స్సారథిస్తస్య దారుకః,
వసుదేవోఽప్య జనకో దుందు తానకదుందుభిః. ౨౬

ప్రద్యుమ్నో మన్తభః కామో మారోమనసిజః స్తరః,
కన్దరోఽదర్పకోఽనజ్ఞో మినాంకో మకరధ్వజః. ౨౭

55 పుష్పధన్వా రతిపతిశృంకరారి రనన్యజః,
శూర్పకారి ర్మధుసఖః పంచేషు ర్విషమాయుధః. ౨౮
బంధుర్వామో జరాభీరు ర్హృచ్చయో మధుసారథిః,
బ్రహ్మసూ రనిరుద్ధః స్యాద్భృశ్యకేతు రుషాపతిః. ౨౯
అథాన్యే హ్యవతారాః స్యుర్నరనారాయణా వృషీ,

60 అశ్వో హయశిరాశ్చేషః కపిలో వ్యాస ఇత్యపి. ౩౦
దత్తాత్రేయశ్చ కల్కీ చ బుద్ధశ్చేత్యేవమాదయః,
కపిలస్తు మహావిష్ణు ర్వాస సృత్యవతీసుతః. ౩౧
పారాశర్యో ద్వైపాయనః కృష్ణద్వైపాయనోఽపి చ,
బుద్ధస్తు శ్రీఘనశ్చాస్తా బోధిసత్తోఽవినాయకః. ౩౨

65 సమస్తభద్ర స్సర్వజ్ఞో మారజి ల్లోకజిజ్ఞః,
షడభిజ్ఞో దశబలో ధర్మరాజ స్తథాగతః. ౩౩
మునీంద్రస్సుగతశ్శాఖ్యో మునిరద్వయవాద్యపి,
శాక్యసింహస్తు సర్వాధిపతిర్భృగోద్ధాని భృగుః. ౩౪
గౌతమశ్చాంబుజంధుశ్చ జిరస్తవ్హ స్రీకాలవృక్,

- 70 ఆప్తకర్తవరిభ్రష్టః వీతరాగశ్చ కేసలీ. 37
 లక్ష్మీః పద్మాలయా శక్తిర్తా క్షీరోదసుతేందరా,
 రమాబ్ధిజా భాగవీ చ స్త్రీలిజ్జాశ్చాంబుజాహ్వయాః. 38
 గరుడః కాశ్యపసుతో గరుత్మా సురగాశనః,
 సుషణ్ణ తనయస్తార్క్ష్యో వై నతేయో మహేంద్రజిత్. 39
- 75 పన్నగారిర్విష్ణురథ స్సువర్ణో విహగాధిపః,
 మహేశ్వరః పశుపతిః శ్రీకంఠః పాంసుచందనః. 37
 శంకరో గిరిశో దుద్రో నీలిశ శృశిభూషణః,
 భద్రేశ్వర శృంద్రమాళిః పినాకీ శశిశేఖః. 38
 కపర్ది ధూజ్జటిశ్శ్వాః కపాలీ నీలలోహితః,
- 80 ఈశ ఈశ్వర ఈశానో భర్తా మృత్యుంజయో మృడః. ౪౦
 వ్యోమకేశో మహాదేవః ప్రమథాధిపతిశ్శివః,
 శూలీ దక్షాధ్వరారాతిః కామారిః పరమేశ్వరః. ౪౧
 కృత్తివాసా అహిర్బుధోన్మత్తీ నీలగ్రీవ స్త్రీలోచనః,
 గంగాధరో విరూపాక్షో వామదేవో వృషధ్వజః. ౪౨
- 85 భూతేశః ఖండపరశుః స్థాణురంధకసూదనః,
 భగనేత్రాంతకో భీమస్త్రీపురారి ద్విగాయుధః. ౪౩
 కటాటంకో జటాటీరో జటార్కూటో మహానటః,
 హిండికాంతో రేరిహాణః సర్వజ్ఞో నందివర్ధనః, ౪౪
 స్థాలో డిండిశ ఉడ్డిశః కంఠేకాలో మహావ్రతః,
- 90 కృశానురేతా జోటింగః కంకటిక ఉమాపతిః. ౪౫
 ఖట్వాంగీ మందరమణి దులందో వృషవాహనః,
 ఉగ్రః కటపూర్దిగ్వాసా ధూండష్టాండోఽకుతశ్చనః. ౪౬
 బహురూపోఽధర్మకుటో దశబాహుర్దళావ్యయః,

- జ్ఞానం వైరాగ్యమైశ్వర్యం తపస్సత్యం క్షమా ధృతిః. ౪౭
- 95 ప్రప్తృత్యమాత్మసంబంధోఽప్యధిష్ఠాత్మత్వమిత్యపి,
అన్యయాని దత్తైతాని శంభోరవ్యయ మస్త్రియామ్. ౪౮
వామా జ్యేష్ఠా శివా రాద్రీ చిత్తోన్మాదకరీ సుఖా,
కాలీ కలేబరా భూతదమనీ చేశశక్తయః. ౪౯
కపర్దోఽస్య జటాజూటః ఖట్యాంగోఽస్య సుఖంఘ్రణః,
100 వినాకోఽజగవం యుగ్యమజగావ మజిగవమ్. ౫౦
ప్రమథాః స్యుః పారిషదా నందీస్యాన్నందికేశ్వరః,
అథ కూశ్మాండకః కేలికిలో గణపతిస్త్రియః. ౫౧
భృంగరీటః పునర్భృంగీ చరీ భృంగిరిటిశ్శలః,
వృషాణో లూనదోర్భాణో భేలుకస్తు కృతాలకః. ౫౨
105 వీరభద్రస్తు దేవాబో విఘ్నేశస్తు వినాయకః,
లంబోదరో హస్తీరాజ ఏకదంతో గజాననః. ౫౩
ద్వైమాతురః పరశుభృదాఖుయానో గణాధిపః,
కుమారశ్చరజః స్కందస్తారకారి రుమాసుతః. ౫౪
మహానేనో మహాతేజాశ్చక్తిపాణిర్మహోఽగ్నిభూః,
110 వైజయంత స్సిద్ధసేనస్సేనానీశ్శిఖవాహనః. ౫౫
స్వామీ గాంగేయ గౌరేయబ్రహ్మచారిమహాజనః,
షాన్తాతురః కార్తికేయో బ్రహ్మగర్భష్టడాననః. ౫౬
సుబ్రహ్మణ్యో నీలదంష్ట్రః క్రౌంచారిః కుక్కుటధ్వజః,
అస్యశాఖో విశాఖశ్చ నైగమేషశ్చ పృష్ఠజాః. ౫౭
115 ఉమా మేనాత్తజా రాద్రీరుద్రాణీ సర్వమంగళా,
ఆర్యాఽద్రిజా మహాదేవీ శర్వాణీ పార్వతీ శివా. ౫౮
భ్రామరీరేవతీ పక్షి గౌతమీ వాజ్రవీ సతీ,

- అపర్ణాపరుజా జూరి శండిలీ వారుణీ హిమా. ౫౯
- బర్హి ధ్వజా శతముఖో యోగినీ పరమేష్ఠినీ,
- 120 సునన్దా నన్దినీ నన్దా నన్దయన్తీ కలాపినీ. ౬౦
- కాలరాత్రీ మహారాత్రీ రక్షదన్త్ర్యేకపాటలా,
- ఏకపర్ణా భద్రకాలీ మహాకాలీ కరాలికా. ౬౧
- దుర్గా కాత్యాయినీ చండి కైటభీ సింహవాహనా,
- యమేన్ద్ర కృష్ణ మైనాక రామాణాం భగినీ స్వసా. ౬౨
- 125 వింధ్యమందరకాంతార మలయేభ్యశ్చ వాసినీ,
- చణ్డముండా తు చామున్డా చర్చా మార్జారకర్ణికా. ౬౩
- కర్ణమోటీ మహాచణ్డి మహాగంధా కపాలినీ,
- బ్రాహ్మీ మాహేశ్వరీ చైన్ద్రీ వారాహీ నారసింహ్యపి. ౬౪
- కామారీ వైష్ణవీ చేతి తా వీతా స్సప్తమాతరః. ౬౪౫

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయన్త్యాం స్వర్గకాండే ఆదిదేవాధ్యాయః.

లోకపాలాధ్యాయః

ఇంద్రో దుశ్శవనో వజ్రీ వృత్రారి ర్వాసనో వృషా,
 వృశశ్రవా స్సునాసీర స్సహస్రాక్షో దివస్పతిః. ౧
 వాస్తోష్పతి ర్బలరిపుః పురుహూతః పురందరః,
 మఘవా పూర్వదిక్పాలః పృతనామాట్ సురాధిపః. ౨

5 సంక్రద్దనో హరిహయో గోత్రభిత్ పాకశాసనః,
 పులోమశత్రు ర్హరివా నూర్ధ్వధన్వా శచీపతిః. 3
 కారుర్జచ్చురిపు ర్జిష్ఠు ర్తరుత్వాన్ హరివాహనః,
 స్వారాడృభుక్షో స్సత్రామా బిడౌజా స్సితకుంజరః. ౪
 భూరిశ్రవా శ్చిత్రరథ స్సునాసీరో యుధిష్ఠిరః,

10 పరమన్యు ర్వజ్రపాణి శ్శతమన్యు ర్విభీషణః. ౫
 ఆఖండల ఉగ్రధన్వా మేషాణ్డోఽప్సరసాం పతిః,
 ఖదిరో మాహిరో దాల్మి శ్శయీచిర్వియునో జయః. ౬
 గౌరవస్కన్ది బన్దికౌ వారణో దేవదుందుభిః,
 మహేంద్రో బాహుదన్తేయ స్తురామా డ్వజదక్షిణః. ౭

15 దృషస్వసు ధనాద్యస్య పురాజశ్శాన్తికర్తృకృత్,
 సుతో జయో జయస్తశ్చ జయదత్తోఽస్యభో సుతా. ౮
 జయస్తీ దేవనస్తీ తు ద్వారస్థ స్సూతస్తు మాతలిః,
 ప్రాసాదో వైజయంతోఽస్య వైజయంతో ధ్వజోఽపి చ. ౯
 అమరావత్యస్య పురీ స్యా త్సుకగ్నవ మిత్యపి,

20 అనోఽస్యదృషణశ్వస్వాదా రామ స్త్వస్య నన్దనమ్. ౧౦
 క్రీడాసరో నన్దిపరః క్రీడాభూత్త్వస్య నన్దికా,
 పులోమజా శచీద్ధాన్తి పౌలోమీ జయవాహినీ. ౧౧

- విరావతోరాథస్తరిభ్రనాగోఽభ్రముప్రియః,
విరావణ శ్చతుర్దంష్ట్ర సూన్యభ్రాతారి మగ్ధనః. ౧౨
- 25 అస్త్రియా వజ్రకులిశౌ భిదురం శతధారకమ్,
వ్యాధామః పుంసి దంభోలి శ్శతకోటిః పనిర్భిదుః. ౧3
వహ్నిరై వ్యక్వానరో ఘాసిః కృష్ణవర్తా సమస్తభుక్,
జాతవేదా బృహద్యాసు ర్వీతిహోత్రస్తనూనపాత్. ౧౪
దహనో జ్వలనశ్శుష్టా రోహితాశ్వ ఉషర్భుధః,
- 30 శోచిష్కేశ స్త్రిధామాగ్నిరుదర్పిః పావకోఽనలః. ౧౫
హిరణ్యరేతా స్సప్తార్చి ర్వసురేతా హుతాశనః,
కృషీటయోని రర్చిష్టాన్ ధూమకేతు ర్ధురాసదః. ౧౬
మస్త్రజిహ్వా స్సప్తజిహ్వా స్సృగ్విజ్జహ్వా హవ్యవాహనః,
అశ్రయాశో వాతసఖః కృశాను ర్వాతసారధిః. ౧౭
- 35 వమిర్భుజః పచిస్సాచి శ్చిరిర్వచతిరంచతిః,
జాగ్రుచిస్సహరిస్సప్తార్చిర్దమునీ హవనో హవః. ౧౮
స్రుదాకుర్భరధః వీథో జాహురాణేషిరా శిరాః,
తేభోఽప్పిత్ర మపాంపిత్రం స్వాహాగ్నాయీ చ తత్ప్రియా.
స్కంధాగ్నిస్థూలకామాగ్ని ర్దుర్దురస్తు తుషానలః,
- 40 ఛాగణస్తు కరీషాగ్ని ర్దేఘవహ్ని రిరందమః. ౨౦
కుక్ష్యగ్ని ర్హృచ్చయోఽథార్వే ద్వా సంవర్తకబాడబౌ,
సహరతూదవోదుర్ధస్తాణ్ణేతూమతరత్సమా. ౨౧
క్రవాగ్నిస్త్రేతదాహాగ్ని రేవాగ్ని ర్హవ్యనాహనః,
సహరతూస్తు దైత్యానాం పితౄణాం కవ్యవాహనః. ౨౨
- 45 అపానపాత్తు యజ్ఞాగ్నిః క్రత్వగ్నిః స్వాదపాన్నపాత్,
శుక్రాన్వాహార్యపచనా వధ్వరే దక్షిణానలే. ౨౩

గార్హ పత్యో గృహపతిః పవమానశ్చ పశ్చిమే,
శంస్య ఆహవనీయశ్చ పూర్వోఽగ్ని ర్హవ్యవాహనః. ౨౪
సభ్యాససభ్యౌ తత్పూర్వా వాయుస్సాన్యత్ పాశుబంధికః,

50 పథిశ్చద్వర్త హోమేషు పదహోమేష్యనీకవాన్. ౨౫

ఆధానాదిష్యహస్తాన స్సురభిర్యాపకర్తణి,
బ్రహ్మదనాగ్నిర్భరతో యవిష్టస్సురనాహుతో. ౨౬
మహిమాంస్తు విహహగ్ని ర్వైశ్వదేవాగ్నిరదృభతః,
త్రతాన్తే బహురన్నాదః సులభః నాకయాజ్ఞికః. ౨౭

55 సవ్యస్తు మృతకే వహ్ని రపసవ్యస్తు సూతకే,
ధూమస్తరి ర్దేఘవాహీ ధూహోఽసౌగంధవాసితః. ౨౮
శిఖాజిహ్వార్చిరపుమాన్ కీలాజ్వాలా చ నృప్రియోః,
యులకా తు మహాజ్వాలా ప్రవర్గ్యో నీలరోఽపి చ. ౨౯
సప్తజిహ్వః పునః కాలీ కరాలీ విస్ఫులింగినీ,

60 ధూమవర్ణావిశ్వరుచి ర్లోహితా చ మనోజవా. 3౦

త్రయీ స్ఫులింగోఽపుంజోనా ఖడ్గాంగశ్చాథసంజ్వరః,
సంతాపః స్యా త్ప్రకాశస్తు ద్యోత ఆలోక ఆతపః. 3౧
దీప్తాగ్రం కాష్ఠముల్కాస్యా త్క్రమురోఽలాతముల్కుమ్,
అంగారోఽస్త్రీ ప్రశాంతార్చి రింగారః కారికాగ్నివిత్. 3౨

65 భసితం భస్తభూతిః స్యా దగ్న్యైత ఉపాహితః,
యమః పితృపతి ర్దధ్ధధరో మహిషవాహనః. 33

యమరాడ్యమునాభాతా మందో వైవస్వతోఽన్తకః,
సావిత్రేయ శ్శాద్ధదేవ స్సమవర్తీ పరేతరాట్. 3౪
కాలః కృతాంత శ్శమనః కీనాశో దక్షిణాధిపః,

70 ధర్మరాజః పురాణాంతః కాలకుంభో విశీర్ణపాత్. 3౫

పత్నీ యమస్య ధూమోన్యా చిత్రగుప్తస్తు లేఖకః,
 పంజికాత్వగ్రసంధానీ కాలీచీ తు విచారభూః. 3౬
 నరణో నారణోవ్యేష నిరయో దుర్వతిః స్త్రియామ్,
 అవీచ్యంతా రారవాద్యాః ప్రాయశో నరకా నరి. 3౭

75 నారకా జస్తవఃప్రేతా యాప్యా అప్యాతిబాహికాః,
 ప్రేతాః పరేతా వేతాలా గంధర్వా స్సత్త్వకాగ్రహః. 3౮
 యాతనాకారణాదుఃఖం త్వమసస్యం ప్రసూతిజమ్,
 స్యాత్కృష్టం కృచ్ఛమాభీలం త్రిష్వేషాం తద్వదగ్రహః. 3౯
 అథ రక్షాంసి యాతుని రాక్షసా అలలోహితాః,

80 రాత్రించరా రాత్రిచరా క్రవ్యాత్ క్రవ్యాదనైపుతాః. ౪౦
 కైకసేయా యాతుధానాః పురుషాదాః ప్రవాహికాః,
 అనుషా విధురా రక్తగ్రహశ్శంకవ ఆశరాః. ౪౧
 అలక్ష్మీ ర్నిర్మతి జ్వేష్టా రావణస్తు హరానతః,
 దశాసోఽస్య వింశతిభుజ శ్చతుష్టాన్తానమన్దిరః. ౪౨

85 లంకేశ్వరో యాతుపతి స్సన్నాహోఽస్యవిచోలకః,
 చంద్రహాసస్తు ఖడ్గోఽస్య క్రీడాభూ స్త్వమరావళీ. ౪౩
 అశోకవనికోద్యానం త్రిశిర స్సమనీపదః,
 ఇంద్రజిహ్వేఘనాదః స్యాత్ ప్రహస్తః స్యాదలంబుసః. ౪౪
 వరుణ శ్శీతలోవామో దుందుభిస్సంవృతోఽప్పతిః,

90 అంబువాసోఽంబుకాంతారః పాశీ మకరవాహనః. ౪౫
 ప్రచేతా యాదసాన్నాథః ప్రత్యగాశాపతి స్తథా,
 జలభూపణఉద్దామో గౌరీ తు వరుణప్రియా. ౪౬
 వాతోవాయు ర్జగత్ప్రిణ శ్శుషిల శ్శ్వసనోఽనిలః,
 గంధవాహో గంధవహో మాతరిక్వా సమీరణః. ౪౭

95 యుజినో లఘుగోవాతి ర్ధ్వజప్రహరణో జగత్, ౪౮
 దైత్యదేవో వహః ప్రాణో నభః ప్రాణోఽంకతి స్సరః.
 ఆశుగః పవనః స్పర్శః పవమానః ప్రభంజనః,
 మరుద్భూలిధ్వజోమర్క స్సమీరోఽగ్ని సఖశ్చలః. ౪౯
 శుష్కిర్హుబలోవేగీ నభోజాత స్సదాగతిః,

100 నభస్వాన్ మారుతశ్శీఘ్రః పృషదశ్వః ప్రకంపనః. ౫౦
 సంక్రావాత స్సచృష్టిస్సాస్త్వ ద్వాత్వాత్వాతస్తు మండలీ,
 మృదువాత శ్చించిలికో వేధాలిట్ సారతోఽపి చ. ౫౧
 మధ్యమో హరితోనేరీ యశానికః స్వేదచూషకః,
 ఖరః స్వరింగణోఽథాసౌ గ్రీష్ఠో ఝంఝానిలోఽనిలః. ౫౨

105 పయోదాన్తే తు పవనో వసంతేఽమలపాలికః,
 గరవాయు ర్నిదాఘేఽల్ప శ్శిశిరే సపుటానిలః. ౫౩
 జారవాయుస్తు హేమంతే శారద స్సార్ణవ శ్శరః,
 గోగంధనః పురోవాత ఉత్తరస్తు హిమానిలః. ౫౪
 రం హస్తరః క్షీ ప్రసభో జవోవేగః స్యదో రయః,

110 కుజేరో యక్షరాడ్యక్షః కుతనుః కిన్న రేశ్వరః. ౫౫
 మనుష్యధర్మైల బిలః పౌలస్త్యో ధనదో ధనీ,
 కైలాసనాథ స్త్రిశిరా ధనాధ్యక్షో వటాశ్రయః. ౫౬
 నిధిసాలో వైశ్రవణో వితేశో నరవాహనః,
 రాజరాజః పరావిభః కింశాలీ గుహ్యకేశ్వరః. ౫౭

115 ఏకపింగో రుద్రసఖః కుడః పుణ్యజనేశ్వరః,
 ఇచ్ఛావసూ రత్నగర్భో రత్నహస్త స్సితోదరః. ౫౮
 ఆస్యోద్యానం చైత్రరథం పుత్రస్తు నలకూబరః,
 పురీవస్వోకసారాస్య విమానం పుష్పకోఽస్త్రియామ్. ౫౯

నిధానం గూఢకేశోనా నిధిశ్చేవధిరస్త్రియామ్,

120 భేదాః పద్మోమహాపద్మ శృంఖో మకరకచ్చపా. ౬౦

ముకుంద కుందనీలాశ్చ చర్మశ్చేతి నిధేర్నవ. ౬౦౫

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయన్త్యాం స్వర్గకాండే లోకపాలాధ్యాయః.

యక్షాద్యధ్యాయః

పుష్కానన్దా స్త్వస్సరస స్సుమదాశ్చ రతేమదాః,
 స్వర్వేశ్యాశ్చభఖాషేయో యక్షోఽథ తురగాయనః. ౧
 గంధర్వో గాతు గాంధర్వా సిద్ధాః స్యుః సనకాదయః,
 భూతాపుత్రాస్తు భూతాని భూతాశ్చ శివపార్శ్వగాః. ౨

5 కిన్నరాః స్యుః కిం పురుషా మయవోఽశ్వముఖాశ్చ తే,
 గుహ్యాకామాణిచరయ స్తథా దేవజనాస్సుతాః. 3
 విద్యాధరాస్తు ద్యుచరాః భేచరా సుత్యయావనాః,
 విశాచః స్యా త్కాపిశేయోఽనృజుద్ధర్వాశ్చ పిండకః. ౪
 దేవయోనయ ఏతేస్య స్వర్వేశ్యాద్యా సురక్షసః,

10 నాసత్యదస్త్రానాసత్యా వశ్వినౌ వరవాహనౌ. ౫
 ఆశ్వినేయా యజ్ఞవహ్నా దేవవైద్యా వరాస్తకౌ,
 నాసీశ్యా వశ్వినౌదస్త్రా విశ్వకర్తాద్యువర్ధకః. ౬
 త్వష్టానామ సదేవానాం మయోనామ సురద్విషామ్,
 సనత్కుమారో వైధాత్రో నారదః కలహప్రియః. ౭

15 రుద్రావసవ ఆదిత్యా విశ్వే సాధ్యా మరుద్గణాః,
 తుషితా భాస్వరాద్యాశ్చ బహవో దేవతాగణాః, ౮
 మన్వస్తరేషు భిద్యంతే దేవా స్సక్షర్షిభి స్సహ,
 అసురా దానవాదైత్యా దైతేయా దేవశత్రవః. ౯
 పూర్వదేవా శ్శుక్రశిష్యా రసాగేహా హరిద్విషః,

20 ఈదృజ్చేత్యాదిభిర్తన్త్రై స్సప్తప్రోక్తా మరుద్గణాః. ౧౦
 స్వానభ్రాపితి గంధర్వగణా ఏకాదశోదితాః,
 సుధర్మాస్యా ద్దేవసభా దివ్య ఉచ్చైశ్శ్రీవాహయః. ౧౧

మేరు స్సుమేరు స్సవ్యక్తాద్వి ర్శణిసాసు స్సురాలయః,
మహామేరు ర్దేవగిరి ర్గోధుక్ చాథాఽపరేఽద్రయః. ౧౨

25 తాలాకామేరుగండాశ్చ యేమేరుం పరితః స్థితాః,
మన్దాకినీ వియద్ధంగా స్పర్షదీ సురదీర్హికా. ౧౩
పక్ష్యేతే దేవతరవో మందారః పారిజాతకః,
సన్తానః కల్పవృక్షశ్చ హరిచందన మస్త్రీయామ్. ౧౪

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం స్వర్గకాండే యక్షాద్యధ్యాయః.

స్వర్గకాండే స్సమాప్తః.

జ్యోతిరధ్యాయః

అస్తరిక్షం నభోవ్యోమ గగనం సురవర్ష ఖమ్,
వియద్విష్ణు పదం దివ్యం వాయునర్ష విహాయసమ్. ౧
తారావర్షామృతం మేఘవర్ష చాకాశ మస్త్రియామ్,
ద్విగళాశా కకుద్ధీరీ హరిద్యేనవధూ స్ఫురిః. ౨

5 అవ్యయీభావోఽపదిశ మవాస్తర దిశా విదిక్,
క్రమాత్పూర్వాది దిక్షాథా ఇద్వాద్యా శృంగరాష్టమాః.
లోకపాలాస్తవోగ్రాహ్యో దిక్షైచ్చద్విచాదయోభిదాః,
ఆగ్నేయీ తు చరాశాస్యా నైర్మృతీ తు దిగన్తకీ. ౪
మారుత్యనస్తా శార్వీ తు శాలామౌష్యపరాజితా,

10 కౌపేర్యాదిషు తూదీచీ ప్రాచ్యవాచీ ప్రతీచ్యపి. ౫
బ్రాహ్మీతూర్ధ్వాఽథనాగీ స్యాన్నారకీచాధరాకమప్,
దిక్షణ్డలం చక్రవాళం దిగస్తః కరిశోలుకమ్. ౬
దిక్షధ్యే కరిణీచారం దిగ్యుగ్ధే మండపీఠికా,
అభ్యస్తరం త్వస్తరాల మవకాశోఽస్తరం పదమ్. ౭

15 విరావతః పుణ్డరీకో వామనః కుముదోఽశ్టనః,
పుష్పదస్తః సార్వభౌమ స్సుప్రతీకశ్చ దిగ్గజాః. ౮
కరిణ్యోఽభ్రముః కపిలా పిఙ్గలా నుపమాక్రమాత్,
తామ్రపల్లి శుభ్రదస్తీ చాఙ్గానా చాఙ్గానావతీ. ౯
అర్కసూర్యోఽర్యమాసూరో ద్వాదశాత్తా దివాకరః,

20 మూర్తాష్టా స్సవితాభాను ర్భూతుః పూషా దినప్రణీః. ౧౦
సస్తసప్తిః పద్మబంధు స్తనోఽనూరుసారథిః,

- ద్యుమణి ర్న రిదశోఽప్రిరశీతాంశు ర్వికర్తనః. ౧౧
 ద్యుమాన్ కుముద్వతీ శత్రు స్త్విహంపతి రహస్పతిః,
 భాస్కరోఽహస్కరో భాస్వా నివిచస్వాజ్జలతస్కరః. ౧౨
- 25 రశ్మిమాలీ దృగధ్యక్షః కర్తసాక్షీ త్రయీతనుః,
 తద్వర్తార్తస్త ముద్ధీర పాథిభేరుగభ స్తయః. ౧౩
 పాసిన్దృశానో రాత్రిద్విత్ ప్రభాకర విభాకరా,
 ఖాధ్వసీనః ఖలిలకః ఖగః ఖాజ్ఞ స్తమోరిపుః. ౧౪
 చణ్డాంశు రంశుమానంశు స్సహస్రాంశు స్సదాగతిః,
- 30 ఆదిత్యో మిహిరో మిత్రో రవిః ప్రత్యూషడమ్భరః. ౧౫
 ఘృష్టిపాదమయూఖాంశు సాంధ్యోద్యోతగభ స్తయః
 కిరణోస్త్రా చ రోచిః క్షీ రశ్చిరక్షీ మరీచిచత్. ౧౬
 తాసాం శతాని చత్వారి రశ్మీనాం వృష్టిసజ్జనే,
 శతత్రయం హిమోత్సర్గే తావద్ధర్మస్య సజ్జనే. ౧౭
- 35 ఆనన్దనాశ్చ మేఘాశ్చ నూతనాః పూతనా ఇతి,
 శతం శతం వృష్టివహస్తా స్సర్వా అమృతాస్త్రియః. ౧౮
 తావవ భన్దనామాన్దాః కాతనాః కోతనాః క్రమాత్,
 అథమేష్యశ్చ పోష్యశ్చ హ్లాదిన్యశ్చ శతం శతమ్. ౧౯
 హిమోత్సర్గాయతాస్సర్వా స్సర్వా శ్చంద్రాశ్చనామతః,
- 40 తావవరేశ్యో వాశ్యశ్చ మేఘాశ్చేతి యథాక్రమమ్. ౨౦
 అథరుద్రా విశ్వభృతః కకుహశ్చ శతం శతమ్,
 ధర్తాయ శుక్లాస్తాస్సర్వా మాధ్వశ్చక్వర్వశ్చిత్యపి. ౨౧
 ఆలోకస్తు ప్రభాభారుద్రచిదీధిత దీప్తయః,
 అథాతపో రౌద్రమిద్ధం మృగతృష్ణా మరీచికా. ౨౨
- 45 సంజ్ఞాస్య రేణుద్భయమయీ త్రసరేణు స్సువర్చలా,

- త్వాప్రప్రభావ్యధచ్చాయా వితుభా భూమిమయ్యపి. ౨౩
హిమయ్యతి శ్వశీచన్ద్ర శ్చన్ద్రమా శ్వశభృ ద్విధుః,
పరిజ్ఞా రోహిణీకాన్తో నిశానాథో నిశాకరః. ౨౪
పునయ్యవా నశాశ్వో నైరిన్దుః కుముదబాంధవః,
50 ఓషధీశో నిశాకేతు ర్మృగలక్ష్మోఽత్రినేత్రజః. ౨౫
హృద్యాంశురంశురబారి రమ్యతాంశుః కలానిధిః,
యజసస్తపసఃక్లేదు స్వద్దస్పష్టద్వో యథాసుఖః. ౨౬
ప్రాచీనతలకోజః వాన్యస్వస్పల్ప్రస్తప్తస్త్వప్రసత్,
ఉడురాజ శ్వశాంశ్వ సముద్ర నవనీతకమ్. ౨౭
55 చన్ద్రపాదాస్తు సంవాలా జ్యోతస్స చ శశిసః ప్రభా,
చన్ద్రికా చన్ద్రిమా చాన్ద్రీ కాముదీ చన్ద్రగోలికా. ౨౮
అంకశ్చిహ్నా మభిజ్ఞానం లాంఛనం లక్ష్మీలక్షణమ్,
పుష్పవన్దో సన్ధ్యోక్త్యాం సూర్యాచన్ద్రమసాపుభౌ. ౨౯
పరిగ్రహో పక్త్యాతు గ్రస్తార్కేంద్రోద్యోగగ్రహే,
60 ఉష్ణవోపరాగౌద్వా స తు సన్నిహితౌరవే. ౩౦
గజచ్చాయావ్యథార్కేంద్ర్యోః పరిధిః పరివేషకః,
కుజార మంగలాంగారా లోహితాంగో ధరాసుతః. ౩౧
కర్షకో రుధిరో భామః ప్రవ్యాలోఽవ్యథహర్షులః,
బుధః శ్యామాంగ ఏకాంగ స్సౌమ్యశ్చాన్ద్రమసాయనిః. ౩౨
65 వాచస్పతి రనిర్వాచ స్సరాచారోఽప్యభూస్పతిః,
గిష్పత్యాంగిరసౌచతూ శ్చాయశ్చిత్త శిఖండిజః. ౩౩
ప్రచక్షాదీదివిశ్చాక శుక్రో దూతో దివాచరః,
తిర్యగ్గామ్య సరాచార్య ఉశనా భార్గవః కవిః. ౩౪
మందః భోడోఽసితః క్రోడ శ్చాయాపుత్ర శ్వనైశ్చరః,

- 70 సూరిః స్థిరగతిః కోణో ద్విధాంగో యుగవర్తకః. 3౫
 శ్రుతకర్తా నీలవాసా వక్త్రకోలః స్థిరశృనిః,
 స్వర్భాసుగ్గ్రహకల్లోల సై సంహితేయో విధుం తుభః. 3౬
 రాహురభ్రపిశాచశ్చ కేతవో వికచాః కృశాః,
 ధూమజా శ్శిఖినో బ్రహ్మపుత్రా శ్రీమస్త ఆహికాః. 3౭
- 71 తారాభం రాత్రిజం ధిష్ణ్యం తన్నక్షత్రముడున్ననా,
 మృగశీర్షం మృగశిరో మార్గాయణ్యాగ్రహయణీ. 3౮
 ఇన్ద్రకాస్తచ్చిరోదేశే తారకా ఇల్వలామతాః,
 యోగ్యస్తీప్యశ్చ పుష్యస్యాద్యామకాతు పున్ద్రసూ. 3౯
 నిష్ఠాస్వాతీ విశాఖే తు రాధే ఆర్ద్రాతుకాలినీ,
- 80 శ్రవణే శ్రోణామూలే తు మూలవర్హ్యభశ్రవిష్ఠాసు. ౪౦
 మందాగాశ్చ ధనిష్ఠాశ్చ భరణ్యోఽపభరణీషు యోగ్యాశ్చ,
 జ్యేష్ఠాజ్యేష్ఠఘ్నిస్యాత్ ప్రోష్ఠపదాఃపుంస్త్రీయోస్సభద్రపదాః
 అశ్వినోవాళినాన్యవశ్వయుజావాశ్వకిన్యోచ,
 యథాప్రయోగమేతేషు వచనం స్యాద్వ్యవస్థితమ్. ౪౧
- 85 ఆషాఢాకృత్తికాశ్లేషా మఘాభూమ్ని స్త్రీయశ్చతాః,
 ఫల్గున్యోతు ద్విత్వభూమ్నార్హస్తశ్శతభిషక్చసా. ౪౩
 అనూరాధాస్తు పుంభూమ్ని శేషం సర్వవచస్త్రీనియామ్,
 వీర్యోనవైవనక్షత్రై రశ్విన్యాద్యై స్త్రీభిస్త్రీభిః. ౪౪
 త్రివీధికాత్ర యోమార్గా దక్షిణోత్తరమధ్యమూః,
- 90 ఉత్తరోదేవయానస్సన్య దోగ్ధియానస్తు మధ్యమః. ౪౫
 దక్షిణః పితృయాణః స్యాత్తత్రాద్యానాగవీధికా,
 రోహిణ్యాద్యాజవీధీస్యాత్తతస్త్వైరావతీ పరా. ౪౬
 మార్గోఽయం దేవయానాఖ్యో మఘాద్యా పునర్వాభీ,

- హస్తాదికా తు గోవీధీ తతోజారద్ధవీ పరా. ౪౭
- 95 మార్గోఽయం యోగియానాభ్యో మూలాద్యా గజవీధికా
శ్రోణాద్యా మృగవీధీస్యా తతో వైశ్వానరీ పరా. ౪౮
మార్గోఽయం పితృయాణాభ్య స్థానాన్యేషాం పథాం దివి,
విరావతం జారద్ధవం వైశ్వానర మితక్రమాత్. ౪౯
సప్తయ స్తుభేతారా రూపాశ్చిత్ర శిఖిణీః,
100 జ్యోతిషమయనం జ్యోతిశ్చాస్త్రం రాశిర్గ్రహహ్వయః ౧౦
పూర్వచక్రిమరాశ్యర్థౌ సందాలవలయాక్రమాత్,
సంజ్ఞాద్రేక్కూహో రాద్యా శ్చాస్త్రజ్ఞేయా సులిప్తకాః. ౧౧
కాలోఽనేహ చ దిప్తశ్చ ససూక్ష్మః స్త్రీ తుటి స్తుటిః.
ద్వే తుటి లఘుక్షరక స్తాద్వావక్షరపాతకః. ౧౨
105 తానిమేషా లిప్తికా తు తా ద్వౌ కాష్ఠా తు తా నవ,
తే ద్వే లవో లవాః పంచకలాదశ చ తద్వయమ్. ౧౩
వేశో వేశాః ష్టాదశక్షణో నాడీ తు పట్క్షణాః,
ద్వేతునాడ్యో ముహూర్తోఽస్త్రీ ఘటికా ఘరికేతి చ. ౧౪
త్రిశతా త్రై రహారాత్రః పక్షాంగోఽప్యథవాసరః,
110 దినసం చా స్త్రీయా భాను ర్ఘృణిర్ఘ్రో రవిధ్వజః. ౧౫
పద్మబంధుః కోకహితో ద్యుశ్చక్రీస్యా దహర్దినమ్,
రజనీ యామినీ యామ్యా త్రియామాక్షణదాక్షపా. ౧౬
తమీ తమస్వినీ రాత్రి ర్నిశాఘారి ర్విభావరీ,
తమిస్రాక్షాణినీ హేణీ శరర్వరీ వాసతేయ్యుషా. ౧౭
115 నిశీధినీ నిశీథ్యా చ జ్యోతీన్న జ్యోతిష్వతీ నిశా,
పూర్ణేందుస్తు దినమ్మాన్యా గర్భకం తు నిశాద్వయమ్. ౧౮
బహ్వ్యస్తగణరాత్రం చ చిరరాత్రం చ రాత్రయః,
పక్షాభ్యా మితయాఽహోభ్యాం యుక్తానా పక్షిణీనిశా.

- తామసీ సాత్త్వికీ చిత్రా చిత్రోపన్నా చ రాజసీ,
 120 ఖండితా చేతి శర్వరణః ప్రాపుడాద్యృతుషు క్రమాత్ ౬౦
 యాసత్సత్తతమే వరేమాసి చ సత్తమే,
 సత్తమీ ప్రాణినాం ఘోరా రాత్రిరైభుమరథీహి సా. ౬౧
 ధ్వస్తం తమిగమాసక్తం తామిస్త్రం శార్వర్యం తమః,
 ఆతతిశ్చాన్ధకారోఽస్త్రీ తత్తుసంతమసంయది. ౬౨
- 125 పరితోఽభావతమసం లఘున్దతమసం మహత్,
 ఛదోఽప్యచధిగన్ధర్వి ర్వరణం చాపవారణమ్. ౬౩
 అపిథాన తిరోథాన పిథానాచ్ఛాదనాని చ,
 దినాదౌ ప్రాహ్లాపూర్వాహ్లా తతస్సంగతసంగవౌ. ౬౪
 మధ్యం దిన్ద్ర మధ్యాహ్న ఉచ్ఛాసస్త్రి వికాలకః,
 130 సాయాహ్నోఽప్యసరాహ్నోఽస్త్రీప్రదోహో మైథిలస్సమా.
 సంబాధికః పరస్తస్థాన్నిశీథ స్వధరాత్రకః,
 మధ్యరాత్రో మహారాత్ర ఉచ్ఛన్దోఽపరరాత్రకః. ౬౬
 బ్రాహ్మోఽప్యేతే క్రమాద్యామాయామే ప్రహరయాతుకో
 పుణ్యాహమహ్న పుణ్యోఽంశ స్త్రీసంధ్యం తూపవైణవమ్.
 135 విహనోఽస్త్రీప్రవిసరో గోస్సప్రత్యుపాపుమః,
 పృష్ఠం విభాతం ప్రత్యూషం సాయంత్రిక మహర్ముఖమ్ ౬౮
 కాల్యం ప్రభాతం స్త్రీవోవ స్సంధాసంధ్యా పితృప్రసూః,
 తిథిర్నపణ్ కర్తవ్యాతీ ప్రతిపత్త్యేకపక్షతిః. ౬౯
 పక్షతిశ్చాన్ధపాటూరో భూతేషా చ చతుర్దశీ,
 140 నిపక్షతి ర్ద్వితీయాస్యా ద్దర్శోఽమావాస్యమావసీ. ౭౦
 అమావస్యాఽప్యమావాస్యాఽప్యమామన్యాఽప్యమామసీ
 సాదృష్టేందు స్సినీవాలీ నష్టచంద్రకలాకుపహః. ౭౧
 పితృతృ పూర్ణిమా చాందీ చంద్రమాతా నిరంజనా,

- పూర్ణా చ పూర్ణమాసీ చ పూర్ణమాసీ చ పూర్ణితా. 22
- 145 చంద్రేకలో నేననుమతి నై న గాకా తు పూరితే,
పర్వణి పంచదశ్యో ద్వే పక్షా తౌ నందివర్ధనా. 23
అగ్రాయణి శంకుమూలీ పార్ణమాస్యాగ్రహాయణి,
పౌషీ తు మహిషీమాతా ఋషీస్యా దగ్ని పూర్ణిమా. 24
ఫాల్గునీ దండపాశాస్యా చైత్రి తు మదవధ్వజా,
150 విశ్వవిస్తా తు వై శాఖి జ్యేష్ఠీతూప నివేశినీ. 25
ఆషాఢీ కృత్తిమాచారీ శ్రావణీ తు ద్వివేదినీ,
అథ ప్రాప్తపదిగాంగీ స్యాదాశ్విన్యవగావిలా. 26
వత్సరాస్తా త్వరిత్రేణీ ధనుశ్చిచాపి కార్తికీ,
మాసాఖ్యా కృష్ణ పక్షత్ర యోగశ్చ గురుణాయదా. 27
- 155 మహాగ్రహాయణిత్యాద్యా స్స ఏవ తిథయః క్రమాత్,
జయన్తీత్యాదికాస్సుజ్ఞాః పురాణే తిథిషాదితాః. 28
పక్షోఽర్థమాసః పూర్వస్తు శుక్లాఖ్యోఽన్యోఽసితాహ్వాయః,
క్షీయమాణతిథిప్రాయః పక్షోఽర్థోఽపర స్త్వణిః. 29
ఆణిహూర్చ స్త్వమావాస్యా భూతేష్టా ప్రతిపత్ క్షయాత్,
160 మాసస్సావత్సరస్తాస్త స్సంక్రాంత్యా తు సతారణః. 30
జ్యోతిషః పునగాచారా త్సంసనో దినసంఖ్యయా,
ఆగ్రహాయణికో మార్గశీరా వర్షముఖస్సహః. 31
సహస్రేస్య నైషపౌషనై ధామాఘే తు శానకః,
శాతరశ్చ తపాశ్చాథ ద్వా ఫాల్గునిక ఫాల్గునా. 32
- 165 తపస్యే ఫల్గునాలశ్చ చైత్రే మావానికో మధుః,
చైత్రికో మన్వథసఖో వై శాఖో రాధ ఉచ్చునః. 33
జ్యేష్ఠామూలీయ ఈజానో జ్యేష్ఠశ్చ ఖరకోమలః,
తే శుక్రేస్య రథామాధే శుచిశ్చావణికే నభాః. 34

శ్రావణశ్చ నభస్యే తు భాద్రోభాద్రపదోఽపి చ,

170 అపి ప్రాప్తపదస్తస్మిన్నాశ్వినాశ్వయుజావిషే. ౮౫

కార్తికేస్యాత్కార్తికో బాహులశ్చైలకాముదా,

క్షీణేఽప్యేషు సకారాంతాః క్షుతృద్భిజం సతేరకమ్. ౮౬

హేమస్తః ప్రసవో లోధశ్చైఖస్తు శిశిరోఽస్త్రియామ్,

మధుర్వసంతస్సురభిర్వలాంగః పుష్పసారణః. ౮౭

175 పుష్పకాలోఽపీధమస్త్రీ గ్రీష్మస్తాన్విభోర ఉష్ణకః,

శుచిరుష్ణాగమః పాత్య ఉష్ణ ఉష్ణాప్యథక్షరీ. ౮౮

ప్రాప్తద్వార్షీ భూమ్ని చరాః కాలోక్షీ చ ఘనాగమః,

ఘనాత్మ్యశ్శుత్ స్త్రీస్యాద్విష్కర్తో దక్షిణాయనమ్.

ఉత్తరాయణమాగ్రేయం విషువా నిషిషవోఽస్త్రియా, ౮౯

180 సంవత్సరోఽథ ఆగ్నేయో వత్సరః పరివత్సరః. ౯౦

వత్సవాయవ్య సౌరాశ్చ వరోఽస్త్రిస్త్రీ శరత్ సమా,

కృతం సత్యయుగం సౌమ్యం త్రేతాగ్నేయా విసర్జికా. ౯౧

ద్వాపరే యజ్ఞయాగ్నేయా పుష్యోర్ముర్యురకః కలిః,

త్రియుగంతుయుగాసారంద్వా్యయోగంతుయుగద్వయమ్.

185 మన్వంతరం త్వంతరంస్యాత్ కల్పభాగే చతుర్థశే,

చతుర్యగసహస్రం తు కల్పస్తద్ బ్రహ్మణో దినమ్. ౯౩

తద్రాత్ర తు మహాసుప్తి స్సమసుప్తిర్జగత్క్షయః,

మహాప్రళయకల్పాంతాయుగాంతో భూతసంప్లవః. ౯౪

ప్రతిసర్గస్తు సంహారః ప్రళయః ప్రతిసంచరః. ౯౪౫

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం

వైజయన్త్యా మన్తరిక్ష కాండే జ్యోతిరధ్యాయః.

మేఘాధ్యాయః

మేఘోఽబ్ధో జలదోనభ్రాత్ తటిత్వాన్ జలముగ్ధునః,
 ధారాధరో వారిధరో ధూమయోనిర్వలాహకః. ౧
 తటిత్పతిః పయోగరోఽనదను ర్దుదిరోఽంబుభృత్,
 కాదమ్బినీ మేఘమాలా కాలీ కృష్ణనవాంబుదః. ౨

౩ ఇంద్రాయుధం త్వింద్రధను స్తద్ద్విమృజురోహితమ్,
 విరానతం చ విద్యుత్తు చంచలా చపలా చలా. 3
 ఆకాలికీశతావర్తా జలదా జలపాలికా,
 క్షణాంశుః క్షణికాచమ్పా తటిద్దీప్తా శతహ్రదా. ౪
 సాదామ నైవరావతీ చ తద్భేదేఽప్యన్తిమత్రయమ్,

10 గర్జితం స్తనితం శీర్ణవజ్రే హ్రాదునయస్త్రినయః. ౫
 వాతపాతస్తు నిర్ఘాత శ్చడకోఽప్యశనిర్నవన్,
 సూర్జభు ర్వజ్రనిషేహో న స్త్రీనజ్రోఽశనిర్నవన్. ౬
 వరోఽస్త్రీనర్షణం వృష్టి శ్శీకరోఽస్త్ర్యంభసః కణః,
 ఘనోఽలస్తు కరకః పుజ్జికా మటచీతి చ. ౭

15 విఫ్రాట్ స్త్రీపుషతోబిదుః స్తోకోద్రప్సః పుషన్నపుమ్,
 అనావృష్టిరవగ్రహా మేఘచ్ఛన్నేఽహ్ని దుర్దినమ్. ౮
 అవశ్యామస్తునీహర స్తుషార స్తుహినం హిమమ్,
 స్రాలేయం మిహికాచాథ హిమానీ హిమసంహతిః. ౯
 కుహిఢోఽస్త్రీ కుహేలిః స్త్రీ కుహేడిధూమికాత్రయీ. ౧౦

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యా మన్తరిక్షకాణ్డే మేఘాధ్యాయః.

ఖగాధ్యాయః

- పక్షీ పత్రరథః పత్రీ పిత్సన్ విపతిపన్ పతన్,
పతంగః పతగః ప్లావీ పతత్ర్యంగుపతత్రయః. ౧
- విహంగమోవిర్విహగో విహంగో నభసంగమః,
నీడోద్భవశ్శుకోనీడీ మలూకో విప్రహోభసన్. ౨
- 5 వశాకుర్మదనఃపీతు ర్మళాకో మదురో ద్విజః,
డోక శ్శకున్తి శ్శకుని శ్శకున్త శ్శకునః ఖగః. ౩
- శలకోవికిరస్తుండీ నీడబోవాతగామ్యపి,
సక్షీపోతస్తు చిల్లాక శ్చంపుకః పీలుకావటా. ౪
- గృహ్యశ్చేకాశ్చగేహేషు సంసక్తా మృకపక్షిణాః,
10 హంసో మరాళో నీలాక్ష శ్చక్రపక్ష స్సితచ్ఛదః. ౫
- మానసాకాః పరిక్లావీ వక్రాంగో జాలపాదకః,
సూతిస్సంకుచితశ్శంకు జ్యేష్ఠః ప్రస్థితథోరణౌ. ౬
- క్షీరాశ్లాశ్చాప్యసౌ రాజహంసో రక్తైః పదాననైః,
మలినై ర్మల్లికాక్షస్తై ర్ధర్మరాష్ట్రస్సితేతరైః. ౭
- 15 కాదంబః కలహంసశ్చ హంస అధూసరచ్ఛదః,
వరటా హంసకాన్తాస్యా ద్వితాలావరలాపి చ. ౮
- హంససాచిః క్షుద్రహంసః క్షయిస్తు కువలాయికః,
చక్రవాకో రథః కోక శ్చక్రశ్చక్రాహ్వాయాహ్వయః. ౯
- బకోబకోటః కహ్వోదథ బలాకా బిసకంతికా,
20 బకజాతిర్దర్వితుండో దర్విః కౌశ్మశ్చ దర్విదా. ౧౦
- మద్గుస్తు జలకాకః స్యాద్దాతిస్త్యాటి శ్శరాటికా,
కారండవో మహాపక్షో జలరంకుస్తు బంజులః. ౧౧

- దాత్యూహశ్చాప శకటా విలే ప్లవపరిప్లవా,
అన్వప్థనామధేయా ద్వా జాలపాదాంబుకుక్కుటౌ. ౧౨
- 25 కుక్కుటోద్భిగ్ వాగ్దక్ష శ్శిఖిచూలిక ఆరణీ,
కృకవాసు రివివృత్తాక్ష స్తామ్రచూడ శ్శిఖండికః. ౧౩
మయూరశ్చటకశ్శౌండః పాదాముధ నఖాయుధౌ,
పాదావతః కలరవో రక్తదృష్టి ర్దదోత్కటః. ౧౪
కాకస్తు ద్విక ఏకాక్ష శ్చిరజీవీ దివాటనః,
- 30 ఆత్మఘోషో మహానేమిః కంటకో హాకలిః కుణః. ౧౫
బలిపుష్ట ఉలూకారి ర్నాడిజంఘోఽప్రహృష్టకః,
ధూలిజఙ్ఘోఽన్యవాపశ్చ పరభృద్వాయసోఽన్యపుట్ . ౧౬
ద్రోణస్సకృత్ప్రజోఽరిష్టో ధ్వాంక్షః కరటశ్చత్యపి,
కృష్ణకాకో వృద్ధకాక విద్విః కాకోల ఆసురః. ౧౭
- 35 ధూంత్నౌ తు శ్వేతకాకోఽథ చటకో వర ఆటకః,
బలిభుక్కులవింశ్చ సేన్య స్తిలకకంటకః. ౧౮
కలవింక స్త్వసాపీత ముండశ్శ్యామూతుపాతకీ,
వ్యాఘ్రాటస్తు భరద్వాజః క్షిప్రశ్వేనః సుషర్ణకః. ౧౯
శ్వేనాయాం ప్రాచికా చిత్రపక్షే శరుకపింజరా.
- 40 వాచాలా ముఖరాశారః కోయష్టి శ్శిఖరీసమా. ౨౦
కులాల కుక్కుటోగర్త కుక్కుటః పేచికాపునః.
ఉలూకచేటి హిక్కాస్యా త్కునకాక్షీ చ పింగలా. ౨౧
ఉలూకః పేచకః కోంతః కాకారి ర్హరిలోచనః,
నక్తంచరో ఘర్షరకో నిశాదర్శి బహుస్వనః. ౨౨
- 45 మహాపక్షీ చ కృష్ణోఽసౌ నక్తకః కృతమాలకః,
కపోతో బాలనత్సః స్యాత్ ఖంజరీటస్తు ఖంజనః. ౨౩

- మిథునీ చంచలశ్చాభ సుప్తాఽస్మిన్ కృష్ణవక్షసి,
గోలత్రికా ఖంజరీటీ శార్ఙ్గః కీర్వాచ పిష్టికా. ౨౪
- 50 దరణో దండికీరా చ లోపాలోపాయీకేరమే. ౨౫
పాత్రం తు కుండ్రనాచీస్తీ కంతపాలస్తు బజ్జులః,
కాకపుష్పస్త్వస్యభృత స్తామ్రాక్షః కోకిలః పికః. ౨౬
వసస్త్రహూషో మధువాక్కులకంతో వనప్రియః,
భృంగః కలింగో ధూమ్రాటో రాజభృంగస్తు బుద్ధిమాన్.
- 55 మాంధీరోవాగ్దదస్తుల్య స్సతు మాంధీలవో మహాన్,
ఆతావీ చిల్లికోఽథస్యాత్ స్వస్తికః పుష్టివర్ధనః. ౨౭
కిడివి స్వర్ణచూడ శ్చాషోరాజ విహంగమః,
మణికంఠ శ్చిత్రవాభో విశోకః పూర్ణకూటకః. ౨౮
గృధ్రస్తు పురుషవ్యాఘ్రో దూరదర్శి సుదర్శనః,
- 60 దాక్షాణ్యశ్చాప్యథశ్చైవో వర్తులాక్ష శ్శశాదనః. ౩౦
కంకస్తు కర్కటస్కంధః పర్కటః కమలచ్ఛదః,
దీర్ఘపాదః ప్రియాపత్యో లోహపుష్పశ్చ మల్లకః. ౩౧
పూర్ణకూటేకుటపురి శ్శకున్తే భాస కుక్కుటో,
బాతకస్త్యంబుజోఽనంబుః పారేన్ద్రః స్తోకకః ఖగః. ౩౨
- 65 సారసో మైథునీ కామీ గోనర్దః పుష్కరాహ్వయః,
దార్వాఘాటే శతపత్రో లక్ష్మదా సారసప్రియా. ౩౩
క్రంచశ్చ కృజ్జఘోత్క్రోశః కురరో మత్స్యనాశనః,
టిట్టిభస్తు కటుక్వాణ ఉత్పాదశయనోఽణ్ణుకః. ౩౪
తిత్తిరిస్తు ఖరక్వాణో వరిష్ఠశ్చేశ్వరప్రియః,
- 70 చకోరస్తు చలచ్ఛంచు రుత్పిబశ్చద్వికాప్రియః. ౩౫

కృకరే త్వన్యకృకచో దాత్యుహే కాలకంతకః,
మయూరో బర్హిణో బరీ శుక్లపాంగ శ్విఖావళః. 3౬
వర్షమద శ్విఖిక్షే శిఖిండి చిత్రపత్రకః,
భుజంగారిశ్చా పటికో మయూకశ్చిత్రపింగళః. 3౭

75 మూర్జారకంతః కేకాలి రిష్కిరో నర్తనప్రియః,
మేఘనాదాసుసాలీ చ దాన్వండశ్చంద్రకీతి చ, 3౮
శబ్దోఽన్యకేకాబర్హస్త్వ ప్రచలాకకలాపకాః
శిఖిణ్డః పింఛమప్యన్య మేచకో బర్హచన్ద్రకః. 3౯
పక్షి భేదాః ఖిలిఖిల శ్రీకర్ణియకవర్తకాః,

౯0 లావకుక్కుటహారీత జీవంజీవాదయోఽపి చ. ౪౦
హంసాదయోజలచరా గ్రామ్యాః స్యుః కుక్కుటాదయః,
వనజాః పీతముండాద్యా భృంగాద్యాః తుద్రపక్షిణః. ౪౧
భృంగే భ్రమరభృంగాణ మధులిన్ద్రాధుపాలినః,
అలిర్ద్విరేఫోలోలంబో భసలః పుష్పలోలుపః. ౪౨

85 ఇన్ద్రిదిరోమధుకర శ్చంచరికో మధుప్రతః,
శిత్పుటష్టటదశ్చాథ పతంగశ్శలభస్సహా. ౪౩
జతుకాజినపత్రాస్యా త్పరోష్ఠీ తైలపాయికా,
మలిమ్లుచాస్తు మశకా భంభరాలితు మక్షికా. ౪౪
చర్వణా మక్షికానీలా సరఘా మధుమక్షికా,

90 అరణ్యమక్షికాదంశో దంశీ తజ్జాలిరల్పికా. ౪౫
కషాయికా తు జలజా ఘోణాకుంభీర మక్షికా,
గండోలీ వరటా నక్తి గృహిణీ గృహకారికా. ౪౬
అన్వర్థాఖ్యా కోష్ఠకారీ కంటకా కంటకాననా,
నిశామణి ధ్వాన్తమణిః ఖద్యోతో బ్యోతిరింగణః, ౪౭

- 95 భృంగారీ ధీరికా చీరీ ధిల్లికాఽథపుషిః పుమాన్,
 పుత్తికా చ పతంగీ చ పూత్యండాః క్షుద్రపక్షిణః. ౮౮
 ఛదః పక్షోగరుద్వాజ శ్చదనం చ తనూరుహమ్,
 పతత్రం చ కులాయస్తు పంజరం నీడమస్త్రియామ్. ౮౯
 పేశీకోశశ్చ డింబోఽండం త్రోటిశ్చంచు స్పృహటికా,
 100 డయనం గతి రుడ్ధీన సంధీనాది విశేషకమ్. ౯౦

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్య మస్తరిక్షకాణ్డే ఖగాధ్యాయః.

శబ్దాధ్యాయః

శబ్దో వ్యోమగుణస్వానస్వననిస్సాననిస్వనాః,
 నిర్వాదో రవణోనాదః క్షేవోద్ధ్వనో ధ్వనిః కవః. ౧
 కణిద్వాదో రసోధ్రుణా ఘోషో గుంజనముంజనే,
 గంజనం మశనం కానం గానం కోరణరేభణే. ౨

౩ కూజనం కూజితం గర్జనా నక్తిబే గర్జనా ననా,
 క్రోశ ఉచ్చస్వనే ప్రాణిస్వనేత్వారావ ఆరవః. 3
 రవో విరావస్సం రావో రుతంచేత్యథవాశనమ్,
 వాశితం చ తిరిశ్చంస్యాద్ ధ్వాంక్షీ స్త్రీఘోరవాసితమ్,
 ఘోరితం తురగాదీనాం నాసాపుటభవే ధ్వనా,

10 తందనం రంభణం రంభా రంభితం చ గవాం ధ్వనిః. ౫
 బుక్కనం శ్వప్యకధ్వానే భషణం భషితం శునః,
 వృకస్య రేషణం రేషా హేషాప్రేషా చ వాజినామ్. ౬
 బృంహితం కరిణాం శబ్దో రాణోఽస్త్రీమణితంతేః,
 కాకుఃస్త్రీ భిన్నకంఠోత్థ శ్శ్లోకకోపాదితైకృతాత్. ౭

15 డక్కనం హత్కృతే పత్ర వస్త్రాదీనాం తు మర్తరః, ౮
 పర్దనం గురజే శబ్దే కర్దనం కుక్షికూజితే.
 విష్ఫారో ధనుషః స్వానో భూషాదీనాం తు సింజితమ్,
 ప్రణాద స్త్వసురాగోత్ర శ్చిత్కృతం స్యందనధ్వనా. ౯
 ప్రోతసాం ఖరకో యుద్ధధ్వానే క్రందనయోధనే,

20 మూర్జనా మురజధ్వానే గుండిలో మద్దలధ్వనా. ౧౦
 వాణం హుంధుక్ హిక్కాయాం భేరినాదే తు టట్టరః,
 క్వణనం క్వణితం క్వాణో నిక్వాణో నిక్వణః క్వణః. ౧౧

- వీణాయాః క్వణతేః ప్రాదేః ప్రక్వాణప్రక్వాణాదయః,
 స్త్రీప్రతిశ్రుతో ప్రతిధ్వానే తుములోవ్యాకులే భృశమ్.
- 25 గంభీరే మంద్ర ఉచ్చేతు తారో రమ్యాస్ఫుటే కలః,
 సమాహితస్తు నిర్దోషవల్లే దోషయతాః పరే. ౧౩
 ఆత్యుచ్చారణగర్వేణ వీడితోఽపి సమాహితః,
 వణీకృతః ప్రతిధ్వానదంతురో మాహిషశ్చసః. ౧౪
 కల్పస్తు గలమూలస్థో గద్గదస్సమనాక్ స్ఫుటః.
- 30 లాలకో బాలాసుకృతో లల్లరో జిహ్వాయాహతః. ౧౫
 శిథిలోఽస్పష్టనం యోగస్తుంబుకస్సానునాసికః,
 సాంత్యంస్య స్తధురంవాక్యం స్యాదవాచ్యమనక్షరమ్. ౧౬
 అనిర్బద్ధం తూచ్చావచ మశ్లిష్టేష్టం తు సంకులమ్,
 అన్యతేవితథాలీకా వాహతం తు మృషార్థకే. ౧౭
- 35 అంబూకృతం సనిష్ఠీవం స్యాదబద్ధమనర్థకమ్,
 కల్యాతువాచికల్యాణ్యాం రుశతీ తద్విపర్యయే. ౧౮
 ఛలవాక్తు నిరాసన్దా శోకభారే తు తీరితా,
 క్రోధగర్భా తు వైదోష్టా దైన్యగర్భాతు నశ్వరీ. ౧౯
 నిరేద్వగర్భా నిస్సంగా స్నేహగర్భా తు మాలుకీ,
- 40 విరహే ఖండితామోహే శూన్యా లోభే తు జాంగలీ.
 నిష్టురా పరుషాక్షేపే త్రిషుస్యస్తుములాదయః,
 ఆస్త్రీయా వర్ణమర్ణం చ వాక్యం తు వచనం వచః. ౨౦
 ఆమ్రేడితం ద్విస్త్రీరుక్తం గుణితం ఘోషితం సమే,
 ఆరణీర్నాముహూః! ప్రోక్త మనులాపశ్చవర్తనమ్. ౨౧
- 45 సంభాషణం త్వా భాషణమాలాపః కురుకుంచికా,
 ఉపసంభాషణం సాన్ని తత్తూపచ్ఛందనం యది. ౨౩

ధనాది స్యాత్ప్రతిజ్ఞాతం గుహ్యే తదుపమస్త్రణమ్,
విభాషణం వివాదే స్యాదనువాదోఽనుభాషణమ్. ౨౪
ఆఖ్యాయనీ తు సందేశో దిప్తం సంపదనం చ తత్,

50 సంవాదనం వాచికం చ వలనాప్యతిచాటువాక్. ౨౫
లుంజనా పింజనా చేతి సూత్రితే వచనద్వయమ్,
భంజనాస్యా ద్వివరణే పోటనాత్మా త్కటం వచః. ౨౬
కోలాహలః కలకలః కుంజనాఽస్తిన్నుపక్రథి,
చర్చరీ చర్చటిస్తుల్లే రథ్యావాదే తు కోహలమ్. ౨౭

55 ఉద్ధూమస్తు ప్రారవాక్స్యాత్ విగర్వాగర్వహరికా,
లోచనా తు విచారోక్తి ర్లోటనా సానుసారవాక్. ౨౮
విప్రలాపో విరోధోక్తి స్సంలాపో భాషణం మిథః,
కాక్వా వర్ణనముల్లాపో విలాపః పరిదేవనమ్. ౨౯
ప్రలాపోఽనర్థకం వాక్య మసలాస్త్యపన్నావః,

60 అపవ్యయోఽప్యవజ్ఞాపి హూతిస్తాన్ కరణా హవః. ౩౦
హక్కారామంత్రణాహ్వనం సంహూతి ర్బహుభిః కృతా,
అభిధానం నామధేయం నామాఖ్యాహ్వభిదాహ్వయః.
మిథ్యాభియోగోఽభిఖ్యాన మభిశాపోఽభిశంసనమ్,
శాపోఽధిక్షేప ఆక్రోశః పరివాదోఽప్యవర్ణనత్. ౩౧

65 అవర్ణనవాదో నిర్వాదోఽన్యపవాదో విరూక్షణమ్,
క్షారణం గర్వణం నిద్రా జగుస్సాగాలికుత్సనాః. ౩౨
జనవాదస్తు వచనం భర్తృనం ప్రతిత్సనమ్,
ఆక్షారణం నిధువన మాక్రోశో మైథునం ప్రతి. ౩౪
ఉత్ప్రీసః స్యాదుపాలంభః పరివాగ్భాషణీతి చ,

70 శ్లాఘాశంసా ప్రశంసా చ స్తవః స్తోత్రం స్తుతిర్నుతిః. ౩౫

- యగోజయోదాహరణం సాధువాదో గుణావలీ,
 ఖ్యాతిః కీర్తిః సమజ్ఞా చ సం దేశగిరివాచకమ్. 3౬
- అర్థవాదః పరాధోక్తిః ప్రశ్నః పర్యనుయోగవత్,
 అనుయోగశ్చ పృచ్ఛా చ ప్రతివాక్యం తదుత్తరమ్. 3౭
- 75 కథాత్వాఖ్యానికాఖ్యానం పురాణం పంచలక్షణమ్,
 ఇతిహాసః పురావృత్త మైతిహ్యా మితిహాస్యయమ్. 3౮
- వార్తాదంతోఽపివృత్తాంతః కిం వదంతీ జనశ్రుతిః,
 ప్రవక్షాకా ప్రహేలికా ప్రజల్పనం బహూదితమ్. 3౯
- వికల్పనా పృథక్క్రియావధారణాన్యనిహ్నుతిః,
 ౮0 సమస్యా తు సమాసః స్యాత్ సంక్షేపః స్యా దవిస్తరః. ౪౦
- ఉపోద్ఘాత ఉదాహర ఉపన్యాసః పురోవచః,
 ప్రస్తావః పునరుద్ఘాతస్సోఽధికార ఉపక్రమః. ౪౧
- గద్యపద్యమయీ చంపూ స్సారణీ పద్యమాత్రికా,
 శృంగారాద్యధికం కావ్యం సమాసాధ్యం తు దండకమ్.

ఇతి భగవతా యాదవప్ర కాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యా మన్తరిక్ష కాణ్డే శబ్దాధ్యాయః.

అన్తరిక్ష కాణ్డ స్సమాప్తః.

దేశాధ్యాయః

భూమిరుర్వీ ఘనశ్రేణీ స్థగణా గిరిఃశ్చికా,
 ఖోణీ సర్పభృతా దక్షాః త్వా త్వాన్తిః క్షమాక్షరిః. ౧
 ధరిత్రీ ధణీధాత్రీ భూతధాత్రీ ధరాస్థిరా,
 వసుంధరా వసుమతీ నసుధా విపులా రసా. ౨

5 గ్ధావిశ్వా పృథినీపృథీవీ హేమా సర్వం సహ మహీ,
 అభివస్త్రా నగాధారా మేదిసీలాగిరిస్తనీ. 3

అచలా కీలినీపేరా బీజసూ రత్నసూః స్వసూః,
 రత్నగర్భాకాశ్యపీ భూః కుహ్వర్యవనిరుర్వరా. ౪
 ద్యావాపృథివ్యావేకోక్తా రోదస్యా రోదసీ ఇతి,

10 నాభీదం భారతం వర్షం హిమాద్రేస్తచ్చక్షణమ్. ౫
 తేన హైమవతంనామ పరాణ్య ప్రివమున్నయేత్,
 హైమకూటం కింపురుషం హరివర్షం తు నైషధమ్. ౬
 ఇలావృతం సామేరవం సుమేరుం పరితోహితత్,
 భద్రాశ్వం తు తతః పూర్వం కేతుమాలం తు పశ్చిమమ్. ౭

15 వగ్రావేతౌక్రమా త్పూర్వగంధికా పరగంధికా,
 ఉదక్ తు రమ్యకం నైలం నీలాద్రేరుత్తరం హి తత్. ౮
 తతో హిరణ్మయం శ్వేతం తచ్చశ్వేతా ద్దిరేరుదక్,
 కురువర్షం శార్ఙ్గవతం కురవశ్చత ఉత్తరాః. ౯
 జంబూద్వీపః కుమారీస్యాద్యత్రేమే భారతాదయః,

20 లావణో లవణోదస్యా ద్యేనాసావేష్టితోఽభినా. ౧౦
 స్థక్షద్వీపాదయోఽవ్యేవం వృతా ఇతూద కాదిభిః,

మన్తోదధిస్తు క్షీరాబ్ధిః క్షీరోదః కలశోదధిః. ౧౧

అథాశ్వన్యేఽన్తరద్విపా భారతా త్సప్తదక్షిణాః,
ఏకో వైద్యుత్వతోనామ విద్యుత్వా న్యత్రపర్వతః. ౧౨

25 మాలం మైవం వ్రతం జాలం నారాసంగే పరాణిషట్,
అనుద్విపాశ్చ షట్తేషా మంగద్విపాదయో యథా. ౧3
అంగద్విపం యవద్విపం మలయద్విప మిత్యపి,
శంఖద్విపం కుశద్విపం వరాహద్విపమిత్యపి. ౧౪
అంగద్విపం చాక్రగిరం మధ్యేవశ్చిమవారిధి,

30 పూర్వాభౌ తు యవద్విపం యత్రకాలోదకోఽగ్రవః. ౧౫
మలయద్విపమభౌస్యా ద్దక్షిణే తచ్చ దాద్ధరమ్,
మాలయం మాహమలయం తత్సార్వే తు చతుర్థకమ్.
అతః పూర్వం కుశద్విపం చంపకద్విపమప్యదః,
యతః పురో రక్తవహో లోహితో నామవారిధిః. ౧౬

35 అథ ప్రతీచ్ఛ్యాం వారాహం వరాహద్విపమాయతమ్,
యత్ర యజ్ఞవరాహోఽసౌ హరిరద్యాపి తిష్ఠతి. ౧౭
బర్హిణం సింహం హేమకుండ్యం ద్వారవతీపదమ్,
పారశీకకులం స్వర్ణద్విపం వైద్యుతమార్వాభమ్. ౧౮
అయోముఖం తాన్ద్రసౌమం స్యాత్తాన్ద్రం గ్రామణీకులమ్,

40 ఇత్యాద్యా భారతేవర్షే తుద్రాద్విపా స్సహస్రశః. ౨౦
సింహజ్జనవదోదేశ స్తద్భేదాః పుంసీభూమ్ని చ,
స్త్రీయోవరేంద్రీ ప్రావ స్తీరాధాద్యానైవ భూమని. ౨౧
ప్రాగ్దక్షిణ శ్వరావత్యాః ప్రాచ్యోఽస్యాః పశ్చిమోత్తరః,
ఉదీచ్యో మధ్యదేశస్తు దేశోయో మధ్యమస్తయోః. ౨౨

45 ఆర్యావర్తో బ్రహ్మవేది ర్భద్రం వింధ్యహిమగయోః,

అథో దీచ్యా జనపదా స్తత్రచీనాః ఖరంభరాః. ౨3
 గాంధారాస్తు దిహండాః స్యుర్వనాస్తుహరుష్కరాః,
 సంభాలాః స్యుర్ హూరనేనా అపితే హూరనేనయః. ౨౪
 మధ్యే తు హూరనేనానాం మధురానామవైపురీ,

50 లంపాకాస్తు మురుండాః స్యుస్తాత్రారాస్తు యుగాలికాః.
 జాలంధరాస్త్రీగర్తాః స్యుర్వోలాః స్యుః ఖరటీస్త్రీయీమ్,
 ప్రత్యగ్రథాస్త్ర్యహిచ్ఛత్రా నైతులాస్తు కలింగకాః. ౨౬
 టగ్గవాహీకకాశ్చీర తురుష్కేషు ససింధుషు,
 బాహ్లికా బాహ్లికాః కీరా శ్శఖయో దారదాః క్రమాత్.

55 కుమాలకాస్తుసోవీరా యకాధేయాస్తు నృగాలికాః,
 అప్యన్యే సారదాః కింజాః కుల్యా ఇత్యాదినివృతః. ౨౮
 అథప్రాచ్యాజనపదా స్తత్రముద్గరకాః కుజాః,
 ప్రాస్థ్యేతిహాః కామరూపా స్తథా ప్రాగ్జాలికాఅపి. ౨౯
 విదేశాస్తీరభుక్తీః స్త్రీ స్రావస్తీ తు పురంజకాః,

60 రాధా తు సుహ్వాః పుండ్రాస్తు వరేంద్రీ పుండ్రలక్షణా. 3౦
 భౌరికాః స్యు స్సమతటా అంగా శ్చంపాపలక్షణాః.
 వంగాస్తు హరికేలీయా మగధాః కీకటాః స్తృతాః. 3౧
 అప్యన్యేన్ధ్రాప్రతాస్సల్వా ఇత్యాద్యానివృతః పృథక్,
 వింధ్యాత్తు దక్షిణాదేశా దక్షిణాపథసంజ్ఞితాః. 3౨

65 తత్రపాండాః పాండియాస్స్యుః కుస్తలా స్త్సూసహలకాః,
 చోలాః స్యురుత్పలావర్తా మహారాష్ట్రాస్తు దండకాః. 33
 అప్యన్యే కేరలాః కుల్యాః నేతుజాః కులకాలకాః,
 ఇషీకాశ్శబరావప్తా ఇత్యాద్యానివృతః పృథక్. 3౪
 అపరాంతాస్తు పాశ్చాత్యస్తే చ సూర్యరకాదయః,

- 70 అథేమేమలదాద్యాఖ్యా వింధ్యపర్యంతవాసినః. 3౫
తత్ర స్యుర్నలదాః స్థారాః కరూశాస్తు బృహద్గృహః,
త్రైపురాస్తు హవలః స్యుః త్రైచిద్వాస్తే చేదయశ్చతే.
దశాక్షాః స్యుః ర్వేదిపరా మూలవాః స్యుః రవంతయః,
అప్యన్యే మేకలాభోజాః కోసలాద్యాశ్చనీవృతః. 3౬
- 75 అథ దేశా మధ్యదేశే షరవస్తు దశేరకాః,
సాల్యాస్తు కారికుత్సీయా స్తేషాం త్వ వయవాః పరే. 3౭
ఉదంబరా స్త్రీలఖలా మహాకాలా యుగంధరాః,
హులింగాశ్చారదండాశ్చ షట్సాల్యానయవౌ ఇమే. 3౮
అప్యన్యే కుంతలాః కుల్యాః కలింగాః కాశికోసలాః,
80 మేకలాః కుసటాస్సైరరాః జాంగలాః కృథవామృకాః ౪౦
పటచ్చరాదియశ్చన్యే మధ్యదేశస్యనీవృతః,
ఉక్తానా మంతరా లేషు బహవః క్షుద్రనీవృతః. ౪౧
మరవః పుంసిధన్వాన ఆసారీతుస్థలీస్థలమ్,
కచంగలా తు నీలింగీ భూర్నానా జంతు సంగుళా. ౪౨
- 85 పంకిలః పంకవాన్ దేశో వేతస్వాన్ బహువేతసః,
శాద్వలశ్చాదహరితః కుముద్వాన్ కుముదాధికః. ౪౩
సనలో నడ్వలో నాడ్వాణ్ ఛార్కరశ్చార్కరాధికః.
దేశశ్చార్కరిలోఽప్యేవ మున్నేయశా సికతాపతి. ౪౪
కృష్ణభూమః పాండుభూమః కృష్ణపాండుశ్చయత్రమృతే.
90 అనూపస్సాంబురన్యస్తు జాంగలశ్శూన్య ఉజ్జటః. ౪౫
స్ఫుటితే సారణారత్తౌ రాజన్వాంస్తు సురాజని,
అన్యత్ర రాజవాన్ వృష్టి జీవనో దేవమాతృకః. ౪౬
స్యాన్నదీమాతృకోదేశో నద్యంబూత్పాద్యసమృకః,

పద్యః పదాంకయోగ్యః స్యాత్ త్రిష్యేతే పంకిలాదయః. ౮౭

95 శ్మశానంస్యాత్పితృననం స్త్రీవాసః క్రిమివర్జితః,
శతమూర్ధా వామలూరో నాకుర్వల్లీకమస్త్రీయామ్. ౮౮
మార్గోఽథ్వా పదవీపంథాః పద్యాచైకపదీసృతిః,
సుపంథా అతిపంథాశ్చ సత్పథశ్చ శుభేపథి. ౮౯
విపథః కాపథో వ్యథో దురధ్వశ్చకదధ్వని,

100 అపంథా స్తవ్యపథం దూరశూన్యే ప్రాంతరమధ్వని. ౯౦
వృతిమార్గస్తవ్యపథః ప్రాగ్వింశః పదికోఽపి చ,
సంక్రమస్తిత్తిరిస్తుల్యౌ శృంగాటం తు చతుష్పథః. ౯౧
జంఘాపదం చతుష్పాద స్త్రీపాదస్తు గృహాంతరమ్,
అంగులోఽస్త్రీయవా అష్టే సమస్తు చతురంగులః. ౯౨

105 ధనుర్గ్రహశ్చ దిష్టిశ్చ స్యాత్తామష్టాంగులా వుభౌ,
దశాంగులః క్రకచికో వితస్తిద్వాదశాంగులా. ౯౩
కిఘ్నః స్యాదవటోహస్తః స్యాచ్ఛతుర్వింశతి రంగులా,
బద్ధేన ముష్టినా హస్తః స్యాద్దత్తిర్ముష్టికోవసుః. ౯౪
అరత్ని ర్నిష్కునిష్టోఽసౌ సప్రజాపతి హస్తకః,

110 కుత్సశ్చపృథవాకుత్స సథసు ర్ముష్టిరేవసః. ౯౫
అథ వర్ధకి హస్తః స్యాద్ద్విచత్వారింశదంగులః,
తస్మిన్వికిఘ్నః క్రకచః కిఘ్నః క్రాకచికోఽపి చ. ౯౬
హస్తస్వయం తు సక్తిఘ్న ర్హస్తత్రయ మలీమకమ్,
చతుర్హస్తో ధనుర్దండో ధనుర్ధన్వంతరం యుగమ్. ౯౭

115 ఐశ్వరం నాలికాచాథ పంచహస్తోఽర్ధహస్తకః,
అష్టహస్తా తు రజ్జుః స్యాద్ధన్వవహస్తా తు నాలికా. ౯౮
దశహస్తః పితృసల్వో దీర్ఘదండో నిదేశకః,

సప్తావేశనికశ్చాథ పరివేషో ద్విరజ్జుకః. ౫౯

నివర్తనం తు తిస్మభీ రజ్జుభిర్భక్షే శం చ తత్ ,

120 నల్వికః కింకుభిః పష్టస్యా నల్బః కింకు చతుశ్శతమ్. ౬౦

దశధన్వంతరం స్తోనో దశస్తామస్తు వంశికః,

దశవంశిక ఆనాహో దశానాహో నలాంతరిః, ౬౧

ధన్వన్తరసహస్రంతు శ్రోశో గవ్యా తు తద్వయమ్,

స్త్రీగవ్యైతిశ్చ గవ్యైతం గోమతం గోమతం చ తత్ . ౬౨

125 గవ్యైతాని తు చత్వారి యాజనా శోసలాదిషు,

గవ్యైతిద్వయమేవన్యో ద్యోజనం మగధాదిషు. ౬౩

ఇతి భగవతా యాదవశ్చ కౌశేన విరచితాయాం

వైజయంత్యమ్ భూమికాండే దేశాధ్యాయః.

శైలాధ్యాయః

- శైలోఽగః ప్వాతః త్వా భృత్సామూన్ దుగ్ధమోగిః,
ఆహార్యగోత్ర కుట్టేన కుట్టారా భూధరోఽచలః. ౧
- బంధాః ఫలికః కుథ్రః ప్రపాత్యద్రి శ్శిలోచ్చయః,
సువేలః స్యా చ్చిత్రకూట స్త్రికూట స్త్రికకుచ్చసః. ౨
- 5 లోకాలోకశ్చక్రవాలో లోకాంతాద్రిః పరాచలః,
మలయే త్రికలాపాథో వింధ్యస్తు జలవాలకః. 3
- హిరణ్యనాభో మైవాక స్సుదారుః పారియాత్రకః,
మాల్వవాంస్తు ప్రస్తవణో హిమవాంస్తు హిమాచలః. ౪
- రజతాద్రిస్తు శైలాసో హరాద్రి ర్హిమశ్చసః,
- 10 వేకటో వృషభస్సీంహః కేసరః కేశవస్త్రియః. ౫
- ఉదయస్తూరయాద్రిః స్యా దస్తస్త్వస్తమయాచలః.
దరీకుహః కందరోఽస్త్రీ ప్రపాతస్తుతటో భృగుః. ౬
- ఉత్తః ప్రస్తవణం తోయ ప్రవాహే యరన్ధ్రరా,
స్పర్శప్రోఽస్త్రీ సాసురస్త్రీ పాదాః పర్వస్తపర్వతాః. ౭
- 15 కూటోఽస్త్రీ శిఖరః శృంగం నితంబః కటకోఽస్త్రీయామ్,
పాషాణఉపలోఽత్తాచ ప్రస్తగశ్చ శిలాదృపత్. ౮
- గండశైలాస్తు పాషాణాః స్థూలాః ప్రగలితా గిరేః,
ఉపత్యక్తాత్పథోధూమి ర్గిరేరూర్ధ్వ మధిత్యకా. ౯
- కుడంగోఽస్త్రీ నికుంభోఽస్త్రీ కుంజోవృక్ష వృతాంతరే,
- 20 ఆకరస్త్రీ ఖన్దిజ్ఞా రుమాతు లవణాకరః. ౧౦
- గైరికం పీతథాతుః స్యాత్ కునటీ తు మనశ్శిలా,
రోచనీ రంజనీ హృద్యా రసనేత్రీ మహాసనా. ౧౧

- కరవీరా కలావిద్యున్నాగమూతావిగంధికా,
శిలా మనోఽభిధా కాలా నాగజిహ్వ చతాస్సమాః. ౧౨
- 25 శుక్లధాతౌ పాకశుక్లా కఠినీ కక్ఫటి ఖటి,
హరిత్రాలం తు ఖర్జురం పింజరం నటభూషణమ్. ౧3
తాలమాలం వంశపత్రం వీతనం రోమహృద్భృమ్,
సౌగంధికస్తు పామారిః పీతో గంధాశ్శగంధకౌ. ౧౪
బోలో గోల శ్శశః పిండః ప్రాణోగంధరసో రసః,
- 30 అభ్రకం వ్యోమమేఘఖ్యం చక్రసుజ్జం తు మాఠికమ్,
శిలాజతు తు గైరేయ మర్ఘమశ్శజ మద్రిజమ్,
సౌరాష్ట్ర వార్షతి కాఠీ కాళికా పర్పటి సతి. ౧౬
ఆఢకీ తువరి కాలీ భూనామా చ మృదాహ్వయా,
సురాష్ట్ర జాప్యథో గోలా నైపాలీ కునటితి చ. ౧౭
- 35 రుక్తం కార్తస్వరం స్వర్ణం మహారజత మాజసమ్,
చామీకరం జాతరూపం తపనీయం శిలోద్భవమ్. ౧౮
లోభనం కనకం శుక్రం సువర్ణం చంద్రకాంచనే,
దాక్షాయణం శ్రీమకుటం దారుడం తారజీవనమ్. ౧౯
అగ్ని బీజం రత్నవరం గైరికం హేమకర్పరమ్,
- 40 జాంబూనదం శాతకుంభం హాటకం భూరిరస్త్రియకా. ౨౦
వైణవం కర్ణికారాభం వేణాతటజకాంచనమ్,
సువర్ణద్వీపజాస్వర్ణ శుక్తికాభ్రకసన్నిభా. ౨౧
రసవిద్ధం తు దేవాన్తం పవిత్రం వజ్రధారణమ్,
అలంకారసువర్ణం తు శృంగీకనకమాశుచ. ౨౨
- 45 రూప్యహేమ్ని తు సంశ్లిష్టే వనగోలకమస్త్రియామ్,
రజతం త్రాపుపం రూప్యం చంద్రభీరు యవీయసమ్. ౨3

సాధం సుభీరుకం శుభ్రం ఖడ్జూరం వంగజీవనమ్,
తామ్రం శుల్బం మర్కటాప్యం రక్తం వ్యవృత్తం కనీయసమ్.
మేచ్ఛం నరిప్తం మేచ్ఛాప్యం శ్రేష్ఠం కామ్యమునుంబరమ్,

50 దిరితురీతిరుత్సాహ వీరలోహం సులోహకమ్. ౨౫

లోహ్యమప్యాంకూటోఽస్త్రీ పితృలం త్వారమస్త్రీయామ్,
రాజరీత్యాం బ్రహ్మరీతిః స్వర్ణరీతి ర్హహ్వరీ.
కాంచనీ కపిలారాజ్ఞీ బ్రాహ్మణీ కపిలోహకమ్,
మూలికాయాం తు సుకటి నిష్ఠుం దారుకంటకమ్. ౨౬

55 గురుశ్శ్యేష్ఠం సింహమలం పంచలోహస్వలోహకే,
కాంస్యం తు కృత్రిమం నాట్యం ప్రభాసమ సురాహ్వయమ్.
ఘంటాస్వనం భూరిలోహం రవణం లోహజం మలమ్,
సారాష్ట్రం చాథనీసోఽస్త్రీ యాగేష్ఠం భుజగాహ్వయమ్.
యవనేష్ఠం సమోలూకం హేమఘ్నం భూతలోద్భవమ్,

60 త్రపునాగం చీరపట్టు రంగమచ్యుత పిచ్ఛటమ్. 3౦
రంగం వంగం త్రపుతోభ్యం మృద్వంగం నాగజీవనమ్,
పరాసం సింహలం శ్శ్యేష్ఠం వక్త్రాఖ్యం ముఖభూషణమ్. 3౧
కస్తీరం శోభనం నాగమజీరం హేమజం శతమ్,
గురుపత్రం తమరకం ఘనం సలచణం రజః. 3౨

65 అయః కృష్ణాయసం చీరం శస్త్రాఖ్యం విషమాయుధమ్,
ధీవరం ధీమకం లోహం లోహకాలదృఢాని చ. 3౩
స్త్రీకుటిర్నాపారశవో గిరిసారోఽశ్తసారకః,
అథకాలాయసం తీక్ష్ణం సులోహం రూక్షమాసురమ్. 3౪
వైకృష్టః స్యాద్ద్రవవరో రసజ్ఞో వ్యోమధారణః,
70 రసకస్త్యయసస్సారో వికారో లోహజః కుశీ. 3౫

ధూర్తమండూరసింహాణ విష్ణాఖ్యానిత్వయోమలే,
 లోహం తు తైజసం సర్వం వసురత్నం మణిర్నవణ్. 3౬
 స్ఫటికోఽర్కో రవిగ్రావా సూర్యకాంతోఽనలోపలః,
 చంద్రకాంత శ్చంద్రమణి స్సుసామోఽథత్వయో మణిః.

75 ఆయస్కాంతస్త ద్విశేషా శ్చుంబకభ్రామకాదయః,
 గారుత్మతం మరకత మశ్శగర్భం హరిస్తణిః. ౩౮
 శోణరత్నం లోహితకం పద్మరాగోఽరుణోపలః,
 విద్రుమోనా ప్రవాలోఽస్త్రీ వజ్రోఽస్త్రీ హీరకః పుమాన్.
 ఇంద్రనీలం మహానీలం వైడూర్యం వాలవాయజమ్,

80 కురువిందాస్తు కుల్తాషా రత్న భేదాస్తు మాక్షికమ్. ౪౦
 మాణిక్యం పౌష్పకం శంఖః పులకో విమలాదయః,
 రసాంజనం తార్క్ష్యశైలం శైలేయం రసగన్ధకమ్. ౪౧
 స్తోతోఽంజనం తు సావీరం కపోతాంజనయామునే,
 తుత్థాంజనం శిఖగ్నీరం వితున్నక మయూరకే. ౪౨

85 రీతిపుష్పం పుష్పకేతుః పౌష్పకం కుసుమాంజనమ్,
 తుత్థం తు దార్వికా క్వాథసంభవం కర్పరీతి చ. ౪౩
 కుటుత్థికా తు చతుష్పా కుంభకారి కులాలికా,
 రసస్తుపారతస్సూతో హింగులో దాదవో రసః. ౪౪
 హింగులం హంసపాదం చ కురువిందం చ కేచన. ౪౪౫

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యాం భూమికాండే శైలాధ్యాయః.

వనాధ్యాయః

అటవీ కాటికారణ్యం విపినం కాననం వనమ్,
కక్ష్యకం కుందిలం వార్తం వనీగహనమిత్యపి. ౧
మహాటవీత్వరణ్యానీ ప్రస్తారస్తు తృణాటవీ,
కృత్రిమం కనమూరామోఽపవనోపవనే అపి. ౨

5 తదేవరాజ్ఞ ఉద్యానమూక్తీడశ్చాభ తస్య తత్,
సాస్త్యః పురస్య ప్రమదాచనం గేహస్య నిష్కుటః. 3
పుష్పవాటి త్వమూత్యాదే స్త్రయీవాటి ఫలాయచేత్,
వృక్షోద్రుమో భూరుహోద్రు ర్విటవీ విష్టరోఽంఘ్రిపః. ౪
అనోకహా నగో భూరుట్ తరుశ్శాఖి కుతః కుజః,

10 వసుః కరాలికోఽగచ్ఛో జర్ణోరూక్షః పులాక్యపి. ౫
వనస్పత్యః పుష్పఫలీ ఫలీత్వేవ వనస్పతిః,
ఓషధిః ఫలపాకాంతా హ్రస్వశాఖా శిఫః క్షుపః. ౬
అప్రకాండే స్తంబగుల్తా ఫలపస్తు ప్రతానినీ,
గుల్మిన్యపి చ వల్లీ తు వ్రతతి ర్వ్రతతీ లతా. ౭

15 వంధ్యో వృక్షోఽవకేశీ స్యాదవస్థ్యస్తు ఫలేగ్రహిః,
పుష్పితః స్యాత్కుసిమితః ఫలితః ఫలినః ఫలి. ౮
పుల్లే ప్రఫుల్ల సంఫుల్ల వ్యాకో చ వికచ స్ఫుటాః,
ఉత్తుల్లో న్దీప్షితోన్నిద్రా ఉద్బుద్ధో న్దీలితస్తీతాః. ౯
ఫలమామం శలాటుః స్యాద్వానం శుష్కతరం ఫలమ్,

20 త్రిషువంధ్యాదయోఽథస్యా దంకురోఽంకురమస్త్రియా.
ప్రరోహశ్చాభవంశఃస్యా ద్యోఽంకురః పర్వసూత్థితః,
వరుః పర్వ పుమాన్ గ్రంథి ర్నిర్యాసః ఖపురో లశః. ౧౧

- శిశూజటూఽవరోహస్తు సాశాఖాజా వటాదిషు, [కమ్.
మూలంబుధోఽంఘ్రినామాస్తాదా స్కున్ధాత్ స్యాత్ప్రకాణ్డే
- 25 సదారుమాత్రం స్థాన్వస్త్రీ దారుకాష్టమథ త్రయీ,
భల్లీ త్వక్ స్త్రీ త్వచానక్లీ వల్కలం చోలకోఽస్త్రీయశా. ౧౩
చోచం వల్కలం తారస్తు మజ్జాన్నావః కినాటకమ్,
నిమ్కుటః కోటరో న స్త్రీ విదలం దారు పాటితమ్. ౧౪
స్కుంధః ప్రఘాతోఽథశిఖా శాఖాథ శిఖరం శిరః,
- 30 స్కుంధశాఖా తు శాలాస్యా త్ప్రీవాలః పల్లవాంకురః. ౧౫
విస్తారో విటః స్తంబ ఉచ్చాయస్తు సమున్నతిః,
ఛదస్తు ఛదనం పత్రం పలాశం పతనం దలమ్. ౧౬
పల్లం బల్లం పత్రత్రం చ త్రయీ శంకాస్యకోశికా,
పల్లవోఽస్త్రీ కిసలయం కిసలోఽపి న వేదలే. ౧౭
- 35 పత్రమథ్య సిరామాఢిః పుష్పోఽస్త్రీ కుసుమం సుమమ్,
మణీచకం ప్రసూనం చ సూనం సుమనసస్త్రీయః. ౧౮
మకరందో మరందోఽస్య రసేజాలం తు జాలకమ్,
కలికా కోరకశ్చాథ కుట్టలో ముకులోఽస్త్రీయశా. ౧౯
గుచ్ఛో గులుచ్ఛః స్తబకో మంజ్యం మంజరి వల్లరీ,
- 40 ప్రసవః పిప్పలం సస్యం ఫలం వృంతం తు బంధనమ్. ౨౦
పండాస్త్రా మ్రాదయశ్శబ్దాః ఆమ్రాదిఫలపుష్పయోః,
హరితక్యాదికం స్త్రీస్యా దశ్వశ్లాది ఫలే పునః. ౨౧
ఆశ్వత్థ మైగుదం ప్లాక్షం వైయగ్రోథం చ బార్హతమ్,
వైణవం వైగ్రవం చాథ జంబూఃస్త్రీ జంబుజాంబవమ్. ౨౨
- 45 జాత్యాదయః స్వలింగాః స్యుః పుష్పార్థే వ్రీహయః ఫలే,
విదార్కాద్వాస్తు మూలేఽపి పాటలా కుసుమేననా. ౨౩

సప్తమ్యస్తపదారంభాః షర్మాయా ఇహమత్రచిత్,
సప్తమ్యస్తం చ పులింగం విజ్ఞేయం సంశయేనతి. ౨౪

ఆమ్రే కామాంగమాకందా చూతో వేలోఽంగనాప్రియః,
50 కరకోవలయశ్చాథ శ్రేష్ఠేఽత్ర సహకారకః. ౨౫

అథశ్యామలకేలాలా లవలీలావలీ ఫలా,
కేసరే వకులో మవ్య లాలస సింహకేసరః. ౨౬

ద్రాక్షాఫలో గుడశ్చాథ న్యగ్రోధో బహుపాద్యటః,
శ్రీవృక్షే పిప్పలోఽశ్వత్థః ప్లక్షశ్చలదలోఽంగులః. ౨౭

55 ఉదంబరే ప్రాణిఫలో మశకీ హేమధుగ్ధకః,
ప్లక్షస్తు షర్మటిజటి కలాపి గిరి లక్ష్మణాః. ౨౮

ఘోషే కింశుకః పల్లో వాతపాథస్త్రిపల్లకః,
అసోఢతో బ్రహ్మవృక్షశ్చ హస్తీకన్దదలే కృత్తి. ౨౯

బిల్వే మాలూరమంగల్యా శ్రీఫలో గోహరితకీ,

60 షరివ్యాధే బాలభీరు ర్భీరువాలోఽంబువేతసః. 30

శీతేఽభ్రపుషోవాసీరో వంజులో వేతసో రథః,
విదులే ప్రియ ఆమ్రాతే ద్వావీతనకపీతనా. 3౧

కపిత్థే స్యుర్దధిఫలో దధిత్థగ్రాహి మన్తథాః,
హృద్యోదస్తశతః పుష్పఫలోఽరిష్టే తు ఫేనిలః. 3౨

65 మాతులుంగే చ రుచకో వరాహ్లుః కేసరి శతః,
బీజపూరే మాతులుంగో లుంగ స్సుఫలపూరకా. 33

దేవికాయాం మహాశల్కా దూష్యాంగీ మధుకుక్కుటీ,
అథాత్యామ్లా మాతులుంగీ పూతిపుష్పీ వృకామ్లికా. 3౪

ఛాగే తు కరుణో లఙ్గో మల్లికా కుసుమప్రియః,

70 జంబీరే జగ్భకోదస్త శతో జంభీర జంభలౌ. 3౫

- నాగరంగే తు నారంగో నార్యగస్తక్రవాసనః,
త్వగ్గంధవలకోయోగీ ముచులిందే తు నిమ్మకః. 34
- న్యజ్జే కర్తృఫలోభవ్యః కర్తరంగశ్చతేష్వరా,
మహీపతి ర్దస్తశతః కర్తానేతా చ కర్తచ. 32
- 75 వికంకతే గ్రంధిలః స్వా ద్వాన్యమ్రపాచ్చ మధుచ్ఛదః,
సజ్జేత్వకన్దస్సాలే తు క్వాన్యకస్యస్యసంవరః. 35
- పీతసాలే గౌరస్వప్రియకాసనవీరకా,
రక్తపుష్పౌఽప్యథో సింధు సజ్జేబాణః ఖరోఽర్జునః. 36
- రోహితే రాహియోహీ రక్తోరాహిత్యోఽపి చ,
80 స్త్రీప్రియే వంజులోఽశోకః కంకేలిః కర్ణపూరకః. ౪౦
- హేమపుష్పౌఽప్యథోఽంకోలే నిచోలోఽంకోఢశోధనా,
రసాలే వరణస్సేతు స్త్రీక్షణాకోఽశ్చరీ రిపుః. ౪౧
- దోషగ్రహేతు కతరో ద్రావణ స్సరణ స్సరః,
ఉల్లేఖనీయో లక్ష్మీవాం స్తేరస్తోయ ప్రసాదనః. ౪౨
- 85 రాజాదనే ఫలాధ్యక్షః ప్రియకశ్చ మధుస్రవః,
మధుపుష్పే మధుస్థీలో వానప్రస్థో మధూకవత్. ౪3
- గుదపుష్పౌఽప్యద్రిజేఽస్మిన్ గౌరకాకోమధూలకః,
పారిభద్రస్య భేదే చ మందారః పారిజాతకః. ౪౪
- భూర్జవత్రే భుజోభూర్జో మృదుత్వోఽచర్మచర్మికా,
90 వీరా గురుఫలస్సగింసీ శ్యామశ్చాఘాత్ర శైలజే. ౪౫
- అశోడః కర్పరాలశ్చ నేమీయేత్పరిముక్షకః,
చిత్రకృత్తి మిశోనేమీ వంజులోఽథాయుగచ్ఛదే. ౪౬
- సప్తపర్ణో విశాలత్వోఽఛారదో విషమచ్ఛదః,
కోవిదారే చ మరికో రక్తపుష్పాయుగచ్ఛదః. ౪౭

- 95 కాంచనారోఽప్యాద్యధే తు వ్యాఘాత శ్చతురంగులః,
ఆరగ్వధ ఆరేవత శ్శూన్యః స్రగ్గహోఽర్హః. ౪౮
కృతమాల స్సుచర్లశ్చ మరనే తు ఫణిఃసః,
పిండితకే మరుతక ఇత్వాగు గ్రాలవామనా. ౪౯
విచులః పిచులో రాధః కైడరోఽ విషపుష్పకః,
- 100 కాకద్ శ్చందన శ్చీనో గరలః కంటకీతి చ. ౫౦
కాలస్కుధే తిందుకోఽక్లి సూర్జక శ్శితిసారకః,
కాకేందో కాకవీలుః స్యా త్కులకః కాకతిందుకః. ౫౧
సితేలోధే మహాలోధ్ర శ్శబరశ్చాథ లోహితే,
తిరీటో మాన్దనశ్చిల్యః కృష్ణేఽన్తిన్ లోధ్ర గాలవౌ. ౫౨
- 105 గుగ్గులౌ కాలనిర్యాసో దేవధూపో మహేశ్వరః,
శ్రీమాన్ స్సిగ్ధస్సర్వపహ శ్శ్లేష్ఠీ తిక్తః కటు వ్లఘుః. ౫౩
కామః పురో జటాయుశ్చ కుంభోలూఖలకం వరమ్,
రజ్జదాలే నీచుదారః కచ్చగ్రాదారో గృహద్రుమః. ౫౪
గూఢవృక్షః శ్లేష్ఠఫలో విషఘ్నో ద్విజకుత్సితః,
- 110 ఉద్దాలో బహువారోనాసేలుశ్శ్లేష్ఠాతకి నపణ్.
శోభాంజనే తీక్ష్ణగంధ శ్శిగుః కాక్షీబమోచకౌ,
ఉష్ణో మురుంగీ రక్తేఽన్తిన్ మధుశిగు స్సుభంజనః. ౫౬
గుంజనః స్వాదుగంధా చ ప్రియాలుస్తు ధనుః పటః,
కాష్ఠరేణ్య గోపథ ద్రాస్య త్కార్ష గ్రీరీ కృష్ణవృంతికా. ౫౭
- 115 శ్రీశర్ణి కుముదాగృష్టి ర్గంభారీ భద్రశర్ణికా,
కైడరేణ్య కట్ఫలః కుంభీ శ్రీశర్ణి కుముదేతి చ. ౫౮
సుపార్యేన్య త్కుండరాలో గద్దభాండః కపీతనః,
తామ్రపాకీ ఫలేపాకీ ప్లక్షకో గంధముండకః. ౫౯

- కదంబే పులకి శ్రీమాన్ ప్రావృషేణ్యో హలిమకః,
 120 మహాకదంబకే నీపా ధూర్తో ధూర్తాదీపనా. ౬౦
 వాసన్దేస్యాత్కురవక స్త్రీలకః కుదకో మధుః,
 శుక్లపుష్పః కురవకో మదనో ధూర్తనాగరా. ౬౧
 కరంజేస్యా న్నక్తమాలః ప్రక్షీర్య ష్పిరిబిల్వకః,
 కలింగే పూతికరజః పుతికో కలికారకః. ౬౨
- 125 బాలపత్రే తిక్తసారః ఖదిరో దన్తధానః,
 సితే తు తస్మిన్ కదర శ్శల్మకశ్చ మరుంధనః. ౬౩
 మరూద్భవేవిటదిరోఽప్యరిమోఽప్యరిమేదకః,
 కంటకీ చాప్యదైరంధే హస్తపల్లోఽప్యరిలంబకః. ౬౪
 దువుః పంచాంగులశ్చంచు రామండ స్తరుణోఽంబుకః,
- 130 గంధర్వహస్తో రువుకో వాతహ్నో వ్యాఘ్రపుచ్ఛకః. ౬౫
 ప్రియకే తు ప్రియంగావ్యాఖ్యా కారంభా ఫలినీ ఫలీ,
 విష్వక్సేనా బలావృత్తా గుంద్రా గోవందినీ లతా. ౬౬
 భావజ్ఞా సర్వపీ స్త్ర్యాఖ్యా వృత్తాంగీ సుయమావనీ,
 కన్యా చాపి కదంబస్తు నిచులోఽంబుజ ఇజ్జలః. ౬౭
- 135 స్యోతకే శోణకటుగౌ దీర్ఘవృంతః కటన్నటః,
 మండుకపర్ణః పత్రోర్ణో భల్లూక శృకనాసకః. ౬౮
 భూతపుష్పే నటో ధంక ఋక్షప్టుండుక ఆరలుః,
 తిలకే పలలః శ్రీమాన్ సుగంధో ముఖమండనః. ౬౯
 కర్ణపూరోఽల్పపుష్పశ్చ పున్నాగే సురవల్లభః,
- 140 కిదిరో దీనకం బోజౌ తద్భేదే సురవర్ణికా. ౭౦
 పారిభద్రే ద్రుకిలిమం దేవదారు సురాహ్వయమ్,
 పూతికావృం భద్రదారు వీతదారు చ దారు చ. ౭౧

వృక్షో శ్చలే కర్ణి కాః పరివ్యాధోఽథభండిలే,
కపితన శ్చిరీషశ్చ కంకే దాడిమీత్రయా.

29

145 కుటజే కుటచో వత్స శ్చక్రాభ్యో గిరిమల్లికా,
వీశస్యై వాస్త్రీయావిష్ద్రో యవభద్రయవా ఫలే.
పనసే కంటకీఫలః పయోఽండో జఘనే ఫలః,
కర్కశీ మధుబీజశ్చ సరలే పూతికాష్ఠకమ్.

23

28

నింబే పార్వతకై డర్య ద్వేషిచ్ఛదనమాధికాః,

150 రోమశః పిచుమందశ్చ లకుచే లికుచోడహుః.

27

పిచులే యావ్రశ్శాకే పృథుచ్ఛరహాలీమకా,
ఉన్నతే ధూర్త ధుత్తూర ధుస్తూరకితవాశ్శతః.
ధుద్ధూరః కా చనాహోఽథ త్రిపురే మనమత్తకః,
ప్రేతాలయే తుతిత్తిక శ్శాఖోటో గండమాలహః.

26

155 కృపరే భీమ నూర్జార కింశుకా ఇంగుదీనపణ్,

పిండారకే తు పిండిక కృష్ణేత్వస్త్రిన్ వలాహకః.

25

పుత్రజీవే త్వత్ఫలం రుద్రాక్షే తు మహామునిః,

వీకాస్యే త్వత్త మాభీదో ద్విముఖే తు వరార్ధలః.

24

చతుర్ముఖే బ్రహ్మసంజ్ఞః పంచవక్త్రే హరాహ్వయః,

160 పణ్డుభే తు గుహాభ్యోఽథ కింశాకే కాకమృగకః.

౨౦

తింతృడీకేఽన్నికా చించా శుక్తిర్నారి కపిప్రియా,

తింత్రీణీ చాప్యథో హేమపుష్పే చాంపేయ చంపకౌ.

౨౧

హరణః శీతలః కాన్తః కమనీయః సచంపచః,

హీనేత్వంజః కుంభఫల శ్చాంపేయో నాగకేసరః.

౨౨

165 కరమృదే వశశోఽలః కృష్ణపాకఫలైః పథైః,

వ్యసై స్సమానై ర్యుగైశ్చ పుంసి పంచదశాభిధాః.

౨3

- సుషేణో విగ్నకోఽప్యల్ప ఫలేఽస్త్రిన్ కరమర్థికా,
 వందాకే వృక్షకోవందా జీవస్త్వపదరోహిణి. ౮౪
- వృక్షాదనీ వృక్షరుహా నేవ్యాస్త్రిన్ క్షీరవృక్షజే,
 170 తనుస్తుప్తా జయః కాస్త్యః కుణిః కాతులకో ద్రుమః. ౮౫
 అగ్నిమన్తే హవిర్వంధోఽప్యరణిః పావకోవశా,
 గణికార్యవ్యథో దేవతాజే వేణీ ఖరాగరి. ౮౬
 కాలస్కంధే తమాలోఽస్త్రీతాపింఛేకాకు తుండికా,
 కదర్యా కువలీ కోలిః కూలీ కూరాతీరీటికా. ౮౭
- 175 లతాకోలా తు ఖలుకీ గిరికోలా తు సాంసా,
 హస్తీకోలా మహాఘోష్టా గోషఘోష్టా మహాఫలా. ౮౮
 జలకోలా తు సంగాలీ నరకోలా తు కర్కశీ,
 సృగాలకోలా హింస్రాథ శమీసక్తుఫలాజయా. ౮౯
 కాచస్థాల్యాం కుజేరాక్షీ కృష్ణవృన్తాఫలేరుహా,
- 180 ఆమోఘాపాటిలిర్నక్షీ పూరణ్యాంశాల్పలి ర్నషణ్. ౯౦
 కాష్ఠీలా తూలినీ తూల ఫలాథ కూటశాల్పలా,
 రోచన శ్చింశపాయం తు తీక్షణధూమావసాదనీ. ౯౧
 కప్పిలా పిచ్చిలా భస్మ గర్భామండలపత్రికా,
 జంబ్వాం త్రిసారా విరజా మహాజంబ్వాం మహాఫలా. ౯౨
- 185 సురసాథో రాజజంబ్వాం సుఫల స్సురభిచ్ఛదః,
 కాకజంబ్వాం తు మేఘాథ శ్చివేష్ట శ్చీతవల్లవః. ౯౩
 జంబూట నీలజంబూటా శఫరాన్ శ్శ్లష్టపత్రకః,
 శిఖీంద్రా శ్శ్చన్తకామ్లౌటా ధవేగౌర ధురంధరా. ౯౪
 భల్లాతకాన్ త్రిలింగాయా మగ్నిముఖ్య స్త్వరుష్కరః,
 190 కంపిల్లేరోచనీగుండా రక్తాంగ శ్చంద్రకర్కశౌ. ౯౫

సల్లక్యాం సురభిష్టాన్తి ప్రియాహస్త్యశనా భువా,
వైజయంత్యాం తు తర్కారీ నాదేయా చ జయస్త్యపి. ౯౬
ధాతక్యా మనలజ్వాలా సుభిక్షా ధాతృపుష్పికా,
స్నుహ్యం సమంధదుగ్ధాస్నుగ్వజ్రానందాసిపత్రికా. ౯౭

195 సిద్ధుండ స్నిఘ్నబుద్ధసాన్తి విపత్రాయాం త్రికంటకః,
వజ్రీ గండ్యభో ఘంటాకవాయాం శణపుష్పికా. ౯౮
తుండకేగ్యాం నవాశీరా కేసరా బదరాఫలా,
కార్పాశ్యక్ల్యతనన్యాయాం భారద్వాజ్యపికుష్ఠనుత్.
విషంధ్యాం భంజికా భాంజీ విష్టా బ్రాహ్మణయష్టికా,

200 బ్రహ్మదండి చ పద్మా చ సారస్వత్యాం స్థిరాభువా. ౧౦౦
కోకిలాక్షుస్తు కాండేక్షు రిక్షురః క్షురకః క్షురః,
వాసకే త్వాటరూపః స్యా త్సింహస్యో వాజిదంతకః. ౧౦౧
వాళా సింహీ వైద్యమాతా వార్తాక్యాం దుష్ప్రభరిణీ,
వాతింగనస్తు భండాకీ వార్తాకుర్హిజ్జులుః స్త్రీయామ్. ౧౦౨

205 గోష్ఠవాతింగనేత్వేలా పరుకా జలజంబుకా,
హస్తీవాతింగనేత్వేభ్యా విశాలాదద్రునాశినీ. ౧౦౩
బృహత్యాం ప్రసహకాలీ వార్తాకీ హింగుదీ కులీ,
లతాబృహత్యాం సుష్ణిగ్ధా ధన్యాప్రసహనీ లతా. ౧౦౪
నిద్ధి కాయాం సంధానీ మహాసంధా గిరిప్రియా,

210 కంటకార్యాం పరిక్రూరా కుల్యాకుల్య స్పృశీవరా. ౧౦౫
దుఃస్పర్శారాష్ట్రీ కా సింహీ కంటకాలీనిద్ధి కా,
దండోత్పలే సహదేవా తలహోతీ ప్రమేహనుత్. ౧౦౬
హయపుచ్ఛీ తు కాంబోజీ మాషపణ్ణి మహామహా,
మార్కవే భృంగరాజః స్యా త్పర్షణస్తు శ్వపామనః. ౧౦౭

- 215 కాలమేష్వర్యం కృష్ణఫలా వాగూజీ వసువల్లికా,
 సోమవల్లి నూతిఫలీ సోమరాజీర వల్లజః. ౧౦౮
 పరిత్రాణ్యాం త్రాయమాణా త్రాయంతీ కలభద్రికా,
 రేవత్యాం రామదూతీ సావ్యద్వారుణీ నాగదం త్యపి. ౧౦౯
 శ్రీఫల్యాం క్లితకీ నీలీ నీలకేశీ మహాసా,
 2౨౦ గ్రామీణా రంజనీ తుత్థా కారవాహీ చ నీలినీ. ౧౧౦
 ఫల్గుః కాకోదుంబరికా బలయూర్జఘనేఫలా,
 దాస్యాం వడశ్రా శార్ఙ్గపా కాకిజంఘా చిలోమికా. ౧౧౧
 కాకనాసా తు కాకాంగీ జీవనీయా శిరోసుహా,
 తృష్ణూమ్ వయస్యా కాకోలీ కాకమాచీ తు వాయసీ.
 225 ప్రత్యక్చేర్యాం సు శ్రేణీ ద్రవంతీ శంబరీ వృషా,
 చిత్రోపచిత్రా న్యగ్రోధీ రండా మూషికవర్ణ్యపి. ౧౧౩
 దేవ్యాం మూర్వా ధనుశ్రేణీ గోకర్ణీ పీలువర్ణికా,
 మధూలికా తిక్తవల్కా పీలునీ లేజనీసువా. ౧౧౪
 ప్రత్యక్షర్ణీ తు శిఖరీ కిణిహీ ఖరమంజరీ,
 230 అపామార్గ శ్చైఖరికో ధామార్గవ మయూకా. ౧౧౫
 అజశృంగాయం విహణీస్యా ద్దోజహ్వరర్వికే సమే,
 శంఖినీ చోరపుష్పిస్యా త్కేశినీ చాన్యవో లఘుః. ౧౧౬
 వర్షాలంకాయకాస్పృక్కా మరున్దాలా లణామరుత్,
 కచ్చూరకే ద్రావిడకః కాల్యకో వేధముఖ్యకః. ౧౧౭
 235 నిర్గుండ్యా మింద్రసురస సిందువారశ్చ సిందుకః,
 కుంతేరకే తు పర్ణాసో మాలోర్జరకరింజరా. ౧౧౮
 సితేఽస్త్రిన్ మంజరీ తిష్ఠ స్తిష్ఠగంధోఽర్జకోఽత్ర తు,
 సుగంధా శ్రేతసురసా భారతీ తులసీ శివా. ౧౧౯

అల్పపత్రస్తు జంచీరః ఫణిర్జకసమీరణే,

240 అస్మిన్ సుగంధా సావాసో మంజరీక మయూరకా. ౧౨౦
తీక్ష్ణ తీక్ష్ణా న్నకో గౌరీ భూతస్మి దేవదుందుభిః,
అల్పమాత్రే తు వై సుంతో బిల్వగంధో వచాచ్ఛవః. ౧౨౧
కాల పర్ణాశ్చ తు సురభిః కరాలః కాలమాలకః,
మాలో బ్రహ్మ జటాయాం తు సలజ్జం దానవాంజనమ్.

245 పుండరీకం దమనకం కాంతం దాంతం మునిః పుమాన్,
విష్ణుక్రాంతా తు సుముఖీ గవసీస్యా న్నహరసా. ౧౨౩
ఋషణీ ద్రోణికా ఛత్రా చతుష్కా ద్రోణపుష్పికా,
సూర్యావర్తే షర్ణికాయాం మోరటా మూలపుష్పికా.
ముండాశ్చ ముండితికా ముండా శ్రమణీ శ్రామణీ బుధా,

250 రోదన్యాం కచ్చుగానన్తా తామ్రమూలా దురాలభా. ౧౨౪
యాసో యవాసో దుస్సప్రరోహే ధన్యయాసః కునాశకః,
పృశ్చికాయా ముష్టధూన్త్ర పుచ్చికా నాగవృంతికా. ౧౨౬
సర్పదంత్రాస్త్రా మరాకాలీ విషఘ్నీ చృశ్చికచ్ఛదా,
వాట్యపుష్పాశ్చ బలావాట్యా సన్ధూసా చాన్న సంజ్ఞికా.

255 వాట్యాలోఽతి బలాయాం తు పుష్పవీర్యా జనీ సహః,
అశ్వకన్ద స్త్యశ్వగంధీ తిక్తే తు కటుపర్పటా. ౧౨౮
ఋషభీత్వ జహాధ్యండా కండూరా ప్రావృషాయణీ,
అసికచూర్ణ శ్మశ్శాకసింబి రాత్తగుప్తా చ కచ్చురా. ౧౨౯
అస్థిమాం స్త్యస్థి సంఘాతోఽచ్యస్థి సన్నహనోఽపి చ,

260 ఏకాష్ఠీలా పాపచేలీ స్థాపనీ వనతిక్తికా. ౧౩౦
పాతాంబష్టా విధ్ధకణ్ణీ ప్రాచీనా శ్రేయసీసా,
గుడూచ్ఛ్యాం కుండలీధీరా ఛన్నా చ్చిన్న రుహాధరా. ౧౩౧

వత్ససనీ సోమవల్లీ విశల్యాచక్రలక్షణా,
జీవస్తీఖరుహా దేవీ విషఘ్నమృతవల్లికా. ౧౩౨

265 దీర్ఘనల్ల్యాం వేత్రవన్యా మరువేత్రశ్చ భూరదః,
గవాక్ష్యాం కిణిహీ జైత్రీ ప్రత్యక్ఫణ్యా పరాజితా. ౧౩౩
విష్ణుకాంతా పరాసోఫతా శ్వఖుశీతలాత్ర తు,
శ్వేతాయాం చారిణీ సూర్యాగరికర్ణిగవాదినీ. ౧౩౪
నీలాయాం తు మహాశ్వేతా నిష్టాంతా స్థూలపుష్పికా,

270 జింగాం సమంగా వికల్పామంజుషాంజనవల్లికా. ౧౩౫
పుష్పిపల్ల్యాం పృథక్పర్ణీ లాంగులీ పదపర్ణికా,
గుహాకలశిధావన్త్యా దీర్ఘసా చిత్రపర్ణికా. ౧౩౬
సింహపుచ్చీ ఘోరువిన్నా చిత్రాంఘ్రిః క్రోష్టుమేఖలా,
నాగర్యాం కేశికాత్ర్యశ్రా త్రిపుటా త్రిపుటీ త్రిపుత్. ౧౩౭

275 రేచనీ మహతీ శ్వాసా మాయాకుతరుణాత్రతు,
కృష్ణాయాం రోచనీ శ్వామాకాలాచిత్రా సుషేణ్యాపి. ౧౩౮
గోపా తు శారివా భద్రా నాగజిహ్వ సుగంధికా,
బోతిష్టత్యాం పీతరసా లగణాకటభింగుదీ. ౧౩౯
పారావతపదీ పిణ్యా జీవస్తీ స్ఫుటవల్కులీ,

280 నాగవల్లీ తు తాంబూలీ తథా తాంబూలవల్లికా. ౧౪౦
తురేతు కంటకీఫల స్త్రీగోభ్యాం కంటకః పరః,
గోతురః స్థలశృంగాట ఇతుగంధాపలంకమా. ౧౪౧
శ్వదంష్ట్రాం భీరుపల్ల్యాం తు శతమూలీ శతావరి,
ఇందీవరీ బహుసంతాప్యహేరుః పీవరీతి చ. ౧౪౨

285 సుదర్శనాయాం చక్రాంకా దధ్యానీ వృషపృష్ణాపి,
జీవన్త్యాం జీవనీ జీవా జీవనీయా మధుశ్చసా. ౧౪౩

చర్మపక్ష్యాం తు శార్ఙ్గాస్తా సుతాహ్వయా ముపాదకా,
బ్రహ్మ్యం సత్యవతీ బ్రాహ్మీ మత్స్యక్షీ సోమవల్లరీ. ౧౪౪
మండుకపక్ష్యాం భండిరీ భండియోజనవల్లసి,

290 శోభమ్నూం పూరణా పూరి వర్షాభ్యే జీవబోధినీ. ౧౪౫
పునర్నవా చ రక్తాయాం తస్యాం యోగ్యా కటిల్లకా,
శ్వేతాయాం వృశ్చికోఽల్పాయాం దీర్ఘపత్రి విటాటికా.
అన్యజాత్యన్తరే స్వల్పే పూరణీ హస్తీపూరణీ,
తుండికేర్యాం రక్తసలా బింబోష్ఠీ పీలువల్లసి. ౧౪౬

295 లజ్జాలుస్తు నమస్కారీ బదర్యంజలికారికా,
గండకాలీ ఖరర్యాంతు లజ్జాలుః స్యా చ్ఛమీఫలా. ౧౪౭
కలంబ్యాం శతపర్వస్యాత్ కలంబూర్వాయసీ వధా,
పటుంచికాయాం తు శివ శ్వాస్త స్వస్తిక కుక్కుటా.
నిద్రాలుః కరుణోమానీ వనాలుస్తునివన్లకః,

300 మారిషే జీవశాకః స్యా దత్రాల్పే తండులీయకః. ౧౪౮
మేఘనాదో విగండీర మథస్య ద్వేషమారిషే,
విభాజనో రసోత్పస్త్రస్త్రో కాణమారిష ఓలకః. ౧౪౯
లతామారిషతువరౌ వరశా ణోలతాటికాః,
జలబోఽసౌచంచటకః కుకుంఢే కవకోఽస్త్రియామ్. ౧౫౦

305 భూవల్లూరమహిచ్ఛత్రం భూసోఫీటం భూమికందరమ్,
ఛత్రాకశ్చ సిలింధశ్చ ముకులేఽస్త్రిన్ పలాండుకమ్. ౧౫౧
సృగాలవాస్తుకేత్వారు ర్వాస్తుకే త్సూరపత్రకః,
ప్రవాలో వీరశాకశ్చ త్రూషాయాం కాసమర్దకః. ౧౫౨
హరిపల్లె మూలకోఽస్త్రి నేకిమంబు స్తికా న పణ్,
నీలకంఠోఽథమరుజే శివం చాణక్యమూలకమ్. ౧౫౩

- మత్స్యాయోగం శాలశాలినా సత్త్వారో లోహమారకః,
అగస్త్యే మునిమార్జారా వగస్తి ర్వంగసేకః. ౧౫౬
శుకనాసోఽప్యథోపశ్చ త్సుందరో గ్రీష్మసుందరః,
కపిత్థపత్త్యథః పుష్పే వ్రణఘ్నీ యరసీ యరా. ౧౫౭
- 315 ప్రపున్నాతే త్వేడగజో దద్రుఘ్న శ్చక్రమృతః,
ఘోషే కోశఫలాఘంటా ఘంటాలాఫలినీఫలీ. ౧౫౮
జాలీ పటాలీ యుండాలీ కోశాతకృషిచాత్రతు,
పృథౌ మహాకోశాతకీ మృదంగః కృతవేధనః. ౧౫౯
జ్యోత్సాన్నినం స్వల్పఫలాగ్రామ్యా మృతంగః కృతవేధనః,
- 320 అథజిగీ దీర్ఘఫలా మాగధీచలనోత్తమా. ౧౬౦
బహుజాల్యాం కోశఫలా వన్యాతి క్షుటాలికా,
కర్కోటక్యాం కోశఫలా రాజకోశాతకీ ఫలా. ౧౬౧
మహాజాలీ పీతయోమా త్తోడోధామార్దవోఽపి చ,
హసిఘోషే తరంగోఽల్పే త్వదాలీ దేవనాల్యసి. ౧౬౨
- 325 చాంగేర్యాం చుక్రికా దంత శతాంభష్టాష్టలోణ్యసి,
సుషవ్యాం తిక్తచ్ఛరణః కారవేల్లః కటిల్లకః. ౧౬౩
రాజవల్ల్యురువల్ల్యంబు వల్లీరంజనవల్ల్యసి,
సుగంధకే తు కర్కోటః కిలాసఘ్నః షటుచ్ఛదః. ౧౬౪
బృహత్కర్కోటకే త్వైహా హస్తి కర్కోటకో బలీ,
- 330 షటోలకే తు రాజీవాన్ రవణః కర్కశః పటుః. ౧౬౫
రాజీ రాజామృతాపాండురూతేభ్యశ్చ ఫలః పరః,
తిక్తేరాజషటోలశ్చ భీరుస్త్విర్వారుకర్కటీ. ౧౬౬
చోదన్మృత్వారువాలుకోఽప్యల్పాసా రాజకర్కటిః,
తుంబ్యాం పిండఫలాలాబూః కటుతుంబ్యాం సృపాత్తజా.

- 335 ఇహ్వాకుర్వాసనీ నిమ్నా వృంతతుంబ్యాం తు తుంబుకా,
అల్పతుంబ్యాం కుక్కుటాక్షో వృన్తే కర్కారు చిత్రలే.
కాలింగోఽల్పేఽత్ర చేల్లాణ చేన్నాతాక్రోష్టుకర్కటః,
కాలింగాం చిత్రకసోస్థమః కర్కారు ర్ఘనవాసకః. ౧౬౯
కూత్వాండకః పుష్పఫలః వీతపుష్పే నృసాత్మజః,
- 340 మహాఫలా శాకఫలా సుభద్రా శంకులాపి చ. ౧౭౦
సుఖవానే శీర్షవృన్త ఉగ్రగంధ స్సువాసకః,
త్రిలింగే త్రపుషే తాలు శ్చర్దసీ హస్తీపర్ణినీ. ౧౭౧
చిద్భిటే పునరుర్వాసు ర్ఘృగాద్యాం గజ చిద్భిటా,
విటంకోఽతి మృగేర్వాసు ర్విశాలైంద్రింద్రవాహణీ. ౧౭౨
- 345 అథోగవాహ్యం గోమంబా చిత్రా చ కదలే పునః,
వృహావారబుసా రంభా కాష్ఠీలానంశు మత్ఫలా. ౧౭౩
కదలీ దీర్ఘపర్ణి చ రంభా సా గౌరపర్ణికా,
కృష్ణా తు లంపా కదలీ మాహేంద్రీ తు బృహత్ఫలా.
సుగంధ్యల్పఫలామోచా సాష్ఠీ కాష్ఠీ కదల్యనౌ,
- 350 విభీతకస్త్రీలింగః స్యాత్కలిస్తీష్యః కలిద్రుమః. ౧౭౪
విభీదకః కర్షఫలో భూతవాసో బహేటకః,
దైత్యః పాసస్తుపః కల్పః కాలేయస్తు ములాక్షకః. ౧౭౫
సంప్రశ్న మడశ్రాయాం త్రిలింగామలకీ శివా,
ధాత్రీకర్షఫలాతిష్యా నేవ్యాధ్యండా ఝటా దృధా. ౧౭౬
- 355 హరితక్యాం శుక్రసృష్టా నందినీ సాధికాభయా,
అవ్యథా చేతకీ పథ్యా ధారణీ కాలకూణికా. ౧౭౭
గుంజాయాం కృష్ణలాతామ్రా శార్ఙ్గాష్ట్రా రక్తికావరా,
చూడామణిః కపిక్రోడా కాలవృంతీ పరానవ. ౧౭౮

- కాకశబ్దా త్ప్రీలుపీఠ్యో చించాణం త్యదనీ సఖి,
 360 జంఘా తిక్తా చ దత్తా చ సా శుక్లా చేన్ద్రుప్రవా. ౧౮౦
 ద్రాక్షాయాం కృష్ణికా ఖాద్యీ ప్రియాలా కాలమేషికా,
 హరభూరా దారుఫలా మృద్వీకా గోస్తనీ రసా. ౧౮౧
 మాలత్యాం రేవతీ జాతి ర్యూథికాయాం మనోజ్వలా,
 మానవీ చాత్రపీతాయాం వాసన్తి హేమపుష్పికా. ౧౮౨
- 365 మల్లికాయాం విచకిలో భూపదీముక్తబంధనా,
 శీతభీరు ర్దదయన్తీ గవాక్షీ తృణశూన్యకమ్. ౧౮౩
 దేవమాల్యాం వరారోహః గోధామాల్యాం తు నేవనీ,
 సురూపామూం తృణం వేశ్యం కాకమాల్యాం నవోద్భవా.
 ఆస్ఫోతాచైకపటలమాల్యాం బాలాధరక్తకః,
- 370 బంధూకో బద్ధుజీవశ్చ సప్తలాయాం విభావనీ. ౧౮౪
 సుగంధా గ్రైష్ఠికాతానా మాలికా నవమాలికా,
 శేషాలికా తు నిర్గుండీ నీలికా నివహత్రతు. ౧౮౬
 సితాయాం శ్వేతసురసా వాసన్త్యాం మాధవీ లతా,
 నిస్సంగజా కాన్తనాలా ప్రహసన్తీ కుటుంబికా.
- 375 అతిముక్తశ్చ కన్యాయాం కుమారీ తరుణీసహా,
 మహాసహాయామల్లూసః పీతామ్లూనే కురండకః. ౧౮౮
 శోణే బలీ కురవకో ఝాటేన్ద్రిన్ కలశోదకః,
 కింకిరాతే కింకిరాటః ప్రలోభీచాపి లాతకః. ౧౮౯
 నై రేయకే తు ఝింటీన్త్రీ తన్ద్రిన్ కురవకోరుణే,
- 380 దాసీసహాప్యార్ద్రగలః కురండశ్చ సనీలకః. ౧౯౦
 పీతేన్ద్రధః కురవక స్సహాస్త్రీ సహచర్యహణ్,
 కుందేమాఘ్య శ్శుక్లపుష్ప వాసోఽథ కరవీరకః. ౧౯౧

ప్రతిహాస శ్శత ప్రాస శ్శితికుంభోఽశ్వమూరకః,
చందాతోఽశ్వరిపుః శ్వేతే మారాలోఽత్రాతిలోహితే.

335 భుజ ఉగ్రవిషః కాకనాసాయాం శివమల్లికా,
బకపుష్పస్తూలపుష్పః కాకశీర్ శ్శివప్రియః. ౧౯౩
వసుభట్టః పాశుపత ఏకాష్ఠిలోఽంబుకో వసుః,
నంద్యావైరై తు తగర స్తారావట నభోఽంగణౌ. ౧౯౪
జపాయాం రుద్రపుష్పం న్యాయ దత్త పద్మాదయోఽపి చ,

340 విదారాశ్శం భూమి కూశ్మాండ సా తు కృష్ణాపలాశికా,
కోష్ఠి కాక్షీరశుక్లేక్షు గంధికేక్షు విదారికా,
శ్వేతాక్షీర విదారీసా మహాశ్వేతగ్గంధికా. ౧౯౬
శారద్యాం లాంగలీ తోయ పిప్పలీ శుకలాదనీ,
గోలోమ్యాం జటిలోగ్రోగ్గ గంధా తీక్ష్ణా జయా వచా.

395 మంగల్యా చాథ శుక్లాసా షడ్గంధా జల లంబికా,
శ్యామా తు సా ఘృణాభీష్టా కాశ్చీరీ దేవదుందుభిః. ౧౯౮
కైవర్తా ములకేత్వాసా గుండ్రాయాం భద్రముస్తకః,
మహాదరి వరారోహ నాదేయీ వలయోవరమ్. ౧౯౯
ముస్తాయాం ముస్తకం న స్త్రీ సుగంధః కర్ణపూరకః,

400 శకులాక్ష శ్వేత్వతమధ్యో హంసః పీతర దుందుభే. ౨౦౦
జలముస్తే తు ప్లవనం గోదర్భం పరివేలవమ్,
కుటన్నటం దశపురం గోపురం వర్తకం ప్లవమ్. ౨౦౧
బాలం తు పింగలం వజ్రం హ్రీబేరం ద్వీరోమకమ్,
చామరం చమరం జ్యేష్ఠం బర్హిష్ఠం జటిలం జటా. ౨౦౨

405 శైలమూలం తు కచ్ఛోరం పలాశో హిమజా జటీ,
అరోహ్మన్యం ముసలీ తాలీ తాలమూలీ ఫలిన్యపి. ౨౦౩

- ఖంజేరిష్టో గృహణోచ్ఛిష్టో రసోనో గృంజనః కటుః,
కాయాంగం లశునం దివక్త్యం మహాకందామృతోద్భవే. ౨౦౪
జీర్ణకం చ పలాండుస్తు శ్వేతకందో ముకుందకః,
- 410 హరితేఽస్త్రిన్ లతార్కః స్యాత్ ఫరుండో దుద్రుమోరసః.
స్వల్పకం దేహరిద్రక్తే గృంజనో గృజ్జనో గుజః,
లశునం దీర్ఘపత్రం చ పిచ్చనథో మహాపథః. ౨౦౬
పరుండశ్చ పలాండుశ్చ లతార్కశ్చ పరాఠికా,
గృంజనో యవనేష్టశ్చ పలాంధో ధృశజాతయః. ౨౦౭
- 415 కందంత్య స్త్రీచిత్రదండ ఉల్లుః కంఠూరసూరణౌ.
అర్ఘోఘ్నో దైత్యమదనః కచూస్తు దలకూర్పికా. ౨౦౮
శకటశ్చూరకాలాచీ నూతనం వేష్టితం దలమ్,
శోభశత్రైమహాపథో మోహోమాణో బృహచ్చదః. ౨౦౯
పరాహకందే వారాహీ చ క్రోష్ట్రాం మాలువాస్త్రీయామ్,
- 420 మథ్వాలుకో మధురసః కందలః కందలీ సమా. ౨౧౦
గౌర్యాం హరిద్రా దాత్ర్యాఖ్యా హేమఘ్ని కాంచనీ పరా,
రోచనీ రంజనీ పీతా పింజా పిండా మనశ్శిలా. ౨౧౧
తోషణీ వర్ణినీ బాలా విటకాంతా తరంగిణీ,
దార్వాం దారు హరిద్రాస్యా త్వేతదానుశ్చ ప్లవనీ. ౨౧౨
- 425 పచం పచా కర్కటినీ పర్పటా పర్పటివరా,
కటంకః శేరీకాలేయః ప్రకోష్ట్రాం తు కటాత్కటమ్. ౨౧౩
కటుభంగం శృంగిబేర మార్ద్రాం మార్ద్రకమస్త్రీయా.
వేణౌ తు వంశకర్తారా మృత్యుపుష్ప స్త్రాణధ్వజః. ౨౧౪
త్వచినారో యవఫలః ఖేల స్తేజ నమస్కరా,
430 చపస్తుతేషు పవనోద్ధాతధ్వనిషు కీచకాః. ౨౧౫

నిస్సుషో విషమో వేణో యద్రే లగుడ వంశికా,
తృణరాజే తలస్తాలో మహాపత్రః ఫలేరుహః. ౨౧౬

త్రముకే వాటికా ఘోంటా గువాకః క్రూర ఆసవః,
కషాయో రాగవాన్ పూరః ఫలే పర్కటమస్యతత్. ౨౧౭

435 పక్వంబోడం ఖనం శుష్కం చిక్చణే చక్కచక్కణే,
దీర్ఘవృంతే రామపూగో లతాపూగే తు యోజనః. ౨౧౮
భూపూగే లఘుకః యుద్రఫలే పాథోవకాపి చ,
పూగే గైరేయక శ్వేలజాతేఽథస్యల్ల తాంతురః. ౨౧౯
హింతాలస్తృణరాజశ్చ నాలికేరే తు లాంగలీ,

440 దాక్షిణ్యలోఽపసృలో బాల స్సుతంగః కూర్పకే సరః.
సదా ఫలో బలిచాస్తిన్ ప్రాస్యేస్యా తుడ్డకోఽత్రతు,
రక్తే స్వర్ణోఽగ్నికశ్చాథ పరిక్రోణాస్యపట్టకే. ౨౨౦
ఖపురః పూగపట్టోఽథ మధుక్షిరో మహారసః,
పరుషః పాండుఖర్జూరా తస్మిన్ ఖర్జూరికాల్పకే. ౨౨౧

445 హాలీమే కేతకీ నల్లీ దీనో వ్యంజన జంబులౌ,
స్త్రీభూషణో రజః పుష్పో గుప్తరాగోవలీనకః. ౨౨౩
తాలాంతం దృఢదలా తాడీ పత్రతాలీ వరాంగనా,
పత్రలా ఫలపాకాంతా స్తాలాద్యాః స్యుస్తృణద్రుమాః.
సచేణవస్తే త్వక్నాదస్తృణానీతుయవాదయః,

450 ఇక్షుర్వృషో మధుతృణో మృత్యుపుష్పో మహారసః. ౨౨౪
ఖడ్గపత్రోఽప్యథానితు ర్వాయసావీతుపాలికా,
ఇక్షుభేదాస్తు కాంతార వంశపుండ్రాదయోనరి. ౨౨౬
దర్భోఽశ్వవాలః కాశిత్నా కాశోఽస్త్రీస్త్రీతుగంధికా,
కుశేమునిః కుఢోదర్భే వీనాహో యజ్ఞజాగరః. ౨౨౭

455 లతాకుశే తు శీరీ స్త్రీ ధమనే సుషిరో నలః,
 శరోముంజో భద్రముంజో గుంద్రస్తేజనకః ఖరః. ౨౨౨
 ముంజస్తు యజ్ఞయోమేధోఽమృదుత్వగ్బృహ్మమేఖలః,
 ఉల్లూకస్తూలపాదర్భ ఊర్ధ్వమూలః ఖరచ్ఛదః. ౨౨౩
 బాలకేశ్యాం దృఢదలా జ్ఞాన్తాకృతకషత్రికా,

460 పుంభూమ్ని వల్వజా వాట్యాం తూత్కటఃస్యా త్పరాశకః.
 స్యాద్విరణం వీరతృణం మూలేఽసోఽశీరమస్త్రీయామ్,
 సేవ్యా మృణాల నలద లామజ్జాని జలాశయమ్. ౨౩౧
 నియుత స్తంబజ దృఢదైత్య గౌరకుదానవమ్,
 అభయం చావదాహం చ దూర్వా తు హరితాలికా.

465 వరాసహస్రవీర్యా చ భార్గవీ చాథ సా సితా,
 గోలోభీశతవీర్యా చ గోఽర్ధలస్త్యైరకా తృణమ్. ౨౩౩
 సాగంధికం దేవజగ్ధం ధ్యామకం కత్తృణం పురమ్,
 ఛత్రాతిచ్ఛత్రపాలఘ్నా మాలాతృణకభూస్తృణే. ౨౩౪
 పుంజీలస్తు తృణస్తంబ ఇషీకా తూలికా సమే,

470 శవ్పం బాలతృణం శౌద స్సర్వం తు తృణమర్జునమ్. ౨౩౫

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యాం భూమికాండే వనాధ్యాయః.

సమసంగ్రహాధ్యాయః

సింహా మృగేంద్రః పంచాస్యః పారీంద్ర శ్వేతపింగళః,
 వ్యాదీన్ద్రాసోమ మహానాద శ్వాద్దూల స్తుల్య విక్రమః. ౧
 కంఠీరవో మృగరిపు సుగంధి ర్హరితో హరిః,
 హరిక్షృ స్తృణసింహః స్యా త్కుటరు ర్మృగసింహకః. ౨

5 వ్యాఘ్రో మృగారిశ్వాద్దూలో హింసారుశ్చంద్రకీమృగాత్,
 హిండాశ్చల్ప స్వయం ద్వీపీ చులుకో భేలమేహినా. 3
 తరక్షుస్తు మృగాజీవ స్తిలిత్సక మృగాదనా,
 పిండారకస్తు చిత్రాంగో మహాదంష్ట్రో వరోత్కుటః. ౪
 వరాహ స్సూకరో ఘోణీ వక్రదంష్ట్రో జలప్రియః,

10 పీనస్కుంధ స్తస్థిభరోమా కామరూపీ తలేక్షణః. ౫
 భూదారిః కుముభో ఘృష్టిః సూలసాసో బహుప్రజః,
 పంకకీడనకః పోత్రీ కటిరాఖనికః కిరిః. ౬
 భల్లుకో ద్విగోమగ్నో భల్లాటో వృకధూర్తకః,
 వికరాలోఽచ్చభల్లశ్చి గండకే ఖద్గ ఖద్గినా. ౭

15 వాఘ్రాణసో గణోత్సహః కోక స్త్రీహః మృగోవృకః,
 మహిష నైస్సరిభోఽశ్వారి గలాత్తా గద్గదస్వరః. ౮
 లులాయః కాసర శ్చృంగీ హేరంబః కృష్ణశృంగకః,
 జరంతః కలుషః పోత్రీ వీరస్కుంధో రజస్వలః. ౯
 స్కుంధశృంగో యమరథః కటాహో దంశలాలికః,

20 హంసకాలీ సుతశ్చాథ సృజయా మహిషోఽసితః. ౧౦
 గవలశ్చ పరస్వాంశ్చ మహిషః స్యా దరణ్యజః,
 మృగః స్లాపీ భీరుచేతా వననో మరుకో లిగుః. ౧౧

నిత్యశంఖీ చ కృష్ణస్తు కృష్ణసారో నిరంజనః,
యజ్ఞాంగవహస్తానుస్తు హరిణః స్త్రుణసంవహః. ౧౨

25 రాజీవస్త్యేషణ్ రాజీమాన్ సితక్రోడ స్సచీనకః,
శంబర స్వల్పహరిణః పృషతస్తు సబిందుమాన్.
దురుర్మహాన్ కృష్ణసారః కురంగో హరిణో మహాన్,
రోహిదృశో హరిణవ స్తృదుశృంగః ప్రతాపసః.
నన్యంకుశ్చ శంబరాకార స్త్రీకేణ విపులోన్నతః, ౧౩ ౧౪

30 పరంపరస్తు గోకర్ణః పోటరూపస్తు తత్సమః.
రాహిషో గర్దభాభాసో రోహిత శ్వేతరాజీమాన్,
వాతాయుః స్యాద్వాతమృగో జవీవాతప్రమీ శ్శివః.
ప్రియకోరో మభిర్యుక్తో మృదూచ్ఛమస్పృశ్శునైః,
నీలస్స శ్వేతరేఖావా నథవా శ్వేతచంద్రకః. ౧౫ ౧౬ ౧౭

35 కదలీ తు బిలేనేతే మృదురూక్షోచ్ఛ కర్బురైః,
నీలాగ్రై రో మభిర్యుక్తౌ సావింశ త్యంగులాయతా.
శ్యామికా తు శ్వేతబిందు శ్యామలా షోడశాంగులా,
చతురా తు ఘనస్నిగ్ధ రోమా శ్యామా సచంద్రకా.
కాలకాత్యసీతాయద్వా కపోతా పింగబిందుకా, ౧౮ ౧౯

40 సామూనా తు సమూరుర్నా సార్ధహస్త సమాయతా. ౨౦
గోధూమాభాఽథవాకృష్టా స్నీగ్ధోచ్ఛ మృదురోమికా,
చీనస్తు చీనసీ స్త్రీత్వే కపోతా త్రింశదంగులా.
మరుజా తూచ్ఛమస్పృణ మృదుసాంశురరోమికా,
రోమరాజీమతీ మధ్యే ద్వాదశాంగులసంమితా. ౨౧ ౨౨

45 చనకా తు చ మూరుర్నా సీతాభా యది వాసీతా,
కృష్ణరోమానువిధ్ధావా పుచ్ఛోఽస్యా న భవత్యపి. ౨౩

నేలినస్తు మృదుశ్వేతరూక్షోచ్చ ఘనరోమకః,
చమూరుస్తు మహాగ్రీవస్సితః కేసరవాజ్ఞానీ. ౨౪

కందలీ తు శ్యామవర్ణా హస్తాయామా మహాదరి,

50 ఏతేస్యః కృష్ణసారాద్యా మృగా అజినయోనయః. ౨౫

శశతుల్యా విజాతిశ్చ రక్తాభామృగమాతృకా,
బిలేశయా తు క్రిమిరా కుమారీ తు హిమద్యుతిః. ౨౬

కుచారు శ్చారుపుచ్ఛః స్యాత్ సువిషాణోవృషాకృతిః,
కృతారుస్తు స నిష్పచ్ఛో జాయతే హిమవత్తతే. ౨౭

55 రుచుస్తు శుక్లో మేషాభః సపీత సూకరాకృతిః,

కృష్టే శృంగే చ తస్యాథ కృతమాలో వృకాకృతిః. ౨౮

సృమరః స్యా ద్బాలమృగః పరుర్నా చమరీ స షణ్,
కాలపుచ్ఛస్తు తత్ప్రియో నామార్థేనైవ భిద్యతే. ౨౯

చారుకస్తు కిశోరాభః కందరస్తూచ్ఛజానుకః,

60 మృగాః స్యుః కృష్ణసారాద్యా స్తవ పశవ స్సహ. ౩౦

సింహద్యైశ్చ శశాద్యైశ్చ గ్రామ్యైశ్చైవ గవాదిభిః,

శశస్తు రోమకన్ఠః స్యా న్నృదురోమా చ శూలికః. ౩౧

గంధర్వః స్యా ద్గోలపుసో రామస్తుశృకధోరణః,

శరభస్తు గజారాతి రుత్పాదశ్చాష్టపాదపి. ౩౨

65 గవయః స్యా ద్వనగవో గోవాహీ వాహవారణః,

కోకాంగకస్తుజలకో భాలుకో భలుకాకృతిః. ౩౩

పురోహీస్యా త్కులచరోలాలనాక్షు ల్పకాకృతిః,

కోద్భంగః స్యాత్ జంతుధరో మార్జారి చమరాకృతిః. ౩౪

శాలిజాతస్తు ఖట్వాసః పూతిః ఖట్వాసీకాపి చ,

70 శివేవస్యా ద్గంధమృగః కస్తూరీ మృగపాలికా. ౩౫

అందా తు తస్యాః కస్తూరీ రాజార్హం సీతీ చందనమ్,
మార్జారికా వేధముఖ్యా మదనీ గంధశేలికా. 36

శ్వవిచ్ఛలలశత్యాతల్లోమ్మనా శలలీశలమ్,
సృగాలోభరుజః క్రోష్టా శ్వభీరు ర్మృగమత్తకః. 37

75 శయాలు స్సూచకో మోరః ఘేరుఘేరుండఘేరవాః,
మృగధూరో భూరిమాయో గోమాయు ర్వికధూర్తకః.
కిః శ్రీక్రోష్ట భేదేలై పృథౌ లోపాశగృండివా,
వానరో మర్కటః కీశః కపిశ్శాఖా మృగోహరిః. 38
మహావేగో దధిముఖః కురంగో భల్లుకః పృథుః,

80 వలీముఖో వనాకాస్స గోలాంగూలోఽసిశాననః. ౪౦
నీలశీరోఽప్యథక్షిప్తో వానరో రోహితాననః,
శృంగిణీ సౌరభేయీగౌ రర్హ్యమామేయ్యమా శుభా.
అనద్వాహ్యనడుహ్యస్తా తంబా తంపా నిలంపికా,
రజః పూతా చ కృష్ణా సౌ బహులా క్షీతిసంభవా. ౪౧

85 సీతా తు ధవలా పుండ్రా సునందా జలసంభవా,
కపిలా త్వగ్నిజాదాక్షీ సురభిః కామరూపిణీ. ౪౨

రక్తవర్ణా రోహిణీస్యా చ్ఛీతలా వాయుసంభవా,
శబలీ తు పుషకరాంగీ సుమనా వ్యోమసంభవా. ౪౪
వరాంగా తు చతుర్వరా ద్వివర్షా తు ద్విహాయనీ,

90 ఏకహాయ న్యేకవర్షా బహుక్షీరా తు వంజులా. ౪౫

నైచికి గార్గవాం శ్రేష్ఠా భద్రా గౌర్గోమతల్లికా,
కాలోపసర్యాప్రజనే షటిక్షీ బాలగర్భిణీ. ౪౬

షష్ఠా హ్యన్యా వశాపఠధ్యా వేహద్రరోభఃపూతినీ,
అపతోకాసవద్రస్సా వత్సకామా తు వత్సలా. ౪౭

95 చిరసూతావష్కయణీ గృప్తిస్సూతవతీ సకృత్,
సమాంసమీశా సాగౌర్యా ప్రతివసం ప్రసూయతే. ౪౮
పీనస్తనీ శు పీనోద్ధీ సుఖదోహ్యో తు సువ్రతా,
దుఃఖదోహ్యో తు కరటా ప్రస్తుతా ప్రసవోన్ముఖే. ౪౯
ద్రోణక్షీరా ద్రోణదుఘా బహుసూతిః పరేష్టుకా,

100 ధేనుర్నవప్రసూతాగౌ ధేనుమ్యా బంధకే స్థితా. ౫౦
అభివాన్యాస్య వత్సా గౌ ర్వృషాక్రాంతా తు సంధినీ,
ఆపీనమూధో వృంతం తు స్తనో వత్సస్తుతకః. ౫౧
విషాణీ వృషభ శృంగీ వాహణో గౌ రక్షధూర్తిలః,
ఉత్తా గౌ ర్వృషలోనద్వాన్వాహ్యః స్కంధవహో వహీ.

105 సౌగభేయో బలీవర్దో బాడవేయశ్చ శాక్వరః,
షండస్తు గోవతి శ్రీమాన్ డంకత్వర్తృః ఈశ్వరః. ౫౩
కకుదీ గోవృషో ఘోణః కకుద్దా న్నదకో హలః,
జాతోక్షో జాతమాత్రోక్షా దమ్యా వత్సతర స్సమా.
మహోక్షః స్యా దుక్షతరో వృద్ధోక్షస్తు జరద్గవః,

110 ఆర్షభ్య షండశాయోగ్యో నైచిక్యాః ప్రాక్షరే త్రిషు.
భగ్నశృంగపశుః కూటః ప్రప్థవా హ్యగపార్శ్వగః,
స్థూతీపుష్ప్త్యః పృష్ఠవాహ్యః స్కంధిః స్కంధవాహకః. ౫౬
నస్యోతో న స్తితేషాడన్ పక్షదేధో ధురంధరే,
ధురీణ ధుగ్ధ ధారేయాః ప్రాసంగాదే స్తు వోధృషు. ౫౭

115 ప్రాసంగ శ్శాకటో యుగోగ్యో హలిక స్సౌకాదయః,
ఏవం సర్వధురితైక ధురితైక ధురా అపి. ౫౮
కర్ణః కర్ణ విహీనః స్యాత్ షండస్తు చ్చిన్నపుచ్ఛకః,
గోమాన్ గోమీ చ గోస్వామీ గోవిన్దోధిక్పతౌగవామ్.

- నైచికి గో శ్విరోదేశ స్సాస్మా తు గలకంబలః,
 120 గోశకృద్దోమయో న స్త్రీ గోగ్రంధి శ్శుష్కగోమయః. ౬౦
 దోహలం తు కరిషోఽస్త్రీ గోకులం గోధనం సమే,
 గోమహిష్యాదికం జీవధనం స్యాత్పాశబంధనమ్. ౬౧
 ఛగస్తు ఛగలశ్చాగో లంబకర్ణః స్తభః పశుః,
 బస్తోఽజశ్చ ఛగీమంజీ సర్వభక్షాగలస్తనీ. ౬౨
- 125 చులుంపా చిత్రలాహృద్వా వర్ణాదాపలికేన్యజా,
 ఇలికస్తు వసచ్ఛాగో వాలవీభోన్య నిరాయశః. ౬3
 మేషే శృంగిణ సంఘాల వృష్టివేత్సహుర్ముహాః,
 ఏడకోఽప్యర్ణణో మిథ ఉరభో రోమశోఽన్యనిః. ౬౪
 మేషీ తు కురరీవేణీ జాలకిన్యనిలారుజా,
- 130 ఖరరాసభ చక్రీవ ద్వాహవావేయగర్దభాః. ౬౫
 రూక్షన్యరో ధూమ్రకర్ణో నేమిరాభ్రసహశ్వలః,
 చిరమేహీ గర్దనకః కోలింటో బడబాపతిః. ౬౬
 కరభశ్చ మయస్తూప్తో మహాగ్రీవః క్రమేలకః,
 దాశేరకశ్చ రవణః కరభః స్యాదసా శిశుః. ౬౭
- 135 కరభాః స్మ శ్శృంఖలకాదారవైః పాదబంధనైః,
 శ్వాసారమేయ శ్శ్మకో భషణో మృగదంశకః. ౬౮
 దీర్ఘనాదీగృహమృగః కుక్కురః క్రోధన శ్శ్మనిః,
 యక్షింద్రమహాశ్చలః కపిలో మండలశ్శ్మకః. ౬౯
 జిహ్వపానః పురోగామీ కృతజ్ఞో రాత్రి జాగరః,
- 140 కాలేయకోఽస్థిభాదశ్చ భవనో భలుహాఽపి చ. ౭౦
 శునీ తు సరమాశ్వాలీ విట్చులో గ్రామసూకరః,
 ఓతు ర్భిడాలో మార్జార ఆఖుభుక్ పృషదంశకః. ౭౧

జాహకోగాత్రస కోచీ మండలీ న ఖరాయుధః,
పశుస్తుమలుకోమోకః కపశ్శున్ధజడశ్శరిః.

29

145 బాలే తు బర్కర స్సూతా తూబర శ్శ్చంగవర్జితః,

హింస్రో వ్యాఘ్రాదికోవ్యాల శ్శ్వాపదో మరుల శ్శ్చరిః.

పుచ్చోఽస్త్రీ లూమ లాంగూలం వాలహస్తశ్చ వాలధిః,

ఖురశ్శ్చఫశ్శ్చకోవిష్టా ఘాసస్తు యవస శ్శ్చరిః.

28

రోమం ధనం తు రోమన్ధో రోమోన్ణోన్ణాస్తుకోఽపి చ. 284

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం

వైజయన్త్యాం భూమికాణ్డే పశుసంగ్రహాధ్యాయః.

మనుష్యాధ్యాయః

- మనుష్యా మానుషా మర్త్యా మనుజా మానవా నరః,
 ద్విపాదో నహుషా గోఢా వ్రాతాః పంచజనా నరాః. ౧
- బ్రహ్మ క్షత్రియ విట్కూద్రా ఇతివన్తా శ్చతుష్టయే,
 ఉపవన్తాస్తు సంకీర్ణా వివన్తా స్త్వంత్యజాతయః. ౨
- ౩ ఏకవన్తా స్సవన్తాః స్యుర్హి నవన్తాస్తు జంగితాః,
 సవన్తం బ్రాహ్మణాద్రాజ్ఞీ సూతే మూర్ధ్నావసీక్తకమ్. 3
- వైశ్యాంబప్తం నిషాదం తు శూద్రా పారశవశ్చసః,
 ఏతే వివాహజాః పుత్రా వ్యభిచారసుతాః పునః. ౪
- అభిషిక్తః కుంభకారః హూలిఃశ్చ యథాక్రమమ్,
 10 విప్రదావృతముగ్రస్త్రీ నిషాదీ తు మనోజవమ్. ౫
- అంబషకన్యా త్వాభీరం ఖంజమంతాపసాయినీ,
 ఆయోగవీధిగ్వనకం కుక్కుటీ తు పరాజకమ్. ౬
- భృజ్జకంతీ తు సాధాతం శనకీ తు బహిర్గతమ్,
 వైదేహకీకారువిందం మైత్రీరంద్రం భటీ సటమ్. ౭
- 1౧ చండాలీ తు శ్వచండాలు శబరీ తు పరిచ్ఛదమ్,
 కాలకించం తు కరణీ యవనీయావశాదనమ్. ౮
- నటీభటుం ఖషీద్రోహం మాగధీ తుదమండకమ్,
 పరాజకీ తు సిద్ధుండం కారువిందీ కువిందకమ్. ౯
- రథకారి రథాశ్లాన మావృతీ తు ఖరుంజకమ్,
 20 సూతా పారావతం సూతే శ్వపాకీ పాలుఖంజనమ్. ౧౦
- పుల్కనీ భర్మిణం సూతే ధీవరి తీవరం తతః,
 ఏతే బ్రాహ్మణపుత్రాః స్యుర్నాదాయోషి త్సముద్యువాః.

సూతం విప్రా నృపాద్వైశ్యా మాహిష్యం యవనశ్చపః,
అశ్వపణ్యమనూఢాసా శూద్రానూఢైవ శూలికమ్. ౧౨

25 ఉగ్రమూఢా నిషాదీ తు వేణుకం కుక్కుటీ కుటమ్,
తీవరీ మహిషః వేనీ రట్టాసం పుల్కశీ బకమ్. ౧౩

చండాళీ రుచిరం మల్లీ పల్లముగ్రీ ఝషాపరమ్,
శ్వపాకీ కలుషం సూతా కీపుషం ఘృరీ మిషమ్. ౧౪
సిద్ధుడీ డిండికం జల్లీ భగ్గుంచం శాశ్వికీ కచమ్,

30 కచీ భ్రీణం భగ్గుంచీ తు పాగలం పాగలీగిలమ్. ౧౫
ఏతే శ్చ త్త్రియపుష్టాః స్తుర్నానాద్యోషి త్సముద్భవాః,
వైశ్యాద్యైవ దేహకం విప్రా శ్చ త్త్రకన్యా తు మాగధమ్.
శూద్రా తు కరణంనైవ జారాత్కటకరం తతః,
కటకర్తాసవేనీ తు వాగురం వేణుకీ వటమ్. ౧౬

35 అంబష్టం కోహలీ రంధ్రీ ఘృగరం విందకీభ్రమమ్,
కారులిందీ పరావిధ్ ముగ్రీ వేశం కుటీమటమ్. ౧౭
కుక్కుటీ సలినమైదీ మాలుకం మాలుకీ మకమ్,
చండాళీ నీలికం వాటీ మేణకం కరణీ వశమ్. ౧౮
రథకారీ సనాలింగం వై దేహీ వాసవాసికమ్,

40 శ్వపాకీ పాణిశం మల్లీ విబుకం డిండికీ కశమ్. ౨౦
మైత్రీవాటం నటీభోలం ప్రసూతే కీలుషీ కిటమ్,
ఘృరీ ఘ్నిర్మణం ఘోల మిత్థ్యేతే వైశ్యసూనవః. ౨౧
చండాలం బ్రాహ్మణీ శూద్రాత్ శ్చ త్త్రియా పారధేనుకమ్,
వేలవం నైవ చౌర్యేణ వైశ్యత్వాద్యోగవం తతః. ౨౨

45 చౌర్యాత్స చక్రికం వేనీ వంశికం ఫలినీ కుథమ్,
నిషాదే కుక్కుటం భల్లీ శబరం కోహలీ నసమ్. ౨౩

పుల్కసీ కవటం వాటి సంజనం సానుకీమలమ్,
వై దేహీకీ నీవలకం ధీవరీ కలశీనకమ్. ౨౪
భృజ్జకంతీ కువాదుష్కం కరణీ కాలశీనకమ్,

50 సూతామాల సుపన్జాండో వైరంగ్ధ్రీ రథవారకమ్. ౨౫
నటీభ్రాణంజకం వాటి లిభండం ద్రమిడిద్రుహమ్,
కైవర్తీ ధీవరం రంగ్ధ్రీ కలశం యవనీ తుదమ్. ౨౬
కారావతీ సులలికం కువాదుష్కీనకామఖమ్,
చందాలీ పాండుకం ద్రోహీ ఛాణకం మహిషీపురమ్. ౨౭

55 వరుటి రుండకం ఘోలీ వీలకం కవటి పుటమ్,
ఏతే శూద్రస్య పుత్రాఃస్య ర్నానాయోషి త్సముద్భవాః.
నిషాదా ద్భ్రాహ్మణీభేకం క్షత్రియా కాలకుండకమ్,
వైశ్యాసూచిం హరిం శూద్రానోఽపిచాయోగవః క్వచిత్.
కైవర్తిబురులం భిల్లీ శనకం శనకీ రసమ్,

60 శ్వపాకీ గర్జుటం ఘోలీ ఘ్నరం ద్రమిడికణమ్. 3౦
వై దేహీ కలశం ద్రోహీ భేణకం ఛాణకీలుషమ్,
రథకారీ మందుపాలం నూగధీ మద్భుకైరికమ్. 3౧
ఆయోగవీ తు కైవర్తం నిషాదా న్నగరశ్చసః,
ఏతే నిషాదపుత్రాఃస్య ర్నానాయోషి త్సముద్భవాః. 3౨

65 జాలం వై దేహికాద్విప్రా క్షత్రియా రథకారకమ్,
వైశ్యా ధన్వవనం శూద్ర గైరుషం కరణీకృమిమ్. 33
ఆంబష్ఠీవేనముగ్రీ తు గర్గరం శనకీహనుమ్,
ఆయోగవీ తు మైత్రేయం పుల్కసీ కణ కుక్కుటమ్. 3౪
నిషాదీ మేధ మంగ్రం తు సైవచేన్నాన్యపూర్వికా,

70 ఏతే వై దేహ పుత్రాఃస్య ర్నానాయోషి త్సముద్భవాః.

మైత్రేయా ద్బ్రహ్మణీ లాలం త్కత్త్రియా జాలభూషణమ్,
వైశ్యా ఛండరుటంశూద్రా నిషాదీ లోహమూలకమ్. 3౬
అయోగవీ తు మధుకం ఘంటికం నాన్యపూర్వికా,
ఏతే మైత్రేయపుత్రాః స్యుర్నానాయోషి త్సముష్పవాః.

75 విప్రానావిక మంబస్థా దస్థిన్ క్వాపిశ్వపాదవాక్,
వైణవం నైవమాహిష్యా ద్రజకం పారధేనుకాత్. ౩౭
శ్వపచం నైవచండాలా చ్చర్మకంచుకజీవమ్,
మాగధా త్తామ్రజీవం సా తత్కౌణం కరణారసా. ౩౮
అయోగవా చ్చర్మకారం రాజ్ఞీవార్చికసూచకా,

80 మాహిష్యా చ్చర్మకారం సా ఖనకం మాగధాదసా. ౪౦
ఉద్భంధం ఖనకాచూర్చద్రా స్పృశ్యమంబరనేజకమ్,
అథోనాపితమంబస్థా కరణార్హత్స్యబంధకమ్. ౪౧
వైశ్యా సాముక్రమాజీవే త్పూర్ణం సాముక్రమేన హి,
నిషాదీ ధిగ్వనాచ్చర్మకారం కారావరోఽపి సః. ౪౨

85 కారావరో నిషాదేన వైదేహ్యా మితికేచన,
వైదేహీ పాండురోపాకం చండాలా త్కంకణశ్చసః. ౪౩
అహిండికం నిషాదాత్పాకవటీ తుహురంజకమ్,
నిష్ట్యా త్సుద్రామధుశ్రేణిం శౌండికం మండహారకమ్. ౪౪
ఉగ్రీకమేలకం తస్మాన్నిల్లేక్తా రజకశ్చసః,

90 సోపాకం పుల్కసీ నిష్ట్యా చ్చండాలా దితి కేచన. ౪౫
ఆంధ్రీతు శబరాన్నిష్ట్యం భిల్లంసా నిష్ట్యపూర్వికా,
కిరాతం ప్లశబరీ శబరాన్నిష్ట్యపూర్వికా. ౪౬
పులిందప్లశబరా కిరాతీ నిష్ట్యపూర్వికా,
పులింద శ్వపచో నిష్ట్యాత్ కిరాతీ నాన్యపూర్వికా. ౪౭

- 95 రథకారం తు మాహిష్యా త్కరణీ మాహిష్యాకమ్,
 పుల్కసంనైవ చండాలా త్కిరాతా త్పులగండకమ్. ౮౮
 చండాలా త్పుల్కసీడోంబం నిషాన్యంతావసాయినమ్,
 డోంబీఖమంనైవ నిష్ట్యాత్ విభేణం హర్దికం ఖషీ. ౮౯
 తీవరీ ధీవరా త్పిండ్రం బర్బరం యవనాదసా,
- 100 పుల్కసా త్పామరం వేనాచ్ఛుషండ్రింబాద్వరాణకమ్.
 శ్వపాకంక్షత్తురుగ్రస్తీ కేచినాహు ర్విష్యయమ్,
 చూచుం కిరాతీ శబరా ద్వైదేహః త్పుల్కసాత్ క్వచిత్.
 నిష్ట్యాత్తు వరుటీమధ్రుం వల్లారం తు కిరాతికా,
 నిషాద పుల్కసాద్యాత్తు పూర్వోక్తా ఇహనోత్తరే. ౧౦౧
- 105 విప్రావ్రాత్యాద్ భృజ్జకంత మావంత్యం విప్రపూర్వికా,
 ఆపూర్వాధావాటథానం సా శైఖా సా నాన్యపూర్వికా. ౧౦౩
 సాపుష్పవం పుష్పవతీ సమ్యగూథా ద్విజన్తనా,
 విచ్ఛిలిం ఊత్రియా వ్రాత్యా జ్జలం సా విప్రపూర్వికా, ౧౦౪
 వ్రాత్యపూర్వా తు సామల్లం ఊత్రిపూర్వా తు సా నటమ్,
- 110 ప్రాక్ప్రసూత స్వజాతిస్సా వరుటం కరణశ్చపః. ౧౦౫
 సావైశ్యపూర్వాద్రమిడం శూద్రపూర్వా తు సాఖషమ్,
 వైశ్యావ్రాత్యాత్ సుధన్వానమాచార్యం విప్రపూర్వికా.
 సుధన్వాచార్యవోవా మైత్రం సావైశ్యపూర్వికా,
 శూద్రపూర్వా ద్విజన్తానం సాత్త్వతం ఊత్రిపూర్వికా. ౧౦౬
- 115 అపూర్వాభారుషంకారుం బ్రహ్మక్షత్రీవిశామమీ,
 వ్రాత్యానాం క్రమశః పుత్రాశ్చుద్రా వ్రాత్యాచ్ఛుకంటకమ్.
 కుర్వన్త్యనుపనీతాయే వివాహం బ్రాహ్మణాదయః,
 వ్రాత్యా వ్రాతాశ్చ తేసర్వే తత్సుతాశ్చా వృతాసు యే. ౧౧౬

- అవరేట స్సవర్ణాయాం జారాజ్ఞాత స్సవర్ణకాత్,
 120 పత్యో జీవతి కుండోఽసౌ భర్తర్య సతి గోలకః. ౬౦
 ఆవివాహ్యాసుజాతాశ్చ తథాస్యః కుండగోలకాః,
 యేచప్రవ్రజితాపుత్రా స్తథాప్రవ్రజితస్యయే. ౬౧
 త్త్రకుండః పట్టభద్రో భోజః త్త్రయగోలకః,
 దేవప్రేమ్యా విప్రకుండో గ్రామప్రేమ్యస్తు గోలకః. ౬౨
- 125 మణికారో వైశ్యకుండ శ్శంఖకారస్తు గోలకః,
 శూద్రకుండో మాలవకో ఘోషహరస్తు గోలకః. ౬౩
 ఏషాం లక్షణసిద్ధ్యర్థం కేషాం చిద్యుత్తిరుచ్యతే,
 ఉక్తా ప్రాగేవకేషాం చిన్నా మ్నా కేషాం చిదూహ్యతే. ౬౪
 మూర్ధ్ధావసీక్తస్సేనేశో ధనుర్వేద్యస్త్రధారకః,
- 130 మణిమం త్రైవధిజ్ఞశ్చ సోఽంబస్థోయానశిక్షయా. ౬౫
 చిక్తస్సాగణితబోధ్యోతిర్ జ్ఞానీస్యా దభిషిక్తకః,
 అంబస్థో భృజ్జకంతోఽస్య చిక్తస్స శస్త్రసాధనా. ౬౬
 కయ్యో జీవాత్సదాప్యన్తో నిషాదో ధ్వజఘోషణాత్,
 కుంభకారో భండవృత్తి రేషస్యాద్దూర్ధ్వనా పితః. ౬౭
- 135 నాభే రూర్ధ్వం నపన్పుంసాం సూతకప్రేతకాదిభు,
 చిత్రమద్దలస్సృతజ్ఞః కాలిం పారశవోఽర్చయేత్. ౬౮
 శూలికోదండయేద్దండ్యాన్ శూలారోపాదికర్షణా,
 నిషాదోమృగఘాతాత్స ఋషిఘోస్సృతగీతవిత్. ౬౯
 సపవమంకుశోఽథాసౌ నిషాదస్సస్యరక్షయా,
- 140 జీవన్ సవర్ణో నక్షత్రైస్సోఽంబస్థో వైద్యశాస్త్రవిత్. ౭౦
 మహానర్తా చ మద్గుశ్చ సశ్రేష్ఠీ వైశ్యవృత్తితః,
 ఆశ్వపణ్య స్తావ్యశిక్వాఖ్య సోఽశ్వవ్యాపారజీవనః. ౭౧

ఉగ్రో దండ్యాన్ దండయేత్స దౌష్యన్తోమత్యుఘాతవాన్,
నిషాదో వ్యాలాదివథా ద్యుచనః కుంజరగ్రహాత్. ౭౨

145 పురోధావన్ పారశవో రాజ్ఞశ్శస్త్రం చ ధారయత్,
ధనాంతః పురరక్షశ్చ శూలికశ్శూలికోపమః. ౭౩

కరణో లేఖణో రాజ్ఞాం వారకశ్శకనామకః,
చూచుక శ్శూకతాంబూల క్రముకాదిక విక్రయాత్. ౭౪
రథకారో నిధిప్రశ్న ద్యూతాపణ నిరూపణాత్,

150 రథకారో వ్యాలమృగహింసాశ్చ త్తి రితిక్వచిత్. ౭౫

ఉగ్రః పారశవోదుర్గధనాంతః పురపాలనాత్,
అన్వయః స్యాత్కటకరో ద్వాదశై తేననులోమజాః. ౭౬
ఇతిహాసపురాణజ్ఞ సూతోదేవాంశ్చపూజయేత్,
సూతఊహాసుతః పక్తా స్థానాలంకరణాదికృత్. ౭౭

155 సోఽనూధాబోరథాశ్వానాం వాహణో రథకారకః,
వైదేహకస్య స్త్రీరక్షా సవందీ స్తుతిజీవనాత్. ౭౮

మౌళకలోయ రామణో వస్త్రస్యాతిరంజనజీవనాత్,
మాగధోఽసావనూధాబో జంఘాకరికవృత్తికః. ౭౯
వాప్యద్యవతరేచ్ఛుద్ధ్యే త్తూలయే న్నలినాంబరమ్,

160 వణిక్పథే మాగధస్య వాగ్గీరాజప్రబోధనమ్. ౮౦

చూచుణో వేధనే నాసౌ సవన్తి స్తుతికర్తృణా,
వైతాలిణో బోధనయా వేణువీణాదివాదనైః. ౮౧
ధీవరో మార్గసంక్రాంతా ద్రామణో దౌత్యజీవనాత్,
ఆయోగవః పుల్కనశ్చ సవాసః కాంస్యజీవనాత్. ౮౨

165 చౌర్యాజాతః పులిందోఽసౌ సహస్ర దుష్టసత్త్వకాన్,
చండాలో ఝల్లరీకక్షో వర్ధికంతో మలం హరేత్. ౮౩

- స్యాత్పాదధేనుకోవేనో గోధాదిపథబంధకృత్,
సనిషాదో మత్స్యఘాతా న్నద్గురఘోషజే నసః. ౮౪
- క్షత్తాదాత్యద్వారపాల్యా త్పుల్కసో మద్యవిక్రయాత్,
170 వేలవః పునరస్పృశోఽఽ జంభకో నృత్తగానవిత్. ౮౫
- ఆయోగవస్తైజసకృద్భృమకృత్తః పేథకృత్,
సతతౌతక్షణాజీవన్ ఘృత ర్షగరాధికృత్. ౮౬
- అన్తావసాయీ వపనా న్నాగధశ్చిత్రకర్తణా,
సవై దేహః పాశుపాల్యా త్తద్రసానాం చ విక్రయాత్. ౮౭
- 175 పుల్కసస్తాన్తవేనాసౌ చాక్రికస్తైలవిక్రయాత్,
లవణక్రీతకోఽసౌస్యాల్లవణస్త్వైవవిక్రయాత్. ౮౮
- ఏవమేకాదశప్రోక్తా వర్ణానాం ప్రతిలోమజాః,
గోధాదిపథబంధాస్తు హరీణాం పుల్కసాశ్చతే. ౮౯
- రథకారో వాస్తుపృత్తి రిజ్యాధానోపసీతిమాన్,
180 ఆవృతానాం తు హస్త్యశ్వస్యంద నేవ్యధికారితా. ౯౦
- శూర్పచ్ఛత్తాదికర్తాణి సూచీనాం తే చ పుల్కసాః,
క్షైవర్తానాం పక్షిపశు మృగఘాతనజీవనమ్. ౯౧
- ఆంధ్రాణాం తు గృహద్వార రథ్యావస్కరశోధనమ్,
మేదానాం చక్రవృత్తిత్వం విజ్ఞాత్రగ్రహణోజ్ఞనమ్. ౯౨
- 185 ఆహిండికానాం కారాసుబహిః స్థిత్యాభిరక్షణమ్,
మేదాంధ్రచూచుమద్ధూనా మారణ్యచశుహింసనమ్. ౯౩
- మైత్రేయః ప్రశంసేన్నహన్ ఘంటాతాదోఽరుణోదయే,
పారావరశ్చక్రధరో దీపధృద్వాహకి నృణామ్. ౯౪
- కుర్యాదాసనరతుం చ చర్తచ్ఛేదనసీవనమ్,
190 కుక్కుటానాం శస్త్రకృతీ రాజ్ఞాం కుక్కుటభేలనమ్. ౯౫

- మాగధాదపి శూద్రాయాం కుక్కుటో నామజాయతే,
యోఽన్వేష్టోద్యానవప్రాదే రైవశ్యాజ్ఞానోఽపి కుక్కుటః,
నిషాద్యాంతస్తువామోఽసౌ పృత్యచ్ఛేదాచరోఽకృత్,
ధిగ్వానానాం తు కర్తార్థం వేనానాం భాండవాసనమ్. ౯౭
- 195 వేణః కుశీలవశ్చాసౌ లంఘనస్థననాదిభిః,
వేణో రాజ్ఞీ సుతోఽఘ్రాన్తాయాసా మ్నోహనాదికృత్.
వై దేహ్యాంబప్తభోవేనో నాట్యరంగావతాశకృత్,
ఆభీరాణాం జీవధనం కూటానామశ్చ తత్క్షణమ్. ౯౯
నౌవాహా మార్గరోసద్యాం నావికస్తస్త్రిభిరౌగమః,
- 200 వైఖోఽభిచారం కుర్వీత కార్తణం భృజ్జకంటకః. ౧౦౦
మన్త్రోషదై ర్విషచ్ఛేనాం పశీకుర్వీతపుష్పకః.
ఆనన్యో వాటధానశ్చ స్వనేనాచిత్తవృత్తివిత్. ౧౦౧
వ్రాత్యాః క్షత్రసుతా శ్శత్రు కోశమంత్రాదివేదినః,
ఖమేణాం తోయాహరణం ర్తమిలానాం ప్రసాకృతిః. ౧౦౨
- 205 నటానాం కరణానాం చ చారవృత్తిః స్ఫుటాస్ఫుటా,
భాదృషస్తర్పయేన్ద్రాశ్శౌశ్మశానాది చతుష్పథమ్. ౧౦౩
సుధన్వాచార్య ఈశానం శాక్తిచైత్యాది మైత్రకః,
భూతప్రేతపిశాచాంస్తు విజన్తా సూతివేశ్చ చ. ౧౦౪
సాత్త్వతః పూజయే ద్విష్ణు ముక్తో భాగవతశ్చసః,
- 210 సన్తిభాగవతాశ్చాన్వేన్ద్రాహ్మణా భగవత్పరాః. ౧౦౫
శ్వకంటకస్య శూద్రాది మూలవస్యాశ్వచాలనమ్,
వైణవీం పాండుసోపాక స్సోపాకో మూలవృత్తికః. ౧౦౬
శ్శశానచేలరత్నాది వృత్తయోఽంతావసాయికః,
వనశ్శశానరత్న తు చండాలాంతావసాయినామ్. ౧౦౭

215 గరానల ప్రయోగాశ్చ ప్రోచ్యంతే దస్యజాతయః,
 బ్రాహ్మణస్య త్రయః పుత్రా వర్ణస్త్రీప్యనులోమజాః. ౧౦౮
 శూద్రస్య చ త్రయః పుత్రా స్త్రీస్త్వేన ప్రతిలోమజాః,
 త్రయస్త్రయః క్షత్రవిశోః ప్రతిలోమానులోమజాః ౧౦౯
 ఏతే ద్వాదశవర్ణానాం పుత్రా ఏకైశస్తు తే,

220 చాతుర్వర్ణ్యే ప్రసూయంతే చతుశ్చతుర స్సుతాన్. ౧౧౦
 తే చత్వారింశదక్షా చ పూర్వైర్ద్వాదశభి స్సహ,
 బ్రాహ్మణాద్యై శ్చతుర్భిశ్చ చతుష్షష్టి జాతయః. ౧౧౧
 తే సర్వే దస్యవో వోషే శ్చౌర్యాద్యైశ్చ ద్భహిష్కృతాః,
 ఆపాదికస్తు నైరింధో దన్యోరా యోగవీ సుతః. ౧౧౨

225 దస్యానాం బహుజాతీత్వా ద్భహిష్కృతాః నైరింధ్రజాతయః,
 ప్రసాధనోపచారజ్ఞా మృగాదిపథజీవినాః. ౧౧౩
 శాకిపుష్పఫలానాం చ విక్రేతాః బహిష్కృతాః,
 రాజస్త్రీణాం సూతికానాం ద్వారోష్ఠాః ప్రేతాంబరావృతాః,
 విక్రేతార స్సురాం కృత్వా నైరింధాః సుఖ్య ర్శ్మణోచితమ్,

230 దస్య మేచ్ఛ గణానాం తు పృషితస్త్రోజీవనమ్. ౧౧౪
 మేచ్ఛాః సుఖ్య ర్విప్రకృష్టాయే మేచ్ఛవాచో వనాకసః,
 కాగ్నిక్షత్రుగ్రవేదేహౌ చ న్యాయైర్గర్హితా. ౧౧౬
 మేదాంధ్రైర్గర్హితా శ్చ త్తి రనుతాః కులవృత్తయః,
 తత్రాపి మాత్మకీ వృత్తిం గర్హితా మనులోమజాః. ౧౧౭

235 భజేర్య ప్రతిలోమాస్తు వైశృకం కర్తగర్హితమ్,
 ఆనులోమా సిశృష్టాయా ఉత్కృష్టాయా ద్భవన్తియే.
 ప్రతిలోమా వివర్ణస్తా వ్రాణ్యస్త ప్రితిలోమజాః,
 ఆనులోమ ప్రాతిలోమ్యా ద్దురాలికసంజ్ఞితాః. ౧౧౯

వర్ణమాత్రాసులోమాయే షట్ తేఽపశదసంజ్ఞితాః,

240 పడపథ్యంసజాయేస్య ర్వణ్ణానాం ప్రతిలోమహః. ౧౨౦

రజకశ్చర్క కారశ్చ వేనోబురుల ఏవచ,

కైవర్తమే దభిల్లాశ్చ సప్తైతా అంత్యజాతయః. ౧౨౧

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం

వైజయన్త్యాం భూమికాండే మనుష్యాధ్యాయః.

బ్రాహ్మణాధ్యాయః

బ్రాహ్మణో ముఖజో విప్రో భూదేవో మైత్ర వీతశః,
 అగ్రజన్తా వేదగర్భో బాడబశ్చ త్రయీపుషః. ౧
 సంస్కారాస్తు నిషేకాద్యా శ్శ్మశానాంతా ద్విజన్తనామ్,
 గర్భాధానం తు యానం స్యా త్ప్రజాపత్యం చ మాలికమ్.

౧ ఆధానికం పుంసవనం పౌంస్తు మప్యథ గార్భిణమ్,
 సీమంతో స్నయనం నామ కర్తామంత్రణికే సమే. ౩
 చౌలం తు చూడాకరణం తురకర్క తు ముండనమ్,
 మాండికం భద్రాకరణం వపనం పరివాహణమ్. ౪
 సశిఖం వపనం తోడం నిశ్శిఖం భిక్షులోచికమ్,

౧౦ ఓట్టితం త్వతిఘృష్టం తత్ పంచచీరోట్టితం పునః. ౫
 అడిండికం త్రిషుపరే ముండః స్యా స్తుండితోఽశిఖః,
 శిఖావాసవముండఃస్యాత్ పంచచూడస్తు సాకణః. ౬
 ఉపనాయస్తూపనయ ఆనాయశ్చ నటూకృతిః,
 బ్రహ్మచారీ వ్రతీనర్ణి వైష్ణికస్తు స ఆశ్రమి. ౭

15 గాయత్రస్తూపకుర్వాణో వైదిరోఽధీశవేదకః,
 ప్రాజాపత్యః కృతోద్వాహా స్సనహృదంబకాయణః. ౮
 వర్ణలింగీ లింగవృత్తి ర్నిస్సంగః నిర్మాతః,
 వాస్తాశీ భోజస్తాం యోగోతాది వదతి వ్యవమ్. ౯
 ఉచ్చిష్టభోజరోదేవ నివేద్యబలిభోజినః,

20 జాతిమాత్రోపజీవస్తు యస్సస్యా ద్బ్రాహ్మణబ్రువః. ౧౦
 అజపస్త్యసదధ్యేతా దేవాజీవస్తు దేవలః,
 అఘూయవో వఘరతా విగీశాః ఖ్యాతగర్హణాః ౧౧

- ఆవగీతాశ్చ హస్తా తు గురూణాం నాకీలః,
శిశ్విదానో దురాచారో నిష్పిధైకరుచిః ఖరుః. ౧౨
- 25 త్యక్తాత్మా త్యక్తసంవాసో హ్యవకీర్ణోత్తతప్రసః,
శాఖారండోఽన్యశాఖాస్థో వర్ణిలింగాదయస్తైశ్చ. ౧౩
వాసకం తు బ్రహ్మచర్యం నియమప్రయమాప్రతే,
అగ్నిం ధనం త్వగ్నికార్య మగ్నిధీ చాగ్ని కారికా. ౧౪
గ్రానే తు పావనీ భిక్షా పుష్కలస్త చ్చతుష్టయమ్,
- 30 తే చత్వారో హస్తకారో హస్తకారద్యయం ఘనః. ౧౫
ముష్ట్యష్టకేఽవ్యయం కించి త్పుష్కలం తు తదష్టకే,
పుష్కలాని తు చత్వారి పూర్ణపాత్రక మస్త్రీయామ్. ౧౬
భిక్షాచారః కౌక్కుటిః స్త్రీషుస్యాదౌర్ధ్వరథ్యకః,
మాంజీ తు మేఖలా ఖ్వాతే మూర్ధ్వత్వేలమూత్రికా. ౧౭
- 35 సౌత్రీ తు ధటినీ రంభా దండస్తు దమయన్తికా,
పాలాశోదండ ఆషాఢో నతేరాంభస్తు వైణవః. ౧౮
బైల్వస్సరస్వతోరాచ్యః పైలవస్త్యారోధికః,
ఆశ్వత్థస్త్యజితనేమి రాదుంబర ఉలూఖలః. ౧౯
ద్విజాయనీ బ్రహ్మసూత్రం సూత్రం యజ్ఞోపవీతకమ్,
- 40 పవిత్రం చోపవీతం తు ప్రోక్షతే దక్షిణే భుజే. ౨౦
ప్రాచీనావీత మన్యస్త్రి న్నివీతం కంఠలంబితమ్,
కృష్ణాజనం కర్ణికం స్యాత్కృత్తిః స్త్రీచర్మచాజినమ్. ౨౧
గురుర్దిశానో బోధానః త్వాణీ చ బ్రాహ్మిణోఽధరః,
మస్త్రవాన్భిఖ్యాదినాచార్య ఉపాధ్యాయస్తు పాఠనాత్.
- 45 పాఠకే తు పఠిర్వేద పఠితా కలపాఠకః,
పాఠకో ధర్మశాస్త్రాణాం ధార్మికో ధర్మమాణవః. ౨౩

ఏకతోగ్ధో సతీర్థైక గురుః సబ్రహ్మచార్యసి,

ధర్మభ్రాతా సహాధ్యాయీ వైత్యః ప్రాథమకల్పికాః ౨౪
ఛాత్రస్తు శిష్యోమోకః ప్రాదుపజ్ఞా జ్ఞానమాదిమమ్,

50 సమా సిద్ధాంత రాధాంతా జ్ఞాత్వారంభ ఉపక్రమః. ౨౫

పాతే బిందు ర్బృహ్మబిందు ర్బృహ్మాంజలి రిహంజలిః,
ఋక్ స్త్రీసామయజుశ్చేతి వేదాస్తే తు త్రయస్త్రయీ. ౨౬

ఆధర్వణం పారోహితం వేదాశ్చత్వార ఏవతే,
ఛందో బ్రహ్మ శ్రుతిర్వేదోఽప్యథవిద్యా శ్చతుర్థశః. ౨౭

55 శీటా కల్పో వ్యాకరణం నిరుక్తం ఛందసాం చయః,
జ్యోతిషామయనం చేతి వేదాంగాన్యంగిభి స్సహ. ౨౮

మీమాంసయా పురాణేన స్మృత్యాన్యాయగణేన చ,
ఆయుర్వేదో వైద్యశాస్త్రం గాంధర్వం గీతిశాసనమ్. ౨౯

ఆర్థశాస్త్రం దండనీతి ధనుర్వేదోఽస్త్రశాసనమ్,

60 చత్వార ఉపవేదాస్తే విద్యాశ్చాష్టాదశోదితాః. 3౦

అన్వీక్షికీ తర్కవిద్యా నిరుక్తం పదభంజనా,

నామశాస్త్రే నిఘంటుర్నా సర్వవిద్యాకదన్ని కా. 3౧

అధ్యాయః కామికః కావ్యే తూచ్ఛాస స్సర్గతత్యసి,

ప్రపాతకస్తాప్నిశ్చోఽథో అనువాకశ్చఖండికా. 3౨

65 బ్రాహ్మణంచే త్యనచ్చేదా ఏకగ్రంథస్తు ఫక్కికా,

విధ్యర్థవాదమన్తాస్తు ఖలాన్యపఖలాని చ. 33

ఛందో భేదాస్తు గాయత్రీ ప్రముఖా ఏకవింశతిః,

స్త్రీయస్తాసు క్రమాత్ క్షేణే స్యుర్గాయత్రాష్టిహాదయః. 3౪

ముఖశోభావేదశాలి ముఖే చిత్రావనిశ్చసా,

70 విధాహ్యుచ్ఛారణాభేదా స్సప్తప్రసవృతతాదయః. 3౫

కాదయో వ్యంజనాః క్లివా స్ఫుర్భాస్తే మావసానకాః,
 స్త్రీయోఽన్తస్తాథయరలవా డోష్టాణ శ్శుషసా స్సహః 3౬
 విసర్గస్త్యభినిష్ఠానః పరే త్రిష్యనునాసికః,
 సీచోఽనుదాత్తో నిహత ఉదాత్తః స్వరితోఽపి చ. 3౭

75 పరివస్యా తు శుశ్రూషా సేవాభక్తి రుపాసనా,
 పరిచర్యా రాధనం చ సేవనం చ ప్రసాదనమ్. 3౮
 పూజార్చనా నమస్కారౌ సపర్యే జ్ఞాత్వాణాంచనమ్,
 నమస్కా తు నమస్కారో వందనం చాభినాదనమ్. 3౯
 ఉపసంగ్రహణం పాదగ్రహణే నాభివాదనమ్,

80 గృహస్థః స్నాతకశ్చక్రీ గృహమేధీ గృహీతి చ. ౪౦
 తస్మిన్ సావిత్రశాలినౌ యః కుసూలే న ధాన్యభృత్,
 పృథుచిత్రః కుండధాన్యో విఘసాశీ దినత్రయీ. ౪౧
 యాయావర శ్చక్రచర స్సర్వః ప్రత్యులితాన్నకః,
 పరివేత్తాగ్రజేఽనూఢే కృతదారపరిగ్రహః. ౪౨

85 పరివిత్తస్తు తజ్జ్యాయాన్ పరివిత్రః కురిచహ,
 భ్రాతృర్వృతస్య జాయాయాం సంక్తో దిధిషూవతి. ౪౩
 సతుస్యాదగ్రదిధిషు ర్యోఽనుజో రమతే తయా,
 స్యాదగ్రే దిధిషుశ్చాసౌ స్యాదగ్రే దిధిషూపి. ౪౪
 యాజ్ఞేషాయాషనూథాయా మూథాగ్రే దిధిషూరనౌ,

90 పునరూథా పునరూఢాస్యా దూర్తిలా త్యక్తభర్తృకా. ౪౫
 దేవరే వినియుక్తాయా యాత్యంతం సాభిసారికా,
 ప్రసభా నిరిణామిథా నిర్లజ్జా భగ్నణీ చ సా. ౪౬
 విస్తీర్ణజాను ర్వికటా నతజానుస్తు సింహికా,
 దూషికా క్రోధ వివళా పృషతా శ్వేతబిందుకా. ౪౭

95 అన్యాయమరక్తా విగతా నష్టా సంస్కృప్తమైశునా,
కన్యా ప్రసూతిజా జాతీ హరి నామైవ దూషితా. ౪౮
హరితా పతితోష్ఠన్నా కోహలీ ముఖరాభృశమ్,
జడా తు పాలీకుబ్జా తు దుర్దర్శా కాలికాపి చ. ౪౯
ధృష్టా ప్రాపణికా వ్యంగా నిఘృష్టా కుత్సితా హతా,

100 అరణిర్ని స్పృహ పాలి ర్హర్షలా వికలా సరుక్. ౫౦
శరభా తు విశీర్ణాంగీ స్వల్పదేహమదూషికా,
ద్యోతా పింగలకేశాక్షీ ఋషభా చృషలక్షణా. ౫౧
వృకారీ స్రవత్పాణి పాదారాతా విహరిణీ,
సాంకారికా తు పిత్రాది గృహేష్వగ్నా శ్చిదిదాయినీ. ౫౨

105 వైధవ్యలక్షణోపేతా పతిష్ఠ్మి ఖండనాపి చ.
సుతాత్వ జీవవత్సాయా మాతుర్యాసా విదూషికా. ౫౩
వికటాద్యాస్తు నోద్వాహ్వాః కన్యకా స్సత్తవంశతిః,
ఉపయామః పరిణయో వివాహోదారసంగ్రహః. ౫౪
ఉద్వాహోపయమా పాణిగ్రహో జంబూలమాలికా,

110 కన్యాదానే తు యద్దత్తం యాతకం యాతుకం చ తత్.
కోహలీ వల్లకేశాంతి యాత్రావరనిమన్తణే,
దాందుభీ వరయాత్రాయాం ధూలిభక్తే తు వార్తికమ్.
స్యాదింద్రాణీ మహేహేలి రులూలు ర్మంగలధ్వనిః,
భోరీ హులి హులీ చాసౌ నైవమంగలమాలికా. ౫౭

115 క్షీణే స్వస్థ్యయనం పూర్ణకలశే మంగలాహ్నికమ్,
నందికాతోరణస్తంభౌ శుకకూటస్తయోః స్రజి. ౫౮
నైవవందనమాలాపి కుహలిః పూగపుష్పికా,
హస్తసూత్రం ప్రతిసరస్తద్భంధే హస్తకో హవిః. ౫౯

- తద్గ్రంథి స్వస్వకా ధానీ కరణం వాస్తవేషమ్,
 120 ఉత్సవేషు సుహృద్భిశ్చ ద్బలాదాకృష్య గృహ్యతే. ౬౦
 వస్త్రమాల్యాది తత్సంపన్నపాత్రం పూర్ణానకం చ తతే.
 ఉత్సవోమహాఉత్సవ ఉత్సవో హస్త వేణుకః. ౬౧
 తుణః పత్యచ కల్యాణం భోజ్యం తు జతరోత్సవః,
 మధుఃకర్మస్తు నిష్ఠంక శ్శంఖపాత్రం తు పాటలీ. ౬౨
- 125 యజ్ఞాధ్యయన దానాని యాజనాధ్యాపనగ్రహాః,
 పట్కర్తాణి మహాయజ్ఞా దేవయజ్ఞాది పంచకమ్. ౬౩
 నివాహః పితృదానం స్యా దామపాత్రం తు వాపిమమ్,
 మృతస్నానమపస్నానం శ్రాద్ధం తు పితృభోజనమ్. ౬౪
 దశాహే శ్రాద్ధమాగ్నేయం సాజ్యమేకాదశేపాని,
- 130 సంప్రేషణీ ద్వాదశేహ్ని సూసప్రాప్తౌ తు చూశికమ్. ౬౫
 ఏసం త్రిషక్షీ షాన్తాః జ్ఞేయా సాంవత్సరీతి చ,
 గయాయాం పిండదానం య త్పితృకార్యం తదాచ్యకమ్.
 ఆమ్రనేకస్తు యస్తత్ర సాచారీసా పితృప్రపా,
 త్రిషోతిథ్యమతిథ్యం విఘ్నో విప్రశేషితమ్. ౬౬
- 135 ఆవేశికః స్యాదాగంతు గాతిథ్యః ప్రాహుణోఽతిథిః.
 సూర్యోద్ధృతౌ సంప్రాప్తో యస్సూర్యేఽస్తం గతేఽతిథిః.
 అథాగ్న్యధానమాధేయ మాధానం చాగ్నిసంగ్రహః,
 హోమస్తు సవనం హోత్రం హవనం హుతిరాహుతిః. ౬౭
 అగ్నిహోత్రం నిత్యహోమః కుత్సితాస్తవ్విహోత్రిణః,
- 140 వీరోజ్యప్రముఖాస్తత్ర వీరోజ్యోనజహోతియః. ౭౦
 అగ్నిహోత్రం స్వయంవర్ష ముత్పన్నాగ్నిస్తు వీరహః,
 అగ్నిహోత్రచ్ఛులాద్యాజ్ఞా పరోవీరోపజీవకః. ౭౧

వీరవిస్తావకో జుహ్వాత్ ధనైశ్శుద్ర సమాహృతైః,
జాతమాత్ర గృహీతాగ్ని ర్యసృజాతారణి ద్విజః. ౭౨

145 యస్యాపాసన వీవాగ్ని రేకాగ్నిః కల్పికశ్చసః.

అగ్న్యహిత స్త్వాహితాగ్ని ర్నశ్నః పునర నగ్నికః. ౭౩

సర్వాధాతాగ్రజేనగ్నౌ కృతాథానోఽగ్రజస్త్యసౌ,

పర్యాహిత స్తథాన్యాయః పరియప్త్వ పరిప్తయోః. ౭౪

ఇజ్యాశీలోయాంయజూక స్సోచపీథీ తు సోమపః,

150 సుత్వాత్వభిషవాదూర్ధ్వం చితవానగ్ని మగ్ని చిత్. ౭౫

యప్తాతు యజరాదేష్టా యజరూనశ్చహోత్వవత్,

సోమే తు దీక్షితః సోత్వో యజ్వాస్యాదిప్తవానసౌ. ౭౬

సర్వవేదా స్సయోయాగే దత్తసర్వస్వదక్షిణః,

యజ్ఞత్యాగీ పృథాజాతోఽపంచయజ్ఞో మలిన్లుచః. ౭౭

155 యాజకా భరతా యజ్ఞలిహః కురవ ఋత్విజః,

యతస్రచో దేవయవో వాఘతో వృక్త బర్హిషః. ౭౮

అధ్వర్యుః ధాతృహోతారో బ్రహ్మచేతి మహర్త్విజః,

మంత్రాణాం దైవతం ఛందో నిరుక్తం బ్రాహ్మణాస్త్యప్రీన్.

కృత్తద్ధితాదిచాజ్ఞాత్వా యజన్తో యాగకంటకాః,

160 యాజయన్తో వైంగధూమా కౌటాస్తు భయకారిణః. ౮౦

ప్రసర్పకో దృశీకుశ్చ దర్శనాయాధ్వరం గతః,

ఉపద్రష్టాసదస్యాః స్యా చ్చాందసశ్రోత్రియా సమా. ౮౧

అధీత సాంగవేదోయ స్సోఽనూచానో యుగీగణిః,

యజ్ఞో యాగోఽధ్వరస్సోమ స్సప్తతంతు ర్నఖస్సపః. ౮౨

165 సహసాను ర్జయస్సాను ర్వసునో విశ్వహర్యకః,

పాకయజ్ఞః పార్వణాద్యా హవిర్యజ్ఞాస్త్య సోమకాః. ౮౩

పశుబంధాస్తు పశవ సోమ సౌమ్యాశ్చ సోమినః,
సవనై స్త్రిభిరేకావా నై రావృతై రహగణాః. ౮౪
తేదీక్షితైః కృతాస్సత్రాణ్యహీనా యాజతైః కృతాః,

170 అహీనా ద్వాదశాహత్యాక్ సత్రాణ్యార్థ్యంసతుద్వయః.
సర్వేఽమీయజ్జక్రతవ స్తవ్వైంద్రాః ప్రజాగమాః,
బోధ్యతిష్ఠోమ శ్చతుష్టోమో బోధ్యతిరాన్వణ్యమిత్యపి. ౮౬
అగ్నిష్టోమాదయ స్సంస్థా భేదాస్సస్తాప్యతంతవః,
సామికి దీక్షణీయేష్టి ర్దీక్షా తు వ్రతసంగ్రహాః. ౮౭

175 ప్రయాణీయో దనీయా త్రిష్వాద్యేఽన్వేష్య చ కర్షణి,
పురోడాశస్య ప్రథనే పణికం ప్రథితైరుకే. ౮౮
ప్రోక్షణ్యాసాదనం దైప్తం పత్నీ సన్నహనం సృశా,
సుచాం సమూర్జనం శుద్ధిః స్రుగాసాదనమాహుతిః. ౮౯
హుతిరాజ్యాధిశ్రయణ మాజ్యా పేక్షణమక్షతిః,

180 స్యాదిక్ష్మ ప్రోక్షణం క్షాంత్యం చైత్యమాజ్యాధివాసనమ్. ౯౦
వేద్యాస్తరణమాప్రాసః పస్తరః స్తరణం ఛదిః,
త్రైహోత్రం సమిదాధాన మదితిస్తా సుసేచనమ్. ౯౧
పావకం సోమపానం స్యాన్నిశ్రకం తు ఘృతాంజనమ్,
ఉవాంశుస్తు ప్రాణికః స్యాదన్తర్యామస్త్యపానికః. ౯౨

185 శ్వైతనౌధసయోర్గానం సామ్నోరుపనిమస్త్రణమ్,
వ్యంజనాః పశుసంస్కారా స్సామికం తస్మిన్త్రణమ్. ౯౩
పరం పరాకం శమనం ప్రోక్షణం చ పశోర్వధే,
అథ యజ్ఞోపకరణం యజత్రం యజనం చ తత్. ౯౪
హోమధేను స్త్యగ్ని హోత్రీ హోమకాష్ఠీ తు నాలికా,

190 హోమధూమస్తు నిగణో హోమధస్ తు వైష్ణుతమ్. ౯౫

హోమేంధనేస్యాదిధోఽస్త్రీపుమానేధస్సమిత స్త్రియామ్,
ఇంధనం త్వేథ ఆలాద్య మహోత్రం తు తృణేంధనమ్,
కాష్ఠేంధనం తు గరహం గోరిమేంధనం బుసా,
యవాదిత్వకృతం హవ్యం తండులాస్తు కృతాకృతమ్. ౯౭

195 అన్నాదికృతమామిక్షా దధోఽప్యం సంయుతం పయః,
పయస్యా చ క్షీరశర స్తన్తస్తుని తు వాజిసమ్. ౯౮
సాన్నాయ్యం తు దధిక్షీరం పృషదాజ్యం పృషాతకః,
పృషతోఽపి చ దధ్యాజ్యే పురోడాశస్తు తృప్తకః. ౯౯
హవనీసుక్ సుచోభేదాః స్యుర్జుహూ రుపభృద్ భువా,

200 అథాగ్నిహోత్రహవణీ శ్రవణ్యాఘోరణః స్రవః. ౧౦౦
చమసోఽస్త్రీతి పాత్రాణి వాయవ్యం సామికే త్రిషు,
పరిష్ల వార్ధదండాసుక్ దర్వీ తు ఘృతలేఖినీ. ౧౦౧
చమూః స్త్రీ చర్మసుతాన్యర్థం గ్రావాణస్త్యభ్రయోఽశ్వసు,
విఘనో ఘనో ముద్గరే ననం సోఽభ్యధ్వననందనాః. ౧౦౨

205 యూపోఽస్త్రీ సంస్కృత స్తంభో హోమయూపస్తు శౌభికః,
యూపావగ్నిషు పార్శ్వస్థా వుపస్థావితి సంజ్ఞితౌ. ౧౦౩
అగ్నిష్ఠం త్రిషుయూపాది యదగ్నేః సమ్ముఖే స్థితమ్,
యూపమధ్యం సమాదానం యూపాగ్రం తర్క నస్త్రీయామ్.
కటకేఽవ్యచమాలోఽస్త్రీ మూలేతూ పరమక్షతే,

210 వేష్టనం తు పరివ్యాణం కుంభా సుగహనావృతిః. ౧౦౪
యూవే సప్తదశారత్నావరత్నిరేధికోఽధరః,
ఉత్తరేషాం క్రమాదాఖ్యా ఉత్త్రాసప్సరుమోచనః. ౧౦౫
తథాంజనో వైయధితః తూలన శ్శృవశ్శీకః,
సుధన్వో రథగరుత వైశ్పాలిక కరంజకౌ. ౧౦౬

- 215 వాసవో వైష్ణవః త్వాష్ట్ర స్సామ్యో మాధురవేజనా,
సంఘాతికాణిగ్న్యే నుశావరుణకాష్ఠికా. ౧౦౮
ఖర్జునీ కృష్ణవిషాణా వేదిర్బుధిః పరిష్కృతా,
కుండం హవిత్రీ హవనీ కుండేస్యా ద్వర్తులేపమ్. ౧౦౯
వేదిః స్త్రియాం చతుష్కణే త్రికూటం తు త్రికోణకే,
- 220 తస్మిన్నాస్థావసంస్తావోస్తువతే యత్ర సామభిః. ౧౧౦
చాత్వాలోఽస్త్రీ మృత్యుగః స్వాదుత్కరోఽవకరాలయః,
శాస్త్రాణ్యుక్థాని సామాని స్తోత్రాణిస్తు తయోఽపి చ. ౧౧౧
యాజ్ఞ్యా పురోనువాక్యా చ యాజ్ఞాపుట మితిద్యయమ్,
సావిష్టకృత్యోసంయాజ్యేకూర్చలోల స్ఫుటో పశుః. ౧౧౨
- 225 స్త్ర్యావృత్ శ్రమోవిధిః కల్పఉపకల్పోఽనుకల్పకః,
పౌర్వావర్యంత్యానుపూర్వ్యంపర్యయోఽనుక్రమఃక్రమః.
అనుపాత్యయత్రవృత్తీ పరిపాట్యానుపూర్వ్యసి,
పర్యయస్త్యతిపాతః స్యా దతిక్రమ ఉపాత్యయః. ౧౧౪
ఇష్టం యాగాత్తకం కర్తనూతంఖాతాదికర్తణి,
- 230 అచారో వృత్తచారిత్ర చరిత్ర చరణాని చ. ౧౧౫
వృత్తస్యాధ్యయనస్యాపి సంపత్తి ర్బ్రహ్మవర్షసమ్,
పతనం సత్పథాద్భింశః చర్యాత్వీగ్యావథ స్థితిః. ౧౧౬
హింసా కర్తాభిచారః స్యా స్థూలకర్మ తు కార్మణమ్,
వశీకారస్సంచననం వికర్తాకార్య సేవనమ్. ౧౧౭
- 235 త్యాగోదానం వితరణం విశ్రాణన విసర్జనే,
విహావనం నిర్వపణం స్పృహనం ప్రతిపాదనమ్. ౧౧౮
ఉత్సర్జనం ప్రాదేశన మపవర్జనమంహతిః,
అత్యోయం సాత్త్వికం దాన ముదపూర్వం తు పాప్తికమ్.

- ఆశిషా శాంతికం దానం కామ్యదానం ప్రవాపణమ్,
240 ఆశాసనేర్థనా యాచా యాచనా ధ్యేషణార్థనా. ౧౨౦
శిక్షా చ సనిర్క్లేస్యా స్త్యాగణా తు గవేషణా,
సర్వేషణా పరిచ్ఛా చ మృగణాన్దేషణా మృగః. ౧౨౧
యస్తునీలవృక్షాత్స్య సపండ్రో స్పృషపూతనః,
ఉస్బంధ వృషభశ్చయ మాపింగలక ఇత్యసి. ౧౨౨
- 245 లోహితః స్యా న్నీలవృషః పుచ్ఛశృంగఖురే సితః,
యష్టిర్నక్షే స్త్రియాంమీనా ఖనిత్రీ తు విశాఖికా. ౧౨౩
బద్ధదర్భో వేదయష్టిః కుండికా నాకమండలుః,
వైఖానసో పనేవాసీ వానప్రస్థశ్చ తాపనః. ౧౨౪
కాపోతో వర్షమాత్రస్య సచన్యాహరసంగ్రహత్,
250 బౌదుంబరస్తు షాణ్డాస సంగ్రహీతుర్య కాలభుక్. ౧౨౫
పరే త్రిషు తపస్వీస్యా త్తాపనః పారికాంక్షికః,
చతుర్థకాలికో భిక్షు ద్వృష్టి రష్టమకాలభుక్. ౧౨౬
చాంద్రాయణవ్రతశ్చంద్ర వ్రతక స్సామికశ్చరః,
షష్ఠకాలీ తు బలికో వైశోనక్షత్రకాలికః. ౧౨౭
- 255 పుష్పాధ్యస్తు స్వయంశీర్ష్ణ పుష్పమూలఫలాశనః,
భుంక్తే పక్షంతయో రేచ యాయవాన్ సద్వికాలికః.
శీర్ష్ణకః శీర్ష్ణపల్లాశీ వృక్షమూలీ తు మూలికః,
భూమా విషరి వృత్త్యాస్తే యస్ససాతాలమూలికః. ౧౨౯
వర్షవాతా తపానంగే బిభ్రదభ్యావకాశికః,
260 శివవ్రతీ సయోవిప్రః పాదేనై కేన తిష్ఠతి. ౧౩౦
దర్శనవ్రతీ క్షత్రియశ్చే ద్వాతాహరస్త్వహివ్రతీ,
మత్స్యవ్రతీ జలాచార స్పృణశయ్యస్తు పద్మశః. ౧౩౧

- తథైవస్యాత్ స్థండిలశ బౌలూకోఽంగారభాకతే,
పాణిపాత్రస్తు ఖపుటో దన్తోలూఖలకోవ్యసః. ౧౩౨
- 265 పిబత్సథోముఖం ధూమం యస్సభుర్వావకర్తికః,
జానుభ్యాం జానుకస్తిష్ఠ స్పష్టగ్రాసో మునివ్రతీ. ౧౩౩
- పద్మాసనీ తు వసికః క్షీరాహారస్తు లోచకః,
నీవారపిష్టకానష్టా వశ్నాతి మునిపిష్టకీ ౧౩౪
- ఏకాంత ర్వేకాంతరితే తథాకాలావలోలకః,
270 బౌర్వవ్రతీ జలాహారో ఘృతాశీ ఘృతభుగ్భుతే. ౧౩౫
- తపోవ్రతోఽస్త్రీ కృచ్ఛోఽస్త్రీ తచ్ఛచాంద్రాయణాదికమ్,
చాంద్రాయణం చంద్రవ్రతం ప్రాజాపత్యం తు కృచ్ఛకమ్.
ప్రాజాపత్యం తు గోకృచ్ఛం కృతం గోమూత్రయావక్షై,
శిశుకృచ్ఛం కృతం పృచ్ఛః కృచ్ఛమిద్భిస్తు యఃకృతః.
- 275 కృచ్ఛఃకృచ్ఛాగ్నికృచ్ఛోఽసాన్యాద్వాహనేన్యకవింశతిమ్
శిశుకృచ్ఛాగ్నికృచ్ఛం తత్త్రిసంధ్యం చేదఃః పితేత్. ౧౩౬
- ప్రాజాపత్రం పాణిపాత్రం పూర్ణాన్నే కాతి కృచ్ఛకమ్,
తప్తకృచ్ఛం తదస్నానాత్ క్షీరసర్పిర్జలైః కృతమ్. ౧౩౭
- ఏకైకం త్ర్యహమభ్యుష్టై శీతైస్తై శీతకృచ్ఛకమ్,
280 బిల్వేనమాసం శ్రీకృచ్ఛం మూలకృచ్ఛం బిసాశనాత్.
పానేన సాంబుసక్తానాం మాసం వరుణకృచ్ఛకమ్,
త్రిస్సప్తాహం పయఃపానం క్వచిత్ కృచ్ఛాగ్నికృచ్ఛకమ్.
పిణ్యాకాచామతక్రాంబు సక్తాన్ భుక్త్వా క్రమాదహః,
ఉపోష్య సామ్యకృచ్ఛంసా జ్వలాచామావిన్దైవవా.
- 285 స్యాత్తులా పురుషోఽభ్యాసా దేక్షైకస్య దినత్రయమ్,
సామ్యస్య తు ద్విరభ్యాసాత్ స్యాత్తులా పురుష శ్శిశోః.

ఉపవాస స్తూపవస్తు స్సన్నాసః స్యాదనాశకమ్,
ద్వాదశాహే పరాకోనా షోడశాహే తురాయణమ్.
తురాయణద్వయే సామ్యం చాతుర్తాశ్యే పరాయణమ్,

290 పరాయణం జలేనైతత్ క్షీరేణై తత్పరావసు. ౧౮౫
ఏకాంతరితమర్థాశం పష్ట కాలేషు షాష్ఠికమ్,
గోమూత్ర యావక్తైర్తాసో వజ్రోన్మస్త్రీ యావక్తైః పునః.
త్ర్యహం వజ్రాభిషేకం పయసా తు పయోవ్రతత్,
పంచరాత్రం పయః పానం సంగమ స్సంగతశ్చ సః. ౧౮౬

295 మాసం గోష్ఠే పయః పానం గోవ్రం వ్రాజికం చ తమ్,
పిబేద్బ్రహ్మ సువర్చలా ముపాహ్యోపస్కరవ్రతమ్. ౧౮౭
కణాన్నవైశ్చ భోజనం ద్వాదశాహం వసువ్రతమ్,
కుశాపీడః కుశవటో వ్రతినామాసనం వ్రతీ. ౧౮౯
యోగపట్టస్తు చీనాస్యాత్ పర్యన్తిరవసక్తికా.

300 ఋషిస్త్రీకాలదర్శిన్యా నైవీవాచం యమోమునిః. ౧౯౦
అగస్త్యః కలశీపుత్ర స్తపనః పీతసాగరః,
బౌద్ధశేయః కుంభయోని రగస్త్రీ ర్వింధ్యకూటకః. ౧౯౧
మైత్రావరుణీరాగ్నేయో మునిర్వాతాపి సూదనః,
దక్షిణాశారతః క్వాథి సుత్యాగ్ని శ్చాగ్ని మారుతః. ౧౯౨

305 తస్యకాషీతకీ భార్యా లోపాముద్వావరప్రదా,
ప్రాచేతసస్తు వాల్మీకి ర్వాల్మీకశ్చ కుశీ కవిః. ౧౯౩
సాలా తురీయకో దాక్షి పుత్రః పాణి నిరాహికః,
హలధూత స్తూపవర్షః కృతకోటి కవిశ్చ సః. ౧౯౪
యాజ్ఞవల్క్యస్తు యోగాంజి ర్మోగేశో బ్రహ్మరాత్రికః,

310 ఆసవస్తు వసీష్ఠః స్యా ద్యజ్ఞాధ్యస్తు పరాశరః. ౧౯౫

- గౌతమస్తు శతానందో యవక్రీతస్తు రోహితః,
 యాయావరో జగత్కూరు ధ్వర్వాహస్తు కుశారణిః. ౧౫౬
- అష్టానక్రస్తు గర్భాజిర్భృథచ్యుత్తిర్విధృవాహః,
 మత్య్యగుశ్వ్యవనోఽథస్యా ద్దోనర్దీయః పశంజలిః. ౧౫౭
- 315 అథవ్యాలి రిన్వింధ్యవాసీ నందనీ నందనోఽపి చ,
 కాత్యాయనో వరరుచి ర్దేధజిచ్చ పున్వసుః. ౧౫౮
- వాత్సన్యనస్తు కౌటిల్యో విష్ణుగుప్తో వరాణః,
 ద్రావిలః కక్షిలః స్వామీ మల్లనాగోఽంగలోఽపి చ. ౧౫౯
- యతిః పాతాళరీ భిక్షుః పరివ్రాట్ పానకక్షిః,
 320 అనాశకీ ప్రవ్రజితః కర్తందీ మస్కరీ యతీ. ౧౬౦
- వగమాత్మా పరోబ్రహ్మజీవః క్షేత్రజ్ఞ ఆవిశః,
 శక్తిస్తు మాయా ప్రకృతి ర్వ్యోమాఖ్యం మూలకారణమ్.
 అసదక్షర మవ్యక్తం తమస్సద సదాత్మకమ్,
 అలింగం గుణసామాన్యం గుణాస్సత్త్వం రజస్తమః. ౧౬౧
- 325 మహంస్తు లైంగికోబ్రహ్మ లింగజ్యేష్ఠశ్చ చేతనా,
 మనీషా శేముషీ బుద్ధి ర్ధీః పూః ఖ్యాతి ర్విదాబుధా. ౧౬౩
- జ్ఞప్తిః పండోఽలబ్ధిస్తు సంవిత్తి రనుభూ శ్చిత్తిః,
 అవగత్యనుభూతీ చిచ్ఛ్చిరానం చ బోధనమ్. ౧౬౪
- పోథాధీస్తత్త్వధీః పండా మేథా ధీధారణాత్మమా,
 330 ఊహాపాహాతమాచార్వీ గృహీత్స్నిహణ త్తమా. ౧౬౫
- శుక్రామౌబహులా శ్రౌషీ శ్శ్రవణజ్ఞా తు చత్వరీ,
 ధృతిస్తు తుష్టి స్సంతోషః ప్రాథిస్తు కియదేతకా. ౧౬౬
- యత్తోత్సాహోద్యమాయామా స్తరీపోఽధ్యసాయవత్,
 వైరాగ్యం మర్దముద్వేగో నిర్వేదశ్చ విరాగవత్. ౧౬౭

335 ధర్మోఽస్త్రీ సుకృతం పుణ్యం పాప్తా ధర్మా తు దుష్కృతమ్,
దురితం పాతకం పాపం త్రస్తమంహోఽఘకల్తమ్. ౧౬౮
స్తయోఽభిమానోఽహంకారో గర్వః స్త్రీగర్వి రస్తితా,
శౌటీర్యం చాథ శృంగార గర్వే ఘుఘోరవేంఘరా.
అహోపురుషికా సాయత్ గర్వాదాత్తని గౌరవమ్,

340 అహంపూర్వ మహంపూర్వ మిత్యహం పూర్వికోన్నతిః.
సాస్యాదహమహమికా యోఽహంకారః పరస్పరమ్,
అత్యాకారః పరిభవ స్తిరస్కారోఽప్యనాదరః. ౧౭౧
రీడావమాననావజ్ఞాప్యవహేల మసూరణమ్,
ఉచ్చలం మానసంచేత శ్చిత్తముచ్చలితం మనః. ౧౭౨

341 స్వాంతం గూఢపదం హృచ్చ సంకలో మానసీ క్రియా,
మనోబుద్ధి రహంకార ఇత్యంతః కరణం త్రిధా. ౧౭౩
ఆకూర్తిర్తమాకూతం భావోఽభిప్రాయ ఆశయః,
చిత్తాభోగో మనస్కార ఉత్ప్రేక్షా స్వమసీషికా. ౧౭౪
మీమాంసా తు విజిజ్ఞాసా ప్రత్యగ్ద్రష్టి ర్వికుంతనా,

350 తర్కమూలిక సమృద్ధ ఊహానష్ట్యాహనా న నా. ౧౭౫
సంభావనా స్యాదాశంకా వితర్క స్తర్కమస్త్రీయామ్,
ప్రతిభా ప్రతిభాసః స్యా నిర్ణయోఽంతశ్చ నిశ్చయః. ౧౭౬
విచికిత్సా తు సందేహ స్సంశయో విశయోభ్రమః,
విస్తరణం ప్రస్తరణ మున్మాద శ్చిత్తవిభ్రమః. ౧౭౭

౩55 తంద్రా కౌసీద్యమాలస్యం ప్రమాదోఽనవధానతా.
స్యాదాయల్లకమాత్సుక్య ముత్కంఠోత్కలికా రతిః. ౧౭౮
హృల్లేభో రణరణకోఽప్యభిధ్యా విషమస్పృహః,
తృషిఃకాంక్షాస్పృహేహేచ్ఛావాంఛాకామోమనోరథః.

- అభిలాషశ్చ లిప్సా తు ధనాయేప్సా తు గర్భనా,
 360 గర్భిణ్యాః పునరిచ్ఛాయాం శ్రద్ధా దోహలదౌహృదే.
 రాగోఽనురాగోఽనురతి ర్వీక్షాయాం మోహవిస్తయా,
 శోషుర్నా శుషికోదన్యా పిపాసాప్యలంకికా. ౧౮౧
 బుభుక్షేచ్ఛాశనాయాతు జ్జిఘత్సా శిశిమాపచిః,
 రాజ్యలాల్యం తు కౌహాలం తపశీచ్ఛా ప్రశాంతిమ్.
- 365 శోకస్తుమన్యురుత్థేద శ్శుక్లస్త్రీ దైన్యానుశోచనే,
 క్రోధఃకోపోఽమర్షరోషోమారుతో క్రుత్ క్రుధాఃస్త్రీయః.
 మర్షః క్షమా తితిహౌస్యా దసూయా దోషదృగ్గుణే,
 వైరం విరోధో విద్వేష ఈర్ష్యా మాత్స్ర్య మున్నతే.
 తంకోఽస్త్రీభీ ర్భియాభీతి స్సాధ్వసం భయసం భయమ్,
 370 విప్రతిసారోఽనుశయః పశ్చాత్తాపోఽనుతాపవత్. ౧౮౨
 స్నేహోఽస్త్రీ ప్రేమ సౌహృదమజయ్యం హృద్దసౌహృదే,
 ఆనందసం సంగతం స్యా దప్రచ్ఛన్నం సభాజనమ్. ౧౮౩
 సఖ్యం సాప్తపదీనంస్యా త్కౌతుకం తు కుతూహలమ్,
 కౌతూహలం వినోదశ్చ దుఃఖం పీడా వ్యథార్తయః. ౧౮౪
- 375 శంఖరస్తు మదోహర్షః ప్రమోదో మోదసమ్మదౌ,
 ఆనందో నందభుర్హృద స్తృప్తిమున్నందిహృష్టయః. ౧౮౫
 శర్తృకాతం సుఖం సౌఖ్యమయ శ్శుభఫలో విధిః,
 విధౌ దైవం దిష్టభాగ్యే విపాకో భవితవ్యతా. ౧౮౬
 ఉపలింగం త్వరిష్టంస్యా దజన్యం డింబవిప్లవౌ,
 380 డమరో ప్లవోత్పాతా ఉపసర్గ ఉపద్రవః. ౧౮౭
 సంపత్సంపత్తి లక్ష్యోశ్రీ ర్విపత్తి ర్విపదాపదౌ,
 అవసాదస్తు సాదః స్యా ద్విపాదశ్చ శ్లికుర్మనా. ౧౮౮

ఉగ్రతా తూగ్రికా రౌద్రి కరుణా తు దయాకృపా,
ఘృణాసు కంపానుక్రోశః కారుణ్యం చాథ కౌక్కుతు.

385 క్లేశాయాసా జగుహ్సతు హృణీయా.....

ఋతిః కుతాస్మి పుణ్యపక్రోశో గర్వాదోషశ్చ గర్వాణా. ౧౯౩
మందాక్షం ప్రీ స్త్రపాలజ్ఞా నీలాసాపత్ర పాస్యతః,
ఋసికా తు వామోఋసిో హసనంహాస్య ఘృర రే. ౧౯౪
వ్యాజోమిషం ఛలం ఛద్వ నిభం చ కపటోఽస్త్రియామ్,

390 దంభోదండాజనం కూటం దౌందుభి శ్చందనోపధా. ౧౯౫
రేభటి ద్దుక్కుటీ మిథ్యా చర్యా చ పరికల్పనా,
జాగరితం జాగరణం జాగర్యా జాగరా వషణ్. ౧౯౬
ప్రమీలా తామసీ తద్దాగ్ని స్వాపస్తు స్వప్న సంచయా,
నిద్రా గుడాకా సుప్తం చ స్వప్నస్తేవైవాత్రదర్శనమ్.

395 సంస్కారమాత్రజః స్వప్నః కామికోరసకోఽపి చ,
అదృష్టజ స్త్విత్రచాగ్రో దోషజస్త్యాంగ లాకికః. ౧౯౮
ప్రదోషేబలకః స్వప్నో నిశీధే లోచమాలకః,
నచకోఽపర రాత్రే స్యా త్సద్యః పాకో నిశాత్యయే. ౧౯౯
నందీముఖీ శ్వాసహేతి సుస్థుప్తి సుఖసుప్తికా,

400 మూర్ఛాతు మూర్ఛనామాధ్యం వైచి త్త్యం శక్త్యం లయః.
కాలధర్మస్తు దిష్టాంతో నిపాతో గమిరంధకః,
కటమోఋ భూమిలాభో దీర్ఘనిద్రా నిమీలనమ్. ౨౦౧
పంచత్వం మరణం మృత్యు రక్తీస్యా దమతోఽస్త్రియామ్,
సర్వలోకతతే మృత్యో మారిః ప్రీ మారకోఽస్త్రియామ్.

405 హృషీకమింద్రియం ప్రాణః ప్రాణానాభూమ్ని చాసవః,
ప్రాణాపానాదయ స్త్వస్య వృత్తయఃపంచవాయవః. ౨౦౩

- శ్వాసస్తు శ్వసితం సోఽస్త ద్దుఖ ఉచ్ఛ్వాస ఆహరః,
 ఆనశ్చాప బహిర్వృత్తో నిశ్వాసః పాన ఏతనః. ౨౦౮
 స్థిరస్తా వ్విశ్వాస ఏతీ చ స్యాదూవఖ్యం గుదానిలే,
- 410 తన్వాత్రాణ్యవిశేషాః స్యు ర్విశేషాః పంచభాదయః. ౨౦౯
 మహాభూతాని భూతాని లోకోభవనవిష్టవే,
 మర్త్యలోకో జీవలోకో మర్తోఽప్యథభువోఽవ్యయమ్.
 స్విర్మహాశ్చ క్రమాల్లోకా మహారేవ మహానవి,
 ప్రాజాపత్యో జన స్తస్మా ద్దోలోకస్తు తపోనపుమ్. ౨౧౦
- 415 బ్రహ్మలోక స్యత్యలోక స్తత్రపుర్యపరాజితా,
 యోగస్తా వ్విధ్యాత్తికోఽథానా వష్టాంగోఽంశైర్వయాదిభిః,
 ఆహింసా సత్యమస్తేయం బ్రహ్మదర్శ మసంగ్రహః,
 యమాః స్యు ర్నియమాశ్శేచ సంతోష తప ఆదయః ౨౧౧
 ఆసనం కరణం తస్య భేదాః పద్మాసనాదయః,
- 420 ఉత్తానౌ చరణాపూర్వో ర్మ్యస్తేన్నాభౌ కరద్యయమ్.
 దక్షిణోత్తరముత్తానం ఘోణద్వ క్షద్వ కాసనీ,
 అర్థపద్మాసనం త్వేకపాద ఉరోరథః స్థితే. ౨౧౨
 నిగూఢచరణం తూర్వోరథశ్చే చ్చురణాపుభౌ,
 పాదోపవేశ స్త్వనస్త్వ స్సంయుజ్యపదయోస్తలే. ౨౧౩
- 425 తే చత్వారోఽపి పర్యంకాః పృథ్వంశశిరోధరమ్,
 నియమ్య మిలితాక్షశ్చే త్పర్య స్థికరణేన వా, ౨౧౪
 నాగదంతకమూర్ధ్వజ్ఞో ద్దానుష్ఠా ప్రసృతో భుజౌ,
 సూచీముఖమిదం పాణితలౌ చేత్సంహతే మిథః. ౨౧౫
 అర్థసూచీ తు తౌ ద్వాచే త్ప్రదేశాన్తరతోముఖాత్,
 430 కుట్టల మ్ముకులీభూతో తౌ చే దూర్ధ్వముఖౌ స్థితౌ. ౨౧౬

అస్మిన్మహానాగదస్త్రస్య స్థితౌచేద్భువ ముత్కటమ్,
 వహిత్రకన్ధస్సంయుజ్య జంఘాయుగ్మప్రసారణాత్. ౨౧౬
 ఏషపాదప్రసారోఽపి స్యాదథోమరణాలసమ్,
 వస్త్రీశుండకమప్యస్య జంఘైకాచే త్ప్రసారితా. ౨౧౭

435 అర్ధనాకులమూర్ధ్వజ్ఞో నంఘే బద్ధే భుజేనచేత్,
 ద్వాభ్యాం చేన్నాకులం దోర్భ్యా మథవజ్రాసంయమి. ౨౧౮
 జంఘే పద్మాసనావసే తత్సంధి నిహితా కరా,
 తాభ్యామేవ స్థితౌ భూమా వస్తరితాసనం చ తత్. ౨౧౯
 గోధానం తదేకేన స్థితశ్చేత్ పాణినా భువి,

440 పదాసనస్య పదయోః పాణినా పృష్ఠగామినా. ౨౨౦
 వామేన దక్షిణాంగుష్ఠం వామం చాన్యేన వీడయేత్,
 వేతాలాసన మిత్యేత దేకాంగుష్ఠగ్రహాత్క్రిణః. ౨౨౧
 కన్ధయోర్జానుపార్శ్వభ్యాం స్పర్శే జాను నికుంచనమ్,
 భుజవేష్టితజంఘారో శ్చూలికా శ్లేషితావసే. ౨౨౨

445 పృష్ఠతో భుజపాశశ్చే నృత్యుసంయమనోఽపిసః,
 బిందుభేదోఽప్యథోజాను సంధ్యోః పాదప్రవేశనాత్.
 స్వస్తికోఽథ సమస్తానం పాదౌ కుంచిత సంపుటౌ,
 ఆసీనస్యాసనాన్యేతా న్యథ సుప్తస్య సామ్యతః. ౨౨౪
 గవాదీనాం నిషణ్ణానాం స్యాద్గోనిషదనాదికమ్,

450 ఉత్తానసోర్ధ్వపాదత్వ మిత్యే తట్టిట్టిభాసనమ్. ౨౨౫
 దండాసూది భేదేన పంచథాస్యాత్ స్థితాసనమ్,
 దండాసరం స్యా దన్వంత్రం యత్ర దండవ దుభితః. ౨౨౬
 స్యాద్దీరాసనముత్పాదః కృత్వాభూమా శిరః స్థితః,
 దురోద్ధానాసనమపి మృత్యుసంయమనోఽపిసః. ౨౨౭

- 445 దండపద్మాసనం తస్మిన్ జంఘే పద్మాసనోచితే,
 త్రివిక్రమాసనం తార్క్ష్య సనమిత్యపిసామ్యతః. ౨౨౮
 ప్రాణాయామః ప్రాణాయామ ఉత్థాతో మానవస్య యతః,
 ఛోటికాస్త్రిః పరామృశ్చజానుస్ఫోటక్రియాఽథతాః. ౨౨౯
 పట్రింశ స్తంద ఉత్థాతో ద్విగుణ త్రిగుణౌ పునః,
- 460 మధ్యమశ్చైవో త్తమశ్చ ప్రథమో ద్వాదశైవ వా. ౨౩౦
 ప్రత్యాహార స్త్వింద్రియాణాం విషయేభ్యః సమాహృతిః,
 ధారణా తు క్వచిద్ ధ్యేయే చిత్తస్య స్థిరబంధనమ్. ౨౩౧
 ధ్యానం తు విషయే తస్మిన్నేకప్రత్యయ సంతతిః,
 సమాధిర్నా తదేవార్థ మాత్రాభాసనరూపకమ్. ౨౩౨
- 465 ప్రయుక్తం ధారణాద్యోతత్రయమేకత్ర సంయమః,
 ఓంకారః ప్రణవస్తార స్తారకం సర్వవిన్నతిః. ౨౩౩
 విద్వాన్ సక్ కోవిదస్సురి ర్దేహావీ పండితో బుధః,
 సుధీర్విపశ్చి త్సంఖ్యావాన్ ప్రాజ్ఞో ధీమా నివచక్షణః.
 దీర్ఘదర్శి దూరదర్శి లబ్ధవర్ణో మనీష్యపి,
- 470 త్రివర్గో ధర్మకామార్థ శ్చతుర్వగ్ సమోక్షకాః. ౨౩౪
 నబలైస్తే శ్చతుర్భుజ శ్శాస్త్రీయం తు ఫలం గతిః,
 సాంధ్యష్టికం ఫలం సద్యః కార్యం కృత్యం ప్రయోజనమ్.
 ప్రాప్తి రైకేన సాయుజ్యం సార్వ రైశ్వర్యతుల్యతా,
 బ్రహ్మభూయం బ్రహ్మభావో దేవభూయాదికం తథా.
- 475 అమృతత్వం తు కైవల్యం ముక్తిర్లోకోఽపునర్భవః,
 మోక్షోవలంబినః ప్రాయః పాపండా బాహ్యలింగినః.
 తే చ హేరుక శోభాద్యాః ప్రాక్తా షష్టవతిః క్వచిత్,
 దశోత్తరం శతం కైశ్చ త్పాపండానాం ప్రదర్శితమ్.

శతత్రయం వప్త్యధిక ముక్తం చీనేశ సంసది,
480 వేషాజీవ కృతాంతాద్యై స్తేషాం భేదః పరస్పరమ్. ౨౪౦

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం భూమికాణ్డే బ్రాహ్మణాధ్యాయః.

తత్త్రియాధ్యాయః

తత్త్రం బాహుజ రాజన్యో భూశక్రః తత్త్రియోవిరాట్,
రాజా తు పార్థివో భూభుగ్రాట్ భూపో నృపతి ర్నృపః.
నరేంద్రో నరదేవశ్చ వశ్యామాత్యస్తస్వధీశ్వరః,
సార్వభౌమ శ్చక్రవర్తీ నృపోఽన్యో మండలేశ్వరః. ౨

5 స్వామ్యమాత్య సుహృ త్కోశరాష్ట్రద్వర్జబలాని చ,
రాజ్యాంగాని ప్రకృతయః పౌరాణాం శ్రేణయోఽపి చ. 3
గుణాస్సాంగ్రామికాస్సర్వే స్వామినస్తాస్త్వాభిగామికాః,
ఇంద్రప్రతాదయశ్చాష్టా సంపత్తి ర్విషదోఽపరాః. ౪
తత్త్రియా శ్చక్రయస్త్రీసః ప్రభావోత్సాహమంత్రజాః,

10 షాడ్గుణ్యమస్తాద్యభ్యాసో గుణాస్సాంగ్రామికా ఇమే. ౫
షడ్గుణా ఆసనం యానం ద్వైధం విగ్రహ ఆశ్రయః,
సంధిశ్చేంద్రయమాదీనాం వృత్తమింద్రప్రతాదికమ్. ౬
అథ విద్యార్జన దాన మప్తవర్గస్య వర్గనమ్,
ద్వికపంచకషట్కాణాం విజయస్సప్తవర్జనమ్. ౭

15 ఉపాయనైపుణం ధర్మ ఇత్యాద్యాః శోభనాః క్రియాః,
దృష్టాదృష్టో దియార్థాయాస్తేగుణా అభిగామికాః. ౮
తత్రాప్తవర్గ ఆరంభః కృషి స్సేతు ర్వణికుభః,
ఖనిస్థానం వనచ్ఛేదో దుర్గం శూన్యనివేశనమ్. ౯
ద్వికం తు మన ఆత్మానా వింద్రియాణి తు పంచకమ్,

20 షట్కం కామో మదోమానో లోభోహర్షో రుషాపిచ. ౧౦
మృగయాహ్నః స్త్రియః పానం వాక్పారుష్యాగ్రదూషణే,
దండపారుష్యవిత్యేత స్తహావ్యసనస్తప్తకమ్. ౧౧

ముఖ్యోపాయాస్తుసామాద్యాఃకుద్రోపాయాః పునస్త్రయః,
మాయోపేక్షేంద్రజాలం చేత్యేతే మాయా తు శాంబరీ.

25 ద్వంద్వజాలం తు కుహక ముపేక్షా త్వవధీరణమ్,
ఉపజాపస్తు భేదః స్యాత్ సామసాంత్యం చ సాంత్యనమ్. ౧౩
తంత్రం స్వరాష్ట్రచింతాస్యా దావాప స్త్వరిచింతనమ్,
అదృష్టం వహ్నితోయాది దృష్టం స్వపరచక్రజమ్. ౧౪
రాజ్ఞా మహి భయం తు స్యా త్వపక్షప్రభవం భయమ్,

30 హైమం సింహాసనం భద్రాసనం త్వవ్య స్మృపాసనమ్. ౧౫
ఛత్రం స్యాదాతపత్రంత స్మృపలక్ష్మ స్పృహస్యచేత్,
అభిసార స్వసుచర స్పహాయోఽనుష్ఠవోఽనుగః. ౧౬
సేవకశ్చానుజీవీ చ యస్తుకేలి సహాయకః,
వైహాసికః కేలికీల స్త్పిన్ హాసనికోఽపి చ. ౧౭

35 సామంతా రాజ్యసంధిస్తా ఆరక్షాః పురరక్షిణః,
మంత్ర్యమాత్యే తు ధీకర్తృసహాయేఽతః పరే త్రిషు. ౧౮
అధ్యక్షః స్యా దధిక్రతుః స్థానేచేత్ స్థానికోహ్యసా,
కుద్రోపకరణేషు స్యా దధ్యక్షః పారికర్మికః. ౧౯
కుమారోఽచూత్యకోమస్త్రీ వర్గే ధర్మే తు ధార్మికః,

40 హస్తే ధీకర్మికః పుర్వాం చోరి కోదండపాళికః. ౨౦
రజతేనైష్కికోగ్రామే స్థానుకో హేమ్నిభారికః,
మహానసే పారిగవా దండపాలోఽఖిలే బలేః. ౨౧
అంతఃపురేఽస్తర్వశికో గోపా గ్రామేషు భూరిషు,
కాలికోఽధిక్రతుశ్శుల్కే సావిదల్లస్తు సావిదః. ౨౨

45 సాపక్యకంచక్యార్యాశ్చ పండోవర్ష వరస్సమా,
ప్రదేష్టా పంచజనీనో భాండాగారిక ఇత్యపి. ౨౩

- దౌవారిరో వేత్తధరో ద్వార్ స్త్వః తత్తా చ దర్శకః,
ద్వార్పాలే పురోధాస్తు సావ స్తీపురోహితౌ. ౨౪
మాహూర్తిక మాహూర్త జ్యోతిషికజ్ఞానిగణకదైవజ్ఞాః,
50 సాంవత్సరకదేశీ కార్తాంతిక ఇత్యమీ తుల్యాః. ౨౫
యథార్హవర్ణో మంత్రజ్ఞో భీమరో గూఢపూరుషః,
చారోఽప్యథ వణిగ్భిక్షు శ్చాత్రోలింగీ కృషీవలః. ౨౬
ఇతి సంస్థాచరాః పంచ తత్ర భిక్షు రుదాస్థితః,
కృషీవలో గృహపతి శ్చాత్రే కాపటి కశ్చరే. ౨౭
55 సంచారా స్త్వపరే చారాః సితా స్సంస్థాచరేషు యే,
తీష్ణోఽతి హింసన శూర శ్చాత్రే ఛద్వ ప్రధారవాన్. ౨౮
అపసర్వాః కర్తకర వ్యాజాత్ స్థానే పసన్తియే,
వార్తిక స్సందేశహరో దూతస్సందేశకోరభూః. ౨౯
వైతాలికో బోధకరో వందీ తు స్తుతిపాఠకః,
60 మాగధో మధుకో ఘంటా తాడే ఘంటికచాతీకౌ. ౩౦
కృతాభిషేకా మహిషీ మహాదేవ్యప్యథాపరా,
దేవీ రాజ కులోజ్ఞాచేత్ పరివృక్తే తు పూజితా. ౩౧
వావాతా తు ప్రియతమా స్వామినీత్వ నృపాత్తజా,
ఫాలాకలీ యుగ్ధజితా నృపసేనాః ప్రియా ఇమూః. ౩౨
65 అనూధాస్తు ప్రియారాజ్ఞః కలాజ్ఞా గణికాః స్త్రుతాః,
గణికా సా ప్రగణికా యానాస్త పరిచారికా. ౩౩
ఆజ్ఞాస్యా దాజ్ఞా గణికా యా రాజ్ఞాస్తపరిచ్ఛదా,
అథాల గంధికాప్యాజ్ఞా గణికా కులసంభవా. ౩౪
యాతుభోగాయవేశ్యాత్వం గతావైషయిణీతి సా,
70 బంధకీ తు గతావేశ మర్ధాయానాస్త సత్కృతిః. ౩౫

శయ్యా స్రగ్భూషణా దౌ తు నియుక్తా పరిచారికా,
సంచారికా మహాకార్యే కథాయాం ద్రవిణాదిషు. 36.
విచారికా తూపవన కఙ్కాంతర విచారిణీ,
ఆశీస్వస్థ్యయనాభిజ్ఞా యావృద్ధా సా మహాత్మరీ. 37

75 ప్రతీహరీ తు రాజానాం సంభావయతి యా సవా,
అయుక్తి వినియుక్తా యా సా తాంబూలకరంగికా. 38
అసిక్ష్ణ్యంతః పురప్రేష్యా నాప్తభోగా కుమారికా,
విషయానంతరో రాజా శత్రుర్నిత్రమతః పరమ్. 39
ఉదాసీనః పర సస్థాత్ పారిగ్రహస్తు పృష్ఠతః,

80 శత్రుర్దస్యరమిత్రా రిత్రాతిహితో ద్విషన్. 40
ద్వేషణః ప్రత్యసీగోద్విట్ జిహ్వాంసు ర్హింసనో రిపుః,
సంతోఽసహనో వైరీ దూషకశ్చాత్రనః పరః. 41
ప్రత్యర్థి పర్యవస్థాతా ప్రతిఃక్షో విపక్షకః,
దుర్హృద్ద్వేష్యభియాతిశ్చ పరిపంథీ విరోధ్యపి. 42

85 మిత్రం నపుం త్రిషుస్నిగ్ధవయస్వేప్తహితప్రియాః,
నిజాత్మీయాత్తసుహృద స్సహాయ స్సదుచి స్సఖా. 43
కోశోఽర్థసంచయో రాజ్ఞాం భాండాన్యథా హి కోశగాః,
ఆయోదయా ధనోత్పత్తౌ తత్ క్షయేఽపచితి ర్వ్యయః.
పర్యాహరః ప్రజాస్వామో భాగధేయో బలిః కరః,

90 ఉపదా తూపహరః స్యా దుపగ్రహ్యా ముపాయనమ్. 44
ప్రదేశనం ప్రాభృతం చ లలబాతూత్కో చ ఆమిషః,
దండోదమ స్సాహసోఽస్త్రీ ద్విపాదోఽద్విగుణోదమః.
అపరాధో మంతురేనః ఖస్మయం విప్రియాగసీ,
అపవాదస్తు నిరేశో నిదేశశ్శాసనం తథా. 45

- 95 శిష్టిరాజ్ఞా పృథన్యా యో దేశరూపం సమంజసమ్,
రాష్ట్రం తు విషయస్సోఽపి యుక్తోగ్రామైశ్చతాధికైః. ౪౮
ఉపవర్తనమప్యస్తి న్తండలం తై శ్చతాధికైః,
దుష్ప్రసం తు పురం దుర్గం యంత్రశైలజలాదిభిః. ౪౯
వారకాదీనియన్త్రాణి పరిఖాయా బహిర్భువి,
- 100 పాదుకా కంటకీ గర్తః పాంశుచ్ఛన్నో మహాపథే ౫౦
తలయన్త్రం తు రాకారం యదివాక్రకచోపమమ్,
శ్వదంష్ట్రానలశృంగాట మండూకాద్య న్వితార్థకమ్. ౫౧
శరభా జానుమాత్రీదా వారుజా జానుభంజినీ,
అవపాతస్తు హస్త్యర్థో గర్తశ్చన్న స్త్రాణాదినా. ౫౨
- 105 స్యాత్కంటక ప్రతీసారా రజ్జుః కంటకసంచితా,
అహిపుష్పం తు నిర్దాంస పృష్ఠాస్థ్యాభమయోమయమ్. ౫౩
ఉపస్కర ప్రస్థినీ భూమిః స్థపుట పిచ్ఛిలా,
ఛన్నైరేతైః శ్చన్న వధం సురుంగాదిః కృతశ్చయః. ౫౪
నైన్యం చక్రం బలం సేనా చమూర్వాహీన్యనీకినీ,
- 110 పతాకినీ చ పృతనా ధ్వజినీ చ వరూధినీ. ౫౫
నైన్యం తు భిన్న కూటం తన్న హ్వాంతరనాయకమ్,
శూన్యమూలం తదస్థాన మస్తశ్శల్యం తదోషకమ్. ౫౬
త్రిహయం పంచపాదాతం యదేకరథకుంజరమ్,
నైన్యం సా ప్త్యైరేతస్యాన్తైః గుణ్యాత్ స్యుర్యథాక్రమమ్.
- 115 సేనాముఖం గుల్మగణౌ వాహినీ పృతనా చమూః,
అనీకినీత్యనీకిన్యః పునరత్నోహిణీ దశ. ౫౭
ప్రత్యాసారశ్చమూపార్శ్వ స్పృజనం తూపరక్షణమ్,
హస్త్యశ్వరథపాదాతం బలం స్యా చ్చతురంగకమ్. ౫౮

- ఇభో మతంగజో హస్తీ దంతీ కుంభీ కరీ రదీ,
 120 స్తంభేరమో గజో గర్జో ద్వీరదోఽనేకపా ద్విషః. ౬౦
 దంతావలో మహాకాయో వారణః కుంజరోఽసురః,
 మహామృగశూర్పకర్ణ స్సామజ స్సింధురః కపిః. ౬౧
 మదబృందః కుషీకంబు శృండాల వృష్టిహాయనః,
 భద్రో మంద్రో మృగ ఇతి గజాస్సంకరజాస్తథా. ౬౨
- 125 అంగప్రత్యంగ భద్రత్వం సంక్షిప్తం భద్రలక్షణమ్,
 పృథుత్వం శ్లథతా శ్థాల్యం సంక్షిప్తం మంద్రలక్షణమ్. ౬౩
 తనుప్రత్యంగదీర్ఘోచ్చ ప్రాయోమృగగణోమృగః,
 భద్రమంద్రో భద్రమృగో భద్రమంద్ర మృగోఽపి చ. ౬౪
 మంద్రభద్రాదయోఽప్యేవ మితి సంకరజా నవ,
- 130 ఊర్ధ్వాధః కాయభేదాస్తే ద్విధేత్యష్టాదశోదితాః. ౬౫
 పంచవరో గజోబాలః సోతస్తు దశవర్షకః,
 త్రింశద్వర్షస్తు కలభో వికోవింశతివర్షకః. ౬౬
 కాలేఽప్యజాతదస్తశ్చ స్వల్పాంగోఽపి చ మక్వణః,
 ఆజ్ఞాకృ ద్విసయగ్రాహీ యూథనాథస్తు యూథపః. ౬౭
- 135 లగ్నోమదకలోమత్తః ప్రభిన్నోపశ్రిథ నిర్మదః,
 ఉద్వానోఽసౌ పరిణత స్తైర్యగంతప్రహరకః. ౬౮
 బేపవాహ్మోర్రాజవాహ్మో స్సన్నాహ్మో స్సమరోచితః,
 స్థూలహ్రస్వరదోఽసోథ ఈషాదస్త ఉదగ్రదన్. ౬౯
 కరేణుః కరిణీధేనుః కల్పనా సజ్జనా ఘటా,
- 140 గంధూపకోబహిష్కర్ష స్సంభోగశ్చాతి హస్తకః. ౭౦
 స్థూలవాస్తవః ఫలీవాస్తవః పృథుహస్త ఇతి క్రమాత్,
 ఉపర్యేతే గజాంగుల్యాః ప్రదేశాస్సా తు కర్ణికా. ౭౧

- ఆకర్షః పరికర్షశ్చ బహిష్కర్షశ్చ పార్శ్వయోః,
కిరీటీ దంతమూలం స్యాత్ప్రవేష్టస్తు తతః పరమ్. 29
- 145 మధ్యేముఖం తు వాహిష్టం పిలాటాతస్య పార్శ్వయోః,
కర్ణమూలే పీతలికా చూలికా పిప్పలీతి చ. 23
- తస్యాస్తు పరఉద్ధాత ఆరక్షః కుంభ యోరధః,
ఉరః పార్శ్వే తు విక్షోభా ద్దర్శరాగలపార్శ్వయోః.
కరటోఽస్యకటోగంఢో గాత్రం పూర్వోఽంఘ్రిరస్యతు,
150 మూరేథోఽధః ప్రదేశాస్తు త్తయశ్చ పతిపాదకః. 24
- కూర్మ స్పందానభాగశ్చ ప్రోహ ఉత్సంగ ఇత్యపి,
విశేషభాగో జఘన భాగో వై శాఖ్యపిక్రమాత్. 25
- గాత్రేనవ నఖాదూర్ధ్వం పిండికాంత మనస్థితాః,
పుచ్ఛవంశోఽపవంశః స్యాన్నిహోశఃకుక్షీ మధ్యకమ్.
155 అవరం పశ్చిమః పాద స్తత్రాథోఽధస్థితాః క్రమాత్,
కాలభాగో బహిష్పార్శ్వ స్తథా జఘనపిండికా. 26
- మండుకీ శకుటాపారిష్ఠి స్థలప్రోహశ్చ సక్తి చ,
సందానభాగః కూర్మశ్చ ప్రదేశాః సుర్మఖావధేః. 27
- అత్యూహః కకుదం మేధ్యో క్షీరికా చూచుకాంతరమ్,
160 ఆధపుచ్ఛస్థితాః కిల్లి సంవాలో వాల పుష్కలమ్. ౨౦
- వాలపాశక మిత్యేవ సుధోఽధః స్యు ర్యథోత్తరమ్,
దంతభాగః పురోభాగః పృష్ఠభాగస్తు పార్శ్వతః. ౨౧
- ముఖే పృష్ఠస్థి పద్మాని వమధుః కరిశీకరః,
ప్రవృత్తిర్దద ఆలానం స్తంభస్తోత్రం తు వేణుకమ్. ౨౨
- 165 అందుకో నిగలో నస్త్రీ భిదురం శృంఖలాత్రయీ,
కలాపకః కంఠబంధ స్త్రిపదీ పాదబంధనమ్. ౨3

చూషా కక్ష్యావరత్రాస్యా దంకుశోఽస్త్రీ సృజిర్నపణ్,
అపప్తం త్వంకుశస్యాగ్రం సూనాదండోఽర్పితాంకుశః.
సూనాపప్తాంతరం మన్యా వక్రకీలో హురుట్టకః,

170 కీలస్తు పుష్కలశృంకు ర్హింజీరో లోహశృంఖలః. ౮౫

పశ్చాచ్ఛరణశంకౌ తు పద్వీశో ఘటికోఽపి చ,
కదలిః కరిణాం కేతుః శృంగారో గజమండనః. ౮౬

స్థానకో నక్షత్రమాలా క్షశంఖౌ తు శంకెటా,
గజోపచారకుశలో వాహితోమలహరకః. ౮౭

175 ఆధోరణా హస్తీపకా హస్త్యారోహః నిషాదినః,
తత్ప్రధానా మహామాత్రా ఆరోహః గజజీవనాః. ౮౮

పాదకర్తయతం తేషాం యాతమంకుశవారణమ్,
వీతం తదుభయం యచ్చ నిస్సారం హయకుంజరమ్. ౮౯

అశ్వస్తురంగ స్తురగో హయస్సస్త్రి స్తురంగమః,
180 శాలిహాస్త్రి వ్రతీకుండీ ప్రోథీవారుః ప్రకీర్ణకః. ౯౦

కుదరో ఘోటకస్త్ర్యైః క్రమణో గ్రహభోజనః,
పాకలః పరులః పీతి ర్రాషాశీహి సవిక్రమః. ౯౧

శ్రీవృక్షకీ వక్షసిచే ద్రోమావర్తో ముఖేఽపి చ,
మల్లికాక్ష స్సితైర్వైత్రైః కృష్ణైరింద్రాయుధో హయః. ౯౨

185 పంచభద్రస్తు హృత్పృష్ఠ ముఖపార్శ్వేషు పుష్పితః,
పుచ్ఛోరః ఖుగకోశాన్వై స్సితైః స్యా దప్తమంగలః. ౯౩

అజానేయాః కులీనాః స్యుః పారశీకాదయశ్చతే,
పారశీకాది సంజ్ఞాస్తు పారశీకాది దేశజాః. ౯౪

యే తు కాంబోజ బాహ్లిక వనాయుజముఖా హయాః,
190 తేనిహీనకులాః కించిత్పశ్చిమోత్తరదేశజాః. ౯౫

నిహీనాః స్వబ్జలారట్టశంభలా దోషిణః పరే,
తత్రశృంగీ శృంగపదే మాంసబుద్ధుదవాన్ హయః. ౯౬
ముసల్యన్యప్రబై కాంఘ్రిః కరాలీ తు జరూర్ధదః,
ఋషభః కకుదావరో యమోహీనాధికాంగకః. ౯౭

195 ఇంద్రవృద్ధిస్తు నిర్దుష్కః స్త్రీసరీ తు ఖురేత్రికే,
వృత్తికాపింజరస్స స్యాద్యః పృష త్పుంజ పింజరః. ౯౮
అశ్వానామాగమే సంజ్ఞా వర్ణితావర్ణహేతవః,
సితే ద్వా కర్మకోకాపశా భోంగాహ శ్వేతపింగలః. ౯౯
అనీలః స్యా స్నీలకోశః పుంగాహః కృష్ణచర్ణకః,

200 శోణః కోకనదచ్ఛాయ స్త్రియూహః కపిలోహయః. ౧౦౦
కియూహో లోహితం పీతరక్తస్తూ ద్రకలాహకః,
ఉరాహస్తు మనాకృండుః కృష్ణం జంఘాద్వయం యది.
పాటలోవోరుఖానః స్యా ద్దధభాభ స్సురూహకః,
హలాభ శ్చిత్రలోరేఖా ప్యస్యకృష్ణాస్తే పృష్ఠగా. ౧౦౧

205 కలాహస్తు మనాకృతః కృష్ణస్యా ద్యదిజానుని,
భేల్లాహః కపిలచ్ఛాయః పాండువాలధికేసరః. ౧౦౩
పీతస్తు హరియాః పీత హరితే హరి హాలకౌ,
వీయూషవర్ణే నేరాహః పంగుల స్పితకాచసః. ౧౦౪
సర్వవేదాన్య సంజ్ఞాః స్యుః కర్కాద్యాః పుండ్రకేపతి,

210 కోకురాహః ఖురురాహో హలురాహ ఇతిక్రమాత్.
కర్కాద్యాః ఖురురాహస్తు ఫాలేరేఖా చ పృష్ఠగా,
సరురాహ స్సేరురాహో ద్వా నేరాహే సపుండ్రకే. ౧౦౬
అశ్వపోతః కిశోరః స్యాత్ వామ్యశ్వాబజబార్హతీ,
లురితోఽశ్వ ఉపావృత్త స్సుకరో దుర్విసీతకః. ౧౦౭

215 అహ్నో శ్వగమ్యమాశ్వీనం త్రిష్యేతేశ్వతరః పునః,
 స్యాద్దేసరో వేగసరో మూకరుండా తు వేసరాత్. ౧౦౮
 అశ్వాసూతేశ్వతర్యాం తు మూకాజ్జాతాకి సిట్టకః,
 నిగాలస్తు గలోద్దేశే నాసాగ్రే ప్రోథమస్త్రియామ్. ౧౦౯
 ఆవర్తో రోమజోదేవ మణిన్ద్రేష నిగాలజః,

220 కశ్యమశ్వశ్య మధ్యం స్యాద్దంతవేష్టస్తు నాలికా. ౧౧౦
 కాచికా దంతరేఖా స్యాద్దంతచ్ఛిరములూఖలీ,
 కర్తనం ధూలి లుఠితం వర్తనం తూషవర్తనమ్. ౧౧౧
 లోతభూర్ముఖరజ్జుస్తు స్యాద్దంతా ల్యవరక్షిణీ,
 దామాంచనం పాదపాణో నాసారజ్జుస్తు లాలికా. ౧౧౨

221 కలియోఽస్త్రి ఖలీనోఽస్త్రి పంచాంగా కలికా కలీ,
 ప్రాక్పాదరజ్జురాతాలో బకాస్యాద్ద్విగ్రహే ద్వయోః.
 పర్యాణం స్యాద్దలయనం వల్లవ తేషణీ కుశా,
 కళాకామ్రా వక్త్రపట్టీ తలికాతలసారకమ్. ౧౧౩
 పాదపుట్యాం పాదఫలీ ప్రక్షరం ప్రఖరోఽస్త్రియామ్,

230 యుగ్యాశనప్రసేవే తు ద్వోబోక్కాణప్రోహకా.
 ఆయానం స్యాద్దలంకారో గ్రీవా భూషా తు గండకః,
 లవణస్య ప్రదానాయ కృతా లవణ లాయికా. ౧౧౪
 తైలస్య నాలికా సూత్ర సంగ్రహోఽశ్వస్య కర్షకః,
 కేశకారక్షౌరకారా న లివాహస్తు ఘోషకః. ౧౧౫

235 అశ్వానాం తు గతిర్ధారా విభిన్నాసా తు పంచధా,
 ఆస్కండితం ధారితకం రేచితం వల్లితం పుతమ్. ౧౧౬
 ఇత్యేతేషాం చ పంచానా మేకైకం బహుభేదకమ్,
 గత్యర్థస్తద్వదర్థాశ్చ పర్వే తే వాచ్యలింగకాః. ౧౧౭

- తత్రాస్కందితకం కోపా దినసరై వ్యః పదై ర్ముహూః,
 240 ఉత్పత్తోత్పత్తుత్కగమన ముచకంతాపరాభిధమ్. ౧౨౦
 అథ ధౌరితకం ధౌర్యం ధౌరితం ధౌరణం చ తత్,
 తచ్చుకం శిఖిక్రోడనకులానాం గలైస్సమమ్. ౧౨౧
 రేచితం స్యా ద్భారవహం తచ్చావక్రగతిర్హితా,
 వర్ణితం వర్ణనం పద్ధి ర్భేదాశ్చష్టా యమాదయః. ౧౨౨
- 245 పుతం తు లంఘనం పక్షిమృగధర్తేణ భిద్యతే,
 యానం సాంయాత్రికం యుగ్మం వాహనం వాహ్యాధోరణే.
 యోగ్యం చాస్తి శ్చక్రయతే శతాంగస్స్యందనోరథః,
 వహిత్రం వహనం చాస్తి శ్చతురశ్రేసకూబరే. ౧౨౪
 దీర్ఘ ద్విపక్షవహన మనః క్లి శకటోఽస్త్రియామ్,
 250 ప్రవాహిర్నా వృత్తమధ్యే పక్షకూబరవర్జితే. ౧౨౫
 దేవతార్థో దేవరథో యుద్ధార్థస్సాంపరాయకః,
 క్రిడార్థః స్యా త్పుష్కరథః కృతః కర్ణిరథో మృదా. ౧౨౬
 కర్ణిరథం ప్రవహణం హయనం రథగర్భకే,
 గంత్రీ స్త్రీ కూబరం న స్త్రీ రథేకంబలివాహ్యకే. ౧౨౭
- 255 రథస్తు జయకృజ్జైత్రో యాత్రాః పారియాణికః,
 రథేఽత్రదైవ వైయాఘ్రా ప్రావృతే వ్యాఘ్రచర్తణా.
 వృతే రథే పాండుభిః స్యా త్కంబలైః పాండుకంబలి,
 ఏవం కాంబలవాస్త్రాద్యాః కంబలాది భిరావృతే. ౧౨౯
 యోగ్యారథో వైసయికో జైత్రప్రభృతయస్త్రిషు,
 2౬౦ ధూఃస్త్రీధుర్వీ యానముఖం యుగమీసాంతబంధనమ్.
 కస్తంభి యుగమధ్యేఽస్త్రీ స్యాదక్షశ్చక్రధారణమ్,
 అక్షకీలే త్వణి ర్నక్షి ధ్రువః కిలోఽష్టనిర్నమన్. ౧౩౦

- రథనీడో రథస్యాంతం బంధురాతనుకూబరమ్,
రథగుప్తి ర్వయాథోనా కూబరోనా యుగంధరః. ౧౩౨
- 265 అనుకరో రథస్యాథోధరణం దార్యథానసః,
యుగోద్విషీయః ప్రాసంగః పతాకాతు ధ్వజోఽస్త్రియామ్.
అసోఽచూడావచూడా ద్వా పూర్ధ్వాథో ముఖచూడకా,
అరిచక్రం రథపదం రథాంగం కేశవాయుధమ్. ౧౩౪
- స్త్రీనేమిర్నా ప్రథిశ్చక్రప్రాంతే తుంబా తు నాభికా,
270 అరాస్తయోః స్థితామధ్యే రథాంగాని త్వపస్కరాః. ౧౩౫
శిబికా యావ్యయానం స్యాద్దోలాహేలార్ధరూపణమ్,
ప్రేంఖోలనం తు ప్రేంఖోలం ప్రేంఖో రింఖోలనాద్యపి. ౧౩౬
అందోలనం స్యాద్దాందోలో దోలాస్యాద్దోలికాపి చ,
పరంపరావాహనం యత్తద్దైర్వనీతక మస్త్రియామ్. ౧౩౭
- 275 నియంతా ప్రాజితాక్షంతా యంతా సూతశ్చ సారథిః,
సవ్యేష్టో దక్షిణేష్ఠశ్చ స్యందనే పార్షిణి సారథిః. ౧౩౮
సేవకా యుధియోద్ధృణాంభటాయకాభాశ్చయాధకాః,
పదాతి పత్తిపాదాత పదాతిక పదాజయః. ౧౩౯
పాతికః పాదికః పద్ధో రథికో రథికో రథి, ౧౪౦
- 280 సేనాస్థా సైనికా సైన్యా సేనారక్షాస్తు సైనికాః.
పార్శ్వగ్రాహాస్తు పృష్ఠస్థాః సాహస్రాస్తు సహస్రిణాః,
పరిధిస్థాః పరిచరా సేనానీర్వాహినీపతిః. ౧౪౧
దంశితే స్యుః కవచితే సజ్జసన్నద్ధవర్జితాః,
అబద్ధః పునరాముక్తః ప్రతిముక్తః పినద్ధవత్. ౧౪౨
- 285 కాండపృష్ఠ స్త్వాయుధిక ఆయుధీయోఽస్త్రజీవనః,
ధన్వీ ధనుష్మాన్ థానుష్కో నిషంగ్యస్త్రీ ధనుర్ధరః. ౧౪౩

చర్చి శక్తీకయాష్టిక పారశ్వధిక కౌంతికాః,
కాండీర ఖాడ్గికాద్యాశ్చ చ్చుశక్త్యావిధారిణః. ౧౮౪
ఛాయాకర శ్చత్రధరః పతాకీ వై జయంతికః,

290 పురస్సరః పురోగోఽగ్రేసరః ప్రప్తోఽగ్రతస్సగః. ౧౮౫
పురోగమః పురోగామీ యస్తస్వలం యాత్యరీ నృతి,
సోఽభ్యమిత్రోఽభ్య మిత్రీణోఽప్యభ్యమిత్రీయశ్చత్యపి.
మూరోవీరశ్చ విక్రాంతః పటుశ్చాపభటోఽపి చ,
అమూరో హతకః క్షీబో జిహ్వా తు జయిజత్వరా. ౧౮౬

295 శక్యే తు జేతుం జయ్యః స్యా జేయో జేతవ్యమాత్రకే,
జైత్రో జేతా జితోభగ్నః కృతవాస్తస్తు శిక్షితః. ౧౮౭
లఘుహస్త స్సుహస్తశ్చ కృతాస్త్రః కృతపుంఖకః,
సాంయుగీనో రణేసాధు రత్యంతీనో భృశంగతే. ౧౮౮
కామం గామ్యను కామీనో జవీతు జవనోజవః,

300 జంఘాలోఽతిజవే ధీర మన్థతా మందగామిని. ౧౮౯
స్యాదురస్వానురసిల ఊర్జస్వాన్వర్జస్వలోర్జితౌ,
బలీ ప్రబల ఓజస్వీ వాచ్యవర్తధికాదయః. ౧౯౦
సంశస్త్రకాస్తు సంగ్రామా త్సమయేనా నివర్తినః,
త్వక్క్రిం తు దరిశసం వర్త తనుత్రం కవచోఽస్త్రియామ్. ౧౯౧

305 మాఠిః స్త్రీ జాగరో వక్ష శ్చదస్సన్నా హకంకటా,
తత్సూత్రకం సూత్రమయం జాలికా స్యా దయోమయీ.
నాగోదర్యుదరత్రాణం జంఘాత్రాణం తు మత్కుణమ్,
పట్టస్తు లిపిసన్నాహః ప్రణోష్ఠాదౌ కృతోయథా. ౧౯౨
బాహులం బాహురతు చ మద్దనీ వాదరక్షణీ,

310 గోధాతలా చ నసరా హస్తఘ్నో జ్యా నివారణే. ౧౯౩

అంగులిత్రే కపి శిష్యత్రాణే శిష్యణ్య శిరకే,
అధికాంగం సారసం మధ్యేభావ్యం సకంకటైః. ౧౫౬
సర్వాభిసార స్వర్వాఘ స్వస్వసన్నహనాథకః,
నక్షీహేతిశ్చస్త్రమస్త్ర మాయుచ్ఛత్రుఘ్న మాయుధమ్.

315 ఋష్టిః ఖడ్గః ప్రచారోఽసి గర్హపాలః ప్రజాగరః,
ధర్మో విశసనోదేవో మనుష్యేష్ట శ్శివంకరః. ౧౫౮
శ్రీగర్భో విజయశ్శాస్తా కృపాణాసంగరిష్టయః,
కాత్యాయనో భద్రసుతో హస్తనిర్వంశకత్వసిః. ౧౫౯
స్నుహీదలాభోనిస్త్రింశో మండలాగ్రోఽన్వితార్థకః,

320 చంద్రహాసోఽర్ధచంద్రాగ్ర ఇలీ తు కరవాలికా. ౧౬౦
జంబూగర్గస్తు ఖడ్గాంబు న్యస్తతైలరుచిర్యది,
వరాభోఽనిల వరండ బీజాభపుల కావలిః. ౧౬౧
హుష్టుతః పులకైరండ సింహద్విరానవస్థితైః,
హరకస్తరవారిః స్త్రీ యష్టిశ్చాపి మృదౌ పృథౌ. ౧౬౨

325 కుండలో దీర్ఘ నిర్వంశే పులకాస్త్వణురాజయః,
అథాసిఫుశ్రీ తురికా శస్త్రీకాచాసిధేనుకా. ౧౬౩
సాతిదీర్ఘపత్రఫలా కుట్టస్త్రీహులమాత్రికా,
పట్టసోలోహదండోయ స్త్రీక్షధారః ఖురోపమః. ౧౬౪
కంటకచ్ఛేదనోఽవ్యేవం ద్విముఖశ్చ భవత్యసౌ,

330 ప్రాసః కుంతో హాటకస్తు స త్రికంటక సంస్థితః. ౧౬౫
భిండిపాలః క్షేపణీయ స్పృగో దీర్ఘే మహాఫలే,
తోమరోఽస్త్రీలోహహుల దండేకాసూశ్చ సర్వలా. ౧౬౬
కణయో లోహమాత్రేఽథ శంకుర్నాశల్య మస్త్రీయామ్,
వరాహకన్ఠకోఽన్వర్థః తురికాద్యాహులగ్రకాః. ౧౬౭

- 335 హులం ద్విఫలపత్రాగ్రం మునయోఽస్త్ర్యస్త్యశేఖరమ్,
ప్రత్యాకార పరివారా కోశోముష్టాత్సరుః పుమాన్.
శతశ్శీతు చతుస్తాలా లోహకంటకసంచితా,
అయః కంటక సంచన్నా శతశ్శీవ మహాశిలా. ౧౬౯
భుసుంతి స్యా ద్దారుమయీ వృత్తాయః కీలసంచితా,
- 340 హస్తిచారో గజత్రాస హేతుశ్శృంగభసన్నిభః. ౧౭౦
దేవదండోఽరత్నిమాత్రో దీర్ఘో ముసలయష్టికః,
ద్రుఘణే ముగ్ధరఘనౌ పరిఘః పరిఘాతనః. ౧౭౧
అస్త్రియా చాఽధనుషా వాసేష్వాసా ధనుర్ద్విజమ్,
కార్దుకం ధన్వకోదండ మాయుధాగ్ర్యం శరాసనమ్. ౧౭౨
- 345 కార్దుకం తు చతుర్హస్తం కోదండం త్ర్యంకులం వినా,
కార్దుకాత్తు క్రమాత్పంచ విద్ధాయుధశరాయుధే. ౧౭౩
గోతమం రథాయుధకం కోసలం గాండివోఽస్త్రియామ్,
పాతనం మార్గణం చేతి ద్విగుణాని యథోత్తరమ్, ౧౭౪
ఉచ్చలం బ్రహ్మదండశ్చ వైశిఖం బింబసారకమ్,
- 350 ద్విగుణాని క్రమాదాద్యం త్వష్టోత్తరశతాంగులమ్. ౧౭౫
కేతనం పంచవింశత్యా పల్లెర్ధ్వే ద్విగుణే పరే,
కరీరపృష్ఠం వ్యాసం చ సహితం తు శత్రైస్త్రిభిః. ౧౭౬
పలానాం పంచభి స్త్రేపాం శత్రైః స్యా త్సహితోత్తరమ్,
లస్తకో ధనుషో మధ్య మగ్రం లుస్తమటన్యపి. ౧౭౭
- 355 అర్తిరార్తిః కిరిః కోటిజ్యా జీవా మార్వికా ద్రుణా,
తూణీతూణ ఉపాసంగ తూణీకా విశిఖాశ్రయః. ౧౭౮
నిపంగ ఇషుధి ర్మక్షీ పత్రీ తు విశిఖః ఖగః,
పుషతోక్రోపణోబాణః కలంబో మర్కభేదనః. ౧౭౯

- చిత్రపుంఖో వీరశంకు శ్శూరోరోధ ఇషుర్నమన్,
 360 ప్రక్షేపనస్తు నారాచ ఏషణశ్చాయసే శరే. ౧౮౦
 అర్థశలోఽర్థనారాచః కంకపత్ర శ్శిలీముఖః,
 త్రిభాగశల్యనారాచే ద్వా దండాసనదండికా. ౧౮౧
 అర్థచంద్రః తురప్రః స్యాద్ద్వికణ్ఠః కణ్ఠికారలః,
 స్నుహీ దలఫలో భల్లశ్చిపాటోఽల్ప స్తదాకృతిః. ౧౮౨
- 365 పాదదండోఽన్వితార్థః స్యాద్ద్వాణస్తు గణపత్రణః,
 తీరీత్వల్పా వేగవతీ త్వగ్బలా శ్శరజాలకాః. ౧౮౩
 అయశ్శలాకా కూటోఽస్త్రీ పత్రకూట స్సపత్రణః,
 ద్విద్వివింశత్యంగుళిః స్యాద్ద్విచోశే ద్వ్యంగులోత్తరః,
 స్యుశ్చోట లింగకస్తాలః కులిశో బింబసారకః,
- 370 కర్తరీ పు ఖ ఆరాగ్రం త్వగ్రం వాజ శ్శుదావలిః. ౧౮౪
 పత్రణా పక్షరచనా ధాగా శస్త్రముఖం ఫలమ్,
 స్థానాని ధన్వినాం పంచ తత్రవై శాఖ మస్త్రీయామ్. ౧౮౬
 త్రివితస్త్యంతరా పాదౌ మండలం తోరణాకృతీ,
 అన్వర్థంస్యా త్సమపద మాలీఢం తు తతేఽగ్రతః. ౧౮౭
- 375 దక్షిణే వామ మాకుంచ్య ప్రత్యాలీఢం వివర్యయే,
 వైహాయసం చ వేధే తు యోగావాప ఉపక్రమః. ౧౮౮
 హస్తావాప శ్శరాదానం ప్రమాణోలస్తకగ్రహః,
 ముష్ట్యా యోజనమాదాన విషోర్జ్ఞాయాం సమూహనమ్.
 వితానం సంహితస్యేషోః కించిదేవ వికర్షణమ్,
- 380 నిమిత్తగ్రహణం లక్ష్యగ్రహో బుద్ధిదృగ్గాదినా. ౧౯౦
 ఆకర్ణకర్షణం పూర్ణ మాయామం త్వంగులాదికమ్,
 తతోఽప్యర్థాంగులాకృష్ట సంధానం తేజనం ననా. ౧౯౧

ముష్టిఃకూంఘ్యం నిర్హరణం వ్యవచ్ఛేదస్తు మోక్షణమ్,
క్షైరాతీగతి ర్దార్ధాభ ప్రకష్టస్తు గత్యేయః. ౧౯౨

395 దృఢమహ్నరచిత్రాణి కర్తాణి హరిణాని చ,
ముచుటీ సింహకర్ణి చ పతాకా చేతి ముష్టయః. ౧౯3
లక్షం తు లక్షణం లక్ష్య మభిసంధాన మాసికమ్,
వేద్యం శరవ్యం సవరి శ్రమస్థానం ఖలూరికా. ౧౯౪
యోగ్యాభ్యాసః పరిచయో బాణాభ్యాస ఉపాససమ్,

390 శక్త్యాద్యస్త్రం పాణిముక్తం యస్త్రముక్తం శరాదికమ్.
ముక్తాముక్తం ధృతం ముక్తం నాగపాశాదిదీగకమ్,
ఆముక్తం ఘరికాదిస్యా దితిశస్త్రం చతుర్విధమ్. ౧౯౫
ధాతే నిశాత నిశితం క్షుతం తేజిత మృవత్,
ఫలం చర్మమయం చర్మఫలకం ఖేటకం సమమ్. ౧౯౬

395 అస్తలేహిన బద్ధాస్తే ఫలాస్తే స్యాద్బలాహకా,
హస్తీకర్ణః పరోవంటః ఫలీఫలకికాల్పికా. ౧౯౭
కావాటో లఘుకాఢః స్యాత్సయస్తి ర్యస్తివారణః,
కటికా సూత్రసంస్తూతా శలాకాః పరిమండలాః. ౧౯౮
అడ్డనం నైవ వేత్తాద్యై స్సంగ్రహో ముష్టిరేషుయా,

400 లోహాభిహార ఉద్యోగే రాజ్ఞాం నీరాజనావిధిః. ౨౦౦
యత్సేనయాభి నిర్యాణం పత్యుస్త దభిషేణనమ్,
ఆసారస్తు ప్రసరణీ ప్రచక్రం చతిత్థాకమ్. ౨౦౧
విరతం తు భటోద్యోగోఽభిక్రామాయానమభ్యరీన్,
వీరపాణం తు యత్పానం వృత్తే భావినివారణే. ౨౦౨

405 నాసీరోఽస్త్యగ్రయానం స్యాద్దపస్కుందస్తు సౌష్టికః,
మృధమాస్కుందనం యుద్గం సమికం సాంపరాయకమ్.

అయోధనం రణం సంఖ్యం ప్రథనం ప్రవిదారణమ్,
సంప్రహారసమాఘాత కలిసంస్ఫోట సంయుగాః. ౨౦౪
అభిమర్దాభి సంపాత ప్రఘాతాభ్యాగమాహవాః,

410 సముదాయ స్సముదయ స్సమృద్ధ స్సంగరస్సృశః. ౨౦౫
సంగ్రామ స్సమరోఽస్త్రీస్త్రీ సంయదాయచ్చ యుత్సమితః,
వీరాశంసనమాజేర్భూర్భూర్ లోలో మహారణమ్. ౨౦౬
నియుద్ధం బాహుయుద్ధం స్నా దవమృస్తు పీడనమ్,
అభ్యవస్కందనం త్వభ్యా సాదనం స్థలితం చలమ్. ౨౦౭

415 అవిషాదో ధృతిర్ధైర్య మవప్తంభస్తు సౌప్తవమ్,
వీరాణాం యద్రణే నృత్యం తస్మిన్వీరజయన్తికా. ౨౦౮
ప్రసభోఽస్త్రీ బలాత్కారో హతశ్చ విజయోజయః,
ప్రతీకారో వైరశుద్ధి రపదానం పరాక్రమః. ౨౦౯
శౌర్యం వీర్య మథస్థామ బలం శుష్క తరస్సహః,

420 నాశస్త్రపక్రమోఽపాయో విప్రయాణం పలాయనమ్.
సంద్రవోద్ధ్రావసంద్రావ ప్రద్రావరవ విద్రవాః,
విశస్తు ఘాత ఉత్తన్తో విశరం ప్రమథో వధః. ౨౧౦
నిర్వాసనం నిహననం నిబర్హణ నిఘాదనే,
నిస్తర్హణం నిశరణం నికారణ నిశుంభనే. ౨౧౧

425 నిర్వాపణం నిరసనం నిగ్గింధన నిహింసనే,
ప్రమాపణం ప్రమథనం ప్రవాసన మపాసనమ్. ౨౧౩
పరాసనం విశసనం మారణం ప్రతిఘాతనమ్,
ఉద్వాసనం ప్రశసనం క్షణనం పరివర్జనమ్. ౨౧౪
ఉజ్జాసనం సంజ్ఞపనం క్వాధనం ప్రవిసారణమ్,

430 వ్యాపాదనం చ హింసా చ కదనం సంకులో వధః. ౨౧౫

రుండోఽశిరాః కబంధోఽస్త్రీ కుణపస్తు శవోఽస్త్రియామ్,
 శవయానం కటః ఖాటి శ్చితాచిత్యాచితిః స్త్రియామ్. ౨౧౬
 అరుః శ్చతం నా శ్చణి తు ర్వణోఽపీరోఽపి న స్త్రియా,
 కిణోరూఢం వ్రణస్థానే తుములం రణసంకులమ్. ౨౧౭

435 జితకాశీ జితరణః కాందిశీకో భయద్రుతః,
 అపరాధశరోఽసౌస్యా ద్యస్య లక్ష్మ్యాచ్యుతశ్శరః. ౨౧౮
 పరాజితః పరాభూతః ప్రణప్తస్త్వ గృహీతదిక్,
 ప్రస్కన్నపతితో ధ్వస్తే మూఢే మూర్ఖాలమూర్ఖితౌ.
 పరాసురుపసంపన్నః ప్రమిత స్సంస్థితో మృతః,

440 జీవో జీవన్ దినాదూర్ధ్వం త్రిషుజీవత్సు జీవితమ్. ౨౨౦
 ఆయురీవితకాలే శ్చ జీవాతు స్త్రి వితాగదః. ౨౨౦౪

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యాం భూమికాండే శ్చ త్రియాధ్యాయః.

వైశ్యాభ్యాసః

అర్యా భూమి స్పృశో వైశ్యా ఊరవ్యా ఊరుజావిశః,
అజీవో జీవికావృత్తి ర్వార్తా వర్తనజీవనే. ౧

భృతం క్షీయాచితం బైత మమృతం స్యా దయాచితమ్,
ఉంఛో ధాన్యశ ఆదానం కణిశాద్వాన్దనం సిలమ్. ౨

5 ఋతం తదుభయం స్త్రీ తు కృషిః క్షీ ప్రమృతానృతే,
సత్యానృతం తు వాణిజ్యం వాణిజ్యా వణిజా స్త్రియా. 3

పాశుపాల్యం జీవవృత్తిః స్యా దృణం పర్యుదంచనమ్,
తదవృద్ధికముద్ధారః కుసీదం తు సవృద్ధికమ్. ౪

వార్ధవ్యం వార్ధపం ధాన్యవృద్ధి ర్వృద్ధిః పునః కలా,

10 సా కాయికా న్వహందేయా ప్రతిమాపం తు కాలికా, ౫
కాలికా తు స్వయం దృష్టా చక్రవృత్తిస్తు వృద్ధిజా,

పరివర్తే న నిర్వృత్తం వస్తు స్యాదాప మిత్యకమ్. ౬

నేవాశ్వవృత్తి రేతాశ్చ యాజనాద్యాశ్చ వృత్తయః,
త్రిష్యాలేఖా త్కుడుంబీ తు క్షేత్రాజీవః కృషీవలః ౭

15 కర్షకోఽథ దైర్వగుణికో వృద్ధ్యాజీవః కుసీదికః,
వార్ధపీ స్యా ద్వాన్దపికే ప్రయోక్త దృష్టమృగః. ౮

గ్రహీతర్యథమృగః స్యా దాక్షః ప్రత్యయితస్సమా,
మధ్యస్థః ప్రాక్షిక స్సాక్షీ మాలీస్యాద్ధృష్టసాక్షిణి. ౯

కూటసాక్షీ మృషాసాక్షీ ప్రతిభూ ర్లగ్నకోఽంతరః,

20 అభియోక్తా శిరోవర్తి శిరఃస్థోఽథాభియుక్తకే. ౧౦

సందంశితోఽభిశస్త్యశ్చ వసువాక్షారికోఽపి చ,
సదేవా సత్కృతం సత్యై స్తిరితం సాక్షిణా తు చేత్. ౧౧

- అసుశిష్టమథోలేఖో లేఖ్యం దివ్యం తు దైవికమ్,
న్యాసస్తూపనిధి స్థాప్య నిత్యేపాన్యస్తగోఽస్త్రియామ్. ౧౨
- 25 సదస్యాదేశికాః స్థేయా స్సభాస్తారా స్సభాసదః,
సభ్యా స్సామూజికాశ్చాథ గోష్ఠ్యాస్థా పరిషత్సభా. ౧౩
సమజ్యా తాగణీ సంస ధ్గుటాస్థానం సదోఽప్యనా,
ర్రప్తరి వ్యవహారాణాం ప్రాడ్వివాకోఽతుదర్శకః. ౧౪
న్యాయోఽఙ్గో వ్యహారోఽథ సంప్రశ్న స్సంప్రధారణమ్,
- 30 సమర్థనం చ సంస్థా తు మగ్యాదా ధారణా స్థితిః. ౧౫
అర్థినో వచనం భాషా న్యా త్ప్రేత్యర్థిన ఉత్తరమ్,
కారణం త్వభ్యవస్కుందః ప్రత్యవస్కుంద ఇత్యపి. ౧౬
అవస్కుందశ్చ భాషార్థ మంగీకృత్య విశేషకిః,
కేదారః కేదరః క్షేత్ర ముర్వరా సర్వసప్యభూః. ౧౭
- 35 భూమిశ్చిద్రం కృష్యయోగ్యా ప్రహతం నాలముత్థితమ్,
ఖలం త్వ ప్రహతం స్థానమూషవ త్యూషరేణే. ౧౮
మాద్గీనకౌద్ర వీణాద్యాః క్షేత్రే ముద్గాదిసంభవే,
యవ్యవై హేయ శాలేయ పష్టిక్యా స్యయవక్యకాః. ౧౯
యవాదే స్థిల్యతై లీనౌ తిలస్యోమాణుభంగతః,
- 40 మాషాచ్చైవం ద్విరూపత్వం శాకాచ్ఛాకినశాకటా. ౨౦
ఏవం వాస్తు కవార్తాక బాలకాశేషుమూలకాత్,
ద్రోణాథకాదివాపేషు ద్రాణీకాథకికాదయః. ౨౧
ఖరీవాపే తు ఖారీకం హల్యం సీత్యం చ కృష్టకే,
తృతీయాకృతం త్రిసీత్యం త్రిహల్యం త్రిగుణాకృతమ్. ౨౨
- 45 త్రిష్కృష్టఏవం ద్విష్కృష్టే శంభాకృత మిహాధికమ్,
బీజాకృతం తూక్షకృష్టం ప్రహత ప్రముఖా స్త్రిషు. ౨౩

లోఁజ్ఞాన్త్రీ దరిణి ర్నక్షీ వేష్టుర్నా మృత్తు మృత్తికా,
పురిపం మృత్తికాచూర్ణం మృత్సామృత్సాన్తి ప్రశస్తమృత్.
యురుకా స్త్విష్టకాయా విదూషస్తు తూరమృత్తికా,

50 ధూలిః స్త్రియాం రజః పాంసూ రేణుః పుంస్యథ కర్దమే.

దారిప త్పరిప త్పంక చికిలాశ్చ నిషద్యరః,

శాదావకీల జంబాలా వప్రోన్త్రీ పాలిరాల్యసి. ౨౬

క్షేత్రమధ్యే కృతా సాల్యా సాలాస్యాదథ లాంగలమ్,

హలం గోదారణం సీరమీషా సీరాదిదండకః. ౨౭

55 నిరీషః కృషకః ఫాల శ్శూన్యా తు యుగకిలకమ్,

యోకం తు యోత్రమాబంధః ఖనిత్ర మవదారణమ్. ౨౮

గోదారణం తు కుందాల మభిః స్త్రీ క్షూన్తూస్తు తస్సుభే,

ప్రత్యోదః ప్రాజనం తోత్రం కోటిశో లోష్టభంజనః. ౨౯

దాత్రం లలిత్రమసిదో యోఽస్యముష్టిస్సవంటకః,

60 స్యాత్సమీకరణం మత్యం సీతా లాంగలపద్ధతిః. ౩౦

నస్త్రీమేధిః ఖలేపాలీ ఖలధానం పునః ఖలః,

వ్రీహిర్వరేణుకో వీబోధ్య ధాన్యం సస్యం లవేటికా. ౩౧

వ్రీహాయః స్తంబకరయ శ్శాలయ శ్వేతతండులూః,

సుగంధికో మహాశాలీ రక్తశాలి స్సలోహితః. ౩౨

65 సంవత్సరః కృష్ణశాలి ర్బాలక శ్చావరోహకః,

శ్వేతశాలోఽపారశూర చపలః కరసూకరా. ౩౩

పష్టికో గర్భపాకీస్యా త్ప్రవరశ్శాలియష్టికః,

కలాపకాస్తు కలమా హాయనాస్తు మహాబుసాః. ౩౪

మాషస్తు మలదో నస్తీ ఘరి బీజవరో బలీ,

70 వృషో మహావృషోగుచ్ఛా కులింగాటీ ఫలాంకురా. ౩౫

- ముగ్ధస్తు ప్రథనో లోభ్యో బలాంగో హరితో హరిః,
 పీతోఽస్మిన్ వసుఖండిర ప్రవేలజయశారదాః. 3౬
- సురాష్ట్రచీన చతుష్యా హరిమంథార్ధరూపకా,
 కృష్ణే ప్రవరవాసంతా హరిమంథజశింబకా. 3౭
- 75 వనముద్గే తు వరక నిగూఢక కులీమకా,
 ఖండి చ రాజముద్గే తు మరిష్టకమయష్టకా. 3౮
- జ ర్తిలోఽరణ్యజతిలో జాలక శుచ్చలిక స్తీలః,
 కృష్ణేఽస్మిన్ స్తీలకే మండే పింజవేజౌ తిలాత్పరా. 3౯
- తీలపుష్పం వజ్రపుష్పం మమూరస్తు మమూరకః,
 80 మంగల్యం పృథుసూప్యశ్చ ప్రీహికంకో మసూరికా. ౪౦
- కడంబకస్తు శుభక స్ఫురపోఽస్మిన్ పునస్సితే,
 త్రిష్టుభ భ్రాత్రరక్షోఘ్న శృతస్సిద్ధార్థతోటకా. ౪౧
- పక్తికా త్రిష్టుభా చాస్మిన్ గౌరేఽథో రాజసరవే,
 తుథా తుథాభిజనన స్వాష్ట్రకో రాజికా సురీ. ౪౨
- 85 వంశవర్ణే కృష్ణవర్ణ సంవర్తో వాతులశ్చణః,
 కలాయః స్యాత్కాలపూరః ఖండికః కాలపూరకః. ౪3
- పూరకోఽప్యోహలాజాడ్యః వర్తులేఽత్ర సతీనకః,
 ఖుడారే త్రిపుటః ఖేరౌ రంకుటీ తు హరేణుకః. ౪౪
- స్నేహపూరే తు ఫలకః కర్ణాయకా పాకచూడకా,
 90 సువర్చలా మసృణ్యౌ చ తుమాచోమాప్యతస్యపి. ౪5
- ఖల్వే తు పవనిమ్బాపౌ శింబికాస్య ప్రియైలికా,
 అలసాంద్రే రాజమాఘో నిమ్బావ శ్వేత్వతశింబికా. ౪౬
- కాకాండః స్యాత్చోదనికా కృష్ణశింబి ర్విచక్షణా,
 కృష్ణవృంతే ఖలకులం తామ్రవృంతః కులస్తకః. ౪౭

- 95 ప్రచూడకః కఫహరీ ప్రవృత్తిశ్చ కులుత్థికా,
అథకీ తువరీ వల్లా సారాష్ట్రీ కరవీరికా. ౪౮
పతంగనా చ పృథ్వీసా వన్ధాస్యా త్పటలింగికా,
ఛత్రా కుస్తుంబరీ ధాన్యా ధన్యా ధానా ధనీయికా. ౪౯
కుమారీ ముసలీ వంశ్యా గడూచీ కటుక్తైషణా,
- 100 సుచరిత్రా చ ధన్యాక ధన్యేయ కతకాని చ. ౫౦
కుస్తుంబురు చ ధాన్యం చ భృంగాస్యా వ్ధాతులానికా,
యవేరూఢో దీర్ఘశూక శ్శితశూకో మహాబుసః. ౫౧
అరూఢశ్చ పవిత్రశ్చ యాజ్ఞకోఽశ్వప్రియోఽపి చ,
మహాయవే ప్రరూఢోఽల్పే వనాశోఽతియవోఽపి చ. ౫౨
- 105 యావకే బలకుల్దామో యవకే తోయస్థికా,
గోధూమస్తు స్థేచ్ఛభోజ్య స్సుమనః శ్లేష్మలో గురుః. ౫౩
శతపర్వా బహువక్రః కోద్రవే కోరదూషకః,
వాలనాటక వాట్యాలౌ వరకః కూరదూషకః. ౫౪
విరూక్షకోద్రవోన్నాల మదనా వనకోద్రవే,
- 110 చిక్కణ కంగునీ కంగుః ప్రియంగుః పీతతండులా. ౫౫
శీతకం గుస్తు ముసుటీ పీతకం గుస్తు మాగవీ,
శ్యామకం గుస్తు మధుకా యావనాలస్తు బోనలః. ౫౬
జొణ్ణాహ్వయో దేవధాన్యం బోన్నాలా బీజపుష్టికా,
నీవారస్తు వృషావాహః స్రతీచో మునిసేనితః. ౫౭
- 115 అవ్యాదా లోలికా సేవ్యా జలజా తృణధాన్యకమ్,
శ్యామాకో నీలపుష్పః స్యా త్స్మయాశ్చ మునిప్రియః.
స్త్రీకాకకంగుశీపః స్యా త్తృణకోలోఽపుష్పదారకః,
గర్భత్పున గర్భటికా ఘులుంఛస్తుంగవీధుకా. ౫౯

జ్యోతిష్వతీ సులవణా గోజిహ్వభక్షిణీ శివా,

120 గుండ్రా కుత్రఫఖా గుచ్ఛా త్తేత్రియా బాలనాయకా.

యాక్షణీయా జంతుఫలా గవేధుశ్చ గవేధుకా,

గాంగేదుకీ నాగబలా యుషావ్రాస్వగవేధుకా. ౬౦

గోరక్షతండులశ్చాథ శాకో ముర్కుటక స్సమా,

మాషాదయ శ్శమీధాన్యే శూకధాన్యే యవాదయః. ౬౧

125 కోద్రవాద్యాః కుథాన్యాని వ్రీహయశ్శాలికాదయః,

స్తంభే గుచక్షుషా కాండే నాలీత్రయ్యఫలాతు సా. ౬౩

ఋలావేఽస్త్రీ కర్ణికా స్త్రీ పూలోఽస్త్రీ తృణపంచికా,

కడంగరో బుసోఽథస్యా త్కుణ్డిశం ధాన్యమంజరీ. ౬౪

పీనకోశీ శమీ శింబా తీక్ష్ణాగ్రే శూకమస్త్రీయామ్,

130 ధాన్యరాశిస్తు వలజా వరంఢ స్తృణపంచయః. ౬౫

గృహ్యరోఽసాకపోటూః స్త్రీ విక్షిప్తః స్వస్త్యోహ్యసా,

సమాప్తయామనీవాకౌ క్రపుకాత్ ప్రాక్పరేత్రిషు. ౬౬

ఋద్ధమావసీతం ధాన్యం పూతం తు బహులీకృతమ్,

ఖలపూః స్యాద్భవంకర శ్చాదిషేయం ఛదిస్తృణమ్. ౬౭

135 క్రాయికః క్రయికః క్రేతా విపూర్వాః క్రేయవస్తుదే,

క్రయే ప్రసారితం క్రయ్యం క్రేయం క్రేతవ్యమూత్రకమ్.

విక్రేయః పణితవ్యం చ పణ్యేఽథక్రపుకః క్రయః,

భేటకః ప్రక్రయః క్రేణీ విక్రయో విపణః పణః. ౬౮

వసోఽర్హోఽపక్రయో మూల్యం బంధః ప్రణయ ఆధికః,

140 నీవీపరిపణంమూలం ధనం లాభోఽధికం ఫలమ్. ౭౦

పరివర్తో వినిమయో వైమేయో నియమోఽపి చ,

సత్యంకారః పునస్సత్యా కృతి స్సత్యాపనం చ తత్. ౭౧

పశ్యాజీవ స్సాన్ధవాహా నైగమో వాణిజో వణిక్,
వైదేహకః ప్రాపణికః క్రయవిక్రయికోఽపి చ. 2౨

145 విటపోఽథ స్వాపతేయం నికం పృథం ధనం వసు,
విత్తం చ ద్రవిణం ద్యుమ్నం హేమరూప్యాత్తకం తు తత్.
అకుప్యంకుప్యమన్యత్ స్యాద్రూప్యం తద్ ద్వయమాహతం,
కోశమస్త్రీ హిరణ్యం చ హేమరూప్యం కృతాకృతమ్. 2౪
ఓపథ్యో జాతిమాత్రే స్యు రజాతౌ సర్వమాషధమ్,

150 స్త్రీ శుంఠి రూపణం విశ్వభేషజం సింహలం కటమ్. 2౫
శృంగిబేరం నుహాకందం హంసచ్ఛత్రం కలాపకమ్,
సిప్పలీ మాగధీ శౌండీ నృపలం చోషణా బలా. 2౬
శ్యామోపకుల్యా వై దేహీ గ్రంథినీ తీక్ష్ణతండులా,
జాలినీ తండులా తన్వీ కాల్యంబష్టా మనోహరీ. 2౭

155 కపివల్ల్యాం కోలవల్లీ గండీరీ హస్తీ పిప్పలీ,
కాండీ నసీరకాండీరా గృహకాండ శ్శిరః పుమాన్. 2౮
మరీచం తు విరావృత్త ముషణం ధర్మపత్తనమ్,
మరిచం పలితం శ్యామం వేల్లనం వేలవం కటు. 2౯
లోహాఖ్యం శ్యామవల్లీ చ త్రూషణం తూషణాదికమ్,

160 కాబేరం త్రికటు వ్యోప నుప్యంకోలం కటూత్కటమ్. ౩౦
గ్రంథికానల చవ్యైస్తు చతుష్పంచ షడూషణమ్,
చవ్యం తు చవికం కోలా భార్గీ పద్మా చ విష్టికా. ౩౧
త్రిఫలా తు మహాదర్కా భూతసారీ ఫలత్రికా,
బలకాలీ బలారోహ చిత్రక స్త్యగ్నిసంజ్ఞకః. ౩౨

165 పంచకోలం కణాశుంఠీ చవ్యగ్రంథిక చిత్రకాః,
అజాజీ తు జయా దీప్యో జీరకో జీరణస్సితః. ౩౩

- మాగధశ్చాథ సూక్ష్మోఽసౌ కణజీరణశరః,
అగ్నిమంథో హృద్యగంధ స్సుగంధిః కాలికా కణా. ౮౪
కృష్ణే తు జీరకే పృథ్వీ పృథుః కాలోపకుంచికా,
170 సుషవీ కారవీ ఫారీ పృథ్వీకా పృథుశాలికా. ౮౫
కటుః కటుంభ రాశో కా రోహిణీ కటురోహిణీ,
కృష్ణభేదీ మత్స్యపితా చక్రాంగీ శకులాదనీ. ౮౬
నిష్కుట్యం చంద్రవాలైలా పృథ్వీకా త్రిదివాత్రతు,
సూక్ష్మాయాం త్రిపుటా కుంతి స్త్రిటిస్తూతోపకుంచికా. ౮౭
175 కోరాంగీ నందినీ శాలా కలుషీ సంయతాపి చ,
కాశ్మీరం పౌష్కరే మూలే పద్మపత్రం చ పుష్కరమ్. ౮౮
అవ్యథాతచరా పద్మా చారటీ పద్మచారిణీ,
జన్యా జిత్వాకా రజనీ జతుకృచ్చక్రవర్తినీ. ౮౯
శృంగీవిషాప్రతివిషా తివిషోపవిషారుణా,
180 శిగ్రుజం శ్వేతమరిచం త్వక్క్షీరావంశరోచనా. ౯౦
పద్మోత్తరం వహ్నిశిఖం మహారజతమిత్యపి,
కుసుంభే విప్పలీమూలే గ్రంథికం చటికా శిరః. ౯౧
బర్హిపుష్పేగ్రంథిపర్వం స్థాణేయం కుక్కురం శుకమ్,
శతపర్వం చ మిత్రం చ కమలం చ శిలం చ తత్. ౯౨
185 సమృద్ధిః ప్రాణదాసిద్ధి ర్లక్ష్మీస్సర్వజనప్రియా,
ఋశ్యప్రోక్తా శ్రోత్రకాంతా శ్రావణీ హస్తీపాదికా. ౯౩
ఋషిస్సప్తా పృషాపృష్యా హృద్యా యోగ్యా యుగాహ్వ
అథవృద్ధిర్బద్ధనీయా మహాశ్రావణికాబుధా. [యా,
హరేణూ రెణుకా కౌస్తీ కపిలా భస్మగంధినీ,
190 ఏలా వాలుక మైలేయం సుగంధి హరివాలుకమ్. ౯౪

వాలుకం చాథ వై లేయం వృద్ధం గిరి శిలాహ్వయమ్,
కాలానుసార్యం పాషాణపుష్పం శితశివం శివమ్. ౯౬

క్రిమిఘ్నస్తండులోవేల్ల మమోఘా చిత్రతండులా,
విడంగోఽస్త్రీ సుగంధా తు సురసా గంధనాకులా. ౯౭

195 నాకులీ సువహః రాన్నా ఛత్రాకీ సర్వలోచనా,
గంధినీ ప్యా త్తాలవర్ణీ దైత్యాగంధకుటీ మురమ్. ౯౮

కుప్తం వాప్యం పారిభావ్యం రోగాఖ్యం పాకలోత్పలే,
వ్యాలాయుధం వ్యాఘ్రనఖం కరజం చక్రకారకమ్. ౯౯
సుషిరా విద్రుమలతా కపాతాంఘ్రిర్నటీ నలీ,

200 జటిలా లోమశీ మాంసీ తపస్వి న్యామిషీ జటా. ౧౦౦

ధమన్యంజనకేశ్యో తు హనుర్హృట్ట విలాసిని,
అసిశుక్తిః ఖురశ్చంఖో నఖం కోలదలం సమాః. ౧౦౧

అజమోదాతూగ్రగంధా బ్రహ్మదర్భాయవానికా,
కారవీ చ ఖరాశ్వోగ్రా దీప్యకాలో చ మస్తకః. ౧౦౨

205 మధురం క్లేతకం యష్టిమధుకా మధుయష్టికా,
లవంగం దేవకుసుమం శ్రీసంజ్ఞం చ వరాలకమ్. ౧౦౩

త్వక్పత్రం తు త్వచం చోచం వరాంగం భృంగముత్కటం,
మృగనాభి ర్త్మగమదో నగః కస్తూరికాపి చ. ౧౦౪
ఘనసారస్తు కర్పూర సిితాంగో హేమవాలుకా,

210 చంద్రనామాని చాథస్యాత్తక్రోలం కోలకం పరం. ౧౦౫
అసికోశఫలం ఫాలం కార్పాసకృతమాలకా,

జాతీకోశం కోశఫల మథాగరు నృపార్హకం. ౧౦౬
లోహఃఖ్యం కృమిజం భృంగం జోంగకం జాంగలం మతం,

వంశకం వంశికం శీర్షం ప్రకరం మృదులం లఘు. ౧౦౭

- 215 వసమాయః పునమదః కాకతుండోవనద్రుమః,
కాలాగరు తు మంగల్యా మల్లికా సమగంధితే. ౧౦౮
శ్రీవేష్టః పాయసం శ్రాన్తఖ్యం శ్రీవాసో రక్షశీర్షకః,
వేష్టః శ్రీవత్సపిణ్యాకో దధిశ్చ సరలద్రవే. ౧౦౯
వృకధూపశ్చతూణస్తు పిండకశ్చపలశ్చలః,
220 కప్యాఖ్యః కపిలః సిహ్నః కృత్రిమః క్షేత్రికో వరః. ౧౧౦
తుగుష్కుః పావనశ్చాథ సర్జనో లాలనో రసక,
బహురూపో యక్షధూపోఽన్యరాలోఽన్యథకృత్రిమే.
వృకధూపోఽంగులాలస్తు మహిషాక్షః పలంకమః,
చందనోఽస్త్రీమలయజ్ఞో భద్రశ్రిరోహణద్రుమః. ౧౧౧
225 శ్రీఖండో గంధసారశ్చ తామ్రసారం తు చందనం,
పీతచందనమర్కేష్టం గోశీర్షం హరిచందనం. ౧౧౩
కిరాతజం బలాహార్యా పింజనం తైలపణ్ణికం,
తథాకుచందనం పీతదారు రక్తే తు చందనే. ౧౧౪
పత్రాంగం రంజనం నేవ్యం ధూర్త మైరావతం లసమ్,
230 కుచందనం జఘన్యం చ రక్తం చ తిలపన్యపి. ౧౧౫
కుంకుమం ఘృస్పృణం వర్ణ్యం రక్తం లోహితచందనమ్,
కరటం చిత కాబేరం గౌరవం వాసనీయకమ్. ౧౧౬
కాశ్మీరజం పుష్పరజ స్సంకోచం పీతనం వరమ్,
ఘోరం చాగ్నిశిఖం చాపి జపాపుష్పం ప్రియంగుచ. ౧౧౭
235 నాగోద్భవం తు సిందూరం కుంకుమే న సమప్రభమ్,
గవలం మాహిషం శృంగం శశోర్ధ్వం శశలోమని. ౧౧౮
అబ్ధిజే లవణే ఖండం త్రికూటం త్రికుటం కుటం,
భోజనీయం కటకట మణుప్రవరవారిజే. ౧౧౯

- అక్షీబం విసిరం సేవ్యం నైంధవం తు నదీభవం,
 240 మాణిమంధం శితశినం నాచేయం వేధకం పటు. ౧౨౦
 విశుంధ లవణం సంగం సింధి సింధూద్భవం ముఖమ్,
 సంభరీ పునరే తద్వ ద్రౌమకం తు రుమాభవమ్. ౧౨౧
 వమ్నం చాఘో భూలవణం కనిష్ఠం పాక్యముద్భిదమ్,
 తుద్రకం పాంసు లవణం కుప్యం పానీయ సంభవమ్. ౧౨౨
- 245 ఊషమూషరజం క్షేత్ర్యం పాంసుజం యవనం పటు,
 శూలికా తు మహాజాలీ వేష్టావారం మహావిడమ్. ౧౨౩
 విడం తు పాక్యం బహులం కృత్రిమ ద్రావణా నురాః,
 ఘటికా లవణం తూగ్రం విడవ ద్ధనకాలకమ్. ౧౨౪
 సౌవర్పలం తు రుచకం దుర్గంధం శూలనాశకమ్,
- 250 అక్షం తార్క్ష్యం దుచిష్యం చ తిలకం త్వత్రకృష్ణకే. ౧౨౫
 సౌవర్పలం ద్రవస్తు స్యా జ్వరణం లోహితోఽస్త్రియామ్,
 దశేతం లవణాని స్యు రథోపలవణాస్త్రయః. ౧౨౬
 తత్రక్షారో యవక్షారో నిపీతీ కాననుద్వరః,
 శ్వేతక్షార స్తీక్షరసో విపాకీ చ సతు ద్విధా. ౧౨౭
- 255 యవాగ్రజో యావశూక స్తత్రాంతోఽభవసారకః,
 రసాఢ్యో రసణో యోగీ పత్రకః పత్రసారకః. ౧౨౮
 తీజ్యోఽనువర్పికా క్షారః కపాత స్సుఖవర్పకః,
 స్నుధ్నికా స్వర్జికా స్వర్జి ర్యోగవాహీ సువర్పికా. ౧౨౯
 టంకణస్తు క్రామణ్యో లోహసంక్లేషకః కటుః,
- 260 రసయోనిః పావనణో మాలతీ తీరసంభవః. ౧౩౦
 పరశు శ్చస్త్రకష్టంక శ్చస్త్రక్షారో మహాబలః,
 సహస్రవేధి బాష్ణికం జతుకం హింగు రామరమ్. ౧౩౧

పత్రేఽస్య కవీబాష్టి పృథ్వికా కారవీ పృథుః,
తంత్రణీకే తు వృతూన్లు చుక్రం శుక్తి రుచిః స్త్రియామ్.

265 సహస్రవేధీ చుక్రోఽన్లువేతస శ్శతవేధ్యసి,
గూఢః యోరస్య వికృతో మత్స్యంఢీ ఖండశర్కరా. ౧౩౬
ఫాణితం తుద్రకం ఖండం నస్త్యైకో శర్కరా సితా,
మధూలం తు మధున్నస్తీ మధుకం తత్పురాతనమ్. ౧౩౭
భ్రామరం తు భ్రమరకం యోద్రం సారఘమాక్షికే,

270 అన్వథం పాత్తికిం దాలం దద్రుజం హక్షవాలుకమ్.
బౌద్ధాలకం తు శాలాకం విషజిన్తధుగాన్లుకమ్,
ఛాత్రం సర్వాఘ మత్స్యస్థస్వాద్విమా మధుజాతయః. ౧౩౮
మదనస్తు మధూచ్ఛిప్తం స్నేహోఽస్త్రీ పిచ్ఛిలే రసే,
స్నేహే తిలానాం తైలం స్యా దన్యేషాం నామపూర్వకమ్.

275 ఘృతమాజ్యం హవిస్సర్పిః కౌంభం త్వాజ్యం దశాబ్ధిఃమ్,
స్త్రాయంగవీసం వీథం చ నవనీతం చ తక్రజమ్. ౧౩౯
దధి విప్రప్రియం హృద్యం క్షీరజం శ్రీఘనం గురు,
స్థూలం క్షేత్రం చ మంగల్యం కట్వారశ్శండగోరసా. ౧౪౦
సంజావనే తూప్తమాత్రే ప్రాజ్ఞందా త్సిన్ధకం దధి,

280 మందం తు మండజాతం తద్బాలజాతం తు బాలకమ్. ౧౪౦
అన్లుజంఢీ తు గర్భాత్పిగ్ గర్భస్తు ముఖబంధనమ్,
వలీముఖం తు గాఢాస్యం తస్థం తు సశరం దధి ౧౪౧
ఛిన్నం దధి బుసంరూక్షం ఖలం సేవ్యం చ నిశ్శరే,
బహుసూదన మప్యస్తిన్ ద్రప్సం స్యా దఘనం దధి. ౧౪౨

285 పత్రలం చాథ పక్వం స్యా త్సంజాతం పయస శ్శృతాత్,
ధుక్షిమం తూద్ధృతస్నేహ స్థథితాత్తు ప్రమాథితమ్. ౧౪౩

- తక్రపిండం చాథమస్తు ప్రాగ్రాథం దధిమండకే,
ఆతంచనం సంజావనం ప్రతీవాపశ్చ మాతకమ్. ౧౪౪
పయోదుగ్ధం చ వీథం చ స్తన్యం పుంసవనం సరం,
290 గవ్యం జ్యేష్ఠం మధుక్షీరం యోగ్యం సోమరసోద్భవం. ౧౪౫
ఊధస్యం జీవనీయం చ ధారోష్ణం త్వమృతం పయః,
ఆసప్తాహాత్తు పీయూషం తతోమోరటమోరకే. ౧౪౬
అవిసోధావిమరినే అవిదూతమవేః పయః,
సంతానినీ క్షీరశర శ్వరోగ్ర ద్రవసంహతిః. ౧౪౭
295 తిలాటః కూర్చికా చేతి క్షీరస్య వికృతీ ఉభే,
ఘోలం తూగ్రం కాలశేయం దండాహత రసాయనే. ౧౪౮
మోరటం గోరసశ్చాథ ఘోలః పాదాంబుసంయుతే,
తక్రం కట్వర మర్తోఘ్నం శ్వేతచ్ఛాణం చ సారణం. ౧౪౯
నిరంబు ఘోలం మథిత ముదశ్విత్తు జలాగ్ధకం. ౧౫౦

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైశ్యస్తావ్యం భూమికాణ్డే వైశ్యాభ్యాయః.

శూద్రాధ్యాయః

- శూద్రోఽన్యవర్ణో వృషలో ద్విజపోతో జఘన్యజః,
 పజ్జః పద్యోఽవ్యేకజాతి శూద్రా స్సంకరజా ఆపి. ౧
 దాసే భృత్యః పరిస్కందః పుజాతః పరైధితః,
 నియోజ్య చేటకప్రేష్య భుజిష్య పరిచారకాః. ౨
- 5 లాఙ్ఙిక కింకరస్త్రేంఖ పాలూక పరికర్తృణః,
 సంచారితే ధీకరశ్చ గోప్యాః స్యుర్ధాససూనవః. 3
 బంధకే స్థిత ఆయత్తో భక్తామైవ స్థితః కృతః,
 స్వస్కందో భిన్న కుంభశ్చ భుజిష్య దాసమోచితః. ౪
 భృతకే భృతి భుక్కుర్త్వరో వైతనికస్త్రిషు,
- 10 భరణ్యం భరణం భర్త వేతనం నిష్క్రియో భృతిః. ౫
 కర్తృణ్య తువికా భృత్యా భారవాహస్తు భారికః,
 వార్తాహరో వైయధికో భారయష్టి ర్విహంగికా. ౬
 శిక్యం తల్లంబికాచశ్చ పాథేయం శంబలోఽస్త్రియాం,
 కారవశ్శిల్పినస్సర్వే కులికాస్తే కులోత్తమాః. ౭
- 15 కలా శిల్పం చ కర్తాథ తంతువాయః కువిందకః,
 వాణిర్యూతిశ్చ వాసం స్యా ద్వేమానా వానదండకః. ౮
 తర్కుః కర్తనభాండేనా త్రసర సూత్ర వేష్టనః,
 ధరాః కార్పాసతూలాః స్యుర్మూలమస్త్రీ పిచుః పుమాన్. ౯
 పింజనం స్యా ద్విహననం ధరాణాం ప్రవిసారణం,
- 20 కల్పనం కర్తనం తుల్యే త్రివృతం తు త్రివృత్తిషు. ౧౦
 ఆవర్తనం తు వలనం సూత్రాణి నరి తంతపః,
 సౌచికస్తున్న వాయః స్యా త్సూచిస్సూచా చ చీవనీ. ౧౧

సూచిసూత్రం విపులక మోతం ప్రోత ముభేతిషు,
నీవనం నేవనం సూత్రీ రంగాజీవస్తు చిత్రకృత్. ౧౨

25 లేఖనీ తూలికా కూర్చి పుస్తం లేప్యాదికర్తణి,
యాతులేప్యమయినానీ సాస్యా దంజలికారికా. ౧౩

పాంచాలికా తు వస్త్రాది పుత్రికా సాలభంజికా,
పలగండో లేపకారిః కల్పణి స్సమలేపనీ. ౧౪
సంవాహకోఽంగమర్దీ స్యా చ్చస్త్రమూర్జోఽసిధావకః,

30 మణికారో వైఘటిక శ్శౌల్విక స్తామ్రకుట్టకః. ౧౫

నాడింధమః స్వస్థ కారః కలాదో మాష్టికస్సమకా,
కర్తారః స్యా దయస్కారో వ్యోకారో లోహకారకః. ౧౬
శాంఖకః స్యా త్కంబవికో భస్త్రాచస్త్రప్రసేవికా,
సందంశః స్యా త్కంకముఖః కాణామూకాబుషా స్తృతా.

35 విధ్యతే యేనమణ్యాది రావిధోఽసౌ నిఘోఽపి చ,
ఆస్థోటనీ వేధనికా భ్రమః కుందశ్చ యస్త్రకమ్. ౧౭

నారాచీస్యా దేవణికా శాణస్తు నికషః కషః,
రోమాణస్తు ఘృషిర్ఘృష్వో హేమాదినికమాశ్లాని. ౧౮
యత్ర నిక్షిప్య కూటేన హన్యతే సానిఘానికా,

40 ప్రతిచ్ఛాయా ప్రతికృతిః ప్రతిమా ప్రతియాతనా. ౨౦

ప్రతిచ్ఛందః ప్రతినిధి ర్వైరం చ ప్రతిరూపకమ్,
ప్రతిబింబోపమానే చ సాదృశ్యే సన్నిభం నిభమ్. ౨౧
హరిణీ హేమప్రతిమా సూరిః స్థూణాస్యలోహజా,
కూటోఽశ్చ కుట్టకోఽథస్యాట్టంకః పాషాణదారకః. ౨౨

45 కాయస్తః స్యాల్లిపికరః కరణోఽక్షరజీవనః,
లేఖకోఽక్షర చుంచుశ్చ లివి ర్లేఖాక్షరస్యయా. ౨౩

- లిసిస్తావ్ లేఖ్య లేఖా స్వాద్రేఖా తు స్వా దకృత్రిమా,
వర్ణాంతరస్య సర్పదౌ లాజిల్లేఖా తు కృత్రిమా. ౨౪
మేలామందో మషిఘటి మేలాంబు మలినాంబు చ,
- 50 మేలా మణి ర్నచణ తస్యా లేఖన్యా కణికోద్భతా. ౨౫
చండిలః ఊరమర్దీస్యా న్నాపితోఽన్తాచసాయ్యసి,
ఊరోఽస్య వచనం శస్త్రం కర్త్రికా కర్తనీకృనీ. ౨౬
కుంభకారః కులాలోఽస్య పచనం పాకమండలమ్,
ధూసరశ్చక్రికస్తైలీ విణ్యాకో నాఖలిస్త్రిసూమ్. ౨౭
- 55 ఆభీరస్తు సుహాశూద్రో గోపా గోసంఖ్యగోడుచకా,
గోపాలో వల్లవశ్చాభ వత్సీయస్త్రిషు తద్భితే. ౨౮
జాబాలః స్వాదజా జీవః కోణోఽక్లిలగుడో నరి,
సందానం దామనీ దామా ననా దామ పశోస్తుయా. ౨౯
రజ్జుస్సా బంధనీ తంత్రీ త్వల్పా పాశస్తు కర్ణికా,
- 60 గుణోవరాటో రజ్జుః స్త్రీ ననా శుల్బాపటి త్రయీ. 3౦
గ్రంథి ర్భంధో వ్రజో గోష్ఠో గౌష్ఠీనం తు పురా వ్రజః,
మంథస్తు మంథా మంథానో వై శాఖః ఖజకోఽపి చ. 3౧
కుతారో మంథవిష్కంభో మంథపాత్రం తు గర్గరి,
ఘోష ఆభీరపల్లీస్యా త్పక్కణోఽస్త్యంత్యజాలయః. 3౨
- 65 మాలాకారో మాల్యజీవీ మాలికః ప్రాతిహారికః,
ఊర్ణాన్నావః కదల్యాదేః కరండీ తు పుటీత్రయీ. 3౩
తక్షా తు వర్ధకిస్త్యహారథకారశ్చకాష్టపట్,
గ్రామాధీనో గ్రామతక్షః కాటతక్షోఽనధీనకః. 3౪
సఉద్ధనో యత్ర కాష్టే కాష్టం నిక్షీప్య తక్ష్యతే,
- 70 వ్రశ్చనః పత్రపరశుః పరశుస్తు పరశ్వధః. 3౫

స్వధితిర్నా కుతారోఽక్ష్తీ వాసీస్యా ద్దారుతక్షణీ,
 క్రకచోఽస్త్రీ కరపత్రం స్వధితిః కర్తవ్యః నమశా. 3౬
 జీవాస్తకో మాంసికశ్చ కౌటికో మాంసవిక్రయీ,
 సూనాతటి ర్వధస్థానం కృపాణీవీ చ కర్తరీ. 3౭

75 మృగయు ర్లుబ్ధో వ్యాధో ద్వా వాగురికజాలకౌ,
 ఆచ్ఛోటనం ఘేటనం చ మృగవ్యం మృగయాపి చ. 3౮
 ఆఘేటశ్చ వరాధిశ్చ వాగురా మృగబంధనీ,
 శ్వా విశ్వకద్రు ర్మృగయాదక్షోఽలర్కస్తు యోగితః. 3౯
 దక్షిణేర్థా తు సచ్యుగోయో లుబ్ధే ర్దక్షిణే హతః,

80 వైతంసిక శ్వాకునిక ఉన్మాధః కూటయస్త్రకమ్. ౪౦
 శల్యచుస్త్రీ శలాకాస్యా ద్వితంసః పక్షిబంధనమ్,
 పక్షిణాయే న గృహ్యన్తే పక్షిణోఽన్యే న దీచకః. ౪౧
 కైవర్తో ధీవరో దాశో నౌజీలీ జాలిమార్గరా,
 మత్స్యఘానీకువేణీస్యా ద్బలిశం మత్స్యవేధనమ్. ౪౨

85 జాలమానాయ ఉద్దాల స్తూన్నతో ముకులాకృతిః,
 పాదూకృచ్ఛర్తకౌః స్వా దారాచర్త ప్రభేదినీ. ౪౩
 వర్ధీ సర్ధీ వరత్రా చ శౌండికస్తా సుతీవలః,
 కల్యాపాలో ధ్వజీచాథ మదన్తం స్వాత్కాపిశాయనమ్. ౪౪
 శీఘ్రకశ్య మిరాకల్యా శుండా దేవీ పరిస్రుతా,

90 పరిస్రున్మాధవీ హాలా ప్రసన్నా మదిరా సురా. ౪౫
 మదనామోహకలికా మదిస్తా కాచమాలికా,
 కాదంబరీ వారుణీ చ మధూవైస్తు మధూలికా. ౪౬
 పక్షై స్త్విత్తురస్తే రస్త్రీ శీఘ్రః పంకరసశ్శివః,
 శీతపంకో రూక్షణీయోఽప్యపక్షై రసికాసవౌ. ౪౭

- 95 మధుమద్యే తు మాధ్వీకం కామికాంతం మదోత్కటమ్,
విక్రాంతం కపిశం హృద్యం ముఖవాస స్సుఖోదయః. ౪౮
మధ్వాసవోఽసితస్సేవ్య శ్శార్కరో మాధవోఽస్త్రియామ్,
మైరేయ మాసవో ధాత్రి ధాతకీ గుడవారిభిః. ౪౯
కాశోలీ వైష్టికీ శ్వేతాప్యాపాసం పానగోష్ఠికా,
- 100 సగ్నహూర్నా మద్యబీజం కిణ్వమప్యథ మేదకః. ౫౦
జగలోఽథ స నిస్సారో మర్కసో మాసరోఽపి చ,
ఆసూతి ర్తద్యసంధాన మాసవోఽభిషవోఽపి చ. ౫౧
కారోత్తర స్సురామండ ఆసవోఽప్యథభక్షణమ్,
ఉపదంశోఽపదంశశ్చ మధువారా మధుక్రమాః. ౫౨
- 105 శుండాపనం మదస్థానం సపీతి స్సహపానకమ్,
సరకం చషకం చాస్త్రీ గల్వరోఽప్యనుకర్షణమ్. ౫౩
పానగోష్ఠీషు యన్నృత్తం తత్ర స్యా దుచ్చతాలకమ్,
ప్లవచాండాల చండాల మాతంగాస్తు జనంగమే. ౫౪
విష్టిర్నా కారితం కర్తహతాద్యోఽపి చ త్కృతః,
- 110 అక్షై కాగారికశోఛరః పరిమోషీ మలిష్టుచః. ౫౫
ప్రతిరోధీ పరాస్కుందీ తస్కురః ప్రతిరోధకః,
స్తేనో రాత్రి చరో దస్య ర్దోషకః పారిపంధికః. ౫౬
పశ్యతో యోహరత్యథం సచోరః పశ్యతోహరః,
పటచ్చరః పటచ్చోరో బందీస్త్రీ ప్రగ్రహోగ్రహః. ౫౭
- 115 లోప్తం హృతోఽర్థశ్చౌర్యంతు స్తేయం స్తైన్యంచచౌరికా
ధూర్తోఽక్షధూర్తః కితవో ద్యూతకృత్ కృష్ణకోహలః. ౫౮
చౌరికశ్చాక్షజీవీ చ సభికా ద్యూతకారకాః,
ద్యూతోఽస్త్రియా మక్షపతీ తద్భేదాః పంచికాదయః. ౫౯

- సమాధిశ్చ సమంగశ్చ పరివీ రంజనం చ తతో,
 120 పణో గ్లాహణో దేవనస్తు సాశకోఽక్షోఽథ శారయః. ౬౦
 శారాః స్యుః పరిణాయస్తు తేహం సచరణేఽభితః,
 అక్షపాతా అయాస్తే తు చతుస్త్రి ద్వ్యేకయోగినః. ౬౧
 కృతం త్రేతా ద్వాపరం చ కలిశ్చేతి యథాక్రమమ్,
 జాయా జీరస్తు శైలూష శ్చైలాలీ భరతో నటః. ౬౨
 125 రంగాజీవో నృతు ర్నప్రో నందో రంగావతీర్ణసి,
 సర్వవేశీ కృతాశ్వీ చ నృకస్త్వభ్రుల్లకః. ౬౩
 యోయప్తిరజ్ఞు ఖడ్గేషు ప్రనృత్యేతి స పూరకః,
 కేలకః ప్రవకశ్చాసౌ చారణాస్తు కుశీలవాః. ౬౪
 సర్తకో భూమికాం ప్రాప్తో దేవానా మధమానుషః,
 130 రంగావలారి దుద్రస్య కృష్ణస్య త్వర్ధమానవః. ౬౫
 రామస్య స్యా ద్దేవరథ శ్శక్రస్య తు శచీబలః,
 రావణస్య తురంగోపమర్దికంసస్యభూమికామ్. ౬౬
 ప్రాప్తః ఫాలగలాలేహో యస్తు స్త్రీభూమికాం గతః,
 సభ్రాకుంసో భ్రుకుంసశ్చ భ్రకుంసశ్చ భ్రకుంసవత్. ౬౭
 135 త త్తద్వేషో భూమికాస్యా త్తద్ధారి భూమికాగతః,
 పాత్రాణి నాత్యేఽధికృతా స్సూత్రధారస్తు సూచకః. ౬౮
 నాందీ తు పాతకో నాంద్యాః పార్శ్వస్థాఃపారిపార్శ్వకాః,
 విదూషకః కేలికీలః ప్రహసీ ప్రతిభోఽపి చ. ౬౯
 వేశ్యాచార్యః పీఠమర్హ్మి ధోవాత సుతో విటః,
 140 మార్దంగికో మకారజికో వీణావాదాస్తు వైణికాః. ౭౦
 వేణుధ్రూః స్యు రై వ్విణవికాః పాణివాదాస్తు పాణిఘాః,
 నృత్తం గీతం వాద్యమితి నాట్యం తౌర్య త్రికం త్రికమ్.
 సంగీతకం ప్రేక్షణార్థే నాట్యోక్తే నాట్యధర్మికా,

- ఉత్తమోత్తమికం శ్లోకైస్తై సంధవం ప్రాకృతోఽస్తిభిః. 22
- 145 తాండవోఽస్త్రీ సృత్తలాస్య నటనాక్షజ నర్తనమ్,
నటితిర్నాటకీ రాసో నృత్తం బాహ్యం స్వకల్పితమ్. 23
రసభావాంగహారాద్యై శ్వాస్త్రోక్తరూపకాశ్రయమ్,
సృత్త మాభ్యంతరం నామ స్థాయిభావాత్మకో రసః. 24
శృంగారహాస్య బీభత్స వీరాద్భుతభయానకాః,
150 రాద్రశ్చ కరుణశ్చాప్టా రసాశ్శాంతోఽపి చ క్షయిత్. 25
స్థాయిభావాః క్రమోదేహం రతిర్నాసో జగుచ్ఛనమ్,
ఉత్సాహోవిస్తయోభీతిః క్రోధశ్శృక శ్చమోఽపి చ. 26
బీభత్సమానే బీభత్సో విస్తేతర్యద్భుతో రసః,
భయానకో రసోభీతే హాస్యోవాసితరి స్థితః.
155 బీభత్సో వికృతశ్చిత్రం త్వాశ్చర్యం ఫుల్లమద్భుతమ్,
భయానకం ప్రతిభయం భీమం భీష్టం భయంకరమ్. 27
భైరవం భీషణం ఘోర మాభీలం దారుణం చ తత్,
కరుణస్సృపారాద్ర స్తూగ్రోఽమీ వింశతి స్త్రిషు. 28
భావో మనోవికారః స్యా దనుభావోఽస్య సూచకః,
160 విభావో హేతవస్తస్య భావస్య హృదివర్తన్వితః. ౨౦
స్థాయిసంచారి భేదేన ద్విధాభావో వ్యవస్థితః,
స్వేదో ఘర్షో నిదాఘః స్యాత్కాలికా తు వివర్ణతా. ౨౧
రోమోద్గమో రోమహర్షో రోమాంచః కంటకోఽపి చ,
రోమాంక ఉల్లసనక మప్యల్పణక మిత్యపి. ౨2
165 స్థితం త్వదృష్టదశనే హాసోవక్రోష్టికాననా,
రుచిః స్త్రీ హాసితం దృష్టదస్తే విహాసితం శ్రుతే. ౨3
సోత్సాహోన్యాచ్ఛురితకం తథోపహాసితం భవేత్,
నికుంచితశిరోగాత్ర మట్టహాసో మహాహసే. ౨4

- అతిహస్తస్త్వసుస్యూతోఽపహసోఽకారణాత్ కృతే,
 170 స్వరభేదస్తు కల్మత్వం స్వరకంపస్తు వేషభుః. ౮౫
 ఆకారగోపనాయామపటికాష్టవకటాపిస్త్రీ,
 నపుమానవహిణ్యాస్యా దక్షీ గృహజాలికాష్టస్యామ్. ౮౬
 క్రందితం రుదితం కృష్టం లోతోఽశ్రు నయనోదకమ్,
 అస్మరోదనమాస్రం చ క్రీడా భేలా చ కూర్దనమ్. ౮౭
 175 న స్త్రీ కేలిః పరిహాసః క్రీడా లీలా చ నర్త చ,
 జృంభణం తు త్రయీ జృంభా ముఖభేదస్తు జృంభికా. ౮౮
 ఏజనం వేషభుః కంఠః ప్రలయోఽస్పందనస్థితిః,
 ఆటోపా వేగసంరంభ సంభ్రమాస్తు త్వరాత్వరీ. ౮౯
 ఆసామ్యేఽక్షణ్య దృష్టిః స్యా దవలోకస్తవధః కృతః,
 180 ఉన్మీలనం స్యా దున్మేహా నిమిషస్తు నిమీలనమ్. ౯౦
 స్ఫురితం స్పందితమథ భృకుటి ర్భృకుటిః స్త్రియామ్,
 భ్రకుటి ర్భృకుటి స్సారీ కాలీ తీర తరంగికా. ౯౧
 చతురం త్వల్పా భృకుటి రేచితం త్వేకయా భృవా,
 చేష్టాః శృంగారజాః స్త్రీణాం హావా లీలా దయో దశ. ౯౨
 185 వల్లభాను కృతి ర్లీలా విలాసః శ్లిష్ట విక్రియా,
 విచ్ఛిత్తి ర్వస్త్రమాల్యాదే ర్నాస్థోఽనాస్థోపశోభితః. ౯౩
 సకృత్సు శ్లిష్టరుదిత స్త్రితాది కిలికించితమ్,
 బిబౌకాఽహం కృతేనైవ ప్రాప్తేఽభీష్టేఽన్యనాదరః. ౯౪
 వికృతం తూచిత స్యాపి లజ్జాదిభిరభాషణమ్,
 190 మోట్టాయితం వల్లభస్య చింతాకుట్టమితం పునః. ౯౫
 స్తనోష్ఠాదే ర్దృఢస్పర్శాత్ దుఃఖవత్ సుఖసంభ్రమః,
 విభ్రమో దృగ్విపర్యాసో లలితం కోమలక్రమః. ౯౬
 సత్త్వా ద్భావ స్తతో హావో లీలా హావా త్సముత్థితా,

అంగహారోఽంగవిక్షేపో నానాకరణసంహతిః.

౯౭

- 195 కరణా న్యంగచేష్టాః స్యుర్న్మరణం కరణం సమే,
వ్యంజకోఽభినయోయస్తు సూచ్యోఽర్థోఽభినయస్సచ. ౯౮
భూషణా ద్వైర్నిరాంగేన సత్త్వేనాభినయాః కృతాః,
త్రిషుక్రమాత్ స్వరాహార్యవాచికాంగిక సాత్త్వికాః.
నాటకం నాటికా భాణో వీధిః ప్రహసనం డిమః,
200 ఈహామృగః ప్రకరణ మంకస్స మవకారకః. ౧౦౦
వ్యాయోగశ్చేతి రూపాణి నాట్యవైకతా వికల్పనాః,
భారతీ సాత్త్వతీ చైవ కైశిక్యావభటితీ చ. ౧౦౧
చతస్రో వృత్తయో భాషా స్సంస్కృతాద్వా వికల్పితాః,
భారతీ సంస్కృతా వాణీ శేషాశ్చేష్టా ఇతిక్వచిత్. ౧౦౨
205 అథ నాట్యోక్తయో రాజా దేవో భట్టారకోఽపి చ,
మహారాజశ్చ రాజ్ఞీ తు స్వామినీ మహిషీ తు చేత్. ౧౦౩
దేవీస్యా ద్భట్టినీత్వన్యా గణికా పునరజ్ఞికా,
భట్టారికా రాజమాతా తత్పుత్రీ భర్తృదారికా. ౧౦౪
తనయ స్త్వస్య గోస్వామీ స్వామీ చాప్యథరాష్ట్రీయః,
210 న్యాలోఽప్య యువరాజస్తు కుమారో భర్తృదారకః. ౧౦౫
పతిస్తావ్యర్థ ఆర్యపుత్ర ఆర్యో మారిష మార్జకా,
ఆవుకస్తు పితాంబా తు మాతాశ్చేష్టా స్వసాత్త్వికా. ౧౦౬
బలాబుసా కనిష్ఠాస్యా దాపుత్తో భగినీ పతిః,
బాలావాసూర్భదంతాః స్యుశ్శాక్య క్షుపణకాదయః. ౧౦౭
215 ఆర్యభ్రాతృ తుల్లతాతో దేవరస్తావ్యర్థపుత్రకః,
హండే హంజే హాలాహ్వనే నీచాం చేటీంసఖం ప్రతి. ౧౦౮
అబ్రహ్మణ్య మవద్యంస్యాన్నిష్ఠా నిర్వహణం సమే,
గీతం గేయం చ గానం చ యత్తుతంత్రీ సముద్భవమ్. ౧౦౯

- తన్నిర్మితం బహిర్మితం గాంధర్వం దివ్యమైశ్వరమ్,
 220 స్వస్వరాస్త్రయో గ్రామా మూర్ఖనా వకవింశతిః. ౧౧౦
 తానాన్యేణోన పంచాశ దిత్యేష స్వరవిస్తరః,
 స్థానాన్యరశ్మిరః కంఠః శ్రావణః కంఠజోగుణః. ౧౧౧
 యో దూరా చ్ఛ్వాసయత్యన్యే త్వస్వరా మధురాదయః,
 కాకీత్యాద్యాః కంఠదోషా స్త్రీకాకీ నృలింగకః. ౧౧౨
 225 అంగభీరః స్వరోఽధస్వస్త్వ త్తంబిక్రూణనిర్గతిః,
 సందప్తో భేదసమిశ్రః కఫిలో ఘోరః కఫాత్. ౧౧౩
 కాకలి తు కలే సూక్ష్మే రాగా గీతే ర్విధాః పృథక్,
 వాదిత్రం వాదనం వాద్య మాతోద్యం త చ్చతుర్విధమ్,
 తతం వీణాదికం వాద్యం తాలాద్యం వితతం ఘనమ్,
 230 వంశాదికం తు సుషిర మానధం మురజాదికమ్. ౧౧౪
 ఘనం చాథాద్యవాద్యే ద్వే వితతం సహకీర్తనే,
 విపంచీ వల్లకీ వీణా ఘోషవత్సమవాదినీ. ౧౧౬
 స్యాత్కంఠకూణికాచాథ స్యాచ్చిత్రా పరివాదినీ,
 తంత్ర్యశ్చే త్సప్తణాశ్చేతున్య శ్చతుర్దశ చతుర్దశీ. ౧౧౭
 235 ఏకాదశ్యేకాదశచే దేవం వీణా త్రయోదశీ,
 వీణా స్థానోఽనాలంబీ గణానాం తు ప్రభావతీ. ౧౧౮
 విశ్వావసో స్తు బృహతీ తుంబురో స్తు కలావతీ,
 మహతీ నారదస్య స్యాత్సరస్వత్యాస్తు కచ్చపీ. ౧౧౯
 కోలంబకస్తు కామోఽస్యాః కకుభస్తు ప్రనేపకః,
 240 వీణాపంశ శలాకాతు కణికా కూణికా చ సా. ౧౨౦
 పరివాదో వాదనార్థ ఉపనాహస్తు బంధనమ్,
 తంత్రీ ష్వింగుప్తసంప్పర్గుః కలాస్తాసాం స్తు తాడనమ్. ౧౨౧
 యోషోటితోఽస్త్రీ సవ్యేన తలస్త్వన్యేన పాణినా,

- లయస్తు సామ్యం దశభి శ్చందోఽక్షరపదై స్సహ. ౧౨౨
 245 విలంబితం ద్రుతం మధ్యం తత్త్వమోఘో ఘనం క్రమాత్,
 తాలః కాలక్రియామానం క్రియాంగులికరోద్భవా. ౧౨౩
 తాలీత్రయా కాంస్యతాలీ విణాలీ తాలపత్రికా,
 రింకిల్లస్తు పయోఽథస్యా ధర్మరః కలశీముఖః. ౧౨౪
 వంశే తు వంశికాపూరి మురలీ వేణుకా చ సా,
 250 శృంగవాద్యే స్వరముఖం న్నాదాఘట్టలికేతి చ. ౧౨౫
 తోట్టభీ చాథ పిచ్చోలా సాలీ తు జతుకాహలా,
 కాహలా తు కహాలస్యా చ్చండకోలాహలేతి చ. ౧౨౬
 నాలికా సుషిరచ్ఛేదే మురలీ పుష్పికేతి చ,
 చాండాలికా తు కండోల వీణా చండాలువల్లకీ. ౧౨౭
 255 కాండవీణా కువీణా చ ఘక్కూరి కిన్నరీతి చ,
 సారికా కుంఘుణీచాథ యో దండోఽల్పకలస్వసః. ౧౨౮
 దండికా కాతవీ సృష్టా కింఖరో జ్వరశృంగః,
 మురజాస్తు మృదంగాస్తే త్వంక్యాలింగోద్ధ్వకాస్త్రయః.
 పూర్వః పూర్వోమహానేషా మేత త్పుష్కరమండలే,
 260 వ్యాపార స్త్వంగులీనా యో మాజ్జనాసా త్రి థాత్వయమ్. ౧౨౯
 మాయూరీ చార్ధమాయూరీ తథాకర్తారవీతి చ,
 ఘర్షరీస్యా ధర్మరికా వాదనే మూర్ఛనా న నా. ౧౩౦
 సుష్మః పక్ష్యభగాంధార మధ్యమాః పంచమస్తథా,
 ధైవతశ్చ నిషాదశ్చ తంత్రీకంతోద్భవాః స్వరాః. ౧౩౧
 265 తేకేకి చాతకా జక్రజ్ పికభీక గజస్వరాః,
 దుందుభి స్త్వానకో భేరి భంభానాసూశ్చనంద్యపి. ౧౩౨
 స్యాద్యశః పటహో ఘక్కూ పటహస్త్యానకోఽస్త్రీయా,
 హండుక్కుస్తు హథకోఽస్త్రీ సమాపణవమృదౌ. ౧౩౩

వాద్యప్రభేదా డమరు మడ్డు డిండిమ ఝర్ప రాః,

270 తిమిలా టట్టరీ వేధ్యా లుంకికా కుంజికాదయః. ౧౩౫

వాదిత్ర లగుడే కోణా ననపుం శారికాస్త్రియామ్,

తూర్వోఽస్త్రీవాద్యసిరోషే వాదిత్రం వాదనం చ తత్.

తూరకామ ధ్వజౌ చాథ సాయంతూర్యేఽక్షతాడనమ్,

సంవేశనే తు భృకుటః ప్రకటః ప్రతిబోధనే. ౧౩౬

275 పటహాడంబరౌ యుద్ధే మంగలే ప్రియవాదికా,

దేవతార్చనతూర్యే తు ధూమలోఽస్త్రీ బలిర్నపణ్. ౧౩౭

తుణ్ణకం మృతయా త్రాయా మర్ధతూరో రణోద్యమే,

నటోత్సహనమంకేస్యా త్పుర్వరంగాస్త్యతః పరే. ౧౩౮

ప్రత్యాహరోఽత్ర కుతప విన్యాసే కుతపః పునః,

280 వాద్యవాదక సామగ్ర్యా మారంభో గీత్యనుక్రమే. ౧౪౦

నివేశనే గాయికానాం నపుమానవతారణమ్,

లోకపాలార్చనే దిక్షు కరణీ పరివర్తనమ్. ౧౪౧

సందీచారీ మహాచారీ కథా సూత్రం ప్రరోచనా. ౧౪౨

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం

వైజయన్త్యాం భూమికాణ్డే శూద్రాధ్యాయః.

భూమికాణ్డే స్సమాప్తః.

సరిస్పాధ్యాయః

- పాతాలం బలిసద్దాధో భువనం బడబాముఖమ్,
రసాతలం తలం నాగలోకో దైత్యక్షయోరసా. ౧
- అగాధో భువనం రోకం రంధ్రం నిర్విభనం బిలమ్,
కుహరం సుషిరం చిద్రం శ్వభోఽస్త్రక్షీసుషిర్వపా. ౨
- ౬ గర్తః పలేరో భూశ్వభ్ర మవఖాతోఽవటోఽవధిః,
శేషోఽనన్తో నాగరాజ స్సర్పరాజస్తు వాసుకిః. ౩
- నాగా బహుఫణా స్సర్పాస్తేషాం భోగవతి పురీ,
సరో ద్విరసనో వ్యాలో దందశూక స్సరీ సృపః. ౪
- ఉరగో భుజగో జిహ్వో భుజంగోఽహి ర్భుజంగమః,
౧౦ పుల్లరీకో లేలిహానః కుండల్యాశీ విషః ఘణీ. ౫
- దీర్ఘపృష్టో విషధరః పన్నగో దృక్ శ్రవా హారిః,
బిలౌకా గూఢపాచ్ఛక్రీ నాకుసద్దానిలాశనః. ౬
- దర్వికరా మండలినో రాజిమస్తశ్చ పన్నగాః,
రథాంగ లాంగలచ్చత్ర స్వస్తికాం కుశలాంఘనాః, ౭
- ౧౫ ఘణిన శీఘ్రగతయ స్సర్పా దర్వికరాభిధాః,
దీర్ఘా మందా మండలినో మండలై ర్వివిధైర్యుతాః. ౮
- రాజిమన్తో రాజియుతా రాజీలా రాజిలాశ్చత్రే,
వైకరంజా స్సంకరజాః త్రయాణాం వ్యంతరాస్తథా. ౯
- షడ్వింశతి ర్మండలిన స్తథా దర్వికరాభిధాః,
౨౦ త్రయోదశ చ రాజీలా వైకరంజాభిధాస్త్రయః. ౧౦
- నిర్విషా ద్వాదశేత్యేవ మశీతి స్సర్పజాతయః,

- దర్శికరా మహాసర్వః పుష్కః పుష్పాభిక్టీర్ణకః. ౧౧
 కుంభీనసో లోహితాహిః కృష్ణసర్వః కులస్తకః,
 శంఖపాలో మహాపద్మః కాకోదర ఇతీదృశాః. ౧౨
- 25 ఆశీవిషాశ్చ సర్వేఽథ కృష్ణసర్వో వలాహకః,
 అథ మండలినస్తం తు ర్గోనసో వృద్ధగోనసః. ౧3
 కింశుకః వీనసః పింగో దేవభిన్న ఇతీదృశాః,
 గోనసస్తు తిలితస్యః స్యాద్దోనాసో ఘోణసోఽపి చ. ౧౪
 రాజిలాః స్యుః పుండరీక శ్చిత్రకో లోహితాక్షకః,
- 30 దివ్యేలక స్సర్పరాజః కిక్కిసాద ఇతీదృశాః. ౧౫
 అథ పుష్కరసాదః స్యాత్సర్పరాజశ్చ సర్పభుక్,
 వైకరంజాః పోటగల స్తథా పుష్పాభిక్టీర్ణకః. ౧౬
 దివ్యోఽలర్కోఽప్యథో సర్పా నిర్విషా దివ్యకాలినీ,
 వైంగరాజోఽప్య జగర శ్శుకపోత్రో వలాహకః. ౧౭
- 35 వర్షాభీ శ్శుకలబోధీతిః కోలకః పాదవాహికః,
 పుష్పకోఽహి పతాశ్చ గంధాహిక ఇతీదృశాః. ౧౮
 అలగర్భో జలవ్యాలో వాహసోఽజగరశ్శయః,
 మాలుధానో మాతులాహిః పుండరీకస్తు దుండుభః. ౧౯
 రాజిలః క్షీరకశ్చాథ నానీపాత స్వజస్సమా,
- 40 ఆహీరిణిః స్త్రీ ద్విముఖీ నిర్దుక్తో ముక్తకంచుకః. ౨౦
 సర్పాంచరస్తు నిర్దోకః కంచుకో నిల్వయన్మపి,
 ఆహినిల్వయనీ చాథ స్ఫుటాభోగః ఫణానపణ్. ౨౧
 గరలం తు విషంక్షేలో గరస్తు కృతకం విషమ్,
 క్షేలాస్తు కాలకూటాద్యా మూలపుష్పఫలాత్తకాః. ౨౨
- 45 కాలకూటః కటోఽథస్యా ద్దౌరాద్దో బ్రహ్మవాలుకమ్,

- బ్రహ్మఘోషశ్చ ఘోషశ్చ పుండరీకం తు వాలుకమ్. ౨౩
 ఏవమన్యేఽపి కాకోలో వత్సనాభో హలాహలః,
 సారాష్ట్రకో బ్రహ్మపుత్ర శౌక్లికే యేంద్రదారదాః. ౨౪
 ముస్తః కుష్ఠో మేషశృంగ ఇత్యాద్యాశ్చాప వాతికః,
- 50 విషవైద్యో జాంగలికో వ్యాలగ్రాహ్యోహి తుండికః. ౨౫
 గోధానిహకా ముసలీ వృక్షజా సా శయండకః,
 అథ గౌధేః గౌ ధారా భుజగీ గోధయో స్సుతే. ౨౬
 గౌధేయశ్చాప చిక్రోడ స్తాలకోరోవశీతి చ,
 నకులః పింగలోఽదైష కశోరోమశ పుష్పకః. ౨౭
- 55 నకులస్తు మహాన్ బభ్రుర్ధికో నకులాకృతిః,
 కృకలాః ప్రతిరవి శ్చయానస్సఃటశ్శయః. ౨౮
 సకామరూపీ బింబః న్యా తక్మకవాకుస్సు దుష్టభః,
 హలాహలస్త్యం జనికా బ్రాహ్మణీ రక్తచుచ్ఛికా. ౨౯
 సృజయా చాథ దైవజ్ఞా జ్యేష్ఠాస్యా ద్వైహగౌలికా,
- 60 టట్టనీ ముసలీ పల్లీ మాణిక్యా గృహగోధికా. ౩౦
 కుడ్యమత్స్యో సురశ్వేతా కుండృణాచీ సురాజికా,
 ఉందురుర్హషికః కాండమాఖుస్తు ఖనకః క్రమః. ౩౧
 చుచుందరీ తు గంధాఖుర్గిరికా బాలమూషికౌ,
 వృశ్చికే త్వాల్య విద్రూణా మలం తత్పుచ్చకండకః. ౩౨
- 65 ఖర్జూరో వృశ్చికా నక్లీ శూకకీటోఽపి వృశ్చికః,
 అథా శతపదీ కర్ణ జలూకౌ ధారికాపి చ. ౩౩
 మూషికౌ లూతికా లూతా తంతువాయశ్చజాలికః,
 ఉర్ణనాభస్తంతునాభః కృమి ర్మర్కటకోఽపి చ. ౩౪
 ఉర్ణావహిశ్చోర్ణవాహి రాశాబంధోఽస్య జాలకమ్,

70 లూతాపట్టస్తు తత్తోశ ఉద్దంశో మత్కుణ స్సమా. 3౫
ఘుణః కృమిః కాష్టభవా లూతాతః స్యా త్వివీలికా,
బ్రాహ్మణీ సమహాన్ పింగః కపిశా తు గృహేడికా. 3౬
ఉలంకలో మహాన్ కృష్ణ స్స మర్కోట వివీలికా,
యాకృష్ణాలాపథ సూక్ష్మాన్యా జాతిః కన్యా వివీలికా. 3౭

75 వమ్రోవ మ్ముపదీకోప జిహ్వికా చోపదేహికా,
తత్ప్రియా శిథిలీపింగా యూకస్తు శిరసి క్రిమిః. 3౮
నీలాంగా కృమిరంతర్జః తుద్రః కీటో బహిర్భవః,
ఘల్లకా స్తూభయేఽపిన్యః కేకసాః కృమయోఽణవః. 3౯
సరీ స్వపాస్తు సర్పాద్యా దండశూకాస్తు దంశకాః,

౮౧ శలభాద్యాః పతంగాః స్యు ర్వాదాంసీ జలజన్తవః. ౪౦
పృథురోమా ఝషో మతోన్య మిహో వై సరిణస్త్రిమిః,
జలపిప్పిక ఆత్తాశీ శకులీ స్వకులక్షయః. ౪౧
స్థిరజిహ్వా స్సంఘచారి విసారశ్శంబగోఽండజః,
అథో సహస్రదంష్ట్రః స్యా ద్దలేవాలోఽపదాలకః. ౪౨

85 వదాలస్త్రహికశ్చిత్రః పాతీనో మృదుకంటకః,
ఫలకీస్యా చ్చిత్రఫలీ లోహితస్త్రావతారకః. ౪౩
వీఠాలః స్యా చ్చీననకో మహాశల్క స్సిశాయుధః,
శృంగీ తు సర్పశఫరీ ప్రోష్ఠీతు శఫరీ నపణ్. ౪౪
నలమీన శ్చిలిచిమో గండకా శ్శకులార్భకాః,

90 తుద్రాండో మత్స్యసంఘాతః పోతాథానం నపుంసకమ్.
ఉద్దండ పాలన దలద్రేక రాజీవకోత్పలాః,
కులీరః కర్కటః పృష్ఠ చతుః పార్శ్వద్వదర్ప్రియః. ౪౬
బిల్వకోఽండ ప్రహరణ ష్టోడశాంఘ్రిద్విధాగతిః,

- భేకే శాలుః ప్లవవ్యంగ శాలూరాందుః కేందుకాః. ౪౭
- 95 మందూకశ్చైషు గృహజో మ్లూః కోణే పిశాచకః,
 పీతేన్ద్రిన్ కూలమందూకో వారిపిందోన్మధ్యజః. ౪౮
 కృష్ణాస్యా కృతభీః శ్వేతా కోటికా తద్విపర్యయే,
 చిత్రే చిత్రాణుకః కూపే భవః కూపే పిశాచకః. ౪౯
 కూర్మః కచ్చప ఓహరః వంచగూఢ శ్చతుర్థః,
- 100 గుహశయ స్త్వాచపృష్ఠః కశ్యపో జీవహో భృథః. ౫౦
 దులీ ద్రుణీ చ తత్కాంతా మకరో మత్స్య రాడ్మపః,
 ఖడ్గనామా ఖడ్గపుచ్చ స్తిమిశత్రు స్తిమింగిలః. ౫౧
 తద్భేదో హస్తమకరోన్మధస్యా ద్వారణపాశకః,
 గ్రాహస్తం త్రస్తంతునాగ స్తంద్ర శ్చామోఘతంతుకౌ ౫౨
- 105 నక్రే తు కుంభీ కుంభీరో గోముఖశ్చ మహాముఖః,
 తాలు జిహ్వా శృంఖ ముఖ ఆలాస్య స్తద్వింబు సూకః. ౫౩
 ఉన్ద్రస్తు జలమార్జారః పారిపరకులోవశీ,
 శింశుమార స్తద్వింబుకపి రుష్ణవీర్యో మహావసః. ౫౪
 అసిన్హవోన్బులూకీ స్త్రీ వీరలస్తు మహార్ముపః,
- 110 త్రయీ తు కంబుశృంఖోన్ద్రిస్త్రీ సుగ్రీవో మధురస్వనః. ౫౫
 త్రిరేఖ షోడశావర్తస్స తు శంఖనఖోన్ద్రికః,
 ముక్తా స్ఫోటోన్ద్రి మందూకీ శుక్తి ర్ముక్తా తు మాక్తికమ్,
 ముక్తాఫలం శౌక్తికేయం గంగేష్ఠిః కటశర్కరా,
 శంబూకః తుల్లకశ్శృంఖః కపర్దస్తు వరాటకః. ౫౬
- 115 స్త్రీచూర్ణి రథశుక్తిః స్నాన్ద్విర్నా మా దీగకోశికా,
 జలూకా తు జలాలోకా సుక్తా భూమ్ని జలౌకసః. ౫౭
 యాజలౌకా తృణచరీ సా స్యా త్రూజలాయకా,

గంధూపదః కించులుకో భూలతా తత్ప్రియా శిలీ. ౧౯
 స్థలే కరినరాశ్వాద్యా యావన్తస్సన్తి జన్తవః,
 120 తేజవేఽపి తదాఖ్యాః స్యుర్జలపర్యాయపూర్వకాః. ౬౦

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యాం పాతాలకాణ్డే సరీసృపాధ్యాయః.

జలాధ్యాయః

సలిలం మలిసం తోయం మరులం మేఘజం కతమ్,
 నీరం వారి పయోఽంభోఽర్థో మేఘపుష్పం కులీనసమ్. ౧
 పానీయం జీవనీయం కం జలమంబూదకం దకమ్,
 విషం పాథోఘనపదం భువనం జీవనం వనమ్. ౨

౪ వార్షపుంసి స్త్రియో భూమ స్యాపో ఘనరసః పుమాన్,
 వల్లూగం తు సితం తోయ మతిక్షారం తు కిష్టిమమ్. ౩
 కాచిమం స్యాదతిస్వచ్ఛ మూతం కలుషమావిలమ్,
 శీతలం స్వాదుని జలే ద్రాగ్భృతం తత్ క్షణోద్భృతమ్. ౪
 జలాశయా జలాధారా స్తేత్విగాధ జలాప్రదాః,

10 ఆఖాతం దేవఖాతే స్యా త్పుష్కరిణ్యాం తు ఖాతకమ్. ౫
 ఆధారస్తు తటాకోఽస్త్రి కాసార స్సృశీ సరః,
 ఆవాహణో దీర్ఘి కావాషీ వేశస్త స్త్వల్పపల్వలే. ౬
 అంధురభః ప్రహిః కూప శ్చుండీ చౌండశ్చ చూతకః,
 అవఖాతస్తు క్షీర్ణః స్యా దుత్క్లిష్టశ్చ పురీస్త్రియామ్. ౭

15 వికిరః స్యా త్కీర్ణజల ఉద్భిరస్తు జలోద్గమః,
 పీనాహస్తు స్త్రియాం నేమిః కూపస్య ముఖబంధనమ్. ౮
 ఆహావశ్చ నిపానం చ కూపపార్శ్వ జలాశ్రయః,
 ప్రదరస్తూ దపానోఽస్త్రి బద్ధాంబు సోతసో భృతమ్. ౯
 ఆవాలమాలవాలం స్యా త్సేతౌ వారణ సంవరా,

20 ఉదధి స్యాగరోఽపారో జలరాశి రపాంపతిః. ౧౦
 రత్నాకరో జలనిధి స్సముద్రో మకరాలయః,
 ఉదన్వా న్వరుణావాస స్సరిణాం పతిరపృతిః. ౧౧

సరిత్పతిరకూపారః పారావారోఽబ్ధి రక్షణః,

మితద్రు స్సంవరః పేరు స్తస్మిభీ స్తంభి ర్మహోదధిః. ౧౨

25 కూలోఽస్య వేలా మర్యాదా పూర్ణి ర్వేలాంబువర్ధనమ్,

డిండిరోఽంబుకఫః ఘనో బుద్బుదస్థాసకౌ సమా. ౧3

భంగ స్తరంగోవీచిః స్త్రీ తస్మిన్ స్త్యేవ మహాత్యవణ్,

ఊర్తిః కల్లోల ఉల్లోలో లహర్య త్కలికేతి చ. ౧౪

పోహిత్థం తు ప్రవహణం పోథశ్చాప్యథమంగినీ,

30 నౌ స్తరి స్తరణీ వేటి ద్రోణీ కాష్టాంబువాహినీ. ౧౫

ఉడుపం తు ప్లవోభేల ఆరోహ్యోఽసౌ తరండకః,

నేనిపాతా స్త్వరిత్రాణి పోలిందాస్తు ఫులిందకాః. ౧౬

కన్దం పృష్ఠ సితారిత్రం నౌశిరో మంగ మస్త్రీయామ్,

నావోదండః క్షేపణీ స్త్రీ కూపస్తు గుణవృక్షకః. ౧౭

35 ఆతస్తరపణ్యం స్యా త్సేకపాత్రం తు సేచనమ్,

సాంయాత్రికః పోతవణిక్ పోతవాహా నియామకః. ౧౮

కర్ణధారస్తు నిర్యామో నావారోహస్త నావికాః,

అగాధమతలస్పర్శ మస్థానం చ గభీరకమ్. ౧౯

గంభీరం చాథ నౌతార్యం నార్యం స్యా త్తే నవ త్రిషు,

40 ఘట్టోఽవతార స్తీరోఽస్త్రీ ప్రణాల్కక్షీ పయోవహా. ౨౦

సరణీ హరణి ద్భాణి ర్నిర్గమద్వారి తు భ్రమః,

ఉద్భాటనం ఘటియంత్రం పాదావర్తోఽర ఘట్టకః. ౨౧

నదీ ప్రోతస్వినీ కుల్యా స్తవస్త్రీ నిమ్నగా సరిత్,

హిరణ్యవర్ణా గిరిజా రోధోవక్త్రా పయస్వినీ. ౨౨

45 తరంగిణీ క్షైవలినీ తటినీ హడినీ ధునీ,

అభౌ కూలం కమాసింధు రాపగా వాహినీ వహా. ౨3

- త్రిస్తోతా జాహ్నువీ గంగా దేవసింధు స్త్రిమార్గగా,
భాగీరథీ విష్ణుపదీ స్వర్వాపీ హరశేఖరా. ౨౪
ధర్మద్రవీ త్రిమార్గా చ పాతాలే భోగవత్వసా,
50 యమస్వసా తు యమునా కాలింద్య ర్కాత్త జాయమీ. ౨౫
నర్మదా స్యా త్సోమభవా రేవా మేఖలకన్యకా,
బాహుదా త్వర్జనీ సైతా శ్యామాంగీ సైతవాహినీ. ౨౬
తాపీ తు తాపినీ వైబ్యా చంద్రభాసా తు చంద్రికా,
శతద్రూస్తు శుతుద్రీస్యా ద్విపాశా తు విపాత్ స్త్రియామ్.
55 గోదావరి తు గోదాస్యాత్ కావేరీ త్వర్ధ జాహ్నువీ,
శరావతీ వేత్రవతీ తుంగభద్రా సుస్వతీ. ౨౭
తామ్రపర్ణి కృష్ణవర్ణా గోమత్యాద్యాశ్చ నిమ్నగాః,
నదః సరస్వాన్ భిద్యోద్ధ్యా కుల్యాకర్షాః కృతానదీ. ౨౮
వేణీర్ధారా ప్రవాహశాఖా పూరస్తు జలబృంహణమ్,
60 చక్రాణి పుటభేదాః స్యు ర్వాప ర్తః పయసాం భ్రమః. ౩౦
జలోచ్ఛాన్వాసాః పరీవాహః కూపకాస్తు విదారకాః,
సంఘేద్యం సంగమోనద్యో స్సంభేదోఽప్యథరోధసి. ౩౧
తీరం కూలం ప్రపాతశ్చ ప్రాంతే కచ్చస్తతీ త్రయీ,
పారావారే పరాత్ర త్యే కూలేపాత్రం తదంతరమ్. ౩౨
65 ఆస్త్రీద్వీపాంతరిపంక్తి పులినం తజ్జలోత్థితమ్,
సైకతం నీకతాప్రాయం నీకతా భూమ్ని వాలుకాః. ౩౩
ఉత్పలం స్యా త్కువలయం కువేలం కువలం కువమ్,
నీలోత్పలం తు కందోష్ఠం కంధోబ్జం కన్ధభూషణమ్. ౩౪
ఇందివరం చ నీలాబ్జం రక్తపాణికముత్పలే,
70 వరోత్పలం తు కల్పారం సౌగంధికశిశుప్రియే. ౩౫

కంసోత్పలం విగంధిస్యా ద్వనజం వన్యకం జలే,
పద్మోఽస్త్రీ పంకజం కంజం కువిలీనం సరోరుహమ్. 3౬
సరసీజం సరసిజం సారసం సరసీరుహమ్,
సరోజమబ్జ మప్పుష్ప మరవిందం మహోత్పలమ్. 3౭

75 సహస్రపత్రం నలినం శతపత్రం కుశేశయమ్,
బిసప్రసూనం రాజీవం నిర్దేపం బిసనాభిజమ్. 3౮
పంకేరుహం తామరసం కమలం దారదోలకే,
రక్తే తు పద్మే కంఠాలం బిసఖండమధోఽంబుజమ్. 3౯
చారునాలం కోకనదం శ్వేతే తు శుచిర్నికమ్,

80 పుండరీకం మహాపద్మం పవిత్రం పుణ్యగంధిమ్. ౪౦
శ్రీపుష్పం స్వర్ణరాజం చ కుముదం గర్దభాహ్వయమ్,
గంధసోమం కుముచ్చంద్రం కైవలం చాథలోహితే. ౪౧
అస్తిన్ కోకనదం జారం సునాలం రక్తకుండలమ్,
కరహట శ్శిఫాకందం నాలానాలమథ త్రిషు. ౪౨

85 మృణాలీ శతపర్వశ్రీ బిసం చ నలినీపురః,
బిసినీ పద్మినీ త్యాద్యాః పద్మస్తంభే సరస్యపి. ౪౩
భవేత్పుటకినీ పద్మ స్తంబమాత్రే ప్రకీర్తితా,
కుముద్వతి కుముదినీ శాలూకం కందమాత్పలమ్. ౪౪
సంవర్తికానవదలం పక్ష్యక్షీ కుసుమచ్ఛరః,

90 కింజల్కః కేసరో న స్త్రీ బీజకోశో వరాటకః. ౪౫
కర్ణికా కర్ణికం చాథ పద్మాక్షం పద్మకర్కటీ,
హతః కుంభీ వారిషర్ణి కించోల స్త్వంగలోద్యుతః. ౪౬
శుక్లకారం తు కృసరం వృష్యకందం కశోరు చ,
శృంగాటకస్తు గరులో దంతబీజ స్త్రికంటకః. ౪౭

95 క్షీరబీజం క్షీరశుక్ల స్తప్నతోజలకంటకః,
 చిచోటికా స్యాదవకా స్వాదుముస్తాగరోలికా. ర౮
 శైవలో జలశూరః స్యా దవకాజలనీల్యపి,
 శైవాలం చాథ శేవాలం చూర్ణాభం లోహితం జలే. ర౯

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యాం పాతాలకాణ్డే జలాధ్యాయః.

పురాధ్యాయః

- పుర్యనా నగరీ పూః స్త్రీ స్థానీయం నగరం పుటః,
 పుర్యాశ్శాఖా పురీగృహ్య పురేఽల్పేభేట మస్త్రీయామ్. ౧
 గ్రామః పర్యవసన్నిభ్యః ప్రతేశ్వనసథః పరః,
 స్థానీయంతుమహాగ్రామోగ్రామాఃతుద్రాః పరేక్రమాత్.
- 5 స్యుః కర్వేటం కర్వటికం కార్వటం నృంగపట్టనే,
 కర్వటోఽస్త్రీ ద్రోణముఖం పట్టనం పుటభేదనమ్. 3
 పత్తనం చాప్యథానృంగే నృంగోద్రంగం వివేశికా,
 కటకోఽస్త్రీసంవాసః స్కంధావారశ్చ రాజధానీస్యాత్. ౪
 శిబిరం మార్గనివేశో గ్రామార్థే వాటకోఽస్త్రీస్యాత్,
- 10 సాకేతం స్నాదయోధ్యాయాం కోసలానందినీతి చ. ౫
 ద్వారకా తు ద్వారవతీ మధురా తు మధూషికా,
 మధురా తు మధూమఘ్నా కౌశం తు స్యా త్కుశస్థలీ. ౬
 వారాణసీ శివపురీ వారణాస్యపి కాశికా,
 మిథిలా పూర్విదేహేషు కన్యాకుబ్జో మహోదయః. ౭
- 15 హస్తినీ హస్తినపురం నాగాహ్వం హస్తినాపురమ్,
 అథాస్త్రీ ఖండవప్రస్థం జయస్తి పురమాహుకమ్. ౮
 అవస్తి స్యాత్తక్షశిలా కాకుందీ వారణావతమ్,
 దేవీకోట్టః కోటివర్ష మాహిష్టశ్యాం వృకస్థలీ. ౯
 గ్రామాది భూమిర్వాప్స్వస్త్రీ సందంశస్త్వప్యకోణభూః,
- 20 బ్రహ్మస్థలీ వాస్తుమధ్యం బ్రహ్మధారా తదంతభూః. ౧౦
 ప్రశస్తా వాస్తు భూమిర్యా ప్రవీరా నందినీ చ సా,
 సీమా తు స్త్రీ...మర్యాదా గ్రామసీమోపశల్యకమ్. ౧౧
 అంతరం గ్రామయోక్తధ్య ముపఘ్నం త్వంతికాశ్రయః,

- పర్యంతభూః పరిసరః కటో గ్రామేయకః పునః. ౧౨
- 25 గ్రామీణం చ త్రిషు గ్రామ్యే గ్రామధాన్యం తు భేటకమ్.
భేయం తు సరిభాథస్త్రీ వపుః ప్రాకారమూలికః. ౧3
- ప్రాకారో వరణస్సాలః ప్రాచీనన్వేష సచ్చదిః,
ఆవేష్టకస్తు వాటోఽస్త్రీ వివృతశ్చ వృతి దుమైః. ౧౪
- వారికూటో హస్తీముఖో నగరద్వారకుట్టకే,
30 గోపురం తు పురద్వారం దిక్తు నిస్సారణం ముఖమ్. ౧౫
- రథాప్యప్రతోలీ విశిఖా పుష్పరథ్యా తు దర్శనీ,
రాజమార్గే సంసరణం శ్రీఘంటాభ్యాం పథః పరః. ౧౬
- సవనపురి దిక్షార్థో వాహనీచోపవిష్కరమ్,
అగారం భవనం ధామనస్తుం వస్త్యం నికేతనమ్. ౧౭
- 35 శయ్యం నివసనం సద్దబుందిరం వేళ్ళమందిరమ్,
నికార్యవాసా వసథ నికాయ్య నిలయాలయాః. ౧౮
- ననోదవసితం న స్త్రీ గేహం పుం భూమ్ని వాగృహమ్,
మహాకీర్తనమోకశ్చ కేతరం కేతనం క్షయః. ౧౯
- ఆథర్వణం శాన్తిగృహ మాస్థానగృహ మింద్రకమ్,
40 వాసాగారం తల్పగృహ పరిష్టం సూతికాగృహమ్. ౨౦
- కుప్యశాలా తు సంధానీ పక్షిశాలాకునాలికా,
చతురం హస్తీనాం శాలా వాజిశాలా తు మందురా. ౨౧
- సందాననీ తు గోశాలా హవిశ్శాలా విషాణికా,
ఆవేశనం శిల్పిశాలా తంత్రశాలా తు గర్జికా. ౨౨
- 45 కుంభశాలా పాకపుటీ చిత్రశాలా తు జాలినీ,
సంవాసనం కర్తశాలా ప్రపా పానీయశాలికా. ౨3
- వేశనీ ముఖశాలా చ పక్షశాలా తు పక్షకః,
తైలిశాలా యన్త్రగృహం పోటకీ కటకీ చ సా. ౨౪

- ఇతుపీడన యస్త్రస్య శాలికా త్వితుసూనికా,
50 వపనీస్యా త్థకుటీ శిల్పాచాప్యథకుండనీ. ౨౫
క్షణాబుశాల్యాశ్రమే తు పర్ణశాలోటజోఽస్త్రియామ్,
చతుశ్శాలం సంజవనం సత్రశాలా శుభాస్థలీ. ౨౬
మతావసఖ్యా ఛాత్రాది వాసో వేంతం విటాశ్రయే,
కుటీరస్తు కుటీ పల్లి క్షేత్రపల్లి తు గర్గరీ. ౨౭
55 సన్నాప్యసపల్లి నిర్వీరా మంటపోఽస్త్రి జనాశ్రయః,
దేవతాయతనం చైవ విహారో లయనాలికః. ౨౮
సాధోఽస్త్రి సుధయా శ్వేతం మేటో హర్ష్యం చ మాలికా,
తదేవ రాజ దేవానాం స్యా త్ప్రసాదః ప్రసాదనః. ౨౯
రాజవేశ్మోపకర్యా స్యా దుపకార్యోపకారికా,
60 స్వస్తిక స్పర్శతోభద్రో నంద్యావర్తాదయోఽపి చ. 3౦
పిచ్ఛందకా రాజధామ్నాం సన్ని వేశో నికర్షణమ్,
కూటాగారం తు వలభీ నిరూహా మత్తవారణమ్. 3౧
కుట్టిమోఽస్త్రి బగ్ధభూమిః శోద్రంగస్తుతమంగకః,
ఇంద్రకోశోఽప్యథోమంచ ఉద్ధాతో దుందురోఽపి చ. 3౨
65 వేశ్యాగృహే శాయమానం తత్రైవం కేలిమండపే,
అట్టాలయోఽట్టః త్మోమోఽస్త్రి తలిన్యట్టాలికే సమే. 3౩
చంద్రశాలా శిరోగేహం పణికస్తు పణిగృహమ్,
ఆపణస్తు నిషద్యా స్యా న్నాటకో లవణాపణః. 3౪
సంవాసో విపణిః పణ్యవీధీహట్టస్తు పణ్యభూః,
70 అవాలిర్హట్టవేశ్మలీ వేశో వేశ్యా జనాశ్రయః. 3౫
అవరోధః పరావిధ్ శ్శుద్ధాన్తోఽస్తః పురం వృషమ్,
అంకణస్త్రజరం చారం వేదికా తు వితర్దికా. 3౬
కుడ్యోఽస్త్రి భిత్తికా కంఠావ్యేషాకం త్వంతరాస్థికమ్,

- నీవ్రం వలీకం చోలాన్తే చోటోఽస్త్రీ పటలం ఛదిః. 32
- 75 సంధిస్తు కుడ్యఛదిఃః కావాతాయని కాకలా,
అపశాలా తు సంహారీ విటకా తు విటాటికా. 3౩
- గోపానసీ తు వలభీ ఛాదనే వక్రదారుణి,
వేశ్తస్థూణా గృహస్థూణ ముబ్బస్థూణా తు పాదికా. 3౪
- మేఢీ తు పాదికాశీరే స్థూణాశీరే శిలీ శిలా,
80 నాసా ధారకదారు స్యా త్పాలికావ్రం తు ధారణా. ౪౦
- కోణప్రతిగ్రాహి శిరోవిష్టభిః సమాధకమ్,
సూకరితూ పరిస్థూణా సంధికావ్రం తు వాసికమ్. ౪౧
- ద్వాః స్త్రీద్వారం పక్షకం తు పక్షద్వారం ఖడక్కికా,
తోరణోఽస్త్రీ బహిర్ద్వారం ప్రచ్ఛన్నద్వారమాంతరమ్.
85 కవాటం ద్వారబంధోఽస్య ధారకే వ్యాఘ్రకోఽస్త్రీయామ్,
ఉత్తరాంగం త్కూర్వదారు ద్వారస్థైరంగడకః పునః. ౪3
- గృహవగ్రహణీ దేహాల్యమరో దుంబరోబురా,
సట్టం సఙ్కటీ తతస్పర్శ్యే వృకవాలా పరాలినీ. ౪౪
- నాసా తు ద్వారకథోదారు శిలానాసావిధారిణీ,
90 ప్రఘూణ ప్రఘూణా లిందాః పిండకోఽలిందవాసనా. ౪౫
- బహిర్ద్వార ప్రకోష్ఠేస్య గృహశ్రేణీ తు వీధికా,
అథ త్రయశ్చాః వాటోఽపి కువాటోఽప్యరరం నపుమ్. ౪౬
- పార్శ్వద్వయస్థం తద్యగ్ మనీరితి నిగద్యతే,
విష్కంభకోఽస్య గుడకో ద్రుమశోఽప్యగ్లా న పణ్. ౪౭
- 95 సూచి స్త్యయోఽర్థలైషాచి ద్వారోర్ధ్వతూర్ధ్వసూచికా,
మర్కటా మర్కటీహూచీ విష్కంభామథాం కుటః. ౪౮
- సాధాణీ కుంచికా చ ద్వారబంధం తు తాలకమ్,
ఏతస్యోద్భూతం యన్త్రం తాల్యపి ప్రతితాల్యపి. ౪౯

- అగ్రలం ద్వారపటలం విదండ స్తద్వగలా త్రయీ,
 100 అస్త్రీ తు ఘర్షరోఽట్టాదే రథోద్వారకవాటికా. ౫౦
 గర్భాగారోఽపవరణో భ్రమంతో గృహణోఽల్పకః,
 ఆరోహణం స్యాత్సోపానం నిశ్రేణిస్త్యధిరోహణీ. ౫౧
 కోణాశ్రౌ నిర్వణి ర్మక్షీ స్త్రియోఽశ్రిస్త్రక్షోటయః,
 సమూర్జనీ శోధనీ తన్వలేఽవకర సంకరా. ౫౨
 105 దంతికా నాగదంతాః స్యున్లంగనీ వస్త్రధారణీ,
 కపాతపాలీ స్త్రీ సస్త్రీ విటంకోఽథ గవాక్షకమ్. ౫౩
 వాతాయనం గవాక్షశ్చ రసచత్వాం మహానసమ్,
 ఉద్ధానమశ్మంతమధిశ్రయణీ చుల్లిరంతికా. ౫౪
 హసన్త్యంగారశకటీ హసన్త్యంగారధాన్యసి,
 110 పితరస్థాల్పఖా కుంభిః పిథానం స్యాదుదంచనమ్. ౫౫
 కటాహః కర్పరోలట్వో మణికః స్యాదలింజరమ్,
 భాగ్రీష్టః పుంస్యంబరీపోఽస్త్రీ కందుర్నాన్వేజనీస్త్రీయామ్.
 ఋచీషం పిష్టపచనం మల్లోమల్లీ చ కోశికా,
 వర్ధనీ తు గలంత్యాలుః కర్కరీ కకరోఽపి చ. ౫౬
 115 భృంగారో హేమకరకః కరంకోనాలికేరజః,
 నిపోఘటః కుటః కుంభః కరీరః కలశీత్రయీ. ౫౭
 ఘటిపారీకపాలీ తు త్రయీ ఘోలశ్చకర్పరః,
 శాలాజిరో వర్ధమాన శ్మరావోఽస్త్రీ దృతిస్తునా. ౫౮
 ఖల్వం క్షీణే చర్మమయీ త్వాలుః కరకవర్తికా,
 120 స్నేహపాత్రం కుతూః కృత్తి నైస్సవాల్పా కుతుపః పుమాన్.
 అవగాహణో జలద్రోణి రుష్మికా కాంచికాదిభృత్,
 భద్రకుంభః పూర్ణకుంభః స్థాలం స్యాత్కాంస్యపాత్రకమ్.
 భండమావపనేఽనుత్రం భాజనేపాత్రమిత్యభే,

- చర్మకోశం తు కలలం కరాలం తరలం చ తత్. ౬౨
- 125 వేటకః పిటకః వేటా మంజూషాసా తు చర్మణా,
వృతాతరిః స్త్రీ తమతో వస్త్రకోశం కరోటకమ్. ౬3
- సూతః ప్రసేవకోఽథస్యా త్సముద్గ స్సంపుటః పుటః,
ధాన్యకోష్ఠే కుసూలోఽథ కండోలః పిటకః పిటః. ౬౪
- ప్రసోఫటనం శూర్పమస్త్రీ సస్త్రీతితడచాలనీ,
130 అయోని ద్దుసలోఽస్త్రీస్యా దుదూఖలములూఖలమ్. ౬5
- ప్రసోఫటనం తు పవన మవఘాతస్తు కండనమ్,
ఫలీకృత స్తండులః స్యాద్ధాన్యానాం తు తుష స్త్వచి.
శంబూకాస్తు కణాస్సూక్ష్మా స్తండులస్య తు యోమలః,
శంబూకః కండనం చాసౌ జ్యేష్ఠాంబు తు తదంబుని. ౬౭
- 135 గోధూమచూర్ణే శమితా చిక్కసోయవచూర్ణకే,
పృథుక శ్చిపిటోలాజాః పుం భూమ్ని పరివారకః. ౬౮
- ఖడికా తు గుడాన్యాఽథ్య లాజస క్తుషు తర్బణమ్,
సుస్విన్న భృష్టమృదితా ఉత్కుంచః కల్మషిండికాః. ౬౯
- పిండిర్నా పిష్టధానాది చూర్ణే గౌడీ తు మర్శరా,
140 ఉలుంబం బుంబికా బుంబీ చతుష్యాస్స క్తవః కణాః. ౭౦
- యేఘృతాదియుతా మథః కరంభో దధిస్తవః,
ధానాః స్త్రీయో భృష్టియవా దారపత్రస్తు పోలికః. ౭౧
- పూపస్తు పిష్టకోఽపూపః కోకుందాః పిష్టపిండికాః,
ఉత్కరికాచూర్ణపూశే కుల్తాషా యవపిష్టకాః. ౭౨
- 145 శమితాత్వమ్ దుద్ధార్ద్రా పక్వాఖండే ఘృతోత్తరే,
సంయావోఽయం యుతశ్చూర్ణైః ఖండైలామరిచార్ద్రకైః.
క్షీరాఽథ్య శ్శమితాపిండో ఘృతపూరో ఘృతేశృతః,
ఘనక శ్శమితా శుక్లా ఘృతపక్వాల్పశర్కరా. ౭౪

- శఘ్నలీ త్వాయతా పిష్ట గుడతైల తిలైః కృతా,
 150 జీవనాన్నాశనాం ధాంసీ కూరం భక్తం ప్రసాదనమ్. ౭౫
 పాజోవాజోఽప్యోదనోఽస్త్రీభిసాస్త్రీదీవిర్నపణ్,
 పున్నపుంసకయోశ్చైరం కరమూహూర్య మిత్యపి. ౭౬
 దగ్ధాన్నం భిస్సటా ఝిల్లీ పరమాన్నం తు పాయసమ్,
 త్రైరేయీ చాథ మండోఽస్త్రీ రసాగ్రోఽథకరోటికా. ౭౭
 155 య్యాగుల్యాస్యా దనాన్లూయాం య్యాగులీమండికాసమే,
 మాసరాచామనిస్సావ ప్రస్తావా భక్తమండకే. ౭౮
 వాట్యమండో యవైర్భృష్టైర్దాజమండోఽన్వితార్థకః,
 తిలతండులమావైస్తు త్రిరసాకృపరా త్రయీ. ౭౯
 యవాగూరుష్ణికాశ్రాణా పిచ్ఛాసా తు ఘనాద్రవా,
 160 విలేపీస్యా ద్విలేప్యా చ సావేయాతరణాన్యథా. ౮౦
 ఖలిః స్త్రీ తండులైః పిష్టైర్జలేపక్వా ఘనద్రవా,
 సావీరం కాంచికం కుండ మారనాలం గృహోదకమ్. ౮౧
 అవన్తిసోమం రక్షోఘ్నం శుక్తాభిఘతకుంజలమ్,
 గోలకుల్కాపసంధానా న్యోదరోమధురానపణ్. ౮౨
 165 తద్ధాన్యయోని ధాన్యాన్లుం తుషాంబు తుష సంహితమ్,
 మూలకాద్యై స్సంహితేస్యాన్తులకాది సుతం సనా. ౮౩
 మూలకచ్ఛదసంధానం శిండాకీ స్వాదుసుద్రవా,
 యన్నస్త్వాది శుచాభాండే సత్కౌద్రగుడకాంచికమ్. ౮౪
 త్రిరాత్రం ధాన్యరాశిస్థం తచ్చుక్తం శుద్ధమిత్యపి,
 170 నిష్ఠానం తేమనం తచ్చ వ్యంజనం స్యాద్భృతాది చ. ౮౫
 సూపోఽస్త్రీ ప్రహితం సూదోఽప్యృపదంశోఽపదంశకః,
 స్త్రీపక్వభృష్టే భదటా సగుడాద్యోషణైః పునః. ౮౬
 వేశవారః పిష్టమాంసే పక్వేభూతిస్తతోఽన్యథా,

- రసకో మాంసనిష్కాశః పిష్టమాంసకృతో రసః. ౮౭
- 175 సోరావాసో నిల్ల వణః పరిశుష్కం పునర్భుతే,
సిక్త్వా మాంసం మృదూష్టాంబు పక్వం యుక్తం కణాదిభిః,
ఉత్తప్తం శుష్కమాంసంస్యా ద్వల్లురాత్రయ్యథస్త్రియాం
వేళిశ్శుంఠః పిచిండస్తు నిక్తతోఽవయవః సశోః. ౮౯
- శాకోఽస్త్రీ హరితం శిగుః స్త్రీతన్నా లే కడంబకః,
180 కందమస్త్రీ మూలసస్యం వేశవార ఉపస్కరః. ౯౦
లేహ్యాం వేయం చ చూష్యం చ ఖాద్యమాస్వాద్యమిత్యపి,
పంచామృత మిదం స్వాద్యం ముక్త్యాత్వన్నం చతుర్విధమ్.
త్రిష్యాద్రుతా ద్భక్షకారే ద్వా కాందవికపాపికా,
సూపకారే త్వారాలిక సూదాంధసేకవల్లవాః. ౯౨
- 185 గుణౌదనిక సూపాశ్చ లవణో లవణో త్కటః,
పక్వం తు రంధితం సిద్ధం భృష్టం పక్వం వినాంబునా. ౯౩
ప్రణీత ముపసంపన్నం ప్రయస్తు స్యా త్సుసంస్కృతమ్,
శూలాశృతం భరిత్రం చ శూల్యముఖ్యం తు వైతరమ్. ౯౪
సర్పిష్కదాధికాద్యంస్యాత్ సర్పిష్కాది సంస్కృతే,
190 శీనం స్త్యానం శృతం పక్వం విలీనం నిద్రుతం ద్రుతమ్. ౯౫
తక్రం కపిశ్ఛాం గేరీ మరీచాజాజిత్రైకైః,
యత్పక్వం గుడజూషోఽసావలకాంబలికోఽపః. ౯౬
దధ్యన్లౌ లవణస్నేహ తిలమాష విపాచితమ్,
అపక్వ తక్రం సవ్యోష చతుర్జాతగుద్దార్దకమ్. ౯౭
- 195 సజీరకం రసాలః స్యా న్నాజితా శిఖరిణ్యపి,
సా జాజీ డాడిమ వ్యోషం పశేధృష్టం చ సట్టకమ్. ౯౮
బలకం స్యా ధృడక్షీరం యమకం త్రైలసర్పిషీ,
త్రిస్నేహం త్రైస్మృతం మార్జా చతుః స్నేహం వసాన్వితమ్. ౯౯

- మధుసర్విశ్చ మిధునం యూషోఽస్త్రీయూః పుమాన్ రనే,
 200 పరివేషణం వగ్ధనం చ ప్రతీచ్ఛాపతతోగ్రహాః. ౧౦౦
 కబలః కబతో గ్రాసో గుడః సింహో గుడేరకః,
 గంధోరశ్చ గంధోలశ్చ చక్షుణం చూషణం రదైః. ౧౦౧
 జగ్ధిస్తు నిఘసోన్యాదో లేసోఽస్య భ్యవహారవత్,
 ప్రత్యనసానమశనం భోజనం జేమనాదనే. ౧౦౨
 205 స్వదనం పరిపత్రం చ సగ్ధిః స్త్రీ సహభోజనమ్,
 చూషణం తు రసాదానం జిహ్వాస్వాదస్తు లేహనమ్. ౧౦౩
 ధీతిస్తు ధయనం పానం జక్షాఖాదనభక్షణే,
 కాషం నికామం పర్యాప్తం ప్రకామం చ యథేష్పితమ్.
 పర్యాప్తం తు పరిత్రాణం హస్తవారణమిత్యపి,
 210 తృప్తిస్సుధా చ సౌహిత్యం తృప్తం తు సుహితం త్రిషు.
 కరంబస్సేకమిత్రాన్నే ఫేలాపిండేధికోఽఙ్గితే,
 ఖండపక్కుట ముద్వేగం తాంబూలం ముఖభూషణమ్.
 అంబలోర్లం చర్వితేఽస్య చూర్ణేఽస్య త్వంబలా రనే,
 కరంగో వేడాదికృతే పూగతాంబూలభాజనే. ౧౦౪
 215 స్యాత్పూగాపవనీ గస్త్రీ కర్తవ్య ద్వేగకర్తరి,
 భవేత్ తురసముద్గంతు త్రిష్వాక్ష్ణకకంధకే. ౧౦౫
 ఆస్త్రీ తు పుస్తకం సిందూరాదేర్ధావభాజనే,
 చాతురీకం త్రిషుభవే చ్చందనద్రవభాజనే. ౧౦౬
 నాగవల్లి పలాశానాం తైలాక్తానాం రసాతలః,
 220 నిషానం వీతకం ప్రోక్తం చంద్రమందారచూర్ణధృత్. ౧౦౭
 వీరస్నా కాయా తు శర శలాకాయంత్రనితా,
 పాతాన్దము ద్దృహీతాస్యాత్ కబలీ పత్రపంచికా. ౧౦౮
 పరికర్తాంగసంస్కారః కంకతిస్తు ప్రసాధనః,

- ప్రసాధనంస్యా దభ్యంగ సోత్పాతా చ్చురితే సమే. ౧౧౨
- 225 ఉద్వర్తనం తూత్సదనం స్నానం త్వా స్థావ ఆప్లవః,
ఉఽస్పర్శోఽభిషేకశ్చ గోసవ్యం గోమయేన తత్. ౧౧3
సుగంధామలకైః స్నానం య త్తల్లక్ష్మీ నికేతనమ్,
యత్తు సర్వాషధిస్నానం తస్మాంగల్యమలోచకమ్. ౧౧౪
యస్త్పత్తికాంభసాస్నానం దిప్తంచేశనికం చ తత్,
230 ఋషీణాం తర్పణం య త్తత్ కాలకుల్యం కులం చ తత్
నిక్ స్త్రీ షటోఽస్త్రీ సిచయో వాసోవసనమంశుకమ్,
ఆచ్ఛాదనం నివసనం వసితం వస్త్రమంబరమ్. ౧౧౬
చేలం చ తచ్చతుర్థాస్యాత్ త్వేష్టలక్రిమిరోమజమ్,
వాల్కం త్మౌమాదికే వస్త్రే ఫాలే కార్పసవాదరా.
235 కాశేయం కృమికోశోఽఘ్నేరాంకవం మృగరోమజే,
పత్రోఽర్ణం ధౌతకాశేయం మహామూల్యం మహాధనమ్.
ఆగ్నిగౌచం వక్రవల్లి పదే వజ్రాం శుకం తిథా,
రాజావర్తం చిత్రపటే రాజనరో నవశ్రియామ్. ౧౧౯
అహితం నిష్పృవాణిః స్యాత్ తంత్రకం చ నవాంశుకే,
240 నివీతం ప్రావృతే ధౌతయుగ్లం తూర్ణమనీయకమ్. ౧౨౦
ఆప్రపదీనం ప్రపదవ్యాపి వాల్కాదయస్త్రీషు,
అంతరీపోపసంవ్యాస పరిధానాన్యథోఽంశుకే. ౧౨౧
చండాతకం వరస్త్రీణాం స్యాదర్ధోరుకమంబరమ్,
సంవ్యాసముత్తరీయం త్మౌమం సూక్ష్యం దుకూలం స్యాత్.
245 వైకత్స్యం తు బృహతికా ప్రావారశ్చోత్తరాంసగః,
చంద్రోదయ ఉల్లోచః కదరశ్చాంద్రాతపోవితానోఽస్త్రి.
మశకహరీ తు చతుష్కీ శిరసి సిగుష్ణీషమస్త్రీస్యాత్,
కాండపటః స్యాదపటీ ప్రతిసారా యవనికా తిరస్కరిణీ.

- దూష్యం స్థులం పటకుటీ గుణలయనీ కేణికా తుల్యః,
 250 నాలకం నలకం చాపి నలికం చేత్యపిత్రయః. ౧౨౫
 పర్యాయా ధనురాదీనాం కవచే ప్రాణినామమీ,
 నిచోలః ప్రచ్ఛదపటో వరాసీ స్థూలశాటికా. ౧౨౬
 చోలీ తు శాటికా శాటో వరకోఽస్త్రీ ద్విఖండకః,
 నిశాతో హిమసంపాత త్రాణో జీర్ణో పటచ్చరమ్. ౧౨౭
 255 నిచోలః కంచుక శోచలః కూర్పాన శ్చాంగికోఽస్త్రీయామ్,
 చీవరం భిక్షుసంఘాతీ కంథాకంధటికీ సమే. ౧౨౮
 కక్ష్యాపటస్తు కౌపీనం సమారల్లక కంబలౌ,
 విశాలస్త్యా వికారభౌ హస్తీకస్త్రు రోచకః. ౧౨౯
 శాణీ గోణీ చిద్రవస్త్రై శ్చీరం ఖండలమస్త్రీయామ్,
 260 నక్షకః కర్పటో వస్త్రగ్రంథోఽస్త్రీ నీవిరుచ్చయః. ౧౩౦
 కతుః కచో గుహ్యబంధః కక్ష్యాపృష్ఠే కృతోఽంచలః,
 వస్త్రాంత స్త్వంచలోవస్తి స్త్వక్షీభూమ్ని దశాన పణ్.
 పుష్కలస్తుంబికా చాథ ప్రాంతత్రసరకేసరాః,
 ఆకల్పవేషా నై పథ్యం ప్రతిక్త ప్రసాధనమ్. ౧౩౧
 265 అలంకారస్త్యా భరణం భూషణం మండనం పునః,
 విభూషణం పరిమార్కః కర్ణికా కర్ణభూషణమ్. ౧౩౩
 ఉత్తీష్టికా తు కర్ణాక స్తాలపత్రం తు తాలకమ్,
 కర్ణపూరస్తు పుష్పద్యై స్తాడంగో దంతకాదిభిః. ౧౩౪
 వాలికా కర్ణపృష్ఠస్థా కుండలం కర్ణ వేష్టనమ్,
 270 మాళిః కోటీర ఉష్ణీషం కిరీటం మకుటోఽస్త్రీయామ్. ౧౩౫
 చూడామణి శ్శిరోరత్నం స్వస్తికస్తు త్రికోణకః,
 వాలపాశ్శ్యా పారితథ్యా పత్రపాశ్శ్యా లలాటికా. ౧౩౬
 గ్రైవేయకం కంఠభూషా లంబనం తు లలంతికా,

- స్వర్ణైః ప్రాలంబికాధోర స్ఫూర్తి కా మాక్షికైః కృతా.
 274 హోరో ముక్తావలీ స్త్రీస్యా త్తద్భేదా యష్టిసంఖ్యయా,
 దేవచ్ఛందశ్శతం సాష్ట మింద్రచ్ఛంద స్సహస్రకమ్. ౧౩౮
 తస్యాన్ధం విజయచ్ఛందో హార స్త్యష్టోత్తరం శతమ్,
 అర్ధంరశ్మికలాపోఽప్య ద్వాదశస్త్యన్ధమాణవః. ౧౩౯
 ద్విద్వాదశోఽన్ధగుచ్ఛోఽథ పంచహారఫలం లతాః,
 280 అర్ధహార శ్చతుష్టప్తి ద్గుచ్ఛమాణవమందరాః. ౧౪౦
 ఆపిగోస్తవగోపుచ్ఛా వర్ధమన్ధం యథోత్తరమ్,
 ఏకావల్యనుకంతి చ హారః స్యా దేకయష్టికః. ౧౪౧
 యష్టి స్పృక్షత్రమాల్లై కా స్తవినీశతిమాక్షికా,
 గుడకై ర్మణిసోపానం చాటుకారశ్చ హేమజ్జైః ౧౪౨
 285 హారమధ్య స్థితం రత్నం తరలో నాయకోఽపి చ,
 కేయూర మంగదం భూషా దోర్థాలే కంకణం కరే. ౧౪౩
 ఆవాపకః పారిహార్యం వలయం కటకోఽస్త్రియామ్,
 పాదేఽసౌ హంసకః స్త్రీణా మంగుళీయక మూర్తి కా. ౧౪౪
 సాక్షరాంగులిముద్రాసా త్సుద్రఘంటా తు కింకిణీ,
 290 శింజినీనా తులాకోటి ర్చంజిరో నూపురోఽస్త్రియా. ౧౪౫
 కటిసూత్రం సారసనం మేఖలారశనాఽథసా,
 స్త్రీకట్యాం సప్తకీ కాంచీ పుంస్కుట్యాం శృంఖలాత్రయా.
 స్త్రీచ ర్త్తివర్ణ కాలేపా వనుబోధః ప్రబోధనమ్,
 మార్పిశ్చర్పా చ చర్చిక్యం సమాలంభన మిత్యపి. ౧౪౬
 295 స్థాసకో హస్తబింబః స్యాత్ పత్తిచ్ఛేదాస్తు రాజయః,
 చిత్రం తమాలపత్రం క్లితిలకోఽస్త్రి విశేషకమ్. ౧౪౭
 పత్తిస్తు పత్రకం లేఖా బాహుగండ స్తనాదిషు,
 పత్రాంగులిః పత్రరేఖా సా లలాటే లలాటికా. ౧౪౮

- రాధా శోభా ఛవీరుక్త్విత్ సుషమా పరమా ఛవిః,
 300 త్రిగంధమేలా త్వక్పత్రై స్త్రిసుగంధం త్రిజాతకమ్. ౧౫౦
 చతుర్జాతం తదేవ స్యాన్నాగకేసరకేసరైః,
 సర్వగంధ మిదం నేందు తక్కోలాగరు సింహకమ్. ౧౫౧
 లవంగ పూగ తక్కోల జాతీఫలహిమాంశపః,
 పంచ పంచ సుగంధం స్యాదథ తక్కోల కుంకుమైః. ౧౫౨
 305 కస్తూర్యగరు కర్పూరా స్సుగంధో యక్షకర్దమః,
 యావో ద్రుమామయోఽలక్తో లాఘో రక్తా జతుక్రిమిః.
 కాలానుసార్యం కాలేయం జావకం చాశ్వథ స్రజి,
 మాలాంకిలి రథాపీడే వతంసోత్తం సశేఖరాః. ౧౫౩
 కేశేషు గర్భకం మాల్యం ప్రాలంబం కింతలంబితమ్,
 310 ప్రభ్రష్టకం శిఖాలంబి పురోన్మస్తం లలామకమ్. ౧౫౪
 వైకక్ష్యం తిర్యగురసి స్థితం నిర్దాల్యముజ్ఞితే,
 సంస్కారో గంధధూపాద్యై రపుమానధివాసవమ్. ౧౫౫
 అంజనం త్వక్షి సంస్కారః కజ్జలం ధూమయోని తత్,
 చూర్ణాని వాసయోగాః స్యుః పిష్టాతః పటవాసకః. ౧౫౬
 315 రచనాస్యా త్పురిస్కుంధో భావనా వాసనా సమే,
 అథోపకరణం సర్వం పరిబర్హః పరిచ్ఛదః. ౧౫౭
 వ్యజనం తాలవృంతం స్యాత్ ధవిత్రం చర్మణాకృతమ్,
 ఆలావ ర్తస్తు వస్త్రేణ చామరం తు ప్రక్షీర్ణకమ్. ౧౫౮
 పతద్గ్రహాః పరిగ్రాహా వాలోఽస్త్రిదారుణాకృతః,
 321 ఆసందీ స్త్రి సరిప్రేంఖో దీపవల్లి తు దీపికా. ౧౫౯
 దీపవృక్ష స్తదాధారో దళావర్తి రథస్త్రియామ్,
 వర్తిస్సహమణి ర్ద్దిపాః గిరియక గుడౌ గిరిః. ౧౬౦
 దర్పణో ముకురా దర్పా కందుకో గండుకస్సహా,

- పాదుకా నుపదీనాస్యా దుపాన త్పాదరక్షిణీ. ౧౬౨
- 325 ఉపలాతు దృషత్పుత్రః శిలామాతా దృషత్సమాః,
దర్శిస్తు కంబి స్తర్దూః స్యాత్తజాకా దారుహస్తకః. ౧౬3
విష్టరం త్వాసనం వీతం దారుజం వేత్రజం పునః,
ఆసందీ మంచకః ఖట్వాపాశ్రయో మత్తవారణమ్. ౧౬౪
శయ్యా పర్యంక పల్యంకౌ శయనం శయనీయవత్,
330 ప్రస్తర స్సంస్తర శ్శయ్యా రచితా పల్లవాదిభిః. ౧౬౫
కటః కిలింజో వర్ణస్తు పరిస్తోమః కుఢాత్రయీ,
నమతంచా ప్యాస్తరణం ప్రచ్ఛద స్తూత్తరచ్ఛదః.
ఉపధానం తూపబర్హ ముచ్ఛ్విముపబర్హణమ్,
సంవాపశ్శయనం స్యాః సంవాసోవాసనం సహ. ౧౬౬
335 శయనే శయ సంవేశా పుపశామోఽన్తికేశయః,
పర్యాదే రథపర్యాయాః పరిశాయ స్సమంతతః. ౧౬౭
కామధ్వజః కామోత్సవః శృంగారః కామవిక్రియా,
పరిరంభః పరిష్వంగ ఆశ్లేష ఉపగూహనమ్. ౧౬౮
అలింగన మపి క్రోడీకరణం చాంకపాల్యపి,
340 గ్రామ్యధర్మః కామకేలీ రతిర్నిధువనం రతమ్. ౧౬౯
మేహనం మిథునత్వం చ సమే నిరస చుంబనే,

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యం పాతాలకాణ్డే పురాణాయః.

భూతాధ్యాయః

భూతాని ప్రాణినో జీవా జ.తవో జన్మవోఽంగినః,
పుంసః ప్రాక్ త్రిషుగుల్తాద్య ముద్భిదుద్భిజ్జ ముద్భిదమ్.
స్వేదజాదంశయూకాద్యా సృపశ్వాద్యా జరాయుజాః,
అండజాః పక్షీసర్పాద్యాః పుమాంస్తు పురుషోవృషః. ౨

5 పూరుషోనాఽప్యథ క్షీబః పండష్షంఙో నపుంసకమ్,
తృతీయా ప్రకృతిశ్చాథ పోటా స్త్రీ పుంసలక్షణా. 3
స్త్రీయోషి ల్లలనా యోషా నశా నీమంతినీ వధూః,
వనితా మహిలానారీ తద్భేదాస్తు నితంబినీ. ౪
ప్రతీపదర్శినీ వామా ప్రమదా భీరు రంగనా,

10 అబలా భూమినీ కాంతా కామినీ వామలోచనా. ౫
సుందరీ రమణీ రామా వేణినీ చాన్వితార్థకాః,
కుమారీ కన్యకా కన్యా కించిత్ప్రేధా మహోదయా. ౬
అచిరవృక్షా ధా తు వధూః పతింవరా తు స్వయంవరావర్యా,
కులపాలికా కులస్త్రీ కుల్యాథ సతీ పతివ్రతా సాధ్వీ. ౭

15 స్త్రీవ్యంజనకృతాశ్యామాః చీరిణీ తు సువాసినీ,
ప్రాప్తర్తుర్దిక్కురీ రాకా యువతి స్తలునీ చరీ. ౮
వధూటీ చ చిరంటీ చ ద్వితీయ వయసి స్త్రియామ్,
నైర్విరిణీ ధర్మిణీ పుంశ్చల్యసతీ కులశేత్వరీ. ౯
బంధకీ పాంసులా చర్పా చలానగ్నా తు కోట్టవీ,

20 భిక్షుకీ శ్రమణీ ముండా తీవ్రకోపా తు భామినీ. ౧౦
విప్రశ్నికా త్వీక్షణికా దైవజ్ఞా ప్రశ్నవాదినీ,
కాముకేచ్ఛుః కాముకీ తు వృషస్యస్త్రీ రతార్థినీ. ౧౧

- వరారోహా త్తమా నారీ నైవస్యా న్న త్తకాశినీ,
కామాత్కాంతం యాతియాసా వలినీతాభిసారికా. ౧౨
- 25 అధ్యుధా చాధి విన్నా చ కృతా యస్యా సుపత్నికా,
వీరపత్నీ వీరభార్యా వీరమాతా తు వీరసూః. ౧3
పతిపత్నీ జీవపతి ర్విశ్వస్తా విధవాథ సా,
కాత్యాయినీ ద్వితీయం చే ద్వయః కాషాయ మంబరమ్.
ఉదక్యామలవద్వాసా ఆత్రేయీ పుష్పవత్సవి,
- 30 దజన్వలా చ మలినా స్త్రీధర్మి ణ్మృతుమత్సవి. ౧౪
ఋతుః పుంస్యార్తవం రక్తం పుష్పం చాథానృతు ర్వధూః,
నిష్కలాపన్న సత్త్వా తు స్త్యంతర్వత్నీ చ గర్భిణీ. ౧౬
ఆద్యశీవినా తు సాయాస్యా దద్యశ్వః ప్రసవో స్తుభి,
విజాతా తు ప్రజాతా చ ప్రసూతా చ ప్రసూతికా. ౧౭
- 35 జను ర్జనన జన్తాని జని రుత్పత్తి రుద్భవః,
గర్భాశయో జరాయుః స్యాదుల్బం చ కలలోఽస్త్రియాం.
బాలస్య నాభినాలాయా మమరా కాలినీతి చ,
సూతిమాసో వైజనో జీవతోకా తు జీవసూః. ౧౮
బిందుర్నశ్య త్ప్రసూతిః స్యా దశిశ్వీ శశివర్జితా,
- 40 అవీరా నిష్పతిసుతా కిమిలా బహుసూతికా. ౨౦
కుటుంబినీ తు గృహిణీ పురంధ్రీ మాతృకేతి చ,
వృద్ధాపలిష్ఠీ ప్రాజ్ఞీ తు ప్రజ్ఞా ప్రాజ్ఞా తు ధీమతీ. ౨౧
ఉపాధ్యాయాన్యపాధ్యాయీశూద్రాశ్రీక్షత్రియీతిచ,
ఆచార్యానీచ పుంయోగా దార్యాద్యద్యౌ తు జాతితః.
- 45 క్షత్రియా క్షత్రియాణీ చ శూద్రాచేత్యపి జాతితః, [తా.
స్యాదుపాధ్యాయుపాధ్యాయాస్యాచార్యాచస్వయంకృ

పశ్యన్తీ గణికా వేశ్యా వారస్త్రి రూపజీవనా,
వారముఖ్యా సత్కృతాసా దూతీ సంచారిణీ సమే . ౨౪
కుట్టినీ శంఘలీ చుంది వయస్యాలీ సఖి సుహృత్,

౨౦ నైరంధ్రీ పరవేశస్థా స్వతంత్రా శిల్పకారిణీ. ౨౫

దానీ తు చేటికా చేటా వడవా కుంభధారికా,
జనయిత్రీ జనస్యంబా మాతాథ భగినీ స్వసా. ౨౬

సాజ్యేష్ఠాంబాప్యవస్తి చ కనిష్ఠా కన్యసాంబికా,
ననాందా తు స్వసాపత్యుః ననందా నందినీతి చ. ౨౭

౨౫ పత్న్యాస్తు భగినీ జ్యేష్ఠా జ్యేష్ఠశ్వహః కులీతి చ,
కనిష్ఠా స్యాలికా హులీ పత్రిణీ కేలికుంచికా. ౨౮

బీజీ తు జనకో వస్తా తాతో జనయితా పితా,
పితామహః పితృపితా తత్పితా ప్రపితామహః. ౨౯

మాతు ర్దాతా మహాద్యేవం తదూధ్యం వృద్ధహర్షకాః,

౬౦ దంపత్యో ర్వ్యత్యయా న్దాతా శ్వహః స్యాత్ శ్వశురః
సహజస్వపరో భ్రాతా కనిష్ఠోఽవరజోఽనుజః, [పితా.

పూర్వజ స్త్విగ్రహోజ్యేష్ఠః పితృవ్యా సహజాః పితుః. ౩౦
జ్యేష్ఠతాతః పితృజ్యేష్ఠః తుల్లతాతోఽనుజః పితుః,

సాధిలః స్యా దనుజః పత్న్యః తస్యాః స్యా దబలోఽగ్రజః.

౬౫ దేవరోదేవుదేవానా మాతుర్భ్రాతా తు మాతులః,
దంపత్యో ర్జాకోఽన్యోన్యో వైమాత్రేయో విమాతృకః.

సమానోదర్య సోదర్యా సగర్భ సోదర స్సమాః,
భార్యాజాయా సహచరీ ద్వితీయా సహధర్మిణీ. ౩౪

సధర్మచారిణీ పాణి గృహీతీ పాలుషీచధూః,

70 పత్నీ తేత్రం కలత్రం చ గృహః పుం భూమ్ని దారవత్.

- జాయా ప్రజావతీ భ్రాతు ర్జ్యేష్ఠభ్రాతుః ప్రియావధూః,
 స్నుషావధూర్జనీసూనో ర్హతులానీతుమాతులీ. 3౬
- భ్రాతృవర్గస్యయాభార్యా యాతరస్తాః పరస్పరమ్,
 రుచ్యః ప్రియః పతిర్భర్తా సేక్తా వరయితా ధవః. 3౭
- 75 పతిర్ననాందుః కౌతూలో నశికో భగినీ పతిః,
 జారస్తు స్యా దుపపతి ర్జ్ఞామాతా దుహితుః పతిః. 3౮
- వేశ్యాపతౌషిద్ధకుంభ భుజంగవిటపల్లవాః,
 పుత్రస్తు తనయస్సూను రాత్తజోనందనోఽంగజః. 3౯
- సుతః పోతశ్చ పుంగర్భే నరోదుహితరిస్త్రీయః,
- 80 ద్వయోశ్చ గర్భసంతానౌ ప్రసవశ్చ నరస్సదా. ౪౦
- లోకాపత్యే న పుంస్త్రీ తు ప్రసూతిస్సంతతిః ప్రజా,
 జామేయ భాగినేయా తు స్వసీయోఽథ పితృష్వసుః. ౪౧
- పుత్రౌ వైతృష్వసేయశ్చ పితృష్వసీయ ఇత్యపి,
 ఏవం మాతృష్వసుశ్చద్వౌ భ్రాత్రీయౌ భాతురాత్తజః.
- 85 సౌభాగినేయ కానీనౌ సుభగా కన్యయౌ స్సుతౌ,
 దాస్యాదాసేయదాసేరౌ పాంశ్చలీయోఽసతీ సుతే. ౪౩
- బంధులబాంధకినేయా చ కాలశేయశ్చ కాలశేరశ్చ,
 సాధ్వీతు భితుకీచత్ కాలటినేయశ్చ కాలశేయశ్చ. ౪౪
- పౌనర్భవః పునర్భాజ ఉగస్య స్త్వారస స్స్వజః,
- 90 నస్తారౌ పౌత్రదాహితౌ ప్రతిసప్తా ప్రపాత్రకః. ౪౫
- పరంపరస్తు తత్పుత్ర స్తత్పుత్రోఽపి పరంపరః,
 అయం పల్యయనోఽపిస్యాత్ కల్పనస్తు తదాత్మజః. ౪౬
- సహప్రవాచ్యా భగినీ భ్రాతరౌ భ్రాతరావితీ,
 మాతా పితరౌ పితరౌ మాతర పితరావితీ ప్రసూతాతౌ.

95 శ్వశ్రూ శ్వశురా శ్వశురా వితి పుత్రావితి సుతాపుత్ర,
జాయాపతీ తు మిథునే జంఘతీ దంపతీ ఇతి. ౪౮

పితరస్తు పితృర్వశ్యా మాతుర్దాతా మహాః కులే,
అన్వవాద్యోఽన్వద్యో వంశ స్సంతానో జననం కులమ్.
రాజవీజీ రాజవంశ్యో వీజ్యో వంశ్యశ్చ వంశజః,

100 స్యుర్జ్ఞాతయస్స గోత్రాశ్చ సపిండాస్తు సనాభయః. ౫౦
స్వజనో బాంధవో బంధుః కుటుంబస్తు సుతాదికమ్,
పరివారః పరిజనః పరిస్పందః పరిగ్రహః. ౫౧

దేహోఽస్త్రీ స్త్రీ తనుర్దాత్రం క్షేత్రమంగం కలేబరమ్,
చతుశ్శాఖం సంహననం శరీరం కరణం సిసమ్. ౫౨

105 బంధః ప్రజానుకః కాయో భూఘన స్సంచరోఽపి చ,
ప్రాయావయాం స్యస్య దశా స్తామణ్యం యావనం వయః.
జ్యోనిరీరిః స్థావిరం తుపాత్ స్త్రీ విస్త్రం సజా జరా,
శిశుత్వం శైశవం బాల్యం సాముద్రం దేహలక్షణమ్. ౫౪
గాత్రాణ్యంగాని చాస్థ్యాంశాః ప్రతీకాపఘనావపి,

110 అంశస్త్వవయవోభాగ ఏకదేశః కలేతి చ, ౫౫
భిత్తం శకలఖండే వా పుంస్యర్థోఽర్థం సమేఽంశకే,
అస్త్రీచరణ మంఘ్రిర్నాచత్ పాదః క్రమణం పదమ్. ౫౬
తద్గ్రంథీ ఘుటికా గుల్ఫా ప్రపదం చరణాగ్రకమ్,
గుల్ఫశీర్ష స్త్రింద్రవస్తిః కూర్చ స్త్వంగుష్ఠకాంతరమ్. ౫౭

115 పాదాంగుష్ఠాంగులీ మధ్యేక్షిప్రం క్షేపణ మస్త్రీయామ్,
ప్రస్పృతా జాఘనీ జంఘా పిండికాస్థ్యా త్పిచిండికా. ౫౮
నలతీరం తూరుపర్వ జానురప్తీచదస్త్రీయా,
సంక్లిష్టిబం పుమాన్ వోరు రూరుమూలాని వంక్షణాః. ౫౯

- అంకస్తూపస్థ ఉత్సంగః పీఠీవం త్వండమూలకమ్,
 120 పాయుస్తునా గుదాపానే త్రివలీకం బులిశ్చుతిః. ౬౦
 శంకుచ్ఛేద్య శ్చేఫకోశౌ శిశ్నం మేహానశ్చేఫశీ,
 పురోభగం కామపద మక్లియోని శ్చుతీ ద్బులిః. ౬౧
 ఉక్తద్వయ ముఃస్థోఽస్త్రీ గుహ్యాప్రజననే న పుమ్,
 సీవస్యస్తా దభిసూన్త్రం గుహ్యమధ్యం గుడోమణిః. ౬౨
- 125 ధారకా గుహ్యాధారాయాం పుంభికా గుహ్యజేమలే,
 అస్త్రీయో ముష్కకోశాండాః ఘేలుకో వృషణోఽండుకః.
 కాంచీపదం కలత్రం చ కటిః శ్రోణిః కకుర్తతీ,
 పురోభాగోఽస్య జఘనో నితంబోఽపరభాగః. ౬౪
 డోఖాపుంసికటిప్రోథా పూలకౌ చ స్థిచౌ స్త్రీయా,
 130 కుకుందరే కటికూపా కటా తు కటిశీరకా. ౬౫
 వంశస్తు పృష్ఠనుధ్యాస్థి మూలభాగోఽస్య తు త్రికమ్,
 మూత్రాశయో వస్తీరక్తీ నాభిర్నాభీ ప్రతారికా. ౬౬
 కుక్షికోమలుకస్తుందం జఠరం చోదరం ననా,
 అవలగ్నవలగ్నౌ తు మధ్యమో మధ్యమస్త్రీయామ్. ౬౭
- 135 హృదయం హృదురోవక్షః స్తనోవక్షసిజః కుచః,
 స్తనాగ్రే పిప్పలం వృంతం చూచుకం మేచకం శిఖా. ౬౮
 నక్తీ కతు బాహుమూలం పార్శ్వమస్త్రీతయో రధః,
 పశ్చిమాంగం తనోః పృష్ఠ మంససంధీ తు జత్రుణీ. ౬౯
 ఉలూఖలం తు సంధిః స్వాత్ కయోయా వంక్షణస్య చ,
 140 కంఠే గుడః కంఠమణి రంసాంతౌ పీఠబంధనౌ. ౭౦
 స్కుంధోదో శ్చిఖరోఽసోఽస్త్రీ బాహుబాహుభుజౌనవహ్,
 దోర్నస్త్రీ కరపోణిర్నా హరణః కరణః ప్లవః. ౭౧

ప్రవేష్టశ్చ కఫోన్యాం తు కూర్పరః కఫణిర్నుషణ్,
ప్రగండః కూర్పరా దూర్ధ్వం ప్రకోష్ఠః కూర్పరాదవాక్.

145 మణిబంధో మణిః పాణి మూలే పాణౌ కరశ్శయః,
పంచశాఖస్తలోహస్తస్తజ్జనీ తు ప్రదేశినీ. 23
అనామికా తు సావిత్రి కనిష్ఠా తు కనీనికా,
జ్యేష్ఠాతుమధ్యమాంగుష్ఠస్తస్త్వింగులోఽథాంగులిస్త్రియాం.
కరశాఖాథ కరభో మధ్యం మణికనిష్ఠయోః,

150 తీర్థాని హస్తావయవా నఖరస్తు నఖోఽస్త్రియామ్. 24
పునర్నవః పాణిరుహో మహారాజః పునర్నవః,
ఖరూలః కరజశ్చాథ సప్రవృద్ధః స్తరాంకుశః. 25
చవేట శ్చర్పటస్తాలః ప్రహస్తః ప్రతలస్తలః,
షట్ తేతతాంగులే హస్తే న్యుజ్జేఽస్త్రిన్ ప్రసృతః కరే. 22

155 తౌ సంహతౌ సంహతలః సోఽంబజిః కరభావపి,
ప్రసృతే తు ద్రవాథారే గండూప శ్చులుక శ్చులః. 26
పతాకః కుంచితాంగుష్ఠే సంశ్లిష్ట ప్రసృతాంగుతౌ,
అక్షిదౌ ముష్టిముస్తాద్వాసంగ్రహో ముచుటిః స్త్రియాం.
అష్టాంగుష్ఠే న భిన్నాసా ఖేటకస్తస్త్వముష్టికః,

160 ప్రాదేశతాలగోకణ్ఠా వితస్తిః స్త్రియథాక్రమం. ౨౦
తర్జన్యాదిభిరంగుష్ఠే వితతే వితతై స్సహ,
అషటో మనహస్తః స్యాత్ సప్రకోష్ఠం తతాంగులిః. ౨౧
దక్షుద్వయ సమాత్రాస్తు జాన్వాదేస్తత్తదున్మితే,
వ్యాయామౌ న్యగ్రోథో వ్యాసశ్చభుజౌప్రసారితౌతిర్యక్.

165 త్రిమతుపరే చత్వారః పౌరుషముద్భావపుంమానే,
గలో నిగరణః కంతో గరోగ్రీవా తు కంధరా. ౨3

- శిరో ధరావ సుషిరా శిరోధి ర్వావలండికా,
కంబుగ్రీవా త్రిరేఖా సా శిరః పీఠః కృకాటికా. ౮౪
ఘాటాప్యవటుగక్లిబ ఉత్తమాంగం పునశ్శిరః,
170 ఉష్ణీపం శీర్షమక్షత్రం పుంసిమూర్ధా చ మస్తికః. ౮౫
ముండోఽస్త్రీ మస్తకోఽప్యస్త్రీ ముఖం తు వదనం ఘనం,
తీరం తుండం వక్త్రమాస్య మాననం చ ద్విజాలయం. ౮౬
ఓష్ఠస్యాధస్తు చిబుకః చుబుకం చుబుకం చ తత్,
అధస్తస్వధరోష్ఠః స్వాదోష్ఠోదంత చ్ఛదోఽపి చ. ౮౭
175 ద్దనవస్త్రం చ తత్ప్రాంతౌ సృక్వణీ దశనాః పునః,
రదనాః ఖాదనా దంతా దంశోమల్లా రదా ద్విజాః. ౮౮
మధ్యదంతా రాజదంతాదం ప్రౌతత్పర్శ్వయోర్ద్వయోః,
తత్పర్శ్వయోః స్థితౌ దంతా జంభాస్తా లుతు కాకుదం. ౮౯
రసజ్ఞా రసనా జిహ్వ రాజస్సూనాఽప్యధ స్థితాః,
180 గండోగల్లః కపోలశ్చ తత్పరా తు హనుర్న పణ్. ౯౦
వక్రో న కుటకం ఘ్రాణం ఘ్రోణా నాసా విఘూణికా,
శింఘూణీ నాసికాచాథ ధమనౌ నాసికాపుటా. ౯౧
నాసాగ్రే దృష్టిబంధోఽథ శింఘూణో నాసికామలః,
పిండూపః కర్ణజమలః కర్ణశ్చబ్దగ్రహశ్శ్రవః. ౯౨
185 వైండుషోఽస్త్రీ శ్రుతిశ్శ్రోత్రం శ్రోతశ్చ శ్రవణం శ్రవః,
పాలిస్తు కర్ణలతికా వేష్టనం కర్ణశమ్ములీ. ౯౩
ఈక్షణం నయనం చక్షు రక్షి లోచన మంబకం,
దృష్టిర్ద్వృక్పాథ న పుమాం స్తారకాక్ష్యః కనీనికా. ౯౪
వల్లువక్ష్య చ దృగ్గోమి దృక్చదో వర్త్య వర్తసి,
190 విడాలకో నేత్రపిండో దూషికా త్వక్షిజం మలం. ౯౫

లలాట మలికం గోధిః స్త్రీ తత్ప్రాంతౌ తు శంఖకా,
 భూర్నిర్మలకాథ శిరసః పృష్ఠే నాపిత కోలికా. ౯౬
 జటులే కాకలః పిప్లు స్త్రీలకే తిలకాలకః,
 తనూరుహం రోమలోమ కేశా శ్చిరసిజాః కచాః. ౯౭

195 వాలాః కంజా స్తీర్థవాహాః కుంతలాశ్చ శిరోరుహాః,
 కుంచితాస్త్రీ కర్కరాలాః బర్బరా అలకా అపి. ౯౮
 తే లలాటే భ్రమరకాః కురులా భ్రమరాలకాః,
 పర్పర్యాం స్యా ద్వల్లరీకా యల్లర్యాం యుంపటిః త్సువః.
 కేశకూటస్తు ధమ్మిల్లః కబరీ కర్పరీ సమే,

200 చోచుస్తు బాలకూర్పాల స్సీమస్తః కేశపద్ధతిః. ౧౦౦
 తద్ధ్రంధి సుంధితోఽథస్తా జాలినీ గరుడా జటా,
 ప్రలోమ్యం తు శిరస్యం చ శీర్షణ్యం చామలాః కలాః.
 చూడాకేశీ కేశపాశీ శిఖండీ కముజా శిఖా,
 బాలానాం సా కాకపక్ష శ్చిఖండశ్చ శిఖండకః. ౧౦౧

205 శ్శశ్రు తు వ్యంజనం చోట స్సమే శింఘాన శింగినీ,
 త్వక్స్త్రీ ఛదిస్తనుః కృత్తిః సంఛాదన్య ప్త్యసృగ్ధరా. ౧౦౩
 రసస్తు ఘనధాతుః స్యా దాత్రేయ షడ్రసాసవః,
 మూలధాతు ర్వహ్నిసుతో మహాధాతు రస్పృక్కరః. ౧౦౪
 రుధిరం లోహితం రక్త మస్త్రం త్తతజ మాసురమ్,

210 రోక్త్యం శోధ్యం మాంసకరం రసతేజో రసోద్భవమ్. ౧౦౫
 ఆగ్నేయం ప్రాణవం విస్రం వాసిష్ఠం శోణితాస్పజీ,
 మాంసం తు కాశ్యపం క్రవ్యం తరసం పలలం పలమ్.
 రక్తతేజో రక్తధవం విశితం కీనమామిషమ్,
 మేదస్కరం చ మేదస్తు పలతేజః పలోద్భవమ్. ౧౦౬

- 215 విప్రమస్థిభగం స్నేహవరం గౌతమమిత్యపి,
అథాస్థికోకసం విద్ధం కలలం క్రూరమాధికమ్. ౧౦౮
కుల్యం మేదోభవం మేదస్తేజో మజ్జాకరం బలమ్,
భారద్యాజం శ్వదయితం సారసంఘాతకర్కరాః. ౧౦౯
మజ్జాస్త్రీ కౌశికం సూక్ష్మమస్థి తేజోఽస్థిసంభవమ్,
- 220 అస్థిస్తేహా వీర్యకరో మజ్జతేజస్వినా బలీ. ౧౧౦
రేతోబీజం ఐరం వీర్యం హ్వజం స్నేహం సౌరుషమ్,
శుక్లం ప్రధానథాతుశ్చ ధాతవోఽమీశవాప్తవా. ౧౧౧
తలకం క్లోమగోర్ధం తు మస్తీహ్నుచుస్తు లుంగకః,
వేశిర్దాంసలతాథ ద్వా పృక్కౌ పార్శ్వగతౌ గుడౌ. ౧౧౨
- 225 అస్త్రీ పరితదాంత్రం స్యాత్ కాలఖండం పునర్యకృత్,
గుల్మః స్త్రీహః చ డింబః స్యా దష్టీలా గర్భసంపుటః. ౧౧౩
అగ్రమాంసం తు హృదయం హృద్వసాత్వామిహోరసః,
కంకాలోఽస్త్రీ తనోరస్థి కరంకోఽప్యస్థి సంజరమ్. ౧౧౪
పార్శ్వస్య పంక్తిః పర్శ్వస్త్రీ షష్ఠస్యాస్థి కశేర్వనా,
- 230 కర్పరో నాకరోటిః స్త్రీ కపాలోఽస్త్రీ శిరోఽస్థిని. ౧౧౫
శౌఖ్యాస్థిసలకంజానో రష్టీస్యాత్కూగ్ధరస్యచ,
ధమసీ ట్పలికా నాలీ సిరాదోషప్రణాలికా. ౧౧౬
గ్రీవాయాస్తు సిరాషన్యా మహన్నాయుస్తు కంధరా,
నఖారుస్తు స్నసాస్నాః స్నాయ్వనా సంధిబంధనమ్. ౧౧౭
- 235 లసీకా లసీకా రక్త రసమాంస విపాకజాః,
పూయం తు కుణపం దూష్యం పురీషం శమలం శకృత్.
ఉచ్చారో విణ్ణనాశుభో వర్చస్కౌముల మస్త్రీయామ్,
విష్టాచాప్యథ లండాఽస్త్రీ విష్టా రాజియుతా దృఢా.

- ప్రసాదో దేహవారిస్యా మృత్రమేకాంగులం చ తత్,
 240 సృణికా స్యందిసీ లాలా మలం కిట్టం చ న స్త్రియామ్. ౧౨౦
 పిత్తం మాయు ర్నరిశ్లేష్టా బలాసః ఖేటకః కషః,
 తుత్ స్త్రీతుతః తవః పుంసీ ప్రతిశ్చాయస్తు వీనసః. ౧౨౧
 దవః పరితాపః స్నాతో గ్లానిః స్త్రీ గ్లవః పుమాన్,
 శోఫోఽస్త్రీ శ్వపః శ్శోభః సాదసోఘో విపాదికా. ౧౨౨
- 245 సోఘటకః కీలకో గండో విసోఘటః పిటకాత్రయా,
 ఖసః పుమాన్ స్త్రియః కర్మాపామపామా విచర్చికాః.
 కండూ కండూతి కండూనూః ఖర్జూః కండూయనే స్త్రియః,
 యత్నాయత్నః త్వయశ్శోషః కోటః కుష్ఠం చ మండలమ్.
 శ్వేత్రం శ్వేతేత్ర చక్రం తు దద్రుః స్త్రీ ముఖజః పునః,
 250 పుంహలోఽపి పరండోఽపి న్యంగో నీలం పృషస్తుభే. ౧౨౩
 మంకుస్తు సిద్ధి సిద్ధిం చ కేశః పుం త్వంద్రలుప్తకమ్,
 ఉద్ధారోవమభూద్ధారా వాన్తిః ప్రచ్ఛర్దికావమి. ౧౨౪
 ఝణికా వాతసంచారో హిక్మా హేక్మా చ హిక్మికా,
 ఉచ్ఛ్వాసరోధో యోఽకస్తాత్ క్రాధోఽసౌ క్రథనం త్షణం.
 255 అశ్లేరీ మూత్రకృచ్ఛ్మిం స్యాత్ ప్రమేహస్త్వతి మూత్రకః,
 ఆనాహోమలవిష్టంభ ఉత్థానం తు మలస్త్రియః. ౧౨౫
 నాతిభిన్న స్త్వతీసారో గ్రహణీ స్త్రీ ప్రవాహికా,
 గలగండో గండమూలో రోహణీ స్త్రీ గలాంకురః. ౧౨౬
 గుల్మః స్యాదుదరగ్రంథి స్సీవనీజో భగందరః,
 260 శంబూకావర్త ఏష స్యాత్రిదోహోత్థోఽథ పిత్తజః. ౧౩౦
 స్యాదుష్ప్రగ్రీవకోఽథ స్త్రీ పరిస్తావీ కఫోఽచ్ఛవః,
 ఆరోఘ్యదుర్నామ పృథిస్తు కురండశ్చాండవర్ధనే. ౧౩౧

- ఉపదంశో లింగశోఘ ఉదావర్తో గుదగ్రహః,
 నేత్రరు క్కామలా క్లీబం కుంభః స్యాత్సామహత్తరా.
- 265 స్త్రీపదః పదవర్తికో గతిర్నాడీ వ్రణః పుమాన్,
 అర్బుదో మాంసకీలః స్యాత్పుష్పగ్రంథిర్ముదో గడుః. ౧౩౩
 సుప్తః కుక్కుట ఏకాంగ గ్రహశ్చ వరుణగ్రహః,
 గజే జ్వరస్య నామాని సింహే తోయే చ సోఽండికః. ౧౩౪
 ఉష్ణేలసోఽభితాపోఽశ్వే వ్యాఘ్రోపాతో గవీశ్వరః,
- 270 బిడాలే క్షణకః పోత్రిణ్యలస శ్చందన శ్శృంగః. ౧౩౫
 క్రమాధరితేంద్రమదా మృగరోగో పపాతతః,
 మహిషే మత్స్యమృగయోః ఖగే చాక్షేఃకోఽనిలే. ౧౩౬
 ధరణ్యాం కరవోత్పటా వృద్ధిజ్ఞే సాండువర్ణకః,
 మారి ర్మసూరీ రుగ్భేదా శూలాద్యా వివ్రధి ర్నపణ్.
- 275 వ్యాధి వ్యాధ్యామయా మాథ రోగామా దేహమృదనః,
 సంతాపోఽపాటవం మాంద్య మాకుల్యం రుగ్రుజే స్త్రియా.
 ఉపచర్యా చికిత్సాస్యా ల్లంఘనం త్వచత్పణమ్,
 కుశీ భగ్నాస్థి బంధః స్యాద్దరిప్తో దంశబంధనమ్. ౧౩౯
 పట్టస్తు వ్రణబంధః స్యాద్దస్త్యం నస్తం చ నావనమ్,
- 280 అంగుల్యగ్రేణ చూర్ణాదైర్ని ర్షణం ప్రతిసారణమ్. ౧౪౦
 జాయుః పుంస్యగదస్తంత్రం భైషజ్యోపధ భేషజమ్,
 క్వాథః కషాయో నిర్యూహః ఘంటోఽతిక్వాథజో రసః.
 క్వాథాదేస్తు పునః క్వాథాత్ ఘనీభావో రసక్రియా,
 వార్తం వాటవ మారోగ్యం సంగ్యం స్వాప్య మనామయం.
- 285 త్రిష్యతః పటురుల్లాఘో వార్తః కల్పో నిరామయః,
 రోగహర్యగదంకారో భిషక్స్వేద్య శ్చికిత్సకః. ౧౪౩

నిదానజ్ఞస్తు దోషజ్ఞ ఆయుర్వేదీ తు శాస్త్రవిత్,
ఆతురోఽభ్యుమితోఽభ్యాస్తో వికృతో వ్యాధితోఽపటుః.
ఆమయావీ సమా గ్లాన్నుగ్లానౌ పామన కచ్చురౌ,

290 వాతారోఽదద్రు మస్తః స్యు ర్వాతలార్ష సదద్రుణాః.
శ్లేష్మసూః శ్లేష్మలః ఘేటీ సాతిసారోఽతిసారకీ,
కిలాసీ సిద్ధులో వృద్ధనాభౌ తుండిమతుండితౌ. ౧౮౬౩
ఖల్వాటః ఖలతిర్బభృ శ్శిపివిమైంద్ర లుప్తికౌ. ౧౮౬౪

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయన్త్యాం పాతాలకాణ్డే భూతాధ్యాయః.

పాతాలకాణ్డ స్సమూహః.

గణాధ్యాయః

పూగప్రకర సంఘాత విసరవ్రాత సంచయాః,
వారస్కంధ గణస్తోమ సమవాయ చయవ్రజాః. ౧
సందోహ నివహ పూహ సమూహ నికరా కరాః,
సముదాయ స్సముదయో నికురుంబం కదంబకమ్. ౨

5 బృందం జాతం చక్రవాలం జాలకం పేటకం జటా,
ధాన్యాదిబృందే హూతోఽస్త్రీ రాశిపుంజోత్కరా నరి. ౩
బృందేతిరశ్చాం యూథోఽస్త్రీ నికాయస్తు సధర్మణామ్,
సంఘసార్థౌ తు జంతూనాం వర్గస్తు సదృశాం గణే. ౪
పరూనాం సమజోఽన్యేషాం సమాజో ధీమతాం సభా,

10 ఉద్భిజ్జానాం తు పండోఽస్త్రీ స్తంధోఽశ్వ సరహ స్తినామ్, ౫
పటల్యపుం సుశ్లిష్టానాం సజాతీయగణే కులమ్,
శౌకకాపాతశాబాద్యా శ్శుకాదీనాం గణే నపుమ్. ౬
స్త్రీగోత్ర ప్రత్యయాస్తేభ్య స్స్వదౌపగవకాదికమ్,
మాణవానాం తు మాణవ్యం బాడబ్యం తు ద్విజస్సనామ్. ౭

15 రాజన్యకం మానుష్యకం రాజకం చ పృథక్ పృథక్,
గార్భిణం యశావనం తాసాం గాణిక్యం గణికా గణే. ౮
జనబంధు గజగ్రామ సహాయానాం గణే స్త్రీయః,
జనతా బంధులేత్యాద్యా బాడబం బడబా గణే. ౯
హస్తీకమాష్ట్రకమాక్షకమారభ్రకమాజకం గజాదీనామ్,

20 ఏవం దైనుకవాత్సకమాశ్వీయం త్వాత్వమశ్వానామ్, ౧౦
సవర్షణాం కావచికం పాదాతం పదచారిణామ్,

ఆపూషికం శామ్నూలిక మిత్యాదిక మచేతసామ్. ౧౧

కైదారికం తు కైదార్యం కైత్రం కైదారకం సమమ్,
కేశానాం కైశికం కైశ్యం ఖిల్య తు ఖిలినీ సమే. ౧౨

25 భైక్షసాహస్ర కారీష వార్షణాని చ తద్గణే,
రథకడ్యా తు రథ్యాస్యా దోత్రాగవ్యా చ గోగణే. ౧౩
ధూమ్యావాత్యాపాశ్యాహల్యాగల్యానట్యాచన్యాత్పన్యా,
పుష్ప్యం తత్తద్గణే సర్వం పార్శ్వం బృందే ఋణ్యూనాం స్యాత్.
మిథునం ద్వితయం ద్వైతంద్వయంద్వంద్వం యుగం యమం,

30 యమలం యుగలం యుగ్మం యుతకం చ ద్వయో గణే. ౧౪
త్రయం త్రయాణాం త్రితయం మిథునం తద్వితీ త్రిషు,
స్త్రీపుంసయోస్తు మిథునం కశిపుః స్త్ర్యస్త్రవస్త్రయోః. ౧౫
బౌశీరం శయ్యాసనయో ర్లింగం బుద్ధ్యాచి సంగతా, [కాత్
గ్రామః పరోఽస్త్రా ద్విషయాత్ గుణాద్ భూతేంద్రియాథ

35 పక్షః పాశశ్చ వాస్తశ్చ కేశార్థభ్యః పరోగణే,
ఋణూనాం గోయుగం యుగై తత్తదాహ్వయపూర్వకమ్. ౧౬
గణపూరణం గణతిథం పూగతిథం చైవ మేవ సంఘతిథమ్,
బహుతిథ సంవత్సరతమమాసతమాన్యతమాసతమమ్. ౧౭
యావతిదై తావతిథే తావతిథంకతిథమపి చ కతిపయథమ్,

40 పంచమ స్తమ నవమా న్యష్టమ దశమ ద్వితీయాని. ౨౦
షష్ఠం ప్రథమా తృతీయే తురీయ తుర్యే చతుర్థం చ,
ద్వాదశ మేకాదశ మితి రూపం స్యా ద్వింశతేరర్థాక్. ౨౧
వింశం వింశతితమ మేకవింశ మితివత్సరం ద్విధా సర్వమ్,
షష్ఠితమ మితివదేకం రూపమసంఖ్యాది షష్ట్యాదేః. ౨౨

45 శతతమ మేకశతతమం సహస్రతమ మితి చ సర్వమేకవిధమ్.

- ఓజమయుగ్మం యుగ్మం యుగితి ద్విత్వీయ తు ర్వాది. ౨౩
 త్రిష్వేతే పూరణార్థాః స్యుః శబ్దాగణతిభాదయః,
 ఆవలిః పద్ధతిః పంక్తి రాలిరేఖా చ మాలికా. ౨౪
 ఏకాదయశ్చ సంఖ్యేయే శబ్దాః ప్రాగ్వింశతే స్త్రిషు,
- 50 ద్విత్వా ద్వౌవా త్రయోవా స్యురేవం త్రిచతురా ఆపి.
 చతుః పంచాః పంచమాశ్చ షట్సప్తాద్యాశ్చతాదృశాః,
 స్త్రీ పంక్తి ర్వింశతి స్త్రింశ చ్చుత్వార్వింశచ్ఛ పంచాశత్. ౨౬
 షష్ఠి సప్తత్యశీతిశ్చ నవతిశ్చ దశోత్తరాః,
 క్రమేణాథ పరేణాథ పరే దశగుణోత్తరాః ౨౭
- 55 శతం సహస్రమచుతం నియుతం ప్రయుతార్బుదే,
 న్యశ్శుబ్దం బృందఖర్వే చ నిఖర్వం శంఖమంబుజమ్. ౨౮
 సముద్రోమధ్యమంతం చ పరాక్షం చ యథాక్రమమ్,
 పరంపరాక్షా ద్విగుణ మథస్త్రీ కోటిరర్బుదే. ౨౯
 వ్యత్యాసేన తు దృశ్యేతే నియుతప్రయుతే క్వచిత్,
- 60 బృందాదిషు తు షట్స్వన్యే నిఖర్వం బద్ధమక్షితం. ౩౦
 వ్యోమచాంతశ్చ సర్వశ్చ సముద్రాజ్యాస్తు వా త్రిషు,
 అన్యేత్వాహు శ్శతం కోటి శ్శంకుర్బృందం మహాగణః.
 పద్మం మహాంబుజం చేతి క్రమాల్లాక్షగుణోత్తరం,
 సహస్రాణాం శతే లక్షా లక్షం చ నియుతం చ తత్. ౩౧
- 65 పంక్త్యాదయః స్యుః సంఖ్యాయాం సంఖ్యేయేషు చ వస్తుషు,
 సంఖ్యాయాం ద్వైకబహుతా సంఖ్యేయేషు సదైకతా.
 తద్యథా వింశతి గ్రావ స్సాన్వివృత్తై జాతు నైకతా,
 తద్యథా వింశతి ర్విప్రా స్త్రీస్త్రీ వింశతయో భటాః. ౩౪
 బహువ్రీహా బహువచో వాచ్యలింగం చ తద్యథా,

- 70 ఉపవింశై ర్భజైర్భక్త ముపవింశా అజా ఇతి. 38:
కలా గణన సంఖ్యానే హననం తాడనం సమే,
వర్గస్తావ త్కృతిశ్చేతి తావత్కృత్యః కృతేర్ద్వయమ్. 3౯
తస్మాలే తు పుమాన్ హేతు ర్గచ్ఛావాంఛితరాశయః,
గండః కపర్దా శ్చత్వార స్తేవోధీ) పంచతద్వయమ్. 3౯
- 75 బిందుకోఽస్త్రీ తద్వయే తు పణపాణికపాదికాః,
క్రమాత్తతోఽంగజోరుచ్యుః కార్తికశ్చ చతుర్గుణాః. 3౮
కార్గాపణః కార్తికః స్యాత్ సహోడశపణః క్వచిత్,
లోహేహ వింశతిమాహోఽసౌ కార్తికేతామ్రికే పణః. 3౯
తామ్రకర్ష కృతాముద్రా క్వచిత్కర్షాపణః పణః,
80 స ఏవ చాధికే త్యుక్తో ధానకా త చ్చతుష్టయమ్. ౪౦
తాద్వాదశ సువర్ణోఽస్త్రీ నిష్కాదీనార ఇత్యపి,
సాశీతిపణసాహస్రో దండఉత్తమసాహసః. ౪౦
త్రసరేణుభిరష్టాభిర్లితౌ స్తేవ మరీచికా,
రథరేణుశ్చ రేణుశ్చ తాస్త్రిసో రాజస్వపః. ౪౧
- 85 ధురణశ్చ యవాగ్రశ్చ తేత్రయో గౌరస్వపః,
తేఽప్టేయవ షోడశ తు యవామాహోఽథవా త్రిభిః. ౪3
యవైర్గుంజా పంచగుంజా మాషః కువ్యే తు సప్తతాః,
రూఢ్యమాహో ద్విగుంజోవా ధరణం షోడశైవతే. ౪౪
శతమానం తు దశభిర్ధరణైః పలమేవ చ,
90 మాష స్తండులమా త్రోవా హేమ్న సైరష్టభిః పణః. ౪౫
నిష్కోఽస్త్రీ వింశతిపణ స్తేఽష్టవా దశవాపలమ్,
యః పంచకృష్ణలోమాషః కువ్యేవా సప్తకృష్ణలః. ౪౬
తౌ ద్వా మాహవర్ణి కాన్యా ల్లోహితీకం త్రిమాషకమ్,

కాణోచుండః పిచూలం చ మాషాః స్యు శ్చతురాదయః.

95 మక్షుణం సప్తమాషం స్యా దండికా స్యా చ్చతుర్యవా,
 గ్రక్షుణం ద్రక్షుమం కోలం వటకం చాప్తమాషకే. ౪౮
 తృతీయే ధ్వాసకా శాణభాగే మాషాస్తు షోడశ,
 సువర్ణోఽయః పిచుః పాణిః కర్ణోఽస్త్రీ, క్రోడబిందుకే. ౪౯
 బిడాలపాదకం హంసపదం గ్రాసగ్రహం తలమ్,

100 శతమానం తు కర్షేద్వే శుక్త రష్టమికా ననా. ౫౦
 తే ద్వే చతుర్థి కా వాక్ష్తీ నికుంచ్యాజ్యపలాని చ,
 బిల్వః ప్రకుంచం ముష్టిశ్చ హేమ్నోఽక్షే విస్తవాటా.
 పాపికం తామ్రకర్షం స్యా పిందుః స్యా ద్రజతే పలే,
 కురువిస్త్రః పలే హేమ్నః ప్రసృతోఽస్త్రీ ద్విముష్టికే. ౫౧

105 ప్రసృతో ద్వానంజలిః స్యాత్ కుడపో వాహికోఽధ్యుషః,
 తో ద్వా మాశ్యప్తమానం చ తే ద్వే ప్రస్థస్స కుప్యకే.
 ద్వావింశ త్పులకోఽన్యేహం ద్వాదశైవ పలాని సః,
 చతుష్ప్రస్థః పునారాశి ర్మహాద్రేకో బృహణకః. ౫౨
 పాత్రం శూర్పవరం పిప్లం నేహికా ద్వాన్యథకోఽస్త్రీయామ్,

110 కంసుం చాథ చతుష్కేస్య ర్ద్వోణోఽస్త్రీ కలశో ఘటః.
 అర్కణం నల్వలం శౌర్ప మున్దానం త ద్ద్వయం పునః,
 కుంభశూర్పోఽస్త్రీయాం తో ద్వాగోణీవాహస్తతద్ద్వయం.
 తో ద్వా ఖారీ పరేత్వేనాం విదుః కుంభీపరే పునః,
 ఖారీకం సయుగే నాన్యే మానీవాహం పరే విదుః. ౫౩

115 వాహంకేచి చ్చతుః ఖారీ ఖారీభాగం చ గోణికామ్,
 వాహం ప్రస్థద్వయం కేచి త్కుంభానాం వింశతి ర్జట్టి. ౫౪
 దశకుంభాః పాంచమికః కుంభోఽయమితికేచన,

ధారణం తు పలాన్యప్తే హేమ్న స్తామ్రస్య సప్తతిః. ౫౯
దశాన్యేషాం శతం మానం సార్థే రూప్యపల్లె స్త్రీభిః,

- 120 తులాపలశతం తాస్తు దశరం ధటికోఽస్త్రియామ్. ౬౦
తా తు ద్వా శకటోభార శ్శాకటి నశ్వలాటవత్ ,
భార్తా దశసమం సంగం ధారభారం చ శాకటమ్. ౬౧
ఆచితం ద్వ్యచితం హోధం హేలకం సమకం సమమ్,
వాహితం భారితం చాష్టా వృక్షాద్దశగుణాః క్రమాత్.

- 125 మాషశ్శాణస్తలం ముష్టి రంజలిః ప్రస్థ ఆధకః,
ద్రోణో గోణీ చ ఖారీ చ క్రమాదే త చ్చతుర్థణమ్. ౬3
పాయ్యం హిస్తాపిభి ర్దానం ద్రువయం కుడవాదిభిః,
పాతవం తులయాతస్య సూత్రం స్యా ద్రాగసూత్రకమ్.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం సామాన్యకాణ్డే గణాధ్యాయః.

ధర్మకర్తాధ్యాయః

- రూపం తత్త్వం సతత్త్వం చ స్వరూపం చ సలక్షణమ్,
సహజం నిజమాజానం ధర్మసర్గౌ నిసర్గవత్. ౧
- స్వభావః ప్రకృతీ రీతి రవస్థా తు దశా స్థితిః,
ప్రభావః ప్రభవస్తీ స్యాత్ ప్రభుతా ప్రభవిష్టుతా. ౨
- 5 పరభాగో గుణోత్కర్షః ప్రాగ్భరోఽతిశయోభరః,
విస్తారో విగ్రహో వ్యాస స్సతు శబ్దస్య విస్తరః. 3
అనాయాసార్థకం ఘంటం దౌర్మత్యం తు కరై రకమ్,
విఘ్నోఽంతరాయః ప్రత్యాహో రోషే త్యాదీనవాశ్రవా.
దైర్ఘ్యమాయామ ఆనాహః పరిణాహో వికాలతా,
- 10 వైపరీత్యం విపర్యాసో వ్యత్యయశ్చ విపర్యయః. ౫
వ్యత్యాసో వ్యతిహరః స్యా దంతర్గడు నిరర్థకమ్,
తత్క్షణం స్యా దేకపదం యదృచ్ఛా నియమోఽస్థితిః. ౬
వంటో విభాగో భాగోఽంశః పాద స్త్వంశ శ్చతుర్థకః,
కలా తు షోడశో భాగో వార స్త్వవసరః ఊణః. ౭
- 15 ప్రతికూలానుకూలార్థే అపస్తరమవస్థు చ,
పృష్ఠమాంసాదనం పశ్చిద్గతశ్చిద్ధస్య గర్హణమ్. ౮
ఆమ్రేడనం యుటపుః స్యాత్ యంప స్సంపాతపాటవమ్,
కర్షక్రియా ప్యనుష్ఠానం తద్భేదా గమనాదయః. ౯
యాత్రా ప్రజ్ఞా చ గమనం ప్రస్థానం చ గతిర్గమః,
- 20 చక్రావర్తో భ్రమో భ్రాంతిర్భ్రమి ఘ్ణిశ్చ ఘ్నూర్ణనమ్. ౧౦
ఈహనం శీఘ్రగమనం సారణం చద్రనాగతిః,
ప్రజ్ఞా టాట్యా పర్యటన మల్పేఽధ్వని గతాగతం. ౧౧

సవికారా గతిస్సోరో భేదనం తరణం స్లవః,
కానాచిత్కస్తు భేయోఽసౌ క్షేపా లంగన లంఘనే. ౧౨

25 నిర్మాణంస్యా నిర్ణయన మంహనం వక్షసా గతిః,
ప్రతిబంధః ప్రతిష్ఠంభ స్సంబంధః ప్రాప్తిరాపనమ్. ౧౩
నిర్బంధోఽభి నివేశః స్యాత్ ప్రవేశోఽంతరగాహనమ్,
అస్యాసనోపవేశశ్చ నివేశో రచనా స్థితిః. ౧౪
అథాభ్యా దానమారంభః ప్రక్రమః స్యా దుపక్రమః,

30 ప్రత్యుత్క్రమః ప్రయోగః స్యా దారోహణ మభిక్రమః.
ఆక్రమోఽభిక్రమః క్రాంతివ్యక్తిమస్తూత్క్రమోమృతం,
విక్రమ శ్చౌర్యకరణ మశ్వాధాన మతిక్రమః. ౧౬
భూమానం విక్రమః పద్భ్యాం నిహారోఽభ్యవకర్షణమ్,
అనుహారోఽనుకారః స్యాత్ పరిహారో నివర్తనా. ౧౭

35 ప్రత్యాహార ఉపాదాన మభిహార స్త్వభిగ్రహః,
సమాస ఉపసంహార స్సమహార స్సముచ్చయః. ౧౮
అపహరస్త్వపాదానం ప్రహర స్త్వభితాడనమ్,
ఉపలంభ స్త్వసుభవో విలంభ స్త్వతిసంజనమ్. ౧౯
విప్రలంభో విసంవాదః ప్రతిలంభస్తు లంభనమ్,

40 స్వతంత్రవృత్తి ర్వ్యవస్థాన మభ్యవస్థానం తు గౌరవమ్. ౨౦
సంస్థానం సన్నివేశః స్యా దుపస్థానం తు సంగతిః,
ధాన్యోజ్జేపణ ముత్కారః పరాకాశస్తు ధిక్రియా. ౨౧
వికారో విప్రకారః స్యా దాకారస్త్వింగ ఇంగితమ్,
ఉపక్రియోపకారః స్యా దపకారోఽన్యతః కృతిః. ౨౨

45 ప్రకారఇత్థం భావః స్యా దపకారోఽన్యవీడనమ్,
ప్రత్యాఖ్యానం నిరాకారః ప్రత్యాదేశో నిరాసవత్. ౨౩

- పరిణామోఽన్యథాభావ స్సన్నామస్త్యన్యథాకృతిః,
ప్రణామః ప్రణిపాతః స్యాదున్నామస్తుంగతోన్నతిః. ౨౪
ఉద్యోగోఽస్త్రీ సముత్థానం వినయోగోఽర్చణం ఫలే,
- 50 విధిర్నియోగస్సంప్రేష ఉపయోగః ఫలక్రియా. ౨౫
సంయోగ సంప్రయోగౌ సంభేద స్సన్నిపాతసంశ్లేషా,
సంపాతే విశ్లేషే తు విప్రయోగ విరహ వియోగాః. ౨౬
విగమోఽపగమోఽపాయో మేలనే సంగసంగమా,
శమథస్తు శమశ్శాన్తి ర్దాంతిస్తు నమథోదయః. ౨౭
- 55 బంధనం ప్రసిత్యంబంధః క్లాంతిస్తు క్లమథః క్లమః,
పరిసర్యా పరీసారః పరిసర్పః పరిక్రమః. ౨౮
లవేవిలావోలవనం తేమః స్తేమ స్సముంధనమ్,
ప్రతిశ్రవః ప్రతిఖ్యాతి రవేక్షా ప్రతిజాగరః. ౨౯
సంయామ సంయమాయామో వియామోవియమోయమః,
- 60 సంవాహనం మర్దనం స్యాత్ పర్యవస్థా విరోధనమ్. 3౦
సంస్తవః స్యాత్పురిచయ ఉదజః ప్రేషణోపశోః,
పవనం పవనిష్పాపౌ జాతిస్తు జవనం జరః. 3౧
ప్రేజనం స్యాద్దపసరో రంధనం పవనం పచా,
క్షయః క్షీయానయో నాయో మదోమాదః స్నవః స్రవః.
- 65 ఉద్వేగ ఉద్భ్రమః శ్రాయః శ్రయణం ప్రమితిః ప్రమా,
స్థాతిస్తు పృథ్విః స్ఫుగణం స్ఫులనం క్షేపణం క్షిపా. 3౩
ఉద్యమో గుణం శోష్యతిః ప్రఘారః ప్రథనం ప్రథా,
భంగిస్తు వ్యాకృతిః ఖేదో నిర్వేదో ఘటనాఘటా. 3౪
యత్ప్రేషణం సమాహూయ తస్మిన్ స్యాత్ప్రతిశాసనమ్,
- 70 నూచనం త్వతిసంధానం వ్యలీకం చ ప్రతారణమ్. 3౫

నిష్ఠివోఽస్త్రీ నిష్ఠీవన మపినిష్ఠేవనం చ నిష్ఠ్యాతిః,
ఉపరత్యారత్యపరతి విరతయ ఉపరమణ ఉపరామః. 3౬
సంవిదాగూః ప్రతిజ్ఞా స్థాప్యభ్యుపాయః ప్రతిశ్రవః,
అంగీకారాభ్యుపగమ నియమాశ్రవసంశ్రవాః. 3౭

75 ప్రణీతిః స్యా దనునయః ప్రశ్రయస్సంత్యనం తథా,
సపత్రాకృతి నిష్పత్రా కృతీ త్వత్యస్త పీడనే. 3౮
వర్ణనం స్యా ద్విభజనం ప్రవాహస్తు పరంపరా,
శ్రంభనం గ్రంభనం గుంఫ స్సందరోభరచనా న నా. 3౯
విధూననం విధువనం త్యాగోహనం చ వర్జనమ్,

80 ఆవర్జనం ద్రవక్షేపే నిధానం క్షేపణాసనే. ౪౦
సమ్మూర్ఛనం వ్యాపనం స్యా ద్విదరః స్ఫుటనం భిదా,
ఆవర్తనం క్వాథనం స్యా త్ క్షథనం పాకవర్తనమ్. ౪౧
సంవీక్షణం విచయనం లోటనం తు వివేప్తనమ్,
ఇత్యాదయః క్రియాశబ్దా లత్యోధాతుషు లక్షణైః. ౪౨

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం సామాన్యకాణ్డే ధర్మకర్మాధ్యాయః.

గుణాధ్యాయః

- గుణోజసు ర్ద్భివ్యపదో ద్వా స్నేహే మార్జమార్జనే,
మస్మాత్స్వే తు మారుంగక్రాసనా ద్రవణే ద్రుతిః. ౧
- ఖాదీనా తు గుణాశ్శబ్ద స్సర్వోరూపం రసః క్రమాత్,
గంధశ్చేతీంద్రియాధాస్తే విషయా గోచరాశ్చతే. ౨
- 5 సత్యం తథ్యమృతం సమ్యక్ సమీచినం తథార్థవాక్,
కర్మణే పరమో రూఢో మతరః ఖోరణః ఖరః. 3
- ఉత్తుద్రలోఽథమస్మణే శ్లక్ష్యసోమాలచిక్రణాః,
పిచ్చిలేస్యా ద్విజవిలః కఠినే ఖరటః ఖటః. ౪
- కఠోర నిష్ఠుర క్రూర దృఢదారుణ కక్షటాః,
10 ఖరశ్చ సుకుమారే తు కోమలో మృదులో మృదుః. ౫
- శీతలే శీకరః శీత స్పృషిక స్పృషిమో జడః,
సమీకస్సోలికస్సోలః స్కందోలో మేకలస్తలః. ౬
- తుషార శ్శిశిరః స్థిత స్సేభ్యస్సీమో హిమోఽపి చ,
ఉష్ణం జ్వలః ఖరః క్రూరో బాల స్తిగ్ధః కృశశ్శుషః. ౭
- 15 సోమలో వహ్నికో వ్యక్త స్తాలకో జలశీనకః,
అంగారో దహన స్తప్తః పుష్పధూమ్రః ప్రతాపనః. ౮
- తీక్ష్ణశ్చండోల్బాణప్రోంద్రకరాలి వికరాలినః,
మందోష్ణమోష్ణం కోష్ణం చ కవోష్ణం చ కదుష్ణవత్. ౯
- శుక్లే శుభ్ర శుచి శ్వేతాః పుండ్రకో ధవలోఽర్జునః,
20 అపదాత స్సితోగారో విశద శ్వేతపాండరాః. ౧౦
- కాలే కృష్ణాసితశ్శ్యామ నీలశ్యామలమేచకాః,
రోహితే లోహితో రక్తో హరిద్రే వీతపీతలే. ౧౧

- ఉత్పిశస్తు సితశ్యామే హరిణే పాండుపాండరా,
కపాతస్తు కపాతాభః పక్షః పీత సితా సితః. ౧౨
- 25 పింబో నీలసితశ్యామ స్సోపవాళః కృష్ణధూమళః,
సితకాచస్తు పింగాణః కంఠార స్సితకాచరః. ౧౩
- వరాల స్సితపింగాణః స్తోకపాండుస్తు ధూమరః,
కోసలః పాండులః శ్యామశ్చాటః కృష్ణహరి స్సితః. ౧౪
- వలక్షస్తు సితశ్యామ వైస్సరాభః శ్వేతపీతలః,
30 సితపీతహరిన్నీల స్తరలో వృద్ధపత్రవత్. ౧౫
- రక్తపీతాసితశ్వేతే బోలః కారిషభస్తవత్,
ఉత్పిశాద్యాస్తస్వమీ మిశ్రవర్ణా శ్శుక్లప్రధానకాః. ౧౬
- శోణోఽరుణశ్చ సంధ్యాభః శ్వేతరక్తస్తుపాటలః,
మరాలోఽల్పః పీతరక్తః పీతరక్తస్తు పింజరః. ౧౭
- 35 బభ్రుః కడారః కపిలో విదగ్ధో దుష్టరక్తవత్,
శ్యావే తు కపిశః పింగే విశంగః కద్రుపింగతా. ౧౮
- నీలపీతారుణశ్చారో జూణాలో నీలలోహితః,
ఇతిలోహితవర్ణీయా అభపీతప్రధానకాః. ౧౯
- మేరాలోఽల్పసితః పీతః పేరాలః పీతధూమళః,
40 పీతశ్యామల ఓరాలో గౌరః స్యా త్పీతలోహితః. ౨౦
- కినాశః పీతహరితో హరితో నీలపీతలః,
కృష్ణవర్ణాః పునర్ధూమ్ర ధూమతా కృష్ణలోహితా. ౨౧
- పీతకృష్ణహరిద్రాభః కాచరః కృష్ణధూమళః,
కృష్ణపీతస్తు కాచోఽభపాలాశో హరితో హరిత్. ౨౨
- 45 తారావతారక్తిర శబలై తాస్తు చిత్రకే,
సచాన్యోన్యానవప్తంభా న్నానావర్ణ సమున్నయః. ౨౩
- కర్బూర శ్శుక్లహరిత ఆరుస్యా త్కృష్ణపింగలః,

- సితకృష్ణస్తు కల్పాపః పింజూప స్సీతకాచరః. ౨౪
 కృష్ణరక్తసిత శ్చారః క్రిమిర స్సీతలోహితః,
 ౬౦ మధురస్తు రసజ్ఞేష్ఠో గులిః స్వాదుర్తథూలకః. ౨౫
 అమృస్తు పాచన శ్శుక్తో లవణస్తు కటస్సః,
 ఊషణస్తు కటు స్తీక్ష్ణ స్తిక్తస్తు విసరః కటుః. ౨౬
 కషాయోఽస్తి స్వప్రతిష్ఠస్తువరో మధురాంగకః,
 మధురాహ్లా సలవణౌ కటుతి క్తకషాయకాః. ౨౭
 ౬౫ షట్ తేమూలరసాశ్చేషా రసకాయోగయోనయః,
 స్యుశ్శౌడవవరాశ్శ్రూపాః శ్శ్రూప ఆసోఽపి చ క్రమాత్,
 అమ్లాద్యా మధురోవేణా స్సామ్లాస్తు లవణాదయః,
 చాటస స్తీక్ష్ణచోరూప శ్శుక్తశ్చ లవణే న తు. ౨౯
 యుక్తా వైఖారికః ధూరః స్వా ద్యశ్చ కటుకాదయః,
 ౬౦ తిక్తికః కటుతిక్తే స్నా త్కుల్యా కటు కషాయకే. ౩౦
 తైలితస్తి స్తిక్తకషాయ ఏవం పంచదశద్వికాః,
 క్రమేణ శోణికః శ్యావోరాతపం రాగశాలవః. ౩౧
 సస్వాద్వన్మూ లవణాద్యాః సస్వాదు లవణేషు తు,
 కటుకాదిషు కట్వారో మాధురో మధుకః క్రమాత్. ౩౨
 ౬౫ తిక్తకషాయకా సస్వాదుకటూ మధుమధూలికా,
 స్వాదుతిక్త కషాయే తు మధూలోఽమీ దశత్రికాః. ౩౩
 కట్వాద్యా స్సామ్లలవణా వోసరః ఖలుషః క్రమాత్,
 కోలశ్చాఢో సామ్లకటూ కలుష త్రిఖరా క్రమాత్. ౩౪
 కషాయతిక్తా సోలస్తు శుక్తతిక్తకషాయకే,
 ౭౦ అమృతిక్తకషాయేఽస్మిన్ బాలామ్లౌ బాలచూతకః. ౩౫
 కషాయతిక్తా సపటు కటూ వేలానవేలజౌ,
 కషాయతిక్త లవణేఽసోలోఽఛ్చలా రసాలకః. ౩౬

- కటుతి క్తకమాయే స్యా త్తదేవం వింశతిస్త్రికాః,
 స్యాద్వస్తు లవణో వేతాః కట్వాద్యా మధునూలకః. 32
- 75 మధుబోలస్సోరణశ్చ క్వచిదంత్యః కరోలకః,
 సస్వాద్వస్తుఃకటాతి క్తే లీసుషః పరుషః పునః. 3౮
- కమాయేఽత్రైవకలుషా కమాయకా జాలనః పునః,
 స్యాద్వస్తుతి క్తతువరే సస్వాదులవణోషణే. 3౯
- రసకోషశాడవికౌ కమాయే వలజః పునః,
 80 తి క్తే తి క్త పటుస్వాదు కమాయే ఫలసోఢ్ధుసా. ౪౦
- సస్వాదు కటుతి క్తే తు కమాయేస్యా త్కులాపకః,
 జలోలకస్సాప్లుపటు కటా తి క్తే కమాయకే. ౪౧
- తువరః స్యా త్కువేలశ్చ ఖరస్తు లవణేనుతే,
 అప్లుతి క్తకమాయైస్తై స్సంయుతే పలుషః కటా. ౪౨
- 85 కట్వాద్యాలోడ కా స్త్యేవం చతుష్కౌరశపంచ చ,
 స్వాదుమేకం విహాయాన్యే యుక్తాః పంచస్య రోలకః. ౪3
- అలుకస్తై విహాయాప్లుం పటుం హిత్యా పరాంజనః,
 ఓలకః కటుకం హిత్యా వినా తి క్తే న చోలకః. ౪౪
- సమోలకః కమాయేణ షడేవం పంచకాగసాః,
 90 పట్కు స్త్యేకః షడ్రసః స్యాత్ త్రిషష్టిః స్యుస్తతో రసాః. ౪౫
- మధురాష్ణాది సంజ్ఞాశ్చ శాడవాదౌ సమున్నయేత్,
 సస్యాత్పూర్వరసస్యాఖ్యా పరావరరసాహ్వయాత్. ౪౬
- సురభ్యసురభీ గంధో విభిన్నా తౌ చ యోగతః,
 బహుధాతత్ర సురభిః కటు స్తి క్తః కమాయకః. ౪౭
- 95 సమష్టిరప్యతోఽన్యో యో గంధోఽసురభిరిత్యసా,
 మల్లికాయాం స్థితో గంధో మంగల్యా మంగలశ్చుసః. ౪౮
- జాత్యాం సౌమనసో నాగకేసరే గంధసారణః,

- చంపకే సురభిః పద్ధే వాసనః కుటజే ఘుణః. ౪౯
కస్తూరికాయా మామోదః కుంకుమే పలశీనకః,
- 100 పారివాహ్నో మయవకే పాటలే తృణశోణకః. ౫౦
చందనే చంద్రికస్సాలే శోణో గంధిక ఉత్పలే,
కేతకే శోణితం సర్పధూపే సరళశోణికః. ౫౧
వకులే స్యా త్పరిమలో వలనోఽగరుధూపకే,
సహకారే సరలికో గుగ్గుతా త్వవలోలుకః. ౫౨
- 105 కుందోపరాలో మదనే దులో జంబీర (కే) స్థితః, ౫౩
మల్ల్యాం (స్థితస్తు) ఖిపుః కర్పూరే ముఖవాసనః.
ఆశ్లేసమశనోఽశోకే సురవ స్థితకే కులః,
గాత్రే గంధో గంధకే తు గంధిః పితృలేలసః. ౫౪
గురవాయా తు దుర్గంధః కిష్టేకోలః కఫే ఘనః,
- 110 మత్స్యత్వచ్యామిషో నింబే తిక్తకో గోముఖే సణిః. ౫౫
ఉద్దంశే దేహలిగ్గోవిల్లూత్రయో ర్ముఖముద్దురౌ,
శుక్లేమాంసి ర్మదేహాక్షో మూత్రితే త్వంధమేహలః. ౫౬
స్నేహదోషే మే చటికో గూఢే స్థాలిక వైణికౌ,
చిస్రోయకృతిపూతే తు పూతిర్హత్రే తు మేహలః. ౫౭
- 115 దుష్టవ్రణే తు కథితో రుధిరే త్వాచు మాంసకః, ౫౮
గంధశబ్దౌ స్వమియోజ్యా స్సమాద్రివ్యాంతరేష్వపి.
ఏతే సత్యాదయశ్శబ్దౌ శ్శబ్దపుర్వాదిగోచరాః,
ఉక్తలింగా గుణార్థాస్తే సర్వేఽపి గుణిని త్రిషు. ౫౯
- ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యం సామాన్యకాణ్డే గుణాధ్యాయః.

అర్థవల్లింగా ధ్యాయః

గుణయుక్తం క్రియాయుక్తం ద్రవ్యయుక్తం చ వక్త్రీయః,
 సశబ్దో వాచ్యవల్లింగో బాలోవక్తా ధనీ యథా. ౧
 బాలో డింభోఽర్భకశ్శాబః కుమారో దారక శ్శిశుః,
 అప్యుత్తానశయోవత్సః స్తనపస్తు స్తనంధయః. ౨

5 వటుర్దాణవకోఽథస్యా ద్వయః స్థ స్తమణోయువా,
 జీనో జీర్ణో వృద్ధవయాః ప్రవయాః స్థవిరో జరన్. 3
 వర్షియాన్ దశమీ జ్యాయాన్ కనిష్ఠోఽవరణోఽనుజః,
 జఘన్యజో యవీయాంశ్చ పూర్వజే త్వగ్రియోఽగ్రజః. ౪
 పితు ర్విభక్తస్సంసృష్టి భ్రాత్రాణే నైకతాంగతః,

10 పృశ్నిః కిరాతోఽల్పతను ర్ద్దుర్బలస్తు కృశస్తనుః. ౫
 వీనస్తు వీవరః వీవా ప్రబలో మాంసలోఽంసలః,
 సింహసంహననః స్వంగ స్తుండిరున్నతనాభికః. ౬
 పిచండిలస్తూచరిల స్తుండిల స్తుండి తుండికౌ,
 వలినో వలిభో బిభ్ర దృలీరాజీస్తు రాజిలః. ౭

15 ఏవం సిగాలమణిలో ప్రలంబాండస్తు ముష్కరః,
 కేశవః కేశికః కేశీ రోమశో లోమశ స్సమా. ౮
 శ్శశ్రులో జటిలశ్చైవం దంతులః స్యా దుదగ్రదత్,
 కిరీభస్త ద్విపర్యాసే మిర్తిరః స్తబ్ధలోచనః. ౯
 ఆసీన ఉపవిప్తః స్యా దూర్ధ్వజ్ఞ స్థూర్ధ్వజానుకః,

20 సంజ్ఞాస్సంహతజానుః స్యాత్ ప్రజ్ఞః ప్రగతజానుకః. ౧౦
 వికలాంగస్తు పోగండో గదులే న్యబ్జకుబ్జకౌ,
 ఖురణాః స్యా త్ఖురణసో నః తుద్రః తుద్రనాసికః. ౧౧

- ఖరణాః స్యాత్తరణసో విగ్రో విగత నాసికః,
నతనానేఽవతీటః స్యాద్దవనాటోఽప్యవభ్రటః. ౧౨
- 25 కేకరో వలిరోఽనేడ మూరోఽంధః కాణ ఏకదృక్,
ఏడస్తు బధిరః కణ్వ ఏడమూక్తస్త్వవాక్ ఛృతిః. ౧౩
అనేడమూక్తస్తుజడో జలో మూకః కలోఽప్యవాక్,
పంగుః శ్రోణో ఖంజకోలా భోడేఽథ కురే కుణిః. ౧౪
శిషివిష్టస్తు దుశ్చర్షా దుర్బాలశ్చ ద్వివగ్నకః,
- 30 ఊపణ శ్రమణౌ సగ్నో సగ్నాటశ్చ దిగంబరః. ౧౫
ఆజీవో జీవణో జైనో నిర్గంధో మలవార్యపి,
హృదయాలు స్సుస్సృదయో మహేచ్ఛస్తు మహాశయః.
ప్రాధః ప్రగల్భః ప్రతిభా యుక్తోఽన్యస్త్యప్రగల్భకః,
ధృష్టోధృష్టు ర్వియాతశ్చ శాలీనస్తు విప్రయే. ౧౬
- 35 అధీరేకాతరత్రస్ను భీరు భీరుక భీలుకాః,
దరితే భీతచకితత్రస్తాః స్నిగ్ధస్తు వత్సలః. ౧౭
ప్రవీణోఽభిజనోఽభిజ్ఞో విజ్ఞో వైజ్ఞానికః కృతీ,
కృతకృత్యః కృతముఖో నిష్ఠాతో దక్షశిక్షితౌ. ౧౮
అగ్రామ్యే సరలోదార విదగ్ధ చేచ్ఛకదక్షిణాః,
- 40 గర్వితే స్తబ్ధ ఉద్గ్రీవో వాహూ ధీరస్స ఇత్యపి. ౨౦
మూర్ఛేత్సనేడో దేవానాం ప్రియో యో నామవర్జితః,
అపివైధేయ మూఢాజ్ఞా మాతృశిష్టయథోద్ధతౌ. ౨౧
నీచే తు హీనావశద సామరేతర బర్హరాః,
నైకృతః స్యాద్నైకృతిక శ్శతః కాన్యతిరోఽన్యజః. ౨౨
- 45 కుహకః స్యాత్కృపటికో దాండాజనికజాలికా,
ధాండుకో ధండుకశ్చాథ కోలాకోఽర్మరత స్సదా. ౨౩

కూరో నృశంసోఽప్యదయే ధూరై వ్యంసక వంచకౌ,
కాక్కుటో మాయికో మాయి మాయావీ ప్రాతిహారికః,
నాదుర్జనః ఖిలః కర్ణేజపః పిశునసూచకౌ,

50 కద్వదః కుత్సితోఽత్యర్థం పరిభోక్తా గురుస్వభుక్. ౨౫

నీలీ రాగః సిరప్రేమా హరిద్రారాగకః పునః,
అస్థిరప్రేష్టి గోష్ఠశ్వః పునః స్థానే స్థితో ద్విషన్. ౨౬
అన్వేష్టాస్యా దనువదీ చిద్రూపస్తు సుమానసః,
స్వచ్ఛందోఽపావృతః నై వ్విరి స్వతంత్రో నిరవగ్రహః. ౨౭

55 పరచ్ఛందః పరాధీనః పరవాన్ పరతంత్రకః,
నిఘ్నః ప్రసజ్య ఆయత్రో విధేయో గృహ్యకో వశః. ౨౮
అహంయుః స్యా దహంకారీ శుభంయుస్తు శుభాన్వితః,
సూక్ష్మదర్శి కుశాగ్రీయధీర్ద్విలక్ష స్సవిస్తయః. ౨౯
యదభిప్రాయో దై వపరో యద్వదః స్యా దనుత్తరః,

60 పరీక్షకః కారణిక ఉద్యుక్తే ప్రసితోత్సుకా. ౩౦
అంతర్వాణి శ్శాస్త్రవితో స్యా దలినీత స్సముద్ధతః,
ప్రత్యుత్పన్నమతిస్తు స్యా త్తత్కాలోత్పన్నధీ ర్షరః. ౩౧
ప్రణేయః ప్రశ్రితోవశ్యో విధేయో నిభృతో యతః,
క్రోధనః కోపనోఽచర్షి చండస్తు భృశకోపనః. ౩౨

65 సహిష్ణు స్సహన స్సోధా తితితుః క్షమితా క్షమి,
హర్షమాణో వికుర్వాణః ప్రమనా ముదిత స్సముత్. ౩౩
దుర్తనా విమనా అంత ర్తనాః స్యా దుత్కండన్ననాః,
దోషదర్శి పురోభాగీ కమనః కామనోఽనుకః. ౩౪
కాముకః కమితాభీకః కమ్రః కామయితాభికః,

70 తృప్తక్తు గర్ధనో గృధ్ముః లిప్సుర్ముఖోఽభిలాషుకః. ౩౫

- 95 నాలీకరస్తు నాలీకవాక్ స్వనోఽశోభనస్వరః,
కువదేకుచర శృబ్ధకారే రవణశబ్దనా. ౪౮
- వృత్తృన్నః ప్రహతః క్షుణ్ణో వచనేస్థిత ఆశ్రవః,
పరాన్నః పరపిండాదః సరజాతవనైధితా. ౪౯
- సర్వాన్నీన స్వర్వభక్ష ఆమిషాదీ తు శౌల్కికః,
- 100 ఆత్తంభరిః కుక్షింభరిః భక్షకో ఘస్త్రోఽద్వరః. ౫౦
- అద్యూనః స్యా దాదరికో విముక్తో విజగీషయా,
ప్రీణో ప్రీతో లజ్జతః స్యా దన్వేష్టా తీక్ష్ణసాధనైః. ౫౧
- అద్భుతే ధీవిస్రభా వృత్తాలః కర్తణేద్రుతః,
కుడుంబవ్యాఘృతే తు ద్వాపభ్యాగారిక ఉత్థితః. ౫౨
- 105 దీర్ఘదృష్టిస్తు యోదూరా దర్థానర్థా నిరీక్షతే,
అముష్యాయణ ఉత్పన్నః ప్రఖ్యాతకులతః పితుః. ౫౩
- వైరంగికో విరాగార్హ ఉత్పశ్యః పునరున్ముఖః,
చతురః వేళలో దక్ష సూక్ష్మానః పటురన్వకః. ౫౪
- మందస్తుందపరిమృజ ఆలస్య శ్శీతకోఽలసః,
- 10 ఊమంకరోఽరిప్తతాతి శ్శివతాతి శ్శివంకరః.
లక్ష్మీవాన్ లక్ష్మణః శ్రీలో మహామాత్రోఽధికర్ణికః,
ఉదారో దీర్ఘధన్యాస్తు మహాత్మా సుకృతీతి చ. ౫౬
- సమృద్ధః స్యా దుపచితో ధనవానస్తిమాన్ సమా,
అధ్యస్త్రీభోధీ ధనీనేతా త్వీశ్వరో నాయకః ప్రభుః. ౫౭
- 15 అధిభూరధిపాఽధీశ ఈశితాధిపతిః పతిః,
ఈశః పరివృధః స్వామీ స్థూలలక్షో బహువ్యయే. ౫౮
- కదర్యే కృపణక్షుద్ర కింపచానమితంపచాః,
ఆశయశ్చాప్యదాతా చ దరిద్రే స్యాదకించనః. ౫౯

- అపి దుస్సమ్రాజీన నీచదుగ్ధతదుర్విధాః,
 120 మార్గణః స్యా ద్యాచనకో యాచకోఽగ్ధీ ననీపకః. ౬౦
 ఆర్యః కాలేయకో జాత్యః కులీనః కులజోఽభిజః,
 జగత్త్ర సచరస్రాణ మిషదంగచ్చ జంగమమ్. ౬౧
 స్థావరం తస్థివచ్చాన్య దుభయం తు చరాచరమ్,
 వాక్లి ప్రధానం ప్రముఖ ప్రబహ్న ప్రవరోత్తమాః. ౬౨
- 125 ముఖ్యవర్య వరేణ్యాశ్చ ప్రవేకోఽనపరాధ్యవత్,
 శ్రేష్ఠః ప్రాగ్రహరం ప్రాగ్రమగ్రమగ్రియ మగ్రియమ్. ౬౩
 పరాధ్యం గ్రామణీః సుధ్యం జాత్యం చ వరమగ్రణీః,
 ఉపాగ్రస్తు గుణః పుంసీ క్లిజే స్యా దుపసజ్జనమ్. ౬౪
 తత్తుస్యాదాసేచనకం న తృప్తిర్యస్య దర్శనాత్,
 130 పవిత్రం ప్రయతం పూతం మేధ్యం శుద్ధం శుచీతి చ. ౬౫
 నిర్జిక్తం శోధితం మృప్తం నిశ్శేధ్యమనవస్మరమ్,
 విమలే వీధ్యః కులీనే ద్వా కచ్చరమలీమసా. ౬౬
 ఆత్మగంధోఽభిభూతః స్యాత్ బద్ధే కీలిత సంయతౌ,
 అక్షిప్తో హతకః క్షిప్తో విక్లబో విహ్వల స్సమా. ౬౭
- 135 విహస్తో వ్యాకులో వ్యగ్రశ్చలే సంకుసుకోఽస్థిరః,
 వ్యసంతాస్తూపక్త ఆతతాయీ వధోద్యతః. ౬౮
 శత్రూణాం తాపయితరి ద్విషంతప వరంతపా,
 ద్వేష్యస్త్యక్షిగతోఽనిష్టో దుర్భగోఽపి చ విప్రియే. ౬౯
 చతుష్య స్సుభగః కాంతో దయితో వల్లభః ప్రియః,
 140 గేహేనర్దీ గృహే శూరః పిండి శూరో గృహేప్రభుః.
 వధ్యో విష్యో విషేణస్యాత్ ముసలోఽన్య ముసలేన చ,
 నిహ్మసితోఽకృప్తః స్యా దపధ్వస్తస్తు ధిక్కుతః. ౭౦

- కర్తృత్వమోఽలం కర్తృణః కర శూరస్తు కర్తృతః,
కార్తృస్తు కర్తృశీలః స్యాద్ధీర్ఘసూత్ర శ్చిరక్రియః. 29
- 145 కర్తృణ్యకృ త్కర్తృకరః కర్తృకారస్తు తత్క్రియః,
నిర్వార్యః కార్యకృత్యః స్యాద్ధ్యుక్తస్సన్ సత్త్వసంపదా.
క్రియావాన్ కర్తృవాన్ కర్త్తి కుదోమందః క్రియాసు యః,
స ఆయ శ్శూలికోయః స్యాద్ధన్వేష్టా తీక్షణసాధనైః. 28
గర్హ్యైఽపకృష్టచేలార్చ రేఖయాప్యాధమావమాః,
- 150 ప్రతికృష్టావద్యభేద నికృష్టాణక కుత్సితాః. 27
జఘన్యం తు కుపూయం స్యాద్ధసారం లఘు ఫల్గు చ,
పుంస్యా దిరాద్యపౌరస్త్య ప్రమథ ప్రముఖాదిమాః. 26
అగ్ర్యం త్వగ్రిమ మగ్రస్థం మధ్యమాయం తు మధ్యమమ్,
అంత్యే జఘన్య పాశ్చాత్య చరమాంతిమపశ్చిమాః. 22
- 155 కరంబః కంబరో మిశ్రః సంపృక్తః ఖచిత స్సమాః,
చలాచలం తు ప్రచలం చపలం చంచలం చలమ్. 25
చికురం చటులం కంప్రం సారిప్లవ పరిప్లవౌ,
స్థాస్త్వైకరూపం కూటస్థం స్థేయాన్ స్థేష్టాఽన్యతిస్థిరే. 24
విశాలముదు విస్తీర్ణం విపులం పృథులం పృథు,
- 160 స్థారం భద్రం బృహద్ వ్యూఢ ముదూఢం బహులం బహు.
ప్రాంశూచ్చ మున్నతం తుంగ ముదగ్రం తూర్చ్ఛితాగ్రకం,
న్యక్షనీచ హ్రస్వఖర్వాస్తు వామనే దీర్ఘ మాయతే. 23
విశాలం వికరాలం స్యాద్ధిక్వకటం చ విశంకటమ్,
వర్తులం నిస్తలం వృత్తం సువృత్తం పరిమండలమ్. 22
- 165 చిపిటః పిచ్ఛితోవ్యూఢే స్థపుటం విషమోన్నతమ్,
ఆనతం తు నతం నమ్రం బంధురం తూన్న తానతమ్. 23

క్షీణం యామం విలిప్తం స్యాత్ స్థూలం తు బహులం దృఢమ్,
ప్రభూతం ప్రచురం ప్రాజ్యం బహులం బహులం బహు.
అదభ్రమధికం భూరి భూయిష్ఠం పురుషం పురు,

170 సమగ్రం సకలం సగ్వం సమస్తం నిఖిలాఖిలే. ౮౫

అఖండకృత్స్ననిశ్శేష పూర్ణవిశ్వసమాని చ,
ఖండనేమోన వికలాః పూర్ణే భరిత పూరితౌ. ౮౬

సంపూర్ణశాచిభ వశికం శూన్యం తుచ్ఛం చ రిక్తకమ్,
పురాణే ప్రాక్తన ప్రత్న పురాతన చిరంతనాః. ౮౭

175 నూత్నే త్వభినవోనవ్యా నవీనో నూతనో నవః,
శాశ్వతే త్వవృతోనిత్య స్సనాతన సదాతనౌ. ౮౮

సద్యస్తనే తు సాద్యసః ప్రత్యగ్రాభ్యగ్రశారదాః,
హ్యస్తనశ్వస్తసాద్యాః స్యుహ్యాతిదిన్దేషు వస్తుషు. ౮౯
కాలవాచ్యవ్యయేభ్యః స్యా దన్యేభ్యోఽపి తథాతనః,

180 న్యక్ స్యా దధోముఖం న్యుజ్జముదుజ్జోత్తానముస్తుభే. ౯౦
ఉదక్ ప్రత్యక్ పరాగర్వాక్ ప్రాకృతిర్యగవాగపాక్,
విష్వక్తైచ ముదీచీన ప్రముఖాః స్యు ర్యథాక్రమమ్.
దిగ్దేశ కాలవచన ముదగాదిక మవ్యయమ్,
దిగ్దేశ కాలసంబంధి పదార్థే ష్వభిధేయవత్. ౯౧

185 యస్సహంచతి సధ్యిజ్ సవిష్యధ్యిజ్ విష్వగంచతి,
దేవానంచతి దేవద్ర్యజ్ సధీచీనాది చోన్నయేత్. ౯౩
అవిలంబిత ముచ్ఛండం సంశితం తు సుతేజితమ్,
ఉత్పింజలం సముత్పింజ మితిద్వే భృశమాకులే. ౯౪
అనాదృతే త్వవజ్జాత మవతీర్ణాపహస్తితమ్,
చలితప్రేంఖితాధూత వేల్లితాకంపితా ధుతే. ౯౫

దుచితే హృద్యలపిత హంభితేష్టేషితే హితాః,
సంవీతం స్యాద్వ్యగమతం వేష్టితం దృఢమావృతమ్. ౯౬
సున్నాస్తనుత్తప్రహిత త్రిష్టవిధాః స్యురీరితే,
బద్ధే సన్నిహితం నర్థం ముక్తితం సందితం సీతమ్. ౯౭

195 సంతాపితం ధూపాయితం దూనం తప్తం చ ధూపితే,
మార్గితే మృగితాన్విష్టారన్వేషితగవేషితా. ౯౮
లబ్ధాప్తాసాదితప్రాప్త భూతవిన్నాస్తు భావితే,
ప్రయత్నే ముదితప్రీత హృష్టాస్సుహిత తృప్తవత్. ౯౯
ఆబర్హితేతూ ద్భూహితో న్నూలితో శ్చాపిహితో ధృతాః,

200 ఊతగోపాయితతాత త్రాణగుప్తాస్తు రక్షితే. ౧౦౦
మసితే విదిత జ్ఞాతో బుధితే బోధ బుద్ధవత్,
త్యక్తే తు విధుతో చ్చృప్త హీనధూత సముజ్జితాః. ౧౦౧
కృతేలూన చ్చిన్నదాత పృక్త్యాచ్ఛాత చ్చితార్ధితాః,
ప్రసే భ్రష్టధ్వస్తచన్న గలితకున్న విచ్యుతాః. ౧౦౨

205 ప్రేంభోలితం తరలితం లులితం ప్రేంభితం చ తత్,
భజమానే ప్రాప్తయుక్త న్యాయ్యాన్యోన్యోన్యోన్యోచితే.
న్యస్తేత్వారోపితోఽధ్యాస్తో నిహితోఽపహితోహితః,
ఉపపన్నం తూపవత ముపప్రాప్త ముపస్థితమ్. ౧౦౪
శుశ్రూషితం పరివసిత ముపాసితం చ పరివసితం చ సమమ్,

210 అపచాయితం సమసితం నమస్థితం సమమపచితంచ. ౧౦౫
పణిత పణాయిత పనితాః పనాయితస్తు తనుతేఽతాశ్చస్తే,
పరితగీర్తా చ తథా సంగీర్ణోపశ్రుతో ప్రతిజ్ఞాతే. ౧౦౬
ఉన్నోత్తతిమితక్లిన్న స్పృహితార్ద్రాణి స్పృహితాః,
స్యూః ప్రత్యవసితేహ్నత జగ్ధాన్నాశితఖాదితాః. ౧౦౭

- 215 గ్రస్తగస్తాభ్యవవ్రాత భుక్త భక్షిత జక్షితాః,
పరిక్షిప్తం తు నివృతం నిద్ధిగోపచితౌ సమా, ౧౦౮
ప్రాప్తే ప్రాణిహితాపన్నా విస్తృతోఽంతగతేస్తృతే,
సంగూఢంస్యా ఛింకలితం స్యన్నం రీణం స్రుతం స్నుతమ్.
ఆవరిణో ధిక్రూతః స్యాద్ దృఢే గ్రథిత ముద్రితౌ,
- 220 సంక్షిప్తే సంకులాక్షిప్తౌ విస్తృతే విసృతం తతమ్. ౧౧౦
సిద్ధే నిష్ప్రృత నిష్పన్నా భిన్నే భేదితదారితౌ,
వేధితచ్చిద్రితౌ విద్ధే తప్తత్వప్తౌ తనూకృతే. ౧౧౧
ఊతం సూతముతం తంతు సతతే ప్రాథితేర్దితమ్,
ఉద్భృతం సముదస్తంస్యా స్తర్జస్పృక్ స్యాదరుంతుదమ్.
- 225 గుడితం యాపి తే క్షిప్తే క్లేశితం పూజితేఽంచితమ్,
జ్ఞప్తం తు జ్ఞపితేహన్నం గూనేమీధం తు మూత్రితౌ. ౧౧౩
పుషితే పుష్టమూర్ధ్నార్ద్యత (యత్రాః ప్రయత్నవాన్,)
దమితే దాంతం శమితే శాంత ముద్వాంత ముగ్ధతే. ౧౧౪
పన్నం ప్రపతితే సన్నం విష్టే తున్నం తు పీడితే,
- 230 నిష్పక్వే క్వథితం సోధే హంతం నిచితమాచితే. ౧౧౫
ముషితే లుంతితం యస్తే నిస్పప్తం వృద్ధమేధితే,
కాచితం శిశ్యితే దిశ్యం దిగ్భవేఽభ్రభవేఽభియమ్. ౧౧౬
యజ్ఞియం యజ్ఞకర్తార్యే చతుష్యం చతుషేహితమ్,
తత్తద్రాత్రభవేదన్యం హస్త్యమోష్య మితీదృశాః. ౧౧౭
- 235 పుంసః పౌంస్సం స్త్రియాః స్త్రీణామగ్నే రాగ్నేయ మిత్యపి,
దండవాన్ దండిశోదండీ త్యేవం నేయమదంతతః. ౧౧౮
ప్రీహిణో ప్రీహిమస్తః స్యు ద్యవమస్తో యవాన్వితాః,
నిజనే స్థాన ఏకాంతం వివిక్తం విజనం తథా. ౧౧౯

- ఛన్నం గుహ్యం నిశ్శలాకం రహః క్షీబోఽథవా వ్యయమ్,
 210 గుహ్యం రహస్య మిత్యేతావప్రకాశ్యేఽపి వస్తుని. ౧౨౦
 సమం సమానం సవిధం సదృశం సదృశం సదృశ్,
 తుల్యం సవర్ణం శబ్దభ్యః పరేస్యః ప్రతిమా ప్రభా. ౧౨౧
 ఆభా ప్రభోవ్యపమాభిఖ్యా ప్రకారస్సన్నిభం నిభమ్,
 నికాశాద్యాశ్చసాహ్యర్థా స్సమేస్య శ్శబ్దతః పరాః. ౧౨౨
- 245 పరస్పరం స్యాదన్యోఽన్య మితరేతర మిత్యపి,
 వక్త్రం వృజినమావిధ్ధ మూర్తిమత్ కుంచితం నతమ్. ౧౨౩
 అరాలం కుటిలం భగ్న మవక్త్రే ప్రగుణోఽప్యృజాః,
 సత్వరం త్వరితం త్వాన్మరం క్షీప్రం లఘుద్రుతమ్. ౧౨౪
 అజరం చపలం శీఘ్ర మవిలంబితమాశు చ,
- 250 విరలం తను విశ్లిష్ట మఘనం తలినం తథా. ౧౨౫
 నిబిడం నిబిరీసం స్యాత్ ఘనం సాంద్రం నిరంతరమ్,
 వికటం తు విరూపం స్యాత్ సంబాధ స్సంకట స్సమా.
 ప్రతీపం ప్రతికూలం స్యా దనుకూలం విపర్యయే,
 అనులోమమనూచీనం ప్రతిలోమం విపర్యయే. ౧౨౬
- 255 అవ్యయీభావోఽనుపద మన్వగన్వక్ష మిత్యపి,
 ఏకసర్గోఽనన్యవృత్తి రేకాగ్రైకాయనైకగమ్. ౧౨౭
 అప్యేకతాన ఏకాంతోఽప్యేకాయనగతోఽపి చ,
 సాధారణం తు సామాన్యం మోఘం వ్యర్థ మపార్థకమ్. ౧౨౮
 నిత్యానవరతాజస్ర సతతాశ్రాంతసంతతాః,
- 260 అనాతం చావిత మస్తక్తం చానిశం నపుమ్. ౧౩౦
 అతిమాత్రేఽతిమర్వాద మతివేలాతిమానమ్,
 భృశ మత్యంత మత్యక్త మధికోద్ధాఢ నిర్భరమ్. ౧౩౧

తీర్థం తు గాఢ మేకాంతం నితాంతం దృఢబాధవత్,
వశేనస్థలముద్దామ ముచ్చంఖలమయన్ప్రీతమ్. ౧౩౨

265) ఋగోక్షేపతంద్రియోఽధ్యక్ష ప్రత్యక్షౌ తు సమక్షవత్,
సకాశం న్యా తస్మిన్నిహితే సమంతం తు సమంతికమ్. ౧౩౩

ప్రకాశం ప్రకటం స్పష్ట ముల్బాణం విశదం స్ఫుటమ్,
సుందరం రుచిం రుచ్యం మనోజ్ఞం మంజుమంజులమ్. ౧౩౪
శోభనం సుషమంచారు హృద్యం చౌషం మనోహరమ్,

270) స్వంఖం హరి స్త్రియం సాధు లడహంచ మనోరమమ్. ౧౩౫
లబ్ధం సూక్ష్మమణుర్నికం దహం దహర మన్వకమ్,

కించిన్నాత్రం మితం దభ్రం శ్లేష్మం తను చ పేలవమ్. ౧౩౬

అతిక్రోధ తిశయతో దృఢస్సనుధికోఽధికమ్,

చతురం పేశలం దక్షిం కటుతూల్పణ ముత్కుటమ్. ౧౩౭

275) విశేషణం క్రియాయాః స్య స్సమాద్యాః క్లి చ తద్యథా,
పుత్రం ధత్తే సమమితి నిత్యాద్యాస్తు గుణస్య చ. ౧౩౮

నిత్యం ధత్తే సీతో నిత్యమితి ద్రవ్యే పునస్త్రీషు,

ఉభయేఽపి యథా ధత్తే సమోనిత్యోఽర్థవానితి. ౧౩౯

ప్రభవం చరమం పూర్వ మిత్యాద్యా వ్యేషమున్నయేత్,

2౮0) సమీపసికటాభ్యగ్రాభ్యర్ణాభ్యాశ్చాన్తిమా ఇవ. ౧౪౦
సదేశ సవిధాసన్న సన్నికృష్ట సవేశవత్,

ఉపకంత సమర్థాద సవేధాని సనీడకమ్. ౧౪౧

ఉపానే విప్రప్తే తు దూరం వ్యవహితం ఐరమ్,

భాసుం భవికం భవ్యం కల్యాణం శ్వేవసీయసమ్. ౧౪౨

2౮5) శ్లోః శ్రేయసం శిషం భద్రం కుశలం సూనృతం శుభమ్,
శ్రేయశ్చైవతే సమీపాద్యా ధర్మైశ్చ తద్వతి త్రిషు. ౧౪౩

నుఖం దుఃఖం మలం ఛిద్రం కిసాలం సిద్ధమర్హరా,
రభసః పలితం శ్విత్ర మేతేఽపి త్రిషు ధర్మణి. ౧౪౪

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాహం
వైజయన్త్యాం సామాన్యకాణ్డే అర్థవల్లింగాఢ్యాయః.

సామాన్యకాణ్డ స్సమాప్తః.

పుంలింగాధ్యాయః

అథకాండై రనేకాద్ధాః ప్రోచ్యన్తేత్ర పరై స్త్రిభిః,
ద్వ్యక్షరాస్త్యక్షరాశ్చేషా ఇతి కాండేషుతే క్రమాత్ . ౧
అకారాదిహకారాస్తం నామ్నా మాద్యక్షరక్రమాత్,
సంగ్రహో ద్వ్యక్షరాదీనాం ప్రోక్తాన్ ప్రాయో వినాపురా.

5 అథః స్యా ద్విషయేమోక్షే శబ్దవాచ్యే ప్రయోజనే,
వ్యవహారే ధనే శాస్త్రే వస్తుహేతు నివృత్తిషు. 3

అర్కోఽర్కుపల్లే స్ఫటికే జ్యేష్ఠభౌతిరిభాస్వని,
అవయవైర్మలమేషార్కా అద్రయోఽర్కు గిర్దుమాః. ౪
అట్టావతశయ ట్టోమా వర్హౌ పూజా ప్రతిక్రియా,

10 అర్థా శ్చస్త్రస్వామి వైశ్వా సర్వే వృత్తాసురేఽప్యహిః,
అంశుస్సూత్రాది సూక్ష్మాంశేఽప్యంశ్చిహ్నేఽంతికోరసోః,
ఆత్మాజీవే ధృతౌదేహే స్వభావే పరమాశ్చని. ౬
యత్నేఽర్కేఽగ్నౌ మతౌవాతేఽప్యాఖిసూకరమూషికౌ,
అధిస్తు వ్యసనే చిత్త దుఃఖేఽధిష్ఠానబంధయోః. ౭

15 ఇంద్రో విషాత్తశక్తార్కే ప్వీశ్వరేనామతః పరః,
ఇష్వోఽభిలాష ఆచార్య ఊమో వ్యోమ్ని పురేఽపి చ. ౮
గ్రీష్మోష్ణబాష్పా ఉష్ణాణ ఉష్ణాపుష్కాహకార్తికౌ,
ఋషిస్తు వేదే భృగ్వాచా జ్ఞానవృద్ధే దిగంబరే. ౯
ఓఘః పరంపరాయాం స్యా జ్వలస్తోతసి సంచయే,

20 కరోఘనోపలేహస్తే ప్రత్యాయే రశ్మిశుండయోః. ౧౦
దాతుం భూషితకన్యాయాం కూపోగర్తే ప్రహవపి,

క్షణో వ్యాపార వైకల్యే కాలభేదాల్పకాలయోః. ౧౧

ఉత్సవే పరతంత్రత్వే మధ్యావసరవ్యసు,
కంతూకుసులకందర్ప ప్రజ్ఞాకావ్యకృతో కవీ. ౧౨

25 కంతోగలేఽంతికే శబ్దే కపయోఽర్కేభవానరాః,
గుడభస్మరసాః క్షౌరాః క్షోదోఽజసివేషణే. ౧౩

క్రతూ ఆధ్వరసంకల్పా కల్పాంతేఽపచయే తయః,
కుక్షౌ వాసే చ కచ్చస్తు పార్శ్వే గుహ్యాంబరే తతః. ౧౪
కారుస్తు విశ్వకర్తాపి ధాన్యాంశే శీకరే కణః,

30 కాలోదిష్టేయమేకాచో మృచ్ఛేదే శిశ్యవృగుజ్ఞాః. ౧౫

ఉత్పాతేఽంకే ధ్వజే కేతుః క్లేదాపథి శశాంకయోః,
కోణా శ్శబ్దాశ్శ్రీగుడాః కల్పోన్మాయే సురద్రుమే. ౧౬
వికల్పేఽపి చ కక్షస్తు గుల్లే స్పర్థాపచే తృణే,
కామ్య స్పృహస్తరాః కామాః కలహేఽన్త్యయుగే కలిః.

35 కుంభో గజ శిరోఽస్తేఽపి పక్ష్యర్కేష్వనిలాః ఖగాః,
ఖరుః పుంస్తరరుద్రేషు గర్జద్రుక్షే ఖగేవౌ. ౧౭

గణాః ప్రమథసంఖ్యాఘాః గ్రావాణౌ పర్వతోపలా,
తంతునాగా గ్రహశా గ్రాహశా గుల్తో హ్యథా చ వాహినీ.
గంఢో గర్వేఽప్యథా గ్మాది సత్త్వాదానాగ్రహ గ్రహః,

40 గుణస్త్వా వృత్తి శబ్దాది జ్యేష్ఠియా ముఖ్యతంతుషు. ౨౦

గ్రంథోద్రవ్యం వచశ్శాస్త్రం ద్వాత్రింశ ద్వ్యస్తంచయః,
గర్భోఽచరకేఽన్నేఽగ్నౌ సుతే వసస కంటకే. ౨౧
కుక్షౌ కుక్షిస్థ జంతౌ చ గంధోలేశే మహీగుణే,
ఘృణి ద్భాలాంశు వీచీషు చరుః స్థాల్యాం హవిష్యపి. ౨౨

45 చటుశ్చాటుశ్చ రాజాది స్తుతౌ పశుపిచండకే,

- చక్రీ విష్ణో కులాలేఽపచా చ్యుపా పవన సంక్రమా. ౨౩
 నభాభి ప్రాయయోశ్చందో జుగ్ధీ వి హవిర్భజా,
 టంకౌప్రమాణ గర్వా చ డింబః స్థీహ ఖగాండయోః. ౨౪
 తర్కాః కాంతౌ వితర్కోహః త్వష్టా తక్షీ ద్యుశిబ్బిని,
 50 మణిదోషే భయేత్రాస స్తిష్యః పుష్యే కలాయుగే. ౨౫
 ద్వారసాలే యమే దండి దంతోఽద్రి కటకే రదే,
 దాయో దానే యశాతకాడి ధనే విత్తే చ సైతృకే. ౨౬
 దవదావౌవనారణ్యకహ్నోః స్వర్గార్కయోద్ధ్యవా,
 ధవో వృక్షేనరేత్యో ధావంశః స్యా ద్వాయనే బకే. ౨౭
- 55 ధాతుర్వాతాదిశబ్దాది గైరికాదిత్వగాదిషు,
 మహాభూతేష్వింద్రియేషు శబ్దయోనిస్సభావయోః. ౨౮
 లోహేఽర్ధగైరికస్త్వేన కేతోఽస్థిషు విశేషతః,
 నరోఽర్జునే మనుష్యే చ నాకః స్వర్గాంతరిక్షయోః. ౨౯
 గ్రాహభ్రాహిగజా నాగా నాభిః శత్రే మహాస్మపే.
- 60 క్షంకు ధ్గురు కులేవాసీ శిష్యో ముని మృగావపి. ౩౦
 నాశః పలాయనే మృత్యో పరిధ్వంసేఽప్యదర్శనే,
 నగ్నా వైతాలికాద్యశ్చ పిండోవృత్తేతనా గుడే. ౩౧
 పీయః కాల ఉలూకే చ పీలుః కాండే గజే ద్రుమే,
 పుండ్రాః కృమీతు తిలకాః పత్రీశ్యేనే శరభగే. ౩౨
- 65 ప్రేషణే మర్దనే వ్రైషః పుంఖః శ్వేతశరాంగయోః,
 పవీవాతాస్త్రధారే చ పాకహతౌ శిశావపి. ౩౩
 పట్టానేత్రేఽపి శాణేన్యా త్సిండిః కల్పేఽపితైలజే,
 పణోమూల్యే గ్లహే మానే కాకి కవ్యచహారయోః. ౩౪
 ద్యూతే విక్రయ్యశాకాది బద్ధముష్టా భృతౌ ధనే,

- 70 పక్షః పార్శ్వగరుత్మాద్య సహాయబలభి త్తిషు. 37
 పార్శ్వద్వారే విరోధేర్ధమానే చుల్లివిలేంతికే,
 ప్రాయో వయసి బాహులే తుల్యానశన మృత్యుషు. 38
 పాశో జ్ఞా కన్య శబ్దాత్పరః కర్ణేతిశోభనే,
 క్రమనిమ్న మహిభాగ కపిస్థిత ఖగాః స్థవాః. 39
- 75 ప్రాణస్తు ప్రణవే జీవే జీవితే పరమాత్మని,
 ఇంద్రియే వాయుభేదే చ బలాంతర్యామిణోరపి. 30
 శ్వేతార్కే డాడిమేఫాలో బంధా స్సేసాధియస్త్రణాః,
 బలిః పూజోపహారే చ దైత్యభేదే కరేఽపి చ. 31
 బాహ్వోఽశ్రుణ్యంబుధూమే చ భానవోఽర్కహరాం శవః,
 భూణోఽర్చకే స్త్రీణగర్భ గర్భిణ్యాం శ్రోత్రియద్విజే. 32
 భవోభద్రే హరే ప్రాప్తౌ సత్తా సంసారజన్తసు,
 భాగాభాగ్యాంశతుర్యాంశా భరభారౌ గరిష్ఠ్యపి. 33
 భరవీ వధయోశ్చాన్యై భూస్పృశౌ వైశ్యమానవౌ,
 విశ్వేషే దారణే భద్రో భేనస్సూర్యే నిశాకరే. 34
- 85 భావో లీలాక్రియా క్షేమా భూత్యభిప్రాయజన్తమ,
 పద్యమాత్రే సత్తాయా మాత్మయోని స్వభావయోః. 35
 భోగో రాజ్యే ధనే సౌఖ్యే పాలనాభ్యవహారయోః,
 ఫణే దేహే చ స్పృశ్య వేశ్యాదీనాం భృతావపి. 36
 మంత్రా వృగాదిగుహ్యాక్తి మన్యుర్దైన్యేఽధ్వరే క్రుధి,
 మర్కో మనసి వాయూ చ మోహః కృన్దాభ్యముపాధతాః. 37
 మార్గో మృగపదే మాసి సౌమ్యరేఽన్వేషణేఽధ్వని,
 మూత ఆతంచనే వ్రీహశా వ్రీహ్యదే ర్బంధనే తృణేః.
 మృగస్తు మృగశీరేఽపి మోక్షోమృత్యో మరుద్గిరా,
 యన్తా హస్తపకే సూతే యజ్ఞోఽగ్నిత్వ హరిష్టిషు. 38

- 95 యయుర శ్వేతశ్వమేధాశ్వ యోగోవిప్రభ్రూతినీ,
 ప్రాప్తా సన్నహనోపాయ ధ్యానంగతి యుక్తిషు. ౪౮
 రసో రాగే విషే వీర్యే తిక్తాదా పారదే ద్రవే,
 రేతస్యా స్వాదనే హేమ్ని నిర్వాసేఽమృతశబ్దయోః. ౪౯
 రశ్మీ జ్వాలా ప్రగవశా చ రదోదంత విలేఖయోః,
 100 రాజా తు ష త్త్రియే చంద్రే లతాభదే నృపే ప్రభా. ౫౦
 రాగోఽనురాగే లతాదా త్విషి రాకస్తు పూష్టి చ,
 రంగౌ తు సానరాగౌ చ భూప్రదేశే మృగే లింగుః. ౫౧
 భోజనే లేపనే లేహః లోఃః స్యా ద్విష్టపే జనే,
 వంశః పృష్ఠాస్థి గేహార్థ్య కాశ్ఠే వేణౌ గణే కులే. ౫౨
 105 నాసో ధ్వజ్జీతుభదే చ సహిరుక్ష్ణి హయేఽనవే,
 వలో ధాన్యేఽనురే కాశే గవాంశ్వాసేఽనిలే సహః. ౫౩
 వేణూ వేద సహస్రాంశూ గోషా ధ్వని వహః ప్రజాః,
 వాలౌ పుచ్చాశ్వపుచ్చౌ చ వ్యాజః ఛద్దాపదేశయోః. ౫౪
 విధీ తు దైవకాలౌ చ వాజీత్వశ్వేశరే ఖగే,
 110 విభుర్ని శాకరే కాలే విష్ణులేఽగ్నిరక్షసోః. ౫౫
 బృందవిన్యాసయో ర్వాహ్నహో వృహత్స్వేఽగ్ర్యేషు మింద్ర
 వృత్రా శ్శత్రుమతోదైత్యవేగఃకింపాశరంహయోః. [యోః,
 వేధసో విష్ణుధాతృజ్ఞా శ్శూదః కర్దమశప్పయోః,
 శంభుర్ధాతు హరార్హత్సు శక్రః కుటజ వజ్రణోః. ౫౬
 115 శంఖోపజై లోహమయ వలయే ముసలాగ్రగే,
 శరోరసాగ్రసారేఽపి శూకోఽనుక్రోశ శుంగయోః. ౫౮
 శబ్దోఽక్షరే యశోగీతోఽస్త్వి రావక్ష్మేభే శ్రవణే ధ్వనౌ,
 శంకుః పత్ర సిరాజాలే కలేఽస్త్రే మేధాసంఖ్యయోః. ౫౯
 కుక్కుటేఽగ్నే మయూరేఽంశౌ వృక్షే కేతుగ్రహే శిఖి,

- 120 పద్యేయశశి చ శ్లోకపంచా విట్పురపండకా. ౬౦
 ప్తూమసూమా జలేచంద్రే తంతుమంగలరశ్మిః,
 సమ్రాజోఽగ్నింద్రవిష్ణ్వర్కా యశ్చస్యా స్తండలేశ్వరః.
 రాజసూయేన యేనేష్టం రాజ్ఞః శాస్త్రాజ్ఞయాచయః,
 సర్గాస్తు సజ్జనాధ్యాయ స్వభావోత్సాహ నిశ్చయాః. ౬౧
- 125 సంధిశ్లేషే సురుంగాయాం నాట్యాంగేయోనిరంధ్రయోః,
 స్వరోఽకారా ద్యదాత్తాద్యోష్టజ్ఞాదౌ ప్రాణిసాం స్వనే.
 సరటా పక్షి జలదౌ స్పృశే తు చరసంయుగౌ,
 స్తంభౌ స్థూణాజడీభావౌ యూపాంశే కులిశే స్వరుః. ౬౨
 స్కందోధాతా నదీకూలం సాద్యశ్శ్వరోహ సూతయోః,
- 130 సాలోమత్యేచ్ఛత భేదే ప్రాకారద్రుమమాత్రయోః. ౬౩
 సింహోనా భక్తపూలాకే మధూచ్ఛిష్టే క్వచిన్నపుష్పే,
 సుతః పుత్రే సోమరసే సోమావ్యోమ నిశాఃశా. ౬౪
 సూపా వాయు రణోచ్చాయాఽజ్ఞాహ్వనాధ్వరాహవాః,
 హర్తుర్మత్యో మహారాగేహరాదుద్రాగ్నిగర్దభాః. ౬౫
- 135 హంసోఽశ్వేఽర్కేహరే విష్ణౌ ఖగే నిర్లోభభూభుజి,
 జీవేశ్వేతవృషే భిక్షౌ పార్శ్వే కా ప్రసభౌ హతా. ౬౬
 వారిషణ్ణి చ హేతుస్తు కారణే కర్తజన్మనోః,
 హీరస్పర్శే హరే సింహే హేలిరానింగనేరవా. ౬౭

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యం ద్వ్యక్షరకాణ్డే పుంలింగాధ్యాయః.

స్త్రీలింగాధ్యాయః

- అర్చా పూజా ప్రతిమయో ర్తరిశ్చాపాగ్ర వీడయోః,
అందూస్తు శృంఖలాసాం భూషాన్మస్త్రీ సలాస్థ్యపి. ౧
ఆసాగోష్ఠ్యాం ప్రతిజ్ఞాయాం తత్పరత్వేనవలంబనే,
ఆశీరురగదంస్త్రాయాం శుభవా క్యాభిలాషయోః. ౨
- 5 అలిన్సేతో సఖిపంక్తిర్న రాశాదిగతి తృష్ణయోః,
ఆజిప్సమేనపి భూభాగే గోనాడి భూద్యువాత్త్విదా. 3
ఇలాప్యేతాసు చార్ణే చ స్యాదిజ్యా యాగపూజయోః,
ఇష్టిః స్పృహాయజుషాయో రిరభూవా క్సురాంబుధు. ౪
ఆన్నే చ స్యాదిభో ఈతి సుపసగ్ధప్రవాసయోః,
- 10 ఈహాత్తులిప్సోద్వయయో రూతిస్సూత్యభిరక్షయోః. ౫
ఉర్ణా భూమిధ్యగావరే తంతో మేషాదిలోమసు,
హింసావిక్షేపయోః క్షిప్తిః క్షిప్తిః సంకేయశ్చ. ౬
కత్త్యా కచ్చేవరత్రాయాం కాంచ్యాంగేవాప్రకోష్ఠకే,
కర్మ హాటక పుత్ర్యం స్యా దపిశాలా వలాలయోః. ౭
- 15 కాసూరుబృథౌ కువాచ్యస్తే కాన్తి శ్శోభాభికామయోః,
కాష్ఠోత్కరే సీమ్ని దిశి త్కోణ్యాం వాసేక్షయే క్షితిః. ౮
క్రియా తు నిష్కృతో శిక్షా చిక్తోసాయకర్మసు,
కరణారంభపూజా సు చేష్టాయాం సంప్రధారణే. ౯
కాలే శిల్పే విత్తవృద్ధౌ చంద్రాంశే కలనే కలా,
- 20 మహాభూతే ప్వింద్రియేషు జ్ఞానావయవయోరపి. ౧౦
కోటిస్త్విత్రై ప్రకరేనగ్రే దశోపాయగమే గతిః,
గుప్తిః క్షితివ్యదాసేనపి గుంజాభాండేనపి వాదనే. ౧౧

- ఘృణా జగుప్సా కృపయో ర్హాపి రథకర్ణికా,
చింతాచర్చిక్యయోశ్చర్చా చూర్ణిర్లఙ్ఘితే కపర్దకే. ౧౨
- 25 చాపాగ్రే పిష్టకే చూలి శ్చర్దిదుద్వాంతి రేతసోః,
ధాయాత్వసాతపేతాంతా ప్రతిబింబాచ్ఛజాయయోః. ౧౩
జనిర్వరస్త్రీసత్తోశ్చ జామిః స్వపుకులస్త్రీయోః,
జాతిశ్చందసి మాలత్యాం సామానేయ జన్మగోత్రయోః,
అలత్త్యగ్రజయోర్జ్యేష్ఠా గృహగోల్కుత భదయోః,
- 30 జిహ్వవాగ్రసూర్చిష్టు తంద్రా నిద్రా ప్రమీలయోః. ౧౪
తంత్రీర్హదూచీ సీరయో రజ్వాం వీణాపిగే గుణే,
తందూర్దోణి స్సవే దర్వాన్యం వాద్యే కాలేలవే తుటిః. ౧౫
తులాసామ్యే స్తంభసీతే వేశసంశయయో స్తుటిః,
తులీ శయ్యాకూర్చికయో స్త్రీతా త్వగ్నిత్రయే యుగే.
- 35 దరదో భీత స్సూదూధా దృష్టిర్ధిదర్శనాక్షిమ,
ద్రోణీస్యాదంబువాహిన్యాం ద్రవభాండే గిరిప్లవే. ౧౬
దిష్టిస్సుఖే చ దాసే చ ధాత్రీ భువ్యుపమాతరి,
ధనుస్సుస్త్రీ ధనుర్జ్యాసు ధానావీజేఽపి భూరుహః. ౧౭
ధారాసాగ్రేఽంబు సంతత్యాం వైన్యాగ్రేఽశ్వగతిష్యపి,
- 40 ధీతా సుతాయాం బుద్ధౌ చ ధృతిస్సాఖ్యేఽపి ధారణే. ౧౮
నిష్టోత్కర్షే వ్యవస్థాయాం నాశేఽస్తే వ్రతయజ్ఞయోః,
భిత్తిమూలే ప్రథౌ నేమి ర్నిందా కుత్సాపవాదయోః,
పాలిరశ్మిః ప్రదేశోఽకః సశ్శత్రుః స్త్రీ త్వరుశ్చభద్రః,
ఛందస్సంఖ్యావలీ సంక్షిప్తీర్గౌరవపాకయోః. ౧౯
- 45 తుద్రగ్రామేఽపి పల్లీస్యా త్వభిర్చాపి చ భాసి చ,
ప్రజ్ఞా ప్రజ్ఞా స్త్రీయాం బుద్ధౌ ప్రజాతు జనపుత్రయోః. ౨౦
ప్రసూర్జనస్యామశ్వాయాం పారిస్సృణిగుణేఽపి చ,

- సాదుకో సానహాఃసాదూః ప్రాస్తీ అభిగమో దయా. ౨౪
 పీడావమృత్యుసయోః స్తీతిః ప్రేమ ప్రమోదయోః,
 50 ప్రేతా నృతేక్షణే బుద్ధా బాధా దుఃఖ నిషేధయోః. ౨౫
 భసదా గుహ్యవిటోష్టా భక్తిర్భాగే నిషేవణే,
 భిక్షా తు భిక్షితాన్నాదా యాజ్ఞాయాం భృతినేనయోః,
 భూమిః క్షితా స్థానమాత్రే భూతిః శ్రీజన్మభస్మసు,
 మతః కాంతా శేముషీ చ మల్లి ర్మృతాప్తపీతయోః. ౨౬
 55 మాతా తు గవ్య కారాదా బ్రాహ్మ్యద్యాస్తుప్రసూమయోః,
 మూర్తిర్దేహ ప్రతిమయోః కాకకాతివ్యయోరపి. ౨౭
 పుంశ్చల్యాం హక్తకే ముక్తా కారా సంయమయో ర్యతిః,
 గమనే జీవనే యాత్రా రుజా రుగ్భంగ మృత్యవః. ౨౮
 రాజః పంక్తా రాజసర్పే క్షేత్రేఽధోరసనస్య చ,
 60 రీతిర్దగ్ధ సువర్ణాది మలే స్థిత్యా రకూటయోః. ౩౦
 ప్రచారే శ్రవణే పంక్తా రండాస్యా ద్విధవాపి చ,
 రుచిః కాంక్ష్యర్చిషాద్భాసి తింత్రీక్షికే స్పృహాశ్రియోః. ౩౧
 రేటిర్వహ్నేశ్చ రటితం వాణీ చా సంయతోత్కటా,
 రేఖాయా మావతా రేఖా లంకాపూర్వేభరణాః. ౩౨
 65 లీలాక్రియా విలాసశ్చ వసా గోండ్లో బిలం తథా,
 వర్షిర్ధ్యగరేఖోర్తి జ్వలత్వ గ్నహదారు చ. ౩౩
 వర్ధిస్తాయుర్మ సభ్యాం చ వ్రజ్యా పర్యటనే గతా,
 విధా విధానే హస్త్యన్నే భృత్యామృద్ధిప్రకారయోః. ౩౪
 వీరుధా గుల్మగుల్మిన్యా వీధి పంక్త్యధ్వనోరపి,
 70 వీచీః పంక్త్యర్చితే శేషు వ్యష్టిఫల సముద్ధతే. ౩౫
 వృత్తింథా జీవయోశ్చ వేలాబ్ధి జలవృక్షే,
 కాలే సీమ్ని చ వేణీ తు కేశబంధే జలస్మృతౌ. ౩౬

వృద్ధిస్సుభేదసి జంఘాపి వారుశ్చక్రీస్తు హృద్రుజి,
అశ్వావరే చ శాలా తు గృహంగస్కంధశాఖయోః. 32

75 శక్తిః కాసూర్బలం లక్ష్మీః శరదావృతు వత్సరా,
శంకా వితగ్భభయయోః శ్రద్ధాస్థిక్యాభిలాషయోః. 33
శాఖా వేదప్రభేదేషు వాహనా పాదద్రుమాంగయోః,
శ్యామా కన్యా నిశాచాథ శాన్తిః ప్రశమమంగలే. 34
శిఖా జ్వాలా కేకిమాలోఽశ్శిషాశాఖాగ్రమాలిషు,

80 శుండాకరికరే మద్యే శ్రుతిర్వేదే శ్రవస్యసి. ౪౦
శయ్యాతల్పే గ్రంథగు ఘే శంసాతు స్తవవాక్యయోః,
సంవిద్యుద్వేప్రతిజ్ఞాయాం సంకేతాచారనామసు. ౪౧
సంభాషణే క్రియాకారే విజ్ఞానేతోషణేఽపి చ,
సభా తు సంసది ద్యూతే గృహే సామాజికేషు చ. ౪౨

85 సంజ్ఞార్కభార్యా చైతన్యం హస్తాద్వై స్సూచనాభిధా,
సంస్థా వ్యవస్థా ప్రణిధి సమాప్త్యాకారమృత్యుషు. ౪౩
సంధావధౌ ప్రతిజ్ఞాయాం సాతిర్దానావసానయోః,
సీమ సీమే తు కూలేఽపి స్థానమర్యాదయోః స్థితిః. ౪౪
గంగేష్ఠిమూర్వయోః స్నుహ్యం లేపభేదేఽమృతే సుధా,

90 రక్తిమేఖలయోః సూన్యనాసీతాసన్యే హలాధ్వని. ౪౫
స్థూణా సూర్యాం గృహస్తంభే హింసా చౌర్యాదికేవధే,
హేలావజ్ఞాభావచారా హేతిర్జ్వాలాంశు రాయుధమ్. ౪౬

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యం ద్వ్యక్షరకాణ్డే స్త్రీలింగాధ్యాయః.

సపుంసకలింగాధ్యాయః

అథం సలిలదేవ్యోమవర్ణస్తం కోచండ అనుభే,
అగ్రం పురశ్శిఖామానశౌండాధ్యధిసలేషు చ. ౧
ముష్కే పత్యోఽకోశేందం దుఃఖానో వ్యసనేష్వఘమ్,
అర్హసీవ్యాధి దుర్నామ్నా ఆజ్యే శ్రీవాసంర్పిషీ. ౨

౧ వర్షార్థజీవితేష్యాయు రాస్యం ముఖవిలే ముఖే,
ఉరస్తు వక్షసిశ్రేష్ఠ ఋతం తథోసిలోచ్చయోః. ౩
ఓజోఽవప్తంభవలయో రోకసీ మంసరాశ్రమా,
క్రియాయజనయోః కర్త క్షీరం దేహజమంబు చ. ౪
కుండం స్థాల్యాం జలాధార విశేషేనలగర్తకే,

1౧) విణ్యాకో నగ్నహరూః కిణ్వం కూలం తీరే చ మూకటా.
క్షేత్రం గృహే పురే దేహే కేదారే యోనిభార్యయోః,
పుణ్యస్థానే సమూహే చ ఘృతం త్యాజ్యేంబు సర్పిషాః.
చక్రం సై న్యే జలావర్తే రథాంగే చయ రాష్ట్రయోః,
సంసారే మండలే వృత్తే ఛర్మభేదాస్త్రభేదయోః. ౭

15) వైత్యం చితాంకే బుద్ధాండ ఉద్ధేశే ద్రాసురాలయే,
చిహ్నమంకే పతాకాయాం ఛర్మ సర్వసక్తవే. ౮
ఛండః శ్రుతిచ్చాసద్యేషు చ్చిద్రం రంధ్రాపరాధయోః,
జాలం గవాక్ష ఆనాయే యంకే కపటే గణే. ౯
జీలం చర్మపుటః కోశో ద్రుతిః కరకపత్రికా,

20) జ్యోతి స్తారాగ్నిభాజ్వాలా దృక్పక్షైర్ధావ్యరాత్నసు. ౧౦
తంత్రం స్వరాష్ట్రవాన్సపారే తంతువానే పరిచ్ఛదే,
శాస్త్రాషధాంత్ర ముఖ్యేషు ప్రయోగేఽధ్వరకర్తణామ్.

ఏకస్యైవో భయార్థత్వే కుటుంబవ్యాప్తతావపి,
తల్పం శయ్యాత్పటజాయాసు తనుషీ తను విస్తృతే. ౧౨

2౩ త్రపుసీనే చ రంగే చ తరసీ బలరంహసీ,
తీర్థం మంత్రాద్యుపాధ్యాయ శాస్త్రేష్వంభసి పావనే. ౧౩
పాత్రోపాయాపతారేషు స్త్రీపుష్పే యోని యజ్ఞయోః,
తేజోబలే ప్రభావేన్నే బోధితవ్యర్హిషి రేతసి. ౧౪
నవనీతేనలే ధర్మే దానం పాస్తీమదేపి చ,

30 ద్రవ్యం గుణానామాధారే భేషజే యోగవిత్తయోః. ౧౫
ద్వంద్వం యుగ్మం హిమోష్ణాది మిథునం కలహోరహః,
ధామ జన్మప్రభావాన్నభాస్సుభే భోజనే గృహే. ౧౬
నేత్రం నాడ్యాంతరోర్ధూలే వస్త్రే దృశి మథోగుణే,
నాట్యం తౌర్యత్రికే నృత్యే నాట్యం వివరశేఫసోః. ౧౭

35 పదం స్థానే శరేత్రాణి పాదాంకే పాదచిహ్నయోః,
శబ్దేంశువస్తువాక్యేషు వ్యవసాయాపదేశయోః. ౧౮
పర్వగ్రంథౌ పంచదశ్యాం ప్రస్తావే విషువాదికే,
పక్ష్య సూత్రాద్యవయవే కింజల్కే నేత్రలోమసు. ౧౯
పత్రం తు వాహనే పర్ణే కురికా గరుతో రపి,

40 పయోఽంభసి చ దుగ్ధే చ పాథసీ సలితాదనా. ౨౦
పాత్రం తు భాజనే యోగ్యే విత్తే కులద్వయాస్తరే,
పార్థాంపి స్వర్గ చంద్రాగ్నాః పింఛం బర్హే ఖగచ్ఛదే. ౨౧
పోత్రం ముఖాగ్రదేశే స్యాత్సూరకరస్య హలస్యచ,
నవనీతం వయః పీథం బహ్వం స్వస్థిశిఖండయోః. ౨౨

45 బీజం శుక్లే ఫలాస్థ్యన్నే భర్తణే స్వస్థవేశనే,
వణిజ్చూలధనే పాత్రే భాండౌ భూపాశ్వభూషయోః. ౨౩

భాగ్యం కర్తవ్యస్య జన్మ కర్తవ్యపి శుభాశుభే,
భర్తసీ రేత ఆలోకా మహాసీ తేజ ఉత్పహా. ౨౪

మూల్యం పుష్టే పుష్పదామ్ని మూల్యం వేతన వన్నయోః,
50 ముఖం తు వదనే ముఖే తామ్రే ద్వారా భృషాయయోః.
మూలం వశీకృతౌ స్వీయే శిఫాతారాంతికాదిషు,
గమనే వాహనే యానం రత్నం శ్రేష్టే మణావపి. ౨౬
రహా రహస్యే సురతే రిప్తం నాశే శుభే శుభే,
రుక్తం హేమ సులోహం చ రేతసీ శుక్లమంబుచ. ౨౭

55 రూపం శబ్దే పశౌ శ్లోకే గ్రంథావృత్తౌ సితాదిషు,
సౌందర్యే చ స్వభావే చ శరద్రేణ్వార్తవే రజః. ౨౮
లలం పల్లవ ఉద్యానే లక్ష్మ చిహ్న వరిష్టయోః,
స్వాదుపచ్చందనేలాం గుహ్యార్థపరభార్యయోః. ౨౯
లింగం శేషసివేషేన శే చిహ్న బుద్ధ్యాది సంహతౌ,

60 వయః ఖగేన్నే వర్షేన్ద్రే శుభాకారే తనౌ వపుః. 3౦
హోచ్చిరీచి రూపవిద్యాస్సు వనం భాస్యపుకాననే,
వ్రతం విష్ణ్వృతు వరే జ్యోతిహమాసాగ్నిభుక్తిషు. 3౧
వీర్యం పరాక్రమే రేతస్యన్నమాహాత్మ్యయోరపి,
వేష్టం బ్రహ్మణి నాకే చ శల్కే శకలవల్కలే. 3౨

65 శస్త్రాణ్యస్త్రమయశ్శంసా శాస్త్రం గ్రంథనిదేశయోః,
శార్ఙ్గం చాపే హరేశ్చాపే శీలం వృత్తస్వభావయోః.
శుల్బం తామ్రే యజ్ఞకర్తవ్యచారే జలసన్నిధౌ,
శోచిశ్శోకాంశువైంగల్య శుద్ధత్వేషు సరోఽపుచ. 3౪
యజ్ఞభేదే సదాదానే సత్రమాచ్ఛాదనే వనే,
70 సర్పిర్ముతే చ తోయే చ సాంత్వే దాక్షిణ్యసాంత్వనే. 3౫

స్నానీయేభిషవే స్నానం స్థానం స్యాదాశ్రయే స్థితౌ,
 సూత్రం తంతౌ సంగ్రహాక్తౌ సుఖమానందతోయయోః.
 ప్రోతోఽంబునిర్గమద్వార ఇంద్రియేఽపున జలస్రుతౌ,
 హవిర్హవ్యేఘ్రేఘ్రేతోయే హేమ్ని కాంచన వేతనే. 32

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యాం ద్వ్యక్షరకాండే నపుంసకలింగాధ్యాయః.

అర్థవల్లింగాభ్యాయః

- అర్థోఽర్థయుక్తాత వతోరంత్యోఽంత్యజనికృష్టయోః,
 క్లుప్తేఽర్థాయా మర్థమర్థా ర్థేఽపదస్వత్రసరత్ర చ. ౧
 అన్యోఽవిభిన్నాసదృశా వార్యసాధుకులీనయోః,
 ఆద్యమాదిభవే భక్త్యేఽపృత్యత్పత్తి రహితేఽప్యజ్ఞాః. ౨
- 5 ముఖ్యాన్యకే వలేష్వేకః కష్టా గహన దుఃఖతౌ,
 కల్యా నీరుగ్దక్షసజ్జా యోగ్యయు క్తహితాః తుమాః. ౩
 కటు స్తిక్తాప్రియాకాఽప్య సురభ్యాఽపణమత్సరే,
 క్రూరో భయంకరే క్రుద్ధే నృశంసే కఠిన్లోష్ణయోః. ౪
 గారోఽరుణే సితే వీతే గృహ్యస్త్వనైఃసరిపత్యయోః,
- 10 క్లిన్నాక్షే క్లిన్ననేత్రే చ చిల్లం చుల్లం చ పిల్లవత్. ౫
 చోద్యం చిత్రే చోదనార్హే చారుచిత్రవచస్యపి,
 జడోఽల్పశ్చ నిర్బుద్ధా స్తభేదనాలోచ్యకారిణి. ౬
 జ్యాయాన్ జ్యేష్ఠశ్చగ్రజస్త స్యతివృద్ధాతిశస్తయోః,
 జాత్యః శ్రేష్ఠే కులీనే చ డింభో బాలిశబాలయోః. ౭
- 15 ద్రుతం శీఘ్రే శీఘ్రగతేఽప్యవదిష్టవిలీనయోః,
 భృథం గాఢేఽధికే స్థూలే ధూతం త్యక్తే ప్రకంపితే. ౮
 భృష్టృధృష్టే ప్రగల్భే చ కుటిలే బంధురే నతమ్,
 సృతం కృతేన్న నికృష్టే చ నిజమాత్మీయనిత్యయోః. ౯
 సీచం ఖర్వే నికృష్టే చ సమర్థేఽధికతౌ ప్రభుః,
- 20 ప్రాప్తం న్యాయ్యే చ లభ్యే చ విపులానేకయోర్భూషణం. ౧౦
 బాలో మూర్ఖశ్చ శిశౌ భవ్యో భావీ యోగ్య శ్శుభోఽపి
 మిత్రేఽపిభిన్నం మ్లిష్టం తు వ్హానావిష్పప్తవాక్యయోః. ౧౧

ముగ్ధం సామ్యే నవే మూఢే మూఢో మోహినీ తంద్రితే,
మృద్వతిత్తే కోమలే చ బద్ధోపరతయోర్యతః. ౧౨

25 యాప్యంగర్ హ్యయాపనీయేపుథకస్సంయుక్తయోర్యతమ్
న్యాయ్యసంయుక్తయోన్యక్తం రూఢో నిష్టేన్యచిక్రణే.
రథోర్య రథహితేఽముష్య స్వీయేఽస్యాశ్వే చ వోఢరి,
రాగవద్రోహితౌ రక్తా రామశ్చారౌ సితేఽసితే. ౧౪

న్యాయ్యలబ్ధవ్యయోగభ్యం లిప్తో భక్షితదిగ్ధయోః,

30 లఘుస్త్యసా రాగురుణో రిష్టే క్షీప్రమనోజ్జయోః. ౧౫
లోలం చలే లోలుపే చ వ్యగ్రోవ్యాపుత ఆకులే,
వల్లమంజౌ చ వామస్తు సామ్యే సర్వప్రతీపయోః. ౧౬
విద్ధం విదారితే తుల్యే విన్నం లబ్ధే విచారితే,
శితిః శ్వేతే చ నీలే చ శుభోమంజుప్రశస్తయోః. ౧౭

35 శుభ్రం శుక్లే భాస్వరే చ శుక్తం తు పరుషామయోః,
సభ్యస్సాచూజికే సాధా సవోర్య దక్షిణవామయోః. ౧౮
సన్నమల్పే విశీణ్ణదౌ స్వాదుర్నధురమృష్టయోః,
స్ఫుటాః స్పష్టవ్యాక్తపుల్లాః స్థూలా తు జడపీవరా. ౧౯
మంత్రిణ్యపి సుహృత్ స్మిగ్ధే ప్రతిజ్ఞావత్యపి స్థితః,

40 మంద స్వచ్ఛందయోః స్వైరో హీనోముక్త విగర్హ్యయోః

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం ద్వ్యక్షరకాణ్డే అథవల్లింగాధ్యాయః.

నానాలింగాధ్యాయః

- నానాలింగేషు సర్వత్ర స్వయమేవ క్వచిత్ క్వచిత్,
ఉన్నేయ మర్థవల్లింగం గుణద్రవ్యక్రియార్థకమ్. ౧
- అక్షోరథాంగ ఆధారే వ్యవహారే విభీతకే,
శకటే పాశకే కర్నే ద్యూతభేదేషు మిందియే. ౨
- 5 అబ్జో ధన్వంతరా శంఖే చంద్రే స్థీలవణేంబుజే,
ప్రదేశేంశ ఉపాయేంశమంగో దేశేంశశాలిని. 3
- అవిర్భూ పుష్పచతోః స్త్రీ వాయుప్రాకారభా స్సనా,
అజః పితామహేనాదౌ ఛాగే విష్ణౌ హరే రవా. ౪
- అంతోఽస్త్ర్యవసితే మృత్యౌ స్వరూపే మిశ్రణేంతికే,
10 నార్థమాసేఽణి రక్త్యశౌ రూప్యేఽహగ్ర భుగ్రవే భుగ్రవే.
అర్హంతౌ జినసమ్మాన్యా వర్హంతౌ హయకుత్సితౌ,
అంధోఽచక్షు స్తమోఽప్యంధ మర్హిర్భూ జ్వాలయోర్ననా.
అస్ర ఆస్రశ్చ పుంలింగౌ క్షేత్రే క్షీరుధిరేఽశ్రుణి,
అద్యో ముఖ్యే ధాతుపూర్వేష్వామోఽపక్షేఽపి రుజ్యపి.
- 15 ఇనాస్త్యత్తాధిపార్కాధ్యా ఉష్ణోఽగ్నో చతురేఽపి చ,
ఉశిర్నాగ్నౌ పుశీరేఽస్త్రీ ననోషః కల్యసంధ్యయోః. ౮
- ఉస్రః కిరణ ఉస్రాగౌర్ ఋతుం నిర్లోమసిందియే,
కంబ్యస్త్రీ వలయే శంఖే శంబూకే కణసంఖ్యయోః. ౯
- కల్కానా సిహ్న కే న స్త్రీ కిష్టే దంభేఽఘపిష్టయోః,
20 కారాబంధనగేహేస్త్రీ కరే నా బంధనే నవణ్. ౧౦
- కాంస్యం కంసోఽస్త్రియాం పానపాత్రే తైజస ఆధకే,
కాండోఽస్త్రీషా బలేనాలే గర్హ్యేఽవసరవర్గయోః. ౧౧

గ్రంథౌ స్తుజే ప్రకాండేఽపు కశ్యం మద్యకశార్మయోః,
తుద్రో దరిద్రే కృపణే నృశం సేఽల్పనికృష్టయోః. ౧౨

25 తుద్రా వ్యంగా నటీ వేశ్యా సరఘా కంటకారికా,
కూటోఽస్త్రీ పుంజమాయాఘేష్వది శృజ్జేషు భేదయోః.
అయో ఘనేఽనృతే ఘాలే దంభే నిశ్చలయంత్రకే,
కృష్ణం సీసాఘ లోహేషు కృష్ణం నీలే నలే కథా. ౧౩
శూద్రే కాకే పికే వ్యాసే ధ్యాంతపక్షేఽర్జునే హరా,

30 కోశోఽస్త్రీ కుట్రలే దివ్యే శాస్త్రేఽర్థాఘే గృహేతనా.
గుహ్యేఽండే వేష్టకే వేశ్యాం ప్రస్తకాసిః ధానయోః,
కోలంబదరతక్కుల శుంతీవ్యోషేఽర్థకరకే. ౧౪
కోలా చన్యేఽస్త్ర సిద్ధిల్యోః కోలః ఖంజేష్టవే టిటా,
కాయో లక్ష్మ్యే తనా బృందే పుమాం స్త్రిషుకదైవతే.

35 కరూః స్త్రీ తుషకోష్ఠే కుల్యాయాం నాచనా కరీమాగ్నై,
శ్రోణ్యాం భృశే కింజే గజగండే శవరభే శవే చ కటః.
కిష్కర్మితస్తావనపుంసస్త్రకోష్ఠకరే పుమాన్,
కిలోఽక్ష్మకఫణౌ జ్వాలే వాపశానా శంకుశర్వయోః. ౧౫
పితే శ్మశ్రుణి కూర్మోఽస్త్రీ భూమిధ్యే కథ్యనే కుశే,

40 కృత్వాక్రియాదేవతయోః కార్కేక్షీ కుపితే త్రిషు. ౨౦
యుగేఽతుచాతే పర్యాప్తే నృతం క్షీ విహితేఽర్థవత్,
త్వేడావేణు శలా కాయాం సింహనాదే విషేతు నా. ౨౧
త్వేమోనాప్రాప్తరక్షాయాం మోక్షేఽప్యస్త్రీ తు మంగలే,
స్వీయేఽంతః కుక్షీకోష్ఠోఽస్త్రీ కుసూలేఽంతర్మహే పదే.

45 క్రోడం క్షీ కర్ష ఉత్సంగే సూకరే నానవోరసి,
బోషధే రుజి కుష్ఠోఽస్త్రీ కుంజోఽస్త్రీ గహ్వరే హనా.

దర్శే కుశోఽస్త్రీ తోయే స్త్రీ కుటిర్వస్త్రే గృహే న పణ్,
కృష్టి ర్విలేఖే ప్రాజ్ఞేనా ఖేటో గ్రామే కఫేఽథమే. ౨౪
అథే గుడవికారే చ ఖండోఽస్త్రీ ఖండితే త్రిషు,

50 ఖలం భూస్థాన కల్కేషు ఖలోనీచః ఖలేత్వరి. ౨౫
గవ్యూతౌ గోగణే గవ్యా జ్వాయాగద్రవ్యయో ర్షుపుమ్,
ఖాండాగారేపుమాన్ గంజః స్త్రీతు ఖన్యాం సురాగృహే.
గుడా పిండేషు వికృతే స్నుహే గులికయో ద్ధుడా,
గురు ద్గిష్పతి పిత్రాద్యోః పారోహిత్యకరే చ నా. ౨౬

55 మాత్రాదాస్త్రీ బృహతో ఖ్యాత దుర్భరా లఘుషు త్రిషు,
గోత్రా గోనిచయే భూమ్యాం గోత్రం నామ్నికులేఽచలే.
గడుః పృష్ఠగుడే కుజ్జే గదో రోగో గదాయుధమ్,
గోప్యోరక్ష్యే దాససుతే ఘ్రిణమాఘ్రితనాసయోః. ౨౭
ఘనాః కఠినసంఘాత మేఘకాతన్య ముద్గరాః,

60 చిత్రా సుభద్రా తారా చ చిత్రమాలేఖ్య మిశ్రయోః.
చేలం వాసోఽక్షమం కామ్యం గర్హితం బర్హిచంద్రకః,
చుమ్రోనాశే విషణ్ణే చ చోటోగీత మనోజ్ఞయోః. ౩౦
చేకో విదగ్ధే గృహ్యే చ జిహ్వాం మందేఘవక్త్రయోః,
జన్యం రణే జనితరి విగీత జననీ యయోః. ౩౧

65 జ్ఞాతిభృత్యా నవోధాయా జన్యాః స్నిగ్ధావరస్య చ,
జీవః ప్రాణే త్రయీ నాతు జన్తావాత్సని గీషృతో. ౩౩
త్రిషు జీవతి మకార్వాన్తం స్త్రీ స్వాజ్ఞో వజ్రవృద్ధయోః,
తనుః స్త్రీ త్వచిదేహే చ త్రిష్వల్పే విరిలే కృశే. ౩౪
యుషా నాగబలాయాం స్త్రీ నామత్స్యే మకరే వసే,

70 తమా రాహుస్తమోఽహంశుక్ స్వరూపేఽధస్తలోఽస్త్రియాం

శ్రీ తుల్యదేశే తామ్రముక్తా శుద్ధా సుమాక్షికే,
ఉదుదృశ్మద్యయోరక్షీ తుచ్ఛం త్య సుఖశూన్యయోః.
తామ్రం శుల్బే శుల్బనిభే తిగ్నాస్త్యోష్ణభాస్కరాః,
తీక్ష్ణముష్ణే తుతే యుద్ధ ఆత్మత్యజి విషేయసి. 32

70 కన్ఠమూలేభ్రహంతో స్తోక్తం తోక్తో హరిద్యవః,
దండోఽస్త్రీ శాసనే రాజ్ఞాం హింసాయాం లగుడే దమే.
మిథ్యాజ్ఞాయాం నైశ్యభేదే చలోభాగే దలం చదే,
దరోఽస్త్రీ శంఖభీగర్తే ప్వలౌఢేత్వవ్యయం దరమ్. 32
దంష్ట్రీగ్రాహే స దంష్ట్రేఽహా శార్దూలే మూషికే కిటా,

80 పరిమాణే దాదుపాత్రే ద్రోణోఽస్త్రీ వాయనే పుమాన్. ౪౦
దిగ్ధో విషప్రలిప్తేషా లిప్తే న్నేహప్రవృద్ధయోః,
దుర్గో రాజ్ఞో వనే దుర్గం దుర్గమే నరకే పురే. ౪౧
దృశ్యాస్యాత్ పృతనా దృశ్యం దర్శనీయే విభూషణే,
ధర్తోఽస్త్రీ సుకృతే సామ్యే స్వభావే నా తు సోమవే. ౪౨

90 న్యాయాచారయమాహింసా స్వస్త్రీ మేధాగ్ధాధ్యక్షాః,
ధిష్ఠ్యా శుక్రానలాధిష్ఠ్య మృక్షేష్ఠానే బలే గృహే. ౪౩
ధ్రువో థాత్రిశ కిలర్ నిత్యేషు స్త్రీ తు భూసుచోః,
శ్శితరే నిశ్చితే వ్యోమ్ని ధిరోఽర్థా మంథరే బుధే. ౪౪
నిహ్కోఽస్త్రీ హేమ్ని దినారే సాష్టే కర్షశతే పలే,

100 వక్షో విభూషణే కరే నాథ స్త్వింద్రే ప్రభావవి. ౪౫
న్యజ్జం కుజ్జే కర్షరంగే న్యజ్జో వ్యాధావధో ముఖే,
నేమః పురోహితే తుల్యే ప్రథోఽస్త్రీ సాసుమానయోః.
బంధనే దూరమార్గే చ ప్రాధ్వం శ్రీ ప్రవణే త్రిమ,
పూర్వోఽర్థలింగః ప్రాచ్యాదౌపూర్వజేషుస్పృహమవాన్.

- 95 పద్మోఽస్త్ర్యజ్ఞేఽష్టకాయాం క్షీ సంఖ్యాయాం గజవిందుషు,
నా తు నాగే నిధాన్యాహే సంకోఽస్త్రీ కన్దమైనసోః. ౪౮
పరం దూరాన్యముభ్యేషు పరోఽరిపరమాత్మనోః,
పార్షణ్ణిరున్మత్తనార్యాం స్త్రీ పాదగ్రంథే రథోఽపి చ. ౪౯
పుమాన్స్తు పృతనాకట్యాం పాపం స్యాత్కూరపాప్సనోః,
- 100 పుణ్యం ధర్మే జలే హేమ్ని పుష్పే క్షీ సుందరేఽర్థవత్. ౫౦
పార్శ్వమస్త్రీ సమీపేఽపి పూజ్యః శ్వశురమాన్యయోః,
స్నేహే కేతా ప్రేమ న స్త్రీ పీతిః పానే హయే తు నా. ౫౧
స్యాత్పురేత ఇవప్రేతో మృతప్రాణి విశేషయోః,
లాభ నిష్పత్తి భోగేషు బీజే ఫాలే ధనే ఫలమ్. ౫౨
- 105 ఫలీ తామ్రాది ఫలకే బర్హి ర్నాగ్నౌ నపుం కుశే,
బ్రహ్మ రుద్రేన్ద్ర భృగ్వాదివిప్రర్హిన్ యజ్ఞభాతృషు. ౫౩
ఆర్కేఽగ్నౌ క్షీ తు వేదేఽన్నే ఖాధ్యాత్తాత్తే తపస్సు చ,
బలం రూపేఽస్థని స్థాలేష్వ శక్తి రేతశ్చమూషు చ. ౫౪
బలో రామే బలాధ్యే చ బాధం త్వనుమతే దృఢే,
- 110 బింబోఽస్త్రీ మండలసమ ప్రతిమా ముఖలక్ష్యసు. ౫౫
ప్రతిబింబే తత్ప్రకృతా క్షీ తు స్యా ద్బింబికా ఫలే,
సాశ్వే మధుని తక్కోలే బోలం బోలోఽంభసాం ప్రమః.
బోధిరర్థే సువిజ్ఞానే కుక్కుటాశ్వత్థయోస్తు నా,
బాలోఽక్షీ నీలరిఘంట్యాం చ భేలో తూడుపభీరుకా. ౫౬
- 115 భగం యోన్యాం భగోయత్నే యశో వీర్యార్కభూతిషు,
కాంతీచ్ఛా జ్ఞానవై రాగ్య ధర్మైశ్వర్యతపస్సు చ. ౫౭
ఖాదా జంతో చ భూతం క్షీ సమాతీతోచితే త్రిషు,
భాస్వానిందా భాస్వరేఽర్కే భేకో వర్షాభ్యికాతరే. ౫౮

- అన్న తత్పరయోర్భక్తం భద్రం కల్యాణసౌఖ్యయోః,
 120 మందాస్సరోగనిర్భాగ్యస్వల్పజ్ఞాపటుసూర్యజాః. ౬౦
 ఊద్రాదౌ తద్రసేఽప్యస్త్రీ నావసంతేరసేసురే,
 చైత్రే మధూకేక్షీ త్వపు మద్యే పుష్పరసే మధు. ౬౧
 అక్షీమణిరజా కంఠస్తనే రత్నేఽప్యలింజరే,
 మాత్రా పరిచ్ఛదేర్థంశే ప్రవృత్తౌ కల్లభూషణే. ౬౨
- 125 అక్షరావయవే మానే మాత్రం కార్తవ్యేఽవధారణే,
 మధ్యం యుక్తేఽంతరాలే చ మహాద్రాజ్యవిశాలయోః.
 మోచా కదల్యాం స్త్రీ వృక్షరసేనాపటలే నషణ్,
 మాలి స్సంయతకేశేషు చూడాయాం మకుటేఽప్యపణ్.
 మలం కిట్టాఘయోశ్చా స్త్రీ యమజాంతకయోర్యమః,
- 130 యయుర్నా మోక్షమార్గేఽశ్వే స్త్రీ త్వాప్తౌ ద్విగ్లు యప్తికే.
 యుగోఽస్త్రీ స్యందనాద్యంగేక్షీ తు యుగ్మే కృతాదికే,
 యోనిః స్త్రీణాం భగేస్థానే కారణే తామ్రకేఽప్యపణ్.
 యోగ్యం యంత్రక్షమాపూప యానోపాయేషు చందనే,
 యోగ్యాభ్యాసః క్షమాపుణ్యే రోరో రశ్చౌ బిలే నపుమ్.
- 135 రాజతే భూషణే రూప్యం రజతే హేమ్ని చాహతే,
 త్రిషు ప్రశస్తరూపేఽథ రణోఽస్త్రీ యుధిసాధ్వనౌ. ౬౩
 రాక్షోఽస్త్రీ విషయే జన్తా లోహాఽస్త్రీ త్రైజనాయసోః,
 లఙ్గం నపుం శరవ్యేనాక్షీ వ్యాజే నియుతే న నా. ౬౪
 వర్ణో నీలాది విప్రదోష్ఠః కీర్తా గీతిక్రమే స్తుతౌ,
 140 కుథే వృత్తేక్షరసే త్వస్త్రీ ప్రకారే లేపశోభయోః. ౭౦
 వశా కరిణ్యాం వంధ్యాయాం రామాయాం దుహితర్యపి,
 వశోజనస్పృహయత్రే హ్యయ త్తత్వప్రభుత్వయోః. ౭౧

- వరోనారూపజామాత్రో ద్వేవారే రిప్పితే వృతా,
 త్రిష్వగ్ర్యే క్షీ మనాగిష్టే వ్యక్తం పృష్టే బుధౌ తు నా. 29
- 145 వత్సోనాకుటజే పరే త్వకే తనయాదికే,
 బాలే చ వక్షసి తస్యైస్త్రీ పజ్జోఽస్త్రీ హీరకాస్త్రయోః. 23
 వ్యాలో దుష్టగజే సర్వే శ్వాపదే చ పుమాంస్త్రీసు,
 శతేఽథని త్తమర్థే క్షీ త్రిషు శ్వాతే విచారితే. 24
 వితం శాంతే దుష్టజాత్వే వధో హింసితృహింసయోః,
- 150 వార్తా వార్తిగజోఽంత వాణిజ్యాదిషు వర్తనే. 25
 నిస్సారారోగ్యయోః పంథో వృత్తిమన్నీరుజోస్త్రీషు,
 వృత్తం స్వరూపే చరితే వృత్తా ఛందోవిధాసు చ. 26
 త్రిష్వతీత దృఢాధీత వర్తులేష్వథ గీష్వతా,
 శ్రేష్ఠోఽథాశ్వాః రేతస్సు పుం ధర్తేంద్రబలే వృషః. 22
- 155 వసుర్హృదేఽగ్నయోక్తేఽంశౌ వసుతోయే ధనే మణౌ,
 విశ్వం జగతి సర్వస్త్రిం స్త్రీషు శుంత్యాం పువర్షనా. 27
 వప్రః పితరి నానస్త్రీ జేత్రే రోధసి సాను,
 వక్షోఽస్త్రీ భారతాదృబ వృష్టిషు ప్రాప్తపి స్త్రీయః. 28
 వాఽప్యస్త్రీ గృహభూపుర్యో గృహే సీమసురుంగయోః,
- 160 వాసం శుమ్నే గతౌ పూతౌ గంధే వృద్ధౌ సుధీమయా.
 వర్షషునస్త్రీ శుభాకారే సౌమ్యే దేహప్రమాణయోః,
 విభుస్సర్వగతే పత్యో చంద్రే రవి కుబేరయోః. ౨౧
 వీరో రాహవా హారే శక్త్రే శూరే నృంద కుబేరయోః,
 గజ గ్రహణ భూమా స్త్రీ వారిః స్యా త్సలిలేన పుమే. ౨2
- 165 శ్రంఖోఽస్త్రీ వలయే కంబౌ సంఖ్యాయాం చ నిధౌ తు నా,
 అమావస్యాం చ నాగే చ శితౌ బాణ తనూకృతౌ. ౨3

- శివా హరితః క్రోష్టా శమీసద్యామలక్ష్మనూ,
 శివో ఘోలే పద్మరాగే హరే కీలే శివం జలే. ౮౪
 భద్రే చాఘోపథా శుద్ధపచివేగ్నో హరే శుచిః,
 170 చంద్రేఽర్కే చ త్రిమత్యేష శుద్ధేఽనుపహతే సితే. ౮౫
 శుక్రస్సితే కవచంద్రే మాసభేదేనలే ద్విజే,
 శుక్రం మే ధ్యేఽపు పుణ్యేఽర్థే దుష్టేఽక్షిరుజి రేతసి. ౮౬
 క్రీడాంబుయంత్రే శృంగోఽస్త్రీ పర్వతాగ్రప్రభుత్వయోః,
 పశ్యంగే చాథజేష స్త్రిష్యవ్య స్త్రి న్నుపయ్యుక్తతః. ౮౭
 175 మాల్యాక్షతాదిదానే స్త్రీ నా నాగేశా ప్రధానయోః,
 నాపర్యాణీ విహంగే స్త్రీ శారద్ధ్యాతే గుడే న పణి.
 పథిదేయే శుల్కమస్త్రీ జామాత్రాయచ్చదీయతే,
 శ్రుతం శాస్త్రావధృతయోః నపుమాకర్ణిలేఽర్థవత్. ౮౮
 సజాతి రిల్పిసంహత్యా మపండః శ్రేణిరావతౌ,
 180 శౌండి జలదమాలాయాం శౌండా సమదకుక్కుటౌ. ౯౦
 శకోవిష్టా పరూనాం న్యా ద్దేశే చ గవయే శకాః,
 శబలే మారుతే శార శ్మద్ధాః పూతార్కకేవలాః. ౯౧
 శుభ్రీర్నా ర్కేఽర్థవత్సమ్యే శూరా విక్రాంతకుక్కుటౌ,
 శూలోఽస్త్రీ దుజిశాస్త్రే చ శ్వేతం ధవలరూప్యయోః.
 185 శీతోనావేతనే శీలా శైల్యే క్లి తద్వతి త్రిషు,
 సత్త్వోఽస్త్రీ జంతుషు క్లి తు వ్యవసాయే పరాక్రమే.
 ఆత్మభావే విశాచాదౌ ద్రవ్యే సత్తా స్వభావయోః,
 ప్రాణే బలేఽంతఃకరణే స్వామీ పత్యో వడాననే. ౯౪
 సమాస్త్రీ వత్సరే సాధు సర్వతుల్యేషు వాచ్యవత్,
 190 పరమార్థేఽర్థవత్సత్యం పండశ్శుభతథ్యయోః. ౯౫

స్పర్శః సంస్పర్శనే స్పృష్ట ర్యపతాపప్రదానయోః,
 సాధుస్త్రిఘాచితే సౌమ్యే సజ్జనే వాద్ధమౌ పుమాన్. ౯౬
 సారో బలే స్థిరాంశేరే పుమాన్ న్యాయ్యే వరేర్థవత్,
 స్త్రీ నద్యాం నా నదే సింధు ర్దేశభేదేంబుధౌ గజే. ౯౭

195 సౌమ్యో విప్రే సోమజేష్ఠే సుందరే సోమదైవతే,
 సఖా సహాయే బంధౌనా సూక్ష్మమధ్యాత్మ దభయోః.
 సూనంపుష్పేసుతాయాం స్త్రీ స్నేహోఽస్త్రీ ద్రవహర్షయోః,
 విష్ణు చంద్రేంద్రవాతార్క యమాశ్వాంశు శుకాగ్నిషు.
 కపి భేకాహి సింహేషు హరిర్నా కపితే త్రిషు,

200 హృద్యో వశీక్రియామంత్రే హృద్యం దధ్యనులేపనే. ౧౦౦
 హృత్ప్రియే హృద్ధితే హృజ్జేహ్రీకౌ నకుల లజ్జితౌ,
 యమేల్పే వామనే హ్రస్వో హరిత్ స్త్రీ దిశి పణ్ తృణే.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యం ద్వ్యక్షరకాణ్డే నానాలింగాధ్యాయః.

ద్వ్యక్షరకాణ్డే స్సమాప్తః.

పుంలింగాధ్యాయః

అవినౌ విహగాధ్వర్యా ఆరత్నీ హస్తహర్షరా,
అత్యయోఽతిక్రమే కృచ్ఛే మరణే దండదోషయోః. ౧
ఆసారః స్యాత్ప్రసరణే వేగవృష్టౌ సుహృద్భవే,
ఆగ్రహః స్యాత్ స్వీకరణే నిర్బంధేనుగ్రహేఽపి చ. ౨

౩ ఆమ్నాయోఽధ్యయనే వేదే సంప్రదాయే కులేఽపి చ,
ఆక్షర్శ్శారిఫలకో ద్యూత ఆకృష్టిపాశకా. ౩
గంధమాలోపహారే స్యాదా యోగోవ్యాప్యతావపి,
ఆనర్తో నృత్తశాలాయాం దేశభేదే జనే యుధి. ౪
ఆక్రందః క్రందనే రావే నాథే ఘోరరణేఽపి చ,

1౧ ఆధార ఆలవాలేఽంబు బంధేఽధికరణేఽపి చ. ౫
ఆశిరః క్షీరవికృతౌ భోజనే పావకే రవా,
ఆవాపోన్యాస ఆచాలే స్తురే ధాతరిచాత్తభూః. ౬
శ్రోణ్యాం చారోహ ఆకార స్త్వాకృతావాత్తవైకృతే,
ఆమోదౌ హర్ష సౌగంధ్యే ఆభోగౌ యత్నపూర్ణతే. ౭

15 ఆఘాతౌ ఘాతసీమానా వాహారౌ భక్షణాంధసీ,
ఆలోకౌ దర్శనోద్యోతౌ వాగమా శాస్త్రమాగతిః. ౮
రుగ్భీతి తాపేష్వాతంక ఆశుగోఽరే శరేఽనితే,
తదాత్వేపాత ఆపాత ఆకరో నికరే ఖనా. ౯
అప్యాకర్షణమాక్షేప ఆలంభః స్పర్శహింసయోః,

20 ఈశానౌ హరిధాతౌరా వృత్తే ధౌ వపురున్నతీ. ౧౦
ఉపాధి ధర్మచింతాయాం కుటుంబవ్యాప్యతేఽపి చ,

ఉత్సవ స్త్విచ్చాప్రసర ఉత్సేధామర్షయో ర్మహే. ౧౧
ఉదర్క ఉత్తరే కాలే యచ్చ స్యా త్ఫలము త్తరమ్,
ఉదాన ఉదరావర్ తే సర్పవాయు ప్ర భేదయోః. ౧౨

25 ఊర్ణాయు ర్మాణనాభే స్యా నైషత ల్లోమకంబలే,
ఋషభోఽగ్రే మ త్తగజే శ్రోత్రరంధ్రే స్వరే వృషే. ౧౩
కుంభీరపుచ్చే చ జలస్థానే త్వేక్షర ఋత్విజి,
వేతౌ ద్రుమాంగే రోమాంచే త్సుద్ర శత్రౌ చ కంటకః. ౧౪
కంచుక స్సర్ప నిర్మోకే కవచే వారవాణకే,

30 కలాపా భూషణే కాంచ్యాం సంఘాతే బర్హ తూణయోః.
తూరకో మత్స్య పక్ష్యాది పిటకే పుష్పజాలకే,
దైవే కృతాంత సిద్ధాంతే యమాకుశలకర్షణోః. ౧౬
కాశికో గుల్మలూలూక శక్రాద్విష్వాహితుండికే,
కలంకోఽంకేఽపవాదే చ కలహకో ద్వంద్వయుద్ధయోః. ౧౭

35 కలమోఽంకుర లేఖనోః కతాకుః ఖగశిల్పినోః,
కారుజః కలభే నాకే త్సవధుః త్సుతకాసయోః. ౧౮
కర్పరోఽగ్నౌ కపాలేఽపి కరభోఽపి ఖరోష్ట్రయోః,
శరేకింశారు కాదంచౌ కురండస్తు ఝమేఽపి చ. ౧౯
కుటీరస్తు కులీరేఽపి కుంభీల స్తర్కరేఽపి చ,

40 కపాతః పారావరేఽపి కోకిల స్త్వాల్మకేఽపి చ. ౨౦
వాయూవస న్తేక్షిపణుః క్షిపణో వాయుకాలయోః,
కుషాకుః పావకే సూర్యే కేసరీ హయసింహయోః. ౨౧
కింఖరౌ శ్రోష్టు ఖట్వాంగౌ భేదరః పవనేఽపి చ,
ఖపురః పూగవేష్టీఽపి పూగనిర్వాసయోరపి. ౨౨

45 ఖోలకః పూగకోశే స్యాద్భగ్నభాండే శిరస్త్రకే,

గోలకో మణికే పిండే కంబలే విధవాసుతే. ౨౩

అంతరాభవసత్త్వే స్యాద్ధంధర్వో గాయనే హయే,
గరుత్మాన్ విహగే తార్క్ష్యో వృషార్యేంద్రేషు గోపతిః.
చంకుర స్స్యందనే దైత్యో చాక్రకౌ తైలఘాంటికా;

50 చికిరోఽపశా గేహబభౌ జసురిః సావకే శనా. ౨౪

జంబుకౌ క్రోష్టు వరుణౌ జంబాలా పంకజైవతా,
శ్వేతస్తిలోఽపిజామాతా జిమూతౌ మేఘుచ్ఛ్వతౌ. ౨౬
జగలో మేదకే పిష్ట మద్యేఽపి కితవేఽపి చ,
జనిమా మాతా పితరా పుతృ త్తీ స్తనయోఽపి చ. ౨౭

55 త్రివగ్ స్త్రిషలా వ్యోమం స్థితి పృథి త్తయా అపి,
తమోనుదోఽగ్ని చంద్రార్కా స్తక్షకౌ నాగవర్ధకౌ. ౨౮
తఃసో భాస్కరే గ్రీష్టే త్రివిదో వ్యోమ్ని దివ్యపి,
త్రిశంకూ తార్క్ష్యమాజ్ఞారాం త్రిధామా కేవలేఽనలే.
ససిండుపుత్రౌ దాయాదౌ ద్వాపరా యుగసంశయా,

60 దివాకాశ్చుతకే దేవే ద్రుషణౌ ధాతృ ముద్గరా. ౩౦

దరథో వివరే భీత్యాం దిక్షుచాపి ప్రసారణే,
ద్విజాతిశ్చ ద్విజన్తా చ బ్రాహ్మణాదిపత్రిణోః. ౩౧
ద్రుహిణౌహరిధాతారాశాస్త్రోదాహరణయోస్తువృష్టాంతః,
దోషజ్ఞౌ బుధభిషజౌ ధరుణాః స్తనధాతృలోకార్కాః. ౩౨

65 ధారాటశ్చుతకేఽశ్వే చ సభసా వ్యోమ సాగరా,
నివేశౌ శిబిరోద్వాపశా నిరోధౌ రోధసంక్షయా. ౩౩

నిదేశావాజ్ఞాకథనే నిగ్రహః సీమ్ని భర్తృనే,
నివహో వాయుభేదేఽపి నిషంగ స్త్రాణసంగయోః. ౩౪
డిణ్ణా వికారే స మతో ధూమే దినకరేఽపి చ,

- 70 నిగమో నిశ్చయే వేదే పురే పథి వణిక్పథే. 3౫
 నితంబః పశ్చిమశ్రోణిభాగేఽద్రికటకే కటా,
 నిష్క్రమో బుద్ధిసామగ్రే నిర్గతౌ చాథ భూపతౌ. 3౬
 సరేంద్రో విషవైద్యే చ నైగమస్తు శ్రుతావపి,
 నికారస్తు తిరస్కారే ధ్యాన్యోన్యతౌ ఊపణేఽపి చ. 3౭
- 75 ద్వార్యాపీడే క్వాథరనే నిర్యూహో నాగదంతకే,
 నిషధోఽద్రా దేశభేదే కఠినే తస్య రాజని. 3౮
 నిహ్నవః స్యాదవిశ్వానేఽపహ్నవే నికృతావపి,
 నిర్దేశః సమ్మూర్ఛనే స్యాత్ కర్తృభృత్యుపయోగయోః. 3౯
 ప్రతిజ్ఞా యంత్రణాజ్ఞాసు నియమో నిశ్చయే చత్రే,
- 80 పతంగ శృలభే శాలా మార్జారేఽగ్నౌ రవౌ ఖగే. ౪౦
 పరిధిర్వజ్జియే కాష్ఠే ప్రకారే పరివేషణే,
 పరిఘాతే మూఢగర్భే పరిఘోఽర్థలదండయోః. ౪౧
 పరాగః పుష్పరేణౌ చ స్నానీయాదౌ రజస్యపి,
 పుష్పన్యో గర్జదభేఽభ్రధ్వనే శక్తేఽస్త్రయంత్రకే. ౪౨
- 85 ప్రలయో మరణే శ్లేషే మూర్ఛాసంవర్తయోరపి,
 ప్రవహో వాయుభేదే స్యాద్వాయుమాత్రే బహిర్గతౌ. ౪౩
 ప్రయోగో గ్రామ్యధర్మే స్యాత్ కుసీదే కర్తృణాం విధౌ,
 ప్రణయః స్యాత్పరిచయే యాజ్ఞాయాం సౌహృదేఽపి చ.
 ప్రవాహస్తు ప్రకృష్టాత్వే జలవేగే ప్రవర్తనే,
- 90 పాదవః పాదపీలే స్యాత్ పాదయానే ద్రుమేఽపి చ. ౪౪
 పిణ్యాక సిహ్నకే కణ్వే శ్రీవాసతిలకలయోః,
 పురుషో ధాతుపున్నాగ పుంస్యాత్త పరమాత్మనోః. ౪౬
 పులకోఽస్త్రే రత్నరాజ్యం రోమాంచ పీఠకే క్రిమా,

- పులాః స్తుచ్ఛభాన్యే స్యాత్ సంతేవే భక్తస్థితే. ౪౭
- 95 ప్రసవో జననానుజ్ఞా పుత్రేషు ఫలపుష్పయోః,
వారంపర్యే ప్రసంగేఽపి ప్రాణినాం గర్భమోచనే. ౪౮
తులాసూత్రేఽశ్వాదిరశ్తో ప్రగ్రహః ప్రగ్రహః పుహః,
తయోశ్చ సంయమోద్యోతే పూజాబంధ్యన్యధేషు చ. ౪౯
ప్రభవః స్యా దవాం మూలే విక్రమే జన్మకారణే,
- 100 ఆద్యోపలబ్ధిసానే చ పుద్గాలో దేహ ఆత్మని. ౫౦
సత్యయస్తు ఖ్యాతిరంధ్ర విశ్వాసాధీనహేతుషు,
విజ్ఞానే శబధే శబ్దే ప్రస్తవోఽశ్లాఘణిః కుశః. ౫౧
మన్యస్తామపి పర్యంకః ప్రకోష్టోఽలింధకేఽపి చ,
గజస్కంధేఽపి పణవః ప్రఘణౌ లోహముద్గరా. ౫౨
- 105 ప్రియకః కృకలానేఽపి పేచక్తస్త్వవిహస్తినామ్,
పుచ్ఛమూలే ప్రసాతస్తు సాతేరోధసి సాష్టికే. ౫౩
పదాజిర్యధిమార్గే చ రక్షోవృక్షౌ శలాశినౌ,
ప్రతిఘాతౌ ప్రతిఘాతౌ ప్రతాపౌ పౌరుషౌ తపా. ౫౪
ప్రసాదౌ స్వాచ్ఛాన్యమరోధౌ పర్యాయోఽచసరే క్రమే,
- 110 ప్రదోషౌ దోషరాత్ర్యంశౌ ప్రణిధిః ప్రాప్తనే చరే. ౫౫
వరుణేఽసలేప్రచేతాః ప్రతాపమాహాత్మ్యయోః ప్రభావః
జేదసమతేప్రకారౌ విమన్యయేవిస్తరేప్రపంచఃస్యాత్. [స్యాత్
రుగ్భంగబాణాః ప్రదరాః శ్రేష్ఠోత్పణౌ తు పుంగవౌ,
పిశాచౌ సత్త్వమార్జారౌ పిచండః కుక్షీ శయ్యయోః. ౫౬
- 115 పృథుకశ్చిపిశుబాలే పృథాకుర్వాఘ్నిసర్పయోః,
భాసంతావర్కనక్షత్రే సూర్యశ్చాగ్నిశ్చ భాస్కరా. ౫౭
భ్రాతృవృద్ధౌ భ్రాతృబామిత్రౌ భురణ్మృదిష్టుభాస్కరా,

భూమిస్సృశౌ వై శ్వసరా భువన్యా వహ్నిభాస్కరాః॥
భూతాత్మా పవనేదేహీ యశ్చక్షర్తా తనా పుమాన్,

- 120 రాజభేదాహి మార్జార శ్వార్క శుక్రేషు మండలి. ౬౦
ధుర్తారే సర్పభేదే చ మాతులో మదనః పునః,
సిక్తే వసన్తే ధుర్తారే కందర్పేఽప్యథ మాధవః. ౬౧
విష్ణో వసంతే వై శాఖే యయాశా భేక కేకేనా,
మహిరా వాయుమేఘార్కా యజ్వరాతు హయాధ్వరా.

- 125 యుంజానస్సారథౌ విప్రే రథసో విషవేగయోః,
రక్తాత్మౌ రత్నోపహిషౌ రమతీ స్వస్థమన్తథా. ౬౩
రుచకో భూపణే దంతేరువథః కుక్కుటే ధ్వనౌ,
వంచథః కోకిలే కాలే వర్తకోఽశ్వఖురే ఖగే. ౬౪
వ్యవాయౌ మైథునేఽస్తర్థౌ చిత్రే దర్పే చ విస్తయః,

- 130 వాహసౌ పహ్న్వ జగరా ద్రుప్రవాలా తు విద్రుమా,
విస్రంభౌ స్నేహ విశ్వాసౌ విబుధౌ సురపండితౌ,
వికారౌ రోగవిప్రీతి విష్కిరా శిఖి కుక్కుటౌ. ౬౬
రహః ప్రకాశౌ వీకాశౌ విపాకః స్వేదపాకయోః,
విశ్వాత్కారేఽపి విష్కంభౌ విస్తారి ప్రతిబంధయోః. ౬౭

- 135 స్పర్థాయాం పౌరుషేవ్యామే వ్యాయామోఽథపరిక్రమే,
విహార స్సౌగతౌ వాసే క్రీడాయాం చాథ విగ్రహః. ౬౮
యుద్ధే దేహీ విస్తరే చ కుశముష్టౌ చ విష్టరః,
విభ్రమ స్సంశయే భ్రాంతౌ శోభాయాం చాథవాలుకా.
విక్షిప్తోఽర్థశ్చ వికిరా విసర్గా ముక్తి వర్చసే,

- 140 వినయౌ ధర్మవిద్యధీ శిటౌచారప్రశాంతిః. ౭౦
విషభో విపథశ్చ ద్వా పర్యాహరేఽధ్వభారయోః,

వృత్తాంతఃస్యా త్పుకరణే కా ర్తేన్నైవ వార్తాప్రకారయోః.
వాసరా నాగదివసా వైకుంఠా వింద్రకేశవా,
విషయో యస్యయో జ్ఞాతస్తత్ర శబ్దాదికే ష్వపి. 22

145 శపథః కర ఆక్రోశే శపనే చ సుతాదిభిః,
బాలకే శింశుమారే చ శిశుకోఽథాధ్వరే పశౌ. 23
అధ్వర్యా చ శ్రపాయ్యః స్వా చ్చకున్తా భాసపక్షిణౌ,
కక్ష్యాంతరేఽపి శుద్ధాంత శ్శ్యశుర్యా స్థాలదేవరా. 24
మంత్రీ సహాయ స్పచిహః సహురీ వృషభాస్కురా,

150 స్యమికౌ వృక్ష వల్లికౌ సమికౌ మిథున్వావౌ. 25
సరణ్యా వాయుజలదౌ సంస్తరా ప్రస్తరా ధ్వరా,
క్షయే గోధే చ సంరోధ స్సంవర్తోఽబ్ధే జగత్క్షయే. 26
సంఘరా ఘరణం స్పర్థా శరఖడ్గౌ తు సాయకౌ,
సమికౌ వృక్ష వల్లికౌ సృదాకూ వ్యాఘ్రపావకౌ. 27

155 సవితా సారథౌ దుద్రే పితర్యర్కే సుజాతిభిః,
సన్ని వేశే గణే గేహే సంస్తాయ స్సంగ్రహః పునః. 28
స్వీకారోచ్చాయ సంక్షేపా స్సంభ్రమోఽత్యాదరే భయే,
సంభవో జస్తసంహత్తో రాధారానతిరేచనే. 29
ఆధేయస్యాథ సంభోగో భోగే కరికరే రతే,

160 ప్రత్యక్షే సన్నిధానే చ సన్నిధిః స్థపతిః పునః. 30
స్థాపత్యేఽధిపతౌ తక్షి బృహస్పతి సవీచయః,
సమాధి ర్ధ్యావనీవాక ప్రతిజ్ఞాసు సమగ్రనే. 31
సన్నయ స్సమవాయే చ పృష్ఠస్థాయి బలేఽపి చ,
సమయస్తు క్రియాకారే సంకేతే చరితే సతామ్. 32

165 సిద్ధాన్తే శపథే కాలే స్వాధ్యాయో జపవేదయోః,

సారసో విహగే చంద్రే హిమారిః పావకే రవౌ. ౮౩
 హర్యక్షో ధనదే సింహే వ్రీహ్యద్భార్గిషు హయనః,
 మహాదరేఽపి హేరంబో హరిమా మృత్యురోగయోః.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యం త్ర్యక్షరకాండే పుంలింగాధ్యాయః.

స్త్రీలింగాభ్యాసః

- అమనః పశువంతుణ్యాం జలసాత్రే చ దారవే,
అదితి శ్చైలకన్యాయాం పృథివ్యాం దేవమాతరి ౧
అభీభ్యా త్విడ్యశోనామ స్వంబికా మాతులాన్యూనా,
అమతి ర్మరణే మోహేఽప్యకారే దేహ ఆకృతిః. ౨
- 5 ఆయతి రీక్షతాయాం స్వాతో ప్రభావాగామికాలయోః,
ఉపథా సుపరీక్షాపి కృపాణ్యామపి క్షరీ. 3
కల్పనా సమర్థనాపి కషికే సస్య మక్షికే,
కణికా తిలకాండేఽంశే గోధూమే తస్యచూర్ణకే. ౪
కారికా యాతనాయాం స్వా చ్ఛ్లోకే వివరణే కృతా,
- 10 కూర్చికామస్తు పిండేఽపి సూచితూలికయోరపి. ౫
తుర్యేంశే మానదండస్య మాషస్యాపి చ కాకణీ,
వింశతో చ కపర్దానాం పాదుకైక కర్పరయోః. ౬
గృహిణీ కాంచికం జాయా దేహాలీ గృహకారికా,
వేశ్యా కరిణ్యోర్గణికా వేష్టనేఽపి చ గోలకా. ౭
- 15 పార్యాం కాలేఽపి ఘటికా రథ్యాయావపి చ త్వరీ,
జుగుప్సా నిందా ఘృణయోః జననీ కరుణాంబయోః. ౮
జగతీ విష్టవే మహ్యాం వాస్తుచ్ఛందో విశేషయోః,
ఛత్రాం తాలంబవస్త్రేఽపి ఝల్లరీ కేశవాద్యయోః. ౯
చాపే తృణత్వే తృణతా దారిద్ర్యేఽపి చ దుగ్ధతిః,
- 20 పద్మాకరేఽజ్ఞే నలినీ స్వాన్ధీనాశే చ నిర్వృతిః. ౧౦
నివృత్తిస్తు మనస్తోషే మోక్షేఽస్తమయబాధయోః,
నాలికా చుల్లికా రంధ్రే వివరే వేణుభాజనే. ౧౧

- నాలే కాలే దేశమానే నియతి స్సంయమే విధా,
ప్రకృతిః పంచభూతేషు స్వభావే మూలకారణే. ౧౨
- 25 ఛందః కారణ గుహ్యేషు జంత్యమాత్యాది మాతృషు,
పక్షతిర్గురుతో మాతే ద్వయోః ప్రతిపదో రపి. ౧౩
అధికారే ప్రకారే చ ప్రక్రియోత్పాదనేఽపి చ,
గృహాదిధిష్ఠ్యే పిండే చ జంఘామాంసే చ పిండికా. ౧౪
పరీష్టిర్దాణే భక్తా పక్తా పథి చ పద్ధతిః,
- 30 ప్రతిష్ఠే స్థితిమాహత్త్యే ప్రతీతి తతివీరుధా. ౧౫
బోధే తిథా చ ప్రతిపత్ ప్రసృతిర్వృత్త్యదంతయోః,
ప్రవేణీ తు కుథావేణ్యోః ప్రసూతిః పుత్రజన్మయోః. ౧౬
పాతాలీ వాగురాస్థాలీ బంధకీ తు కరిణ్యపి,
బృహతీ పద్మవార్తాకోః కంటకార్యం చ వాచి చ. ౧౭
- 35 భిత్తికా తు శతావర్యాం వజ్రే చాప్యథ మేఖలా,
శ్రోణిస్థానేఽద్రికటకే కటిబంధేఽసిబంధనే. ౧౮
మహిషీ పశురాట్పత్న్యోః మర్యాదా సీమ్ని ధారణే,
పేటాపురీ చ మంజూషా మనాకా కామినీ గజీ. ౧౯
గవ్యృక్షే రేవతీ దేవ్యాం శుక్లాయాం రజనీనిశి,
- 40 రోచనా రక్తకల్పారే గవాం పితౄ వరస్త్రియామ్. ౨౦
పథ్యాయాం గవ్యమాకన్యా లోహినీషు చ రోహిణీ,
నక్షత్రే కంఠరోగే చ వర్తనీ పృత్తిమార్గయోః. ౨౧
విషణిస్తు నిషద్యాపి వాలుకో ర్నిశ్చవాలుకా,
బడబాస్త్రీ విశేషేఽపి వాశితా కరిణీస్త్రియోః. ౨౨
- 45 వసతిస్తు నిశి స్థిత్యాం జైనానామాశ్రమే గృహే,
వాణినీతు విదగ్ధాయాం నర్తక్యాం మత్తయోషితి. ౨౩

- వీణా విపంచీ నైవాల్ప దండా సా నవతంత్రికా,
 వృషల్పతు మతీకన్యా శూద్రా సంధ్యామృతప్రజా. ౨౪
 వనితా స్థిగ్ధనార్యాం చ నార్యాంచాప్యథవేదికా,
 ౨౦ వేదిశ్చాంగులిముద్రా చ కాంచీ ఛందశ్చ శక్వరీ. ౨౫
 శమ్కుల్యపూపభేదేఽపి శింజినీ నూపురజ్యయోః,
 శర్కరా తు శిలాభేదే రుగ్భేదాల్పకపాలయోః. ౨౬
 శర్కరావ త్ప్రదేశేషు సితాయాం శకలే గుడే,
 సమితిః పరివత్స్థానే యుద్ధే సంసది సంగమే. ౨౭
 ౨౮ సంతతి స్త్వస్త్వవాయే స్యాత్ పారంపర్యే సుతేఽపి చ,
 సంహితా వల్లసంయోగే శాస్త్ర వేదైః దేశయోః.
 సిద్ధా స్వభావే సంసిద్ధి ర్వాంఛానుజ్ఞా చ సమృత్తిః,
 సంవిత్తీ జ్ఞానసంవాదా హ్రిదిన్యో వజ్రవిద్యతో. ౨౯
 హరిణీ హరితా పాండు స్సుచర్ణప్రతిమా మృగీ.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యం త్ర్యక్షరకాణ్డే స్త్రీలింగాధ్యాయః.

నపుంసకలింగాధ్యాయః

అయనం నిలయే మూర్తే సూర్యోదగగ్గక్షిణాగతౌ,
అంశుకం కేవలే వస్త్రే సూక్ష్మవస్త్రోత్తరీయయోః.
అభీష్టమవ్యయం వా స్వాత్ పానః పున్యభృశార్థయోః,
అరులం సలిలే హోతే ప్యలీకం త్వప్రియేఽస్మతే.

5 అనూకమన్వయే శీలేఽప్య స్పదం స్థానకృత్యయోః,
స్తంభమాత్రేఽపి చాలానం హస్తినోఽంసేఽపి చాసనమ్.
రేతసింద్రియమక్షే చ దన్మనేఽక్షణిచేక్షణమ్,
ఉద్యానం సంగ్రహోద్ధత్యో ర్వనభేదే ప్రయోజనే.
ఉత్థానముద్యమేవాస్తా తంత్రేహ పారుషేషు చ,

10 ఉద్ధానముద్యమే చుల్ల్యా మాశీరే గండచామరే.
కటీరం కందరే కట్యాం కలత్రం శ్రోణిభార్యయోః,
క్రందనం రుదితే ధ్యానే కార్దుకం శస్త్రచాపయోః.
కారణం హేతువధయోః కారకం హింసకేఽపి చ,
కీలాం రుధిరే తోయే కుహరం గహ్వరే బిలే.

15 కుతీరం గ్రామ్య ధర్మేఽజ్ఞే కున్నానం కుండశిక్యయోః,
కైతనం కపటే ద్యూతే కృషీటముదరే జలే.
కరణం కారణే కాయే సాధనే బచకాదిషు,
స్పృష్టౌ ద్యుచ్చారణాభేద ధ్యానపద్మాసనాదిషు.
రతబంధే నాట్యభేదే గీతకే కర్తవ్యేంద్రియే,

0 కౌతుకం విషయాభోగే హస్తసూత్రే కుతూహలే.
కామే ఖ్యాతే మంగలే చ హస్తసూత్రేఽపి కంకణమ్,
కటిత్రం చర్మసు సూత్రం కటివేష్టచర్మ చ.

కోదండం తు చతుర్థస్థం ధనుర్వేణు ర్ధనుర్ధ్వః,
కేతౌ తు కేతనం చావే కృత్యాన్థోపనిమంత్రణే. ౧౨

25 కాలీనం ప్రాణిభిర్ద్వ్యతే కులీనత్వాపవాదయోః,
గుహ్యైకార్చ్య చ కాపీనం గంధనం తు ప్రకాశనే. ౧౩
సూచనేఽపి చ హింసాయాం పవన్యోత్సాహనేఽపి చ,
గ్రహణం బందిరాదాన మాదరోఽర్కా ద్యుపప్లవః. ౧౪
గహ్వరం కందరే దంభే చలనం పాదయంత్రయోః,

30 జఘనం స్యాత్కటౌ పూర్వ శ్రోణిభాగాపరాంగయోః. ౧౫
తలిమం కుట్టిమేతల్పే తర్పణం త్వీంధనేఽపి చ,
తానితం తూలితపటే గుణవాదిత్రభాండయోః. ౧౬
తేమనం వ్యంజనే క్షదే తోత్రేతోదే చ తోదనమ్,
దర్శనం చతుషి స్వప్నే బుద్ధిశాస్త్రోపలబ్ధిషు. ౧౭

35 దుకూలం శుక్లవస్త్రేఽపి ద్యోతనం దీపనేఽక్ష్యే చ,
ధారాగ్రమవతారేఽశ్రౌ నిమిత్తం హేతులక్షయోః. ౧౮
నాభీలం నాభిగంధశ్చ వంక్షణం చ వరస్త్రియాః,
నిర్మాణం హస్తినేత్రాంతే మరణే నిర్మమేఽపి చ. ౧౯
నిర్వాణం నిర్వృతౌ మోక్షే వినాశే గజమజ్జనే,

40 నిదాన మపదానే స్యాత్ ఖండనేఽప్యాదికారణే. ౨౦
సలలం తిలచూర్ణే స్యాన్తాంసకర్షమభేదయోః,
ప్రయాణం గజదృక్పూర్వప్రదేశే మరణే గతౌ. ౨౧
ప్రజ్ఞానం లాంఛనే బుద్ధౌ ప్రసూనం ఫలపుష్పయోః,
పాతాలం లోకబౌర్వశ్చ వత్రత్రం భే గదత్యపి. ౨౨

45 నవసూపగవీదుద్ధే పీయూషమమృతేఽపి చ,
ప్రమాణం బోధనేయాత్తౌ మర్యాదా శాస్త్ర హేతుషు.

- సమ్యగ్వర్తరిచాథస్యా త్ప్రియణం మరణే గతౌ,
 పుష్కరం హస్తి హస్తాగ్రే జలే వాద్యముఖే యుధి. ౨౪
 భేజ్జే దివ్యసింధారాయాం తీర్థభేషజభేదయోః,
- 50 బ్రాహ్మణ్యం బ్రాహ్మణత్వే స్యాద్విప్రప్రాప్తే విప్రకర్తృణి. ౨౫
 బాష్ణీకం కుంకుమం హింగు భండనం కవచే రణే,
 భూతికం భూమినింబే చ భూస్తృణే కత్తృణేఽపి చ. ౨౬
 మణీ చ మగ్రహస్తేఽపి పుష్పమాక్షికయోరపి,
 మందిరం దేహపుర్యోశ్చ సంబంధే మైథునం రతే. ౨౭
- 55 యాపనం స్యాద్నిరసనే నృత్యే ప్రస్థాపనేఽపి చ,
 లక్షణం కార్షికే చిహ్నా నామ్నిముద్రాంగసంపదోః. ౨౮
 లాంఛూలం వాలథా మేధే వజ్రనం త్యాగహింసయోః,
 వరాంగం స్త్రీ భగే మూర్ధ్ని చ్ఛేదే వృద్ధా చ వర్ధనమ్. ౨౯
 వ్యంజనం శ్శశ్రు నిహన చిహ్నాప్యవయవేఽక్షరే,
- 60 వృద్ధత్వే వృద్ధసంఘాతే వృద్ధకర్తృణి వాక్యకమ్. ౩౦
 వాలకం త్వంగులీయే స్యాత్ బర్హిష్టే వలయేఽపి చ,
 వ్యుత్థానం ప్రతికూలత్వే స్యాత్సంత్ర్యకరణేఽపి చ. ౩౧
 వ్యసనం శక్తివిఘ్నోః దైవానిష్ఠఫలేఽంహసి,
 వైశున్యాదా చ కోపాత్థే మృగయాదా చ కామజే. ౩౨
- 65 విధానం హస్తికబలే ప్రేరణేఽభ్యర్చనే ధనే,
 చేతనే చాప్యసాయే చ ప్రకారే వైరకర్తృణి. ౩౩
 వేష్టనే మనుటోష్ఠీపా శకలే ఖండవల్కులే,
 శాలూకం పంకజే కందే జలేశమలమశ్యఘే. ౩౪
 శాసనం నిగ్రహే లేఖ్యే వేదవాక్యేషు కర్తృణి,
- 70 వాఙ్మయోగే ప్రహరణే శాస్త్రే గ్రామే చ నిష్కరే. ౩౫

సాధనం శేఫసిధనే సిద్ధ్యపాయనివృత్తిః,
మారణే మృతసంస్కారే దాపనేనగుగమే గమే. 36

సేనాంగే యాతనాయాం చ సేవనం స్యూతిసేవయోః,
మృత్యో సమాప్తా సంస్థానం సన్నివేశే చతుష్పథే. 37

75 మణౌ శీఘ్రా శీఘ్రపానే సరకం మద్యభాజనే,
సామర్థ్యే శక్తి సంబంధా హృదయం తు మనస్యపి. 38

హిరణ్యం కాంచనే విత్తే మానభేదేష్యకుష్మకే,
హరణం కరణే నృత్తే చాపే నాన్యాయవారణే. 39
వృత్తా క్షధితశీతాంశు పణనేయాతకాదికే.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యం త్ర్యక్షరకాండే నపుంసకలింగాధ్యాయః.

అర్థవల్లింగాధ్యాయః

అథమా గర్హిత న్యూనావభీకా నిర్భయాభికా,
ప్రత్యక్షేఽధికృతేఽధ్యక్ష మఖిలం గుహ్యకృత్సన్నయోః. ౧
అవిధౌ ష్టిప్తకుటిలా వాద్యతా సాదరాభ్యుతౌ,
విపన్నప్రాస్తా వాపన్నవాభీతా కష్టభీషణౌ. ౨

5 అస్థితౌ స్నాతకస్నాతా వాహతం గుణితే హతే,
అయస్తః కుపితే ష్టిప్తే క్షేణితే తేజితేఽపి చ. ౩

ఇరిణం తూషరస్థానే భూభాగే చ నిరాశ్రయే,
ఉదారో మహతిభ్యాతే దక్షిణే దానశౌండకే. ౪
ఉద్భృతం భుక్తనిర్దుక్తే తులితే చాప్యఘోచ్చితమ్,

10 వృద్ధే తుంగే సముత్పన్నేఽప్యదితౌ కథితోద్గతౌ. ౫
ఉదూఢాపూఢపృథులా వుత్తమా ప్రవరాంతిమా,
మహాత్యుదాత్తఉచ్చోక్తేఽప్యఘోఘో నిఃటోఢయోః. ౬
అభ్యస్తేఽప్యచితం న్యాయ్యేఽప్యషితం స్థితదగ్ధయోః,
ఉత్తాలౌ ద్రుత ఉత్తానేఽప్యత్కూటౌ మత్తఉద్భృతౌ. ౭

15 కరాలౌ దంతురే తుంగే విశాలే వికృతేఽపి చ,
కర్మశః ప్రఖరస్పర్శే నిర్దయే సాహసిన్యపి. ౮
ద్వా కనిష్ఠకనీయాంసౌ యూన్యత్యత్పేఽనుజేఽపి చ,
క్షుల్లకా నీచనిస్సాల్పాః కలితో జ్ఞాతబద్ధయోః. ౯
కల్తామౌ కృష్ణమిత్రౌ చ కుహరోఽపీర్ష్యయా యుతే,

20 క్షేత్రియం దుష్పృతీకారే వ్యాధౌ క్షేత్రోద్భవే తృణే.
దేహంతరచికిత్సార్థే గరలే పారదారికే,
చతురా దక్షధీమన్తౌ జఘన్యోఽన్యమపూషయోః. ౧౧

- జరతః కఠినే జీర్ణే తలినో విరలాల్పయోః,
పశుః కాలేఽపి నిశ్శృంగో నరోఽశ్శశ్రుశ్చ తూషరా. ౧౨
- 25 దుర్విధో నిగ్రనే నీచే నిహతో న్యక్స్వరే హతే,
నిర్గ్రంథః శ్రమణే నిస్స్వే నిర్జస్త్య నిరాకృతే. ౧౩
నిష్ఠ్యాతే ప్రాస్తవాంతే చ వచనే చ ద్రుతోఽపి,
నివాతో దృఢసన్నా హే నిర్వాతేఽప్యాశ్రయేఽపి చ. ౧౪
నిర్దయః పరదోష్టాక్షి పరే నిష్ఠురభాషిణి,
- 30 ప్రణాయోఽసమృతేఽపి స్యా దనభిష్వంగవత్కపి. ౧౫
ప్రతీతో భూషితే ఖ్యాతే జ్ఞాతే ప్రత్యయితే బుధే,
ప్రార్థితం త్వభియుక్తే స్యాన్నిహితే యాచితేఽపి చ. ౧౬
పిండిలః స్థూలజుఘ్ను చ గణనాకుశలేఽపి చ,
ప్రతీక్ష్యో ప్రతిపాల్యరాఘో ప్రథమా ప్రవరాదిమా.
- 35 ప్రహతో తుణ్ణవ్యుత్పన్నో ప్రయతో పూతసంస్కృతో,
సవ్యాయతై ప్రసవ్యో ద్వౌ ప్రవృద్ధౌ ప్రసృతైధితౌ.
పిండితో ఘనసంఖ్యాతో ప్రసిద్ధో ఖ్యాతభూషితౌ,
వేశలా చారుచతురా హ్లాశ్రేష్ఠౌ తు పుష్కలా. ౧౭
మిశ్రాస్నిగ్ధౌ చ పరుషౌ ప్రగాహో గహనే దృఢే,
- 40 పామరోఽపశదేఽజ్ఞే చ బాలిశో బాలమూఢయోః. ౨౦
బీభత్సో న్రూరవికృతో బహలా సాంద్రపుష్కలా,
బంధురౌ నమ్రసుందరౌ భంగురౌ వక్రనశ్వరౌ. ౨౧
భావితౌ లబ్ధవాసితౌ భుజిష్యో వైర్విరికింగరౌ,
మధురౌ స్వీదుసుందరౌ మూర్ఛితౌ మూఢసోఽచ్ఛ్రియా.
- 45 విధుతో త్యక్తకంపితౌ విదితో జ్ఞాతసంస్కృతో,
విలీనౌ లీనవిద్రుతో వేల్లితో ధూతకుంచితౌ. ౨౩

విగతౌ వీతనిస్పృహశా వివిక్తా శుద్ధనిర్జనా,
వివర్ణౌ మూర్ఖదుర్వర్ణౌ వ్యాయతో వ్యాప్నతే దృశే. ౨౧
వికృతౌ రోగిదూరూసౌ విశదో ధవలే శుచౌ,

50 వల్లభౌ దయితాధ్యక్షౌ పరిష్టోఽతివరేఽత్యురౌ. ౨౨
పృథౌ కరాలే వికటో విస్మతం విగతే తతే,
వదాన్యో వల్లువాద్ధాత్రో ర్వరీయాన్ సత్తమేఽత్యురౌ.
వివశస్త్వ స్వతంత్రాత్తా ప్శ్చరిష్టేన చ దుష్టభిః,
విధురః పత్న్యవేతే స్యాత్ క్షిప్తవిశ్లిష్టయోఽపి. ౨౩

55 సంస్కృతం లక్షణోపేతే కృత్రిమే నిర్తలీకృతే,
మిశ్రీకృతే చ సంస్కృప్తం శుద్ధే చ వమనాదిభిః. ౨౪
సాధీయోఽనుమతేఽత్యర్థం సత్తమే శోభనేఽపి చ,
తథ్యపథ్యాన్ధవాక్యేఽపి సూన్యతోఽథ తమే హితే. ౨౫
సంబద్ధేఽపి సమర్థః స్యాత్ స్తిమితం స్తంభవత్యపి.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం త్ర్యక్షరకాండే అర్థవల్లింగాధ్యాయః.

నానాలింగాధ్యాయః

గుణాద్యర్థైర్ధలింగత్వ మిహాపూర్వాహ్యం స్వయం క్వచిత్,
అంతరః పరిధానీయే బాహ్యే స్వీయేఽన్తరాత్తని. ౧
క్షీ తు మధ్యేఽపకాశే చ తాదర్థ్యేఽవసరేఽవధౌ,
విశేష వివరాం తర్దిష్టవసానవిసార్థయోః. ౨

5 అక్షరోఽసా హరౌ ధాతర్యక్షరం ప్రణవే విధౌ,
ధర్తే సర్వే తపః క్రత్వోః ఖే మోక్షే మూలకారణే. 3
అనంతో నాగరా డ్విష్టు రనంతం ఖనిరంతయోః,
అసంతా పూర్ణిమా దూర్వాయవాషణ్మూర్తిబా మహీ. ౪
అర్జునః పాండవే పాండౌ మాతురేకసుతే ద్రుమే,

10 నేత్రరోగే చార్జునం తు తృణే హేమ్యుర్జునీ గవి. ౫
విహరుణారుణం తామ్ర మరుణస్సూర్యసారథౌ,
అవ్యక్తరాగే శశిజే సంధ్యాభౌ లోహితే రవా. ౬
అమృతం వ్యోమ్ని దేవాన్నే యజ్ఞశేషే రసాయనే,
అయాచితే జలేజగ్ధౌ మోక్షేఽన్నే హేమ్ని గోరసే. ౭

15 క్షీబోనా త్వమరే క్షీ తు గులూఞ్చ్యాం మద్యభిక్షయోః,
అమలక్యాం హరితక్యాం త్రిషు తు స్వాదు నిత్యయోః. ౮
అరిష్టో వాయసే నింజే గోరసే నిరుపద్రవే,
క్షీ తు వర్ణ్యే మృత్యుచిహ్నౌ మద్యే తామ్రే శుభేఽశుభే.
అంగబోనాసుతేఽనంగే క్షీరోగే రుధిరేఽపి చ,

20 ననాకవాటే క్షీ లోహే సోమే స్యా దరరః పుమాన్. ౧౦
లాజేష్వభ్యోషమభ్యోషా స్సాజ్యాంభః పేయస్తక్తపః,
కృకలానేఽండబో మత్స్యే ఖగే కస్తూరికాండజా. ౧౧
అవిహో నిర్విషేఽంభోధావవిషీ దివి పుంసీవా,

- అపానో దేహజో వాయు రపానం వృషణే గుదే. ౧౨
- 25 ప్రథానేఽవ్యక్త మవ్యక్తో బ్రహ్మణ్య స్పష్టమూర్థయోః,
అమరేంద్రపురి స్థూణా గుడూచీ చామరా స్సురాః. ౧3
- క్లృక్షతం తండులే ధాన్యే న నాలాజేషునా యవే,
అజిరం జ్వరే కామే విషయాంకణయోద్ధృతే. ౧౪
- అలసౌ పాదదణ్డందా వండీరా శక్తపూరుషౌ,
30 విద్యుత్ప్రవ్యో రక్త్యశని రసీకోఽస్త్రీ చమూయుథోః. ౧౫
- అథరోఽనూర్ధ్వహీనోష్ఠే ప్షవృతం వితథే కృషౌ,
ఆశ్రమోఽస్త్రీ మునిస్తానే బ్రహ్మచర్యాదికేమతే. ౧౬
- కోట్టారే కృపణే జిణ్ణే స్థానేఽభిప్రాయ ఆశయః,
శర్కరాయాం దృఢత్పుత్రే త్ర్యస్త్ర్యస్త్యస్యపలోమణౌ.
- 35 ఉత్తరం ప్రతివాక్యే స్యా దుదీచ్యే ప్రవరోర్ధ్వయోః,
స్త్రీలింగత్వే ధన్యుత్త్వాయం పురుషే పావకే చ నా. ౧౭
- కరిరోనా ఘటే న స్త్రీ పాదపే వైణవాంకురే,
కరేణుస్తు కరిణ్యాం స్త్రీ కర్ణికారే గజే చ నా. ౧౮
- భిక్షాపాత్రే తు కమతం కమతా ఖర్వకచ్చపా,
40 ఆస్త్రీకపిశుశయ్యాయాం వస్త్రేఽన్నే నిద్వయేఽపి చ. ౨౦
- కరటో దుర్దురూటే స్యా ద్భిల్వేకాకే భగండయోః,
కల్యాణీ త్క్రోమయోః క్లృతు మంగలేఽక్షయ రుక్మయోః.
- రాగే క్వాథే కషాయోఽస్త్రీ నిర్యాసే సౌరభే రసే,
కాంతార ఇక్షుభేదే నా న స్త్రీ వ్యధ్వే మహావనే. ౨౧
- 45 కీనాశో రక్షసి యమే కదర్యే కర్షకేఽర్థవత్,
కుహనో మూషికే సేర్ష్యే కుహనా దంభశీలతా. ౨3
- కుశలం నిపుణే పుణ్యే పర్యాప్తా మంగలేక్షమే,
కుకూలః శంకుభిః కీర్ణే శ్వభే నా తు తుషానిలే. ౨౪

- కుండలీ చిత్రలమృగే సర్వే కుండలవత్సపి,
 30 కుంకుమే మహారజనే కుసుంభం నాకమండలా. ౨౫
- కేవలం నిశ్చితే క్లిబే వాచ్యవత్త్వేకకృతస్సయోః,
 కమలం ఛరికాదీనాం హేమాబైష్ఠి ఖిత్రితాజినే. ౨౬
- రక్తాబ్జైఃజ్జేఘ్నచ శ్రీస్తు కమలా కమలో మృగః,
 అక్లాకోల్యాం క్రోష్టుకోల్యాం కర్కంధూఃస్త్రీతు సంయుగే.
 35 తథా మధ్వాజ్యంసక్తయవలాజజతర్పణే,
 కుమారః స్యాద్గుహేబాలే వరణేఽశ్వానుచారకే. ౨౮
- యువరాజే చ నాక్ష్మీతు ద్వీపే పుంస్త్రీ మృగోమయోః,
 కుతపో భాగినేయేఽర్కే విప్రేఽగ్నావతిథౌ గవి. ౨౯
- అస్త్రీ త్వహ్నోఽప్తమే భాగే తిలేషు ఛాగకంబలే,
 40 దర్శే చ కేసస్త్యస్త్రీ సింహకేశాశ్వకేశయోః. 3౦
- కలిలం గహనే బృందే నైన్యేఽపి కటకోఽస్త్రియామ్,
 కింజల్కః కేసరే ఖేస్త్రీ శృషకౌ ఫాలకరకౌ. 3౧
- కాతరః పండకేత్రస్నో క్షేత్రజ్ఞా వాత్మశిక్షితౌ,
 కురీదమృణవృథౌ క్లివాచ్యవ ద్వృష్టిజీవిని. 3౨
- 45 కలింగం తు యవేనా తు దేశపక్షవిశేషయోః,
 ఖనకో భూమి విత్తజ్ఞే మూషికేఽప్యవదారకే. 33
- గర్జితో మత్తమాతంగే క్లితన్నా దేంబుదధ్వనౌ,
 గండాషోఽస్త్రి గండపూర్తౌ ప్రసృతే గజపుష్కరే. 3౪
- పార్థచాపే చాపమాత్రే గాండివో గాండివోఽస్త్రియాశా,
 50 కశేరు హేమ్నా గ్రాంగేయం గాంగేయో గుహభీష్మయోః. 3౫
- గ్రామణీః స్యామిని శ్రేష్ఠే గ్రామేశే నాపితే తు నా,
 గోముఖోఽస్త్రి వాద్యభేదే సక్రే నాలే వనే సపుష్మ. 3౬
- గోష్పదం గోఖురశ్వభౌ మానగోగమ్యయోరపి,

- వృత్తైకభక్తే చరణే చరణా బహ్వాచాదయః. 32
 75 స్థండిలే ప్రాంగణే చక్లే చత్వరం నా చతుష్పదే,
 చాతురశ్శకటే చక్రగండే నయన గోచరే. 33
 చపలః పాదదే శీఘ్రే దుర్విసితే చలే కపా,
 చలేకేతే చ చికురో జరాయ్వస్త్ర్యంబుజేఽపి చ. 34
 జృంభితం జృంభణోత్ఫుల్ల విస్ఫుధేషు విశ్చిత్తే,
 80 జీవకః ప్రవరేజంతౌ శ్రమణే స్ఫుటిజీవిని. 35
 జ్వరస్త్రిషు జీర్ణే న్యాయే పుమానిన్ద్రధ్వజేపికే,
 టగరష్టంగసక్షారే నా కేరదృశి త్రిషు. 36
 స్త్రీనౌనద్యో ర్వృజస్తంభే తుణిర్నాద్యవే రహా,
 భువీన్ద్రపుత్రాయంతవిషీ తావిష్యద్భిషిర్నతా. 37
 85 తమిస్త్రా స్త్రీ భావంతనిశి నిశ్యంధతమసే ననా,
 తాతగు శూద్ర తాతే నా తాతాయ తు హితే త్రిషు. 38
 తాతలో లోహకూటే నా త్రిషు తప్తే మనోజవే,
 తరలో భాస్వరే హారే చంచలేఽప్యథతారకా. 39
 ననాక్షిమధ్యే నక్షత్రే ద్విజిహ్వాయ సూచణో రగౌ,
 90 దుర్వస్థం దుష్ప్రభే రూప్యే దేయభేదే తు దక్షిణా. 40
 త్రిష్వవాక్సరలావామే స్వస్యచ్ఛందానువర్తిని,
 కసిష్ఠపత్న్యామంతౌ పునర్భాసరివిన్నయోః. 41
 స్త్రీపునర్భాస్త్తు పత్యౌనా దధిషు ర్దిధిఘారవి,
 న్యాదీపకమలంకారే స్వరూపే దీప్తి మత్యపి. 42
 95 దుందుభిః పునీథేర్యాం స్త్రీ త్వక్షబిందు త్రికద్యయే,
 ధర్మణం సురతే ధార్మ్యే కులటాయాం తు ధర్మణీ. 43
 చారో శ్రేష్ఠే పృష్ఠే శ్వేతే ధవలో ధవలీ గలి,
 ధౌతాంచలే రజక్యాం చ ధావనీ ధావనం గతిః. 44

- ధిషణాస్త్రీ ధియాం గౌర్యాం స్త్రీచిహ్నా నా తు గీష్పతా,
 100 నాగరం పురజే చుక్తే శుంతీరాజకశేరుణోః, ౫౦
 నిధనోఽస్త్రీ కులేనాశే నిస్త్రింశః క్రూరఖడ్గయోః,
 నాలీకమజే బాణేనా నిశాంతం గృహశాంతయోః. ౫౧
 కేశాది శ్లోక్త్యే వలితం శైలేయే నా తు కష్టమే,
 పటలం దృగ్రుక్ ఛదిషోః క్షీ న నా పిటకే గణే. ౫౨
 105 పర్యాఙం స్యా ద్యథాకామే తృప్తా శక్తా నివారణే,
 ప్రవణో దక్షిణే ప్రహ్వే క్రమనిమ్నే చతుష్పథే. ౫౩
 ప్రకాశోఽర్చిషి దీధత్యాం నాతుల్య సుభటయోస్త్రీషు,
 ముఖేప్రతీక స్త్రీషు తు ప్రతికూలానురూపయోః. ౫౪
 వీణాదండే ప్రవాలోఽస్త్రీ విద్రుమే నవపల్లవే,
 110 ప్రసూనమృషజ్జాతే పుష్పే క్షీ సారథౌ పుమాన్. ౫౫
 ప్రగ్రివమస్త్రీ కలశే గ్రివాప్రాసాదయోరపి,
 పాటలాగవి పాటల్యా మాశువ్రీహిస్తు పాటలః. ౫౬
 వినాశోఽస్త్రీ రజోపరే శూలే శంకరధన్వని,
 త్రిషూర్ధ్వబాహుపుంమాత్రే క్షీ పుంసో భావకర్షణోః.
 115 పౌరుషం పల్లవం త్వస్త్రీ ప్రకోష్టేఽస్యతి విస్తృతౌ,
 పవిత్రోఽగ్నో హరా పూతే క్షీ తు తామేఽపుగోమయే.
 మంత్రే దద్ధి బ్రహ్మసూత్రే హేమ్మృత్యుర్థే కలశే కుశే,
 పులస్త్యవంశ్యే పురుషే పౌలస్త్యో క్షీ తు సంయుగే. ౫౭
 ఫలకీ చందనే స్త్రీ న స్త్రీ చార్వాసన చరణోః,
 120 ఘేనిలం బదరే ఘనయుక్తేఽథ బ్రాహ్మణో ద్విజే. ౬౦
 ఆత్మజ్ఞే క్షీ తు విధివ ద్వేదభాగ తదంశయోః,
 బహులః కృష్ణరక్షేఽగ్నో పుమాంస్త్రీష్వసితే బహవా. ౬౧
 స్త్రీస్యా త్పుథివ్యాముస్రాయా మేలాయాం కృత్తికాసుచ,

- భవిలం భవనే భవే భమరః కాముకేలిని. ౬౨
- 125 ఉద్యానే మలయం నా తు గిర్జంశగిరిభేదయోః,
మత్స్యరోఽన్యోదయద్వేషే తద్వత్ప్రపణయోస్త్రిషు. ౬౩
మంథరస్సూచకే కోపే మంథానే మందగామిని,
మార్గణం మృగణాయాం స్యాన్తాన్తో యాచకే శరే.
దూర్వాయాం స్త్రీతుమాలే క్షీగోరసేఽపి చ మోరటమ్,
- 130 త్రిలింగం మండలం బృందే గ్రామాఘ ప్రతిబింబయోః,
ఉపసూర్యే కుష్మరోగే దేశే ద్వాదశరాజికే,
ముచిరౌ ధర్మదాతారౌ మోదకౌ ఖాద్యహర్షకౌ ౬౬
పిత్రాదేః కన్యయాప్తేఽర్థే క్షీ స్వీయే త్రిషుయాతకమ్,
యుతకం యుగలే యుక్తే యాతకే వసనాంచలే. ౬౭
- 135 సంశ్రయేఽగ్రే చ శూన్యస్య వస్త్రభేదే చ యోషితః,
రసనం క్షీ కషాయేఽన్నే ద్రవేన్నేహే విషే ఫలే. ౬౮
నిర్యాసే హేమ్ని రూప్యే చ జిహ్వస్వాదనయోర్ననా,
రేవటం దక్షిణావర్తశంభే రేణౌ తు లేవటః. ౬౯
వాతూలే విషవైద్యేఽథ రజతం శోణితే హ్రదే,
140 శ్వేతే శూరేఽప్యథోష్ఠేఽలౌ రవణ శృంఖలేఽగ్రవత్. ౭౦
రోషాణో రోషణే స్వర్ణ ఘృణ గ్రాన్తి పారదే,
రాహిపం రక్తకత్ప్రణే మత్స్యభేదే మృగే చ నా. ౭౧
లాలసా తు సనౌతుక్యే దౌహృదాద్యభిలాషయోః,
లలామోఽస్త్రీలలామాపి ప్రభావే పౌరుషేద్వజే. ౭౨
- 145 శ్రేష్ఠే భూషాపుండ్రశృంగ పుచ్ఛచిహ్నశ్చ లింగిషు,
లోచణో మాంసపిండే స్వా స్త్రీలింగాం చర్మణి భృవి. ౭౩
రక్తాంశుకే దుష్టబుద్ధౌ శ్రోష్టుధూర్తౌ తు వంచకౌ,
వినీతస్త్రిష్వపిస్తాప్తే నిభృతే విజితేంద్రియే. ౭౪

- విసయం గ్రాహితేచైష సుఖవాహిహయే పుమాన్,
 150 విషయా రాజ్ఞ కందర్పే విషయస్థజనే చ నా. 2౫
 అర్హవద్విషయోపేత ఇంద్రియే తు నపుంసకమ్,
 అస్త్రీ వితాన ముల్లోచే విస్తారాధ్వరయోః ఊణే. 2౬
 త్రిషుశూన్యే ఛ మందే చ విషాణ్యైభేభశృంగిషు,
 భేక్యాం పునర్న వాయాం స్త్రీ వరాభూర్దధురే నవణ్. 2౭
 155 వయః స్థామలకీపథ్యా బ్రాహ్మీషు తరుణే త్రిషు,
 వలజా వరనార్యాం చ జేత్రేద్వారి చ సాననా. 2౮
 వృక్షోఽస్త్రీ స్ర కారే స్యా చ్చందనే ద్త్యంగలేపనే,
 దుఃఖే విలక్షే వ్యలీక మప్రియా కార్యయోస్తు నా. 2౯
 వాతూలో వాతసంఘాతే వాతలే మాదుతోఽసహే,
 160 విహాయాః పున్నపుంవ్యోమ్ని పుమానేవ పత త్రిణి. ౩౦
 విశిఖా తు ఖనిత్రీ చ క్షీ చిత్రేనా త్వసాశరే,
 విమానోఽస్త్రీ దేవయానే స్తభూమే చ సద్దని. ౩౧
 విటపోఽస్త్రీద్రు విస్తారే పల్లవే స్తంబశాఖయోః,
 విషాణస్త్రీషు లింగేషు పశ్యంగగజదంతయోః. ౩౨
 165 వేదనా దుఃఖానుభవే జ్ఞానే చ స్త్రీ నపుంసకమ్,
 స్కందే విశాఖ ఋత్యే స్త్రీ విహసః స్ఫుటహాసయోః. ౩౩
 చాపేఽపి వృజినం కేశే పుమానిందుస్తు శరవరః,
 స్త్రీ రాత్రిసంధ్యాశర్వరోశ్చ దైత్యే నా శంబరోఽప్పుషణ్. ౩౪
 శయథస్త్రీషు నిద్రాలౌ మృత్యావజగరే చ నా,
 170 శయ్యాయాం శయనం న స్త్రీ నిద్రాసురతయో ర్నపుమ్.
 శరత్పక్వాది శాలీనౌ ప్రత్యగ్రోఽజ్ఞం చ శారదః,
 గంభార్యాం కట్టలే శ్రీవర్ణగ్నిమంథాబ్జయో ర్నపుమ్.
 యమేఽపి శమనోధ్వాంతే క్షీ హింసే త్రిషు శరవరః,

కరంజభేదే వడ్డగ్రింథ వడ్డగ్రింథా గ్రంథికం వచా.

౮౭

175 సమాసః ప్రాణభేదేనా త్రిష్యేకసమసాధుషు,
సంస్కారే నా సంస్కృతిః స్త్రీ సంకల్ప ప్రతియత్నయోః,
స్పర్శనః పవమానే న్నాత్ స్పర్శనం స్పృష్టిదానయోః,
సారంగ శ్శబ్దలోవన్ శ్చాతకః పట్పదో మృగః.
చిద్రే చిద్రాన్వితే వాద్యే సుషిరం సుషిరో నదః,

౮౯

180 సుమనాః పుష్పమాలతోః స్త్రీ దేవ బుధయోః పుమాన్.
నైంధవోఽశ్వేఽశ్వభేదే నా న స్త్రీ తు లవణోత్తమే,
బదరేఽపి చ సావీరం నానీవృద్ధోఽఘోంటయోః.
సంగరోనా క్రియాకారే ప్రతిజ్ఞా విషదో యధి,
శమిషవే తు పండ్రోఽథ సంబాధా యోని సంకటా.

౯౦

౯౧

185 సురభిర్వాచ్యవ త్సమ్యే సుగంధా స్త్రీ త్వసా గవి,
పుమాంశ్చైత్రే వసంతే చ నేవకా సూతభాజకా.
సుకృతం శోభనే ధర్తే హర్షలో మృగకామినోః.

౯౩

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయన్త్యాం త్ర్యక్షరకాణ్డే నానాలింగాధ్యాయః.

త్ర్యక్షరకాణ్డే స్సమాప్తః.

పుంలింగాధ్యాయః

అకారాది క్రమేణాదా విహోక్త్యా చతురక్షరాన్,
అధ్యాయాస్తేషు సంకీర్ణాః కృతాః పంచాక్షరాదయః. ౧
అనుబంధో దోషభావే ప్రకృత్యాచే ర్విసశ్వరే,
ముఖ్యానుయాయుని శిశౌ ప్రకృతస్యానువర్తనే. ౨

౩ అవహారః పునశ్చోరే ద్యూతయుద్ధాది విశ్రమే,
నిమంత్రణోపనేతవ్య ర్నవ్యే గ్రాహ్యఖ్యయాదసి. 3
అవగ్రహో వృష్టిరోధే ప్రతిబంధే గజాలికే,
అవప్తంభ స్పృశాలంభే స్తబ్ధికాంచనయోరపి. ౪
పిశాచాదిగ్రహే తీర్థైః పవతారోఽవతారణే,

10 అపరోహోఽవతరణం శాఖాస్యాగ్రా ద్గతాంఘ్రితః. ౫
అధివాసో నివాసే స్యాత్ గంధధూపాది సంస్కృతో,
అపవర్గః క్రియాసాధ్య ఫలాప్తో త్యాగమోక్షయోః. ౬
అపభ్రంశోఽపశబ్దేస్యాత్ భాషాభేద ప్రపాతయోః,
అపదేశస్తు లక్షేస్యాన్నిమిత్త వ్యాజయోరపి. ౭

15 అనుభావః ప్రభావేస్యాన్నిశ్చయే భావసూచకే,
పశ్చాత్తాపేత్వనుశయో దీర్ఘద్వేషానుబంధయోః. ౮
అనుషంగస్తు కారుణ్యే ప్రకృతస్యానువర్తనే,
అభిమానస్తు విజ్ఞానే ప్రణయే దీర్ఘహింసయోః. ౯
అభిషంగస్త్యభిభవే సంగ ఆక్రోశనేఽపి చ,

20 అభిహారోఽభియోగే చ చౌర్యసన్నాహయోరపి. ౧౦
స్నానే మద్యస్య సంధానేఽభిషవస్సవనేఽపి చ,

- అభిగ్రహోఽభియోగే చ సమన్తాన్ గ్రహణేఽపి చ. ౧౧
 సంయుగేస్యా దభిమర స్సబలాదపిసాధ్యనే,
 కులేత్వభిజనో జన్మభూమా చాథామరే యుషే. ౧౨
- 25 అనిమేషోఽప్యనిమిషోఽప్యథ చండాల శిష్యయోః,
 స్యాదంతే వాస్యథర్వజ్ఞే త్వథర్వాణిః పురోహితే. ౧౩
 నృపరక్షిష్యనీకస్థో హస్తశిక్షా విచక్షణే,
 అపవాదా తు నిందాజ్ఞే స్తుతిస్తే హవపహ్నవౌ. ౧౪
 వహ్నివాతావపాం గర్భా గుహ్యగుఢావపస్కరా,
- 30 కూర్తే శేఽభ్యావకూపారోఽవలేపా లేపగర్వయోః. ౧౫
 అశిరస్కా బాహురండా వవలోర్లోఽస్ఫుటా పివాక్,
 అశోచనీ తు వహ్నిందూ ఆత్మయోనీ స్తరానితా. ౧౬
 బ్రహ్మోఽప్యథోపచర్యాయా ముపచార ఉపాయనే,
 ఉపనాహో వైరబంధే వీణాయాశ్చ నిబంధనే. ౧౭
- 35 ఉపక్రమ శ్చికిత్సాయా ముపధారంభయోరపి,
 ఉపగ్రహస్తు బందోస్యాన్ గ్రహణేఽప్యనుకూలనే. ౧౮
 ఉపతాపా రుజాతాపా ద్వారపాలేఽప్యదాస్థితః,
 స్నానాచాంత్యోరుపస్పర్శో హరావృత్తైశ్చైవాహయే.
 దాత్యోహాలీకలక్వాణౌ ఖడ్గీ ఖడ్గౌ కరాలికౌ,
- 40 కలహంసో రాజహంసే కాదంబే శ్రేష్ఠభూభుజి. ౨౦
 కురువిందో హింసులేఽపి ముస్తేఽప్యథ గుహశయః,
 ఋక్షే సింహే చ కూర్తే చ గ్రహరాజోఽర్కచంద్రయోః
 ఘనాఘనో మత్తగజే వానవే వార్షకాంబుదే,
 చక్రపాదౌ ఽథగజౌ చిత్రభానూ ఇనావనౌ. ౨౧
- 45 దేశే జనే జనపద శృంభేఽర్కేఽగ్నే తమోనుదః,

తమోపహాఽప్యధోలూకే తస్మరే కుముదాకరే. ౨౩

దివాభీతో దివాక్తిర్తి పునశ్చుండాలనాపితో,
దద్దురీకోఽనలే వాద్యే పార్థాగ్నింద్రా ధనంజయః. ౨౪
అగ్న్యైతాతౌ ధూమకేతూ ధన్వంతరి రినాబ్జయోః,

50 పర్వరీకా వహ్నిభక్ష్యా శౌర్యోద్యోగౌ పరాక్రమా. ౨౫
అగ్నిరుద్రౌ పశుపతి నాశావజ్ఞే పరాభవా,
రక్షస్సంతౌ పుణ్యజనౌ నీచమూర్ఖౌ పృథగ్జనౌ. ౨౬

ద్వారద్వార్స్థౌ ప్రతిహారౌ స్సనాంభోదౌ పయోధరా,
కాశే నడే పోటగలః పవమనోఽగ్ని వాతయోః. ౨౭

55 పరిమర్ధేఽపి పరిమలః పితామహో బ్రహ్మపితృతాతౌ,
పరివారః ప్రవారోఽపి నృపార్థార్థార్థేఽపి పరిబర్హః. ౨౮
పరివర్తో జగన్నా శే నియమేఽద్వై పరిభ్రమే,
పర్యప్తౌ చ పరివాప ఆలవాలే పరిచ్ఛదే. ౨౯
పత్నీ స్వీకార శపథ మూల్యేష్వపి పరిగ్రహః,

60 పరిక్షేపో హస్తీపాద పార్శ్వే సంపరివేష్టనే. ౩౦
ప్రతియత్నస్తు సంస్కార ఉపగ్రహణలిప్సయోః,
స్థానే గోష్ఠ్యాం సత్రశాలే సత్రాహారే ప్రతిశ్రయః. ౩౧
ష్టపంగమః కపా భేకే ష్టపంగ ష్టపగావిప,
మాక్తికేఽస్త్రే పారశవో విప్రార్చాచ్ఛద్రా సుతేఽయసి. ౩౨

65 వివేకే స్యా త్పరికరః పర్యస్తి పరివారయోః,
ప్రగాఢగాత్రికాబంధే సమూహారంభయౌ రపి. ౩౩
ప్రతిగ్రహః క్రియాకారే చమూపుష్టేపతద్రాహే,
దానద్రవ్యే స్వీకృతౌ చ త్వష్టర్యక్ ప్రజాపతిః. ౩౪
దక్షాదిష్వగ్నిజా మాత్రౌ రాజ్ఞి బ్రహ్మణీధాతరి,

- 70 బ్రహ్మపుత్రస్త్రు దుద్రేఽపి బాహులేయో గుహే వృషే.
 ధూమ్యాశ్రుతౌ భృంగరాబో మహారాజౌ నృపార్థివా,
 మహాలయో మహాగేహో విహారే పరమాత్మని. 36
 మహాకాలస్త్రు కింపాకే హరే బాణాసురేఽపి చ,
 రాజసానూ ఘృతమేఘా రాహిణీయా హలీందుజౌ. 37
- 75 లక్ష్మీపుత్రోఽశ్వ ఆధ్యే చ రాజ్ఞి లక్ష్మీపతి ర్హరా,
 లోకపాలో నృపేంద్రాద్యో హ్యయేనాత ప్రమీర్త్తుకే.
 బాడబేయోఽశ్వినోర్విప్రే వాసుదేవో హయే హరా,
 విశ్వగోప్తా హరా శక్రే చంద్రేఽర్కేఽగ్నే విభావసుః. 38
 వృషసానుః పుంసి మృత్యా విష్ణో రుద్రే నృపా కషి,
- 80 వాసప్రస్థా మధుష్ఠీల కలాశానథ సంకరే. ౪౦
 వ్యసనే చ వ్యతికరో విశ్వకర్తాబ్జజో రవిః,
 త్వష్టా చ విప్రలాపస్త్రు విప్రలంభోపమృదయోః. ౪౧
 వారవాణి ర్జ్వాతిషికే ధర్మాధ్యక్షేఽప్యథోవతు,
 వనస్పతి ర్వృక్షమాత్రేఽప్యగ్నిం ద్వర్కా విరోచనాః. ౪౨
- 85 వ్యవహారో వాక్పయోగే సంబంధే ద్యూతదండయోః,
 శాసనే విత్తసంవాదే నివాదేఽసివణిజ్యయోః. ౪౩
 వర్ధమానశ్శరావే న్యాయే దేరండే భూషణేఽపి చ,
 శంకుకర్ణా గర్దభో స్త్రావలిబాణౌ శిలీముఖా. ౪౪
 శ్రీవత్సాంకౌ హరివృకౌ సింహకాకౌ సకృత్పృజౌ,
- 90 సహసాను ర్దయూరేఽహా సంప్రయోగో రతేఽన్వయే.
 స్థనయితుగ్ధృతేఽథే విరోధే తు సముచ్చయః,
 ఉన్నతావస్థ్యథక్రోష్టౌ శునిసాలా వృకోవృకే. ౪౬
 సమాహారస్త్రు సంక్షేప ఏకత్రకరణేఽపి చ,

సమాహ్వయస్తు పక్ష్యాద్యై ర్థ్యా తేనామని సంయుగే.

- 95 సాంపరాయస్తు సంగ్రామ ఆపదాగామికాలయోః,
 స్థూలోచ్చయ స్త్వసాకల్యే గజానాం మధ్యమే గతే. ౪౮
 సోమయోని స్సురే విప్రే హరిరోమాబ్జజేంద్రయోః,
 హస్తీమల్లో గణపతౌ మహేంద్రస్య చ కుంజరే. ౪౯
 (ఇతి చతురక్ష రాః)

వల్లమాత్రేఽభినిష్ఠానో హరిశాపపరాజితౌ,

- 100 ఆశుశుక్షణి రర్కేఽగ్నౌ యజ్వన్యస్యసూతీవలః. ౫౦
 శౌండికే చాప్యథానంతే కుబేరే చైకకుండలః,
 ఆమ్రే చామరపుష్పః స్వాత్ కాశకేతకయోరపి. ౫౧
 జ్యోతిషాంఽతిరక్తే చ చంద్రేచాప్యథ చుంబనే,
 ఓష్ఠే చ దశనోచ్ఛిష్ట ఉచ్చాఞ్చనేఽప్యథనీపకే. ౫౨
 105 ధూలీ కదంబో వరుణ ఫలేఽథో నాగవారికః,
 గణన్థే హస్తీపాలే చ యమేఽపి పృథివీ పతిః. ౫౩
 ప్రాచీన బర్హి రింద్రాగ్నేర్న రుద్రేంద్రౌ మేఘవాహనౌ,
 మాతులపుత్రస్తౌ నృత్తఫలే మాతులసుతేఽపిస్యాత్.
 కుటజేఽపి చ యవఫలకో బడబాముఖ ఔర్వవహస్నౌ చ.

- 110 వికంకతే గోతుగే చ కోల్యాం చ స్వాదుకంటకః. ౫౪
 నింబేఽపి హింగు నిర్యాసో హింగుచృక్షరనేఽపి చ,
 హిరణ్యబాహుశ్శౌణాభ్యే నదే విషమలోచనే. ౫౫
 (ఇతి పంచాక్ష రాః)

నిదాఘ ఉష్ణణిగ్రీష్ఠే స్వేదే ఘర్తస్తుతే ఘ చ,
 ఆతపే చ దినేచాథ వరుణే యాదసాం పతిః.

- 115 యాదస్పతిశ్చ తావభౌ వప్యథో యక్ష గుహ్యకౌ,
 ధనదేవ్యథ వృక్షే ద్రా శిఖర్యగనగాగమాః. ౫౬
 భ్రమరేష్టాలిప్రియాద్యా ఆమ్రే జంబూకనీపయోః,
 వతం సోత్తం సావతంసాః కర్ణపూరేఽపి శేఖరే. ౫౭
 అంశౌ చ కేతు సూక్ష్మాగ్రా అప్యగ్రా శృంగిబైరవా,
 (ఇతి విషమాక్షరాః)
- 120 ఆకాశే దిననే చ ద్యుర్విః పక్షి పరమాత్మనోః. ౬౧
 పుమాంసౌ పురుషాత్మానౌ మాసౌ మాస నిశాకరా.
 (ఇత్యేకాక్షరాః)

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయన్త్యామ్ శేష కాండే పుంలింగాధ్యాయః.

స్త్రీలింగాధ్యాయః

అర్చనాయా మపచితిః ప్రత్యక్షే నిష్కృతౌ వ్యయే,
అజమోదా శాల్మలేశ్వ నిర్యానేఽథ గదద్రుహి. ౧
భాత్ర్యాం పాల్యాం చాంకపాలి రభిశాస్త్రిస్తు దూషణే,
ప్రార్థనే చాంతశయ్యా తు భూమిశయ్యా శ్శశానయోః.

5 అనర్థవాచీతికథా స్యా దశ్రద్ధేయవాచి చ,
రహస్యాధిభిరేతూపనిష ద్ధర్షవేదాంతయోరపి. 3
ఉపలబ్ధిస్తు శేముష్యాం ప్రాప్తివిజ్ఞానయోరపి,
ఋశ్యప్రోక్తా శతావర్యాం కంఢూరాతిబలర్థిషు. ౪
ఫలినీస్యా ద్దండఫలీ కలికా చంపకస్య చ,

10 వాద్యభేదే ఘ్నరకా వాద్యానాం లగుడేఽపి చ. ౫
శ్రీవేష్టే తైలచర్ణిస్యా ద్ధవలేఽపి చ చందనే,
దాతౌయణి భవాన్యాం భువ్యశ్విన్యాద్యుడుషు శ్రియామ్.
గౌరీ దిశోర్దక్షకన్యా ప్రతిపత్తిస్తు గౌరవే,
ప్రత్యాప్తి ప్రతిభాజ్ఞానేష్వధనీలీవిశల్యయోః. ౭

15 మధుషర్ణిత్యథ ద్రాక్షా దూర్వే మధురనేత్యుజే,
చుచ్చందర్యాం రాజపుత్రీ రాజకన్యాపిచిండకే. ౮
వైజయంతీ పతాకాయాం జయస్త్యాం కేశవస్తజి,
గుంజాయాధ్యౌ శిఖండిన్యౌ ద్రాక్షాస్వాదురసా సురా. ౯
సముద్రాంతాయవాషే చ కార్పాసీ స్ఫృక్కయోరపి,

20 గౌర్యమపి సినీవాలీ మదిరాపి హరిప్రియా. ౧౦
గంగా పథ్యా హైమవతీ గౌరీ శుక్లవచాపి చ,
(ఇతి చతురక్ష రాః)

గోరక్షజంబూర్లోధూమ ధాన్యే గోరక్షతండులే. ౧౧

చిలిమిలికాతస్సాన్ ఖద్యోతే కంఠభూషణేచాపి,

యోజనగంధా నీశా కస్తూరీ వ్యాసమాతా చ. ౧౨

25 వృషాకపాయీ శ్రీ గౌరీ శిష్యశుభ్రం ప్రాప్తవాయణీ,
హరిద్రాయాం వరాయాం చ రామాయాం వరవర్జినీ. ౧౩

(ఇతి సంచాక్షరాః)

వ్యభిచారము సూచనా సూచనా దర్శనమునందును చ,

పార్వత్యామపిమాతంగీ రాద్రుగ్గా కౌశికీతి చ. ౧౪

మాషపర్ణాం కృష్ణవృంతా సింహపుచ్చీ మహాసహా,

30 రాత్రావప్యర్జునీ సౌమ్యా శిఖాచూడా శిరస్యపి. ౧౫

(ఇతి విషమాక్షరాః)

భూః జ్యోత్యో స్థానమాత్రే చ బ్రహ్మి కా యోషితోః స్త్రియా,

ఉపాయద్వాః యోగ్యాః స్యాత్పుః స్యాన్నగరదేహయోః.

ధూః స్యాద్వానముఖే భారే నాస్మకాలే తదావపి,

జ్యోతిషాం మార్కాంతాం స్వర్ణాంశ్చ రోదివా

35 ముశబ్బః స్వా ద్విష్ణుదితౌ త్వద్వాలా కాంతిదీప్తిః, ప్రభే,

ఉత్సాహం సమస్త సేవలకు సాక్షాత్ సుకుసుమ శోషణ

లక్ష్మీరివ లవంగే శ్రీః పద్మాయాం కాంతిసంపదోః, గ్రం.౧౦

రుగ్జ్వలాంతాన్తి వాంఛాసు తృప్తులిప్సా పిపాసయోః. ౧౯

యథాత్మపా యథా తస్య స్వగంధద్రవ్యవల్క్యయోః

(இரண்டாம் காட்சி)

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం

వైజయన్త్యం శేషకాండే ప్రేలింగాధ్యాయః.

అత్యాహితం మహాభిత్యాం ప్రాణానాకాంతీ కర్తవీ,
అపదానం కర్తవీ స్యాదతివృత్తేఽవఖండనే. ౧
అభ్యాధాన మభివ్యానే వహ్నిర్ధం చేధ్యుసంగ్రహే,
అన్వాహార్య మమూవాస్య శ్రాద్ధమిష్టేశ్చ దక్షిణా. ౨

5 సమూహే స్యాదాకలనం కలన జ్ఞానయోరపి,
ఆచ్ఛాదనం సంవిధానే స్యాదావరణవాససోః. 3
ఆతంచనం ప్రతివాపే జపాప్యాయనయోరపి,
ఆరాధనే తోషణాప్తీ ఘాత ఆయోధనం రణే. ౪
జన్తోద్ధమా వృత్పతనే రహోఽన్తికముపహ్వరే,

10 ఉద్వాసనే వధోద్వాసా వప్యత్సారకమున్నతౌ. ౫
స్యాద్వృత్తరణముద్వాంత భక్తేఽప్యత్పాటనేఽపి చ,
తింత్రీక్షేప్తు వృక్షాష్టే చించాయామన్లు వేతనే. ౬
త్రిస్వకం త్రిగంధే స్యాత్త్రిఫలాయాం కటుత్రయే,
నిర్యాతనం ప్రతికారే దానేన్యాపథనాన్పణే. ౭

15 నిశ్చుత్తనమలక్తేఽపి మోక్షే నిశ్రేయసం శుభే,
శస్త్రేయుధే ప్రసారణం కార్యేహేతౌ ప్రయోజనమ్. ౮
ప్రతిదానం పరివరే న్యాపర్రవ్యసన్యచార్పణే,
పారాయణం కార్తన్యైవచస్యంకుశస్య చ బాధనే. ౯
ప్రాణిహ్యాతం తు సంగ్రామే ద్యూతే చ పశుపక్షిభిః,

20 శుంత్యామతివిషాయాం చ లశునే చ మహాపథమ్. ౧౦
రత్నకం సుభే స్నానే దీనమంగలయోరపి,
శబ్దశాస్త్రే వ్యాకరణం జ్ఞాటంకారే స్ఫుటికృతౌ. ౧౧
విదారణం తు కాష్టాదే ద్వైధికారే విడంబనే,

సంసారే స్యా త్సంసరణ మసంబాధచమూగతౌ. ౧౨

25 సమాపనాయాం హింసాయాం సమాప్తా చ సమాపనమ్,
(ఇతి చతురక్షరాః)

అవతరణం భూతాదిగ్రహే నివసనాంచలే. ౧౩

స్వాదుపస్పర్శం స్పర్శే స్నానాచమనయోరపి,
దుగ్ధామే దుగ్ధతాలీయం స్యాత్సేనేఽపి చ దుగ్ధజే. ౧౪
నిందోపాలంభ ఆలాపే నియమే పరిభాషణమ్,
(ఇతి పంచాక్షరాః)

30 పరాక్రమే ధనేద్యుమ్నం ద్రవిణం తు గ్రహేఽపి చ. ౧౫

ఆగః క్షిప్రమేనశ్చ త్రిణి పాష్టాపరాధయోః,
శకునం చ నిమిత్తం చ శుభాదే సూచకేఽపి చ. ౧౬
యజ్ఞోపవీతోపవీతే బ్రహ్మసూత్రోత్తరీయయోః,
గంభీరం గహనం రత్నం గహ్వరం శరణం వపుః. ౧౭

35 స్నేహం సేవ్యం మహచ్ఛుద్ధం ధరుణం సర్వతోముఖమ్,
పాతాలం స్వాదుదివ్యం చ తాని పంచదశాప్సవ్వి. ౧౮
(ఇతి విషమాక్షరాః)

ఖమింద్రియే దివి వ్యోమ్ని రంధ్రనక్షత్రయోరపి,
(ఇత్యే కాక్షరాః)

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం శేష కాండే నపుంసకలింగాధ్యాయః.

అభిధేయవల్లింగాధ్యాయః

- అభిజాతః కులీనే చ న్యాయ్యపండితయోరపి,
అభినీతస్సు యుక్తస్యా దమన్వవతి సంస్కృతే. ౧
- అభిషణ్ణా విపన్నాస్త గ్రస్తాస్తద్రుత దక్షిణాః,
అధిక్షేప్తం ప్రణిహితే ప్రేషితే ధర్మిణీతేఽపి చ. ౨
- త నిశ్చితే స్యాదవసీతం సమాప్త ఉషితేఽపి చ,
అవదాత స్సితే గౌరే శుద్ధే చాథావలంబితే. ౩
- అవిదూరేఽప్యవప్తభి మసంపృక్తో రహస్యపి,
ఉజ్జితే ధిక్మితేఽపిస్యా దవధ్యస్తోఽవచూర్ణితే. ౪
- స్యాదభ్యాసాధమాదాధే సాతిరేకే చ సంపదా,
10 ఉక్తిర్ణే స్యాదు ల్లిఖిత మచుషక్తే తనూకృతే. ౫
- ఉద్ద్రాహిత ముపన్యస్తే బద్ధగ్రాహితయోరపి,
కౌక్కుటికో డాంభికేస్యా ద్యశ్చాదూరేరితేక్షణః. ౬
- దశమీస్థస్థు స్థవిరే నప్తవీజే మృతాశనే,
పరిప్రాప్తే పరిగతం ప్రజ్ఞాతే పరివేష్టితే. ౭
- 15 ప్రతిశిష్ట ప్రతిక్షిప్తా వాపచాయ ప్రేషితాస్తయోః,
విశిష్టేస్యా త్ప్రతిహతం ప్రతిః స్థలిత వస్తుని. ౮
- సమాహితే ప్రణిహితం న్యస్తాభిప్రాప్తయోరపి,
పురస్కృతః పూజితే ద్విడభియుక్తేఽగ్రతః కృతే. ౯
- పౌరుషేయం వధే పుంసో బృందే కార్యవికారయోః,
20 బ్రహ్మబంధు రధిక్షేప్తే నిర్దేశ్యే బ్రాహ్మణాధమే. ౧౦
- యాతయానుం యాతయామే జీర్ణే భుక్తో జితేఽపి చ,
లాలాటికః ప్రభోశ్చంద దర్శి కార్యాత్మమశ్చయః. ౧౧

విశారదో బుధే ధృష్టే పంచితే తు విలంబితమ్,
మందేచాథ సమున్న ధౌ పండితస్తున్య గర్వితౌ. ౧౨
(ఇతి చతురక్షరః)

25 కథా ప్రసంగస్తు విషవైద్యే వాతాధిక్షేపి చ,
(ఇతి పంచాక్షరః)

ప్రహృష్టో హృషితో హృష్టః ప్రహర్షవతి విస్తితే. ౧౩
సరోమాంచే ప్రతిహతేఽప్యథసప్రభదగధ్యౌః,

స్యః ప్రదీప్తప్రజ్వలితదీప్తా జ్వలిత ఇత్యపి. ౧౪
కుత్సితే వాచ్యవక్తవ్యౌ వదితవ్య విహీనయౌః,

30 ప్రాప్తరూపోఽభిరూపశ్చ పండితే రూపవత్సపి. ౧౫
(ఇతి విషమాక్షరః)

సన్సత్యేఽభ్యర్హి తే శ్రేష్ఠే సాధీయసి భవత్యపి,
కిం ప్రశ్నాక్షేపకుత్సానాం వితర్కస్య చ గోచరే. ౧౬
(ఇతి ఏకాక్షరః)

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యం శేష కాండేఽభిధేయవల్లింగాధ్యాయః.

నానాలింగాధ్యాయః

సుఖాబ్ధ్యర్కా ఆవ్యధిమా ఆవ్యధిమ్యో నిశాక్షితీ,
ఆవగీతం ముహూర్త్యస్తే నిర్వాదేగర్హితేఽపి చ. ౧
పుమానధిపతేర్హాథ్న ఆవర్తేఽధీశ్వరే త్రిషు,
కాంచనే శారిఫలకే స్యా దప్టాసదమస్త్రీయామ్. ౨

5 అంబరీషం కణే వరే తృణే నాన్కశోరయోః,
ఆత్మనీన స్సుతే స్యాలే ప్రాణధారిణి దూషకే. 3
ఆడంబరోఽస్త్రీ సరంభే పటహే గజగర్జితే,
ఉడుంబరో ద్రుదేహలోయ్నా క్షీ హేమాక్షతామ్రయోః
వచాజమోదయోరుగ్రగంధా నాలశునే సితే,

10 కలధాతం రూఢ్యహేమ్నా షండస్త్రీ తు కలధ్వనా. ౫
కన్బపూరోవతంసే నా క్షీ సాగంధిక ఉత్పలే,
కాండపృష్ఠః క్రితసుతే దత్తే శూద్రాసుతాంభసోః. ౬
శస్త్రాజీవే చ యశ్చాచ్యకులం యాతి స్వకం వినా,
నాసాగంధవహా గంధవహా మృగనభస్వతోః. ౭

15 జలేశయో జలకపా మత్స్యే పద్మం జలేశయమ్,
జీవితేశః ప్రేతనాథే దయితే ద్రవిణాగమే. ౮
జై వాత్మకశ్చంద్రభిషగాయుష్మత్సు కృషీవలే,
అమృలోక్యాం దంతశరా త్రిష్వష్టేఽమృగుణే తు నా. ౯
దురోదరం నపుం ద్యూతే పణేద్యూతకరే తు నా,

20 నారాయణీ శతావశ్యాం లక్ష్మ్యాం గౌర్యాం చ నా హరౌ.
నిశ్చాయకో నిర్దమకే పురీషోత్సర్గి మారుతే,
నిషద్వరీ నిశా కామకర్దమా తు నిషద్వరా. ౧౧

నిరూపణా నపుం స్త్రీ చ నిరీక్షణ విచారయోః,
నిశాచర్యసతీ ఘోర రక్షస్సర్పా నిశాచరా. ౧౨

25 యూథభ్రష్టే పక్షచర స్సృజేఃచరపక్షిణోః,
పరాయణ మభిప్రేతే తత్పురే పరమాశ్రయే. ౧౩

ప్రతిష్కళః పుమాన్ద్యూతే త్రిష్వగ్రగ సహాయయోః,
అస్త్రీ ప్రతిసరో హస్తసూత్రే నా తు చమూకటా. ౧౪
ఆరక్షే ప్రణశుద్ధా చ నియోజ్యే త్వభిధేయవత్,

30 పారావతః ఖగాతస్కోరి షత్పాండా చ పారదే. ౧౫
నీచే స్త్రీహః వింద్రనీలే ప్రాణనాథో యమే ప్రియే,
పుండరీకం సితచ్ఛత్రే కుష్మభేదే సితాంబుజే. ౧౬

నాత్వామ్రే దిగ్గజే వ్యాఘ్రే రాజిలాహళా గజే జ్వరే,
దీప్త్యాం ప్రద్యోతనం నార్కే ఘోరే ప్రతిభయం భయే.

35 నకులే మూషికేఽహళానా గోధాయాం స్త్రీ బిలేశయః,
బృందారకః పుమాన్దేవే శ్రేష్ఠసుందరయోస్త్రిషు. ౧౭
భాగధేయం నపుంభాగ్యే దాయాదే నా కరే నవణే,
మస్తులుంగ శ్శిరఃస్నేహే న స్త్రీక్షీరదధిమండకే. ౧౮
ఓతౌ చారా ధాతిదేశే మార్జాలీయోఽంగశోధనే,

40 మహావీరో యజ్ఞపాత్రే గరుడే సుభటే ఖగే. ౨౦
వజ్రైశ్వే తనయే హంసే కూరేఽగ్నౌ ప్రవరే హరా,
రాజాదనం ప్రియాలేనా ఊరికాయాం పలాశకే. ౨౧

వారవాణం తు కూర్పానే కవచేఽపి చ న స్త్రియామ్,
విశ్వంభరా ధరిత్రీ స్వాదగ్నౌ విశ్వంభరో హరా. ౨౨

45 విశ్వావసుస్తు గంధర్వ భేదే నా స్త్రీ పునర్నిశి,
వేణుర్పాదూర్వావచయోః స్త్రీ బిలే శతపర్వపణి. ౨౩

శిషివిష్టస్తు ఖలతౌ దుశ్చర్తణి మహేశ్వరే,
పలమానే షోడశికా న నా నస్త్రీ పలద్యయే. ౨౪
సనాతనో హృషీకేశే చతుర్వక్త్రే సదాతనే,
(ఇతి చతురక్షరాః)

50 ఆశితం భవమన్నాది తృప్తిః స్వాదాశితం భవః. ౨౫
పర్యాప్తా పుషసంపన్నం మృతే ప్రాప్తే సుసంస్కృతే,
నక్షత్రనేమీ రేవత్యాం స్త్రీ నా విష్ణో హిమద్యుతౌ. ౨౬
మూర్ధాభిషిక్తో నా రాజ్ఞి క్షత్రియే చార్ధవత్ ప్రభా,
హరిచందనమ స్త్రీస్యా చ్చందనే దేవపాదపే. ౨౭
(ఇతి పంచాక్షరాః)

55 శ్రేష్ఠే పృషాంగే రాజాంకే కకుదోఽస్త్రీ కకున్నపణ్,
తపస్వీ శిశిరే శోచ్యే చంద్రే మాంసీ తపస్వినీ. ౨౮
ద్వీపవత్యా భరానద్యా ద్వీపవానంబుధౌ నదే,
భర్తే వాద్యే ప్రసృత్వా నా ప్రతిపత్తిః ప్రసృత్వరీ. ౨౯
పద్మిగజే పద్మినీ తు సలిన్యాం హస్తినిశ్రియోః,

60 బ్రహ్మచారి వ్రతీ స్కందో దుర్గా తు బ్రహ్మచారిణీ. ౩౦
భగవత్కుమా భగవాన్ బుద్ధే పూజ్యే హరే హరా,
భోగీ గ్రామాద్యధిక్పతే సర్వే సుఖ మహీభుజోః. ౩౧
విహాయ మహిషీమేకాం భోగిన్యోఽన్యా నృపస్త్రియః,
శ్రేయోఽత్యంతం ప్రశస్తేస్యాత్ కల్యాణేధర్మమోక్షయోః.

65 శ్రేయసీ హస్తివిప్సల్యా మభయరాస్నయోరపి,
సరస్వతీ సరిద్భేదే సరిన్ద్రాత్రే గవి ఊతౌ, ౩౩

మత్స్యత్వాం వాచి గంగాయాం సరస్వానంబుధా నదే,
(ఇతి విషమసంఖ్యాః)

విభూతి ర్భూతి రైశ్వర్య మణిమూదికసంఘదోః. 3౪
ఈశేశ్వరా ప్రభౌ రుద్రే పార్వత్యామిశ్వరేశ్వరీ,
70 స్వభావేస్యాన్ని సర్వశ్చ సృష్టిశ్చోత్పాదనేఽపి చ. 3౫
గోపా కులాయో నీదోఽస్త్రీ రతస్యపి రజో మదః,
(ఇతి విషమాక్షరాః)

కాశ్చి త్తాత్పర్యధీభాతృ వాతా మూర్ధ్ని సుఖేఽపుకమ్.
ద్యుపశ్విప్సంశు వజ్రాంబు భూవాద్విద్మతు గౌర్మపణ్,
దృక్ స్త్రీ స్యాద్దన్వనే బుద్ధా నేత్రే ద్రష్టరి తు త్రిషు. 3౬
75 స్వోఽస్త్రీ ధనే త్రిషుస్వీయ ఆత్మనిస్వజనే తు నా,
గూర్మదే స్త్రీ ప్రయత్నే నా రా నక్తి ధనరుక్మయోః. 3౭
ఆత్మనిజ్ఞాతరిజ్ఞః స్యాన్నా విద్వేజ్యేజనే న పణ్,
తేజః శ్రీదనే స్త్రీ స్యాత్ శ్రీదనే త్వభిధేయవత్. 3౮
నేజ్జస్వనే స్త్రీ స్యాత్ స్వేదనే త్వభిధేయవత్,
(ఇతి ఏకాక్షరాః)

ఇతి భగవతా యాదవస్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయన్త్యమ్ శేష కాండే నానాలింగాధ్యాయః.

పర్యాయసంయోగన్యాయప్రదర్శనాధ్యాయః

భాతు స్వర్వేషిపర్యాయః కుద్రాక్షే స్యు శ్చతుర్ముఖే,
తస్మిన్ పంచముఖే శంభోః కుమారస్య తు పణ్డుభే. ౧
గుగులూలూకకుటజే ప్వింద్రస్యాగ్నే శ్చ చిత్రకే,
భల్లాతకేచ్యథార్కస్య భల్లాతక్యర్కపల్లయోః. ౨

త కర్పూరకంపిల్లలయో రిందోర్వజ్రస్యహీరకే,
గౌర్యాస్త్వతస్యాం కాబేరా వందాకే క్షీరవృక్షజే. ౩
ఖన్యాభ్రకే బ్రహ్మణి చ మేఘస్యాభ్రకముస్తయోః,
భువో నామాని సారాస్త్రిం శైలేయే గ్రావశైలయోః. ౪
శర్వర్యాస్త్విహరిద్రాయాం ప్రియంగువ్రతతౌ స్త్రియాః,

10 ధ్వజధూమమృగేంద్రాణాం శ్వోక్షరాసభ హస్తినామ్. ౫
వాయుస్య చ పర్యాయః క్రమాత్ పూర్వాదివేశ్వసు,
హంసేందు కుముదాం రూప్యే కుముదేషి ఖరస్యవణో. ౬
స్యోనాకే తు పృగాలస్య వానరస్య తు సిహ్నకే,
స్పృక్కాయాం తక్కుస్య స్యాదుశీరే సమరస్య హి. ౭

15 వాట్యాలకేచ్య సాన్నస్య శోణితస్య తు కుంకుమే,
కుప్తాఖ్య భేషజే వ్యాధే శ్చాతుర్గార్యాం దృషద్రవోః. ౮
పిండిరే త్వచటోః పాశ్చాయుధస్య త్వయశస్యపి,
అపరాదే తు రంధ్రస్య బదరస్య తు నాగరే. ౯
దుక్తస్యాంజనభేదే క్లిష్టే పుంలింగా నాగకేసరే,

20 ఉన్నతేషి చ బిందోస్తు సిద్ధాదా దేహవైకృతే. ౧౦
రూప్యస్యాంజనభేదే స్యురటవ్యాం జలముస్తకే,
పండాః కేశస్య బర్హిష్టే శిరస శ్శిఖరే తరోః, ౧౧

- మాక్షి కేక్ష్ఠీ స్త్రియో లక్ష్మ్యం సరః పద్మస్య సారనే,
త్వచో లపంగే పద్మస్య పక్షే కింశుకే సరః. ౧౨
- 25 గణస్యాభేశ్చ సంఖ్యాయాం బర్హిష్టే ముస్తకేఽప్యపామ్,
మకరాంబుజకూర్తాణాం నిధిభేదేషు తే సరః. ౧౩
సంఖ్యాభేదేఽపి శంఖస్య మీనమేషవిషాణినామ్,
మిథునస్య కులీరస్య సింహకన్యా తు లాలినామ్. ౧౪
ధనుర్నకరకుంభానాం శ్రమాద్ద్వాదశరాశిషు,
- 30 సర్పస్య సీసకే నాగకేసరే ద్విపస్పయోః. ౧౫
అగరుణ్యయసో గుంధ్రే శరస్య మకరేత్వనేః,
శుభస్య ఫేనిలే పుంసి కార్పాసే వాససో సరః. ౧౬
ఘాల్మశ్వయో రశ్వకందే పృశులే మరిచేఽయసః,
ఇత్యాదీ న్యస్యనామాని బోధవ్యాన్యన్యవస్తుషు. ౧౭
- 35 వృక్షస్యగృహనామాంతా సరః పక్షిమయూరయోః,
వీరాత్పరాస్తే భల్లాతే తతశ్చక్రాచ్చతేఽర్జునే. ౧౮
పలాశే బ్రహ్మతోఽశ్వత్థే శ్రీతః కారస్కరే విషాతో,
మునేః పలాశ సరల స్యోనాకేంగుద్యగస్తీషు. ౧౯
నౌస్తంభే గుణతశ్చైత్యా దశ్వతో ద్దేశవృక్షయోః,
- 40 వ్యాఘాతే రాజతో దీపా ద్దీపమాలావిభారకే. ౨౦
సరో భుగంతా స్సర్పస్య రాజసర్పమయూరయోః,
తాక్ష్యేచాథారి నామాంతా సకులే కేకితాగ్న్యయోః. ౨౧
పంచపూర్వాస్తు వక్త్రస్య వ్యాఘ్రే సింహే హరే సరః,
కంతస్య నీలనామభ్యో గ్రివాయాశ్చేశ కేకినోః. ౨౨
- 45 సఖస్య శస్త్రనామాంతా సరో మార్జార సింహయోః,
కుచందనే కుంకుమే చ రక్తాదే శ్చందనాదయః. ౨౩

పర్యాయసంయోగన్యాయప్రదర్శనాధ్యాయః 232

ఏవం సంయోగనామాని సలింగానున్నయేత్ స్వయమ్,
పూర్వోక్తేష్వపి శబ్దేషు యోగసంప్రాప్తవృత్తయః. ౨౪
స్వయమూహ్యో యథా కందః కందదాతీతి వారిదః.

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయంత్యాం శేషకాణ్డే పర్యాయసంయోగ
న్యాయప్రదర్శనాధ్యాయః.

అనేకాథావ్యయాథ్యాయః

ఉక్తాలింగా నివృత్తాశ్శబ్దా నిర్లింగాన్యన్యయాన్యతః.

అజీషదర్థేభివిధా సీమ్నికర్త విశేషణే,

అప్రగృహ్యోః స్మృతౌవాక్య ఆస్తు సంతాఃకోపయోః.

ఏదుఃఖభావనే కోపే ప్రత్యక్షే సన్నిధావపి.

5 ఓం స్యా ద్భృష్టాన్యనుజ్ఞాయాం కం సుభేదంభసిమూర్ధ్నిచ,

ప్రశ్నేక్షేపే వికల్పే కింకుసాపేల్పాన్యకుత్సయోః.

చాన్వాచయే సమాహారే మిథోయోగే సముచ్చయే,

తు భేదావధారణయో ద్దురశోభన దుఃఖయోః.

ధిక్ భద్రనే కుత్సనే చ నిన్యగ్భావనికామయోః,

10 నాభావాన్యనిరోధేషు నిర్విర్ణయ నిషేధయోః.

ప్రశ్నే వికల్పేనుస్వీచ్ఛ స్రావోయాత్రా ప్రకృష్టయోః,

వినిషేధే పృథగ్భావే వా వికల్పోపమానయోః.

సముచ్చయే చ వైచాపే వాక్యారంభప్రసిద్ధయోః,

స్మృతౌ పృతే నిషేధే స్త స్యః స్వ్వపరిలోకయోః.

15 సమభేదే సమీచినే సుష్టుపూజా సుభేషు సు,

ప్రత్యారంభే ప్రసిద్ధౌహ హావిపాదశుగార్తిషు.

హింస్యా ద్విశేషణేహేతౌ హిహేతౌ ఎవధారణే,

అమంత్రణే భద్రనే హం హూం సంప్రశ్నవిత్కయోః.

ఉతాపేదన్యయమీశేనా మానిషేధేశ్రియాంస్త్రియామ్,

20 అనిషేధే పునూనోవిష్టా వివిచిత్రే స్మరే పునూన్.

తద్ధేతౌ త్రిప్వముష్టినేస్యా ద్యద్ధేతౌ ప్రగతే త్రిషు,

హాహుయ తు స్మచపై పాదపూరణేపి ప్రయుంజతే.

(ఇతి ఏకాక్షరాః)

- అమా సహార్థే సామీప్యేఽప్యథా ప్రత్యక్షసత్యయోః,
అయిప్రశ్నే సానునయే వినియోగే క్రియాత్సహ. ౧౨
- 25 వీడేర్వానుమతివ్యస్తు స్యాదభ్యధిక ఈశ్వరే,
అలం తు భూషణే శక్తౌ పర్యాప్తా వినివారణే. ౧3
- అపి సంభావనాప్రశ్న గర్వాశంకా సముచ్చయే,
అథాథోఽనంతరాప్యథా వికల్పారంభమంగలే. ౧౪
- అతిస్యా దధికార్థోక్తౌ ప్రశంసాయా మతిక్రమే,
30 పశ్చాద్ధే తూనసామ్యేషు భాగే వీష్వా ప్రకారయోః. ౧5
- లక్షణేఽన్యను వీష్వాది త్రయేఽప్యభిముఖేఽన్యభి,
అతో నిందా హేతుచిత్రే మ్వారద్ధూర సమీపయోః. ౧౬
- ఇతి హేతు ప్రకరణ ప్రకారాది సమాప్తిషు,
విస్తారేఽంగీకృతాపూరీ స్యాదురద్యురరీ యథా. ౧౭
- 35 ఉపాధికేఽన్తికే హీనేఽప్యత ప్రశ్నవికల్పయోః,
సముచ్చయేఽనుమత్యాం చాప్యేసామ్యేఽవధారణే. ౧౮
- పాదపూరణ కృచ్ఛాయమేవం సామ్యాభ్యనుజ్ఞయోః,
కచ్చిత్ ప్రశ్నే కామవాదే వార్తా సంభావ్యయోః కిల. ౧౯
- నిషేధే వాగలంకాగే జ్ఞేష్వనేఽనునయే ఖలు,
40 తూష్ణిమర్థే సుఖేజోషం తర్హిస్యా త్ప్రీశ్చ ఉత్తరే. ౨౦
- తథా సముచ్చయే సామ్యే పరమార్థాభ్యనుజ్ఞయోః,
తిరోఽన్తర్థా తిరశ్చీనే దిప్త్యాస్యా న్తంగలాపిషు. ౨౧
- తర్కనిశ్చితయో ర్నూనం నానానేకో భయాన్తయోః,
ప్రశ్నావధారణైతిహ్యా సమీహానుమతే నను. ౨౨
- 45 నామప్రకాశ్య సంభావ్య క్రోధోపగమకుత్సనే,
ప్రబంధే సిక్కుటేఽపితే పురాణేఽనాగతే పురా. ౨3
- పునరప్రథమే ప్రశ్నే వ్యావృత్తౌ వపధారణే,

- ప్రతిదానే ప్రతినిధౌ తుల్యే మాత్రాభిముఖ్యయోః. ౨౪
 భాగే ప్రకారకథనే వీప్సయాం లక్షణే ప్రతి,
 50 భాగాదిష్వేషు పరిచ వర్జనేఽన్యపవతో పరి. ౨౫
 పరానిహీనేనావృత్తౌ బలత్వాదుం త్రణేఽద్భుతే,
 తోషే భేదే కృపాయాం చ బాధం త్వనుమతే భృశే. ౨౬
 ముహూః క్షణేనక్షణే చ మిథోఽన్యోన్యరహస్యయోః,
 యథా సాదృశ్యయోగ్యత్వ వీప్సస్వర్థా నతిక్రమే. ౨౭
 55 యావత్తావచ్చసాకల్య మానావధ్యవధారణే,
 వృథా నిష్కూరణావిధోః శశ్వద్భూయస్సదేతి చ. ౨౮
 సకృత్ సదైకవారే చ సామిస్యా దర్థనిందయోః,
 స్వస్తిషుంగల నిష్పాప తేమేష్వాశీర్వాచస్యపి. ౨౯
 సాక్షా త్పుత్ర్యక్షసదృశోః పృథగర్థేఽన్తికే హిరుక్,
 60 వాక్యారంభేనుకంపాయాం హస్తహర్ష విషాదయోః. 3౦
 (ఇతి ద్వ్యక్షరాః)

- అంజసా త్వరితే తత్త్వేఽన్య హహాద్భుతభేదయోః,
 సమీహో భయతశ్శీఘ్ర సాకల్యాభిముఖేఽభివః. 3౧
 రహస్యేఽర్థ ఉపాంశుస్యా దశ్రుతోఽచ్చారణేఽపి చ,
 పరితోఽన్తికే సర్వతోఽర్థే పూర్వేద్యుః ప్రత్యుషేఽపి చ.
 65 పుగస్తా త్పుర్వదిశ్యగ్రే పురాప్రథమయోరపి,
 శీఘ్రే సపది సద్యోఽర్థే సమయాన్తికమధ్యయోః. 3౨
 సద్యోఽర్థే సమాసాహేతు శూన్యే యుక్తేఽపి సాంప్రతమ్,
 (ఇతి త్ర్యక్షరాః)

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
 వైజయంత్యం శేష కాండే అనేకార్థావ్యయాధ్యాయః.

అవ్యయపర్యాయాభ్యాసః

- శీఘ్రార్థే ఝటితి స్రాగ్ ద్రాక్ మంత్వహ్నయ సపద్యపి,
చిరేణ చిరరాత్రాయ వీర్జ కాలే చిరాచ్ఛిరమ్. ౧
- వికల్పే కిముతాహ్లాస్వితే కిముతాహ్లా కిముత చ,
సంబోధనేననుప్యాట్ పాట్ హే హై భో అంగహంత చ.
- 5 వాషడ్వోషా డ్వషడ్వాక్ష ద్వాక్షట్ శ్రౌషడ్వషట్కృతా,
పరితస్పర్శతో విష్యక్ సమంతాచ్చ సమంతతః. 3
- కిముతా తేవ బలవతో స్వతిసుష్టు చ సాధికే,
పృథగ్వినా హిరుద్నానాన్తరేణరే చ వజ్రనే. ౪
- కాలేఽస్తిన్నధునేదానీం సంప్రత్యేతర్హిసాం ప్రతమ్,
- 10 యదా యర్హి తదా తర్హి తదానీం సర్వదా సదా. ౫
- శశ్వతో సనాతో సనాభ్యోక్ చ యుగపత్త్యేకదాసకృత్,
ద్వి స్త్రి శ్చతుః పంచకృత్వ ఇత్యాద్యా వర్తనే కృతేః. ౬
- కదా చిజ్జాతు సద్యస్తు తత్త ణేఽన్యక్షణేఽన్యదా,
దోషాన్తక్తం చ నిశ్యహ్ని దివాద్యైత దహర్నిశమ్. ౭
- 15 అపరే హ్నావరే ద్యుః న్యా దేవం పూర్వే తరాధరే,
ఉత్తరేఽన్యాన్యతరయోస్తత్యాః పూర్వే ద్యురాదయః. ౮
- ఉభయే ద్యుస్తూభయద్యుః పరేత్వహ్ని పరేద్యవి,
హ్యోగతేఽనాగతే తుశ్వః పరశ్వస్తు తతఃపరే. ౯
- సాయం సాయే ప్రగే ప్రాతః కాల్యే సంవత్తు వత్సరే,
- 20 అతీతాన్తరేవరే పరారి పరుదేషమః. ౧౦
- అతీతే వర్తమానే చ స్వాదంతే రజనే రుషా,
ముహూః పునః పునశ్శశ్వ త్పురస్తు పురతోఽగ్రతః. ౧౧

సంకోచే చిచ్ఛసన్ధ్యర్థే నుథా శశ్వత్తు శాశ్వతే,
కించనేష స్తనాక్కించి దల్పేచశ్శం తు నిశ్చితే. ౧౨

25 నిష్ప్రమం దుష్ప్రమం దుష్టు గర్హేష్టసుష్టు సుశోభనే,
మిథ్యా మృషా చ వితథే యథాత్థం తు యథాతథమ్. ౧౩
మతప్రదానే యదిచే ద్యథాస్వం తు యథాయథమ్,
యుక్తేస్థానే రుషోక్తానూం బహిర్భాష్యే సమో నతో.
మానే తు తూష్ణీం తూష్ణీకాం సమయానికమా హిరక్,

30 సామ్యేవ వైవమేవేవ ప్రీత్యాముత్ర భవాన్తరే. ౧౪
ప్రాధ్వంస్యాదానుహల్యాద్ధ మశీఘ్రేశనకై శ్శనైః,
అహోహీ విస్తయే ప్రాయో భూమన్యస్తమదర్శనే. ౧౬
సమకం తు సజ్జాన్సకం సాన్ధం సత్రా సమం సహ,
సుఖే దిష్టోపఖోపం శమేవ మాం పరమం మతే. ౧౭

35 హరే ప్రసవ్యా మధ్యేస్యా దంతరేణాన్తరేన్తరా,
ప్రాదురావిః ప్రకాశే గ్వాగవరే స్వయమాత్మని. ౧౮
ఉపరిష్టా దుపర్యాధ్యేస్యా దధస్తా దవాగధః,
తిరశ్చి సాచ్యుచ్చ ఉవైచ ర్షీవైర్నిచ్యుచ్చకై గృభిశి. ౧౯
ప్రకారేన్యథేతరథా కథమిత్థం యథాతథా,

40 ద్విధా ద్వేధా త్రిధా త్రేధా చతుర్థా ద్వైధమాది చ. ౨౦
అర్థే యత్రాది స్తమాన్యః పంచమ్యాయత ఆదికమ్,
ఇతిహస్యా త్సంప్రదాయే పారేన్పారే దృశౌ పశు. ౨౧

ఇతి భగవతా యాదవప్రకాశేన విరచితాయాం
వైజయన్త్యామ్ శేషకాండే అవ్యయపర్యాయాధ్యాయః.

లింగసంగ్రహాధ్యాయః

నామ్నాం పూర్వమిహోక్తానాం మనుక్తానాం చ కృత్నశః,
సామాన్యైర్లక్షణైః కైశ్చిత్ క్రియతే లింగసంగ్రహః. ౧
అబాధితే విశేషోక్త్యా భవేత్సామాన్యలక్షణమ్,
ఏకస్వరం హలాదీదూర్ధ్వజ్మా శ్రీర్భూరితి స్త్రియామ్. ౨

5 ఇచ్చ సర్వముదంతే ఘ పాకురజ్జ్వది కించన,
నదీనా మాహ్వయా స్సర్వే ప్రాయేణ చ లతాహ్వయాః. 3
ణచోఽఞ్చి వ్యావహార్యాద్యా అజ్ఞంతా స్తు పచాదయః,
అప్రత్యయే జగుప్సాద్యా యుజంతా భావనాదయః. ౪
క్షీన్నంతా స్తతిగత్యాద్యాః క్విబంతా స్సంపదాదయః,

10 ఇఞ్చి స్యుః కారిబోధ్యాద్యాః ణ్వులిప్తచ్ఛద్వి కాదయః. ౫
శ్రీడా ప్రహరణే శాంతాః పాల్లవాద్యా ఘ౞స్తుఞ్చే,
క్రియాయాం దాంతపాతాద్యా స్తక్ జ్యాబూజ్త్వం ధతా
అకేవై రాది వీప్సదా స్యుః కాకోలూకికాదయః, [దయః.
కృపి తు బ్రహ్మహత్యాద్యాః దల్యాద్యల్పత్వకీర్తనే. 2

15 త్రిలోకీత్యాదయోఽదంతై స్సమాహారార్థకద్విగౌ,
త్రిపాత్ర త్రిగుణాద్యా మ్స్థాభవన్యాదయ స్త్వనౌ. ౬
(ఇతి స్త్రీలింగాః)

అదంతాః పుంస్యపాంతాశ్చేత్ కణౌ భర భటాస్తథౌ,
షసౌ చ సాంతాయే చ స్యురుదంతాః ప్రాయశో నరః. ౭
ఙ్గిదం తేష్వరతి ర్వర్తి ర్వాణిర్వాహిర్గ్రహిః ప్రహిః,

20 స్తభిః కషిః సనీరాలి రద్ధనిర్వమతి ర్నరః. ౧౦

అజ్యాబంతాశ్చ వృక్షార్థాః ప్రాయోరోహి త్తర త్తథా,
 జైలానామాహ్వయాస్సర్వేగోత్రాఖ్యా శ్చరణాహ్వయాః.
 కన్యంతా రాజతతూద్యా ఋదోఽపి కరాదయః,
 ఇక్స్తిపోశ్శాసిశాస్త్యాద్యా స్సురేరచి జయాదయః. ౧౨

25 అవశ్యాయాదయోణాంతః ఘాతాదంత చ్చదాదయః,
 ప్రాధ్యాద్యాః ప్రాదితోఘోః కాస్యర్వమథ్వాదయోఽఘచి.
 ప్రశ్నాద్యా సజీపాకాద్యా ఘజిల్యోనందనాదయః,
 ప్రథిమాద్యా ఇమనిచి కుణప్పీలు కుణాదయః. ౧౪
 (ఇతి పుంలింగాః)

త్రాంతద్వ్యచ్ కాసి సుస్నాంతం లోపథం యుక్తయోపథమ్,

30 అంబుపుష్పాణి చ క్లిజే రేచకం త్వభయాపలే. ౧౫
 బ్రహ్మోద్యాద్యా భావకృత్యా శ్చందోఽణి త్రైమృభాదయః,
 స్థితాద్యా భావనిష్ఠాంతాః కర్ణజాహాది జాహాది. ౧౬
 సమూహకర్ణ భావార్థ తద్ధితే వార్థ కాదయః,
 సాంరావిణోపమానాది నోపాంతం భావసంజ్ఞయోః. ౧౭

35 ఏకద్వంద్వాయీభావా స్సుగ్ధిరితోఽకర్తృధారయే,
 అనఞ్ తత్పురుషే శబ్దాః కంఠోశీనరనామసు. ౧౮
 యథా సాశమికంథం స్యా ద్బాహులేష్ట తు సమాసభాక్,
 ఛాయా యథా ఖగచ్ఛాయం నృపామత్యార్థకాత్పరా. ౧౯
 అరాజత స్సభాభూభృత్సభం రక్షస్సభం యథా,

40 సకాష్టాదేరళాల్పా నైవదాసీ సభం యథా. ౨౦
 ఉపజ్ఞోపక్రమాంతం చ తదాదిత్వే వివక్షితే,
 పాణిన్యపజ్జమిత్యాది పథస్సంఖ్యావ్యయాత్పరః. ౨౧

శశాదూణ్ణా గృహతేష్ఠాణా క్రియావ్యయ గుణానుగమ్,
ఏకత్వం చాస్య పుణ్యాత్తు సుదినాదవ్యహాః పరః. ౨౨

45 కుటిలం గచ్ఛతీత్యాది క్రియాణాం తు విశేషణమ్,
సపుంసకం తు భద్రం స్వరిత్య వ్యయ విశేషణమ్. ౨౩
(ఇతి సపుంసకలింగాః)

స్త్రీప్రాణ్యర్థాః స్త్రీయాం పుంసి పుంప్రాణ్యర్థా వినాత్విహ,
స్త్రీత్వేనోక్తై స్తథాపత్యేనాదిష్యన్నాది శిల్పిని. ౨౪
కన్వచిద్రశ్చ మయూఖాంశు ఘృణిఘృష్టి గభస్తయః,

50 సృపాటీ త్రిసరా సూర్తి స్సృషుమ్నా యష్టిరింగుదీ. ౨౫
కంబలీ శల్లకీ మల్లీ వరటా జాటలిః కుటీ,
శాటీ రేణు హరేణూరు జలూకా కోలి ధూలయః. ౨౬
ఉత్కుంఠా కంకతీ కందూ ర్విత స్తీరయినంజలిః,
కూపస్య చ త్రికాన్తీడా వ్రేంఖోలిః ఫలకీ కటీ. ౨౭
(ఇతి స్త్రీపుంలింగాః)

55 అర్థర్చాదిగణేప్రోక్తం సర్వం నృక్లీబలింగకమ్,
తచ్ఛలింగాంతరేనైవ క్తం సర్వముక్తం ఘృతాది చ. ౨౮
తత్రకేచిద్ ఘృతాదీనాం పుంస్త్యాద్యం వైదికం విదుః,
అత ఏకే న లింగే న తే పూర్వమిహ వర్ణితాః. ౨౯
పిశాచాదిషు భూతోన్యస్త్రీ శంకురప్రాణి గోచరః,

60 విశేషకం చ తిలకం పుండ్రే బ్రహ్మ ద్విజైబ్బజే. ౩౦
క్షేపడాశ్చ కందలాః కాలకూటాద్యా స్సృగ్ః కమండలుః,
సక్తుః పరితస్సహిమా కర్మపర్వచ లోమదోః. ౩౧
(ఇతి నృపండాః)

అపుని చాలదీదాను వాణిజ్యా శ్వంతికాస్థలి,
శరవ్యార్పిర్గుడాపత్రి స్వాత్కుభేవన్లతర్లికా. 32

65 సగరి నటనే కృత్యా త్వభిచారజవైవతే,
మద్యే మధూలకం చేతి క్వాప్యథాకర్తథారయే. 33
అనన్తో తత్పురుషే నేనా చ్చాయాశాలా నిశా సుకా,
సృసేనం పాదపచ్ఛాయం గోశాలం శ్వనిశం యథా. 34
సృసేనేత్యాదయోఽప్యేవం కుత్రచిద్భవకర్తణోః,

70 సాహాయకం సాహాయికా మైత్ర్యం మైత్రి చ పుణ్యోపన్యసోః.
ద్విగురన్నంత ఆబంతోఽప్యేవం నశ్చాత్రలుప్యతే,
యథాత్రితతం త్రితక్షీ త్రిఖట్వం చ త్రిఖట్వస్యి. 35
(ఇతి స్త్రీషండాః)

త్రిలింగాం తు క్వచిచ్ఛుంగా కలశీ కందరీ దరీ,
వేటి పుటి పటి వాటి కవాటి పిటకా వటి. 36

75 ఆర్థలా దాడిమీపాత్రి విడంగా కువలీ తటి,
మృణాలీ కందలీ నాలీ ముస్తా జృంభా హరితకీ. 37
త్రిజాతకీ గంధిఘనా మతీస్థానే తపస్వినామ్,
(ఇతి త్రిలింగాః)

గుణద్రవ్యక్రియాయుక్తం బ్రువన్తో వాచ్యలింగకాః. 38
యేనార్థః ప్రస్తుతో నామ్నా తల్లింగం వాచ్యలింగకమ్,

80 న త్రిమస్యా ద్విశిష్టార్థ స్పర్శినః పంకజాదయః. 40
భేద్యనిష్ఠత్వ మేకార్థ వృత్తిమాత్రైకకారణమ్,
అతంత్రీకృత్యభేదోఽక్షిః కైశ్చిదా శ్రీయతే పునః. 40

తే స్యు రర్థసమాయద్వ త్వత్త్వాద్యా వాక్యగోచరాః,
మచర్చికా మతల్లికా ప్రకాండముద్వ తల్లజౌ. ౪౨

౪౩ ఆమీషునార్థలింగతా ప్రశస్తవాచకేష్వపి,
యోని సంబంధవాచిన్యః పుత్రాద్యాః పుంగిరో నరి. ౪౩
మాత్రాద్యాః స్త్రీగిరః స్త్రీత్వే విద్యాసంబంధగోచరాః,
ఆచార్యర్చిగుహాధ్యాయ శిష్యా యాజ్ఞార్థికాస్తథా. ౪౪
శాస్త్రార్థా వేదికార్థాశ్చ స్థపతి శ్రోత్రియాదయః,

90 అధికారకృతా మంత్రి సాపత్యాద్యాభిధా స్తథా. ౪౫
భట్టారణో భట్టరణో భట్టస్తత్రభవాన్ భవాన్,
భగవాన్ పూజ్యపాదశ్చ దేవాశ్చా ర్చార్థికాస్తథా. ౪౬
శత్రుమిత్రాజ్ఞ శిల్పార్థాః ప్రాయ స్తదవన్న తుత్రిషు,
వాచ్యవత్ స్యా ద్భవమప్రిహి ర్దిజ్ఞామసుతు న స్త్రియామ్.

95 కృతః కర్తర్య సంజ్ఞాయాం కృత్యాద్యాఽల్యుట్ చ కారకే,
సర్వనామా న్యతాద్యాశ్చ తద్ధితా స్సంజ్ఞయా వినా. ౪౮
తద్ధితా శ్చతురధ్యాం యే సంకేతా త్కృతకాహ్వయాః,
పట్నంజ్ఞాయుష్దదస్తచ్చ త్రిషులింగేష్వభేదవత్. ౪౯
(ఇతి ఆభిధేయనల్లింగాః)

కృత్యధిత సమాసాఖ్యా ప్రసిద్ధాభ్యే చ లింగిని,

100 తద్యథా చక్రభృద్విష్ణు ర్గతాభేదాభిధా యథా. ౫౦
ద్వంద్వ స్తత్పురుషోఽప్యస్త్య లింగోఽశ్వబడబౌ నరి,
తదైవోక్షవశావహ్నా రాత్రాహశ్చట జంతకాః. ౫౧
క్షీణే సంఖ్యా పరం రాత్ర మర్థాన్నా పంచఖార్యనా,
త్రిష్యర్థః ప్రాక్ చతుర్థ్యంత స్తద్ధితార్థో ద్విగుస్త్రీషు. ౫౨

105 ప్రాదిప్రాప్తాలమాపన్నాత్ పరం చ ప్రవరో యథా,

ప్రాప్తార్థోఽలంకుమారిశ్చ పుమాన్ స్త్రీ పుంసయో ర్యుతా.
 గ్రామ్యా నేకశసాబాల బహుపశ్యన్వయే స్త్రియః,
 క్షణీయుతౌ పక్షాక్ష్యం వా వ్యక్త్యాది లుపియుక్తవత్. ౧౪
 పరపద్మాసువాదేషు తిజస్వయ మలింగకమ్,

110 అచః పుంసి హలో దీప్తాః స్త్రియాం లోపథనత్ర సాః. ౧౫
 పండే సర్వే గూఢాద్రస్య క్రియా యుక్తా కాస్త్రీషు,
 బహుత్వమేకతా చ స్యాజ్జాత్యాఖ్యానాం యథాయవాః.
 యవశ్చ వ్రీహదౌ వ్రీహి రిత్యథస్యా ద్విశాఖయోః,
 ద్విత్వం బహువచశ్చైవం ద్వయం ప్రోక్షపదాస్వపి. ౧౬

115 అనేకమితి శబ్దస్య తద్విశేష్యస్యచైకతా,
 సంఖ్యాన్ధస్యాబహువ్రీహే ర్యథానేకావధూరితి. ౧౭
 విరోధే పూర్వదౌర్బల్యం లోకతశ్చేషమున్నయేత్,
 (ఇతి సామాన్యన్యాయాః)

సర్వేజనా స్సహస్రాస్యా యుగపద్వక్తు ముద్యతాః. ౧౮
 న కలామపి భారత్యా బ్రూయుర్వ్యశతైరపి. ౧౯

ఇతి భగవతా విదిత నిఖిల నిగమ నిచయ రహస్యవిద్యేన
 దినమణి సమతేజసా సకలతత్త్వప్రకాశేన యాదవప్రకాశేన
 విరచితాయాం వైజయంత్యాం శేష కాండే లింగస. గ్రహధ్యాయః.

శేష కాండ స్సమాప్తః.

ఇతి యతి వరసంఘ పూజితాంఘ్రి:

ప్రథితయశాభువి యాదవప్రకాశః,
వ్యరచయ దభిధానశాస్త్ర మేత
తృహవచనై స్సహలింగసంగ్రహేణ.

౧

ఏతాం శుభామష్టభిరుక్తకాండై
ర్యాతస్వరూపై రివ నామమాలామ్,
ధత్తాం విశాలే హృదయే మురారి
స్త్యాం వైజయంతీ మివ వైజయంతీమ్.

౨

ఏవం సూక్ష్మన్యాయనిర్ణతశబ్దై
స్సర్వార్థానాం వ్యంజకోఽసౌ నిబద్ధః,
సంవిత్తీనాం భూషణం సత్కవీనాం
ప్రాప్తః పారం వైజయంతీ నిఘంటుః.

౩

నానావిద్యావేద్యవాగ్రత్నమాలా
మూర్తం వేదం వేదయంతీ త్రివేద్యాః,
రోధుం బుద్ధిధ్వంసకథ్వాంతచక్రం
ప్రాజ్ఞైరేయా వైజయంతీ జయంతీ.

౪

వైజయంతీ సమూహా.

అత్ర సూచితసంఖ్యామనుసృత్య పంక్తిః
పాఠ భేదాః ప్రదర్శ్యంతే

పృష్ఠమ్	పంక్తిః	
3	4	వయునాః
6	88	చండీకాంతోరేరిహాణః
12	79	జలలోహితాః
12	84	చతుష్పన్నానమందరః
19	55	జ్యోత్స్నా తు
21	114	తమిస్త్రా క్షణినీ
„	116	గర్భితం తు
24	182	ద్విసర్గికా
25	11	చండకోఽప్యశనిః
33	68	విభువనమ్
34	71	జనోదాహరణం.....గుణాపణీ
„	82	ఉద్ధాతోఽప్యధికారః
38	80	పుథవో వృకా
39	102	సంక్రమో దుర్గతశ్చారః
„	117	దివ్యదండో నిదేశకః

పుష్పమ్	పంక్తిః	
41	9	హ రా ద్రిక్ష్ణ హికశ్చసః
42	23	గంధాశ్చ గంధికా
43	51	లోభ్యమపి
„	54	నీలికాయాం
47	62	అంబుప్రియోఽప్యథామ్రాతే
47	69	భాగే తు కరుణః
48	74	నేతా చ కర్తవః
„	83	పారిభద్రేఽప్య
49	112	కృష్ణే మరుంగీ
50	122	కురుక్షో
53	192	వైజయంత్యాం తు తక్కారి
55	255	పుష్పీ వీర్యా
„	262	ధీరా చిన్నా
57	296	ఖనిర్హం తు
„	305	భూమికందకమ్
58	330	రాజీవాన్ ప్రవణః
59	335	వృత్తతుంభ్యాం
60	359	చించాణత్యదనీ
„	374	ప్రసహంతీ
61	401	గోసర్దం పరివేలవమ్
„	386	స్థూలపుష్పః
„	389	జపాయామోఽథపుష్పం

పృష్ఠమ్	సంఖ్యః	
63	441	హ్రస్వేస్వాత్ ఖుల్లకః
„	443	స్త్రీ తు గండికా
64	460	వాట్యన్తిల్కటః, వాట్యన్తిత్వత్
„	466	హోర్గల స్వేరకా
64	468	ఛత్తాతిచ్చత్త వాలఘ్నా
66	39	కాలికా త్వసితా
67	43	సితకేసరవాన్
70	122	స్యాత్పాదబంధనమ్
„	137	రతికీలోగృహమృగః
71	144	కృపశ్శుద్ధోజడః
„	145	బర్కరస్సూతః
„	148	యవసశ్చరిః
72	12	ఆయోగవీ తు శ్వనకమ్
„	17	నటీ నటమ్
73	36	ఉగ్రవేశం
„	44	వేలనందై వ
74	50	రథకారకమ్
„	61	ఛాణకీయుషమ్
75	87	ఆహిండకమ్
76	114	విజన్తానం
78	147	రాజ్ఞాం పారకః

పృష్ఠమ్	పంక్తి:	
78	153	జంఘాకారికవృత్తికః
„	160	వణిక్పథో మాగధస్య
80	208	ద్విజన్తా
81	232	క్షత్తోగ్రవైదేహైః
81	238	అనులోమ్య ప్రాతిలోమ్యాత్
84	44	దేశికఃపరమాప్తఃస్యాదాత్మలాభకరోగురుః (౪౪ తమపంక్తేః పరం)
84	45	వేదపఠితా కాలపాతకః
85	65	ఏకగ్రంథస్తు పక్షికా
86	74	సేవనం చ ప్రసాధనమ్
87	101	స్వల్పదేహః మధూషికా, స్వల్పదేహః మఝూషికా
89	144	జాతిమాత్ర
„	165	విశ్వహార్యః
90	177	ప్రోక్షణ్యాసాదనం నైష్ఠమ్
„	180	ఇధ్మప్రోక్షణం క్షార్షమ్
„	183	సోమమానం స్యాత్
91	200	శ్రయణ్యాఘోరణః స్రువః
„	201	వాయవ్యం సోమకేత్రిషు
„	206	ఉపస్థావేతి సంజ్ఞితౌ
„	209	మూలస్యో పరమక్షతేః

పృష్ఠమ్	పంక్తి:	
91	214	యుంధానో రథగరుతః
93	247	బద్ధదర్శో దేవయష్టిః
94	270	ఘృతాశీ హుత భుగ్ వ్రతీ
,,	277	పాణిపాత్రపూణాన్నేన
95	291	షష్ఠకాలే తు
96	321	క్షేత్రజ్ఞ ఆవశః
99	335	హృణీయా మృణిమా మృణా
,,	393	స్వస్మ సులయా
,,	401	నిపాలో నిమిరింధకః
102	418	చోటికాస్త్రిః పరా మృశ్యజాను స్తోక్త్రీయాతథా
105	46	ప్రదేష్టా పంచజనినః
106	58	సందేశిణో రతూః
,,	66	ప్రగణితా యానాప్త పరిహరికా
107	91	ప్రదర్శనం ప్రాభృతం చ
103	95	దశరూపం సమంజసమ్
110	155	అవనం పశ్చిమః పాదః
111	178	పీతం తదుభయం
115	274	తద్వైసయికమస్త్రియామ్
116	292	స్తోభ్యమిత్రః
117	330	స త్రికంటక సంజితః

పృష్ఠమ్	పంక్తిః	
118	339	ముసుంతీ స్యాత్
„	354	లస్తుకో ధనుషో మధ్యం
119	369	కుట్రో బింబిసారకః
120	384	ఉర్ధ్వః ప్రకర్షస్తు
123	15	వృద్ధ్యాజీవః కుసీదకః
„	17	ప్రత్యయికస్సమా
125	57	చికిచ్చిల్లనిషద్వరాః
126	91	ఖల్వే తు పలనిష్టావా
128	129	శమిబింబా
„	139	వస్తోఽర్హోఽవక్రయః
129	152	దూషణా బలా
131	198	కరంజం చక్రకారకమ్
132	219	వృకధూపశ్చ ఆణస్తు
134	231	అన్లుదుండీ తు
135	295	కిలాటః
136	6	సంచారితేఽధింగరశ్చ
„	8	స్వస్కంధోభిన్న కుంభశ్చ
138	60	శుల్పా వటిత్రయీ
139	87	వధీ సధీ
140	113	ద్యూతోఽస్త్రియా మతువతీ క్రిడా ద్యూతే సమాహ్వాయః

పృష్ఠమ్	సంక్తిః	
141	126	సర్వకేశీ కృకాశ్వీచ
150	47	ఏవమన్యే వికారాః స్యుః
„	43	సారోష్ఠీకో బ్రహ్మపుత్ర
„	61	కుడ్యమతస్య చ సా శ్వేతా
„	64	అలం తత్పుచ్చకంటకః
152	96	స్థూలమండూకః
„	107	దరస్తు జలమార్జారః
156	62	సంగమోనద్యాః
157	81	స్వర్ణరాగం చ
161	51	కణాబుస్థ్యాల్వాశ్రమే తు
„	69	సవోసో విపణిః
162	78-79	పాలికా
163	101	గృహకోహ్లాకః
167	202	చూర్ణితం రథైః
„	214	కరంకో వేంతాదికృతే
167	222	కపిలీ పత్రపంచికా
172	341	మోహనం మిథునత్వం చ
182	219	కోశికం సూక్ష్మమ్
183	244	పాటః స్ఫోటో విపాటికా
194	53	మేలకే సంగసంగమా
198	58	శుద్ధశ్చ లవణే న తు

పుష్పమ్	పంక్తిః	
202	31	అజీహో జీవహో జైనః
204	94	ప్రతిభాప్తవాక్
206	122	జగత్త్ర సచ్చర ప్రాణ
208	176	శాశ్వతేవమృతో నిత్యః
212	278	సమోనిత్యోర్ధవాదిని
244	121-122	ధుత్తారే
267	66	ప్రగాఢశస్త్రి కాబంధే
271	16	రాజకన్యాపిచండకే
281	21	అటవ్యాజలముస్తకే

❖ సంస్కృత నిఘంటువులు ❖

	ప్రతి 1-కి రు. వ.వె	
అమరకోశము, 8 కాండలు, మూలము ...	1	0
,, సటీక, మేలుకాగితములు, కాలికో	5	0
,, ప్రథమకాండము, మూలము, పెద్దచ్చు	0	25
,, ,, టీక ...	0	62
,, గురుబాలప్రబోధిక, సటీక ...	10	0
త్రికాండశేషము, సటీక ...	2	75
విశ్వకోశము (విశ్వనిఘంటువు), సటీక ...	4	0
ధనంజయనిఘంటువు, సటీక ...	1	25
నానార్థరత్నమాల, సటీక ...	2	50
మేదినీకోశము, ,, ...	4	0
సంస్కృత-ఆంధ్ర అకారాది నిఘంటువు ...	5	0
సంస్కృత ద్రావిడనిఘంటువు ...	4	0
హారావళి, ఏకాక్షరికోశము, సటీక ...	1	0

❖ తెనుగు నిఘంటువులు ❖

ఆంధ్రనామసంగ్రహము, ఆంధ్రనామశేషము, సాంబ నిఘంటువు, టీకా, అకారాద్యనుక్రమణికతో (నిఘంటుత్తయము) కాలికో ...	2	0
వావిళ్ల నిఘంటువు (అ-బౌ వఱకు) 1-వ సంపుటము	10	0
డిటో (క - ఖ వఱకు) 2-వ ,,	12	0
డిటో (ట - న వఱకు) 3-వ ,,	10	0
డిటో (ప-త వఱకు) 4-వ ,, (అచ్చు)		
శబ్దార్థచంద్రిక, శ్రీమహాకాళి సుబ్బారాయకృతము	10	0
లఘుశబ్దార్థచంద్రిక ...	6	0

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
పోస్టుబాక్సు 1372. 292, ఎస్.ప్లనేడ్, మదరాసు.

వై జ యం తీ ని ఘం టు వు

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అ=వ్యతిరేకము, విష్ణువు	284	20 అకించన=దరిద్రుడు	205 118
అంశ=అవయవము	177	110 అకుతశ్చన=శివుడు	6 92
,, =భాగము	192	13 అకుత్స్య=సిడివెల్లిమూర	39 110
అంశు=నూర్పుడు	18	29 అకుప్య=వెండి, బంగారము	129 147
,, =మూర్ఖకిరణము	18	31 అకుప్యప్రస్థ=12 పలములు	190 107
,, =చంద్రుడు	19	51 అకూపార=సముద్రము	155 23
,, =సన్నదారము	214	11 ,, =ఒక తాచేలు,	
,, =కిరణము	291	49 సముద్రము	266 30
అంశుక=బట్ట	166	281 అకృత=తయారుకానిహవిస్సు	91 194
అంశుక=బట్ట	250	2 అక్ష=ఇరుసు	114 261
అంశుమత్=నూర్పుడు	18	29 ,, =దావా (వ్యా	
అంస=ఎగుభుజము	178	141 జ్యము)	124 29
అంసల=శక్తిగల	201	11 ,, =తెల్ల ఉప్పు	133 250
అంసస్థి=కోలేముక	178	188 ,, =పాచిక	141 120
అంసాంత=యూరపుచినఱ	178	140 ,, =16 మాషములు	190 98
అంహతి=త్యాగము	92	237 ,, =ఇరుసు, సహాయము,	
అంహన=ప్రాకుట	193	25 వ్యాజ్యము, విభీతక	
అంహన్=పాపము	97	336 వృక్షము, రథము, పా	
అకాషాయ=వగరులేని		చిక, 16 మాషములు,	
రుచులుకలది	199	77 ఒక ఆట, విషయము	230 3
అకార్యసేవన=దుష్కార్య		అక్షకీల=ఇరుసుచీల	114 262
ములు చేయుట	92	234 అక్షజ=అట	142 145
		అక్షజీవన్=జూదగాడు	140 117

పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
అక్షత=యవలు, కేలాలు,		అక్షోడ=కొండగోగు	48 91
ధాన్యము, బియ్యము	258	అక్షహిణీ=10 అనీకిమల సేన	108 116
అక్షతాడన = సంధ్యా		అఖండ=సమస్తము	208 171
వాద్యము	147	అభాత=స్వభావసిద్ధముగు	
అక్షతి=హవి పరిశీలనము	90	మడుగు	154 10
అక్షత=తల	180	అఖిల=సమస్తము	208 170
అక్షదర్శక=న్యాయాధిపతి	124	,, =సమస్తము, నింద్యము	254 2
అక్షధూర్త=జూదగాడు	140	అగ=కొండ	41 1
అక్షధూరిల=ఎదు	69	,, =చెట్టు, కొండ	270 116
అక్షపాత=పాచిక వేయుట	141	అగచ్ఛ=చెట్టు	45 10
అక్షఫల=పుత్ర జీవము	51	అగద=మందు	184 281
అక్షర=ప్రధానకారణము	96	అగదంకార=వైద్యుడు	184 286
,, =విష్ణువు, బ్రహ్మ, అక్ష		అగమ=చెట్టు, కొండ	270 116
రము, ఓంకారము, ఆజ్ఞ,		అగరి=దేవతాళి	52 172
ధర్మము, తపస్సు, యా		అగరు=అగరు	131 212
గము, ఆకాశము, మోక్ష		అగస్తీ=అగస్త్యవృక్షము	58 312
ము, మూలకారణము	257	,, =అగస్త్యుడు	95 302
అక్షరచంచు=వ్రాతగాడు	137	అగస్త్య=అగస్త్యవృక్షము	58 312
అక్షరజీవన=వ్రాతగాడు	137	,, =అగస్త్యుడు	95 301
అక్షరపాతక=2 లపువుల		అగాధ=కన్నము	148 8
కాలము	21	,, =లోతైనది	155 38
అక్షవతి=జూదము	140	అగార=ఇల్లు	160 34
అక్షి=కన్ను	180	అగ్రహీతదిశ్=దారి తప్పట	122 437
అక్షిగత=అసహ్యమైనది	206	అగ్నాయి=స్వాహాదేవి	10 38
అక్షిత=నిఖర్వము	188	అగ్ని=అగ్ని	10 30
అక్షిసంస్కార=కాటుక		,, =చిత్రమూలము, జీడి	
పెట్టుట	171	చెట్టు	281 3
అక్షిబ=సముద్రపు ఉప్పు	133	అగ్నిక=కొబ్బరి (ఒక)	63 442

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
అగ్ని కారికా=హోమము	84	28	అగ్నాభిషేక=అగ్నాభి		
అగ్ని కార్య=హోమము	84	28	ధానము చేయువాడు	89	146
అగ్ని గౌచ=పెక్కు అద్దక			అగ్నిత్యాగ=పడినచుక్క	11	65
ములతోడి బట్ట	168	237	అగ్ర=స్వప్నమున కానవచ్చి		
అగ్ని చిత్=అగ్ని కార్యము			నది	99	396
చేయువాడు	89	150	,, =శ్రేష్ఠము	206	126
అగ్ని జా=గోధుమవన్నె గోవు	66	86	,, =పూర్వము, నూదియిన		
అగ్ని పూరిమా=మాఘ			భాగము, కొలఃత, శ్రేష్ఠ		
పూరిము	28	148	ము, అధికము, ఫలము	224	2
అగ్ని బీజ=బంగారము	42	39	,, =కిరణము	270	119
అగ్ని భూ=కుమార స్వామి	7	109	అగ్రజ=అన్న	175	62
అగ్ని మంథ=నెలి చెట్టు	52	171	,, =పెద్దవాడు	201	8
,, =జీలకఱ్ఱ	130	168	అగ్రజన్మ=బ్రాహ్మణుడు	83	2
అగ్ని ముఖ=బీడి చెట్టు	52	189	అగ్రజీ=శ్రేష్ఠుడు	206	127
అగ్ని విశ్=బాగు	11	64	అగ్రతం=ముందు	287	22
అగ్ని శిఖ=కుంభము	132	234	అగ్రతస్పర=నాయకుడు	116	290
అగ్ని హ్మ=ఒక యాగము	90	173	అగ్రదిగ్భు=విధవయగు వది		
అగ్ని ప్త=యూప స్తంభము	91	207	నెను పెండ్లాడినవాడు	86	87
అగ్ని సఖ=వాయువు	13	98	అగ్రద్రవంశహతి=మీఁగడ	135	294
అగ్ని సంగ్రహ=అగ్నాభి			అగ్రమాంస=గుండె	182	227
ధానము	88	137	అగ్రయాన=ముందునడచుట	120	405
అగ్ని సంజ్ఞక=చిత్ర మూలము	129	164	అగ్రసంధానీ=యమునికవిత	12	72
అగ్ని హోత్ర=ఔపాసనము	38	139	అగ్రస్థముందున్నది	207	153
అగ్ని హోత్ర హవణీ=హోమ			అగ్రామ్య=విశ్వసింపఁదగిన	202	39
సాధనము	91	200	అగ్ని మ=ముందున్నది	207	153
అగ్ని హోత్రీ=హోమ ధేనువు	90	189	అగ్ని య=పెద్దవాడు	201	8
అగ్నింధన=హోమము	84	28	,, శ్రేష్ఠము	206	126
అగ్నాభిధాన=అగ్ని నుంచుట	88	137			

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
అగ్నియ=శ్రేష్ఠము	86	అంకూర=మొలక	45 20
అగ్నేదిధిషు=విధవయుగు వది		అంకోథ=అంకుడు	48 81
నెను పెండ్లాడినవాడు	86	అంకోల=అంకుడు	48 81
అగ్నేదిధిషు=విధవయుగు వది		అబ్జస్య=చిన్న డోలు	146 258
నెను పెండ్లాడినవాడు	17	అబ్జ=ఒక చేతము	87 61
,, =అక్కకంటె ముందు		,, =మోగాంగములు	100 416
పెండ్లాడినది	86	,, =శరీరము	177 103
అగ్నేసర=నాయకుడు	116	,, =అవయవము	177 109
అగ్న్య=ముందున్నది	207	,, =సానము, భాగము,	
అఘ=పాపము	97	ఉపాయము, ఒక చేత	
,, =మఃభయము. పాపము,		ము, గుండరుడు	280 6
తప్త	224	,, =సంబుది	287 41
అఘన=పల్చనిది, మృదువు	211	అబ్ధచేపా=అభినయము	144 195
అఘాయ=హింసించువాడు	83	అంగజ=కొడుకు, కూతురు	176 78
అబ్జ=చిన్నము	19	,, =4, పదములు	189 76
,, =ఒకరూపకము	144	,, =కొడుకు, వ్యాధి,	
,, =ఒడి	176	రక్తము, మనఃకుండు	257 19
,, =గుఱుతు, సమీపము,		అంగజా=కూతురు	176 78
కొము	214	అంగద=భుజకీ 8	170 286
అబ్జగ=అంగరము	161	అంగద్విప=ఒక ద్వీపము	36 26,27
అబ్జతి=వాయువు	18	,, =ఒక ద్వీపము	36 29
అబ్జపాలి=మందు, దాడి,		అంగనా=సార్వభౌమగజము	
ఒడి	271	భార్య	17 18
అబ్జపాలి=కాగిలింత	172	,, =స్త్రీ	173 9
అబ్జిలి=మాలిక	171	అంగనాప్రియ=మామిడి	
అబ్జుట=తాళము, కప్ప	162	చెట్టు	47 49
అంకుర=మొలక	45	అంగమరిన్=దేహము పిను	
అంకుశ=అంకుశము	111	కువాడు	137 29

పదమ్.	పుష్పమ్.	పం. క్రి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పం. క్రి.
అంగలోద్యోక=నాచు	157	92	అంఘ్రీనామన్=వేరు	46	24
అంగవిత్తేప=అభినయము	144	194	అంఘ్రీప=చెట్టు	45	6
అంగసంస్కార=ఆలం			అచల=కొండ	41	2
కారము	167	228	అచలా=ధూమ	35	7
అంగహర=అభినయము	114	194	అచిరవృద్ధా=క్రొత్తపెండ్లి		
అంగార=నిష్కణము	11	64	కూతురు	178	18
,, =వజ్రం	19	62	అచ్చళ్ల = ఎలుగుబండ్	65	14
,, =వేడి, వేడిది	196	16	అచ్యుత=విష్ణువు	4	22
అంగారధానీ=పంపటి	163	109	అజ=మేక	70	124
అంగారశకటీ=పంపటి	163	109	,, =బ్రాహ్మణుడు, మేక,		
అంగారశాకట=దగ్గలకూర్పు			విష్ణువు, శివుడు నూర్పు		
న్నవాడు	94	268	డు, ఆనాది	280	8
అంగిన్=ప్రాణి	178	1	అజగర=కొండచిలువ	149	34
అంగీకార=ఒప్పదల	195	74	,, =ఒకపాము	149	37
అంగు=పక్షి	26	2	అజగవ=శివుని విలు	7	100
అంగుల=అంగుళము	39	104	అజగావ=శివుని విలు	7	100
,, =ఆ త్రిచెట్టు	47	54	అజన్య=దుశ్శుకనము	98	379
,, =విష్ణుగుప్తుడు	96	318	అజప=తప్స్వగాపించువాడు	88	21
,, =బొటనస్త్రాలు	179	148	అజమోదా=ఒక జీలకఱ్ఱ	181	203
అంగులాల=గుగిలము	182	228	,, =బూరుగుబంక	271	2
అంగులి=స్త్రాలు	179	148	అజయ్య=స్త్రము	98	371
అంగులిత్ర=స్త్రాలికవచము	117	311	అజవీధి=ఒక నక్షత్రవీధి	20	92
అంగులిముద్ర=ఉంగరము	170	289	అజశృంగీ=దుష్టువుచెట్టు	54	231
అంగులీయక=ఉంగరము	170	288	అజస్ర=శాశ్వతము	211	259
అంగుష్ఠ=బొటనస్త్రాలు	179	148	అజహ=గోరింట	55	257
అంగుష్ఠకాంతర=బొటన			అజా=ఆడుమేక	70	125
స్త్రాలిమధ్యభాగము	177	114	అజాజీ=జీలకఱ్ఱ	129	166
అంఘ్రీ=పాదము	177	112	అజాజీవ=మేకలకాపరి	188	57

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అజిత=విష్ణువు	4 24	అంజనికా=బచ్చలిపాము	150 58
అజిత సేను=అశ్వత్థదండము	84 88	అంజలి=హాసిలి	179 155
అజిన=కృష్ణాజినము	84 42	,, =2 ప్రస్థములు	190 105
అజినపత్రా=గల్బిలము (లేక)		,, =4 పిడికిళ్లు	191 125
చీకరువాయి	29 87	,, =హాసిలి	291 53
అజినయోని=జంక	67 50	అంజలికారికా=నిద్ర భంగి	57 295
అజర=అంగణము	161 72	,, =మట్టిబొమ్మ	187 26
,, =వేగముగల, వేగముగా	211 249	అంజసా=వేగముగా	286 61
,, =క్రేమ, విషయము, అంగణము, శిథిలము, వేగముగల	258 28	అంజి=నాగ కేశరము	51 16
అజీగవ=శివధనుస్సు	7 100	అటసి=వింటికొన	118 354
అజ్జికా=వేళ్ళ	144 207	అటవీ=అడవి	45 1
అజ్ఞ=మూఁడు	202 42	,, =ముస్త	281 21
అంచలి=అగ్ని	10 35	అటాట్య=ఇటునటు తిరుగుట	192 22
అంచన=పూజన	86 77	అట్ట=మీదిమేడపైగది	161 66
అంచల=అంచు	169 262	,, =ప్రాధాన్యము, మేడపైగది	214 9
అంచిత=పూజితుఁడు	210 225	అట్టహాస=పెద్దనవ్వు	142 168
అంచన=ఒక దిగజము	17 15	అట్టాలయ=మేడమీఁదినది	161 66
,, =యూపమణిలో ఒక భాగము	91 213	అట్టాలికా=మేడమీఁదినది	11 11
,, =కాటుక	171 313	అర్దన=క్రేపబత్తము	120 899
అంజన కేశీ=ఒక సుగంధ ద్రవ్యము (గువ్వగుత్తిక)	131 201	అనక=నింద్యము, నీచము	207 150
అంజనవల్లికా=మాంజవ	56 270	అణవ్య=అణపులన	
అంజనావతీ=ఒక దిగజము		పండించు పాలము	124 39
భార్య	17 18	అణి=దీర్ఘ తిథులుగల పక్షము	23 158
		,, =ఇరుసుచీల	114 262
		,, =కోణము	163 108

పదము.	పుష్పము. పం. కీ.	పదము.	పుష్పము. పం. కీ.
అతిమాత్ర=ఎక్కువ (హద్దుమీతిన)	211 261	అత్యమా=పుల్లదబ్బ అత్యయ=కడచుట, కష్టము, మృతి, క్షయ, తప్ప	47 68 289 2
అతిమానక=ఎక్కువ (హద్దుమీతిన)	211 261	అత్యర్థ=ఎక్కువ, మిక్కిలి	211 262
అతిముక్త=మరె	60 875	అత్యర్థస్వారు=తేనె	134 272
అతిముక్తక=తినిసెచ్చెట్టు	48 91	అత్యాకార=నింద	97 342
అతిమృగా=పెద్దదోస	59 344	అత్యాధాన=అతిక్రమము	198 32
అతియవ=చిన్నయవలు	127 104	అత్యాహిత=సాహస	
అతిరిక్త=అతిక్రమించినది	212 278	కృత్యము, ఎక్కువ భయము	273 1
అతివిషా=అతివిష	180 179	అత్యాహ=ఋజుమేధము	110 159
అతివేల=హద్దుమీతినది	211 261	అత్రినేత్రజ=చంద్రుడు	19 50
అతిశయ=ప్రధానము	192 5	అధ=తర్వాత, కూడ,	
అతిశయిత=అతిక్రమించినది	212 278	ప్రారంభము, శుభము	
అతిసంధాన=మోసగించుట	194 70	అను తెలుసది	285 28
అతిసజ్జన=స్వాతంత్ర్యము	193 38	అధర్వాణి=అధర్వాణ్యేత	266 26
అతిసారికన్=అతిసారిహాని	185 291	అధో=చూడు-“అథ”	285 28
అతిసిర=మిక్కిలి సిరమైనది	207 158	అదన=తినుట, ఆహారము	167 204
అతిహస్తక=వీనుగుత్తోండ		అదభ్ర=ఎక్కువ, చాల	203 169
మహాని భాగము	109 140	అదయ=క్రూరుడు	203 47
అతిహాస=ఎడతెగని నవ్వు	143 169	అదన్=ఇది, అది	228 2
అతిహింసన=క్రూరుడు	106 56	అదాత్మ=లోభి	205 118
అతీంద్రియ=ఇంద్రియా		అదితి=మోదుగుసమిధల	
గోచరము	212 265	నుంచుట	90 182
అతీవ=మిక్కిలి	287 7	,, దేశమాత, పార్వతి,	
అతీసార=అతిసారము	183 257	భూమి	247 2
అత్యంత=ఎక్కువ, మిక్కిలి	211 262	అదితినందన=దేవతలు	3 6
అత్యంతీన=ఎక్కువ నడచు		అదృష్ట=ఉత్పాతము	105 28
చాడు	116 298		

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
అనంత=అది కేమిండు, విష్ణువు,		అనాలంబి=వినునిమిడు	145 236
పున్నమి, ధూర్వ గోరింట,		అనావృష్టి=వర్షాభావము	25 16
భూమి, ఆకాశము, అంత		అనాశకి=ఉపవాసము	95 287
ములేనిది	257	అనాశకిన్=సన్న్యాసి	96 320
అనంతకాయిన్=విష్ణువు	4	అని=ఇరుసుచీల	114 262
అనంతా=వాయవ్యమూల	17	అనిక్షు=చేతకు	63 457
,, =గోరింట	55	అనిమిష=దేశత, చేప	266 25
,, =మాడు="అనంత" 257	5	అనిమేష=దేశత, చేప	266 25
అనన్యజ=మనఃకుడు	5	అనిరుద=మనఃకుడు	5 58
అనన్యవృత్తి=నియత		అనిర్బద=అహోహాతావహో	
లక్ష్యము కలవాడు	211	హాస్వరములు	32 33
అనపరాధ్య=ప్రభావము	206	అనిర్వాచ=బృహస్పతి	19 65
అనంబు=చాతకపక్షి	28	అనిల=వాయువు	12 93
అనన్య=అడులేనిది	212	,, =అముదపుగింజ గురు	
అనర్క=నిరర్కము	32	గల కత్తి	117 322
అనల్=అగ్ని	10	అనిలాశన=పాము	148 12
,, =చిత్రమాలము	129	అనిశ=శాశ్వతము	211 260
అనలజ్వాల=అతి	53	అనిష్ట=ఇష్టము వానిది	209 138
అనలోపల=స్పటికము	44	అనీ=తలుపు రెక్కలు	162 93
అనవధానతా=ప్రమాదము	97	అనీక=యువము, సేన	258 30
అనవరత=శాశ్వతము	211	అనీకవత్=అశ్వమేధ	
అనవస్కర=శుద్ధము	206	యాగాగ్ని	11 50
అనన్=బండి	114	అనీకస్=అంగరక్షకుడు,	
అనాదర=నింద	97	గజకీషకుడు	266 27
అనాద్యత=తిరస్కృతుడు	203	అనీకినీ=సేన	108 109
అనామయ=అగోగ్యము	184	,, =రెండు చమువుల	
అనామికా=ఉంగరపున్నేలు	179	సేన	108 116
అనారత=శాశ్వతము	211		

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
అను=తర్వాత, కారణము,		అనుద్వీప=బికద్వీపము	36 26
తక్కువ, సమానము,		అనునయ=ఊరడింపు, బ్రతి	
భాగము, అనుసరణ, ప		మాటుట	195 75
దతి, నూచనలను తెల్పు		అనునాసిక=ముక్కుతో	
నది	285 31	పల్కబడినది	86 73
అనుక=అనుర వ్రుడు	203 68	అనుపద=వెంటనే	211 255
అనుకంఠీ=ముత్యాల		అనుపదిక=పరిశోధించు	
హారము	170 282	వాడు	203 53
అనుకంపా=దయ	99 384	అనుపదీనా=పాదుక	172 324
అనుకంప్య=దయనీయుడు	204 77	అనుపమా=మమదర్శిజను	
అనుకర=బండియరును	115 265	భార్య	17 17
అనుకరణ=పానపాత్ర	140 106	అనుపాత్యయ=అనుక్రమము	92 227
అనుకల్పక=ఉపకల్పము	92 225	అనుప్లవ=సహచరుడు	105 32
అనుకామీన=స్వచ్ఛాచారి	116 299	అనుబంధ=ప్రకృత్యాదుల	
అనుకార=అనుకరణము	193 34	దోషము, ముఖ్యాను	
అనుకూల=తగినది	211 253	యాయి, కిశువు ప్రకృ	
అనుక్రమ=పూర్వాపరసంబం		తానువరనము	265 3
ధము	92 226	అనుబోధ=సుగంధలేపనము	170 293
అనుక్రోశ=దయ	99 384	అనుభవ=ఉపలంభము	193 38
అనుగ=సహచరుడు	105 32	అనుభావ=చిత్తవికారము	142 159
అనుచర=సహచరుడు	105 32	,, =ఆధిక్యము, నిశ్చ	
అనుజ=తమిళము	175 61	యము, వికారము	265 15
,, =చిన్నవాడు	201 7	అనుభాషణ=అనుకరించి	
అనుజీవన్=సహచరుడు	105 33	చెప్పట	33 48
అనుతాప=పశ్చాత్తాపము	98 370	అనుభూ=జ్ఞానము	96 327
అనుత్తర=ప్రత్యుత్తరమియని		అనుభూతి=అనుభవము	96 328
వాడు	203 59	అనుమతి=ఒకకళ తక్కువ	
అనుదాత్త=ఒకస్వరము	86 74	చంద్రుడుగల పున్నమ	23 145

పదమ్.	సృష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	సృష్టమ్. పంక్తి.
అంతర=పూటగానుండుట 123	19 అంతశయ్యా=ఘోషయనము,		
,, =దోవతి, బాహ్యము,	శ్శ కానము 271	44	
స్వీయము, అంతరాత్మ,	అంతస్థా=య. ర. అ. వ 86	72	
అవకాశము, హద్దు,	అంతావసాయిన్ = ఒక సంకర		
భేదము, కన్నము, అం	జాతి 76	97	
తరానము, అంతము,	,, = ఆయోగపుడు 79	178	
లేక 257	2 ,, = ఒక సంకరజాతి 80	218	
అంతరగాహన=ప్రవేశము 193	27 ,, = ఒక సంకరజాతి 80	214	
అంతరద్వీప=ఒక ద్వీపము 36	23 ,, = మంగలి 138	51	
అంతరా=మధ్య 288	35 అంతికా=పొయ్యి 163	108	
అంతరాయ=విఘ్నము 192	8 అంతికాశ్రయ=గ్రామోప		
అంతరాల=మధ్యభాగము 17	14 కంఠము 159	23	
అంతరిక్ష=ఆకాశము 17	1 అంతికేశయ=దగ్గఱగా		
అంతరిక్షానన=వజ్రాననము 101	438 పరున్నవాడు 172	335	
అంతరీప=ద్వీపము 156	65 అంతిమ=చివఱది 207	154	
అంతరీయ=దోవతి 168	242 ,, =దగ్గఱది 212	280	
అంతరే=మధ్య 288	35 అంతేవాసిన్ = చండా		
అంతరే=లేక 287	8 లుడు, శిష్యుడు 266	26	
,, =మధ్య 288	35 అంత్య=చివఱది 207	154	
అంతర్గదు=పైయర్థము 192	11 ,, = నీచజాతివాడు 228	1	
అంతర్ధి=మాయమగుట 22	126 అంత్యజాతి=కడజాతి 72	4	
అంతర్గతన్=సంక్లాంతుడు 203	67 ,, = రజకాదినీచజాతులు 82	242	
అంతర్జామ=స్వగతము 90	184 అంత్యజాలయ=మాలపల్లె 138	64	
అంతర్వంశిక=అంతఃపురాధి	అంత్యమృ=శూన్యుడు 136	1	
కారి 105	43 అందుక=గజపాదశృంఖల 110	165	
అంతర్వత్తీ=గర్భజతి 174	32 అందు=కాలిగొలుసు 220	2	
అంతర్వాణి=విద్వాంసుడు 203	61 అంధ=గుడ్డవాడు 202	25	

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
అంధ = గుడివాడు,		అన్యదా = మహాకప్పడు	287 13
చీకటి	280 12	అన్యనిహ్నుతి = నిశ్చయము	34 79
అంధక = మృతి	99 401	అన్యపీడన = పరపీడ	193 45
అంధకనూదన = శివుడు	6 85	అన్యపుష్ = కాకి	27 32
అంధకార = చీకటి	22 124	అన్యభృత = కాకిల	28 52
అంధకీ = నైర్మతిమూల	17 8	అన్యలోహక = పంచ	
అంధతమన = వెనుచీకటి	22 125	లోహము	43 55
అంధతా = గుడితనము	289 12	అన్యవాప = కాకి	27 32
అంధమేహాల = మూత్ర		అన్యకాఖాన = ఇతర కాఖా	
గంధము	200 112	ధ్యాయి	84 26
అంధన్ = అన్నము	165 150	అన్యాయరకా = ఇతరాయరక	
అంధు = నూయి	153 13	యగు కన్య	87 95
అంధ్ర = ఒక దేశము	37 63	అన్యేద్యుః = మఱియొక	
,, = ఒక సంకరజాతి	74 69	శోజన	287 16
,, = ,,	79 183	అన్యోన్య = పరస్పరము	211 245
,, = ,,	79 186	అన్యత్ = తర్వాతిది	211 225
,, = ,,	81 233	అన్యచ్ = ,,	211 255
అన్న = అన్నము	165 150	అన్యయ = వంశము	177 98
,, = తినఁబడినది	209 214	అన్యవాయు ,,	177 98
,, = వాత్యాలవృక్షము	281 15	అన్యహార్య = అమావాస్య	
అన్నసంజ్ఞికా = ఒకలత	55 254	క్రాద్ధము, దక్షిణ	273 4
అన్నాద = యాగాంతాన్ని	11 54	అన్యహార్యపచన = దక్షి	
అన్య = భిక్షము	228 3	ణాన్ని	10 46
అన్యతరేద్యుః = మఱియొక		అన్యిష్ట = వెతకఁబడినది	209 196
శోజన	287 16	అన్యేషణా = వెతకుట	93 242
అన్యథా = వేరుగా	288 39	అన్యేషిత = వెతకఁబడినది	209 196
అన్యథాకృతి = మార్పుట	194 47	అన్యేష్ట = వెతకువాడు	203 53
అన్యథాభార = మార్పు	194 47		

పదమ్.	పుష్టమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్.	పంక్తి.
అహో=నీరు	154	5	అపదంశక = సంజుడు	165	171
,, =బర్హిస్సు, మరుపేరు	282	25	అవదరోహిణీ=పాలమూర	52	168
అప=విడుచుటను తెల్పునది	286	50	అపవాస=శక్తి	121	418
అపకార=కీడు	193	44	,, =పూర్వయోగక్రియ,		
,, =పీడించుట	193	45	ఛేదనము	273	2
అపకృష్ట=బహిష్కృతుఁడు	206	142	అపదాలక=ఒక చేప	151	84
,, =నింద్యము	207	149	అపదిశ=మూల	17	5
అపక్రమ=పాటిపోవుట	121	420	అపదేశ=కారణము, నెపము,		
అపగమ=విశ్లేషము	194	53	లక్ష్యము	265	14
అపగల్భక=పిఱికి	202	33	అపద్వంసజ=అణుప్రతి		
అపఘన=అవయవము	177	109	లోమజాతులు	82	240
అపచాయిత=పూజితుఁడు	209	210	అపధ్వస్త=నిందితుఁడు	206	142
అపచిత=	209	210	అవభరణి=ధరణి	20	81
అపచితి=వ్యయము	107	88	అపశ్రంశ=ఒకభాష, వ్యాక		
,, =పూజ, క్షీణించుట,			రణదుష్టభాష, పడుట	265	13
వ్యయము, నిష్క్రమితి	271	1	అపర=అపరము	300	12
అపంచయజ = విదుయజములు			అపరగంధిక=కేతుమాలా		
చేయనివాఁడు	89	154	దేశము	35	15
అపటి=తెఱ	168	248	అపరతి=ఆపుదల	195	72
అపటికా=అకారగోపనము	143	171	అపరరాత్రక=రాత్రిలో		
అపటు=గోగి	185	288	శాలవజ్రము	22	132
అపతర్పణ=ఉపవాసము	184	277	అపరాజిత=శివుఁడు, కేశ		
అపత్య=బిడ్డ	176	81	వుఁడు	269	99
అపత్రపా=సిగ్గు	99	387	అపరాజితా=ఈశాన్యమూల	17	9
అపత్రపిష్ట=సిగ్గు	204	79	,, =విష్ణుక్రాంతి	56	266
అపథ=పమార్గము	89	100	,, =బ్రహ్మలోకము	100	415
అపథిన్ =	39	100	అపరాశరశర=లక్ష్యమునుండి		
అపదంశ=సంజుడు	140	104	తప్పినబాణముకలవాఁడు	122	436

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్రి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్రి.
అపరాధ=తప్పు	107	93 అపమృ=అనుమూలురు, ప్రతి	
అపరాంత=పాశ్చాత్య దేశము	37	69 మూలురు	192 15
అపరాహ్వా=పగటి నాల్గవ		అపమృర=అనుమూలురు, ప్రతి	
జాము	22	180 మూలురు	192 15
అపరుజా=పార్వతి	8	118 అపసర=తొలఁగిపోవుట	194 63
అపరేద్యుః=మఱు నాఁడు	287	15 అపసర్ప=చారుఁడు	196 57
అపరా=పార్వతి	8	118 అపసవ్య=జాతక రాగ్ని	11 55
అపలాప=కప్పి పుచ్చిచెప్పట	33	59 అపస్కర=రథ భాగము	115 270
అపలాసికా=దప్పి	98	362 అపస్నాన=మరణ స్నానము	88 128
అపవంశ=వెండ్రుకలులేని		అపహానిత=గౌరవింపఁబడ	
వీనుఁగు తోఁకలోని		నిది	208 189
భాగము	110	154 అపహర=నష్టము	193 37
అపవన=ఉద్యానవనము	45	4 ,, =దొంగ, విశ్రాంతి,	
అపవరక=నాల్గిండ్లవాకిలి	163	101 కట్నము, మొసలి	265 5
అవవర్త=విడుచుట, మోక్షము	265	12 అపహాస=కారణములేని	
అపవర్జన=త్యాగము, దానము	93	287 నగవు	143 169
అపవాద=నింద, వాదు	33	65 అపహిత=ముద్దాయి, అప్ప	
,, =ఆజ్ఞ	107	94 గింపఁబడినది	209 207
,, =నింద, ఆజ్ఞ	266	28 అపహ్నవ=కప్పిపుచ్చుట	33 59
అపవారణ=కప్పిపుచ్చుట	22	28 ,, =స్తుతి, ప్రేమ	266 28
అపవ్యయ=	33	126 అపాంగర్భ=అగ్ని,	
అపశద=అఱు అనులోమ		60 వాయువు	266 29
జాతులు	82	అపాచ్=క్రింది దిక్కు -	
,, =నీచము	202	239 క్రిందివైపుది	208 181
అపకాలా=మరణించినగది	162	43 అపాచీన=క్రింది దిక్కు -	
అపమృ=అనుమూలురు	111	76 క్రిందివైపుది	208 182
		168 అపాటవ=వ్యాధి	184 276

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
అపాదాన=నష్టము	193	37	అప్పతి=చరుణుడు	12	39
అపాన=గుదము	178	120	,, =సముద్రము	154	22
అపాన=గుదము, భాగము,			అప్పిత్ర=అగ్ని	10	58
అందము	258	24	అప్పచ్చి=తామర	157	74
అపానిక=స్వగతము	90	184	అప్పల=కొబ్బరి	68	440
అపాన్నపాత్=బ్రోతిష్ఠ			అప్య=శొంతి, పిప్పలి, మిరి		
మాదియాగాగ్ని	10	45	యాలు	129	160
అపాహర=ఉత్తరేణి	54	280	అప్రకాండ=పాద	45	13
అపాంపతి=సముద్రము	154	20	అప్రచ్ఛన్న=మర్యాద	98	372
అపాంపిత్ర=అగ్ని	10	38	అప్రహతి=హారంబోప		
అపాయ=పాతీపోవుట	121	420	భూమి	124	36
,, =విశేషము	194	53	అప్రహృష్టక=కాకి	27	31
అపార=సముద్రము	154	20	అప్సరస=అచ్చర	15	1
అపారక=నిరకము	211	258	అప్సరసాంపతి=ఇంద్రుడు	9	11
అపావృత=అనావృతము	203	54	అశలా=ప్రతి	53	197
అపాశయ=మంచము	172	328	అబధ=నిరకము	32	35
అపానన=వధ	121	426	అబధముఖ=నిండించు స్వభా		
అపి=అవకాశ, ప్రశ్న,			వముకలవాడు	204	92
నింద, సంభాషణ			అబల=భార్య అన్న	175	64
లను తెల్పునది	285	27	అబలా=స్త్రీ	173	10
అపిధాన=కప్ప	22	127	అబాల=కొబ్బరి	68	440
అపుంజ=నిష్క	11	61	అబ్జ=తామర	157	74
అపున్ద్ర=మోక్షము	102	475	,, =ధన్వంతరి, శంఖము,		
అపూప=అప్పుము	164	143	చంద్రుడు, ఉష్ణ,		
అపేక్ష=నిరీక్షము	194	58	తామర	280	5
అపోసపాత్=ఒకయాగాగ్ని	10	45	అబల=ఒకజాతిగుఱము	112	191
అపార=తెల్లధాన్యము	125	66	అబ్జారి=చంద్రుడు	19	51

పదము.	పృష్ఠము. పం. క్రి.	పదము,	పృష్ఠము. పం. క్రి.
అభినివేశ=పట్టుదల	193	27 అభివాదన=ప్రణామము	86 78
అభినిష్ఠాన=విసర్గము	86	78 అభివాన్యా=వైదూడనుచూచి	
,, =అక్షరము	269	99 చేపు ఆవు	69 101
అభినీత=సంయుక్తము, కోతి		అభిశంసన=నిందించుట	33 63
పరిష్కృతము	275	2 అభిశస్త్ర=ప్రతివాది	123 21
అభివన్న=విపన్నుడు, ఆప్తుడు		అభిశస్త్రీ=నింది, యాచక	271 3
పట్టుపడినవాడు, తినబడి		అభిశాప=నింది	33 63
నది, పాతీపోయినవాడు,		అభిషంగ=నింది, ఐక్యము	265 19
సమరుడు	275	3 అభిషవ=వడపోత	140 102
అభిపాయ=ఆశయము	97	347 ,, =వడపోత, స్నానము,	
అభిభూత=తిరస్కృతము	206	133 సోమరసముపిండుట	265 21
అభిమంత్రణ=మంత్రించుట	90	186 అభిషిక్త=ఒక సంకరజాతి	72 9
అభిమర్దయ=ద్రవ్యము, శత్రు		అభిషిక్త=గణిత-వైద్యము	
భయము	266	23 తెఱిగినవాడు	77 131
అభిమర్దయ=ద్రవ్యము	121	409 అభిఘాత=పులగంజి	165 163
అభిమాన=గర్వము	97	337 అభిషేక=స్నానము	168 226
,, =జ్ఞానము, ప్రేమ,		అభిషేక=దంతయాత్ర	120 401
గర్వము	265	18 అభిసంధాన=లక్ష్యము	120 387
అభియాతి=శత్రువు	107	84 అభిసంపాత=యుద్ధము	121 409
అభియోక్త=ప్రతివాది	123	20 అభిసార=ఆమరరుడు	105 32
అభియోక్త=వాది	123	20 అభిసారికా=కృష్ణిచారిణియగు	
అభిరూప=పండితుడు,		దేవరన్యాయపరిణీత	86 91
సుందరము	276	30 ,, =ప్రియు నభిసరించు	
అభిలాష=కోరిక	98	359 నది	174 24
అభిలాషక=కోరికకల		అభిహార=దొంగతనము	193 35
నాడు	203	70 ,, =సవాలుచేయుట,	
అభివాదక=తాతీతజ్ఞుడు	204	88 దొంగతనము, స	
		స్నానము	265 20

పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.
అభీక=కాముకుడు	208	69	అభ్యాధాన=సమిధాధానము, ఉంచుట	273	3
,, =భయరహితుడు,					
కాముకుడు	254	1	అభ్యాంత=కోగి	185	288
అభీక్ష=మఱలమఱల	250	3	అభ్యాసాధాన=అదృష్టకాలి,		
అభ్యర్థ=వేగముగలది	208	177	ఎదిగినది	275	9
,, =సమీపము	212	280	అభ్యాస=సమీప	212	280
అభ్యంగ=అభ్యంగ			అభ్యాస=పరిశ్రమ	120	389
స్నానము	168	224	అభ్యాసాదన=శత్రువు నెదు		
అభ్యంతర=లోపలిభాగము	17	14	ర్కొనుట, ఎదుర్కొలు	121	414
అభ్యమిత=కోగి	185	288	అభ్యుత్థాన=మర్యాద	193	40
అభ్యమిత్ర=శత్రువు నెదు			అభ్యుపగమ=అంగీకారము	195	74
ర్కొనఁగలవాఁడు	116	292	,, =అభ్యుపాయ	195	73
అభ్యమిత్రీణ=,,	116	292	అభ్యోష=మజ్జిగ కలిపిన		
అభ్యమిత్రీయ=,,	116	292	సత్తుపిండి, పేలాలు	257	21
అభ్యమిత్ర్య=,,	116	292	అభ=మేషము, ఆకాశము	224	1
అభ్యర్థ=సమీపము	211	280	అభ్రక=అభ్రకము	42	30
అభ్యవక్త=లాగికొనుట	193	33	అభ్రనాగ=విరావతము	10	23
అభ్యవస్కంద=తీర్పు	124	32	అభ్రపికాచ=రామావు	20	73
అభ్యవస్కందన=శత్రువు			అభ్రపుష్ప=నీటిప్రబృలి	47	61
నెదిరించుట, ఎదుర్కొలు	121	414	అభ్రఫుల్లక=నలుఁడు	141	126
అభ్యవహార=తిండి	167	203	అభ్రభవ=మేషుసంబంధి	210	232
అభ్యవహృత=తినబడినది	210	215	అభ్రము=విరావతము, భార్య	17	17
అభ్యాగమ=యౌధము	121	409	అభ్రముప్రియ=విరావతము	10	23
అభ్యాగారిక=కుటుంబభరణ			అభ్రావకాశిక=అరుదైట నిలి		
శ్రద్ధాశువు	205	104	చినవాఁడు	93	269
అభ్యాదాన=ప్రారంభము	193	29	అభ్ర=యజ్ఞశిల	91	208
			,, పాణి	125	57

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఆభ్రయ=మేఘసంబంధి	210	232 ఆమావాసీ = ఆమావాస్య	22 140
అమత=మృతి	99	403 ఆమావాస్య=	,, 22 141
అమతి=మృతి, మూర్ఛ	247	4 ఆమావాసీ =	,, 22 140
అమత్ర=లోతైనపాత్ర	163	123 ఆమావాస్య=	,, 22 141
అమన=ఒకవృక్షము	49	98 అమిత్ర=శత్రువు	107 80
అమని=పశువులగజ్జ, కొయ్య		అముక=విడువబడని ఆయు	
పాత్ర	247	1 ధము	180 392
అమర=దేవత, ఇంద్రునిపట్ట		అమత్ర=పెలోకమున	288 30
గము, స్తంభము, గుడూచి	258	26 అమృతాల=వట్టివేరు	64 462
అమరా=ఒకచెట్టు	55	253 అమృత=అడుగక యిచ్చిన	
,, =వాణి నాళము	174	37 దానము	123 3
,, =మాడు-అమర	258	26 అమృత=గుమపాలు	135 291
అమరావతీ=ఇంద్రునినగరము	9	19 ,, =కాశ్యతము	208 176
అమరావతీ=రావణుని ఆట		,, =దేవత, గుడిచ, మద్య	
స్థలము	12	86 ము, యాచన, ఉసి	
అమర్త్య=దేవతలు	3	9 రిక, హరితకి, ఆకా	
అమర్త్యభవన=స్వర్గము	3	3 శము, అమృతము,	
అమర=కోపము	98	366 యజ్ఞశేషము, ముం	
అమరి=నీ=కోపి	203	64 దుఅడుగక యిచ్చిన	
అమలపాలిక=డోటమీడి		దానము, నీరు, తిను	
గాలి	13	105 ట, మోక్షము, ఆహా	
అమా=సమీపము, తోడ	285	23 రము, బంగారము,	
అమాత్య=మంత్రి	104	5 మజ్జిక, మధురము	
,, = ,,	105	36 కాశ్యతము	257 13
అమాత్యక=రాజు	105	39 అమృతత్వ=ముక్తి	102 475
అమామంస్యా=ఆమావాస్య	22	141 అమృతఫల=పెదపాట	58 331
అమామనీ =	,, 22	141 అమృతవల్లకా=గుడిచ	56 264

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
అమరా=గుమము	162 87	అయాచిత=కొరకలభించినది	123 3
అమ=పులుపు, పులనిది	198 51	అయి=పన్నారకము	285 24
అమజుండీ=పాలు తోడుకొనుట	134 281	అయుగచ్చద=సప్తరము	48 92
అమత్తి కక మాయ = పులుపు, వగరు, చేదు కలసినది	198 70	అయుగ=విషము	188 46
అమదుండీ=పాలు తోడుకొనుట	134 281	అయిత=పదివేలు	188 55
అమలోణీ=ఒక చెట్టు	58 325	అయోధ్యా=ఒక ఊరు	159 10
అమజేతన=చింత	134 265	అయోని=నిర్దేశకలి	164 130
అమాన=గోరింట	60 376	అయోమణి=నూదంటురాయి	44 74
అమికా=చింత	57 161	అయోమల=త్రుష్ట	44 71
అమోట=ఒక చెట్టు	52 188	అయోముఖ=ఒక ద్వీపము	36 39
అయ=కుభముకల్పించువిధి	98 377	అయోముఖ=ఒక ద్వీపము	36 39
,, =పాచిక జేయుట	141 122	అయోర్గలా=ఇనుపగడియ	162 95
అయన=సానము, మార్గము, సూర్యగమనపద్ధతి	250 1	అర=బండిచక్రపురేఖ	115 270
అయంత్రిత=నిర్దేశములేని వాడు	212 264	,, =వేగముగల, వేగముగా	211 248
అయశ్వలాకా=ఇనుపపుల్ల	119 367	అరట్టక=గిలక	155 42
అయస్=ఇనుము	43 65	అరణి=తటచు చెప్పబడినది	32 44
,, =అగరు-ఇనుము	382 31	,, =ఒక కృత్తుము	52 171
,, =పర్వాటకము, మిరియము	282 38	,, =విచారయుక్త యగు కన్య	87 100
అయస్కాంత=నూదంటురాయి	44 75	,, =అగ్నిని మధించు దారువు	92 216
అయస్కార=కమరి	137 32	అరణ్య=అడవి	45 1
		అరణ్యజతిల=అడవినువ్వులు	126 77
		అరణ్యమక్షిక=అడవియొగ	29 90
		అరణ్యానీ=పెద్దయడవి	45 3
		అరతి=అనిష్టము	289 19

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అరత్ని=మూరెడు	39 109	అరిష్ట=కాకి, వేప, మజ్జిగ,	
,, =మూరెడు, మోచేయి	289 1	కంపమపువ్వు, మర	
అరర=తలుపురెక్క	162 92	చిచ్చము. మిద్య	
,, =తలుపురెక్క,		ము, రాగి, అద్భు	
ఇనుము, చంద్రుడు	257 20	ము, దుర్విధి, ఆపద	
అరివింద=తామర	157 74	తప్పినవాడు	257 17
అరాతి=శత్రువు	107 80	అరిష్టతాతి=సౌఖ్యమిచ్చు	
అరాల=సాంబ్రాణి	132 222	వాడు	205 110
,, =వక్రమైనది	211 247	అరిష్టనేమి=విష్ణువు	4 24
అరి=శత్రువు	107 80	అరుణ=ఎఱుగిది, ఎఱుపు	197 33
అరిచింతన=శత్రువిచారము	105 27	,, =సూర్యసారథి, ఒక	
అరిజ=తగరము	43 63	రంగు, బుధుడు,	
అరిత్ర=పడవనడుపు త్రెడ్డు	155 32	ఉదయ మేఘము,	
అరిన్=చక్రము	115 268	సూర్యుడు, ఆత్మ,	
అరిమ=చంద్రుడెట్లు	50 127	రాగి, ఎరుపు	257 11
అరిమర్దన=నిరావతము	10 24	అరుణా=ఆతివన	130 179
అరిమేదక=చంద్రుడెట్లు	50 127	,, =,,	257 11
అరిశ్రేణి=కార్తికపాణిమి	23 153	అరుణోపల=కెంపు	44 77
అరిష్ట=కాకి	27 33	అరుంతుడు=బాధించువాడు	210 224
,, =కంపడుచెట్టు	47 64	అరుల=నీరు, తెప్ప	250 4
,, =వెల్లులి	62 407	అరుష్కర=జీడిచెట్టు	52 189
,, =కీడు	98 379	అరున్=పుండు	122 433
,, =సూతికాగ్నిహము	160 40	అర్క=సూర్యుడు	17 19
,, =పరుపుకట్టు	184 278	,, =స్పటికము	44 73
		,, =జిల్లేడు	214 7
		,, =భిల్లాతకి, జిల్లేడు	281 4
		అర్కబంధు=కాక్యసీంహుడు	69

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి. పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అర్కాత=యమున	156	50 అర్జున=అర్జునుడు, ఏకైక
అర్కేష్ట=పచ్చచందనము	182	226 పుత్రుడు, ఒక
అర్కల=అడుగడియ	108	102 చెట్టు, కంటిజబ్బు,
,, = ,,	163	99 ఆవు, తృణము, బం
,, = ,,	163	99 గారము, తెల్లనిది 257 9
,, = ,,	162	94 అర్జు=బాహుదానది 156 52
,, = ,,	162	94 ,, =చూ. అర్జున 257 10
,, =తాళము	163	99 ,, =రాత్రి మున్నగునవి 272 30
,, =గడియ	242	75 అర్క=వర్ణము 82 42
అర్క్వధ=శేలచెట్టు	49	96 అర్కవ=సముద్రము 155 23
అర్క=వెల	128	139 అర్కన్=నీరు 154 2
,, =పూజ, వెల	214	9 అర్కా=రెండుమాషముల
అర్క్య=పూజ్యుడు	228	2 అర్క్=వింటికొన 118 355
అర్కా=ఆవు	68	82 ,, =వింటికొన, నొప్పి 220 1
అర్కనా=పూజ	86	77 అర్క=ధనము 129 145
అర్కా= ,,	86	77 ,, =విషయము, మోక్ష
,, =పూజ, ప్రతిమ	220	1 ము, అర్కము, ఫలము,
అర్క్విష్త్=అగ్ని	10	32 ఆభ్యాసము, ధనము,
అర్క్విన్=జ్వాల	11	57 శాస్త్రము, కారణ
,, =అందము, జ్వాల	230	12 ము, మళ్లదల 214 5
,, = ,,	292	12 అర్కనా=యాచన 93 240
అర్క=తెల్లగొర్ర	54	237 అర్క్=పశునీ 34 78
అర్కన=మదిచెట్టు	48	78 ,, సుతి 85 66
,, =శృణము	64	470 అర్క్=ఒక శాస్త్రము 85 59
,, =తెల్లనిది, తెలుపు	196	19 అర్క్=ధనకొకము 107 87
		19 అర్క్=యాచకుడు 206 120

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
అర్థ్య=ఒకపక్షి	29 71	అర్థమాయూర్=ఒకమాసము	141 129
,, =గైరికాదికము	42 31		
,, =ప్రశస్తము, అర్థము కలది	228 1	అర్థమాస=పదునైదురోజులు	146 26
అర్థనా=యాచన	93 240	అర్థమాసతమ=పక్షమును పూరించునది	23 157
అర్థని=	289 20	అర్థముషిక=సగము ముడిచిన పిడికిలి	187 38
అర్థిత=ముక్కు	209 203	అర్థరాత్ర=అర్థరాత్రి	179 159
,, =యాచితుఁడు	210 228	అర్థరాత్రక=	293 103
అర్థ=భాగము, సగము	177 111	అర్థరూపక=పెసలు	126 73
అర్థగుచ్చ=ముత్యాలహారము	170 279	అర్థర్ప=ఋక్కులో సగము	291 55
అర్థచంద్ర=ఒకబాణము	119 363	అర్థశల్య=సగమినుముగల బాణము	119 361
అర్థబాహ్నువీ=కాశేరి	156 55	అర్థసూచీ=సూచిముఖము	100 429
అర్థతూర=యాద్రధేరి	147 277	అర్థహస్తక=120 అంగుళములు	39 115
అర్థనాకుల=ఒక యోగా సనము	101 435	అర్థహార=ఒక ముత్యాల హారము	170 280
అర్థనారాచ=సగమినుము గల బాణము	119 361	అర్థోరుక=కబ్బా	168 243
అర్థవద=ఆవరణతోడి దారి	39 101	అర్థబృద=అందోళన	184 266
అర్థపద్మాసన=ఒక పద్మాసనము	100 422	,, =ఒకసంఖ్య	188 55
అర్థమకుట=శివుఁడు	6 93	అర్థక=శిశువు	201 3
అర్థమాణవ=ముత్యాల హారము	170 278	అర్థణ=రెండు సేహికములు	190 111
అర్థమానవ=కృష్ణవేషధారి	141 130	అర్థ్య=కోమణి	123 1
అర్థమాసుష=దేవతావేషధారి	141 130	,, =ప్రభువు, కోమటి	214 10
		అర్థ్యమిన్=సూర్యుఁడు	17 19

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అర్యా=కోమటిది	174 44	అలక్ష్మీ=దరిద్రత, దుర	
అర్యాజీ= ,,	174 44	దృష్టము	12 88
అర్యీ=వైశ్యనిభార్య	174 48	అలగర=సీటిపాము	149 37
అర్యతో=నింద్యము, గుణము	230 11	అలంకరిష్టు=అలంకరించు	
అర్యతీ=ఆరణ్యగుణము	112 213	కొన్నవాడు	204 81
అర్యన్=నింద్యము, నీచము	207 149	అలంకరిణ=కార్య	
,, =నింద్యము, గుణము	230 11	దక్షుడు	207 143
అర్యాన్=ముందు, లో	238 36	అలంకార=ఆభరణము	169 265
అర్యాచీ=తూర్పువైపు	208 181	అలంకారసువర్ణ=నగలుచేసీ	
అర్యాచీన=తూర్పువైపుది	208 182	కొను బంగారము	42 44
అర్హ=ఒక వ్యాధి	183 262	అలంకరమారి=కన్యగానుండఁ	
అర్హ=వ్యాధి, మూల		దగినది	294 106
అర్హ=వ్యాధి	224 4	అలమ్=శక్తి, సంతోషము,	
అర్హ=మూల వ్యాధికల		ఆభరణము, నిరోధము	
వాడు	185 290	లను తెల్పునది	285 26
అర్హోఘ్న=కంద	62 416	అలంబక=అముదము	50 128
,, =మజ్జిగ	135 298	అలంబున=ప్రహస్తుడు	12 88
అర్హోఘ్న=నీలపర్ణి	61 406	అలర్క=వేటిపక్క	139 78
అర్హక=కొంచెము	212 271	అలలోహిత=భూతము	12 79
అర్హణ=పూజ	86 77	అలస=పందిరిగము	184 270
అర్హత్=జనుడు	5 69	,, =సోమరి	205 109
,, జనుడు, పూజ్యుడు	230 11	,, =పాదవ్యాధి,	
అలక=ముంగురులు	181 196	మందుడు	258 29
అలకాంబాలిక=గుడ		అలసాంద్ర=అలచంద	126 92
జాషము	166 192	అలస్సుటీన్=యాగపశువు	92 224
అలక్త=లక్తుక	171 306	అలాత=కోమలి	11 63
		అలాటూ=ఆనప(సార)కాయ	58 334

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అలి=తుమైద	29 84	అల్పహరిణ=ఒక జింక	
అలి=మండ్రగబ్బ	150 64	(చిన్న)	66 26
అలిక=నుదురు	181 191	అవకటా=అకారగోపనము	143 171
అలింగ=మూల ప్రకృతి	96 824	అవకర=మూళి, చెత్త	163 104
అలింజర=పెద్దకూజా	163 111	అవకరాలయ=చెత్తపోక	92 221
అలిన్=తుమైద	29 83	అవకా=కంకణబంధము	88 119
,, =తేలు, ఒకరాశి	282 28	,, పాచి (నాచు)	158 96
అలింద=ముందుడాబా	162 90	,, పాచి	158 97
అలిప్రియ=మామిడి, నేలేడు,		అవకాశ=మధ్యభాగము	17 14
నీపము	270 117	అవకీర్ణన్=వ్రత్యోల్లంఘనము	84 25
అలీక=అసత్యము	32 34	అవకీల=బురద	125 52
,, =అసత్యము, అసం		అవకేళిన్=గొడుది	45 15
తుష్టికరము	250 4	అవక్ర=తిన్ననిది	211 247
అలీమక=దెబ్బలేకెందు అంగు		అవక్రయ=వెల	128 139
శములు	39 113	అవత్తేషణీ=పగము	113 227
అలోచక=ఓషధీస్నానము	168 228	అవఘాత=కన్నము	148 5
అల్ప=వేగవిగాలి	13 106	,, =త్రవ్వగా వచ్చిన	
,, కొంచెము	212 271	ఊట	154 14
అల్పతను=కొంచెము, పొట్టిది,		అవగతి=జ్ఞానము	96 328
పల్పనిది	201 10	అవగాహ=పెద్దబించె	163 121
అల్పతుంబీ=చిన్న సారకాయ	59 336	అవగత=నింద్యము	84 23
అల్పపత్ర=ఒక తులసి	55 239	,, =చాలసార్లు నూద,	
అల్పపల్వల=చిన్న చెఱువు	154 12	బడి, నింద, నింద్య	
అల్పపుష్ప=బోయిగుచ్చెట్టు	50 139	ము, నది	277 2
అల్పఫలా=చిన్న ఆరటి	59 84	అవగ్రహ=అనావృష్టి, విఘ్న	
అల్పమాత్ర=తెల్లతులసి	55 242	ము, వెలుగునుదురు	265 7
		అవగ్రహ=అనావృష్టి	25 16

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఆవఘాత=దంచుట	164	131 ఆవఘోకా=గర్భముపోయిన	
ఆవమాద=ఆభరణము	115	267 ఆవు	68 94
ఆవచ్చేద=పనిలోని విభాగము	85	ఆవదాత=తెలుపు, తెల్లనిది	196 20
ఆవజ్ఞా=ఆసత్యభాషణము	33	60 ,, =ధవళము, కపిలము,	
,, =ఆవమానము	97	343 శుభ్రము	275 6
ఆవజ్ఞాత=ఆవమానితుడు	208	189 ఆవదారణ=పాట	125 56
ఆవట=చిన్నపీట	26	8 ఆవదాహ=వటివేరు	64 464
,, =ఇరువైనాలుగు అంగు		ఆవద్య=నింద్యము, నీచము	207 150
శములు	39	107 ఆవధారణ=నిశ్చయము	34 79
,, కన్నము	148	5 ఆవధి=కన్నము	148 5
ఆవటీట=చప్పిముక్క		ఆవధీరణ=తిరస్కృతి	105 25
వాడు	202	24 ఆవధ్యస్త=తిరస్కృతుడు,	
ఆవటు=మెడమీది కాయ	180	169 విడువఁబడినవాడు	275 8
,, =పిందారవృక్షము	281	17 ఆవనాట=చప్పిముక్కకల	
ఆవటోమనమాస్త=మూ		వాడు	202 24
రెడు	179	162 ఆవని=భూమి	35 8
ఆవతంస=శిరోభూషణము	270	118 ,, =ప్రియంగువు	50 133
ఆవతమస=చిటుచీకటి	22	125 ఆవంతి=ఒకదేశము	38 73
ఆవతరణ=భూతావేశము,		ఆవంతిసోమ=పుల్లగంజి	165 163
అంచు	274	26 ఆవస్తీ=ఒక పట్టణము	159 17
ఆవతార=దిగుచోటు	155	40 ,, =అక్క	175 53
,, =చిత్రవర్ణము	197	45 ఆవధ్య=గొడ్రాలుకానిది	45 15
,, =దిగుచోటు, భూతా		ఆవపాత=తృణచ్ఛన్న	
వేశము, దిగులు	265	9 కూపము	108 104
ఆవతారణ=గాయనుల నమ		ఆవభ్రట=చప్పిముక్కది	202 24
ర్కుట	147	281 ఆవమ=నింద్యము, నీచము	207 149
ఆవతీర్ణ=ఆవమానితుడు	208	189 ఆవమర్ద=సమర్థము	121 413

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అవమాననా=తిరస్కారము	97	143 అవశ్యామయ=మంచు	25 17
అవముండ=శిఖికలవాడు	83	12 ,, = ,,	290 25
అవయవ=శరీరభాగము	177	110 అవపబ=సమీపము, ఆధార	
అవర=ఏనుగువెనుకకాళ్లు	110	155 పడినది	275 7
అవరక్షణీ=కల్లము	113	223 అవప్తభ్య=ఆత్మవిశ్వాసము	121 415
అవరజ=తముండు	175	61 ,, =నిగ్రహము. మైపుత,	
,, =చిన్నవాడు	201	7 బంగారము	265 8
అవరావిలా=ఆత్మయుజ		అవసక్తి కా=రెడికము	95 299
పౌరమి	23	152 అవసర=సమయము	192 14
అవరీణ=నింగుండ	210	219 అవసాద=పూర్తి	98 382
అవరేట=వ్యక్తిచరితుల		అవసాదనీ=ఒకలత	52 182
పుత్రుండు	77	119 అవసీత=నిశ్చితియు, సంపూ	
అవసాధ=అంతిపురము	161	71 రము	275 5
అవసోహ=చెట్టుకొమ్మ (క్రి		అవసుషిరా=మెడ	180 167
దిది)	46	23 అవస్కంద=రాత్రిమట్టడి	120 405
,, దిగుట, క్రిందికొమ్మ	265	10 ,, =తీర్పు	124 33
అవసోహక=నల్లధాన్యము	125	65 అవస్కర=రహస్యవయవ	
అవర = నింద	33	64 వములు, మలము	266 29
అవర వాద=,,	33	65 అవసా=నితి	192 3
అవలగ్న=నడుము	178	184 అవహితా=అకారగోపనము	143 172
అవలేప=పూయుట, గర్వము	266	30 అవహేల=నింద	97 343
అవలోక=క్రిందిచూపు	143	179 అవాక్=క్రింద	288 37
అవలోర=అస్పృష్టభాషణము	266	31 అవాక్ భృతి=మూగ, ఛవిటి	202 26
అవలోలుక=గగ్గిలగంధము	200	104 అవాచ్=మూగ	202 27
అవలుజ=ఒకలత	54	216 ,, క్రిందివైపు, దక్షి	
అవశ్యమ్=తప్పక	288	24 గము, పూర్వము	203 181

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అవాచీ=దక్షిణము	17	10	అవిషాద=దైర్ఘ్యము 121 415
అవాచీన=దక్షిణమున			అవిసోధ=గొట్టెపాలు 135 293
మన్నది	208	182	అవిస్తర=సంతోషము 34 80
అవాచ్య=చెప్పరానిది	32	32	అవీచి=ఒక నరకము 12 74
అవాస్తరితా=విదిక్కు	17	5	అవీరా=పతి గుతులులేనిది 174 40
అవార=తీరము	156	64	అవ్యక్త=మూలప్రకృతి 96 323
అవి=పాటేలు	70	128	,, =బ్రహ్మ, మూలప్రకృతి, అస్పష్టము, మూర్ఖుడు 258 25
,, =కొండ, గొట్టె,			
మూర్ఖుడు	214	8	
,, =గాలి, కోటగొడ,			
కోధ, భూమి, మట్టత	230	7	అవ్యథ=కరకచెట్టు 60 381
అవిమాన=గొట్టెపాలు	135	293	అవ్యథా= ,, 59 356
అవిన=పక్షి, ఋత్విక్కు,			,, ఒకతామర 130 177
మూర్కెడు మోచేయి	239	1	అవ్యధిష=సౌఖ్యము, సముద్రము, మూర్ఖుడు, రాత్రి, భూమి 277 1
అవినీత=అవిధేయుడు	203	61	
అవినీతా=అభిసారిక	174	24	అవ్యయ=ఒక శివగుణము 7 96
అవిమనీన=గొట్టెపాలు	135	293	,, =లింగవచన విభక్తి
అవిరత=కాశ్యతము	211	260	శూన్యము 284 1
అవిలంబిత=అమరమండ	208	187	అవ్యాదా=ఒక అడవి ధాన్యము 127 115
,, =వేగముగల, వేగముగా	211	249	అశన=అన్నము 165 150
అవిలా=గొట్టె	70	129	,, =తిండి 167 204
అవిశేష=తాస్త్రాలు (5)	100	410	అకనాయా=అకలి 98 36
అవిష=సముద్రము, స్వర్గము, విషరహితము	257	23	అనాయిత=అకలి గొన్నవాడు 204 72

పదమ్.	పుష్పమ్. పం.కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం.కి.
అశని=సుడిగాలి	25	11 అశంతికా=ఒకచెట్టు	292 63
,, =పిడుగు	25	12 అశ్రీ=ఒకరోగము	183 255
,, =పిడుగు, ఉఱుము	258	30 అశ్రీరిపు=మహావిదంగము	48 82
అశిఖ=బోడితలకలవాడు	83	11 అశ్రుసారక=ఇనుము	43 67
అశిత=తినబడినది	209	214 అశ్రు=కోణము	163 103
అశిరస్=తలలేనిమొద్దు	122	431 అశ్రుంత=శాశ్వతము	211 259
అశిరస్కు=తలలేనిమొద్దు		అశ్రు=కోణము	163 103
బాహువు	266	31 అశ్రు=కన్నీరు	143 173
అశిషా=ఆకలి	98	363 అశ్రుమర=అసంబద్ధవాక్యము	32 33
అశిష్ట=శిశువులేనిది	174	39 అశ్రు=హయగ్రీవుడు	5 60
అశితాంశు=సూర్యుడు	18	22 ,, =గుఱము	111 179
అశీతి=ఎనుబది	188	53 ,, =అశ్వకందము	282 33
అశూర=పిరికి	116	294 అశ్వకంద=,,	55 256
అశోక=అశోకవృక్షము	48	80 అశ్వకర్ణ=మద్దిచెట్టు	48 76
అశోకవనికా=రావణుని		అశ్వఖరీ=విష్ణుకాంతి	56 267
యుద్ధానము	12	87 అశ్వగంధీ=అశ్వగంధి	55 256
అశోకా=కటకరోహిణి	130	171 అశ్వతర=కంచరగాడిద	113 215
అశోభనస్వర=అమంగళ		అశ్వత=రావిచెట్టు	47 54
ధ్వని	205	95 అశ్వపిణ్య=ఒక సంకరజాతి	73 24
అశ్మకుట్టక=తాపీమేఘ	137	44 ,, =గుఱములవర్షము	77 142
అశ్మగర్భ=పచ్చ	44	76 అశ్వపోత=గుఱపుపిల్ల	112 213
అశ్మజ=గైరికాదిధాతువు	42	31 అశ్వప్రియ=యవలు	127 103
అశ్వన్=రాయి	41	16 అశ్వబదన=అశ్వదంపతులు	293 101
,, =యజ్ఞశిల	91	203 అశ్వమారక=గన్నేరు	61 383
అశ్రుంత=ప్రాయ్య	163	108 అశ్వముఖ=కన్నేరులు	15 5
అశ్రుంతక=ఒకచెట్టు	52	188 అశ్వయజ్ఞ=అశ్వని	20 83
,, =,,	292	63 అశ్వరిపు=గన్నేరు	61 384

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. క్తి.
అవాచీ=దక్షిణము	17 10	అవిషాద=శ్చైర్యము	121 415
అవాచీన=దక్షిణమున		అవిసాధ=గొఱ్ఱపాలు	135 293
మన్నది	208 182	అవిస్తర=సంతోషము	34 80
అవాచ్య=చెప్పరానిది	32 32	అవీచి=ఒక నరకము	12 74
అవాస్తరదిశా=విదిక్కు	17 5	అవీరా=పతి సుతులులేనిది	174 40
అవార=తీరము	156 64	అవ్యక్త=మూలప్రకృతి	96 323
అవి=పాటలు	70 128	,, =బ్రహ్మ, మూలప్రకృతి,	
,, =కొండ, గొఱ్ఱ,		,, అస్పష్టము,	
సూర్యుడు	214 8	మూఝుడు	258 25
,, =గాలి, కోటగొడ,		అవ్యథ=కరకచెట్టు	60 381
శోభ, భూమి, మట్టుత	230 7	అవ్యథా=	59 356
అవిమాన=గొఱ్ఱపాలు	135 293	,, ఒకతామర	130 177
అవిన=పక్షి, ఋత్విక్కు,		అవ్యధిష=సౌఖ్యము, సముద్రము, సూర్యుడు,	
మూఝుడు మోచేయి	239 1	రాత్రి, భూమి	277 1
అవినీత=అవిధేయుడు	203 61	అవ్యయ=ఒక శివగుణము	7 96
అవినీతా=అభిసారిక	174 24	,, =లింగవచన విభక్తి	
అవిమరీన=గొఱ్ఱపాలు	135 293	శూన్యము	284 1
అవిరత=శాశ్వతము	211 260	అవ్యాదా=ఒక అడవి	
అవిలంబిత=అనురక్తుడు	208 187	ధాన్యము	127 115
,, =వేగముగల, వేగముగా	211 249	అశన=అన్నము	165 150
అవిలా=గొఱ్ఱ	70 129	,, =తిండి	167 204
అవిశేష=తాత్పర్యము (5)	100 410	అశనాయా=ఆఁకలి	98 36
అవిష=సముద్రము, స్వర్గము,		అనాయిత=ఆఁకలి గొన్న	
విషరహితము	257 23	వాఁడు	204 72

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అశని=సుడిగాలి	25	11 అశంతికా=ఒకచెట్టు	292 68
,, =పిడుగు	25	12 అశక్తి=ఒకరోగము	183 255
,, =పిడుగు, ఉడుము	258	30 అశక్తిరీపు=మహాబిదంగము	48 82
అశఖ=బోడితలకలవాడు	83	11 అశసారక=ఇసుము	48 67
అశత=తినబడినది	209	214 అశ్ర=కోణము	163 103
అశరస్=తలలేని మొద్దు	122	431 అశ్రాంత=కాశ్వతము	211 259
అశరస్=తలలేని మొద్దు		అశ్ర=కోణము	163 103
బాహువు	266	31 అశు=కన్నీరు	143 173
అశకిపా=అకలి	98	363 అశిమర=అనంబదవాక్యము	32 33
అశక్తి=శక్తివు లేనిది	174	39 అశిమి=అనంబదవాక్యము	5 60
అశితాంశు=నూర్పుడు	18	22 అశ్వ=చాయ గ్రీవుడు	111 179
అశీలి=ఎనుబది	188	53 ,, =గుఱ్ఱము	282 33
అశూర=పిరికి	116	294 ,, =అశ్వకందము	55 256
అశోక=అశోకవృక్షము	48	80 అశ్వకర్ణ=మద్దిచెట్టు	48 76
అశోకవనికా=రావణుని		అశ్వఖురి=విష్ణుక్రంతి	56 267
యుద్ధానము	12	87 అశ్వగంధి=అశ్వగంధి	55 256
అశోకా=కటకరోహిణి	130	171 అశ్వతర=కంచరగాడిద	113 215
అశోభనస్వర=అమంగళ		అశ్వత=రావిచెట్టు	47 54
ధ్వని	205	95 అశ్వపణ్య=ఒక సంకలనాతి	73 24
అశ్మకటక=తాపీమేస్త్ర	137	44 ,, =గుఱ్ఱములవర్తకుడు	77 142
అశ్మగర్భ=పచ్చ	44	76 అశ్వపోత=గుఱ్ఱపువ్వి	112 213
అశ్మజ=గైరికాదిభాతువు	42	31 అశ్వప్రియ=యము	127 103
అశ్వ=రాయి	41	16 అశ్వబదంబ=అశ్వదంపతులు	293 101
,, =యజ్ఞశిల	91	203 అశ్వమారక=గన్నేరు	61 383
అశ్వంత=ప్రాయ్య	163	108 అశ్వముఖ=కిన్నరులు	15 5
అశ్వంతిక=ఒకచెట్టు	52	188 అశ్వయజ్ఞ=అశ్వని	20 83
= ,,	292	63 అశ్వరీపు=గన్నేరు	61 384

పదము.	పృష్ఠము.	పం.క్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పం.క్తి.
అశ్వవాల=దర్భ	63	453	అష్టీ=కొబ్బరి	220	2
అశ్వా=అడుగుజుత్తుము	112	213	అష్టీలా=బొడ్డుక్రిందివాపు	182	226
అశ్వారి=రున్న	65	16	అష్టివత్=మోకాలు	177	117
అశ్వినో=అశ్వినీదేవతలు	15	10	అసక్త=కాశ్యపము	211	260
అశ్వినీ=అశ్వని	20	83	అసంగహ=ఒక యోగనియ		
అషాఢా=ఒకనక్షత్రము	20	85	మము	100	417
అష్టకర్త=పరిభ్రష్టా=జనుడు	6	70	అసత్=మూలప్రకృతి	96	323
అష్టగ్రామ=ఎనిమిదికలకములు			అసతీ=బారిణి	173	18
తినువాడు	94	266	అసతీసుత=బారిణికొడుకు	176	86
అష్టపాద=శరభము	67	64	అసదధ్యేత్య=సరిగా చదువని		
అష్టమ=ఎనిమిదవ	187	40	వాడు	83	21
అష్టమక=రెండుకర్తములు	190	100	అసన=మచ్చుమద్ది	48	77
అష్టమకాలభుజ్=ప్రతి ఎని			అసమ్ముష=విఘ్నపు	4	29
మిదవదినమున తినువాడు	93	252	అసంపృక్త=రహస్యము	275	7
అష్టమంగల=ఎనిమిది శుభ			అసహన=శత్రువు	107	82
లక్షణముల గుఱుము	111	186	అసార=విశ్వాసములేని		
అష్టమాన=రెండుదోసిళులు	190	106	వాడు	207	151
అష్టమికా=రెండుకర్తములు	190	100	అసి=కత్తి	117	315
అష్టవర్గ=రాజు చేయవలసిన			,, =చిన్నకత్తి	117	318
పనులు	104	17	,, =ఒకచేప	282	31
అష్టాంగ=ఎనిమిది యోగాం			అనీక్ష్ణీ=అవివాహితయె		
గమలు	100	416	యవతియగు దాసి	107	77
అష్టాపద=జూదపుపలక,			అనీత=శని	19	61
బంగారము	277	4	,, =కృష్ణపక్షము	23	15'
అష్టావక=ఒకమని	96	313	,, =మద్యము	140	9'
అష్టీ=మోచేతి ఎముక,			,, =నలుపు, నల్లనిది	196	2
మోకాలి ఎముక	182	231			

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
అస్థిర=అనిశ్చలము	206 135	అహరణ=సవనములు	90 168
అస్థిరశ్రేయస్=సిరాసు		అహర్పతి=మారుడు	18 23
రాగములేనివాడు	203 52	అహర్ఖి=ఉపస్సు	22 136
అస్థిసంఘాత=ఒకవృక్షము	55 259	అహస్కర=మారుడు	18 24
అస్థిసన్నహన=,,	55 259	అహస్థాన=యాగాగ్ని	11 51
అస్థిసంభవ=రుజ్జు	182 219	అహహ=అశ్చర్య, దుఃఖము	
అస్థిన్నేహ=,,	182 200	లను తెల్పునది	286 61
అస్థిందనస్థితి=మార్పు	143 177	అహర్య=పర్వతము	41 2
అస్థుటభాషణ=గొణుగుట	204 93	అహి=పాము	148 9
అస్తద్=నేను	293 98	అహి=పాము, రాక్షసుడు	
అస్తేతా=గర్వము	97 337	వృత్తాసురుడు	214 10
అస్త్ర=రక్తము	181 209	అహింసా=హింసించుట	100 417
,, =కన్నీరు, పీడ,		అహిక=ఒకచేప	151 85
రక్తము	230 13	అహిచ్ఛత్ర=ఒకదేశము	37 52
అస్త్రు=కన్నీరు	143 174	,, =ఐక్యగొడుగు	57 305
అస్వప్న=దేవతలు	3 5	అహిత=శత్రువు	107 80
అహ=కార్యాంగీకారము	285 24	అహినిల్వయనీ=పాముపొర	149 42
అహంయు=గర్వ	203 57	అహిపతాక=దుండుపాము	149 36
అహంకార=గర్వము	97 337	అహిపుష్ప=ఒక యినుపయం	
అహంకారిన్=గర్వి	203 57	త్రము	108 106
అహత=చలువచేయని బట్ట	168 239	అహిభయ=దాయాదులవల్ల	
అహన్=పగలు	21 111	రాజునకు గల్గినభయము	105 29
అహమహుకా=నేను నేనను		అహిర్బుద్ధ్య=శివుడు	6 83
తొందర	97 341	అహి వ్రతీన్=వాయుభక్షు	
అహంపూర్వికా=నేనే ముంద		ణము చేయువాడు	93 261
నెడితొందర	97 340	అహీన=ఒకయాగము	90 169
		,, =,,	90 170

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
అహీరిణి=రెండుతలలపాము	149	అకార=చిహ్నము	193 43
అహేరు=పిల లేగలు	56 284	,, =రూపము, మనఃపరి	
అహో=ఆశ్చర్యమును తెల్పు		జామము	239 13
నది	288	అకారగోపనా=భావమును	
అహోత్ర=గడ్డి	91	కప్పిపుచ్చుట	143 171
అహోరాత్ర=రాత్రింబగళ్లు	21	అకారణా=పిలుచుట	33 60
అహ్నయ=శీఘ్రముగా	287	అకాలికి=మెఱుపు	25 7
అ=కొంచెము, అంతట,		అకాశ=అకసము	17 3
వఱకు, నుండి-అను		అక్షర=సంఖ్యలము	210 220
వానిని తెల్పునది	284	అకుల్య=వ్యాధి	184 276
అ=స్మృతిని తెల్పునది	284	అకూత=ఉద్దేశము	97 347
అ=విచారమును, హాసమును		అమాతి=,,	97 347
తెల్పునది	284	అకృతి=రూపము, శరీరము	247 4
అకంపిత=కదల్పబడినది	208	అక్రంద=ఏడుపు, ధ్వని, యజ	
అకర=గని	41	మానుడు, యుడము	239 9
,, =సమూహము	186	అక్రమ=మట్టడి	193 31
,, =సమూహము, గని	239	అక్రంద=ఉద్యానము	45 5
అకరక=క తియ్యెఱు	167	అక్రొశ=నిండ	33 64
అకరకరణ=చేవివఱకు		అక్షరణ=మైథునమును	
లాగుట	119	గూర్చిన అక్రొశము	33 68
అకర =ఏనుగుతోండములూ		అక్షారిక=ప్రతివాది	123 21
ఒకభాగము	110	అక్షిప్త=నిందితుడు	206 134
,, =లాగుట, చదరంగపు		అక్షేప=లాగుట	239 19
బల్ల, అంటు, పాచిక	239	అక్షేపక=వాయుతోగము	184 272
అకలన=సమూహము,		అక్షోద=కొండగోగు	48 91
జ్ఞానము, లెక్కించుట	273	అఖండల=ఇంద్రుడు	9 11
అకల్ప=దుస్సు	169	అఖనిక=ఎలుగుబంటి	65 12

పదమ్.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్కమ. పంక్తి.
అఖు=ఎలుక	150	అగ్రహ=కోపము, పట్టుదల,	239 4
,, =ఎలుక, పంది	214	అగ్రహించుట	23 162
అఖుభుజ్=పిల్ల	70	అగ్రహాయణిక=మార్గశిరము	20 76
అఖుయాన=వినాయకడు	7	అగ్రహాయణిక=	23 147
అఖట=పేట	189	,, =మార్గశిరపౌర్ణమి	23 147
అఖోర=గ్రీష్మర్తువు	24	అగ్రాయణిక=	146 250
అఖ్యా=పేరు	83	అఖటలికా=ఉడుకొము	239 15
అఖ్యాన=పురాణము, కథ	34	అఘాత=చంపుట, హడు	91 200
అఖ్యాయనీ=చార	83	అఘారణ=హామసాధనము	
అఖ్యాయికా=జేఫ	34	అంగలాకిక=త్రిదోషముల	99 396
అగంతు=అతిథి	88	కలిగిన స్వప్నము	144 198
అగమ=శాస్త్రము, రాక	239	అంగిక=ఒక అభినయము	169 255
అగన=తీర్పు	107	,, =శారీరకము	19 66
,, =తీర్పు, పాపము	174	అంగిరస=బృహస్పతి	165 156
అగూ (అగుర్)=అంగీకారము	195	అచామ=అన్న పుగంజీ	92 230
అగ్నిమామత=అగస్త్యుడు	95	అచార=మంచి ప్రవర్తన	4 31
అగ్నింశ్రీ=హామము	84	అచారా=ఒక విష్ణుశక్తి	76 112
అగ్నేయ=ఉత్తరాయణము	24	అచార్య=ఒక సంకరజాతి	84 44
,, =సంవత్సరము	24	అచార్య=జేదము చేపగురువు	293 88
,, =ద్యౌపరయంగము	24	,, =	174 46
,, =దశాహశ్రాధము	83	అచార్య=ఉపాధ్యాయ	174 44
,, =అగస్త్యుడు	95	అచార్యనీ=గురుపత్ని	191 123
,, =రక్షము	181	అచిత=పది ఋతువులు	
,, =అగ్ని సంబంధమైనది	210	,, =ప్రాగుచేయబడ్డది,	210 280
అగ్నేయా=అగ్నేయమాల	17	చల్లబడినది	22 127
,, త్రేతాయుగము	24	అచ్ఛాదన=కప్ప	163 232
		,, =వస్త్రము	

పదము,	పుష్పము. పం. కీ.	పదము,	పుష్పము. పం. కీ.
ఆచ్ఛాదన=వర్షాటు, కష్టము	273	ఆజ్యావేక్షణ=నేతిలో (నీడ)	90 179
అచ్చురిత=తైలాభ్యంజనము	168	అటక=పిచ్చుక	27 85
అచ్చురిత=వికటహాసము	142	అటరూప=అడసరము	53 202
అచ్చోటన=వేట	139	అటి=నీటిపక్షి	26 21
అజక=మేకలగుంపు	186	అటోప=తోందర	143 178
అజాన=స్వభావము	192	అడంబర=యౌదవాద్యము	147 275
అజానజ=దేవాంశసంభూ		,, =ఆరంభము, దోలు,	
కుండు	3	ఘోంకారము	277 7
అజానేయ=మించిగుఱము	111	అడిండిక=సర్వాంగక్షోరము	83 11
అజి=సమతలము	220	అధక=మూలము	162 81
అజీవ=జీవిక	123	,, =నాలుగు ప్రసములు	191 125
,, =జై సభిత్తుకుండు	202	అధకిక=అధకము విఠలు	
అజ్ఞా=రాజాంతఃపుర చేటి	106	చలుభూమి	124 42
,, =శాసనము	108	అధకి=మహాసనగల భూమి	42 33
అజ్ఞాగణికా=రాజాంతఃపుర చేటి	106	,, =అవిసె	127 96
అజ్య=నేయి	134	అథా=(రోకలిబండ) శత	
,, =రెండు శతమానములు	190	వదము	150 66
,, =నేయి, కర్పూర తైలము	224	అధిక=ఎముక	182 216
అజ్యాధివాసన=నేతిని పరిశుభ్రపరచుట	90	అధ్య=ధనికుండు	205 114
అజ్యాధిశ్రయణ=హోమమున నేతిని కరగించుట	90	అణ=చూడు, తూణ	301 5
		అణవీన=అణువులు గల భూమి	124 39
		అతంక=వ్యాధి, భయము, విచారము	239 17
		అతంచన=తోడువేయుట	135 288
		,, =తోడువేయుట, ప్రార్థన, సంతుష్టి	273 7

పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.
ఆతతాయినో=పూతువఁడు	206	136 ఆతతా=మన్నఁడు,	
ఆతతి=చీకటి	22	124 బ్రహ్మ	239 12
ఆతప=వెలుగు	11	62 ఆతతంభరి=వక్షింభరుఁడు	205 100
,, =ఎండ	18	44 ఆతతయోని=మన్నఁడు,	
ఆతపత్ర=గొడుగు	105	31 బ్రహ్మ, గాలి	266 32
ఆతర=రుసుము	155	35 ఆతతసంబంధ=శివునిగుణము	
ఆతానా=హింతయులై	60	371 అలా=నొకటి	7 95
ఆతాపిన్=గాలిపట్టుము	28	56 ఆతాకిన్=చేప	151 82
ఆతాల=కాలిబందము	113	226 ఆతీయ=మిత్రుఁడు	107 86
ఆతి=నీటిపక్షి	26	21 ఆతీయ=అన్నరసము	181 207
ఆతిథ్య=ఆతిథిసత్కారము	88	134 ఆతీయ=ముట్టుత	174 29
,, =ఆతిథి	88	135 ఆధర్వణ=ఆధర్వణేదము	85 53
ఆతిపాహిక=నరకవాసి	12	75 ,, =యజ్ఞసమాప్తిని	
ఆతుర=హాగి	135	288 ,, =యజమానుఁడువను	
ఆహోద్య=వాద్యములు	145	228 ప్రత్యేకకాల	160 39
ఆత్మగంధ=ఱొంగడియఁ			
బడినవాఁడు	206	133 ఆదర్శ=ఆద్యము	171 313
ఆత్మగుణ=గోరింట	55	258 ఆదావ=విలు పట్టుకొనుట	119 378
ఆత్మభూష=కాకి	27	30 ఆదాలి=చిన్నచీర	58 324
ఆత్మజ=కొడుకు-మాతురు	176	78 ఆది=ప్రధానము, మొదటి,	
ఆత్మన్=జీవాత్మ, ధైర్యము,		ముందుది	207 152
శరీరము, స్వభావము, పర			
మాత్మ, ప్రయత్నము,		ఆదితేయ=దేవతలు	3 6
మూర్ఖుఁడు, అగ్ని, బుద్ధి,		ఆదిత్య= ,,	3 5
గాలి	214	,, =త్రివిక్రముఁడు	4 38
ఆత్మనీన=కొడుకు, బావమరది,		,, =ద్వాదశాదిత్యులు	15 15
మోసగాఁడు, పోషించు		,, మూర్ఖుఁడు	18 30
వాఁడు	277	6 ఆదిదేవ=బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు	3 10

పదమ్.	పుష్పమ్. పం క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం క్తి.
ఆదిమ=మందుది, మొదటిది,		ఆనత=వంగినది	207 166
ముఖ్యము	207	ఆనద=ఒక వాద్యము	145 280
ఆదీనవ=కోపము	192	ఆనన=ముఖము, నోరు	180 172
ఆద్యత=పూజితుఁడు	154	ఆనంద=సంతోషము	98 376
ఆదేశన్=జోసుకఁడు	106	ఆనందన=సంతోష పెట్టుట	98 372
ఆద్య=మందుది, మొదటిది,		ఆనందనా=వరు మునిచ్చు	
ప్రధానము	207	మూర్ఖకీరణములు	18 35
,, = మొదటిది, భిక్షువు	228	ఆనర్=నాట్యశాల, ఒక	
,, = బ్రహ్మ, ప్రధానుఁడు,		దేశము, ఒక దేశపు	
మందుది	230	ప్రజలు, యుద్ధము	289 8
ఆద్యాన=తిండిపోతు	205	ఆనాయ=ఊపనయనము	83 13
ఆధాన=ఆగ్నేధానము	88	,, =వల	139 85
ఆధానిక=పుంసవనము	83	ఆనాహ=పది వంశికములు	40 122
ఆధార=చెఱువు	154	,, =మలబద్ధము	183 256
ఆధార=ఆధారము, చెట్టు		,, =వెదల్పు	192 9
పాదు, సరస్సు	239	ఆనీల=నీలవృషణములుగల	
ఆధి=వ్యసనము, మనోవ్యధ,		గుఱ్ఱము	112 119
శక్తి-తాకట్టు	214	ఆనుపూర్వ=క్రమము	92 227
ఆధిక=తాకట్టు	128	ఆనుపూర్వ్య=	92 226
ఆహుత=కడల్పుఁబడినది	208	అంతరాళిక=ఒక సుంకరజాతి	81 238
ఆధేయ=ఆగ్నేధానము	88	అంత్ర=ప్రేగు	182 225
ఆధోరణ=మావటిఁడు	111	అందోల=ఊయెల	115 273
ఆధ్యాత్మిక=ధ్యానము	100	అందోలన=	115 273
ఆన=నిశ్శ్వాసము	100	అంధానిక=వంటవాడు	166 184
ఆనక=భేరి	146	అన్వితకీ=తర్కము	85 61
,, =	146	ఆపగా=నది	155 46
ఆనకదుందుభి=వసుదేవుఁడు	5	ఆపణ=ఆంగడి	165 68

పదమ.	పుష్పమ.	పంక్తి.	పదమ.	పుష్పమ.	పంక్తి.
ఆపన=ఆపద	98	381	ఆబంధ=పలుపు	125	56
ఆపన=పొందుట	198	26	ఆబర్హిత=లాగబడినది	209	199
ఆపన్న=వచ్చినవాడు	210	217	ఆబుక=నాటకములోని		
,, =విపన్నుడు	254	4	తండ్రి	144	212
ఆపన్నసత్త్వా=గర్భిణి	174	32	ఆభరణ=నగ	169	265
ఆపమత్యక=వినియమున			ఆభా=వలె	211	243
తచ్చినది	128	12	ఆభాషణ=సంభాషణ	32	45
ఆపవ=వసిష్ఠుడు	95	310	ఆభిగామికగుణ=ఒక రాజ		
ఆపాండుఫల=పెద్దపాట్ల	58	331	గురాము	104	7
ఆపాత=జంటనే, పడుట	289	18	ఆభీర=ఒక సంకరజాతి	72	11
ఆపాన=పానశాల	140	99	,, =పశుపోషకండు	80	198
ఆపింగలక=ఒక ఎద్దు	98	244	,, =గొల	188	55
ఆపింజన=చూపింజన	132	227	ఆభీరఫలీ=ప్రేపల	188	64
ఆపీడ=కిగ్రామాలిక	171	308	ఆభీల=బాధ, బాధితుడు	12	78
ఆపీన=పొరుగు	69	102	,, =భయంకరము	142	157
ఆపూషిక=రొట్టెలు	187	22	ఆభీల=భయంకరము, కష్ట		
ఆప్త=మిత్రుడు	107	86	మైనది	254	4
,, =విశ్వాస్యుడు	128	17	ఆభోగ=ప్రయత్నము,		
,, =ప్రాప్తము	209	197	పూరము	239	14
ఆప్రపదీన=కాలివణకునుండు			ఆభ్యంతరస్పృత=ఒక		
దును	168	241	స్పృత్యము	142	148
ఆప్రాన=దర్శనము	90	181	ఆమ్=అంగీకారనూచకము	288	34
ఆప్రవ=స్నానము	168	225	ఆమ=వ్యాధి	184	275
ఆప్రవ=	168	225	,, =వ్యాధి, అపక్వము	230	14
ఆప్రత=ఆపబృథస్నానమొన			ఆమండ=ఆముదము	50	129
ర్చినవాడు, స్నాతుడు	254	5	ఆమనస్య=బాధ	12	77
ఆబధ=కట్టబడినది	115	284	ఆమంత్రణ=పిలుచుట	33	61-

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
అనుం త్రణిక = నామకరణము	83	అనుండిత =	82 48
అనుపాత్ర = పచ్చికుండ	88	అయ = అదాయము	107 88
అనుమాంసక = రక్తగంధము	200	అయత = పాడవైనది	207 162
అనుయ = గోగము	184	అయలి = పాడవు, గొప్పది,	
అనుయావిన = గోగి	185	భవిష్యతు	247 5
అనులక = ఉసిరిక	59	అయత్ర = దాసుడు	186 7
అమిత్త = పెరుగు	91	,, = విధేయుడు	203 56
అమిష = ఎఱ	107	అయలక = గోరిక	97 356
,, = మాంసము	181	అయశ్శౌలిక = దొరవృత్తమున	
,, = క్రొవ్వు	182	కార్యసాధకుడు	207 148
,, = చేపలవాసన	200	అయస్ = కోపి, చల్లబడినది,	
అమిషాదిన = మాంసాహారి	205	వాడియైనది, శ్రమ	
అమిషీ = జాతమాషి	131	పడినవాడు	254 6
అముక్త = ధరింపబడినది	115	అయాన = అశ్వాలంకారము	113 231
అముష్యాయణ = ఆభి		అయామ = శ్రమ	96 333
జాతుడు	205	,, = చెవివలపు వింటినారి	
అమోద = కస్తూరిపరిమళము	200	లాగుట	119 381
,, = సంతోషము, పరి		,, = పాడవు	192 9
మళము	239	అయాన = శ్రమ	99 385
అమ్నాయ = విద్యాభ్యాసము,		అయ = యాగాన్ని	11 49
వేదము, సంప్రదాయము,		అయిథ్ = ఆయుధము	117 314
కుటుంబము	239	,, యుధము	121 411
అమ్ర = మామిడిపూత,		అయిధ = ఇసుము	43 65
మామిడిపండు	46	,, = ఆయుధము	117 314
,, = మామిడిచెట్టు	47	,, = ఇసుము ఆయుధము	281 17
అమ్రత = మామిడితోట	47	అయిధాయ్య = ఒకరకపు	
అమ్రేడన = పునరుక్తి	192	విలు	118 344

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఆయుధిక=భటుడు	115	285 ఆరనాల=పులగంజి	165 162
ఆయుధీయ=,,	115	285 ఆరభట=ధీరుడు	116 293
ఆయుర్యేద=ఒక ఉపవేదము	85	58 ఆరభటీ=ఒకశబ్దవృత్తి	144 202
ఆయుర్యేదిన్=వైద్యుడు	185	287 ఆరంభ=పాటప్రారంభము	147 280
ఆయుస్=వయస్సు	122	441 ,, =ప్రారంభము	193 29
,, =ఆయుస్సు, ధనము,		ఆరలు=ఒక చెట్టు	50 137
జీవితము	224	5 ఆరవ=మృగధ్వని	31 6
ఆయోగ=సుగంధమాలిక		ఆరా=చెప్పబడుచున్నవానిక తి	139 86
వేయట	239	7 ఆరాగ్ర=బాణాగ్రము	119 370
ఆయోగవ=ఒక సంకరజాతి	73	44 ఆరాత్=దూరము, దగ్గర	285 32
,, =,,	74	58 ఆరాధన=పూజ	86 76
,, =,,	78	164 ,, =సంతోష పెట్టుట,	
,, =,,	79	171 పొందుట	273 8
ఆయోధన=యుద్ధము	121	407 ఆరామ=తోట	45 4
,, =వధ, యుద్ధము	273	8 ఆరాలిక=వంటవాడు	166 184
ఆర=వజుడు	19	62 ఆరావ=మృగధ్వని	31 6
,, =కంచు	43	51 ఆరు=చక్రవర్తిహార	57 307
ఆరహట=ఇత్తడి	43	51 ,, =కృష్ణ కపిలము	197 47
ఆరత్తు=నగరరత్నమడు	105	35 ఆరూఢ=యవలు	127 103
,, =వీనుగువంధముల		ఆరేవత=రేల చెట్టు	49 96
క్రిందిభాగము	110	147 ఆరోగ్య=ఆరోగ్యము	184 284
ఆరగ్యధ=రేల చెట్టు	49	96 ఆరోపిత=మోపబడిన	
ఆరట్ట=ఒక దేశము	37	68 వాడు	209 207
,, =భగ్నము	38	91 ఆరోహ=మానవీడు	111 176
,, =ఒక గుఱము	112	191 ,, =పిరుదులు, నడుము	239 13
ఆరణిన్=కోడి	27	25 ఆరోహణ=మెట్టు	163 102
ఆరతి=నిలుపుదల	195	72 ,, =ఎదిరించుట	193 30

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. క్రి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. క్రి.
అర్చ్యధ=శేలచెట్టు	49 95	అలగంధికా=ఒక ఉత్తమ	
ఆరిక=భర్తృభార్యల సంబోధనము	175 66	దాసి	106 68
ఆర్జల=గోరింట	60 380	అలంభ=హింసించుట,	
ఆర్జవ=రజస్సు	174 31	తాఁకుట	239 19
ఆర్మి=దురదృష్టము, బాధ	98 374	అలయ=ఇల్లు	160 36
,, =వింటికొన	118 355	అలవాల=పాదు	154 19
ఆర్మి=అలము	62 427	అలస్య=సోమరితనము	97 355
,, =తేమగలది	209 218	,, = ,,	205 109
ఆర్మిక=అలము	62 247	అలాన=గజబంధన స్తంభము	110 164
ఆర్మి=ఒక నక్షత్రము	20 79	,, = స్తంభము	250 6
ఆర్య=కంచుకి	105 45	అలాప=సంభాషణము	32 45
,, =నాటకములా		అలావర్త=పంకా	171 318
భర్త	144 211	అలాస్య=ఒక మొసలి	152 106
,, =పూజ్యుడు	206 121	అలి=తేలు	150 64
,, =సాధువు	228 3	,, =వరుస	188 48
ఆర్యక=గయశ్రాద్ధము	88 132	,, సేతువు, సఖి, వరుస	220 5
ఆర్యపుత్ర=నాటకములాని		అలింగన=కౌగిలించ	172 339
భర్త	144 211	అలింగ్య=ఒక దోలు	146 258
ఆర్యా=పార్వతి	7 116	అలింద=ఇంటిముందు దావా	162 90
ఆర్యావర్త=వింధ్యహిమాలయ		అలీ=మడులుకట్టినపాలము	125 52
మధ్యభాగము	36 45	,, =సఖి	175 49
ఆర్భ=ఒక దీవి	36 38	అలీధ=ధానుష్కుని భంగిమ	118 374
ఆర్భి=ఒక నక్షత్రపీఠ	20 93	అలు=క త్రిపీట	163 114
ఆర్భి=తోటపెద్ద	69 110	అలుక=పులుపుతక్కు మిగి	
అల=గంధకపాషాణము	42 27	లిన రసములుకలది	199 87
		అలేఖ్యలేఖా=చిత్రరచన,	
		జాబుబ్బాయుట	138 47

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
ఆలేప=మెఘాత్ర	170 293	ఆవిధ=చక్రము	211 246
ఆలోక=వెలుగు	11 62	,, =త్రోయబడినది,	
,, =మాచుట, వెలుగు	239 16	వక్రము	254 3
ఆవతారిక=ఒక చేప	151 56	ఆవిధ=పోగారు	137 35
ఆవంత్య=ఒక సంకరజాతి	76 105	ఆవిల=కుళ్లునీరు	154 7
,, =సైనికాధికారి	80 202	ఆవిశ=జీవాత్	96 321
ఆవపన=పాత్ర	163 123	ఆవుత=నాటకములో భావ	144 213
ఆవర్జన=ద్రవమును పాటు		ఆవృత్త=క్రమము, విధి	92 225
బోయుట	195 80	,, =,,	92 227
ఆవర=సుడి	156 60	ఆవృత్త=ఒక సంకరజాతి	72 10
ఆవర్జన=దారముచుట్టుట	136 21	,, =గజాధికారి	79 180
,, =కషాయముతీయుట	195 82	,, =చుట్టు వారుకొనఁ	
ఆవలి=వరుస	188 48	బడినది	209 192
ఆవస=జీవాత్	96 321	ఆవేగ=తొందర	143 178
ఆవసథ=ఇల్లు	160 36	ఆవేశన=శిల్పికాల	160 44
ఆవసథ్య=తూర్పుననుండు		ఆవేశిక=అతిథి	88 135
యాగాగ్ని	11 49	ఆవేష్టక=వృక్షములతో ఏర్ప	
,, =మతము	161 53	డిన ఆవరణ	160 28
ఆవసిత=నిలువచేయబడినది	128 133	ఆశంసిత్య=కోరువాఁడు	204 86
ఆవాప=శత్రుచింతనము	105 27	ఆశంస్ప=,,	204 86
,, ఉంచుట, పాదు	239 12	ఆశంకా=సందేహము	97 351
ఆవాపక=కంకణము	170 287	ఆశయ=ఉద్దేశము	97 347
ఆవాల=ఆలవాలము	154 19	,, =లోభి	206 118
ఆవాలి=అంగడినీధి	161 70	,, =కోట, సలము, అభి	
ఆవాహ=పెద్దముడుగు	154 12	ప్రాయము, లోభి,	
ఆవిః=స్పృష్టముగా	288 36	చల్లబడినది	258 33
ఆవిక=కంబళి	169 258	ఆశర=రాక్షసుఁడు	12 82

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
అశా=దిక్కు	17	4 అశ్రమ=మునికుటీరము	161 51
,, =దిక్కు, అత్యాశ	220	5 ,, =మునికుటీరము,	
అశాబంధ=సాలెపురుగు		నాలుగు అశ్రమము	
గూడు	150	69 లు, మతము	258 32
అశాసన=యాచన	93	240 అశ్రయ=ఒక రాజగుణము	104 11
అశితంభవ=తృప్తి, ఆహారము	279	50 అశ్రయాశ=అగ్ని	10 34
అశిర=అగ్ని	10	37 అశ్రవ=కోపము	192 8
అశి=పాలతో చేసిన భక్ష్యము, ఆహారము, అగ్ని,		,, =అంగీకారము	195 74
నూర్మ్యండు	239	,, =భీర్యుడు	205 97
అశిన్=పాముకొర, దీవన,		11 అశేష=కాగిలింత	172 338
కోరిక	220	4 అశేష=ఒక నక్షత్రము	20 85
అశీవిష=పాము	148	10 అశ్వ=గుఱ్ఱములగుంపు	186 20
,, = ,,	149	25 అశ్వకీర్తి=అశ్వినీ	20 83
అశు=నగల కుప్పయోగించు		అశ్వత్థ=రావిపండు	46 43
బంగారము	42	44 అశ్వయుజ=ఒక నెల	24 170
,, =వేగముగల, వేగముగా	211	అశ్వార=దోపిరి	100 409
అశుగ=బాణము	13	44 అశ్వక=గుఱ్ఱపువర్తకుండు	77 142
,, =నూర్మ్యండు, బాణము,		అశ్విన=అశ్వినీ దేవతలు	15 12
గాలి	239	249 ,, =అశ్వయుజము	24 170
అశుశుక్షణి=అగ్ని,		97 అశ్వినీ=అశ్వయుజపౌరమి	23 152
నూర్మ్యండు	269	17 అశ్వినేయ=అశ్వినీ దేవతలు	15 11
అశోచని=అగ్ని, చంద్రుండు	266	అశ్విన=గుఱ్ఱపు ప్రయాణము	113 215
అశ్చర్య=అద్భుతము	142	155 అశ్వయ=గుఱ్ఱములగుంపు	186 20
		అషాఢ=ఒక నెల	23 168
		,, =మలయపర్వతము	41 6
		,, =పాలాశదండము	84 36
		అషాఢీ=అషాఢ పౌర్ణమి	23 151

పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.
ఆస=విల్లు	118	343 ఆసావిక=ఒక సంకరజాతి	81 224
,, =వగరు, తీపి కలిసినది	198	56 ఆసిక=లక్ష్మ్యము	120 387
ఆస్తక్=చీరకటి	22	123 ఆసీన=కూర్చున్నవాడు	201 19
ఆసంగ=ఒకద్వీపము	36	25 ఆసుతీవల=వడకట్టునది	139 87
,, =కత్తి	117	317 ,, =సోమయాజి, వడ	
ఆసన=ఒక యోగాంగము	100	419 కట్టునది	269 100
,, =సంధ్యాధిగుణము		ఆసుర=మాలకాకి	27 34
లలో ఒకటి	104	11 ,, =ఇనుము	43 68
,, =పీఠ	172	327 ,, =పెట్టుప్పు	133 247
ఆసన=ఉంచుట	195	80 ,, =రక్తము	181 209
,, =వీనుగుఱుజము	250	6 ఆసురీ=నల్ల ఆవాలు	126 84
ఆసనా=కూర్చుండుట	193	28 ఆసృతి=వడపోత	140 102
ఆసందీ=చిన్నశంఖము	171	320 ఆనేచనక=హృద్యము	206 129
,, =వేల్పసనము	172	328 ఆస్కందన=యుద్ధము	120 406
ఆసన్న=సమీపస్థము, సామీ		ఆస్కందిత=అశ్వగతివిశే	
ప్రము	212	28 షము	113 236
ఆసవ=పోక	68	438 ఆస్కందితక= ,,	114 239
,, =చెఱుగురసము	139	94 ఆస్తరణ=తివాచీ	172 332
,, =మద్యము	140	98 ఆస్తావ=సామగానము చేయు	
,, వడపోత	140	102 యాగశాల	92 220
,, =సారాయి	140	103 ఆస్తిక=నమి కకలవాడు	204 74
ఆసాదిత=సాంద్రబడినది	209	197 ఆస్తా=సభ	124 26
ఆసార=శత్రువును చుట్టు		శి ,, =అంగీకారము	195 73
చుట్టుట	120	402 ,, =సభ, ప్రతిజ్ఞ, ఆస్తి,	
,, =వర్షధార, ప్రవా		శ్రద్ధ	220 3
హము, మిత్రసేన	239	3 ఆస్తాన=సభ	124 27
ఆసారీ=సమర్థుని	38	83 ఆస్తానగృహ=సభాభవనము	160 39

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
అసానీ=సభ	124 27	అహిక=కేతువు	20 74
అస్సేద=సానము, పని	250 5	,, =పాణిని	95 307
అస్సోటనీ=హోగారు	187 36	అహిందక=ఒక సంకరజాతి	75 87
అస్సోత=మోదుగు	47 58	,, =చెధనాల కాపరి	79 185
అస్సోతా=విష్ణుక్రాంతి	56 267	అహితాగ్ని=అగ్నిధానము	
,, =ఒకమల్ల	60 369	చేసిన బ్రాహ్మణుడు	89 146
అస్య=నోరు, ముఖము	180 172	అహితుండిక=పాముల	
,, =	224 5	వాడు	150 50
అస్య=కూర్చుండుట	198 28	అహుక=జయంతీపురము	159 16
అస్ర=కన్నీరు	143 174	అహుతి=హోమము	88 138
అస్ర=కన్నీరు, రక్తము,		అహోపురుషి కా=అహం	
బాధ	280 13	భావము కలవాడు	97 339
అస్యాద్య=రుచిచూడఁ దగ్గ		అహోస్వితో=లేక	287 3
నది	166 181	అహ్నిక=మహాభాష్య	
అహత=అబద్ధపుమాట	32 34	భాగము	85 64
,, =గుణించఁబడినది,		అహ్యయ=పేరు	33 62
కొట్టఁబడినది	254 5	అహ్య=పేరు	33 62
అహతి=స్తుక్కు మంచుట	90 178	అహ్యన=పిలుచుట	33 61
అహర=నిట్టూర్పు	100 407	ఇ=మన్త ఘృడు, ఆశ్చర్యము	234 20
అహవ=యౌధము	121 409	ఇత్తు=చెఱుగు	63 450
అహవసయ=యాగాగ్ని	11 48	ఇత్తుగంధా=పల్లెరు	56 282
అహర=తిండి	239 15	ఇత్తుగంధికా=గొలిమిడి	51 391
అహర్య=చందనము	132 227	,, =దర్భ	63 453
,, =ఒక అభినయము	144 198	ఇత్తుపాలికా=పెద్దచెఱుగు	63 451
,, =ఆన్నము	165 152	ఇత్తుభేద=ఒక చెఱుగు	63 452
అహవ=పడితిగోలము	154 17	ఇత్తుర=గొలిమిడి	53 201
		ఇత్తువిదారికా=గొలిమిడి	61 391

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
ఇక్షుకాకట=చెఱువపాలము	124 41	ఇతరేద్యుః=మరునాఁడు	287 15
ఇక్షుకాకిన=	,, 124 41	ఇతి=ఇట్లు	285 33
ఇక్షుమూనికా=చెఱువ		ఇతికథా=నమ్మఁదగనిమాట	
గానుగ	161 49	అరములేనిమాట	271 5
ఇక్షూదక=చెఱువరసము	85 21	ఇతిహా=సంప్రదాయము	
ఇక్ష్యువ=చేదుసార	49 98	తెల్పునది	34 76
,, = ,,	59 335	,, =అలాగే	288 42
ఇంగ=గుర్తు	193 43	ఇతిహాస=మహాభారతాదులు	34 76
ఇంగతీ=జంగమము	206 122	ఇతమ్=ఇట్లు	288 39
ఇంగాల=బొగ్గు	11 64	ఇతిభావ=పదతి	193 45
ఇంగిత=చిన్నము, నూచన	193 43	ఇత్వరీ=వ్యభిచారిణి	173 18
ఇంగుద=గారచెట్టు	51 155	ఇత్వాస=ఒక చెట్టు	61 397
ఇంగుదీ=గారచెట్టు	56 278	ఇదానీమ్=ఇప్పుడు	287 9
ఇచ్చా=పోరిక	97 358	ఇద=ప్రకాశము	18 44
,, =ఆకలి	98 363	ఇధ్మ=వసంతర్తువు	24 175
ఇచ్చావసు=వజేరుఁడు	13 116	,, =సమిధ	91 191
ఇచ్చు=కాముకి	178 22	ఇధ్మప్రోక్షణ=సమిధలను	
ఇజల=నిటికడిమి	50 134	ప్రోక్షింతుట	90 180
ఇజ్యా=పూజ	86 77	ఇధ్మవాహక=దృఢమృ	
,, =యాగము, పూజ	220 7	తుఁడు	96 313
ఇజ్యాకీల=యాగకీలుఁడు	89 149	ఇన=ఆత్మ, ప్రభువు, నూర్యుఁ	
ఇత్వర=ఓహిపెద్ద	69 106	డు, ధనికుఁడు	230 15
ఇడా=ఆవు, ఒక నాడి, భూమి,		ఇందిరిర=తుమెద	29 85
స్వర్మము, వాహ్కు	220 6	ఇందిరా=లక్ష్మి	6 71
ఇతర=నిచము	202 43	ఇందివర=నల్ల కలువ	156 69
ఇతరథా=వేటువిధముగా	288 39	ఇందివరీ=పిల్లి తేగ	56 284
ఇతరేతర=పరస్పరము	211 245		

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఇందు=చంద్రుడు	19	ఇంద్రవన్తి=చీలమండ	177 114
,, =ఒక వెండిపలము		ఇంద్రవారుణీ=పెద్దచీర	59 344
ఎత్తు	190	ఇంద్రవృద్ధి=వృషణములులేని	
,, =కర్పూరము, ఒక		గుఱము	112 195
చెట్టు	281	ఇంద్రవృత్తాదిక=ఒక కొన్ని	
,, =వెండి	281	చతములు	104 12
ఇంద్ర=ఇంద్రుడు	9	ఇంద్రసురస=వావిలి	54 235
,, =విషము ఆత, ఇంద్రుడు, నూర్యుడు, ప్రభువు	214	ఇంద్రస్యవృ=పార్వతి	8 124
,, =గుగ్గిలపు చెట్టు	281	ఇంద్రాణీ=శచి	9 22
ఇంద్రక=అంకుడు చెట్టు, సభాభవనము	160	ఇంద్రాణీమహా=పెండ్లియూరే	
ఇంద్రకోశ=ఆటక	161	గింపు	87 113
ఇంద్రచ్ఛంద=ఒక ముత్యాల హారము	170	ఇంద్రాయుధ=ఇంద్రధనుస్సు	25 5
ఇంద్రజాల=గారడీ	105	,, =సల్లకన్నులగుఱము	111 164
ఇంద్రజిత్=రావణుని కొడుకు	12	ఇంద్రావరజ=వామనావతారము	4 37
ఇంద్రదారద=ఒకవిషము	150	ఇంద్రియ=ఇంద్రియము	99 405
ఇంద్రధనుస్=హరివిల్లు	25	,, =వీర్యము	250 7
ఇంద్రనీల=ఒక మాణిక్యము	44	ఇంద్రియగ్రామ=ఇంద్రియ సమూహము	187 34
ఇంద్రభగినీ=పార్వతి	8	ఇంద్రియార్థ=విషయము	196 4
ఇంద్రమద=జింకరోగము	184	ఇంద్రక=మా. అంధక	99 401
ఇంద్రమహా=కుక్క	70	ఇంద్రన=వంట చెఱుట	91 192
ఇంద్రయవ=ఒక ధాన్యము	51	ఇన్ద్రకా=మృగ శిరమీడి	
ఇంద్రుప్తక=బట్టతల	183	మూడునక్షత్రములు	20 77
		ఇభ=వీనుఁగు	109 119
		ఇభ్య=ధనికుడు	205 114

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కీ.
ఇభ్యా=ఏమఁగునంగ	53	206 ఇష్టకా=ఇటిక	125 49
ఇరమ్మదా=మెఱువు	10	40 ఇష్టి=కోరిక, యాగము	220 8
ఇరా=మద్యము, ఆహారము	139	89 ఇష్ట=కోరిక, గురువు	214 16
,, =భూమి, వాక్కు,			
,, =మద్యము, నీరు	220	8 ఇష్టాస=విల్లు	118 343
ఇరిణ=చవిటిభూమి	124	36 ఈక్షణ=కన్ను	180 187
,, =చవిటిభూమి, రక్షణ		,, =చూపు, కన్ను	250 7
సానము	254	7 ఈక్షణికా=జోస్యండు	173 21
ఇర్వారు=ఒకచెట్టు	58	332 ఈజాన=ద్యేష్ట	23 167
,, =చెద్దచీర	59	344 ఈడిత=ప్రియము	209 191
ఇలా=భూమి	85	6 ,, =సుతింపఁబడినది	209 211
,, =ఆవు, నాడి, భూమి,		ఈతి=దూరగమనము, ఈతి	
స్వర్గము, వాక్కు,		బాధలు	220 9
వెల	220	7 ఈద్యౌ=ఒక మరుద్దణము	15 20
ఇలావృత=మేరుసమీప దేశము	35	13 ఈస్నా=ధనేచ్చ	98 359
ఇలిక=అడవి మేఁక	70	126 ఈరిత=పంపఁబడినది	209 193
ఇలీ=ఒకకత్తి	117	320 ఈర=పుండు	122 433
ఇల్వలా=మృగశిరమిది		ఈర్వాపథసితి=తప ఆభ్యా	
మూఁడునక్షత్రములు	20	77 సము	92 232
ఇవ=వలె	288	30 ఈర్వ్యా=అనూయ	98 328
ఇష=ఆశ్చర్యముజము	24	170 ఈలికా=నాడి	182 232
ఇషీక=ఒక దేశము	37	68 ఈలీ=బావ	139 74
ఇషీకా=త్యగవిశేషము	64	469 ఈశ=శివుఁడు	6 80
ఇషు=బాణము	119	359 ,, =ప్రభువు	205 116
ఇషుధి=ఆములపొది	118	357 ,, = ,, శివుఁడు	280 69
ఇప్త=యాగము	92	229 ఈశశక్తి=ఈశ్వరశక్తి	7 98
,, =మిత్రుఁడు	107	85 ఈశాన=శివుఁడు	6 80
ఇప్త=ప్రియము	209	191 ,, =హరి, బ్రహ్మ	239 20

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం కీ.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం కీ.
ఈశత్య=స్వామి	205 115	ఉత్తయశ=ఎదు, ఆవులు	293 102
ఈశ్వర=శివుడు	6 80	ఉభా=పాత్ర	163 110
,, =దబ్బ	48 73	ఉభ్య=చిన్న పాత్ర లో వండి	
,, =తోట పెద్ద	69 106	నది	166 188
,, =ఆవుజబ్బ	184 269	ఉగ్ర=శివుడు	6 92
,, =స్వామి	205 114	,, =ఒక సంకరజాతి	73 25
,, =,, , శివుడు	280 69	,, =చోర శిక్ష వండు	78 143
ఈశ్వర ప్రియ=పాలపెట్ట	28 69	,, =ఒక సంకరజాతి	78 151
ఈషత్=కొంచెము	288 24	,, =పరవృత్తి నాశ్రయం	
ఈషా=మేది	125 54	చిన వాడు	81 232
ఈషాదన్=పెద్దదంతముల ఏనుగు	109 188	,, =ఒక ఉష్ణ	133 248
ఈషాంతబంధన=కాడి	114 260	,, =మజ్జిగ	135 296
ఈషిర=ఆగ్ని	10 87	,, =క్రోధి	142 158
ఈహా=శీఘ్ర గమనము	192 21	ఉగ్ర గంధ=బూడిదగుమ్మడి	59 341
ఈహా=శోక	97 358	,, =కెల్లెల	277 9
,, =శోక, ప్రయత్నము	220 10	ఉగ్ర గంధ=వన	61 394
ఈహామృగ=తోడేలు	65 15	,, =అడమోదము	131 203
,, =ఒక రూపకము	144 200	,, =,, , వన	277 9
ఈహిత=వాంఛితము	209 191	ఉగ్రతా=హారత్వము	99 333
ఉ=శివుడు, ఆపద	284 19	ఉగ్రధన్వన్=ఇంద్రుడు	99 11
,, =పాదపూరకము	284 22	ఉగ్రవిష=ఎఱ్ఱగన్నేరు	61 385
ఉత్త=సామన్యము	92 222	ఉగ్రా=వన	61 394
ఉత్తర=ఆబోతు	69 109	,, =వాము	131 204
ఉత్తన్=ఎదు	69 104	,, =పార్వతి	272 23
,, =పడమరముఖపు ట్టెలు	281 10	ఉగ్రికా=హారత	99 333
		ఉచిత=అర్హము	209 206

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
ఉచిత=అనుభూతము,		ఉచ్ఛార=పగటిమూడవ	
స్వాయము	254 18	జాము	22 129
ఉచ్ఛ=ఎత్తెనది	207 161	ఉచ్ఛృంఖల=స్వేచ్ఛగల	
ఉచ్ఛక్తః=గట్టిగా	288 38	వాడు	212 264
ఉచ్ఛండ=తీవ్రము	208 187	ఉచ్ఛ్చాయ=ఎత్తు	46 31
ఉచ్ఛతాలక=మద్యకాలలో		ఉచ్ఛ్చిత=ప్రాచీనము, ఎత్తెనది,	
నృత్యము	140 107	ఉత్పన్నము	254 9
ఉచ్ఛంద్ర=రాత్రి 4వ జాము	22 182	ఉచ్ఛ్చితాగ్రక=చైతన్య	
ఉచ్ఛయ=ఉడుదాని నడు		గలది	207 161
ము కట్టు	169 260	ఉచ్ఛ్వాస=కావ్యభాగము	85 63
ఉచ్ఛల=బుద్ధి	97 344	,, =నిట్టార్పు	100 407
,, =ఒక విలు	118 349	ఉజ్జట=కూన్యము	38 90
ఉచ్ఛలీత=బుద్ధి	97 344	ఉజ్జాసన=వధ	121 429
ఉచ్ఛస్వన=వైద్యధ్వని	31 6	ఉంఛ=గింజలేరుకొనుట	123 4
ఉచ్ఛార=మలము	182 237	ఉటజ=పర్ణకాల	161 51
ఉచ్ఛారణ=పలుకుబడి	85 70	ఉడు=నక్షత్రము	20 75
ఉచ్ఛాద=జెండాచీనరి		ఉడుప=తెప్ప	155 31
అభరణము	115 267	ఉడురాజ=చంద్రుడు	19 54
ఉచ్ఛ్చే=ఎత్తుగా	288 38	ఉడ్డిన=ఎగురుట	30 100
ఉచ్ఛ్చేత్సవన=ఇంద్రుని		ఉడ్డిశ=శివుడు	6 89
గుఱ్ఱము	15 22	ఉత=నేసినది	210 223
,, =విష్ణువు, గుఱ్ఱము	266 36	,, =ప్రశ్నను, వికల్ప	
ఉచ్ఛ్చిష్టభోజన్=బల్యన్నము		మును, అంగీకారమును	
తినువాడు	88 19	తెల్పునది	285 85
ఉచ్ఛీర్ణ=తలగడ	172 333	,, ; ఉతాహా=లేక	287 3
ఉచ్ఛన=వైశాఖము	28 166	ఉత్క=విమనస్కుడు	203 67

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
ఉత్కట=వాసనగల		ఉత్తాత=ప్రాణాయామ	
శృణుము	64 460	కాలము	102 457
,, =నాగదంతకము	101 431	ఉత్తేద=దుఃఖము	98 365
,, =శొంటి, పిప్పలి,		ఉత్త=తేమగలది	209 213
మిరియాలు	129 160	ఉత్తంస=శిశుమాల్యము	171 308
,, =లవంగము	131 207	,, =కర్ణ భూషణము	170 118
,, =మతుడు	204 74	ఉత్తస్=ఎండినమాంసము	166 177
,, =తీవ్రము	212 274	ఉత్తమ=ప్రధానుడు	206 124
,, =గర్వి, త్రాగుపోతు	254 14	,, =శేష్ఠుడు, చివటిది	254 11
ఉత్కంత=వేడుక	291 53	ఉత్తమర్దక=అప్పిచ్చువాడు	123 16
ఉత్కంతా=వేడుక	97 356	ఉత్తమసాహస=ఎక్కువ జరి	
ఉత్కర=చెత్త	92 221	మానా	189 82
,, =చేను	186 356	ఉత్తమా=వెదపాట్లు	58 320
ఉత్కలికా=వేడుక	97 28	ఉత్తమాంగ=శిరస్సు	180 169
,, =పెద్దకెరటము	155 28	ఉత్తమోత్తాత=ప్రాణాయామ	
ఉత్కార=తూర్పార		మమలోని కాలము	102 460
బట్టుట	193 42	ఉత్తమోత్తమిక=నాటకము	
ఉత్కారికా=రొట్టె	164 144	లోని పద్యసంభాషణము	142 144
ఉత్క్లిర్ణ=త్రవ్వినయూట	154 14	ఉత్తర=సమాధానము	84 74
ఉత్కుంచ=ఒకరొట్టె	164 138	,, =ప్రతివాది జవాబు	124 31
ఉత్కోచ=లంచము	107 91	,, =అగ్ని, ద్రుపద	
ఉత్క్రమ=మరణము	193 31	పుత్రుడు, ధను	
ఉత్క్రోశ=ఆక్రోశము	28 67	రక్షి, సమాధా	
ఉత్క్షిప్తికా=కర్ణాభరణము	169 267	నము, ఉత్తర	
ఉత్క్షుద్వల=కాతినయము,		దిక్కు, శ్రేష్ఠము	
కఠినుడు	196 7	ఎత్తెనది	258 35

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఉత్తరచ్ఛద=దుప్పటి	172 382	ఉత్పత్తిష్టు=గెతుచున్న	
ఉత్తరాంగ=ద్వారముమీది		వాడు	204 88
బల్ల	162 86	ఉత్పత్తి=జన్మ	174 35
ఉత్తరాయణ=ఒక ఆయనము	24 179	ఉత్పల=కోష్ఠము	181 197
ఉత్తరాంగ=ఉత్తరీయము	168 245	,, =ఒక చేప	151 91
ఉత్తరీయ=	,, 168 224	,, =కలువ	156 67
ఉత్తరేద్యుః=మఱునాడు	287 16	,, =ఎఱుకలువ	156 69
ఉత్తాన=ముఖముమీదుగా		ఉత్పలావర్త=చోళదేశము	37 66
నున్నది	203 180	ఉత్పశ్య=పైకిచూచువాడు	205 107
ఉత్తానశయ=శిశువు	201 4	ఉత్పాట=భూమి సరిగా	
ఉత్తాల=ఎత్తెనది, వేగము		లేకండుట	184 273
కలది	205 108	ఉత్పాటిన్=పెరుకబడినది	209 199
,, =	,, 254 14	ఉత్పాత=ఉపద్రవము	98 380
ఉత్తాస=యూపములో నొక		ఉత్పాద=శరభము	67 64
భాగము	91 212	ఉత్పాదశయన=పక్షి	28 68
ఉత్తాస=లేచుట	183 256	ఉత్పింజల=సంభ్రాంతుడు	203 188
,, =ఇల్లు, ప్రారంభము,		ఉత్పిబ=చకోరము	28 70
శమ, కోరిక, యత్నము	250 9	ఉత్పిశ=నలుపు తెలుపు కలి	
ఉత్తిత=సాగుభూమి	124 35	నినది	197 23
,, =పటుంబపోషకడు	205 104	ఉత్ప్రస=నింద	33 69
ఉత్తున=వగరు, తీసి, ఉప్పు,		ఉత్ప్రేక్ష=ఉపేక్ష	97 148
చేరుకలిసినది	199 80	ఉత్ఫుల్ల=వికసించినది	45 18
ఉత్పతన=జన్మ, ఎగురుట	273 9	ఉత్ఫ=ఊట	41 13
ఉత్పత్తిత్య=గెతుచున్న		ఉత్పంగ=ఏనుగుముంగా	
వాడు	204 83	లిలో నొకభాగము	110 151
		,, =తొడ	178 119

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
ఉత్పన్నాన్ని = అన్ని నివేదించిన			ఉదధి = సముద్రము	154	20
బ్రాహ్మణుడు	88	141	ఉదంత = వృత్తాంతము	34	77
ఉత్సర్జన = దానము	92	237	ఉదన్యా = దక్షి	98	362
ఉత్సర్జ = ఉత్సవము	88	122	ఉదస్వత్ = సముద్రము	154	22
,, = కోపము, కోరిక,			ఉదపాన = బావి	154	18
ఎత్తు, ఉత్సవము	240	22	ఉదయ = ఒక పర్వతము	41	11
ఉత్సాదన = ఎత్తు	273	10	,, = ఆదాయము	107	88
ఉత్సాధన = నలుగు	168	225	ఉదయనీయ = యాగము		
ఉత్సాహ = శ్రమ	96	338	చివటికృత్యము	90	175
,, = ఒక సాయి భావము	142	152	ఉదయాత్రి = సూర్యుని కొండ	41	11
ఉత్సాహ = ఇతడి	43	50	ఉదర = కడుపు	178	133
ఉత్సక్ = వేడుక కలవాడు	203	60	ఉదరగ్రంధి = పీహము పెరు		
ఉత్సృష్ట = ఒక ఆవహార	57	302	గుట	183	259
,, = విడువజడినది	209	202	ఉదరత్రాణ = ఉదరకవచము	116	307
ఉత్సేధ = శరీరము, ఎత్తు	239	20	ఉదరిల = పెద్దబొజ్జవాడు	201	13
ఉదక = నీరు	154	3	ఉదర్క = భవిష్యత్తు	240	23
ఉదక్యా = ముట్టుత	174	29	ఉదర్శిన్ = అన్ని	10	30
ఉదగ్ర = తీవ్రము	207	161	ఉదవసిత = ఇల్లు	160	37
ఉదగ్రదత్ = పెద్దదంతములు			ఉదస్మిత్ = మజ్జిగ	135	299
కల వసుగు	109	138	ఉదాత్త = ఒక స్వరము	254	12
,, = పాటపండ్లు కల			,, = ఎత్తైనది, ఒక		
వాడు	201	17	స్వరము	240	24
ఉదచ్ = ఒక దేశము	35	16	ఉదాన = బాడు, పాము, ఒక		
,, = ఊర్ధ్వము, మీరిది,			వాయువు	202	39
ఉత్తరదిక్కు	203	181	ఉదార = మహానుభావుడు	205	112
ఉదజ = పశువులను కాచుట	194	61	,, = త్యాగశీలుడు	254	8
ఉదంచన = మూత	163	110			

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
ఉదార=గొప్పవాడు, ^{కై} రి		ఉదత=క్రక్కబడినది	210 228
మంతుడు, దయాశువు		ఉద్గమనీయక=పంచలచావు	168 240
త్యాగి	127 117	ఉదాధ=ఎక్కువ	311 262
ఉదారక=శోబ్బరి	184 263	ఉదాత్మ=సామగానము	
ఉదారర్త=మలబదము	107 79	చేయువాడు	89 157
ఉదానీన=తటస్కుడు	106 53	ఉదార=వాంఠి	183 252
ఉదానిత=చారుడు	266 37	ఉదాల=,,	183 252
,, =ద్వారపాలకుడు	34 81	ఉదూర్ణ=ఎత్తబడినది	210 227
ఉదాహర=ఉదాహరణము	254 10	ఉద్యాహిత=న్యాసము, కట్టబడినది, గ్రహింపబడినది	
ఉదిత=పలుకబడినది, ఉదయించినది	17 10	నది	275 11
ఉదీచి=ఉత్తరదిక్కు	208 182	ఉద్గ్రీవ=గర్వి	202 40
ఉదీచిన=ఉత్తరముననున్నది	36 44	ఉద=శ్రేష్ఠము	293 84
ఉదీచ్య=ఉత్తరదేశము	205 112	ఉదన=వర్షంగిపనిచేయు	
ఉదిర్=ఉదారుడు	208 180	బల	138 61
ఉదుబ్జ=ఉన్నుడు	38 77	ఉదాటన=నీరుతోడు గిలక	155 41
ఉదుంబర=ఒకదేశము	43 49	ఉదాత=ప్రసాదన	34 81
,, =రాగి	47 55	,, =వీనుగనుచెవి మూలభాగము	
,, =ఆత్మి	277 8	,, =పడకగది	161 6
,, =గుప్తము, ఆత్మి, క్షము, రాగి	162 87	ఉదంశ=నల్లి	151 7
ఉదుంబరా=గుప్తము	164 180	ఉదండ=చేప	151 9
ఉమాఖల=తోలు	207 160	ఉదామ=వరుణుడు	12 9
ఉదాధ=గొప్పది	254 11	,, =స్వతంత్రుడు	212 26
ఉదాధ=వహింపబడినది, గొప్పది	254 11	ఉదాల=విరిగిచెట్టు	49 11
		,, =చేపలనుపట్టు	
		గూడు	139 8

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
ఉద్ధృత=పాటిపోవుట	121 421	ఉద్భిద=సహజమైన	
ఉద్ధన=హోమసాధనము	91 204	యూట	154 15
ఉద్ధరణ=క్రక్కినయన్నము,		,, =తరుగులాదికము	173 2
పైకిలాగుట	273 11	ఉద్భూష=ఆతురత, విచారము	194 65
ఉద్ధర=ఉత్సవము	88 122	ఉద్భృత=ఎత్తబడినది, సన్న	
ఉద్ధవ=,,	88 122	దుఁడు	210 227
ఉద్ధాన=ప్రాయ్యి	163 108	ఉద్భవ=యత్నము	96 333
,, =ప్రాయ్యి, లేచుట	250 10	,, =పట్టుదల, యత్నము	194 67
ఉద్ధార=వడ్డీలేని అప్పు	123 8	ఉద్ధాన=తోట	45 5
ఉద్ధూమ=పరుషభాషణము	33 55	ఉద్ధాన=సంగ్రహము, ఎక్కుట, తోట, ఉపయోగము	250 8
ఉద్భృత=ఎత్తబడినది	209 199	ఉద్భృక్త=సిద్ధపడినవాఁడు	203 60
,, =లాగఁబడినది	210 224	ఉద్భ్యోగ=యత్నము	194 49
,, =విడువఁబడినది, ఎత్తబడినది	254 9	ఉద్భ్యోత=సూర్యకిరణము	18 31
ఉద్భవ=నదము	156 58	ఉద్ద్ర=సిటిపిల్లి	152 107
ఉద్బంధ=ఒక సంకరజాతి	75 81	ఉద్ద్రకలాహక=ఒక గుఱ్ఱము	112 201
ఉద్బంధపుపథ=ఆచ్యువిడిచిన ఆఁబోతు	93 244	ఉద్భర్తన=నలుగు	168 225
ఉద్బుద్ధ=వికసించినది	45 18	ఉద్భావిత=మదములేని ఏనుగు	109 136
ఉద్బృంహిత=లాగఁబడినది	209 199	,, =క్రక్కఁబడినది	210 228
ఉద్భవ=జన్మము	174 35	ఉద్భావన=వధ	121 428
ఉద్భిజ్జ=తరుగులాదికము	173 2	,, =వధ, పంపివేయుట	273 10
ఉద్భిత=,,	173 2	ఉద్భావ=పెండ్లి	87 109
ఉద్భిద=పెట్టుపపు	133 243	ఉద్భ్యోగ=ఆవేశము	96 334
		,, =చక్క	167 212

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఉద్యోగ=ఆతురత	194 65	ఉన్మూలిత=ఉండచీయబడినది	209 19
ఉద్యోగకర్త=ఆడకత్తె	167 215	ఉన్నేప=కన్ను తెలుచుట	143 18
ఉండురు=ఎలుక	150 62	ఉప=సమీపము, ఎక్కువ,	
ఉన్న=తేమకలది	209 213	తక్కువలను తెల్పునది	285 3
ఉన్నత=ఎత్తైనది-పొడవైనది	207 161	ఉపకంఠ=ఆశ్వుగలిగేదము	114 24
ఉన్నతవాళిక=ఎత్తు ఖుర్చుకలది	201 12	,, =సమీపము	212 28
ఉన్నతాసత=విషమము	207 166	ఉపకర్యా=రాజభవనము	161 5
ఉన్నతి=ఎత్తు	194 48	ఉపకల్ప=రెండవకల్పము	92 22
ఉన్నామ=,,	194 48	ఉపకార=సహాయము	193 4
ఉన్నాల=ఒకజాతి-ధాన్యము	127 109	ఉపకారికా=రాజభవనము	161 5
ఉన్నిర్ద=వికసించినది	45 18	ఉపకార్యా=,,	161 5
ఉన్నత=ఉన్నత	51 152	ఉపపంచికా=నల్లజీలకఱ్ఱ	130 16
ఉన్నదిష్ట=పిచ్చివాడు	204 81	,, =వెలకి	130 17
ఉన్నదే=ఆచేగముకలవాడు	203 67	ఉపపర్వా=బ్రహ్మచారి	83 1
ఉన్నంశ=వధ	121 422	ఉపపల్యా=పిప్పలి	129 15
ఉన్నంశ=వల	139 80	ఉపక్రమ=ప్రస్తావనము	34 8
ఉన్నద=పిచ్చి	97 354	,, =ఆరంభము	85 5
ఉన్నాన=రెండు సేహికములు	190 111	,, =,,	193 2
ఉన్నితే=వికసించినది	45 18	,, =మోసము, ఆరంభము	266 3
ఉన్నితన=కన్నులు తెలుచుట	143 180	ఉపక్రియా=ఉపకారము	193 4
ఉన్నితిత=వికసించినది	45 18	ఉపక్రోశ=ఆక్రోశము	99 38
ఉన్నిభ=ఉన్యముఖము	205 107	ఉపఖిల=వేదములొని ఖిల	
,, =,,	208 180	భాగమునకు చేరినది	85 6
		ఉపగూహన=ఆలింగనము	172 33
		ఉపగ్రహ=భైదీ, స్వీకరించుట, ఓదార్పుట	266 3

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఉపగ్రహి = బహుమానము	107 90	ఉపద్రష్ట = యజ్ఞము చేయుచు	
ఉపఘ్న = సహాయము	159 23	ఉపద్రా = నొక్కడు	89 162
ఉపపర్యా = సేవ	154 277	ఉపధా = మోసము	99 390
ఉపచార = సేవ, బహుమానము	266 33	,, = పరీక్ష	247 6
ఉపచిత = పూయబడినది	210 216	ఉపధాన = తలగడ	172 333
,, = వృద్ధిపొందినది	205 113	ఉపనత = పొందబడినది	209 208
ఉపచిత్ర = ఎలక చెవి చెట్టు	54 226	ఉపనయ = ఉపనయనము	83 13
ఉపచ్ఛదన = ఆసుసరించుట	32 46	ఉపనాయ = ,,	83 13
ఉపజాప = విఘటనము	105 26	ఉపనాహ = వీణకు తీగలుకట్టు	
ఉపజప్యికా = చెదపురుగు	151 75	చోటు	145 241
ఉపజోషం = సౌఖ్యమును దెల్పునది	286 34	,, = శత్రుత్వము, వీణ తీగ-వీణ క్రిందిభాగము	266 34
ఉపజ్ఞా = స్వయం ప్రజ్ఞ	85 49	ఉపనిధి = న్యాయము	124 24
ఉపతాప = వ్యాధి, వేడి	256 37	పనిమంత్రణ = రెండు సామ	
ఉపత్యక్తా = పర్వతప్రాంతము	41 18	మంత్రముల గానము	90 165
ఉపత్రింశ = ఇరువదితొమ్మిది		ఉపనివేశన = క్షేప్త పార్శ్వమి	23 150
లేక ముప్పదియొక్క		ఉపనిషద్ = వేదాంతము, సుగుణము, మర్తము	271 6
సంఖ్య	189 70	ఉపన్యాస = ఉపోద్ఘాతము	34 81
ఉపదంశ = వ్యంజనద్రవ్యము	140 104	ఉపపతి = అంకుమగఁడు	176 76
,, = ,,	165 171	ఉపప్రాస = పొందబడినది	209 208
,, = శిశ్నమువాపు	184 263	ఉపపప్లవ = గ్రహణము	19 60
ఉపదా = కానుక	107 90	,, = ఉపద్రవము	98 380
ఉపదీకా = చెదపురుగు	151 75	ఉపబర్హ = తలగడ	172 333
ఉపదేహికా = ,,	151 75	ఉపబర్హణ = తలగడ	172 333
ఉపద్రవణ ఉత్పాతము	98 380	ఉపభృత్ = ఒకహోమసాధనము	91 199

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
ఉపమంత్రణగుప్తదానము	33	47	ఉపలవణ=త్రిక్షరములు 133 252
ఉపమా=వలె	211	243	ఉపలా=తిరగలిమిఁది
ఉపమాన=విగ్రహము	137	42	రాయి 172 325
,, సాదృశ్యము, విషము	290	34	ఉపలింగ=దుశ్శుభనము 98 379
ఉపయమ=వివాహము	87	109	ఉపవన=ఉద్యానము 45 4
ఉపయామ=,,	87	108	ఉపవర్ణ=సంకరజాతి 72 4
ఉపయోగ=ఉద్దేశముతో			ఉపవర్తన=నూరుకంటెపిక్కువ
పనిచేయుట	194	50	గ్రామములు గల
ఉపరక్త=గ్రులుగు నూర్య			దేశము 108 97
చంద్రులు	19	59	,, =గుఱ్ఱముదొర్లుచోటు 118 222
ఉపరక్త=దుర్విధినిడితుఁడు	206	136	ఉపవర=హలధూతి 95 308
ఉపరక్షణ=రక్షణము	108	117	ఉపవసేధ=గ్రామము 159 3
ఉపరతి=నిలుపుదల	195	72	ఉపవస్తు=ఉపవాసము 95 287
ఉపరథ్య=చిన్నవీధి	160	31	ఉపవాస=,, 95 287
ఉపరమణ=నిగుఱుట	195	72	ఉపవింశ=పంతొమ్మిది లేక
ఉపరాగ=గ్రహణము	19	60	ఇరువదియొక్క సంఖ్య 189 70
ఉపరామ=విరమించుట	195	72	ఉపవిషా=ఆతివిషము 130 179
ఉపరి=మీఁద	288	37	ఉపవిష్కర=పెద్దవీధి 160 33
ఉపరిమిత=మీఁద	288	37	ఉపవిష్ట=కూర్చున్నవాఁడు 201 19
ఉపరిసూతా=మాలముపై			ఉపవీత=జంచెము 84 40
గుఱ్ఱకొయ్య	162	82	,, =ఉత్తరీయము,
ఉపల=రాయి	41	16	జంచెము 274 33
ఉపల=తిరగలిమిఁదిరాయి,			ఉపవేద=నాలుగు ఉపవేద
రత్నము, రాయి	258	34	ములు 85 60
ఉపలబ్ధి=జ్ఞానము	96	327	ఉపవేశ=కూర్చుండుట 193 28
,, పొందుట, బుద్ధి	271	7	ఉపవేణవ=పగటిలోని మూడు
ఉపలంభ=ఉహ	193	38	భాగములు 143 22

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఉపశల్యక=గ్రామోప కంఠము	159 22	ఉపస=రెండుయూపములు ,, =బడి	91 206 178 119
ఉపతాయ=దగ్గఱగా పరుం డుట	172 335	,, =భగ, శిశ్నములు	178 123
ఉపక్రమ=వాగ్దత్తము	209 212	ఉపసాన=కలియుట	193 41
ఉపసంవ్యాస=వోవతి	168 242	ఉపసీత=పొందబడినది	209 208
ఉపసంహార=కూర్చుట, సమాహము	193 36	ఉపస్పర్శ=స్నానము	168 226
ఉపసంగ్రహణ=నమస్కా రము	86 79	,, =స్నానము, ఆచ మనము	266 38
ఉపసన్న=సమీపించిన వాడు	209 208	ఉపస్పర్శ=స్నానము, ఆచ మనము, స్పృశించుట	274 27
ఉపసంపన్న=మృతుడు	122 439	ఉపహనీత=నవ్వు	142 167
,, =వస్త్రధూషితుడు	166 187	ఉపహార=కానుక	107 90
,, =చివఱ, మృతుడు, పొందబడినది, నిష్ప న్నము	279 51	ఉపహార=సామీప్యము, విజనసలము	273 9
ఉపసంభాషణ=ఇష్టాగోష్ఠి	32 46	ఉపాంశు=రహస్యభాషణము	90 184
ఉపసర్గ=ఆపశకునము	98 380	,, =రహస్యముగా	286 63
ఉపసర్జన=ఆప్రధానము	206 128	ఉపాగ్ర=ఆప్రధానము	206 128
ఉపసర్వా=జతకట్టదగిన ఆవు	68 92	ఉపాత్యయ=ఆలస్యము	92 228
ఉపస్కర=వ్యంజనము	166 180	ఉపాదాన=తీసికొనుట	193 35
ఉపస్కరప్రసరినీ=చెత్తగల చోటు	108 107	ఉపాధి=ధర్మచింత, కటుంబ వ్యాప్యతుడు	239 21
ఉపస్కరవ్రత=ఒకవ్రతము	95 296	ఉపాధ్యాయ=గురువు	84 44
		,, =,,	293 88
		ఉపాధ్యాయ=విద్యగణపు ననిత	174 46

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
ఉపాధ్యాయానీ=గురు		ఉమాపతి=శివుడు	6 90
భార్య	174	ఉమాసుత=కమార స్వామి	7 108
ఉపాధ్యాయా=,,	174	ఉంబురా=గుమము	162 87
,,=విద్యగజపు వనిత	174	ఉన్య=ఉమలుపందుభూమి	124 89
ఉపాసన=పాదుక	172	ఉరగ=పాము	148 9
ఉపాంత=సమీపము	212	ఉరగాశన=గరుడుడు	6 73
ఉపాయన=కానుక	107	ఉరణ=పాట్టెలు	70 128
ఉపాలంభ=నింద	83	ఉరభ్ర=,,	70 128
ఉపావృత్త=గుఱ్ఱముదొడుట	112	ఉరరీ=అంగీకృతిని తెల్పు	
ఉపాసంగ=అమలపాద	118	నది	285 34
ఉపాసన=విలువద్య	120	ఉరన=ఊము	178 135
ఉపాసన=నేపిందుట	86	,,=,,	224 6
ఉపాసిత=నేపితుడు	209	ఉరసిల=వికాలమైన ఊము	
ఉపాహిత=తెగినచుక్క	11	కలవాడు	116 301
ఉపేక్ష=తిరస్కారము	105	ఉరస్య=బొరసుడు	176 89
ఉపేంద్ర=వామనావతారము	4	ఉరస్యత్=వికాలమైన ఊముకలవాడు	116 301
ఉపేభ=సమీపము, వహింపఁబడినది	254	ఉరస్మాత్రికా=ఒక ముత్యాలహారము	170 274
ఉపాదికా=ఒక ఆకుమార	57	ఉరాహ=ఒక గుఱము	112 202
ఉపాధాత=ఉరాహుతి	34	ఉరు=వికాలమైనది	207 159
ఉత్కృష్ట=విత్తిగనిదపదున్నిన భూమి	124	ఉరుక్రమ=త్రైవిక్రముడు	4 38
ఉభయద్యుః=నిన్న, కేపు	287	ఉరువనీ=ఒకలత	58 327
ఉభయేద్యుః=,,	287	ఉర్వరా=భూమి	35 8
ఉమా=పార్వతి	7	,,=ఫలవంతమైనభూమి	124 34
,, అవిసె	126	ఉర్వారా=దోస	58 333
		,,=వీర	59 343
		ఉర్వీ=భూమి	35 1

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
ఉలంకల=కండనీమ	151 73	ఉల్లాప=కావపువో మాట	
ఉలంద=కివుడు	6 91	లాడుట	33 58
ఉలవ=తీగ	45 13	ఉల్లిభిత=గీయబడినది, కలు	
,, =దర్భ	64 458	పంబడినది, చెక్క	
ఉలుంబ=నూకలు	164 140	బడినది	275 10
ఉలూక=గుడ్లగూబ	27 43	ఉలు=కంద	62 415
ఉలూక చేటి=,,	27 42	ఉల్లూక=దర్భ	64 458
ఉలూకారి=కాకి	27 31	ఉల్లేఖనీయ=ఇందుగు	48 84
ఉలూఖల=ఉదుంబరదండము	84 38	ఉల్లోచ=ఆవులింత	168 246
,, =తోలు	164 130	ఉల్లోల=పెదకెరటము	155 28
,, =బంటిగిన్నెకీలు	178 139	ఉశనస్=శుక్రండు	19 68
ఉలూఖలీ=గుట్టపుదంతముల		ఉశి=ఆగ్ని, వట్టివేరు	280 16
రంధ్రము	113 221	ఉశీర=వట్టివేరు	64 461
ఉలూలు=పెండ్లివాద్యము	87 113	ఉష=ఉషస్సు	22 135
ఉల్కా=కొఱవి	11 63	ఉషణ=మిరియము	129 157
ఉల్ప=గర్భకోశము	174 36	ఉషర్బధ=ఆగ్ని	10 29
ఉల్పణ=వేడి	196 17	ఉషస్=ఉషస్సు	22 137
,, =స్పష్టమైనది	212 267	,, =ఉషస్సు, ప్రాతః	
,, =భయంకరము-		కాలము	230 16
వేడిది	212 274	ఉషా=రాత్రి	21 114
ఉల్పణక=గగుర్పాటు	142 164	,, =ఆవు	68 82
ఉల్పన్మాణా=పూటు		,, ప్రాతఃకాలమున	287 21
స్తంభము	162 78	ఉషాపతి=ఆనిరుద్ధుడు	5 58
ఉల్లక=కొఱవి	11 63	ఉషిత=దగ్గము, నిల్వబడిన	
ఉల్లసనక=గగుర్పాటు	142 164	వాడు	254 13
ఉల్లాఘ=కోగముమండి		ఉష్ట=బింటె	70 133
కోల్కొన్నవాడు	184 285	ఉష్టగ్రీవక=వైశ్యకోగము	183 261

పదమ్.	పుష్పమ్. సంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఉష్ట్రామృతపుష్పికా=నాగ		ఉష్ట్ర=కోపమును తెల్పునది	288 28
మృంతము	55 252	ఉష్ట్రము=అకాశము, ఒకపట్ట	
ఉష్ట్రికా=ఒకపాత్ర	163 121	ఇము	214 16
ఉష్ట్ర=గ్రీష్మరువు	24 176	ఉరరీ=అంగీకృతిని తెల్పు	
,, =మునగ	49 112	నది	285 34
,, =వేడి, వేడిది	196 14	ఉరవ్య=వైశ్యుడు	123 1
,, =అగ్ని సమరుడు	230 15	ఉరీ=అంగీకారమును తెల్పు	
ఉష్ట్రక=తెలివైనవాడు	205 108	నది	285 34
ఉష్ట్రవీర్య=ఒకచేప	152 108	ఉరు=తోడ	177 118
ఉష్ట్రామ=గ్రీష్మరువు	24 176	,, =,,	291 52
ఉష్ట్రికా=Xంజి	165 159	ఉరుజ=వైశ్యుడు	123 1
ఉష్ట్రప=తలపాగ	168 247	ఉరుపర్వన్=మోకాలు	177 117
,, =శిశోభూషణము	169 270	ఉరుమూల=Xజ్జ	177 118
,, =తల	180 170	ఉర్=యత్నము, Xంజి	272 36
ఉర్=మూర్ఖకిరణము	18 32	ఉర్=కార్తికమాసము,	
,, =కిరణము, ఆవు	230 17	క్రమ	214 17
ఉర్త=ఆవు	68 83	ఉర్స్వల=వికాలవత్సము	
ఉర్క=పక్షి	26 6	కలవాడు	116 301
ఉర్ఖ=పిరుదు	178 129	ఉర్జస్విన్=,,	116 301
ఉర్త=బుభునరు	154 7	ఉర్జిత=,,	116 30
,, =దాచించబడినది,		ఉర్జనాభ=సాలెపురుగు	150 68
రక్షితము, శుభము	209 200	ఉర్జవాహి=,,	150 69
,, =నేయించబడినది	210 223	ఉర్జా=ఉన్ని	71 149
ఉర్తి=అలిక, రక్షణ	220 10	,, =నార	138 66
ఉర్ధన్=పొదుగు	69 102		
ఉర్ధ్వ=పాలు	135 291		
ఉర్ద=తక్కువ	208 172		

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
ఊర్ణా=నుదుటినుడి, దారము,			,, =వగరు, తీపికలిసినది	198	56
ఊర్ణి	220	11	ఊషణ=సాంటి	129	150
ఊర్ణాయు=సాలెపురుగు,			,, వగరు	198	52
గొట్టె, పట్టుబట్టు	240	25	ఊషణా=పిప్పలి	129	152
ఊర్ణావహి=సాలెపురుగు	150	69	ఊషర=చవిటిభూమి	124	36
ఊర్ధ్వక=ఒకడోలు	146	258	ఊషరజ=చవిటిఊష్వ	133	245
ఊర్ధ్వజానుక=పెద్దపిక్కలు			ఊషవత్=చవిటిభూమి	124	36
కలవాడు	201	19	ఊష్మక=గ్రీష్మము	24	175
ఊర్ధ్వజ్ఞి=	,,	201	ఊష్మన్=	,,	24
ఊర్ధ్వధన్వన్=ఇంద్రుడు	9	6	,, =శశసహలు	86	72
ఊర్ధ్వనాసిత=ఒక సంకర			,, =వేసవి, వేడి	214	17
జాతి	77	134	ఊహ=తర్కము	97	350
ఊర్ధ్వమూల=ఒక దర్భ	64	458	ఊహ=	,,	97
ఊర్ధ్వలోక=స్వర్గము	3	1	ఋ=స్వర్గము, ఆదితి	272	35
ఊర్ధ్వనూచికా=తలుపు			ఋక్ష=ఒక చెట్టు	50	137
గడియ	162	95	,, =ఎలుగుబంటి	65	13
ఊర్ధ్వ=మీఁదిలోకము	17	11	,, =పది తులములు	191	120
ఊర్ధ్వి=కెరటము	155	28	,, =చిత్తవృత్తి, బోడి	230	17
ఊర్ధ్వి కా=ఉంగరము	170	288	ఋక్షగంధికా=పాలగుమడి	61	392
ఊర్ధ్వి మల్=వక్రమైనది	211	246	ఋక్షర=పురోహితుడు,		
ఊర్ధ్వి లా=భర్తను విడిచిన			జలసానము	240	27
స్త్రీ	86	90	ఋచ్=ఋగ్వేదము	85	52
ఊషధ్య=ఊషవాసము	100	409	ఋచ్ఛ=కాగు	163	113
ఊష=చవిటిభూమి	125	49	ఋజా=తిన్ననీది	211	247
ఊష=చవిటిఊష్వ	133	245	,, అనాది	228	4
			ఋణ=అష్వ	123	7

పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పంక్తి.
ఋత=చేనుపప్పవేయుట	123	5	ఋషి=నరనారాయణ	5	59
,, =సత్యము	196	5	,, =ముని	95	300
,, =చేనుపప్పవేయుట,			,, =ఒక ఓషధి	130	187
సత్యము	224	6	,, =వేదము, ముని, జ్ఞాని		
ఋతి=నింద	99	386	దిగంబరుఁడు	214	18
ఋతు=ఋతువు	24	172	ఋష్టి=కత్తి	127	315
,, =రజోదర్శనము	174	31	ఏక=ఒక	188	49
ఋతుమతీ=మట్టుత	174	30	,, =ప్రధానము, ఇత		
ఋతే=లేక	287	8	రము	228	5
ఋత్విజ్=ఋత్విక్కు	89	155	ఏకకుండల=ఆదిశేషుఁడు,		
,, =	293	88	వచేరుఁడు	269	101
ఋద్ధ=సమృద్ధము	128	138	ఏకగ=తదేకనిష్ఠకలవాఁడు	211	256
ఋభు=దేవత	3	5	ఏకగురు=సతీరుఁడు	85	47
ఋభుషీన్=ఇంద్రుఁడు	9	8	ఏకగ్రంథ=ముప్పదిరెండు		
ఋశ్య=ఒక జింక	66	28	అక్షరములు	85	65
ఋశ్యకేతు=అనిరుద్ధుఁడు	5	58	ఏకతాన=తదేకనిష్ఠకల		
ఋశ్యప్రోక్త=ఒక ఓషధి	130	186	వాఁడు	211	257
,, =అతిబల, శతావరి	271	8	ఏకతీర్థిన్=సతీరుఁడు	85	47
ఋషణ్=ఒక మొక్క	55	247	ఏకదంత=విఘ్నేశ్వరుఁడు	7	106
ఋషభ=చెడఁగుజ్జము	112	194	ఏకదా=ఒకానొకప్పుడు	287	11
ఋషభ=ఒక స్వరము	146	268	ఏకద్యౌ=ఏకాక్షి	202	25
,, =యేనుఁగు, శ్రేష్ఠము,			ఏకదేశ=ఆరయనము,		
చెలికన్నము, ఒక స్వరము,			భాగము	177	110
ఎద్దు-మొగలితోఁక	240	26	ఏకధుర=ఒకేబరువుమోయు		
ఋషభా=మగచూపులకన్య	87	102	నది	69	116
ఋషభి=గోరింట	55	257	ఏకధురీణ=	69	116

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఏకపక్షతి=పాద్యము	22 138	ఏకాంత=రహస్యము	210 238
ఏకపటలమాలి=ఒక మల్లె	60 369	,, =తదేక ధ్యానముకల	
ఏకపద=తత్వము	192 12	వాఁడు	211 257
ఏకపది=దారి	39 97	,, =ఎక్కువ, తీవ్రము,	
ఏకపక్షా=పార్శ్వతి	8 122	అధికము	212 263
ఏకపాటలా,,	8 121	ఏకాంతరిలిన్=దినమువిడిచి	
ఏకపింగ=కుబేరుఁడు	18 115	దినము ఉపవాసము	
ఏకరూప=సమానము, నిశ్చలము	207 158	చేయువాఁడు	94 269
ఏకవర్ణ=సజాతీయుఁడు	72 5	ఏకాంతరిన్=దినమువిడిచి	
ఏకవింశ		దినము ఉపవాసము	
ఏకవింశతితమ } =ఇరువది యొకటి	187 43	సము చేయువాఁడు	94 269
ఏకశతతమ=నూట ఒకటి	187 45	ఏకాయన=తదేక ధ్యానము	
ఏకస్థ=తదేక నిష్ఠకలవాఁడు	211 256	కలవాఁడు	211 256
ఏకహయనీ=ఒక యేడు		ఏకాయనగత=తదేక ధ్యానముకలవాఁడు	211 257
వయసు ఆవు	68 90	ఏకావలీ=ఒంటిపేటహారము	170 282
ఏకాక్ష=కాకి	27 29	ఏకాక్షీల=ఒక మందార	61 387
ఏకాగ్ని=బొంబాసనాన్ని కలవాఁడు	89 145	ఏకాక్షీలా=ఆగ్నిధి	55 260
ఏకాగ్ర=తదేక ధ్యానము		ఏకాహ=ఒక యాగము	90 168
కలవాఁడు	211 256	ఏజన=కంపము	143 177
ఏకాంగ=బుద్ధుఁడు	19 64	ఏడ=చెవిటి	202 26
ఏకాంగగ్రహ=పక్షవాతము	184 267	ఏడక=పొట్టేలు	70 128
ఏకాంగుల=మూత్రము	188 239	ఏడగజ=తగిరిచెట్టు	58 315
ఏకాదశ=పదునొకండవ	187 42	ఏడమూక=మూగ, చెవిటి	202 26
ఏకాదశీ=ఒక వీణ	145 235	ఏడూక=ఎముకలతో కూడిన గోడ	161 73
		ఏణ=జింక	66 24

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
ఏణీకృత=ప్రతిభస్వి	82	ఏవం=వలె	288 30
ఏత=చిత్రవర్ణము	197	,, =సరియే	288 34
ఏతన=నిశ్శాస్వసము	100	ఏషణ=బాణము	119 360
ఏతర్వి=ఇష్టము	287	ఏషణా=కొత్తిమీరి	127 99
ఏతదా=బ్రాహ్మణుడు	83	ఏషణికా=కమసాలిత్రాసు	137 37
ఏతావతిథి=చాలగా ఉన్న	187	ఏషమః=ఈ సంవత్సరము	287 20
ఏతిన్=చిన్నయూపిరి	100	ఐ=ఆపద, కోపము, సన్నిధి,	
ఏతాల=ఒక చేర	151	సామీప్యములను తెల్పు	
ఏథి=సమిధ	91	నది	284 4
ఏథస్=కులచేతు	91	ఐకాగారిక=దొంగ	140 110
ఏథిత=పెరిగినది	210	ఐంగుద=గారపండు	46 43
ఏసన్=తప్పు	107	ఐతిహ్య=పూర్వగాథ	34 76
,, =పాపము, తప్పు	274	ఐంద్ర=ఒక యాగము	90 171
ఏరికా=ఒక గడ్డి	64	ఐంద్రునికి=బట్టతల	
ఏరండ=ఆముదము	50	వాడు	185 293
ఏలక=నారింజ	48	ఐంద్రి=మాలకాకి	27 34
ఏలా=ఒకవంగ	53	ఐంద్రి=ఒక మాతృక	8 128
,, =ఏలకి	130	,, =తూర్పు	17 7
ఏలారసాలక=చగరు, కార		,, =పెద్దబీర	59 344
ము, చేదు కలిసినది	198	ఐరావణ=విరావతము	10 24
ఏలావాలుక=ఒక సుగంధ		ఐరావత=	10 23
ద్రవ్యము	130	ఐరావత=తూర్పుదిగ్గజము	17 15
ఏవ=సామ్య; నిశ్చయములను		,, =దేవయానముస్థితి	21 98
తెల్పునది; పాదపూరకము	285	,, =ఇంద్రధనుస్సు	25 6
ఏవ=వలె	288	,, =ఎఱ్ఱచందనము	132 229
ఏవం=సామ్యమును, అంగీ		ఐరావతి=ఒక నక్షత్రపీఠి	20 92
కారమును తెల్పునది	285		

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
విరావతీ=మెలుపు	25 9	ఓమ్=ఆంగీకృతి, పరబ్రహ్మ	
విరుక=పురోడాశముతయారు		ములను తెల్పునది	284 5
చేయుట	90 176	ఓరాల=నలుపు, పనుపు	
విరుండక=గుమ్మము	162 86	కలిసినది	197 40
విలవిల=వజ్రేరుడు	18 111	ఓలక=ఒక ఆకుమార	57 302
విలేయ=తోకమిరియము	130 190	,, =తీపితప్ప మిగిలిన	
విశ్వర=తోంబదిఆరు ఆంగు		రుచులుకలది	199 86
శములు	89 115	,, =నగరుతప్ప మిగిలినవి	
,, =జంత్రముతోడి		కలిసినది	199 88
పాట	145 219	,, =చేరుతప్ప మిగిలినవి	
విశ్వర్య=ఒక శివగుణము	7 94	కలిసినది	199 88
,, =ఆణిమాదులు	280 68	ఓలహన్=బటానీ	126 87
విహ=దోస	58 329	ఓషక=ఆసంతృప్తముగు నేన	108 112
ఓకన్=ఇల్లు	160 38	ఓషధి=ఒకమూలిక	45 12
,, =ఆశ్రమము, ఇల్లు	224 7	,, =మూలిక	129 149
ఓఘ=ద్రుతలయ	146 245	ఓషధిశ=చంద్రుడు	19 50
,, =ప్రవాహము	156 59	ఓష=మీరిడిపెదవి	180 174
,, =సమాహము, ప్రవా		ఓష్ణి=ఓష్ణాక్షరములు	210 234
హము	214 19	ఓష్ణ=వేడిది	196 18
ఓంకార=ఓంకారము	102 466	ఓసర=జీలకఱ్ఱ	180 167
ఓజ=విషమము	188 46	ఓహార=తాబేలు	152 99
ఓజన్=బలము, కాంతి	224 7	ఔక్షక=ఎద్దులగుంపు	186 19
ఓజస్విన్=బలశాలి	116 302	ఔజస=బంగారము	42 35
ఓక్ష్మపుష్ప=మద్రపుష్పము	297 22	ఔత్సుక్య=వేడుక	97 356
ఓట్టిత=మండనము	83 10	ఔదనిక=వంటవాడు	166 185
ఓత=నేయబడినది	137 23	ఔదర=పుల్లగంజి	165 164
ఓతు=పిల్లి	70 142	ఔదరిక=వక్షింబరుడు	205 101
ఓదన=అన్నము	165 151		

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
బొదుంబర=వానప్రస్థుడు	93	250	బొమ్మక=బంటెలగుంపు 186 19
బొదుంబరాయణ=గృహస్థుడు	88	16	బొమ్మిహ=వేదచ్చందస్సు 85 68
బొదాలక=తేనె	184	271	క=బ్రహ్మ 3 13
బొప్పిగవక=బొప్పగవుల			క=నీరు 154 8
గుంపు	186	13	క=బుద్ధి, ఆత్మ, మూర్ఖుడు,
బొప్పయిక=ఉచితము	209	206	మనస్సు, బ్రహ్మ, గాలి,
బొప్పగ్గిక=పీలుదండము	84	37	తల, సౌఖ్యము, నీరు 280 72
బొప్పవాహ్య=పట్టపు			కంచి=త్రెడు 172 326
తేనుగు	109	187	కంస=రెండురాసులు 190 110
బొమ్మికా=నాటకములోని			,, =కందు, పానపాత్ర,
ఆక్క	144	212	లోహము, ఒకమానము 230 21
బొమ్మిన=ఉమలు పండు			కంసరిపు=కృష్ణుడు 5 51
భూమి	124	39	కంసోత్పల=వాసనలేనికలుకలు 157 71
బొరభి=ఉన్ని కంబళి	169	258	కకుద్=మంచిది, మూపు,
బొరభిక=పాస్తేళ్లగుంపు	186	19	రాతచిహ్నము 279 55
బొరస=ఆత్మజుడు	176	89	కపద=గజమేధము 110 159
బొర్వగభ్యక=యాచన	84	38	,, =మంచిది, మూపు. రాజ
బొర్వ=బడబాగ్ని	10	41	చిహ్నము 279 55
బొర్వప్రతిన్=జలముతో			కకుదావర్త=నుష్టాత్మము 112 194
జీవించువాడు	94	270	కకుదిన్=అలబోతు 69 107
బొర్వకేయ=అగస్త్యుడు	95	302	కకుదత్=,, 69 107
బొల్క=కంపటి కాచుకొను			కకుదత్తీ=వరాహోహ 178 127
వాడు	94	363	కకుభ్=దిక్కు 17 4
బొశిర=శయ్యాసనములు	187	38	కకుభ=వీణకాయ 145 239
,, =దండము, సవరము	250	10	కకుహ=వేడినిచ్చు మూర్ఖ
బొషధ=మూలిక	129	149	కీరణములు 18 41
,, =మందు	184	281	

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కక్కుల=కక్కులము		కజ్జేవి=అశోకము	48 80
కక్కుట=కాతిన్యము	196 9	కజ్జు=జొన్నలు	127 110
కక్కుటీ=సుద్ద	42 25	కచ=ఒక సంకర చాతి	73 29
కక్ష=మరావయవములను		,, =జట్టు	181 194
కక్కుగుడ్డ	169 261	కచ్చలా=పెక్కు జంతువు	
,, =గడ్డి, పొద, అనూ		లతో కూడిన భూమి	38 84
యావిషయము	215 33	కచూ=కందములము	62 416
,, =చంక	178 137	కచ్చర=ములినము	206 132
కక్ష్య=అడవి	45 2	కచ్చిత్=ప్రశ్నను, సంతోషమును	285 38
కక్ష్య=ఏనుగునడుమున		కచ్చోర=కచ్చోరము	61 405
కట్టుతోలు	116 167	కచ్చ=గట్టు	156 63
,, =మరావయవములను		,, =మరావయవములను	
కక్కుగుడ్డ	169 261	కక్కుగుడ్డ	169 261
,, =ఏనుగుపటికా,		,, =చంక, గట్టు, మరా	
అంచు, పటకా ప్రహర	220 13	వయవములను కక్కుగుడ్డ	215 28
కక్ష్యపట=మరావయవములను		కచ్చప=ఒక నిధి	14 120
కక్కుగుడ్డ	169 257	,, =తాచీలు	152 99
కజ్జు=గడ్డ	28 61	కచ్చపీ=సరస్వతివీణ	145 238
కజ్జుట=కవచము	116 305	కచ్చుదార=నక్కెర	49 108
కజ్జుటీక=శివుఁడు	6 90	కచ్చర=గజ్జెగలచాడు	185 189
కజ్జుణ=కడియము	170 286	కచ్చురా=గోరింట	55 250
,, =రక్షాబంధము	250 21	,, =ఒక గోరింట	55 258
కజ్జుత=దువ్వెన	167 223	కచ్చు=గజ్జె	183 246
,, =	291 58	కచ్చుదార=చూ. కచ్చు	
కజ్జుపత్ర=ఒక బాణము	119 361	దార (నక్కెరు)	49 108
కజ్జుముఖ=రెండునాలు		కచ్చరక=కచ్చోరము	54 234
కలు	137 34	కజ్జల=కాటుక	171 313
కజ్జుల=అసిపంజరము	182 228		

పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పం. క్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పం. క్తి.
కఞ్చక=పాముపార	149	41	కటకరన్=ఒక సంకరజాతి	73	34
,, =అంగీ	169	255	కటకీ=గానుగ	160	48
,, =పాముపార, కవ			కటబ్జ=శ్రేణి=కొమ్మపసుపు	62	426
చము, అంగీ	240	29	కటవ్రా=శివుడు	6	92
కఞ్చకీన్=కంచుకీ	105	45	కటభీ=బటానీ	56	278
కఞ్చ=తామర	157	72	కటమోష=చావు	99	402
,, =జుత్తు	181	195	కటశర్కరా=మత్స్యము	152	113
కఞ్చల=వాసనలేని తామర	157	71	కటాటబ్జ=శివుడు	6	87
కట=పీనుగు గండసలము	110	149	కటాహ=దున్న	65	19
,, =శవయానము	122	432	,, =కాగు	163	111
,, =సాంటి	129	150	కటి=నడుము, పిరుదులు	178	127
,, =విషము	149	45	కటికా=త్రాళ్ళకట్టినకట్ట	120	398
,, =గ్రామపరిసరము	160	24	కటిత్ర=బాగుగావట్టిన		
కట=చాప	172	331	చరము, కటిసల		
,, =పిరుదులపై సలము	178	180	మందలి చరక్రవ		
,, =పిరుదులు, చాప,			చము	250	22
వీనుగుగండసల			కటిప్రార్థ=పిరుదులు	175	129
ము, శవయానము,			కటిబ్జక=కాకర	58	326
శవము, వేగముగల	231	36	కటిల్లకా=పునర్నవ	57	291
,, =పిరుదు	291	54	కటిశీరక=కటినిమ్మ		
కటక=కొండచరియ	41	15	భాగము	178	130
,, =గాజుభాని	159	8	కటినూత్ర=మొలనూలు	170	291
,, =కంకణము	170	287	కటి=చూ. కట	291	54
,, =నైన్యము	259	61	కటిహాప=పిరుదులమధ్య	178	130
కటకట=ఉప్ప	132	238	కటిర=గుహ, కటిసలము	250	11
కటకర=ఒక సంకరజాతి	73	33	కటు=గుగిలము	49	106
,, =మేదరి	78	152	,, =పిర్పాటకము	55	256

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
కటు=వెల్లులి	62 407	కటాత్కట=అల్లము	62 426
,, =అల్లము	62 426	,, =సాంటి, పిప్పలి, మిరి	
,, =మిరియము	129 158	యాలు	129 160
,, =సాంటి, పిప్పలి, మిరి		కట్ఫల=చేకచెట్టు	49 116
యాలు	129 160	కట్వంగ=పినువేపచెట్టు	50 135
,, =కటుకరోహిణి	180 171	,, =మజ్జిక	185 298
,, =వెలిగారము	183 259	కట్వాంగ=పినువేప	50 135
,, =వగరుగలది, వగరు	198 52	కట్వార=పెరుగు	184 278
,, =చేదినది, చేదు	198 52	,, =వగరు, తీపి, ఉప్పు	
,, =వెగటువాసనగలది	199 94	కలిసినది	198 64
,, =తీవ్రము	212 274	కతాకు=పక్షి, శిల్పి	240 35
,, =చేదు, అంగీకారము		కతార=పెరుగు	188 63
కానిది, అకార్యము,		కతిజ్వర=నల్లగగైర	54 236
మంచివాసనగలది,		కతన=గట్టిది	196 8
వగరు, ద్వేష్యుడు	228 7	కతినీ=సుద్ద	42 25
కటుకషాయక=కారము,		కతోర=గట్టిది	196 9
వగరు కలిసినది	198 60	కడజర=చోక	128 128
కటుకా=కొత్తిమిరి	127 99	కడంబక=కాడ	166 179
కటుక్వాణ=తీతువు	28 68	కడార=కపిలము	197 37
కటుతిక్త=చేదు, వగరుకలిసి		కణ=ఒకసంకరజాతి	74 60
నది	198 60	,, =ధాన్యపుములుకు	164 133
కటుతిక్తకషాయ=చేదు, వగ		,, =నూకలు	164 149
రు, కారము కలిసినది	199 73	,, =ధాన్యపుములుకు,	
కటుతుమ్పి=పుచ్చకాయ	58 334	బిందువు	215 29
కటుభంగ=అల్లము	62 427	కణకుక్కుట=ఒకసంకర	
కటుమ్భరా=కటుకరోహిణి	130 171	జాతి	74 68
కటురోహిణి=,,	130 171	కణజీరణ=ఒక జీలకఱ్ఱ	180 167

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
కణయ=బల్లెము	117	333 కంఠ=మెడ, సమీపము,	
కణా=ఒక జీలకఱ	130	168 స్వరము	215 25
,, =చూడు, త్తణా	301	23 కంఠహానికా=వీణ	145 233
కణి=ధ్వని	31	3 కంఠవోప=కాకిస్వరము	145 224
కణికా=బుడినుండి తీయఁ		కంఠపాల=ఒకపక్షి	28 51
బడిన నీరా	133	50 కంఠభూషా=కంఠాభర	
,, =పీఠతీగలచెవి	145	240 ణము	169 273
,, =నువ్వుకాడ, భాగము,		కంఠమణి=మెడకాయ	178 140
గోధుమ, గోధుమపిండి	247	8 కంఠీరవ=సింహము	65 3
కణిశ=ఎఝ	128	128 కంఠేశకాల=శివుఁడు	6 89
కంటక=కాకి	27	30 కంఠేగుడ=మెడకాయ	178 140
,, =గగుర్పాటు	142	163 కండన=దంచుట, చెరుగుట	164 131
,, =వెదురు, ముల్లు, గగు		,, =తవుడు	164 134
ర్పాటు, శత్రువు	240	28 కంఠార=ఎఱ్ఱతామర	157 78
కంటకచ్ఛేదన=ఒక గొడ్డలి	117	329 ,, =పొగరంగు	197 26
కంటకప్రతీసారా=మండ		కంఠూ=చురద	183 247
తీగ	108	105 కంఠూలి=,,	183 247
కంటకా=ఒకపక్షి	29	98 కంఠూయన=,,	183 247
కంటకాననా=ఒకపక్షి	29	93 కంఠూయా=,,	183 247
కంటకారీ=ఒకవంగ	53	210 కంఠూర=కందమూలము	62 415
కంటకాలి=,,	53	211 కంఠూరా=గోరింట	55 257
కంటకిన్=గోరింట	49	100 కంఠూల=బుట్ట	164 128
,, =కారునెలగ	50	128 కంఠూలవీణా=చండాలవీణ	146 254
కంటికిఘం=పససచెట్టు	51	147 కణ్వా=చెవిటి	202 26
,, =గోచారువు	56	281 కఠ=నీరు	154 1
కంఠ=మెడ	179	166 కఠక=ఇందుగు	48 83
		,, =కొత్తిమీరి	127 100

పద సూచిక

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
కతిథ=ఎన్నివిధములు	187 39	కదు=కపిలము	197 36
కతిపయథ=,,	187 39	కద్వద=నిందుడు	203 50
కత్మణ=ఒకత్మణము	64 467	,, =చెడనుచెప్పవాడు	204 93
కథం=ఎట్లు	228 39	కనక=బంగారము	42 37
కథా=కథ	34 75	కనకాక్షి=గుడ్డగూబ	27 42
,, =ప్రస్తావన	147 283	కనిష్ఠ=ఉపస్థ	133 243
కథాప్రసంగ=విరుగుడుమం		,, =తమ్ముడు	175 61
దిచ్చువాడు, గాలికలది	276 25	,, =చిన్నవాడు	201 7
కథిత=కురుపుకంపు	200 115	,, =యువకుడు, మిక్కిలి	
కదర్శన్=చెడ్డదారి	39 99	చిన్నది	254 17
కదన=వధ	121 430	కనిష్ఠా=చెల్లెలు	175 53
కదన్నికా=శాస్త్రములు	85 62	,, =చిటికెనప్రేలు	179 147
కదంబ=కడిమిచెట్టు	50 119	కనీకా=,,	179 147
,, =నీటికడిమి	50 134	,, =కంటిపాప	180 188
కదంబక=ఆవాల	126 81	కనీయన్=యువకుడు,	
,, =గుంపు	186 4	తక్కువ, చిన్నవాడు	254 17
కదర=చండ్రు	50 126	కనీయస్=రాగి	43 48
,, =ఆవులింత	168 246	కను=మనఁకుడు, గాఢ	215 2
కదర్య=లోభి	205 117	కనటికా=బొంత	169 256
కదల=ఆరటి	59 347	కంథా=గోడ	161 75
కదలి=గజముపైనుండు		,, =బొంత	169 256
ధ్వజము	111 172	కంద=కందమూలము	62 411
కదలి=ఆరటి	59 347	,, =తామరతూడు	157 8
,, =ఒకజింక	66 35	,, =కంద	166 180
,, =,,	67 49	,, =మేఘము	283 4
కదాచితో=ఒకానొకప్పుడు	287 13	కందర=గుహ	41 1
కదుష్ట=కొంచెమువేడిగల	196 18	,, =ఒకజింక	67 5
		,, =గుహ	292 7

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.
కందరాల=కల్లోలి	49	కపర్ద=శివుని జటాజూటము	7 99
కందరీ=చూ, కందర	292	,, =సవరము	152 114
కందర్వ=చున్న ఘండు	5	కపర్దన్=శివుఁడు	6 79
కన్దల=కందమూలము	62	కపాల=ఘటములోని సగము	163 117
,, =ఆంధరము	291	,, =పుట్టె	182 230
,, =,, ; కందమూలము	292	కపాలిన్=శివుఁడు	6 79
కన్దలీ=కందమూలము	62	కపాలిని=పార్వతిదాసి	8 127
,, =,,	292	కపాలీ=కపాలము	163 117
కన్దు=ఇనుపమూఁడు	163	కపి=కోతి	68 78
,, =,,	291	,, =ఏనుగు	109 122
కన్దుక=బంతి	171	,, =సూర్యుఁడు,	
కన్దుజ్జ=నల్ల కలువ	156	ఏనుగు, కోతి	215 25
కన్దుష్ట,,	156	,, =కోతి	289 20
కన్దరా=మెడ	179	కపిశ్చూప=గోరింట	55 258
,, =సుహస్నాయువు	182	కపిశ్రోతా=గురువింద	59 358
కన్యకా=కన్య	173	కపిష్ఠలా=ఒక పక్షి	27 39
కన్యసా=చెల్లెలు	175	కపిత=వెలగ	47 63
కన్యా=పీయంగువు	50	కపితపత్రీ=ఒక ఆకుకూర	58 314
,, =ఒక చెట్టు	60	కపిప్రియా=చింత	51 161
,, =కన్య	173	కపిల=విష్ణుని యవతారము	5 60
,, =ఒక రాశి	282	,, =కపిలుఁడు	5 62
కన్యాకబ్జ=ఒక సగరము	159	,, =కుక్క	70 138
కన్యాపిపీలికా=చిన్న చీమ	151	,, =ఘాసము	132 220
కన్యాప్రసూతిజా=సోద		,, =కపిలవరము	197 35
రులులేని కన్య	87	కపిలా=పుండరీకద్విగ్ధము	
కప=చతుష్పాత్తు	71	భార్య	17 17
కపట=మోసము	99	,, =కంచు	43 53

పదము.	పువ్వు. పంక్తి.	పదము.	పువ్వు. పంక్తి.
కపిలా = కింకరము	52 183	కఫ = కఫము	183 241
,, = కపిలగోవు	68 86	కఫణి = మోచేయి	179 148
,, = సుగంధద్రవ్యము	130 189	కఫహరి = ఉలకలు	127 95
కపిలీ = చదువుటకు గ్రంథము		కఫిల = కఫమువలన ఆస్పష్ట	
నుండి తీసిన పత్రములు	302 5	ధ్వని	145 226
కపిలోహక = కంచు	43 53	కఫాణి = మోచేయి	179 148
కపివల్లీ = ఏనుగుపిప్పలి	129 155	కబల = కబళము	167 201
కపిశ = మద్యము	140 98	కబంధ = ముందెము	122 431
,, = కపిలవర్ణము	197 36	కబరీ = కేశపాశము	181 199
కపిశా = ఎఱుచీము	151 72	కబల = కబళము	167 201
కపి = ప్రేలికగల తొడుగు	117 311	కబరీ = చదువుటకు తీయఁ	
కపితన = అడవిమామిడి	47 62	బడిన గ్రంథములోని	
,, = కల్లోలి	49 117	పత్రములు	167 222
,, = కిరీషము	51 144	కమ్ = సౌఖ్యమును, నీటిని,	
కపోత = పావురము	27 46	తలను తెల్పినది	284 5
,, = త్వరము	133 257	కమర = తాండేలు, భిక్షా	
,, = కపోతవర్ణము	197 24	పాత్ర, పాట్టిది	258 39
,, పావురము	240 40	కమండలు = కమండలము	93 24
కపోతపాలీ = పావురాయి		,, = ,,	291 6
గుడు	163 106	కమన = కాముకుడు	203 68
కపోతాజ్ఞి = వాసనగల ఆకు		కమనీయ = సంపంగి	51 168
మార్ము	131 199	కమల = వాసనగల ఆకు	130 18
కపోతాజ్ఞన = సావీరాంజ		,, = తామర	157 7
నము	44 83	,, = జింక, లక్ష్మి, బంగా	
కపోల = చెక్కిలి	180 180	రము, ఎఱుతామర,	
కపోలూ = పూరిగడి	128 131	తామర, నీరు	259 5
కప్యాయి = సూపద్రవ్యము	132 220	కమలచ్ఛద = ఒక గ్రద్ద	28 6

పదమ్.	పువ్వుమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పువ్వుమ్, పంక్తి.
కమిత్య=కాముకుండు	203 69	కరక=గిండివంటి కుండ	163 114
కముజా=జుట్టుముడి	181 203	,, = నేల సరిగాలేవం	
కంప=వణక	143 177	దుట	184 273
కంపిల=హంచని	52 190	కరకవర్తికా=తోలుపాత్ర	163 119
కంప్ర=కదలునది	207 157	కరంక=కొబ్బరిచిప్ప	163 115
కంబర=మిశ్రము	207 155	,, = పాన్ దాను	167 214
కంబల=కంబళి	169 257	,, = ఆసిపంజరము	182 228
కంబు=వీనుగు	109 123	కరజ=ఒక సువాసన	
,, = శంఖము	152 110	ద్రవ్యము	131 198
,, = కంకణము, శంఖము,		,, = గోధు	179 152
ఒక సంఖ్య	230 18	కరజ్జ=ఒక చెట్టు	50 123
కంబుగ్రీవా=మూడురేఖలు		కరజ్జ=యూపములో ఒక	
గల మెడ	180 168	భౌగము	91 214
కంబోజ=ఒకవృక్షము	50 140	కరట=కాకి	27 33
కమ్మ=కాముకుండు	203 69	,, = వీనుగుండస్థలము	110 149
కర=పన్ను	107 89	,, = కంఠము	132 232
,, = తెల్లధాన్యము	125 66	,, = మారేడు, కాకి, వీను	
,, = బలియన్నము	165 152	గు గండస్థలము,	
,, = చేయి	179 145	ధూర్తుండు	258 41
,, = అలంకృతకన్య,		కరటా=పాలుతీయుట కట్ట	
పన్ను, వడగలి,		మైన ఆవు	69 98
చేయి, కిరణము,		కరణ=ఒక సంకరజాతి	73 33
కుండము	214 20	,, = ఒక సంకరజాతి	76 110
,, = చేయి	290 23	,, = వ్రాసుకాండ	78 147
కరక=వడగలి	25 14	,, = చూరుండు	80 205
,, = మామిడిచెట్టు	47 50	,, = పూత	88 119
,, = దానిమ్మ	51 144	,, = కూర్చుండుట	100 419

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కరణ=వాయుసకాడు	137 45	కరంభ=వెరుగుతోడి సత్తు	
,, =చేష్ట	144 195	పిండి	164 141
,, =శరీరము	177 104	కరవాలికా=కత్తి	117 320
,, =బాహువు	178 142	కరవీ=ఇంగువ ఆకు	134 263
,, =కారణము, శరీరము,		కరవీరక=గన్నేరు	60 382
సాధనము, బవాది		కరవీరా=ఎఱుపామణము	42 23
కము, ఉచ్చారణ		కరవీరకా=ఆవిసె	127 96
భేదము, ధ్యానము,		కరకాఖా=చేలు	179 149
ఆసనములు, బంధ		కరహాట=కలవదుంప	157 84
ములు, చేష్ట, పాట,		కరాల=తులసి	55 243
పని, ఇంద్రియము	250 17	,, =తోలుసంచి	164 124
కరణీపరివరన=దిక్పాలక		,, =విషముము, ఎత్తెనది,	
పూజ	147 282	పెద్దది, కటిలము	254 15
కరండి=పూలసజ	138 66	కరాలిక=చెట్టు	45 10
కరపత్ర=అంపము	139 72	,, =ఖడ్గధారి, కత్తి	266 39
కరపోణి=బాహువు	178 142	కరాలికా=పార్శ్వతి	8 122
కరభ=గాడిద	70 133	కరాలిన్=దుస్తాశ్వము	112 193
,, =చిన్న ఒంటె	70 134	,, =జేడి	196 17
,, =మణికట్టునుండి చిటి		కరాలి=అగ్నిజిహ్వ	11 59
కెనప్రేలి చివటివఱ		కరిణి=ఆరేసుంగు	109 139
కుసు గలభాగము	179 149	కరిణీచార=దిబ్బధ్వము	17 13
,, =గాడిదె, ఒంటె	240 37	కరిన్=పసుంగు	163 130
కరమర్ద=కలివెచ్చెట్టు	51 165	కరిశోటక=దిగంతము	258 12
కరమర్దికా=చిన్న కలివె	52 167	కరిర=కుండ	118 116
కరంబ=వెరుగున్నము	167 211	,, =చెట్టు, వెదురు	
,, =కలగూరగంప	207 155	మొలక, కుండ	70 37
		కరిరపుష్ప=ఒకధనుస్సు	10 352

పదమ్.	పుష్టమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్.	పంక్తి.
కరీష=పిడుక	70	121	కర్కశ=చిన్నకంపిల్లము	52	190
కరీషాగ్ని=పిడుకనిప్పు	10	40	,, =పెద్దపొట్టు	58	330
కరుణ=ఒక నారింజ	47	121	,, =కాతన్యము, కతినము	196	6
,, =ఒక ఆకుమార	57	40	,, =దయలేనివాడు,		
,, =ఒక రసము	142	69	కూరుడు	254	16
,, =దయాళువు	142	299	కర్కశెన్=పసనచెట్టు	51	148
కరుణా=దయ	99	150	కర్కశీ=కేగు	52	177
కరుశ=ఒకదేశము	38	158	కర్కారు=సారకాయ	59	336
కరణు=ఆడేనుగు	109	139	,, =గుమడి	59	338
,, =కర్ణికారము, ఏనుగు,			కర్కట=దోస	58	328
ఆడేనుగు	258	38	కర్కటశీ=వీర	58	322
కరైరక=అస్పృశ్యము	192	7	కర్ణ=చెవిలేనివాడు	69	117
కర్కటక=బట్టలసంచి	164	126	,, =చుక్కాని	155	33
కర్కటి=తలపుట్టె	182	230	,, =చెవి	180	184
కర్కటికా=అన్నపుగంజి	165	154	కర్ణజముల=గులివి	180	184
కర్కలక=చగరు, తీపి, పులుపు,			కర్ణజబూకా=హోకలిబండ	150	66
ఉప్పు కలిసినది	199	75	కర్ణజాహ=కర్ణమూల	290	32
కర్క=తెలుగుజ్జము	112	198	కర్ణధార=సరంగు	155	37
కర్కట=ఎండ్ర	151	92	కర్ణపూర=తలకవృక్షము	50	139
కర్కటస్కంధ=ఒక క్రుద్ధ	28	61	,, =కర్ణావతంసము	169	268
కర్కటి=దోస	58	332	,, =కర్ణాధరణము,		
కర్కటిశ=కొముపముపు	62	425	తెలికలువ, కలువ	277	11
కర్కంఘా=కేగు	259	54	కర్ణపూరక=అశోకము	48	80
కర్కర=ఎముక	182	218	,, =తృణవిశేషము	61	399
కర్కరాల=జునపాలు	181	196	కర్ణభూషణ=నలకలువ	156	68
కర్కరీ=గిండివంటివండ	163	114	,, =కర్ణాధరణము	169	266
			కర్ణమెట్టి=పార్వతిదాసి	8	127

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
కర్ణలతికా=చేవిపైభాగము	180	180	కర్ణక=బాబు	139	74
కర్ణబిహీన=చేవిలేనివాడు	69	117	,, =ఉడక తైర	167	215
కర్ణవేషన=చేవిపోగు	169	269	,, =బాబు మున్నగునవి	247	6
కర్ణశంఖ=ఏనుగుచేవికి కట్టు శంఖము	111	173	కర్ణ=దబ్బ	48	74
కర్ణశంఖ=చేవిపైభాగము	180	186	కర్ణకా=కత్తెర	138	52
కర్ణక=కర్ణభరణము	169	267	కర్ణన=కడుపులో గుట్టు మునుట	31	16
కర్ణక=కర్ణహరిణము	84	42	కర్ణమ=బురద	125	50
,, =పండుతోడిమ	157	91	కర్ణిట=చింకిగుడ	169	260
కర్ణకా=ఏనుగుతోండము			కర్పర=వేదకాగ్ని	163	111
చివలు	199	142	,, =కపాలము	163	117
,, =గడ్డి	128	127	,, =పుట్టె	182	230
,, =సన్ననిత్రాడు	138	59	,, =పుట్టె, అగ్ని	240	37
,, =పండుతోడిమ	157	91	కర్పూల=పువ్వుగురువింద	48	91
,, =కర్ణభరణము	169	266	కర్పరీ=మెలకుత్తము	44	86
కర్ణకార=కొండగుగు	51	143	,, =కేశకలాపము	181	199
కర్ణకారల=ఒకపాణము	119	363	కర్పూర=కప్పురము	181	209
కర్ణరథ=మట్టిబండి	114	252	కర్పూర=బంగారము	42	39
,, =వైకప్పగలరథము	114	253	,, =లేత ఆకుపచ్చ	197	47
కర్ణేజప=కొండెములు చెప్ప			కర్కర=నేవకుడు	136	9
వాడు	203	40	,, =	207	145
కర్ణన=గుట్టుము దొర్లుట	113	222	కర్కకార=వెట్టిపనివాడు	207	145
,, =నాలెవానికుంచె	136	20	కర్కతు=బాగుగ పనిచేయు		
,, =అంపము	139	72	వాడు	207	143
కర్ణనభాండ=కడురు	136	17	కర్కర=కర్క కూరుడు	207	143
కర్కనీ=కత్తె	138	52	,, =దబ్బ	207	6
కర్కరీ=బాణములోని భాగము	119	370	కర్కణ్యకృత్=భృత్యుడు	207	145

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కర్తా = భృతి	136	11 కర్త = వజ్రం	19 63
కర్త దేవ = ఒక జాతి దేవతలు	3	11 ,, = ఆస్తి వండు	118 233
కర్తన్ = దబ్బ	48	74 ,, = వ్యవసాయము చేయు	
,, = కళ	136	15 వాండు	128 15
,, = పని	192	18 కర్త ఫల = తాడికాయ	59 351
,, = పని, యాగము	224	8 ,, = ఉసిరిక	11 354
,, = పని	291	62 కర్తాయ = అవిసె	126 89
కర్తం దిన్ = సన్యాసి	96	320 కర్తూ = కాలువ	156 58
కర్త ఫల = దబ్బ	48	73 ,, = ఊక, పిడకనిప్పు	
కర్త భేద = క్రియా భేదము	192	18 కాలువ	231 35
కర్త రంగ = దబ్బ	48	73 కల = ఆస్పష్టము, మృదువు	32 25
కర్త వత్ = పని వాండు	207	147 ,, = వీణ తీగలు మీటుట	145 242
కర్త వాటి = సాద్యమి	22	138 ,, = మూఁగ	202 27
కర్త కాల = కర్తా గారము	160	46 కలకంఠ = కోకిల	28 53
కర్త కీల = పని వాండు	207	144 కలకల = ఆవృత్త ధ్వని	33 53
కర్త కూర = కార్యదత్తండు	207	143 కలక్వాణ = నీటికోడి,	
కర్త సాక్షిన్ = సూర్యుండు	18	25 తుమ్మెద	266 39
కర్తార = నెదురు	62	428 కలజ్జు = చిహ్న, నింద	240 34
,, = కమరి	137	32 కలత్ర = భార్య	175 70
కర్తారవీ = ఒక మార్జనము	146	261 ,, = పిరుదులు	178 127
కర్తీన్ = పని వాండు	207	147 ,, = పిరుదులు, భార్య	250 11
కర్తీ = బంగారు ప్రతిమ, సాల,			
గడ్డి	220	14 కలధౌత = వెండి, బంగారము,	
కర్వట = జిల్లా ముఖ్యపట్టణము	159	6 చక్కని ధ్వని	277 10
కర్వట = చిన్న పల్లె	159	5 కలపాతక = వేదవిద్యార్థి	84 45
కర్త = పదునాడు మోచములు	190	98 కలభ = మున్నెవండ్ల వీసంగు	109 132
		5 కలమ = మంచి వరి ధాన్యము	125 68
		,, = అంకురము, కలము	240 35

పదమ్,	పృష్ఠమ్, పంక్తి.	పదమ్,	పృష్ఠమ్, పంక్తి.
కలమ్మ=బాణము	118	358 కలా=ఎఱ్ఱపాపాణము	42 23
,, =తీగబచ్చలి	291	51 ,, =కడ్డి	123 9
కలమ్మా= ,,	57	297 ,, =కళి	136 15
కలమ్మా= ,,	57	297 ,, =చూరు	162 75
కలరవ=పావురము	27	28 ,, =అవయవ భాగము	177 110
కలల=తోలుసంచి	164	124 ,, =కూడుట	189 71
,, =గర్భకోశము	174	36 ,, =పదునాజవభాగము	192 14
,, =ఎముక	182	216 ,, =విదు లవములు, కళ,	
కలనింక=పిచ్చుక	27	36 వడ్డి, పదునాజవభాగ	
,, =ఒకపిచ్చుక	27	37 ము, కూడుట, విదు	
కలశ=ఒక సంకరజాతి	74	52 భూతములు, మనఃస్థితి	
,, = ,,	74	61 జ్ఞానము, అవయవము	220 19
,, =నీటికడవ	163	116 కలాద=కమసాలి	137 31
,, =రెండుసేహికములు	190	110 కలానిధి=చంద్రుడు	19 51
,, =నీటికడవ	292	78 కలాప=నగ, మొలనూలు,	
కలశి=మల్లె	56	272 గుంపు, నెమిలిపింఛము,	
కలశి=నీటికడవ	163	116 అములపాది	240 30
కలశీనక=ఒకసంకరజాతి	74	48 కలాపక=నెమిలిపింఛము	29 77
కలశీపుత్ర=ఆగస్త్యుడు	95	301 కలాపక=వీనుగు మెడత్రాడు	110 166
కలశీముఖ=ఒక వాద్యము	146	248 ,, =మంచిధాన్యము	125 68
కలశోదక=ఒక గొరింట	60	377 ,, =సాంటి	129 151
కలశోదధి=పాలసముద్రము	36	22 ,, =వగరు, తీపి, కారము	
కలహ=తృప్తి, యుద్ధము	240	84 చేదు కలిసినది	199 81
కలహంస=హంస	26	15 కలాపిన్=ఆత్తి	47 56
,, = ,, మంచిరాజు	266	40 కలాపిని=పార్వతి	8 120
కలహప్రియ=నారదుడు	15	14 కలాయ=బటానీ	126 86
కలా=విదు లవములు	21	106 కలావతీ=తుంబురుని వీణ	145 237

పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పంక్తి.
కలాహ=ఒక గుఱము	112	205	కలుషి=చిన్న పీలకి	130	175
కలి=కలియుగము	24	133	కలేబర=శరీరము	177	103
,, =తాడి	59	350	కలేబరా=శివశక్తి	7	93
,, =యోధము	121	408	కల్ప=వంచన, పాపము, భూప		
,, =పాచికపడుట	141	123	రవ్యము, మురికి,		
,, =కలహము, కలియు			భక్త్యము	230	19
గము	215	34	కల్పత్య=ధ్వనిభేదము	143	170
కలికా=మొగ్గ	46	38	కల్పిన్=ఒక అవతారము	5	61
కలికారక=నెమిలి అడుగు			కల్ప=బ్రహ్మయొక్క దినము	24	186
చెట్టు	50	124	,, =తాడి	59	352
కలిజ=మాడేవలపిట్ట	28	54	,, =ఒక వేదాంగము	85	55
,, =ఒక దేశము	38	79	,, =విధి	92	225
,, = ,, ఒకపక్షి,			,, =న్యాయము, కల్ప		
యవలు	259	65	వృక్షము, వికల్పము	215	32
కలిజక= ,,	37	52	కల్పన=నేతగాని పంచె	136	20
కలిత=తెలియబడినది,			,, =పల్యయనునికొడుకు	176	92
మార్చబడినది	254	18	కల్పనా=గజాలంకరణము	109	139
కలిగ్రుమ=తాడి	59	350	,, =కల్పించుట	247	7
కలిల=సమూహము, దుర్గ			కల్పవృక్ష=కల్పవృక్షము	16	28
మము	259	61	కల్పాణి=మేస్త్రి అంచనా	137	28
కలుష=చున్న	65	18	కల్పాంత=మహాప్రళయము	24	188
కలుష=ఒక సంకరజాతి	73	28	కల్ప=పాపము	97	336
,, =మరికేసీరు	154	7	కల్పా=తెలుపు, నలుపు		
,, =కారము, పులుపు,			కలసినది	198	48
వగరు కలిసినది	198	68	,, =నలనిది, చిత్రవర్ణము	254	19
,, =కారము, తీపి, పులుపు,			కల్ప=కొగ్గమునుండి కొల్లొక్క		
వగరు కలిసినది	199	77	న్నవాడు	184	285

పదము.	పుష్కమి. పంక్తి.	పదము.	పుష్కమి. పంక్తి.
కల్య=కల్యమునుండి	30	కపి=కల్యము	11 11
క్లృన్మవాడు,		కప్రో=సుఖోష్ణము	196 18
బుద్ధికాలి, సిద్ధము	228	6 కవ్యవాహన=కర్మ	10 44
కల్యా=సుఖోష్ణము	32	86 కశ=ఒక సంకరజాతి	73 40
,, =మద్యము	139	89 ,, =మంగిస	150 54
కల్యాణ=ఉత్సవము	88	123 కశప=తాండ్రము	152 100
,, =సౌఖ్యముగల, మంచి	212	284 కశా=కొరడా	113 228
,, =భూమి, పార్వతి,		కశిపు=తిండి, బట్ట	187 32
శుభము, బంగారము,		,, =శయ్య, తిండి, బట్ట	258 40
సశింపజేయఁదగని	258	42 కశేరు=నాచు	157 98
కల్యాపాల=వడకట్టునది	139	88 ,, =వెన్నెముక	182 229
కల్యాల=ఆల	155	28 కశ్తల=మార్చ	99 400
కల్ప=గొంతుధ్వని	32	29 కశ్య=గుడ్డుపునము	113 220
కల్పార=తెల్లకలువ	156	70 ,, =మద్యము	139 89
కవ=ధ్వని	31	2 ,, = ,, ; కొరడాతో	
కవక=కుక్కగొడుగు	57	304 కొట్టఁదగినది	231 23
కవచ=కవచము	116	304 కవ=గీటురాయి, సానరాయి,	
కవచిత=కవచధారి	115	283 తిరగలి	187 37
కవట=ఒక సంకరజాతి	74	47 కషాయ=వక్క	63 434
కవాట=తెలుపురెక్క	162	85 ,, =కషాయము	184 282
,, = ,,	162	92 ,, =కారము రుచికలది	198 53
,, = ,,	292	74 ,, =శ్రేమ, కషాయము,	
కవి=కుక్రుడు	19	68 గుగ్గిలము, సువాసన	258 43
,, =వాల్మీకి	95	306 కషాయక=కారము, సువా	
,, =విద్వాంసుడు, కవి	215	24 సన	199 94
కవికా=కల్యము	113	225 కషాయతి కలవణ=కారము,	
కవియ= ,,	113	225 చేడు, ఉప్పుకలిసినది	198 72

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
కషాయికా=నీటియాఁగ	29 91	కాకతికా=పూసల గురివింద	60 360
కషికా=పండు, ఈఁగ	247 7	కాకతియక=నల తుమ్మ	49 102
కష్ట=వృధ	12 78	కాకతుణ్ణ=అగరు	132 215
,, =దుర్లభము, దుఃఖము	228 5	కాకతుణ్ణికా=ఒక తమాలము	52 178
కస్తంభిన్=కాడి మధ్యభాగము	114 261	కాకదత్త=పూసలగురివింద	60 360
కస్తీర=తగరము	43 63	కాకనభీ=పూసలగురివింద	60 359
కస్తూరికా=కస్తూరి	131 208	కాకనాసా=చిటుదొండ	54 228
కస్తూరీ=కస్తూరిమృగము	67 70	,, =ఒక మందార	61 385
,, =కస్తూరి	68 71	కాకపక్ష=జునపాలు	181 204
కహలా=కాహళ వాద్యము	146 252	కాకపీఠీ=పూసలగురువింద	60 359
కహ్వా=కొంగ	26 19	కాకపీలు=నల తుమ్మ	49 102
కాంస్య=కంచు	43 56	,, =పూసలగురువింద	60 359
కాంస్య తాళీ=కంచు తాళము	146 247	కాకపుష్ట=కొకిల	28 52
కాంస్యపాత్రక=కంచు పాత్ర	163 122	కాకమర్దక=కింపాకవృక్షము	51 160
కాక=కాకి	27 29	కాకమాచీ=కాచిచెట్టు	54 224
కాకకణ్ణ=ఒక జొన్న	127 117	కాకమాలి=ఒక మల్లె	60 368
కాకచిఱ్ఱ=పూసలగురువింద	60 359	కాకర=గోరింట	40 100
కాకజిజ్ఞ=దొండ	54 222	కాకలీ=అవ్యక్తమధురధ్వని	145 227
,, =పూసలగురువింద	60 360	కాకశీర=మందార	61 386
కాకజమ్బూ=చిన్న సేలేడు	52 186	కాకాణ్ణి=చిటుదొండ	54 223
కాకణి=మానదండములోని నాలవభాగము, కాలు		కాకాణ్ణి=పూసలగురువింద	60 359
మావము, ఇరువది కారీ		కాకాణ్ణి=	60 359
లు పాదుక, ఒక కారీ	247 11	కాకాణ్ణి=ఒక నల్ల చిక్కుడు	126 93
		కాకాదనీ=పూసలగురువింద	60 359
		కాకారి=గుడ్డుగూబ	27 43
		కాకీ=అస్పష్టధ్వని, నీచము	145 224
		కాకు=ఒక కృష్ణరము	31 14

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
కాశీ=వీరుగుపిప్పలి	129	కానార=ఒక చెఱుకు	68 452
కాశీర=బాణయందము	116	,, =అడవి ఒకచెఱుకు,	
,, =వీరుగుపిప్పలి	129	చెడదారి	258 44
కాశ్మీరు=గొలిమిడిచెట్టు	53	కానారవానిని=పార్వతి	8 125
కాతనా=వరమునిచ్చు మూర్త్యు		కాన్తి=కోళ, కోరిక	220 15
కీరణములు	18	కానవిక=కొట్టెలుచేయు	
కాతర=పిరికి	202	వాఁడు	166 183
,, =నపుంసకుఁడు		కానిశిక=పలాయితుఁడు	122 435
కీతుఁడు	259	కాపటిక=చారుఁడు	106 54
కాతులక=ఒకచెట్టు	52	,, =దుష్టుఁడు	202 45
కాత్యాయన=ఒకముని	96	కాపథ=చెడదారి	39 99
కాత్యాయని=పార్వతి	8	కాపికాయన=మద్యము	139 88
,, =సన్నాత్రవీని	173	కాపిశేయ=పికాచము	15 8
కాదమ్మ=ఒక హంస	26	కాపోత=వానప్రస్థుఁడు	98 249
,, =బాణము	240	,, =పావురములగుంపు	186 12
కాదమ్మరీ=మద్యము	139	కాపోతాంజన=సోపిరాం	
కాదమ్మనీ=మేఘపంక్తి	25	జనము	44 83
కాన=ధ్వని	31	కామ=మన్మథుఁడు	5 53
కానన=అడవి	45	,, =గుగిలము	49 107
కానీన=కన్యకాపుత్రుఁడు	176	,, =కోరిక	97 358
కాన్త=సంపంగి	51	,, =స్తేచ్చగా	167 208
,, =ఒక చెట్టు	52	,, =ప్రియము, కోరిక,	
,, =దమనకము	55	మనఁగుఁడు	215 34
,, =ప్రియము, మనోహరము	206	కామకేలి=మరతము	172 240
కాననాలా=ఒకలత	60	కామధ్వజ=ఒకవాద్యము	147 273
కాన్త=స్త్రీ	173	,, =కామోదకము	172 337
		కామన=కామకుఁడు	203 68

పదమ్.	పృష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్టమ్. పంక్తి.
కామపద=యోని	138	122 కామోజ్జీ=కారుమినుము	53 213
కామపాల=బలరాముఁడు	5	47 కామ్యు=రాగి	43 49
కామయిత్ర=కామకుఁడు	203	69 కామ్యదాన=కోరికతో ఇచ్చిన	
కామరూప=ఒక దేశము	37	58 దానము	93 239
కామరూపిణీ=ఆవు	68	86 కామ్ర=కొరడా	113 228
కామరూపిన్=పంది	65	10 కాయ=శరీరము	177 105
,, = ,,	150	57 ,, =గురి, శరీరము, సమా	
కామల=కామలగోగము	184	264 హము, దానము	231 34
కామవిక్రియా=కామోద్రే		కాయమాన=పందిరి, వేశ్యా	
కము	172	337 గృహము	161 65
కామాజ=మామిడిచెట్టు	47	49 కాయస్థ=ప్రాయస్థకాఁడు	137 45
కామారి=శివుఁడు	6	82 కాయాజ్ఞ=చెల్వలి	62 408
కామిక=అధ్యాయము	85	63 కాయకా=కోజునడి	123 10
,, =కల	99	395 కారక=బాధించుట	250 13
కామికాస్త=మద్యము	140	95 కారవత్సయ=సాశ్వదేశము	38 76
కామిన్=సారసపక్షి	28	65 కారణ=తీర్పు	124 32
కామినీ=స్త్రీ	173	10 ,, =పేతువు, వధ	250 13
కామక=కామకుఁడు	203	69 కారణా=తీవ్ర వేదన	12 77
కామకా=కోరఁదగినస్త్రీ	173	22 కారణిక=పరీక్ష	203 60
కామకీ=కామకురాలు	173	22 కారణవ=ఒక పక్షి	26 22
కామోత్సవ=కామోద్రేకము	172	337 కారమృష్ణ=ప్రియంగువు	50 131
కామ్బల=కంబళికప్పిన		కారవాహి=నీలి	54 220
బండి	114	258 కారవీ=నల్లజీలకఱ్ఱ	130 170
కామ్బవిక=శంఖములు సరి		,, =నాము	131 204
చేయువాఁడు	137	33 ,, =ఇంగువలకు	134 263
కామోజ=కాంబోజా		,, =ఒక వాద్యము	146 257
శ్వము	111	189 కారవేల=కాకర	58 326

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
కార=చేయి, బ్రైదు, కట్టు	230	20	కార్వాస=తక్కులము 181 211
కారావార=ఒక సంకరజాతి	75	84	,, =నూలుబట్ట 168 234
,, =	75	85	కార్వాసతూల=దూది 136 18
కారి=వ్యాపారము	289	10	కార్వాసీ=ప్రతి 53 198
కారికా=బొగ్గు	11	64	కార్=కర శీలుడు 207 144
,, =చడ్డీ	123	11	కార్తణ=గండపురులు 92 233
,, =బాధ, శోకము,			కారుక=ధనుస్సు 118 314
వ్యాఖ్య, పని	247	9	,, =ఆయుధము,
కారిప=పిడుక	187	25	ధనుస్సు 250 472
కారు=ఇంద్రుడు	9	7	కార్వట=చిన్నగ్రామము 159 5
,, =ఒక సంకరజాతి	76	115	కార్వటిక= , 11 11
,, =శిల్పి	136	14	కార్=నిప్పు నార్పుట 299 13
,, =విశ్వకర్త	215	29	కార్షాపణ=అరువది నాలుగు
కారుజ=ఏనుగుగున్న,			పణములు 189 77
స్వర్ణము	240	36	,, =ఒక మానము 189 79
కారుణ=దయనియుడు	204	77	కార్షిక=అరువది నాలుగు పణ
కారుణిక=దయాళువు	204	77	ములు 189 76
కారుణ్య=దయ	99	384	,, = , 189 77
కారువింద=ఒక సంకరజాతి	72	14	,, =ఇరువది మాషములు 189 78
కారోత్తర=ఒక ద్రవవ్యంజనము	140	103	కార్ష=నిప్పు నార్పుట 90 180
కార్తస్వర=బంగారము	42	35	కార్షరీ=నల్ల జీలకఱ్ఱ 49 114
కార్తానిక=జోక్కుడు	106	50	కార్షర్య= , 49 114
కార్తక=ఒక నెల	24	171	కార్ష్యక=మద్దిచెట్టు 48 76
కార్తిక=	,,	,,	కాల=యముడు 11 69
కార్తికీ=	,,	,,	,, =కాలము 21 103
కార్తికీ=కార్తికపౌర్ణమి	23	153	,, =ఇనుము 43 66
కార్తికేయ=కుమారస్వామి	7	112	,, =నల్లనిది 196 21

పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పంక్తి.
కాల=కాలము, యముడు	215	30	కాలశేయ=మజ్జగ	135	296
కాలక=పుట్టుముచ్చ	181	193	కాలస్కంధ=తుమ్మ	49	101
కాలకణ్ఠక=కోకిల	29	71	,, =పచ్చాపు	52	173
కాలకా=ఒక జింక	66	39	కాలా=ఎఱ్ఱపామరము	42	24
కాలకీఘ్న=ఒక సంకరజాతి	72	16	,, =నీలీచెట్టు	56	276
కాలకణ్ఠక=,,	74	57	,, =నల్లజీలకఱ్ఱ	130	169
కాలపంథ=విషువు	4	28	కాలాగరు=ఆగరు	132	216
,, =యముడు	11	70	కాలాచీ=కందపిలక	62	417
కాలమాట=విషము	149	44, 45	కాలానుసార్య=సాంబ్రాణి	181	192
,, =,,	291	61	,, =ఒక మూలిక	171	307
కాలమాణికా=కరక్కాయ	59	356	కాలాయన=ఇనుము	43	68
కాలఖండ=యకృత్తు	182	225	కాలావలోలక=దినముపిడిచి		
కాలధర్మ=మరణము	99	401	దినము ఉపవసించువాడు	94	269
కాలనిర్వాస=గుగ్గిలము	49	105	కాలిక=సుంకము వనూలు		
కాలపరీ=కృష్ణతులసి	55	243	చేయువాడు	105	41
కాలపాతక=కలపాతకుడు	299	6	కాలికా=పరిమళము గల		
కాలపుచ్చ=జింక	67	58	ధూమి	42	32
కాలపూర=బటానీ	126	86	,, =ఒక జింక	298	5
కాలపూరక=,,	11	11	,, =గూనికనన్య	87	98
కాలభాగ=వీనుగని వెనుక			,, గుఱము దంతముల		
కాలిలో ఒక భాగము	110	156	వరుస	113	221
కాలమాలక=కృష్ణతులసి	55	243	,, =నెలకడ్డి	123	10
కాలమేషికా=ద్రాక్ష	60	361	,, =చిలుజీలకఱ్ఱ	130	168
కాలమేషీ=సోమలత	54	215	,, =రంగుమాయ	142	162
కాలరాత్రీ=పార్వతి	8	121	కాలిజ=గచ్చ	50	124
కాలవృన్దీ=పూసలగురువింద	59	358	,, =పుచ్చ	59	337
కాలశీనక=ఒక సంకరజాతి	74	49	కాలిజ్జీ=గుమడి	59	338

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
కాలినీ=అర్చి	20 79	కావేర=హంటి, పిప్పలి, మిరి	
,, =నాశనాశము	174	యలు	129 160
కాలినీ=యమున	156	కావేరీ=ఒకనది	156 55
కాలినీకరణ=బలరాముఁడు	4	కావ్య=కావ్యము	34 84
కాలీ=ఒక శివశక్తి	7	కాశ=దర్శ	68 453
,, =ఒక అగ్నిజిహ్వ	11	కాశకాకిట=దర్శలు పెరుగు	
,, =కాటుమబ్బు	25	పాలము	124 40
,, =వాసనగలభూమి	42	కాశకాకిన=	124 40
,, =వంగ	53	207 కాశి=ఒక దేశము	38 79
,, =సర్పదంష్ట్ర	55	253 ,, =దర్శ	63 453
,, =పిప్పలి	129	154 కాశికా=కాశీనగరము	159 13
,, =కోపముగలది	143	182 కాశీర=ఒక దేశము	37 53
కాలీచీ=యమనధ	12	72 ,, =తామరదుంప	130 176
కాలేయ=తాడి	59	302 కాశీరజ=కుంకుమ	132 233
,, =కొముపసుపు	62	426 కాశీరీ=వస	61 396
,, =ఒక మూలిక	171	307 కాశ్యప=మాంసము	181 212
కాలాక్షిణ=వరము	24	177 కాశ్యపసుతి=గరుడుఁడు	6 73
కాలాదక=యవద్వీపసము		కాశ్యపి=భూమి	35 8
దము	36	30 కాష=కణ్ణ	46 25
కాల్పిక=బౌపాసనాగ్నికల		కాష్ఠిక్షి=వద్రంగి	138 67
వాఁడు	89	145 కాషా=తోమిదిలి పలకాలము	21 105
కాల్పిక=ప్రాతఃకాలము	22	137 ,, =అవధి, ప్రాధాన్యము,	
కాల్పిక=కచోరము	54	234 దిక్కు	220 16
కావచిక=కవచధారుల		కాష్ఠాంబువాహినీ=దోన	155 30
గుంపు	186	21 కాష్ఠీ=చిన్న అరటి	59 349
కావాట=పూటుకణ్ణ	120	397 కాష్ఠీలా=బూరుగు	52 181
కావాతాయనికా=మూరు	162	75 ,, =అరటి	59 346

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కాష్ఠేంధన=చంటచెట్లకు	91 193	కిఞ్చిత్=ఎనిమిది పిడికిలులు	84 32
కాష్ఠరీ=నలచేలకట్ట	49 114	,, =కొంచెము	212 274
కాష్ఠర్థ=,,	49 114	,, =,,	288 21
కాసనుదీ=జ్వారము	183 253	కిఞ్చిలుక=వానపాము	153 118
కాసమర్దన=ఒక ఆఱుమూర	57 308	కిఞ్చిల=నాను	157 92
కాసర=దున్న	65 17	కిఞ్జ=ఒక దేవము	37 56
కాసార=కొలను	154 11	కిఞ్జల=కేసరము	157 90
కానూ=కుమారుని శక్తి	220 15	,, =ఆకాశము, కేసరము	239 62
,, =బుద్ధి, జ్ఞేదమాట,		కిట=ఒక సంకరవాతి	73 41
శక్తి	220 15	కిటి=పంది	65 12
కాహలా=బాకా	146 252	కిట్ట=చులుము	183 240
కింబదన్తి=ప్రవాదము	34 77	కిట్టిమ=ఉత్పన్నునిరు	154 6
కింశారు=బాణము	240 38	కిణ్ణ=బేతాళాసనము	101 442
కింశుక=మోదుగు	47 57	,, =దేహముపై ఏర్పడిన	
,, =గారజెట్టు	51 155	కాయ	122 434
,, =ఒకపాము	149 27	కిడిహీ=ఉత్తరేణి	54 229
కిక్కిదివి=పాలపిట్ట	28 57	,, =విష్ణుకాంతి	56 266
కిక్కిసాద=ఒక పాము	149 30	కిణ్ణ=పులియఁ బెట్టఁబడినది	140 100
కిఞ్చి=నక్క	68 77	,, =తెలికపిండి, పులియఁ	
కిక్కిర=దాసుఁడు	186 5	బెట్టఁబడినది	224 10
కిక్కిణీ=గజ్జలు	170 289	కితవ=ఉత్తమైత	51 152
కిక్కిరాట=ఒక ఆఱుమూర	60 378	,, =బొదగారఁడు	140 116
కిక్కిరాత=ఒక ఆఱుమూర	60 378	కిదిర=పొన్న	50 140
కిజ్జిర=ఒక వాద్యము	146 257	కినాటక=చెట్టునాళము	46 27
,, =నక్క, కపాలాయుధము	240 48	కిన్నర=దేవతావిశేషము	15 5
కిఞ్చన=కొంచెము	288 24	కిన్నరీ=చందాలపీణ	146 255
		కిన్నరేశ్వర=కుబేరుఁడు	13 110

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కిమ్=ఏది?	276	32	కిల=ప్రసిద్ధిని, సంభావనను
,, =ప్రశ్నను, నిందను, చాదమును తెల్పు			తెల్పునది 285 38
నది	284	6	కిలాట=చూ. తిలాట 301 7
,, =లేక	287	8	కిలాస=మచ్చగలది 218 287
కిమిలా=పిల్లలతల్లి	174	40	కిలాసఘ్న=దోస 58 328
కిము=లేక	287	3	కిలాసిన్=పాడలుకలది 185 292
కిముత=,,	287	3	కిలికిఞ్చిత=ఒకశృంగారచేష్ట 143 187
,, =ఎక్కువ	287	7	కిలిఞ్చ=చాప 172 331
కిమ్మచాన=లోభి	205	117	కిల్బిప=పాపము, తప్పు 274 81
కిమ్మాక=ఒక చెట్టు	51	160	కిత్తి=ఏనుగుతోఁగమీఁది
కిమ్మరుప=కిన్నరులు	15	5	భాగము 110 160
,, =హేమకూటము	35	12	కిశాలినీ=కుబేరుఁడు 13 114
కియూదేత్రికా=ప్రాధి	96	332	కిశోర=గుఱిపుపిల్ల 112 218
కియూహ=ఎఱుగుటము	112	201	కిష్కు=ఇరువది నాలుగు అంగు
కిరణ=నూర్మకిరణము	18	32	శములు 89 107
కిరాత=ఒక సంకరజాతి	75	92	,, =నలువదిరెండు అంగు
,, =కొంచెము, పొట్టిది, పల్చనిది	201	10	శముల 39 112
కిరాతజ=ఒక చందనము	182	227	,, =పండ్లెండు లేక ఇరు వది నాలుగు అంగుశ
కిరి=పంది	65	12	ములు 231 37
,, =ధనుస్సుచివర	118	365	కిసల=చిగురు 46 34
కిరిభ=చిన్నపన్నలుకలది	201	18	కిసలయ=,, 46 34
కిరీట=కిరీటము	169	270	కిసిట్టక=ఒక కంచరగాడిద 113 217
కిరీటిన్=ఏనుగుదంతము			కికట=మగధదేశము 37 62
మొదలు	110	144	కికస=చిన్న పురుగు 151 78
కిరీర=చిత్రవర్ణము	197	45	,, =ఎముక 182 216
			కిచక=తెగురు 62 430

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
కీట=పురుగు	151 77	కీలుమ=ఒక సంకరజాతి	73 28
కీన=మాంసము	181 213	కీశ=కోతి	68 78
కీనాశ=యముఁడు	11 69	క=భూమి	35 2
,, =ఆకుపచ్చ, పసుపు కలిసినది	197 41	,, =కొంచెము, నింద, పాప ములను తెల్పునది	284 6
,, =రాక్షసుఁడు, యముఁ డు, లోభి, కృషీ వలుఁడు	258 45	కుకర=వంకర చెయ్యికల వాఁడు	202 28
కీర=చిలుక	28 50	కుకుడ=కుక్క గొడుగు	57 304
,, =కాశీరము	37 54	కుకున్దర=కటినిమ్మ భాగము	178 130
కీర్ణ=త్రవ్విన యూట	154 14	కుకుల=హాక నిప్పు, కట్టి ముక్కలతో పూడ్చు	
కీర్ణజల=,,	154 15	కుడిన గోయి	258 48
కీర్ణి=చల్లుట, హింసించుట	220 12	కుక్కుట=కోడి	27 25
కీర్ణి=కీర్ణి	34 72	,, =ఒకపక్షి	28 63
,, =బురద, కీర్ణి	220 12	,, =నెమిలి	29 80
కీర్ణి=కాటుకపిట్ట	28 48	,, =ఒక ఆకుమార	57 298
కీల=జ్వాల	11 57	,, =ఒక సంకరజాతి	73 46
,, =చీల	111 170	,, =,,	79 190
,, =,,	114 262	,, =,,	80 191
,, =చీల, రుద్రుఁడు, మోచేయి, జ్వాల, బాహువు	231 38	,, =పక్షవాతము	184 267
కీలక=పుండు	183 245	కుక్కుటధ్వజ=కుమార స్వామి	7 113
కీలా=జ్వాల	11 57	కుక్కుటాక్ష=పుచ్చకాయ	59 336
కీలాల=రక్తము, నీరు	250 14	కుక్కుటి=వంచన	99 391
కీలిత=కట్టబడినది	206 133	కుక్కుర=కుక్క	70 137
కీలిన్=భూమి	35 7		

పదమ్.	పుష్పమ్. పం.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం.
కుక్కర=ఒక సువాసనగల		కుట=ఉప్పు	182 237
ఆకు	130 183	,, =కుండ	168 116
కుక్షిక=పాట	178 188	కుటచ=అంకుడు చెట్టు	51 145
కుక్షి కూజిత=పాటలో గుట్టు		కుటజ=	51 145
మనుట	31 16	కుటన్నట=పెద్దమాని చెట్టు	50 185
కుక్షింభరి=పాటనింపుకొను		,, =కుంగము సె	61 402
వాడు	205 100	కుటపురి=ఒక పక్షి	28 68
కుక్ష్యగ్ని=జల రాగ్ని	10 41	కుటరు=చిన్న సింహము	65 4
కుక్కుర=ఒక సంకరజాతి	75 86	కుటి=ఇనుము	43 67
కుక్కును=కుంకము	182 231	,, =ఇల్లు, వక్రము	232 47
కుక్షిణీ=చండాలవీణ	146 256	,, =గుడిసె	291 51
కుచ=ససములు	178 135	కుటిల=వక్రము	211 247
కుచస్క=చెడచందనము	182 228	,, =వంకరగా	291 47
,, =	132 230	కుటీ=గుడిసె	161 54
కుచర=దురాదుడు	205 96	,, =	291 51
కుచారు=ఒక జింక	67 58	కుటీర=	161 54
కుజ=కుజుడు	19 62	,, =ఎండ్రి	240 39
,, =ఒక దేశము	37 57	కుటుమ్ప=కుటుంబము	177 101
,, =చెట్టు	45 9	కుటుమ్పవ్యాప్తత=గృహ	
కుక్షికా=తాళము	162 97	కార్యాసక్తుడు	205 104
కుక్షిత=వక్రము	211 246	కుటుమ్పికా=మలె	60 374
కుక్షి=పాద	41 19	కుటుమ్పినీ=ఇల్లాలు	174 41
,, =, , , దవుడ	231 46	కుట నీ=బావ	117 327
కుక్షివా=పెద్ద ఆటపు	38 53	కుటమిత=ఒక శృంగారచేష్ట	143 190
కుక్షర=వినుగు	109 121	కుటార=కొండ	41 2
కుక్షిల=గండి	165 168	కుటిని=నేత్య	175 49
కుక్షికా=ఒక వాద్యము	147 270	కుటిమ=కట్టడపు నేల	161 68
కుట=ఒక సంకరజాతి	73 25	కుటీర=కొండ	41 2

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
కుటల = మొగ్గ	46 38	కుణ్ణోలక = కలటాపుత్రుడు	77 121
,, = అరసూచ్యాసనము	100 430	కుణ్ణాన్య = గాచెలో ధాన్యము	
కుఠ = చెట్టు	45 9	కులవాడు	86 82
కుఠరుణా = ఒక చెట్టు	56 275	కుణ్ణి = ధాన్యపుదంపుడు	161 50
కుఠార = కవ్వపురాట	138 68	కుణల = ఒక క తి	117 325
,, = గొడలి	159 71	,, = కండలము	169 269
కుఠేరక = తెల్ల గగ్గర	54 236	కుణ్ణిన్ = పాము	148 10
కుడ = కుచేరుడు	18 115	,, = ఒక జింక, పాము,	
కుడజ = పొద	41 19	కుండలధారి	259 49
కుడప = రెండు ప్రస్థములు	190 105	కుణ్ణి = గుడ్డిచ	55 262
కుడుమ్మిక్ = గృహయజమా		కుణ్ణికా = కండ	93 247
నుడు	123 14	కుణ్ణిన్ = గుఱము	111 180
కుడుమ్మినీ = ఇల్లాలు	174 41	కుణ్ణిన్ = ఒక పక్షి	28 51
కుడ్య = గోడ	161 73	,, = బల్లి	150 61
కుడ్యమత్స్య = బల్లి	150 61	కుఠను = కుచేరుడు	13 110
కుణ = కాకి	27 30	కుఠప = వాద్యములు, వాదకు	
కుణప = శవము	122 431	లును	147 279
,, = చీము	182 236	,, = మేనల్లుడు, నూర్వ	
కుణి = కంద	52 170	డు, బ్రాహ్మణుడు,	
,, = సొట్టచేయికల		అగ్ని, అతిథి, ఎదు,	
వాడు	202 28	దినములో నొకభా	
కుణ్ణ = మందుడు	207 147	గము, నువ్వులు,	
కుణ్ణ = కలటాపుత్రుడు	77 120	కంబళి, దర్భ	259 58
,, = హోమకుండము	92 218	కుఠపవిన్యాస = వాద్యవిన్యా	
,, = గంజి	165 162	సము	147 279
,, = కండ, హోమకుం		కుతుప = తోలుబుడ్డి	163 120
డము	224 9	కుతూ = ,,	163 120

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
వత్సాహల=ఉత్సాహము	98 378	వన్దాల=చిత్రకబల్ల	125 57
వత్సఫలా=ఒక గోధుమ	128 120	వనిల=అడవి	45 2
వత్స=యన్నె అంగుళముల		వనోపరాల=మదనపువాసన	200 105
వాడవుకలది	39 110	వన్నాన=హానుకుండము	250 15
వత్సనా=నింద	33 66	వపూయ=నీచము	207 151
వత్స=,,	99 386	వప్య=చెడలోహము	129 147
వత్సిత=నింద్యుడు	207 150	,, =ఒక ఉప్పు	133 244
వత్సితా=నింద్యులుగు కన్య	87 99	వప్యప్రస్థ=మప్పదియారు	
వథ=దర్శనము	68 454	పలములు	190 106
,, =ఒక సంకరజాతి	73 45	వప్యమాప=ఏడుగింజలు	189 87
,, =చిత్రాగునము	172 381	వప్యకాలా=లోహకాల	160 41
వదర=గుఱము	111 181	వచేర=వచేరుడు	13 110
వదానవ=వటివేరు	64 468	,, =పాలచెట్టు	281 6
వధాన్య=కోద్రవము	128 125	వచేరాక్షి=ఒక తీగ	52 179
వధ్ర=కోండ	41 8	వబక=మరుగుజ్జు	201 21
వనటి=ఎఱుపాపాణము	41 21	వబా=మరుగుజ్జుకన్య	87 98
,, =,,	42 34	వమార=వమారస్వామి	7 108
వనాలికా=పక్షికాల	160 41	,, =రాజవమారుడు	105 39
వనాశక=గోరింట	55 251	,, =నాటకములోని	
వస్త=బల్లెము	117 380	యవరాజు	144 210
వస్తల=ఒక దేశము	37 65	,, =బాలుడు	201 8
,, =,,	38 79	,, =వమారస్వామి, బా	
,, =బొట్టు	181 195	లుడు, ఒక చెట్టు,	
వస్త=ఏలకి	130 174	గుఱముల కాపరి, యవ	
వస్త=ఒకనిధి	14 121	రాజు, జింక, ఒక	
,, =మల్లె	60 382	ద్వీపము	259 56
,, =పోగారు	137 36	,, =మల్లుఖరుద్రాక్ష	281 2

పదమ్.	పుష్టమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్.	పంక్తి.
కమారీ=జంబూద్వీపము	35	19	కమ్మకార=కమరి	72	9
,, =ఆతిము కలత	60	375	,, = ,,	77	134
,, =ఒక తెల్లజింక	67	52	,, = ,,	133	53
,, =కొత్తిమిరి	127	99	కమ్మకారీ=మెలతు త్తపు		
,, =కన్య	173	12	రాయి	44	87
కమాలక=సోవీర దేశము	37	55	కమ్మధారికా=దాసి	175	51
కముఖ=పంది	65	11	కమ్మఫల=నాగ కేసరము	51	164
కముద్=తెల్ల కలువ	157	82	కమ్మయోని=ఆగస్త్యుడు	95	302
,, =వెండి	281	12	కమ్మకాలా=కమరిగుడిసె	160	45
కముద=ఒక దిగ్గజము	17	15	కమ్మి=కుండ	163	110
,, =తెల్లకలువ	157	81	కమ్మికో=వీరుగు	109	119
కముదరాధానవ=చంద్రుడు	19	49	కమ్మికో=మొసలి	152	105
కముదా=నల్ల జీలకఱ్ఱ	49	115	కమ్మి=నల్లజీలకఱ్ఱ	49	116
,, =నల్లజీలకఱ్ఱ	49	116	,, =నాచు	157	92
కముదిసి=కలువతీగ	157	88	కమ్మిసన=పాము	149	23
కముద్వత్=తామరలుకలది	38	86	కమ్మిర=మొసలి	152	105
కముద్వతీ=కముదిని	157	88	కమ్మిరి మత్తీ కా=మొసలి		
కముద్వతీశత్రు=సూర్యుడు	18	23	యీరగ	29	91
కమ్మా=యాగ కాల ఆవరణ	91	210	కమ్మిల=చొంగ	240	39
కమ్మ=కడవ	163	116	కమ్మెట్టాఖలక=గుగ్గిలము	49	107
,, =విటుడు	176	77	కరద=జింక	66	27
,, =పచ్చకానుల	184	264	,, =కొఱతి	68	79
,, =రెండు చతుష్కములు	190	112	కరణ=గోరింట	60	380
,, =వీరుగుకుంభస్థలము	215	35	,, =వరిబీజము	183	262
,, =ఒక రాశి	282	29	,, =చేప	240	38
కమ్మకరారి=రాముడు	4	41	కరణక=గోరింట	60	376
			కరణి=అడవిగొట్టె	28	67

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
కుర్రీ=గొట్టె	70 129	కులసాలికా=పత్నివ్రత	173 14
కురవక = గోరింట	50 121	కులస్త్రీ = ,,	173 14
,, = తెల్ల ,,	50 122	కులసక = ఉలవలు	126 94
,, = ఒక ,,	60 377	,, = ఒక పాము	149 23
,, = పట్ట ,,	60 379	కులాయ = గూడు	80 98
,, పచ్చ ,,	60 381	,, = ఇల్లు	280 71
కురిన్ = పరిపేత	86 85	కులాల = కుమరి	138 53
కురీర = తామిర	250 15	కులాలకుక్కట = నీటికోడి	27 41
కురు = పుర హితుడు	89 155	కులాలికా = మైలతు తము	44 87
కురుకుక్కా = సంభాషణ	32 45	కులిక = ఏబది అంగుళముల	
కురుల = నుదుటినుడి	181 197	కుణము	119 369
కురువర్ = ఉత్తరకురుదేశము	35 18	,, = మేస్త్రీ	136 14
కురువిన్ = కెంపు	44 80	కులిక్కాటి = మినుము	125 70
,, = పాదరసము	44 89	కులిశ = వజ్రాయుధము	10 25
,, = పాదరసము, మున్న	266 41	కులీ = వంగ	53 207
కురువిన్ = బంగారుపలము	190 104	,, = వదినె (భార్య	
కురువేత్త = ప్రేము	56 265	అక్క)	175 55
కుర్దన్ = ఆట	143 174	కులీన = ఉత్తమాశ్వము	111 187
కుల = దేవతలనుకొల్పుట	168 230	,, = ఆభరణము	206 121
,, = వంశము	177 98	కులీనస = నీరు	154 2
,, = జాతిసమూహము	186 11	కులీమక = ఆడవిపెసర	126 75
,, = తిలకపరిమళము	200 107	కులీర = ఎండి	151 92
కులక = కాకితుమ	49 102	,, = ఒక రాశి	282 28
కులకాలక = ఒక దేశము	37 67	కులులికా = మైలతు తము	44 87
కులచర = ఒక పశువు	67 67	,, = ఉలవలు	127 95
కులజ = ఆభరణము	206 121	కులూష = ఒక మాణిక్యము	44 80
కులటా = అంకుటాలు	173 18	,, = ఒక యవ	127 105

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కి.
పశీలన=గంతులువేయు		కుహక=మోసము	105 25
వాఁడు	80 195	,, =వంచకుఁడు	202 45
,, =నలుఁడు	141 128	,, =దోపి	254 19
కుశేతయ=తామర	157 75	కుహన=ఎలుక, వంచన, ఈర్ష్యా	
కుహక=ఆగ్ని, నూర్మ్యుఁడు	240 42	కువు	258 46
కుపిన్=పినుఁగు	109 123	కుహర=రంధ్రము	148 4
కుప్త=కోపము	181 197	,, =గుహ, రంధ్రము	250 14
,, =విషము	150 49	కుహలి=తాంబూలము	87 117
,, =కుప్తహోగము	183 248	కుహిళ=హాగమంచు	25 19
,, =ఒక ఓవధి, కుప్త		కుహలా=ఒక అమావాస్య	22 142
హోగము	281 46	కుహేడి=హాగమంచు	25 19
కుప్తమద్=ఒక ప్రత్తి	53 198	కుహేలి=,,	25 19
కుసట=ఒక దేశము	33 80	కుహ్యరీ=భూమి	35 8
కుసీద=అసులవృక్షులు	123 8	కుజన=అజపు	31 5
,, =నడ్డి, వడ్డివ్యాపార		కుజిత=,,	31 5
సుఁడు	259 64	కుట=శిఖరము	41 15
కుసీదిక=,,	123 15	,, =విరిగినకొములుకలని	69 111
కుసుమ=పూవు	46 35	,, =తాళుచెక్కువాఁడు	80 198
కుసుమచ్ఛద=పూవులేకు	157 89	,, =మోసము	99 390
కుసుమాశ్లాస=ఇత్తడిచిలుము	44 85	,, =బాణము	119 367
కుసుమిత=పూచినది	45 16	,, =తాళుచెక్కువాఁడు	137 44
కుసుమృ=కుంకుమపువ్వు	130 182	,, =చేనికప్ప	186 6
,, =కొయ్యచెంబు,		,, =సమూహము, భ్రాంతి,	
కుంకుమ	259 50	పాపము, శిఖరము,	
కుమాల=గాదె	164 128	బాణము, సుతి, అస	
కుసుమృరీ=కొత్తిమిరి	127 98	త్యము, నాగలి, కొయ్య,	
కుసుమృరు=,,	127 101	వంచన, జింక, వల	231

పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.
కృచ్ఛిక=ప్రాజాపత్య			కృతాస్త్ర=యముఁడు	11	69
కృతము	94	272	,, =విధి, అదృష్టము,		
కృచ్ఛాత్తికృచ్ఛ=,,	94	275	యముఁడు, అదృష్టము		
కృచ్ఛాత్తికృచ్ఛక=ఒక			లేని పని	240	82
కృతము	94	282	కృతారు=ఒకజింక	67	54
కృత=కృతయుగము	24	182	కృతాలక=కివుని సేవకుఁడు	7	104
,, =హోమము	91	195	కృతాస్త్ర=అస్త్ర నిపుఁడు	116	297
,, =సేవకుఁడు	136	7	కృతి=చదరము	189	72
,, =పాచిక వేయుట	141	123	కృతిన్=తీగ మోదుగు	47	58
,, =కృతయుగము, పాచిక			,, =నిపుఁడు	202	37
వేయుట, తృప్తి చేయఁ			కృతోద్వాహ=పరిణీతుఁడు	83	16
బడినది	231	41	కృత=చేదించఁబడినది	209	203
కృతకృత్య=నిపుఁడు	202	38	కృత్తి=కృష్ణాజినము	84	42
కృతకోటికవి=చాలధూతి	95	308	,, =తోలుబుడి	163	120
కృతజ్ఞ=కుక్క	70	139	,, =చరము	181	206
కృతపుష్పక=ఆయుధము			కృత్తికా=ఒక నక్షత్రము	20	85
లుఁడు	116	297	కృత్తికాపిష్ఠర=దుష్టాత్మము	112	196
కృతభీ=తెల్లకప్ప	152	97	కృత్తివాసన్=కివుఁడు	6	82
కృతమాల=ఒక వృక్షము	49	97	కృత్య=ఫలము	102	472
,, =ఒక జింక	57	56	,, =ఒక దేవత, వ్యాపా		
కృతమాలక=గుడ్లగుబ	27	45	రము, కోపము	231	40
,, =కోమము	131	211	,, =ఒక శక్తి	292	65
కృతముఖ=నిపుఁడు	202	38	కృత్తిమ=కంచు	43	56
కృత వేధన=చీర	58	318	,, =ధూపము	132	220
,, =పొట	58	319	,, =ఒక పరిమళ ద్రవ్యము	132	222
కృతహస్త=శిక్షితుఁడు	116	296	,, =ఉప్పు	133	247.
కృతహస్త=హోమమనువు	91	194			

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
కృత్రిమాచారీ=ఆజాభిమా			కృష్ణక=మన్నుబడినది	124	48
కృత్రిమము	28	151	కృష్ణి=తెలిపైనవాడు,		
కృత్స్న=సమ సము	208	171	దున్నుట	232	48
కృష్ణ=చూడు-కృష్ణ	298	9	కృష్ణ=విష్ణువు	4	29
కృష్ణణ=లాభ	205	117	,, =ఒక ఆవతారము	5	49
కృష్ణా=దయ	99	388	,, =కృష్ణపాక ఫలము	51	165
కృష్ణాణ=కృత్రి	117	317	,, =నల్లనిది	196	21
కృష్ణాణి=చాప	139	74	,, =నలుపు, తృణవిశే		
కృష్ణీట=కడుపు, నీరు	250	16	షము, కలియుగము,		
కృష్ణీటయోని=ఆగ్ని	10	32	మూర్తుడు, కాకి, శో		
కృమి=ఒక సంకరజాతి	74	66	కీల, వ్యాసుడు,		
,, =సాలెపురుగు	150	68	కృష్ణపక్షము, ఆరు		
కృమికోశ=పట్టుబట్ట	168	235	నుడు, ప్రచారి, సిగ్గ		
కృమిజ=ఆగరు	131	213	ము, పాపము, ఇనుము	231	28
కృవీ=కత్తెర	138	52	కృష్ణకాక=మాలకాకి	27	34
కృక=కేతువు	20	73	కృష్ణకోహల=జూదరి	140	116
,, =వేడి	196	14	కృష్ణదైవపాయన=వ్యాసు		
,, =ఒక్కచిక్కిన	201	10	డు	5	68
కృశాను=ఆగ్ని	10	34	కృష్ణభూమి=పొంగరంగు	197	25
కృశానురేతన్=శివుడు	6	90	,, =పచ్చనిది, నల్లనిది,		
కృశాశ్చిన్=నలుగుడు	141	126	పసుపు, నలుపు	197	4
కృష్ణక=నాగలి	125	55	కృష్ణనవామ్బుడ=కాటుమమ్బు	25	
,, =నాగలి, దున్నుట	259	62	కృష్ణపాక=ఒకచెట్టు	51	16
కృష్ణి=వ్యవసాయము	123	5	కృష్ణపాక ఫల ,,	51	16
కృష్ణీవల=ఒక చారుడు	106	54	కృష్ణపిఠల=నలుపు, కపిల		
,, =వ్యవసాయము			వర్ణము కలిసినది	197	4
చేయువాడు	123	14			

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
కృష్ణపీత=పసుపు, నలుపు		కృష్ణాయన=ఇనుము	48 65
కలిసినది	197 44	కృష్ణికా=ద్రాక్ష	60 361
కృష్ణఫల=ఒక చెట్టు	51 165	కృష్ణర=ఉడుము	51 155
కృష్ణఫలపాక=,,	51 165	,, =నాచు	157 93
కృష్ణఫలా=ఒకలత	54 215	,, =నూకలు, బియ్యము,	
కృష్ణభగినీ=పార్వతి	8 124	పప్సా కలిసినది	165 168
కృష్ణభూమి=నల్ల లేగ డధూమి	38 89	కేకర=ఒరచూపు	202 25
కృష్ణశ్రేణి=కటుకతొహిణి	130 172	కేకా=నెమిలియలుపు	29 77
కృష్ణర కనీత=నలుపు, ఎఱుపు		కేకాలి=నెమిలి	29 75
తెలుపు కలిసినది	198 49	కేకిన్=,,	29 73
కృష్ణలా=పూసలగురువింద	59 357	కేణికా=దేరా	162 249
కృష్ణలోహిత=ఒకరంగు	197 42	కేణుక=కప్ప	152 94
కృష్ణవర్ణ=ఒక నెనగ	126 85	కేతక=మొగలి	63 445
కృష్ణవర్ణ=ఒక నది	156 57	కేతన=ఒక విల్లు	118 351
కృష్ణవర్త్రన్=ఆగ్ని	10 27	కేతన=ఇల్లు	160 38
కృష్ణవిషాణా=దుప్పి కొమ్ము	92 217	,, =జెండా, విల్లు, మంత్ర	
కృష్ణవృక్ష=ఉలవలు	126 94	నము	251 24
కృష్ణవృక్ష=ఒక తీగ	52 179	కేతర=ఇల్లు	160 38
,, =మాష పర్ణి	272 29	కేతు=కేతువు	20 73
కృష్ణవృక్షి కా=నల్ల జీలకఱ్ఱ	49 114	,, =చిన్నము, తెగిన	
కృష్ణకాలి=నల్ల ధాన్యము	125 65	చుక్క, జెండా	215 31
కృష్ణశిమి=నల్ల చిక్కుడు	126 98	,, =కిరణము	270 119
కృష్ణశృంగ=దున్న	65 17	కేతుమాల=ఒక దేశము	35 14
కృష్ణస్ర=త్రాచుపాము	149 23, 25	కేదర=పాలము	124 34
కృష్ణసార=ఒక జింక	66 23	కేదార=,,	124 34
కృష్ణస్వపు=పార్వతి	8 124	కేనిపాత=తెడు	155 32
కృష్ణజిన=మృగ చర్మము	84 42	కేయూర=భుజకీర్తి	170 286

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
కేరల=ఒక దేశము	37	67 కేశవాయుధ=చక్రము	115 268
కేలక=కత్తిపెని, త్రాటిపెని, కణ్ణపెని నాట్యము చేయు వాడు	141	128 కేశహస్త=కేశపాశము	187 35
కేలి=ఆట	143	175 కేశిక=శిఖిగల వాడు	201 16
కేలికీల=శివుని హాస్యగాడు	7	102 కేశికా=ఒకలత	56 274
,, =తోడి ఆటగాడు	105	175 కేశిన్=శిఖిగల వాడు	201 16
,, =విదూషకుడు	141	102 కేశిన్=కడిల చెట్టు	54 232
కేలివఘ్నేశా=భార్యచెల్లెలు	175	34 కేశి=జుట్టుముడి	181 203
కేలిసహాయక=తోడి ఆట గాడు	105	188 కేశర=వెంకటాచలము	41 10
కేవల=నిశ్చయము, ఏకము, సమస్తము	259	56 కేశర=ఒకపరిమళద్రవ్యము	47 52
కేవలన్=జనుడు	6	,, =కింజల్కము	157 90
కేశ=జుట్టు	181	33 ,, =బట్ట ఆంచు	169 263
,, =బరిష్ట	281	,, =జూలు	259 60
కేశకార=గుఱ్ఱముజూలు కత్తి రించువాడు	113	51 కేశరా=ప్రతి	53 197
కేశకూట=కేశపాశము	181	70 కేశరిన్=దబ్బ	47 65
కేశఘ్న=జుట్టు ఊడిపోవుట	188	194 ,, =గుఱ్ఱము, సింహము	240 42
కేశపక్ష=కేశపాశము	188	22 కైకనేయ=రాక్షసుడు	12 81
కేశపదతి=పాపట	181	234 కైటభారి=విష్ణువు	4 30
కేశపాశ=కేశసమూహము	187	199 కైటభి=పార్వతి	8 123
కేశపాశి=శిఖి	181	251 కైడర్య=గోరింట	49 99
కేశవ=విష్ణువు	4	85 ,, =నల్లజీలకఱ్ఱ	49 116
,, =జుట్టుగల వాడు	201	200 కైడర్యద్వేషిన్=వేదప	51 149
కేశవప్రియ=వెంకటాచలము	41	35 కైతవ=మోసము, జూదము	250 16
		203 కైదారక=పాలములు	187 23
		28 కైదారిక=	,, 187 23
		16 కైదార్య=	,, 187 23
		10 కైరవ=ఒక తెల్ల కలువ	157 82

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కైరాతీ=బాణము పైకి		కోట=ప్రధానము, మూల,	
పోవుట	120	ఎదురు	220 21
కైలాస=ఒక పర్వతము	41	కోటికా=నలకప్పు	152 97
కైలాససాధ=కుబేరుడు	13	కోటివర=దేవీకొట్టము	159 18
కైవర్త=ఒక సంకరజాతి	74	కోటిశ=సుతి	125 58
,, =జేటకాడు	79	కోటి=వింటిచివలు	118 355
,, =బాలి	139	కోటిర=కిరోధూషణము	169 270
కైవర్తము సక=తుంగము సె	61	కోట్టివీ=నిగంబరస్త్రీ	173 19
కైవల్య=మోక్షము	102	కోర=కుప్పు	183 248
కైశిక=కేశపాళము	187	కోణ=శని	20 70
కైశిక=ఒక వృత్తి	144	,, =గొల్ల వానికట్ట	138 57
కైశ్య=కేశపాళము	187	,, =గొల్లకట్ట	147 271
కోక=ఒక హంస	26	,, =మూల	163 103
,, =తోడేలు	65	,, =ధ్వని, మూల, బోలు	
కోకనద=ఎఱ్ఱతామర	157	కట్ట	215 32
,, =ఎఱ్ఱ కలువ	157	కోణ ప్రతిగాహిన్=మూలము	162 81
కోకహిత=పగలు	21	కోణేపిశాచిక=ఇంటికప్పు	152 95
కోకాహ=తెల్లగుఱ్ఱము	112	కోణ్ణ=గుడ్డగూబ	27 43
కోకిల=కోకిల	28	కోతనా=వర్షమునిచ్చు నూర్య	
,, =గొఱవి	240	కిరణము	18 37
కోకిలాక్ష=గొలిమిడిచెట్టు	53	కోదణ్ణ=విల్లు	118 344
కోకున=ఒక రొట్టె	164	,, =,,	118 345
కోకురాహ=ఒకగుఱ్ఱము	112	,, =,, , వేదురు, విలు	
కోటర=చెట్టుతోట	46	కాడు	251 23
కోటి=కోణము	163	కోద్యజ్ఞ=ఒక మృగము	67 68
,, =ఒక సంఖ్య	188	కోద్రజ=అటక	161 63
,, =,,	188	కోద్రవ=అగ్ని	127 107

పదము.	పుష్పము.	పం. కీ.	పదము.	పుష్పము.	పం. కీ.
కోప=కోపము	98	366	కోలా=చూడు-కోల	231	33
కోపన=కోపి	203	64	కోలాక=భీతుఁడు	202	42
కోమల=మృదువు	196	10	కోలాజ్గక=వెలుగుబంటివంటి		
కోయిష్టి=ఒకజాతి కొంగ	27	40	జంతువు	67	66
కోరక=మొగ	46	38	కోలాహల=క-అలజడి	33	53
కోరణ=ధ్వని	31	4	కోలి=చేఁగు	52	174
కోరమాషక=ఆకు	127	107	,, =,,	291	52
కోరాశ్రి=వీలకి	180	175	కోలిణ=గాడిద	70	132
కోల=శని	20	71	కోవిడ=పండితుఁడు	102	467
కోల=కొంటి, పిప్పలి, మిరి			కోవిదార=ఎఱ్ఱ కాంచనము	48	94
యాలు	129	161	కోశ=గుడ్డు	30	99
,, =ఎనిమిదిమాషములు	190	96	,, =ఒక రాజ్యాంగము	104	5
,, =కారము, పులుపు,			,, =నిధి	107	87
ఉష్ణ కలిసినది	198	68	,, =క తియ్యెరలు	118	336
,, =మలగంధము	200	109	,, =వెండి, బంగార		
కోల=పంటి	202	28	ములు	129	148
,, =కుంటి, ఓడ, పంది,			,, =మేధ్యము	178	121
ఆయుధము, పిప్పలి,			,, =వృషణము	178	126
చేఁగు, తక్కులము,			,, =వికసించుట, శాస్త్ర		
సాంటి, పిప్పలి, మిరి			ము, నిధి, ఇల్లు,		
యాలు, అరకర్షకము	231	32, 33	దేహము, గుహ్యవ		
కోలక=తక్కులము	131	210	యవము, అండము,		
,, =ఒక పాము	149	35	కప్ప, గుడ్డు, గ్రం		
కోలదల=శంఖనఖము	131	202	థము, క తియ్యెర,		
కోలమ్మక=వీణాదండము	145	239	దేవత్వము	231	30
కోలవల్లి=వీణుఁగుపిప్పలి	129	155	కోశఫల=తక్కులము	131	211
కోలా=ఒక మిరియము	129	162	,, =బాజికాయ	131	212

పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
కొశఘా=వీర	58 316	కాటతత్త=స్వతంత్రుడగు	
,, =చేదుపాట	58 321	వడ్డంగి	138 68
,, =ఒక పుచ్చ	58 322	కాటిక=మాంసవిశ్రేత	139 73
కొశాతత్త=వీర	58 317	కాటిల్య=విష్ణుగుప్తుడు	96 317
కొశికా=తేతమొగ్గ	46 33	కాతుక=ఉత్సాహము	98 373
,, =కాంగు	163 113	,, =విషయాభోగము, కంక	
కొష్టి కా=ఒక తీగ	61 391	ణము, కుతూహలము,	
కొష్ట=ధనము, మలకొశము,		కొరిక, ప్రసిద్ధము,	
నాదె, నట్టిలు, సలము	231 44	మంగళము	250 20
కొష్టకారీ=ఒకజాతి మిడుత	29 93	కాతూల=ఆడుబిడ్డ మగఁడు	176 75
కాష్ట=గోరుబెచ్చన	196 18	కాతూహల=కుతూహలము	98 374
కొసల=ఒక దేశము	38 74	కాద్ర వీణ=ఆశ్వుపండు	
,, = ,,	38 79	భూమి	124 97
,, =విలు	118 347	కాన్యతిక=దురారుడు	202 44
,, =చిత్రవర్ణము	197 28	కాన్తిక=బల్లెముపట్టుకొన్న	
కొసలాననిని=ఆయోధ్య	159 10	వాఁడు	116 287
కొహం=ఒక శుతి	33 54	కాస్తీ=ఒక పరిమళద్రవ్యము	130 189
,, =ఒక సంకరజాతి	73 35	కాస్తీన=గోచి	169 257
కొహలీ=వాచాలయగు కన్య	87 97	,, =దుష్కార్యము,	
కాక్కుట=బాధ	89 384	గుహ్యోపయవము	251 26
,, =మాయావి	203 48	కాబేరీ=ఉత్తరదిక్కు	17 10
కాక్కుటిక=యాచన	84 33	కామారీ=ఒక మాతృక	8 129
,, =మూరదృష్టిలేనివాఁడు,		కాముద=కాంతము	24 171
వంచకుఁడు	275 12	కాముదీ=వెన్నెల	19 56
కాక్షేయక=కత్తి	117 318	కామోదకీ=విష్ణుగద	4 35
కాట=మంత్ర, దేవనాగుల		కామ్మ=పది వీడ్గనాటి	
నెఱుంగని యాజక, యజ		నెయ్యి	134 275
మాసులు	89 160		

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
కారక వ్యాపకము 33	55	క క చ = నలుబది రెండు అంగుళములు	39 112
కాలవల్య = మనులకు తృప్తి		శములు	139 72
నిచ్చు తర్పణము 168	230	,, = అంపము	39 106
కాలటి నేయ = సన్నా వ్రసినీ		క క చి క = పది అంగుళములు	215 27
పుత్రుడు 176	88	క కు = నిశ్చయము, యాగము	3 7
కాల లేయ = జారిజీపుత్రుడు 176	87	క కు భుజ్ = కేవల	10 45
,, = సన్నా వ్రసినీ		క క్ష్య = యాగాగ్ని	183 254
పుత్రుడు 176	88	క క్ష = ఊపిరి ఆదక	31 19
కాల లేయ = జారిజీపుత్రుడు 176	87	పావులు	250 12
కాలీన = జూదము, అభిజాత్యము, నింద	251	క న్దన = యుద్ధమున అతిపు	143 173
కాలేయక = కుక్క 70	140	,, = అతిపు, ధ్వని	128 137
,, = అభిజాతుడు 206	121	క నిత = వీడ్పు	92 225
కాశ = కుశస్థి 159	12	క పుక = కొనుట	92 226
కాశిక = క్రొవ్వు 182	219	క మ = విధి	150 62
,, = గుగిలము, గుడగుబ,		,, = పదతి	111 181
ఇంద్రుడు, విశ్వా		,, = ఎలుక	177 112
మిత్రుడు, పాము		క మణ = గుఱము	11 68
లను పట్టువాడు 240	33	,, = పాదము	70 133
కాశికీ = పార్వతి 272	28	క ముక = కొఱవి	75 89
కాశేయ = వట్టుబట్టు	235	,, = పోత	128 137
కాశీతకీ = లోపాముద్ర 95	305	క మేలక = ఒంటె	129 144
కాసల్యాననవర్తన 4	42	,, = ఒక సంకరజాతి	128 135
కానీద్య = సోమరితనము 97	355	క య = కొనుట	128 136
కాస్తుభ = కాస్తుభమణి 4	33	క య విక్రయక = వర్తకుడు	181 212
కాహోల = రాజు కావలెనను		క యిక = కొనువాడు	
కోరిక 98	364	క య్య = అనుజూపినది	
		క వ్య = మాంసము	

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్రి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్రి.
క్రవ్యాదో=క్ర శానాగ్ని	10	43 క్రియావత్=వ్యాపారి	207 147
,, =రాక్షసుఁడు	12	80 క్రిడా=ఆట	143 174
క్రవ్యాద=,,	12	80 ,, =వినోదము	143 175
క్రాకచిక=నలువది రెండు అంగు			
శములు	39	112 క్రిడాద్యూత=కోడిపండుము	
క్రాశ=ఊపిరి ఆడపండుట	183	254 మొదలైనవి	301 12
క్రాన్తి=ఎదిరింపు	193	31 క్రిజ్ఞ=క్రాంతపక్షి	28 62
క్రానుణక=వెలిగారము	133	259 క్రిభ=కోపము	97 366
క్రాయిక=కొనువాఁడు	128	135 క్రిధా=,,	97 366
క్రాసన=మార్దవము	196	2 క్రిష్ట=వీడ్చుచున్న వాఁడు	143 173
క్రిమి=లక్క	171	306 క్రూర=హాఁక	63 433
క్రిమిఘ్న=వాయువిదం		,, =ఎముక	182 216
గము	131	193 ,, =గట్టిది	196 9
క్రిమిజ=పట్టుబట్ట	163	233 ,, =వేడి	196 14
క్రిమిపర్వత=మట్టి	39	95 ,, =కూరము	203 47
క్రిమిర=తెలుపు ఎఱుపు		,, =బీదవాఁడు	206 119
కలినినది	198	49 ,, =భయంకరుఁడు, కోపి,	
క్రిమిరా=గుహలోనుండు			
జింక	67	52 దుర్గారూఁడు, కఠినుఁడు,	
క్రియా=చేతితాళము	146	246 వేడిది	228 8
,, =వ్యాపారము	192	18 కూరా=రేఁగు	52 174
,, =త్వ, నేర్చుకొనుట,		క్రణి=కొనుట	128 138
కప్పిపుచ్చుట, ఉపా		క్రతవ్య=కొనఁదగినది	128 136
యము, పని, సాధ		క్రతృ=కొనువాఁడు	128 135
నము, ఆరంభము,		క్రయ=కొనఁదగినది	128 136
పూజ, ఆభినయము,		క్రొడ=శని	19 69
నిరయము	220	17	

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
క్రోడ=పరు నారుమాప		క్రోడ=పిత్తిక	116 294
ములు	190	,, =పండుడు	173 5
,, =ఆడవిపంది, కర్మము,		క్రోడన్=ఒక ఓడధి,	
ఒడి, తొమ్ము	231	చంద్రుడు	215 31
క్రోడీకరణ=కాగిలించుట	172	శ్శ=చంద్రుడు	19 52
క్రోధ=క్రోధము	98	శ్శ=బాధ	99 385
,, =ఒక సాయిభావము	142	శ్శిత=బాధితుడు	210 225
క్రోధన=నక్క	70	క్రోమిన్=మూత్ర కోశము	182 228
,, =కోపి	203	క్వణ=వీణాధ్వని	31 22
క్రోధవివశా=కోపిష్ఠియగు		క్వణక=పిల్లికోగము	184 270
కన్య	86	క్వణన=వీణాధ్వని	31 22
క్రోశ=ఆటపు	31	క్వణిత=	31 22
,, =క్రోసు	40	క్వభన=సారము తీయుట	195 82
క్రోమ=నక్క	63	క్వభిత=సారము	210 230
క్రోమకర్కట=నక్కదోస	59	క్వాణ=వీణాధ్వని	31 22
క్రోమమేఖలా=పెద్దమల్లి	56	క్వాథ=కషాయము	184 282
క్రోశ్చ=కొంగ	26	క్వాథన=వధ	121 429
,, =క్రాంచపక్షి	28	,, =సారముతీయుట	195 82
క్రాశ్చారి=కుమార స్వామి	7	క్వాథనస్ఫున=మెలతుత్తము	44 86
క్రమ=క్రమ	194	క్వాథి=ఆగస్త్యుడు	95 304
క్రమథ=క్రమ	194	క్షణ=పరు నెదులేశముల	
క్రాని=	194	కాలము	21 107
క్షన్న్=తేమగలది	209	,, =ఉత్సవము	88 123
క్షప=బాధితుడు	210	,, =ఉపవీయాడక	
క్షాతక=అతిమధురము	131	పోవుట	183 254
క్షత=నీలి	54		

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
క్షణ=సమయము	192 14	క్షత్రియగోలక=చూడు-	
,, =పదునెదు లేశములు,		భోజ	77 128
నిరుద్యోగము, క్షణ		క్షత్రియా=క్షత్రియస్త్రీ	174 45
ము, ఉత్సవము, పార		క్షత్రియాణీ= ,,	174 45
తంత్ర్యము, మధ్య,		క్షత్రియా=క్షత్రియుని	
సమయము, పూరిమ	215 22	భార్య	174 43
క్షణదా=రాత్రి	21 112	క్షపణ=దిగంబర సన్నాసి	202 30
క్షణన=వధ	121 428	క్షపా=రాత్రి	21 112
క్షణా=దంపుశ్లగది	161 51	క్షమ=ఉచితము, సమరము	228 6
క్షణాంకు=మెఱుపు	25 8	క్షమా=శివుని గుణములలో	
క్షణికా= ,,	25 8	నొకటి	7 94
క్షణినీ=రాత్రి	296 6	,, =ధూమి	35 2
క్షణితు=పుండు	122 433	,, =ఓరిమి	98 367
క్షత= ,,	122 433	క్షమితృ=ఓర్పుకలవాడు	203 65
క్షతజ=రక్తము	181 209	క్షమిన్= ,,	203 65
క్షతవ్రత=వ్రతమువిడిచిన		క్షయ=వీనుఁగు ముందుకాలి	
వాడు	84 25	లోని ఒక భాగము	110 150
క్షత్తృ=పాఠశాలకుడు	79 169	,, =ఇల్లు	160 38
,, =పరవృత్తి నాశ్రయించిన		,, =ఒక రోగము	183 248
వాడు	81 232	,, =నాశము	194 64
,, =ద్వార పాలకుడు	106 47	,, =కల్పాంతము, తగ్గు	
,, =సారథి	115 275	దల, కడుపు, నివా	
క్షత్ర=క్షత్రియుఁడు	104 1	సము	215 27
క్షత్రపక్ష=పట్టబంధము	77 123	క్షయ=ఒక హింస	26 17
క్షత్రియ=రెండవర్ణము	72 3	క్షరి=ధూమి	35 2
,, క్షత్రియుఁడు	104 1	క్షరిన్=వర కాలము	24 176
		క్షర=తుమ్మి	183 242

పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.
క్షిపఘ=కుము, దగు	240 36	క్షిపఘ=,, ; వసంత ద్రవు	240 41
క్షాణిన్=ప్రహ్లాపదేష్ట	84 43	క్షాపా=ప్రోయుట	194 66
క్షాణిన్=రాత్రి	21 114	క్షాప్ర=నింద్యము	206 134
క్షాణీ=,,	21 114	,, =చిరుబడినది	209 193
క్షాస్త=సహించినవాడు,		క్షాపు=నిరోధముకలిగించు	204 80
బాధితుడు	210 280	క్షాప్ర=చేగ	27 38
క్షాన్తి=భూమి	35 2	,, =కాలిబాటనవ్రేలి	
క్షామ=గడ్డినిప్పు	10 42	సందు	177 115
,, =వర్షము చేయబడ్డది	208 167	,, =వేగముగల, వేగ	
క్షార=క్షరము	133 253	ముగా	211 248
,, =,,	133 257	క్షాయ=నాశము	198 64
,, =చేదు, ఉప్పుకలిసి		క్షీణ=కృశించినది	208 167
నది	198 59	క్షీబ=కల్లుత్రాగినవాడు	204 74
,, =చేదు, ఉప్పుకలిసినది		క్షీర=పాలు	135 290
బూడిద	215 26	,, =పాలు, నీరు	224 8
క్షారక=చేపలబుట్ట, పక్షులు,		క్షీరక=చిన్న పాము	149 39
వికసించుట	240 31	క్షీరజ=పెరుగు	134 277
క్షారణ=నిండ	33 66	క్షీరబీజ=నాచు	158 95
క్షారపత్రక=చక్రవర్తిహార	57 307	క్షీరవిదారీ=తెలగన్నెరు	61 392
క్షారమృత్తికా=చుట్టి		క్షీరశర=తోడువేయుట	91 196
మన్ను	125 49	,, =మీఁగడ	135 294
క్షాలన=యూపములో నొక		క్షీరశుక్ల=నాచు	158 95
భాగము	91 213	క్షీరశుక్లా=నల్లగన్నెరు	61 391
క్షీతి=భూమి, నివాసము,		క్షీరాబి=పాలసముద్రము	36 22
నాశము	220 16	క్షీరాశి=హంస	26 13
క్షీతిసమృహ=నల్లయావు	66 84	క్షీరాహర=పాలనె త్రాగు	
క్షీపణ=గాలి, కాలము	240 41	వాడు	94 267

పదమ్.	పుష్టమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్, పంక్తి.
క్షీరికా=వీనుగు చనుమొన		క్షుద్రోపాయ=మామోషే	
మధ్యభాగము	110	క్షేంద్రజాలము	105 23
క్షీరోద=పాలసముద్రము	36	క్షుక్=ఆకలి	98 363
క్షీరోదసుతా=లక్ష్మి	6	క్షుధా=నల్లవాలు	126 84
క్షుణ్ణ=ఆభ్యస్తము	205	క్షుధాభిజనన=నల్లవాలు	126 84
క్షుణ్ణిక=చావుబాబా	147	క్షుధిత=ఆకలిగొన్నవాడు	204 72
క్షుత్=కుము	183	క్షుప=చిన్నచెట్టు	45 12
క్షుత=.	183	,, =వరినాళము, పాద	128 126
క్షుద=ఒక సంకరజాతి	74	క్షుమా=ఆవీసె	126 90
క్షుద్ర=పురుగు	151	క్షుర=గొలిమిడిచెట్టు	53 201
,, =లోభి	205	,, =గోచారువు	56 281
,, =క్రూరుడు, పేద,		,, =కతి	138 52
దీనుడు, చిన్నది,		క్షురక=గొలిమిడిచెట్టు	53 201
నీచము, కంటిపిల్ల,		క్షురకరన్=క్షౌరము	83 7
నటుడు, లండె,		క్షురప్ర=ఒకకతి	119 363
తేనెటింగ, వంగ	231	క్షురమరిన్=మంగలి	138 51
క్షుద్రక=ఒక ఉప్పు	133	క్షురసుముద్ర=మంగలిపాది	167 216
,, =చెఱవరసము	134	క్షురికా=చిన్నకతి	117 326
క్షుద్రఘుణ్డా=చిరుగంట	170	క్షుల్లక=నీచము, పేద,	
క్షుద్రనాసిక=చప్పిముక్క		చిన్నది	254 18
కలవాడు	201	క్షుల్లతాత=నాటకములోని	
క్షుద్రనీవృత్=కొన్నిదేశ		పినతండ్రి	144 215
ములు	38	క్షుల్లతాత=పినతండ్రి	175 65
క్షుద్రపక్షిన్=చిన్నపిట్ట	29	క్షుత=విప్పినజుట్టు	181 195
,, =చిన్నయీగలు	30	క్షేత్ర=పొలము	124 34
క్షుద్రహంస=ఒక హంస	26	,, =భార్య	175 70
క్షుద్రాణ్ణ=చిన్నచేపలగుంపు	151	,, =దేహము	177 100

పదమే.	పుష్కమ. పం. కి. పదమే.	పుష్కమ. పం. కి.
క్షేత్ర = బిల్వ, నగరము, నేహ	క్షోద = ధూళి, దంచుట	215 26
ము, పాలము, యోని,	క్షోభ్య = తగరము	43 61
భార్య, పుణ్యక్షేత్ర	క్షౌద్ర = తేనె	134 269
ము, పరిమాణము 224	11 క్షౌమ = మిశ్రమీడి గడి	161 66
క్షేత్రజ = సేవాత్	321 ,, = ఒక పంపు	168 234
,, = ఆత్మ, నిపుణుడు 259	63 ,, = పట్టుబట్ట	163 244
క్షేత్ర పతీ = గుడిసె	54 క్షౌరకార = గుఱముల బాలు	
క్షేత్రజీవ = కృషీవలుడు 123	14 క తిరించువాడు	113 234
క్షేత్రక = ధూపము	220 క్షౌత = పదనపటి నది	120 393
క్షేత్రయ = కడుర నివ్యాధి 254	20 క్షూ = క తియంచు	125 57
క్షేత్రయా = ఒక గోధుమ	120 క్షౌ = భూమి	35 2
క్షేత్ర్య = పరిశోధింపు	245 క్షౌభ్యత్ = కొండ	41 1
క్షేప = పంచుట	24 క్ష్యేష్ట = ఒక కోరితి	68 81
క్షేపణ = బాటన క్షేలి నంచు 177	115 క్ష్యేడ = క్షుని	31 2
,, = చిముట	66 ,, = విషము, వెదురు,	
,, = ఉంచుట	80 సింహగరనము	281 42
క్షేపణీ = త్రెడు	34 ,, = ధ్వని, విషము	291 61
క్షేపణీయ = ఒక బాణము	331 క్ష్యేల = గరిళము	149 43
క్షేమ = రక్షణ, మోక్షము,	,, = విషమూలిక	149 44
మంగళము	43 ఖ = ఆకాశము	17 1
క్షేమస్కర = మంగళము	,, = మనఃస్థితి, స్వర్గము, ఆకా	
నిచ్చువాడు	110 శము, నక్షత్రము, కన్నము	274 37
క్షేత్ర = పాలములు	23 ,, = పరమాత్మ, ఆభక్తము	281 7
క్షేరేయా = పరమాన్నము	154 ఖగ = సూర్యుడు	18 23
క్షోద = నోస	323 ,, = పక్షి	26 6
క్షోణీ = భూమి	2 ,, = చాతకము	28 64
,, = ముంజెత్తాడు	34 ,, = బాణము	118 357

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఖగ=పక్షి, నూర్మడు,		ఖగ్గాము=నూ నెఱుసిన	
బాణము, గాలి	215 35	కత్తి	117 321
ఖగచ్ఛాయ=పక్షి నీడ	290 38	ఖగ్గిన్=ఒక జలజంతువు	65 14
ఖచిత=మిశ్రితము	207 155	ఖగ్గ=ఉష్ణ	132 237
ఖజక=కర్షము	138 62	,, =చెఱవపొనకము	134 267
ఖజాకా=గరిమె	172 326	,, =భాగము	177 111
ఖజ్జ=వెలులి	62 407	,, =తునుక	208 172
,, =ఒక సంకరజాతి	72 11	,, =తునుక, సగము, చెఱవ	
ఖజ్జ=వంటి	202 28	గడ	232 49
ఖజ్జన=కాటుకపిట్ట	27 46	ఖగ్గనా=చెడబాతకము, గల	
ఖజ్జరీట=,,	27 46	కన్య	87 105
ఖజ్జరీటీ=ఆడుకాటుకపిట్ట	23 48	ఖగ్గపరశు=శివుడు	6 85
ఖట=గట్టిది, గట్టి	196 8	ఖగ్గపర్కట=పోకచెక్క	167 212
ఖటీ=సుద	42 25	ఖగ్గల=ఆతువలదుగు	169 259
ఖట్టాన=పునుగుపిల్లి	67 69	ఖగ్గశర్కరా=పటిక బెల్లము	134 266
ఖట్టానీకా=,,	67 69	ఖగ్గీక=ఒక సెనగ	126 86
ఖట్వా=మంచము	172 328	ఖగ్గీకా=వేదభాగము	55 64
ఖట్వాడ=శివునిగద	7 99	ఖగ్గీత=శిథిలము	32 40
ఖట్వాగ్గిన్=శివుడు	6 91	ఖగ్గీతా=గ్రీష్మరాత్రి	22 120
ఖడ్గీకా=రెక్క తలుపు	162 83	ఖగ్గీన్=అదవిపెసర	126 76
ఖడ్గ=గండకము	65 14	ఖగ్గీర=పచ్చపెసర	126 72
,, =కత్తి	117 35	ఖగ్గీలక=నూర్మడు	18 28
ఖడ్గనామన్=ఒక జలచరము	152 102	ఖడ్గీ=నిద్రభంగి	57 296
ఖడ్గపత్ర=చెఱవ	68 451	ఖగ్గీకా=చలిమిడి	164 137
ఖడ్గపుచ్చ=ఒక జలచరము	152 102	ఖగ్గిర=ఇంద్రుడు	9 12
ఖడ్గా=నిప్పుకణము	11 61	,, =చంద్ర	50 125

పదమ్.	పృష్టమ్. పం. కి.	పదమ్.	పృష్టమ్. పం. కి.
ఖదిరి=చూ, ఖదిరి	297	13 ఖరపటి=మంగలికొట్టు	161 50
ఖద్యోత=మిడుగురుపురుగు	29	94 ఖరకోమల=జ్యేష్ఠ	23 167
ఖనక=ఒక సంకరజాతి	75	80 ఖరక్వాణ=పాలపిట్ట	28 69
,, =ఎలుక	150	62 ఖరచ్చద=ఒకదర్శ	64 458
,, =నిధులెఱింగినవాడు,		ఖరట=గట్టిది	196 8
ఎలుక, త్రవ్వవాడు	259	66 ఖరటి=హోల దేశము	37 51
ఖని=గని	41	20 ఖరణన్=నూదిముక్కుగల	
ఖనిత్ర=గునపము	125	56 వాడు	202 23
ఖనిత్రీ=పాణ	93	246 ఖరణస=,,	202 23
ఖపుట=కరములనే పాత్రగా		ఖరమజ్జరీ=ఒకలత	54 229
నుపయోగించి తిను		ఖరముఖ=ఘోరము	146 250
వాడు	94	264 ఖరమ్మర=చీనాదేశము	37 46
ఖపుర=బంక	45	22 ఖరా=దేశతాళము	52 172
,, =పోకపాతి	68	448 ఖరాగారీ =,,	52 172
,, =పోకచెక్క	240	44 ఖరారి=రాముడు	4 41
ఖర=పాలవృక్షము	48	78 ఖరాక్వా=వాము	131 204
,, =ఎండుపోకచెక్క	63	485 ఖరు=దుష్కృత్యములం	
,, =కారవృక్షము	64	456 దిష్టముకలవాడు	84 24
,, =గాడిచె	70	130 ,, =పురుషుడు, మన	
,, =గట్టిది	196	6 ఖుడు, శివుడు	215 36
,, =,,	196	10 ఖరుజ్జక=ఒక సంకరజాతి	72 19
,, =వేడిది, వేడి	196	14 ఖరుహా=గుడిచ	56 264
,, =కారము, పులుపు,		ఖరుల=గోరు	179 152
చేదు, ఉప్పు కలిసి		ఖర్జనీ=దుప్పికొము	92 217
నది	199	88 ఖర్జూ=దురద	183 247
,, =తెల్లకలువ	281	12 ఖర్జూర=గంధకపాషాణము	42 26
ఖరక=నీటిధ్వని	31	19 ,, =వెండి	43 47

పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.
ఖర్జూర=ఖర్జూరము	63 444	ఖలేపాలీ=కళ్ళములోని	
,, =మండ్రగబ్బ	150 65	కొయ్య	125 61
ఖర్జూరికా=అడవి యీరక	63 444	ఖల్యా=కళ్ళములగుంపు	187 24
ఖర్వ=ఒక సంఖ్య	188 56	ఖల్వ=చిహ్నము	126 91
,, =పొట్టి	207 162	,, =తోలుపాత్ర	163 119
ఖల=కళ్ళము	125 61	ఖల్వాట=ఖర్వాటు(డు)	185 293
,, =పెరుగు	134 283	ఖవుక=మల్లెవాసన	200 106
,, =మోసగాడు	208 49	ఖష=ఒక సంకరజాతి	76 98
,, =నీరుడు, జారిణి,		,, =	76 111
భూమి, కళ్ళము	232 50	,, =నీరుమోయువాడు	80 204
ఖలవల=ఉలవలు	126 94	ఖస=గజ	183 246
ఖలతి=బట్టతలవాడు	185 293	ఖస్రమ=తపస్వ	107 93
ఖలధాన=కళ్ళము	125 61	ఖాజ్క=నూర్మ్యుడు	18 28
ఖలపూ=కళ్ళమూర్చు		ఖాటి=శవయానము	122 432
వాడు	128 134	ఖాడిక=ఖడ్గయుద్ధము చేయు	
ఖలా=చూడు-ఖల		వాడు	116 288
ఖలి=తెలకపిండి	138 54	ఖాణవప్రస్=ఒక నగరము	159 16
,, =గంజి	165 161	ఖాతక=చదరము	154 10
ఖలినీ=కళ్ళములగుంపు	187 24	ఖాదన=నమలుట	167 207
ఖలిన=కల్లెము	113 225	,, =పన్ను	180 176
ఖలు=నిషేధము, ప్రసిద్ధి,		ఖాదిత=తినబడినది	209 214
ఓదాగ్చటలను తెల్పు		ఖాద్య=భక్ష్యము	166 181
నది	285 39	ఖాధ్వసీన=నూర్మ్యుడు	18 28
ఖలుకీ=తీగ కేగు	52 175	ఖారీ=రెండు వాహములు	190 113
ఖలుష=చేరు, పులుపు, ఉప్పు		ఖారీ=ఒకమానము	190 114
కలిసినది	198 67	,, =నాలుగు గోనెలు	191 126
ఖలూరికా=వ్యాయామకాల	120 388		

పదము,	పుష్కము, పంక్తి,	పదము,	పుష్కము, పంక్తి,
భారీక = భారీవిత్తులుపట్టు		భేటన = శేట	139 76
భూమి	124	భేటన్ = కళలోగ	185 291
భూమేయ = యక్షుడు	15	భేద = దుఃఖము	194 68
భిల = శేదభాగము	85	భేయ = ఆగడ	160 26
,, = బంజరుభూమి	124	భేల = వెదురు	62 429
భిలిభిల = ఒకపక్షి	29	భేలా = ఆట	143 174
భుడార = ఒక సెనగ	126	భేలి = ఒక సెనగ	126 88
భుడ్డక = ఒక కొబ్బరి	63	భేలాహ = కపిలాశ్వము	112 206
భుర = గిట్ట	71	భోడాహ = ఒక గుఱము	112 198
,, = శంఖనఖము	181	భోడ = శని	19 69
భురణ = చప్పిముక్కుగల		,, = వంటి	202 28
వారుడు	201	భోరణ = గట్టి, గట్టిది	196 6
భురణ	,, 201	భోలక = పోలక	240 45
భురూరాహ = ఒక గుఱము	112	భృతగర్భణ = ఆప్రసిద్ధము	83 22
భుల్లక = ఒక కొబ్బరి	297	భృతి = కీర్తి	34 72
భేచర = విద్యాధరుడు	15	,, = బుద్ధి	96 326
,, = గాలి	240	గగద = ఆకాశము	17 1
భేట = చిన్న నగము	159	గక్తా = ఒక నది	156 47
,, = నింద్యము	207	గక్తాధర = శివుడు	6 84
,, = పల్లె, కళము,		గజేష్ఠి = ముత్యము	152 113
సేచము	232	గచ్చు = కోరిన సంఖ్య	189 73
భేటక = డాలు	120	గజ = ఏనుగు	109 120
భేటక = పల్లెటోపండిన		గజచిద్భిటా = పెద్దబీర	59 343
ధాన్యము	160	గజచ్చాయా = సూర్యగ్రహ	
,, = సగము ముడిచిన		ణము	19 61
చేయి	179	గజశీవన = మావటీడు	111 176
,, = కళము	183	గజతా = ఏనుగులగుంపు	186 18

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
గజమణ్డన=గజాలంకారము	111	172	గజి=వేదవేదాంగవేత 89 163
గజవీణికా=ఒక నక్షత్రవీణి	21	95	గజికా=రాజుగారి ప్రియు
గజానన=విదూరము	7	106	రాలు 106 63
గజారాతి=శరభమృగము	67	64	,, =వేశ్య 175 47
గజ్జా=నిక, గని, కలుకొట్టి	232	52	,, =లంకె, ఆడేనుగు 247 14
గజ్జాగ=గజ్జాని	31	4	గజికాగజ=వేశ్యలగుంపు 186 16
గజ్జా=గని	41	20	గజికారీ=ముంకె 52 172
గడు=గూను	184	266	గజోత్సాహ=ఒక జలచరము 65 15
,, =గూను, గూనివాడు	232	57	గణ=వీనుగు, గండస్థలము 110 149
గడుల=గూనివాడు	201	21	,, =చెక్కిలి 180 180
గడూచీ=కొత్తిమీరి	127	99	,, =కురుపు 188 245
గడోల=ఆన్నపుముద్ద	167	202	,, =నాలుగు కారీలు 189 74
గణ=సేనాసమూహము	108	115	,, =గర్వము 215 39
,, =గుంపు	186	2	గణక=ఒక జలచరము 65 14
గణ=సంఖ్య, ప్రమథ			,, =అశ్వము, కంఠా
గణము	215	37	భరణము 118 231
,, =సంఖ్య	282	25	,, =పిల్లచీమలు 151 89
గణక=వోస్యుడు	106	49	గణకారీ=నిద్రభంగి 57 296
గణతిథి=గణమును పూరిం			గణఫలీ=సంపంగి 271 9
చునది	187	37	గణమాల=ఒక కంఠ
గణన=లెక్కించుట	189	71	రోగము 188 258
గణపతిప్రియ=శివుని హాస్య			గణమాలహవో=ఉమైత 51 154
గాడు	7	102	గణరీ=వజ్ర ఆనులత 53 196
గణపూరణ=సంఖ్యాపూర			గణశైల=బండరాయి 41 17
కము	187	37	గణికా=యా. ఇత్తుగంధికా 297 24
గణరాత్ర=చాలరాత్రులు	21	117	గణరీ=వీనుగుపిప్పలి 129 155
గణాధిప=గణపతి	7	107	గణక=ఆడుబంతి 171 323

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
గజాపద=వాసపాము	158	గజక=గంధకము	42 28
గజాప=దోసిలి	179	గజపటి=సువాసనగల	
,, =పుక్కిలి, దోసిలి,		మొక్క	181 196
,, =నుగుతోండము		గజచేలికా=పునుగుపిల్లి	68 72
లోని భాగము	259	గజన=అవిర్భావము, నూచన,	
గజాపక=ఏనుగుతోండము		ప్రాతానహము	251 26
లోని ఒకభాగము	109	గజనాపలా=విడంగము	181 194
గజోర=అన్నపుకబళము	167	గజముణ్ణక=కల్లోలి	49 118
గజోలీ=కందురీగ	29	గజమృగ=కస్తూరిమృగము	67 70
గతి=తానైపులము	102	గజరస=పడిసెము	42 29
,, =విషపువరువు	184	గజరవ=అత్త	12 76
,, =గమనము	192	,, =ఒక దేవతాభేదము	15 3
,, =సితి, ఉపాయము,		గజరవ=కస్తూరిమృగము	67 63
గమనము	220	,, =గుఱ్ఱము, ప్రేతాత్మ,	
గతి=నడక	289	గాయకుడు	241 47
గద=రోగము, గద	282	గజరవగణ=గంధర్వులు	15 21
గదాగ్రజ=కృష్ణుడు	5	గజరవహస్త=అముదము	50 130
గదాపాణి=విష్ణువు	4	గజవహ=వాయువు	12 94
గదద=అస్పృష్టభవని	32	,, =కస్తూరిమృగము,	
గదదస్వర=దున్న	65	గాలి, ముక్క	277 14
గద్యపద్యమయి=చంపువు	34	గజవాహ=వాయువు	12 94
గస్త్రీ=ఎదుబండి	114	గజసార=చందనవృక్షము	182 225
,, =అడక తైర	167	గజసారణ=నాగకేసరపు	
గజ=వాసన	196	వాసన	199 97
,, =శరీరపుకంపు	200	గజసోమ=ఒక కలువ	157 82
,, =అణువు, వాసన	215		

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
గన్ధాఘ్రి=చుంచెలుక	150 63	గరుడధ్వజ=విష్ణువు	4 28
గన్ధశ్చ=గంధకము	42 28	గరుడా=సన్నాప్తసీజడలు	181 201
గన్ధాహిక=చుండుపాము	149 36	గరుత్=రెక్క	30 97
గన్ధిక=కలువవాసన	200 101	గరుత్త=గరుడుఁడు	6 73
,, =గంధకపువాసన	200 108	,, =పక్షి , ,	241 28
గన్ధిఘన=ఒక సువాసనగల మొక్క	292 77	గరుల=నాచు	157 94
గన్ధినీ= , ,	181 196	గరోలికా= , ,	158 96
గన్ధస్త్రి=సూర్యుఁడు	18 26	గర్గర=ఒక సంకరజాతి	74 67
,, =సూర్యకిరణము	18 31	గర్గరీ=చల్ల చేయు పాత్ర	138 63
,, = , ,	291 49	,, =గుడిసె	161 54
గన్ధీరక=లోతైనది	155 38	గర్జ=ధ్వని	31 5
గమ=గమనము	192 19	,, =వనఁగు	109 120
గమన=గతి	192 18	గరన=ధ్వని	31 5
గమి=మరణము	99 401	,, =ఒకఉల్లి	62 411
గమ్భార్జీ=నల్ల జీలకఱ్ఱ	49 115	గర్జనా=ధ్వని	31 5
గమ్భార్జర=లోతైనది	155 39	గర్జరా= , ,	, , , ,
,, =నీరు	274 34	గర్జిత=ఉఱుము	25 10
గర=విషము	149 43	,, =అడవియేనుఁగు, ఏనుగులు	259 67
,, =కంతము	179 166	గర్జర=గోయి	148 5
గరల=గోరింట	49 100	గర్జకక్ర=నీటికోడి	27 41
,, =విషము	149 43	గర్జకా=సాలెబట్టలు నేయు సాల	160 44
గరవాయు=వేసవిగాలి	13 106	గర్జనక=గాడిద	70 132
గరహ=వంట చెఱువ	91 193	గర్జభ= , ,	70 130
గర్జి=దేవతాళము	52 172	గర్జభాణ=కలోలి	49 117
గరుడ=గరుడుఁడు	6 73	గర్జిభాగ్యాయ=ఒక తామర	157 8

పదాలు.	పుష్పము. పం. కి.	పదాలు.	పుష్పము. పం. కి.
గవాక్షక=కీటకము	163 106	గాక్షేయ=విన్నగోధుము	128 122
గవాక్షి=విష్ణుక్రాంతిభేదము	56 256	గాక్ష=తీక్రము, ఆధికము,	
,, =చేరువీర	59 345	ఎక్కువ	212 263
,, =మల్లె	60 366	గాథాస్య=తోడుకొనుట	134 282
గవాదిని=విష్ణుక్రాంతి	56 268	గాణిక్య=వేశ్యాసమాహము	186 16
గవిధుకా=ఒక గోధుము	127 116	గాణిక్య=విల్లు	118 347
గజ్జను=	128 121	,, =అర్జునునివిల్లు, విల్లు	259 69
గజ్జనుకా=	128 121	గాణ్డివ=	259 69
గజేషణా=జెదకుట	93 241	గాకు=గంధర్వులు	15 3
గజేషిత=జెదకఁబడినది	209 196	గాత్ర=ఏనుఁగు ముందరి	
గవ్య=పాలు	135 290	భాగము, ఏనుఁగు	
గవ్యా=రెండుకోసులు	40 123	ముంగార్కు	110 149
,, =ఆలమంద	187 26	,, =శరీరము	177 103
,, =రెండుకోసులు, ఆల		,, =అవయవము	177 109
మంద, వింటి నారి		గాత్రసక్తోచ్చిన్=పిల్లి	71 143
యాగద్రవ్యములు	232 51	గాన=ధ్వని	31 4
గవ్యాత=రెండుకోసులు	40 124	,, =పాట	144 218
గవ్యాతి=	40 124	గార్ధ్వ=గంధర్వుఁడు	15 3
గహన=అడవి	45 2	,, =సంగీతము	85 58
,, =నీరు	274 34	,, =జంత్రముతోడి	
గహ్వర=వంచన, గుహ	251 29	గానము	145 219
,, =నీరు	274 34	గానార=ఒక దేశము	37 47
గాణి=భాద్రపద పూర్ణిమ	23 152	,, =ఒక స్వరము	146 263
గాణేయ=కుమారస్వామి	7 111	గాయత్ర=బ్రహ్మచారి	83 15
,, =గాణేయ=భీష్మఁడు,		,, =ఒక ఛందస్సు	85 68
కుమార స్వామి,		గాయత్రీ=ఒక ఛందస్సు	85 67
నామ, బంగారము	259 70	గారుడ=బంగారము	42 38

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం కి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం కి.
గారుత త=గరుడపచ్చ	44	76 గీత=పాట	144 218
గార్భిణి=సీమంతసంస్కారము	83	గీతికాసవ=సంగీతకాస్త్రము	85 58
,, =గర్భిణీసమాహము	186	5 గీర్వ్యపక్రమ=పాట	
గార్హ పత్య=ఒక ఆగ్ని	11	16 ప్రారంభము	147 280
గాలవ=మరువకము	49	47 గీర్హ=సుత్యము	209 212
,, =లొద్దుగ	49	98 గీర్వాణ=దేవత	3 4
గాలి=నిండ	33	104 గీష్మతి=బృహస్పతి	19 66
గిర్=సరస్వతి	3	66 గుగులు=గుగ్గిలము	49 105
గిరి=కొండ	41	18 గుచ=గడ్డిదుబ్బ, పాద	128 126
,, =సాంబ్రాణి	181	1 గుచ్చ=పూలగుత్తి	46 39
,, =బాలికలబంతియొంట	171	191 ,, =మత్స్యలహరము	170 280
గిరికర్ణికా=ధూమి	35	322 గుచ్ఛా=మినుము	125 70
గిరికర్ణి=విష్ణుక్రాంతి	56	1 ,, =ఒక గోధుమ	128 279
గిరికా=చిన్నయెలుక	150	268 గుచ్ఛార్థ=ఒకముత్యాల	
గిరికోలి=కొండలేగు	52	68 హరము	170 279
గిరిజా=నది	155	175 గుజ=ఒక యల్లి	62 411
గిరిప్రియా=చిన్నవంగ	53	44 గుజ్జన=ధ్వని	31 3
గిరిమల్లికా=అంకుడు	51	209 గుజ్జా=గురివింద	59 357
గిరిలక్ష్మణ=అత్తి	47	145 ,, =మూడుయవలు	189 87
గిరిశ=శివుడు	6	56 ,, =ఘటవాద్యము	220 22
గిరిసార=ఇనుము	43	77 గుడ=ద్రాక్షాఫలము	47 53
గిరిస్తనీ=ధూమి	35	6 గుడ=అన్నపు పిడుచ	167 201
గిరియక=కన్య, బంతి			
యాండుస్త్రీ	171	322 ,, =బాలికల బంతి	
గిరిశ=శివుడు	6	77 యాంట	171 322
గిల=ఒక సంకరజాతి	73	30 ,, =యోనిమధ్యము	178 124
		,, =గూను	184 266

పదమ్.	వృత్తమ్, పంక్తి.	పదమ్.	వృత్తమ్, పంక్తి.
గుడ=అన్నపుపిడుచ, బెల్లపు		గుణావళి=కీర్తి	34 71
టుండ, స్తుత్యలత,		గుణిత=కాసింపబడినది	32 43
నీనపుగుండు	232 53	గుణోత్కర్శ=గొప్పగుణము	192 5
,, =బెల్లపుటుండ	242 64	గుణా=గోళిని	52 190
గుడక=గడియ	162 94	గుణిత=దంపబడినది	210 225
గుడజాప=మలగ	166 192	గుడ=మదము	178 120
గుడపుష్ప=ఇష్ట	45 87	గుదగ్రహ=మలబదము	184 263
గుడఫల=ఒక చెట్టు	48 90	గుదానిల=అపానవాయువు	100 409
గుదా=మాడు, గుద	232 53	గుధ=పులియలబెట్టబడిన	
గుదాకా=నిద్ర	99 394	క్షౌరము	134 266
గుదూచి=గుదూచి	55 262	గుణిల=మణ్డల ధ్వని	31 20
గుడేరక=అన్నపుపిడుచ	167 201	గున్ది=ముంజగడ్డి	64 456
గుణ=త్రిగుణములు	96 324	గున్దా=ప్రియంగువు	50 132
,, =త్రాడు	138 60	,, =ఒక చెట్టు	61 397
,, =వంటవాడు	166 185	,, =ఒక గోధుమ	128 120
,, =గుణము	196 1	గుప్త=దాచబడినది	209 200
,, =ఆప్రధానము	206 128	గుప్తరాగ=కేళికి	63 446
,, =మోక్షకేయుట, వింటి		గుప్తి=సారంగము	220 22
వారి, గుణము, ఆప్ర,		గుమ్మ=కూర్పు	195 78
ధానము, దారము	215 40	గురణ=యత్నము	194 67
గుణగ్రామ=గుణములగంపు	157 134	గురు=శాక్యసింహుడు	5 68
గుణలయ=దేరా	169 249	,, =పంచలోకము	43 55
గుణవృక్ష=పడవకాయ	282 39	,, =బ్రహ్మోపదేష్ట	84 43
గుణవృక్షక=,,	155 34	,, =గోధుమ	127 106
గుణసామాన్య=మూల		,, =చెరుగు	134 277
ప్రకృతి	96 324		
గుణాపజీ=గుణావళి	296 11		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
గృష్టి=ఒక్కయీతయీనిన		గృహిణీ=ఆడుకందురీగ	29 92
ఆవు	69	,, = ,, ఇల్లాలు	174 41
గృహ=ఇల్లు	160	37 ,, =పుల్లగంజీ, భార్య,	
,, =భార్య	175	70 గుమ్ము,కందురీగ	247 13
గృహకాణ్డ=వీనుగనిప్పలి	129	156 గృహిణీ=గృహను	86 80
గృహకారికా=కందురీగ	29	92 గృహిణి=గృహించుబుద్ధి	96 330
గృహగోధికా=బల్లి	150	60 గృహేడికా=ఎఱచీమ	151 72
గృహగౌలికా=,,	150	59 గృహేశ్వర=బడాయికొట్టు	
గృహజాలక=ఆకారగోవ		వాడు	206 140
ధము	143	172 గృహోచ్చిష్ట=వెల్లి	62 407
గృహద్రుమ=నక్కెరు	49	108 గృహోదక=పుల్లగంజీ	165 162
గృహపతి=ఒక ఆగ్ని	11	47 గృహ్య=పెంపుడుజంతువు	26 9
,, =చారుడు	106	54 ,, =పక్షపాతి, పర	
గృహమణి=దీపపుబ్బడి	171	322 తంత్రుడు	228 9
గృహమృగ=నక్క	70	137 గృహ్యక=బసచేయువాడు	203 56
గృహమేధిక=గృహను	86	80 గేయ=పాట	144 218
గృహయాలు=గృహించు		గేహ=ఇల్లు	160 87
స్వభావముకలవాడు	204	75 గేహనర్తన్=బడాయిచెప్ప	
గృహశ్రేణి=వీధి	162	91 వాడు	206 140
గృహసం=యజమానుడు,		గౌరిక=పచ్చసుద్ద	41 21
గృహస్థు	86	,, =బంగారము	42 39
గృహస్థాణ=స్తంభము	162	80 గౌరుప=ఒక సంకరజాతి	74 66
,, =	291	78 గౌరేయ=ఎఱసుద్ద	42 31
గృహస్తర=మూడు అడుగుల		43 గౌరేయక=కొండపొక	63 438
చదరము	39	గో=స్వర్గము	3 3
గృహవగృహణి=గుమ్ము	162	87 ,, =సరస్వతి	3 18
		,, =ఆవు	68 82

పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.
గోపేంద్రు	69 103	గోకే = రెండు కంఠములు	190 112
,, = ,,	69 104	,, = నాలుగు వ్రాసె	
,, = స్వర్ణము, ఆవు, బాణము,		ములు	191 126
కీరణము, వజ్రము, నీరు,		గోతము = బిల్లు	118 847
భూమి, వాక్కు, చూల,		గోత్ర = కొండ	41 22
కన్ను	280 73	,, = చేరు, కలుసుము,	
గోకణ్ణక = గోచారువు	56 251	కొండ, ఆలమంద,	
గోకర్తీ పేరన = పిడుక	91 193	భూమి	232 56
గోకర్త = ఒక మృగము	66 30	గోత్ర శ్లేష్ = ఇంద్రుడు	9 5
,, = ప్రాజ్ఞామాత్రము	179 160	గోత్రా = ఆలమంద	187 26
గోకర్తీ = చాగ చెట్టు	54 227	,, = చూడు. గోత్ర	232 56
గోకల = ఆలమంద	70 121	గోదర్శ = ఒక దర్శ	61 401
గోకృచ్ఛ = ప్రాజాపత్య		గోదా = గోదావరి	156 55
వ్రతము	94 273	గోదారణ = నాగలి	125 54
గోమృర = గోచారువు	56 282	,, = చిత్రికబల్ల	125 57
గోగణ = ఆలమంద	187 26	గోదావరీ = ఒక నది	156 55
గోగ్రస్థి = పిడుక	70 120	గోదావరీ = మేరువు	16 24
గోగ్రస్థన = తూర్పు గాలి	18 108	,, = గొల్ల వాడు	188 55
గోచర = విషయము	196 4	గోధ = మునుజుడు	72 2
గోజిహ్వ = బెండ చెట్టు	54 231	,, = చేతితోలు కవచము	116 310
,, = ఒక గోధుమ	128 119	గోధన = గొల్ల వాడు	70 121
గోడుమ్పా = చేదుబీర	59 345	గోధా = చూడు. గోధ	72 2
గోణికా = ఖారీలో నాల్గవ		,, = ,,	116 310
భాగము	190 115	,, = ఉడుము	150 51
గోణీ = గోనె	169 259	గోధామాలీ = చిలుమల్లె	60 367
		గోధాసన = ఒక ఆసనము	101 489
		గోధి = నుదురు	181 191

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
గోధూమ=గోధుమ	127 106	గోప్య=దానసుతుడు, రక్షిం	
గోధూమ మార్గ=గోధుమ		పందగినవాడు	232 58
పిండి	164 135	గోమత్=గోస్వామి	69 118
గోనర్ద=ఒక పక్షి	28 65	గోమత=రెండు క్రోసులు	40 124
,, =చూడు. గోదర్భ	297 20	గోమతలి కా=మంచిగోవు	68 91
గోనర్దయ=పతంజలియుని	96 314	గోమతీ=ఒక నది	156 57
గోనస్=పాము	149 26, 28	గోమయ=ఆవుపేడ	70 120
గోనాన=పాము	149 23	గోమాయ=నక్క	68 76
గోనిషదన=ఒక ఆసనము	101 449	గోమిన్=గోస్వామి	69 118
గోప=గ్రామాధికారి	105 43	గోముఖ=మొసలి	152 105
,, =గొల్ వాడు	188 55	,, =ఒక వాద్యము, ఒక	
గోపఘోషా=పెద్దకంఠ	52 176	మొసలి, నీటిగొట్టము,	
గోపతి=ఆరబోతు	69 106	అడవి	259 72
,, =అద్దు, సూర్యుడు,		గోయగ=(పసుల) జత	187 86
ఇంద్రుడు	241 48	గోరక్షజమ్బూ=గోధుమ,	
గోపభద్రా=నల్ల జీలకఱ్ఱ	49 114	గ నేధువు	272 22
గోపా=శ్యామాలత	56 277	గోరక్షతమల=చిటు	
గోపానసీ=చూరుపటే	162 77	గోఘమ	128 123
గోపాయిత=దాచబడినది	209 200	గోరస=పెరుగు	134 278
గోపాల=గొల్ల వాడు	138 56	,, =మజ్జగ	135 297
గోపాలీ=వహువరులు పరస్ప		గోరుత=రెండు క్రోసులు	40 124
స్పరము పూసికొను మే		గోర్గల=ఒక గడ్డి	64 466
పూత	87 111	గోర్ద=బుద్ధి	182 223
గోపుచ్చ=ముత్యాలసరము	170 281	గోల=పడినెము	42 29
గోపుర=తృణవిశేషము	61 402	,, =గంజి	165 164
,, =గోపురము	160 30	గోలక=విధవాపుత్రుడు	77 120
గోప్య=దానీపుత్రుడు	136 6		

పదమ.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదమ.	పుష్కమ. పంక్తి.
గోలక=పెద్దకూబా, బంతి.		గోనక=ఉడున్న	22 185
గుప్పటి, విధవాపుత్రుడు	241	48 గోనవ్య=పేదనీటిన్నానము	168 226
గోలకా=పండుపెత్తోలు	247	14 గోనన=ఒక ముత్యాల	
గోల త్రికా=అందుకాటుకపిట్ట	28	48 చోరము	170 281
గోలపున=కన్నురిమ్మ	67	68 గోనని=ద్రాక్ష	60 362
గోలా=ఎఱుకామణము	42	84 గోస్వామిని=గోవులుకల	
గోలాజ్జాల=కొండముచ్చు	68	80 వాడు	69 118
గోలోక=ఒకలోకము	100	414 ,, =నాటకములో రాజ	
గోలోమి=వన	61	394 పుత్రుఁపు	144 209
,, =తృణవిశేషము	64	466 గోహరితకీ=మాకేడు	47 59
గోవనిని=ప్రియంగువు	50	132 గోతమ=కాక్యసింహుడు	5 69
గోవాహిని=గవయమ్మగము	67	65 ,, =శతానందుడు	96 311
గోవిద=విష్ణువు	4	80 ,, =క్రొవ్వు	182 215
,, =గోస్వామి	69	118 గోతమి=హర్వతి	7 117
గోవిధి=ఒక నక్షత్రవీధి	21	94 గోధార=ఉడుము	150 52
గోవుప=అరబోతు	69	107 గోధేయ=,,	150 53
గోచత=ఒకనోము	95	295 గోధేర=,,	150 52
గోశకృత్=ఆవుపేద	70	120 గార=ధనము	52 188
గోశాల=ఆవులసాల	292	68 గార=చట్టేరు	64 463
గోశాలా=,,	160	43 ,, =తెలుపు, తెలనిది	196 20
గోశిర్ప=పచ్చచందనము	132	226 ,, =ఎఱుపు, పసుపు	
గోష=గోశాల	138	61 కలినినది	197 40
గోషవాతిదన=ఒక వంశ	53	205 ,, =ఎఱునిది, తెల్లనిది,	
గోషశ్య=తేనాతీసేవకుడు	203	52 పచ్చనిది	228 9
గోషీ=సభ	124	26 గారవ=కుండుము	132 232
గోషుద=ఆవుగిట్ట	259	73 ,, =హోదా	193 40
గోసంఖ్య=గొల్లవాడు	138	55 గారకాక=ఇప్పు	48 87

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
గౌరసర్జ=సాలవృక్షము	48	77	గృహ=ఇరువదియేడు నక్ష
గౌరసర్జ=ఒక మానము	189	85	త్రములలో పంక్తెం
గౌరార్ద్ర=ఒక విషము	149	45	డవభాగము 21 100
గౌరవస్కంధిన్=ఇంద్రుడు	9	13	,, =బహుమానస్వీకృతి 83 125
గాఢీ=నరణుని భార్య	12	92	,, =భైదీ 140 114
,, =ఆడవితులని	55	241	,, =నూర్యాదులు, దయ్య
,, =పసుపు	62	421	ము, గృహించుట,
,, =ఆవిసె	281	6	ఆవిశేకము 215 39
గాఢేయ=కుమారస్వామి	7	111	గృహకల్లాల=రాహుపు 20 72
గాఢీన=గోవుల కొట్టము	138	61	గృహణ=భైదీ, గృహించుట,
గా=భూమి	35	5	గౌరవము, గృహణము 251 28
గృథిత=కూర్చబడినది	210	219	గృహణీ=ఆతిసారము 183 257
గృహ=పదారము, పదము,			గృహభోజన=గుఱ్ఱము 111 181
శాస్త్రము, ముప్పదిరెండు			గృహరాజ=నూర్యచంద్రులు 266 42
అక్షరములు	215	41	గృహి=గృహించుట 289 19
గృహన=కూర్చుట	195	78	గృహీశ్వ=ఆప్స చేసిన
గృహి=చెట్టుగనుపు	45	22	వాడు 123 17
,, =ముడి	138	61	గృహీశ్వ=గృహించువాడు 204 75
గృహిక=పిప్పలివేరు	130	182	గ్రామ=సంగీతములోని
గృహిణీ=పిప్పలి	129	153	గ్రామము 145 220
గృహిపర=మాచిపత్రి	130	183	,, =ఊరు 159 3
గృహిల=మోడుగు	48	75	గ్రామణీ=శ్రేష్ఠుడు 206 127
గృహ=తినబడినది	210	215	,, =నాయకుడు, యజ
గృహ=భూతము	12	76	మానుడు, మంగలి,
,, =గృహణము	19	59	శ్రేష్ఠుడు 259 71
			గ్రామణీకుల=ఒకదీపము 36 39

పదము.	వృత్తము, పంక్తి.	పదము.	వృత్తము, పంక్తి.
గ్రామతత్వము = వైశ్యవృత్తము	188	68 గ్రామీణు = వెలగ	47 63
గ్రామతా = గ్రామముల సమా		గ్రామ = మెడ	179 160
హము	186	గ్రామ = వేసవి	24 175
గ్రామధాన్యము = గ్రామములోని		గ్రామ = సుందర = లోకము	58 318
ధాన్యము	160	గ్రామ = ముగ్ధము	169 278
గ్రామవైశ్యము = గోలవండు	77	గ్రామ = బొమ్మము	60 371
గ్రామసీమా = పాలిమేర	159	గ్రామ = పరితాపము	183 243
గ్రామసూకర = క్షిరబంధి	70	గ్రామ = తిలకబడినది	210 215
గ్రామార్థము = గ్రామవరణము	159	గ్రామ = పాచిక	141 120
గ్రామీణ = గ్రామస్థుడు	160	గ్రామ = క్రాంతి	185 289
గ్రామీణా = నీలి	54	గ్రామ = శ్రమ	183 243
గ్రామేయక = గ్రామీణుడు	160	గ్రామ = క్రాంతి	185 289
గ్రామ్యు = కోడి మున్నగునవి	29	గ్రామ = చంద్రుడు	19 49
,, = గ్రామీణుడు	160	ఘంటార = చుట్టు	97 338
గ్రామ్యధర = మైథునము	172	ఘట = పండ	163 116
గ్రామ్యు = పట్ట	58	,, = రెండు సేహికములు	190 110
గ్రావన్ = సోమలతను నూరు		ఘటనా = కలుపుట	194 68
రాయి	91	ఘటా = గజాలంకారము	109 139
,, = రాయి	215	,, = గుంపు	124 27
,, = సాంబ్రాణి	281	,, = ఘటన	194 68
గ్రాస = కబళము	84	ఘటిక = పదితులములు	191 120
,, = ,,	167	ఘటికా = ముహూర్తకాలము	21 108
గ్రాసగ్రహ = పదునారుమాష		,, = పండ, ముహూర్త	
ములు	190	కాలము	247 15
గ్రాహ = మొసలి	152	ఘటికాలవణ = పెట్టుపప్పు	133 248
,, = మొసలి, అవివేకము	215		

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
ఘటి=బండ	163	117	ఘనగోలక=వెండితో కలిసిన		
ఘటియస్త్ర=వీణము	155	42	బంగారిము	42	45
ఘట్ట=రేవు	155	40	ఘనధాతు=ఆన్నరసము	181	207
ఘట్ట=బీర	58	316	ఘనపద=నీరు	154	4
,, =పిడికిలి	179	159	ఘనరస=,,	154	5
ఘట్టాతాడ=గంటవాయించు			ఘనవాసక=గుమ్మడి	59	388
వారు	106	60	ఘనశ్రేణి=భూమి	35	1
ఘట్టాపథ=రాజమార్గము	160	32	ఘనసార=కర్పూరము	181	209
ఘట్టారవా=శనిపుష్పిక	58	196	ఘనాఘన=ఆడవియేనుంగు,		
ఘట్టాలా=బీర	58	316	ఇంద్రుడు, మేఘము	266	48
ఘట్టాస్వన=కంచు	43	57	ఘనాగమ=వరాకాలము	24	177
ఘన=మేఘము	25	1	ఘనాత్యయ=శరద్భతువు	24	178
,, =తగరము	43	64	ఘనామ్నా=గంజి	165	155
,, =ముప్పదిరెండు కబళములు	84	30	ఘనోపల=రడగలు	25	14
,, =యాగపుస్తతి	91	204	ఘరిన్=మినుగులు	125	69
,, =స్తతి	118	342	ఘర్మర=ఒక సంకరజాతి	73	35
,, =గంట	145	229	,, =,,	74	60
,, =వాద్యము	145	231	,, =నవ్వు	99	388
,, =సంగీతములాని			,, =చిన్నతలుపు	163	100
మధ్యకాలము	146	245	ఘరరక=గుడగూబ	27	44
,, =గుళుము	180	171	ఘర్మరికా=ఒక వీణ	146	262
,, =కఫపువాసన	200	109	,, =,,	271	10
,, =ముతుక, దట్టము	211	251	ఘర్మరి=,,	146	262
,, =సమూహము,			ఘర్మ=చెమట	142	162
మేఘము, గట్టి,			,, =వేండిది, వేసవి,		
గట్టిది, స్తతి	232	59	చెమట, ఎండ,		
			పగలు	269	113

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కీ.
ఘోజన్=పంది	65 9	చక్క=పోక చెక్క	63 435
ఘోణా=పోక	63 433	చక్కణ=పోక చెక్క	63 435
ఘోర=తోడేలు	68 75	చక్ర=ఒకపక్షి (చక్ర	
,, =కుంకుమ	132 234	వాకము)	26 18
,, =భయంకరము	142 157	,, =సేన	108 109
ఘోర వాశిత=భయంకర		,, =బండిచక్రము	115 268
మైన ఆటపు	31 8	,, =నీటిపారు	156 60
ఘోరిత=గుఱ్ఱపెట్టుట	31 9	,, =బొల్లి	183 249
ఘోల=ఒక సంకరజాతి	73 42	,, =సేన, నీటిసుడి, గుంపు,	
,, =మజ్జగ	135 296	రాజ్యము, సంసారము,	
,, = ,,	135 297	వర్షము, గుండ్రనిది,	
,, = ,,	135 299	వంచన, ఒక ఆయు	
,, =ఘటక పాలము	163 117	ధము, బత్తెముకల	
ఘోష=ధ్వని	31 8	వాడు	224 18
,, =బీర	58 316	చక్రకారక=ఒక ఆటకూర	131 198
,, =గొల పల్లె	138 64	చక్రచర=ఒక రోజు	86 83
ఘోషవలీ=నీణ	145 232	చక్రధారణ=ఇరుసు	114 261
ఘోషిత=గాట్టిగా చెప్పబడి		చక్రపక్ష=హంస	26 10
నది	32 43	చక్రపాణి=విష్ణువు	3 19
ఘోష=ఒక విషము	150 46	చక్రపాద=రథము, ఏనుగు	266 44
ఘ్రాణ=ముక్కు	180 181	చక్రప్రాస=చక్రముకమ్మి	115 269
,, =వాసనచూడబడినది,		చక్రభృత్=విష్ణువు	293 100
ముక్కు	232 58	చక్రమర్దన=ఒక చెట్టు	58 315
చ=సముచ్చయము	284 7	చక్రలక్షణా=గుడూచి	56 263
,, =పాదపూరకము	284 22	చక్రవర్తి=సార్వ	
చకిత=భీతుడు	202 36	భౌముడు	104
చార=ఒకపక్షి	28 70		

పదము.	పుట్టణము, పంక్తి.	పదము.	పుట్టణము, పంక్తి.
చక్ర చక్రస్థి=చక్ర ఆదవహర	180	178 చక్రచక్ర=చక్రము	241 49
చక్ర చక్ర=చక్రపక్షి	26	18 చక్రచక్ర=చక్ర ఆదవహర	57 804
చక్ర చక్ర=చక్రధ్యము	17	12 చక్రచక్ర=చక్రమేద	29 85
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	41	5 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	28 47
,, =చక్రహము	186	5 ,, =చక్రమేద	207 156
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	123	11 చక్రచక్ర=చక్రమేద	25 6
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	42	30 చక్రచక్ర=చక్రమేద	30 99
చక్ర చక్ర=,,	56	285 ,, =చక్రమేద	50 129
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	180	172 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	257 27
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	192	20 ,, =చక్రమేద	27 35
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	26	18 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	130 182
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	4	23 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	130 182
,, =చక్రహము	86	80 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	215 45
,, =చక్రహము	148	12 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	207 157
,, =చక్రహము, పమరి,	216	46 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	25 11
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	70	180 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	126 85
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	62	419 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	196 17
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	19	66 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	203 64
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	126	73 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	296 9
,, =చక్రకొండ	164	140 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	246 252
,, =చక్రకొండ	206	139 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	8 126
,, =చక్రకొండ	210	233 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	18 29
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	44	87 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	61 384
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	55	247 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	168 243
చక్ర చక్ర=చక్రకొండ	180	187 చక్రచక్ర=చక్రకొండ	

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
చణ్ణాల=ఒక సంకరజాతి	73	43	చతుర్దంష్ట్ర=విరావతము 10 24
,, = ,,	78	166	చతుర్దశీ=ఒక తిథి 22 189
,, = ,,	80	214	,, =ఒక వీణ 145 234
,, =చండాలుఁడు	140	108	చతురా=నాలుగువిధము
చణ్ణాలవల్లక్=చందాలవీణ	146	254	లుగా 288 40
చణ్ణిల=మంగలి	138	51	చతుర్భుద్ర=నాలుగు పురుషు
చణ్ణి=పార్శ్వతి	8	123	రములు కలవాఁడు 102 471
చతుః=నాలుగు సారులు	287	12	చతుర్భుజ=విష్ణువు 3 21
చతుఃపంచ=నాలుగైదు	188	51	చతుర్భుజ=బ్రహ్మ 3 18
చతుర=చిన్న బామముడి	143	183	చతుర్వర్గ=ధర్మార కామమో
,, =ఏనుగుల సాల	160	42	క్షిములు 102 470
,, =తెలివైనవాఁడు	205	108	చతుర్వక్త=ఒక మానము 89 114
,, =తెలివిగా	212	274	చతుశ్శాఖ=శరీరము 177 104
,, =తెలివిగలవాఁడు	254	22	చతుశ్శాల=నాలుగిండ్ల
చతురజక=చతురంగ బలము	108	118	భవంతి 161 52
చతురజ్జుల=నాలుగు అంగు			చతుష్కరెండు నేహిక
శములు	39	104	ములు 190 110
,, =గురువింద	49	95	చతుష్క్రి=దోమ తెర 168 247
చతురా=ఒక జింక	66	38	చతుష్పథ=నాలుబాటలు
చతురూషణ=సాంటి, పిప్పలి,			కలియుచోటు 39 102
మిరియాలు, పిప్పలిగడ్డి	129	161	చతుష్పాద్=రావణుఁడు 12 84
చతురతి=తాఁజేలు	152	99	చతుష్పాద్=నాలుగు అడు
చతుర=నాలవది	187	41	గుల చదరము 39 103
చతురక=రెండు కలిమాన			చతుష్పృష్ఠ=ఒక రాశి 190 108
ములు	190	101	చతుష్పామ=ఒక యాగము 90 172
చతురకాలిక=నాలవదినము			చతుస్సేనా=ఒక కలగలుపు
భుజించువాఁడు	93	252	నూనె 166 198

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.
చత్వర=అంగణము, చతు		చత్వరమణి=చంద్రుడు	19 47
భృగము	260 75	చత్వరమాత్య=భృగము	22 148
చత్వర=బుద్ధి	96 331	చత్వరమాణి=కిత్తుడు	6 78
,, =బిభృ	247 15	చత్వరత=చంద్రాయణ	
చత్వర=చంద్రుడు	188 52	చత్వరము	94 272
చతు=సంఖ్యచతురుతేల్పు		చత్వరత=చంద్రాయణ	
చది	288 23	చత్వరము చేయువాడు	93 258
చతు=ఒకజంక	66 45	చత్వరకాలా=మీదమేడగది	161 67
చతు=గంధము	132 224	చత్వరమాత్య=రాకమునికత్తి	12 86
,, = ,,	132 225	,, =ఒకకత్తి	117 320
చత్వరచతుభాజన=గంధపు		చత్వర=మంచునిచ్చు సూర్య	
గిన్నె	167 218	కీరణములు	18 39
చత్వర=చంద్రుడు	19 47	చత్వరతప=మేలుకట్టు	168 246
,, =బంగారము	42 37	చత్వరక=గంధము	200 101
,, =ఒకలత	52 190	చత్వరకా=వెన్నెల	19 56
,, =ఒక కలువ	157 82	,, =చంద్రభాసానది	156 53
,, =కర్పూరము	131 210	చత్వరకా=చతురము	28 70
చత్వరకా=ఒకమణి	44 74	చత్వరమా=వెన్నెల	19 56
చత్వరకా=వెన్నెల	29 76	చత్వరదయ=మేలుకట్టు	168 246
,, =వెదపులి	65 5	చతు=వెదురు	62 430
చత్వరగోలికా=వెన్నెల	19 56	చతు=తెల్లగులాబి	125 66
చత్వరపాద=చంద్రకీరణము	19 55	,, =ధూపము	132 219
చత్వరబాలా=ఏలక	130 173	,, =చంచలము	207 156
చత్వరభాసా=ఒకనది	156 53	,, =వేగముగల, వేగ	
చత్వరభీరు=వెండి	42 46	ముగా	211 249
చత్వరమణి=చంద్రకాంతము	44 74		

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
చపల=పాదరసము, కోఁతి,		చరణ=మంచితలము	92 230
వేగముగల, చంచ		,, =పాదము	177 112
లము, ధూర్జడు	260 77	,, =పద్యపాదము, వేద	
చపలా=మెఱుపు	25 6	కాఖాద్యేత	260 74
చపేట=అఱచేయి	179 152	చరణాగ్రక=పాదముచివఱ	177 113
చబుక=గడ్డము	180 173	చరమ=చివఱది	207 154
చమక=కరుణ	61 404	,, =,,	212 279
చమర=ఒక మృగము	67 57	చరాచర=సావరజంగమ	
చమరిక=కోవిదారము	48 94	ములు	206 123
చమరీ=చమరీమృగము	67 57	చరాశా=ఆగ్నేయమూల	17 8
చమన=యాగ సాధనము	91 201	చరి=చతుష్పాతు	71 144
చమూ=,,	91 203	,, =చూ. శరీ	298 11
,, =సేన	108 109	చరిత్ర=శీలము	92 230
,, =చూడు ప్రత్నముల		చరీ=యవతి	173 16
సేన	108 115	చరు=హవిస్సు, పాత్ర	215 44
చమూపారి=సేనారత్న		చర్క్తి=సుగంధలేపనము	170 293
కుడు	108 117	చర్చ=ఒక నిధి	14 121
చమూరు=ఒక జింక	66 45	చర్చరీ=ధ్వని	33 54
,, =,,	67 48	చర్చా=పార్వతి చేటి	8 126
చమ్మక=సంపంగి	51 162	,, =సుగంధలేపనము	170 294
చమ్మకద్వీప=ఒక ద్వీపము	36 33	,, =జారిణి	173 19
చమ్మా=మెఱుపు	25 8	,, =చర్చించుట,	
చమ్మక=చిన్నపిట్ట	26 8	మైపుత	221 24
చమ్మా=గద్యపద్యకావ్యము	34 83	చర్చిక్య=మైపుత	170 294
చమ్మోపలక్షణ=అంగ దేశము	37 61	చర్పట=అఱచేయి	179 153
చయ=గుంపు	186 2	చర్పటి=ధ్వని	33 54
చర=చంచలము	206 122		

పదము.	వృత్తము. పంక్తి.	పదము.	వృత్తము. పంక్తి.
చక్రకార=ఒక సంకరజాతి	75	చలా=మొదలు	25 6
,, = ,,	75	,, =వారిచే	173 19
,, = ,,	75	చలాచల=చంచలము	207 156
,, =తోలుపనివాడు	139	చలిత=ముట్టడి	120 402
చక్రకోశ=తోలుసంచి	164	,, =కదలిసది	203 190
చక్రశ్లో=ఒక జింక	64	చవిక=ఒక మిరియము	129 162
,, =దాలు	120	చవ్య= ,,	129 161,62
చక్రప్రక్తి=ఒక తీగ	57	చడక=పానపాత్ర	140 106
చక్రప్రక్షేపి=తోలుపనివాని		చడల=కట్ట, చక్రము	91 209
చక్రప్రక్షేపి	139	86 చాక్రగిర=ఆంగద్యపము	36 29
చక్రప్రసేవికా=కొలిమితిత్తి	137	33 చాక్రిక=ఒక సంకరజాతి	73 45
చక్రమయ=దాలు	120	394 ,, =తెలకలి	79 175
చక్రిక=భూరపత్రము	48	89 ,, = ,,	138 54
చక్రిశ్లో=కివునిపూజారి	7	103 ,, =మాసె, గంటవాయింపు	
,, =భూరపత్రము	48	89 వాడు	241 49
,, =దాలుగలవాడు	116	287 చాక్లేరీ=పురిచింత	58 325
చక్ర్యా=తపస్సు	92	232 చాట=ఒకరంగు	197 28
చక్ర్యణ=నెమరువేయుట	167	202 చాటన=పులుపు, ఉప్పు	
చక్ర్యణా=ఒక యాగ	29	89 కలిసినది	193 58
చల=వాయువు	13	93 చాటు=మృగావయవము,	
,, =స్థితిము	121	414 రాజస్థలి	215 45
,, =ధూపము	132	219 చాటుకార=బంగారుపలక	
,, =అనిరము	206	135 సరులు	170 284
,, =చంచలము	207	156 చాణక్యమూలక=ములంగి	57 310
చలచక్ర=ఒక పక్షి	28	70 చాణాల=చందాలుడు	140 108
చలదల=రావిచెట్టు	47	54 చాణాలిశా=చందాలవీణ	146 254
చలన=అడుగు, యంత్రము	251	29 చాతక=ఒకపక్షి	28 64

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
చాతిక=గంటవాయించు		చారణి=ఒకతీగ	130 177
చాడు	106	చారణ=నటుడు	141 128
చాతుర=నాలుగుగుఱ్ఱములబండి,		చారణి=విష్ణుక్రాంతి	56 268
దృశ్యము	260	చారిత్ర=శీలము	92 280
చాతురీక=గండపుగిన్నె	167	218 చాశి=గయలో మామిడికి నీళ్లు	
చాతురాత=వీలా, తృప్త, ,		పోయట	88 183
నాగ కేశరముల పొడి	171	301 చారు=బృహస్పతి	19 66
చాతుర్యాస్య=ఒక ప్రతము	95	289 ,, =సుందరము	212 269
చాత్వాల=ఉత్తరవేదికప		,, =అద్భుత భాషణము	228 11
తీయబడిన గోయి	92	221 చారుక=ఒకజింక	67 59
చాన్ద్రముసాయని=బుధుడు	19	64 చారునాల=ఎఱ్ఱతామర	157 79
చాన్ద్రాయణ=ఒక ప్రతము	94	272 చార్వ=బుద్ధి	96 330
చాన్ద్రాయణరత=చాన్ద్రా		చాల=పక్క	70 138
యణ ప్రతము చేసినచాడు	98	253 చాలన=జల్లెడ	292 63
చాన్ద్ర=వెన్నెల	19	56 చాలనీ=,,	164 129
,, =పున్నమ	22	143 చాప=పాలపిట్ట	28 57
చాప=ఐలు	118	343 చికిత్సక=వైద్యుడు	184 286
చామర=పరువేరు	61	404 చికిత్సా=వైద్యము	184 277
,, =చామరము	171	368 చికిర=ముంగి, సాము	241 50
చామరపుష్ప=మామిడి, రెలు		చికిల=బుడగ	125 51
గడి, కదంగి	269	102 చిఖర=చంచలము	207 157
చామికర=చంగారము	42	36 ,, =,, , ముంగురులు	260 78
చామణ్ణా=పార్వతిచేటి	8	126 చిక్కణ=పోక	63 435
చామ్యేయ=సంపంగి	51	162 ,, =స్నిగ్ధము	196 7
,, =నాగ కేశరము	51	164 చిక్కన=వరిపిండి	164 135
చార=చారుడు	106	52 చిక్కణ=కొఱలు	127 110
,, =అంగణము	161	72 చిక్కడ=ఉడుత	150 53

పదమ్.	పుష్కమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్కమ్. పం. క్తి.
చిత్వా=చింత	51 161	చిత్రకృత్=తినక	48 92
చిత్స్యలిక=పిలవాయువు	13 102	,, =చిత్రకారుడు	137 24
చిత్స్యటికా=పాచి	158 96	చిత్రగుప్త=యముని వ్రాయు	
చిత్=జ్ఞానము	96 328	కారుడు	12 71
,, =అనిశ్చయమును తెల్పు		చిత్రతల్పాల=వాయువిదం	
నది	288 23	గము	131 193
చిత్రకాజేర=పండుము	132 232	చిత్రదణ్డ=కంద	62 415
చితా=చితి	122 432	చిత్రపత్త=చహారము	27 39
చితి=జ్ఞానము	96 327	చిత్రపట=రంగురంగుల	
,, =చితి	122 432	వస్త్రము	168 238
చిత్రకృత్=చక్రధ్వని	31 18	చిత్రపత్తక=నెమిలి	29 73
చిత్ర=మనస్సు	97 344	చిత్రపరికా=పెద్దమల్లె	56 272
చిత్రవిభ్రమ=పిచ్చి	97 354	చిత్రపిండల=నెమిలి	29 74
చిత్రాభంగ=అనుభూతి	97 348	చిత్రపుష్ప=బాణము	119 359
చిత్రోన్మాదకరీ=ఒక శివశక్తి	7 97	చిత్రఫలిన్=ఒక చేప	151 86
చిత్రా=చితి	122 432	చిత్రభాను=సూర్యుడు,	
చిత్ర=అద్భుతము	142 155	అగ్ని	266 44
,, =ఒక చేప	151 85	చిత్రరథ=ఇంద్రుడు	9 9
,, =తీలకము	170 296	చిత్రల=పుచ్చ	59 336
,, =చిత్రరువు, మిత్ర		చిత్రలా=ఆడుమేక	70 125
ముము, సుధర్మ,		చిత్రవాజ=పాలపిట్ట	28 58
ఒక నక్షత్రము	232 60	చిత్రశాలా=చిత్రములున్న	
చిత్రక=చిత్రమూలము	129 164	మందిరము	160 45
,, =ఒక పాము	149 29	చిత్రశిఖణ్డిజ=బృహస్పతి	19 66
,, =మిత్రవర్ణము	197 45	చిత్రశిఖణ్డిన్=సప్తర్షులు	21 99
చిత్రమాట=ఒకకొండ	41 4		

పదమ్.	పృష్ఠమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్, పంక్తి.
చీనపట్ట=సీసము	48	60 చూచుక=ఒక సంకరజాతి	78 148
చీనసీ=ఒక జంక	66	42 ,, =చూచుచు	78 161
చీనా=ఒక ఆననము	95	299 ,, =చినుమొన	178 186
చీర=ఆకుపలబట్ట	169	259 చూడక=ఆవిడ	126 89
చీరిణీ=ముత్తయిదువ	173	15 చూడా=కీభ	181 203
చీరీ=ఒక ఆట	30	95 ,, =తల	272 80
చీవర=గుడ్డపేలిక	169	256 చూడాకరణ=ఒక సంస్కారము	88 7
చుక్ర=చింతపండుపులుసు	134	264	
,, =పుల్లచింత	134	265 చూడామణి=పూసలగుడివింద	59 858
చుక్రకా=,,	58	325 ,, =కిరోమణి	169 271
చుచునర్దీ=చుంచెలుక	150	63 చూత=మామిడి	47 49
చుణ్ణిన్=నూయి	154	13 చూతక=బావి	154 13
చున్=తారుపుక తె	175	49 చూర్ణ=ఆంగరంగము	171 314
చుప=జేడిజేడిది	196	14 చూర్ణపూప=ఆప్పము	164 144
చుబుక=గడ్డము	180	173 చూర్ణి=చిన్నముత్యపుచిప్ప	152 115
చుమ్మక=ఒక ఆయస్కాం		,, =చూర్ణక (గడ్డకే	
తము	44	75 దము), మత్త్యపు	
చుమ్మన=మద్దు	172	341 చిప్ప	221 24
చుమ్మ=నట్టము	232	62 చూలీ=చింటిచివర, కడుము	221 25
చుల=పుడిసిలి	179	156 చూలిక=,,	27 25
చులక=చిటతెపులి	65	6 ,, =నూపులు	126 77
,, =పుసిసిలి	179	156 చూలికా=ఒక యోగాస	
చులుమ్మా=ఆడుమేక	70	125 నము	101 444
చుల్ల=కలిగిన కన్ను	228	10 ,, =ఏనుగుచెవిమొదలు	110 146
చుల్లి=పొయ్యి	163	108 చూషణ=పీల్చుట	167 206
చూచు=ఒక సంకరజాతి	76	102 చూషా=ఏనుగునడుము	
,, =కీరాతుడు	79	186 పటకా	111 167

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
చూష్య=పీల్చుచుదగినది	166	181 చెత్తిక=చెత్తము	23 166
చేటక=సేవకుడు	136	4 చెత్తి=చెత్తపూరిము	23 149
చేటా=దాని	175	51 చెత్తద్య=ఒక దేశము	38 72
చేటికా=.	175	51 చోక్ష=పాట, అంగీకారము	232 62
చేతో=అయితే	288	27 చోచ=నార	46 27
చేతకీ=కర్కాయ	59	356 చోచ=అవంగపట్ట	131 207
చేతనా=బుద్ధి	96	325 చోచు=పెరుగుచున్న జుట్టు	181 200
చేతన=మనస్సు	97	844 చోట=గడ్డము	181 205
చేది=ఒక దేశము	38	72 చోటలిదక=ఒక బాణము	119 369
చేన్నాల=పుచ్చకాయ	59	387 చోటికా=చూడు, చోటికా	300 5
చేల=వస్త్రము	168	233 చోదనికా=ఒక మినుము	126 93
,, =నింద్యము	207	149 చోదని=పుచ్చకాయ	58 333
,, =వస్త్రము, సేమిలిపురి			
కన్ను, తొందరపాటు		చోద్య=వింత, ప్రశ్న	
కలవాడు, ప్రేమా		రము	228 11
ర్హము, నిందితిము	232	61 చోర=దొంగ	140 110
చేల్లాణ=ఒక పుచ్చకాయ	59	337 ,, =అన్నము	165 152
చేత్త్య=సేయి అగ్నిపై		చోరపుష్పీ=కడిలచెట్టు	54 232
నుంచుట	90	180 చోరిక=నగరాధ్యక్షుడు	105 40
,, =దేవతాయతనము	161	56 చోల=ఒక దేశము	37 66
,, =స్తూపము, చితి,		,, =ఒక చెట్టు	51 165
ఉన్నతస్థానము,		,, =పూరింటిపైకప్పు	162 74
కొండ, దేవాలయము	224	,, =రవిక	169 255
చేత్త్యవృక్ష=రావిచెట్టు	282	15 చోలక=చెట్టు బెరడు	46 26
చేత్త=ఒక నెల	23	165 చోలొన=పూరియింటి	
చేత్తరథ=వజ్రేరుని పూల		చూరు	162 74
తోట	13	117 చోలీ=మొత్తనిబట్టు	169 253
		చోక్ష=సుందరము	212 269

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
చాణి=చుంచినది	154	13	చరణ=తెక్క	80	97
చాణి=చూడరి	140	117	,, =తెచ్చ	46	82
చాణి=చూడరి	140	115	చరణి=చాణిపుతెక్క	119	870
చార్య=	140	115	చరిణి=చర్యసరణము	90	181
చాల=ఒకసంస్కారము	83	7	,, =చింతివైకప్పు	162	74
చ్యుతన=ఒకముని	96	314	,, =చక్కము	181	206
చ్యుతి=గురువు	178	120	చిన్మయ=చింతినికప్పు		
,, =యోని	178	122	చూరి	188	184
చ్యుత=చుంతెన, గాలి	216	46	చరణి=వ్యాజము	99	389
చగ=మేక	70	123	,, =చిల్లు, వ్యాజము	224	16
చగల=,,	70	123	చర్య, భారత=మూలము		
చగి=తెచ్చమేక	70	124	గారు	106	56
చణియుట=ఒక సంకరజాతి	75	72	చ=చిట్టము	216	47
చత్ర=గొడుగు	105	81	చరిణి=చంచలము	99	390
చత్రక=గురుడి	59	338	చరిణి=చిరుము	85	54
చత్రధర=చత్రధారి	116	289	,, =ఒక వేదాంగము	85	55
చత్ర=తును	55	247	,, =వేదము, తొరిక,		
,, =చక్కగొడుగు	64	468	శ్రీకము	224	17
,, =తొత్తిమిరి	127	98	చరిణి=చంద్రాశ్చేదము	85	67
చత్రాశ=చక్కగొడుగు	57	306	చక్ర=చక్రాంతమైనది	211	239
చత్రాశి= (వెలపచ్చి)			చక్ర=చక్రసారము	108	108
సర్వాశి	181	195	చక్ర=గురువు	55	262
చక్ర=చక్ర	106	56	చరణ=గోరింట	49	100
చరణ=కప్పు	22	126	,, =వేదము	51	149
,, =తెక్క	30	97	,, =పండితము	184	270
,, =తెచ్చ	46	32	చరణి=గురుడి	59	342
			చరి=చాంతి, చీరము	221	25

పదమ్.	పుష్టమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్టమ్. పం. కీ.
ఛల=మోసము	99	389 ఛిన్న=మీఁగడ	184 288
ఛలవాచీ=మోసపుమాట	32	37 ,, =ముక్క	209 203
ఛల్లీ=చెట్టు బెరడు	46	26 ఛిన్నపుచ్చక=తోక తెగినది	69 117
ఛవి=శోభ	171	299 ఛిన్నరుహ=గుడూచీ	55 262
ఛాగ=వారింజ	47	69 ఛిన్నా=చూడు. ఛన్నా	297 12
,, =మేక	70	123 ఛేక=పెంపుడుజంతువు	26 9
ఛాగణ=పిడుకనిప్పు	10	40 ,, =శ్రద్ధాఘృవు	202 39
ఛాణక=ఒక సంకరజాతి	74	54 ,, =సమరుండు, పెంపుడు	
ఛాత=ముక్క	209	203 జంతువు	232 63
ఛాత్ర=శిష్యుఁడు	85	49 ఛోటికా=ప్రాణాయామము	
,, =చారుఁడు	106	54 లోని స్ఫోటప్రక్రియ	102 458
,, =ఒక తేనె	184	272 జక్వా=నమలుట	167 207
ఛాదిషేయ=ఇంటి మైకప్పు		జక్షిత=నమలఁబడినది	210 215
పూరి	128	134 జకత్=వాయువు	13 95
ఛాన్దస=శ్రోత్రియుఁడు	89	162 ,, =చంచలము	206 122
ఛాయా=సూర్యనిభార్య	19	46 జగతీ=భూమి, ప్రపంచము,	
,, =సిద్ధ, శోభ, ప్రతిబింబము, సూర్యపత్ని	221	26 గ్రామనివేశనము, ఒక	
ఛాయాకర=ఛత్రధారి	116	489 ఛందస్సు	247 17
ఛాయాపుత్ర=కొని	19	69 జగత్క్షయ=బ్రహ్మరాత్రి	24 187
ఛిత=ముక్క	209	203 జగత్ప్రాణ=వాయువు	12 98
ఛిద్ర=చవిటిభూమి	124	35 జగల=ఒక మద్యము	140 101
,, =రంధ్రము	148	4 ,, = ,, , జాడరి	241 58
,, = ,,	213	287 జగ్ధ=తినఁబడినది	209 214
,, =రంధ్రము, తప్ప	224	17 జగ్ధ=తిండి	167 208
ఛిద్రిత=గుచ్చఁబడినది	210	222 జఘన=కటిముందుభాగము	178 128
		,, =పిరుదులు	251 30

పదము.	పుష్కమ. పం. కీ.	పదము.	పుష్కమ. పం. కీ.
జఘనపిణికా=వీనులగు నెనుక		జబూదీర=కివుడు	6 87
కాలిలో నొకభాగము 110	156	జబూయ=గుళిలము	49 107
జఘనభాగ=వీనులగు ముందు		జటిన్=అ త్రిచెట్టు	47 56
కాలిలోని ఒకభాగము 110	152	జటిల=మరువేరు	61 404
జఘనేఫల=పనస 51	147	,, =జడలుకలవాడు	201 17
జఘనేఫలా=ఒక చెట్టు 54	221	జటిలా=చన	61 394
జఘన్య=ఎఱుచందనము 132	230	,, =జహతమాషి	131 200
,, =చివటిది 207	151	జడీ=కచ్చోరము	61 405
,, =నింద 207	154	,, =వెరువది కంఠములు	190 116
,, =చివటిది, నీచము 254	22	జటుల=చంచలము	181 193
జఘన్యజ=కూర్చుండు 136	1	జరర=ఊదరము	178 133
,, =చిన్నవాడు 201	8	జరకోత్సవ=వింగు	88 123
జఙ్గమ=చరము 206	122	జడ=తైత్త్యము, శీతము	196 11
జఙ్గిత=జాతిభ్రష్టుడు 72	5	,, =మూర్ఖుడు	202 27
జఙ్గా=కాలిపిక్క 177	116	,, =అవివేకి	228 12
జఙ్గాత్రాణ=పిక్కపత్తోడుగు		జడా=అవివేకినియగు కన్య	87 98
కవచము 116	307	జతు=లక్క	171 306
జఙ్గాపద=నాలుగు అడుగుల		జతుక=ఇంగువ	133 262
చదరము 39	103	జతుకా=బొద్దింక	29 37
జఙ్గాల=వేగముగా పోవు		జతుకాహలా=బాకా	146 251
వాడు 116	300	జతుకృత్=కోరిందచెట్టు	130 178
జట=ఊడ 46	23	జతుకా=	130 173
,, =మరువేరు 61	404	జతు=భుజిరస్సంధి	178 138
,, =జాతమాషి 131	200	జన=ఒకలోకము	100 414
,, =జడలు 181	201	జనక=తండ్రి=	175 57
,, =సమూహము 186	5	జనజను=చండాలుడు	140 108
జటార్కూట=కివుడు 6	87	జనతా=జనులగుంపు	186 18

పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.
జనన = జన్మ	174 35	జన్య = యుద్ధము, తండ్రి,	
,, = కంఠము	177 98	నింద్యము, జననీయము,	
జననీ = తల్లి	175 52	వరునిమిత్రులు, వధువు	
,, = దయ, తల్లి	247 16	తండ్రి, భృత్యులు	232 64
జనపద = దేశము	36 41	జన్యా = కోరింద	130 178
,, = దేశము, జనము	266 45	జన్య = ప్రాణి	173 1
జనయ్య = తండ్రి	175 57	జపా = ఒక పుష్పము	61 389
జనయి = తల్లి	175 52	జపాపుష్ప = కంఠము	132 334
జనాద = ప్రవాదము	33 67	జమ్మతి = భార్యాభర్తలు	174 96
జనశ్రుతి = ,,	84 77	జమ్మల = బురద	125 52
జనన్ = ఒక లోకము	100 414	,, = బురద, ఒక చెట్టు	241 51
జనార్దన = విష్ణువు	3 19	జమ్మిర = నిమ	47 70
జనాశ్రయ = సత్రకాల	161 55	,, = ఒక తులసి	55 239
జని = జన్మ	174 35	జమ్మ = నేరేడు	46 44
,, = వధూవరులు	221 27	జమ్మక = నక్క, వరుణుడు	241 51
జనిమన్ = తల్లి, తండ్రి, జన్మ,		జమ్మల = తాటి చెట్టు	63 445
కొడుకు	241 54	జమ్మా = నేరేడు	46 44
జని = ఒక చెట్టు	55 255	,, = ,,	52 184
,, = కోడలు	176 72	జమ్మాగర్త = నూనె పూసిన	
జమన్ = జన్మ	174 35	కత్తి	117 321
జనోదాహరణ = జయోదాహరణ		జమ్మాట = నేరేడు	52 187
ణము	296 11	జమ్మాద్వీప = ఒక ద్వీపము	35 19
జన్మ = ప్రాణి	173 1	జమ్మాటమాలికా = పెండ్లి	87 109
జన్మభర = కోర్కెగము, ప్రాణి	67 68	జమ్మ = కోరపన్ను	180 178
జన్మఫలా = ఒక గోధుమ	128 121	జమ్మక = నిమ	47 70
జన్మన్ = జన్మ	174 35	,, = ఒక సంకరజాతి	79 170
		జమ్మరిపు = ఇంద్రుడు	9 7

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. క్రి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. క్రి.
జన్మల=నిమ	47 70	జరన్=దున్న	65 18
జమ్మిర=,,	47 70	జరా=ముదిమి	177 107
జయ=ఇంద్రుడు	9 12	జరాభీరు=మన్నుడు	5 57
,, =జయంతుడు	9 16	జరాయు=గర్భశోశము	174 36
జయ=ఒక చెట్టు	52 170	,, =తామర	260 78
,, =జయము	121 417	జరాయుజ=మమహ్యులు	173 3
,, =పెసలు	126 72	జరూర్ద=దుష్టాశ్వుము	112 193
,, =జయము	290 24	జర్ర=వేణువువంటి	
జయదత్త=జయంతుడు	9 16	వాద్యము	146 257
జయన్త=ఇంద్రపుత్రుడు	9 16	,, =ఇంద్రపతాక, నెమలి,	
,, =చంద్రుడు	19 52	శిథిలము	260 81
జయన్త=ఇంద్రపుత్రిక	9 17	జర్ణ=చంద్రుడు	19 53
,, =తిరునక్షత్రము	23 156	,, =చెట్టు	45 10
,, =ఒక తాటి	53 192	జర్జరి=ఆడవినువ్వులు	124 77
జయన్తపుర=ఒక నగరము	159 16	జల=నీరు	154 3
జయవాహినీ=ఇంద్రుని		,, =జలండు	202 27
భార్య	9 22	జలక=గోలాంగూలము	67 66
జయా=జమి	52 178	జలకణ్ణక=నాచు	158 95
,, =వన	61 394	జలకరిన్=నీటియేనుగు	153 120
,, =నల్లజీలకఱ్ఱ	129 166	జలకాక=నీటికాకి	26 21
జయిన్=జయకాలి	116 294	జలకోలి=నీటిరేగు	52 177
జయోదాహరణ=కీర్తి	34 71	జలచర=నీటిపక్షి	29 81
జయ్య=జయంపశక్యము	116 295	జలజన్త=జలచరము	151 80
జరత=గట్టిది, శిథిలము	255 23	జలజమ్మకా=ఒక వంగ	53 205
జరత్=పురాతనము	201 6	జలజా=ఆడవిధాన్యము	127 115
జరత్కారు=ఒక ముని	96 312	జలతస్కర=నూర్చుడు	18 24
జరద్ధ=ముసలియెద్దు	69 109	జలద=మేఘము	25 1

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
జలదా=మెఱుపు	25	7 జలాలోకా=జలగ	152 116
జలద్రిణి=పెద్దనూజా	163	121 జలాశయ=వట్టివేరు	64 462
జలనర=నీటిమనుష్యుడు	153	119 ,, =సరస్సు	154 9
జలనిధి=సముద్రము	154	21 జలాశ్వ=నీటిగుఱము	153 119
జలనీలీ=పాచి	158	97 జలాహర=జలవత్తుడు	94 270
జలపాలికా=మెఱుపు	25	7 జలూక=జలగ	291 52
జలపిప్పిక=చేప	151	82 జలూకా=,,	152 116
జలప్రియ=పంది	65	9 జలేశయ=ఒకచేప, తామర	277 15
జలబృంహణ=ప్రవాహము	156	59 జలోచ్చాస్ర=కట్టపెనుండి	
జలధూపణ=వరుణుడు	12	92 నీరుపారుట	156 61
జలమార్జాల=నీటిపిల్ల	152	107 జలోద్గమ=ఊట	154 15
జలముచీ=మేఘము	25	1 జలోలక=చేదు, పులుపు,	
జలముఠ=నీటిముఠ	61	401 ఉప్ప, వగరుకలిసినది	199 82
జలరంప=ఒక నీటిపక్షి	26	22 జలౌకన్=జలగ	152 116
జలరాశి=సముద్రము	154	20 జల్పక=వాచాలుడు	204 91
జలలమ్పికా=తెల్లవన	61	895 జల్ల=ఒక సంకరజాతి	76 108
జలలోహిత=చూ, ఆల		జవ=వేగము	18 109
లోహిత	296	8 ,, =జంఘాలుడు	116 299
జలచాలక=వింధ్యము	41	6 ,, =వేగము	194 62
జలవ్యాల=నీటిపాము	149	37 జవన=జంఘాలుడు	116 299
జలతీనక=వేడి, వేడిది	196	15 ,, =వేగము	194 62
జలకూర=పాచి	158	97 జవిన్=ఒకజింక	66 32
జలగమ్భవా=తెల్లపు	68	85 ,, =జంఘాలుడు	116 299
జలచార=నీటివేత్తగా జీవించు		జసు=గుణము	196 1
వారు	93	262 జసురి=అగ్ని, శని	241 50
జలాత్మన్=దున్న	65	16 జాగర=నిద్రలేచుట	99 392
జలాధార=నీటిపండ	154	9 ,, =కవచము	116 305

పదము.	పుష్కమ.	పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ.	పంక్తి.
జాగరణ=జాగరము	99	392	జాహిహి=జాహికాయ	131	212
జాగరణ=,,	99	392	జాతు=జికాహిహిహిహి	287	18
జాగత్య=మేల్కొన్న			జాతోడు=కొదై	69	108
వాడు	204	87	జాత్య=పతీనుడు	206	121
జాగరూక=,,	204	87	,, =శ్రేష్ఠము	206	127
జాగరూక=జాగరము	99	392	,, =,, , పతీనుడు	228	14
జాగృహి=అగ్ని	10	36	జానకీకాన్త=రాముడు	4	40
జాఘనీ=కాలిపిక్క	177	116	జాను=మోకాలు	177	117
జాజల=మాటలాడు కోరికకల			జానుక=మోకాలిపై ఆను		
వాడు	32	40	కొన్నవాడు	94	266
,, =ఒక చేతము	38	80	జానుదఘ్ను=మోకాలిబంటి	179	168
,, =శూన్యసలము	38	90	జానుద్వయస	179	163
,, =అగరు	131	218	జానునివర్జ్వాన=ఒక యోగా		
జాదలిక=విషవేద్యుడు	150	50	ననము	101	448
జాటలి=జడప్రతి	291	51	జానుభక్తిస్థి=ఒక		
జాడ్య=ఒక సెనగ	126	87	యంత్రము	108	103
జాత=సమూహము	186	5	జానుమాత్ర=జానుదఘ్నుము	179	165
జాతరూప=బంగారము	42	36	జానుమాత్ర=ఒకయంత్రము	108	103
జాతవేదన=అగ్ని	10	28	జాబాల=గొల్ల	138	57
జాతారణి=జాతిమాత్రబ్రహ్మ			జామదగ్గవ్య=పరిశురాముడు	4	39
వాడు	89	144	జామాత్య=అల్లుడు	176	76
జాతి=జాతి	46	45	,, =తెల్లనువ్వులు	241	52
,, =,,	60	363	జామి=సోదరి, పూజ్యురాలు	221	27
,, =కులము	81	222	జామేయ=మేనల్లుడు	176	82
,, =జాజీ, జన్మ, ఒక			జామ్మవ=జంబూఫలము	46	44
చందస్సు, కటుం			జామ్మానద=బంగారము	42	40
బము	221	28	జాయ=భార్య	175	68

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
జాయాజీవఃనటుఁడు	141	124	జాలపాదక=హంస	26	11
జాయాపతి=దంపతులు	177	96	జాలభూషణ=ఒకసంకరజాతి	75	71
జాయ=మందు	184	281	జాలిక=జేటగాఁడు	189	75
జార=ఎఱ్ఱకలువ	157	83	,, =సాలెపురుగు	150	67
,, =విటుఁడు	176	76	,, =మాయావి	202	45
జారణ=సావర్చలక్షారము	133	251	జాలికా=ఇనుప కవచము	116	306
జార్దవ=ఒకయోగాసనము	21	98	జాలిన్=జాలరి	189	83
జార్దవీ=ఒకనక్షత్రవీధి	21	94	జాలినీ=పిప్పలి	129	154
జారవాయ=హేమంతపు			,, =చిత్రకాల	160	45
గాలి	13	107	,, =జడలు	181	201
జారీ=పార్వతి	8	118	జాలీ=బీర	58	317
,, =ఆభాత్మకన్య	87	96	జాల్త=మారుఁడు	228	12
జాల=ఒక ద్వీపము	36	25	జావక=పరిమళించు నొక		
,, =పురుగు	46	37	జేరు	171	307
,, =ఒక సంకరజాతి	74	65	జాహక=పిల్లి	71	143
,, =వల	139	85	జాహ్నువీ=గంగ	156	47
,, =కిటికీ, వల, వికసిం			జిఘత్స=ఆకలి	98	363
చినపూవు, మోసము,			జిఘత్సు=ఆకొన్నవాఁడు	204	72
గుంపు	224	18	జిఘాంసు=శత్రువు	107	81
జాలక=పురుగు	46	37	జిజ్ఞీ=మాంజిష	56	270
,, =నువ్వులు	126	77	,, =వెద్దపాట	58	320
,, =గుంపు	186	5	జిత=జయింపఁబడినవాఁడు	116	296
జాలకీసీ=గొడ్డ	70	129	జితకాశిన్=జయశాలి	122	435
జాలన=కారము, తీపి, పులుపు			జితరణ=	122	435
చేరు కలిసినది	199	77	జిత్యర=	116	294
జాలనర=త్రైగర్తేశము	37	51	జిన=బుద్ధుఁడు	5	65
జాలపాద=నీటికోడి	27	24	,, =అర్హుఁడు	5	65

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
జిహ్వ=చంద్రుడు	9	7 జీవ=బృహస్పతి, ఆత్మ,	
,, =జయశీలుడు	116	ప్రాణి, వింటినాది,	
జిహ్వ=పాము	148	9 జీవితము	232 66
,, =పాపము, మందము,		జీవక=శైవభిక్షుకుడు	202 31
వక్రము	232	63 ,, =ప్రాణి, వాదభిక్షువు,	
జిహ్వ=జ్వాల	11	57 ఋణదాత, శ్రేష్ఠము	260 80
జిహ్వ=నాలుక	180	179 జీవజ్ఞ=ఒకపక్షి	29 80
,, =మాట, జ్వాల,		జీవత్=జీవించువాడు	122 440
నాలుక	221	30 జీవతోకా=బ్రతికియున్న	
జిహ్వపాన=పక్క	70	139 పిల్లుగలతల్లి	174 38
జిహ్వసాద=నాకుట	167	206 జీవథ=తాచేలు	152 100
జీన=జీర్ణము	201	6 జీవధన=పశుధనము	70 122
జీమూఠ=మేఘము, కొండ	241	52 జీవన=జీవనము	123 2
జీరక=జీలకఱ్ఱ	129	166 ,, =నీరు	154 4
జీరణ=,,	129	166 ,, =ఆన్నము	165 150
జీర్ణ=శిథిలము	201	6 జీవనీ=ఒక విష్ణుశక్తి	4 32
,, =వజ్రము, శిథిలము	232	67 ,, =జీవంతి	56 286
జీర్ణక=వెల్లులి	62	409 జీవనీయ=పాలు	135 291
జీర్ణి=వైకల్యము, వార్ధక్యము	177	107 ,, =నీరు	154 3
జీల=తోలుతిత్తి, కత్తియొర		జీవనీయా=కాకిదొండ	54 223
తోలుసంచి, కొబ్బరిపట్ట	224	19 ,, =జీవంతి	56 286
జీవ=జీవాత్మ	96	321 జీవనీ=పులిచింత	52 168
,, =జీవించుట	122	440 ,, =గుడూచి	56 264
,, =జీవము	122	440 ,, =ఒక నెనగ	56 279
,, =ప్రాణి	173	1 ,, =జీవని	56 286
		జీవపతి=ముత్యదువ	174 27
		జీవబోధనీ=త్యగవిశేషము	57 290

పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.
జీవలోక=భూమి	100	412	జృన్ము=బడలు	292	76
జీవన్ముత్తి=పశుహోషణము	123	7	జృన్ముణ=	143	176
జీవశాక=తోటకూర	57	300	జృన్ము=	143	176
జీవసూ=జీవించియున్న			జృమ్మికా=ఆవులింత	143	176
పుత్రులుకలది	174	38	జృమ్మిత=ఆవులించినది, అభి		
జీవా=జీవంతి	56	286	నయించినది, తెలిచినది,		
,, =వింటినారి	118	355	విజృంభించినది	260	79
జీవాతు=జీవనాపథము	122	441	జేత్ర=జయశాలి	116	296
జీవాస్తక=కసాయివాడు	139	73	జేమన=తిండి	167	204
జీవికా=జీవనము	123	2	జేయ=జయింపఁదగినది	116	295
జీవిత=జీవితము	122	440	జైత్ర=జైత్రరథము	114	255
జీవితకాల=ఆయుస్సు	122	441	,, =జయశీలుఁడు	116	296
జీవితాగ్రద=జీవనాపథము	122	441	జైత్రీ=విష్ణుకాంతి	56	266
జీవితేశ=యముఁడు, భర్త,			జైన=జైనఁడు	202	31
ధనాగమము	277	116	జైవాత్మిక=చంద్రుఁడు,		
జగుప్సన=జగుప్స	142	151	వైద్యుఁడు, కరకుఁడు,		
జగుప్సా=నింద	33	66	దీరాయువు	277	17
,, =ఏవగింపు	99	385	జోజక=ఆగరు	131	213
,, =నింద, ఏవగింపు	247	16	జోటిజ=శివుఁడు	6	90
,, =నింద	289	8	జోడ=పోక	63	435
జమారాణ=ఆగ్ని	10	37	జోణాల=నీలి, ఎఱుపు కలిసి		
జహూ=ఒక హూమసాధ			నది	197	37
నము	91	199	జోనల=జొన్నలు	127	112
జాతి=జేగము	194	62	జోన్నలా=	127	113
జార్ణా=దర్ప	64	459	జోషమ్=మానమును, సౌఖ్య		
జార్ణాహ్యు=జొన్న	127	113	మును తెల్పునది	285	40
జార్ణి=నూర్చుఁడు, అగ్ని	216	47	జ=ఆత్మ, తెలిసినవాఁడు	280	77

పదము.	పుష్కమ. పం. కి.	పదము.	పుష్కమ. పం. కి.
జ్ఞ = జ్ఞానము	293	93 జ్యేష్ఠమ్య = జ్యేష్ఠ	20 52
జ్ఞానిత = తెలియబడినది	210	226 జ్యేష్ఠతాత = వెదతండ్రి	175 63
జ్ఞాన =	210	226 జ్యేష్ఠశ్చక్ర = భార్య అక్క	175 55
జ్ఞాపి = బుద్ధి	96	327 జ్యేష్ఠ = ఒక శివశక్తి	7 97
,, = ,,	96	328 ,, = లేమి, దుర్విధి	12 83
జ్ఞాత = తెలియబడినది	209	201 ,, = ఒక నక్షత్రము	20 82
జ్ఞాతి = బంధువు	177	100 ,, = బల్లి	150 59
జ్ఞాన = ఒక శివగుణము	7	94 ,, = అక్క	175 53
,, = జ్ఞానము	96	328 ,, = నడిమి ప్రేలు	179 148
జ్ఞానిన్ = జ్ఞోస్యుడు	106	49 ,, = లేమి, అక్క, బల్లి,	
జ్ఞాన్ = వింటినారి	118	355 ఒక నక్షత్రము	221 29
,, = భూమి, వింటినారి	272	34 జ్యేష్ఠామూలీయ = జ్యేష్ఠ	23 167
జ్ఞాని = వైకల్యము, వార్ధక్యము	177	107 జ్యేష్ఠామ్న = దివ్యపుకమగు	164 134
జ్ఞానివారణ = చేతికిట్టు కొనుతోలు	116	310 జ్యేష్ఠ = ఒక సెల	23 167
జ్ఞాయన్ = వృద్ధుడు	201	7 జ్యోక్ = ఎల్లప్పుడు	287 11
,, = వెదవాడు, వృద్ధుడు, అత్యుత్తమము	228	13 జ్యోతిరాన్వయ = ఒక యాగము	90 172
జ్యేష్ఠ = హంస	26	12 జ్యోతిరిద్దణ = మిలుగురు	
,, = పంచలోహము	43	55 పురుగు	29 94
,, = తగరము	43	62 జ్యోతిశ్శాస్త్ర = జ్యోతిషము	21 100
,, = కరువేరు	61	404 జ్యోతిపామయన = ,,	21 100
,, = పాలు	135	290 ,, = ఒక వేదాంగము	85 56
,, = అన్న	175	62 జ్యోతిపాంపతి = నూర్య	
,, = వెదవాడు, వృద్ధుడు, అత్యుత్తమము	228	13 చంద్రులు	269 103

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
జ్యోతిష తి=ఒక సెనగ	56	278 యరణి=ఒక ఆడుకూర	58 314
,, =ఒక గోధుమ	128	119 యరా=,,	58 314
జ్యోతిషోమ=ఒక యాగము	90	172 యుకుకా=ఎక్కువకాలిన	
జ్యోతిస్=నక్షత్రము. అగ్ని,		ఇటుక	125 49
కోశ, జ్వాల, కన్న,		యురర=ఒక వాద్యము	147 269
కొడుకు, ధనము, యా		యురరక=కలియుగము	24 183
గము, ఆశ	224	20 యులకా=పెదమంట	11 58
జ్యోతస్=వెన్నెల	19	50 యుల్లి=కేశపాశము	181 198
జ్యోతీస్=పాట	58	319 ,, =గొడుగుచివటి జూలు	
జ్యోతిష=నక్షత్రమాసము	23	బట్ట, కేశము, వా	
జ్యోతిషిక=జ్యోస్యము	106	ద్యము	247 18
జ్యోతీస్=వెన్నెలరాత్రి	21	115 యుష=చేప	151 81
జ్వల=జేడి, వేడిది	196	14 ,, =ఒక చేప	152 101
జ్వలన=అగ్ని	10	29 ,, =ఆడవి, మొసలి,	
జ్వలిత=ప్రకాశించినది,		చేప, గవేధువు	282 61
మండినది	276	28 యుషా=గవేధువు	128 121
జ్వాల=మంట	11	57 యుషాపర=ఒక సంకరజాతి	73 2
జ్వాలా=మంట	11	57 యూట=గోరింట	60 37
యుక్తానిల=వేడిగాలి	18	104 యూణ=శివుడు	6 9
యుటప్ప=ఆవుత్రి	192	17 యూవుక=గోరింట	51 15
యుటా=ఉసిరిక	59	354 యింకిల=చిన్న గడియారము	146 24
యుటితి=వగముగా	287	1 యిణికా=ఎక్కిలి	183 25
యుజాతీ=వీర	58	317 యిణి=గోరింట	60 37
యుమ్మ=కెంతు	192	17 యిణికాన=చండికాంతము	6 8
యుమ్మటి=కేశపాశము	181	198 యిల్లికా=ఒక ఆడు	30 9
యర=ప్రవాహము	41	18 ,, =కనుబొమ్మ	181 19
		యిల్లి=వేపుడుబియ్యము	165 11

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ఘరికా=ఒక ఆట	30	95 డిమ్మ=గుడ్డు	30 99
టగర=తగరము	260	,, =ఆపకదనము	98 379
టబ్బ=,,	182	261 ,, =ప్రేమాము	182 226
,, =తొళ్ళ పగులగొట్టు		,, =గుడ్డు, ప్రేమాము	216 48
నది	187	44 డిమ్మ=శిశువు	201 3
,, =ఒకమానము,		,, =మూర్ఖుడు, శిశువు	228 14
గర్వము	216	48 దుణ్ణుభ=దుండుపాము	149 38
టబ్బణ=తగరము	183	259 దుణ్ణుర=పడుకగది	161 64
టట్టనీ=బల్లె	150	60 డోమ్మ=ఒక సంకరజాతి	76 97
టట్టర=ఒక వాద్యము	31	21 ఛక్కా=ఛక్క	146 267
టట్టరీ=,,	147	270 ఛక్కారీ=చండాల పీణ	146 255
టర్క=ఒక దేశము	37	58 ఛెట్టు=ఒక చెట్టు	50 187
టిట్టిభ=తీతువు	28	68 ఛణ్ణుక=మర్రాదుడు	202 46
టిట్టిభాసన=ఒక యోగా		భారికా=శతపదము	150 66
సనము	101	450 ఛణ్ణుక=మర్రాదుడు	202 46
డక్కన=హస్తము	31	15 తక్కుల=తక్కులము	181 210
డబ్బ=ఆచారము	69	106 తక్కు=మజ్జగ	135 298
డమర=ఆపకదనము	98	380 తక్కుజ=వెన్న	184 276
డమరు=ఒక వాద్యము	147	269 తక్కుపిట్ట=వెరుగు	135 287
డయన=ఎగురుట	30	100 లక వాసన=నారింజ	48 71
డహు=నిమ్మ	51	150 తక్షక=ఒక సర్పరాజు	241 56
డిణిక=ఒక సంకరజాతి	73	29 తక్షన్=ఒక సంకరజాతి	75 78
డిణిమ=ఒక వాద్యము	147	269 ,, =ఆయోగవుడు	79 172
డిణిర=మరుగు	155	26 ,, =వద్రంగి	188 67
డిణిశ=శివుడు	6	89 ,, =,,	290 23
డిమ=ఒక రూపకము	144	199 తక్షిణి=ఆనంది	159 17
		తగర=ఒక చెట్టు	61 388

పదమ్.	పుస్తకమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పం. కీ.
తక్కు = భయము	98	తక్కు = బురుడు	5
తట = కొండచరియ	41	తక్కు = సత్యము	196
,, = బడ్డు	156	తక్కు = ,,	198
,, = ,, , చరియ	292	తక్కు = దృఢము	202
తటాక = చెరువు	154	,, = ఆది	284
తటిత్ = మెరుపు	25	తడా = అప్పుడు	287
తటిత్పతి = మబ్బు	25	తదానీమ్ = ,,	287
తటిత్పత్ = ,,	25	తనయ = కుమారుడు	176
తటిన్ = నది	155	తను = ఒక చెట్టు	52
తటిన్ = తటము	292	,, = శరీరము	177
తణుల = నాయువిడంగము	131	,, = చరము	181
,, = పియ్యము	164	,, = నూత్నము	201
తణులా = పిప్పలి	129	,, = ,, , మృదువు	211
తణులీయక = ఒక ఆంజుర	57	,, = కొంచెము, చిన్నది	212
తత్త్వ = వెంటనే	192	,, = చరము, శరీరము,	
తత్త్వ = ఏద	145	,, చిన్నది, వ్యవహితము,	
,, = వ్యాపించినది	210	,, పల్పనిది, కవచము	232
తత్త్వ = పం. కీ.	289	9 తనుకూబర = కాడిమిఁది	
తత్త్వ = వెట్టిపని	207	145 కొయ్య	115
తత్త్వ = విలంబితకాలము	146	245 తనుత్త = కవచము	116
,, = ప్రకృతి	192	1 తనున్ = శరీరము, వ్యాపి	225
తత్త్వ = ప్రమ	96	329 తనుకృత్ = నూత్నీకృతము	210
తత్త్వ = ఆకృడ	88	41 తనునపాత్ = అగ్ని	10
తత్త్వ = భవత్ = పూజ్యుడు	293	91 తనురుహ = రెక్క	30
తథా = సమాహము, సామ్యము,		,, = రోమము	181
సత్యము, అంగీకారములను		తను = యాగాంగములు	90
తెల్పునది	285	41 ,, = దారము	136
,, = ఆట్లు	288	39 ,, = ఒక పాము	149

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
తస్యక=ఒక జలచరము	152	104 తస్మాత్=పంచతస్మాత్	100 410
తస్యనాగ=	152	104 తస్మిన్=పిప్పలి	129 154
తస్యనాథ=సాలెపురుగు	150	68 తపన=సూర్యుడు	17 21
తస్యనాయ=ఒక సంకరజాతి	80	198 ,, =ఆగస్త్యుడు	95 301
,, =సాలె	186	15 ,, =సూర్యుడు, క్రీష్ణ	
,, =సాలెపురుగు	150	67 కాలము	241 57
తస్యస్వత=నేయబడినది	210	228 తపసియ=బంగారము	42 36
తస్య=రాజ్యతంత్రము	105	27 తపస్=శివుడు	7 94
,, =ఒక జలచరము	152	104 ,, =మాఘమూసము	23 164
,, =మందు	184	281 ,, =చాంద్రాయణ శతము	94 271
,, =రాజ్యతంత్రము, నేత,		,, =ఒకలోకము	100 414
స్వాదితము, కాన్దము,		,, =తపస్సు	100 418
మందు, పేగులు, ప్రధా		తపస=చంద్రుడు	19 52
నము, యాగవిధి, ద్వ్యర్థి		తపస్య=ఘోరము	23 165
పదము, గృహసంభా		తపస్వినో=తపశ్శాలి	93 251
రము	224	21 ,, =చంద్రుడు, శిశిర	
తస్యక=క్రొత్తబట్ట	168	289 ద్రువు, దీనుడు	279 56
తస్యకాలా=నేతగాని ఇల్లు	160	44 తపస్వినీ=హతమాషి	131 200
తల్లి=తీగ	138	59 తపిని=తాపి	156 53
,, =గుడూచి, దారము,		తప్త=నేడి, నేడిది	196 16
పీణతీగ	221	31 ,, =బాధితుడు	209 195
తన్వన=తగ్గించుట	31	10 తప్తకృచ్చి=ప్రాజాపత్య	
తన్వా=గరిటె, చిన్నపడన	221	32 వ్రతము	94 278
తన్వి=ఒక జలచరము	152	104 తమద్ధక=ఆటుక	161 63
తన్వా=సోమరితనము	97	355 తమత=లోలుపెట్టె	164 126
,, =మత్తు	99	393 తమరక=తగరము	43 64
,, =మత్తు, నిద్ర	221	80 తమస్=చీకటి	22 123

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
తమన్ = మూల ప్రకృతి	96	323 తరణి = సముద్రము, నూర్మడు,	
,, = ఒక గుణము	96	324 ఒడ, నది, స్తంభము	260 88
,, = రాహువు, చీకటి,		తరణి = ఒడ	155 30
పాపము, దుఃఖము	282	70 తరణక = మంగ	155 31
తమస్విని = రాత్రి	21	113 తరణి = ,,	290 21
తమాల = పచ్చాకు	52	173 తరత్సమ = గడ్డినిప్పు	10 42
తమాలపత్ర = తిలకము	170	296 తరపణ్య = కేవు	155 35
తమిస్తా = రాత్రి	21	114 తరల = తోలు సంచి	164 124
,, = చీకటి రాత్రి,		,, = నాయక మణి	170 285
రాత్రి	260	85 ,, = మిశ్ర వర్ణము	197 30
తమి = రాత్రి	21	113 ,, = నాయక మణి, చంచలము	
తమోనుద్ = అగ్ని, నూర్మడు,		ప్రకాశించునది	260 88
చంద్రుడు	241	56 తరలిత = ఊగినది	209 205
తమోనుద = ,,	266	45 తరవారి = కత్తి	117 324
తమోపహ = ,,	267	46 తరన్ = వేగము	18 109
తమోరిపు = నూర్మడు	18	28 ,, = బలము	121 419
తమ్పా = ఆవు	68	83 ,, = వేగము, బలము	225 25
తమ్పా = ,,	68	83 తరస = మాంసము	181 217
తమ్పిక్ = అనునాసిక ధ్వని	145	225 తరి = పొగ	11 56
తరత్స = సివంగి	65	7 ,, = పడవ	155 80
తరణ = వీరుగుబీర	58	324 ,, = తోలు పెట్టె	164 121
,, = ఆల	155	27 తరిష = అధ్యవసాయము కల	
తరణ్ణి = పసుపు	62	423 వాడు	96 33
,, = నిధి	155	45 తరు = చెట్టు	45
తరణ = ఈత	193	23 తరుణ = ఆముదము	50 12
తరణా = అన్న పుగంజి	165	160 ,, = యువకుడు	201
		తరుణి = ఒక తాటి	60 3'

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
తర్క=కోరక	97	351	తల=నాలుగు కాణములు	191	125
,, =కోరిక, వాదము,			,, =తెత్తము, కీతము	196	12
శ్రీతువాదము	216	49	,, =ప్రకృతి, పాతాళము		
తర్కవిద్యా=తర్కశాస్త్రము	85	61	సమతలము	232	70
తర్కారీ=ఒక చెట్టు	53	192	తలపోటు=ఒక చెట్టు	53	212
తర్క=కదురు	136	17	తలపోటు=ఏనుగు వెనుక కాళ్ళలో		
తర్క=చూపుడువ్రేలు	179	146	నొక భాగము	110	157
తర్క=తెచ్చు	172	326	తలమున=ఒకయంత్రము	108	101
తర్క=యాద	69	102	తలసారక=నోటికల్లేము	113	228
తర్కణ=నామ	158	95	తల=చూ. తల	116	310
,, =జావ	164	137	తలికా=నోటికల్లేము	113	228
,, =వంటచెఱవ	251	31	తలిన=మృదువు	211	250
తర్క=యూపాగ్రము	91	208	,, =చిన్నది, విశేషము	255	23
తర్క=కోరిక, దప్పి	272	39	తలిన=మిఠమిడిగది	161	66
తర్క=దప్పిగొన్నవాడు	204	73	తలిన=గచ్చునీల, పడక	251	31
తర్క=నూర్పుడు	18	26	తలిన=యవతి	173	16
తర్క=ప్రశ్నను, జవాబును			తలక్షణం=పంది	65	10
తెల్పునది	285	40	తల్ప=పడక, మిఠమిడిగది,		
,, =అప్పుడు	287	10	భార్య	225	24
తల=తాటి	63	432	తల్పగృహ=పడకగది	160	40
,, =బాహుకవచము	116	310	తల్లజ=శ్రేష్ఠము	293	84
,, =వీణమీటుట	145	243	తలప=సముద్రము, స్వర్గము,		
,, =పాతాళము	148	2	ధూమి, ఇంద్రపుత్రి	260	84
,, =అటచేయి	179	146	తల్ల=చెక్కెనడిసది	210	222
,, =చేయి	179	153	తస్కర=దొంగ	140	111
,, =పదునాలుగు మాప			,, =ఒకవృక్షము	281	14
ములు	190	99	తస్సినన్=సిరము	206	123

పదమ్.	పుస్తకమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్, పంక్తి.
తాటిక=ఒక ఆంధ్రహార	57 308	తామ్ర=రాగి	43 48
తాడజ్జ=కర్ణాభరణము	169 268	,, =,,	233 73
తాడన=హెచ్చనేయుట	189 71	తామ్రకర్ణ=రాగికర్ణము	190 103
తాడీ=తాటి	63 447	తామ్రకుట్టక=రాగిపని	
తాణ్ణవ=స్వత్యము	142 145	వాడు	137 30
తాత=తండ్రి	175 57	తామ్రచూడ=కోడి	27 26
తాతగు=కూర్చుపిత, తండ్రి		తామ్రజీవ=ఒక సంకరజాతి	75 78
కీప్తము	260 86	తామ్రధారణ=దేబైష్వల	
తాతల=ఇనుపనుత్తి, వేడిది,		ములు	191 118
జేగముగలది	260 87	తామ్రపల్లీ=ఒక దిగ్గజము,	
తాన=స్వరభేదము	145 221	భార్య	17 11
తానిత=రంగుబట్ట, దారము	251 32	,, =ఒకనది	156 5
తాన్త=చాంద్రమాసము	23 160	తామ్రపాకిన్=ఒకచెట్టు	49 11
తాపన=వాచప్రస్థుడు	93 248	తామ్రమూలా=గోరింట	55 25
,, =యని	93 251	తామ్రవృన్త=ఉలవలు	126 9
తాపిళ్ళ=ఒక పచ్చాకు	52 173	తామ్రసార=చందనము	132 22
తాపీ=ఒకనది	156 53	తామ్ర=గురువింద	59 35
తామరన=తామర	157 77	తామ్రాక్ష=నెమిలి	28 5
తామసీ=వర కాలపురాత్రి	22 119	తార=గట్టిగా	32 1
,, =ఆలస్యము	99 393	,, =ఓంకారము	102 46
తామిన్త=చీకటి	22 123	,, =మిశ్రవర్ణము	197 4
తామ్మాల=పీడ్వము	167 212	,, =లావణ్యము, మంచి	
తామ్మాలకరణ్ణికా=తాంబూ		ము త్యము, నక్ష	
లము నందిచ్చునది	107 76	త్రము,కంటిపాప	233
తామ్మాలవల్లికా=తమలపాకు	56 280		
తామ్బూలీ=	,, 56 280		

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
తారక=ఓంకారము	102	466	తాల=జేస	179	160
,, =కంటిపాప	180	188	తాలక=ఉడుత	150	53
,, = ,, , నక్షత్రము	260	88	,, =తాళముకప్పు	162	97
తారకారి=కుమారస్వామి	7	108	,, =కర్ణాభరణము	169	267
తారజీవన=బంగారము	42	38	,, =వేడి, వేడిది	196	15
తారణ=సారమాసము	23	160	తాలపత్ర=కర్ణాభరణము	169	267
తారణి=సభ	124	27	తాలపత్రికా=తాళపు		
తారా=నక్షత్రము	20	75	చిప్పలు	146	247
తారావట=ఒక చెట్టు	61	388	తాలపక్షి=ఒక పరిమళ		
తారావర్తన్=అకాశము	17	3	ద్రవ్యము	131	196
తారుణ్య=యావనము	177	106	తాలమూలీ=ఒక తాటి	61	406
తార్త్య=త్రివిక్రమావ			తాలవృక్ష=విసనకణ్ణి	171	317
తారము	4	38	తాలాద్క=బలరాముడు	5	46
,, =గరుడుడు	6	74	,, =మేరుపర్వతస్థాంతము	16	25
,, =గుఱుము	111	181	తాలీ=ఒక తాటి	61	406
,, =తెల్ల ఉప్పు	133	250	,, =తాటిచెట్టు	63	447
తార్త్యశైల=మెలతుత్తము	44	82	,, =చూడు. తాళ	146	247
తార్త్యసన=ఒక ఆసనము	102	456	,, =తాళము, చెవి	162	98
తార్ణ=గడినిప్పు	10	42	తాలు=గుమ్మడి	59	342
,, =ఒక ద్వీపము	36	39	తాలు=అంగుడు	180	178
తార్ణసామ=,,	36	39	తాలుజిమ్మి=మొసలి	152	106
తాల=గంధక పామరము	42	27	తావత్=అవధి, నిశ్చయములను		
,, =తాటి	63	432	తెల్పునది	286	55
,, =ఒక బాణము	119	369	తావతిధ=అంతమాత్రము	187	39
,, =తాళము	146	246	తావత్కృతి=చదరము	189	72
,, =తాళపుచిప్పలు	146	247	తావత్ కృత్వః=,,	189	72
,, =అలచేయి	179	153			

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
తావిష=స్వర్ణము, సముద్రము,		తిథి=తిథి	22 188
భూమి, ఇంద్రపుత్రి	260	తింతుడిక=చింత	51 161
తిక్త=గుగిలము	49	తిస్త్రజీ=	51 162
,, =పర్వాటకము	55	తిస్త్రజీక=	184 264
,, =చేదుపాట	58	తినీడిక=	273 12
,, =చేదు, చేదనది	198	తినుక=తుము	49 101
,, =చేదువాసనకలది	199	తిమి=చేప	151 81
తిక్తక=వేప	200	తిమిత=తడిది	209 218
తిక్తకాషాయ=కారము, చేదు		తమిర=చీకటి	22 123
కలిసినది	198	తిమింగిల=ఒక జలచరము	152 102
తిక్తచ్చదన=కాకరకాయ	58	తిమిలా=ఒక వాద్యము	147 270
తిక్తపటుస్వాదుకాషాయ=		తిమిశ=తినిసె	48 92
కారము, ఉష్ణ, తీపి,		తిమిశక్తు=ఒక జలచరము	152 102
చేదు కలిసినది	199	తిరక్తీన=ఆడముగానున్నది	208 182
తిక్తపటోలికా=చేదుపాట	58	తిరన్=అంతర్ధానమును తెల్పు	
తిక్తవల్కా=ఒక చెట్టు	54	నది	285 42
తిక్తకాక=రసాలము	48	తిరస్కరిణీ=తెర	168 248
తిక్తస్థార=పత్రము	50	తిరస్కార=త్రోసిపుచ్చుట	97 342
తిక్తక=చేదు, వగరుకలిసినది	198	తిరిత=అస్థాయపుతీర్పు	123 22
తిగ్గ=నూర్మందు, వేడిది	196	తిరీట=ఎఱ్ఱలాదుగ	49 104
,, =వాడిది, ,,	233	తిరీటికా=చేగు	52 174
తిరవు=జలైద	164	తిరోధాన=కష్టము	22 127
తితిక్ష=ఓర్పు	98	తిర్యగ్గామిన్=శుక్రము	19 68
తితిక్షు=కాంతుడు	203	తిర్యచ్=ఆడము	208 181
తితిరి=తీతువు	28	తిల=నువ్వులు	126 77
,, =వం తెన	39	తిలక=గోరింట	50 121
తితీక=ఒక ఉష్ణమైత	51	,, =బొట్టుగుచెట్టు	50 138

పదము.	పుష్పము. పం. క్తి.	పదము.	పుష్పము. పం. క్తి.
తెలక=ఒక ఉప్పు	183	250 తీక్షణ=యదము,	విషము,
,, =బొట్టు	170	296 ఇనుము,	వేడిది,
,, =పుట్టుమచ్చ	181	193 వాడిది,	ప్రాణనా
,, =యూత్రకోశము	182	223 శము	253 74
,, =బొట్టు	291	60 తీక్షణ=ముసక	49 111
తెలకకణ్ణక=పిచ్చుక	27	36 ,, =ఒక చెట్టు	54 237
తెలకాలక=పుట్టుమచ్చ	181	193 తీక్షణ=నగరు, పులుపుకనీలి	
తెలఖల=ఒక దేశము	38	77 నది	198 58
తెలపర్ణి=ఎఱుచందనము	182	230 తీక్షణలూ=పిప్పలి	129 153
తెలపిష్ట=చేనుపువ్వులు	126	78 తీక్షణమా=కంకుషా	
తెలపుష్ప=నూపురబూవు	126	79 వృక్షము	52 182
తెలశేజ=చేనుపువ్వులు	126	78 తీక్షణరస=తూరము	133 254
తెలాట=చిలికినపాలు	185	295 తీక్షణ=కన	61 394
తెలితన్న=ఒక పాము	149	28 తీక్షణ=ధాన్యపుములుప	128 129
తెలితన్నక=ఒక మృగము	65	7 తీక్షణరక=ఒక తులసి	55 241
తెల్య=తెలలుపండుభూమి	124	39 తీక్షణ=ఒక	156 63
తెవ్య=తాడి	59	350 తీక్షణరక=బాముడి	143 182
,, =పుష్పమాసము, ఒక		తీరభుక్తి=ఒక దేశము	37 59
నక్షత్రము, కలియు		తీరత=దుఃఖకరము	32 37
గము	216	50 తీర=ఒక బాగుము	119 366
తిష్యా=ఉసిరిక	59	354 తీర=చేవు	155 40
తీక్షణ=ఒక ఇనుము	43	68 ,, =పవిత్రము	179 150
,, =ఒక చెట్టు	54	237 ,, =మంత్రము, గురువు,	
,, =ఒక తులసి	55	241 శాస్త్రము, పుణ్యనది,	
,, =తూరము	106	56 ఉపాయము, శేవు,	
,, =వేడి, వేడిది	196	17 పుష్పవతియగుట,	
,, =నగరు	198	52 మోని, యాగము	225 26

పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.		
తీర వాస=జాటు	181	195	తుత్తాజ్ఞాన=మైలతుత్తము	44	84
తీవర=ఒక సంకరజాతి	72	21	తున్ద్ర=చాటు	178	133
తీవ్ర=తీవ్రము	212	263	తున్ద్రపరిమృజ=సోమరి	205	109
తీవ్రతాసా=తాపముగలస్త్రీ	173	20	తున్దిక=కుండకడుపుకల		
తు=భేదమును, నిశ్చయమును,					
తెల్పునది	284	8	వాడు	201	13
,, =పాదపూరకము	234	22	తున్దిన్ = ,,	201	13
తుక=జంతువులబొమ్మ	71	149	తున్దిల = ,,	201	13
తుజ్జ=ఎత్తయినది	207	161	తున్న=బాధితుడు	210	229
తుజ్జతా=ఎత్తు	194	48	తున్నవాయ=దక్షిణనివాడు	136	22
తుజ్జభద్రా=ఒకనది	156	56	తుముల=సంకులము	32	24
తుచ్ఛ=కూన్యము	208	173	,, =సంకులయదము	122	43
,, =కూన్యము, మరదృష్ట			తుములాక్షక=తాడి	59	35
వంతుడు	233	72	తుమ్మా=చక్రమధ్య		
తుటి=క్షుణ్ణకాలము	21	103	భాగము	115	26
,, =క్షుణ్ణము, ఒక వాద్యము,			తుమ్మికా=అంబు	169	26
అణువు	221	32	తుమ్మి=సారకాయ	58	33
తుడ్డ=ముఖము	180	172	తుమ్మిక=ముక్కుమాటు	32	3
తుడ్డి=ఎత్తుబొడుకలవాడు	201	12	తుమ్మికా=సారకాయ	59	33
తుడ్డికేరీ=పత్తి	53	197	తురగ=గుర్రము	111	17
,, =దొండ	57	294	తురజ్జ= ,,	111	17
తుజ్జన్=పక్షి	26	7	తురజ్జము= ,,	111	17
తుజ్జిభ=ఎత్తుబొడుకలవాడు	185	292	తురాయణ=ఒక వ్రతము	95	28
తుజ్జిల= ,,	185	292	తురాసాహ=ఇంద్రుడు	9	1
తుత్త=మైలతుత్తము	44	86	తురీయ=నాల్గవది	187	4
తుత్తా=నీలి	54	220	తురుష్క=ఒక దేశము	37	5
,, =ఏలక	180	174	,, =ధూపము	132	2
			తుర్య=నాల్గవది	187	6

పదమ్.	వృత్తమ్. పంక్తి.	పదమ్.	వృత్తమ్. పంక్తి.
తుల్యకాలభుజ్ = వాన		తుష్ట = ఒక మంప	52 170
ప్రస్థుఁడు	93	తుష్టి = సంత్ృప్తి	96 332
తులనీ = తులనీ	54	తుహీన = మంచు	25 17
తుల = నూరుపలములు	191	తుణ = ఆములపొది	118 356
,, = స్తంభపుమట్టు,		,, = ఘోషద్రవ్యము	132 219
నామ్యము	221	తుణీ = ఆములపొది	118 356
,, = ఒకరాశి	282	తుణీర = ,,	118 356
తులకోటి = అంచె	170	తుపర = యూపములో ఒక	
తులపురుష = ఒక వ్రతము	94	భౌగము	91 209
,, = ,,	94	,, = ఒక మృగము, పేడి	255 24
తులికా = జీతము	136	11 తూబర = కొములు లేని జంతువు	71 145
తుల్య = సమానము	211	242 తూర = మద్దెలధ్వని	147 273
తుల్యవిక్రమ = సింహము	65	2 తూర్ణ = వేగముగల, వేగ	
తువర = ఒక ఆకుపూర	57	303 ముగా	211 248
,, = కారము	198	53 తూర్వ = వాద్యధ్వని	147 272
,, = కారము, పులుపు,		తూల = ప్రతి	136 18
ఉష్ణ, వగరు కలిసి		తూలపుష్ప = ఒక మందార	61 386
నది	199	83 తూలఫల = బూరుగుదూది	52 181
తునీ = ఒక వాసనగల నేల	42	33 తూలికా = తృణవిశేషము	64 469
,, = అవినె	127	96 ,, = పంచె	137 25
తుష = తాడి	59	352 తూలిని = బూరుగుదూది	52 181
,, = ఊష	164	132 తూలీ = పడక, పంచె	221 34
తుషానల = ఊకనిష్ప	10	39 తూష్టి కామ్ = మానముగా	288 29
తుషామ్బు = ఊకగంజి	165	165 తూష్టిమ్ = ,,	288 29
తుషార = మంచు	25	17 తృడ్ ఘోష = ఒక ఓషధి	54 224
,, = శైత్యము, శీతము	196	13 తృణ = నెద్దుమల్లె	60 368
తుషిత = ఒక దేవత	15	16 ,, = చెఱవ	63 449

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
తృణం=ఒక గడ్డి	64	466 తృతీయాశ్రయకృతి=నపుంస	
,, =గడ్డి	64	470 వాడు	173 6
తృణశాల=కొట్టలు	127	117 తృపత్=చంద్రుడు	19 53
తృణజలాయుకా=గడ్డిజలగ	152	117 తృషి=,,	19 53
తృణతా=విల్లు, తృణభావము	247	19 తృప్త=తృప్తుడు	167 210
తృణదుమ=తాటి	63	448 ,, =,,	209 198
తృణధాన్యక=ఒక ధాన్యము	127	115 తృప్తి=సంతుష్టి	98 376
తృణధ్వజ=చెరురు	62	428 ,, =,,	167 210
తృణపక్షికా=గడ్డి	128	127 తృప్తక=యవలపిండిముద్ద	91 198
తృణరాజ=తాటి	63	432 తృప్త=కోరిక, దప్పి	272 38
,, =ఈత	63	439 తృప్తి=,,	97 358
తృణశయ్య=ఆవలపై పరున్న		తృప్తిత=దప్పిగొన్న చాచు	204 73
వాడు	93	262 తృణశ్లో=ఆసహతు	203 70
తృణకూన్యక=మలై	60	366 తృణ్ణ=ఆళ, దప్పి	272 39
తృణశ్లోక=సాటల పరిమ		తే=ఆడు	280 78
కము	200	100 తేజన=వెనురు	62 429
తృణసంవర=పట్టణంక	66	24 ,, =విలువించుట	119 382
తృణసచ్చాయ=గడ్డిమోపు	128	130 తేజనక=ఒక రెల్లు	64 456
తృణసింహ=ఒక చిన్ని		తేజనీ=ఒక చెట్టు	54 228
సింహము	65	4 తేజన=ఆగ్ని	10 38
తృణస్తంబ=గడ్డిదుబ్బు	64	469 ,, =బలము, ఆధిక్యము,	
తృణాటనీ=గడ్డియడవి	45	3 ఆహారము, తేజస్సు	
తృణేన్ద్రన=వరిగడ్డిబొద్దు	91	192 గలది, ప్రకాశము,	
తృణాశ్వా=గడ్డిగమూచము	187	27 వీర్యము, వెన్న, ఆగ్ని,	
తృతీయ=మూడవది	187	41 ధరము	225 28
తృతీయాశ్రయత=మూడుసార్లు		తేజస్విశ్=కౌత్వ	182 226
దున్నిన భూమి	124	44 తేజత=పరునెనది	120 391

పదము.	పృథక్. పం. క్రి.	పదము.	పృథక్. పం. క్రి.
తేమ = తేమ	194	57 తోదన = తోరడా, తోలుట	251 38
తేమన = తిమనము	165	170 తోమర = ఒక ఆయుధము	117 382
,, = తేమ, ,,	251	38 తోయ = సిరు	154 1
తేర = ఇందుగు	48	84 తోయపర్తి కా = యవభేదము	127 105
,, = ముఖము	180	172 తోయపిప్పలీ = నీటిపిప్పలీ	61 393
తెరుల = ఒక దేశము	37	52 తోయప్ర వాహ = నీటిప్ర వా	
తెల = నూనె	134	274 హము	41 18
తెలపరిక = ఒక చందనము	182	227 తోయప్ర సాదన = ఇందుగు	48 84
తెలపర్తి = తెల్ల చందనము,		తొరణ = గుమ్ము	162 84
కర్పూరవృక్షము	271	11 తొరణ స్తంభ = వాటి స్తం	
తెలపాయికా = బొడింక	29	87 భము	87 116
తేలిత్తు = కారము, చేదు		తోషణీ = పసుపు	62 423
కలసినది	198	61 తార్కత్రిక = వృక్షగీత వాద్య	
తెలిన్ = తెలికలి	138	54 ములు	141 142
తెలికాల = గానుగు	180	48 త్యక్త = విడువబడినది	209 202
తెలీన = నువ్వులు పండు		త్యక్త శర్మ కా = భర్తను	
పాలము	124	39 విడిచినది	86 90
తెష = పుష్పమాసము	23	163 త్యక్త సంవాస = వెలివేయ	
తోక = కినుపు	176	81 బడిన వాడు	84 25
తోక = దిక్కు, పచ్చియవలు,		త్యాకాతన్ = ,,	84 25
చేవిమొదలు, ఆకాశము	233	75 త్యాగ = దానము	92 285
తోడార = ఒక దేశము	37	50 ,, = విడుచుట	195 79
తోటక = తెల్లవాలు	126	82 త్ర.పా = సిగ్గు	99 387
తోటభీ = ఊరకొము	146	251 త్రపు = నీసము	43 60
తోడ = తొరము	88	9 ,, = తగరము	43 61
తోత్ర = అంకుశము	110	164 ,, = ,, , నీసము	225 25
,, = తోరడా	125	58 త్రపుష = పెద్దగుమ్మడి	59 342

పదమ్.	పుష్టమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్టమ్. పం. కీ.
త్రయ=త్రికము	187	81 త్రికవద్=విష్ణువు	3 20
త్రయ్యా=నేడ త్రయము	85	52 ,, =చిత్ర కూటము	41 4
త్రయీతన=నూర్వండు	18	25 త్రికటు=శొంటి, పిప్పలి, మిరి	
త్రయీపుష=వ్రాహ్మణుండు	88	2 యాలు	129 160
త్రయోదశి=ఒకవీణ	145	235 త్రికణ్డక=జేముడు	53 195
త్రస=సరము	206	122 ,, =గోచారువు	56 281
త్రసర=నూత్నము	186	17 ,, =నాచు	157 94
,, =వారము	169	263 త్రికల=మలయపర్వతము	41 6
త్రసశేణ=సంజ	18	45 త్రికాలదర్శిన్=మని	95 306
,, =ఒక తణువు	189	83 త్రికాలదృశ్=జనుండు	5 6
త్రస=పాపము	97	336 త్రికట=ఉప్పు	132 23
,, =భీతుండు	202	36 త్రికూట=చిత్ర కూటము	41
త్రస్ను=పిత్రికి	202	35 ,, =త్రి శోణాకారము	
త్రాణ=రక్షితుండు	209	200 గల వేదిక	92 21
త్రాత= ,,	209	200 ,, =ఉప్పు	132 23
త్రాపుష=వెండి	42	46 త్రి కేతు=చిలుక	28 4
త్రాయన్=గురువింద	54	217 త్రి శోణక=ఒక శిరోధూష	
త్రాయమాణా=,,	54	217 ణము	169 2'
త్రాస=భయము, రత్న			
దోషము	216	50 త్రి ఖట్వ=మూడు మంచ	
త్రింశత్=మప్పది	188	50 ములు	292
త్రి=మూడు సార్లు	287	52 త్రి ఖర=చేదు, పులుపు, వగరు	
త్రిక=వెన్నెముక క్రింది		12 కలిసినది	198
చివలు	178	131 త్రి గన్=వీలకి, లవంగపట్ట,	
,, =వైకప్పు	291	54 జాపత్రి	171 3
		54 త్రి గర్=ఒక దేశము	37

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
త్రిగుణాకృత=మూడుసార్లు		త్రిపుటా=ఒక చెట్టు	56 274
దున్నినది	124 44	,, =ఏలకి	180 174
త్రిచతుర=మూడు నాలుగు	188 50	త్రిపుటి=ఒక చెట్టు	56 274
త్రిజాతక=త్రిగంధము	171 300	త్రిపుర=ఉమ్మెత్త	51 158
,, =	292 77	త్రిపురారి=కీపుడు	6 86
త్రితక్ష=మంగురువద్రంగులు	292 72	త్రిఫలా=కరక, తాడి, ఉసి	
త్రితయ=త్రికము	187 81	రికలు	129 168
త్రిదశ=దేవత	3 8	త్రిమార్గగా=గంగ	156 47
త్రిదివ=స్వర్గము	3 3	త్రిమార్గా=	156 49
,, =ఆకాశము, స్వర్గము	241 57	త్రియామా=రాత్రి	21 112
త్రిదివా=ఏలకి	180 173	త్రియంగ=మూడు కాదుల	
త్రిధా=మూడువిధములు	288 40	దురము	24 184
త్రిధామన్=అగ్ని	10 30	,, =మూడు కాందులు	289 16
,, =అగ్ని, విష్ణువు	241 58	త్రియూహ=కపిలాశ్వము	112 20
త్రిపక్షీ=త్రైపక్షికశ్రాద్ధము	88 181	త్రిరసా=నూలు, బియ్యము,	
త్రిపదీ=ఏనుగు కాలి		పప్పు కలిసినది	165 158
బందము	110 166	త్రిరేఖ=శంఖము	152 111
త్రిపరక=మోదుగు	47 57	త్రిలోకీ=మూడు లోక	
త్రిపరక=త్రిగంధములు,		ములు	289 15
త్రివర్ణములు	273 13	త్రిలోచన=కీపుడు	6 83
త్రిపాత్ర=మూడు		త్రివర్ణ=ధర్మార కామములు	102 470
పాత్రలు	289 16	,, =త్రిఫలములు, త్రిక	
త్రిపాద=మూడు అడుగుల		టుకములు, సృష్టి	
చదరము	39 103	సితిలయములు	241 55
త్రిపుట=ఒక నెనగ	126 88	త్రివలీక=గుదము	178 120

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.
త్రివిక్రమ=విష్ణువు	4 38	త్రిన్నహ=మూడునూనెలు	166 198
త్రివిక్రమాసన=ఒక ఆసనము	102 456	త్రిస్తోత్రం=గంగ	156 47
త్రివిష్టప=స్వర్గము	3 2	త్రిహల్య=మూడుసార్లుదున్నిన భూమి	124 44
త్రివిక్రమా=మూడునక్షత్రవిధుల మార్గము	20 89	త్రిటి=క్షణము	21 103
త్రివృత్=త్రిపుటి	56 274	,, =ఏలక	130 174
,, =మూడుపోచలు	136 20	,, =అణువు, సంచే	221 33
త్రివృత్=,,	136 20	త్రితా=ఒకయుగము	24 182
త్రిశబ్ద=గరుడుడు, పిల్లి	241 58	,, =ఒకవిధముగా పాచిక వేటయు	141 123
త్రిశిరస్=ఒకరాక్షసుడు	12 87	,, =ఒకఅగ్ని, ఒక యుగము	221 34
,, =వజ్రేరుడు	18 112	త్రితేథా=మువ్విధములుగా	288 40
త్రిస్కృప్త=మూడుసార్లు దున్నినది	124 45	త్రిధమ్=,,	288 40
త్రిష్టభా=తెల్లవాలు	126 82	త్రిపుర=ఒక దేశము	38 72
త్రిష్టభా=పచ్చావాలు	126 88	త్రివృత్=మూడు నూనెలు	166 198
త్రిసంధ్య=మూడుసంధ్యా కాలములు	22 134	త్రిమృధ=త్రిమృత్ ఛందస్సు	290 3
త్రిసర=మవ్యుల, బియ్యము	291 50	త్రిహాత్ర=హలాశహా మము	90 18
పప్పకలినది	165 158	త్రిటి=పక్షిముక్కు	80 9
త్రిసరా=,,	52 184	త్రిస్తోత్ర=త్రిపుటి	56 27
త్రిసారా=వేళెడు	124 44	త్రిమృత=మూడు నూనెలు, మిరియాలు	129 15
త్రిసీత్య=మూడుసార్లుదున్నిన భూమి	171 300	త్రిమృక్షీరా=వెరురుపాలు	130 18
త్రిసుగంధ=త్రిగుంధములు		త్రిమృత్ర=కవచము	116 30

పదము.	పుష్పము, సం.కి.	పదము.	పుష్పము, సం.కి.
త్వక్పత్ర=లవంగపట్ట	131	త్వక్=కాంతి, జ్వాల	272 35
త్వక్సార=ఇక్షుయవాదితృణములు	68	త్వహమ్మతి=సూర్యుడు	18 23
త్వగ్ధ=నారింజ	48	త్వరు=కత్తిపిడి	118 336
త్వగ్జ=నారబట్ట	168	దంశ=వోమ	29 90
త్వగ్జల=బాణసమూహము	119	,, =పల్ల	180 176
త్వచ్=పట్ట	46	దంశన=కవచము	116 304
,, =చర్మము	181	దంశబంధన=కాటుపకట్టిన	
,, =పట్ట	272	కట్టు	184 278
,, =లవంగవృక్షము	282	దంశలాలిక=దున్న	65 19
త్వచ=పట్ట	46	దంశిత=కవచధారి	115 283
,, =లవంగపట్ట	131	దంశి=చిన్నవోమ	29 90
త్వచిసార=పెదురు	62	దంష్ట్ర=కోర	180 177
త్వరా=తొందర	143	దంష్ట్రన్=మొసలి, ఒకపాము,	
త్వరిత=జేగముగల, జేగముగా	211	పులి, ఎలుక, పంది	233 79
త్వరీ=తొందర	143	దక=నీరు	154 3
త్వప్త=చెక్కబడినది	210	దక్ష=కోడి	27 25
త్వప్త=విశ్వకర్	15	,, =నిపుణుడు	202 38
,, =వడ్డంగి	138	,, =తెలివైనవాడు	205 108
,, = ,, , విశ్వకర్	216	,, = ,,	212 274
త్వాప్త=యూపములో ఒకభాగము	92	దక్షకన్యా=గౌరీదేవి, దిక్కు	271 13
త్వాప్తక=అవాలు	126	దక్షవాచ్=వాగి	204 90
త్వాప్తి=సంజ్ఞ	19	దక్షా=ధూమి	35 2
త్వత్=కాంతి	171	దక్షాధ్వరాతి=శివుడు	6 82
		దక్షిణ=నమకముకలవాడు	202 39

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
దక్షిణం=సంభావన, ఒక		దక్షిణపద్మాసనం=యోగాసనము	102 455
దిక్కు, అర్చనము,		దక్షిణపాలం=సేనానాయకుడు	105 42
కోరికలను తీర్పు		దక్షిణపాశికం=నగరాధ్యక్షుడు	105 40
వాడు, నమః			
దగినవాడు	260	దక్షిణతో=దండముకల	
దక్షిణం=దక్షిణముననున్న		వాడు	210 236
సారథి	115	దక్షిణజనం=మోసము	99 390
దక్షిణాధిపం=యముడు	11	దక్షిణం=ఒకయోగాసనము	101 452
దక్షిణానలం=ఒక అగ్ని	10	,, =ఒక బాణము	119 362
దక్షిణాపథం=దక్షిణ భారత		దక్షిణావతం=మజ్జగ	135 296
దేశము	37	దక్షిణం=బాణము	119 362
దక్షిణాయనం=ఒక అయనము	24	,, =దండముకలవాడు	210 236
దక్షిణాశారతం=అగస్త్యుడు	95	దక్షిణాం=ఒక వాద్యము	146 257
దక్షిణార్థం=వడివైపు వెబ్బ		దక్షిణం=చిలుక	28 50
తిన్న జింక	139	,, =దండముకలవాడు	210 236
దక్షిణం=చూడు. దక్షిణం	115	,, =ద్వారపాలకుడు,	
దక్షిణం=మాడిన అన్నము	165	యముడు	216 51
దక్షిణం=దండము	84	దక్షిణార్థం=ఒక తీగ	53 212
,, =శిక్ష	107	దక్షిణార్థం=ఒక ముని	5 61
,, =బాధించుట, కఙ్ఠ,		దక్షిణం=దరురు	183 249
శిక్ష, పెంచుట,		దక్షిణం=తగిరిచెట్టు	58 315
మిథ్యాజ్ఞ, సైన్య		దక్షిణం=తేనె	134 270
భద్రము	233	దక్షిణం=దరురులుకల	
దక్షిణం=గద్యవిశేషము	34	వాడు	185 290
,, =మహారాష్ట్రము	37	దక్షిణాశిని=ఏనుగువంగ	53 206
దక్షిణధరం=యముడు	11	దక్షిణం=దేవదారుద్రము	132 218
దక్షిణిని=అరకాష్టము	85	,, =పెలుగు	134 277

పదమ్.	పుష్కమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్కమ్. పంక్తి.
దధిక్షీర=పెరుగు	91	197 దస్తావల=వీనులు	109 121
దధిక్ష=వెలగ	47	68 దన్వికా=గోడపై రత్నచారము	
దధిక్షల=,,	47	68 వేయబడిన మురుగు	163 105
దధిబుసు=మీఁగడ	134	283 దన్విన్=వీనులు	109 119
దధిమణ్డక=,,	135	287 దన్దుర=పెద్దదంతములుకలది	201 17
దధిముఖ=కోతి	68	79 దన్యోలుఖలక=పండ్లతోకొరికి	
దధిసప్త=పెరుగుకలిపినపిండి	164	141 తిసువాడు	94 264
దధ్యమ్=ఉప్పు, నూవులు,			
నూనె కలిపిన పెరుగు	166	198 దన్ద్య=దంత్యాక్షరములు	210 234
దధ్యాజ్య=నెయి పెరుగు కలి			
సేనది	91	198 ,, =కలుచు జంతువులు	151 79
దధ్యాశీ=ఒక తీగ	56	285 దధ్య=కొంచెము	212 272
దన్ద=పల్లు	180	176 దమ=కిత్తు	107 92
,, =కొండచరియ, పల్లు	216	51 ,, =నిగ్రహము	194 54
దన్దచ్చద=పెదవి	180	174 దమణక=ఒక సంకరజాతి	72 17
,, =,,	290	25 దమథ=నిగ్రహము	194 54
దన్దధావన=చండ్ర	50	125 దమనక=పుండరీకము	55 245
దన్దశీజ=నాచు	157	94 దమయన్త్రికా=దండము	84 35
దన్దభాగ=వీనులుదంతము	110	162 దమిత=పెంచబడినది,	
దన్దవస్త్ర=పెదవి	180	175 శిక్షింపబడినది	210 228
దన్దవేష్ట=పంటిచిగురు	113	220 దమనన్=అగ్ని	10 36
దన్దశత=వెలగ	47	64 దమ్పతి=భార్యభర్తలు	177 96
,, =నిమ	47	70 దమ్భ=మోసము	99 390
,, =దబ్బ	48	74 దమ్భిలి=వజ్రాయుధము	10 26
,, =పులిచింత, పులుపు	277	18 దమ్భ్య=శిక్షణీయము	69 108
దన్దశతా=పులిచింత	58	325 దయా=దయ	99 383
దనాలీ=గుఱపుకలెము	113	223 దయాలు=దయగలవాడు	204 77

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
దయిత=ప్రియుఁడు	206	139 దర్శి=హామమునకైన సాధ	
దర=శంఖము, భయము,		నము	91 202
కొంచెము	233	78 దర్శికర=పాము	148 13
,, =గుహ	292	78 ,, =చక్రమువంటి మచ్చలు	
దరణ=చిలుక	28	50 గల ఫణి, గొడుగు,	
దరథ=కన్నము, భయము,		స్వస్తికము, ఏనుఁగు	
వ్యాప్తము	241	61 తొండము చివటి అం	
దరద్=భయము, హృదయము,		గము	148 15
అచ్ఛాదితము	221	35 ,, =ఒకజాతి పాము	148 19
దరిణి=మట్టిముద్ద	125	47 ,, =విషసర్పము	149 22
దరిత=భీతుఁడు	202	86 దర్శి=అమావాస్య	22 140
దరిద్ర=శేద	205	118 దర్శక=ద్వారపాలకుఁడు	106 47
దరి=గుహ	41	12 దర్శన=కన్ను, కల, బుద్ధి,	
దర్దర=ఏనుఁగుమెడప్రక్క		కాస్త్రము, ప్రత్యక్ష	
భాగము	110	148 జ్ఞానము	251 34
,, =ఒక వాద్యము	146	248 దర్శనీ=చిన్న పీఠి	160 31
దద్రుక=	,, అగ్ని 267	48 దల=అకు	46 32
దర్పక=మన్నఁగుఁడు	5	54 ,, =భాగము, అకు	233 77
దర్పణ=అద్దము	171	323 దలకూర్చికా=దుంప, చార	
దర్ప=పవిత్రతృణము	63	453 కంద	62 416
,, =దర్పఖండము	63	454 దలత్=ఒకజాతిచేప	151 91
,, =దర్పశేదము	64	458 దలీ=చిన్న అంకు	289 14
దర్శి=పికాచము	15	8 దన=కార్చిచ్చు	10 42
దర్శి=ఒకజాతి కొంగ	26	20 ,, =అడవి, కార్చిచ్చు	216 53
,, =త్రేడ్డు	172	326 దనఘ=వేడి, నొప్పి	183 243
దర్శితుణ=ఒకజాతి కొంగ	26	20 దశ=బట్టచివలు	169 262
దర్శిదా=	,, 26	20 దశన=పల్లు	180 175

పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.
దశనోచ్చిష్టముడు, పెదవి.		దశ్యజాతి=ఒకజాతి	81 215
దేశి	269	దశ=అశ్వినీదేవతలు	15 12
దశపుర=నీటి ప్రబులి	61	దశాన=అశ్వ	10 29
దశబల=బుద్ధుడు	5	,, =శేడి, శేడికలది	196 16
దశవాహం=శివుడు	6	దశాన=చిన్నది	212 271
దశమ=పదియవది	187	దశ=,,	212 271
దశమిన్=ముదుగులి	201	దా=కత్తితో చేయబడిన	
దశమిన్=ముసలి, అసమరుడు,		పనిముట్లు	108 108
శవభీత. కుడు	275	దాక్షయణ=బంగారము	42 38
దశరథాత జ=రాముడు	4	దాక్షయణి=పార్వతి, భూమి,	
దశా=దీపపువ్వు	171	అశ్వినాథులు, అక్షి, సతీ	
,, =వయోఽవస్థ	177	దేవి	271 12
,, =అవస్థ	192	దాక్షయ్య=గర్భ	28 60
దశాబల=పది అంగుళముల		దాక్షిణాత్య=కొబ్బరి	68 440
పొడవైనది	39	దాక్షి=గోధుమరంగు ఆవు	68 36
దశానాహ=నలాంతరము	40	దాక్షిపుత్ర=పాణిని	95 307
దశాన=వింధ్యపర్వత ప్రాంత		దాడిమ=దానిమ	51 144
దేశము	38	దాణపాతా=ఫాల్గుణపూర్ణిమ	23 149
దశావ్యయ=శివుడు	6	,, =క్రీడాప్రహరణము	
దశాశ్వ=చంద్రుడు	19	జరుగు ఫాల్గుణపూర్ణిమ	289 12
దశాశ్వ=రావణుడు	12	దాణాజనిక=దురాత్ముడు,	
దశేరక=మరుప్ర దేశము	88	మర్త్యాద లేనివాడు	202 45
దశ్యు=బహిష్కృతుడు	81	దాత=మక్క	209 203
,, =కరకుడు, ఆయుధా		దాత్యాహ=నీటికోడి	27 23
జీవి	81	,, =ఒక జాతికోకిల	29 71
,, =శత్రువు	107	దాత్ర=కొడవలి	125 59
,, =దొంగ	140		

పదమ్.	పువ్వుమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పువ్వుమ్, పంక్తి.
దాధిక=పెలుగుతో నండఁ		దారద=పాదరసము, ఇంగి	
బడినది	166 189	శీకము	44 88
దాన=ఇచ్చుట	88 125	దారపత్ర=గోధుమరొట్టె	164 142
,, =ఇనాము	92 235	దారసజ్జిహ=వివాహము	87 108
,, =మదజలము	225 29	దారిత=బద్దలెనది, చినిఁగి	
దానవ=రాక్షసుఁడు	15 18	నది	210 221
దానవాజ్ఞ=ఓషధివిశేషము	55 244	దారిపత్=బురద, బంక	
దాన్=	55 245	మన్ను	125 51
,, =స్వాధీనమైనది	210 228	దారు=కఱ్ఱ	46 25
దాన్తి=వశ్యమగుట	194 54	,, =దేవదారు	50 142
దామన్=త్రాడు, పశువుల		దారుక=కృష్ణనిసారధి	5 51
కట్టాత్రాడు	188 58	దారుకణ్ణిక=ఒకలోహము	48 54
,, =	292 63	దారుణ=భయంకరమైనది	142 157
దామనీ=	188 58	,, =కఠినమైనది, కాఠి	
దామా=	188 58	న్యము	196 9
దామాఞ్చన=గుఱ్ఱపుకాలిబం		దారుతత్వజీ=బాడిత	139 71
దము	118 224	దారుఫలా=ద్రాక్ష	60 362
దామోదర=కృష్ణుఁడు	5 49	దారుహరిద్రా=కొముపసుపు	62 424
దాయ=దానము, పెండ్లికట్నము,		దారుహస్తక=కొయ్యిత్రెడు	172 326
జాతి, ధనము	216 52	దార్దర=మలయద్వీపము	36 31
దాయాద=సపిండుఁడు,		దార్వణ=నెమిలి	29 76
కొడుకు	241 59	దార్వామాట=పిట్ట, వడ్డంగి	28 66
దార=పద్మము	157 77	దార్వికా=కాటుక, మెల	
,, =భౌర్య	175 70	తుత్తము	44 86
దారక=బాలుఁడు	201 3	,, =ఒకచెట్టు	54 23
దారద=సింధుదేశము	37 54	దార్వీ=కొముపసుపు	62 42
		దాల=పూవుకేవల తేనె	134 270

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
దాల్చి=ఇంద్రుడు	9	12 దిజ్యశ్య=దిక్కుల నడుమ	
దావ=అడవి, కార్పిచ్చు	216	58 భాగము	17 18
దాశ=బాలరి	189	88 దిక్షార్క=రాత్రుబాట	160 88
దాశరథి=రాముడు	4	89 దిగ్విమో=పునర్వివాహితయొక్క	
దాశార్క=కృష్ణుడు	5	50 భర్త. కన్యభార్య, ఆనం	
దాశేరథ=ఒంటె	70	184 తృప్తి, వివాహము చేసి	
దాస=బానిస, సేవకుడు	136	8 వాస్తవికత, పెండ్లియైన,	
దాసమోచిత=దాస్యమునుండి		చెల్లెలుకల ఆహ్వానము	260 98
విడుదలపొందినవాడు	136	8 దిగ్విమోపతి=విధవయుగు సోదర	
దాసనూను=సేవకపుత్రుడు	136	6 భార్యను వివాహమాడిన	
దాసీ=కాకిదొండ	54	222 దిశ=పగలు	86 86
,, =గోరింట	60	380 దిశ=పగలు	21 111
,, =పనికత్తె	175	51 దిశ=త్రయిం=మూడుదిశముల	
దాసీసభ=పనికత్తెలగుంపు	290	40 గ్రామముకలవాడు	86 82
దాసేయ=దాసీపుత్రుడు	176	86 దిశ=ప్రణే=మూర్ఖుడు	17 20
దాసేర=,,	176	86 దిశ=మన్యా=పూర్ణ మారాత్రి	21 116
దిక్కరీ=రజస్వల	173	16 దిశాది=పగటిలో మొదటి	
దిక్షన్త=దిక్కులచివరి	17	12 బాము	22 128
దిక్షమృర=దిశమొలవాడు	202	12 దిశ్=స్వర్గము	3 2
దిగ్బజ=దిక్కులందలి ఏనుగు	17	80 ,, =ఆకాశము, స్వర్గము	272 84
దిగ్గ=విషలి ప్రబాణము, లిప్తము,		16 దిశ=పగలు	21 110
పెరిగినది	288	దివస్పతి=ఇంద్రుడు	9 2
దిగ్భవ=లక్ష్మ్యభిముఖము	210	81 దివా=పగటివేళ	287 14
దిగ్భుగ్గ=అభిముఖతోణములు	17	282 దివాకర=సూర్యుడు	17 19
దిగ్భాసన్=శివుడు	6	13 దివాక్తి=చండాలుడు,	
దిజ్జణల=దిక్కుమూహము	17	92 మంగలి	267 47
		12 దివాచర=కుప్పడు	19 67

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
దివాటన=కాకి	27 29	దిష్టాక=మృత్యువు	99 401
దివాభీత=గుడ్డగూబ, దొంగ, తెల్ల		దిష్టి=ఎనిమిది అంగుళముల	
తామరకొలను	267 47	చోటు	89 105
దివివద్=దేవత	8 6	,, =సౌఖ్యము, దానము	221 37
దివాకన్=,,	3 5	దిష్ట్యా=అదృష్టవశము	285 42
,, =పిచ్చుక, దేవత	241 60	,, =సంతోషనూచకము	288 84
దివ్య=ఆకాశము	17 2	దిహణ్ణ=గాంధారదేశము	37 47
,, =వెలులి	62 408	దీక్షయేష్టి=ఒకయాగము	90 174
,, =కత్తిపరీక్ష	124 23	దీక్ష=వ్రతనియమము	90 174
,, =జంత్రి మతోగూడిన		దీదివి=బృహస్పతి	19 67
గానము	145 219	,, =ఉప్పడుబియ్యము	165 151
,, =నీరు	274 36	దీధితి=ప్రకాశము	18 43
దివ్యకాలిని=విషములేని		దీన=వృత్తివిశేషము	50 140
పాము	149 33	,, =,,	63 445
దివ్యేలక=రాజిలసర్పము	149 30	,, =ఆనాథుడు	206 119
దివ్యోలర్క=వైకరంజ		దీనవాదిన్=వెలివేయబడిన	
సర్పము	149 33	వాడు	204 94
దిక్=దిక్కు	17 4	దీనార=బంగారునాణెము	189 81
,, =ద్వారముగల దాడి	160 30	దీప=దివ్య	171 322
దిశా=దిక్కు	17 4	దీపక=వేటూడు దేగ	139 82
దిశాన=బహుపదేశము చేయు		,, =ఒక అలంకారము,	
గురువు	84 43	ప్రకాశము	260 9
దిశ్య=అత్యైఖ్యముఖమైనది	210 232	దీపన=కడిమిచెట్టు	50 121
దిష్ట=కాలము	21 103	దీపవల్లి=దీపకాంతి	171 82
,, =వార్త	33 49	దీపవృక్ష=దీపపు సెమై	171 32
,, =అదృష్టము	98 378	దీపికా=దీపకాంతి	171 32
,, =బురుదనీటిస్నానము	168 229		

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
దీప్త=ప్రకాశించునది,		దీర్ఘ వర్ణి=వ్రేము	56 265
కాలినది	276	28 దీర్ఘ వాచి=వోడిపుంజు	27 25
దీప్తా=మెలుపు	25	8 దీర్ఘ వృత్త=ఒకజాతిచెట్టు	50 135
దీప్తి=కాంతి	18	43 ,, =ఒక పోకచెట్టు	68 486
దీప్య=జీలకఱ్ఱ	129	166 దీర్ఘ శూక=యవధాన్యము	127 102
దీప్య కా=చాయు	181	204 దీర్ఘ నూత్ర=అలసుడు	207 144
దీర్ఘ=పొడవ నది	207	162 దీర్ఘ కా=దిగుడుబావి	154 12
దీర్ఘ తోళికా=గుల్ల పురుగు	152	115 దీర్ఘ ద్వ=శని	20 70
దీర్ఘ దణ్డ=రెండువందల నలువది		దీర్ఘ=దిక్కు	17 4
అంగుళములు	39	117 దుఃఖి=బాధ, బాధితుడు	12 77
దీర్ఘ దర్శిన్=పండితుడు	102	469 ,, =దురదృష్టము, కష్టము	98 374
దీర్ఘ దృష్టి=నిశితదృష్టి	205	105 ,, =అదృష్టహీనత, దుర	
దీర్ఘ నాడిన్=వక్ర	70	137 దృష్టము	218 287
దీర్ఘ నిద్రా=మరణము	99	402 దుఃఖిదోహ్య=పాలుపితుపటక	
దీర్ఘ నిర్మంశ=పొడుగుపాటి		కష్టమైన ఆవు	69 98
కత్తి	117	325 దుఃఖాల=పలుబట్ట	168 244
దీర్ఘ పత్ర=ఒకజాతి ఉల్లి	62	412 ,, =తెల బట్ట	251 35
దీర్ఘ పత్రి=గజేరు	52	292 దుఃఖి=పాలు	135 289
దీర్ఘ పరి=ఆరణి	59	347 దుఃఖి తాత్రీయ=పాలతో కూడిన	
దీర్ఘ పాద=ఒకజాతి గ్రద్ద	28	62 మామిడిగుజ్జ	274 28
దీర్ఘ పృష్ఠ=పాము	148	11 దుఃఖము=పచ్చి ఉల్లి	62 410
దీర్ఘ ఫలా=చెద్దదోస	58	320 దుఃఖ=కార్మిచ్చు	10 42
దీర్ఘ రోమక=వరువేరు	61	408 దుఃఖ=వసుడేవుడు	5 52
దీర్ఘ రోమిన్=ఎలుగుగొడు	65	13 దుఃఖి=ఒకచెట్టు	61 490

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
దున్దుభి=వరుణుడు	12 89	దుర్దిన=మేఘావృతమైన	
,, =వాద్యవిశేషము	146 266	పగలు	25 16
,, =వాద్యవిశేషము, ఒక		దుర్దామన్=గుల్లపురుగు	152 115
విధముగు పాచిక	260 95	,, =మూలవ్యాధి	183 262
దుర్=చెడుగును-దుఃఖమును		దుర్బల=బలహీనుడు, చిక్కిన	
నూచించు నవ్యయము	284 8	వాడు	201 10
దురధ్వ=కుమార్తము	39 99	దుర్బల=చెడుచర్తము కల	
దురాచార=చెడునడక	84 24	వాడు	202 29
దురాలభ=తామ్రమూలము	55 250	దుర్భగ=ఏవయైనవాడు	206 188
దురాసద=ఆగ్ని	10 82	దుర్జనన్=సంభ్రాంతుడు	203 67
దురిత=పాపము	97 856	దురుఖ=దుర్భాషలాడు	
దురోదర=బాదరి, బాదము	277 19	వాడు	204 92
దుర్=కోటసంపాంగములలో		దురోద్భవాసన=వీరాస	
నొకటి	104 5	నము	101 451
,, =దుర్మనుమగుపట్టణము	108 98	దుర్వర్ణ=వెండి, చెడ్డరంగు	
,, =రాజ్యము, అడవి,		కలది	260 90
నరకము, నగరము,		దుర్వాసన్=ఒక ఋషి	96 312
దుర్మము	283 82	దుర్విధ=పేద	206 119
దుర్గత=దీనుడు	206 119	,, =పేద, హీనుడు	255 25
దుర్గతి=నరకము	12 73	దుర్విసేతిక=పెడసరపువాడు,	
,, =బీదరికము	247 19	పెంకెగుఱము	112 214
దుర్గన=తెల్లఉప్పు	183 249	దుర్వాద్=శత్రువు	107 84
,, =చెడువాసన	200 109	దుల=జంబీరపువాసన	200 105
దుర్గమ=కొండ	41 1	దులీ=ఆడుతాబేలు	152 101
దుర్గా=పార్వతి	8 123	దుర్జర్జన్=చెడుచర్తముకల	
దుర్జన=కపటి	203 49	వాడు	202 29
దుర్ధర్మా=మాచకము	87 98	దుర్జ్యవన=ఇంద్రుడు	9 1

పదము,	సృష్టము, పం. కీ.	పదము,	సృష్టము, పం. కీ.
దుష్కృతే=పాపము	97	దుష్కృతే=తియ్యదము	47 67
దుష్టసాక్షి=పాపసాక్షి	128	దుష్టశబ్ద=కరుణ	180 189
దుష్టు=నిందింపఁదగినది	288	దుష్టశబ్ద=పాము	148 11
దుష్ప్రశస్తి=వంకాయ	53	దుష్ప్రశస్తి=నూరుదము	15 25
దుష్టు=నిందింపఁదగినది	288	దుష్టశబ్ద=కరుణ	6 86
దుస్=చెడుగును-దుఃఖమును		దుష్టశబ్ద=కరుణ	180 189
దుస్చింత=నవ్యము	284	దుష్టశబ్ద=పము	43 66
దుస్సం=పద	206	,, =ఒకగడ్డిజాతి, వేరు	64 463
దుస్సర్ప=వృక్షవిశేషము	55	,, =కాశిస్యము	196 9
దుస్సర్ప=ఒకజాతి		,, =ఒకనినది, పెద్దది	208 167
వంకాయ	53	,, =సమృద్ధమైనది, తీవ్ర	
దుహితృ=పూర్వ	176	మైనది	212 263
దుత=శుభము	19	,, =అతిశయించినది	212 273
,, =వార్తాహరుడు	106	,, =ఒకమైనది, అధిక	
దుతీ=వార్తాహరిణి	175	మైనది, లాక్షణి	228 16
దున=బాధ ననుభవించు		దుష్టశబ్ద=దుష్టశయము	96 313
చున్నవాడు	209	దుష్టశబ్ద=వృక్షవిశేషము	63 447
దుర=దగ్గరకానిది	212	,, =దర్శనదము	64 459
దురదర్శి=గద	28	దుష్ట=ఉన్నది	59 354
,, =పండితుడు	102	దుష్ట=కొలిమిలి	163 118
దుర్వా=వంగిన పచ్చిగడ్డి	64	దుష్ట=ఒకము	210 219
దుషక=శత్రువు	107	దుష్ట=కన్న	160 188
దుషకారి=రాముడు	4	,, =చూపు, కన్న	
దుషికా=కొద్దవివశురాలు	86	,, =జ్ఞానము	280 74
,, =ఒక కంటిజబ్బు	180	,, =కన్న	289 4
దుష్ట=గుణము	169	దుష్టకాన=నూరుదము	18 27
,, =చీము	182		

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
దృశీక=యజ్ఞము చూడఁ		దేవజగ్ధ=సువాసనగల తృణ	
బోయినవాఁడు 39	161	విశేషము 64	467
దృశ్య=సేన, నగ, అంద		దేవజన=గుహ్యకుఁడు 15	6
మైనది 233	83	దేవతరు=దేవతల ఐదు వృక్ష	
దృషత్పుత్ర=తిరగలిలో మిఁది		ములు 16	27
తాయి 172	325	దేవతా=వేలుపు 3	9
దృషద్=తాయి 41	16	దేవతాగణ=రుద్రులు, వసు	
,, =తిరగటిక్రిందితాయి 172	325	వులు మున్నగువారిగణము 15	16
దృష్ట=రాజునకుస్వ-పరసేనల		దేవతాడ=వృక్షవిశేషము 52	172
వలన కలుగు భయము 105	28	దేవతాయుతన=జైనదేవాల	
దృష్టాన=కౌస్తము, ఉదాహర		యము 161	56
ణము 241	63	దేవతార్చనతూర్య=ఆరాధన	
దృష్టి=కన్న 180	188	సమయమున మోగించు	
,, =బుద్ధి, చూచుట, 221	85	తూర్యము 147	276
కన్న 221	85	దేవదారు=ఒక వృక్షము 50	141
దృష్టిబంధ=నాసాగ్రము 180	183	దేవదాలీ=చిటుచోస 58	324
దేవ=దేవత 3	4	దేవదణ=ఆరత్తి ప్రమాణముగు	
,, =కత్తి 117	316	దండము 118	341
,, =నాటకములోని 144	205	దేవదన్దుభి=ఇంద్రుఁడు 9	13
రాజు 144	205	,, =అడవి తులసి 55	241
,, =పూజ్యుఁడు 293	92	,, =పచ్చవన 61	396
దేవకుసుమ=లవంగము 131	206	దేవద్రీచీన=దేవతాపూజ	
దేవఖాత=సహజమైన జలా		కుఁడు 208	186
శయము 154	10	దేవద్ర్యఞ్=, 208	186
దేవగిరి=మేరుపర్వతము 16	24	దేవధాన్య=బొన్న 127	113
దేవచ్చంద్ర=చూటయొనిమిది		దేవధూప=గుగ్గిలము 49	105
వేటల రత్నహారము 170	276	దేవన్=మఱిది 175	65

పదము.	పుస్తకము. పం. కి.	పదము.	పుస్తకము. పం. కి.
దేవన=పాచిక	141	దేవల=పూజారి	83 21
దేవననిశ్చ=విండు ని ద్వార		దేవరథు=దిక్కు	17 4
పాలవండు	9	దేవవైద్యు=ఆత్మేనిదేవతలు	15 11
దేవశైవ్యు=బ్రాహ్మణబాణి		దేవశత్రు=అనురుడు	15 18
పుత్రుడు	77	దేవసభా=దేవతలసభ, ముఖ్య	15 22
దేవభిన్న=మందలిసర్పము	149	దేవసింధు=గంగ	156 47
దేవభూయ=దేవభావమును		దేవా=వృత్తివిశేషము	53 212
పొందినవాడు	102	దేవార్జు=దేవకార్యముల వప	
దేవమణి=గుఱము పెడమీచి		యోగించు నగ్ని	10 43
కుడి	113	దేవాజ=వీరభద్రుడు	7 105
దేవమాతృక=వరాధారమైన		దేవాజీవ=పూజారి	83 21
భూమి	38	దేవార్జు=మాయబంగారము	42 43
దేవమరిష=ఒకజాతి చెంగలవ్వు	57	దేవానాంప్రియ=మామ్రుడు	202 41
దేవమాత్రీ=మల్లె	60	దేవికా=ఒకజాతి తియ్యదబ్బ	47 67
దేవయజ్ఞ=దేవతాపూజ	85	దేవి=వీలువృత్తిము	54 227
దేవయస్త్రి=దేవధ్యయనము	299	,, =ఒకవృత్తిము	56 264
దేవయాన=నక్షత్రముల		,, =రాజగారిభార్య	106 62
ఉత్తరశ్రేణి	20	,, =మద్యము	139 89
దేవయ్య=పురోహితుడు	89	,, =నాటకములలోరాజు	
దేవయోని=అప్పరగలు, యక్షులు,		పట్టమహిషి	144 207
సిరులు మున్నగువారు	15	దేవీకోట=పట్టణము	159 18
దేవర=మఱచి	175	దేవ్య=మఱచి	175 65
దేవరథ=విగ్రహముల నూరే		దేశ=మాగాణము, నాడు	36 41
గించు వాహనము	114	దేశనిక=బురుదనీటి	
దేవరథ=రాముని భూమిక		స్నానము	168 229
ధరించు నటుడు	141	దేశరూప=అర్హత	108 95

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
దేశిక=సంఘములోని		దైవపర=దైవమును నమిన	
సభ్యుడు	124 25	వాడు	208 59
,, =గురువు	299 3	దైవిక=కఠినపరీక్ష	124 23
దేహ=శరీరము	177 103	దైవ=ప్రాక్షణీపాత్రనుంచుట	90 177
దేహమర్చన=వ్యాధి	184 275	దోలక=తామర	157 77
దేహలక్షణ=పుట్టుమచ్చ	177 108	దోలా=దోలీ	115 271
దేహలి=నలివాసన	200 111	,, =ఉయ్యెల	115 273
దేహలీ=గుమ్మము	162 87	దోలికా=,,	115 273
దేహవారి=మూత్రము	183 239	దోళ్ళిఖర=మూత్రపు	178 141
దైతేయ=అసురుడు	15 18	దోష=నింద	99 386
దైత్య=,,	15 18	దోషగ్రహ=ఇందుగు	48 83
,, =తాడిచెట్టు	59 352	దోషజ్ఞ=దోషనిదానమున	
,, =వీరణ తృణమూలము	64 463	సమరుడు	185 288
దైత్యక్షయ=నరకలోకము	148 2	,, =పండితుడు,	
దైత్యదేవ=వాయువు	13 96	వైద్యుడు	241 64
దైత్యమదన=తినదగిన దుంప-		దోషదర్శిన్=పురోభాగి	203 68
కండ	62 416	దోషప్రణాళికా=శరీరము	
దైత్యా=మరువము	131 196	లోనినాడి, స్నాయు	
దైత్యారి=విష్ణువు	3 20	బంధనము	182 282
దైత్య=దుఃఖము	98 365	దోష=రాత్రి	287 14
దైత్య=పొడవు	192 9	దోష=బాహువు	178 142
దైవ=ఆద్యక్షము	98 378	దోస్తవు=,,	291 62
దైవజ్ఞ=జ్యోతిష్కుడు	106 49	దోహల=పిడక	70 121
దైవజ్ఞ=బలి	150 59	,, =గర్భిణియొక్కవాంఛ	98 366
,, =బ్రోహ్మముచెప్ప	173 21	దోహి=మోసము	99 396
దైవతక=జేలువు	3 9	దోహి=సారపంపుట	87 111
		దోహత్య=పెద్ద, అస్పృశ్య	19 21

పదము.	ప్రకృతి.	పదము.	ప్రకృతి.
దోషారక=ద్యౌరసాలకుడు	106	47 ద్యౌఃస్వర్గము, ఆకాశము	272
దోష స్త=మంగలి	77	188 ద్యౌత=కాంతి	11
,, =చేపలను వేటాడి		ద్యౌతన=ప్రకాశము, కన్ను	251
జీ విం చు వాఁడు -		ద్యౌతా = కపిలవర్ణముకల	
ఉ గ్రుండు	78	143 కన్నులు, కేశములుకల	
దౌహిత్ర=పుత్రికా		కన్య	87
పుత్రుండు	176	90 దక్షణ=ఎనిమిదిమాషములు	190
దౌహృద=గర్భవతితోరిక	98	360 దక్షుమ=	190
ద్యౌవాపుణిపీ=భూమ్యా		9 దక్షిణ=చిన్ననగరము	159
కాశములు	85	111 దక్షిణ=నీటిబిందువు	25
ద్యౌఃపగలు	21	120 ,, =పలుచనిపెరుగు	134
,, =గాలి, పగలు	270	7 దక్షిణ=సంకరజాతి	76
ద్యౌచర=విద్యాధరుడు	15	22 దక్షిణ=చలిశేంద్ర నడుపు	
ద్యౌమణి=నూర్పుడు	18	28 వాఁడు	80
ద్యౌమత్=	18	45 దక్షిణ=పలుచనిపదార్థము	133
ద్యౌమయీ=సంజ్ఞాదేవి మాటు		146 దక్షిణ=దక్షిణము	
చేరు	18	30 పోయుట	195
ద్యౌము=ధనము	129	58 దక్షిణ=ధ్వని	297
,, =,, , దైర్ఘ్యము	274	12 ,, =ప్రవాహము	196
ద్యౌవన్=స్వర్గము,		118 దక్షిణ=ఒకవృక్షము	54
నూర్పుడు	216	దక్షిణ=సంపద	129
ద్యౌవర్క=త్వష్ట	15	117 ,, =దైర్ఘ్యము, సంపద,	
ద్యౌత=జూదము	140	116 నవగ్రహములు యజ్ఞ	
ద్యౌతకారక=జూదపుసాలల		పాత్ర	274
అధిపతి	140		
ద్యౌతకృత్=జూదరి	140		
ద్యౌ=స్వర్గము	3		

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
ద్రవ్య=రూపరసాదుల కాధా			ద్రుత=జేగము, జేగముగా		
రమైనది, మందు, ధనము,			పోవుట, చినిగినది, కర		
మిశ్రమపదార్థము	225	30	గినది	228	15
ద్రవ్యపద=గుణము	196	1	ద్రుతి=ప్రవాహము	196	2
ద్రాక్ష=శీఘ్రముగా	287	1	ద్రుమ=వృక్షము	45	8
ద్రాక్ష=అంగూర, నల్లజీడి	60	361	"=వృక్షవిశేషము	52	170
ద్రాక్షాఫల=పొగడచెట్టు	47	53	ద్రుమశ=గడియ	162	94
ద్రాగ్భృత=ఉష్ణుడు తోడి			ద్రుమామయ=లక్క	171	306
తెచ్చిన నీరు	154	8	ద్రువయ=కుంచము మొద		
ద్రావణ=ఇంచుగు	48	88	లైన కొలతసాధనము	191	127
"=నల్ల ఉష్ణ	133	247	ద్రుహ=సంకరజాతివాడు	74	51
ద్రావిడక=కచోరము	54	234	ద్రుహిణ=బ్రహ్మ	3	13
ద్రావిల=విష్ణుగుత్తడు	96	318	"=హరి, బ్రహ్మ	241	63
ద్రు=చెట్టు	45	8	ద్రాణ=తేలు	150	64
ద్రుకిలిమ=దేవదారు	50	141	ద్రేక్కాణ=మేషాదిరాసులలో		
ద్రుఘణ=బ్రాహ్మణుడు	3	15	మూడవవంతు	21	102
"=కొయ్యసుత్తి	118	342	ద్రోణ=కాకి	27	33
"=బ్రాహ్మణుడు, కొయ్య			"=నాలుగు రాసులు లేక		
సుత్తి	241	60	రెండుసేహికలు	190	110
ద్రుణ=ధనుస్సు	118	343	"=నాలుగు అడ్డలు-		
ద్రుణా=వింటివారి	118	355	కుంచము	191	126
ద్రుణీ=ఆడుతాచేలు	152	101	"=కొలత, కఱతో చేసిన		
ద్రుత=కాలవిశేషము	146	245	పాత్ర, కాకి	233	80
"=కరగినది, పలుచనిది	166	190	ద్రోణక్షీరా=కుంచెడు పాలిచ్చు		
"=జేగము, తొందర	211	248	అలు	69	99
			ద్రోణదుఘా=	69	99
			ద్రోజపుష్టికా=మొగలి	55	247

పద సూచిక

పదము.	పుష్కమ.	పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ.
ద్రోణమును=మండల ముఖ్య			ద్వారపటల=తలుపునకు వేయు	
పట్టణము 159	6		గడియ 163	
ద్రోణీకా=మొగలి 55	247		ద్వారపాల=ప్రతీక్షణి 106	
ద్రోణీ=పడవవలెనున్న గిన్నె,			ద్వారబంధ=తలుపురెక్క 162	
చిన్నపడవ 155	80		ద్వారయన్త్ర=గడియ 162	
,, =పడవ, ద్రవములు			ద్వారవతీ=ద్వారక 159	
పోయుట కుపయో			ద్వారవతీపద=భరతవరము	
గించు పాత్రము,			లోని చేయిపుత్రలో	
దోణీ, నీటితూము 221	86		నొకటి 86	
ద్రోహ=సంకరజాతీయుఁడు 72	17		ద్వ్యాక్ష=ద్వారపాలకుఁడు 106	
ద్రోణీక=పంచెఁడువిత్తనములు			ద్వీక=రెండుమాడ్లు 287	
పట్టు మడి 124	42		ద్వీక=కాకి 27	
ద్వంద్వ=జత 187	29		,, =చిత్త, మనస్సులు 104	
ద్వాదశ=పంచైండవది 187	42		ద్వీకాతిక=పక్షాంతమున ఒక	
ద్వాదశాత్తన్=నూర్మ్యుఁడు 17	19		సారి యవలు తినియుండు	
ద్వాదశాహ=ద్వాదశదినోప			వాఁడు 93	
వాసవత్రయము 95	288		ద్వీఖిట్టక=అంగవస్త్రము 169	
ద్వాపర=ఒకయుగము 24	183		ద్వీగుణాకృత=రెండుసార్లు	
,, =పాచిక రెండవ			దున్నబడినది 124	
సానమునపడుట 141	123		ద్వీజ=పక్షి 26	
,, =సందేహము, ఒక			,, =పల్ల 180	
యుగము 241	59		ద్వీజకుత్సిత=నక్కెరుచెట్టు 49	
ద్వార్=తలుపు 162	83		ద్వీజనన్=సంకరజాతివాఁడు 70	
,, =సాధనముతలుపు 272	32		,, =ధూతప్రేతపితృవా	
ద్వార=తలుపు 162	83		రాధకుఁడు 298	
ద్వారకా=ఒకపట్టణము 159	11			

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
ద్విజన్తన్ = బ్రాహ్మణుఁడు, త్రి యుఁడు, వైశ్యుఁడు, పక్షి 241	62	ద్విముష్టిక = రెండుపిడికిళ్లు (ప్ర సృతము) 190	104
ద్విజపాత = కూర్చుంటున్నాఁడు 136	1	ద్విరద = వీనుఁగు 109	120
ద్విజాతి = బ్రహ్మ త్రియ, వైశ్యులు, పక్షి 241	62	ద్విరసన = పాము 148	8
ద్విజాయనీ = యజ్ఞోపవీతము 84	39	ద్విరేఖ = తుమ్మెద 29	84
ద్విజాలయ = నోయ ముఖము 180	172	ద్వివేదినీ = తావణపూర్ణిమ 23	151
ద్విజిహ్వా = పాము, కొండె ములుచెప్పవారఁడు 260	89	ద్విష్ = శత్రువు 107	81
ద్వితయ = జత 187	29	ద్విషత్ = ,, 107	80
ద్వితీయ = రెండవది 187	40	ద్విష నప = శత్రువును పీడించువారఁడు 206	137
ద్వితీయా = విడియతిథి 22	140	ద్విష్కృష్ట = రెండుసార్లు దున్నినభూమి 124	45
,, = భార్య 175	68	ద్విసర్గిక = త్రేతాయుగము 296	8
ద్వితీయాకృత = రెండుసార్లు దున్నబడిన భూమి 124	45	ద్వినీత్య = రెండుసార్లు దున్నిన భూమి 124	45
ద్విత్త = రెండు మూఁడు 188	50	ద్విహాల్య = ,, 124	45
ద్విధా = రెండువిధముల 288	40	ద్విహాయనీ = రెండేండ్లవయస్సు గల ఆవు 68	89
ద్విధాగతి = ఎండి 151	98	ద్విహ = దీవి 156	65
ద్విసగ్నక = చెడ్డచర్మము కలవారఁడు 202	29	ద్విపవత్ = సముద్రము, నది, భూమి 279	57
ద్విప = వీనుఁగు 109	120	ద్విపన్ = చిన్నపులి 65	6
,, = నాగ కేసరము 282	30	ద్విధా = రెండువిధముల 288	40
ద్విపద = త్రివిక్రమావతారము 4	88	ద్విపణ = శత్రువు 107	81
ద్విపాద్ = మనుష్యుఁడు 72	2	ద్విషిన్ = ,, 107	84
ద్విపాద్య = రెట్టింపుకిడు 107	92	ద్వివ్య = శత్రువు, నిందింపఁ దగినవారఁడు 206	138
ద్విముఖీ = రెండుతలలపాము 149	40		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
ప్రేగుణిక = అధిక మైనవర్ణము	123	ధనిశ్ = పవేరుడు	13 11
కప్పిచ్చువాడు	187	,, = ధనవంతుడు	205 114
ప్రేత = జత	187	ధనిష్ఠా = ఒక నక్షత్రము	20 81
ప్రేధ = పీడిభావము లేకుండుట, పద్ధతిగములలో నొకటి	104	ధనియి కా = కొలిమిలే	127 98
ప్రేధమే = రెండువిధములు	288	ధను = ఒక జాతిచెల్లు	49 113
ప్రేప = పులిచర్మము కప్పిన రథము	114	,, = బిల్లు	118 348
ప్రేషాయన = వ్యాసుడు	5	,, = ఉత్తమకవిత, ధనుస్సు, వింటే నారి	221 88
ప్రేమాతుర = గణపతి	7	ధనుర్గ్రహ = ఎనిమిది అంగుళములభూమి	89 105
ప్రేయచిత = పది ఆచితముల బరువు	191	ధనుర్గ్రహ = తొంబది అంగుళములకొలత	89 114
ప్రేయశక = రెండురాసులు	190	ధనుర్గ్రహ = విలుకాడు	115 286
ప్రేయోగ = రెండుకాళ్ళ భూమి	24	ధనుర్గ్రహ = విలువెవ్వన తెల్పు	123
ధటిక = పది తులములు	191	ధాన్యము	85 59
ధటిసీ = నూలుమొలత్రాడు	84	ధనుశ్శ్రేణి = పీలువృక్షము	54 227
ధన = సాము	129	ధనుస్పాణి = రాముడు	4 43
ధనశ్చయ = అర్జునుడు, అగ్ని, ఇంద్రుడు	267	ధనుష్శత్రు = విలుకాడు	115 286
ధనద = పవేరుడు	13	ధనుశ్ = ఎనిమిది అంగుళములు	39 110
ధనపత్ = ధనికుడు	205	,, = తొంభై అంగుళములు (నాలుగు హస్తములు	39 114
ధనాధ్యక్ష = పవేరుడు	13	,, = బిల్లు	118 348
ధనాయా = ధనము నారింప వలెనను కోరిక	98	,, = విలుకాడు, ఒక రాశి	282 29
	359	ధనోత్పత్తి = ఆదాయము	107 88
		ధన్య = ఉదారుడు	205 112
		ధన్యా = లత, పంగ	53 208
		,, = కొలిమిరి	127 98

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
ధన్యాక=కొతిమిరి	127 100	ధరాసుత=కుజాడు	19 62
ధన్యాయ=,,	127 100	ధరిత్రీ=భూమి	35 3
ధన్వన్=ఎడారి	38 88	ధరీక=ముంగిసపోలినజంతువు	150 55
,, =ఎనిమిది హస్తముల		ధరుణ=స్తనము, బ్రాహ్మణుడు,	
ధనుస్సు	118 344	ప్రపంచము, నూర్పుడు	241 64
ధన్వస్తర=నాలుగు హస్తములు	39 114	,, =నీరు	274 35
ధన్వస్తరస=క్రోశము, హస్త	40 123	ధర్మ=సత్పువర్తన	97 335
ధన్వస్తరి=నూర్పుడు, వైద్య		,, =కత్తి	117 316
మూలపురుషుడు	267 49	,, =శిలము	192 2
ధన్వయాస=ఒక చెట్టు	55 251	,, =సోమసానము చేసిన	
ధన్వవన=ఒక సంకరజాతి	74 66	వాడు, న్యాయము,	
ధన్వినో=విలుకాడు	115 286	విధి, యముడు, బా	
ధమన=రెల్లుగడ్డి	64 455	ధింపకుండుట, ఈవి,	
,, =నాసాపుటము	180 182	సమానత్వము, స్వభా	
ధమనీ=ఒక అకుకూర	131 201	వము	238 84
,, =నాడి, స్నాయుబంధ		ధర్మద్రవీ=గంగానది	156 49
నము	182 282	ధర్మపతన=మిరియము	129 157
ధమిల=కొప్పు	181 199	ధర్మపాల=కత్తి	117 315
ధయన=త్రాగుట	167 207	ధర్మభ్రాతృ=సతీరుడు, సహా	
ధర=ప్రతి	136 18	ధ్యాయి	85 48
ధరణ=పదునాలు మూషముల		ధర్మమోణవ=ధర్మకాస్త్రము	
వెండి	189 88	చదువు విద్యార్థి	84 46
ధరణీ=భూమి	35 3	ధర్మరాజు=బుద్ధుడు	5 66
ధరణీధర=విష్ణువు	4 26	,, =యముడు	11 70
ధరా=భూమి	35 3	ధర్మణ=సంయోగము,	
,, =తిప్పతీగ	55 262	ధైర్యము	260 96

పదము.	పుష్పము, పంక్తి, పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
ధర్మజీ=అజలేనిది	86	92 ధాత్యు=బ్రహ్మ 3 12
,, =కలట	260	96 ,, =చతురుబుద్రాక్ష 231 1
ధర్మజీ=,,	173	13 ధాతుపుష్టికా=ధాతకీ 53 193
ధర్మ=ఒకచెట్టు	52	188 ధాతీ=ధూమి 35 3
,, =ధర్మ	176	74 ,, =అనీక 59 354
,, =ధర్మ, ఒకచెట్టు, మను		,, =ధూమి, చెంపుడుతల్లి 221 37
పుష్పము	216	54 ధానకా=నాలుగుపదములు 189 80
ధర్మ=తెలుపు, తెల్లనిది	196	19 ధానా=కొలిమిరి 127 98
,, =తెల్లనియెదు, తెల్లపు,		,, =శేపుడుబియ్యము 164 142
అందమైనది, ఉత్త		,, =చిత్తము 221 83
మును, తెల్లనిది	260	97 ధానీ=యజ్ఞోపవీతపు బ్రహ్మ
ధర్మలా=తెల్లపు	68	85 ముడి 88 119
ధర్మత్ర=తోలువిసనకట్ట	171	317 ధానుష్క=విలుకాడు 115 286
ధాతకీ=ధాతుపుష్టికాయనుతిగ	53	193 ధాన్య=వడ్లు మున్నగు కాయ
ధాతు=రసాదులగు శరీరభాగ		ధాన్యములు 125 62
మలలో నొకటి	182	222 ,, =కొలిమిరి 127 101
,, =ప్రాణాదివాయువు, శబ్ద		ధాన్యకోశ్=గాఢ 164 128
స్పృహాదికము, శైలి		ధాన్యమణ్డరీ=ధాన్యపు
కాదికము, చరము,		వెన్ను 128 128
కోమము మున్నగునది.		ధాన్యరాశి=ధాన్యపుకప్పు 128 130
పంచ భూతములు,		ధాన్యవృద్ధి=తిరిగి ఎక్కువగా
మనోవికారము, క్రి		ఇచ్చుటకై ఆపిచ్చిన
యా మూలరూపము,		ధాన్యము 123 9
ప్రకృతి, లోహము,		ధాన్యా=కొలిమిరి 127 98
ధనము, బంగారు,		ధాన్యామ=గంజి 165 165
వీర్యము, ఎముక	216	55 ధాన్యోత్పత్తేపణ=తూర్పార
		బట్టుట 193 42

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
ధామన్ = ఇల్లు	160	34 ధారికా = గడియకాలము,	
,, = పుట్టుక, ఘనత, ఆహారము, అందము, ఆకాశము, తినుట, ఇల్లు	225	32 ధార్తరాష్ట్ర = ఒకజాతిహంస	26 14
ధామార్గవ = పృథ్విశేషము	54	280 ధార్తక = ధర్మకాస్త్రవిద్యార్థి	84 46
,, = ఒకరకము దోస	58	323 ,, = న్యాయాధిపతి	105 39
ధారకా = మూత్రనాళము	178	125 ధావన = చాకిత, పరుగు, ఉతి	
ధారక దారు = మూలము	162	80 కి నబట్ట చివట	260 98
ధారణ = ఎనిమిదిపలములు	191	118 ధావని = మల్లె	56 272
ధారణా = అష్టాంగములలో		ధిక్ = నిందను, బెడరింపును	
నొకటి	102	46 నూచించు నవ్యయము	284 9
,, = మర్యాద	124	30 ధిక్క్రౌత = నిందితుఁడు	206 142
,, = పూటుమూలము	162	80 ,, = నిందితుఁడు, తిరస్కృతుఁడు	210 219
ధారణీ = కరకకాయ	59	356 ధిక్క్రియా = తిరస్కారము	193 42
ధారభార = ఇరువై బారుపలు	191	122 ధిగ్వన = విదుగురు శిల్పులు,	
ధారా = విదువిధములగు ఆశ్వగమనములు	113	235 (వడ్డంగి, కమరి, అగసాలి, శిల్పి, కంచరి)	80 194
,, = కత్తియంచు	119	371 ధిగ్వనక = సంకరజాతివాఁడు	72 12
,, = సెలయేరు	156	59 ధిషణ = బృహస్పతి	261 99
,, = ఎడతెగని ప్రవాహము, కత్తి అంచు, సేనాశకటము, గుఱపు	221	39 ధిషణా = బుద్ధి, పార్వతి, ప్రసాదము	261 99
ధారాగ్ర = దిగుదారి, మూల	251	86 ధిష్ణి = నక్షత్రము	20 75
ధారాట = పిచ్చక, గుఱము	241	65 ,, = శుక్రఁడు, అగ్ని, నక్షత్రము, సానము, బలము, ఇల్లు	233 86
ధారాధర = మేఘము	25	2 ధీ = బుద్ధి	96 326

పదము.	పుస్తకము. పం. కీ.	పదము.	పుస్తకము. పం. కీ.
ఛీకర=గురువుచేపన్నము	చేయు	ఛీకర=మూడు లిట్లములు	
ఛాడు	186	6 (ఇరువది నాలుగు త్రన	
ఛీకరి క=ఆంగడిపెత్తందారు	105	40 చేబువులు)	189 85
ఛీతా=పూర్వము	221	40 ఛీరంధర=పాలచెట్టు	52 188
ఛీతి=పానము	167	207 ,, =బరువుమోయువాడు	69 118
ఛీమక=ఇనుము	43	66 ఛీరీణ=	69 114
ఛీమత్=విద్యార్థుడు	102	468 ఛీమూర=ఉమ్మెత్త	51 153
ఛీమతీ=బుద్ధిమతి	174	42 ఛీమ్య=బరువుమోయువాడు	69 114
ఛీర=మెల్లగ పోవువాడు	116	300 ఛీర్యవక్తరిక=ఆధోముఖ	
,, =సిరుడు	202	40 ముగా ఛీమపానము	
,, =నిశ్చలుడు	205	103 చేయువాడు	94 265
,, =సముద్రము, విద్యార్థుడు	233	88 ఛీమ్య=కాడి	114 260
ఛీరా=తిప్పతీగ	55	262 ఛీమూర=ఉమ్మెత్త	51 152
ఛీనర=ఇనుము	43	66 ఛీత్త=తెలకాకి	27 35
,, =సంకరజాతివాడు	74	52 ఛీత=విడువబడినది	209 202
,, =బాటకాపరి	78	163 ,, =విడువబడినది, కదల్చు	
,, =జాలరి	139	83 బడినది	228 16
ఛీమ=మిగిలిన పాల		83 ఛీప=సువాసనగల పొగ	11 56
పెరుగు	134	286 ఛీపాయిత్=బాధననుభవించు	
ఛీత=కదల్చబడినది	208	190 చున్నవాడు	209 195
ఛీమూర=ఉమ్మెత్త	51	152 ఛీపిత=	209 195
ఛీమీ=నది	155	45 ఛీమ=పొగ	11 56
ఛీమీ=బండికాడి	114	260 ,, =ఆగ్నేయమూలకున్న	
,, =కాడి, బరువు	272	33 ఛీమక=పొగమంచు	25 19
		33 ఛీమకేతు=ఆగ్ని	10 32
		33 ,, =ఆగ్ని, తోకచుక్క	267 49

పదము.	వృద్ధము. పంక్తి.	పదము.	వృద్ధము. పంక్తి.
ధామజ=కేతుగ్రహము	20	74 ధూలి=దుము	125 50
ధామయోని=మబ్బు	25	2 ,, =అశ్వకందవృక్షము	282 33
ధామల=దేవతాపూజాసమయమున వాయించువాద్యము	147	276 ,, =దుము	291 52
,, =పొగరంగుకలది, పొగరంగు	197	42 ధూలిజబ్బ=కాకి	27 32
ధామవర్ణ=అగ్నియొక్క ఏడు జిహ్వలలో నొకటి	11	60 ధూలిద్వజ=వాయువు	13 98
ధామికా=పొగనుంచు	25	19 ధూలిభక్త=పెండ్లివిందు	87 112
ధామోర్థా=యమునిభార్య	12	71 ధూలిలతేత=గుఱ్ఱము నేలపై పొరలాడుట	118 222
ధామ్యా=ధామసమాహమ	187	27 ధూలీకదమ్మ=నీపవృక్షము, వరుణఫలము	269 105
ధామ్ర=వేడి, వేడిది	196	16 ధూసర=తెలముతయారుచేయు వాడు, తిలఘాతకుడు	138 54
,, =పొగరంగుకలది, పొగరంగు	197	42 ,, =నెరయుట, బూడిద	197 27
ధామ్రకర్ణ=గాడిద	70	181 ధృతి=శివుని గుణములలో నొకటి	7 94
ధామ్రాట=భృంగరాజపక్షి	28	54 ,, =సంతోషము, తృప్తి	96 334
ధూజ్జటి=శివుడు	6	79 ,, =నిశ్చలత, సహిష్ణుత	121 414
ధూర్త=తృప్తి	44	71 ,, =సౌఖ్యము, సహిష్ణుత	221 44
,, =పెద్ద కదంబవృక్షము	50	120 ధృష్ట=నిరజుడు, మొండి తనముకలవాడు	202 3
,, =తెల్లగోరింట	50	122 ధృష్టా=సాహసముగలకన్య	87 9
,, =ఉమ్మెత్త	51	152 ధేను=ఆవు (చాలకాలమున కీనినది)	69 10
,, =రక్తచందనవృక్షము	132	229 ,, =అడేనుగు	109 18
,, =జూదగాడు	140	47 ధేనుష్య=వదువపెట్టబడిన ఆవు	69 10
,, =మోసగాడు, కపటి	203		
ధూర్తార=పెద్దకదంబము	50	120	

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.
ధైర్యము = ఆవులగుంపు	186 20	ధృవా = ధూమి, హూమ	
ధైర్యము = కాకి పౌరము	23 153	సాధనము	233 87
ధైర్యము = సిరిత్వము, సహిష్ణుత	121 415	,, = సలకీలత	53 191
ధైర్యము = సప్రస్వరములలో		,, = ఒక జాతిమల్ల	53 200
నొకటి	146 264	,, = హూమమున దపయో	
ధారణ = హంస	26 12	గించు కొయ్యగరిజ	91 199
,, = వాహనము	114 246	ధృవా = ధ్వని	31 3
ధారణ = వివాహసంగీతము	87 114	ధ్వజ = జెండా	115 266
ధారణ = పదునుపట్టబడినది,		,, = పతాక, పురుషులము	
వాడిచేయబడినది	120 393	వము	233 85
ధారణ = ఉతుకబడిన		,, = తూర్పునకున్నట్లు	281 10
పట్టువస్త్రము	163 236	ధ్వజప్రచారణ = వాయువు	13 91
ధారణ = మడుగునొవతుల		ధ్వజి = సారాయి కాచు	
జత	163 240	వాచు	139 88
ధారణ = ఆశ్వగతివిశేషము	114 241	ధ్వజి = సేన	108 110
ధారణ = ,,	114 241	ధ్వని = శబ్దము	31 2
ధారణ = ,,	113 236	ధ్వజ = పడినది	122 438
,, = గుఱ్ఱపునడక	114 241	,, = ,,	209 204
ధారణ = బరువుమోయు		ధ్వజ్ = కాకి	27 53
వాచు	69 114	,, = కాకి, కొంగ	216 54
ధారణ = గుఱ్ఱపునడక	114 241	ధ్వజ్ = మృగముల భయం	
ధ్వజ = ఒక యోగాంగము	102 463	కరధ్వని	31 8
ధ్వజము = సువాసనగలగడ్డి	64 467	ధ్వజ = ధ్వని	31 2
ధ్వజము = కొయ్యచీల	114 262	ధ్వజము = 1 క్రమాపములు	190 97
,, = బ్రహ్మ, శివుడు, ఒక		ధ్వజ = చీకటి	22 123
నక్షత్రము, నిశ్చయ		ధ్వజము = మిఠుగురు	
ము, ఆకాశము,		పురుగు	29 94
కొయ్యచీల	233 87		

పదము.	పుస్తకం.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకం.
న=అభావము తెల్పు నవ్యము,			నఖ=శంఖము	131
ఇతరమైనది, ఎదురు	284	10	,, =గోరు	179
నక్షత్ర=చిన్న ముక్కకల			నఖర=గోరు	179
వాడు	201	22	నఖరాయుధ=పిల్లి	71
నకుటక=ముక్కు	180	181	నఖశస్త్ర=పిల్లి, సింహము	282
నకుల=ముంగిస	150	54	నఖాయుధ=కోడిపుంజు	27
నక్తక=గుడ్డగుబ	27	45	నఖారున్=స్నాయుబంధనము,	
,, =చినిగినగుడ్డ, మాసిన			కండరము	182
గుడ్డ	169	260	నగ=వృక్షము	45
నక్తఞ్చర=గుడ్డగుబ	27	44	,, =కస్తూరి	131
నక్తమ్=రాత్రి	287	14	,, =వృక్షము, కొండ	270
నక్తమాల=గోరింట	50	123	నగర=పట్టణము	159
నక్త=మొసలి	152	105	నగరద్వారకుటక=నగరద్వార	
నక్షత్ర=చుక్క	20	75	మునకు ముందుండు అడ్డు	160
నక్షత్రకాలిక=ఇరువదియేడు			నగరీ=పట్టణము	159
రోజుల కొకసారి తిను			నగాధారా=భూమి	35
వాడు, రాత్రిమాత్రము			నగ్న=బోపాసనాగ్ని లేని	
భుజించువాడు	93	254	బ్రాహ్మణుడు	89
నక్షత్రనేమి=విష్ణువు, చం			,, =దిగంబరుడు	202
దుడు, కేవలీనక్షత్రము	279	52	,, =స్తుతిపాఠకుడు,	
నక్షత్రమాలా=వీరుగులకు			బట్టు	216
వేయు హారము-ఇరువది			నగ్నహూ=పులియు, పొంగు,	
యేడుమణులు గ్రచ్చినది	111	173	ఉద్రేకము చూపు	140
,, =ఇరువదియేడుమణులు			నగ్న=దిగంబరస్త్రీ	173
కల్పిన ఒక్కపేట			నగ్నట=దిగంబరుడు	202
హారము	170	283	నచక=మూడవయామములో	
			వచ్చిన కల	99

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
నట=వృత్తవిశేషము	50	187	నడ=పక్షిమాధిమముగా		
,, = సంకరజాతివాఁడు	76	196	నడ=హింనునది	156	58
,, = గూఢచారుఁడు	80	205	నడను=మిట్టు	25	3
,, = నట్టువకాఁడు,			నడీ=హింనునది ప్రవహించు		
నొడుది	141	124	నది	155	43
నటన=నాట్యము	142	145	,, = నీటు	289	6
నటభూషణం=పాషాణము			నదిభవ=జాతియుష్మః	183	289
(నుండు)	42	26	నదీమాతృక=పంటలకై నడు		
నటిలి=నాట్యము	142	146	లపై ఆధారపడినభూమి	38	93
నటి=స్లైకుర	181	199	నడ=కట్టించినది	209	194
నటాత్మాహున=నాటక			నడ్డి=తోటపట్ట	189	87
మాడునపుడు వా			ననకొద్దు=ఆడుపడుచు	175	55
యించు వాద్యము	147	278	ననాకొద్దు=	175	55
నట్యా=నటులగుంపు	187	27	నను=పక్షాదకము, నిశ్చ		
నడ్వత్=పచ్చికగిలది	38	87	యోగము, కోరిక, నమితి		
నడ్వల=	38	87	తెలుపు ఆవ్యయము	285	44
నడ్డ=నట్టువకాఁడు	141	125	,, = సంబోధనను తెల్పు		
నత=వంగినది	207	166	ఆవ్యయము	287	4
,, = వంకరటింకర			నన్దక=నెట్లపు ఖిద్దము	4	33
యైనది	211	246	నన్దకు=ఆనందము	98	376
,, = వంగినది, వంకర			నన్దన=ఇంద్రుని ఆద్యాన		
టింకరియైనది	228	17	వనము	9	20
నతజాను=వంగినమోక్షాశుగల			,, = కొయ్యైతెడు (యన్ద		
కన్య	86	98	ములలో హవిస్సు		
నతనాన=చప్పిముక్కుకల			కలుపుట కపయో		
వాఁడు	202	24	గించునది)	91	204
			,, = పూరుఁడు	176	78

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ననన=కొడుకు	290	27 నన్ద్యావర్త=ఒకవృత్తము	61
ననననా=కుమార్తె	176	78 ,, =నన్ద్యావర్తాకారమున	
నననననన=వ్యాళియను ముని	96	315 కట్టబడిన దేవళము,	
ననననన=పార్వతి	8	120 లేక భవనము	161
ననన=,,	8	120 నపుంసక=పుంస్త్రీభిన్నము	178
,, =లతావిశేషము	53	194 నప్త=మనుమడు	176
నని=సంతోషము	98	376 నప్త=నటుడు	141
ననిక=ద్వారముదగ్గఱి			
సంభము	87	116 నభఃప్రాణ=వాయువు	13
ననికా=ఇంద్రుని క్రీడా			
సలము	9	21 నభస=ఆకాశము, సముద్రము	241
ననికేశ్వర=శివుని వాహ			
నము	7	101 నభసజ్జము=పక్షి	26
ననిన్=,,	7	101 నభస్య=భౌద్రపదము	24
,, =మినుము	125	69 నభస్వాత్=వాయువు	13
ననినీ=పార్వతి	8	120 నభోఽజ్గణ=నన్ద్యావర్తము	61
,, =కరకకాయ	59	355 నభోజాతి=వాయువు	13
,, =చిన్నయేలకి	130	175 నభ్రాజ్=మేఘము	25
,, =గ్రామమునందలి రమ్య			
ప్రదేశము	159	21 నమః=వందనము	288
,, =ఆడుపడుచు (భర్త			
సోదరి)	175	54 నమత=పట్టుతివాచీ	172
నినివర్తన=శివుడు	6	88 ,, =పట్టువస్త్రము, పొగ,	
,, =పార్థమి, అమావాస్య	23	146 నూర్మ్యుడు	241
ననిసరన్=ఇంద్రుని సరస్సు	9	21 నమసిత=నమస్కరింపబడిన	
నన్దించారీ=నందియానతి	147	288 వాడు, గౌరవింపబడిన	
నన్దముఖీ=గాఢనిద్ర	99	399 వాడు	209
		21 నమస్కార=పూజ్యులకు చేయు	
		288 వందనము	86
		399 నమస్కారీ=నిద్రభంగిచెట్టు	57

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
సమస్య=పూజ	86	77 సరస్వ=శక్తి, క్రింద, విశ్వా	
,, =సమస్కారము	86	78 దము	148 175
సమస్థిత=సమస్కృతుడు,		సల=రెలు	64 455
గోరవింపబడినవాడు	209	210 సలక=ధనురాదులకవచము	169 250
సమ్ర=వంగినవాడు	207	166 ,, =కాలునేతులయొక్క	182 231
సయ=మార్గదర్శనము	194	64 సలకూబర=పజేరునికొడుకు	13 117
సయన=కన్ను	180	187 సలతీర=మోకాలు	177 117
సయనోదక=కన్నీరు	143	173 సలద=వట్టివేరు	64 462
సర=మనుష్యుడు	72	2 సలమీన=ఒకదినము చిన్న	
,, =ఆరుసుడు, మను		చేప	151 89
మ్యుడు	216	58 సలా సర=పది అనాహముల	
సరక=పాపాతులు చేరు		ప్రమాణము	40 122
లోకము	12	78 సలక=ధనురాదులకవచము	169 250
సరకారాతి=కృష్ణుడు	5	50 సలిన=తామర	157 75
సరకీలక=తనపూర్వులను తలి		సలినీ=తామరకొలను, తామర	
దండులను చంపువాడు	84	23 తీగ	157 85
సరకోలి=రేగుచెట్టు	52	177 ,, =	247 20
సరదేవ=రాజు	104	3 సలివాహ=గడ్డిమోపుతెచ్చు	
సరనారాయణ=విష్ణుని ఆశ		వారుడు	113 234
తారము	5	59 సలీ=నెల్లి	131 199
సరవాహన=కుబేరుడు	18	113 సల్వ=నాలుగువందలకిప్పులు,	
సలేన్ద్రీ=రాజు	104	3 తొమ్మిదివేలా ఆరువందల	
,, =రాజు,విషవైద్యుడు	242	78 అంగుళములు	40 120
సర్తక=నటుడు	141	126 సల్వల=రెండువేహికములు	190 111
సర్తన=నాట్యము	142	145 సల్విక=ఆరువదికిప్పులు	40 120
సర్తనప్రియ=నెమిలి	29	75 సవ=కొత్తది	208 175
సర్తదా=ఒకనది	156	51 సవలి=తొంబది	158 53

పదమ్.	పృష్ఠమ్.	పం. కీ.	పదమ్.	పృష్ఠమ్
నవనీత=చెన్న	184	276	నాగ=తగరము	48
నవమ=తొమ్మిదవది	187	40	,, =పాము	148
నవమాలికా=జాజిమల్లి	60	371	,, =సారచేప, మేఘము,	
నవశ్రీ=పెక్కురంగులి			పాము, ఏనుగు	216
నవస్త్రము	168	238	నాగ శేసర=ఒక చెట్టు	51
నవాంశుక=క్రొత్తవస్త్రము	168	239	నాగజిహ్వా=ఎఱ్ఱపాపాణము	42
నవీన=క్రొత్తది	208	175	,, =సుగంధి	56
నవ్య=,,	208	175	నాగజీవన=తగరము	48
నశిక=పెనిమిటిసోదరి	176	75	నాగదస్త్ర=ఇంటిపెణక,	
నశ్యత్ప్రసూతి=సంతానము			(మంజూరు)	168
నక్కని యవతి	174	39	నాగదస్త్రక=యోగాసనము	100
నత్సర=చైత్రముకలవారడు	32	58	నాగదస్త్రీ=ఒక వృక్షము	
నత్తరీ=చైత్రముకలది	32	38	(వారుణి)	54
నట్ట=చెట్టుపంబడినకన్య	87	95	నాగపాశ=వరుణుని యాయు	
నన=సంకరజాతివారడు	73	46	ధము	120
నస్త్ర=ముక్కుమందు	184	279	నాగబలా=మేడిచెట్టు	128
నస్తిత=ముక్కుద్రాడుకలది	69	118	నాగమాతృ=ఎఱ్ఱపాపాణము	42
నస్త్ర=ముక్కుమందు	184	279	నాగర=తెల్ల గోరింట	50
నస్త్రోత=ముక్కుత్రాడుకలది	69	118	,, =చింతపండు, సొంటి,	
నహుష=మనుష్యుడు	72	2	రాజక, నేరుగడ్డి, నగ	
నాక=స్వర్గము	3	1	రముననున్న వారడు	261
,, =స్వర్గము, ఆకాశము	216	58	నాగరజ్జ=నారింజ	48
నావ=చీమలపుట్ట	39	96	నాగరాజ=శేఘ్రుడు	148
నావల=యోగాసనము	101	436	నాగరీ=ఒకయోషధి	56
నావలీ=చక్రలవృక్షము	131	195	నాగలోక=పాతాళలోకము	14
నావనద్రు=పాము	148	12	నాగవల్లి=తమిలపావ	56
నాగ=నీసము	43	60		

పద్యము.	పృష్ఠము, పంక్తి.	పద్యము.	పృష్ఠము, పంక్తి.
నాగవారిక=సభాప్రధాని, గజరత్నమందు 269	105	నాద=ధ్వని నాదేయ=కాలియప్ప 183	2 240
నాగవీధికా=అక్షిణి మొదలు మొదటి తొమ్మిదివీధులు 20	91	నాదేయి=ఒకలత 53	192
నాగవృత్తికా=ఒకమూలక 55	252	,, =చరాలోహలత 61	393
నాగహ్వా=హస్తినాపురము 159	15	నానా=చాల, చెందు 285	43
నాగీ=అథోలోకము 17	11	,, =లేక, తప్ప అను అర్థములనిచ్చు అవస్థయము 287	8
నాగోదరీ=ఉదరముపైనుండు కవచము 116	307	నాసికర=అసత్యము పలుకని వాడు 205	95
నాగోద్భవ=ఎఱ్ఱసేనము 132	235	నాసికవాచి= ,, 205	95
నాటక=ఒకరూపకము 144	199	నాసిపాత=కొండచిలువ 149	39
నాటకీ=నాట్యము 142	146	నాస్తి=నాండిపాతపండు 141	137
నాటికా=ఒకరూపకము 144	199	,, =నగారా 146	266
నాట్య=ఒకజాతియిత్తడి 43	56	నాపిత=మంగలి 138	51
,, =సృత్త, గీత, వాద్యముల కలయిక 141	142	నాపితకోలికా=తలవెనుక భాగము 131	192
,, =నాట్యము, సృత్తగీత వాద్యత్రికము 225	34	నాభి=బొడ్డు 178	132
నాట్యధరికా=నాటకము లోని సంభాషణము 141	143	,, =క్షత్రియుండు, ప్రభు త్వముగల రాజు 216	59
నాట్యోక్త= ,, 141	143	నాభికా=చక్రముయొక్క మధ్యభాగము 115	269
నాడిజడ=కాకి 27	31	నాభిజ=బ్రహ్మ 3	17
నాడినమ=అగపాలి 137	31	నాభీనాలా=బొడ్డుత్రాడు 174	37
నాడీ=అఱుక్షణముల కాలము 21	107	నాభీ=బొడ్డు 178	132
నాడీవ్రణ=పుండు 184	265	నాభీద=భారతవర్షము 35	10
నాథ=ఇంద్రుండు, యజమానుండు 233	90		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
నాథీల = కమారిపరిమళము,		నారీ = చింతపండు	51 161
స్త్రీ జఘనము	251 37	,, = స్త్రీ	173 8
నామ = కీర్తి, సాధ్యత, కోప		నార్యజ్ఞ = నారింజ	48 71
ము, సమతి, నిందలనునూ		నాల = సాగులోనున్న భూమి	124 35
చించు నవ్యయము	285 45	,, = కాండము	128 126
నామకరన్ = పేరు పెట్టుట,		,, = కాడ	157 84
(ఒక సంస్కారము)	83 6	,, రంధ్రము, పురుషావ	
నామధేయ = పేరు	33 62	యవము	225 34
నామన్ = ,,	33 62	,, = కాండము, కాడ	292 76
నామవర్జిత = అవివేకి	202 41	నాలక = ఆయుధకవచము	169 250
నామకాస్త్ర = నిఘంటువు	85 62	నాలా = కాడ	187 84
నాయ = మార్గదర్శకత్వము	194 64	నాలికా = తొంబదికణు	
నాయక = హరమధ్యమణి	170 285	అంగుళములు	39 115
,, = అధికారి	205 114	,, = రెండువందల పదు	
నార = ఏడంతర ద్వీపములలో		నారు అంగుళములు	39 116
నొకటి	36 25	,, = కొలిమితిత్తి	90 189
నారక = నరకలోకము	12 73	,, = గుఱ్ఱపుదొడ్లు	113 220
,, = నరకవాసి	12 73	,, = గుఱ్ఱమునకు తైలము	
నారకీ = క్రిందివైపు	17 11	నుపయోగించు సాధ	
నారజ = నారింజ	48 71	నము	113 233
నారద = దేవరి	15 14	,, = ఒకవిధమైన వేణువు	146 253
నారసింహ = స్త్రోతమాతృకలలో		,, = కొలిమిగూడు, కన్నము,	
నొకటి	8 128	వెదురుగొట్టము, కొలిమి	
నారాచ = బాణము	119 360	తిత్తి, ఆరుక్షణములకా	
నారాచీ = అగస్త్యుని, త్రాసు	137 37	లము, భూమికొలత	247 22
నారాయణ = విష్ణువు	3 19	నాలికేర = కొబ్బరి	63 439
నారాయణి = శతావరి, లక్ష్మి,		నాలీ = కాడ, కాండము	128 126
నారి	277 20		

పదము.	పుష్కమ, సం. క్తి.	పదము.	పుష్కమ, సం. క్తి.
నాశీ=నాడి, స్నాయుబంధము	182	నాసికా=ముక్కు	180 182
నాశిక=బాణము, పదము	261	నాసికాపుట=ముఖజెరము	180 182
నాశికర=అసత్యమాడేని		నాసికామల=చీమిడి	180 183
వాడు	205	నాసిక్య=అశ్వినీదేవతలు	15 12
నాశికవాచ=,,	205	నాసీర=యక్షమున ఆగ్ర	
నావన=ముక్కుమందు	184	నామి	120 405
నావాహా=పడవప్రయాణము చేయువాడు	155	నానూ=నగారా	146 266
నావిక=సంకరభాతి	75	నాసిక=ఆసికండుకాని	
,, =పడవనడపువాడు	80	నాడు	204 75
,, =పడవప్రయాణము		ని=క్రిందువైపు, హెచ్చులను	
చేయువాడు	155	తెల్పు ఆవృత్యము	284 9
నావ్య=పడవచే దాటించునది	155	నింసన=ముగ్గు	172 341
నాశ=లాయనము	121	నికట=సమీపము	212 280
,, =పలాయనము, మర		నికర=గుంపు	186 3
ణము, వధ, కాన		నికర్షణ=మైదానము	161 61
రావండుట	216	నికష=గీలురాయి, సానపట్టు	
నాసత్య=అశ్వినీదేవతలు	15	రాయి, తిరుగటిరాయి	187 37
నాసత్యదస్ర=,,	15	నికషా=సమీపము	288 29
నాసా=ఆధారముగనున్నదూలము	162	నికామ=యధేష్టుము	167 208
,, =ద్వారపుక్రిందికట్ట	162	నికాయ=సమూహము	186 7
,, =ముక్కు	180	నికాయ్య=ఇల్లు	160 36
నాసాగ్ర=ముక్కుచివర	180	నికార=నిండ, తూర్పార	
నాసారిజ్జ=ముఖద్రాదు	113	బట్టుట	242 74
		నికారణ=వధ	121 424
		నికార్య=ఇల్లు	160 36
		నికాశ=సామ్యము, (పదాంత	
		మందున్నచో-సమము)	211 244

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	
నికల్పిన్ = రెండు శతమానములు	190	101	నిఘానకా = కమరిపని చేయుటకు ఉపయోగించు	
నికల్ప = పాద, పాదరిలు	41	19	ఇనుపదిను	137 39
నికరుమ్మ = సమూహము	186	4	నిఘ్న = వికలాంగియును	
నికృష్ట = నింద్యుడు, నీచుడు	207	150	కన్య	87 99
నికేతన = గృహము	160	84	నిఘ్న = అధీనమైనది	208 56
నిక్వణ = వీణాధ్వని	31	22	నిచిత = ప్రాగు చేయబడినది,	
నిక్వాణ = ,,	31	22	వ్యాపించినది	210 230
నిక్షేప = దాచుచెట్టినధనము	124	24	నిచుట = నీటికడిమి	50 134
నిఖర్వ = ఒక సంఖ్య	188	56	నిచోట = నలువది నాలుగు అంగు	
,, = బృందమును సంఖ్య	188	60	శముల బాణము	119 368
నిఖిల = సమ సము	208	170	నిచోల = అంకుడు చెట్టు	48 81
నిగణ = హాసుగూముము	90	190	,, = పుస్తకములు మున్నగువానికి చుట్టు గుడ్డ లేక కాగితము	169 252
నిగమ = వేదము, నిశ్చయము, నగరము, మార్గము, వణి			,, = రవిక	169 255
గీర్ణి	242	70	నిజ = చెలికాడు	107 86
నిగరణ = కంఠము	179	166	,, = సహజమైనది	192 2
నిగల = ఏనుగు కాలిగొలుగు	110	165	,, = సంతము, ఎడ తెగ	
నిగాల = గుఱ్ఱపు పెడ	113	218	కుండుట	228 18
నిగూఢక = అడవివిక్కుళ్లు	126	75	నితమ్మ = కొండచరియ	41 15
నిగూఢచరణ = పదాసనము	100	423	,, = స్త్రీల పిరుదు	178 128
నిగ్రహ = హద్దు, బేదరింపు	241	67	,, = స్త్రీల పిరుదు, కొండచరియ, మొల	242 71
నిఘ = పోగారు (మణులు మున్నగువానికి రంధ్రము చేయు సాధనము)	137	35	నితమ్మినీ = స్త్రీ	173 8
నిఘట్ట = నామకాస్త్రము	85	62	నితాన = మిక్కిలి, అధికము, తీవ్రము	212 263
నిఘస = తినుట, తిండి	167	203		

పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.
నిత్య=శాశ్వతమైనది, అవిచ్ఛిన్నమైనది	208	నిద్రలు=నిద్రించువాడు,	204
,, =శాశ్వతము, అవిచ్ఛిన్నము, ఎల్లపుడు	211	,, సోమరి	78
నిత్యశక్తిన్=జింజ	66	నిధన=మరణము, కుటుంబము	261
నిత్యహామ=బోహసనాన్నిని		నిధాన=నిధి	14
శేల్పుట	88	,, =ఉంచుట	195
నిదాఘ=చెరుట	142	నిధి=నిధానము	14
,, =వేడి, వేసవి, చెరుట	269	నిధిపాల=కుజేరుడు	13
నిదాన=మూలకారణము,		నిధువన=సురతము	172
ఖండించుట, ఆక్రమణము	251	,, =మైథునమును గూర్చిన యశ్రోతము	33
నిదానజ్ఞ=రోగకారణమును గురించు వైద్యుడు	185	నిద్రా=తెగడుట	33
నిదిగ=లేపనము చేయుచు నది	210	,, =తెగడుట, విరుద్ధముగా చెప్పట	66
నిదిగి కా=చిరువంగ	53	నిప=నీటికడవ	163
,, =ఒకవిధమైన వంగ	53	నిపక్షి=విదియ	22
నిదేశ=ఆజ్ఞ	107	నిపాత=మరణము	99
,, =ఆజ్ఞ చెప్పట	241	నిపాన=నూతిదగ్గరి పసుల	401
నిదేశక=పది హస్తములు-రెండువందల నలువది		నిగోలము	154
అంగుళములు	39	నిపీటిన్=రజితనత్రితము, సుకేశకారము	17
నిద్రా=కూరుట	99	నిబర్హణ=వధ	183
నిద్రాణ=నిద్రించువాడు		నిబిడ=దట్టమైన, ముతుకయైన	121
సోమరి	204	నిబిరీస=,,	211
నిద్రాలు=నిద్రభంగి	57	నిభ=మోసము	211
		,, =సమానమైనది	99
			137

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
నిభ=సము, సమానముగా	211 243	నియామక=చుక్కానిపట్టు	
నిభృత=విధేయుఁడు	203 63	వాఁడు	155 36
నిమయ=మార్పుకొనుట	128 141	నియుత=వట్టివేరు	64 463
నిమి=మరణము	300 3	,, =నూలువేలు	188 55
నిమిత్త=కారణము, గురుతు	251 36	,, =ప్రయుతము	188 59
,, =శకునము	274 32	నియుద్ధ=బాహుయుద్ధము	121 413
నిమిత్తగ్రహణ=ఉద్దేశము గురి		నియోగ=ఆజ్ఞ	194 50
పెట్టుకొనుట	119 380	నియోజ్య=సేవకుఁడు	136 4
నిమిష=తెప్పపాటు	143 180	నిర్=వ్యతిరేక, నిశ్చయములను	
నిమిలన=మరణము	99 402	తెల్పు ఉపసర్గ	284 10
,, =తెప్పపాటు	143 180	నిరజ్ఞన=కృష్ణసారము (ఒక	
నిమేష=రెండక్షరముల పాతక		జింక)	66 23
ములకాలము	21 105	నిరజ్ఞాన=తోమిడివిష్కృత	
నిమ్నక=పెద్దనారింజ	48 72	తలొ నొకటి	4 31
నిమ్నగా=నదీ	155 43	,, =పూర్ణిమా	22 143
నిమ్న=చేదుపుచ్చకాయ	59 335	నిరసర=అవిచ్ఛిన్నము, ముదు	
నిమ్బ=వేఁపచెట్టు	51 149	కైనది	211 251
నియతి=ప్రతిజ్ఞ, పదతి	248 23	నిరయ=నరకము	12 73
నియన్త్ర=సారథి	115 275	నిరర్థక=ప్రయోజనములేనిది	192 11
నియమ=ప్రతిజ్ఞ	84 27	నిరవగ్రహ=స్వతంత్రము,	
,, =ఒకయోగాంగము	100 418	అనియద్ధము	203 54
,, =అంగీకారము	195 74	నిరసన=వధ	121 425
,, =వాదనము, కట్టు		నిరస్త=తిరస్కృతుఁడు	255 26
బాటు, పదతి, నిచ్చ		నిరాకరిష్ట=,,	204 80
యము, ప్రతిజ్ఞ	242 79	నిరాకార=తిరస్కృతి, అను	
నియమోజ్ఞిత=అయత్నకృత		మతి	193 46
పెనునది	192 12		

పదము.	పృష్ఠము, పం. కి.	పదము.	పృష్ఠము, పం. కి.
నిరాకృతి=వేదము నభ్యసించు		నిర్మత=వేదత	3 7
పనివాడు	83	నిర్మల=శుభ్రము	41 13
నిరామయ=కోగమునుండి		నిర్మయ=నిశ్చయము	97 352
కోలుకొన్నవాడు	184	నిర్మల=పరిశుద్ధము చేయబడినది	
నిరాయణ=అడవిమేరక	70	నిర్మల	206 181
నిరాస=తిరస్కృతి, అసమతి	193	నిర్మల=సంకరజాతి	75 89
నిరిజా=స్వయముగా కోరిన		నిర్మయ=వేదముబోధముల	
భార్య	86	నిర్మల=శుభ్రము, దయ	
నిరీష=నాగలి	125	లేక మాటాడువాడు	255 29
నిరుక్త=వేదాంగములలో		నిర్మల=అజ్ఞ	107 94
నిరాకటి	85	నిర్మల=నిర్మలము	193 27
నిరూపణ=చూచుట, పరీక్షించుట	278	నిర్మల=శుభ్రము, అధికము	211 262
నిర్మల=దారిద్ర్యము	12	నిర్మల=అధికము	273 15
నిరోధ=ఆటంకము, నాశము	241	నిర్మల=శుభ్రములేని పనులు	109 135
నిర్మల=వెడలిపోవుట	193	నిర్మల=వాదబడిన	
నిర్మత=జంత్రముతోగూడిన		నిర్మల	171 311
గానము	145	నిర్మల=పారవిడిచినపాము	149 40
నిరుజ్జీ=సింధువారవృక్షము	54	నిర్మల=పాముపార	149 41
,, =కొండగోళము	60	నిర్మల=పావుట	193 25
నిర్మల=జై నభిక్షుకుడు	202	,, =పనులు కనుకొలుకు,	
,, =జై న-లేక-బాధ		మరిగము, వెడలి	
సన్నాహి	255	పోవుట	251 38
నిర్మల=వధ	121	నిర్మల=శుభ్రము, న్యాయము	
నిర్మల=వేదముగాలి	25	నిర్మల=తిరిగియిచ్చుట,	
		ప్రతిఫలము	278 14
		నిర్మల=చుక్కనిపట్టు	
		వాడు	155 37

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
నిర్వాస=జిగురు	45 22	నిర్వేద=ఉద్వేగము	96 334
నిర్వాహ=మంజూరు	161 62	,, =ఉద్వేగము, నుఖము	194 68
,, =కషాయము	184 282	నిర్వేశ=మూర్ఛ, మాలి, భో	
,, =ద్వారము, శిరోధూష		గము	242 78
ణము, క షా య ము,		నిర్వ్యధన=రంధ్రము	148 3
మంజూరు	242 72	నిర్వరణ=వింటి నారిని సడ	
నిర్జా=స్వయముగా కోరిన		లించుట	120 383
యవతి. (అభిసారిక)	86 92	నిర్వార=ఊడఁడియుట	193 33
నిర్జిజ్ఞ=నపుంసకుఁడు, అవ్య		నిర్వృద్ధ=ధ్వని	31 2
యము	284 1	నిలయ=ఇల్లు	160 36
నిర్లేప=తామర	157 76	నిలిమ్మ=దేవత	3 4
నిర్వృషణ=బహుమానము, విరా		నిలిమ్మికా=ఆవు	68 83
శము	92 236	నిల్యయిసి=పాముపార	149 44
నిర్వహణ=నాటకసంఘలలో		నివర్తన=మూఁడు రజ్జువులు	
చివటిది	144 217	(576 అంగుళములు)	40 119
నిర్వాణ=సౌఖ్యము, ముక్తి,		నివర్తనా=నిరోధము	193 34
నాశము, గజస్నానము	251 39	నివసథ=గ్రామము	159 3
నిర్వాద=నింద	33 65	నివసన=ఇల్లు	160 35
నిర్వాపణ=వధ	121 425	,, =వస్త్రము	168 232
నిర్వార్య=నిర్భయముగా సంఘ		నివహ=గుంపు	186 3
రించునది	207 146	,, =సపవాయువులలో	
నిర్వాసన=వధ	121 423	నొక్కటి	241 68
నిర్విష=దుండుపాము	148 21	నివహ=నల్లసింధువారము	60 372
నిర్విరా=సన్నాహిని వటి		నివాత=దృఢముగా కవచము	
రము	161 55	ధరించుట, గాలితేనిది,	
నిర్వృత్తి=స్థైర్యము, నాశము	247 20	ఆశ్రయము	255 28
నిర్వృత్త=నెరవేర్చబడినది	210 221	నివాప=పితృతర్పణము	88 127

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
నివీత=బండ్లము చేయవలె		నిశీధిని=రాత్రి	21 115
నుంచుకొనుట	84	నిశీధ్యా=,,	21 115
,, =ముఖావరణము	168	నిశున్ముచ=చగ్గ	121 424
నివృత్త=త్రవ్వబడినది	210	నిశ్చయ=నిర్ణయము	97 552
నివృత్తి=ఆనందము, ముక్తి,		నిశ్చారక=ఆపానవాయువు,	
ఆంతర్ధానము, సమృద్ధి	247	నైలిక=బంపుట	277 21
నివేశ=ఏర్పాటు	193	నిశ్రేణి=నిశ్చైన	168 102
,, శిబిరము, వివాహము	241	నిశ్వాస=నిట్టూర్పు	100 408
నిశరణ=చగ్గ	121	నిశ్శలక=ఏకాంతము	211 239
నిశా=రాత్రి	21	నిశ్శేష=సంపూర్ణము	208 171
నిశాకర=చంద్రుఁడు	19	నిశ్శృంగ=పరిశుభ్రము	206 181
నిశాకేతు=,,	19	నిశ్శృంగ=ముక్తి, శుభము	273 15
నిశాచర=రాక్షసుఁడు,		నిశ్శాన్వస=నిట్టూర్పు	100 408
పాము	278	నిషణ్ణ=ఆములపొది	118 357
నిశాచరీ=వృద్ధిచారిణి,		,, =ఆములపొది, కల	
తోడేలు	278	యిక	241 68
నిశాత=వాడియైనది	120	నిషక్తేన్=విలుకాఁడు	115 286
నిశాదర్శిన్=గుడ్డగూబ	27	నిషచ్యా=అంగడి	161 68
నిశానాథ=చంద్రుఁడు	19	నిషద్యుర=బురద	125 51
నిశాన్త=అంతఃపురము,		,, =మన్నుఁడు, బురద	277 22
శాంతుఁడు	261	నిషద్యురీ=రాత్రి	277 22
నిశామణి=మిణుగురుపురుగు	29	నిషద=ఒకపర్వతము, ఒక	
నిశార=చలికి కప్పకొనునది-		రాజు, ఒకదేశము	242 76
పచ్చడము	169	నిషద=సంకరజాతి	72 7
నిశిత=వాడియైనది	120	,, =అంభష్టుఁడు	77 133
నిశీధ=అర్ధరాత్రము	22	,, =వేటకాఁడు	77 138
		,, =సన్మరత్నకఁడు	77 139

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
నిషాద=అడవిమృగములను		నిష్క్రమ=బుద్ధిబలము, వెడలి	
వేటాడువాడు	78 144	పోవుట	242 72
,, =జాలరి	79 168	నిష్క్రయ=అద్దె	186 10
,, =సప్తస్వరములలో		నిష్కంఠ=అర్హము	88 124
నొకటి	146 264	నిష్కల=సంకరజాతి	75 91
నిషాదిన=మావటిఁడు	111 175	నిష్కాంత=విష్ణుకాంతము	56 269
నిష్కాంత=నింద్యములయొడ		నిష్కాంత=నాటకాంతము	144 217
అన్యకలవాఁడు	84 24	,, =ప్రాధాన్యము, ఏర్పాటు,	
నిషాదన=వధ	121 423	నాశము, అంతము.	
నిష్క=ఒకబంగారు		ప్రతిజ్ఞ, యాగము	221 41
నాణెము	189 81	నిష్కాన=వ్యంజనము	165 170
,, =బంగారుపణములు	189 91	,, =గందపుగిన్నె	167 220
,, =బంగారునాణెము,		నిష్కేవ=ఉమ్మినరు	195 71
నూటఎనిమిది కర		నిష్కేవన=,,	195 71
ములు, పలము,		నిష్కర=పరుషమైనవాఁడు	32 41
ఉరోముణి, కర్ము	238 89	,, =పంచలోహము	43 54
నిష్కలా=మాచకము	174 32	,, =కాతన్యము, కఠినము	196 9
నిష్కాంత=బహిష్కృ		నిష్కేవన=ఉమ్మినరు	95 71
తుఁడు	206 142	నిష్కాంత=స్వాతంత్ర్యము	20 79
నిష్కంఠ=ఉపవనము	45 6	నిష్కాంత=వెలిఁ జిమ్మఁబడి	
,, =చేటుతోట	46 28	నది, వాంతి చేయుఁబడి	
నిష్కంఠ=ఏలకి	180 178	నది, తొందరగామాట	
నిష్కాంత=ఎడమచేతితో		లాడుట	255 27
వీణమీటుట	145 248	నిష్కాంత=ఉమ్మినరు	195 71
నిష్కాంత=ఏనుఁగుగర్భపు		నిష్కాంత=నిపుణుఁడు	202 38
మధ్యభాగము	110 154		

పదము.	పుష్కము. పంక్తి.	పదము.	పుష్కము. పంక్తి.
నిష్పక్య=సారముతీయః		నిష్పృహ=నిష్కామయన	
బడినది	210	కన్య	87 100
నిష్పతిసుతా=భర్త, సంతతి		నిస్సాక్షి=గంజి	165 156
తేని పడఁతి	174	నిస్సాక్ష్యాః=శేషాధ్యయ	
నిష్పత్రాకృతి=బాణమువలనఁ		నము చేయనివాఁడు	83 17
గల్గిన గొప్పబాధ	195	నిహత=ఉదాత్తస్వరము	86 74
నిష్పన్న=పరినిష్ఠితము	210	నిహత=ఉదాత్తస్వరము,	
నిష్పావ=అవిసె	126	కొట్టఁబడినది	255 25
,, =తెల్ల చిహ్నుడు	126	నిహనన=వధ	121 423
,, =శుభ్ర పరచుట	194	నిహకా=ఉడుము	150 51
నిష్పృహణి=సరిక్రొత్త		నిహింగన=కథ	121 425
వస్త్రము	168	నిహిత=అప్పగింపఁబడినది-	
నిష్ఠుమ=నింద్యము	288	అపరాధ మార్గిసింహః	
నిసర్గ=స్వభావము	192	బడినవాఁడు	209 207
,, =స్వభావము, సృష్టి	280	నిష్నాత=ఉపనయన, నింద	
నిస్పృష్ట=అప్పగింపఁబడినది,		కప్పిపుచ్చుట	242 77
దాఁచఁబడినది	210	నిచ=అనుదాతము	86 74
నిస్తర్వాణ=వధ	121	,, =క్రిందిది	252 42
నిస్తల=గుండ్రమైనది	207	,, =షేద	206 119
నిస్త్రాంశ=కత్తి	117	,, =ఁజునునది	207 162
,, =కత్తి, కూర్చున్నది	261	,, =పొట్టిది, క్రిందిది	228 19
నిస్వన=ధ్వని	31	నిచుదార=ఒకవృక్షము	49 108
నిస్వాన=,,	31	నిచై=క్రిందు	288 38
నిస్సజ్జ=విరహఁడు	32	నిడ=గూడు	30 98
నిస్సజ్జా=మల్లె	60	,, =ఇలు	280 71
నిస్సారణ=పురద్వారము	160	నిడజ = పక్షి	26 7
		నిడివ్ = ,,	26 4

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
నీడోద్భవ=పక్షి	26	4 నీలాబ్జ=నల్లకలువ	156 69
నీప=కదంబవృక్షము	50	120 నీలామ్బర=బలరాముడు	5 48
నీర=నీరు	154	2 నీలిక=సంకరజాతి	73 38
నీల=నవనిధులలో నొకటి	14	121 నీలికా=కొండగోగు	60 372
,, =ఒకజాతి జింక	66	34 ,, =దొంతరమలె	297 8
,, =పలుపు, నల్లనిది	196	21 నీలిక్షీ=కీటకములతో నిండిన	
నీలక=పెద్దమంట	11	58 చోటు	38 84
నీలకణ్ఠ=ములంగి	57	310 నీలినీ=నీలిచెట్టు	54 220
,, =శివుడు, నెమలి	282	44 నీలీ=,,	54 219
నీలకేశి=నీలిచెట్టు	54	219 నీలీరాగ=గాఢాసురాగము	203 51
నీలగ్రీవ=శివుడు	6	83 నీలోత్పల=నల్లకలువ	156 68
,, =శివుడు, నెమలి	282	44 నీవలక=సంకరజాతి	74 48
నీలజమ్బూట=నేకేడు	52	187 నీవాక=ప్రయామము-(వసువు	
నీదంష్ట్ర=కుమారస్వామి	7	113 కొనుటకు పోటీపడుట	128 132
నీలపీఠల=ఆకుపచ్చన	197	41 నీవార=నెవ్వరిధాన్యము	127 114
నీలపీఠారణ=చిత్రవర్ణము	197	37 నీవి=పోకముడి	169 260
నీలపుష్ప=చామధాన్యము	127	116 నీవీ=మూలధనము	128 140
నీలలోహిత=శివుడు	6	79 నీవృత్=దేశము	36 41
,, =చిత్రవర్ణము	197	37 నీవ్ర=ఇంటినికప్పుచొప్పు	
నీలవాసన=శని	20	71 చివటిభాగము	162 74
నీలవృష=తెలకొములు, తోక,			
గిట్టలుకల నీలవృషభము	93	71 నీహర=మంచు	25 17
నీలశీర్ష=కొండముచ్చు	68	245 ను='ప్రశ్న, సందేహము'లను	
నీలసితశ్యామ=చిత్రవర్ణుడు	197	81 నూచించు అవ్యయము	284 11
నీలాక్ష=హంస	26	25 నుత=సుతింపబడినవాడు	209 211
నీలాక్షా=శరీరములోపుట్టు,			
పురుగు	151	10 నుతి=సుతి	38 70
		77 నుత్త=తోసివేయబడినది,	
		పంపబడినది	209 193
		నున్న=,,	209 193

పదము.	పుష్కమ. పం.కి.	పదము.	పుష్కమ. పం.కి.		
నూతన=త్రొత్తది	205	175	నూతన=పదాతిసేన	292	68
నూతనా=వర్షమును కల్పించు			నేత్ర=నడకము	48	74
నూత్ర్యకరణములు	18	85	,, = ప్రభువు	205	114
నూత్న=త్రొత్తది	208	175	నేత్ర=నాడి, చెట్టు, వేరు,		
నూనమ్=తర్కము, నిశ్చయార్థము			నగము, కన్ను, కన్నపు		
ములను తెల్పు ఆవ్యయము	285	48	త్రాడు	225	38
నూపుర=కాలియంచె	170	290	నేత్రస్థి=కన్నము	180	190
నృ=మనుష్యుడు	72	1	నేత్రరుక్=కంటిజమ్ము	184	264
,, =పురుషుడు	178	5	నేమి=తెక్క	208	172
నృగాలిక=యాధేయదేశము	37	55	,, =పురోహితుడు,		
నృజ్జ=చిన్నపల్లె	159	5	సమాయడు	258	92
,, =చిన్నపట్టణము	159	7	నేమి=నాడి	70	181
నృతు=నాట్యము, నటుడు	141	125	,, =చిత్రపుకమ్మ	115	269
నృత్ర=నాట్యము	142	145	,, =నాట్యకృత్	154	16
నృప=రాజు	104	2	,, =నాట్యనాడు,		
నృపతి=,,	104	2	చిత్రపుకమ్మ	221	42
నృపలక్ష్మిన్=భక్తము	105	81	నేమిన్=వంజాలవృక్షము	48	92
నృపాత్త జ=బూడిదగుమడి			నేమియ=,,	48	91
(పులగుమడి)	59	839	నేరన్=సుఖస్పర్శమగు		
నృపాత్తజా=చేదుపుచ్చ			వాయువు	13	310
కాయ	58	834	నేకృత=కటిలుడు	202	44
నృపార్హక=అగరు	181	212	నేకృతిక=,,	202	44
నృటిజక=గంభీరముకాని			నెగము=వరజుడు	129	148
హీనస్వరము	145	224	,, =వేదము మున్నగునవి	242	78
నృశంస=క్రూరుడు	208	47	నెగమేష=కుమారస్వామి		
నృసింహ=విష్ణుని ఒక ఆవ			నేవకుడు	7	114
తారము	4	36			

పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.
నె చిక్=ఆవు	68 91	న్య గ్రోధ=చిత్ర వర్ణమును మట్టి	54 226
,, =గో, వృషభములతల	70 119	న్య బు=ఒకవిధమైన జింక	66 29
నె పథ్య=వేదము	169 264	,, =అంతేవాసి, యోగి,	
నె పాలీ=ఎఱ్ఱపామిణము	42 84	జింక	216 60
నె య గ్రోధ=నుఱ్ఱపండు	46 42	న్య చ్=పాట్టివాడు	207 162
నె రృత=రాక్షసుడు	12 80	,, =తలవంచుకొన్న	
నె రృతీ=పశ్చిమ దక్షిణముల		వాడు	208 180
నడిమియాల	17 8	న్య ర్భద=నూలు, పదిలక్షలు	188 56
నె ల=రమ్యక చేతము	35 16	న్య స్త=ఉంచబడినది, అప్పు	
నె పథ=హరివర్ణము	35 12	గింపబడినది, ఆగోపింప	
నె ప్పిక=వెండిని పరిశీలించు		బడినది	209 207
అధికారి	105 41	న్య స్తక=న్యాయసభనము	124 24
నె ప్ప=పోక్షణీపాత్ర		న్య ద=తిమిట, ఆహారము	167 203
నుంచుట	299 12	న్యాయ=ఉచితము, అర్హము	108 95
నె ప్పిక=యావజ్జీవము బ్రహ్మ		,, =న్యాయజ్యము	124 29
చారిగా ఉండువాడు	83 14	న్యాయగణితార్థము	85 57
నా=నావ, పడవ	155 80	న్యాయ్య=ఉచితము, యుక్త	
,, =కాలము, పడవ	272 83	ము, అర్హము	209 206
నా జీవిన్=బాలరి	139 83	న్యాయ=దాచినసొమ్ము	124 24
నా తార్య=పడవచే దాటదగి		న్యజ్ఞ=అందమైన	212 270
నది	155 39	న్యజ్ఞ=ఒక జాతి నిమ్మ	48 73
నా శిరస్=పడవఆగ్రభాగము	155 33	,, =గూనివాడు	201 21
నా స=ఇరువదియేడుదినముల		,, =అధోముఖుడు	208 180
కొక్కసారి భుజించు		,, =కరరంగవృక్షము,	
వాడు	93 254	గూని, అధోము	
న్యత్=అంతయు, క్రిందు	228 18	ఖుడు	233 91
న్య గ్రోధ=నుఱ్ఱచెట్టు	47 53	పక్కణ=బోయపల్లె	134 64
,, =బారెడు	179 164		

పదము.	పుష్కము. పంక్తి.	పదము.	పుష్కము. పంక్తి.
పక్తి=చంట, భూదా	221	44 పక్షరచనా=వాణమునక	
పక్తికా=పద్మావాని	126	83 రెక్కలుకట్టుట	119 871
పక్ష=కాచినపాల పెరుగు	184	285 పక్షికా=ప్రక్కగది	160 47
,, =చందబడినది	166	186 పక్షిజ్ఞ=చేపగట్లు	21 109
,, =కాచబడినది	166	190 పక్షిజ్ఞ=పూర్ణము, ఆమా	
పక్ష=మాగములో గగము	23	157 వాగ్య	23 146
,, =రెక్క	80	97 పక్షికా=ఒక గ్రంథము	
,, =పార్శ్వము, రెక్క,		(ముప్పదిరెండు అక్షరములు)	299 5
పూర్వపక్షము, సాయము, బలము, గోడ,		పక్షిణి=ఒక రాత్రి, రెండు	
ప్రక్కదారి, పగ,		బగలు	21 118
పదునైదు దినములు,		పక్షిణి=పక్షి	26 1
ప్రాయస్థి, కన్నము,		పక్షిపాత=పక్షిపిల్ల	26 8
సమీపము	217	70 పక్షిబంధన=వల, గొలుసు,	
పక్షక=పంచ, గది	160	47 పంజరము	139 81
,, =పార్శ్వద్వారము,		పక్షిల=విష్ణుగు పుండ్రు	96 318
పెరటిగుమ్మము	162	88 పక్షికాలా=పక్షి గూడు	160 41
పక్షచర=పక్షి, మందనుండి		పక్షిణి=ఈనె	157 89
తప్పినది, ఒంటరి	278	25 ,, =కన రెప్ప	180 159
పక్షితి=పాద్యమి	22	139 ,, =నూలుపోగు, ఈనె,	
,, =రెక్క మొదలు,		కనురెప్ప	225 38
పాద్యమి	248	26 పద్మ=బురద	125 51
పక్షిన్వార=ప్రక్కగుమ్మము,		,, =బురద, పాపము	234 96
పెరటిగుమ్మము	162	88 పద్మక్రీడనక=పంది	65 12
పక్షిభాగ=వీనుగుయొక్క		పద్మజ=తామర	157 72
ప్రక్క భాగము	110	162 ,, = ,,	292 80
		పద్మరస=బెల్ల పుసారాయి	139 93

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
పజ్జిల=బురదకలది	38	85	పచ్చిచూడ=విరుశిఖలుంచుట 88 12
పజ్జెరుహ=తామర	157	77	పచ్చిజన=మనుష్యుడు 72 2
పజ్జి=వరుస	188	48	పచ్చిజనీన=కోశాధ్యక్షుడు 105 46
,, =పది	188	52	పచ్చిత్వ=మరణము 99 403
,, =పదినంఖ్య, పదినంఖ్య			పచ్చిదశీ=పూర్ణిమ, ఆమా
గలవస్తువు	188	65	వాస్య 23 146
పజ్జు=కుంటి	202	28	పచ్చిభద్ర=పంచకల్యాణి
పజ్జుల=పసుపు, నలుపురంగులు			గుఱ్ఱము 111 185
కలసిన తెల్లనిగుఱ్ఱము	112	208	పచ్చిమ=సప్తస్వరములలో
పచన=మమరియావము	138	58	నొకటి 146 263
,, =వంట	194	68	,, =విదవది 187 40
పచమ్మచ=చంపకము	51	168	పచ్చిలక్షణ=పురాణము 34 75
పచమ్మచా=కొమ్మపసుపు	62	425	పచ్చిలోహ=విరులోహములు
పచా=వంచ	194	68	కలసిన లోహము 43 55
,, =,,	289	7	పచ్చివక్త్ర=పులి, సింహము,
పచి=ఆగ్ని	10	35	శివుడు 282 43
,, =ఆకలి	98	363	పచ్చివాయు=ప్రాణాదులగు
పజ్జ=హృద్రుడు	186	2	వాయువులు 99 406
పచ్చిక=విడింద్రియములు	104	19	పచ్చికొఖ=హస్తము 179 146
పచ్చికృత్వ=విరుసార్లు	287	12	పచ్చిమ=విదారు 188 51
పచ్చికోల=కణా, శుంఠీ, చవ్వ			పచ్చిసుగంధ=లవంగము,
గ్రంథికచిత్రకములు	129	165	పోక, తక్కులము,
పచ్చిఖార=విరుఖారులు, (ఇరు			జాబికాయ, కర్పూర
వది గోసలు)	293	103	మల మిశ్రమ 171 304
పచ్చిగూఢ=తాచేలు	152	99	పచ్చిహస్త=నూటయిరువది
పచ్చిచీతోట్టిత=సర్వాంగక్షవ			ఆంగుళములు (విరు
రము	83	10	మూరలు) 39 115

పదము.	తృప్త్యుక్తి, పం. ౧.	పదము.	తృప్త్యుక్తి, పం. ౧.
పక్షాత్తీ=కల్లము	113	పట=బట్ట, గుంపు	261 104
పక్షాబల=అనుదము	50	,, = ,,	186 11
పక్షామృత=లేహ్య, శేయ, మాష్య, భాద్య, ఆస్వా ద్యములు (పంచభక్ష్య ములు)	166	పటవాసక=వస్త్రములపై చల్లుచూడి	171 314
పక్షాశ్మత్=వీచి	188	పటహ=శేరి	146 267
పక్షాస్య=నింహము	65	,, =యుద్ధమయపు	182
పక్షైకా=వసు పాచికలతో		వాద్యము	147 275
నాడు బాదము	140	పటీ=వస్త్రము	292 74
పక్షైపు=మన్నుడు	5	పటు=పొట్లకాయ	58 330
పక్షోపగ=కుంతి, పిప్పలి, మిరియము, గడ్డి	129	,, =సాహసికడు	116 293
పక్షర=నూడు	30	,, =కాలి ఉప్పు	133 240
పక్షికా=యముని యాదాస్తు		,, =చివిట్ల ఉప్పు	133 245
పుస్తకము	12	,, =జల్లునుండి కోలు	
పట=ప్రియాలువృక్షము	49	కొన్నవాడు	184 285
,, =వస్త్రము	168	,, =ఉప్పు	195 51
,, = ,,	292	,, =తెలివీకలవాడు	205 103
పటపటీ=శివరము	169	పటుచ్చర=సుగంధివేరు	58 328
పటచ్చర=ఒక దేశము	38	పటుష్ఠికా=ఒక మొక్క	57 295
,, =దొంగ	140	పటోలక=పొట్ల	58 330
,, =జీర వస్త్రము	169	పటోలి=చీర	58 317
పటచ్చర=దొంగ	140	పట్ట=పటకా	116 308
పటల=ఇంటిపైకప్పు	162	,, =గాయమునకుకట్టు	
,, = ,, ,కంటిజబ్బు	261	పట్టి	184 279
		,, =కన్ను, గీటురాయి	216 67
		పట్టన=చిన్న నగరము	159 5
		,, =జిల్లాముఖ్యపట్టణము	159 6
		పట్టబద్ధ=బాధివీపు క్రుడు	77 123

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
పట్టన=ఒక ఆయుధము	117 328	పణాయిత=సుతింపఁబడినది	209 211
పతి=విద్యార్థి	84 45	పణ=తోక తేగినది	69 117
పడ్చీస=ఏనుఁగు వెనుకకాలికీ		,, =నవుంసకుఁడు	173 5
పేయ కడియము	111 171	పణ్ణ=ప్రజ్ఞ	96 327
పణ=అముట	128 188	,, =యథారజానము	96 329
,, =జూదము	141 120	పణిత=విద్యార్థిఁగుఁడు	102 467
,, =రెండుబిందుకముల		పణ్య=విక్రయింపఁదగినది	128 137
నాణెము	189 75	పణ్యభూ=బజారు	161 69
,, =రాగికారి కము		పణ్యపీఠ్=అంగడివీధి	161 69
(నాణెము)	189 78	పణ్యస్త్రీ=వేశ్య	175 47
,, =కారాపణము		పణ్యాజీవ=వరకుఁడు	129 143
(నాణెము)	189 79	పతగ=పక్షి	26 2
,, =ఎనిమిది బంగారు		పతద=,,	26 2
మాపములు	189 90	,, =మిడుత	29 86
,, =వెల, జూదము, రెండు		,, =మిడుతవంటిపురుగు	151 80
బిందుకములు నాణెము,		,, =మిడుత, బియ్యము,	
వరకము, జూదమా		పిల్లి, అగ్ని, నూ	
డుట, అప్పుకపుకూరలు		ర్యుఁడు, పక్షి	242 80
మున్నగునవి, జీతము,		పతజనా=ఒక జాతిపప్పు	127 97
ధనము	216 68	పతజ్జీ=రెక్కలచీము	30 96
పణవ=వాద్యవిశేషము	146 268	పతజ్జలి=ఒకముని	96 314
,, =ఏనుఁగుమూపు	243 104	పతక=పక్షి	26 1
పణిక=పురోహితము తయారు		పతత=రెక్క	30 98
చేయుట	90 176	,, =అకు	46 33
,, =వర్తకునియిల్లు	161 67	,, =అకాశము, రెక్క	251 44
పణిత=సుతింపఁబడినవాఁడు	209 211	పతతి=పక్షి	26 2
పణితవ్య=అమ్రదగినది	128 137	పతత్రన్=,,	26 2

పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.
పతద్రృశ=పీకదాను (ఉపయోగము) 171	319	పతి=మాండుగజములు నడు	
పతన=ఆట 46	82	కాలమ్మ, పక్షము, వీరుగు	
=నీతిపక్షము 92	282	,, =పదాతి 115	278
పతయలు=పడునట్టి స్వల్పము		,, =సుగంధద్రవ్యము 170	297
పముకలది 204	76	పతిష్ఠేద=మకరికాపత్రములు రచించుట 170	295
పతాక=బొటనపైలు వండి		పతూర=తోటహరి 55	311
తక్కినప్రేమకలిపిచాచిన		పత్నీ=భార్య 175	70
అటచేయి 179	157	పత్నీగన్నహన=యజ్ఞమున నోపదముమొలక కట్టు	
పతాకా=జెండా 115	266	త్రాడు 90	177
,, =ఒకవిధమైన పిడికలి 120	386	పత్ర=ఆకు 46	82
పతాకిన=ఒకచిహ్నమును ధరించినవాడు 116	289	,, =వాహనము, ఆట, చురకత్తి, రెక్క 225	39
పతాకిని=నేన 108	110	పత్రి=ఆకు 292	64
పతి=భర్త 176	74	పత్రక=ఒకవిధముగ మారము 133	256
,, =ప్రభువు 205	115	పత్రక=మకరికాపత్రము 170	297
పతివరా=భర్త నెన్నుకొనునది 173	18	పత్రకాట=రెక్కతోడి బాణము 119	367
పతిష్ఠ్న=భర్తమరణించు దుర్మగములుకల కన్య 87	105	పత్రకా=బాణమునకు రెక్క 97	
పతిత=పడినది 122	435	కట్టుట 119	371
పతితోత్పన్నా=వెలిజేయబడిన వానిపుత్రిక 67	97	పత్రతానీ=ఒకవిధమైన తాడి 63	447
పతివత్నీ=జీవద్భర్త 174	27	7 పత్రమను=ఉలి 138	70
పతివ్రతా=బిల్వలు 173	14		
పతేర=ధూరంధ్రము 148	5		
పత్రన=జిల్లాముఖ్యనగరము 159	7		

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
పత్రపాశ్యా=నుదుటి యాభ రణము	169	పథ్యా=కరకకాయ పద్=పాదము	59 356 177 112
పత్రఫలా=బాకు	117	పద=లోభాగము	17 14
పత్రమధ్యసిరా=అకుమధ్య నుండు ఈనె	46	,, =పాదము	177 12
పత్రరథ=పక్షి	26	,, =సానము, బాణము, రక్షపండు, పాదచిహ్నము, పాదము, గురు, ధ్వని, కిరణము, పదా రము, వాక్యము, నిశ్చ యము, నెపము	225 35
పత్రరేఖా=మకరి కాపత్రము	170	పదపరికా=ఒకమతి	56 271
పత్రల=పలుచని పెరుగు	134	పదభిజ్ఞానా=నిరుక్తము	85 61
పత్రలా=ఒకరకపుతాడి	63	పదవలీక=బోదకాలు	184 265
పత్రసారక=క్షారము	133	పదపి=మార్గము	89 97
పత్రాజ్ఞ=రక్తచందనము	132	పదాజి=పదాతి	115 278
పత్రాబులి=మకరి కాపత్ర రచన	170	,, =యుద్ధము, మార్గము	243 107
పత్రిణీ=కడగొట్టుముఱదలు	175	పదాతి=కాల్పలము	115 278
పత్రిన్=పక్షి	26	పదాతిక=,,	115 278
,, =బాణము	118	పదిక=అవరణముతో కూడిన మార్గము	39 101
,, =గాలిపగడ, బాణము, పక్షి	216	పద్=పదాతి	115 279
పత్రి=పత్రము	292	పదతి=వరుస	188 48
పత్రోర్ణ=ఒకవృక్షము	50	,, =వరుస, మార్గము	248 29
,, =చలువచేసినపట్టు వస్త్రము	168	పద్=ఒకనిధి	14 120
పథిక్పత్=అశ్వమేధాశ్వము		,, =జపాపుష్పము	61 389
పెంటకొనిపోలబడు అగ్ని	11	,, =ఏనుగుముఖముమీది మచ్చ	110 163
పథిన్=మార్గము	39		

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
పద = తామర	157	72 పన్ను = పడినది	209 204
,, = లక్ష మహాగణములు	188	63 పన్ను = క్రింద పడినది	210 229
,, = చిత్రవర్ణము	197	24 పన్నుగ = పాము	145 11
,, = ఒక నాగరాజు, కుబేరుని నిధి, ఒక పూర్వహము, తామర, ఆప్టక శ్రాద్ధము, లక్ష మహాగణములు, ఏనుగు		పన్నుగాది = గరుడుడు	6 75
నొసటిమచ్చ	284	పపా = ఎనుములప, చేప, బింక, పక్షి మున్నగువానికి	
పద కర్కటీ = తామర పూస	157	వచ్చువ్యాధి	154 271
పద కాసనిన్ = పదాసనము వేసి తొని కూర్చున్నవాడు	100	పయ = చిన్న గంట	146 245
పదిన్ = ఏనుగు	279	95 పయన్ = పాలు	185 289
పది నీ = తామర కొలను, తామర, ఆడేనుగు, లక్ష్మీ	279	91 ,, = నీరు	154 2
,, = తామర కొలను, తామర	157	,, = నీరు, పాలు	225 40
పద్మా తర = కనుంభ పుష్పము	180	421 పయస్యా = పెరుగుతో కూడిన	
పద్య = పాద చిహ్నముల కయోగ్యమైనది	39	59 వేడి పాలు	91 196
,, = కూర్చుండు	186	పయస్వి నీ = నది	155 44
పద్యమా త్రి కా = చిన్న పద్య కావ్యము	34	59 పయోగ ర్థ = మేఘము	25 3
పద్యా = మార్గము	39	పయో ౭ ఙ్గ = పనస	51 147
పనస = పనస చెట్టు	51	86 పయోధర = గనము, మేఘము	267 58
పనాయిత = సుతింపబడినది	209	181 పయోవహ = నీటి కాలువ	155 40
పనిత = ,,	209	94 పయో వ్రత = పాలను త్రాగి త్రిరాత్ర ముపవాసముండుట	95 298
		2 పర = పరమాత్మ	96 321
		88 ,, = శత్రువు	107 82
		97 ,, = తక్కువలము	181 210
		,, = రెండు పదార్థములు (సంఖ్య)	188 58
		,, = మారము	212 253

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
పర=శత్రువు, పరమాత్మ, దూరమైనది, ఇత రము, ప్రధానము 234	97	పరమ్మర=మునిమనుమని పుత్రుడు 176	91
పరకుల=చేపలనుతిను నీటి జంతువు 152	107	,, =మునిమనుమని మనుమడు 176	91
పరచ్చంద్ర=పరతంత్రుడు 203	55	పరమ్మరా=క్రమానుగతము 195	77
పరజాత=సేవకుడు 136	3	పరమ్మరాక=యజ్ఞ పశువును చంపుట 90	187
,, =ఇతరులపై ఆధార పడినవాడు 205	98	పరమ్మపరావాహన=చాల మందిచే మోయబడు వాహనము 115	274
పరతన్త్రక=పరాధీనుడు 203	55	పరవత్=పరాధీనుడు 203	55
పరస్తవ=శత్రువులను పీడించు వాడు 206	137	పరశు=వెలిగారము 133	261
పరపిఠాద=ఇతరుల ఆన్న మునులని జీవించువాడు 205	98	,, =గండ్రగొడ్డలి 138	70
పరభాగ=ఉత్తమగుణము 192	5	పరశుభృత్=విఘ్నేశ్వరుడు 7	107
పరభృత్=కాకి 27	32	పరశ్వ=ఎలుండి 287	18
పరసున్య=ఇంద్రుడు 9	10	పరశ్వథ=గండ్రగొడ్డలి 138	70
పరమమ్=అంగీకారనూచక మగు నవ్యయము 288	34	పరస్పర=అన్యోన్యము 211	245
పరమాత్మన=పరంధాముడు 96	321	పరస్వత్=అడవిదున్న 65	21
పరమాన్న=పాయసము 165	153	పరా=విష్ణుక్రాంతము 56	267
పరమాప్త=వేదాంతము నుప దేశించు గురువు 299	3	,, =పనుపు 62	421
పరమేశ్వర=శివుడు 6	82	,, =తక్కువను, తిరిగి రావండుటను నూ చించు ఆవ్యయము 286	51
పరమేష్ఠి=బ్రహ్మ 3	16	పరాక=పండ్రిండుదినములు ఉపవాసము చేయు వ్రతము 95	288
పరమేష్ఠి=పార్వతి 8	119	పరాకార=నిందించుట 193	42
పరమ్మర=గోకర్ణమ్మగము 66	30		

పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.
పరాకమ=సామర్థ్యము	121 418	పరాల=కడలికాయలను	
,, =కార్యము, పను		కటి సంవత్సరము	287 20
త్వము	267 50	పరాలిరా=ఉల్లి	62 418
పరాగ=పుష్పాడి	242 56	పరాభా=విజయము	84 73
పరాశ్=పశ్చిమము	268 181	పరాత్వ=ఉత్తమము	203 127
పరాచల=చక్రవాళ		పరాశ్=విక సంవత్సరము	153 57
పర్వతము	41 5	పరాలిశ=వ్యూరము ప్రక్క	
పరాచీన=పదమంటిదివ్వున		కమి	162 88
ఉన్నది - తర్వాతికాల		పరావసు=నాలుగు నెలలు	
పుది	208 182	వేయు వికాశాక ఉప	
పరాజన=సంకరజాతి	72 12	వాన ప్రతము	95 290
పరాజిత=జయింపబడిన		పరావిద్య=కవేద్యము	18 114
వాడు	122 487	,, =సంకరజాతి	73 36
పరాజ్ఞాన=ఉత్పత్తప్ప తక్కిన		,, =అంతఃపురము	162 71
రుచుల మిశ్రమద్రవ్యము	199 87	పరాశక్తి=విక జాతి వాననగల	
పరాధీన=పరతంత్రుడు	203 55	వేరు	64 460
పరాన్న=ఇతరులపై ఆధార		పరాశర=వికముని	55 310
పడినవాడు	205 98	పరాన=తగరము	43 62
పరాభవ=నాశము, అవమా		పరానన=పథ	121 427
నము	267 51	పరాను=మరణించినవాడు	122 439
పరాభూత=జయింపబడిన		పరాస్కన్డిన్=దొంగ	140 111
వాడు	122 487	పరి=భాగము, పద్ధతి, మార్గము,	
పరాయణ=నాలుగు నెలల		విడుచుటలను నూ చించు	
ఉపవాస ప్రతము	95 289	అవ్యయము	286 50
,, =ఉత్తమమైన ఆశ్రయ			
ము, అభిప్రాయము, ఆసక్తి	278 26		

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
పరికర=తారతమ్య వివేకము, సన్నాన్నిసుల కావివలు సము, పరివారము, నడుము నవ బిగించుపటకా, క త్తి దోపుకొనుపటకా, గుంపు, ఆరంభము 267 65		పరిగ్రహ=రామకేతువులచే పట్టుకొనఁబడిన సూర్య - చంద్రులు 19 59 ,, =పరివారము 177 102 ,, =భార్య, స్వీకరించుట, నిండ, వెల 267 59	
పరికరన్ =అలంకరించు కొనుట 167 228		పరిఘ=అడుగడియ 118 342 ,, =ఇసుములో చేసిన అడు గడియ, ఒక ఆయుధము, కఱ, చచ్చిపోయి పుట్టిన బిడ్డ 242 82	
పరికరిన్ =సేవకుఁడు 136 5		పరిఘాతన=అడుగడియ 118 342	
పరికర =వీనుఁగుతోండము చివటిఅంగముయొక్క పార్శ్వభాగము 110 143		పరిచయ=అభ్యాసము 120 389 ,, =చనవు 194 61	
పరికల్పనా=మోసము 99 391		పరిచర=సేవకు కావలియుండు వాఁడు 115 282	
పరిక్రమ=ఉపసర్పణ చేయుట 194 56		పరిచర్యా=సేవ 86 76	
పరిక్రూరా=ఒక జాతివంగ 53 210		పరిచారక=సేవకుఁడు 163 4	
పరిక్రూణా=కొబ్బరిమట్ట 63 442		పరిచారికా=పనిక తై 107 71	
పరిక్షిప్త=త్రవ్వఁబడినది 210 216		పరిచ్ఛద=సంకరజాతి 72 15 ,, =విలువైనదను 171 136	
పరిక్షేప=వీనుఁగుపాదము యొక్క ప్రక్కభా గము, చుట్టువారు కొనుట, పరిధి 267 60		పరిజన=పరివారము 177 102 పరిజన్ =చంద్రుఁడు 19 48	
పరిఖా=అగడ్డ 160 26		పరిణత=వప్రక్రీడచేయు వీనుఁగు 109 136	
పరిగత=పొందఁబడినది, తెలిసి కొనఁబడినది, చుట్టుకొనఁ బడినది 275 14		పరిణయ=వివాహము 81 107 పరిణామ=మార్పు 194 47	

పదము,	పుష్కమ, పంక్తి, పదము,	పుష్కమ, పంక్తి,
పరిణామ=పాచికలు నడ	పరిష్కామిన్=హంస	26 11
పుట 141	పరిష్క=ఉపకరణము	171 316
పరిణామ=వైశాల్యము 192	9 ,, =రాజుల కిత్తమును	
పరితః=సమీపము, ఉంతట 286	64 వసువు	267 56
,, =ఉంతట 287	6 పరిబృష్ట=మజమానుడు	205 116
పరితాప=సంతాపము 183	243 పరిభవ=నిద	97 342
పరిత్రాణ=రక్షించుట 167	209 పరిభాషణ=నింద, సంభాషణ,	
పరిత్రాణీ=ఒకతీగ 54	217 కానించుట	274 29
పరిదేవన=విచారము 83	58 పరిభోక్తృ=గురువునాకు నను	
పరిధాన=కట్టుబట్టు 168	242 భవించువాడు	208 50
పరిధి=సూర్యచంద్రులు గుడి	పరిమణిల=గుండ్ర నితలగల	
కట్టుట 65	18 కాటుకపుల	120 398
,, =అగ్నిచుట్టును పేర్చు	,, =గుండ్రనిది	207 164
బడిన మోరుగు సమి	పరిమల=పొగడవాసనగలది,	
ధలు, బయటిగోడ,	పొగడవాసన	200 108
సూర్యచంద్రులగుడి 242	81 ,, =రుదుట	267 55
పరిధిస=సేనకు కావలియుండు	పరిమోషిన్=దొంగ	140 110
వాడు 115	282 పరియష్ట్య=యాగము చేయని	
పరివణ=మూలధనము 128	140 అన్నగల సోమయాజి	89 148
పరిపత్=బురద 125	51 పరిరమ్భ=అలింగనము	172 338
పరిపక్త=తినుట, తిండి 167	205 పరివత్సర=సంవత్సరము	24 180
పరిపంథిన్=శత్రువు 107	84 పరివర్జన=వధ	121 128
పరిపాటీ=సంప్రదాయము,	పరివర్త=మార్పు	128 141
ఆనుపూర్వి 92	227 ,, =ప్రళయము, మార్పు,	
పరిపేలవ=నీటితుంగ 61	401 సంవత్సరము, భ్రమ	
పరిష్కవ=జలపక్షి 27	28 ణము	267 57
,, =కడలుట 207	157 పరివసథ=గ్రామము	159 3

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
పరివసిత=నేనింపఁబడినవాఁడు,			పరివ్యాణ=యూప స్తంభము		
అలంకృతుఁడు	209	209	నకు చుట్టినత్రాడు	91	210
పరిపాచ్=ఎగతాళి	33	69	పరివ్యాధ=నీటి ప్రబబ్బలి	47	60
పరివాద=నింద	33	64	,, =కృతవిశేషము	51	143
,, =వీణను వాయించుట			పరివ్రాజ్=సన్న్యాసి	96	319
కు ప యో గిం చు			పరిశాయ=అంతట పరువఁబడి		
సాధనము	145	241	నది	172	386
పరివాదినీ=వీణ	145	233	పరిశుష్క=నేయి చేర్చి వండిన		
పరివాపణ=త్రోవము	83	8	మాంసము	166	175
పరివార=పరిజనము	177	102	పరిషద్=సభ	124	26
,, =ఉత్తరీయము	267	56	పరిష్కార=అలంకరించుట	169	266
పరివారక=బారుగులు			పరిష్కృంగ=కాగిలి	172	338
(పేలాలు)	164	136	పరిసర=సమీప ప్రదేశము	160	24
పరివి త=వివాహితుఁడగు			పరిసర్ప=ఉపసర్పించుట	194	56
తమ్ముఁడుగల అవివాహి			పరిసర్వా=,,	194	56
తుఁడు	86	85	పరిస్కంద=నేవకుఁడు	136	3
పరివీత్తి=,,	86	85	పరిస్కంద=కేశముల నలంక		
పరివీ=ఒక ఆఁట	141	119	రించుకొనుట	171	315
పరివృత్తి=మహారాజ్ఞి	106	62	పరిస్తోమ=తివాచీ	172	331
పరివేత్త=అన్నకంటెముందు			పరిస్పంద=పరివారము	177	102
పెండి చేసికొన్నవాఁడు	86	84	పరిస్రావీ=భగందరమును		
పరివేష=రెండు రజ్జవులు (మాడు			వ్యాధి	183	261
వందల ఎనుబది నాలుగు అంగు			పరిస్పృత్=మద్యము	139	90
ళములు)	40	118	పరిస్పృత=,,	139	89
పరివేషక=సూర్య, చంద్రుల			పరిహార=విడిచి పెట్టుట	198	34
చుట్టునుగల గుడి	19	61	పరిక్షక=పరిశీలించువాఁడు	203	60
పరివేషణ=వడ్డన	167	200	పరిచ్ఛా=వెడకుట	93	242

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
పరితపో=శ్రేణు	182	235 పరేత=చచ్చినవారి ఆత్మ,	
,, =,,	291	62 చచ్చినవాడు	264 103
పరివాప=పాదు(ఆలవాలము),		పరేతరాజ=యముడు	11 63
దును	267	58 పరేద్యప=మరువాడు	287 17
పరివార=భావ ఒర	118	386 పరేష్టువా=చాలమూడలుగల	
పరివాహ=పొంగివారలు	156	61 ఆవు	69 99
పరీష=సోమయాజియగు		పరేధిత=సేవకుడు	156 3
తమ్ముడుగల యాగము		,, =వెతునిచే పోషింపఁ	
చేయని ఆన్న	89	148 ఒడిసవాడు	205 98
పరీష్టి=వెతకుట, నమ్మకము	248	29 పరోక్ష=ప్రత్యక్షముకానిది	212 255
పరిసార=ఉపపర్చించుట	194	56 పరోవస్త=చిన్నదాలు	120 396
పరీహాస=విసోదము	143	175 పరోష్ఠీ=బొడ్డింక	29 87
పరు=చమరీమృగము	67	57 పర్కట=గడ్డ	28 61
పరుకా=ఒకజాతి వంగ	53	205 ,, =పర్క (పాక)	63 434
పరుతో=కడచినయేడు	287	20 పర్కటిన్=ఆత్మియము	47 56
పరుల=గుఱ్ఱము	111	182 పరసి=కొమ్ముపడుపు	62 424
పరుష=కఠినముగ మాట		పరస్వ=మేఘము, తిరుము,	
లాడువాడు	32	41 ఇంద్రుడు, ఒక అస్త్రము	242 84
,, =ఖర్జూరపుటాకు	63	444 పర్ణ=ఆకు	46 33
,, =కౌతన్యము, కఠినము	196	6 ,, =మోదుగు	47 57
,, =పులుపు, తీపి, వగరు,		,, =రెక్క, మోదుగు	282 24
కారముల కలయిక	199	76 పరశ=ఆపలమీఁద శయ	
,, =కలిసినది, ఆసౌఖ్య		నించువాడు	93 262
మును కలిసించునది	255	పరశబర=పుఱించుడు	75 93
పరుస=ముడి (దర్శముడి)	45	39 పర్ణశాల=ఆపలతో నిర్మింపఁ	
పరేత=శ్రేత (మృతుడు)	12	22 బడిన గుడిసె	161 51
		76 పర్ణదా=ఆడుమేక	70 125

పదమ్.	పువ్వుమ్. పం క్తి.	పదమ్.	పువ్వుమ్. పం క్తి.
పర్ణాసం=ఒకవృక్షము	54 236	పర్వస్తి=ఒకయోగాసనము	95 299
పర్ణికా=ఒకలత	55 248	పర్వాణ=జీను	113 227
పర్దన=అపానవాయువు	31 16	పర్వాధాత్య=అగ్న్యాధానము	
పర్పట=పర్పాటకము	55 256	చేయని అన్నగల అగ్న్యా	
పర్పటి=ఒకవిధమైన వాసన		ధానము చేసినవాడు	89 147
గల మట్టి	42 82	పర్వాప్త=చేతితో అడ్డి, దెబ్బ	
,, =కొమ్మపసుపు	62 425	నుండి కాపాడుట	167 209
పర్పణ=ఒక చెట్టు	53 214	,, =సాహసము, శక్తి,	
పర్పరా=కొమ్మపసుపు	62 425	పరిత్రాణము, ఇష్టము	261 105
పర్పరీ=పలుచని జుట్టు	181 198	పర్వాప్త=యథేష్టముగా	167 208
పర్పరీక=అగ్ని, భక్ష్యము	267 50	పర్వాయ=క్రమము	92 226
పర్వజ్ఞ=పద్మాసనము, ఆర		,, =అవకాశము,	
పద్మాసనము, పాదోప		క్రమము	243 109
వేశనము	100 425	పర్వాహార=పన్ను	107 89
,, =పడక	172 829	పర్వాహిత = అగ్న్యాధానము	
,, =రెడ్డిగము	243 103	చేసినతముడుకల-అగ్న్యా	
పర్పటన=ఇటునటుతిరుగుట		ధానము చేయని వాడు	89 148
(పచారు)	192 22	పర్వదఙ్గన=ఋణము,	
పర్వమయోగ=ప్రశ్నించుట	34 73	అప్పు	123 7
పర్వస్తపర్వత=పర్వతముదగ్గతి		పర్వేషణా=అన్వేషణము	93 242
చిన్న పర్వతము	41 14	పర్వత=కొండ	41 1
పర్వస్తనధూ=సమీప ప్రదేశము	160 24	పర్వన్=పూరిమ, అమావాస్య	23 146
పర్వయ=కాలము వ్యర్థ		,, =ముడి(దర్భముడి)	45 22
పుచ్చుట	92 228	,, =ఉత్సవము	88 123
పర్వవస్థా=వివాదము	194 60	,, =దర్భముడి, పూరిమ,	
పర్వవస్థాత్వ=శత్రువు	107 83	అమావాస్య, ప్రసా	
		వన, విఘ్నము	225 37

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
పర్వన్=దర్శముడి, పక్షము		పలాల=ఎండుగడ్డి	128 127
లోని, పదునైదవ		పలాశ=ఆకు	46 32
దినము, ప్రస్తావన,		,, =మోదుగు	47 57
విషవత్తు	291 62	,, =కచ్చోరము	61 405
పర్వ=ప్రక్కయెముక	182 229	పలాకికా=నేలగుమ్మడి	61 390
పల=మాంసము	181 212	పలాశిన్=రాక్షసుడు,	
,, =పది వెండిధారణములు		వృక్షము	243 107
(ఒక శతమానము)	189 89	పలికిని=ఆడుపేరక	70 125
,, =(ఎనిమిది-పది బంగారు		పలిక్ష్మీ=తొలిచూలి గోవు	68 92
నిష్క్రములు)	189 91	పలిక్ష్మీ=నెఱిగిన జుట్టుగలస్త్రీ	174 42
,, =(రెండు శతమాన		పలిత=మిరియాలు	129 158
ములు)	190 101	,, =నెరయుట, నెరసినది	213 288
పలగణ=ఇండుకట్టువాడు	187 28	,, =బురద, నెఱయుట,	
పలగణ్ణిక=సంకరజాతి	76 96	సాంద్రాణి	261 108
పలద్దగ్గ=గుగ్గిలము	182 223	పలిన=సంకరజాతి	73 37
పలద్దగ్గసా=ఒక వృక్షము	56 282	పలిపాదక=వీరుగు ముంగా	
పలతేజన్=కొవ్వ	181 214	లిటో మోకాలిక్రింది	
పలల=తొలకవృక్షము	50 188	భాగము	110 150
,, =మాంసము	181 212	పలుష=కారము, చేదు, పులుపు,	
,, =సువ్వుపిండి, మాం		వగరుకలిసిన రుచి	199 84
సము, బురద	251 41	పలోద్భవ=కొవ్వ	181 214
పలశత=ఒక తులము	191 120	పల్యద్గ్గ=పడక	172 329
పలశీనక=కుంభమువాసన	200 99	పల్యయన=జీను	113 227
పలాణ్ణ=ఉల్లి	62 404	,, =మని మనుమని మను	
,, =ఒకవిధమగు ఉల్లి	62 418	మడు	176 92
పలాణ్ణిక=కుక్కగొడుగు	57 306		
పలాయన=పరుగు	121 420		

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
పల్ల=సంకరజాతి	73	27	పవిత్ర=అగ్ని, విష్ణువు, రాగి,
పల్లవ=చిగురు	46	34	నీరు, గోమయము,
పల్లవ=విటుడు	176	77	వేదమంత్రము, పెరు
,, =మోచేయి, విరివి	261	115	గు, జంచెము, బంగా
పల్లవాబ్జుర=లేజిగురు	46	30	రము, ధనము, పా
పల్లీ=బల్లి	150	60	త్రము, దర్భ, పరి
,, =చిన్నగుడిసె	161	54	శుద్ధమైనది
పల్లీ=చిన్నయూరు	221	45	పశు=మృగము
పవ=అవినె	126	91	,, =మేక
,, =శుభ్రపఱచుట	194	62	,, =చతుష్పాత్తు
పవన=వాయువు	13	97	,, =బలి
,, =ఋతుపవనము	13	105	,, =యజ్ఞపశువు
,, =తూర్పారబట్టుట	164	131	,, =చూచుటను తెల్పు
,, =శుభ్రపఱచుట	194	62	నవ్యయము
పవమాన=యజ్ఞారముగ పడ			పశుపతి=శివుడు
మటసుండు అగ్ని	11	47	,, =అగ్ని, శివుడు
,, =వాయువు	13	97	పశుబన్ధ=పశుబలి
,, =అగ్ని, గాలి	267	54	పశుసంస్కార=యజ్ఞపశువున
పవి=వజ్రాయుధము	10	26	కొనర్చు సంస్కారము
,, =గాలి, కత్తివాదర	216	66	పశ్చాత్తాప=వెనుక విచారిం
పవిత్ర=మాయబంగారము	42	43	చుట
,, =యజ్ఞోపవీతము	84	40	పశ్చాత్సన్ధన=ఒక ఆఠవకూర
,, =యవధాన్యము	127	103	పశ్చిమ=కడపటిది
,, =తెల్లతామర	157	80	పశ్చిమాజ్ఞ=వీరపు
,, =పరిశుద్ధమైనది	206	230	పశ్యతోహర=చూచుచుండఁగ
			దొంగిలించువాడు

పదము.	మృత్యువు, పం. కి.	పదము.	మృత్యువు, పం. కి.
పాపము = పాపము నామము		పాపము = పాపము	289 3
పాపము = పాపము	68	పాపము = పాపము	188 248
పాపము = పాపము	125	పాపము = పాపము	188 247
పాపము = పాపము	6	పాపము = పాపము	78 80
పాపము = పాపము	185	పాపము = పాపము	168 51
పాపము = పాపము		పాపము = పాపము	165 151
పాపము = పాపము	188	పాపము = పాపము	4 24
పాపము = పాపము	178	పాపము = పాపము	
పాపము = పాపము	51	పాపము = పాపము	165 190 117
పాపము = పాపము	126	పాపము = పాపము	
పాపము = పాపము	195	పాపము = పాపము	82
పాపము = పాపము	216	పాపము = పాపము	187 27
పాపము = పాపము	290	పాపము = పాపము	
పాపము = పాపము	51	పాపము = పాపము	165 287 4
పాపము = పాపము	51	పాపము = పాపము	302 9
పాపము = పాపము	160	పాపము = పాపము	45 197 88
పాపము = పాపము	51	పాపము = పాపము	165
పాపము = పాపము	51	పాపము = పాపము	165
పాపము = పాపము	188	పాపము = పాపము	58
పాపము = పాపము	89	పాపము = పాపము	166 261 112
పాపము = పాపము		పాపము = పాపము	46 46
పాపము = పాపము	11	పాపము = పాపము	54 52 180
పాపము = పాపము	111	పాపము = పాపము	182 127 97
పాపము = పాపము	181	పాపము = పాపము	197
పాపము = పాపము	195	పాపము = పాపము	82 88 124
పాపము = పాపము	9	పాపము = పాపము	5 184 284
పాపము = పాపము	42	పాపము = పాపము	25 22 139

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
పాతక=విద్యార్థి	84 45	పాణ్డర=తెల్లనిది	196 20
పాతా=పాట వేరు	55 261	,, =పసుపురంగుకలిసిన	
పాతీన=ఒకరకమైన చేప	151 85	తెలుపు	197 23
పాణి=అటచేయి	179 145	పాణియ=పాండ్యదేశము	87 65
పాణి=పదునారుమాషములు	190 98	పాణ్ణు=ఖర్జూరవృక్షము	63 444
,, =పిండారవృక్షము	281 17	,, =పసుపురంగుకల	
పాణిక=రెండుబిందుకములు	189 75	తెలుపు	197 23
పాణిగృహీతీ=భార్య	175 69	పాణ్ణుక=సంకరజాతి	74 54
పాణిగృహ=వివాహము	87 109	పాణ్ణుకమ్మలిన్=తెల్లని కంబ	
పాణిఘ=చేతితో తాళము		శ్లోఁక కప్పబడినరథము	114 257
వేయువాడు	141 141	పాణ్ణుధూమ=తెల్లమట్టి నేల	38 89
పాణిని=ఒక సంస్కృతవ్యాక		పాణ్ణుల=చిత్ర వర్ణము	197 28
రణనిరాత	95 307	పాణ్ణువర్ణక=మొక్కలవపట్టు	
పాణిన్యూపజ్ఞ=పాణినిచే తో		చీడ	184 278
లుత కనిపెట్టఁ బడినది		పాణ్ణుసోపాక=సంకరజాతి	75 86
(వ్యాకరణము)	290 42	,, =మేడరి	80 212
పాణిపాత్ర=చేతిని పాత్ర		పాండ్య=దక్షిణదేశములో	
ముగా ఉపయోగించు		నొకరాజ్యము	37 65
భుజించువాడు	94 264	పాత్=ముసలితనము	177 107
పాణిముక్త=చేతితో ప్రయో		పాతక=పాపము	97 336
గింపఁబడిన ఆయుధము	120 390	పాతన=ఒకవిధమైన విల్లు	118 348
పాణిమూల=మణికట్టు	179 145	పాతాల=అధోలోకము	148 1
పాణిరుహ=గోరు	279 151	,, =అధోలోకము, బడ	
పాణివాద=చేతితో తాళము		బాగ్ని	251 44
వేయువాడు	141 141	,, =నీరు	274 36
పాణిశ=సంకరజాతి	73 40	పాతాలమూలిక=ధూమిపై	
		దొరువాడు	98 258

పద్యము.	వృత్తము.	పద్యము.	వృత్తము.
పాతాళి=చల, పంద	248	పాదప=వృక్షము, పాద	38
పాతిక=పదాతి	115	పాదము, పాద=దశ	212 90
పాతిక=పదమంతట స్వభావము		పాదపచాయ=చెల్లునీచ	292 66
కలది	204	పాదపాశ=గుల్మపు కాశి	
పాత=క్రిష్టయపు	24	పందము	113 224
పాత=వికవాతిపక్షి	28	పాదపుట్టి=రికాయ	113 229
,, =హోమమున కుపయో		పాదబసన=పశుధనము	298 7
,, గించు దర్శి	91	పాదరక్షణి=రాశిరక్షణ	116 309
,, =నాటకజేషభారి	141	పాదరక్షిణి=	172 324
,, =నదీశయ్య	156	పాదనాహిక=విషములేరి	
,, =చిన్నగిన్నె	168	పాదు	149 35
,, =కందురాసులు	190	పాదస్పృహ=కాశివరపు	183 244
,, =గిన్నె, విలువగలది,		పాదాత=పదాతి	115 278
ధనము, నదీశయ్య	225	,, =పదాతిగమూహము	156 21
,, =గిన్నె	292	పాదాయధ=కోడిపుంజు	27 37
పాదన=చిరు	154	పాదావర=జలముతోడు	
,, =చిరు, అన్నము	225	యంత్రము (వీణము)	155 42
పాద=సూర్యుడు	18	పాదక=పదాతి	115 279
పాదన=స్వర్ణము, పండ్లు, డు,		,, =కందుబిందుకములు	189 75
సూర్యుడు	225	,, =రాగికరము	190 103
పాదేయ=దారిబడెము	186	పాదికా=పూటు	162 75
పాదోపక=చిన్నపోక	68	పాదికాశిరి=పూటుచివరి	
పాద=సూర్యకిరణము	18	భాగము	162 79
,, =ప్రత్యంతపర్వతము	41	పాదుకా=బాటలో ఇసుకతో	
,, =కాలు, పాదము	177	కప్పబడిన ముండగొయ్యి	108 100
,, =నాలవంతు	192	,, =పావుతోడు	172 324
పాదదణ=దండములో నాలవ			
వంతు పాదపుగలవాణము	119		

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
పామా=కాలిచెప్ప, పావు		పాయ్య=మూరతోకొలు	
కోడు	222 48	చుట	191 127
పామాకృత్=గొడారి		పార=ఎదుటిఒడు	156 64
వాడు	189 86	పారత=పాదరసము	44 88
పాదోపవేశ=పద్మాసనము	100 424	పారద=ఒక దేశము	87 56
పాన=ఉపిరివిడుచుట	100 408	పారధేనుక=సంకరజాతి	78 48
,, =త్రాగుడు	167 20	,, =ఉడుము మున్నగువానిని	
పానగోష్ఠికా=మద్యకాల	140 99	చంపువాడు	79 167
పానీయ=నీరు	154 3	పారరక్షిక=యతి	96 319
పానీయకాలికా=చలిజేంద్ర	160 46	పారశవ=ఇనుము	48 67
పానీయసంభవ=ఉప్పు	133 244	,, =సంకరజాతి	72 7
పాప=తాడికాయ	59 352	,, =కాలి నుపాసించు	
,, =దురితము	97 336	వాడు	77 136
,, =దురితము, కూరుడు	234 99	,, =సాయుధుడై రాజు	
పాపచేతి=ఒకతీగ	55 260	ముందునడచు సేవ	
పాపన్=పాపము	97 335	కుడు	78 145
పామన్=గజ్జికురుపు	183 246	,, =దుర్గము=ధనాగారము,	
పామన=గజ్జికలవాడు	185 289	అంతఃపురములనుకాంచు	
పామర=సంకరజాతి	76 100	వాడు	78 151
,, =అధముడు	202 43	,, =మత్స్యము, ఇనుము,	
,, =అధముడు, అజ్ఞాని	255 40	ఆయుధము, సంకర	
పామా=గజ్జి	183 246	జాతి	267 64
పామారి=గంధకము	42 28	పారశ్వధిక=కండ్రగొడ్డలిని	
పాయస=దేవదారుచెట్టు,		ధరించినవాడు	116 287
జిగురు	132 217	పారసీక=పర్షియాదేశపు	
,, =పరమాన్నము	165 153	గుట్టము	111 187
పాయు=చులద్యారము	178 120		

పదము.	పుట్టము, పంక్తి.	పదము.	పుట్టము, పంక్తి.
పారసీకపల=భరతపర్వము		పారిజాతక=ఒకవిధమైనమర్రి 48	86
లోని యొకచిన్నదీవి 36		పారితక్య=శేకాలంబము	
పారాయణ=సీరుత్రాగును నాలుగు		రము 169	272
నెలలుచేయును పవాస		పారిష్=చేరబడుచున్న ఒక	
వ్రతము 95		290 సీటిజంతువు 152	107
,, =పూర్తిచేయుట, కొ		పారిపక్షిక=మౌర్య 140	112
క్కెము తగుల్పుట 273		18 పారిపార్శ్విక=నూత్రధారు	
పారావత=పావురము 27		23 నికి నాయుపడువాడు 141	137
,, =సంకరజాతి 72		20 పారిపక్ష=చలించుట 207	157
,, =పావురము, అగిసె,		పారిధిద్ర=మల్లె 43	88
పాదరసము, బియ్యము,		,, =జేపవారు 50	141
ఇంద్రనీలము,		పారిభాష్య=ఒక ఓషధి 131	197
వేలవేల బారి నది,		పారియాణిక=వెట్టబండి 114	255
పడుచైనది 278		30 పాత్రకరియ=వలపర్వతము	
పారావతపడి=ఒకలత 56		279 లలో నొకటి 41	7
పారావర=పరివారము 79		188 పారిషద=ప్రముఖగణములు 7	101
పారావార=సముద్రము 155		23 పారిహర్య=కంకణము 170	287
పారాశరిన్=సన్నాప్తిసి 96		319 పారిహర్య=మరువపువాసన 200	100
పారాశర్య=వ్యాసుడు 5		63 పారీ=నీటికడద 163	117
పారి=ఏనుగుకాలిబందపుర		పారీన్ద్ర=సింహము 65	1
రాడు 221		47 పారే=అంతములేవండుటను	
పారికరిక=చిన్న ఉపకరణము		లపై ఆవృతము 288	42
ములపై అధికారి 105		38 పారివ=రాజు 104	2
పారికాష్ఠిక=తపస్సుచేయు		పారీవేన్ద్ర=రాముడు 4	43
వాడు 93		251 పార్వణ=శ్రాద్ధము 89	166
పారిజాతక=కల్పవృక్షము		పార్వత=వేర 51	149
లలో నొకటి 16		27	

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
పార్వతీ=గౌరీదేవి	7	116	పాలి=మూల, ప్రదేశము,		
,, =సువాసనగలభూమి	42	32	గురు,మీసములుగల		
పార్వతీ=చంక క్రింది			స్త్రీ,ఆవ,కత్తిపిడి	221	43
భాగము	178	137	పాలికా=పూటు స్తంభము	302	1
,, =ప్రక్క ఎముకలు	187	28	పాలికాష్ట=పూటు క్రింద		
,, =సమీపము	234	101	నుండు పీఠ	162	80
పార్శ్వదరప్రియ=ఎండి	151	92	పాలీ=వివేకహీనురాలు	87	98
పార్శ్వస్థ=పారిపార్శ్వ			,, =డోదుట కుపయోగించు		
కుండు	141	137	శృంగము	146	251
పార్షి=ఏనుగు వెనుకకాలి			పాలుఖజ్జన=సంకరజాతి	72	20
లోని ఐదవభాగము	110	157	పాలుషీ=భార్య	175	69
,, =సేనయొక్క వెనుక			పాలాక=సేవకుండు	136	5
భాగము, పిచ్చిది,			పాల వా=చిగుళ్లతో ఆడు		
కాలిమడమ	234	98	ఆడు	289	11
పార్శ్వాహ=వెనుకనుండి			పావక=అగ్ని	10	30
వచ్చినశత్రువు	107	79	,, =ఒకవృక్షము	52	171
,, =సేన వెనుకనుండు వీర			,, =సోపవానము	90	183
భటుండు	115	281	పావన=ధూపము	132	221
పాలఘ్న=కుక్కగొడుగు	64	468	పావనక=వెలిగారము	133	260
పాలన=ఒకరకపుచ్చేప	151	91	పావనీ=గ్రాసము	84	29
పాలాశ=ఆకుపచ్చన	197	44	పాశ=ఉరి	138	59
పాలి=మీసములువచ్చిన			,, =త్రాడు	217	73
ఆడుది	87	100	పాశక=పాచిక	141	120
,, =మళ్లకట్టిన పాలము	125	52	పాశబనన=పశుధనము	70	122
,, =చెల్లివెలుపలిభాగము	180	186	పాశిన్=వరుణుండు	12	90
			పాశుపత=ఒకచెప్పు	61	387
			పాశుపాల్య=పశుపోషణ	121	7

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
పాశురికము = ముఖ్యము	11	49	పిచ్చి = తెలుగువారికి		
పాశ్చాత్యము = పశ్చిమదేశము	67	6	జంతువు మొక్కలను		
,, = కడపటిది	207	154	యము	166	178
పాశ్చాత్యము = ఉత్తరము	187	27	పిచ్చు = మూస	186	18
పాషణము = నా పిచ్చలలో			,, = పరువారు మాడు		
పిచ్చికడు	192	476	ములు	190	98
పాపాణము = రాయి	41	16	పిచ్చుమును = కేవలము	51	150
పాపాణదారకము = చిన్న గొడ్డలి	187	44	పిచ్చుల = పిచ్చుకము	49	99
పాపాణపుష్పము = పాంబాణి			,, = ,,	51	151
పుష్పము	131	192	పిచ్చుల = అరుమాడుములు	190	94
పాపి = సూర్యుడు	18	27	పిచ్చులు = తెలుగుము	48	60
పిచ్చ = పోకల	28	52	పిచ్చునకు = పిచ్చునాతి	62	412
పిచ్చ = పిచ్చునాతి	149	27	పిచ్చునకు = అందముగ కట్ట		
,, = కలిపివర్ణము	197	86	పిచ్చునకు = పిచ్చునకు	161	61
పిచ్చుల = పరువారు	61	408	పిచ్చు = పిచ్చునకు	165	159
,, = మంగి	150	54	పిచ్చుల = పిచ్చులము	207	165
,, = పిచ్చులము, కలిపి			పిచ్చుల = పిచ్చులము	196	8
పిచ్చులము కలిపి	197	36	పిచ్చుల = పిచ్చులము	52	183
పిచ్చులకేళాక్షి = పిచ్చులములు,			పిచ్చుల = పిచ్చులము		
కలిపి కేళములు కల కన్య	87	102	పిచ్చుల = పిచ్చులము		
పిచ్చుల = వామనము (చిగ్గజము)			గించు కొమ్ము	146	251
భార్య	17	17	పిచ్చు = నెమలిపురి	29	78
పిచ్చుల = గొడ్డగూబ	27	42	,, = నెమలిపురి, పక్షి		
పిచ్చుల = చిత్రవర్ణము	197	26	లెక్క	225	42
పిచ్చుల = పాట్లు, పడక	248	114	పిచ్చు = చిత్రవర్ణము	197	25
పిచ్చుల = (కాలి) పిచ్చు	117	116	పిచ్చు = పిచ్చులము		
పిచ్చుల = పాట్లుగలవాడు	201	18	నము	182	227

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
పిష్టాన=హూదిపిట కుపయో		పిణారక=పెద్దపులి	65 8
గించు వింటి వంటి		పిణి=పిండి	164 139
సాధనము	136	,, =తెలకపిండి	216 67
పిష్టానా=సంగ్రహభాషణము	33	పిణికా=కాలిపిక్క	177 116
పిష్టార=హరిదళము	42	,, =గృహనివేశనము,	
,, =పసుపు, ఎఱుపుకలిసిన		బంటి, పిక్కలూని	
రంగు	197	మాంసము	248 28
పిష్టా=పసుపు	62	పిణిత=దళ సరియైనది, లెక్కిం	
పిష్టాప=చిత్రవర్ణము	198	పఠడినది	255 37
పిట=ధాన్యపుగంప	164	పిణిల=కొయ్యలబాజిక కాళ్లు	
పిటక=పెట్టె	164	గలవాడు, లెక్కింప	
,, =ధాన్యపుగంప	164	సమరుడు	255 33
,, =కురుపు	183	పిణీక=ఒకవృక్షము	51 156
,, =పెట్టె, గంప, కురుపు	292	పిణీతక=,,	49 98
పిటకా=కురుపు	183	పిణీకూర=గృహమునం దధి	
పితర=వంటపాత్ర	163	కారము చెలాయించు	
పిణా=పరిమళించు జిగురు	42	వాడు	206 140
,, =ఆన్నపుటుండ	167	పిణూప=గులివి(కర్ణమలము)	180 184
,, =గుండ్రనిది, శరీరము,		పిణ్యా=గారచెట్టు	56 279
అన్నపుటుండ	216	పిణ్యాక=నూనెపిండి	138 54
పిణక=పికాచము	15	పిణ్యాక=తెలకపిండి, దేవ	
,, =ఘాపము	132	దారువు, పొంగుపుట్టించు	
,, =ఇంటిముందుడాబా	162	నది, ఘాపము	242 91
పిణఫల=ఆనపకాయ (సార		పితామహ=తండ్రితండ్రి	175 58
కాయ)	58	,, =బ్రహ్మ, తండ్రి	
పిణా=పసుపు	66	తండ్రి	267 55
పిణారక=ఒకచెట్టు	51		

పదము.	పుష్కమ, పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ, పంక్తి.
పితృ=తండ్రి	175	57 పితృ=తండ్రి	22 127
,, =తల్లిదండ్రులు	176	94 ,, =కష్టము	108 110
,, =పితృదేవతలు	177	97 పితృ=కష్టము	115 284
పితృకార్య=కార్యము	88	182 పితృ=కష్టము	7 100
పితృకృష్ట=వెదనాయన	175	68 ,, =దుముతో కూడినవాన,	
పితృదాన=తర్పణము	88	127 కష్టము, త్రి కాలము	261 113
పితృణల్య=పది హస్తములు (రెండువందల నలుబది అంగుళములు)	39	పితృ=కష్టము	6 78
పితృపతి=యముడు	11	పితృ=కష్టము	26 1
పితృపితృ=తండ్రి తండ్రి	178	పితృ=కష్టము	98 362
పితృప్రవా=గయలో పిండ		66 పితృ=కష్టము	204 78
ప్రదానకాలమునమామిడి		58 పితృ=కష్టము	151 71
వెట్టునకు నీరుపోయెను	88	పితృ=కష్టము	46 40
పితృప్రసా=సంపాదించు	22	183 ,, =కష్టము	47 54
పితృభోజన=కార్యము	88	187 ,, =కష్టము	178 136
పితృయాణ=నక్షత్రముల		128 పితృ=కష్టము	187 23
దక్షిణాది	20	91 పితృ=కష్టము	110 146
పితృదన=కృతానము	39	95 పితృ=కష్టము	129 152
పితృవ్య=పితృతండ్రి	175	62 పితృ=కష్టము	180 182
పితృవ్యస్త్రియ=మేనత్త		పితృ=కష్టము	28 48
కొడుకు	176	88 పితృ=కష్టము	181 193
పితృ=వెత్తము	188	241 పితృ=కష్టము	110 145
పితృ=కంచు	48	51 పితృ=కష్టము	
పితృ=పూర్ణము	22	148 పితృ=కష్టము	228 10
పితృ=పక్షి	20	1 పితృ=కష్టము	197 36

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
పీశాచ=అసురుఁడు	15	9	పీత=సారములేని ఏనుఁగు,
,, =దయ్యము, పిల్లి	243	114	గుఱ్ఱములు - పాదము
పిశిత=మాంసము	181	213	లతోతన్ని నడపుట,
పిశున=కొండెగాఁడు	203	49	అంకుశముతోపాడిచి
పిష్ట=రెండురాకులు	190	109	వారించుట 300 13
పిప్లక=రొట్ట	164	143	పీతకజ్జు=ఒక ధాన్యము 127 111
పిష్టపచన=రొట్టెలుచేయు			పీతఘోషా=దీర 58 323
పాత్ర	163	113	పీతచందన=పచ్చగండము 132 226
పిట్టపిణ్డికా=కుడుము	164	143	పీతతణ్ణులా=ఒక ధాన్యపు
పిష్టాత=సువాసనకై బట్టలపై			గింజ 127 110
చల్లు పాడి	171	394	పీతదారు=దేవదారు 50 142
పీత=కీఁట, ఆసనము	172	327	,, =కొముపసుపు 62 424
పీతబద్ధన=మూఁపుచివటి			,, =చవుకరకపు చంద
భాగము	178	140	నము 132 228
పీతమర్ద=వేశ్యాగురువు	141	139	పీతధాతు=పచ్చనిఖనిజము 41 21
పీతర=ఒకవృక్షము	61	400	పీతధూమల=పొగఁబారి
పీతీవ=అండమూలము	178	119	పసుపు పచ్చన 197 39
పీడన=బాధించుట	121	413	పీతన=హరిదళము 42 27
పీడా=బాధ	98	374	,, =అడవిమామిడి 47 62
,, =బాధ, జాలి	222	49	,, =కుంకుమపువ్వు 132 233
పీడిత=బాధింపఁబడినవాఁడు	210	229	పీతపుష్ప=గుమ్మడి 59 339
పీత=గంధకము	42	28	పీతముణ్ణ=నల్లతలగలపిచ్చుక 27 37
,, =పగులుపచ్చన	196	22	పీతరక్త=నారింజపండురంగు 197 34
			పీతరసా=గారచెట్టు 56 278
			పీతల=పచ్చన 196 22
			పీతలికా=ఏనుఁగుచెవి
			మొదలు 110 146

పదము.	వృత్తము. పం. క.	పదము.	వృత్తము. పం. క.
పీతలూహ=ఇతడి	43	50 పీనోక్తి=బలసిన పాదుగుకల	
పీతలూహిత=నారించరంగు	197	40 ఆవు	69 97
పీతశ్యామల=నలుపు, పసుపు		పీయ=కాలము, కేకలు, కేయము	
కలిసిన రంగు	197	40 వెంటఁదరుముట	216 63
పీతసాగర=అగస్త్యుఁడు	95	301 పీయూష=శేఁగటిపాలు	135 292
పీతపాల=పచ్చమది	48	77 ,, =శేఁగటిపాలు, అమ్మ	
పీతనితానిత=చిత్రవర్ణము	197	24 తము	251 45
పీతహరిత=,,	197	41 పీలు=ఒకచెట్టు	48 90
పీతా=పసుపు	62	422 ,, =చెట్టుమొదలు, ఏనుఁగు,	
పీతామ్బర=విష్ణువు	3	21 ఒకచెట్టు	216 63
పీతాహ్లాస=ఒకవృక్షము	60	376 పీలుక=పక్షి పిల్ల	26 8
పీత=గుఱ్ఱము	111	182 పీలుపగ=పీలుపండుట	290 28
,, =గుఱ్ఱము, త్రాగుట	234	102 పీలుసీ=ఒకవృక్షము	54 228
పీతు=పక్షి	26	5 పీలుపర్ణి కా=,,	54 227
పీథ=అగ్ని	10	37 పీలుపర్ణి = ,,	57 294
,, =నవనీతము	134	276 పీచన్=బలసినది	201 11
,, =పాలు	135	289 పీవర=పచ్చమది	48 77
,, =నవనీతము, పాలు	225	44 ,, =బలసినవాఁడు	201 11
పీన=బలినినవాఁడు	201	11 పీవరీ=శతావరి	56 284
పీనకొశీ=వరివెన్ను	128	129 పుంశ్చక్రీ=వలట	173 18
పీనస=ఒకపాము	149	27 పుంస=పురుషుఁడు	173 4
,, =బలుము, రొంప	183	242 ,, =పురుషుఁడు, ఆత	270 121
పీనస్కంధ=పంది	65	10 పుంసవన=ఒకసంస్కారము	83 5
పీనస్కన్ధ=పెద్ద పాదుగుకల		,, =పాలు	135 289
ఆవు	69	97 పుంహల=మొగముమీఁది	
పీనాహ=నూతిపైకప్పు	154	16 మొటిమలు	133 250

పదము.	పుస్తకము.	పం. కీ.	పదము.	పుస్తకము.	పం. కీ.
పుజ్జ=బాణమున రెక్కలు			పుణ్డరిక=ఒక దిగ్గజము	17	15
కట్టబడిన భాగము	119	370	,, =ఒకవృక్షము	55	245
,, =తెల్లనిది, బాణము			,, =రాజిలజాతిపాము	149	29
చివరి	216	65	,, =	149	38
పుజ్గర్చ=పుత్రుడు	176	78	,, =ఒకవిషము	150	46
పుజ్గవ=శ్రేష్ఠమైనవాడు,			,, =తెల్లతామర	157	80
వృషభము	248	113	,, =మామిడి, ఒక దిగ్గ		
పుజ్జాహ=నల గుఱము	112	199	జము, రాజిలసర్పము,		
పుచ్చ=హోళిక	71	147	ఏనుగు, జ్వరము,		
పుచ్చభాగ=పక్షభాగము	110	162	తెల్లగొడుగు, బొలి,		
పుజ్జ=ధాన్యరాశి	186	6	తెల్లతామర	278	32
పుష్కరికా=నడకలు	25	14	పుణ్డరికాక్ష=విష్ణువు	3	20
పుష్కరిక=గడ్డికాడ	64	469	పుణ్డరిక=ఒక ప్రాచ్యదేశము	37	60
పుట=సంకరజాతి	74	55	పుణ్డరిక=నామాలచెఱుకు	63	452
పుట=పూలసజ్జ	138	66	పుణ్డరికాక్ష=పుండ్రదేశము	37	60
,, =పట్టణము	159	1	పుణ్డరిక=తెల్లఆవు	68	85
,, =డబ్బి, భరణి	164	127	పుణ్డరిక=సుకృతము	97	335
పుటకిని=తామరతూడు	157	87	,, =దానము, నీరు, బంగా		
పుటభేద=సుడిగుండము	156	60	రము, పూవు, అంద		
పుటభేదన=మండల ముఖ్య			మైనది	234	100
నగరము	159	6	పుణ్డరికనిక=తెల్ల తామర	157	80
పుటానిల=శీతగాలి	13	109	పుణ్డరికన=రాక్షసుడు, మంచి		
పుటీ=పూలసజ్జ	138	66	వాడు	267	52
పుణ్డ=పురుగు, చెఱుకు,			పుణ్డరికనేశ్వర=కుశేరుడు	18	115
మరుటిబొట్టు	216	64	పుణ్డరికాహ=కుంభమువాన		
పుణ్డరిక=తెల్లనిది	196	19	రము	22	134
			పుణ్డరికాహ=	291	44

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
పుత్రికా=చెడులు	30	96	పుర=ఒక వృక్షము	49	107
పుత్ర=కొడుకు	176	78	,, =వాసవిగల తృణము	64	467
,, =కొడుకు, కూతురు	177	95	,, =సుంకరజాతి	74	54
పుత్రా=కొమారుడు	293	86	,, =పట్టణము	159	1
పుత్రజీవ=ఒక ఓషధి	51	157	పురః=మొదలు	287	22
పుత్రీ=కొమార్తె	176	78	పురజ్ఞాన=ఒక ప్రాచ్యజ్ఞము	37	59
పుద్గల=శరీరము, ఆత్మ	243	100	పురతః=ఎదుట	287	22
పునఃపునః=మాటిమాటికి	287	22	పురద్వార=నగరద్వారము	160	30
పునర్=ఆవృత్తిని, ప్రశ్నను,			పురన్దర=ఇంద్రుడు	9	3
వ్యావృత్తిని, నిశ్చయమును			పురస్థితి=గృహిణి	174	41
తెల్పు ఆశ్చర్యము	285	47	పురముద=వృక్షవిశేషము	132	215
పునరూథా=పునర్వివాహము			పురరక్షిన్=నగరరక్షకుడు	105	35
చేసికొన్న విధము	86	90	పురస్కృత=పూజింపబడిన		
పునర్నవ=గోరు	179	151	వాడు, ఎడింపబడిన		
పునర్నవా=ఒక ఓషధి	57	291	వాడు, ముందు నిల్చిన		
పునర్భవ=గోరు	179	151	వాడు	275	18
పునర్భావ=పునర్వివాహము			పురస్తాత్=కూర్పుగా, ఎదుట,		
చేసికొన్న విధము	86	90	పూర్వము	286	65
పునర్భాజ=పైదానికొడుకు	176	89	పురస్సర=మందుపోవు		
పునర్యవన్=చంద్రుడు	19	49	వాడు	116	290
పునర్వసు=ఒక సత్కృతము	20	78	పురా=పురాణము, సమీపము,		
,, =కాత్యాయనముని	96	316	కడచినది, ప్రాతది, రా		
పున్నాగ=పొన్న	50	189	బోవునది-అను సర్వములను		
పుష్పికా=గుహ్యములము	178	125	సూచించు సవ్యయము	285	46
పుర్=బుద్ధి	96	326	పురాజ=ఇంద్ర పురోహితుడు	9	15
,, =పట్టణము	159	1	పురాణ=విదులక్షణములతో		
,, =పట్టణము, శరీరము	272	32	గూడిన ఇతివృత్తము	34	75

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
పురాణం=పదునాలుగువిద్యలలో		పురోడాశం=యజ్ఞారము పిం	
నొకటి	85	డితోచేయబడిన పిండము	91 198
,, =ప్రాచీనమైనది	208	పురోధన్=పురోహితుఁడు	106 48
పురాణాన్తం=యముఁడు	11	పురోసువ్యాకృతం=యజ్ఞారంభ	
పురాతనం=ప్రాచీనము	208	మున చదువు చేద	
పురావృత్తం=ఇతిహాసము	34	మంత్రము	92 223
పురీ=త్రవ్యగా ఉచితిననీరు	154	పురోభాగన్=తప్స్వతంచు	
,, =నగరము	159	వాఁడు	203 68
పురీషం=నుట్టిపాడి	125	పురోవచన్=తోలిపలుకు	34 81
,, =యలము	182	పురోవాతం=తూర్పుగాలి	13 108
పురు=చాల, ఎక్కువ	208	పురోహితం=కలగురువు	106 48
పురుషం=బ్రహ్మ	3	పురోహిన్=ఒకజంతువు	
,, =మగవాఁడు	173	(తోడేలువంటిది)	67 67
,, =బ్రహ్మ, పాన్నచెట్టు,		పులకం=ఒకజాతి రత్నము	44 81
మగవాఁడు, ఆత్మ,		,, =ఖడ్గముపైనుండు	
పరమాత్మ	242	గురుతు	117 325
పురుషవ్యాఘ్రి=గ్రద్ద	28	,, =రత్నసమాహము,	
పురుషోద=రాక్షసుఁడు	12	గగుర్పాటు, రత్న	
పురుషోత్తమం=విష్ణువు	4	ము, పురుగు	242 93
పురుహం=ఎక్కువ, చాల	208	పులకిన్=కదంబము	50 116
పురుహూతం=ఇంద్రుఁడు	9	పులకం=పొల్లుధాన్యము, సంతే	
పురోగం=ముందునడచు నాయ		పము, అన్నపుముద్ద	243 9
కుఁడు	116	పులకిన్=చెట్టు	45 1
పురోగమం=	116	పులిన=ఇసుకతీన్నె	156 6
పురోగామిన్=వక్త	70	పులిన్దం=శబరుఁడు	75 9
,, =ముందునడచు నాయ		,, =శ్వఫచులు	75 9
కుఁడు	116		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
పుల్లిన=సంకరజాతి, కిరా		పుష్పరసాద=సర్పరాజు	149 31
తుడు	78 165	పుష్పరాహ్మయ=ఒక	
పుల్లినక=పదవనదుపుజాతి		జలపక్షి	23 65
వాడు	155 32	పుష్పరేణి=కోనేరు	154 10
పులోమజా=శచీదేవి	9 22	పుష్పల=నాలుగు గ్రాసములు	
పులోమశత్రు=ఇంద్రుడు	9 6	(కబళములు)	84 29
పుల్మస=సంకరజాతి	76 96	,, =ఎనిమిది పిడికలు	84 31
,, =కంచరి	78 164	,, =వస్త్రముకొన	169 263
,, =కలమువాడు	79 169	,, =సమృద్ధము, మంచిది	255 38
,, =నాలె	79 175	పుష్ట=పోషింపఁబడినది	210 227
,, =ఉడుములను వేర		పుష్టి=ఒక విమృశక్తి	4 31
టాడువాడు	79 178	పుష్టివర్ధన=ఒకపక్షి	28 56
,, =మేదరి	79 181	పుష్ప=పూవు	46 35
పుష=యోని	178 122	,, =స్త్రీరజస్సు	174 31
పుష్టిత=పోషింపఁబడిన		,, =పూవు	290 30
వాడు	210 227	పుష్పక=పడేరుని విమానము	13 118
పుష్కర=మెట్టతామర		,, =ఒకజాతిపాము	149 36
దుంప	180 176	పుష్పకాల=వసంతకరువు	24 175
,, =ఏనుగుతోండము		పుష్పకేతు=ఇత్తడిభస్మము	44 85
చితటిభాగము, నీరు,		పుష్పదస్త=ఒక దిగ్గజము	17 16
వీణాముఖము, యుద్ధ		పుష్పధన్వన్=మన్మథుడు	5 55
ము, ఆ కాశము,		పుష్పఫల=వెలగపండు	47 64
తామర, స్వర్ణము,		పుష్పఫలీన్=వనస్పతి	45 11
కత్తియంచు, ఒక		పుష్పరజన్=పండువు	182 283
పుణ్యక్షేత్రము,		పుష్పలోలుప=తుమెద	29 84
మెట్టతామరదుంప	252 48	పుష్పవ=ఒక సంకరజాతి	76 107

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
పుష్పవ=సుంత్రాపథములచే		పూ=బుద్ధి	96 326
శత్రు సేనను స్వాధీనము		పూగ=హోరక	63 434
చేసేకొనువాడు	80 201	,, =ప్రాగు	186 1
పుష్పవత్=నూర్య, చంద్రులు	19 58	పూగతిథి=సభ	187 37
పుష్పవత్=బహిష్ట	174 29	పూగపట్ట=హోకపాత్రి	63 443
పుష్పవాటి=పూలతోడు	45 7	పూగపుష్పికా=తాంబూ	
పుష్పవీర్యా=ఒకలత	55 255	లము	87 117
పుష్పసారణ=వసంతర్తువు	24 174	పూగావపనీ=అడకతైర	167 215
పుష్పశ్య=అయాచితముగ		పూజా=ఆరాధన	86 77
అభించు ఫల, మూల,		పూజిత=పూజింపఁబడినవాడు,	
పుష్పదులనుతిని జీవించు		గౌరవనేయుడు	210 225
వాడు	93 255	పూజ్య=మామగారు, గౌర	
పుష్పభిక్షిరక=దర్శికరజాతి		వింపఁదగినవారు	234 101
పాము	149 22	పూజ్యపాద=పూజ్యులు	293 92
,, =జైకరంజజాతిపాము	149 22	పూత=ఎగురకొట్టఁబడినది	128 133
పుష్పికా=ఒకజాతి పిల్లన		,, =పవిత్రమైనది	206 130
గ్రోవి	146 253	పూతనా=వర్షముకల్గించు	
పుష్పిత=పూచినది	45 16	నూర్యకీరణము	18 31
పుష్పి=పుష్పవీర్య	297 11	పూతి=బూతిపిల్లి (పునుగుపిల్లి)	67 6
పుష్క=ఒకనక్షత్రము	20 78	,, =చీమకంపు	200 11
,, =కలియుగము	24 183	పూతిక=ఒకచెట్టు	50 12
పుష్కఫల=గుమ్మడి	59 339	పూకరజ=,,	50 12
పుష్కరథ=వినోదరథము	114 252	పూతికాష్ట=చేవదారువు	50 14
పుష్కల=కొయ్యచీల	111 170	పూతికాష్టక=సరళవృక్షము	51 14
పుస్త=పూయుట	137 25	పూతిపుష్పి=ఒకలత	47 1
పుస్తక=సిందూరముంచు కొయ్య		పూతిఫలీ=,,	54 2
కాన	167 217		

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
పూత్యుష్ణ=దికబాతి చిన్న			పూర్ణములు=దికపక్షి	23	63
యాంగ	30	96	పూర్ణములు=పాపక్షి	23	53
పూప=అప్పుము	164	143	పూర్ణపాత్ర=మధ్యపాత్రనంది		
పూయ=పురీషము	182	236	చిన్నవాడు తీసికొను పాతి		
పూర=ప్రవాహము	156	59	తోషకము	83	121
పూరక=దికవృక్షము	47	66	పూర్ణపాత్రక=దెండువందల		
,, =దికబాతి నెనగ	126	87	విజయితరు విడివిడు	84	32
,, =కట్ట, కత్తి-త్రాడులపై			పూర్ణమాసీ=పూర్ణము	23	114
నాట్యము చేయు			పూర్ణా=	23	114
వాడు	141	127	పూర్ణానక=పూర్ణపాత్రము	88	121
పూరణా=గజేరు	57	290	పూర్ణి=పెద్దయిల్	155	25
పూరణీ=బూసుగుమాది	52	180	పూర్ణికా=పూర్ణము	23	144
,, =చిన్నగజేరు	57	293	పూర్ణమా=	22	143
పూరిత=పూర్ణము, పూరింపఁ			పూర్ణ=చెరువులు త్రవ్వించు		
బడినది	208	172	చుట్టమున్నగునవి	92	229
పూరీ=గజేరు	57	290	పూర్వ=మొదటివాడు	212	279
,, =పిల్లనగ్రోవి	146	249	,, =కూర్పుదిక్కున		
పూరుష=మగవాడు	173	5	మన్నది, పాతీములు	233	94
పూర్ణ=వింటినారిని చెవివజ్రము			పూర్వగతిక=భక్తాశ్వ		
లాగుట	119	881	దేశము	35	15
,, =పూర్ణిఅయినది	208	171	పూర్వజ=అన్న	175	62
,, =పూర్ణము, పూర్ణి			,, =పెద్దవాడు	201	8
యైనది	208	172	పూర్వదిక్పాల=ఇంద్రుడు	9	4
పూర్ణకలశ=మధ్యమయము			పూర్వదేశ=అసురుడు	15	19
మున నుంచఁబడు జల			పూర్వరజ్జ=నాటకారంభ		
పూర్ణమైన కలశము	87	115	మున జరుపువాద్యము	147	278
,, =	163	122			

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
పూర్వాహ్నం=పగటిలోని		పుణు=మధ్యప్రాంతములోని	
తొలిజాము	22 128	ఒకదేశము	296 18
పూర్వద్యుః=ప్రాతఃకాలము	286 64	పుణుక=ఆటుకులు	164 136
,, =నిన్న	287 15	,, =ఆటుకులు, బిడ్డ	243 115
పూల=గడ్డి	128 127	పుణుచిత్ర=వంధెడ్డు	
పూలక=పిరుదులు	178 129	ధాన్యము నిల్వచేసి	
పూవన్=నూర్యుడు	17 20	కొనిన గృహము	86 82
పుక్త=ధనము	129 145	పుణుచ్చద=తేకుమ్రాచు	51 151
పుచ్చా=ప్రశ్న	34 74	పుణురోమన్=చేప	151 81
పుతనా=నేన	108 110	పుణుల=వికాలమైనది	207 159
,, =మూడు వాహినుల		పుణుకాలికా=నల్లజీలకఱ్ఱ	180 170
నేన	108 115	పుణునూప్య=పెసలు	126 80
పుతనాసాహ్=ఇంద్రుడు	9 4	పుణువాన=ఏనుగులొండ	
పుథక్=లేక-వేలు అను నర		ములో కర్ణికమీద	
ముల నిచ్చు ఆవ్యయము	287 8	భాగము	109 141
పుథక్క్రియా=వేలుచేయుట	34 79	పుథ్వికా=నల్లజీలకఱ్ఱ	130 170
పుథక్పర్ణి=చిత్రమాలము	56 271	,, =ఇంగువ ఆకు	134 263
పుథగ్జన=అవివేకి, నీచుడు	267 52	పుథ్వి=భూమి	35 5
పుథవ=పుణు అనుదేశము	38 80	,, =నల్లజీలకఱ్ఱ	139 169
పుథివీ=భూమి	35 5	పుథ్వికా=వీలకి	130 178
పుథివీపతి=యముడు	269 106	పుదాకు=పాము, పెద్దపులి	243 115
పుణు=కొలి	68 79	పుశ్ని=చిన్నది-వలుచునది,	
,, =నల్లజీలకఱ్ఱ	130 169	పల్చనిది	201 10
,, =ఇంగువ ఆకు	134 263	పుశ్నిపర్ణి=ఒకమలి	56 271
,, =వికాలమైనది	207 159	పుషత్=నీటిబిందువు	25 15
		పుషత=	25 15
		,, =ఎఱ్ఱమచ్చలజింక	66 26

పద్యము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.	పద్యము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.
పృష్ఠము=పెరుగు	91	195	పేట=పెట్టె	164	125
పృష్ఠము=బొత్తిగలకన్య	86	94	పేటి=	292	74
పృష్ఠము=బాణము	118	358	పేత్తు=పాత్తులు	70	127
పృష్ఠము=పిల్లి	70	142	పేయ=పానీయము	166	181
పృష్ఠము=చాయపు	13	100	పేరా=ధూమ	35	7
పృష్ఠము=పెరుగు	91	197	పేరాల=పసుపు, నలుపుకలిసి		
పృష్ఠము=	91	197	నది	197	89
పృష్ఠము=వీరపు	178	138	పేరు=నూర్పుడు	18	26
పృష్ఠము=నూరు	184	266	,, =నూర్పుడు	155	24
పృష్ఠము=పండ్రి	151	92	పేలవ=అప్పుశ్యుడు	79	170
పృష్ఠము=పేద్యము	178	131	,, =మిరియము	129	153
పృష్ఠము=పాదన=చేసినపని			,, =గంకరజాతి	298	15
పేరుక నిండించుట	192	16	,, =చిన్నది, కొంచెము	212	272
పృష్ఠము=పేరపుపై మోయి			పేళల=తెలివైనవాడు	205	108
బడినవాడు	69	111	,, =	212	274
పృష్ఠము=సేనలో వెనుక నిలిచిన బంటు	115	281	,, =అంగీకారము,		
పృష్ఠము=వీరపుపై మోయిబడిన			తెలివైనవాడు	255	38
వాడు	69	112	పేళి=మాంసపుముక్క	166	178
పృష్ఠము=పృష్ఠమునూహము	187	28	,, =కండరము	182	224
పేచిక=గుడ్డగూబ	27	43	పేళి=గుడ్డు	30	99
,, =గజచరము, ఏనుగు			పెదరాజ=ఒకజాతిసాము	149	84
తోక మొదలు	243	105	పెత్తిర=కాంగులో మరిగింప		
పేచికా=గుడ్డగూబ	27	41	బడినది	166	188
పేట=పెట్టె	292	74	పెయ్యు=చెవి	180	185
పేటక=	164	125	పెత్తిపృష్ఠము=మేనత్త		
,, =నూహము	186	5	కొడుకు	176	83
			పెట్టి=అన్నపుసారాయి	140	99

పదము.	పుష్పము. పం. కీ.	పదము.	పుష్పము. పం. కీ.
పోగణ్ణ=చికలాంగుడు	201	21 పోహిత=పెద్దపడవ	155 29
పోటకీ=గానుగు	160	48 పొంశ్చలేయ=పుంశ్చలి	
పోటగల=వైకంజజాతి		కొడుకు	176 86
పాము	149	32 పొంన్న=పుంసవనము	83 5
,, =రెలుగడి	267	54 ,, =పురుషునికి సంబం	
పోటనా=మోటుమాట	58	52 ధించినది, ఘనత	210 235
పోటరూప=గోకర్ణ మృగము	66	30 పొణ్ణ=సంకరజాతి	76 99
పోటా=పురుషుచిహ్నుములు		పాతవ=ఒక తులయెత్తు	191 128
గల స్త్రీ	173	6 పాత్రిక=తేనె	134 270
పోత=పదివందల ఏనుగుగున్న	109	131 పాత్ర=పుత్రునికొడుకు	176 90
పోత=కుమారుడు, బిడ్డ	176	79 పానర్భవ=పునర్భా	
,, =పెద్దపులికివచ్చు		పుత్రుడు	176 89
రోగము	184	269 పాపిక=రొట్టెలను తయారు	
,, =శిశువు	216	66 చేయువాడు	166 188
పోతకీ=ఆడుపిచ్చుక	27	37 పార=బలరాముడు	4 44
పోతవణిజ్=ఒడవర్తకుడు	155	36 పారస్థ్య=ప్రధానుడు	207 152
పోతవాహ=నావికుడు	155	36 పారుష=నిలువెత్తు	179 165
పోతాధాన=చిన్న బాణలి	151	90 ,, =వీర్యము	182 221
పోత్ర=నాగలికొడి, పంది		,, =మగటిమి, నిలువెత్తు,	
ముట్టె	225	పురుషప్రయత్నము	261 115
పోత్రివ్=పంది	65	12 పారుషేయ=నరవధ, మను	
,, =దున్న	65	18 ఘ్యలగుంపు, మానవ	
పోథ=పెద్దపడవ	155	29 యత్నము, పురుష	
పోలిక=పోలికొట్టె	164	142 వికృతి	275 19
పోలిన్=పడవనడుపుజాతి	155	32 పోరేన్ద్ర=చాతకపక్షి	28 64
పోషీ=మంచునుకల్గించు		పొగోగవ=వంటలపెద	105 42
సూర్యకీరణము	18	38 పొగోహిత=అధర్వవేదము	85 53

పదము.	పుష్కమ, పం. క్రి.	పదము.	పుష్కమ, పం. క్రి.
పాణ్డమాసీ=పూర్ణము	23	ప్రకాశము=యశస్వముగా	167 205
పార్వాపర్య=ముందు వెనుకల సంబంధము	92	ప్రకార=పదవి	198 45
పాలస్త్య=పదేరుడు	18	"=(సాధ్యశ్యవాచకము)	211 248
"=పులస్త్యవంశజుడు, యుదము	261	"=శేదము, సామ్యము	248 112
పాలామీ=శ్రీచీబి	9	ప్రకాశ=బలుగు	11 62
పాప=పుష్కమాసము	23	"=స్పష్టము	212 267
పాష్టిక=ధారాదత్తము	92	"=కిరణము, సుందరము, సమానము, స్పష్టము	261 107
పాప్తక=వైతదిభ్రము	44	ప్రకీర్తక=గుణము	111 180
పాప్యక=వికరత్నము	44	"=చామరము	171 318
పా=బడలుకట్టిన జుట్టు	181	ప్రకీర్త్య=విక చెట్టు	50 128
ప్యాట్=సంబోధనను తెల్పు అవ్యయము	287	ప్రకష్ప=రెండు శతమానములు	190 102
ప్ర=ఆరంభము, నిర్గమనము, అతిశయమును సూచించు అవ్యయము	284	ప్రకృతి=మాయ	96 522
ప్రకట=ప్రభాతభేరి	147	"=రాజ్యాంగములు	104 6
"=స్పష్టమైనది	212	"=స్వభావము	192 8
ప్రకమ్పన=వాయువు	18	"=పంచ భూతములు, స్వభావము, మూలకారణము, వికళందస్సు, కారణము, మరావయవము, జంతువు, మంత్రము	248 24
ప్రకర=మృదులమైనది	131	ప్రకాణక=చెట్టుమొదలు	46
"=సమూహము	186	ప్రకాణి=అల్లము	62 426
ప్రకరణ=వికరూపకము	144		
ప్రకాణ (శ్రేష్ఠతావాచకము)	293		
ప్రకాణక=చెట్టుమొదలు	46		

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
ప్రశోష్ట=ముంజేయి	179 144	ప్రగహ=ఒకవృక్షము	49 96
,, =మేడముందుభాగము	243 103	,, =బండి	140 114
ప్రక్రిమ=ప్రారంభము	193 29	,, =త్రాసునకుఁ గట్టఁ	
ప్రక్రియ=కొనుట	128 138	బడినత్రాడు, కళైము,	
ప్రక్రియా=పదతి, ఉన్నతాధి		మచ్చిక, ప్రకాశము,	
కారము, ఉత్పత్తి	248 27	పూజ, బండి, ఒక	
ప్రక్వణ=వీణానాదము	32 23	వృక్షము	243 97
ప్రక్వాణ=,,	32 23	ప్రగ్రహ=త్రాసుత్రాడు,	
ప్రక్షర=గుఱ్ఱపుకవచము	113 229	కళైము	243 97
ప్రక్షరాక్షి=నుచ్చావు	68 88	ప్రగ్రీవ=వండ, మెడ,	
ప్రక్ష్యేలన=బాణము	119 360	భవనము	261 111
ప్రఖర=గుఱ్ఱపుకవచము	113 229	ప్రఘణ=మేడముందరి	
ప్రఖ్య= (సదృశవాచకము)	211 243	భాగము	162 90
ప్రగజికా=రాజుగారి యుం		,, =ఇనుము, మద్దరము	243 104
పుడుకత్తె	106 66	ప్రఘాణ=పెద్దకొమ్మ	46 29
ప్రగజితా=,,	300 9	,, =మేడముందరి	
ప్రగణ=జబ్బ (దండ)	179 144	భాగము	162 90
ప్రగతజానుక=వొడ్డికాళ్ల		ప్రఘాత=యుద్ధము	121 409
వాడు	201 20	ప్రఘార=ధారగాపోయుట	194 67
ప్రగల్భ=ధీరుడు	202 33	ప్రచక్ర=ముట్టడి	120 402
ప్రగాఢ=నిరమైనవాడు,		ప్రచక్షన్=బృహస్పతి	19 67
గహనమైనది	255 39	ప్రచల=చలించుట	207 156
ప్రగుణ=తిన్ననిది	211 247	ప్రచలక=నెమిరిపురి	29 77
ప్రగే=ప్రాతఃకాలమున తెల్పు		ప్రచార=కత్తి	117 315
అర్థము	287 19	ప్రచుర=ఎక్కువ	208 168
		ప్రచూడక=ఉలవలు	127 95

పదము.	ప్రృథక్, పం. ౧.	పదము.	ప్రృథక్, పం. ౧.
ప్రచేతన=చరుణుండు	12	ప్రజానతి=నాచరునికానతి	176 71
,, =చరుణుండు, అగ్ని	243	ప్రజ్ఞా=చరుణుండు, అగ్ని	174 42
ప్రచ్ఛద=దుప్పటి	172	,, =చేరివిడిచివేయుట	221 46
ప్రచ్ఛదపట=కప్పట కప		ప్రజ్ఞాన=చిహ్నుడు, ముది	151 48
యోగించుబట్ట	169	ప్రజ్ఞా=విద్యుత్కాళవాండు	201 20
ప్రచ్ఛన్నద్వార=రహస్య		ప్రజ్ఞులిత=ప్రకాశించునది,	
ద్వారము	162	మండునది	276 28
ప్రచ్ఛర్దికా=చమనము	183	ప్రణయ=తాకట్టు	128 189
,, =	289	,, =పరిణయము, యాచన,	
ప్రజనన=సృష్టి	178	స్నేహము	242 88
ప్రజనిష్ఠ=సృజించువాండు	204	ప్రణవ=ఓంకారము	102 466
ప్రజల్పన=రదరుట	34	ప్రణమ=పోయినది	122 487
ప్రజా=సంతానము	176	ప్రణాద=గుసగుసలు	31 18
,, =జనులు, సూర్యుండు	221	ప్రణామ=నమస్కారము	194 48
ప్రజాగమ=యజ్ఞము	90	ప్రణామ్య=అనాసక్తండు,	
ప్రజాగర=కత్తి	117	అసమర్థుండు	255 30
ప్రజాతా=బాలెంతరాలు	174	ప్రణాత=నీటికాల్వ	155 40
ప్రజానుక=శరీరము	177	ప్రణీక=యాచన, చారుండు	243 110
ప్రజాపతి=బ్రహ్మ	3	ప్రణీపాత=నమస్కారము	194 48
,, =విశ్వకర్త, సూర్యుండు,		ప్రణీపాత=ప్రాప్తమైనది	210 217
దక్షుండు మున్నగు		,, =జాగరూకుండు, వ్యా	
వారు, అగ్ని, ఆల్లుండు		సము, ప్రాప్తము	275 17
రాజు, పరమార్థ,		ప్రణీత=కూర్చుబడినది	166 187
బ్రహ్మ	267	ప్రణీతి=సాదరప్రార్థన	195 75
ప్రజాపతిహస్తక=మూరెండు	39	ప్రణేయ=విధేయుండు	203 68

పదమ్.	పుష్పమ్, పం కి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పం కి.
ప్రతతి=పంక్తి, అక్ష	248	30	ప్రతిగ్రహ=పీఠదాసు 171 319
ప్రతల=అఱచేయి	179	153	ప్రతిఘ=కోపము, విఘ్నము 243 108
ప్రతానినీ=ప్రాచునున్నతీగ	45	13	ప్రతిఘాతన=వధ 121 427
ప్రతాప=శౌర్యము, వేడి	243	108	ప్రతిచ్ఛంద=ప్రతిరూపము 137 41
ప్రతాపన=వేడి, వేడికలది	196	16	ప్రతిచ్ఛాయ= ,, 137 40
ప్రతాపన=ఒకచాతిజింక	66	28	ప్రతిజాగర=ఎదురుచూచుట 194 58
ప్రతారణ=మోసము	194	70	ప్రతిజ్ఞ=శపథము 195 73
ప్రతారికా=బొడ్డు	178	132	ప్రతిజ్ఞాత=అంగీకరింపఁబడినది 209 212
ప్రతి=మరలుట, ప్రతినిధి, సమానము, స్వల్పము, సమక్షము, భాగము, పద్ధతి, వెన్నాడుట, నూచన - అను నరములఁ			ప్రతితర్జన=బెదరింపుమాట 33 67
దెల్పు అవ్యయము	286	49	ప్రతితాతీ=తాళపుఁజెవి 162 98
ప్రతికర్త=అలంకారము	169	264	ప్రతిదాన=కుండమార్పు, న్యాసమును తిరిగి యిచ్చుట 273 13
ప్రతికూల=విరుద్ధము	211	253	ప్రతిధ్వాన=ప్రతిధ్వని 32 24
ప్రతికృతి=ప్రతిరూపము	137	40	ప్రతిధ్వానదస్త్ర=ప్రతిధ్వనుల పరింపర 32 28
ప్రతికృప్త=నింద్యము	207	150	ప్రతిసప్త=మునినుమముఁడు 176 90
ప్రతిక్షిప్త=పిలిచి, పంపఁబడినవాఁడు, త్రోయఁబడినది 275		15	ప్రతినిధి=ప్రతిరూపము 137 41
ప్రతిఖ్యాతి=వాగ్దానము	194	58	ప్రతిపక్ష=విరోధి 107 83
ప్రతిగ్రహ=పనిచేయువాఁడు, సైన్యపు వెనుకభాగము, పీఠదాసు, ఈయఁబడినవస్తువు, గ్రహించుట	267	67	ప్రతిపత్తి=గౌరవము, తిరిగి పొందుట, సద్యఃస్ఫూర్తి, జ్ఞానము 271 13
			ప్రతిపద్=పాద్యమి 22 138
			ప్రతిపద్=జ్ఞానము, పాద్యమి 248 31
			ప్రతిపాదన=దానము 92 236

పదమ్.	పుస్తకం. పం. క్రి.	పదమ్.	పుస్తకం. పం. క్రి.
ప్రతిబంధ=విఘ్నము	193	26	ప్రతిలోమ=కండ్రి చేయు
ప్రతిబిమ్మ=ప్రతిరూపము	137	42	నింద్యకర్త ననుసరిం
ప్రతిభ=విరూపకవండు	141	138	చినవాడు 81 235
ప్రతిభయ=భయంకర మైనది	142	156	,, =ఎక్కువజాతిస్త్రీకి,
,, =భయము, భయంకర			తక్కువజాతిపురు
మైనది	278	34	ఘనీని కల్గినవాడు 81 237
ప్రతిభా=సద్యస్ఫూర్తి	97	352	ప్రతిలోమ=క్రమము లేనిది 211 254
ప్రతిభాతవాచ=స్పష్టముగ			ప్రతిలోమజ=ప్రతిలో
మాటలాడువాడు	204	94	ముందు 79 177
ప్రతిభాయుక్త=చైతన్యశాలి	202	33	,, =ఒక సంకరజాతి 81 217
ప్రతిభాస=ప్రతిభ	97	352	ప్రతివసథ=గ్రామము 159 3
ప్రతిభూ=పూర్వ (జామీను)	123	19	ప్రతివాక్య=సమాధానము 34 74
ప్రతిమ=సాటి	211	242	ప్రతివిషా=ఒక ఓషధి 130 179
ప్రతిమా=ప్రతిబింబము	137	40	ప్రతికాసన=పిలిచి, పనిమీద
ప్రతిముక్త=కట్టివిడువబడిన			పంపుట 194 69
వాడు	115	284	ప్రతికిష్ట=పిలిచి పంపబడిన
ప్రతియత్న=అలంకారము,			వాడు, ప్రోయబడినది 275 15
గ్రహించుట, కోరిక	267	61	ప్రతికాశయ=జలబు 183 242
ప్రతియాతనా=ప్రతిబిం			ప్రతిక్రయ=సానము, సభ,
బము	137	40	ధర్మ సత్తము, సంకో
ప్రతిరవి=బల్లి	150	56	చము 267 62
ప్రతిరూపక=ప్రతిబింబము	137	41	ప్రతిక్రమ=అంగీకారము 194 58
ప్రతిరోధక=దొంగ	140	111	,, = ,, 195 73
ప్రతిరోధిన్= ,,	140	111	ప్రతిశ్చుత్=ప్రతిధ్వని 32 24
ప్రతిలమ్మ=పొందుట	193	39	ప్రతిష్కృత=జూదము, ముందు
			నడచుట, సహాయము 278 27

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
ప్రతిష్ఠా=విఘ్నము	193	26	ప్రతీచీన=పాశ్చాత్యుడు,		
ప్రతిష్ఠా=నిలుచుట, గొప్ప			తర్వాతివాడు	208	182
తనము	248	30	ప్రతీచ్ఛా=పడుచున్న అన్నా		
ప్రతిసత్పర=సంహారము	24	189	దులను గ్రహించుట	167	200
ప్రతిసర=కంకణబంధము	87	118	ప్రతీత=పూజింపఁబడినది,		
,, =నేన వెనుకభాగము,			ప్రసిద్ధము, నమఁదగి		
రత్నబంధము, వ్రణ			నది, తెలివైనవాడు	255	31
ఘడి, సేవకుడు	278	28	ప్రతీప=ప్యతిరేకము, అసమ్మ		
ప్రతిసర్గ=సంహారము	24	189	తము	211	253
ప్రతిసారణ=వేలితో చూర్ణ			ప్రతీపదర్శిని=స్త్రీ	173	9
మునురుద్దుట	184	280	ప్రతీవాప=తోడు వేయుట		
ప్రతిసారా=తెర	168	248	(పేరఁజెట్టుట)	135	288
ప్రతిహత=వింతయైనది, నిహా			ప్రతీహార=ద్వారము, ద్వార		
ధింపఁబడినది	275	16	పాలకుడు	267	53
ప్రతిహారీ=రాజువద్దనుండు			ప్రత్యోద=కొరడా	125	58
సేవకురాలు	107	75	ప్రత్యోలీ=పీఠి	160	31
ప్రతిహాస=ఒకచెట్టు	61	383	ప్రత్న=ప్రాచీనము	208	174
ప్రతీక=అవయవము	177	109	ప్రత్యక్చేణీ=ఒకలత	54	225
,, =ముఖము, విరుద్ధము,			,, =విష్ణుక్రాంతము	56	266
సమానము	261	108	ప్రత్యక్షర్ణి=ఒకలత	54	229
ప్రతీకార=పగతీర్చుకొనుట	121	418	ప్రత్యక్ష=చూడఁదగినది	212	265
ప్రతీక్ష్య=నిరీక్షింపఁదగిన			ప్రత్యగ్గాణపతి=వరుణుడు	12	91
వాడు, గౌరవింపఁ			ప్రత్యగ్దృష్టి=అంతర్దృష్టి		
దగినవాడు	255	34	(లోచనాపు)	97	349
ప్రతీచ=నెవ్వరిధాన్యము	127	114	ప్రత్యగ్=నూతనము	208	171
ప్రతీచీ=పడమర	17	10			

పదము.	పుష్కర, పంక్తి, పదము.	పుష్కర, పంక్తి.
ప్రత్యగ్రథ=అహిచ్ఛత్ర దేశము 37	52	ప్రత్యాసార=వింక్తియవిన నాము, ఒకయోగాంగము 102 461
ప్రత్యచ్ఛ=పదమటిదిక్కు, తర్వాత్రికాలము, పద మటిదిక్కున నున్నది 208	181	,, =విశాదివాద్యములను, వారిని నాయించు వారిని సరిగా ఆను
ప్రత్యనీక=శత్రువు 107	81	హృదయ 147 279
ప్రత్యయ=కీర్తి, రంధ్రము, నమ్మకము, పరతంత్రుఁడు, కారణము, జ్ఞానము, శప థము, శబ్దము 243	101	,, =గ్రహించుట 193 35 ప్రత్యుత్కృష్టము=ప్రయ త్నము 193 30
ప్రత్యయిక=నమ్మఁదగిన వాఁడు 300	22	ప్రత్యుత్పన్నమతి=నమయ న్పూర్తికలవాఁడు 203 62
ప్రత్యయిత = ,, 123	17	ప్రత్యుష్ణ=ప్రాతఃకాలము 22 135
ప్రత్యర్థిన్=విరోధి 107	88	ప్రత్యూష= ,, 22 136
ప్రత్యవసాన=తినుట, తిండి 167	204	ప్రత్యూషదమ్పర=
ప్రత్యవసిత=తినఁబడినది 209	214	సూర్యుఁడు 18 30
ప్రత్యవస్కంద=తీర్పు 124	32	ప్రత్యూహ=విఘ్నము 192 8
ప్రత్యాకార=ఒక 118	336	ప్రథన=యుద్ధము 121 407
ప్రత్యాఖ్యాన=తిరస్కృతి 193	46	,, =పెనలు 126 71
ప్రత్యాదేశ= ,, 193	46	,, =కీర్తి 194 67
ప్రత్యాదేశ=పదమపాదమును ముందునవంచి, వడిపాద మును వంచుట 119	375	ప్రథమ=మొదటివాఁడు 187 41
ప్రత్యాసార=సేనారత్న కుఁడు 108	117	,, =పూర్వుఁడు 207 152
		,, =మొదటనుండుటం
		జెల్పు నవ్యయము 212 279
		,, =శ్రేష్ఠుఁడు, మొదటి వాఁడు 255 34

పదము.	పుష్పము. పం. కీ.	పదము.	పుష్పము. పం. కీ.
ప్రభా=కీర్తి	194 67	ప్రపంచ=విస్తారము, విపర్య	
ప్రధి=పురోహితమును		యము (తకరారు)	243 112
ప్రయోగచేయుట	90 176	ప్రపతిత=పడినది	210 229
ప్రధిమన్=పెడల్పు	290 28	ప్రపద=పాదాగ్రము	177 118
ప్రదర=పెద్దనూయి	154 18	ప్రపదవ్యాపిన్=పాదాగ్ర	
,, =ఒక రోగము, బద్ధ		ములవలనను జీరాడు	
లగుట, బాణము	243 118	దుస్తు	168 241
ప్రదర్శన=చూపుట	300 10	ప్రపా=చలి కేంద్ర	160 46
ప్రదీప్త=ప్రకాశించునది,		ప్రపాతక=వేదములోని	
నుండునది	276 28	భాగము	85 64
ప్రదేశేన=చూపుట	107 91	ప్రపాత=చరియ	41 12
ప్రదేశిన్=చూపుడువేలు	179 145	,, =ఒడ్డు	156 68
ప్రదేవ్య=కోకాధిపతి	105 46	,, =పడుట, ఒడ్డు, రాత్రి	
ప్రదోష=రాత్రిలోని తొలి		ముట్టడి	244 106
భాము	22 180	ప్రపాతిన్=పర్వతము	41 3
,, =తప్ప, రాత్రి తొలి		ప్రపితామహ=తండ్రి తాత	175 58
భాగము	243 110	ప్రపున్నాట=ఒక చెట్టు	58 315
ప్రద్యుమ్న=మన్నుడు	5 58	ప్రపాత్రక=మునిమనుమడు	176 90
ప్రద్యోతన=నూర్చుడు,		ప్రపుల్ల=వికసించినది	45 17
ప్రకాశించుట	278 34	ప్రబర్హ=ప్రధానము	206 124
ప్రద్రవ=పాటిపోవుట	121 421	ప్రబల=బలవంతుడు	116 302
ప్రధాన=ముఖ్యుడు	206 124	,, =బలవంతుడు,	
ప్రధానధాతు=వీర్యము	182 222	మత్తుడు	201 11
ప్రధి=చక్రపుకమ్మి	115 269	ప్రబోధన=మైఖాత	170 293
,, =	290 26		

పదము,	పుష్కమ, పంక్తి,	పదము,	పుష్కమ, పంక్తి,
ప్రభ=సదృశవాచకముగ		ప్రభష్టక=కేశములందు	
సవ్యయము	211	ప్రేలాడు పూలమాల	171 310
ప్రభజ్ఞాన=గాలి	13	ప్రమథ=కిచ్చని పరివారము	7 101
ప్రభవ=నీరుపుట్టుచోటు, పరా		,, =వధ	121 422
క్రమము, జన కారణము,		ప్రమథన=,,	121 426
మొదటదొఱకినచోటు	248	99 ప్రమథాకిపతి=కిచ్చుడు	6 81
ప్రభవస్తీ=ప్రభుత్వము	192	4 ప్రమదా=స్త్రీ	173 9
ప్రభవిష్ణుతా=,,	192	4 ప్రమదారన=ఉద్యానవనము	45 6
ప్రభా=కాంతి	18	43 ప్రమనన్=ఆనందము కల	
,, =సంజ్ఞ	19	46 వాడు	208 66
,, =కాంతి, అందము	221	45 ప్రమా=యథార్థజ్ఞానము	194 65
ప్రభాకర=సూర్యుడు	18	27 ప్రమాణ=ఉపదేశము, మాన్య,	
ప్రభాత=ప్రాతఃకాలము	22	137 గౌరవము, కాస్తము, కార	
ప్రభావ=మహత్త్వము	192	4 ణము, వక్త	251 46
,, =ప్రతాపము, విశాల		ప్రమాతామహ=తల్లితాత	175 59
హృదయత	248	111 ప్రమాథ=ధనుర్వధ్యభాగ	
ప్రభావతీ=ప్రమథగణము,		మునుగ్రహించుట	119 377
వీణ	145	236 ప్రమాథిత=చిలికిన పెరుగు	134 286
ప్రభాస=కంచు	48	56 ప్రమథ=ఆశ్రద్ధ	97 355
ప్రభిన్న=మడించిన ఏనుగు	109	135 ప్రమాదణ=వధ	121 426
ప్రభు=స్వామి, అధిపతి	205	114 ప్రమితి=యథార్థజ్ఞానము	194 65
,, =సమరుడు, యజ		ప్రమిత=మృతుడు	122 439
మానుడు	228	19 ప్రమిలా=సోమరితనము	99 393
ప్రభుతా=మహత్త్వము	192	4 ప్రముఖ=ప్రధానుడు	206 124
ప్రభుత=ఎక్కడ	208	168 ,, =ప్రథముడు	207 152

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
ప్రమృత=వ్యవసాయము	123	5	ప్రయోగ=స్త్రీసంగమము, వడ్డి
ప్రమేహ=ఒక కుఖివ్యాధి	183	255	వ్యాపారము, యజ్ఞ
ప్రమేహనుద్=ఒక ఓషధి	53	212	కర్మ
ప్రమోద=ఆనందము	98	875	ప్రయోజన=ఫలము
ప్రయత=పవిత్రుడు	206	180	,, =విషయము, కారణము
,, =పవిత్రము, సంస్కరింపఁబడినది	255	35	ప్రయాథ=యవధాన్యము
ప్రయత్న=సంతుష్టుడు	209	198	ప్రరోచనా=ప్రస్తావన
ప్రయత్నవత్=ప్రయత్నిము			ప్రరోహ=మొలక
కలవాఁడు	210	227	ప్రరోహక=గుఱము ఉలవల
ప్రయమ=వ్రతము	84	27	సంచి
ప్రయస్త=బాగుగా తయారు చేయఁబడిన ఆహారాది			ప్రలమ్బాణ=వేలాడు అండ
కము	166	187	కోశముకలవాఁడు
ప్రయాణ=ఏనుగుకంటి అగ్రభాగము, మరణము, పయనము	251	42	ప్రలమ్బారి=బలరాముఁడు
ప్రయామ=కొనుగోలుదారుల పోటీ	128	132	ప్రలయ=సంహారము
ప్రయత=పదిలక్షలు	188	55	,, =మూర్ఛ
,, =పదిలక్షలు, (నియతము)	188	59	,, =మరణము, మూర్ఛ, సంహారము
ప్రయోక్త=అప్పిచ్చువాఁడు	123	16	ప్రలాప=ప్రేలుట
ప్రయోగ=ప్రయత్నిము	193	80	ప్రలోభిన్=ఒక చెట్టు
			ప్రలోభ్య=అందమైనజాతు
			ప్రవక=కట్టి, త్రాఁడు, కత్తు
			లపై నృత్యము చేయు
			వాఁడు
			ప్రవణ=అడుబాట, సమ
			రుఁడు, విధేయుఁడు,
			దిగుపల్లము

పదమ్.	పుష్కమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్కమ్. పం. కీ.
ప్రవయస్=ప్రాతది	201	6	ప్రవాహిక=రాక్షసుడు 12 81
ప్రవర=పరువారుదినములలో			ప్రవాహికా=కతిసారము 183 257
ప్రండువరి	125	6	ప్రవిచారిణి=యౌధము 121 457
,, =నల్లపెసలు	126	74	ప్రవిసర=ప్రాకృతము 22 185
,, =సముద్రపుఉష్ణ	182	238	ప్రవినారణ=చర్చ 121 429
,, =ప్రధానుడు	206	124	ప్రవీణ=నిపుణుడు 202 87
,, =	298	105	ప్రవీరా=గ్రామమున ఆంద
ప్రవర్ధ్య=వృద్ధిమంతు	11	58	మైనచోటు 159 21
ప్రవర్జికా=గూఢప్రశ్న	34	78	ప్రప్యత్తి=మదజలము 110 164
ప్రవహ=సప్తవాయువులలో			,, =ఉలపలు 127 95
నొకటి, గాలి, నిష్క్రమి			,, =జీవిక, వార 248 81
మించునది	242	86	ప్రవృద్ధ=వ్యాపించినది,
ప్రవహణ=పెట్టెబండి	114	258	వృద్ధిపొందినది 255 36
,, =వెద్దపడవ	155	29	ప్రవేశ=ప్రధానుడు 206 125
ప్రవాపణ=ప్రతిఫలము-			ప్రవేశి=జంబుభానా, జడ 248 32
నాశించిచేయు దానము	93	239	ప్రవేల=పచ్చిపెసలు 126 72
ప్రవాల=పగడము	44	78	ప్రవేశ=మోచ్చుట 193 27
,, =చిగురు	46	80	ప్రవేష్ట=పినుగుదంత
,, =చక్రవర్తిహార	56	308	మాలము 110 144
,, =పిణికాయ, పగడము,			,, =బాహువు 179 148
చిగురు	261	109	ప్రవ్యాళ=వజ్రుడు 19 63
ప్రవాసన=వధ	121	426	ప్రవ్రజిత=సన్నాహిని 96 320
ప్రవాహ=సెలయేరు	156	59	ప్రశంసా=స్తుతి 33 70
,, =ఎడతెగవండుట	195	77	ప్రశసన=వధ 121 418
,, =శ్రేష్ఠమైన గుఱ్ఱము			ప్రశస్తమృదు=సారవంతమైన
ప్రవాహి=గూడులేనిబండి	114	250	భూమి 125 48

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
ప్రశాన్తాచ్చిన=బాగు	11 64	ప్రసవ్య=అధీనమైనది	203 56
ప్రశాన్తిక=తపస్సుచేయు		,, =ఎడమవైపుది, అధీన	
కోరిక	98 864	మైనది	255 36
ప్రశ్న=పుచ్చ (అడుగుట)	34 73	ప్రసహనీ=పందిరివంగ	53 208
,, =	290 27	ప్రసహ=వంగ	53 207
ప్రశ్నవాదినీ=ఎఱుకత	173 21	ప్రసవ్య=బలాత్కార	
ప్రశయ=ప్రార్థన	195 75	ముగా	288 35
ప్రశిత=వినీతుడు	203 63	ప్రసాద=ఆనుగ్రహము,	
ప్రపం=అగ్రగామి	116 290	స్వచ్ఛత	243 109
ప్రప్తవాహ్=కాడిని ప్రక్కకు		ప్రసాదన=పెద్దలను సేవిం	
లాగు ఎదు	69 111	చుట	86 76
ప్రసన్నా=మద్యము	139 90	,, =మందిరము	161 58
ప్రసభ=వేగము	13 109	,, =అన్నము	165 150
,, =బలాత్కారము	121 417	ప్రసాధన=దువ్వెన	167 223
ప్రసభా=సిగ్గులేనిభార్య	86 92	,, =అధ్యంగము	168 224
ప్రసరణీ=ముట్టడి	120 402	,, =అలంకృతి	169 264
ప్రసర్పక=యాగముఁ జూడఁ		ప్రసిత=అసూయకలవాఁడు	203 60
బోయినవాఁడు	89 161	ప్రసీతి=బంధనము	194 55
ప్రసవ=పేమంతరువు	24 173	ప్రసిద్ధ=పేరుపడినది, పూజింపఁ	
,, =ఫలము	46 40	బడినది	255 37
,, =పుష్పము, బిడ్డ	176 80	ప్రసూ=తల్లి, ఆడుగుఱ్ఱము	221 47
,, =పుట్టుక, అనుజ్ఞ, కమా		ప్రసూతా=బాలెంతరాలు	174 34
రుఁడు, ఫలము, పూవు,		ప్రసూతాత=తలిదండ్రులు	176 94
పారంపర్యము, విక్ర		ప్రసూతి=సంతానము	176 81
ము, బిడ్డనుకనుట	243 95	,, = కమారుఁడు, పుట్టుక	248 32

పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.
ప్రమాతికా=బాలెంతరాలు	174	34 ప్రస్థ=సమప్రదేశము, ఒక	
ప్రమాతిజ=సోపానములు	12	77 మానము	233 92
ప్రమాన=పుష్పము	46	36 ప్రస్థాన=యాత్ర	192 19
,, =ఫలము, పుష్పము	251	43 ప్రస్థోటన=చేట	164 129
,, =సారథి, పూవు	261	110 ,, =తూర్పారంబటు	164 131
ప్రస్ఫుత=పుడిసిలి	179	154 ప్రస్తరణ=మఱచుట	97 354
,, =రెండుపిడికిళ్ళు	190	104 ప్రస్తవణ=మాల్యవంతము	
ప్రస్ఫుతా=కాలిపిక్క	177	116 పర్వతము	41 8
ప్రస్ఫుత్వన్=దానము,		,, =దోట	41 18
వాద్యము	279	58 ప్రస్తావ=అన్నపుగంజి	165 156
ప్రస్ఫుత్వరీ=పూజ్యత	279	58 ,, =యాత్రము	183 239
ప్రస్తేవక=వీణకాయ	145	239 ప్రమాత=సాగులోనున్న	
,, =గోనెసంచి	164	127 భూమి	124 35
ప్రస్కన్న=పడినది	122	438 ,, ఆభ్యసించబడినది	205 97
ప్రస్తర=రాయి	41	16 ,, =నేర్పబడినది, దంచ	
,, =దర్భలుపఱచుట	90	181 బడినది	255 35
,, =పత్రశయ్య	172	380 ప్రహర=జాము	22 133
,, =రాయి, రత్నము,		ప్రహరణ=ఆయుధము,	
దర్భ	243	102 యుద్ధము	273 16
ప్రస్తార=గడ్డితో కూడినఆడవి	45	3 ప్రహసన=ఒకయాపకము	144 199
ప్రస్తావ=ఉపోద్ఘాతము	34	82 ప్రహసనీ=ఒకమల్లె	60 374
ప్రస్తుతా=ఈనుటకు సిద్ధముగ		ప్రహస్త=రావణునిమంత్రి	12 88
నున్న ఆవు	69	98 ,, =అఱచేయి	177 153
ప్రస్థ=రెండుమానికలు	190	106 ప్రహర=కొట్టుట	193 37
ప్రస్థ=నాలుదోసిళ్ళు	191	125 ప్రహాసిన్=హాస్యగాడు	141 138

పదము,	పుష్పము, పం. కి.	పదము,	పుష్పము, పం. కి.
ప్రహి=నూయి	153	13 ప్రాచీన=తూర్పుది, పూర్వము	208 182
,, =,,	289	19 ప్రాచీనతిలక=చంద్రుడు	19 53
ప్రహిత=ద్రవవ్యంజనము	165	171 ప్రాచీనబర్హిన్=ఇంద్రుడు	
,, =పంపబడినది, త్రోసి		అన్ని	269 107
వేయబడినది	209	193 ప్రాచీవా=ఒక ఓపధి	55 261
ప్రహృష్ట=సంతోషుడు, ఆశ్చర్యపడినవాడు, చకితుడు		ప్రాచీనావీత=ఆపనవ్యముగా	
ప్రతినాతుడు	276	వేసిన జంబెము	84 41
ప్రహేలికా=గూఢప్రశ్న	34	26 ప్రాచీర=కమడడి	160 27
ప్రాంశు=పొడవైనవాడు	207	78 ప్రాచేతస=వాల్మీకి	95 306
ప్రాకార=ప్రహరిగోడ	160	ప్రాచ్య=విద్యార్థి	85 49
ప్రాకారమూలిక=కోటగోడ	160	ప్రాచ్య=ఒక దేశము	36 43
ప్రాక్తన=ప్రాచీనము	208	26 ప్రాజన=కొరడా	125 58
ప్రాక్వాదరజ్జు=గుఱపుముందు		174 ప్రాజాపత్య=ఒక సంస్కారము	83 4
కాలిబంధము	113	,, =పెండి చేసికొనిన	
ప్రాగ్జాలిక=కామరూపదేశము	37	226 ప్రాహ్మణుడు	88 16
ప్రాగ్జ్యోతిష=,,	37	58 ,, =పండ్లెండు దినముల	
ప్రాగ్భార=ఆధికము	192	5 వతము	94 272
ప్రాగ్ర=శ్రేష్ఠము	206	,, =ఒక లోకము	100 414
ప్రాగ్రహర=,,	206	126 ప్రాజిత్య=సారథి	115 275
ప్రాగ్రథ=పెరుగుమీది తెల్లపై	135	126 ప్రాజ=విద్వాంసుడు	102 468
ప్రాగ్స్వంశ=ఆవరణతోడి		287 ప్రాజ్ఞ=తెలివైన స్త్రీ	174 42
బాట	39	ప్రాజ్ఞ=అనుభవముగల స్త్రీ	174 42
ప్రాన్=పూర్వము, తూర్పు	208	101 ప్రాజ్యమ్=ఎక్కువ	208 168
ప్రాచికా=ఆడు దేగ	27	181 ప్రాడ్మివాక=తీర్పరి (న్యాయాధిపతి)	124 28
ప్రాచీ=తూర్పు	17	10 ప్రాణ=వాయువు	13 9

పదము.	పుష్క. పం.	పదము.	పుష్క. పం.
ప్రాణ=పరిసుళ్ళముగలఒకబంక	42	ప్రాతిహారిక=పూలమాలలు	29
,, =జ్ఞానేంద్రియము	99	కెల్లువాడు	405 183 65
,, =జీవము	99	ప్రాతిహారిక=మాయాది	405 203 43
,, =జంగమము	206	ప్రాథమికత్వము=నేపాథ్యమున	122
,, =ఓంకారము, ఆత్మ,		మారంభించినవిద్యార్థి	85 43
జీవము, పరమాత్మ,		ప్రాదుః=ప్రత్యక్షమును	
మనోవికారము, హృ		తెల్పు ఆవ్యయము	288 36
దయమునందుండు		ప్రాజేత=జేసెడు	179 160
వాయువు, బలము,		ప్రాజేతన=దానము	92 237
చైతన్యము	217	ప్రాధ్య=మారమాక్రమము, విశే	75
ప్రాణద=బ్రహ్మ	3	యూడు	17 238 93
,, =రక్తము	181	ప్రాధ్యమ=నిశ్చయమును	211
ప్రాణదా=మృతసంజీవని		తెల్పు ఆవ్యయము	283 31
(ఓషధి)	130	ప్రాస్త=బట్టించు	185 169 263
ప్రాణనాథ=యముడు,		ప్రాస్తర=దగ్గరిచాట	31 89 100
ప్రియుడు	278	,, =రెండుగ్రామముల	
ప్రాణయము=ఒక యోగాం		మధ్యస్థలము	159 23
గము	102	ప్రాసజిక=వర్తకుడు	457 129 144
ప్రాణాయము=,,	102	ప్రాసజికా=సామాన్యకాలగు	457
ప్రాణిక=నిశ్శబ్దముగా మాట		కన్య	87 99
లాడుట	90	ప్రాప్త=పొందఁబడినది	184 209 197
ప్రాణిమూత=యద్ధము, జంతు		,, =ఉచితము	209 206
యద్ధము	273	,, =చేరినది	210 217
ప్రాణిన్=జంతువు	173	,, =పొందఁబడినది, వ్యాయ	
ప్రాణిఫల=అత్తిచెట్టు	47	మైనది	228 20
ప్రాణిస్పృశ=జంతువులఅతిపు	31	ప్రాప్తరూప=పండితుడు,	6
ప్రాతః=ఉదయము	287	రూపవంతుడు	19 276 30

పదము.	వృత్తము. పం. క్తి.	పదము.	వృత్తము. పం. క్తి.
ప్రాస్తరు=ఋతుమతి	173	16	ప్రావృషాయణీ=ఒక ఓషధి 55 257
ప్రాప్తార్=ధనవంతుఁడు	294	106	,, =కోభాగ్ని మొక్క 272 25
ప్రాప్తి=హిందుట	193	26	ప్రావృషేణ్య=కదంబము 50 119
,, =హిందుట, ఉదయము	222	48	ప్రావేశనిక=పదిహా స్తములు (రెండువందల నలువది అంగుళములు) 40 118
ప్రాభృత=బహుమానము	107	91	ప్రాశ్నిక=సాక్ష్యము 123 18
ప్రాయ=వయస్సు	177	106	ప్రాస=ఒక ఆయుధము 117 330
,, =వయస్సు, సామ్యము, ఉపవాసము, మరణము, బాహుళ్యము	217	72	ప్రాసజ్ఞ=కాడి (పూజ) 115 266
ప్రాయః=తఱచుగా (ఆవృత్యము)	288	32	ప్రాసజ్ఞ్య=కాడికి పూచఁబడినది 69 115
ప్రాయణ=మరణము, పోవుట	252	47	ప్రాసాద=ధవనము 161 58
ప్రాయణీయ=యజ్ఞ పుష్కారాంగము	90	175	ప్రాస్థిత=ఒక హంస 26 12
ప్రాథిత=కోరఁబడినవాఁడు	210	223	ప్రాచూణ=ఆతిథి 88 135
,, =ముద్దాయి, ఉంచఁబడినది, కోరఁబడినది	255	32	ప్రాహ్లా=దినములోని తొలి భాగము 22 128
ప్రాలమ్బ=వ్రేలాడు పూలమాల	171	809	ప్రియ=ఒక వృక్షము 47 62
ప్రాలమ్బికా=బంగారు గొలుసు	170	274	,, =మిత్రుఁడు 107 85
ప్రాలేయ=మంచు	25	18	,, =భర్త 176 74
ప్రావార=ఉత్తరీయము	168	245	,, =మనోహరుఁడు 206 139
ప్రావృత=ముసుగు	168	240	,, =సుందర మైనది 212 270
ప్రావృష్=వర్ష కాలము	124	177	ప్రియంబద=మంచుగా మూటలాడువాఁడు 204 87
			ప్రియక=పచ్చమది 48 77
			,, =ఒక వృక్షము 48 85
			,, =ప్రియంగువృక్షము 50 181
			,, =ఒక జాతిజింక 66 38

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
ప్రియక=లోండ	243 105	ప్రేజన=పోవుట	194 63
ప్రియజు=కొట్టలు	127 110	ప్రేత=నరకనివాసి	12 75
,, =కుంకుమపువ్వు	132 234	,, =దయ్యము	12 76
ప్రియక్ష్వాభావ=ప్రియం		,, =దయ్యము, పీనుగు	234 103
గువు	50 131	ప్రేతదాహగ్ని=శవదహనమున	
ప్రియవాదికా=మంగళ		కై న అగ్ని	10 43
వాద్యము	147 275	ప్రేతాలయ=ఒకజాతిఉత్తమ	51 154
ప్రియాపత్య=గ్రద్ద	28 62	ప్రేత్య=పరలోకమున	288 30
ప్రియాలా=మోరటిచెట్టు	60 361	ప్రేమన్=స్నేహము	98 371
ప్రియాల=	,, 49 113	,, =అనురాగము, కేళి	234 102
ప్రియైలికా=చిక్కుడు	126 91	ప్రేష్య=సేవకుడు	136 4
ప్రీత=ఇష్టమైనది	209 198	ప్రేష=పంపుట, పండివిసరుట	216 65
ప్రీతి=ప్రేమ, సంతోషము	222 49	ప్రోక్షణ=పశువును యజ్ఞమున	
ప్రవ్య=వేడి, వేడిది	196 16	చంపుట	90 187
ప్రేక్ష=నాట్యముచూచుట,		ప్రోక్షణ్యాపాదన=ప్రోక్షణీ	
బుద్ధి	222 50	పాత్రనుంచుట	90 177
ప్రేక్ష=ఊయెల	115 272	ప్రోత=నేయబడినది	137 23
,, =సేవకుడు	136 5	ప్రోథ=గుఱ్ఱపుముక్కు చెర	
,, =చిన్నమంచె	171 320	ములు	113 218
ప్రేక్షేత=కదల్పబడినది	208 190	ప్రోథిన్=గుఱ్ఱము	111 180
,, =ఊచబడినది	209 205	ప్రోద్ధి=వేడి, వేడిమి	196 17
ప్రేక్షోల=ఊయెల	115 272	ప్రోద్ధపద=పూర్వాభాద్ర,	
ప్రేక్షోలన=	,, 115 272	ఉతరాభాద్రనక్షత్ర	
ప్రేక్షోలి=	,, 291 54	ములు	20 82
ప్రేక్షోలిత=ఊచబడినది	209 205	ప్రోద్ధపదా=	,, 294 114
		ప్రోష్ఠి=ఒకచేప	151 88

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
ప్రోహ=ఏనుగుముందుకాలిలో		ప్రోహన్=గుల్మము	182 226
ప్రాలగవభాగము	110 151	ప్రుత=ఒకరకపు అశ్వగతి	113 236
ప్రాధ=ధీరుడు	202 33	,, =వప్పిగంతు	114 245
ప్రాధి=సేర్పు	96 332	ప్రుషి=చెదపురుగు	30 95
ప్రాష్టపద=భాద్రపదము	24 170	ప్రాత=తినఁబడినది	209 214
ప్రాష్టపదీ=భాద్రపదపూర్ణము	23 152	ఫక్కికా=ముప్పదిరెండు	
ప్రతు=రావించెట్లు	47 54	అక్షరములు (గ్రంథము)	85 65
,, =జాబ్బించెట్లు	47 57	ఫణ=సాముపడగ	149 42
ప్రతుక=ఒకవృక్షము	49 118	ఫణిన్=రేలచెట్టు	49 97
ప్రతుద్విప=ఒకద్విపము	35 21	,, =పాము	148 10
ప్రవ=జలపక్షి	27 23	ఫణిరక=ఒకజాతితులసి	55 239
,, =పాచి	61 402	ఫరుణ్=ఉల్లి	62 410
,, =చండాలుండు	140 108	,, =ఒకజాతి ఉల్లి	62 413
,, =కప్ప	152 94	ఫల=పండు	46 40
,, =తెప్ప	155 31	,, =ఒకచెట్టు	51 165
,, =బాహువు	178 142	,, =కత్తియంచు	119 371
,, =ఈడుట	193 23	,, =కత్తిదాలు	120 394
,, =క్రమముగ పల్లముగ		,, =లాభము	128 140
నండుభూమి, కోఁతి,		,, =ఉత్పత్తి, భోగము,	
గంతుచుండుపక్షి	217 74	బీజము, ఫాలము,	
పవగ=కోఁతి, కప్ప	267 68	ధనము	234 104
ప్రవంగ=,,	267 68	ఫలక=కత్తిదాలు	120 394
ప్రవంగము,,	267 68	,, =ఒక కాయగూర	126 89
ప్రవన=పాచి	61 401	,, =కఱ్ఱపలక (పీఠ)	
పాత్ర=పత్తిఫలము	46 43	దాలు, పావుకోడు	261 119
పాచిన్=పక్షి	26 2	,, =దాలు	291 54
,, =జింక, దుప్పి	65 22	ఫలకిన్=ఒకచేర	151 86

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
ఫలకీ=ఫలకము	291 54	ఫలీ=ప్రియంగువు	50 181
ఫలకృష్ణ		,, =బీర	58 316
ఫలకృష్ణపాక } ఒకవృక్షము	51 165	,, =చిన్న డాలు	120 396
ఫలక్రియా=ఫలారము చేయు		,, =ఫలము	234 105
పని	194 50	ఫలీకృత=బియ్యము	164 132
ఫలజ=నూలుబట్ట	168 233	ఫలీహస్త=వినుగుతోండ	
ఫలత్రికా=కరక, తాడి,		ములో అజనభాగము	109 141
ఉసిరికలు	129 163	ఫలేగ్రహి=పూచుచు, కాయము	
ఫలపాక		నున్న చెట్టు	45 15
ఫలపాకకృష్ణ } ఒకవృక్షము	51 165	ఫలేపాకిన్=జబ్బి	49 118
ఫలపాకాస్తా=ఒక జాతి తాటి		ఫలేరుహ=తాడిచెట్టు	63 432
చెట్టు	63 448	ఫలేరుహ=ఒకలత	52 179
ఫలస=ఉప్పు, పులుపు విడిచి		ఫలోదయ=స్వర్గము	3 1
ఇతరరుచులు కలది	199 80	ఫల్ల=కాకిబొడ్డు	54 221
ఫలా=ఒక జాతి ఉసిరిక	47 51	,, =అసారము	207 151
,, =బీర	58 322	ఫల్లనాల=ఫాల్గుణము	23 165
ఫలాబ్జరా=మినుము	125 70	ఫల్లనీ=నక్షత్రము (పూర్వ-	
ఫలాభ్యక్ష=పనస	48 85	ఉత్తరఫల్గునులు)	20 86
ఫలాశన=చిలుక	28 49	ఫాణిత=చెఱుగు పానకము	134 267
ఫలిక=పర్వతము	41 3	ఫాణ్డ=కషాయము	184 282
ఫలిత=ఫలించినది	45 16	,, =శ్రమలేకుండుట	192 7
ఫలిన్=,,	45 16	ఫారీ=నల్ల జీలకఱు	130 170
ఫలిన=,,	45 16	ఫాల=కాండి	125 55
ఫలినీ=ప్రియంగువు	50 181	,, =తక్కువము	131 211
,, =బీర	58 316	,, =ప్రతితో తయా	
,, =ఒక ఓషధి	61 406	రై నది	168 234
		,, =దానిము	217 77

పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.
ఫాలగలాలేప=కంసనేష		బకపుష్ప=కొంగమందార	61 386
ధారి	141 133	బకోట=కొంగ	26 19
ఫాలాకలీ=విజయముపొంది,		బడబా=ఆడగుఱము	112 213
వివాహమైన రాణి	106 64	బడబాగణ=ఆడగుఱముల	
ఫాల్గున=ఫాల్గుణమాసము	23 164	గుంపు	186 18
ఫాల్గునిక=,,	23 164	బడబాపతి=గాడిద	70 182
ఫాల్గునీ=ఫాల్గుణపూర్ణిమ	23 149	బడబాముఖ=బడబాగ్ని	269 109
ఫుల్ల=వికసించినది	45 17	బలే=ఆశ్చర్య, విచార, సంతోష,	
ఫుల్ల=ఆచ్చెరువైనది	142 155	కరుణలను నూచించు నవ్య	
,, =ఒకజాతిపాము	149 22	యము	286 51
ఫుల్లక=ఒకపురుగు	151 78	బడర=శొంఠి	281 18
ఫుల్లరీక=పాము	148 10	బడరా=ప్రతి	53 197
ఫేన=నురుగు	155 26	బడరీ=రేగు	52 174
ఫేనక=ఆప్పయ	164 148	,, =నిద్రభంగి	57 295
ఫేనిల=కుండుడుచెట్టు	47 64	బడ=ఖర్వమనుసంఖ్య	188 60
,, =రేగు, నురుగుకలది	261 120	,, =కటకబడినది	206 133
ఫేరవ=నక్క	68 75	,, =,,	209 194
ఫేరు=,,	68 75	బడదర్శ=దర్శముడి	93 247
ఫేరుణ=,,	68 75	బడభూమి=గచ్చునేల	161 68
ఫేరువిన్నా=బొడుమలి	56 273	బద్ధాము=ప్రవాహజలము	154 18
ఫేలా=కక్కిన ఆన్నము	167 211	బద్దీ=ఖైదీ	140 114
ఫేలుక=ఒక చర్మవ్యాధి	178 126	బన్=తాకట్టు	128 139
బ=ఒక ఆక్షరము 'వ'కు బదులు		బన్=ముడి	138 61
వాడలబడినది.	178 126	,, =శరీరము	177 105
బక=కొంగ	26 19	,, =కట్టుట	194 55
,, =ఒక సంకరజాతి	73 26	,, =తాకట్టు, కట్టుట,	
,, =గుఱపుకాలిబంధము	113 226	నడపుట	217 77

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
బసకీ=కులట	173 19	బర్హ=నెమిలిపురి	29 77
,, =ఆరణ్యము	248 33	,, =ఆరణ్య	46 33
,, =మోసపోయిన వేశ్య	106 70	,, =నెమిలిపురి, ఆరణ్య	225 44
బసన=ఆరణ్యము	46 40	బర్హచక్ర=నెమిలిపురికన్ను	29 78
,, =వీణతీగ	145 241	బర్హణ=నెమిలి	29 72
,, =కట్టట	194 55	,, =ఒక దీప్తము	36 37
బసనీ=వీణతీగ	138 59	బర్హధ్వజ=పార్వతి	8 119
బసాకీ=పర్వతము	41 3	బర్హన్=నెమిలి	29 72
బస=మన్మథుడు	5 57	బర్హపుష్ప=పచ్చాప	130 183
,, =చుట్టము	177 101	బర్హరుఖ=దేవత	3 8
బంధుజీవ=తెలికపుష్పము	60 370	బర్హమ=కురువేరు	61 404
బంధుతా=బంధువులగుంపు	186 18	బర్హన్=అగ్ని, దర్భ	234 105
బసర=విషమము	207 166	బల=బలరాముడు	5 48
,, =వంగినది, అందమైనది	255 42	,, =సేన	104 5
బసరా=బండిగూడు	115 263	,, =సేన	108 109
బసల=రండాపుత్రుడు	176 87	,, =సత్త్వము	121 419
బసూక=బంధుజీవము	60 370	,, =సగముపండిన యవ	
బభ్రు=విష్ణువు	3 19	ధాన్యము	127 105
,, =మంగిస	150 55	,, =ఒకరకపుచందనము	132 227
,, =బట్టతలవాడు	185 293	,, =ఎముక	182 217
,, =కపిలవర్ణము	197 35	,, =బలరాముడు, ఆకారము, ఎముక, దార్ద్రము, సత్త్వము, వీర్యము, సేన, శక్తికలవాడు	234 108
బర్హ=బాలమృగము	71 145	బలక=మొదటిజాములూ	
బర్హ=సంకరజాతి	76 99	వచ్చిన కల	99 307
,, =ఉంగరములజాటు	181 196		
,, =నీచము	202 43		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
బలక=బలముతోడి పాలు	166 197	బలికట్టక=వామనుడు	4 37
బలకాలి=త్రిఫలములు	129 164	బలిన్=రాముడు	4 43
బలదేవ=బలరాముడు	4 44	,, =బలరాముడు	5 46
బలభద్ర=	4 45	,, =వీనుగుదోస	58 329
బలభద్రకా=ఒకలత	54 217	,, =గోరింట చెట్టు	60 377
బలయూ=ఒకలత	54 221	,, =కొబ్బరి	63 441
బలరిపు=ఇంద్రుడు	9 3	,, =దృఢమైనది	116 302
బలవత్=మిక్కిలి ఎక్కువ	287 7	,, =మినుము	125 69
బలా=ప్రియంగువు	50 132	,, =కొవ్వ	182 220
,, =ఒకలత	55 254	బలిపుష్ప=కాకి	27 31
,, =పిప్పలి	129 152	బలిభుజ్=పిచ్చుక	27 36
,, =ఒకరకపు చందనము	132 227	బలిశ=మాడుత్రాళ్లు (విడువందల దెబ్బదియైదు అంగుళములు)	40 119
,, =నాటకములో చెల్లెలికి పేరు	144 213	,, =గాలము	139 84
బలకా=చిన్నకొంగ	26 19	బలిసదన్=పాతాళము	148 1
బలాజు=పెసలు	126 71	బలిముఖ=కోరి	134 282
బలాత్కార=బలవంతము చేయుట	121 417	బలివర్ద=ఎద్దు	69 105
బలారోహి=త్రిఫలములు	129 164	బల్బజ=వాసనగల తృణవిశేషము	64 460
బలాస=శేష్ము	183 241	బస్కయణి=మెట్టితల ఆవు	69 95
బలి=పన్ను	107 89	బస్త=మేక	70 126
,, =పూజావాద్యము	147 276	బహుల=అధికము	208 167
,, =జంతుబలి, ఒక రాక్షసుడు, పన్ను	217 78	బహుల=ఎక్కువ, చాల	208 168
బలిక=అరుదినముల కొకసారి భుజించువాడు	98 254	,, =చిక్కనిది, నిండైనది	255 41
		బహిః=వెలుపల	288 28

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
బహిర్గత = సంగరజాతి	72 18	బహురూప = శివుఁడు	182 222
బహిర్గత = వాద్యముతో కూడిన గానము	145 219	బహుల = నలు ఉప్పు	183 217
బహిర్ద్వార = వెలుపలిద్వారము	162 84	,, = గొప్పది	207 160
బహిర్ద్వార ప్రశోష = ముందు వాకిలిమీఁది డాబా	162 91	,, = ఎక్కువ, చాల	208 168
బహిష్కర = ఏనుఁగుతోండములోఁ జేరింపఁబడఁగము	109 140	,, = కృష్ణపక్షము, అగ్ని, భూమి, ఆవు, ఏలకి	
బహిష్కర = ఏనుఁగు వెనుక కాలిలో ఒక భాగము	110 156	లత, కృత్తికా నక్షత్రము, నల్ల నిది,	
బహు = వ్రతాంతమందలి అగ్ని	11 54	ఎక్కువ	261 122
,, = గొప్పది	207 160	బహులా = నల్లావు	68 84
,, = చాల, ఎక్కువ	208 168	బహులీకృత = తూర్పారఁబట్టిన ధాన్యము	128 133
,, = , ,	228 20	బహువక్ర = గోధుమ	127 107
బహుకర = చీపురు	128 134	బహువార = నక్కేరు	49 110
బహుక్షీరా = ఎక్కువపాలిచ్చు ఆవు	68 90	బహువ్యయ = దాత	205 116
బహుగర్హ్యవాచ = అధిక ప్రసంగి	204 91	బహుసారక = యవలగంజి	133 255
బహుజాతీ = తీర	58 321	బహుసుతా = శతావరి (విల్లి వేండ్రము)	56 284
బహుతిథి = బహుసంఖ్యా పూరణము	187 38	బహునూతి = పెక్కితలీనిన గోవు	174 40
బహుపాద్ = మట్టి	47 53	బహునూదన = గడ్డపెరుగు	134 284
బహుప్రజ = పంది	65 11	బహుస్వన = గుడ్డగూబ	27 44
బహురూప = శివుఁడు	6 93	బహూదిత = వదరుఁబోతు	34 78
		బహేటక = తాడి	59 351
		బాడబ = బడబాగ్ని	10 41
		,, = బ్రాహ్మణుఁడు	83 2
		,, = ఆడుగుఱములగుంపు	186 18

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
బాడలేయ=ఎద్దు	69 105	బాలక=పాలలో తోడువే	
బాడబ్య=బ్రాహ్మణులగుంపు	186 14	యటువలని మార్పు	134 280
బాధ=ఎక్కువ	212 268	బాలగర్భిణీ=తొలిమాలి	
బాధ=అంగీకారము,		ఆవు	68 92
దృఢము	234 109	బాలచూతక=వగరు, పులుపు,	
బాధమ=అంగీకారమును		చేదులు కలసినరుచి	198 70
తెల్పు అవ్యయము	286 52	బాలజాత=పాలలో తోడు	
బాణ=బాణాసురుడు	7 104	వేయటవలని మార్పు	134 280
,, =నీటిమద్ది	48 78	బాలతృణ=లేబచ్చిక	64 470
,, =అమ్మ	118 358	బాలనాయికా=ఒకలత	128 120
,, =రెక్కలు లేనిఅమ్మ	119 365	బాలపత్ర=ఒకవృక్షము	50 125
బాణాభ్యాస=ధనుర్విద్య	120 389	బాలపుష్కల=వీనుగుతోక	
బాదర=మూలుబట్ట	168 234	లోని మూడవభాగము	110 160
బాధా=కష్టము, నిషేధము	222 50	బాలభీరు=నీటి ప్రబ్బలి	47 60
బాస్థకినేయ=వలటా		బాలమూషికా=చుంచు	150 63
పుత్రుడు	176 87	బాలవత్స=పావురము	27 46
బాస్థవ=చుట్టము	177 101	బాలకాకట=ఒకవిధమగు	
బాధ్య=పాఠ్య	7 117	మూల పండించుపాలము	124 41
బాధా=ముల్లవంగ	46 43	బాలకాకిన=	124 41
బాల=వరువేరు	61 403	బాలహస్త=వచ్చుతోక	71 147
,, =విరువిండ్ల వయసుగల		బాలా=మల్లె	60 369
వీనుగు	109 131	,, =పసుపు	62 423
,, =వేడి, వేడిది	196 14	బాలామ=వగరు, పులుపు,	
,, =చిన్నవాడు	201 3	చేదుకలిసినది	198 70
,, =అనివేకి, చిన్నవాడు	228 21	బాలిశ=మూర్ఖుడు, బాలుడు	255 40
,, =నల్లగోరింట	234 114	బాలేయ=గాడియ	70 130
బాలక=నల్లబియ్యము	125 65	బాల్య=శైశవము	177 108

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
గాష్ప=కన్నీరు, ఆవిరి	217	79	విడాలక=కనుగుడ్డు	180	190
గాష్పి=ఇంగునాకు	134	263	విడాలపాదక=పదునారు		
గాహ=నీరము	202	40	మాషములు	190	99
గాహ=బాహువు	178	141	విడౌజన్=ఇంద్రుడు	9	8
బాహిక=ఒక దేశము	37	53	బిస్తు=నీటిచుక్క	25	15
బాహు=భుజము	178	141	,, =నళించుచున్న సంతా		
బాహుజ=క్షుత్రియుడు	104	1	నముకలది	174	39
బాహుద=నేయ=ఇంద్రుడు	9	14	,, =శరీరముపైనుండు		
బాహుదా=ఒకనది	156	52	మచ్చలు	281	20
బాహుమూల=చంక	178	137	బిసుక=రెండు బోధులు		
బాహుయుద్ధ=హస్తీ	121	413	(ఒక మానము)	189	75
బాహురత్న=భుజకవచము	116	309	,, =పదునారు మాష		
బాహుల=కార్తికమాసము	24	171	ములు	190	98
,, =భుజకవచము	116	309	బిస్తుభేద=మృత్యుసంయమన		
బాహులేయ=సుబ్రహ్మ			మనుయోగాసనము	101	446
ణ్యుడు, ఎద్దు	263	70	బిబ్బక=శృంగారభావము	143	188
బాహ్యనృత్య=ఒక			విభేద=ఒకసంకరజాతి	76	98
నృత్యము	142	146	బిమ్మ=ఊసరవెల్లి	150	57
బాహ్యలిజిన్=పాషం			,, =మండలము, సామ్యము,		
డుడు	102	476	చిత్రము, ముఖము,		
బాహిక=ఒకదేశము	37	54	చిహ్నము, ప్రతిబింబ		
బాహిక=,,	37	54	ము, ప్రతిబింబమున		
,, =బాహికదేశపు			కాధారము, దొండ		
గుట్టము	111	189	పండు	284	110
,, =ఇంగున	133	262	బిమ్మసారక=ధనుస్సు	118	349
,, =ఇంగున, పంపు	252	51	,, =వీబదిరెండు అంగుళ		
విడాల=పిల్లి	70	142	ముల బాణము	119	369

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
విహ్వా=కాయధాన్యము	301 1	వీజవర=మినుము	125 69
విమ్బసారక=ధనుస్సు	300 19	వీజన్=ధూమి	35 7
విమ్బాష్ట్రీ=దొండ	57 294	వీజాకృత=పట్టెత్తోలుట	124 46
విల=రంధ్రము	148 3	వీజన్=తండ్రి	175 57
విలేశయ=ముంగి, ఎలుక,		వీజ్య=వంశజుడు	177 99
పాము, ఉడుము	278 35	వీభత్స్=నవరసములలో	
విలేశయా=గుహలో నివసించు		ఒకటి	142 149
జంక	67 52	,, =జుగుప్స	142 158
విలాకన్=పాము	148 12	,, =వికృతము	142 155
విల్వ=మాలేడు	47 59	,, =కూరుండు, అంగ వికా	
,, =రెండు శతమాన		రముకలవాడు	255 41
ములు	190 102	బుక్కన=మొలుగుట	31 11
విల్వక=ఎండ్రి	151 93	బుడ=బుద్ధావతారము	5 61
విస=తామరతూడు	157 85	,, =బుద్ధుడు	5 64
విసకణ్ణికా=చిన్న కొంగ	26 19	,, =తెలిసినది	209 201
విసఖిణ్ణ=ఎఱతామర	157 78	బుది=ప్రజ	96 326
విసనాభిజ=తామర	157 76	బుదిమత్=పెదతుమెద	28 54
విసప్రసూన=,,	157 76	బుద్ధుర=నీటిబుడగ	155 26
విసినీ=తామరతీగ	157 86	బుధ=ఒక గ్రహము	19 64
విసీర=ఉప్పు	133 239	,, =పండితుడు	102 464
వీజ=బుటుప్త	24 172	బుధా=ఒక మొక్క	55 249
,, =వీర్యము	182 221	,, =బుద్ధి	96 326
,, =వీర్యము, గింజ,		,, =ఒక మూలిక	180 188
ఆహారము	225 45	బుధిత=తెలిసికొనబడినది	209 201
వీజకోశ=గింజలుగల దుద్దు	157 90	బుధ్వు=వేరు	46 24
వీజపుష్పికా=చోళ్లు	127 113	బునిర=చిల్లు	160 35
వీజపూర=దానిమొపండు	46 66	బుభుక్ష=ఆరకలి	98 363

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
బుభుక్షు=ఆకలిగొన్న		బృహతికా=ఉత్తరీయము	168 245
వాడు	204 72	బృహతీ=వంగ	53 207
బుమ్మికా=ముదరనూక	164 140	,, =విశ్వావసుని పీఠ	145 237
బుమ్మి=	164 140	,, =ఒక చందస్సు, వంగ,	
బురుల=ఒక సంకరజాతి	74 59	వాక్కు	248 34
బులి=గుదము	178 120	బృహత్కొక్కటక=పెద్ద	
,, =యోని	178 122	దోస	58 329
బులూకీ=ఒక చేప	152 109	బృహద్బ్రహ్మ=కరూప దేశము	38 71
బుకాలీ=ధాన్యముదంపుడు		బృహద్భ్రాహ్మ=అగ్ని	10 28
గది	161 51	బృహస్పతి=గురుడు	19 65
బుపా=మూస	137 34	బృహణక=నాలుగు ప్రస్థములు	190 108
బుస=ఊరక	128 128	బ్రేన=ఒక సంకరజాతి	74 67
,, =పెరుగు తెట్టె	134 283	బ్రేర=రూపము	137 41
బుసా=పిడక	91 193	బ్రోక్కణ=గుఱ్ఱపు ఉలవల	
,, =నాటకములో చెల్లెలి		సంచి	113 230
పేరు	144 213	బ్రోధ=తెలియబడినది	209 201
బుస్తక=ములంగి	57 309	బ్రోధకర=వైతాళివండు	106 59
బృంహిత=వీరుడు అఱ్ఱపు	31 13	బ్రోధన=జ్ఞానము	96 328
బృద్ధ=సమూహము	186 5	బ్రోధసియా=ఒక మూలిక	130 188
,, =ఒక సంఖ్య	188 56	బ్రోధాన=బ్రహ్మోపదేశము	84 43
,, =నిఖర్వము	188 60	బ్రోధి=కోడి, అశ్వతవృక్షము,	
,, =లక్షణంబులు	188 62	అరము, జ్ఞానము	234 113
బృద్ధాక=విష్ణువు	4 26	,, =తెలిసికొనుట	289 10
బృద్ధారక=దేవత, సుందర		బ్రోధిసత్త్వ=బుద్ధుడు	5 64
మొనది, శ్రేష్ఠము	278 36	బ్రోధి=అయిదు గండలు (ఒక	
బృహచ్చద=కందమూలము	62 418	మానము)	189 74
బృహత్=గొప్పది	207 160		

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
బోల=పీనసము	42	29	బ్రహ్మధారా=ఊరికిమట్టు		
,, =చిత్రవర్ణము	197	31	ఊండు ఆవరణ	159	20
,, =నీటిమట్టి, తక్కిన			బ్రహ్మన్=బ్రహ్మ	3	12
ఫలము, నేతితోడి			,, =బ్రాహ్మణుండు	72	3
తేనె	234	112	,, =వేదము	85	54
బోసర=పులుపు, ఉప్పు, కా			,, =పురోహితుండు	89	157
రముకలిసినది	198	67	,, =పరమాత్మ	96	321
బ్రహ్మ=దర్శనము	95	298	,, =సాంఖ్యమతతత్త్వము		
బ్రహ్మగర్భ=కుమారస్వామి	7	112	లలో ముఖ్యమైనది	96	325
బ్రహ్మఘోష=విషము	150	46	బ్రహ్మన్=రుద్రుండు, ఇం		
బ్రహ్మచర్య=బ్రహ్మచారిచేయు			ద్రుండు, శుక్రుండు,		
శ్రమము	84	27	బ్రహ్మ, బ్రాహ్మణుండు,		
,, =పవిత్రత	100	417	ఋత్విక్కు, యాగము,		
బ్రహ్మచారిణీ=దుర్గ	279	60	నూర్వుండు, అగ్ని, వేద		
బ్రహ్మచారిన్=సు బ్రహ్మ			ము, ఆహారము, ఆకా		
ణ్యుండు	7	111	శము-వేదాంతము, ఆత్మ,		
బ్రహ్మచారిన్=వటువు	83	14	తపస్సు	234	106
,, =బ్రహ్మచారి, వటువు,			,, =బ్రాహ్మణుండు, బ్రహ్మ		
వేదార్థయనము			వేదము, ఆహారము,		
చేయువాండు, సుబ్ర			ఆకాశము, వేదాం		
హ్మణ్యుండు	279	60	తము, ఆత్మ, తపస్సు	291	60
బ్రహ్మజటా=ఒకలత	55	244	బ్రహ్మనాథ=విష్ణువు	4	30
బ్రహ్మదణ్డ=ధనుస్సు	118	349	బ్రహ్మపుత్ర=కేతువు	20	74
బ్రహ్మదణ్డి=బ్రహ్మదండిచెట్టు	53	200	,, =విషము	150	48
బ్రహ్మదర్శా=వాము			,, =రుద్రులు	268	70
(ఓమము)	131	208			

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	
బ్రహ్మబిందు = వేదపాఠ సము యమున నోటినుండి పడిన		బ్రహ్మసతీ = గ్రామముధ్య భాగము	159 20	
బిందువు (?)	85	51	బ్రహ్మహత్యా = బ్రాహ్మణవధ 289 14	
బ్రహ్మబంధు = నిందుర్బుడు, నిర్దే శింపబడినవాడు, బ్రాహ్మ ణాధముఁడు	275	20	బ్రహ్మజ్ఞులి = వేదాధ్యయనము నకు ముందు వెనుకలు చేయు సమస్కారము	85 51
బ్రహ్మభావ = బ్రాహ్మణత్వము పొందుట	102	474	బ్రహ్మీ = బ్రాహ్మీలత	57 288
బ్రహ్మభూయ = ,,	102	474	బ్రహ్మోద్య = స్వాధ్యాయము	290 31
బ్రహ్మమేఖల = ముంజగడ్డి	64	457	బ్రహ్మకాదనాగ్ని = యజ్ఞాగ్ని	11 52
బ్రహ్మరాత్రిక = యాజ్ఞవ ల్క్యుఁడు	95	309	బ్రాహ్మ = రాత్రి నాల్గవజాము	22 183
బ్రహ్మరీతి = పచ్చనికంచు	43	52	బ్రాహ్మణ = బ్రాహ్మణుఁడు	88 1
బ్రహ్మలోక = ఒకలోకము	100	415	,, = వేదములోనిభాగము	85 65
బ్రహ్మవర్చస = బ్రహ్మతేజస్సు	92	281	,, = బ్రాహ్మణుఁడు, వేద భాగము, పరమాత్మ జ్ఞానముకలవాఁడు	261 120
బ్రహ్మబాలుక = విషము	149	45	బ్రాహ్మణబ్రువ = జాలిమాత్ర బ్రాహ్మణుఁడు	88 20
బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర = త్రిమూర్తులు	3	10	బ్రాహ్మణయట్టకా = బ్రహ్మదండి చేట్టు	53 199
బ్రహ్మవృక్ష = ఒకవృక్షము	47	58	బ్రాహ్మణీ = కంచు	43 53
,, = మోదుగు	282	37	,, = బచ్చలిపాము	150 58
బ్రహ్మవేది = ఆర్యావర్తము	36	45	,, = ఎఱ్ఱచీమ	151 72
బ్రహ్మసంజ్ఞ = రుద్రాక్ష	51	159	బ్రాహ్మణ్య = బ్రాహ్మణత్వము, బ్రాహ్మణసమూహము, బ్రాహ్మణకర్తవ్యము	252 50
బ్రహ్మనూ = ఆనిరుదుఁడు	5	58		
బ్రహ్మనూత్ర = జంబెము	84	39		

పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.
బ్రాహ్మిక = బ్రహ్మపదేష్ట	84 43	భగవేత్తాస్తక = శివుడు	6 86
బ్రాహ్మీ = సరస్వతి	3 15	భగవర = గుడవణము	183 259
,, = సప్తమాతృకలలో		భగవత్ = బుధుడు, హరి,	
నొకతె	8 128	హరుడు, పూజ్యుడు	279 61
,, = ఊర్ధ్వలోకము	17 11	,, = పూజ్యుడు	293 92
,, = ద్రాహ్మి మొక్క	57 288	భగినీ = సోదరి	175 52
భగవత్ = తత్త్వము	20 75	భగినీపతి = సోదరి పెనిమిటి	176 75
భక్త = ఆత్మము	165 150	భగినీభాగ్య = సోదరీసోద	
,, = ఆహారము, భక్తికల		రులు	176 93
వాడు	235 119	భగ్న = జయింపఁబడినది	116 296
భక్తమణ్డక = ఆత్మపుంగవి	165 156	భగ్నాస్థిబన్ధ = శిథిలము	184 278
భక్తి = సేవ	86 75	భజ = అల	155 27
,, = భాగము, పూజ	222 51	భజి = వివరణము	194 68
భక్షక = తిండిపోతు	205 100	భజుర = నశించునది, వంగినది	255 42
భక్షకార = భక్ష్యములను		భజమాన = ఉచితము	209 206
చేయువాడు	166 183	భజనా = వివరణము	33 52
భక్షణ = తినుట	140 103	భజ్జికా = బ్రహ్మదండి	53 199
,, = నమలుట	167 207	భట = సంకరజాతి	72 17
భక్షిణీ = ఒక భాగ్యము	128 119	,, = యోధుడు	115 277
భక్షిత = తినఁబడినది	210 215	భటిత్ర = కూలమునకు గ్రచ్చి	
భగయోగి	178 122	కాల్పించినది	166 188
,, = ప్రయత్నము, కీర్తి,		భటోద్యోగ = భటుల ప్రయ	
నాయకత్వము, ఆది		త్నము	120 40
త్యుడు, ధనము,		భట్ట = పూజ్యుడు	293 9
అందము, శోరిక,		భట్టరక = ,,	293 9
జ్ఞానము, వైరాగ్య		భట్టారక = నాటకములోని	
ము, ధర్మము, విశ్వ		రాజు	144 20
ర్యము, తపస్సు	234 115		

పదము.	వృత్తము. పం. కీ.	పదము.	వృత్తము. పం. కీ.
భట్టారక=పూజ్యుడు	298	భద్రమృగ=ఒకజాతి	91
భట్టారికా=నాటకములోని		ఏనుగు	109 128
రాజుతల్లి	144	భద్రయవ=కొడిసెవిత్తు	51 146
భట్టినీ=నాటకములో పట్టు		భద్రలక్షణ=భద్రగజ	
దేవికంటె వేరైనరాణి	144	చిహ్నము	109 125
భణన=యొడము, కవచము	252	భద్రవదన=బలరాముడు	5 47
భణాకీ=పెద్దవంగ	53	భద్రకీ=చందనము	182 224
భణిల=శిరీషము	51	భద్రసుత=కత్తి	117 318
భణిరీ=దోస	57	భద్రా=సుగంధి	56 277
భద్ర=నాటకములోని పాద		భద్రాకరణ=క్షురకర్	83 8
సన్న్యాసి	144	భద్రాజ=బలరాముడు	5 47
భద్ర=ఒక ఏనుగు	109	భద్రాశ్వ=ఒక దేశము	85 14
,, =గొప్పది	207	భద్రాసన=సింహాసనము	105 30
,, =సౌఖ్యము	212	భద్రేశ్వర=శివుడు	6 78
,, =ఆరోగ్యము, మంగ			
ళము	235	భద్రనా=వర కారకములగు	119
,, =సౌఖ్యము	291	నూర్యకేరణములు	18 37
భద్రకాలీ=పార్వతి	8	భమ్మకాలీ=ఈర	29 88
భద్రకుమ్భ=మంగళకలశము	163	భమ్మా=భేరి	146 266
భద్రదారు=దేవదారువు	50	భయ=భయము	98 369
భద్రపదా=భాద్రపదము	20	భయక్తుర=భయమును కలి	
భద్రపరికా=గురుడి	49	గించునది	142 156
భద్రమన్ద=ఒకజాతి ఏనుగు	109	భయద్రుత=భయముచే పాటి	
భద్రమన్ద్రమ్మగ=	,, 109	పోవుట	122 435
భద్రమజ్జ=ఒకవృక్షము	64	భయన=భయము	98 369
భద్రముక్త=రాగము	61	భయానక=ఒకరసము	142 149
		,, =భయము	142 154

పదమ్.	వృత్తమ్.	పం. క్తి.	పదమ్.	వృత్తమ్.	పం. క్తి.
భయానక=భయంకరము	142	156	భల్లాట=భల్లూకము	65	13
భర=ప్రాధాన్యము	192	5	భల్లాతక=జీడిచెట్టు	52	189
,, =బరువు, కావడిబరువు	217	82	భల్లక=కోఁచి	68	79
భరణ=జీతము	136	10	భల్లూక=దుండిగ పు చెట్టు	50	136
భరణి=ఒకనక్షత్రము	20	41	,, =ఎలుగుగొడు	65	13
భరణ్య=జీతము	136	10	భవ=అభివృద్ధి, శివుఁడు, ప్రాప్తి,		
భరత=యజ్ఞాగ్ని	136	52	ఉండుట, సంసారము,		
,, =పురోహితుఁడు	89	155	జన్మము	217	81
,, =నటుఁడు	141	124	భవతీ=పూజ్యుఁడు	293	91
భరథ=అగ్ని	10	37	భవన=కుక్క	70	140
భరద్వాజ=ఒకపక్షి	27	38	,, =ఇల్లు	160	34
భరిత=నిండినది	208	172	భవిక=సౌఖ్యము, బాగు	212	28
భరుజ=నక్క	68	74	భవితవ్యతా=విధి	98	37
భరుటా=ఉపదంశము	165	172	భవితృ=జరుగవలసినది	204	8
భర్త=శివుఁడు	6	80	భవిల=ఇల్లు, మంచిది	262	12
భర్తన=వీర్యము, ఆందము	226	48	భవిష్ట=జరుగవలసినది	204	8
భర్తృ=భర్త	176	74	భవ్య=గజనిము	48	7
భర్తృదారక=నాటకములో			,, =సౌఖ్యము	212	28
యవరాజు	144	210	,, =భవిష్యత్తు, ఆర్థము,		
భర్తృదారికే=నాటకము			శుభము	228	2
లోని రాజపుత్రి	144	208	భషణ=మొఱుగుట	31	
భర్తృస=చెదరింపు	33	67	,, =కుక్క	70	1
భర్తృ=జీతము	136	10	భషిత=మొఱుగుట	31	
,, =బంగారము, జీతము	225	45	భసత్=పక్షి	26	
భర్తృ=ఒక సంకరజాతి	72	21	భసద్=గుహ్యవయవము,		
భటహ=కుక్క	70	140	మలకోశము	222	
భట=ఒక బ్రాణము	119	364	భసల=తుమ్మద	29	

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
భసిత=బూడిద	11 65	భాణ్ణ=పాత్రము	163 128
భస్మా=తిత్తి	187 33	,, =మూలధనము, పాత్ర,	
భస్మగనినీ=రేణుక	180 189	ఆధరణము, ఆశ్వాభ	
భస్మగర్భా=ఇరుగుడు చెట్టు	52 183	రణము	225 46
భస్మన్=బూడిద	11 65	భాణ్ణాగారిక=కోశాధిపతి	105 46
భా=కాంతి	18 43	భాణ్ణీ=దోస	57 289
భాగ=భాగము	297 5	భాతు=సూర్యుడు	17 20
,, =ఆవయవభాగము	177 110	భాను=	17 20
,, =వంతు	192 13	,, =దినము	21 110
,, =అదృష్టము, వంతు,		,, =సూర్యుడు, శివుడు	
నాలుగవంతు	217 82	కిరణము	217 79
భాగధేయ=పన్ను	107 89	భాద్ర=భాద్రపదము	24 169
,, =సపిండుడు, పన్ను,		భాద్రపద=	24 169
అదృష్టము	278 37	భామినీ=స్త్రీ	173 10
భాగవత=విషుభ కుండు		,, =కోపముగలస్త్రీ	173 20
(సాత్వతుండు)	80 209	భార=రెండు ఋతుములు	
,, =విషుభ కుండగు		(ఒక మాసము)	191 121
బ్రాహ్మణుడు	80 210	,, =బరువు, ఆతిథ్యము,	
భాగి నేయ=మేనల్లుడు	176 82	పూజ (కాడి)	217 82
భాగీరథీ=గంగ	156 48	భారత=భారతవర్షము	35 10
భాగ్య=అదృష్టము	98 378	భారతీ=సరస్వతి	3 18
,, =పూర్వజన్మ కర్మము	226 47	,, =తులనీ	54 238
భాజన=చిన్న పాత్ర	163 123	,, =ఒక వృత్తి (అలంకార	
భాజ్జీ=బ్రహ్మదండి	53 199	శాస్త్రము)	144 202
భాణ=ఒక రూపకము	144 199	,, =నటుని సంభాషణము	144 204
భాణ్ణ=కోశాగారములోని		భారద్వాజ=ఎముక	182 218
ధనము	107 87	భారద్వాజీ=ప్రతి	53 198

పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.
భారయస్థి=కాడి	136 12	భావనా=కేశములను పరిమ	
భారవహ=ఆశ్వగతి	114 243	భింపఁజేయుట	171 315
భారవాహ=బరువుమోయు		భావిత=పొందఁబడినది	209 197
వాఁడు	136 11	,, =పొందఁబడినది, సువా	
భారసహ=గాడిద	70 131	సనకల్లునట్లు చేయఁ	
భారిక=బరువుమోయు		బడినది	255 43
వాఁడు	136 11	భావుక=ఉత్పాదకుఁడు	204 82
భారిత=పది వాహితములు	191 124	భాషణీ=ఎత్తిపాడుపు	33 69
భారుష=ఒక సంకరజాతి	76 115	భాషా=సరస్వతి	3 18
,, =శక్త్యారాధకుఁడు	80 206	,, =వాదన	124 31
భార్గవ=శుక్రఁడు	19 68	,, =సంస్కృతాదికమగు	
భార్గవీ=లక్ష్మి	6 72	భాష	144 203
,, =దూర్వ	64 465	భాస=గాలిపగడ	28 63
భార్గి=ఒకజాతి మిడియము	129 162	భాసన్త=నూర్వఁడు, నక్ష	
భార్గ్యా=పెండ్లాము	175 68	త్తము	243 116
భాలుక=గోలాంగూలము	67 66	భాసుర=ఆనందము	212 284
భావ=అభిప్రాయము	97 347	భాస్కర=నూర్వఁడు	18 24
,, =మనఃప్రవృత్తి	142 159	,, =నూర్వఁడు, అగ్ని	243 116
,, =సాత్వికభావము	143 193	భాస్వత్=	18 24
,, =లీల, క్రియ, చేష్ట,		,, =,, , చంద్రుఁడు,	
విశ్వరభము, అభిప్రా		ప్రకాశించునది	234 118
యము, జంతువు,		భాస్వర=క్షుద్ర దేవత	15 16
పదార్థము, సత్త,		భిక్షా=కబళము	84 29
మూలకారణము,		,, =బిచ్చము	93 241
స్వభావము	217 85	,, =బిచ్చమెత్తినఅన్నము,	
భావజ్ఞా=ప్రియంగువృక్షము	50 133	బిచ్చము, కూలి, సేవ	222 51
		భిక్షాచార=యాచన	84 31

పదము.	పుష్పము.	పం. కి.	పదము.	పుష్పము.	పం. కి.
భిక్షు=నాలుగుదినముల కొక			భిక్షా=అన్నము	165	151
సారి భుజించువాడు	93	252	భిక్షిటా=మాడన్నము	165	153
,, =సన్నాహి	96	319	భీ=భయము	98	369
,, =చారుడు	106	53	భీత=భయపడినవాడు	202	36
భిక్షుకీ=సన్నాహిని	173	20	భీతి=భయము	98	369
భిక్షులోచక=ముండనము	83	9	,, =భయము, ఒకస్థాయి భావము	142	152
భిక్షుసజ్జాతీ=సన్నాహిసుల ఆకుకలదుకు	169	256	భీమ=శివుడు	6	86
భిక్షిపాల=ఒక బాణము	117	331	,, =భయంకరమైనది	142	156
భీత్=భాగము	177	111	భీమర=చారుడు	106	51
భీతికా=గోడ	161	73	భీరు=ఒకవృక్షము	51	155
భీతికా=మడి	248	35	,, =,,	58	332
భిదా=చీల్చుట	195	81	,, =స్త్రీ	173	9
భిదు=వజ్రయుధము	10	26	,, =పిరికి	202	35
భిదుర=,,	10	25	భీరుక=,,	202	35
,, =ఏనుగుకాలిగొలుసు	110	165	భీరుచేతన=జింక	65	22
భిద్య=నది	156	58	భీరుపరీ=శతావరి	56	283
భిన్న=చీల్చబడినది	210	221	భీరుబాల=నీటి ప్రబ్బలి	47	60
,, =కలుపబడినది	228	22	భీలక=పిరికి	202	35
భిన్నకుమ్భ=దాస్యవిముక్తుడు	136	8	భీషణ=భయంకరమైనది	142	157
భిన్నకుట=నశించిన చిన్న నాయకులుగల సేన	108	111	భీష్మ=,,	142	156
భియా=భయము	98	369	భుక్త=తినబడినది	210	215
భిల్ల=ఒక సంకరజాతి	75	91	భుగ్న=కుటిలము	211	247
భిషజ్=వైద్యుడు	184	286	భుజ=భూర్జపత్రము	48	89
			,, =ఎఱ్ఱగన్నేరు	61	385
			,, =బాహువు	178	141
			భుజగ=పాము	148	9

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
భుజగాహ్వయ=నీసము	43	58 భూత=పుణ్యహృదులు, జం	
భుజజ్గ=పాము	148	9 తువు, సమానమైనది,	
,, =విటుడు	176	77 గతించినది, తగినది 234	117
భుజజమ=పాము	148	9 ,, =క్షుద్ర దేవత	291 59
భుజక్తారి=సెమిలి	29	74 భూతగ్రామ=పంచభూత	
భుజి=అగ్ని	10	35 ములు	187 34
భుజిప్య=నేవకుడు	136	4 భూతఘ్నీ=తులసి	55 241
,, =దాస్యము కుడు	136	8 భూతదమనీ=ఒక శివశక్తి	7 98
,, =స్వతంత్రుడు, సేవ		భూతధాత్రీ=భూమి	35 8
కుడు	255	43 భూతపుష్ప=ఒక వృక్షము	50 187
భురణ్ణు=విష్ణువు,		భూతఫల=పెద్దదోస	58 331
సూర్యుడు	243	117 భూతలోద్భవ=నీసము	43 59
భువన=లోకము	100	411 భూతవాస=తాడి	59 351
,, =రంధ్రము	148	3 భూతసంప్రవ=మహా ప్రళ	
,, =నీరు	154	4 యము	24 188
భువన్య=అగ్ని, సూర్యుడు	244	118 భూతసారీ=త్రిఫలములు	129 163
భువన=భువనోకము	100	412 భూతాతన=నాయువు,	
భునుజీ=ఒక ఆయుధము	118	339 శరీరము, శరీరకర్త	244 119
భూ=భూమి	35	8 భూతాపుత్ర=భూతము	15 4
,, =భూమి, సలము	272	31 భూతి=విభూతి	11 65
,, =సౌరాష్ట్రము	281	8 ,, =పక్వమాంసము	165 173
భూఘన=దేహము	177	105 ,, =అభివృద్ధి, జన్మ,	
భూత=క్షుద్ర దేవత	15	4 విభూతి	222 53
,, =పంచమహాభూత		,, =అణిమాద్యప్రసీదులు	280 68
ములు	100	411 భూతిక=వేపచెట్టు	252 52
,, =జంతువు	173	1 భూతేశ=శివుడు	6 85
,, =పాండవబడినది	209	197	

పదమ్.	పృథుమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పృథుమ్, పంక్తి.
భూతేష్టా = చతురశ్చ	22 139	భూరి = బంగారము	42 40
,, = ప్రతిపత్తి తుయుము	28 159	,, = అధికము	208 169
భూదార = పండి	65 11	భూరిమయ = నక్క	68 76
భూదేవ = బ్రాహ్మణుడు	88 1	భూరిలోహ = కంచు	48 56
భూధర = పర్వతము	41 2	భూరి శ్రవణ = ఇంద్రుడు	9 9
భూనామన్ = మహానగల		భూరుహ = వృక్షము	45 9
సలము	42 33	భూరుహ = ,,	45 8
భూపి = రాజు	104 2	భూర్జ = భూర్జపత్రము	48 89
భూపదీ = మల్లి	60 365	భూర్జపత్ర = ,,	48 89
భూపూగ = ఒక జాతి పోక	68 483	భూలతా = వానపాము	153 118
భూభుజ్ = రాజు	104 2	భూలవణ = పెట్టుపప్పు	133 243
భూభృత్సభ = రాజసభ	290 39	భూవల్లూర = కుక్కగొడుగు	57 305
భూమి = నేల	35 1	భూశక్ర త్కత్రియుడు	104 1
,, = నేల, సలము	222 53	భూశ్వభ = బోరియ	148 5
భూమకనక = భూమికంద		భూషణ = నగ	169 265
రము	297 14	భూష్ణ = కాగల వాడు	204 82
భూమికనర = కుక్కగొడుగు	57 305	భూస్పృణ = తృణవిశేషము	64 468
భూమికా = వేషము	141 135	భూస్పృక్ = వైశ్యుడు,	
భూమికాగత = వేషధారి	141 135	మానవుడు	217 83
భూమికూషణ = నేలగుమ్మడి	61 390	భూస్ఫోట = కుక్కగొడుగు	57 305
భూమిమయీ = చాయ	19 46	భృవంస = స్త్రీ వేషము వేయు	
భూమిలాభ = మరణము	99 402	పురుషుడు	141 134
భూమిస్పృక్ = వైశ్యుడు	123 1	భృకుటి = బామముడి	143 182
,, = వైశ్యుడు, మను		భృగు = సానువు	41 12
జుడు	244 118	భృజ్ = భృంగ రాజపిట్ట	28 54
భూయిన్ = అధికము	208 169	,, = తుమెద	29 83
భూరద = ప్రేము	56 265	,, = లవంగపట్ట	131 207

పదము.	పుష్పము. పం. క్రి.	పదము.	పుష్పము. పం. క్రి.
భృజ్=పరిమళద్రవ్యము	131	భేక=ఒకసంకరజాతి	74 57
భృజరాజ=ఒకవృక్షము	53	,, =కప్ప	152 94
,, =ఒకపక్షి	268	,, =కప్ప, భీతుడు	234 118
భృజ్గిరి=శివుని సేవకుడు	7	భేటక=కొనుట	128 138
భృక్ష్ణ=పచ్చనిము	127	భేద=అనుమతి	105 26
భృక్ష్ణాణ=రుమ్మెద	29	,, =విభజించుట, చిం	
భృక్ష్ణార=బంగారుబరిణి	163	చుట	217 84
భృక్ష్ణారీ=కీచురాయి	30	భేదిత=విభజింపబడినది	210 221
భృజ్జీవ్=శివసేవకుడు	7	భేన=సూర్యుడు, చంద్రుడు	217 84
భృజ్గిరిటి=	7	భేయ=ఘోరత	193 24
భృజ్జకణ్ఠ=ఒక సంకరజాతి	76	భేరి=ఒక వాద్యము	146 266
,, =అంభుడు	77	భేరినాద=భేరిధ్వని	31 21
భృజ్జకణ్ఠక=వ్రణవైద్యుడు	80	భేల=చిలుకపులి	65 6
భృతక=సేవకుడు	136	,, =తెప్ప	155 31
భృతి=జీతము	136	,, =తెప్ప, భీతుడు	234 114
భృతిభుజ్=సేవకుడు	136	భేలన=ఘోరత	193 23
భృత్య=	136	భేలుక=శివుని సేవకుడు	7 104
భృత్యా=జీతము	136	భేషజ=మందు	184 28
భృథ=తా'జేలు	132	భైక్ష=బిచ్చము	123
భృశ=మిక్కిలి	211	,, =బిచ్చముల మొత్తము	187 2
భృశకోపన=ఎక్కువకోపము	211	భైమరక్షి=దెబ్బదివిడవవీట	
కలది	203	ఏడవనెల ఏడవరాత్రి	22 1
భృశజ్ఞత=ఎక్కువ తిరుగు		భైరవ=భయంకరము	142 1
వాడు	116	,, =పర్వతము	270 1
భృష్ట=వేచబడినది	166	భైషజ్య=మందు	184 2
భృష్టయవ=వేచినబియ్యము	164	భోః=సంబోధనమును తెల్పు	
		నది	287

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
భోగ = పాముపడగ	149 42	భ్రమ = పోగారు	137 36
,, = ప్రభుత్వము, ధనము,		,, = తూము (కాల్వ)	155 41
సౌఖ్యము, రక్షణము,		,, = సుడి	192 20
భక్షణము, పాము-		భ్రమన్త = చిన్నయిల్లు	163 101
పడగ, పాముకరీరము,		భ్రమర = తుమ్మెద	29 88
పడుపుకూలి	217 87	,, = సాహసికుడు,	
భోగభూమి = స్వర్గము	3 2	తుమ్మెద	266 124
భోగవతి = నాగలోకనగ		భ్రమరక = తేనె	134 269
రము	148 7	,, = ముంగురులు	181 197
,, = పాతాళగంగ	156 49	భ్రమరాలక =,,	181 197
భోగిన్ = గ్రామయజమానుడు		భ్రమరేష్ట = మామిడిచెట్టు,	
పాము, రాజు, సుఖి	279 62	నేరేడుచెట్టు, కడిమి	
భోగిని = పట్టమహిషి కాక		చెట్టు	270 117
ఇతరభార్యలు	279 63	భ్రమి = సుడి	192 20
భోజ = ఒక దేశము	38 74	భ్రమ = ఒక సంకరజాతి	73 35
,, = సంకరజాతి	77 123	భ్రష్ట = పడినది	209 204
భోజన = తిండి	167 204	భ్రాజ్ = ఒక గంధర్వజాతి	15 21
భోజనీయ = సముద్రపుఉప్పు	132 238	భ్రాణజ్జక = ఒక సంకరజాతి	74 51
భోజ్య = విందు	88 123	భ్రాతృ = సోదరుడు	175 61
భోల = సంకరజాతి	73 42	,, = సోదరిసోదరులు	176 93
భౌమ = కుజుడు	19 63	భ్రాతృవ్య = సోదరపుత్రుడు,	
భౌరిక = ఒక దేశము	37 61	శత్రువు	243 117
,, = స్వర్ణాధ్యక్షుడు	105 61	భ్రాత్ర = తెల్లవాలు	126 82
భ్రమంస = స్త్రీవేషధారి	141 134	భ్రాత్రీయ = సోదరపుత్రుడు	176 84
భ్రమశ్చ = సంకరజాతి	73 29	భ్రాన్తి = సుడి	192 20
భ్రమటి = బామముడి	143 182		
భ్రమ = సంజేహము	97 353		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
భ్రామకాద్రి=నూదంటురాయి	44 75	మకరాలయ=సముద్రము	154 21
భ్రామర=తేనె	133 269	మవట=కిరీటము	169 270
భ్రామరీ=పార్వతి	7 117	మక్కణ=ఏనుగుగున్న	109 133
భ్రాష్ట్ర=పెనము	163 112	మక్షికా=ఈగ	29 88
భ్రువంసు=స్త్రీవేషధారి	141 134	మక్షుణ=ఏడుమాషములు	190 95
భ్రువట=రాత్రినగారా	147 274	మఖ=యజ్ఞము	89 164
భ్రువటి=బామముడి	143 181	మగధ=ఒకచేశము	37 62
భ్రూ=కసుబామ	181 192	మఘవత్=ఇంద్రుడు	9 4
„ = „	289 4	మఘా=ఒకనక్షత్రము	20 85
భ్రూవంసు=స్త్రీవేషధారి	141 134	మజ్జు=ఒకరీతి బొల్లి	183 251
భ్రూవటి=బామముడి	143 181	మజ్జుశ=నృత్యగానములు	
భ్రూణ=శిశువు, గర్భస్థశిశువు		తెలిసినవాడు	77 139
గర్భిణి, వేదవేత్త	217 80	మజ్జేక్షు=వేగముగా	287 1
భ్రూణి=మరికినీటికాల్వ	155 41	మజ్జ=పడవకరస్సు	155 31
భ్రేణ=ఒక సంకరజాతి	73 30	మజ్జల=పజుడు	19 62
భ్రేణక=	74 61	„ =మల్లవాసన	199 96
మక=	73 37	మజ్జలధ్వని=మంగళవాద్యము	87 113
మకర=ఒకనిధి	14 120	మజ్జలమాలికా=	87 114
„ =మొసలి	152 101	మజ్జలాహ్నిక=పూర్ణపంథము	87 115
„ =పశుబేరుని నిధులలో		మజ్జల్య=మార్గండు	47 5
నొకటి	282 26	„ =ఒక ఆరణి	126 8
„ =ఒకరాశి	282 29	„ =పెరుగు	134 27
మకరధ్వజ=మనఘండు	5 54	„ =సర్వాపధులతో	
మకరంబ=తేనె	46 87	చేయున్నానము	168 28
మకరవాహన=వరుణుడు	12 90	మజ్జల్యా=వస	61 3
		„ =మల్లవాసనగల	
		అగరు	132 2

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
మజ్జిమ=మల్లెవాసనకలది	199 96	మత=సన్నాత్యసుల నివా	
మజ్జిసీ=పడవ	155 29	సము	292 77
మచర్పికా=ప్రశస్తము	293 84	మతర=కాతన్యము, కతినము	169 6
మజ్జ=కొవ్వ	182 220	మతీ=మతము	292 77
మజ్జ=మెదడు	46 27	మడూషికా=మరుగుజ్జుకన్య	87 101
,, =కొవ్వ	182 219	మడు=ఒక వాద్యము	147 269
మజ్జాకర=ఎముక	182 217	మడ్డుకైరిక=ఒక సంకరజాతి	74 62
మఞ్చ=పడకగది	161 64	మణి=రత్నము	44 72
మఞ్చక=మంచము	172 328	,, =గుహ్యమధ్యము	178 124
మఞ్చన=సంకరజాతి	74 47	,, =మనికట్టు	179 145
మఞ్చరి=గుత్తి	46 39	,, =అజాగ్రత్త సనము,	
మఞ్చరీ=ఒకలత	54 287	రత్నము, పెద్ద	
మఞ్చరీక=ఒకజాతి తులసి	55 240	కూజా	235 123
మఞ్చిపా=పసుపు	56 270	మణిక=పెద్దకూజా	163 111
మఞ్చి=గుత్తి	46 39	మణికణి=పాలపీట్ట	28 58
,, =అడుమేక	70 124	మణికార=ఒక సంకరజాతి	77 125
మఞ్చీర=కాలియందె	170 290	,, =రత్నముల పనిచేయు	
మఞ్చు=మనోహరము	212 268	వాడు	137 30
మఞ్చుల=,,	212 268	మణిత=రతికూజితము	81 13
మఞ్చూసా=పెట్టె	164 125	మణిబన=మనికట్టు	179 145
,, =పెట్టె, పట్టణము	248 88	మణిల=శిశ్నముపై కాయకల	
మట=ఒక సంకరజాతి	73 86	వాడు	201 15
మటచీ=పడగళ్లు	25 14	మణిసాను=మేరుపర్వతము	16 23
మటూషికా=మరుగుజ్జుకన్య	299 9	మణిసోపాన=బంగారు	
మత=విద్యార్థిగృహము	161 58	గొలుసు	170 284
		మణిచ=చేయి, పూవు,	
		ముత్యము	252 58

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
మణీచక=పూవు	46 36	మణ్డలిన్=ఒకపాము	148 16
మణ్డప=జనసామాన్యము వాడు		,, = ,,	148 19
కొనుకాల	161 55	,, =ఒకరాజు, పాము,	
మణ్డజాత=పెరుగు	184 280	పిల్లి, కుక్క, నూ	
మణ్డ=గంజి	165 154	ర్యడు, శుక్రడు	244 120
,, =విదుమాషములు	190 94	మణ్డలేశ్వర=ఒకదేశమున	
మణ్డన=అలంకారము	169 265	కధిపతి	104 4
,, =అలంకారప్రియ		మణ్డహారక=ఒకసంకరజాతి	75 88
త్వము	204 81	మణ్డికా=పులిసిన ఆన్నపు	
మణ్డపీకా=రెండుదిక్కులు	17 13	గంజి	165 155
మణ్డల=కుక్క	70 138	మణ్డుకీ=ఏనుగువెనుకకాలి	
,, =నూటికిపైగా రాష్ట్రములు		మూడవభాగము	110 157
ములుకల దేశము	108 97	మణ్డూక=కప్పవంటియం	
,, =ధానుష్కని ప్ర		త్తము	108 102
యోగసమయము		,, =కప్ప	152 95
నందలి సానము	119 373	మణ్డూకపర=ఒకవృక్షము	50 136
,, =కుష్టము	183 248	మణ్డూకపర్=దోస	57 287
మణ్డల=సమూహము, గ్రామము		మణ్డూర=ఇనుపత్తుపప్పు	44 71
మలగుంపు, ప్రతిబింబము,		మత=ఉదేశము	97 347
నూర్యపరివేషము, కుష్టము,		,, =ఒక అగరు	131 218
పండ్రెండుగురు రాజులు		మతజ్జ=ఏనుగు	109 119
పాలించుదేశము	262 130	మతల్లికా=ప్రశస్తము	293 84
మణ్డలపత్రికా=కింశుపా		మతి=ఓంకారము	102 466
వృక్షము	52 188	,, =కోరిక, బుద్ధి	222 54
మణ్డలాగ్ర=కత్తి	117 319	మత్తుకా=కాలిపిక్కలకు	
మణ్డలిన్=పిల్లి	71 143	తోడుగుకొను కవచము	116 307
,, =ఒక పాము	148 18	,, =నల్లి	151 70

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
మత్త=మరించినవినుంగు	109	135	మధిన్=కవ్యము	138	62
,, =త్రాంగుబోతు	204	74	మధురా=మధుర	159	12
మత్తకాశినీ=స్త్రీ	174	23	మద=సంతోషము	98	375
మత్తవారణ=గోడనుండి పైకి			,, =వీనుల చెక్కిళ్లునుండి		
చొచ్చుకొని వచ్చు			కారుజలము	110	164
దూలము	121	62	,, =మత్తు	194	64
,, =మంచము	172	328	,, =వీర్యము	280	71
మత్త్య=భూమిని సరిచేయు			మదకల=మత్తగ జము	109	135
నొల	125	60	మదకోహల=తోట పెద్దు	69	107
మత్సర=అనూయగలవాడు,			మదన=పక్షి	26	5
అనూయ	262	126	,, =రేల చెట్టు	49	97
మత్స్య=మత్స్యవతారము	4	35	,, =ఉమైత్త	50	122
,, =చేప	151	81	,, =ఒక ధాన్యము	127	109
మత్స్యగు=చ్యవనుడు	96	314	,, =మైనము	134	273
మత్స్యట్టే=కండచక్కెర	134	266	,, =మైనము, వసంత ద్రువు,		
మత్స్యధానీ=చేపలబుట్ట	139	84	ఉమైత్త, మన భుండు	244	121
మత్స్యనాశన=క్రాంచపక్షి	28	67	మదనధ్వజ=చైత్ర పౌర్ణమి	23	149
మత్స్యపీతా=కటకకోహిణి	130	172	మదనా=మద్యము	139	91
మత్స్యరాజ్=మొసలి	152	101	మదనీ=పునుగుపిల్లి	68	72
మత్స్యవేధన=గాలము	139	84	మదబృన్ద=వీనులగు	109	123
మత్స్యవ్రత్ర=నీటిలో నివ			మదమత్తక=ఒక ఉమైత్త	51	153
సంచువాడు	93	262	మదయనీ=మలి	60	366
మత్స్యసంఘాత=చిలు చేపల			మదసాన=కల్లంగడి	140	105
గుంపు	151	90	మదిరా=మద్యము	139	90
మత్స్యక్షీ=సోమలత	57	288	మదిస్థా,,	139	91
,, =తోట కూర	58	311	మదుర=పక్షి	26	5
మధిత=మజ్జిగ	135	299	మదోత్కట=పావురము	27	25

పదమ్.	పుష్పమ్.	సం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	సం. క్తి.
మదోత్కటం=పుష్పాసవము	140	95	మధుక=ఒకసంకరజాతి	75	78
మదోదర్కా=త్రిఫలములు	129	163	,, =వైతాళికుడు	106	60
మద్దు=నీటికాకి	26	21	,, =ప్రాతతేనె	184	268
,, =ఒక సంకరజాతి	76	103	,, =తీసి, కారము, ఉప్పు		
,, =వైద్యుడు	77	141	కలిసినది	198	64
,, =ఉడుమువేటకాడు	79	168	మధుకర=తుమ్మెద	29	85
,, =వేటకాడు	79	186	మధుకా=చామలు	127	112
మద్దలధ్వని=మద్దలధ్వని	31	20	మధుకుప్పటి=ఒకలత	47	67
మద్య=సారాయి	139	88	మధుక్రమ=ఎడతెగని		
మద్యబీజ=పులిసినకలు	140	100	పానము	140	104
మద్యలాలస=సింహకేశర			మధుక్షీర=ఈతచెట్టు	63	443
మృత్యుము	47	52	మధుచ్చద=పుల్లవెలగ	48	75
మద్యసనాన=సారాయిని వడ			మధుత్పాన=చెఱుకు	63	450
పోయెట	140	102	మధుప=తుమ్మెద	29	83
మధు=చైత్రము	23	165	మధుపర్క=తేనెమున్నగు		
మధు=వసంతర్తువు	24	174	ఆతిథ్యద్రవ్యము	88	124
,, =గోరింట	50	121	మధుపర్ణి=విశల్యలత	271	15
,, =పాలకూర	56	286	మధుపుష్ప=ఇప్ప	48	86
,, =తేనె	184	268	మధుబీజ=రేలచెట్టు	51	148
,, =పాలు	185	290	మధుబోల=చేదు, తీసి, పులుపు,		
,, =చేదు, తీపు, వగరు			ఉప్పుకలిసినది	199	75
కలిసినరుచి	198	65	మధుమక్షికా=తేనెటీగ	29	89
,, =వసంతర్తువు, ఒకరుచి,			మధుమద్య=పుష్పాసవము	140	95
ఒకరాక్షసుడు, చైత్ర			మధుమాలక=వగరు, తీసి,		
మాసము, ఇప్పచెట్టు,			పులుపు, ఉప్పుకలిసి		
తేనె, తేనెరుచి, నీరు,			నది	199	74
మద్యము, పుష్పాస					
వము	235	122			

పద్యము.	పద్యము. పంక్తి.	పద్యము.	పద్యము. పంక్తి.
మధుమధుషి కా=అతిమధు		మధుమదన=విమృశ	4 30
రము	131 205	మధుస్రవ=ఒకవృక్షము	48 85
మధుర=	131 205	మధుస్రవా=పాలహార	60 360
,, =కంఠమాధుర్యము	145 223	మధుక=ఇప్ప	48 86
,, =పులనిగంజి	165 164	మధుచ్చిష్ట=మైనము	134 273
,, =తీపి, తీపిగలది	198 50,54	మధుపహ్ను=మధుర	159 12
,, =లియ్యనిది, అంద		మధుల=తేనె	134 268
మైనది	255 44	,, =కారము, తీపి, చేదు	
మధురవాచ=లియ్యగామాట		కలిసినది	198 66
లాడువాడు	204 88	మధులక=కొండయిప్ప	48 87
మధురస=కందమాలపుడుంప	62 420	,, =తీపి, తీయనిది	198 50
మధురసా=ద్రాక్ష, మార్వలు	271 15	,, =మద్యము	292 66
మధురస్వన=శంఖము	152 110	మధులిక=కారము, తీపి,	
మధురా=ఒకపట్టణము	37 49	వగరు కలిసినది	198 65
,, =	159 11	మధులికా=ఒకలత	54 228
మధురాజక=కారము	198 53	,, =కొండయిప్ప	139 92
మధురామక=తేనె	134 271	మధుషి కా=మధుర	159 11
మధువిహ్=తుమెద	29 83	,, =మరుగుజ్జుకన్య	299 8
మధువాచ=కోకిల	28 53	మధ్య=మధ్యకాలము	146 245
మధువార=కల్లు ఎడతెగక		,, =నడుము	178 134
త్రాగుట	140 104	,, =ఒకసంఖ్య	188 57
మధువ్రత=తుమెద	29 85	,, =నడిమిచోటు,	
మధుశిగు=ఎఱ్ఱమునగ	49 112	తగినది	235 126
మధుశ్రేణి=ఒక సంకరజాతి	75 88	మధ్యదన్త=ముందుపన్ను	180 177
మధుష్టిల=ఇప్ప	48 86	మధ్యదేశ=ఒకదేశము	36 44
మధుసఖ=మనఃభుండు	5 56	మధ్యస్థి=మధ్యాహ్నము	22 129
మధుసారథి=	5 57		

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
మధ్యమ=సప్తస్వరములలో		మనుజు=మనుష్యుడు	72 1
నొకటి	146 263	మనుజ్యేష్ఠ=కత్తి	117 316
,, =నడుము	178 134	మనుష్యు=మనుజుడు	72 1
,, =నట్టనడుమది	207 153	మనుష్యధర్మ=మనుజుడు	13 111
మధ్యమా=నడిమివేలు	179 148	మనోజవ=ఒకసంకరజాతి	72 10
మధ్యమీయా=నట్టనడిమిది	207 153	మనోజవా=అగ్నియొక్క ఏడు	
మధ్యమోత్థాశ=ప్రాణాయామము		నాల్గలలో నొకటి	11 60
మమలోని ఒకమానము	102 420	మనోజు=మనోహరము	212 268
మధ్యరాత్రు=రాత్రిలో		మనోజ్వలా=మలై	60 363
మూడవజాము	22 182	మనోభిదా=మణిశిల	42 24
మధ్యస్థ=సాక్షి	123 18	మనోరథ=కోరిక	97 358
మధ్యాహ్న=సూర్యుడు నడి		మనోరమ=మనోహరము	212 270
నెత్తికివచ్చు కాలము	22 129	మనోవికార=మనస్సు	
మధ్యాలుక=కందమూలపు		మార్పు	142 150
దుంప	62 420	మనోహర=మనోజము	212 260
మధ్యాసవ=పుష్పాసవము	140 97	మనోహరీ=పిప్పలి	129 150
మనశ్శిలా=మణిశిల	41 21	మస్త=అపరాధము	107 90
,, =పసుపు	62 422	మస్త్ర=వేదమస్త్రము	85 6
మనన=హృదయము	97 344	,, =బుుకుమున్నగు	
మననీజ=మనస్సుకుడు	5 53	మంత్రములు, రహ	
మనస్కార=మనస్సుంతుప్తి	97 348	స్యము	217 8
మనాకో=కొంచెము	288 24	మస్త్రజహ్వా=అగ్ని	10 8
మనాకా=ప్రియురాలు,		మస్త్రజ=చారుడు	106 5
ఆడేనుగు	248 38	మస్త్రన్=అమాత్యుడు	105 8
మనిత=తెలియబడినది	209 201	,, =యువరాజు	105 8
మనీష=బుద్ధి	96 326	,, =అమాత్యుడు	293 8
మనీషన్=పండితుడు	102 469	మస్త=కవ్వము	138 6

పదము.	పుస్తకము. పం. కీ.	పదము.	పుస్తకము. పం. కీ.
మన = నేతితోఁగూడినపిండి	164 141	మనార = ఒకకల్పతరువు	16 27
మనపాత్ర = కవ్వపువండ	138 63	,, = ప్రవాళవృక్షము	48 88
మనర = మెల్లగాపోవునది	116 300	మనర = ఇల్లు	160 35
,, = కోపము, సుడి, కొండె		,, = శరీరము, పట్టణము	252 54
ములుచెప్పట, మెల్లగా పోవునది	262 127	మనపాల = ఒక సంకరజాతి	74 62
మనవిష్కంభ = కవ్వపురాట	138 63	మనరా = గుఱపుసాల	160 42
మనాన = కవ్వము	138 62	మనోత్పాత = ప్రాణాయామము	
మనోదధి = క్షీరాబ్ధి	36 22	లలో ఒకమానము	102 459
మన = యముడు	11 67	మనోష్ఠ = ముఖోష్ఠము	196 18
,, = శని	19 69	మన = గంభీరధ్వని	32 65
,, = పెరుగు	134 280	,, = ఒకజాతి ఏనుగు	109 124
మన = సోమరి	205 109	మన్మథద్ర = ,,	109 129
,, = శని, వ్యాధి, దురదృష్టము, కొంచెము, బుద్ధిహీనుడు, అసమర్థుడు	235 120	మన్మథద్రమృగ = ,,	109 129
మనగామిన్ = మెల్లగాపోవువాడు	116 300	మన్మథుడు = మన్మథజము	
మనర = ఏడుపేటలహారము	170 280	యొక్కలక్షణము	109 126
మనరమణి = కేవుడు	6 91	మన = మదనుడు	5 53
మనరవాసిన్ = పార్వతి	8 125	,, = వెలగ	47 63
మనాకిన్ = ఆకాశగంగ	16 26	మన = సఖ = చైత్రము	23 166
మనాక్ష = సిగ్గు	99 387	మన్యా = అంకుశముయొక్క	
మనగా = ధనిష్ఠ	20 81	మధ్యభాగము	111 169
		,, = మెడకండరము	182 233
		మన్య = దుఃఖము	98 365
		,, = పేదటికము, యజ్ఞము, కోపము	217 89
		మన్వస్తర = కల్పములో పదునాలగవభాగము	24 185
		మయ = రాక్షసుల శిల్పి	15 18

పదమ్,	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్,	పుస్తకం. పంక్తి.
మయ=పింఠె	70 133	మరు=ఒకదేశము	38 75
మయప్టక=పెద్దపెసర	126 76	,, =ఎడారి	38 83
మయ=కిన్నరులు	15 5	మరుక=జింక	65 22
మయూక=నెమలి	29 74	మరుజా=ఒకజాతి జింక	66 43
మయూఖ=సూర్యకిరణము	18 31	మరుత్=దేశత	3 4
,, =	291 49	,, =వాయువు	13 98
మయూర=కోడి	27 27	,, =ఒకతీగ	54 233
,, =నెమలి	29 72	మరుత్వృత్=ఇంద్రుడు	9 7
మయూరక=మైలకుత్తము	44 84	మరుద్దణ=మరుతులగుంపు	15 15
,, =ఒకవృక్షము	54 230	,, =‘ఈదృష్టచ’మున్నగు	
,, =ఒకజాతి తులసి	55 240	మంత్రములలో చెప్పఁ	
మరక=మృత్యువు	300 4	బడిన దేవతలు	15 20
మరకత=ఒక మాణిక్యము	44 76	మరునవ=చంద్ర	50 126
మరణ=మృతి	99 403	మరుస్థాలా=ఒకతీగ	54 233
మరణాలస=ఒక యోగా		మరుల=ఆహారమునకైన	
సనము	101 483	జంతువు	71 146
మరన్ద=తేనె	46 37	,, =నీరు	154 1
మరాల=హంస	26 10	మరువక=మంగచెట్టు	49 98
,, =ఎఱ్ఱగన్నేరు	61 384	మరుక=కప్ప, నెమలి	244 123
,, =పసుపు, ఎఱుపు		మరుద్భవ=నల్లచంద్ర	50 127
కలిసినది	197 84	మర్క=వాయువు	13 98
మరిచ=మిరియము	129 158	,, =బుద్ధి, గాలి	217 97
మరిప్టక=పెద్దపెసర	126 76	మర్కట=కోతి	68 78
మరిచ=మిరియము	129 157	,, =కోతి ఆకారమున	
మరిచి=కిరణము	18 32	ఉన్న గడియ	162 96
మరిచికా=మృగత్వస్థ	18 44	మర్కటక=ఒకజాతి	
,, =ఎసిమిది త్రసరేణు		గోధుమ	128 123
వులు	189 83		

పదమ్.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకము. పంక్తి.
మర్కటక=సాలెపురుగు	150 68	మల=ఒకరకపు కంచు	43 57
మర్కటాస్య=రాగి	48 48	,, =సంకరజాతి	74 47
మర్కటీ=కోతి ఆకారమున		,, =తేలుకొండె	150 64
మన్న గడియ	162 96	,, =పురీషము	182 237
మర్కస=వడపోతకుపయో		,, =మడి	183 240
గించు ద్రావకము	140 101	,, =మడి, మడికలది	213 287
మర్కోటపిపిలికా=చిన్న		,, =మడి, పాపము	235 129
నల్లచీమ	151 73	మలద=ఒక దేశము	38 71
మర్త=భూమి	100 412	,, =మినుము	125 69
మర్త్య=మనుజుఁడు	72 1	మలనా=పొట్ల	58 320
మర్త్యలోక=భూలోకము	100 412	మలయ=ఒకపర్వతము	41 6
మర్ద=వై రాగ్యము	96 334	,, =కొండచరియ, ఒక	
మర్దన=రుద్దుట	194 60	కొండ, తోట	262 125
మర్దనీ=పాదరక్ష	116 309	మలయజ=చందనవృక్షము	132 224
మర్దల=మద్దెల	146 268	మలయద్వీప=ఒకద్వీపము	36 27
మర్దలధ్వని=మద్దెలధ్వని	31 20	,, =	36 31
మర్త్యభేదన=బాణము	118 358	మలయవాసినీ=పార్వతి	8 125
మర్త్యర=బరబరధ్వని	31 15	మలవద్వాసన=రజస్వల	174 29
,, =	213 287	మలవారినీ=జై నచిత్తుకుఁడు	202 31
మర్తరా=పిండివంట	164 139	మలవిష్మమ్మ=మలబద్దము	183 256
మర్తస్పృశ్=తీవ్రము	210 224	మలస్మృతి=విరేచనము	183 256
మర్త్యాదా=క్రమపథతి	124 30	మలహరక=గజహృద	
,, =సముద్రపుటొడ్డు	155 25	యజ్ఞుఁడు	111 174
,, =హద్దు	159 22	మలిన=నీరు	154 1
,, =హద్దు, తీరము	248 37	,, =మరికి	206 132
మర్ష=సహనము	98 367	మలినా=రజస్వల	174 30
		మలినాముప్ప=నీరా	138 49

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం.
మలిముచ=దోమ	29 88	మషిఘటి=సిరాబుడి	138
,, =పంచమహాయజ్ఞములు		మసుర=ఒకజాతి సేనగ	126
చేయనివాడు	89 154	మనూరక=	126
,, =దొంగ	140 110	మనూరికా=	126
మలీమస=మలినుడు	206 132	మనూరి=మనూచికము	184
మలుక=చతుస్పత్తు	71 144	మస్మణ=మెత్తనిది, మెత్తన	196
మలుక=కడుపు	178 133	మస్మణత్వ=మెత్తన	196
మలూక=పక్షి	28 4	మస్మణీ=అవిసేవిత్తు	126
మల్ల=ఒకసంకరజాతి	76 109	మస్కర=వెదురు	62
,, =పిండివండుట	163 113	మస్కరిన్=సన్నాధిని	96
,, =పలు	180 176	మస్తక=తల	180
మల్లక=గడ్డ	28 62	మస్తీక=	180
మల్లనాగ=విష్ణుగుప్తుడు	96 318	మస్తీపక్షు=మెదడు	182
మల్లి=మట్టిపాత్ర, ఆసనము	222 54	మస్తు=పెరుగుమీడినీరు	135
,, =మల్లి	291 51	మస్తులుజ=మెదడు, పెరుగు	
మల్లికా=	60 365	మీడినీరు	278
మల్లికావ=ఒకదబ్బసుము		మస్తులుజక=మెదడు	182
ప్రియ	47 69	మహా=ఉత్సవము	88
మల్లికాత్రి=ఒకజాతిహంస	26 14	మహా=సప్తలోకములలో	
,, =తెల్లకన్నులగుఱ్ఱము	111 184	ఒకటి	100
మల్లీ=పిండివండుట	163 113	మహత్=ఒక సాంఖ్య	
,, =మల్లి	291 51	తత్త్వము	96
మశక=దోమ	29 58	,, =ఒక లోకము	100
మశకహరీ=దోమలెర	163 247	,, =రాజ్యము, గొప్పది	235
మశకీన్=ఆత్మ	47 55	,, =నీరు మొదలైనవి	274
మశన=ధ్వని	31 4	మహతీ=ఒకతీగ	56
మశాక=పక్షి	26 5	మహతీ=నారదునివీణ	145

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
మహాత్మరీ=సంప్రదాయముల		మహాజాతీ=ఒకజాతి వీర	58 323
నేటికిని ముసలిదాసి	107	,, =పెట్టుప్పు	133 246
మహర్=ఒకలోకము	100	మహాబ్యాల=పెద్దమంట	11 58
మహర్విజ్ఞ=బుద్ధివక్కులు	89	మహర్ముష=పెద్దచేప	152 109
మహాన్=ఉత్సవము, శోభ	226	మహాటపీ=పెద్ద ఆడవి	45 3
మహాకదంబుక=పెద్దకడిమి	50	మహాతేజస్=సుబ్రహ్మణ్యుడు	7 109
మహాకన=వెలులి	62	మహాతన్=గొప్పవాడు	205 112
,, =శొంటి	129	మహాదంష్ట్ర=పెద్దపులి	65 8
మహాకాయ=ఎనుగు	109	మహాదేవ=శివుడు	6 81
మహాకార=ఒకదేశము	38	మహాదేవీ=పార్వతి	7 116
మహాకాల=ఈశ్వరుడు,		,, =పట్టమహిషి	106 61
బాణాసురుడు	268	73 మహాధన=అమూల్యమగు	
మహాకాలీ=పార్వతి	8	వస్త్రము	168 236
మహాకీర్తన=ఇల్లు	160	38 మహాధాతు=అన్నరసము	181 208
మహాకోశాతకీ=పెద్దవీర	58	318 మహానట=శివుడు	6 87
మహాగణ=లక్షబృందములు		మహానరన్=అంభముడు	77 141
(ఒకసంఖ్య)	188	62 మహానస=వంటిల్లు	163 107
మహాగద్దా=పార్వతి పరిచారిక	8	127 మహానాద=సింహము	65 2
మహాగ్రహాయణీ=మార్గశిర		మహానీల=ఇంద్రనీలమణి	44 79
మాసమున గురుయో		మహానేమి=చాకి	27 30
గముకల పూర్ణిమ	23	155 మహాపక్ష=నీటిపక్షి	26 22
మహాగ్రామ=పెద్ద ఊరు	159	4 మహాపక్షిన్=గుడ్డగూబ	27 45
మహాగ్రీవ=ఒంటి	70	133 మహాపత్ర=తాటిచెట్టు	63 432
మహాఘోషా=పెద్దచేగు	52	176 మహాపద్మ=ఒకనిధి	14 120
మహాచణ్డీ=పార్వతిపరిచారిక	8	127 ,, =ఒకజాతిదుంప	62 418
మహాచారి=నాంది	147	283 ,, =ఒకజాతిపాము	149 24
మహాజమ్బూ=పెద్ద నేరేడు	52	184 ,, =తామర	157 80

పదమ్.	పుష్టమ్. పం కి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పం కి.
మహాప్రలయం=సంహారము	24 188	మహారసం=ఈత చెట్టు	68 443
మహాఫలాం=పెద్ద కేళి	52 176	,, =చెట్టు	68 450
,, =పెద్ద నేరేడు	52 184	మహారసా=చిక్కడు	54 219
,, =గుమ్మడి	59 340	,, =విష్ణుక్రాంతము	55 246
మహాబలం=నాయువు	13 99	మహారాజం=నాటకములోని	
,, =వెలిగారము	133 261	రాజు	144 206
మహాబుసం=ఆలస్యముగా		,, =గోరు	179 151
పండువరి	125 68	,, =రాజు, రక్షకుడు	268 71
,, =యవలు	127 102	మహారాత్రం=రాత్రి మూడవ	
మహాభూతం=పృథివ్యాది		జాము	22 132
భూతములు	100 411	మహారాత్రి=పార్వతి	8 121
మహామాత్రం=మావటిడు	111 176	మహారాష్ట్రం=ఒక దేశము	37 66
,, =మిక్కిలి ధనికుడు	205 111	మహాలయం=పెద్దయిల్లు, పాద	
మహాముఖం=మొసలి	152 105	విహారము, పరంజ్యోతి	268 72
మహామని=రుద్రాక్ష	51 157	మహాలోధ్రం=తెల్ల లూడుగు	48 103
మహామూల్యం=ఆమూల్య		మహావసం=ఒక జలచరము	152 108
వస్త్రము	168 236	మహావిడం=పెట్టుప్పు	133 246
మహామృగం=ఏనుగు	109 122	మహావిష్ణుం=కపిలుడు	5 62
మహామేరుం=మేరుపర్వతము	16 24	మహావీరం=హోమపాత్ర, గరు	
మహామ్బుజం=లక్ష్మపద్మములు		దుండు, యోధుడు, పక్షి,	
(ఒక సంఖ్య)	188 68	వజ్రము, గుఱ్ఱము, కొడుకు,	
మహాయజ్ఞం=పంచమహాయజ్ఞ		హంస, నాయకుడు,	
ములు	88 126	ఆగ్ని, విష్ణువు, శ్రేష్ఠము	278 40
మహాయవం=పెద్దయవలు	127 104	మహావృషం=మినుము	125 70
మహారలితం=బంగారము	42 35	మహావేగం=కోరి	68 79
,, =వంతువువు	130 181	మహావృషనసప్తకం=ఏడు వృష	
మహారణం=యోధము	121 412	నములు	104 22

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
మహావ్రత=శివుడు	6 89	మహిష=దున్న	65 16
మహాశయ=ఉదారుడు	202 82	,, =ఒక సంకరజాతి	73 26
మహాశక్తి=ఒక సముద్రపు		మహిషవాహన=యముడు	11 66
తెండి	151 87	మహిషాక్ష=గుగ్గిలము	132 223
మహాశక్తి=తీయ్యదబ్బ	47 67	మహిషి=పుష్పపూరితము	23 148
మహాశక్తి=ఒకజాతి వరి	125 64	,, =పట్టపురాణి	106 61
మహాశక్తి=శతభిన్న	118 338	,, =గోదే, పట్టపురాణి	248 37
మహాశక్తి=గొల్ల	138 55	మహిషి=ధూమి	35 5
మహాశక్తి=ఒక ఓషధి	130 188	మహిషి=గజనిము	48 74
మహాశక్తి=నల్ల విష్ణుకాం		మహేశ్వర=ఉదారుడు	202 32
తము	56 29	మహేశ్వర=ఇంద్రుడు	9 14
మహాశక్తి=యష్టిమధుకము	61 392	మహేశ్వరజిత్=గరుడుడు	6 74
మహాసనా=మణిశిల	41 22	మహేశ్వర=శివుడు	6 76
మహాసనా=చిన్న వంగ	53 209	,, =గుగ్గిలము	49 105
మహాసర్ప=ఒకపాము	149 22	మహేశ్వర=పచ్చకంచు	43 52
మహాసహ=ఒకలత	53 218	మహాక్ష=ఆర్యోతు	69 109
,, =ఒక గోరింట	60 376	మహాక్ష=తామర	157 74
,, =మాషపరి	272 29	మహాక్ష=సముద్రము	155 24
మహాసుపి=బ్రహ్మయోగ		మహాక్ష=ఒకపట్టణము	159 14
రాత్రి	24 187	మహాక్ష=ఎదిగినకన్య	173 12
మహాసేన=సుబ్రహ్మణ్యుడు	7 109	మహాక్ష=నాగము	61 398
మహాస్నాయు=పెద్దధమని	182 238	మహాక్ష=నాలుగుప్రస్థ	
మహాహస=గుట్టపుసకిలింత	142 168	ములు	190 108
మహిత=కైలాసము	41 9	మహాజన్=సుబ్రహ్మణ్యుడు	7 111
మహిమ=వివాహగిన్ని	11 53	మహాషధ=ఒకజాతి ఉలి	62 412
మహిమన్=గొప్పతనము	291 62	,, =శొంతి, వెలులి, ఆత్మ	
మహిలా=స్త్రీ	173 8	విష	273 20

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
మా = అక్షి	6 71	మాగధి = వెడపాట్లు	58 320
,, = అక్షి, నిషేధార్థకా		,, = పిప్పలి	129 152
వ్యయము	284 19	మాగపి = పచ్చకొట్టలు	127 111
,, = అక్షి	289 4	మాఘ = ఒక నెల	23 163
మాంస = మాంసము	181 212	మాఘీ = మాఘ పూర్ణిమ	23 148
మాంసకర = రక్తము	181 210	మాఘ్య = మల్లె	60 382
మాంసకీల = మాంసగ్రంథి	184 266	మాటజ్జు = ఉప్పుబజారు	161 68
మాంసనిష్కర్షణ = మాంసపు		మాతి = కవచము	116 305
వంటకము	166 174	మాధి = ఆకుమధ్యయినా	46 35
మాంసల = బలినీనది	201 11	మాణ = ఒక దుంప	62 418
మాంసలతా = కండరము	182 224	మాణవ = పదునారు పేటల	
మాంసవిక్రయిన్ = కసాయి		గొలుసు	170 280
వాడు	139 73	మాణవక = బాలుడు	201 5
మాంసి = వీర్యము	200 112	మాణవ్య = బాలురగుంపు	186 14
మాంసిక = కసాయివాడు	139 73	మాణిక్య = ఒకరత్నము	44 81
మాంసి = జటామాంసి	131 200	మాణిక్యా = బల్లి	150 60
మాకన్ = మామిడి	47 49	మాణిచరి = గుహ్యములు	15 6
మాక్షిక = అగ్ని శిల	42 30	మాణిమన = రాతిఉప్పు	133 240
,, = తేనె	134 269	మాతజ్జ = చండాలుడు	140 108
మాగధ = ఒక సంకరజాతి	73 32	మాతజ్జీ = పార్వతి	272 28
,, = ,,	78 158	మాతరపితృ = తల్లిదండ్రులు	176 94
,, = అంగడిపిథిలోని విష		మాతరిశ్వన్ = వాయువు	12 96
యములు రాజునకు		మాతలి = ఇంద్ర సారథి	9 17
తెల్పువాడు	78 160	మాతాపితృ = తల్లిదండ్రులు	176 94
,, = చిత్ర కారుడు	79 178	మాదామహ = తల్లి తండ్రి	175 59
,, = సుతిపాతకుడు	106 60	,, = మాతామహుని	
,, = జీలకఱ్ఱ	180 167	పూర్వులు	177 97

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
మాతుల = మేనమామ	175	65	మాతృవ్యసేయ = మేనత్త		
,, = ఉమ్మెత్త, ఒక పాము	244	121	కొడుకు	176	84
మాతులపుత్ర = మేనబావ,			మాతృవ్యసీయ = కొడుకు	176	84
ఉమ్మెత్త	269	108	మాత్ర = కొంచెము	212	272
మాతులానికా = ఒక పప్పు			మాత్ర = స్వార్జితము, ధనము		
దినుసు	127	101	భాగము, ప్రవృత్తి, కర్మ		
మాతులాసీ = మేనమామ			భూపణము, అక్షరావ		
భార్య	176	72	యవము, మానము	235	124
మాతులాహి = పాము	149	38	మాతృర్య = అనూయ	98	368
మాతులీ = మేనమామ భార్య	176	72	మాథ = వ్యాధి	184	275
మాతులుజ్జ = దబ్బ	47	65	మాథిక = వేఁప	51	149
,, = ఒక జాతి దబ్బ	47	66	మాద = మదము	194	64
మాతులుజ్జీ = పుల్ల దబ్బ	47	68	మాధవ = మద్యము	140	97
మాతృ = పుష్ప పూర్ణిమ	23	148	,, = విష్ణువు, వసంత రువు,		
,, = తిరగలిక్రింది రాయి	172	325	వైకాళి మాసము	244	122
,, = తల్లి	175	52	మాధవీ = ఒక లత	60	373
,, = ఆవు, వర్ణ సమామ్నా			,, = మద్యము	139	90
యము, బ్రాహ్మ, తల్లి,			మాధుర = యూపము లోని		
పార్వతి	222	55	ఒక భాగము	92	215
,, = గౌరి, తిరగలిక్రింది			,, = చేదు, తీపి, ఉప్పు		
రాయి, ఆవు	281	16	కలిసినది	198	64
,, = తల్లి	293	87	మాధ్వీ = వేడిమిని కల్పించు		
మాతృకా = ఇల్లాలు	174	41	సూర్య కిరణములు	18	42
మాతృముఖ = దూషించు			మాధ్వీక = తేనె	140	95
వాఁడు	204	92	మానమస్తర = రావణుఁడు	296	4
మాతృకిష్ట = మూర్ఖుఁడు	202	42	మానమనిర = ,,	12	84
			మానవ = మనుష్యుఁడు	72	1

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
మానవీ=మతే	60 364	మారణ=వధ	121 427
మానస=మనస్సు	97 344	మారి=మృత్యువు	99 404
మానసాకాశ=హంస	26 11	,, =మహాచిక్కుము	184 274
మానిశ్=నిద్రభంగి	57 299	మారిష=ఒక అపహర	57 300
మానీ=రెండు దోసిళ్లు	190 106	మారిష=నాటకములో నూత్ర	
మానుష=మనుష్యుడు	72 1	ధారుని సహచరుడు	144 211
మానుష్యక=మనుష్యుల		మారుజ=మృదుత్వము	196 2
గుంపు	186 15	మారుత=వాయువు	13 100
మాన్వా=వర్ణముకల్గించు మూర్త్య		మారుతీ=వాయవ్యమూల	17 9
కీరణములు	18 37	మార్కవ=భృంగ రాజము	53 214
మాన్ద్య=వ్యాధి	184 276	మార్గ=బాట	39 97
మాన్ధీర=గబ్బిలము	28 55	,, =జింక అడుగుజాడ,	
మాన్ధీరవ=వెదగగబ్బిలము	28 55	మార్గశీర మాసము,	
మాన్ధీర=ఒక జాతి రుద్రాక్ష	51 158	మృగశీర నక్షత్రము,	
మాయా=ఒక విష్ణుశక్తి	4 32	వెదకుట, బాట	217 91
,, =తెల్ల తెగడ	56 275	మార్గణ=బాణ	118 348
,, =మూల ప్రకృతి	96 322	,, =యాచకుడు	206 120
,, =భ్రమ	105 24	,, =,, , బాణము,	
మాయావిన్=మోసగాడు	203 48	వెదకుట	262 128
మాయిక=	,, 203 48	మార్గణా=వెదకుట	93 241
మాయీన్=	,, 203 48	మార్గనివేశ=రాజశిబిరము	159 9
మాయు=పితృము	183 241	మార్గిర=ఒక సంకరజాతి	74 63
మాయూరీ=మద్దలపై నేలి		,, =పడవనడుపు వాడు	80 199
చెబ్బ	146 261	,, =చేపల వాడు	139 88
మార=మనస్సుడు	5 53	మార్గశీర=ఒక నెల	23 162
మారక=మృత్యువు	99 404	మార్గాయిణీ=మృగశీర	20 76
మారజితో=బుద్ధుడు	5 65	మార్గితో=వెదుకబడినది	209 196

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
మార్జ=మార్జనము	196	1	మార్జక=మారిషుడు	144	211
మార్జన=పిఱులొడుగు	49	104	మార్జి=సుగంధద్రవ్యములను		
మార్జన=మార్జనము	196	1	భూయుట	170	294
మార్జనా=మదైల వాయించుట	81	20	మాల=ఒక ద్వీపము	36	25
,, =జంత్రముపై ఆంగుళీ			,, =కృష్ణతులసి	55	244
తాడనము	146	260	మాల=ఒక సంకరజాతి	74	50
మార్జా=మూడునూ నెల			మాలతీ=బాజి	60	363
మిశ్రము	166	198	మాలతీతీరసమ్భవ=నెలిగా		
మార్జర=గారచెట్టు	51	155	రము	133	260
,, =అగస్త్యవృక్షము	58	312	మాలయ=మలయద్వీపము	36	32
,, =పిల్లి	70	142	మాలవ=ఒక దేశము	38	73
మార్జరకణ=నెమలి	29	75	,, =గుఱ్ఱపువాడు	80	211
మార్జరకణికా=పార్వతిపరి			మాలవక=ఒక సంకరజాతి	77	126
చారిక	8	126	మాలా=దండ	171	308
మార్జారికా=పునుగుపిల్లి	68	72	మాలాకార=పూలమాలలు		
మార్జారీ=కొద్దంగమృగము	67	68	కట్టువాడు	138	65
మార్జాలీయ=పిల్లి, వేడివద			మాలాత్మక=గడ్డిపూవు	64	468
యజ్ఞపాత్రలు శుద్ధి చేయు			మాలిక=మాలలను కట్టు		
సలము, అంగశుద్ధి, మనో			వాడు	138	65
హరము	278	39	మాలికా=దొంతరమల్లె	60	371
మారి తా=బెలము, బీలకఱు,			,, =సౌధము	161	57
అలముమున్నగువానితో			,, =పంక్తి	188	48
కూడినమజ్జిగ	166	196	మాలక=ప్రియముగా పట్టు		
మార్జణ=మార్జ్యుడు	18	26	వాడు	32	39
మార్జణ=	17	20	,, =ఒక సంకరజాతి	73	37
మార్జిక=మదైల వాయించు			మాలాధావ=ఒక పాము	149	38
వాడు	141	140			

పదమ్.	పృష్ఠమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్, పంక్తి.
మాలువాఁజికజాతి కంద		మాసర=వడపోత కుపయో	
మాలము	62 419	గించు ద్రావకము	140 101
మాలార=మారేడు	47 59	,, =అన్న పుగంజి	165 156
మాలార్జవ=పర్ణాసము	54 236	మాసిక=మాసశ్రాద్ధము	88 130
మాల్య=పుష్పము, పూల		మాహామలయ=మలయ	
మాల	226 49	ద్వీపము	86 32
మాల్యజీవిన=మాలలను కట్టు		మాహిర=ఇంద్రుఁడు	9 12
వాఁడు	188 65	మాహిష=ప్రతిధ్వని	32 28
మాల్యవత్=ఒక కొండ	41 8	మాహిషాడక=ఒక సంకర	
మాష=మినుము	125 69	జాతి	76 95
,, =పరునాటు యవల		మాహిష్మతీ=ఒక నగరము	159 18
పరిమాణము	189 86	మాహిష్య=ఒక సంకరజాతి	73 23
,, =విదు గురువిందగింజల		,, =నృత్త, గీతముల నెఱిఁ	
యెత్తు	189 87	గినవాఁడు	77 138
,, =వియ్యపుగింజయెత్తు	189 90	మాహేంద్రీ=కొమ్మరఁటి	59 348
,, =పరునెరు, పరునాటు		మాహేయి=ఆవు	68 82
యవలయెత్తు	191 125	మాహేశ్వరి=సప్తమాతృక	
మాషపరీ=కారుమినుము	53 213	లలో నొకతె	8 128
మాహేశిన్=గుఱ్ఱము	111 182	మిత=కొంచెము	212 272
మాషీణ=మాషములుపండు		మిత్రు=సముద్రము	155 24
భూమి	124 40	మితమ్మచ=లోభి	205 117
మాష్య=	124 40	మిత్ర=నూర్మఁడు	18 30
మాన్=నెల, చంద్రుఁడు	270 121	,, =చెలికాఁడు	107 78
మాస=నెల	23 160	,, =సఖుఁడు	107 85
మాసతను=మాసమును పూరిం		,, =మాచిపత్రి	130 184
చునది	187 38	,, =చెలికాఁడు	293 93

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
మిథన్ = అన్యోన్యము, రహ		మిథ = పొట్టెలు	70 128
స్వముగా	286 53	,, = మూత్రము మున్నగు	
మిథిలా = ఒక నగరము	159 14	నవి	210 226
మిథున = తేనె, నేయికలిసి		మిథా = కలట	86 92
నది	167 199	మిన = చేప	151 81
,, = దంపతులు	177 96	,, = చేప, ఒకరాశి	282 27
,, = జత	187 29	మినా = కణ్ణ	93 246
,, = జంటగానగుట	187 31	మినాబ్జ = మన్మథుడు	5 54
,, = స్త్రీ పురుషుల జత	187 32	మిమాంసా = ఒక శాస్త్రము	85 57
,, = కవలు, ఒకరాశి	282 28	,, = చర్చ	97 349
మిథునత్వ = కలయిక	172 341	మిలికా = ఒక లోహము	43 54
మిథునిన్ = కాటుక పీట్ట	28 47	ముక = ఆవు పేదవాసన	200 111
మిథ్యా = అసత్యము	288 26	ముకుంద = విష్ణువు	4 26
మిథ్యాచర్యా = వంచన	99 391	,, = ఒక నిధి	14 121
మిథ్యాభియోగ = ఆధారము		ముకుందక = ఉల్లి	62 409
తేని ఆరోపణ	33 63	ముకుర = అద్దము	171 323
మిరిర = నిలువుచూపు కల		ముకుల = మొగ్గ	46 38
వాడు	201 18	ముక్తకంఠ = పొరవిడిచిన	
మిశ్ర = కలగలుపు	207 155	పాము	149 40
మిశ్రక = ఘృతాంజనము	90 183	ముక్తబద్ధనా = ఒక మల్లె	60 365
మిష = ఒక సంకరజాతి	73 28	ముక్తా = ముత్యము	152 112
,, = నెపము	99 389	,, = కలట, ముత్యము	222 57
మిషత్ = చలించునది	206 122	ముక్తాఫల = ముత్యము	152 113
మిహికా = మంచు	25 18	ముక్తాముక్త = ఒక ఆయుధము	120 391
మిహిర = నూర్పుడు	18 30	ముక్తావలీ = ముత్యాలసరము	170 275
,, = వాయువు, వేళుము,		ముక్తాస్ఫట = ముత్యపుచిప్ప	152 112
నూర్పుడు	244 124	ముక్తి = మోక్షము	102 475

పదమ్.	పుస్తకమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్, పంక్తి.
ముఖ=రాతియుష్స	183 241	ముచిర=త్యాగము, ఉదా	
,, =గోపురముమందుండు		రుండు	262 182
ప్రదేశము	160 30	ముచుటి=పిడికిలి	179 158
,, =మొగము, నోరు	180 171	ముచుటి=పిడికిలి బిగించుట	120 386
ముఖ=మొగము, ప్రధానము,		ముచులిన=పెద్దనారింజ	
రాగి, ద్వారము, అభ్యుపా		(దబ్బి?)	48 72
యము	226 50	ముజ్జ=తృణవిశేషము	64 406
ముఖజ=బ్రాహ్మణుండు	83 1	,, =,,	64 457
ముఖబస=పెరుగుతోడు-		ముజ్జకేశినో=విష్ణువు	4 25
కొనునప్పటిమార్పు	184 281	ముజ్జన=ధ్వని	31 3
ముఖభూషణ=తగరము	43 62	ముణ=బోడి	83 11
,, =తామూబలము	167 212	,, =తల	180 171
ముఖభేద=ఆవులింత	143 176	ముణన=మౌరము	83 7
ముఖమణి=తలకవృక్షము	50 138	ముణా=ఒక ఓషధి	55 249
ముఖర=నిందించువాఁడు	204 92	,, =భిక్షుకి	173 20
ముఖరజ్జ=కల్లెము	118 223	ముణిత=బోడి	83 11
ముఖరా=మైనగోర	27 40	ముణిలిక=ఒక ఓషధి	55 249
ముఖవాస=పుష్పాసనము	140 96	ముణ్ణి=,,	55 249
ముఖవాసన=కర్పూరము	200 106	ముణ్ణిర=నూర్మండు	18 26
ముఖకాలా=మొగసాల	160 47	ముద=ఆనందము	98 371
ముఖకోభా=బ్రహ్మతేజస్సు	85 69	ముదిత=సంతోషుండు	203 61
ముఖ్య=ప్రధానుండు	206 125	,, =తృప్తుండు	209 191
ముఖ్యోపాయ=చతుర్విధో		ముదిర=మేఘము	25
పాయములు	105 23	ముద=పెసర	126 7
ముగ=సుందరుండు, మూఁడు		ముదర=యజ్ఞమున కుపయో	
డు, కొత్తవాఁడు	229 23	గించు ముతివంటి సాధ	
		నము	91 20

పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.
ముద్ర=కొయ్యను తి	118	342	మరజధ్వని=మడలధ్వని	31	20
ముద్గరక=ఒక దేశము	37	57	మరరిపు=విష్ణువు	4	25
ముద్రిత=కట్టబడినది	209	194	మరలి=వేణువు	146	249
,, =కూర్చబడినది	210	219	,, =ఒకరకపు వేణువు	146	253
ముద్ధా=వర్ణముగా	288	23	మరుజ్జీ=నలమునగ	49	112
మునయ=హులముయొక్క			మరుణ్ణ=ఒక దేశము	37	50
అగ్రము	118	335	మరుర=ఉముక	10	39
ముని=బుద్ధుడు	5	67	,, =గోమాత్రగన్ధము	200	111
,, =ఒకవృక్షము	55	245	ముషిత=దొంగలింపకబడి		
,, =అగస్త్యవృక్షము	58	312	నది	210	231
,, =పశులు	63	454	ముష్క=వృషణము	178	126
,, =ఋషి	95	300	ముష్కర=వ్రేలాడు అండ		
,, =అగస్త్యుడు	95	303	మోశముకలవాడు	201	15
మునిపిష్టకిన్=ఎనిమిదిరొట్టెలు			ముష్టి=పిడి	118	336
తిని జీవించువాడు	94	268	,, =పిడికిలి	179	158
మునిప్రియ=చామలు	127	116	,, =రెండు శతమాన		
మునివృక్ష=మోదుగు, సర			ములు	190	102
శము, సోమనకము, గార			,, =నాలుకలములు	191	125
అగస్త్యము	282	38	ముష్టిక=పిడివెలితిమూరెండు	39	108
మునివ్రతీన్=ఎనిమిది కబక			ముష్టిమాన్ద్య=వింటివారిని		
ములుమాత్రము తిను			కొంచెము సడలించుట	120	383
వాడు	94	266	ముష్టివృక్ష=ఎనిమిది పిడి		
మునిసేవిక=ఎఱ్ఱ నెవ్వరి			కిళ్ళు	84	31
ధాన్యము	127	114	ముష్ట్యయోజన=ధనుస్సును		
మునీన్ద్ర=బుద్ధుడు	5	67	పిడికిలితో పట్టుకొనుట	119	378
మర=మవాసనగల మొక్క	131	196	ముసల=కోకలి	164	130
మరజ=మడల	146	258			

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
ముసలయప్పిక = ఒక ఆయు			మూకా = మూస	137	34
ధము	118	341	మూధ = మూర్ఖపోయినది	122	488
ముసలిన్ = బలరాముడు	5	46	,, = మూర్ఖుడు	202	42
,, = దుష్టలక్షణములుగల			,, = మోహముకలవాడు,		
గుణము	112	193	మందుడు	229	23
ముసలీ = ఒక ఓషధి	61	406	మూత = తోడువేయుట, వరి		
,, = కొత్తిమిరి	127	99	ధాన్యము, వరివెన్నలను		
,, = మొసలి	150	51	గడితోకట్టుట	217	92
,, = బల్లి	150	60	మూతక = తోడువేయుట	185	288
ముసల్య = ముసలముచే చంపఁ			మూత్ర = మూత్రము	188	239
దగినవాఁడు	206	141	మూత్రకృచ్ఛ = ఒకవ్యాధి	183	255
ముసుదీ = తెల్లకొఱలు	127	111	మూత్రాశయ = మూత్ర		
ముసుదీ = భుసుండి	300	17	కోశము	178	132
ముస్త = ఒక విషము	150	49	మూత్రిత = మూత్రించఁబడి		
,, = తుంగముస్త	292	76	నది	210	226
ముస్తక = ,,	61	399	మూర్ఖ = మూఢుఁడు	202	41
ముస్తా ,,	61	399	మూర్ఖన = జంత్రవాదనము	146	262
ముస్త = పిడికిలి	179	158	మూర్ఖనా = మోహము	99	400
ముహూ = ప్రతిక్షణము	286	53	,, = ఇరువదియొక్కవిధము		
,, = మాటిమాటికి	287	22	లగు సంగీతస్వరభేద		
ముహూస్త్రాక్ష = తటచు చెప్పఁ			ములు	145	220
బడినది	32	44	మూర్ఖా = మోహము	99	400
ముహూర్త = రెండునాడుల			మూర్ఖాల = మూర్ఖనొందిన		
కాలము	21	108	వాఁడు	122	438
మూక = వేసడమునకు ఆఁడు			మూర్ఖిత = ,,	122	438
గుణమునకు కలిగినపిల్ల	113	216	,, = మూర్ఖనొందినవాఁడు,		
మూక = మూఁగ	202	27	పెరిగినవాఁడు	255	44

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
మూర్తి=ఆకారము, చిత్రము, కాకి, కాతిన్యము	222	58	మూలకారణము=ముఖ్యకారణము	96	322
మూర్ధన్=తల	180	170	మూలకృచ్ఛ్ర=ఒకవ్రతము	94	280
మూర్ధాభిషిక్త=క్షత్రియుఁడు, రాజు, ప్రభువు	279	53	మూలధాతు=అన్నరసము	181	208
మూర్ధావసీక్త=సేనాధిపతి, ధీనుఁడైత, ఆసము లను ధరించినవాఁడు, మణిమంత్రైషధజ్ఞుఁడు	77	129	మూలపుష్పికా=వెలగ	55	248
మూర్ధావసీక్తక=ఒక సంకర జాతి	72	6	మూలబరణీ=మూలానక్షత్రము	20	80
మూర్ధ్వా=గోకర్ణీలత	54	227	మూలరస=ఆఱురసములు	198	55
మూల=ఒక నక్షత్రము	20	80	మూలసస్య=తినఁదగినద్రుంప	166	180
,, =వేరు	46	26	మూలిక=చెట్టు మొదట నివసించువాఁడు	93	257
,, =వశీకరణము, స్వీయము, ఇతరముపై ఆధారపడిన చెట్టుకొమ్మ, ఒకనక్షత్రము, సమీపము	226	51	మూలిన్=కూటసాక్ష్యము	123	18
మూలక=ముల్లంగి	57	309	మూల్య=వెల	128	139
మూలకర్త=గాయములకు మూలికలతో చేయుచికిత్స	92	233	,, =జీతము, వెల	226	49
మూలశకాకట=ముల్లంగిపండు పొలము	124	41	మూషా=మూస	137	34
మూలకశాకిన=,,	124	41	మూషిక=ఎలుక	150	62
మూలకాదిసుత=ముల్లంగి గంజి	165	166	మూషికపరీ=ఒకలత	54	226
			మూషికా=సాలెపురుగు	150	67
			మృగ=జింక	65	22
			,, =దుప్పి	67	60
			,, =వెదకుట	93	242
			,, =ఒకజాతి ఏనుఁగు	109	124
			,, =,,	109	127
			,, =మృగశిర	217	93
			మృగణా=వెదకుట	93	242
			మృగత్వషా=ఎండమావులు	18	44
			మృగదంశక=కుక్క	70	136

పదమ.	పుష్పమ. పంక్తి.	పదమ.	పుష్పమ. పంక్తి.
మృగధూర్త=నక్క	68 76	మృగేంద్ర=సింహము	65 1
మృగనాభి=కస్తూరి	181 208	,, =దక్షిణమువైపున్న	
మృగపాలికా=నక్కవంటి		ఇల్లు	281 10
కస్తూరిమృగము	67 70	మృడ=శివుడు	6 80
మృగబనిసీ=వల	139 77	మృణాల=తామరతూడు	157 85
మృగమత్తక=నక్క	68 74	,, = ,,	292 76
మృగమడ=కస్తూరి	181 208	మృణాలీ= ,,	157 85
మృగమాత్రికా=ఒకజింక	67 51	మృత=మరణించినవాడు	122 489
మృగయా=వేట	139 76	,, =బిచ్చము	123 3
మృగయా=వేటకాడు	139 75	,, =మరణము	198 31
మృగరిపు=సింహము	65 3	మృతస్నాన=చనిపోయినవాని	
మృగరోమజ=ఉన్నితోచేయఁ		కొఱకు చేయుస్నానము	88 128
బడినది	168 285	మృతన=ఉత్తరవేదికట్టుట	
మృగలత్సన్=చంద్రుడు	19 50	కొఱకు త్రవ్వఁబడిన	
మృగవీధీ=ఒకనక్షత్రవీధి	21 96	రంధ్రము	92 221
మృగవ్య=వేట	139 76	మృత్రికా=మన్న	125 47
మృగశిరస్=మృగశిర	20 76	మృత్రికాచూర్ణ=పొడిమన్న	125 48
మృగశీర్ష= ,,	20 76	మృత్యు=మరణము	99 403
మృగసింహక=ఒక చిన్న		మృత్యుజ్ఞాన=శివుడు	6 80
సింహము	65 4	మృత్యుపుష్ప=వెదురు	62 428
మృగాజీవ=సివంగి	65 7	,, =చెఱకు	63 450
మృగాత్=పెద్దపులి	65 5	మృత్యుసంయమన=ఒక	
మృగాదన=సివంగి	65 7	యోగాసనము	101 445
మృగాదీ=పెద్దవీర	59 343	,, =వీరాసనము	101 454
మృగారి=పులి	65 5	మృత్యు=సారవంతమైన	
మృగిత=వెదుకఁబడినది	209 196	మన్న	125 48
		మృత్యు= ,,	125 48

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
మృద్ = మన్న	125 47	మేఖలా = ముంజెములత్రాడు	84 34
మృదజ్జ = పెద్దబీర	58 318	,, = మొలనూలు	170 291
,, = పొట్ల	58 319	,, = నడుము, కొండ	
,, = మద్దెల	146 258	నడుముభాగము,	
మృదాహ్వయా = మవాసనగల		మొలనూలు, కత్తి	
భూమి	42 33	పటకా	248 35
మృదు = మెత్తన, మెత్తనిది	196 10	మేఘు = మబ్బు	25 1
,, = కఠినముకానిది	229 24	,, = ఆభ్రకము, ముసైలు	281 7
మృదుకణ్ణక = ఒక చేప	151 85	మేఘజ = నీరు	154 1
మృదుత్యచ్ = భూర్జపత్రము	48 89	మేఘనాద = ఇంద్రజిత్తు	12 88
,, = ముంజెగడ్డి	64 457	,, = ఒక ఆకుపూర	57 301
మృదుగోమన్ = చెవులపిల్లి	67 62	మేఘనాదాసులానీన్ = నెమిలి	29 76
మృదుల = ఒక చెట్టు	131 214	మేఘపుష్ప = నీరు	154 2
,, = మృదువు	196 10	మేఘకూతా = మేఘపంక్తి	25 4
మృదువాత = మందవాయువు	13 102	మేఘవర్తమాన్ = ఆకాశము	17 3
మృద్వజ్జ = తగరము	43 61	మేఘవహ్ని = మెఱుపు	10 40
మృద్వీకా = ద్రాక్ష	60 362	మేఘవాహవ = రుద్రుడు,	
మృగ = యుద్ధము	120 406	ఇంద్రుడు	269 107
మృషా = అసత్యము	288 26	మేఘవాహిన్ = పొగ	11 56
మృషారక = అనరము	32 34	మేఘాఖ్య = ఆభ్రకము	42 30
మృషాసాక్షిన్ = కూటసాక్షి	123 19	మేఘాభ = ఒక నేలేడు	52 186
మృష్ట = పరిశుభ్రము	206 131	మేచక = నెమిలిపురికన్ను	29 78
మేకల = ఒక చేకము	38 74	,, = సునాగ్రము	178 136
,, = ,,	38 80	,, = నలుపు, నల్లనిది	196 21
,, = చల్లనిది, చలి	196 12	మేచటిక = నూనెకంపు	200 113
మేఖలకన్యకా = నర్తక	156 51	మేట = మేడ	161 57
		మేఘీ = పూటుకట్ల, చివలి	162 79

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కి.
మేధ్ర=శిశ్నము	178	121	మేనాత్తజా=పార్వతి 7 115
మేణక=ఒక సంకరజాతి	73	38	మేరు=ఒక పర్వతము 16 23
మేథి=ముంగిలి స్తంభము	125	61	మేరుగణ=మేరుపర్వతపం. కి 16 25
మేథిక=యూప స్తంభములోని			మేలన=కలయిక 194 53
పదునేడవధాగము	91	211	మేలముడి=సిరా 138 50
మేద=ఒక సంకరజాతి	74	69	మేలముద్ద=సిరాబుడి 138 49
,, =క్షమరి, తోటివాడు	79	184	మేలముప్ప=సిరా 138 49
,, =కిరాతుడు	79	186	మేష=పొట్టేలు 70 127
,, =నింద్యజీవితుడు	81	233	,, =పొట్టేలు, ఒకరాశి 282 27
మేదక=వడపోతకుపయోగించు			మేషశృంగ=ఒక విషము 150 49
ద్రావకము	141	100	మేషుణ్ణ=ఇంద్రుడు 9 11
మేదన్=కొవ్వ	181	214	మేషి=మంచునిచ్చు సూర్య
మేదస్కర=మాంసము	181	214	కిరణములు 18 38
మేదస్తేజన్=ఎముక	182	217	మేషి=అడుగొట్టె 70 129
మేడినీ=భూమి	35	6	మేహన=మేధునము 172 341
మేదుర=మృదువు	204	85	,, =శిశ్నము 178 121
మేదోభవ=ఎముక	182	217	మేహల=మూత్రగంధము 200 114
మేధజిత=కాత్యాయనడు	96	316	మేహిన్=ఒక జాతి పులి 65 6
మేధా=బుద్ధి	96	329	మేత్ర=ఒక సంకరజాతి 76 113
మేధావిన్=చిలుక	28	49	,, =బ్రాహ్మణుడు 83 1
,, =పండితుడు	102	467	మేత్రక=పౌధారాధకుడు 80 207
మేధ్య=ముంజెగడ్డి	64	457	మేత్రావరుణి=అగస్త్యుడు 95 303
,, =పవిత్రము	206	180	మేత్రి=స్నేహము 292 70
మేధ్యా=మంచునిచ్చు సూర్య			మేత్రియ=ఒక సంకరజాతి 74 68
కిరణములు	18	35	మేత్రియక=సౌఖ్యకాయని
,, =వరమునిచ్చు సూర్య			కుడు 79 187
కిరణములు	18	40	

పదమ్.	పుస్తకమ్, పం. కీ.	పదమ్.	పుస్తకమ్, పం. కీ.
మైత్ర్య=స్నేహము	292 70	మోరక=లేఁగటిపాలు	135 292
మైథిల=రాత్రి తొలిజాము	22 130	మోరట=,,	135 292
మైథున=పొందు	252 54	,, =మజ్జిగ	135 297
మైథునిన్=సారసపక్షి	28 65	,, =చెఱకువేరు, మజ్జిగ,	
మైన=ఒక ద్వీపము	36 25	దూర్వాగడ్డి	262 129
మైనాక=ఒక పర్వతము	41 7	మోరటా=వెలగ	55 248
మైనాకభగినీ=పార్వతి	8 124	మోషక=దొంగ	140 112
మైనాకస్వస్థ=,,	8 124	మోహ=ఒకదుంప	62 418
మైరేయ=మద్యము	140 98	,, =మూర్ఛ	98 361
మోక=చతుష్పాత్తు	71 144	,, =కోపము, మూర్ఛత	
,, =శిష్యుడు	85 49	సంభ్రమము	217 90
మోక్ష=ముక్తి	102 475	మోహకలికా=మద్యము	139 91
,, =మరణము, మేరువు	217 98	మోహనీ=ఒకవిషుక్తి	4 32
మోక్షణ=బాణమును విడుచుట	120 383	మాకలి=కాకి	27 80
మోక్షావలమ్బిన్=పాపండుడు	102 476	మాకల్య=వైదేహకుఁడు	78 157
మోఘ=వ్యర్థము	211 58	మాక్తిక=మత్స్యము	44 80
మోచ=పాటలవృత్తము, అరఁటి, చెట్టుపాలు	235 127	,, =,,	152 112
మోచక=మునగ	49 111	మాఞ్జీ=ముంజై మొలత్రాడు	84 34
మోచా=చిన్నయరఁటి	59 349	మాడ్డి=పిండితో చేయఁబడిన భక్ష్యము	164 139
మోట్టయిత=ఒక శృంగారచేష్ట	143 190	మాఞ్జ్య=మోహము	99 400
మోద=సంతోషము	98 375	మాడ్డిక=తొరము	83 8
మోదక=లడ్డు, గుంతువ్వుడు	262 132	మాడ్డిన=చిక్కఁగ్లుపండుపొలము	124 37
		మానిక్=ముని	95 300
		మారజిశ=మదైలనాయించు	
		చాడు	141 140

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పం. కీ.
మార్క్యకా=వింటినారి	118	355	యత్తుధూప=గుగిలము 182 222
మార్క్య=	84	34	యత్తురాజ్=కుచేరుడు 18 110
మాలి=కెగోధూషణము	169	270	యత్తు=ఒక రోగము 183 248
,, =ముడిచినజుట్టు, కెగో			యత్తున్= ,, 183 248
ధూషణము	235	125	యజ=యాగము 89 165
మాలిక=ఒక సంస్కారము	83	4	యజత్ర=ఒక యాగ సాధనము 90 188
మాప్తిక=ఆగ సాలి	137	31	యజన= ,, 90 188
మాహానిక=చైత్రము	23	165	యజమాన=సోమయాజి 89 151
మాహార=జ్యోతిష్కుడు	106	48	యజురాదేష్ట= ,, 89 151
మాహూరిక= ,,	106	49	యజున్=యజుర్వేదము 85 52
మాన=కప్ప	152	95	యజ్ఞ=యాగము 88 125
మిష్ట=ఆస్పష్టభాషణము	228	22	,, = ,, 89 164
మేచ్చ=రాగి	43	49	,, =ఆగ్ని, ఆత్మ, విష్ణువు, యాగము 217 94
,, =ఆయుధములు చేయు			యజ్ఞకర్తార=యాగమునకు
వాడు, లేదా (కర్త			తగినది 210 233
కుడు)	81	280	యజ్ఞక్రతు=యాగము 90 171
,, =ఒక జాతి	81	231	యజ్ఞజాగర=కుశలం 63 454
మేచ్చభోజ్య=గోధూమలు	127	106	యజ్ఞత్యాగిన్=యాగములను
మేచ్చాస్య=రాగి	43	49	విడిచినవాడు 89 154
యకృత్=కారిజము	182	225	యజ్ఞపూష=విష్ణువు 4 24
యత్తు=కుచేరుడు	13	110	యజ్ఞవిహ్=ఋత్విక్కు 89 155
,, =ఒక తుద్రదేవత	15	2	యజ్ఞవరాహ=ఒక ఆవ
,, =కుక్క	70	138	తారము 36 36
,, =కుచేరుడు మున్నగు			యజ్ఞవహ=అశ్వినీదేవతలు 15 11
వారు	270	115	
యత్తుకర్తను=ఒక సుగంధ			
లేపనము	171	305	

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
యజ్ఞగ్ని=యాగాగ్ని	10 45	యత్న=ప్రయత్నము	96 333
యజ్ఞజ=జింక	66 21	యత్ర=ఎక్కడ	288 41
యజ్ఞాభ్య=పరాశరుడు	95 310	యథా=సామ్యము, తగియుం	
యజ్ఞయ=ద్యాపరయగము	24 183	డుట, విస్తారము, అతిక్ర	
,, =ముంజెగడి	64 457	మింపకుండుట	286 54
,, =యజ్ఞార్ము	210 233	యథా=వలె	288 39
యజ్ఞోపకరణ=యజ్ఞ సాధ		యథాతథమ్=సత్యముగా,	
నము	90 188	ఉచితముగా	288 26
యజ్ఞోపవీత=జంచెము, ఉత్త		యథాయథం=తగినట్లు	288 27
రీయము	274 33	యథార్థమ్=సత్యముగా, ఉచి	
యజ్ఞోపవీతక=జంచెము	84 39	తముగా	288 26
యజ్ఞస్=సోమయాజి	89 152	యథార్థ వర=చారుడు	106 51
యజ్వర=గుట్టము, సోమ		యథాసుఖ=చంద్రుడు	19 52
యాజి	244 124	యథాస్వప్న=తగినట్లు	288 27
యత=పాదములచే ప్రోత్స		యథేష్ఠిత=స్వేచ్ఛగా	167 208
హించి యేనుగున నడు		యథోద్గత=బుద్ధిలేనివాడు	202 42
పుట	111 177	యద్=	202 41
,, =విధేయుడు	203 63	,, =మందుచెప్పబడినది,	
,, =కట్టబడినది, నిశ్చ		కారణము	284 21
లము	229 24	యదా=ఎప్పుడు	287 10
యతః=ఎక్కడనుండి	288 44	యది=అయితే	288 27
యతస్య=బుద్ధిక్కు	89 156	యదృచ్ఛా=అకస్మాత్తుగా	192 12
యతి=సన్న్యాసి	96 319	యదృశిష్య=అదృష్టముపై	
,, =చెఱి, సహనము	222 57	ఆధారపడినవాడు	203 59
యతిన్=సన్న్యాసి	96 320	యద్వద=జబాబుచెప్పని	
యత్ర=ప్రయత్నించిన		వాడు	203 59
వాడు	210 227	యన్త్ర=సారథి	115 275

పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.
యస్త్ర=మావదీడు, సారథి	217 94	యయు = మోక్షమార్గము,	
యస్త్ర=యంత్రము	108 99	గుఱము, పొందుట,	
యస్త్రక=పోగారు	137 36	దండముకల వాడు	235 180
యస్త్రగృహ=గానుగు	160 48	యర్హి=ఎప్పుడు	287 10
యస్త్రము క=యంత్రముచే		యవ=ఒక ధాన్యము	127 102
విడువబడిన ఆయుధము	120 390	,, = విరువందల దెబ్బదిలరు	
యను=యముడు	11 66	(త) సరేబువులు	189 86
,, = ఒక యోగాంగము	100 418	,, = ఒక ధాన్యము	294 112
,, = చెడలక్షణముల		యవక=యవభేదము	127 105
గుఱము	112 194	యవక్య=యవలుపండు	
,, = అశ్వగతిభేదము	114 244	పాలము	124 38
,, = జత	187 29	యవక్రీత=ఒకముని	96 311
,, = నిగ్రహము	194 59	యవక్షార=నత్రము	133 253
,, = యముడు, జోడు	235 129	యవచూరక=యవలపాడి	164 135
యమక=నేయి నూనెల కల		యవద్వీప=ఒక ద్వీపము	36 27
గలుపు	166 197	,, = ,,	36 30
యమభగిని=పార్వతి	8 124	యవన=ఒక దేశము	37 47
యమరథ=మహిషము	65 19	,, = ఒక సంకరజాతి	73 23
యమరాజ్=యముడు	11 67	,, = ఉగ్రుడు	78 144
యమల=జోడు	187 30	,, = ఉప్పు	133 245
యమస్వస్థ=పార్వతి	8 124	యవనికా=తెర	168 248
,, = యమున	156 50	యవనేష్ట=సీసము	43 59
యమీ=యమున	156 50	,, = ఒక ఉల్లి	62 414
యమునా=ఒక నది	156 50	యవపిషక=యవలపిండి	
యమునాభ్రాతృ=యముడు	11 67	రొట్టె	164 144
యయు=గుఱము	218 95	యవఫల=వెదురు	62 429
		యవఫలక=కుటుజము	269 109

పదము.	వృత్తము. పం. కీ.	పదము.	వృత్తము. పం. కీ.
యవమత్ = యవలకలది	210	యాగకణ్ణక = యజ్ఞమునకు సంబంధించిన విషయములు	
యవస = బీడుగడ్డి	71	తెలియని సోమయాజి	89 159
యవాగూ = అన్న పుగంజీ	165	యాచక = బిచ్చగాడు	206 120
యవాగ్ర = మూడు లిత్తుములు	189	యాచనక = , ,	206 120
యవాగ్రజ = యవత్పరామనుండి తయారైన ద్రవము	183	యాచనా = బిచ్చమెత్తుట	93 240
యవానికా = వాము	131	యాచిత = బిచ్చము	123 3
యవాన్విత = యవలకలది	210	యాచ్ఛా = బిచ్చమెత్తుట	93 240
యవాస = ఒకవృక్షము	55	యాజక = ఋత్విక్కు	89 155
యవిష్ట = నిత్యాగ్ని	11	యాజన = యజ్ఞములు చేయుట	88 125
యవీయన్ = చిన్న వాడు	201	యాజ్ఞవల్క్య = ఒకఋషి	95 309
యవీయస = వెండి	42	యాజ్ఞిక = యవలు	127 103
యవ్య = యవలుపండు, పొలము	124	యాజ్య = సోమయాజి	293 88
యశఃపటహ = ఒక వాద్యము	146	యాజ్య = హోమమంత్రము	92 223
యశస్ = కీర్తి	34	యాజ్యపుట = పురోఽనువాక్యము, యాజ్యము	92 223
యషి = కణ్ణ	93	యాత = అంకుశమున ఏనుగును వారించుట	111 177
,, = ఒకకత్తి	117	యాతనా = తీవ్రవేదన	12 77
,, = యష్టిమధుకము	131	యాతయామ = జాముక్రింద	
,, = కణ్ణ	291	పండఁబడినది, జీర్ణము, ఎంగిలి	275 21
యష్టిమధుకా = అతిమధురము	131	యాతు = రాక్షసులు	12 79
యప్త = సోమయాజి	89	యాతుక = యామము	22 183
యస్త = ఉంచఁబడినది	210	యాతుధాన = రాక్షసుడు	12 81
యాగ = యజ్ఞము	89	యాతుపతి = రావణుడు	12 85

పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.
యాత్య=తోడికోడలు	176	73 యామున=ఒకరత్నము	44 83
యాత్య=నరకవాసి	12	75 యామ్యూ=రాత్రి	21 112
యాత్ర=ప్రయాణము	192	19 యాయజ్ఞాక=సోమయాజి	89 149
,, =ప్రయాణము, జీవ		యాయావర=ఒకదినమున	
నము	222	58 కాహారముకలవాడు	86 83
యాదన=జలజంతువు	151	80 ,, =జరత్కారువు	96 312
యాదసాంసాధ=వరుణుడు	12	91 యావ=లఘుక	171 306
యాదసాంపతి=వరుణుడు,		యావక=యవధేదము	127 105
సముద్రము	269	114 యావత్=అంతయు, హద్దు,	
యాదస్పతి=	270	115 నిశ్చయము, ప్రమాణము	286 55
యాన=సంధ్యాదులగు ఆఱు		యావతిథి='యావత్' సంఖ్యా	
గుణములలో ఒకటి	104	11 పూరకము	187 39
,, =వాహనము	114	246 యావనాలి=జొన్నలు	127 112
,, =ప్రయాణము, వాహ		యావశాదన=ఒక సంకర	
నము	226	52 జాతి	72 16
యానముఖి=రథముయొక్క		యావశూక=యవతృణములో	
ముందుభాగము	114	260 జేయఁబడిన ద్రవము	133 255
యాపన=నిరసనము, నృత్తము,		యాష్టిక=యష్టి అను ఆయు	
ప్రయాణము	252	55 ధముకలవాడు	116 287
యాప్య=నింద్యము	207	149 యాస=ఒకచెట్టు	55 251
,, =నింద్యము, పంపఁ		యక్త=ఉచితము	209 206
దగినది	229	25 ,, =న్యాయము, కలిసి	
యాప్యయాన=శబిక	115	271 నది	229 26
యామ=జాము	22	133 యుగ=తోంబదియారు అంగు	
,, =నిగ్రహము	194	59 శములు	89 114
యామక=పునర్వసు	20	78 ,, =కాండి	114 260
యామిని=రాత్రి	21	112 ,, =జోడు	187 29

పదము,	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము,	పుస్తకము, పంక్తి.
యుగ=రథము కాండి, జోడు,		యుగ్య=కాండికి కట్టబడిన	
నాలుయుగములు	235 181	(గుఱ్ఱము)	69 115
యుగ కీలక=కాండిచీల	125 55	,, =నాహనము	114 246
యుగ చ్చద=కోవిదారము	48 94	యుగ్యాసన ప్రసేవ=గుఱ్ఱము	
యుగద్వయ=రెండు కాండలు		మూలి సంచి	113 230
దూరము	24 184	యుజ్జ=సరిసంఖ్య	188 46
యుగ సర=ఒక దేశము	38 77	యుజిన=వాయువు	13 95
,, =రథ స్తంభము	115 224	యుజ్జాన=సారథి, బ్రాహ్మ	
యుగ పత్=ఒక్క సారి	287 11	బుండు	244 125
యుగ పార్శ్వగ=క్రొత్తగా		యుత=వేదెనది, కూడినది	229 25
కాండికి పూచిన ఎద్దు	59 111	యుతక=జత	187 30
యుగమధ్య=కాండిమధ్య		,, =జత, కట్టుము,	
భాగము	114 261	వస్త్రముచిరఱ, ఆశ్ర	
యుగల=జోడు	187 30	యము, చేటచిరఱ,	
యుగవర్తక=శని	20 70	స్త్రీలచీర, కూడినది	262 184
యుగాస్త=మహా ప్రళయము	24 188	యుద=పోరు	120 406
యుగాలిక=తోత్తర దేశము	37 50	యుదధ్యాన=యుదధ్యని	31 19
యుగావర్త=విష్ణువు	4 27	యుధ్ధి=యుదము	121 411
యుగాసార=మూడు కాండలు		యుధ్ధిపిర=ఇంద్రుడు	9 9
చోటు	24 184	యుధ్ధాన=సుధన్వండు	299 19
యుగాహ్వయా=మృతజీవ		యువలి=జవ్వని	173 16
నౌపథి	180 187	యువన్=యువకుడు	201 5
యుగిన్=నేడవేదాంగ వేత్త	89 163	యుష=ఒక సంకర జాతి	298 17
యుగ్గ=రెండు	187 30	యుషన్=నీవు	293 98
,, =సరిసంఖ్య	188 46	యూ=ఒకరసము	167 199
యుగ్య=శివధనుస్సు	7 100	యూక=పేను	151 76
		యూథ=గుంపు	186 7

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
యూథనాథ=వీరుడు	109 134	యోగేష్ట=సీసము	43 58
యూథప=,,	109 134	యోగ్య=పుష్పమి	20 78
యూథికా=మల్లె	60 363	,, =వాహనము	114 247
యూప=యజ్ఞ పశు సంభము	91 205	,, =పాలు	135 209
యూపమధ్య=యూపము		,, =యంత్రము, రొట్టె,	
యొక్క మధ్యభాగము	91 208	రథము, చందనము,	
యూపాగ్ర=యూపము		భూమి, ఆభ్యాసము,	
చివటిభాగము	91 208	ఉచితము, కుశలుఁ	
యూష=ఒక ద్రవవ్యంజ		డు, శుభము	235 138
నము	167 199	యోగ్యా=భరణి	20 81
యోక్త=కాండిపలుపు	125 56	,, =గ్రహము	57 291
యోగ=ధ్యానము	100 416	,, =ఆభ్యాసము	120 389
,, =కృతఘ్నుఁడు, పాం		,, =మృత్యుసంకీర్తిని	130 187
దుట, ప్రయత్నము,		,, =యోగ్యము	235 134
ఉపాయము, ధ్యాన		యోగ్యారథ=అలవాటుగుటకు	
ము కలియుట	218 95	పూయుబండి	114 259
యోగపటహీ=రెడికము కట్టు		యోజన=ఎనిమిదిక్రోసులు లేక	
కొను బట్ట	95 299	నాలుగు క్రోసులు	40 125
యోగవాహి=నత్రము	133 258	,, =పోకలత	63 436
యోగాజ్ఞ=యజ్ఞవల్క్యుఁడు	95 309	యోజనగన్ధా=సీత, కస్తూరి,	
యోగావాప=ధానుఘ్నుని		సత్వవర్తి	272 24
తొలిచలనము	119 376	యోజనవర్తి=దోస	57 289
యోగిన్=నారింజ	48 72	యోజనా=ఎనిమిది లేక నాలుగు	
,, =నత్రము	133 256	క్రోసులు	40 125
యోగిసీ=పార్వతి	8 119	యోత్ర=కాండిపలుపు	125 56
యోగియాన=నక్షత్రవీధి	20 90	యోధన=యుద్ధము	31 19
యోగేశ=యజ్ఞవల్క్యుఁడు	95 309	యోని=భగము	78 122

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
యోని=భగము, సానము, కారణము, రాగి	235 132	రక్తక=తిలకవృక్షము	60 369
యోషా = స్త్రీ	173 7	రక్తపిండాల=ఎఱుకలువ	157 83
యోషితే=,,	173 7	రక్తగ్రహ=రాక్షసుఁడు	12 82
యాతక=కట్నము	87 110	రక్తచక్షు=పంపము	282 46
,, =అరణ్యము, స్వీయము	262 133	రక్తజేషన్=మాంసము	181 213
యాతుక=కట్నము	87 110	రక్తదన్తి=పార్వతి	8 121
యాధ=భటుఁడు	115 277	రక్తదృష్టి=పాపురము	27 28
యాధక=,,	115 277	రక్తపాణిక=ఎఱుకలువ	156 69
యాధేయ=ఒక దేశము.	37 55	రక్తపీతానీతశ్వేత=చిత్రవర్ణము	197 31
యాన=ఒక సంస్కారము	83 4	రక్తపుచ్చికా=బచ్చలిపాము	50 58
యానిక=సుఖస్పర్శగల వాయువు	13 103	రక్తపుష్ప=పచ్చమద్ది	48 78
యావన=యువతీసమూహము	186 16	,, =కొవిదారము	48 94
,, =జవ్వనము	177 106	రక్తఫలా=దొండ	57 294
య్యాగులీ=ఆన్నపుగంజి	165 155	రక్తభవ=మాంసము	181 213
య్యాగుల్యా=,,	165 155	రక్తశాలీ=ఎఱుధాన్యము	125 64
రంహన్=జేగము	13 109	రక్తశ్చిరక=దేవదారు	132 217
రక్త=రాగి	43 48	రక్తా=లక్క	171 306
,, =ఒక ఓషధి	43 79	రక్తాక్ష=రాక్షసుఁడు, మహిషము	244 126
,, =ఎఱుచందనము	132 230	రక్తాజ=ఒకవృక్షము	52 190
,, =పంపము	132 231	రక్తకా=గురువింద	59 357
,, =రజస్సు	174 31	రక్షన్=రాక్షసుఁడు	12 79
,, =నెత్తురు	181 209	రక్షస్సభ=రాక్షససభ	290 39
,, =ఎఱుపు	196 22	రక్షిత=రక్షింపఁబడినది	209 200
,, =ఆమర వృక్షము, ఎఱుగిది	229 28		

పదమ్.	పుష్పమ్.	పం క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పం క్తి.
రజ్జోఘ్న = తెల్లవాలు	126	82	రజనీ = నాసనగల మొక్క	180	178
,, = పుల్లగంజి	165	163	,, = సరస్వతి, రాత్రి	248	39
రజ్జుట్రి = హరేన్యకము	126	88	రజన = తగరము	43	64
రజ్జు = సీసము	43	60	,, = ఒకగుణము	96	324
,, = తగరము	43	61	,, = పరాగము	125	50
,, = నాట్యరంగము,			,, = శరత్కాలము, పరా		
ప్రేమ	218	102	గము, బహిష్టు	226	56
రజ్జాశేవ = చిత్ర శేఖరఁడు	137	24	,, = వీర్యము	280	71
,, = నటుఁడు	141	125	రజసాను = వేడి, మబ్బు	268	74
రజ్జోరతారిన్ = ,,	141	125	రజస్వల = దున్న	65	18
,, = రుద్ర వేషధారి	141	130	రజస్వలా = ముట్టుత	174	30
రజ్జోపమరిన్ = రావణ వేష			రజ్జు = నూటతోంఁదై గెండు		
ధారి	141	132	అంగుళములు	39	116
రచనా = కేశాలంకారము	171	315	,, = త్రాడు	138	60
,, = అమరిక	193	28	,, = ,,	289	5
,, = కట్టుట, గ్రంథ			రజ్జుదాల = ఒకచెట్టు	49	108
రచన	195	78	రజ్జన = ఎఱుచందనము	132	229
రజఃపుష్ప = మొగలి	63	446	,, = ఒకఆట	141	119
రజఃపూతా = ఆవు	68	84	రజ్జనవల్లి = ఒకతీగ	58	327
రజక = ఒకసంకరజాతి	75	76	రజ్జనీ = ఎఱుపాపాణము	41	22
,, = చాకలి	75	89	,, = నీలి	54	220
రజత = వెండి	42	46	,, = పసుపు	62	422
,, = రక్తము, సరస్సు,			రట్టాస = ఒకసంకరజాతి	73	26
ముత్యాలసరము,			రణ = యుద్ధము	121	407
తెల్లనిది	262	139	,, = యుద్ధము, ధ్వని	235	136
రజతాద్రి = కైలాసము	41	9	రణరణక = అందోళన	97	357
రజనీ = రాత్రి	21	112			

పద్యము.	పృష్ఠము, పం. క్రి.	పద్యము.	పృష్ఠము, పం. క్రి.
రణసజ్జలము = సంపలయు		రథకద్య = సారథులగుంపు	187 26
దము	122 434	రథకార = ఒక సంకరజాతి	76 95
రణా = మూడు కవరి	54 226	,, = వేటాడి జీవించు	
రణా = విధవ మున్నగువారు	222 61	వాడు	78 149
రణి = సురతము	172 840	,, = పరాబు	78 150
రణి క = సౌఖ్యము, స్నానము,		,, = శిల్పి, అగమవేత్త	79 179
శీదజికము, శుభము	278 21	,, = వద్రంగి	138 67
రథారి నీ = కాముకి	178 22	రథకారక = ఒక సంకరజాతి	74 65
రతి = శోరిక	97 356	రథగరుత = యూప సంధము	
,, = ఒక సాయిభావము	142 151	లోని తొమిదవభాగము	91 214
,, = సురతము	172 340	రథగర్భక = పెట్టెబండి	114 258
రతికీల = కుక్క	298 8	రథగుప్త = వరుధము	115 264
రతిపతి = మన ధుండు	5 55	రథనీద = రథము వైకప్పు	115 268
రతేమద = అప్పరస	15 1	రథపద = చక్రము	115 268
రత్న = రత్నము	44 72	రథరేణు = ఎనిమిది త్రసరేణు	
,, = శ్రేష్ఠము, రత్నము	226 52	పులు	189 84
,, = నీరు మున్నగునవి	274 84	రథవారక = ఒక సంకరజాతి	74 50
రత్నగర్భ = కుబేరుడు	13 116	రథాజ్ఞ = చక్రము	115 268
రత్నగర్భా = భూమి	35 8	,, = రథముయొక్క	
రత్నవర = బంగారము	42 39	భాగము	115 270
రత్ననూ = భూమి	35 7	రథాయుధక = ధనుస్సు	118 347
రత్నహస్త = కుబేరుడు	13 116	రథాశ్త్రన్ = ఒక సంకరజాతి	72 19
రత్నాకర = సముద్రము	154 21	రథిక = రథాస్వామి	115 279
రత్ని = పిడివెల్లిమూర	39 108	రథిన్ = ,,	115 279
రథ = ఎఱ్ఱహంస	26 18	రథిన = ,,	115 279
,, = ప్రబుధి	47 61	రథ్య = రథాశ్వము, రథము	
,, = రథము	114 247	నకు తగినది	229 27

పదము.	పువ్వుము, పంక్తి.	పదము.	పువ్వుము, పంక్తి.		
రథ్యా=బాట	160	31	రమ్యిత=ఆవుఅటవు	31	10
,, =రథసమూహము	187	26	రమ్యక=ఒకదేశము	35	16
రథ్యావాద=బాటపై జనుల			రయ=వేగము	13	109
సంభాషణ	33	54	రయి=ధనము	291	53
రద=పల్లు	180	176	రలక=పచ్చడము	169	257
,, =నాగటిచాలు, పల్లు	218	99	రవ=మృగధ్వని	31	7
రదన=పల్లు	180	176	రవణ=ధ్వని	31	2
రదిన్=ఏనుగు	109	119	,, =కంచుధ్వని	43	57
ర ని దేవ=విషువు	4	23	,, =పెద్దపాట	58	330
రన్త=కత్తియొర	167	216	,, =ఒంటె	70	134
రన్తన=వంట	194	63	,, =ధ్వని చేయువాడు	205	96
రన్త=పక్వము	166	186	,, =ఒంటె, తుమ్మెద, ధ్వని		
రన్తి=ఒకసంకరజాతి	72	14	కలది	262	140
,, =కన్నము	148	3	రవా=ప్రత్తి	53	197
,, =అపరాధము	281	18	రవి=సూర్యుడు	18	30
రథస=ఉద్రేకము, ఉద్ర			రవిగ్రీవన్=స్పటికము	44	78
క్రడు	213	283	రవిధ్వజ=పగలు	21	110
,, =విషము, వేగము	244	125	రశనా=మొలనూలు	170	291
రథా=వారాహుడు	106	58	రశి=సూర్యకీరణము	18	32
రమణీ=స్త్రీ	173	11	,, =వ్యాళ, త్రాడు	218	99
రమతి=స్వర్గము, మన్నఘండు	244	126	,, =సూర్యకీరణము	291	49
రమా=లక్ష్మి	6	72	రశి కలాప=ఏలబడినాలుగు		
రమ్యణ=ఆవుఅటవు	31	10	శేటలముత్యాలహారము	170	278
రమ్యా=	31	10	రశ్మిమాలిన్=సూర్యుడు	18	25
,, =అరటి	59	366	రస=ధ్వని	31	3
,, =తెల్లవలఅరటి	59	347	రస=పడినెము	42	29
,, =మొలనూలు	84	35	,, =పాదరసము	44	88

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
రసముంగళెట్టు	49	97	రసహాపకారము, తీపి,		
,, = ఒక ఆచారము	57	302	ఉప్పు, వగరులమిశ్రము	199	79
,, = పచ్చి ఉల్లి	62	410	రసక్రియా = కషాయమును ఘనీ		
,, = ఒక సంకరజాతి	74	59	భవించజేయుట	184	283
,, = గుగ్గిలము	132	221	రసగర్భక = మెలతు తము	44	82
,, = రుచి	142	148	రసజ్ఞ = పారదము	43	69
,, = శృంగారాదులు	142	150	రసజ్ఞ = నాలుక	180	179
,, = ఒక ద్రవవ్యంజ			రసజ్యేష్ఠ = తీపి, తీయనిది	198	50
సము	167	199	రసతేజస్ = రక్తము	181	210
,, = అన్న సారము	181	207	రసన = కషాయము, ఆహారము,		
,, = మాంసరసము	182	227	ద్రవము, జీడు, విషము,		
,, = ఉద్రవములు	196	3	పండు, బంక, బంగారము,		
,, = ఆరువదిమూడు రస			వెండి, నాలుకరుచి	262	136
ములు	199	90	రసనా = నాలుక	180	179
,, = అనురాగము, విషము,			రసనేత్రీ = ఎఱ్ఱపాషాణము	41	22
పరాక్రమము, ఆఱు			రసయోని = వెలిగారము	183	260
రసములు, పాదరస			రసవతీ = వంటిలు	163	107
ము, ద్రవము, వీర్యము,			రసవర = పారదము	43	69
రుచి, బంగారము,			రసవిధ = మాయబంగారము	42	43
గుగ్గిలము, ఉపహా			రసా = ధూమి	85	4
రము, ధ్వని	218	97	,, = ఒక చెట్టు	55	261
రసక = ఒక జాతి ఇనుము	43	70	,, = ద్రాక్ష	60	362
,, = ఇంతకుముందు జరిగిన			,, = పాతాళము	148	2
దానిని కలగనుట	99	395	రసాగిహ = ఆమరులు	15	19
,, = సత్రము	133	256	రసాగ్ర = తెట్టె	165	154
,, = మాంసభక్ష్యము	166	174	రసాగ్రన = మెలతు తము	44	82
			రసాగ్ర్య = సత్రము	133	256

పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పంక్తి.
రసాతలం=పాతాళము	148	2	రాగనూత్రకం=త్రాసుకు కట్టు	191	128
,, =పాన్ దాను	167	219	దారము	191	128
రసాదానం=పీల్చుట	167	206	రాఘవం=క్రి రాముడు	4	40
రసాయనం=మజ్జగ	185	296	రాడ్కవం=ఉన్ని	168	235
రసాల=తియ్యమామిడి	48	82	రాజ్=రాజు	104	2
,, =జీలకఱ్ఱ, అల్లము			రాజకం=రాజసమూహము	186	15
మున్నగువానితో			రాజకర్కటి=చేదుపొట్ల	58	333
కలిసినమజ్జగ	166	195	రాజకోశాతకి=ఒకచీర	58	322
రసికం=చెఱుకురసము	139	94	రాజజమ్మా=జంబు నేరేడు	52	185
రసోద్భవం=రక్తము	181	210	రాజదంతం=ముందుపల్లు	180	177
రసం=వెలులి	62	407	రాజధానీ=ముఖ్యనగరము	159	86
రహస్=రహస్యము	211	240	రాజన్=రాజు	104	2
రాకం=మార్పుడు మున్నగు			,, =రాజు, చంద్రుడు,		
వారు	218	101	సోమలత, త్రియ్యం		
రాకా=పూరిమ	23	145	దు, యజమానుడు	218	100
,, =రజస్వల	173	16	,, =రాజు	290	23
రాక్షసం=అసురులు	12	79	రాజన్యం=క్షత్రియుడు	104	1
రాక్షసఘ్నం=రాముడు	4	42	రాజన్యకం=రాజసమూహము	186	15
రాగం=ప్రేమ	98	361	రాజన్యత్=మంచిరాజుకలిది	38	91
,, =సంగీతములాగి			రాజపటోలం=చేదుపొట్ల	58	332
రాగము	145	227	రాజపుత్రీ=రాజకుమారి,		
,, =ప్రేమ, లక్ష్మి,			పశువుయొక్క చిన్నాం		
అందము	218	101	గము, చుంచు	271	16
రాగవత్=పోక	63	434	రాజఫలం=పెద్దపొట్ల	58	331
రాగకాలవం=కారము, తీపి,			రాజబీజిన్=రాజవంశమున		
లేక పులుపుకలిసినరుచి	198	62	పుట్టినవాడు	177	99
			రాజభృజ్=భృంగరాజపిట్ట	28	54

పదమ్.	పుస్తకమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్.	పంక్తి.
రాజమార్గ=రాజవీధి	160	32	రాజావర్త=రంగురంగుల		
రాజమాష=అలచందలు	126	92	వస్త్రము	168	238
రాజముద్గి=ఒక పెసర	126	76	రాజి=పత్తరచన	170	292
రాజరాజి=సజేరుడు	13	114	,, =తాలువు	180	179
రాజరీతి=బంగారురంగుగల			,, =పంక్తి, చారలపాము,		
కంచు లేక ఇత్తడి	43	52	పాలము	222	59
రాజవంశ్య=రాజవంశమున			రాజికా=పెద్దవాలు	126	84
పుట్టినవాడు	177	99	రాజిమత్=ఒకపాము	148	13
రాజవత్=చెడ్డ రాజుకలది	38	92	,, =,,	148	17
రాజవర్త=రంగురంగుల			రాజిల=,,	148	17
వస్త్రము	168	238	,, =,,	149	39
రాజవల్లి=ఒక తీగ	58	327	,, =చారలుగలది	201	14
రాజవాహ్య=ఏనుగు	109	137	రాజీఫల=పాట	58	331
రాజవిహజము=బంగారు			రాజీల=ఒక పాము	148	17
పిచ్చుక	28	57	,, =,,	148	20
రాజవృక్ష=వ్యాఘ్రాత			రాజీవ=ఒక జింక	66	25
వృక్షము	282	40	,, =తామర	157	76
రాజవేత్తన్=రాజభవనము	161	59	రాజీవక=ఒక చేప	151	91
రాజసర్ప=పెద్దవాలు	126	83	రాజీవత్=పాట	58	330
,, =మాడు విత్తములు	189	84	రాజీ=బంగారురంగుగల		
రాజసీ=వసంతరాత్రి	22	119	కంచు లేక ఇత్తడి	48	53
రాజహంస=రాయంచ	26	13	రాజ్యలౌల్య=రాజుగాకావలె		
రాజాదన=పాల చెట్టు	48	85	నను కోరిక	98	304
,, =ప్రియాలవృక్షము,			రాజ్యాజ్ఞ=ఏడు రాజ్యాంగ		
పాల చెట్టు, మో			ములు	104	6
దుగు చెట్టు	278	42	రాధ=మంగచెట్టు	49	99
			రాధా=సుహృదేశము	36	42

పదమ్.	పుష్పమ్.	పం కి.	పదమ్.	పుష్పమ్.
రాధా=అందమైనది	171	299	రామభగిని=పార్వతి	8
రాణ=రతికూజితము	31	13	రామస్వస్థ=	8
రాతప=చేదు, తీపి, పులుపు			రామా=స్త్రీ	173
కలిసినది	198	62	రామ్మ=యలిదండము	84
రాతా=క్రీడాసక్తయగుకన్య	87	103	రావి=గుగిలము	289
రాత్రి=రాత్రి	21	113	రావణ=రావణుడు	12
రాత్రిచర=రాత్రినుండు	12	80	రావణసూదన=రాముడు	4
,, =దొంగ	140	112	రాశి=మేషాదిరాశులు	21
రాత్రిజ=నక్షత్రము	20	75	,, =ప్రోగు	186
రాత్రిబాగర=వక్త	70	139	,, =నాలుగుప్రస్థములు	193
రాత్రిఞ్చర=రాత్రినుండు	12	80	రాత్న=సప్తరాశ్యాంగము	
రాత్రిద్విష్=నూర్చుండు	18	27	అలో నొకటి	104
రాత్రిభ్యా=పసుపు	62	421	,, =నూరుగ్రామములకంటె	
రాథ=నరి=విరావతము	10	23	ఎక్కువగానుండు	
రాదాన=సిదాంతము	85	50	దేశము	108
రాధ=వైశాఖము	23	166	,, =దేశము, ప్రాణి	235
రాధా=విశాఖ	20	79	రాష్ట్రకా=ఒకవంగ	53
రామ=పరశురాముడు	4	39	రాష్ట్రయ=నాటికములో	
,, =శ్రీరాముడు	4	40	రాజు బావముజది	144
,, =బలరాముడు	4	44	రాస=నాట్యము	142
,, =ఒకమృగము	67	63	రాసభ=గాడిద	70
,, =అందమైనది, తెల్ల			,, =వాయవ్యమునగల	
నిది, నల్లనిది	229	28	ఇల్లు	281
రామక=ఒక సంకరజాతి	78	157	రాసా=సర్పము	181
,, =మాగధులు	78	163	రాహు=రాహువు	20
రామర=ఇంగువ	133	262	రిక్త=కూన్యతిథి	23
రామదూత=రేవతీతిగ	54	218	రిక్తక=కూన్యము	208
రామపూగ=ఒకపాదక	63	436		

పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
124	రిక=ధనము	129 145	రుచక=ఒకదబ్బ	47 65
124	రిజ=ఊయెల	115 272	,, =తెల్లఉప్పు	183 249
11	రిజ్జోల=,,	115 272	,, =వలయము, పల్లు	244 127
36	రిజ్జోలన=,,	115 272	రుచి=కాంతి	18 48
20	రిపు=శత్రువు	107 81	,, =చింతపండు	134 264
83	రిరీ=ఇత్తడి	43 50	,, =నవ్వు	142 166
40	రిప్ప=అనరము, అదృష్టము	226 53	,, =అందము, కిరణము,	
100	రిప్పి=కత్తి	117 317	కాంతి, చింతపండు,	
6	రిథా=అవమానము	97 343	కోరిక, శోభ	222 62
108	రిణ=ప్రవహించుట	210 218	రుచిట=ఒక సంకరజాతి	73 27
5	రితి=ఇత్తడి	43 50	రుచిత=ప్రియుడు, ప్రియుడు	209 191
	,, =స్వభావము	192 8	రుచిర=సుందరము	212 268
	,, =లోహములమిష్ట,		రుచిద్రవ్య=తెల్లఉప్పు	133 250
	సితి, ఇత్తడి, ప్రవ		రుచు=ఒకజంక	67 55
96	ర్తన, వినుట, వరుస	222 60	రుచ్చ=భర్త	176 74
137	త్తిపుప్ప=ఇత్తడిభస్మము	44 85	,, =మొయిన్ని రెండువందల	
211	రక=బంగారము	42 35	ఎనుబది కారీలు	189 76
	,, =బంగారము, బంగారు		,, =సుందరము	212 268
209	వంటి ఇత్తడి	226 54	రుజ్జ=రోగము	184 276
146	,, =నాగ కేసరవృక్షము,		రుజా=గొఱ	70 129
180	ఉమెత్తచెట్టు, మెల		,, =రోగము	184 276
	కుత్తము	281 19	,, =రోగము, మరణము	222 58
10	రుగ్గేద=రోగ భేదము	184 274	రుణ=కంచరగాడిదపిల్ల	113 216
195	రుచ్చి=కాంతి	18 48	రుణ=మొద్దు	122 431
78	,, =అందము	171 299	రుణక=సంకరజాతి	74 55
158	,, =జ్వాల, కాంతి, అంద		రుత=పశుధ్వని	81 7
173	ము, శోరిక	272 38	రుదిత=వీడుపు	143 173

పదమ్.	పుస్తమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తమ్.	పంక్తి.
రుద్ర=ఆవరింపఁబడినది	209	192	రూక్ష=తీవ్రము, తీవ్రమైనది,		
రుద్ర=శివుఁడు	6	77	కఠినమైనది	196	6
,, =ఏకాదశరూపులు	15	15	,, =గజమదపరిమళము	200	112
రుద్రపుష్ప=ఎఱ్ఱగులాబీ	61	389	,, =పరుషభాషణము	204	88
రుద్రవతిన్=ఒకకాలిపై			,, =నిర్దయుఁడు, కఠి		
నిలుచు త్కత్రియుఁడు	93	261	నుఁడు	229	26
రుద్రసఖ=కుచేరుఁడు	13	115	రూక్షణీయ=ఒకమద్యము	139	94
రుద్రా=ఉష్ణకారకములగు			రూక్షణీయా=ఒకగోధుమ	128	121
సూర్యకీరణములు	18	41	రూక్షవాలుక=తేనె	184	270
రుద్రాక్ష=రుద్రాక్షలు	51	157	రూక్షస్వర=గాడిద	70	131
రుద్రాణీ=పార్వతి	7	115	రూఢ=మచ్చ	122	434
రుధిర=ఝజుఁడు	19	63	,, =యవలు	127	102
,, =రక్తము	181	209	రూప=రూపకము	144	201
రుమా=ఆజమీరుదగ్గఱి సాం			,, =స్వరూపము	192	1
బార్ జిల్లాలోని ఉప్పగని	41	20	,, =ఆకారము	196	3
రుమాభవ=రుమాసరస్సులోని			,, =పదము, మృగము,		
ఉప్పు	133	242	పద్యము, పునఃపఠ		
రురు=ఒకజీవక	66	27	నము, రంగు, అంద		
రువధ=కుక్క, ధ్వని	244	127	ము, స్వభావము	226	55
రువు=ఒకచెట్టు	50	129	రూపజీవనా=వేశ్య	174	47
రువుక=,,	50	129	రూప్య=వెండి	42	46
రుశత్=అశీలము	32	36	,, =వెండి, బంగారునాణె		
రుష్=ఘోషము	98	366	ములు	129	147
రుషా=,,	98	366	,, =వెండినగ, వెండి,		
రూక్ష=ఇనుము	43	68	బంగారునాణె		
,, =చెట్టు	45	10	ములు, అందమైనది	235	13
,, =పెరుగు	134	283	రూప్య=మైలతుత్తము	281	2

పదము.	పృష్ఠము, పం. క్రి.	పదము.	పృష్ఠము, పం. క్రి.
రూప్యమాష = రెండుగురువింద		రేఫ = నిందుర్చుడు, నీచము	207 149
గింజలు	189 88	రేభటి = మోసము	99 391
రూప్యశతమాన = మూడున్నర		రేభణ = ధ్వని	81 4
పలములు	191 119	రేరిహాణ = శివుడు	6 88
రూష = చేదు, పులుపుల కల		రేవట = ధూళి, సుడిగాలి, విష	
యిక	198 58	రైద్యుడు, దక్షిణావర్త	
రూషిత = దంచబడినది	210 225	శంఖము	262 188
రేక = ఒక చేప	151 91	రేవతీ = పార్వతి	7 117
రేఖా = (చూస్తూ) రేఖలు	138 47	,, = ఒకలత	54 218
,, = గీత, పం. క్రి	222 64	,, = జాజి	60 363
రేచక = కరక్కాయ	290 80	,, = అప్ర, ఒక నక్షత్రము,	
రేచనీ = తెల్ల తెగడ	56 275	పార్వతి	248 39
రేచిత = అశ్వగతి	113 286	రేవతీకాన్త = బలరాముడు	5 46
,, = వేగము (ఒక అశ్వ		రేవా = సర్పద	156 51
గతి)	114 243	రేఖి = మంచునిచ్చు సూర్యకిరణములు	18 40
,, = ఒక్క కనుబొమను		రేషణ = అతచుట	81 12
కదల్పుట	148 188	రేషా = ,,	81 12
రేటి = అగ్ని చిటపటధ్వని అన		రే = ధనము	280 76
ర్గళ భాషణము	222 63	రోక = రంధ్రము	148 3
రేణు = ధూళి	125 50	,, = కిరణము, రంధ్రము	235 184
,, = ఎనిమిది త్రసరేణు		రోక్య = రక్తము	181 210
పులు	189 84	రోగ = రోగము	184 275
రేణు = ధూళి	291 52	రోగ హారిన్ = వైద్యుడు	184 286
రేణుకా = ఒక సుగంధ		రోగాఖ్య = ఓషధి	181 197
ద్రవ్యము	130 189	రోచక = గోనె	169 258
రేతన్ = వీర్యము	182 221	రోచన = భూరుగుచెట్టు	52 182
,, = వీర్యము, నీరు	226 54		

పదము.	పుస్తకము.	పం. కీ.	పదము.	పుస్తకము.	పం. కీ.
కోచన=తేజస్వి	204	83	కోష=కోపము	98	366
కోచిన=నూర్యకీరణము	18	82	,, =కోపము, పీడ	192	8
కోదన=కన్నీరు	143	174	కోహణ=గీటురాయి	137	38
కోదన=ఒక ఓషధి	55	250	,, =గీటురాయి, పార		
కోదన=ఘృతామృతాశములు	35	9	దము, కోపి	262	141
కోదనీ=	,,	35	9		
కోధ=భాణము	119	359	కోహణద్రుమ=చందన		
కోధన=ఒడు	156	62	వృక్షము	132	224
కోధోవక్త్ర=నది	155	44	కోహిణి=గొంతుమంట	183	258
కోపణ=భాణము	118	358	,, =ఎత్తావు	68	87
కోమకర=చెవులపిల్లి	67	62	,, =కట్టుకకోహిణి	130	171
కోమజ=ఉన్నిబట్ట	168	233	,, =కరక్కాయ, ఎత్తావు,		
కోమన్=జంతుకోమము	71	149	పార్వతి, కన్య		
,, =కోమములు	181	194	(తొమిది ఏండ్లది)		
కోమన=నెమరువేయుట	71	149	ఎఱునియొడుది, ఒక		
కోమనన=	,,	71	నక్షత్రము, ఒక		
కోమశ=వేఁప	51	150	గొంతుజబ్బు	248	41
,, =పొట్టెలు	70	128	కోహిణికాన్త=చంద్రుడు	19	48
,, =బొచ్చుగలవాడు	201	16	కోహిత్=ఒకజింక	66	28
కోమశపుచ్చక=ముంగిస	150	54	,, =ఒకజింక, నూర్యుడు	290	21
కోమశి=ఉడుత	150	53	కోహిత=ఇంద్రధనుస్సు	25	5
కోమహర=గగుర్పాటు	142	163	,, =ఒక ఓషధి	48	79
కోమహృత్=గంధకపాష			,, =ఒక జింక	66	81
ణము	42	27	,, =యవక్రీత	96	311
కోమాజ్క=గగుర్పాటు	142	164	,, =ఎఱుపు, ఎఱునిది	196	22
కోమాల్ప=	,,	142	కోహితాశ్వ=ఆగ్ని	10	29
కోమోద్ధమ=	,,	142	కోహిన్=ఒక ఓషధి	48	79
		164	రాచ్య=బిల్వదండము	84	31

పదము.	పృష్టము. పంక్తి.	పదము.	పృష్టము. పంక్తి.
కాద్ర=ఎండ	18 44	లక్షణ=గురుతు, పేరు, ముద్ర,	
,, =ఒకరసము	142 150	అంగ సౌప్తవము, కారి	
,, =కోపముగల వాడు	142 158	కమను మానము	252 56
రాద్రీ=ఒకశతక కి	7 97	లక్షా=ఒక సంఖ్య	188 64
,, =పార్వతి	7 115	లక్షణ=వృద్ధిపొందు వాడు,	
,, =హారత్వము	99 383	సుఖి	205 111
,, =పార్వతియున్న గునవి	272 28	లక్షణా=ఒక జలపక్షి	
రామక=రుమసరస్సునందలి		(సారసము)	28 66
ఉప్పు	133 242	లక్షణ=గురుతు	19 57
రారవ=ఒక నరకము	12 74	,, =చిహ్నము, మంచిది	226 57
రాహిణేయ=బలరాముడు,		లక్షి=ఒక విష్ణుశక్తి	4 31
బుధగ్రహము	268 74	,, =విష్ణుభార్య	6 71
రాహితక=ఒక ఓషధి	48 79	,, =అభ్యుదయము	98 381
రాహిప=	48 79	,, =మృతజీవనౌషధి	130 185
,, =ఒకజింక	66 31	,, =విష్ణుభార్య, అవం	
,, =ఒక చేరప, జింక, సువా		గము, అందము,	
సనగల తృణవిశే		అభ్యుదయము	272 37
షము	262 142	లక్ష్మిని కేతన=సుగంధ ద్రవ్య	
బవచ=నిమ్మ	51 150	ములతోడి స్నానము	168 227
లక్ష=ఒకదబ్బ	47 69	లక్ష్మిపతి=రాజు, విష్ణువు	288 75
,, =లక్ష్యము	120 387	లక్ష్మిపుత్ర=గుఱ్ఱము, ధని	
,, =ఒక సంఖ్య	188 64	కుడు	288 75
,, =గురి, వంచన, లక్క	235 138	లక్ష్మివత్=ఇందుగు	48 84
లక్షణ=గురుతు	19 57	,, =అభివృద్ధికల వాడు,	
,, =లక్ష్యము	120 387	సుఖి	205 111
,, =స్వభావము	192 1	లక్ష్య=గురి	120 387

పదము.	పుష్పము. సం. క్రి.	పదము.	పుష్పము. సం. క్రి.
లక్ష్యగ్రహ=లక్ష్యమును		లక్ష్యశ్వర=రావణుడు	12 85
హిందులు	119 380	లజన=దాటుట	193 24
అగ్రణా=గార	56 278	లజనీ=దండము	163 105
అగుడ=పసులఁద్రోలు కఱ్ఱ	138 57	లజన=గుఱపుదాటు	114 245
అగుడవంశికా=ఒక పెదయ	63 431	,, =ఉపవాసము	184 277
అగ్న=మత్తగజము	109 185	,, =దాటుట	193 24
అగ్నక=జామీను	123 19	అజా=సిగు	99 387
అఘు=గుగిలము	49 106	అజాలు=నిద్రభంగి	57 295
,, =ఒక తీగ	54 232	,, =ఒక ,,	57 296
,, =ఒక వాసనద్రవ్యము	131 214	అజాశీల=సిగ్గరి	204 79
,, =సారములేనిది	207 151	అజిత=సిగుపడినవాఁడు	205 102
,, =తేలికైనది, వేగము		అట్టు=పెద్దకాఁగు	163 111
గలది	211 248	అడహ=సుందరము	212 270
,, =దుర్బలము, తేలిక		అణ=మలము	182 238
నది, కోరఁబడినది,		అతా=తీగ	45 14
వేగముగలది, అంగీక		,, =ప్రియంగువు	50 132
రింపఁదగినది	229 30	,, =ఒక వంగ	53 208
అఘుక=ఒక పోక	63 437	,, =ఒక అత్త	54 233
అఘుకాష్ట=దెబ్బకాచుకొను		,, ,,	60 373
కఱ్ఱ	120 397	,, =తీగ	289 6
అఘుగ=వాయువు	13 95	అతాకుశ=తీగదర్భ	64 454
అఘుహస్త=అస్త్రవిద్యయం		అతాకోలి=రేఁగు	52 175
దాటితేలినవాఁడు	116 297	అతాబ్దుర=ఒక యీరత్	63 438
అఘుత్తరక=రెండు త్రులు		అతాపూగ=తీగ పోక	63 436
కాలము	21 104	అతామారిష=తీగ బచ్చలి	57 303
అట్కొ=ఒక పట్టణము, కాఖ	222 64	అతార్క=పచ్చిఉలి	62 410
అట్కొయికా=ఒక అత్త	54 233	= ఒక ఉలి	62 413

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
లతాబృహతీ=తీగవంగ	58 208	లలామ=శ్రేష్ఠము, శ్రమ,	
లబ=ప్రాప్తము	209 127	జెండా, తిలకము, కొమ్ము,	
లబవర=పండితుడు	102 469	తోక, చిహ్నము, లింగ	
లభ్య=స్వామ్యము, అర్హము	229 29	ధారణము, మంచిది	262 144
లమ్పట=లాలసుడు	204 71	లలామక=నుదుటిపైపడు	
లమ్ప=నల్లరఁజీ	59 348	హారము	171 310
లమ్పక=ఒక దేశము	37 50	లలామన్=లలామము	262 144
లమ్పకర్ణ=మేక	70 128	లలిత=ఒక శృంగారచేష్ట	143 192
లమ్పన=హారము	169 278	లల్లర=నాలుకను కదల్చి	
లమ్ప=లంచము	107 91	ధ్వనిచేయుట	32 80
లమ్పాదర=వినాయకుడు	7 106	లవ=రెండుకాన్డలకాలము	21 106
లమ్పన=పొందుట	198 39	,, =తునుక	194 57
లయ=మూర్చ	99 400	లవణ=లవంగము	131 206
,, =బాణజేగము	120 384	లవణ=ఉప్పు	133 252
,, =సంగీతములోనితయ	147 244	,, =ఉప్పు ఎక్కువైన	
లయనాలిక=బొడవిహారము	161 56	ఆహారము	166 185
లల=మొలక, తోట	226 57	,, =ఉప్పు	198 51
లలనా=స్త్రీ	173 7	లవణక్రీతక=ఉప్పుపెట్టి	79 176
లలనాక్ష=ఒకమృగము	67 67	లవణలాయికా=గుణమునకు	
లలన్తికా=హారము	169 272	ఉప్పువేయు సాధనము	113 232
లలాట=నుదురు	181 191	లవణాకర=ఉప్పుగని	41 20
లలాటికా=నొసటి ఆభరణము	169 72	లవణాపణ=ఉప్పుంగది	161 68
,, =నొసటిపయిగల		లవణోత్కట=ఉప్పుధిక్మైన	
పత్రరచన	170 298	ఆహారము	166 185
		ఇవణోద=ఉప్పుసముద్రము	35 20
		లవన=చేదించుట	194 57
		లవణ=ఒక ఉసిరిక	47 51

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్రి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్రి.
లవిత్త=కొడవలి	125 59	లాఞ్చన=చిహ్నము	19 57
లవేటికా=చేను	125 62	లాడీక=సేవకుడు	136 5
లశ=బంక, గుగ్గిలము	45 22	లాతక=గోరింట	60 378
లశున=వెల్లులి	62 408	లాభ=లాభము	128 140
,, =ఉల్లి	62 412	లామజ=వటివేరు	64 462
లపిత=వాంఛితుడు	209 191	లాల=ఒక సంకరజాతి	75 71
లస=ఎఱుచందనము	182 229	,, =ఆనుసరించుట, రహ	
,, =హింబజబ్బు	184 269	స్వము, పరస్త్రీ	226 58
,, =కంచువాసన	200 108	లాలక=ముద్దుమాటలు	82 30
లసికా=స్నాయుబంధనము	182 235	లాలన=గుగ్గిలము	132 221
లసీకా=	182 235	లాలస=ఆస్తికికలవాడు	204 71
లస్తక=ధనుర్ధ్యము	118 354	లారసా=కోరిక, దౌహృ	
లస్తకగ్రహ=ధనుర్ధ్యమును		దము	262 143
గ్రహించుట	119 377	లాలా=ఒక ఉసిరిక	47 51
లహరి=పెదకెరటము	155 28	,, =చొంగ	183 240
లాక్ష=లక్షక	171 306	లాలాటిక=తెలబోయి మొగము	
లాజల=నాగలి	125 53	వైపు చూచువాడు	275 22
లాజలపదతి=నాగటిచాలు	125 60	లాలికా=గుఱ్ఱపుముక్క	
లాజలిన్=కొబ్బరి	63 439	ద్రాడు	113 224
లాజలీ=నీటిపిప్పలి	61 393	లావ=కూరేడుపిట్ట	29 80
లాజ్జాల=తోక	71 147	లావణ=లవణసముద్రము	35 20
,, =తోక, శిశ్నము	252 57	లావలీ=ఉసిరిక	47 51
లాజ్జాలీ=చిత్తమల్లె	56 271	లాస్య=నాట్యము	142 145
లాజ=పేలాల	164 136	లిఖచ=నిమ	51 150
లాజమణ=పేలాలమును	165 157	లిక్షా=ఎనిమిది త్రసరణు	
లాజి=పాముమీద ఆక్షరము		వులు	189 83
వలెనుండు చిహ్నము	138 48	లిగు=జింక	65 22

పదము.	పుష్పము. పం. కీ.	పదము.	పుష్పము. పం. కీ.
లిగు=భూచ్చాయ, జింక	218 102	లీలా=క్రీడ	222 65
లిజ=బుదిమున్నగువాని కల		లీసుష=చేదు, తీసి, పులుపు,	
యిక్క	187 33	వగరు కలిసినది	199 76
,, =పురుషావయవము,		లిలుజ=మాతులుంగము	47 66
దుస్తు, భాగము,		లుజ్జానా=సంతోష ప్రభాషణము	33 51
చిహ్నము, బుద్ధ్యాది		లుతిత=దొరి నగుటము	112 214
సంగతి	226 59	లుతిత=దొంగిలించబడినది	210 231
లిజజ్యేష్ఠ=సాంఖ్యసిద్ధాంతము		లుబ=లోభి	203 70
లోని ఒక ధర్మము	96 325	లుబక=వేటకాడు	139 75
లిజవృత్తి=బ్రహ్మచారి	83 17	లుమ్మికా=ఒక వాద్యము	147 270
లిజ్యోష=శిశ్నోగము	184 263	లులాయ=దున్న పోతు	65 17
లిచ్చివి=ఒక సంకరజాతి	76 108	లులిత=ఊచబడినది	209 205
లిపి=కృత్రిమ లేఖనము	138 47	లుష=ఒక సంకరజాతి	74 61
లిపికర=వ్రాయసకాడు	137 45	లుస్త=ధనుస్సు చిరః	118 354
లిపిసన్నాహ=మణిబంధ		లుతా=పరుష భాషి	204 88
మందలి పటకా	116 308	లుతా=సాలెపురుగు	150 67
లిప్తపూయబడినది, తినఁ		లుతాత=చీమ	151 71
బడినది	229 29	లుతాపట్ట=సాలెపట్టు	151 70
లిప్తికా=గెండునిమిషములు	21 105	లుతికా=సాలెపురుగు	150 67
లిప్సా=పాండంగోరిక	98 359	లున=తెగినది	209 203
లిప్సా=పాండంగోరువాడు	203 70	లునదోస్=బాణాసురుడు	7 104
లిపి=వ్రాత	137 46	లుమన్=తోక	71 147
లిప్త=నష్టము	210 229	లేఖ=చేపత	3 6
లిప్సా=పిల్ల గాలి	13 102	,, =జాబు	124 23
లీలా=విన్వోదము	143 175	లేఖక=వ్రాత గాడు	137 46
,, =ఒక శృంగారచేష్ట	143 184	లేఖనీ=కలము, వంచె	137 25
,, =	143 193		

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
లేఖా=కృత్రిమమైన లేఖ		లోకస్తాది=చక్రవాళము	41 5
నము	188 48	లోకాలోక=	41 5
,, =మకరికాదిలేఖలు	170 297	లోచక=క్షీరాహారి	94 267
,, =పంక్తి	188 48	,, =మాంసపుముద్ద, నీలి	
లేఖ్య=లేఖ	124 23	మొక్క, చరము,	
లేఖ్య=పిల్లవాయువు	13 102	కనుబొమ్మ, వృత్తిని	
లేప=ఆహారము	167 208	బట్ట, దుప్పబుద్ధి	262 146
,, =తినుట, పూయుట	218 103	లోచన=కన్ను	180 187
లేపకార=ఇండ్లుకట్టువాడు	137 28	లోచనా=చర్చ	33 56
లేప్య=పూయుట	137 25	లోచమస్తక=వాము	131 204
లేలిహాన=పాము	148 10	లోచమాలక=కల	99 397
లేశ=పండ్రెండుకళల కాలము	21 107	లోటన=దొర్లుట	195 83
లేఘ్య=మట్టిముద్ద	125 47	లోటనా=లోబరచుకొను	
లేహన=నాకుట	167 206	సంభాషణ	33 56
లేహ్య=నాకబడినది	166 181	లోతథూ=గుఱముదొర్లు	
లేజిక=ఒక సాంఖ్యసిద్ధాంతము	96 325	చోటు	113 225
లేజ్ఞానము=మంత్రాధిపై వత్		లోత=కన్నీరు	143 175
చుందోనిరుకాదు లే		లోధ=హేమంతము	24 175
అంగక యాగములు		,, =లొద్దుగ	49 10
చేయించువాడు	89 160	లోపా=ఒకపక్షి	28 5
లోక=ప్రపంచము	100 411	లోపాముద్ర=అగస్త్యుని	
,, =ప్రపంచము, జనులు	218 108	భార్య	95 30
లోకజిత్=బుద్ధుడు	5 65	లోపాయికా=ఒకపక్షి	28 5
లోకపాల=దిక్పాలకులు	17 7	లోపాశ=పెద్దనిక్క	68 7
,, =రాజు, దిక్పాలకులు	268 76	లోప్త=దొంగసొమ్ము	140 11
		లోభన=బంగారము	42 5
		లోభ్య=ఇత్తడి	297

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
లోభ్య=పెసర	126 71	లోహమాలక=ఒక సంకర	
లోమన్=లోమములు	181 194	జాతి	75 72
,, =	291 62	లోహల=ముద్దుగా మాటాడుట	20 493
లోమశ=శరీరముపై ఎక్కువ		లోహశృంగుల=ఏనుగులప కట్టు	
లోమములు కలవాడు	201 16	ఇనుపగొలుగు	111 170
లోమశీ=జాతమాషి	181 200	లోహసంశ్లేషక=వెలిగా	
లోల=యుద్ధము	121 412	రము	183 259
,, =ఆసక్తుడు	204 71	లోహశృంగుల=మిరియము	129 159
,, =చంచలుడు, ఆసక్తుడు	229 81	,, =ఆగరు	181 213
లోలమ్బ=తుమ్మెద	29 84	లోహశిసార=రాజుజైత్ర	
లోలికా=నెవ్వరిధాన్యము	127 115	యాత్రకు పోవునపు	
లోలుప=ఆసక్తుడు	204 71	డిచ్చు సీరాజనము	120 400
లోలుభ=	204 71	లోహిత=సువర్ణలమ్మను లవణ	
లోష్ణ=మట్టిబెడ	125 47	ద్రవము	133 251
లోష్ణభజన=నొలి	125 58	,, =ఒక చేప	151 81
లోహ=ఇనుము	43 66	,, =రక్తము	181 209
,, =లోహము	44 72	,, =ఎఱుపు, ఎఱునిది	196 22
,, =లోహము, ఇనుము	235 137	లోహితక=కెంపు	44 77
లోహకారక=కమరి	187 32	లోహితచందన=కుంకుమ	182 231
లోహకారాపణ=ఇరువదిమాషములు	189 79	లోహితా=అగ్నియొక్క ఏడు	
లోహజ=కగయ	43 57	జిహ్వలలో ఒకటి	11 60
లోహదణ=పరశువు	117 328	లోహితాక్షక=పాము	149 29
లోహపృష్ఠ=గద్ద	28 62	లోహితాక్ష=కుజుడు	19 62
లోహమాత్ర=బలము	117 333	లోహితాక్ష=ఒక పాము	149 23
లోహమారక=తోటకూర	58 311	లోహితీక=మూడుమాషములు	189 93

పదము.	వృత్తము.	పదము.	వృత్తము.
లోహిత్య=రక్తసముద్రము	36	వంశ్య=వంశజుడు	177
లోహ్య=ఇత్తడి	43	వంశ్యా=కొత్తిమిరి	127
లోహ=ఇసుము	48	వశల=పొగడ	47
వ=వలె	288	వక్తవ్య=చెప్పఁదగినది, నిం	
వంశ=మొలక	45	ద్యము, నింద	276
,, =వెదురు	62	వక్త్ర=మాటకారి	204
,, =చెఱుకు	63	వక్త్ర=ముఖము, నోరు	180
,, =పిల్లనగ్రోవి	146	వక్త్రపట=గుఱమునకు కట్టు	172
,, =జాతి	177	తోలుపట్టా	118
,, =వెన్నెయక	178	వక్త్ర=శని	20
,, =వెన్నెయక, ఇంటి		,, =ముక్కు	180
మాలము, వెదురు,		,, =వంకరైనది	211
ససూహము. జాతి,		వక్త్రకీల=ఏనుగున కుపయో	
ముక్కెముక్క, ఒక		గించు కొక్కెము	111
చెఱుకు	218	వక్త్రదంష్ట్ర=పంది	65
వంశక=సువాసనద్రవ్యము	131	వక్త్రపద=చిత్ర వస్త్రము	168
వంశజ=ఉత్తమవంశమునఁ		వక్త్రాఖ్య=తగరము	43
బుట్టినవాఁడు	177	వక్త్రాజ్ఞ=హంస	26
వంశపత్ర=గంధకపాపా		వక్త్రోష్ఠక=నవ్వు	142
ణము	42	వక్షశ్చద=కవచము	116
వంశరోచనా=తవక్షిరి	130	వక్షస్=తోడు	178
వంశవర్ణ=సెనగ	126	వక్షసిజ=కుచములు	178
వంశిక=పది స్త్రీములు	40	వక్షి=ప్రక్క ఎముక	182
,, =ఒక సంకరజాతి	73	వక్షోక్షణ=గజలు	177
,, =ఒక సువాసన		వజ్ర=ఒక చేశము	37
ద్రవ్యము	131		62
వంశికా=వేణువు	146		

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.
వజ్ర=తగరము	43	వజ్రీన్=ఇంద్రుడు	9 1
వజ్రజీవన=వెండి	43	వజ్రీ=ఒకలతి	53 196
వజ్రసేనక=అగస్త్యవృక్షము	58	వజ్రాక్ష=మోసగాడు	203 47
వజ్రన=వాక్యము	32	,, =నక్క, మోసగాడు	262 147
,, =కింవదంతి	33	వజ్రాతి=అగ్ని	10 35
వజ్రసేనిత=శిర్యాదు	205	వజ్రాధ=కోకిల, కాలము	244 128
వజ్రస్=వాక్యము	32	వజ్రాన=మోసము	194 70
వజ్రా=వన	61	వజ్రాల=నీటిపక్షి	26 22
వజ్రాచ్ఛద=తులసి	55	జ, =ఒక పక్షి	28 51
వజ్ర=వజ్రయుధము	10	,, =నీటిప్రబ్బలి	47 61
,, =పిడుగు	25	,, =అశోకవృక్షము	48 80
,, =ఒక రత్నము	44	,, =తినిసెచ్చెట్టు	48 92
,, =వరువేరు	61	వజ్రాలా=ఎక్కువపాలనిచ్చు	
,, =ఒక వ్రతము	95	ఆవు	68 20
,, =ఒక రత్నము, వజ్ర		వట=మట్టి	47 53
యుధము	236	,, =ఒక సంకరజాతి	73 34
,, =రత్నము	281	,, =త్రాడు	138 60
వజ్రదక్షిణ=ఇంద్రుడు	9	,, =,,	292 74
వజ్రధారణ=మాయబంగారము	42	వటక=ఎనిమిది మాయములు	190 96
వజ్రనిషేష=పిడుగు	25	వటాశ్రయ=వజీరుడు	190 86
వజ్రపాణి=ఇంద్రుడు	9	వటీ=త్రాడు	138 60
వజ్రపుష్ప=నవ్వుపువ్వు	126	వటు=వటువు	201 5
వజ్రా=నల్లేరు	53	వటుకృతి=ఉపనయనము	83 13
వజ్రాంశుక=చిత్రవస్త్రము	168	వడబా=అడుగుజుడుము	112 213
వజ్రాభిషేక=ఒక వ్రతము	95	,, =దాసి	175 51
వజ్రాసన=ఒక ఆసనము	101	,, =,,	248 44

పదము.	పుష్కము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్కము.	పంక్తి.
వడవాముఖ=పాతాళము	148	1	వత్సలా=దూడపై ప్రీతికల		
,, =బడవాగ్ని	269	109	ఆవు	68	94
వణిగ్నహ=వర్తకగ్నహము	161	67	వత్సాదనీ=తిప్పతీగ	56	263
వణిజ్=వర్తకడు	129	148	వత్సీయ=గొల్లవాడు	138	56
వణిజా=వ్యాపారము	123	6	వడ=వక్త	204	89
వణిజ్య=,,	292	63	వడన=ముఖము	180	171
వణిజ్యా=,,	292	6	వదాన్య=త్యాగి, ప్రీయ		
వణ్ణ=భాగము	192	13	భాషి	256	52
వణ్ణక=విదవలిపిడి	125	59	వదాల=ఒకచేప	151	85
వతంస=శిరోభూషణము	171	308	వదావద=వక్త	204	89
,, =కరభూషణము,			వధ=చంపుట	121	462
శిరోభూషణము	270	118	,, =దెబ్బ, చంపుట	236	149
వత్స=సంవత్సరము	24	181	వధరత=వధయం దిష్టముకల		
,, =అంకుడు	51	145	వాడు	83	22
,, =దూడ	69	102	వధస్తాన=వధించుసలము	139	74
,, =శిశువు	201	4	వధా=బచ్చలి	57	297
,, =అంకుడు, సంవత్సరము, దూడ, బిడ్డ,			వధిర=చెవిటి	202	26
తొమ్మ	236	145	వధూ=స్త్రీ	173	7
వత్సకామా=దూడపై ప్రీతి			,, =పెండిహారు	173	18
గల ఆవు	68	94	,, =భార్య	175	69
వత్సతర=కోడె	69	108	,, =వదిసె	176	71
వత్సనాభ=నాభి	150	47	,, =కోడలు	176	72
వత్సర=సంవత్సరము	24	180	వధూటీ=యువతి	173	17
వత్సరాస్త్రా=కార్తికపూర్ణిమ	23	153	వధోద్యత=వధకుయత్నించిన		
వత్సల=ప్రేమకలది	202	36	వాడు	206	136
			వధ్రి=తోలుపట్టా	301	11
			వన=అడవి	45	1

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
వన=నీరు	154 4	వనోద్భవా=అడవిమల్లె	60 368
,, =అందము, నీరు, అడవి	226 61	వనాకస్=కోతి	68 80
వనకోద్రవ=అడవికొట్టలు	127 109	వనన=నమస్కారము	86 78
వనగవఃగవయము	67 65	వననమాలా=రెండు సంధము	
వనచ్ఛాగ=అడవిమేక	70 126	ములకు నడుము కట్టబడిన	
వనజ=అడవిపక్షి	29 82	పూలమాల	87 117
,, =వాసనలేని తేల్ల		వస్తా=బదనిక	52 168
కలువ	157 71	వస్తాక=,,	52 168
వనతిక్తికా=అగరుసాంటి	55 260	వస్తారు=విధేయుడు	204 86
వనద్రుమ=ఒక పరిమళ		వనిన్=స్తోత్ర పాఠకుడు	78 156
ద్రవ్యము	132 215	,, = ,,	78 161
వనన=జింక	65 22	,, = ,,	106 59
వనప్రియ=కోకిల	28 53	వనీక=ఇంద్రుడు	9 13
వనమాయ=ఒక పరిమళ		వన్య=గొడ్డు	45 15
ద్రవ్యము	132 215	వన్యా=గొడ్డావు	68 93
వనమాలిన్=కృష్ణుడు	5 50	వన్య=ప్రేము	56 265
వనముద్ర=అడవిపెసలు	126 75	,, =వాసనలేనికలువ	157 71
వనస్పతి=పూవులు లేక		వన్యా=చేదుపొట్ట	58 321
ఫలించు చెట్టు	45 11	,, =వనసమూహము	187 27
,, =మట్టి, వృక్షము	268 84	వపన=తొరము	83 8
వనాయుజ=ఒక జాతిగుట్టము	111 189	వపన=కత్తి	138 52
వనాలు=కోయ్యకూర	57 299	వపనీ=మంగలికొట్టు	161 50
వనాశ=యవలు	127 104	వపా=రంధ్రము	148 4
వనితా=స్త్రీ	178 8	,, =కండకలబొడ్డు	
,, =ప్రియురాలు, భార్య	249 49	రంధ్రము	222 65
వనీపక=యాచకుడు	206 120	వపున్=శరీరము, శుభాకా	
వనీవాసిన్=వానప్రస్థుడు	93 248	రము	226 60

పదమ్.	పువ్వుమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పువ్వుమ్. పంక్తి.
వపున్=నీరుమున్నగునవి	274 34	వర=గుగిలము	49 107
వప్త్ర=తండ్రి	175 57	,, =ఒకతోటకుర	57 308
వప్త్ర=చరియ	41 14	,, =ఒక వృక్షము	61 398
,, =మడి	125 52	,, =ధూపము	132 220
,, =కోటగోడ	160 26	,, =కుంకుమ	132 233
,, =తండ్రి, పాలముబిడ్డ,		,, =తూరము	133 253
పీఠభూమి	236 157	,, =వీర్యము	182 221
వమతి=వాంతి	289 20	,, =శ్రేష్ఠము	206 127
వమఘ=ఏనుఁగులొండముతో		,, =ఆకారము, పెండ్లి	
చిన్నబడిన నీరు	110 163	కొడుకు, వరము, ఎన్ను	
,, =వాంతి	183 252	కొనుట, చిన్నకోరిక,	
,, = ,,	290 26	శ్రేష్ఠము	236 143
వమి=ఆగ్ని	10 35	వరక=ఒక పెసర	126 75
,, =వాంతి	183 252	,, =ధాన్యవిశేషము	127 108
వప్త్ర=తెల్లచీమ	151 75	= =తుండుగుడ్డ	169 253
వయస్=వయస్సు	177 106	వరట=హంస	291 51
,, =యౌవనము	177 106	వరటా=ఆడుహంస	26 16
,, =పక్షి, ఆహారము,		,, =కందురీగ	29 92
సంవత్సరము, ధనము	226 60	వరుణ=కప్పట	22 126
వయస్య=చెలికాడు	107 85	,, =తియ్యమామిడి	48 82
వయస్యా=ఒక ఓషధి	54 224	,, =చుట్టుగోడ	160 27
,, =చెలిక తె	175 49	వరుణ=గడ్డిమోపు /	123 130
వయస్=యువకుడు	201 5	,, =మొగముమీఁది మొటి	
వయస్=ఉపేరిక, కరక,		మెలు	133 250
బ్రాహ్మి	263 155	వరత్రా=ఏనుఁగునకుకట్టు	
వర=పిచ్చుక	27 35	తోలుపట్టా	111 167
,, =గంధక పాషాణము	47 27	,, =తోలుపట్టా	139 87

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
వరనిమన్తణః=కాశీయాత్రకు			వరామ=మాతులుంగము	47	65
పోవ సిద్ధపడిన ఆల్లని			వరాలోహ=ఒకనులె	60	367
మల్లించుట	87	111	,, =ఒక ఓషధి	61	398
వరప్రదా=లోపాముద్ర	95	305	,, =స్త్రీ	174	23
వరయాత్రా=పెండికి తరలి			వరార్థల=రుద్రాక్ష	51	158
వెళ్లుట	87	112	వరాల=చిత్ర వర్ణము	197	27
వరయిత్ర=భర్త	176	74	వరాలక=లవంగము	131	206
వరుచి=కాత్యాయనుడు	96	316	వరాలా=ఆడుహంస	26	16
వరలా=ఆడుహంస	26	16	వరాశ్రి=ఉపవృ, తీపికలిసి		
వరవర్ణి=పసుపు, స్త్రీ	272	26	నది	198	56
వరవాహన=ఆశ్వినీదేవతలు	15	10	వరాశీ=ముతుకబట్ట	169	252
వరా=ఒకవంగ	53	210	వరాహ=పంది	65	9
,, =ఒకరత్నము	59	357	వరాహకన్ద=ఒకదుంప	62	419
,, =కొముపనుపు	62	425	వరాహకర్ణక=ఒక ఖుటె	117	334
,, =నీటిప్రబ్బలి	64	465	వరాహద్వీప=ఒకద్వీపము	36	28
వరాజ=లవంగపట్ట	131	207	,, =	36	35
,, =యోని, తల	252	58	వరివసిత=పూజింపఁబడిన		
వరాజనా=తాటియావ	63	447	వాడు	209	209
వరాజ్ఞా=నాలుగుపిండ ఆవు	68	89	వరివస్యా=పూజ	86	75
వరాట=త్రాడు	138	60	వరిష్ట=తి త్రివిట్ట	28	69
వరాటక=గవ్వ	152	114	,, =రాగి	43	49
,, =తామరపూస	157	90	,, =శ్రేష్ఠుడు, విశాలము	256	50
వరాణక=ఒక సంకరజాతి	76	100	వరీయన్=శ్రేష్ఠము, విశా		
,, =విష్ణుగుప్తుడు	96	317	లము	256	52
వరాధి=వేట	139	77	వరుట=ఒక సంకరజాతి	76	110
వరాస్తక=అశ్వినీదేవతలు	15	11	వరుణ=వరుణుడు	12	89
వరాభ=ఒకకత్తి	117	322			

పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.
వరుణకాష్ఠికా=నిష్పపుట్టించు		వర్ణ=నీలవర్ణము, చతుర్వర్ణములు, కీర్తి, సుతి, తివాచీ, ఆక్షరము, సాంపు, రంగువేయుట, శోభ, ప్రశ్న	235 139
కఙ్గి 92	216	వర్ణక=వర్ణావళులు పరస్పరము గంధాదికము	
వరుణకృచ్చిక=ఒకవ్రతము 94	281	పూనికొనుట	87 111
వరుణగ్రహ=పక్షవాతము 184	267	,, =పరిమళముగల మైపూత	170 293
వరుణప్రియా=వరుణుని భార్య 12	92	,, =పదతి, చందనము, పరిమళముగల మైపూత	263 157
వరుణావాస=సముద్రము 154	22	వర్ణతర్ణక=లివాచీ	292 64
వరుణ=రథముపైకప్పు 115	264	వర్ణన=వర్ణించుట	195 77
వరుణిని=సేన 108	110	వర్ణ=ఒక పప్పుదినుసు	127 97
వరేణక=చేను 125	62	వర్ణి=మైపూత	289 19
వరేణ్య=ప్రధానుడు 206	125	వర్ణిత=సుతింపబడినది	209 212
వరేంద్రి=ఒకదేశము 36	42	వర్ణిన్=బ్రహ్మచారి	83 14
వరోత్కట=పెద్దపులి 65	8	వర్ణిని=పసుపు	62 42
వరోత్పల=తెల్లకలువ 156	70	వర్ణిలిజిన్=బ్రహ్మచారిలక్షణములు కలవాడు	83 17
వర్ణ=సమూహము 186	8	వర్ణ్య=కుంకుమ	132 281
,, =ఒక సంఖ్యను దానిచేతనే గుణింపగా వచ్చు సంఖ్య	189	వర్ణక=ఒకపక్షి	29 79
వర్చస్=కాంతి, కీర్ణము, ఆకారము	226	,, =నీటిప్రబ్బలి	61 402
వర్చస్క=మలము 182	287	,, =గుఱ్ఱపుగిట్ట, ఒకపక్షి	244 128
వర్జన=విడుచుట 195	79		
,, =,, , దెబ్బ 252	57		
వర్ణ=ఆక్షరము 32	42		
,, =చతుర్వర్ణములు 72	3		
,, =లివాచీ 172	331		

పదము.	పుష్పము. పం. కి.	పదము.	పుష్పము. పం. కి.
వరస=తరచుగావాడినమాట	32	41	వరిత=కవచధారి
,, =గుఱ్ఱముదొరుచోటు	113	222	వర్య=ప్రధానుడు
,, =వృత్తి	123	2	వర్యా=భర్తను వరించుకన్య
,, =పిండుట	195	82	వర్ష=సంవత్సరము
,, =నివసించుట	204	79	,, =వాస
వర్ష=వృత్తి, బాట	248	42	,, =చేశభాగము, సంవత్స
వర్షవర్ష	171	321	రము, వర్షము, వర్ష
,, =దీపపుష్పమిద	171	322	కాలము
వర్షి=నివసించువాడు	204	179	వర్షకారీ=తేమగలకాళ్లు
వర్షల=గుండ్రనిది	207	164	,, చేతులు కలకన్య
వర్షలాక్ష=దేగ	28	60	వర్షి=వర్షించుట
వర్షి, వర్షి=కనురెప్ప	180	189	వర్షముఖ=మార్గశీరము
వర్షి=తోలుపట్టా	139	87	వర్షవర్ష=నపుంసకుడు
వర్షి=వర్షి	138	67	వర్షి=శ్రావణ, భాద్రపదములు
వర్షిహస్త=నలువదిరెండు			,, =ఒక ఓషధి
అంగుళములు	39	111	వర్షి=ఒకపాము
వర్షి=వడించుట	167	200	వర్షి=కప్ప, పునర్వసు
,, =పెరుగుట	204	80	,, ఓషధి, ఆడుకప్ప
,, =కోయుట, పెరుగుట	252	58	వర్షి=పునర్వసు
వర్షి=చెంబు	163	114	వర్షి=నెమిలి
వర్షి=మూత	163	118	వర్షి=ముదుసలి
,, =,, ఆభరణము	268	87	వర్షి=అందమైనది, శుభా
వర్షి=వృద్ధిపొందువాడు	204	80	కారము, శరీరము, కొలత
వర్షి=తోలుపట్టా	222	67	వల=చేను, ఒకరాక్షసుడు,
వర్షి=కవచము	116	304	కాకి
వరి=చేప	189	19	వలక్ష=చిత్రవర్ణము
			వలగ్న=నడుము

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. ప
వలజ=చేరు, తీసి, ఉప్పు, వగరు		వలి=కడుపుపై మడత, కెర	
కలసినది	199 79	టము, శిథిలచర్మము,	
,, =చేనివపు	263 156	చూరు	222
వలజా= ,,	128 180	వలిన=సడలినది	201
,, =ఉత్తమస్త్రీ, పాలము,		వలిభ= ,,	201
తలుపు	263 156	వలిర=మెల్లకన్నుగలవాడు	202
వలన=దారముచుట్టుట	136 21	వలీక=చూరు	162
,, =అగరుపాగ	200 103	వలీనక=తాటి	63
వలనా=వదరుట	33 50	వలీముఖ=కోతి	68
వలభీ=మేడగది	161 62	,, =పెరుగుతోడు -	
,, =ముంజూరుపట్టె	162 77	కొనుట	134
వలయ=పశ్చిమరాశియొక్క		వల్క=నారచీర	46
సగభాగము	21 101	వల్కల=,,	46
,, =మామిడి	47 50	వలన=గుట్టపుపరుగుభేదము	114
,, =నీటిప్రబ్బలి	61 398	వల్ల=కల్లము	113
,, =కంకణము	170 287	వలిత=అశ్వగతిభేదము	113
వలయిత=చుట్టుకొనబడినది	209 192	,, =అశ్వగతి	114
వలరిపు=ఇంద్రుడు	9 3	వల్ల=కనురెప్ప	180
వలాజ్జ=వసంతర్తువు	24 174	,, =నునోవారము	229
వలాహక=మేఘము	25 2	వలీక=పుట్ట	39
,, =నల్లపిండారకము	51 156	వలకీ=వీణ	145
,, =తొచుపాము	149 25	వలిభ=ప్రియుడు	206
,, =దుండుపాము	149 34	,, = ,, , అధ్యక్షుడు	256
వలాహకా=దాలువ చుట్టును		వల్లరి=గుచ్చము	46
గల కట్టు	120 395	వల్లరీకా=పల్లవిజాట్టు	181
		వల్లవ=గొల్ల	138
		,, =వంటవాడు	166

పదము.	పుస్తకము. పం. క.	పదము.	పుస్తకము. పం. క.
వల్ల=అవినె	127 96	వత్తు=వహించుచేయునపు	
వల్లార=ఒక సంకర జాతి	76 103	దుచ్చరించు ఒకపదము	287 5
వల్ల=తీగ	45 14	వసతి=రాత్రి, సలము, జెనా	
వల్లపద=చిత్ర వస్త్రము	168 237	వస్త్రము, ఇల్లు	248 45
వల్లార=తెల నీసరు	154 6	వసన=వస్త్రము	168 231
'=కొల్పినమాంసము	166 177	వస్త్ర=చైత్ర వైశాఖములు	24 174
వశ=ఒక వృక్షము	51 165	వస్త్రహూష=కొకిల	28 53
,, =ఒక సంకర జాతి	78 38	వసా=వ్రావు	182 227
,, =స్వాధీనుడు	203 56	వసిక=పద్మాసనాసీనుడు	94 267
,, =అడ్డులేనిది	212 264	వసిక=వస్త్రము	168 232
,, =ప్రజ, కోరిక, పారతం		వసిష్ట=ఒక ఋషి	95 310
త్ర్యము, ప్రభుత్వము,		వసీర=విప్రులి	129 156
ఆడేనుగు, వంధ్య,		వసు=అష్టవసువులు	15 15
కుమారై, పరతం		,, =పిడివెలిమూర	39 108
త్తుడు	235 141, 142	,, =రత్నము	44 72
వశా=పసుపు	52 171	,, =చెట్టు	45 10
,, =గొడ్డావు	68 93	,, =మందారము	61 387
,, =స్త్రీ	173 7	,, =ప్రతివాది	123 21
,, =వశ(చూ.)	235 141	,, =పచ్చపెసలు	126 72
వశాకు=పక్షి	26 5	,, =ధనము	129 145
వశామఖ=ఒక సంకర జాతి	74 53	,, =నిధి, అగ్ని, కాడిపలుపు,	
వశిక=కూనవ్రము	208 173	కిరణము, నీరు, ధనము,	
వశిన్=ఇంద్రియనిగ్రహము		రిత్నము	236 155
కలవాడు	152 107	వసుదేవ=కృష్ణునితండ్రి	5 52
వశికార=లోబణచుకొనుట	92 234	వసుధా=భూమి	35 4
వశ్య=వశమైనవాడు	203 63	వసున=యాగము	89 165
		వసుస్థరా=భూమి	35 4

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
వసుభట్ట=మండారము	61	387	వహిత్ర=ఒకరథము	114	248
వసుమతీ=భూమి	35	4	వాకహత్తర=ఒకయోగా		
వసుశేతన=అగ్ని	10	31	సనము	101	482
వసువలికా=సోమలత	54	215	వహిన్=ఎద్దు	69	104
వసువ్రత=ఒకవ్రతము	95	297	వహ్ని=అగ్ని	10	27
వస్త్ర=ఇల్లు	160	34	వహ్నిక=వేడి, వేడిది	196	15
వస్త్ర=బట్టించు	169	262	వహ్నిశిఖ=కుంకుమపువ్వు	130	181
,, =పాతకడుపు	178	132	వహ్నికుత=అన్నరసము	181	208
వస్త్రకుణ్డక=ఒకఆసనము	101	484	వా=వికల్పము	284	12
వస్త్ర=ఇల్లు	160	34	,, =వలె	288	30
వస్త్ర=బట్ట	168	282	వాక్పతి=వక్త	204	89
వస్త్రకోశ=బట్టలసంచి	164	126	వాక్య=వాక్యము	32	42
వస్త్రగ్రాన=నడుమునకు కట్టు			వాక్షట్=హామమున నుపయో		
కొనుబట్ట	169	260	గించుపదము	287	5
వస్త్రధారణి=దండెము	163	105	వాగీశ=వక్త	204	89
వస్త్రాన=బట్టయంచు	169	262	వాగుర=ఒకసంకరజాతి	78	34
వస్త్ర=విలువ	128	139	వాగురా=వల	139	75
,, =సాంబారుజిల్లాలోని			వాగురిక=వేటకాడు	139	75
ఉప్ప	133	243	వాగుద=గబ్బిలము	28	55
వస్త్రాకసారా=అలకాపట్ట			వాగిన్=చిలుక	28	49
ణము	13	118	,, =వాచాలుడు	204	90
వహ=వాయువు	13	96	వాఘత్=పురోహితుడు	89	156
,, =ఆవుశ్వాసించుట,			వాచ్=సరస్వతి	3	18
గాలి	215	106	వాచంయును=ముని	95	300
వహన=ఒకరథము	114	248	వాచస్పతి=బృహస్పతి	19	65
వహ=నది	155	46	వాచాట=వాచాలుడు	204	91
వహి=ఎద్దు, గుఱ్ఱము, అగ్ని	218	105	వాచాల=	204	91

పదము.	పృష్ఠము.	పం. క్తి.	పదము.	పృష్ఠము.	పం. క్తి.
వాచాలా=మొనగోర	27	40	వాటి=చెట్లకోరడి	292	74
వాచిక=జాబు	33	50	వాట్యపుష్పి=ఒకలత	55	254
,, =నోటిమాట	34	72	వాట్యాల=	55	255
,, =ఒక ఆభినయము	144	198	,, =ఒక ధాన్యము	127	108
వాచోయక్తిపటు=మాట			వాదబేయ=ఆశ్విని దేవతలు,		
కారి	204	90	బ్రాహ్మణుడు	268	77
వాచ్య=నింద్యము, చెప్పఁ			వాణ=పూజాసమయమున		
దగినది	276	29	చరచు చప్పట్లు	81	21
వాజ=రెక్క	30	97	వాణి=నేత	136	16
,, =బాణపురెక్క	119	370	వాణిజ=వర్తకుడు	129	143
,, =అన్నము	165	151	వాణిజ్య=వర్తకము	123	6
వాజదంతక=అడ్డసరము	58	202	వాణిని=తెలివిగలస్త్రీ, నటుర		
వాజిన్=గుఱుము, బాణము,			కలై, త్రాగునాడుది	248	46
పక్షి	218	109	వాణి=సరస్వతి	3	18
వాజిన=పెరుగులెత్తె	91	196	వాత=వాయువు	12	93
వాజికాలా=గుఱుపుసాల	160	42	వాతగామిన్=పక్షి	26	7
దాఘ్చ=కోరిక	97	358	వాతఘ్న=ఒకచెట్టు	50	180
వాఘ్చిత=ఇష్టము	209	191	వాతపాత=పెనుగాలి	25	11
వాట=ఒక సంకరజాతి	78	41	వాతపోశ=మోదుగుచెట్టు	47	57
,, =చెట్లకోరడి	160	28	వాతప్రమి=జింక	66	32
,, =	292	74	,, =గుఱుము, జింక	268	76
వాటక=	159	9	వాతమృగ=జింక	66	32
వాటధాన=ఒక సంకరజాతి	76	106	వాతల=వాతకోశ	185	290
,, =నేనాధిపతి	80	202	వాతసఖ=అగ్ని	10	34
వాటికా=పోక	68	433	వాతసఖ్యూర్=ఎక్కిలి	183	253
వాటి=లోడు	45	7	వాతసారథి=అగ్ని	10	34
,, =పరిమళముగల గడ్డి	64	460			

పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
వాతసుత=విటుడు	144	139	వాద్యనిశోష=వాద్యముల
వాతాపిరూదన=అగస్త్యుడు	95	303	ధ్వని 147 272
వాతాయన=కవాత్ము	163	107	వాద్యవాదక సామగ్రి=వాద్య
వాతాయు=జింక	66	32	ములు, వాయించువారును 147 280
వాతాహర=గాలినిపీల్చి			వాన=ఎండినది 45 19
జీవించువాడు	93	261	,, =నేత 186 16
వాతి=వాయువు	13	95	,, =పొడిది, పోవుట, నేత,
వాతిక=వివవైద్యుడు	150	49	వాసన, పెరుగుట,
వాతిజన=ఒకవంక	53	204	బుదిమంతుడు, య
వాతుల=సెనగ	126	85	ముడు 236 160
వాతుల=సుడిగాలి	263	159	వానక=బ్రహ్మచర్యము 84 27
వాత్యా=,,	13	101	వానదణక=మగ్గము 136 16
,, =పెనుగాలి	187	27	వానప్రస్థ=ఇప్ప 48 86
వాత్సక=దూడలగుంపు	186	20	,, =మూడవ ఆశ్రమమున
వాత్స్యాయన=విష్ణుగుప్తుడు	96	317	ఉన్నవాడు 93 248
వాదన=వాద్యము	145	228	,, =మోడుగు, మధుష్టిల 268 80
,, =వీణవాయించు ఉప			వానర=కోతి 68 78
కరణము	145	241	,, =ధూపము 281 13
,, =వాయించుట	146	262	వానవాసిక=ఒకసంకరజాతి 73 89
,, =మద్దెలధ్వని	147	272	వానస్పత్య=పుష్పించి, ఫలించు
వాదర=నూలుబట్ట	168	284	వృక్షము 45 11
వాదిత్ర=వాద్యము	145	228	వాసీర=నీటి ప్రబ్బలి 47 61
,, =మద్దెలధ్వని	147	272	వాస్తానీస్=గోత్రమును, ప్రవ
వాదిత్రలగుడ=జోలువాయించు			రను ఆన్నముకొఱకై చెప్ప
కఱ	147	271	కొనువాడు 83 18
వాద్య=వాదము	145	228	వాన్తి=వాంతి 183 252
			వాపిను=పచ్చివండ 88 127

పదము.	పృష్ఠము. పం. క్రి.	పదము.	పృష్ఠము. పం. క్రి.
వాసీ=దిగుడుబాసి	154 12	వాయుసమ్మవా=ఎత్తావు	68 87
వాప్య=చెంగలవ్యోమ	131 197	వార=నీరు	154 5
వామ=మనఁగుడు	5 57	వార=గుంపు	186 2
,, =వరుణుడు	12 89	,, =పర్యాయము	192 14
,, =సుందరము, ఎడమ,		వారక=కందకమున కవతల	
విరుదము	229 32	ఉంచిన మారణయం	
వామదేవ=కిష్కిండు	6 84	త్రము	108 99
వామన=ఒక అవతారము	4 37	వారట=బంగారు అత్తము	
,, =దక్షిణదిగ్గజము	17 15	(మానము)	190 102
,, =పొట్టి	207 162	వారణ=ఇంద్రుడు	9 13
వామలూర=పుట్ట	39 96	,, =వీరుఁగు	109 121
వామలోచనా=స్త్రీ	173 10	,, =ఆనకట్టు	154 19
వామా=ఒక శివశక్తి	7 97	వారణావత=ఒకపట్టణము	159 17
,, =స్త్రీ	173 9	వారణాసీ=కాశి	159 13
వామీ=ఆడుగుజ్జుము	112 213	వారబుసా=ఆరటి	59 346
వాయవ్య=సంవత్సరము	24 181	వారముఖ్య=వేశ్య	175 48
,, =సోమరసముపోయు		వారవాణ=కవచము	278 43
పాత్ర	91 201	వారవాణి=జోమ్యుడు, ధర్మ	
వాయుస=కాశి	27 32	కర్మ	268 83
,, =ఈశాన్యమునఁగల		వారస్త్రీ=వేశ్య	175 47
ఇల్లు	281 11	వారాణసీ=కాశి	159 13
వాయసారీ=ఒకచెఱువ	63 451	వారాహ=ఒకదీప్యము	36 35
వాయసీ=కాచిచెట్టు	54 224	వారాహీ=ఒకమాతృక	8 128
,, =తీగబచ్చలి	57 297	,, =కందమూలము	62 419
వాయు=గాలి	12 93	వారి=నీరు	154 2
వాయున=దేవత	3 4	,, =వీరుఁగులను పట్టు	
వాయుర్వర్షన్=ఆకాశము	17 2	చోటు, నీరు	236 164

పదమ్.	పుష్పమ్, పం క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పం క్తి.
వారిహటం=కందకము	160 29	వారాక్షీ=వంగ	53 203
వారిజ=ఉప్పు	132 238	,, = ,,	53 207
వారిధర=మేఘము	25 2	వారాక్ష= ,,	53 204
వారిపర్ణి=పాచి	157 92	వారాహర=కావడిమోయు	
వారిపిణ్డ=రాతిలోనికప్పు	152 96	వాఁడు	136 12
వారు=గుఱము	111 180	వార్తిక=పెండ్లివిందు	87 112
,, =సిక్క	223 73	,, =దూత	106 58
వారుణపాశక=ఒకతిమింగి		వార్తక=ముసలితనము, ముసలి	
లము	152 103	వారి గుంపు, ముసలివారు	
వారుణి=పార్వతి	8 118	చేయుపని	290 38
,, =ఒకతీగ	54 218	వారుష=ధాన్యమప్పిచ్చుట	123 9
,, =సుద్యము	139 92	వారుషిక=ధాన్యమును వడ్డి	
వార్త=ఆడవి	45 2	కిచ్చువాఁడు	123 16
వార్త=ఆరోగ్యము	184 284	వారుషిన్ = ,,	123 16
,, =రోగమునుండి కోలు		వారుష్య=ధాన్యము నప్పి	
కొన్నవాఁడు	184 285	చ్చుట	123 9
వార్తా=సంఘటనము	34 75	వార్ధానిస=ఖడ్గమృగము	65 15
,, =వృత్తి	123 2	వార్ధిణి=కవచసమూహము	187 25
,, =ఒకమొక్క, సంఘ		వార్ధిక=ఒకసంకరజాతి	75 79
టనము, వరకము,		వార్షి=వరాకాలము	24 177
వృత్తి, ఆసమరత,		వాలి=కొయ్యపీక్తాను	171 319
రోగమునుండి కోలు		,, =బొట్టు	181 195
కొనుట, వృత్తికల		,, =తోక, గుట్టపుతోక	218 108
వాఁడు, ఆరోగ్యవం		వాలక=ఉంగరపువేలు,	
తుఁడు	236 150	కంకణము	252 61
వార్తాకకాకటం=వంగమడి	124 41		
వార్తాకాకిన= ,,	124 41		

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
వాలకూర్చాల=పెరుగుచున్న			వాశన=ఎదురుపచ్చు జంతు		
జుట్టు	181	200	వుల అతివు	81	7
వాలకేళి=ఒకదర్భ	64	459	వాశా=అడ్డసరము	53	208
వాలఘ్న=కుక్కగొడుగు	298	4	వాశిత=మృగధ్వని	31	8
వాలధి=కుచ్చతోక	71	147	వాశితా=ఆడేనుగు, స్త్రీ	248	44
వాలనాటక=ఒక ధాన్యము	127	108	వాశీ=మంచునిచ్చు మార్మకీర		
వాలపాశక=ఏనుగుతోకలో			ణములు	18	40
ఒక భాగము	110	161	వాస=జాజి	60	382
వాలపాశ్యా=కేశాభరణము	169	272	,, =ఇల్లు	106	36
వాలమృగ=చమరీమృగము	67	57	వాసక=అడ్డసరము	53	202
వాలవాయజ=వైదూర్యము	44	79	వాసతేయా=రాత్రి	21	114
వాలవీజ్య=అడవిమేక	70	126	వాసన=ఇంటిముందుడాబా	162	90
వాలహస్త=బొచ్చుతోక	71	147	,, =పరుండుట	172	384
వాలికా=చెవిపోగు	169	269	,, =తామరవాసన	200	98
వాలిని=అశ్వని	20	83	వాసనా=జుట్టునకు ధూపము		
వాలుక=చలువమిరియములు	131	191	వేయుట	171	315
,, =ఒకవిషము	150	46	వాసనీ=పుచ్చకాయ	59	335
వాలుకా=ఇసుక	156	66	వాసనీయక=కుంభము	132	232
,, =ఇసుక, కెరటము	248	43	వాసన=గోరింట	50	121
వాలుకీ=బుడమదోస	58	333	,, =నల్ల పెసర	126	74
వాల్క=నారబట్ట	168	234	వాసనీ=మల్లి	60	364
వాల్క=వాల్కీ	95	306	,, =ఒకమల్లి	60	373
వాల్కీ=,,	95	306	వాసయోగ=వాసనపొడి	171	314
వావదూక=వాచాండు	204	90	వాసర=దినము	21	109
వావాతా=వివాహితయగు			,, =పాము, పగలు	245	143
రాణి	106	68	వాసర=ఇంద్రుడు	9	1

పదము.	వృత్తము. పంక్తి.	పదము.	వృత్తము. పంక్తి.
వాసన=యూప స్తంభములలో		వాహ=వాలుఖారులు	190 115
ఒక భాగము	92 215	,, =రెండు ప్రస్థములు	190 116
వాసన=బట్ట	168 231	వాహన=వాహనము	114 246
,, =నూలు	282 32	వాహనీ=రాచబాట	160 38
వాసాగార=పడక గది	160 40	వాహ వారణ=గవయమృగము	67 65
వాసిక=చూలము	162 82	వాహస=కొండచిలువ	149 37
వాసివ=ర కము	181 211	,, =అగ్ని, కొండచిలువ	244 180
వాసీ=వాడిచె	189 71	వాహి=వహించునది	289 19
వాసుకి=సర్పరాజు	148 6	వాహిక=రెండు ప్రస్థత	
వాసుదేవ=విష్ణువు	4 28	ములు	190 105
,, =గుట్టము, హరి	268 77	వాహిత=గజహృదయజ్ఞుడు	111 174
వాహు=సాటికములలో కన్య	144 214	,, =వదిసాముములు	191 124
వాసు=నివేశనము	159 19	వాహిత=వీనుగుముఖ	
,, =నివేశనము, పట్టణము,		మధ్యము	110 145
ఇలుహద్దు, సురంగము	236 159	వాహిని=సేన	108 109
వాసుక=చక్రవర్తిహార	57 307	,, =ఒక సైన్యము	108 115
వాసుకకాకట=చక్రవర్తి		,, =నది	155 46
హార పండు పాలము	124 41	వాహినిపతి=సేనాపతి	115 282
వాసుకకాకిన=	,, 124 41	వాహిక=ఒక దేశము	37 58
వాసుమధ్య=గ్రామనివేశనములలో		వాహ్య=ఎద్దు	69 10
మధ్యభాగము	159 20	,, =వాహనము	114 246
వాస్తోద్భుతి=ఇంద్రుడు	9 3	వి=పక్షి	26
వాస్త్ర=అచ్చాదితమైన		,, =పక్షి, పరమాత్మ	270 12
రథము	114 258	,, =నిషేధమును, విభా	
వాహ=ఎద్దు	69 103	గమును తెల్పునది	284 1
,, =గాడిద	70 130	వింశ=ఇరువదవది	187
,, =రెండు గోనెలు	190 112		

పదము.	వృత్తము. పం. కీ.	పదము.	వృత్తము. పం. కీ.
విశేషి=ఇరువది	188 52	విశేషి=పక్షి	26 7
విశేషితము=ఇరువదవది	188 48	,, =ఊట	154 15
విశేషితభుజ=రావణుడు	12 84	,, =ఇసుక, చలించినది	244 139
విశక్యత=మోడుగు	48 75	విశక్య=నలువదిరెండు అం	
విశన=కేతువు	20 78	గుళములు	39 112
,, =వికసించినది	45 17	విశ్వానా=అంతర్వృష్టి	97 349
విశట=పెద్దది	207 163	విశ్వానా=సంతుష్టుడు	203 66
,, =వికృతము	211 252	వికృత=మాటినది	142 155
,, =స్థూలము	256 51	,, =ఒక శృంగారచేష్ట	143 189
విశటా=దొడ్డికాళ్ళ కన్య	86 98	,, =రోగి	185 288
విశరాల=ఎలుగు	65 14	,, =రోగి, అంగవిక	
,, =పెద్దది	207 163	లుడు	256 49
విశరాలిన=జేడి, జేడి	196 17	విక్ర=ఇరువదిఏండ్ల వీనుడు	109 182
విశరి=ఒక బాణము	119 363	విక్రమ=పరాక్రమము	193 32
విశర్తన=సూర్యుడు	18 22	,, =పరాక్రమించుట	193 33
విశర్తి=చెడపని చేయు		విక్రయ=అమ్ముట	128 138
వాడు	92 234	విక్రయిక=అమ్మువాడు	128 135
విశల=అంగవిహీనుడు	208 172	విక్రాంత=శూరుడు	116 293
విశలా=రోగముతోనున్న		,, =మద్యము	140 96
కన్య	87 100	విక్రయిక=అమ్మువాడు	128 135
విశలాజ=అంగవిహీనుడు	201 21	విక్రేతృ=	128 135
విశల్పనా=విభజించుట	34 79	విక్రేయ=అమ్మడినది	128 137
విశసా=ఒకలత	56 270	విక బ=కలతపడినవాడు	206 134
విశార=చెడుగు	193 43	విశ్చుభా=ఛాయ	19 46
,, =రోగము, మార్పు	244 132	విశ్చోభ=వీనుగురొమ్ము	
విశాలక=పగటిలో మాడవ		ప్రక్క	110 148
జాము	22 129	విగడ్డిర=ఒక ఆకుపూర	57 301

పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము. పంక్తి.
విగత=తటసుండు, పోయినది	256	47	విచర్పికా=చర్పికాగము 183 246
విగతనాసిక=ముక్తిడి	202	23	విచారికా=చాసి 107 78
విగతా=అన్యాయ క్షయగుకన్య	87	95	విచారోక్తి=అలోచించి
విగద్ధికా=ఎఱిపాపాణము	42	23	చెప్పినమాట 33 56
విగద్ధిక్=కలుగ	157	71	విచిత్రా=సందేహము 97 353
విగమ=విభజనము	194	53	విచుల=ఒకవృక్షము 49 99
విగర్వా=వత్సితభాషణము	83	55	విచోలక=రావణుని యుద్ధ
విగిత=అప్రసిద్ధము	83	22	చూహము 12 85
విగ్నక=ఒక చెట్టు	52	167	విచ్ఛిత్తి=ఒక శృంగారచేష్ట 143 156
విగ్ర=ముక్తిడి	202	23	విచ్యుత=పడినది 209 204
విగ్రహ=యుద్ధము	104	11	విజన=వీకాంతము 210 238
,, =భ్రాన్తి	192	6	విజనన్=తృప్తి పానకుండు 80 208
,, =యుద్ధము, శరీరము,			,, =బ్రాహ్మణుండు 298 19
విగ్రహము	244	136	విజయ=కత్తి 117 317
విఘన=యజ్ఞములో నుప			,, =జయము 121 417
యోగించు సుత్తి	91	204	విజయచ్ఛన్ద=ఒక ముత్యాల
విఘన=బ్రాహ్మణోచ్ఛిష్టము	88	134	సరము 170 277
విఘనాశిన్=నూడురోజుల			విజవల=పల్చనిగంజి 196 8
కాహారముగల గృహస్థు	86	82	విజాతా=బాలెంత 174 34
విఘ్నాణికా=ముక్కు	180	181	విజాతి=ఒక జింక 67 51
విఘ్న=అటంకము	192	8	విజ్ఞానా=విచారణ 97 346
విఘ్నేశ=శివునికొడుకు	7	105	విజ్ఞ=వివేకి 202 3
విచకిల=మల్లె	60	365	విట=విటుండు 141 13
విచక్షణ=విద్వాంసుండు	102	468	,, =,, 176 7
విచక్షణా=ఒక కాయ			విటకా=విటుని వేళము 162 7
ధాన్యము	126	93	విటకాన్తా=పసుపు 62 42
విచయన=వెడకుట	195	83	విటక్కు=వెద్దబీర 59 34

పదము.	పుష్పము. పం. క్తి.	పదము.	పుష్పము. పం. క్తి.
విటబ్బు=ముంజూరు	163 106	విత్తి=జేన	179 160
విటప=విసారము	46 31	,, =,,	291 58
,, =ధనము	129 145	వితాన=ధనుస్సువంచుట	119 379
,, =చెట్టు విస్తరించుట,		,, =ఆవులించుట	168 246
మొలక, కొమ్మ	263 163	,, =ఆవులించుట, నైకా	
విటపిన్=చెట్టు	45 8	ల్యము, యాగము,	
విటాటికా=ఒక తీగ	57 292	క్షణము, కూనము,	
,, =విటులనివేశము	162 76	మందము	268 152
విటాక్రయ=విటునియిల్లు	161 53	వితాల్=గడియారము	146 247
విటదిర=నల్ల వెలగ	50 127	వితున్నక=మెలతుత్తము	44 84
విట్పూర=పంది	70 141	విత్త=ధనము	129 146
విట్పతి=దేవత	3 8	,, =ధనము, ప్రసిద్ధము,	
విడ=ఉప్పు	133 247	తెలిసికొనబడినది	246 148
విడద=వాయువిశంగము	131 194	విత్తేశ=కుచేరుడు	13 113
,, =,,	292 75	విడగ=కపిలవర్ణము, కపిల	
విడ=ఎముక	182 216	వర్ణముకలది	197 35
విత్తెంస=వల, గొలుసు, పంజ		,, =నాగరకుడు	202 39
రము	139 81	విడణ=అడుగడియ	163 99
విత్త=ఒకవాద్యము	145 229	విడర=చించుట	195 81
,, =తత్త-విత్తవాద్య		విడల=చీల్చబడినది	46 28
ములు	145 231	విదా=బుది	96 326
విత్త=అసత్యము	32 34	విదారక=బావి	156 61
విత్తరణ=దానము	92 235	విదారణ=రెండుగాచీల్చుట,	
విత్తర్క=హాహ	97 351	చీల్చబడినకట్ట, చిత్రిం	
విత్తరికా=అరుగు	161 72	పంబడినది	273 23
విత్తి=పండ్లెండు అంగుళ		విదారీ=మద్యము	61 390
ముల ప్రదేశము	39 106	,, =విదారిఫలము	46 46

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
విదిత = తెలియబడినది	209	201 విద్రుమ = పగడము	44 78
,, = తెలియబడినది,		,, = పగడము, చిగురు	244 130
వాగ్దత్తము	255	45 విద్రుమలతా = నెల్లి కూర	131 199
విదిశ్ = నాలుమూలలు	17	5 విద్యన్ = విద్యాంసుడు	102 467
విదుర = తెలివైనవాడు	204	85 విద్యేష = శత్రుత్వము	98 368
విదుల = ప్రబులి	47	62 విధవా = విగతిభర్తృక	174 27
విదూషక = హాస్యగాడు	141	138 విధా = ఉచ్చారణము	85 70
విదూషికా = తోబుట్టువులు		,, = ఆజ్ఞ, ఎనుగు, తిండి,	
చచ్చినకన్య	87	106 జీతము, అభివృద్ధి,	
విదేహ = ఒక దేశము	37	59 పదతి	222 68
విధ = త్రోయబడినది	209	193 విధాత్య = బ్రహ్మ	3 12
,, = గుచ్చబడినది	210	222 విధాన = ఏనుగుకబళము, పం	
,, = చీల్చబడినది, సమా		పుట, పూజ, ధనము,	
నము	229	33 జీతము, ఉపాయము,	
విధకర్ణి = అగరు సొంటి	55	261 పదతి, పగతీర్చుకొనుట	252 65
విధాయధ = విల్లు	118	346 విధి = బ్రహ్మ	3 17
విద్యా = పదునాలుగువిద్యలు	85	54 ,, = వేదమొదలి విధి	85 66
,, = పదునెనిమిది కాస్త్ర		,, = నియమము	92 225
ములు	85	60 ,, = ఆదృష్టము	98 378
విద్యాధర = దేవతాభేదము	15	7 ,, = పదతి	194 50
విద్యుత్ = మెఱుపు	25	6 ,, = ఆదృష్టము, కాలము	218 109
,, = ఎఱ్ఱపాపాణము	42	23 విధు = చంద్రుడు	19 47
విర్రధి = శరీరములోపల నే		,, = చంద్రుడు, కాల	
ర్పడు ఒకరోగము	184	274 ము, విష్ణువు, వాయు	
విర్రవ = పలాయనము	121	421 వు, అగ్ని, రాక్ష	
విద్రుత = కర్కశినది	166	190 సుడు	218 110
		విధుత = విడువబడినది	209 202

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
విధుత=విడువబడినది, కదల్చు			విస్మయ=చికపర్వతము	41	6
బడినది	255	45	విస్మయకూటక=అగస్త్యుడు	95	302
విధుస్తుడ=రాహువు	20	72	విస్మయవాసిన్=వ్యాళి	96	315
విధుర=రాక్షసుడు	12	82	విస్మయవాసిన్=పార్వతి	8	125
,, =భార్యమరణించిన			విన్న=పొందబడినది	209	197
వాడు, కిష్కండు,			,, =పొందబడినది, పరిశీ		
వియుక్తుడు	256	54	లింపబడినది	229	33
విభువన=విడుచుట	195	79	విపత్తుక=శత్రువు	107	83
విభూనన=,,	195	79	విపత్తి=వీణ	145	282
విధేయ=వక్కుడు	203	56	,, =,,	249	47
,, =,,	203	63	విపణ=అముట	128	138
వినయ=త్యాగము, జ్ఞానము,			విపణి=అంగడివీధి	161	69
బుద్ధి, ఆపదేశము, ఆచా			,, =అంగడి	248	43
రము, వినయము	244	140	విపత్తి=అపద	98	381
వినయగ్రహిన్=లోంగిన			విపత్తి=చెడ్డదారి	39	99
వీనుఁగు	109	134	విపద్=అపద	98	381
వినా=లేకుండునట్లు, తప్ప	287	8	,, =,,	104	8
వినాయక=బుద్ధుడు	5	64	విపర్యయ=ఎదురు	192	10
,, =విఘ్నేశ్వరుడు	7	105	విపర్యాస=,,	192	10
వినిమయ=మార్పు	128	141	విపశ్చిత్త=పండితుడు	102	468
వినియోగ=ఇచ్చుట	194	49	విపాక=అదృష్టము	98	378
విసిత=లోంగిన గుఱము, ప్రా			,, =చెమట, వంట	244	133
ప్రము, నిరము, జితేం			విపాకిన్=తొరము	183	254
ద్రియుడు, చెప్పి			విపాటికా=పాదముమీది		
నట్లు వినువాడు	262	148	కురువు	302	9
వినోద=ఆత్మము	98	374	విపాదికా=,,	183	244
విన్న=బుద్ధిమంతుడు	204	85	విపాశ్=విపాశ	156	54

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
విమల=ఒకరత్నము	44	81	విరూప=వికారస్వరూపము		
,, =పరిశుద్ధము	206	182	గలది	211	252
విమాతృజ=సవతితల్లి కొడుకు	175	66	విరూపాక్ష=శివుడు	6	84
విమాన=దేవయానము, ఏడు			విరోచన=అగ్ని, చంద్రుడు,		
అంతసులమేడ	263	162	నూర్పుడు	268	84
వియత్=ఆకాశము	17	2	విరోధ=పగ	98	363
వియద్గ్లా=మందాకిని	16	26	విరోధన=ఎదిరించుట	194	60
వియమ=సహనము	194	59	విరోధిన్=శత్రువు	107	84
వియాత=నిర్లజుడు	202	84	విరోధోక్తి=నింద	33	57
వియామ=నిగ్రహము	194	59	విలక్ష=అచ్చర్యపడినవాడు	208	58
వియున=ఇంద్రుడు	9	12	విలమిత్త=ఆలస్యము	146	245
వియోగ=ఎడఁబాటు	194	52	,, =మోసగింపఁబడిన		
విరజా=నేరేడు	52	184	వాడు, ఆలస్యము	276	23
విరత=వెనుకంజఁజేయుట	120	408	విలమ్భ=విడుదల	193	38
విరతి=ఆపుదల	195	72	విలాప=పరిదేవనము	33	58
విరల=పలుచగా	211	250	విలాప=నటకుట	194	57
విరహ=ఎడఁబాటు	194	52	విలాస=ఒకశృంగారచేష్ట	143	185
విరాగ=విరక్తి	96	334	విలిప్త=వ్యర్థము	208	167
విరాగార్హ=బైరాగి	205	107	విలీన=కరగినది	166	190
విరాజ్ఞ=త్వత్ప్రియుడు	104	1	,, =అదృశ్యము, కరగినది	255	46
విరావ=మృగధ్వని	31	7	విలేపీ=చిక్కనిగంజి	165	160
విరావృత్త=మిరియము	129	157	విలేప్య=చిక్కనిగంజి	165	160
విరిశ్చి=బ్రహ్మ	3	13	విలోమికా=దొండ	54	222
విరూక్షకోద్రవ=కొఱలు	127	109	విల్వగన్ధ=తెల్లతులనీ	55	242
విరూక్షణ=నింద	33	65	వివధ=పన్ను, బాట, కావడి	244	141

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
వివరణ=విశదపటచుట	33	52	విశద=స్పష్టము	212	267
వివరణ=నిమ్మజాతి	72	4	,, =తెల్లనిది, పవిత్రము	256	49
,, =మూర్ఖుఁడు, రంగు			విశయ=సంశయము	97	353
మారినిది	256	48	విశర=వధ	121	422
వివరణ=రంగుమారుట	142	162	విశల్యా=తిప్పతీగ	56	263
వివరణ=పరతంత్రుఁడు, దుర			విశస్=వధ	121	422
దృష్టవంతుఁడు	256	53	విశసన=కత్తి	117	316
వివరణ=దేవత	3	5	,, =వధ	121	427
,, =మూర్ఖుఁడు	18	24	విశాఖ=కుమారస్వామి,		
వివాద=తగవు	33	48	నేవకుఁడు	7	114
వివాహ=పెండ్లి	87	108	,, =సుబ్రహ్మణ్యుఁడు,		
వివాహాన్ని=వివాహములోని			ఒక నక్షత్రము	263	166
అన్ని	11	53	విశాఖా=ఒక నక్షత్రము	20	79
వివిక్త=నిరసము	210	238	,, =	294	113
,, =పరిశుద్ధము, ఏకాం			విశాఖికా=పాఠ	93	246
తము	256	47	విశారద=పండితుఁడు, సాహ		
వివృతాక్ష=కోడి	27	26	నికుఁడు	276	23
వివేకికా=చిన్నపట్టణము	159	7	విశాల=శాలువ	169	258
వివేచన=దొర్లుట	195	83	,, =వెడలెనది	207	159
విశ్=కోమటి	72	3	,, =వెద్దిది, వెడలెనది	207	163
,, =	123	1	విశాలతా=వైశాల్యము	192	9
,, =మలము	182	237	విశాలత్వం=వీడావల అరటి		
,, =కోమటి, వ్యక్తి	280	77	చెట్టు	48	93
విశజ్కుట=విశాలము	207	163	విశాలా=ఒక వంగ	53	206
విశద=తెలుపు, తెల్లనిది	196	20	,, =వెద్దిర	59	344
			విశాఖ=బాణము	118	357

పదము.	వృత్తము, పంక్తి.	పదము.	వృత్తము, పంక్తి.
విశిఖ=బాణము, బుద్ధి, పాట	263	161 విశ్వశేషజ=కొంతి	129 150
విశిఖా=వీధి	160	31 విశ్వమృత=అగ్ని, హరి,	
విశిఖాశ్రయ=అములపాది	118	356 భూమి	278 41
విశిఖపాద=యముడు	11	70 విశ్వరుచి=అగ్నియొక్క ఒక	
విశిఖరాజీ=శిథిలాంగియగుకన్య	87	101 జిహ్వా	11 60
విశుసలవణ=రాత్రి ఉత్ప	133	241 విశ్వరూప=విష్ణువు	4 29
విశేష=పంచభూతములు	100	410 విశ్వరేతన్=బ్రహ్మ	3 16
విశేషక=చుక్కబొట్టు	170	296 విశ్వవిస్తా=వైశాఖపౌర్ణమి	23 150
,, = ,,	291	60 విశ్వస్తా=విధవ	174 27
విశేషభాగ=వీనుఁగముంగాలి		విశ్వహర్యక=యజ్ఞక	89 165
భాగము	110	152 విశ్వా=భూమి	35 5
విశోక=పాలపిట్ట	28	58 విశ్వాత్తన్=బ్రహ్మ	3 12
విశ్రాంత=త్యాగము	92	235 ,, =నూర్వృండుమున్నగు	
విశిష్ట=విరళమైనది	211	250 వారు	244 134
విశేష=ఎడఁబాటు	194	52 విశ్వావసు=ఒకగంధర్వఁడు,	
విశ్వ=విశ్వేదేవులు	15	15 రాత్రి	278 45
,, =సమస్తము	208	171 విష=ఇసుము	43 65
,, =ప్రపంచము, కొంతి,		,, =గరళము	149 43
సమస్తము	236	156 ,, =నీరు	154 4
విశ్వకద్రు=పేటపక్క	139	78 విషమృ=బొట్టుగుచెట్టు	49 109
విశ్వకర్తన్=త్వష్ట	15	12 విషఖీ=గండపరాగి	53 199
,, =బ్రహ్మ, నూర్వృండు,		,, =ఒకతీగ	55 253
విశ్వకర్త	268	81 ,, =తిప్పతీగ	56 264
విశ్వగోప్త=విష్ణువు, ఇం		విషజిత=ఒకతేనె	134 271
దుఁడు	268	78 విషధర=పాము	148 11
విశ్వభృత్=పడినిచ్చు నూర్వృ		విషపుష్పక=ఒకగోరింట	49 99
కేరణములు	18	41 విషమ=ఒకవెదురు	63 431
		విషమచ్చద=సప్తపద్మము	48 93

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.
విషమస్పృహ=దురాశ	97	357	విషాచీన=అంతటవ్యాపించి	
విషమాయుధ=మనఁగుడు	5	56	నది	208
విషమోన్నత=ఎత్తుపల్లములు	207	165	విష్కమ్భ=పెంపు, విఘ్నము	244
విషయ=దేశము	108	96	విష్కర=నెమిలి	29
,, = ఇంద్రియవిషయ			,, = ,, , కొడి	244
మైనది	196	4	విష్పప=లోకము	100
,, = శబ్దస్పృశ్యాదికము	245	144	విష్టర=చెట్టు	45
విషయగ్రామ=విషయసమూహము	187	34	,, = పీఠ	172
విషయిన్=రాజు, మనఁగుడు,			,, = దర్శాసనము	244
దేశీయుఁడు, ఇంద్రియవిషయము	263	150	విష్టరశ్రవన్=విష్ణువు	3
విషవృక్ష=కారస్కర			విషి=వెట్టివాఁడు	140
వృక్షము	282	37	విష్ణా=గండపరంగి	53
విషవైద్య=విషవైద్యుఁడు	150	50	,, = మలము	182
విషా=అతివస	130	179	విష్ణాఖ్య=ఇనుపత్రుష్వ	44
విషాణ=కొమ్మ, వీనుఁగుదంతము	263	164	విష్ణికా=ఒకమిరియము	129
విషాణికా=హవిస్సు తయారు			విష్ణు=విష్ణువు	3
చేయుగది	160	43	,, = త్రివిక్రముఁడు	4
విషాణిన్=ఎద్దు	69	108	విష్ణుకాన్త=విష్ణుకాంతము	55
,, = ఎద్దు, వీనుఁగు, కొమ్ములు			,, = ,,	56
గలది	263	153	విష్ణుగుప్త=చాణక్యఁడు	96
,, = ఎద్దు, ఒకరాసి	282	27	విష్ణుపద=అకాశము	17
విషాణి=దుష్టువు చెట్టు	54	231	విష్ణుపదీ=గంగ	156
విషాద=విచారము	98	382	విష్ణురథ=గరుడుఁడు	6
విషువ, } మేషతులాసంక్రమణములు	24	179	విష్ణుశక్తి=తోమిదివిష్ణుశక్తులు	4
విషువత్			విష్ణుర=వింటినెక్కిడుట	31
			విష్ణులిజినీ=అగ్నిజిహ్వ	11

పదము.	పుష్టము. పంక్తి.	పదము.	పుష్టము. పంక్తి.
విద్యు=విషప్రయోగమునకు తగినవాడు	206 141	విస్తీర్ణజాను=వొడ్డికాళ్ల కన్య	86 93
విద్యు=అంతట	287 6	విస్తృత=వ్యాప్తము	210 220
విద్యుక్తేన=విష్ణువు	3 21	విస్ఫోట=పుండు	183 245
విద్యుక్తేనా=ప్రియంగువు	50 182	విస్తయ=మూర్ఛ	98 361
విద్యుచ్=సర్వవ్యాప్తము, అంతట	208 182	,, =ఒకసాయభావము	142 152
విద్యుద్రీచీన=సర్వతో వ్యాప్తము	208 186	,, =ఆశ్చర్యము, గర్వము	244 129
విద్యుద్ర్యచ్=,,	208 185	విస్తరణ=మఱపు	97 354
విసంవాద=వంచన	193 39	విస్తృత=మరువఁబడినది	210 217
విసర=సమూహము	186 1	విస్త్ర=రక్తము	181 211
,, =చేదు	198 52	,, =కొవ్వ	182 215
విసర్గ=దక్షిణాయనము	28 178	విస్త్రంసజా=ముసలితనము	177 107
,, =విసర్గసీయము (ః)	86 73	విస్త్రబి=నిశ్చలము	205 103
,, =విడుచుట, వర్చస్సు	244 139	విస్త్రమృ=నిశ్చలము, స్నేహము	244 131
విసర్జన=త్యాగము	92 235	విహగ=పక్షి	26 3
విసర్జికా=త్రేతాయుగము	24 182	విహగాధిప=గరుడఁడు	6 75
విసార=చేఁప	151 83	విహజ్గ=పక్షి	26 3
విస్తృత=వ్యాప్తము	210 220	విహజమ=,,	26 3
,, =పోయినది, వ్యా ప్తము	256 51	విహజీకా=కావడిబద్ద	136 12
విస్త్ర=బంగారునాణెము	190 102	విహసన=దూదేవల వింటి బద్ద	136 19
విస్తర=శబ్దవిస్తారము	192 6	విహసిత=పెద్దగానవృత్తు	142 166
విస్తార=వ్యాప్తమగుట	46 31	విహస్త=చక్రిఁడు	206 135
,, =,,	192 6	విహస్త=ప్రాతఃకాలము	22 135
విస్తీర్ణ=వికాలము	207 159	విహస్తన=త్యాగము	92 236
		విహయస్=పక్షి, ఆకాశము	262 160
		విహయస్=ఆకాశము	17 2

పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకమ్. పంక్తి.
విహార=బాధాలయము	161 56	వీతక=గండపుగిన్నె	167 220
,, =జేనాలయము, క్రీడ	244 136	వీతరాగ=జనుడు	6 70
విహారిణీ=క్రీడాసక్తయగు		వీతిహోత్ర=అగ్ని	10 28
కన్య	87 103	వీధి=ఒకరూపకము	144 199
విహాస=నవ్వు, తెరువబడి		వీధికా=తెరువు	162 91
నది	263 166	వీధీ=మూడునక్షత్రముల	
విహ్వల=బెడరినది	206 134	వూడిక	20 88
వీకాశ=రహస్యము, ప్రకా		,, =పంక్తి, దారి	222 69
శము	244 133	వీధ్ర=శుభ్రము	206 132
వీక్షా=మూర్ఖ	98 361	వీనావా=దర్శ	63 454
వీచి=కెరటము	155 27	వీర=శూరుడు	116 298
,, =పంక్తి, కెరటము,		,, =ఒకరసము	142 149
అణువు	222 70	,, =రాహువు, శివుడు,	
వీజ్య=వెన్ను	125 62	ఇంద్రుడు, కుమార	
,, =తూరము	135 257	స్వామి, వజీరుడు,	
వీణా=వీణ	145 232	శూరుడు	236 163
వీణానంశశలాకా=వీణాతీగలు		వీరజయన్త్రికా=వీరస్మృత్యము	121 416
చుట్టుచెవి	145 240	వీరణ=వట్టివేరు	64 461
వీణావాద=వీణవాదించు		వీరత్మణ=,	64 461
వాడు	141 140	వీరపత్ని=వీరుని భార్య	174 26
వీత=గుఱములను, ఏనుగులను		వీరపాణ=యుద్ధవీరుల	
పాదములతోఁగాని, అంకు		త్రాగుడు	120 404
శముతోఁగాని తోలి నడ		వీరభద్ర=శివుని సేవకుడు	7 105
పుటు, నిస్సారమైనవీనుఁడు,		వీరభార్య=వీరపత్ని	174 26
నిస్సారమగు గుఱము	111 178	వీరమాతృ=వీరునితల్లి	174 26
,, = నిరుపయోగములైన		వీరల=పెద్దచేప	152 109
వీనుఁడు, గుఱము	236 149		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
వీరవిప్లావక=శూద్రుఁడిచ్చిన		వీరవృకర=కొవ్వ	182 220
సాముతో యాగము చేసిన		వీర్యా=ఒకలత	297 11
వాఁడు	89 143	వీలక=ఒక సంకరజాతి	74 55
వీరపుక్ష=భల్లాటపుక్షము,		వీవధ=పన్ను, బాట, కావడి	244 141
మద్దిచెట్టు	282 36	వృక=ఒక దేశము	38 80
వీరశక్కు=బాణము	119 359	,, =తోఁడెలు	65 15
వీరశాక=చక్రవర్తిహార	57 308	వృకధూప=గుగ్గిలము	132 219
వీరనూ=వీరునితల్లి	174 26	,, =ధూపద్రవ్యము	132 233
వీరస్కంధ=మహిషము	65 18	వృకధూర్తక=ఎలుగుబంటి	65 13
వీరస్నాకా=వ్యాసవీరము	167 221	,, =నక్క	68 76
వీరహన్=అగ్నిని విడిచిన		వృకధోరణి=ఒకజంతువు	67 63
బ్రాహ్మణుఁడు	88 141	వృకవాలా=ద్వారపుకమి	162 88
వీరాశంసన=యౌధములో		వృకశ్రవీ=మాహిష తీపురము	159 18
అపాయసలము	121 412	వృకామికా=పుల్లదబ్బ	47 68
వీరాసన=ఒక ఆసనము	101 453	వృక=తునుక	209 203
వీరుఖ్=లత, సాద	222 69	వృకబర్హిన్=పురోహితుఁడు	89 156
వీరోజు=సంవత్సర మగ్నిహో		వృకవ్ర=మూత్రకోశము	182 224
త్రము విడిచిన బ్రాహ్మ		వృక్ష=చెట్టు	45 8
ణుఁడు	88 140	,, =,,	290 21
వీరోపజీవక=యాగము చేయు		వృక్షక=బదనిక	52 168
మిషతో ధనమునాజ్ఞించు		వృక్షగృహ=పక్షి, నెమిలి	282 35
వాఁడు	88 142	వృషమూలిన్=చెట్టు మొదట	
వీర్య=శక్తి	121 419	నివసించువాఁడు	93 257
,, =వీర్యము	182 221	వృక్షరుహ=బదనిక	52 169
,, =పరాక్రమము, వీర్య		వృక్షదనీ=,,	52 169
ము, ఆహారము, ఔదా		వృక్షామ్ల=చింతపండు	134 264
ర్యము	226 63	వృక్షోత్పల=ఒక చెట్టు	51 143

పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృథ్వమ్. పంక్తి.
వృజిన=వక్రము	211	246	వృద్ధ=సాంబ్రాణి 181 191
,, =గిరజాలు, పాపము	263	167	,, =పెద్ద 210 231
వృత్తిద్రుమ=పెండెచెట్టు	160	28	,, =యముడు, బుద్ధిమం
వృత్తిమార్గ=ఆవరణగలదారి	39	101	తుడు 236 160
వృత్త=ప్రవర్తనము	92	230	వృద్ధకాక=మాలకాకి 27 34
,, =గుండనిది	207	164	వృద్ధగోనస=ఒకపాము 149 26
,, =చరిత్రము, స్వరూ			వృద్ధనాభి=ఎత్తునాభికల
పము, వృత్తి, ఛం			వాడు 185 292
దస్సు, కడచినది,			వృద్ధప్రపితామహ=తండ్రి
దృఢమైనది, చదివి			ముత్తాత 175 59
నది, గుండనిది	236	152	వృద్ధప్రమాతామహ=తల్లి
వృత్తతుమ్మి=ఆనపకాయ	297	16	ముత్తాత 175 59
వృత్తాక్షి=ప్రియంగువు	50	133	వృద్ధవయస్=ముదుసలి 201 6
వృత్తాస్త=సమాచారము	34	77	వృద్ధశ్రవన్=ఇంద్రుడు 9 2
,, =అధ్యాయము, పూరి,			వృద్ధా=ముసలిది 174 42
సంఘటన, పదతి	245	142	వృద్ధి=వడ్డి 123 9
వృత్తి=జీవనము	123	2	,, =ఒక ఓషధి 180 188
,, =యజ్ఞనాదికము	123	13	,, =వరిబీజము 183 266
,, =కైశిక్యాది	144	203	,, =పెంపు 194 64
,, =వ్యాసము, జీవిక	222	71	,, =అభ్యుదయము 223 78
వృత్త=శత్రువు, చీకటి, ఒక			వృద్ధోత్త=ముసలియొద్దు 69 109
రాక్షసుడు	218	112	వృద్ధ్యాజీవ=వడ్డిబేరగాడు 123 15
వృత్తారి=ఇంద్రుడు	9	1	వృత్త=తొడిమె 46 40
వృథా=వృథము, క్రమరహి			,, =ఆనపకాయ 59 338
తమ	286	56	,, =అవుపాదుగు 69 102
వృథాజాత=యజ్ఞములను విడ			
నాడినవాడు	89	154	

పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.	పదము.	పృష్ఠము, పంక్తి.
వృన్త=కుచాగ్రము	178	వృషభ=వేంకటాచలము	41 10
వృన్తతుమ్పి=సారకాయ	59	,, =ఎద్దు	69 103
వృన్తా=ప్రియంగువు	50	వృషల=,,	69 104
వృశ్చిక=ఒకచెట్టు	57	,, =పిప్పలి	129 152
,, =తేలు	150	,, =కూర్మము	136 1
,, =మండగబ్బ	150	వృషలక్షణా=పురుషచిహ్నము	
,, =అఱుతేలు	150	ములుగల కన్య	87 102
వృశ్చికచ్చదా=ఒకతీగ	55	వృషలీ=వివాహముకాని రజ	
వృశ్చికాలీ=,,	55	స్వల, కూర్మస్త్రీ, గో	
వృష=అంతఃపురము	161	ద్రాలు, బిడ్డలుచచ్చు	
,, =పురుషుడు	173	చున్నస్త్రీ	249 48
,, =బృహస్పతి, ఎద్దు,		వృషవాహన=శివుడు	6 91
గుఱము, ఎలుక,		వృషసాను=పురుషుడు, మర	
వీర్యము, చాపత్యా		ణము	268 79
గము, ఇంద్రుడు,		వృషస్యస్త్రీ=కాముకీ	178 22
బలము, మంచిది	236	వృషా=ఎలుకచెవిచెట్టు	54 225
వృషణ=అండము	178	,, =ఆరటి	59 346
వృషణశ్వ=ఇంద్రునిగుఱము	9	,, =మృతసంజీవని	130 186
వృషణ్యు=ఇంద్రునిసంపద	9	వృషాకపాయి=లక్ష్మీ,	
వృషధ్వజ=శివుడు	6	పార్వతి	272 25
వృషన్=ఇంద్రుడు	9	వృషాకపి=హరి, హరులు	268 79
,, =ఎద్దు, శ్రేష్ఠము, పురు		వృషాక్రాన్తా=పొరుచున్న ఆవు	69 101
షుడు, ఇంద్రుడు	218	వృషాణ=బాణాసురుడు	7 104
వృషపర్ణి=ఒకవృక్షము	56	వృషావాహ=తృణధాన్యము	127 114
వృషపూతన=అచ్చువిడిచిన		వృష్టి=పొట్టెలు	70 127
ఆఱుబోతు	93	వృష్టి=వర్షము	25 13
		వృష్య=చెఱువ	63 450

పదము.	వృత్తము.	పదము.	వృత్తము.
వృద్ధ్య=నిమములు	125	వేతన=వేతము	136
వృద్ధ్యకన్ద=నాచు	157	వేతన=నీటి ప్రబులి	47
వృష్ట్యా=మృతసంజీవని	180	వేతస్వత్=రెల్లతోనిండినది	38
వేగ=వేగము	13	వేతాల=వేతము	12
,, =,,	218	వేతాలాసన=ఒక ఆసనము	101
వేగసర=కంచరగాడిద	113	వేత్ర=వేము	56
వేగిన=చాయువు	13	వేత్రధర=ద్వారపాలకుడు	106
వేక్కుట=తిరుపతికింద	41	వేత్రవతి=ఒకనది	156
వేజర=సౌందర్యగర్వము	97	వేద=వేదము	85
వేజన=యూపస్తంభములలోని		వేదగర్భ=బ్రాహ్మణుడు	83
ఒకభాగము	92	వేదన=జ్ఞానము, దుఃఖానుభవము	263
వేటి=పడవ	155	వేదపతిత్వ=స్వాధ్యాయపరుడు	84
వేణ=వేనుడు, నట్టువకాండు	80	వేదయస్త్రి=మూర్చి	93
,, =ఒక సంకరజాతి	80	వేదాజ్ఞ=వేదాంగములు	85
వేణి=సెలయేరు	156	వేది=తిన్నె	92
వేణిని=యవతి	173	,, =అగ్నినుంచుగుండము	92
వేణి=దేవతాడి	52	వేదికా=దాఖా	161
,, =గొత్త	70	,, =తిన్నె, ఉంగరము, ముద్ర	249
,, =జడ, ప్రవాహము	222	వేదిత్వ=జ్ఞాని	204
వేణు=వెదురు	62	వేదిపర=దేశారణ్యము	38
,, =వేదము, మూర్ఖుడు	218	వేద్యాస్రణ=వేదిని దర్శిస్తో	
వేణుక=ఒక సంకరజాతి	73	కప్పట	90
,, =అంకుశము	110	వేధక=రాతిఉప్పు	133
వేణుకా=వేణువు	146	వేధనికా=పోగారు	137
వేణుధ్మా=వేణువువాయింపు			
వారు	141		
వేణు=విటాశ్రయము	161		

పదము.	పుస్తకము.	పదము.	పుస్తకము.
శేదముఖ్యక=కచ్చోరము	54 234	శేల్లన=మిరియము	129 158
శేదముఖ్య=బూతుపిల్లి	68 72	శేల్లిత=కదల్చబడినది	208 190
శేధన్=బ్రహ్మ	3 17	,, =కదల్చబడినది, వంగి	
,, =విష్ణువు, బ్రహ్మ, తెలి		నది	255 46
శేననాడు	218 113	శేక=ఒక సంకరజాతి	78 36
శేధిత=గ్రచ్చబడినది	210 222	,, =శేశ్యాగృహము	161 70
శేధ్య=లక్ష్యము	120 388	శేశని=ద్వారము	160 47
శేధ్య=ఒక వాద్యము	147 270	శేశస్త=చిన్న కొలను	154 12
శేన=ఉడుము వేట గాడు	79 167	శేశవార=పక్ష్యమాంసము	165 173
,, =భాండ వాదనము (ఘట		,, =వ్యంజనము	166 180
వాద్యము)	80 194	శేశన్=ఇల్లు	160 35
,, =ఒక సంకరజాతి	80 197	శేశనూతా=ఇంటి స్తంభము	162 78
శేపథు=కంపము	143 170	శేశ్శి=పెద్దమల్లె	60 368
,, =వణిజుడు	143 177	శేశ్యా=పశ్యాంగన	175 47
శేనున్=మగము	136 16	శేశ్యాగృహ=శేష్యులు	161 65
శేల=మామిడి	47 49	శేశ్యాచార్య=శేష్యగురువు	141 139
శేలజ=చేదు, ఉప్పు, వగరు		శేశ్యాజనాశ్రయ=శేష్య	
కలసినది	198 71	గృహము	161 70
శేలవ=ఒక సంకరజాతి	73 44	శేశ్యాపతి=విటుడు	176 77
శేలా=సముద్రపుటాడు	155 25	శేష=శేషము	141 135
,, =పెద్దసముద్రపు కెర		,, =దుస్తు	169 264
టము	155 25	శేష=గుర్తులము	132 218
,, =పెద్దసముద్రపు కెర		,, =బ్రహ్మ, స్వర్గము	226 64
టము, కాలము, చూడు	222 71	శేష్టన=యూపమునకు కట్టు	
శేలాన=కారము, ఉప్పు, వగరు		త్రాడు	91 210
కలసినది	198 71	,, =చెవిపైభాగము	180 186
శేల్ల=వాయువిడంగము	131 193		

పదము.	కృష్ణము. పం. క్తి.	పదము.	కృష్ణము. పం. క్తి.
వేష్టన = శిరోభూషణము, తలపాగ	252 67	వైజయంత = సుబ్రహ్మణ్యుడు	7 110
వేష్టనావార = ఒక ఉప్పు	133 246	,, = ఇంద్రభవనము	9 18
వేష్టిత = ఆవరింపబడినది	209 192	,, = ఇంద్రునిచిహ్నము	9 18
వేసర = వేసడము	113 216	వైజయంతిక = చిహ్నధారి	116 289
వేహత = గర్భభూతిని యగు ఆవు	68 98	వైజయంతీ = తక్కిలి చెట్టు	53 192
వై = పాపమును, వాక్యారంభ మును, ప్రసిద్ధిని తెల్పు అవ్యయము	284 13	,, = విష్ణుమాల, జెండా, తిరునక్షత్రము	271 17
,, = పాదపూరణము	284 22	వైజానిక = నిపుణుడు	27 320
వైకత్య = ఉత్తరీయము	168 245	వైదూర్య = ఒకరత్నము	44 79
,, = దండ	171 311	వైణవ = బంగారము	42 41
వైకరజ్జ = ఒక పాము	148 18	,, = వెదురుబియ్యము	46 44
,, =	148 20	,, = ఒక సంకరజాతి	75 76
వైకుణ్ఠ = విష్ణువు	4 23	వైణవిక = వీణావాదకుడు	141 141
,, = తేలతులసి	55 242	వైణిక =	141 141
,, = ఇంద్రుడు, విష్ణువు	245 143	,, = మలగంధము	200 113
వైకృన్త = పాదరసము	43 69	వైతంసిక = పిట్టల వేటగాడు, కనాయివాడు	139 80
వైఖానస = వైఖానసవ్రత మున ఉన్నవాడు	93 248	వైతనిక = సేవకుడు	136 9
వైఖారక = నగరు, ఉప్పుకలసి నది	198 59	వైతాలిక = మేలుకొలుపులు పాడువాడు	78 162
వైఖుటిక = నగలవర్తకుడు	137 30	,, = భట్టాజు	106 59
వైచిత్ర్య = మార్పు	99 400	వైదిక = వేదవేత్త	83 15
వైజనన = ప్రసూతినెల	174 38	వైదేహ = అయోగవుడు	79 174
		,, = గౌరవముగా జీవించు వాడు	81 282
		వైదేహక = ఒక సంకరజాతి	73 32
		,, = స్త్రీసంరక్షకుడు	78 156

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
పైదేహక=వర్తమాండు	129 144	పైర=పగ	98 368
పైదేహి=పిప్పలి	129 158	పైరిజిక=విరక్తుడు	205 107
పైద్య=పైద్యుడు	184 286	పైరకుద్ది=పగతియ్యకొనుట	121 418
పైద్యమాతృ=ఆద్యసరము	58 208	పైరాగ్య=శివునిగుణము, విరక్తి	7 94
పైద్యశాస్త్ర=ఆయుర్వేదము	85 58	,, =విరక్తి	96 384
పైద్యుత=ఒకదీప్యము	36 38	పైరిన్=శత్రువు	107 82
పైద్యుత్పత్తి=ఒకదీప్యము	36 24	పైవధిక=కావడివాడు	136 12
పైద్యుత=కోపి	32 38	పైవస్వత=యముడు	11 67
పైధవ్యలక్షణోపేతా=విధవ		పైశాఖ=ఒకనెల	23 166
కాదగు లక్షణములుకల		,, =ధానుస్కుని ఒక	
కన్య	87 105	ఆసనము	119 372
పైధాత్ర=సనత్కుమారుడు	15 14	,, =కవ్యము	138 62
పైధేయ=మూర్ఖుడు	202 42	పైశాఖిన్=వీరుని ముంగా	
పైసతేయ=గరుడుడు	6 74	లిల్ ఒకభాగము	110 152
పైసయిక=అలవాటునకగు		పైశాఖి=పైశాఖపూర్ణము	23 150
బండి	114 259	పైశిఖ=ఒకధనుస్సు	118 349
పైసీతక=చాలమందిమోయు		పైశ్య=కోమటి	123 1
పల్లకీ	115 274	పైశ్యకుణ్ణ=మణికారుడు	77 125
పైపరిత్య=ఎదురు	192 10	పైశ్యమన=కుచేరుడు	18 113
పైమాత్రేయ=సవతితల్లి		పైశ్యదేవాగ్ని=ఒక అగ్ని	11 53
కొడుకు	175 66	పైశ్యానర=అగ్ని	10 27
పైమేయ=మార్పు	128 141	,, =పితృయానము	21 98
పైయధిత=యూప స్తంభమున		పైశ్యానరీ=ఒకసత్తప్రవీధి	21 96
ఒకభాగము	91 213	పైషయికి=పడుపుకత్తె	106 69
పైయాఘ్రి=వ్యాఘ్రిచర్మము		పైష్టవ=యూప స్తంభమున	
కప్పిన రథము	114 256	ఒకభాగము	92 215

పదము.	పుష్పము.	సం. క్తి.	పదము.	పుష్పము.
వైష్ణవీ=ఒక విష్ణుశక్తి	4	32	వ్యజ్ఞాన=తాటి	63
,, =ఒక మాతృక	8	129	,, =హల్లు	86
వైష్ణవ=యాగభస్మము	90	190	,, =యజ్ఞపశువును శుద్ధి	
వైసారిణి=చేత	151	81	చేయుట	90
వైహాయస=ధానుష్కుని			,, =నంజుడు	165
ప్రత్యావృత్తిధానము	119	376	,, =గడ్డము	181
వైహాసిక=తోడి అడుగు			,, =గడ్డము, నంజుడు,	
గాడు	105	34	చిహ్నము, అవయవము, హల్లు	252
వోరుఖాన=ఊదారంగు			వ్యతికర=కలయిక, దుర	
గుఱ్ఱము	112	203	దృష్టము	268
వోహెట్=యజ్ఞములోని ఒక సంబోధన	287	5	వ్యతిహార=ఎదురు	192
వోహెట్=	287	5	వ్యత్యయ=	192
వోహెట్=	287	5	వ్యత్యాస=భేదము	192
వ్యంసక=ఘోరము	203	47	వ్యథా=బాధ	98
వ్యక్త=వేడి	196	15	వ్యధ్వ=శుభార్దము	39
,, =పండితుడు,			వ్యస్తర=ఒక పాము	148
స్పష్టము	236	144	వ్యయ=ఖర్చు	107
వ్యగ్ర=కలవరపడినవాడు	206	135	వ్యర్థ=నిరుపయుక్తము	211
,, =అసమీక్ష, సంభ్రాంతి	229	31	వ్యలీక=మోసము	194
వ్యజ్ఞ=కప్ప	152	94	,, =శత్రువు, లోభిత్వము,	
,, =దొడమీడిమచ్చ	183	250	ఆశ్చర్యపడినవాడు	263
వ్యక్తా=వికలాంగయగుకన్య	87	99	వ్యవచ్ఛేద=బాణప్రయోగము	120
వ్యజన=వీచన	171	317	వ్యవధి=అచ్ఛాదనము	22
వ్యజ్ఞక=వికారమాచకము	144	196		

పదమ్.	పుష్టమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్టమ్. పం. కీ.
వ్యవహార=వ్యాజ్యము	124 29	వ్యాఘ్రిక=తలుపురెక్క	162 85
,, =సంభాషణము, సంబంధము, ఆట, శిక్ష,		వ్యాఘ్రినఖ=ఒక సుగంధవృక్షము	181 198
ఆజ్ఞ, వివాదము, వ్యాజ్యము, కత్తి, వర్తకము	268 85	వ్యాఘ్రిపాద్=మోదగు	48 75
వ్యవహిత=దూరస్థము, దూరము	212 283	వ్యాఘ్రిపుచ్చక=ఆముదపుచెట్టు	50 180
వ్యవాయ=మైధునము, అంతరానము	244 129	వ్యాఘ్రిట=భరద్వాజము	27 38
వ్యష్ట=రాగి	43 48	వ్యాజ=మోసము	99 389
వ్యసన=శక్తి, దురదృష్టము, దురదృష్టఫలము, పాపము, కొండెములు చెప్పట, వేట, మున్నగునవి	252 63	,, =మోసము, నేపము	218 108
వ్యసనార్త=వ్యసనములకు లోనైనవాడు	206 136	వ్యాధిరాస్య=నీహము	65 2
వ్యాకరణ=ఒక వేదాంగము	85 55	వ్యాధ=కిరాతుడు	139 75
,, =శబ్దకాస్త్రము, వింటి నారీధ్వని, వివరణము	273 22	వ్యాధామ=వజ్రాయుధము	10 26
వ్యాకల=కలఁతచెందినవాడు	206 135	వ్యాధి=రోగము	184 275
వ్యాకృతి=వివరణము	194 68	,, =ఒక ఓషధి	281 16
వ్యాకోచ=వికాసము	45 17	వ్యాధిత=రోగి	185 288
వ్యాఘాత=రేలచెట్టు	49 95	వ్యాపన=వ్యాపించుట	195 81
వ్యాఘ్రి=పెద్దపులి	65 5	వ్యాపలజికా=మెడ	180 167
		వ్యాపాదన=వధ	121 430
		వ్యాప్త=రోగము	184 275
		వ్యాప్త=చంద్రుడు	19 53
		వ్యామ=బారెడు	179 164
		వ్యాయత=అక్రమించబడినది, దృఢము	256 48
		వ్యాయామ=బారెడు	179 164
		,, =శత్రుత్వము, పరాక్రమము, బారెడు	244 135
		వ్యాయోగ=ఒకరూపకము	144 201

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. కీ.
పాళ=కూరమృగము	71 146	పుష్టి=ఫలము, అభివృద్ధి	222 70
,, =పాము	148 8	పూర్వ=గొప్పది	207 160
,, =అడవివీనుగను, పాము,		,, =సమతలము	207 165
కూరమృగము, మోస		పూర్తి=నేత	186 16
గాడు	236 147	పూహ=సమూహము	186 3
పాళిగ్రాహీన్=పాముల		,, =సమూహము, సేనా	
వాడు	150 50	నివేశపదతి	218 111
పాళిలాయుధ=ఒక సుగంధ		వ్యోకార=కమ్మరి	187 82
వృక్షము	181 198	వ్యోమకేశ=శివుడు	6 81
పాళి=ఒక ఋషి	96 315	వ్యోమగుణ=శబ్దము	31 1
పాళవహారీ=అన్యోన్యగ్రహ		వ్యోమధారణ=పాదరసము	43 69
ణము	289 7	వ్యోమన్=ఆకాశము	17 1
పాళస=పాళసుండు	5 60	,, =ఒక సంఖ్య	
,, =	5 62	(శంఖము)	188 61
,, =ఒక ధనుస్సు	118 352	వ్యోమసంభవా=బొల్లి ఆవు	68 88
,, =పాళిప్తి	192 6	వ్యోమాఖ్య=ఆధ్రుకము	42 30
వృత్క్రిమ=చావు	193 31	,, =మూలకారణము	96 322
వృత్తాన=స్వతంత్ర చర్య	193 40	వ్యోమ=శొంతి, మిరియాలు,	
,, =ఎరుదు, స్వతంత్ర		పిప్పళుల కలయిక	129 160
చర్య	252 62	వ్రజ=పశువులకొట్టము	138 61
వృత్తపన్న=అభ్యసించిన		,, =సమూహము	186 2
వాడు	205 97	,, =పశువులకొట్టము,	
వృష=కరము పాత్రముగా ఉప		సమూహము,	
యోగించి భుజించువాడు	94 264	మార్గము	218 107
వృష్ట=ప్రాతఃకాలము	22 136	వ్రజ్యా=యాత్ర	192 19
వృష్టి=ఎనిమిదిరోజుల కొక		,, =ఇటునటు తిరుగుట	192 22
సారి తినుట	93 252		

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
వ్రజ్య=ఇటునటు తిరుగుట,			వ్రేడ=సిగ్గు	291	54
గమనము	222	67	వ్రేలా=,,	99	387
వ్రణ=పుండు	122	67	వ్రేహి=ధాన్యము	46	45
వ్రణమీ=ఒక ఆకుకూర	58	314	,, =పంట	125	62
వ్రణబద్ధ=కురుపుకట్టు	184	279	,, =ధాన్యము	125	68
వ్రత=ఒక ద్వీపము	86	25	,, =కాలిధాన్యము	128	125
,, =ఒక దేశము	37	63	,, =ఒక ధాన్యము	294	118
,, =నోము	84	27	వ్రేహికక్క=అవిసె	126	80
,, =తపస్సు	94	271	వ్రేహిన్=ధాన్యముకల		
,, =విష్ణువు, ఋతువు,			వ్రేడు	210	237
సంవత్సరము, యజ్ఞ			వ్రేహిమత్=,,	210	237
ము, తపస్సు, నెల,			వ్రేహేయ=ధాన్యముపండు		
అగ్ని, ఆహారము	226	62	పాలము	124	38
వ్రతతి=లత	45	14	శంసా=స్తుతి	33	70
వ్రతతీ=,,	45	14	,, =స్తుతి, చెప్పట	223	81
వ్రతసద్గ్రహ=నోముపట్టుట	90	174	శంస్య=యాగాగ్ని	11	48
వ్రతినో=బ్రహ్మచారి	83	14	శక=పేడ	72	148
,, =గుఱము	111	180	,, =రాజోద్యోగి	78	147
వ్రశ్చన=చిన్నకత్తి	138	70	,, =పేడ, ఒక దేశము	237	181
వ్రాజక=ఒక వ్రతము	95	295	శకట=ఒకదుంప	62	417
వ్రాత=మనుష్యుడు	72	2	,, =బండి	114	249
,, =పతితుడు	76	118	శకటావిల=నీటిపక్షి	27	23
,, =సమూహము	186	1	శకల=ముక్క	177	111
వ్రాత్య=పతితుడు	76	118	,, =ముక్క, బెరడు	252	67
,, =,,	80	203	శకలజ్యోతిన్=ఒకపాము	149	35
,, =ప్రతిలోమజుడు	81	237	శకుటా=వీనుగు వెనుకకాలి		
			లోని ఒక భాగము	110	157

పదము.	పుష్పము, పంక్తి.	పదము.	పుష్పము, పంక్తి.
శకునముపక్షి	26 6	శక్వరీ=మొలనూలు, ఒక	
,, =శకునము	274 34	శంద్రుని	249 50
శకుని=పక్షి	26 6	శక్వర=శివుడు	6 77
శకునము,	26 6	శక్వ=భయము, సంఘ	
,, =ఒకపక్షి	28 63	హము	223 76
,, =గాలిపక్షి, పక్షి	245 147	శక్వల=వీరుడు చెవి	
శకుని=పక్షి	26 6	శంఖము	113 173
శకులాక్ష=ఒక పుష్పము	61 400	శక్వ=రాక్షసుడు	12 82
శకులాదనీ=నీటిపిప్పలి	61 393	,, =బాతు	26 12
,, =కడుకలోహిణి	130 172	,, =చీల	111 170
శకులార్థక=ఒక చేప	151 89	,, =ములికి	117 333
శకులిన్=చేప	151 82	,, =శిశ్నము	178 121
శక్వత్=మలము	182 236	,, =లక్ష్యకోటులు	188 62
శక్తి=లక్షి	6 71	శక్వ=ఆకు ఈనె, చీల,	
,, =మూలకారణము	96 322	ములికి, శిశ్నము, లక్ష్య	
,, =బ్రతుమంత్రోత్సాహ		కోటులు	218 118
శక్తులు	104 9	,, =ములికి, శిశ్నము, ఆకు	
,, =ఒక ఆయుధము,		ఈనె, లక్ష్యకోటులు	291 59
బలము, లక్షి	223 75	శక్వకర్ణ=గాడిద, ఒంటె	268 88
శక్తిపాణి=వహారస్వామి	7 109	శక్వమూలీ=మార్గశిర	
శక్ర=ఇంద్రుడు	218 114	పార్ణమి	23 147
శక్రపుష్ప=పందిచెట్టు	282 36	శక్వల=గుమడి	59 340
శక్రాఖ్య=ఒక చెట్టు	51 145	శక్ర=ఒకనిధి	14 120
శక్ర=మృదుభాషి	204 88	,, =శంఖము	44 81
శక్వరీ=ఉష్ణముకల్గించు మార్గ		,, =ఒక సువాసన	
కీరణములు	18 42	శక్రవ్యము	131 202
		,, =శంఖము	152 110

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
శబ్ద=ఒక సంఖ్య	188	56 శబ్ద=పెరుగు	184 278
,, =కంకణము, శంఖము,		శబ్దలి=పార్వతి	8 118
ఒక సంఖ్య, ఒక నిధి,		శబ్ద=నూరు	188 55
అమోవాస్య, ఒక		,, =,,	188 62
పాము	286	165 శతకోటి=వజ్రయుధము	10 26
,, =ఒక సంఖ్య	282	27 శతక్షేప=ఒక ఆయుధము	118 387
శబ్ద=చెక్కిలి	181	191 శతతమ=నూతనది	187 45
శబ్దార=ఒక సంకరజాతి	77	125 శతద్రు=ఒక నది	156 54
శబ్ద=ఒక ద్వీపము	36	28 శతధారక=వజ్రయుధము	10 25
శబ్ద=చిన్న శంఖము	152	111 శతధృతి=బ్రహ్మ	3 15
శబ్దపాత్ర=శంఖముతో చేయఁ		శతపత్ర=కమసాలిపిట్ట	28 66
బడిన పాత్ర	88	124 ,, =తామర	157 75
శబ్దపాల=ఒక పాము	149	24 శతపదీ=శతపది	150 66
శబ్దముఖ=మొసలి	152	106 శతపర్య=పచ్చాకు	130 184
శబ్దినీ=పదలత	54	232 శతపర్యన్=బచ్చలి	57 297
శబ్ద=ఇంద్రాణి	9	22 ,, =గోధుమ	127 107
శబ్దపతి=ఇంద్రుఁడు	9	6 ,, =కలువకాడ	157 85
శబ్దపతి=ఇంద్ర వేదధారి	141	181 ,, =వెదురు, దూర్వాగడ్డి,	
శత=తరము	43	63 శతప్రాస=గన్నేరు	61 388
,, =దబ్బ	47	65 శతభిషక్=ఒక నక్షత్రము	20 86
,, =నిమ	48	73 శతభీరు=మల్లె	60 366
,, =శిశువు	51	152 శతమన్య=ఇంద్రుఁడు	9 10
,, =తెల్లవాలు	126	82 శతమాన=పది వెండిధరణ	
,, =ధూర్జుడు	202	44 ములు	189 89
శతపుష్పికా=గిలక చెట్టు	53	196 ,, =రెండుకరములు	190 100
		శతముఖీ=పార్వతి	8 119

పదము.	వృద్ధము. పం. కీ.	పదము.	వృద్ధము.
శతమూర్ధన్ = చేదలపుట్ట	39	96	శబల = చిత్రవర్ణము 197
శతమూర్తి = శతావరి	56	253	శబలి = మచ్చల ఆవు 68
శతవీర్యా = తీగగరిక	64	466	శబ్ద = ధ్వని 31
శతవేదిన్ = పుల్లప్రబులి	134	265	,, = ధ్వని, ఆకాశగుణము 196
శతహృదా = మెఱుపు	25	8	,, = వర్ణము, కీర్తి, పాట,
శతాబ్ద = రథము	114	247	వాక్యము, ఆకాశము,
శతానన = బ్రహ్మ	3	15	వినుట, ధ్వని 218
,, = విష్ణువు	4	27	శబ్దకార = ధ్వని చేయు వాడు 205
,, = ఒక ఋషి	96	311	శబ్దగ్రహ = చెవి 180
శతావరి = శతమూర్తి	56	283	శబ్దన = ధ్వని చేయు వాడు 205
శతావర = విష్ణువు	4	27	శబ్ద = శుభము 288
శతావరా = మెఱుపు	25	7	శమ = శాంతిరసస్థాయిభా'
శత్రు = విరోధి	107	78	నము 142
,, = ,,	107	80	,, = నిశ్చలత 194
,, = ,,	293	93	శమధ = ,, 194
శత్రుఘ్న = ఆయుధము	117	314	శమన = యముడు 11
శనక = ఒక సంకరజాతి	74	59	,, = యజ్ఞపశువును చం
శనకైః = మెల్లగా	288	31	పుట 90
శని = ఒక గ్రహము	20	71	,, = యముడు 263
శనైః = మెల్లగా	288	31	శమల = మలము 182
శనైశ్చర = శని	19	69	,, = పాపమును నష్టగునవి 252
శపథ = ప్రతిజ్ఞ, నింద, తిట్టు	245	145	శమిత = శాంతింపఁజేయఁబడి
శఫ = డెక్క	71	148	నది 210
శఫరి = నేరేడు	52	187	శమితా = వరిపిండి 164
,, = ఒక చేప	151	88	శమి = జమి 52
శబర = ఒక దేశము	37	68	,, = వెన్ను 128
,, = ఒక సంకరజాతి	73	46	శమిధానం = ధానము 128

పదమ్.	పుష్టమ్.	పం. కీ.	పదమ్.	పుష్టమ్.	పం. కీ.
శమిఫలా=నిద్రభంగి	57	296	శయజ్ఞక=ఉడుము	150	51
శమ్మలీ=మాత్ర	175	49	శయభ=మృతి, కొండచిలువ	268	169
శమ్మ=వజ్రాయుధము	218	115	శయన=పడక	179	322
శమ్మర=ఎఱ్ఱజింక	66	26	,, =పరుండుట	172	334
,, =చేప	151	83	,, =పడక, నిద్ర, మైథునము	263	170
,, =ఒకరాక్షసుఁడు, నీరు	263	168	శయనీయ=పడక	172	329
శమ్మరారి=మన్నఁగుఁడు	5	55	శయాన=బల్లి	150	56
శమ్మరీ=ఎలిక చెవి చెట్టు	54	225	శయాలు=నక్క	68	75
శమ్మల=దారిబత్తెము	136	13	,, =సోమరి	204	78
శమ్మకృత=రెండుసారులు			శయిత=	204	78
దున్నబడినభూమి	124	45	శయించి=ఇంద్రుఁడు	9	12
శమ్మక=ఒకగుల్ల	152	114	శయం=కొండచిలువ	149	37
,, =నూకలు	164	133	శయ్య=ఇల్లు	160	35
,, =తవుడు	164	134	శయ్య=పడక	172	329
శమ్మకావర్త=భగంధరమును			,, =పడముల కూర్పు	223	81
వ్యాధి	183	260	శర=శరద్వాయువు	13	107
శమ్మర=సంతోషము	98	375	,, =రెల్లు	64	456
శమ్మల=ఒకగుఱము	112	191	,, =బాణము	119	359
శమ్మ=బ్రహ్మ, శివుఁడు, అర్హతుఁడు	218	114	,, =పెరుగు తెట్టె	135	294
,, =రుద్రాక్ష	281	2	,, =మీఁగడ తెట్టె	218	116
శమ్మ=కాడిచీల	125	55	,, =గుండ్రావృక్షము	232	31
శమ్మక=రేలచెట్టు	49	96	శరజ=వహారస్వామి	7	108
శయ=బల్లి	150	56	శరజాలక=బాణసమూహము	119	366
,, =కలసిపరుండుట	172	335	శరణ=నీరు మున్నగునవి	274	34
,, =మానము	179	145	శరద్=శరద్వృతువు	24	178
			,, =సంవత్సరము	24	181

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పం.
శరద్ = శరత్కాలము, సంవత్సరము	223	శరీన్ = సౌఖ్యము	98
శరదణ = ఒక దేశము	38	శర్వ = శివుడు	6
శరభ = ఒక మృగము	67	శర్వర = చంద్రుడు, సాయం సంధ్య, రాత్రి	263
శరభా = శిథిలాంగియగు కన్య	87	శర్వరీ = రాత్రి	21
,, = కణ్ణిలో చేసిన ఒక యంత్రము	108	శర్వరీ = పసుపు	281
శరవ్యా = లక్ష్యము	120	శర్వాణీ = పార్వతి	7
,, = ,,	292	శల = శివపూజకుడు	7
శరాటికా = నీటిపక్షి	26	,, = ఏడుబందిముల్లు	68
శరాదాన = బాణమును పట్టుకొనుట	119	,, = గాడిద	70
శరాయుధ = విల్లు	118	శలక = పక్షి	26
శరారు = కేరవుడు	204	శలభ = మిడుత	29
శరావ = మూడుడు	163	శలలి = ఏడువంది	68
శరావతీ = ఒక నది	156	,, = ఏడుపందిముల్లు	68
శరాసన = విల్లు	118	శలాకా = నూది	120
శరి = ఎలు	71	,, = సెలకట్టె	139
,, = బీడుగడ్డి	71	శలాట = రెండు ఋతువులు	191
శరీర = దేహము	177	శలాటు = కాయ	45
శరు = కపింజలము	27	శల్క = బెరడు, ముక్క	226
శర్కరా = చక్కెర	134	శల్లీ = బూరుగు చెట్టు	52
,, = గులకరాయి, ఒక వ్యాధి, గులకరాళ్లు కలదేశము, చక్కెర, తునుక, బెల్లము	249	శల్మ = ఏడుపంది	68
శర్కిరిల = గులకరాతిగోల	38	,, = సెలకట్టె	117
		,, = ,,	139
		శల్మక = మంగ చెట్టు	50
		శల్లక = ఒక మల్లె	291
		శవ = పీనుగు	122
		శవయాన = శవభాహనము	122

పదమ్.	పువ్వమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పువ్వమ్.	పంక్తి.
శవర = తెల్లొడుగు	49	103	శస్త్ర = కత్తి	138	52
శవశీర క = యూపములో ఒక భాగము	91	213	,, = ఆయుధము, ఇనుము,		
శశ = చెవులపిల్లి	67	62	నూకము	226	65
,, = పడిసెము	42	29	శస్త్రక = వెలిగారము	133	261
శశభృత్ = చంద్రుడు	19	47	కస్తూర = ,,	133	261
శశలోమన్ = చెవులపిల్లి,			శస్త్రమార్జ = కవచధారి	137	29
లోమము	132	236	శస్త్రముఖ = కత్తివాదర	119	371
శశాఙ్క = చంద్రుడు	19	54	శస్త్రాఖ్య = ఇనుము	43	65
శశాదన = దేగ	28	60	శస్త్రీకా = కత్తి	117	326
శశిన్ = చంద్రుడు	19	47	శాక = లేవచెట్టు	51	151
శశిభూషణ = శివుడు	6	77	,, = ఒక గోధుమ	128	123
శశిశేఖర = ,,	6	78	శాక = కూర =	166	179
శశోర్ణ = చెవులపిల్లి బొచ్చు	132	286	శాకట = బండిగుఱము	69	115
,, = ,,	291	43	,, = రెండు ఋతువులు	191	121
శశ్వత్ = ఎల్లప్పుడు	286	56	,, = పది భారములు	191	121
,, = ,,	287	11	శాకటీన = రెండు ఋతువులు	191	121
,, = మాటిమాటికి	287	22	శాకఫలా = గుమడి	59	340
,, = అనవరతము	288	23	శాకశాకట = కూరపాలము	124	40
శష్కురీ = చక్కిలము	165	149	శాకశాకిన ,,	124	40
,, = ,,	249	51	శాపనిక = వేటకాడు	139	80
శష్ప = లేతగడ్డి	64	470	శాశోల = ఒక అకుమార	57	303
శస్త్ర = ప్రశస్తము	209	211	శాస్త్రీక = ఈటె ధరించిన		
శస్త్ర = నూకము	92	222	వాడు	116	287
,, = ఆయుధము	117	314	శాక్య = బుద్ధుడు	5	67
,, = నాలుగువిధముల ఆయుధములు	120	392	శాక్యసీంహ = ,,	5	68
			శాక్యర = ఎద్దు	69	105

పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం. క్తి.
శాఖ=వమారస్వామి, సేవ		శాణీ=గోనె	169 259
వండు	7 114	శాత=సౌఖ్యము	98 377
శాఖ=కొమ్మ	46 29	శాతవమ్మ=బంగారు	42 40
,, =వేదభాగము, బాహువు,		శాతర=మాఘమాసము	23 164
పాదము, కొమ్మ	223 77	శాత్రవ=శత్రువు	107 82
శాఖాపురీ=మధురగ్రామము	159 2	శాద=లేతగడ్డి	64 470
శాఖామృగ=కోతి	68 78	,, =బురద	125 52
శాఖారణ=పైశాఖసంధ్యయ		,, =బురద, లేతగడ్డి	218 113
నముచేయువాడు	84 26	శాద్వల=పచ్చికబీడు	38 86
శాఖాని=కాలుసేతుల యెము		శానక=మాఘమాసము	23 163
కలు	182 231	శాన్త=ఒక కూర	57 298
శాఖి=తురుష్కు దేశము	37 54	,, =శాంతము	142 150
శాఖిన్=చెట్టు	45 9	,, =శమింపఁజేయఁబడి	
శాఖోట=ఉమ్మెత్త	51 154	నది	210 228
శాఖిక=శంఖములను సరిచేయు		శాని=శమము	194 54
వాండు	137 33	,, =శాంతము	223 78
శాట=మొత్తనిబట్ట	169 253	శానిక=దీపించుచు ఇచ్చు	
,, =మొత్తనిబట్ట	291 52	దానము	93 239
శాటికా=,,	169 253	శానిగృహ=యజ్ఞమున	
శాటి=,,	291 52	యజమానుని ప్రత్యేక	
శాడవ=పులుపు, తీసికలిసి		గృహము	160 89
నది	198 56	శానియాత్ర=అల్లఁడలిగి	
శాడవిక=కారము, తీసి, ఉప్పు,		కాకికొబ్బోవుట	87 111
వగరు కలిసినది	199 79	శాప=శపించుట	33 64
శాణ=సాన	137 37	శాపటిక=సెమిలి	29 74
,, =నాలుగుమాషములు	190 94	శాబ=పిల్లలగుంపు	186 12
,, =,,	191 125	,, =శిశువు	201 3

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
కామ్యరీ=మాయ	105	24	కార్జ్జాస్థా=దొండ	54	222
కార=పాచిక (సారె)	141	121	,, =ఒక చెట్టు	57	287
,, =చిత్ర వర్ణము	197	37	,, =ఒక చెట్టు	59	357
,, = ,,	198	49	కార్జ్జిన్=విష్ణువు	4	22
,, =గాలి, చిత్ర వర్ణము	237	182	కార్జ్జుల=సింహము	65	2
కారద=వీడావల ఆరటి	48	93	,, =పెద్దపులి	65	5
,, =పచ్చపెసర	126	72	కార్జ్జర=చీకటి	22	123
,, =సరిక్రొత్తని	208	177	,, =చీకటి, హింస	263	173
,, =తామర, నిద్రభంగి,			కార్జ్జి=ఈశాన్యమూల	17	9
క్రొత్త, శరత్కాలమున			కాల=ఒక ఆకుకూర	58	311
పండునది	263	171	కాలా=చెట్టుకొమ్మ	46	30
కారదీ=కచోరము	61	393	,, =వీలకి	180	175
కారి=గోరువంక	27	40	,, =సాల, చెట్టుకొమ్మ	223	74
,, =పాచిక (సారె)	141	120	కాలాక=తేనె	134	271
,, =జీను, గోరువంక,			కాలాక్ష=ఈశాన్యదిక్కు	17	9
పాచిక	237	176	కాలాజర=మూత	163	118
కారికా=దోలువాయించు			కాలి=ధాన్యము	125	63
కణ్ణ	147	271	కాలిహత=పుసుగుపిల్లి	67	69
కారివా=నల్ల తెగడ	56	277	కాలియప్పిక=అటువదిదినము		
కార్కర=గులక రాతి నేల	38	87	లలోపండు వరిధాన్యము	125	67
,, =మద్యము	140	97	కాలిహాత్రిన్=గుఱము	111	180
కార్జ్జ=విష్ణునివిల్లు	4	34	కాలీన=ఒక ఆకుకూర	58	311
,, =కాటుకపిట్ట	28	48	,, =ధాన్యము నిల్వచేసి		
,, =విల్లు, విష్ణునివిల్లు	226	66	కొన్న గృహము	86	81
కార్జ్జవత=ఒక దేశము	35	18	,, =సిగ్గుపడువాడు	202	34
			కాలు=కప్ప	152	94

పదము.	వృత్తము.	పదము.	వృత్తము.		
కాలూక=కామరతూడు	157	88	కీత్త=నేర్పబడినవాడు	116	296
,, =కామరతూడు, నీరు	252	68	,, =నిపుణుడు	202	38
కాలూర=కప్ప	152	94	కబ్బె=నెమిలిపురి	29	78
కాలేయ=కాలిధాన్యముపండు			,, =జానపాలు	181	204
పాలము	124	88	కబ్బెక=,,	181	204
కాశ్వర=నిత్యము	208	176	కబ్బెకీ=కోడి	27	26
కాఘ్కలిక=చక్కిలముల			కబ్బెకీన్=నెమిలి	29	78
గుంపు	187	22	కబ్బెకీసీ=గురువిందచెట్టు	271	18
కాసన=ఆజ్ఞ	107	94	కబ్బెకీ=కిరీటముమీఁది		
,, =కిత్తు, కిలాకాసనాదు			తురాయి	181	208
లు, నేదమంత్రము,			కబ్బెర=కొండకొము	41	15
పని, ఆజ్ఞ, కొట్టుట,			,, =వృత్తాగ్రము	46	29
కాస్త్రము, పన్ను లేని			కబ్బెరిణి=అల్లము, జీలకఱ్ఱ		
గ్రామము	252	69	మున్నగునవికలిసినమజ్జగ	166	195
కాసి=కాసధాతువు	290	24	కబ్బెరిన్=ఒకకొంగ	27	40
కాస్తి=,,	290	24	,, =చెట్టు, కొండ	270	116
కాస్త్ర=బురుడు	5	64	కబ్బెరి=ఒకవృత్తము	54	229
,, =కత్తి	117	317	కబ్బె=బావల	11	57
కాస్త్ర=ఆజ్ఞ, కాస్త్రము	226	65	,, =కొమ్మ	46	29
కాస్త్రవిత్=వైద్యుడు	185	287	,, =స్తనాగ్రము	178	136
,, =కాస్త్రములం దాటి			,, =తురాయి	181	203
తేరినవాడు	203	61	,, =బావల, తురాయి	223	79
కింశపా=ఇరుగుదుచెట్టు	152	108	,, =తల	272	30
కిక్య=చిక్కము	136	18	కబ్బెవత్=జుట్టుముడికల		
కిక్యేత=చిక్కములో ఉంచి			వాడు	83	1'
నది	210	282	కబ్బెవల=నెమిలి	29	7'

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
భిగ్రీర=మొలతు తము	44	84	భిలి=తెలుపు, నీలి	229	34
భిన్=కేతువు	20	74	భిలిపము=గన్నేరు	61	388
,, =కోడి	27	25	భిలినన=కమ్మరి	68	71
,, =నెమిలి	29	73	భిలిసారక=తుమ్మ	49	101
,, =కోడి, అగ్ని, నెమిలి,			భిత్తుట=తుమ్మెద	29	86
కిరణము, పృథుము,			భిలి=అవ్యక్తధ్వని	32	31
కేతువు	218	119	భిలి=ఎఱచీము	151	76
భివాహన=కుమారస్వామి	7	110	భివిష్ట=బట్టతల వాడు	185	293
భిష్ట=ఒక చెట్టు	52	188	,, =చెడుచరము కల		
భిగ్రు=మునగ చెట్టు	49	111	వాడు	202	29
,, =ఒక అపహర	166	179	,, =ఈశ్వరుడు, బట్టతల		
భిగ్రు=మునగ విత్తు	130	180	వాడు, చెడుచరము		
భిజిన్=గడ్డము	181	205	కలవాడు	279	47
భిజిణ=చీమిడి	180	183	భిఫా=దుంప	46	23
భిజాణ=గడ్డము	181	205	,, =కలువదుంప	157	84
భిజాణిన్=ముక్కు	180	182	,, =కాళి, ముందుభాగము,	జాటుముడి	223 79
భిజిత=నూపురధ్వని	31	17	భిలికా=పలక	115	271
భిజిని=,,	170	290	భిలిర=రాజుని వేశము	159	19
,, =నూపురధ్వని, వింటి			భిమ్మ=ధాన్యపుపాట్లు	128	129
నారి	249	51	భిమ్మక=నల్ల పెసర	126	74
భిజాకీ=ఒక జాతిఅపలనుండి			భిర=ఒక పిప్పలి	129	156
తయారైన కమ్మనిగంజి	165	167	,, =పిప్పలిగడ్డి	130	182
భిత=బాణము, నష్టమైనది	236	166	భిర=పీత=మెడమెనుక		
భితవ=సాంబాణి	131	192	భాగము	180	186
,, =తొలిఉప్పు	133	240	భిరన్=చెట్టుచివరి	46	29
భితకాక=యవధాన్యము	127	102	,, =తల	180	169

పదము.	వృత్తము.	పం. కీ.	పదము.	వృత్తము.	పం. కీ.
శిరస్ = చెట్టుచివలు	281	22	శిలోద్భవ = బంగారము	42	36
శిరసిజ = జుట్టు	181	194	శిల్ప = కళ	136	15
శిరసిసిచ్ = తలపాగ	168	247	శిల్ప = త్వరకాల	161	50
శిరఃస్థ = వాది	123	20	శిల్పిన్ = శిల్పకారుడు	136	14
శిరస్య = అందమైనజుట్టు	181	202	,, = ,,	293	93
శిరీష = తిరిసెన	51	144	శిల్పికాల = శిల్పుల కర్మా		
శిరోగేహ = మీఁదిఅంతస్తుపై			గారము	160	44
గది	161	67	శివ = శివుడు	6	81
శిరోధరా = మెడ	180	167	,, = ఒక ఆకుమార	57	298
శిరోధి = ,,	180	167	,, = ములంగి	57	310
శిరోరత్న = తలమానికము	169	271	,, = ఒకజింక	66	32
శిరోరుహ = జుట్టు	181	195	,, = సాంబ్రాణి	131	192
శిరోరుహ = కాకిదొండ	54	223	,, = మద్యము	139	93
శిరోవర్తిన్ = వాది	123	20	,, = శుభము	212	285
శిరోఽస్థి = పునుక	182	230	,, = మజ్జిగ, వజ్రము, శివుఁ		
శిల = పచ్చాకు	130	184	డు, కొయ్యచీల, నీరు,		
శిలా = రాయి	41	16	శుభము, ఉసిరిక,		
,, = ఎఱపాపాణము	42	24	నక్క, జమ్మి, నది,		
,, = స్తంభాగ్రము	162	79	పార్వతి	237	167
,, = తిరుగలిక్రిందిరాయి	172	325	శివక్కర = కత్తి	117	316
శిలాజల = శిలాజిత్తు	42	31	,, = శుభమును కలిగించు		
శిలాహ్వయ = సాంబ్రాణి	131	191	వాఁడు	205	110
శిలీ = వానపాము	153	118	శివతాతి = ,,	205	110
,, = స్తంభాగ్రము	162	79	శివపార్శ్వగ = భూతగణము	15	4
శిలీముఖ = ఒక బాణము	119	361	శివపురీ = కాశి	159	13
,, = తుమ్రెద, బాణము	268	88	శివప్రియ = మందారము	61	385
శిలోచ్ఛయ = పర్వతము	41	33			

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
శివప్రతిన్ = ఒక పాదముపై నిలుచున్న బ్రాహ్మణుడు	98	260	శీకర = జలు	25	13
శివా = ఒక శివశక్తి	7	97	,, = చలి	196	11
,, = పార్వతి	7	116	శీఘ్ర = ఒక వేదాంగము	85	55
,, = తులసి	54	238	శీఘ్ర = వాయువు	13	100
,, = ఉసిరిక	59	353	,, వేగముగా, వేగము	211	249
,, = ఒక గోధుమ	128	119	శీఘ్రమున = వేగముగా		
,, = (శివశబ్దమునకుఁగల నా సార్థములు	237	167	పోవుట	192	21
శివేష్ట = నేరేడు	52	186	శీత = ప్రబబ్ధి	47	61
శిశిర = మాఘ శాలుకములు	24	173	,, = చలి	196	11
,, = చలి	196	13	,, = ప్రబబ్ధి, చలి, నేలు		
శిశు = బిడ్డ	201	3	వృక్షము	237	185
శిశుక = ,,	245	146	శీతక = సోమరి	205	109
శిశుకృచ్ఛ = ప్రాజాపత్యవ్రతము	94	274	శీతకజు = తెల్లజొన్నలు	147	111
శిశుకృచ్ఛాత్రికృత్య = ఒకవిధమైన ప్రాజాపత్యము	94	276	శీతకృచ్ఛృక = తప్తకృచ్ఛృకవ్రతము	94	279
శిశుత్వ = శైశవము	177	108	శీతపజ్కు = మద్యము	139	94
శిశుప్రియ = తెల్లకలువ	156	70	శీతపలవ = నేరేడు	52	186
శిశువర్జితా = గొడ్డాలు	174	39	శీతభీరు = శతభీరువు	297	18
శీర్ష = పురుషాంగము	178	121	శీతల = వరుణుడు	12	89
శీర్షిదాన = దుష్ప్రవర్తించువాఁడు	84	24	,, = చంపకము	51	163
శీష్ట = ఉజ్జ	108	95	,, = మంచినీరు	154	8
శిష్య = శిష్యుఁడు	85	49	,, = చలి	196	11
,, = ,,	293	88	శీతలా = విష్ణుక్రాంతము	56	267
			,, = ఎఱ్ఱావు	68	87
			శీఘ్ర = మద్యము	139	89
			,, = ,,	139	88
			శీన = దళమైనది	166	190

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
శీరా=ప్రతి	53	197	శుక్ర=తేనె, బెల్లము, మీ		
శీరీ=ఒకదర్శ	64	455	గడ మున్నగువానిని		
శీర్ణక=అకులను తినువాడు	93	257	మూడుది నములు		
శీర్ణపర్ణాశిన్=,,	93	257	శ్రీతపండలో ధా		
శీర్ణవృన్=గుమ్మడి	59	341	నృమధ్యమున నుంచి		
శీర్న్=ఒకపరిమళద్రవ్యము	131	214	తయారుచేసిన పదా		
,, =తల	180	170	రము	165	169
శీర్ణక=తలపాగ	117	311	,, =పులుపు	198	51
శీర్ణణ్య=,,	117	311	,, =కారము, పులుపుకలి		
,, =విరియబోసికొన్న			సినది	198	158
జాతు	181	202	,, =కఠినము, పుల్లనిది	229	35
శీర్ణత్రాణ=తలపాగ	117	311	శుక్రతిక్తకషాయక=కారము,		
శీల=స్వభావము, ప్రవర్తన	226	66	పులుపు చేదుకలిసినది	198	69
శీవాల=నాచు	158	98	శుక్తి=చింత	51	161
శుక=పక్షి	26	4	,, =శంఖనఖము	131	202
,, =చిలుక	28	49	,, =చింతపండు	134	264
,, =పచ్చాకు	130	183	,, =మత్స్యపుచిప్ప	152	112
శుకకూట=తోరణమాల	87	116	,, =	152	115
శుకనాస=అగస్త్యవృక్షము	58	313	,, =రెండుకర్షములు	190	100
శుకనాసక=పెద్దవాక	50	136	,, =ఒకకంటిజబ్బు,		
శుకపోత్ర=ఒకపాము	149	34	గుఱ్ఱపుసుడి	228	75
శుక్ర=పులిసినగంజి	165	163	శుక్ర=ఒక యాగాగ్ని	10	46
			,, =ఒక గ్రహము	19	67
			,, జ్యేష్ఠము	28	168
			,, =బంగారము	42	31

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
శుక్ర=శుక్రఁడు, చంద్రుడు, జ్యేష్ఠము, అగ్ని, బ్రా హ్మణుఁడు, నీరు, మంచినీ, ధనము, బంగారము, కంటి జబ్బు, వీర్యము, తెలుపు, శుద్ధము	237	శుచి=శుద్ధము ,, =మోసము, మంత్ర, అగ్ని, శివుఁడు, చం ద్రుఁడు, నూర్యుఁ డు, శుద్ధము, మేల్ నది, తెల్లనిది	206 130 237 169
శుక్రశిష్య=రాక్షసులు	15	శుచికర్మ=తెల్లతామర	157 79
శుక్రసృష్ట=కరకాఁగము	59	శుణ్ణ=మాంసపుష్పముక్క	166 178
శ్రా=వేడినిచ్చు నూర్యకీర ణములు	18	శుణ్ణి=సాంటి	129 150
శ్ల=ఒకపక్షము	23	శుణ్ణ=మద్యము	139 189
,, =వీర్యము	182	,, =వీనుఁగుతోండము, మద్యము	223 80
,, =తెలుపు, తెల్లనిది	196	శుణ్ణాపాన=మద్యకాల	140 105
శ్లకార=పాచి	157	శుణ్ణాల=వీనుఁగు	109 123
శ్లకథాతు=సుద్ధ	42	శుతుద్రీ=శతద్రువు	156 54
శ్లకృష్ణ=గోరింట	50	శుద్ధ=శుక్తము	165 169
,, =ఒకమల్లె	60	శుద్ధ=పరిశుద్ధము	206 180
శ్లకహరిత=లేత ఆకుపచ్చ	197	,, =నూర్యుఁడు, పరి శుద్ధము, ఒకటి	237 182
శ్లకాపాద=నెమిలి	29	,, =నీరు మున్నగునవి	274 35
శ్లక=మొగ్గ	46	శుద్ధజడ=చతుష్పాత్తు	71 144
శ్లకా=,,	292	శుద్ధాన=అంతఃపురము	161 71
శుచి=దుఃఖము	98	,, =ఇంటి లోపలిభా గము	245 148
శుచి=ఆసాధము	23	శుద్ధి=యజ్ఞ సాధనములను	
,, =వేసవి	24	శుద్ధిచేయుట	90 178
,, =పందిరోగము	184		
,, =తెలుపు, తెల్లనిది	196		

పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పంక్తి.
శున=కుక్క	70 138	శుల్ప=రాగి, యజ్ఞకర్త,	
శునక=,	70 136	ప్రవర్తనము, జల	
శునాసీర=ఇంద్రుడు	9 2	సాన్నిధ్యము	226 67
శుని=కుక్క	70 137	శుశ్రూషా=పెద్దలసేవ	86 75
శునీ=ఆడుకుక్క	70 141	శుశ్రూషిత=సేవించుడు	209 209
శుభ=సౌఖ్యము, మంగళము	212 285	శుభ=ఒక సంకరజాతి	76 100
,, =అంగీకారము,		శుషికా=దప్పి	98 362
మంచిది	229 34	శుషిల=గాలి	12 93
,, =శేనిలవృక్షము	282 32	శుష్కగోమయ=ఎండుపేద	70 120
శుభంయు=శోభనము	203 57	శుష్కమాంస=ఎండుమాంసము	166 177
శుభక=ఆవాలు	126 81	శుష్కనో=ఆగ్ని	10 29
శుభదతి=పుష్పదంతము		,, =బలము	121 419
భార్య	17 18	శుష్కి=గాలి	13 99
శుభా=ఆవు	68 82	శూక=దయ, మొగ్గ	218 116
శుభాన్విత=శోభనము	203 57	,, =ధాన్యపుముల్లు	128 129
శుభ్ర=వెండి	43 47	శూకకీట=మిడుత	150 65
,, =తెలుపు, తెల్లనిది	196 19	శూకధాన్య=వరిభేదము	128 124
,, =తెల్లనిది, ప్రకాశించు		శూకశిమ్పి=ఒక జాన్న	55 258
నది, స్వర్ణము, సుంద		శూద్ర=నాల్గవజాతి	72 33
రము	229 85	,, =శూద్రుడు	136 1
శుభ్రి=సుందరము	237 188	,, =సంకరజాతివాడు	136 2
శుల్క=పన్ను, వరుడు వధువు		శూద్రపణ్ణ=మాలవవంతుడు	77 126
కిచ్చు కట్నము	237 177	శూద్రా=శూద్రస్త్రీ	174 45
శుల్ప=రాగి	43 48	శూద్రీ=శూద్రునిభార్య	174 43
,, =త్రాడు	138 60	శూన్య=నిరరకము	82 40
		,, =చవిటిశేల	38 90

పదము.	పుష్పము.	పం. కీ.	పదము.	పుష్పము.	పం. కీ.
కూన్య=రిక్తము	208	178	కూలికా=ఒక ఉప్పు	133	246
కూర=మూలము	106	56	కూలిన్=శివుడు	6	82
,, =ధీరుడు, వీరుడు	116	293	కూల్య=కూలకృతము	166	183
,, =తెల్ల ధాన్యము	125	66	శృజల=గొలుసు	110	165
,, =కోడి, పరాక్రమ			,, =పటకా	170	292
వంతుడు	237	183	శృజలక=చిన్న ఒంటె	70	185
కూరసేన=ఒక దేశము	37	48	శృజ=శిఖరము	41	15
కూరసేని=,,	37	48	,, చివున గ్రోవి, శిఖరము,		
కూర్ప=చేట	164	129	అధికమము, కొమ్ము	237	178
,, =రెండు చతుష్క-			శృజవరిత=బోడిపశువు	71	145
మలు	190	112	శృజవాద్య=సింగినాదము	146	250
కూర్పకర్ణ=వీనులు	109	122	శృజ్కాట=చతుష్పథము	39	102
కూర్పకారి=మన్నధుడు	5	56	,, =ఒకయంత్రము	108	102
కూర్పావర=రెండురాశులు	190	109	శృజ్కాటక=నాచు	157	94
కూల=నొప్పి	184	274	శృజ్కార=గజాలంకారము	111	172
,, =నొప్పి, కూలాయు			,, =ఒకరసము	142	149
ధము	237	184	,, =కామవికారము	172	337
కూలనాశక=ఉప్పు	133	249	శృజ్కారగర్వ=శృంగారమున		
కూలకృత=కూలమునకు			నైన గర్వము	97	338
గ్రుచ్చి కాల్చిన మాం			శృజ్జీణ=పాటేలు	70	127
సము	166	188	శృజ్జీణీ=అవు	68	82
కూలిక=చెవులపిల్లి	67	62	శృజ్జీన్=దున్న పోతు	65	17
,, =ఒక సంకరజాతి	72	9	,, =ఎద్దు	69	103
,, =,,	73	24	,, =దుహిశ్వము	112	192
,, =కూలముపై నెక్కించు			,, =పర్వతము మున్నగు		
వాడు	77	137	నవి	270	119
,, =కోశరక్షకుడు	78	146			

పదము.	పుష్పము. పం. క్తి.	పదము.	పుష్పము. పం. క్తి.
శృంగిన్ = ఒక చేప	151 88	శైఖ = కృత్రిమాయుధధారి	80 200
శృంగిబేర = అలము	62 427	శైఖరిక = ఒక చెట్టు	54 230
,, = కొంత	129 151	శైఖాలీక = యూపములో నొక	
శృంగీ = అత్తి	180 179	భాగము	91 214
,, = ఒక చేప	151 88	శైగ్రవ = మువగ కాయ	46 44
శృంగీకనక = ఆభరణమునకు		శైని = కృష్ణుడు	5 51
వాడు బంగారము	42 44	శైబ్యా = ఒక నది	156 58
శృత = కాచిన పాలు, నెయ్యి		శైల = కా రికము	24 171
మొదలె నది	166 190	,, = కొండ	41 1
శేఖర = శిరోమాల	171 308	,, = ,,	290 22
శేఫ = శిశ్నము	178 121	,, = సాంబ్రాణి	281 8
శేఫన్ = ,,	178 121	శైలమూల = కచ్చోరము	61 405
శేఫాలికా = కొండ గోగు	60 372	శైలాల్లిన్ = నలుగుడు	141 124
శేముషీ = బుద్ధి	96 326	శైలూష = ,,	141 124
శేవధి = నిధి	14 119	శైలేయ = మెలతు తము	44 82
శేవాల = పాచి	158 98	,, = సాంబ్రాణి	131 191
శేష = ఆది శేషుడు	5 60	శైవల = పాచి	158 97
,, = నాగ రాజు	148 6	శైవలీన్ = నది	155 45
,, = అది శేషుడు, పరతం		శైవాల = నాచు	158 98
త్రుడు, మాలాబహు		శైశవ = బాల్యము	177 108
మానము, తూర్పార		శోక = దుఃఖము	98 365
బట్టిన ధాన్యము, మిగి		,, = ఒక సాయిభావము	142 152
లినది	237 174	శోచిషేక్ర = అగ్ని	10 30
శైక్ష = స్వాధ్యాయము నారం		శోచిన్ = దుఃఖము, కిరణము,	
భించిన విద్యార్థి	85 48	కపిలవర్ణము, శుభ్రత	226 68
శైఖ = శిశిరవృత్తు	24 173	శోణ = పెద్దవాక	50 135
,, = ఒక సంకరజాతి	76 106	,, = ఎఱ్ఱగుఱ్ఱము	112 200

పదము.	వృత్తము.	పం. కీ.	పదము.	వృత్తము.	పం. కీ.
శోణ=ఎఱుపు, ఎఱునిది	197	38	శౌక్తి కేయ=విషము	150	48
,, =సాలగంధము	200	101	శౌచ=శుద్ధి	100	418
శోణరత్న=కెంపు	44	77	శౌటీర్య=అహంకారము	97	388
శోణిక=ఉప్ప, తీపి, పులుపు			శౌణ్డ=శోడి	27	27
కలిసినది	198	62	,, =త్రాగుబోతు	204	74
శోణిత=రక్తము	181	211	,, =శోడి, మేఘపంక్తి,		
,, =మొగలివాసన, ఆవా			త్రాగుబోతు	237	180
సనకలది	200	102	శౌణ్డక=ఒక సంకరజాతి	75	88
,, =కుంకుమ	281	15	,, =గొండ్లవాడు	139	87
శోభ=బాలి	183	244	శౌణ్డి=పిప్పలి	129	152
శోభశత్రు=ఒకదుంప	62	418	,, =(చూ. శౌణ్డి)	237	180
శోభన=అకరుడు	48	81	శౌద్ధోధని=బుద్ధుడు	5	68
శోభనీ=చీపురు	163	104	శౌభిక=యూష్ణసంభము	91	205
శోభిక=శోభింపఁబడినది	206	131	శౌరి=కృష్ణుడు	5	51
శోభ్య=రక్తము	181	210	శౌర్ప=రెండు నహికలు	190	111
శోభ=బాలి	183	244	శౌర్య=పరాక్రమము	121	419
శోభిష్ణు=తృణవిశేషము	57	290	శౌర్యకరణ=తేజస్సు	193	32
శోభ=పాపండులు	102	477	శౌర్మిక=మత్స్యమాంస		
శోభన=తగరము	43	63	భక్షకుడు	205	99
,, =సుందరము, ఆకర్ష			శౌర్మిక=రాగిపనివాడు	137	30
కము	212	269	శౌన్యతీ=పోయుట	194	63
శోభా=సౌందర్యము	171	299	శశాన=శశానము	39	95
శోభాజ్ఞాన=మునగ	49	111	శస్త్రము=గడ్డము	181	205
శోష=ఒకరోగము	183	248	శస్త్రముల=గడ్డముకలవాడు	201	17
శోష=దప్పి	98	362	శాస్త్రము=ప్రియంగవు	48	90
శౌక=చిలుకలగుంపు	186	12	,, =మిరియము	129	158
శౌక్తికేయ=మత్స్యము	152	113	,, =నలుపు, నల్లనిది	196	21
			,, =చిత్ర వర్ణము	197	28

పదము.	వృత్తము. పం. కీ.	పదము.	వృత్తము. పం. కీ.
శ్యామకఙ్గు = నల్లజొన్న	127 112	శ్రవణీ = హోమసాధనము	91 200
శ్యామల = నలుపు, నల్లనిది	196 21	శ్రవాయ = యజ్ఞము, యజ్ఞ	
శ్యామలక = ఉసిరిక	47 51	పశువు, యజ్ఞచ్ఛేదపుష్పో	
శ్యామవల్లీ = మిరియము	129 159	హితుఁడు	245 147
శ్యామా = ఆడుపిచ్చుక	27 37	శ్రమణ = దిగంబరుఁడు	202 30
,, = ఒక తీగ	56 276	శ్రమణీ = ఒక మొక్క	55 249
,, = పిప్పలి	129 153	,, = భిక్షుకి	173 20
,, = యావనమధ్యస్థ	173 15	శ్రమసాన = వ్యాయామ	
,, = కన్య, రాత్రి	223 78	స్థము	120 388
శ్యామాక = చామలు	127 116	శ్రయణ = ఆశ్రయము	194 65
శ్యామాజ = బుధుఁడు	19 64	శ్రయణీ = హోమసాధనము	299 15
శ్యామాజీ = బాహుదానది	156 52	శ్రవణ = ఒకనక్షత్రము	20 80
శ్యామికా = ఒకజింక	66 37	,, = చెవి	180 185
శ్యావ = బూడిదరంగు, ఆరంగు		శ్రవన్ = చెవి	180 184
కలది	197 36	శ్రవీషా = ధనిష్ఠ	20 80
,, = నగయ, తీపి, పులుపు		శ్రాణా = ఆన్నపుగంజి	165 159
కలిసినది	198 62	శ్రాధ = పితృకార్యము	88 128
శ్రేత = తెలుపు, తెల్లని	196 20	,, = నమదగినవాఁడు	204 74
శ్రేవ = దేగ	27 38	శ్రాధదేవ = యముఁడు	11 68
,, = ,,	28 60	శ్రాస్త = ఆకొన్నవాఁడు	204 72
శ్రేవా = ఆఁడుదేగ	27 39	శ్రామణీ = కరండవృక్షము	55 249
శ్రద్ధా = గర్భిణీవాంఛ	98 360	శ్రాయ = శరణము	194 65
,, = ద్రవవిశ్వాసము,		శ్రావక = పెద్దగొంతు	145 222
కోరిక	223 76	శ్రావణ = ఒకమాసము	24 169
శ్రద్ధాలు = విశ్వాసము కల		శ్రావణిక = శ్రావణము	28 168
వాఁడు	204 74		
శ్రద్ధన = కూర్చుట	195 78		

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
శ్రావణీ=శ్రావణపౌర్ణమి	23	151	శ్రీమకుట=బంగారము	42	38
,, =సృతసంజీవని	180	186	శ్రీమత్=కేతువు	20	74
శ్రీ=అభివృద్ధి	98	381	,, =చిలుక	28	49
,, =లవంగము, లక్ష్మీ, ఆం			,, =గుగ్గిలము	49	106
దము, అభ్యుదయము	272	37	,, =కడిమిచెట్టు	50	119
,, =లక్ష్మీ	289	4	,, =లిలకవృక్షము	50	138
శ్రీకణ్ఠ=శివుడు	6	76	,, =ఎద్దు	69	106
శ్రీకణ్ఠియక=ఒకపక్షి	29	79	శ్రీల=అభ్యుదయముకలసి	205	111
శ్రీకృచ్ఛ=ఒకవ్రతము	94	280	శ్రీవత్స=విష్ణువు	4	22
శ్రీఖణ్ఠ=చందనము	132	225	,, =విష్ణువువక్షమునందలి		
శ్రీగర్భ=కత్తి	117	317	మచ్చ	4	33
శ్రీఘన=బుద్ధుడు	5	64	శ్రీవత్సపీఠాశ్రయక=గుగ్గిలము	132	218
,, =పెద్దగు	134	277	శ్రీవృక్ష=అత్తిచెట్టు	47	54
శ్రీధర=విష్ణువు	4	24	శ్రీవృక్ష=రావిచెట్టు	282	37
శ్రీపతి=,,	4	22	శ్రీవృక్షకీన్=సుడిగల		
శ్రీపథ=రాచబాట	160	32	గుఱ్ఱము	111	183
శ్రీపరీ=ఒక గుమ్మడిచెట్టు	49	115	శ్రీవేష=గుగ్గిలము	132	217
,, =,,	49	116	శ్రీసంజ్ఞ=లవంగము	131	206
,, =ఒక గుమ్మడి, కరక			శ్రుత=శాస్త్రము, జ్ఞానము,		
చెట్టు, అగ్నిమంథ			విన్నది	237	178
వృక్షము, తామర	263	172	శ్రుతకర్తన్=శని	20	71
శ్రీపుష్ప=తెల్ల తామర	157	81	శ్రుతి=వేదము	85	54
శ్రీఫల=చిల్వము	47	59	,, =చెవి	180	185
శ్రీఫలీ=చిక్కడు	54	219	,, =చెవి, వేదము	223	85
శ్రీపేర=కురువేరు	61	403	శ్రూపా=ఒక ఆకుపూర	57	308

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
శ్రేణి=వరుస, ఒక జాతికి			శత్రు=మృదువైనది	196	7
చెందిన జనులు	237	179	,, =కొంచెము	212	272
శ్రేయస్=సౌఖ్యము, మేలు	212	286	శత్రుపత్రక=ఒక చెట్టు	52	187
,, =మేలు, ధర్మము,			శత్రువాచ్=మృదుభాషి	204	87
మోక్షము	279	64	శాఘా=స్తోత్రము	33	70
శ్రేయస్=ఒక చెట్టు	55	261	శిఖ=విషాదము	98	382
,, =పిప్పలి	279	65	శిపద=బోదకాలు	184	265
శ్రేష్ఠ=రాగి	43	49	శ్శేషన్=కఫము	185	241
,, =ఉత్తమము	206	126	శ్శేష్ఠఫల=ఒక వృక్షము	49	109
శ్రేష్ఠిన్=వ్యాపారము చేయు			శ్శేష్ఠమల=గోధుమ	127	106
వాడు	77	141	,, =కఫరోగి	185	291
శ్రోణ=కుంటి	202	28	శ్శేషనూ=,,	185	291
శ్రోణ=కుంటి	202	28	శ్శేషాతక=ఒక వృక్షము	49	110
శ్రోణా=శ్రవణము	20	80	శ్శేషిన్=గుగ్గిలము	49	106
శ్రోణి=పిరుదులు	178	127	శ్రోక=పద్యము	2.9	120
శ్రోత=చెవి	180	185	శ్శ్వి=రేవు	287	18
శ్రోతకానా=మృత సంతివని	130	186	శ్శ్వకణ్ణక=ఒక సంకరజాతి	76	116
శ్రోత్రియ=వేదము చదువు			,, =శూద్రభృత్యుడు	80	211
కున్నవాడు	89	162	శ్శ్వచణాల=ఒక సంకరజాతి	72	15
,, =,,	293	89	శ్శ్వదంస్త్రా=ఒక తీగ	56	283
శ్రౌవట్=హోమమండలి			,, =ఒకయంత్రము	108	102
సంబోధనవాచకము	287	5	శ్శ్వదయిత=ఎముక	182	218
శ్రౌషి=ఒక జ్ఞానము	96	331	శ్శ్వన్=కుక్క	70	186
శ్రౌఖ్య=గుగ్గిలము	182	217	,, =నైర్మతిమూలకున్న		
శ్రౌవ=చేదు, తీపికలది	198	56	యిల్లు	281	10

పదము.	పుష్పము. సం. కి.	పదము.	పుష్పము. సం. కి.
శ్వనిశ=కుక్కలు మొలుగు		శ్వాసా=ఒక తీగ	56 755
చున్న రాత్రి	292	శ్వేత్ర=బొలి	183 249
శ్వపచ=ఒక సంకర జాతి	75	,, =బొలి గల	213 288
,, =పులిండుడు	75	శ్వేత=పెరుగు	134 278
శ్వపాక=నావికుడను సంక		,, =తెలుపు, తెలనిది	196 19
రుడు	75	,, =వెండినాణెము, తెల్ల	
,, =ఒక సంకర జాతి	76	నిది	237 184
శ్వసామన=ఒక వృక్షము	53	శ్వేతకండ=నీరులి	62 409
శ్వభీరు=నక్క	68	శ్వేతకాక=తెల్ల కాకి	27 35
శ్వభ్ర=రంధ్రము	148	శ్వేతక్షార=తెల్లనిక్షారము	133 254
శ్వయధు=బొలి	183	శ్వేతచ్ఛాద=మజ్జిగ	135 298
శ్వవృత్తి=సేవ	123	శ్వేతతద్మల=బియ్యము	125 63
శ్వకుర=మామ	175	శ్వేతపిద్మల=సింహము	65 1
,, =అత్తమామలు	177	శ్వేతపీతల=మిశ్ర వర్ణము	197 29
శ్వకుర్య=బావ	245	శ్వేతబిందుకా=తెల్ల మచ్చలుకల	
శ్వక్రా=అత్త	175	కన్య	86 94
శ్వక్రాశ్వకుర=అత్త		శ్వేతమధ్య=ఒక చెట్టు	61 400
మామలు	177	శ్వేతమరిచ=మునగ	130 180
శ్వశ్రేయస=శుభము	212	శ్వేతరక్త=రేతయెలుపు	197 33
శ్వసన=నాయువు	12	శ్వేతకాల=తెల్లధాన్యము	125 66
శ్వనీత=ఊపిరి	100	శ్వేతశిమిప్పకా=తెల్ల	
శ్వసన=రేపటిది	208	చిక్కుడు	126 92
శ్వాపద=మృగము	71	శ్వేతసురసా=ఒక వృక్షము	54 238
శ్వాలి=అడుకుక్క	70	,, =	60 378
శ్వవిధ్=ఏరుపంది	68	శ్వేతా=మద్యము	140 99
శ్వస=ఊపిరి	100	శ్వేత=ఒక దేశము	35 17
శ్వసచేతి=గాఢనిద్ర	99		

పదము.	పువ్వుము. పంక్తి.	పదము.	పువ్వుము. పంక్తి.
శోభనసీయ=సుంకశము	212 284	పణ=గుంపు	186 10
పట్క=ఆరిషడ్వర్ణము	104 20	,, =పంది, నపుంసకుండు	219 120
పట్కరన్=ఆటుకర్లు	88 126	పణతాయోగ్య=పొరుటెదు	69 110
పట్పద=తుమెద	29 86	పణ్ణాససజ్జిహిన్=ఆటుమాస	
పట్పప్త=ఆటేడు	188 51	ములకు నిల్వగలవాన	
పడభిజ్ఞ=బుద్ధుండు	5 66	ప్రస్థుండు	93 250
పడక్ర=బొండ	54 222	పప్తి=ఆటువది	188 53
,, =ఉనిరిక	59 353	పప్తిక=ఒకధాన్యము	125 67
పడానన=కుమారస్వామి	7 112	పప్తిక్య=వైధాన్యము పండు	
పడూపణ=శొంతి, పిప్పలి		భూమి	124 38
మన్నగునవి ఆటును	129 161	పప్తితమ=ఆటువదవ	187 44
పద్మణ=సంధ్యాదులగు		పప్తియోన=ఏనుగు	109 123
ఆటుగుణములు	104 11	పప్త=ఆటవ	187 41
పద్మిన్=కరంజివృక్షము,		పప్తకాలిన్=ఆటురోజుల కొక	
పిప్పలిగడి	264 174	సారి తినువాడు	93 254
పద్మిన్=వన	61 395	పప్తి=పార్వతి	7 117
పద్మ=ఒకస్వరము	146 263	పాణ=శివుడు	6 92
పద్మద=ఆటుదంతములు కల		పాణాతుర=కుమారస్వామి	7 112
వాడు	69 113	పాణాసీ=పాణ్యాసిక శ్రాద్ధము	88 131
పద్మస=ఆటు రుచులు	199 90	పాప్తిక=ఒకవృక్షము	95 291
పద్మసావన=పద్మసావనము	802 7	పిద=విటుండు (ఏకవిద్యుఁ	
పద్మసావన=అన్న సారము	181 207	డు)	141 139
పణ=బద్ధు	69 106	,, =మిండగాడు	176 77
,, =అచ్చువిడిచిన నల్ల		పోడత్=ఆటుదంతములుకల	
యెద్ది	98 243	వాడు	69 113
,, =నపుంసకుండు	105 45	పోడశక=రెండుపలములు	279 48
,, =	178 5	పోడశాజ్ఞి=ఎండి	151 93

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
హాదకావర్త=శంఖము	152	111	సంవనన=లాంగుట	92	234
హాదకాహ=పదునాటుదిస			సంవర=ఆయకట్టు	154	19
ముల ఉపపాసవ్రతము	95	288	,, =సముద్రము	155	24
వ్యూమ=నీరు, చంద్రుడు,			సంవర్త=తాడి	59	353
త్రాడు, శుభము, కిరణము	219	121	,, =సెనగ	126	85
సంయత్=యౌధము	121	411	,, =ఒకమేళము	145	152
సంయత=కట్టబడినది	206	188	సంవర్తక=బలరాముని నాగలి	5	48
సంయతా=వీలకి	180	175	,, =బాడబాగ్ని	10	41
సంయమ=ధ్యాన, ధారణ,			సంవర్తికా=లేతకలువ ఆఁకు	157	89
సమాధులు	102	465	సంవసధ=ఊరు	159	3
,, =సహనము	194	59	సంవాదన=వార్త	38	50
సంయాజ్య=స్విప్తహోమము			సంవాప=ఉంచుట	172	334
నకు సంబంధించినది	92	224	సంవాల=చంద్రకిరణము	19	55
సంయామ=సహనము	194	59	,, =వీనుఁగు తోఁకలాని		
సంయావ=గోధుమరొట్టె	164	146	భాగము	110	160
సంయగ=యౌధము	121	408	సంవాస=రాజభవనము	159	8
సంయోగ=కలయిక	194	51	,, =అంగడివీధి	161	69
సంరవృత్తి=తొందర	143	178	,, =పరుండుట	172	334
సంరావ=మృగధ్వని	31	7	సంవాసవ=కరాగారము	160	46
సంరోధ=విశాళము, విఘ్నము			సంవాహగ=అంగమర్దవఁడు	187	29
ము	245	152	సంవాహన=వార్త	194	60
సంలయ=సంశయము	300	2	సంవిత్ర=జ్ఞానము	96	327
సంవత్=సంవత్సరము	287	19	,, =జ్ఞానము, సంభాషణ	249	58
సంవత్సర=	24	180	సంవిద్=అంగీకారము	195	73
సంవత్సరతమ=సంవత్సరమును					
పూరించునది	187	38			
సంవదన=వార్త	33	49			

పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పం కి.
సంవిద్=యుద్ధము, ప్రతిజ్ఞ,		సంస్పృష్టిక్=వేటై కలసిన	
సంకేతము, ప్రవర్తన,		సోదరుడు	201 9
పేరు, సంభాషణము,		సంస్కార=నిషేకాదులగు	
కర్త కారుడు, విజ్ఞానము,		నలుబది కరలు	88 3
సంతోష పేట	223 82	సంస్కృత=శుభలక్షణములు	
టుట		గలది, కృత్రిమము, శుద్ధము	
సంవీక్షణ=వెడకుట	195 88	ముచేయబడినది	256 55
సంవీత=ఆవరింపబడినది	209 192	సంస్కృత సంభ=యూప	
సంవృత=వరుణుడు	12 89	సంభము	91 205
సంవృత తా=అస్పృష్టాచ్చారణ	85 70	సంస్కృతి=పరిశుభ్రత=నిశ్చయము,	
సంవేశ=కలసిపండుకొనుట	172 335	ప్రయత్నము	264 176
సంవ్యాస=ఉత్తరీయము	168 244	సంస్తర=పత్రశయ్య	172 330
సంశ పక=పంత్తుముపట్టిన		,, =రాయి, యాగము	245 151
యోధుడు	116 303	సంస్తవ=పరిచయము	194 61
సంశయ=సందేహము	97 353	సంస్తావ=యాగమున సామ	
,, =సంలయము	99 393	గానముచేయు చోటు	92 220
సంశయాలు=సందేహము		సంస్త్రాయ=సజ్జనులగుంపు,	
కలవారుడు	204 76	గుంపు, ఇల్లు	245 156
సంశిత=వాడియైన	208 187	సంస్తా=అగ్నిష్టామాదులగు	
సంశ్రవ=ప్రతిజ్ఞ	195 74	స్తోత్రయాగములు	90 173
సంశ్లేష=కలయిక	194 51	,, =యుక్తమార్గమున	
సంసద్=సభ	124 27	నడచుట	124 30
సంసరణ=రాచబాట	160 32	,, =వీర్పాటు, చారుడు,	
,, =సంసారము	274 24	సమాపి, ఆకారము,	
సంసిద్ధి=జయము, స్వభావము	249 57	మృత్యువు	223 86
సంస్పృష్ట=మిత్రము, పరిశుభ్రము	256 56	సంస్తాచర=విదుగురుచారుల	
		గుంపు	106 53

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
సంస్థాన=వీరప్రతిభాచుట	193 41	సకృత్=ఒకసారి	52 178
,, =మృత్యువు, సమాధి,		సక్తి=వీరులగుకాలిలో ఒక	
స్థానము, అడ్డుదారి	253 74	భాగము	110 157
సంస్థిత=మృతుడు	122 439	,, =పిక్క	177 118
సంస్కృతమైదునా=పురుష		సఖి=చెలికాడు	107 86
సంస్కరముగల కన్య	87 95	,, =బంధువు, సహ	
సంస్కృత=యౌవనము	121 408	యౌవనము	238 196
సంహతజాను=దొడ్డికాశ్చది	201 20	సఖి=చెలికత్తె	175 49
సంహతల=అట చేతులను జో		సఖ్య=మైత్రి	98 373
డించుట	179 155	సగర=నాట్యము	292 65
సంహనన=శరీరము	177 104	సగర్భ=సోదరుడు	175 67
సంహార=ప్రళయము	24 189	సగోత్ర=మూరపుబంధువు	177 100
సంహారీ=మరణించినది	162 76	సగ్ధి=సహభోజనము	167 205
సంహితా=వేదభాగము,		సజ్గుట=చిక్క	211 252
కాస్త్రము, వర్ణసన్ని		సజ్గుర=దుము	163 104
కరము	249 56	సజ్గురజ=సంకరజాతి	109 124
సంహృతి=చేతులుతట్టుట	33 61	,, =వీరులగు	109 129
సకల=సమస్తము	208 170	,, =సంకరజాతివాడు	136 2
సకాశ=దృశ్యమైనది, దగ్ధ		సజ్గుర్నణ=బలరాముడు	4 44
అది	212 266	సజ్గులిత=కూర్పబడినది	210 218
సకృత్=ఒకసారి, ఎల్లప్పుడు	286 57	సజ్గుల్ప=నిశ్చయము	97 345
,, =ఒకసారి	287 11	సజ్గుర్ణ=సంకరజాతి	72 4
సకృత్ప్రజ=కాకి	27 33	,, =కలగూరగంప	210 220
,, =సింహము, కాకి	268 89	సజ్గుచిత=బాతు	26 12
సకృప=దయాళువు	142 158	సజ్గుల=అనియతము	32 33
సక్త=పేలపిండి	164 140	,, =సంకీర్ణము	210 220
,, =,,	291 62	సజ్గుసుక=చంచలము	206 135

పదము.	వృత్తము.	పదము.	వృత్తము.
సంక్షోభము = సంక్షోభము	182	233	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	9	5	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	39	102	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	18	101	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	34	80	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	121	407	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	189	71	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	102	468	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	133	241	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	191	122	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	194	53	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	22	128	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	95	294	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	98	372	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	193	41	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	95	294	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	194	53	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	121	410	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము			సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము			సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	264	188	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	22	128	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	52	177	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము			సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము	141	143	సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము
సంక్షోభము = సంక్షోభము			సంక్షోభము = ప్రతిష్ఠాతము

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
సత్సారికా=ఒక దాని	107 72	సతత=ఎల్లప్పుడు	211 259
సత్సారిణి=దూతిక	175 48	సతత్వముఖ్యప్రకృతి	192 1
సత్సారిత=స్వామిద్రోహి	136 6	సతీ=పార్వతి	7 117
సత్సారిత్=చపలుఁడు	142 161	,, =సువాసనగల ఒక	
సత్సారిదనీ=చర్మము	181\ 206	మన్ను	42 32
సత్సేద్య=రెండు నదులుకలిసి		,, =ఉత్తమురాలు	173 14
ప్రవహించుట	156 62	సతీనక=పటానీ	126 87
సత్సవన=నాల్గిండ్లలోగిలి	161 52	సతీర్థ్య=ఒకేగురువుకల	
సత్సవన=తోడువేయుట	135 288	వాఁడు	85 47
సత్సజ్జ పన=వధ	121 429	సత్సవ్=దప్పిగొన్నవాఁడు	204 73
సత్సజ్జా=మూర్ఖుని భార్య	18 45	సతీరక=ముతువు	24 172
,, = ,, ,హస్తసంజ్ఞ		సత్సక్తి=నలుబడియెనిమిది	
పేరు	223 85	అంగుళములు	39 113
సత్సజ్జ=దొడ్డికాళ్ళ వాఁడు	201 20	సత్త్వ=ఒకగుణము	96 324
సత్సజ్జర=మంట	11 61	,, =బుద్ధి	143 193
సట=ఒక సంకరజాతి	72 14	,, =ప్రాణి, బలము, పరా	
సట=ద్వారపుకమ్మ	162 88	క్రమము, బుద్ధ్యవస్థ,	
సటక=జీలకఱ్ఱ మున్నగునవి		పిశాచాదులు, ఆసి,	
కలిపిన మజ్జగ	166 196	సితి, స్వభావము,	
సజీ=ఆవునోటివాసన	200 110	జీవితము, చైతన్యము	237 186
సజీన=బాగుగ ఎగురునది	50 100	సత తత్త్వక=ప్రేత	12 76
సత్=సత్త్వ త్రము	20 75	సత్త్వ=సత్తారము	39 98
,, =పండితుఁడు	102 467	సత్త్వ=శివునిగుణము	7 94
,, =సత్త్వము, పూజ్యుఁడు,		,, =ఒక యోగనియ	
శ్రేష్ఠము, దృఢము,		మము	100 417
సత్త్వకలది	276 31	,, =యథార్థము	196 5

పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
సత్యం = శాపము, యథార్థము,		సదాతనం = శాశ్వతము	208 176
యథార్థము 237	190	సదాఫలం = కొబ్బరి	63 441
సత్యజ్ఞానం = వినిమయము 128	142	సదృశం = సమానము	211 241
సత్యయుగం = కృతయుగము 24	182	సదృశం = ,,	211 241
సత్యయాపనం = విద్యాధరుడు 15	7	సదృశం = ,,	211 241
సత్యలోకం = బ్రహ్మలోకము 100	415	సదేశం = సమీపము, సమీప	
సత్యవతీ = బ్రాహ్మీలత 57	288	సము	212 281
సత్యవతీసుతం = వ్యాసుడు 5	62	సద్ధి = అగ్ని	10 36
సత్యాకృతి = వినిమయము 128	142	సద్దన్ = ఇల్లు	160 35
సత్యాగ్ని = ఆగస్త్యుడు 95	304	సద్యః = వెంటనే	287 15
సత్యాన్వతం = వాణిజ్యము 123	6	సద్యఃపాకం = రాత్రి నాల్గవ	
సత్యాపనం = వినిమయము 128	142	జాముకల	99 398
సత్రం = ఒకయుగము 90	169	సద్యఃప్రత్యువితాన్నకం = ఒక	
,, = ,, 90	170	రోజు ఆహారముకల	
,, = ,, , శాశ్వతదానము,		వాడు	86 88
వస్త్రము, ఆడవి 226	69	సద్యస్తనం = నూత్నము	208 177
సత్రశాలా = ధర్మశాల 161	52	సద్రుచి = మిత్రుడు	107 86
సత్రా = కూడుకొని 288	33	సద్ధర్మచారిణీ = భార్య	175 69
సత్వరం = వేగముకలది, వేగ		సద్ధీచీనం = అనుచరుడు	208 186
ముగా 211	248	సద్ధ్యవో = ,,	208 186
సదనం = సభ 124	27	సనతుమారం = ఒకముని	15 14
సదసదాత్మకం = ముఖ్యప్రకృతి 96	323	సనలం = దర్శకుడు	38 87
సదస్యం = ఉపద్రష్ట 89	122	సనా = ఎల్లప్పుడు	287 11
,, = సభ్యుడు 124	25	సనాత్ = ,,	287 11
సదా = ఎల్లప్పుడు 287	10	సనాతనం = బ్రహ్మ	3 14
సదాగతి = వాయువు 13	99	,, = శాశ్వతము	208 176
,, = సూర్యుడు 16	29		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
సనాతన=విష్ణువు, బ్రహ్మ, శాశ్వతము	279 49	సనద్భు=అస్పష్టమగు ఉచ్చారణ	145 226
సనాభి=జ్ఞాతీ	177 100	సన్దాన=దామెనత్రాడు	138 58
సనాలిడ=ఒక సంకరజాతి	73 39	సన్దానినీ=గోశాల	160 43
సని=యోచన	93 241	సన్దానభాగ=ఏనుగు ముంగా	
,, =ప్రారణ	289 20	లిలో ఒకభాగము	110 151
సనిషీవ=ఉమ్ముట	32 35	,, =ఏనుగు వెనుకకాలి	
సనీడక=సమీపము, సమీపము	212 282	లో నొకభాగము	110 158
సన్త=శాశ్వతము	211 259	సన్దాల=పూర్వరాశిలో	
సన్తతి=సంతానము	176 81	రెండవసగము	21 101
,, =వంశము, కుమారుడు	249 55	సన్తిత=కట్టచుడినది	209 194
సన్తమన=పెనుచీకటి	22 124	సన్తేగ్ర=సందేహముకల	
సన్తాన=ఒక దేవవృక్షము	16 28	వాడు	204 76
,, =సంతతి	176 80	సన్తేజ=వార్త	33 49
,, =వంశము	177 98	శన్తేజగిరి=నోటితో వార్త	
సన్దానినీ=మీఁగడ	135 294	తెల్పుట	34 72
సన్దాప=తాపము	11 62	సన్తేజహర=వార్తాహరుడు	106 58
,, =వ్యాధి	184 276	సన్తేహ=సంశయము	97 353
సన్దాపిత=బాధపడువాడు	209 195	సన్తేహ=గుంపు	186 3
సన్దోష=ఆనందము	96 332	సన్ద్రావ=పలాయనము	121 421
,, =తృప్తి	100 418	సన్ద్రావ=	121 421
సన్దంశ=రెండు నాలుకలు	137 34	సన్దా=సంజ	22 137
,, =గ్రామోపకంఠధూమి	159 19	,, =ఆవధి, శపథము	223 87
సన్దంశిత=ముద్దాయి	123 21	సన్దాన=పుల్లగంజి	165 164
సన్దర్శ=కూర్పు	195 78	సన్దానీ=చిన్నవంగ	58 209
		,, =టంకనాల	160 41

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
సన్ని = వడుగుములగు సంధ్యా		సన్ని వేళ = బయలు	161 61
దులలో ఒకటి	104 12	,, = మార్పు	198 41
,, = కలయిక, నాటకము		సన్నిహిత = సమీపము	212 266
లోని ముఖాదికము,		సన్న్యాస = ఉపవాసము	97 287
రంధ్రము, గుడము	219 125	సన్న్యాసపల్లి = మునిపల్లె	161 55
సన్నికాప = వాసము	162 82	సపట్టి = ద్వారపుకమ్మ	162 88
సనిత = జాటుముడి	181 201	సపత్ని = విరోధి	107 82
సనినీ = పొరుచున్న ఆవు	69 101	సపత్రాకృతి = బాణపురెక్కల	
సనిబసన = కండరము	182 234	వలని బాధ	195 76
సన్ధ్యా = సంజ	22 137	సపది = నేగముగా, వెంటనే	286 66
సన్న = నశించినది	210 229	,, = ,,	287 1
,, = చిన్నది, నశించినది	229 37	సపర్యా = పూజ	86 77
సన్నద్ధ = యుద్ధసన్నద్ధుడు	117 283	సపిణ్డ = దాయాదులు	177 100
సన్నయ = గుంపు, వెనుకనున్న		సపీతి = కలనీత్రాగుట	140 105
సైన్యము	245 163	సప్తకీ = స్త్రీ నడుము	170 292
సన్న్యామ = మార్పు	194 47	సప్తజిహ్వ = అగ్ని	10 33
సన్న్యాహ = కవచము	116 305	సప్తతను = యాగము	89 164
సన్న్యాహిత = కట్టబడినది	209 194	సప్తతి = డెబ్బది	188 53
సన్న్యాహ్య = యుద్ధగజము	109 137	సప్తపర = ఏడాదిల యరటి	48 98
సన్నికృష్ట = దగ్ధుడి	212 281	సప్తమ = ఏడవ	187 40
సన్నిధి = కానవచ్చుట, సామీ		సప్తమాతృ = ఏడుగురు మాతృ	
ప్ర్యము	245 160	కలు	8 129
సన్నిపాత = దగ్గఱికలయిక	194 51	సప్త = వసిపాదులు	21 99
సన్నిభ = సదృశము	137 42	సప్తపీ = దొంతరములై	60 370
,, = సదృశార్థకమగు		సప్తస = మార్పుడు	17 21
అవ్యయము	211 243	సప్తార్చన = అగ్ని	10 18
		సప్త = గుఱ్ఱము	111 179

పదము.	వృత్తము, పంక్తి.	పదము.	వృత్తము, పంక్తి.
సబ్రహ్మచారిన్ = సహాధ్యాయు	85 47	సమజ్జ = ఒక ఆట	141 119
సభా = కోలువు	124 26	సమజ్జ = మంజిష్ఠ	56 270
,, = సమాజము	186 9	సమజ్జ = పశుసమూహము	186 9
,, = కోలువు, ఆట, ఇల్లు,		సమజ్జ = కీర్తి	34 72
సభ్యుడు	223 81	సమజ్జ = సభ	124 27
సభాజన = మర్యాద	98 372	సమజ్జ = యోగ్యత	108 95
సభాసన్ = సభ్యుడు	124 25	సమతట = ఒక దేశము	37 61
సభాసార = ,,	124 25	సమధిక = ఆతిథ్యము	212 273
సభిక = జూదమాడించు		సమనీపద = త్రిశిరుడు	12 87
వాడు	140 117	సమన్త = అన్నిదిక్కుల,	
సభ్య = సభ్యాగ్ని	11 49	అంతటనుండునది	212 266
,, = సభ్యుడు	124 26	సమన్తః = అంతట	287 6
,, = సభ్యుడు, మంచి		సమన్తగా = జేయుడు	53 194
వాడు	229 36	సమన్తద్ర = బుద్ధుడు	5 65
సమ్ = కలయికను, సౌఖ్యమును		సమన్తభుజ్ = అగ్ని	10 27
తెల్పు అవ్యయము	284 15	సమన్తాత్ = అంతట	287 6
సమ = నాలుగు అంగుళములు	39 104	సమన్తిక = అన్నిదిక్కుల,	
,, = పది బారువలు	191 122	అంతట ఉండునది	212 266
,, = పది సమకములు	191 123	సమపద = ధానుష్కుని యొక	
,, = అంతయు	208 171	భంగిమ	119 374
,, = సమానము	211 241	సమమ్ = కూడ	288 33
,, = మంచి, అంత, సమా		సమయ = పనిచేయు వాడు,	
నము, సంవత్సరము	237 189	చిహ్నము, సచ్చరితలు,	
సమక = పది హేలకములు	191 123	సిద్ధాంతము, శపథము, కా	
సమకమ్ = కూడ	288 33	లము	245 164
సమక్ష = ఎదురు	212 265	సమయా = సమీపము	286 66
సమగ్ర = సంపూర్ణము	208 170	,, = ,,	288 29

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
సమర=యుద్ధము	121 411	సమాదాన=యూపమధ్య	
,, =వట్టివేరు, వాత్సల్యము	281 14,15	భాగము	91 208
సమర=అంగీకారము, సమ		సమాధి=ఒక యోగాంగము	102 464
ర్థుడు, కలిసినవాడు	256 59	,, =ఒక ఆఁట	141 119
సమర్థున=సమర్థించుట	124 80	,, =ఒక ఆఁట	141 119
సమర్థుడ=సమీపము	212 282	,, =ధౌన్యనిష్ఠ, కొనగోరు	
సమలేపనీ=చదును చేయు మేస్త్రి		దారులపోటీ, శపథము,	
పనిముట్టు	187 28	నిర్ణయము	245 162
సమవకారక=ఒకరూపకము	144 200	సమాన=సదృశము	211 241
సమవర్తిన్=యముఁడు	11 68	,, =ఒక వాయువు, ఒకటి,	
సమమాయ=గుంపు	186 2	తుల్యము, మంచిది	264 175
సమశన=నేలివాసన	200 107	సమానోదర్య=సోదరుఁడు	175 67
సమష్టి=కారము, వగరు, చేదులు		సమాపన=పూరిచేయుట	274 25
కలదానిగంధము	199 95	సమాలమ్భన=సువాసనద్రవ్యములు	
సుమసుప్తి=బ్రహ్మ	24 187	ములు పూయుట	170 294
సుమస్త=అంతయు	208 170	సమాస=సమస్య	34 80
సుమసాన=యోగాసనము	101 447	,, =సమూహము	193 36
సుమస్థాన=పూరించుట కీచ్చిన		సమాహార=,,	193 36
శ్లోకపాదము	34 80	,, =సంక్షిప్తపరిచయము	
సమా=సంవత్సరము	24 181	కూడుట	268 93
,, =సమము	237 189	సమాహిత=నిర్దోషవర్ణములు	
సమాంసమీనా=ఏటేట ఈను		కల గీతి	32 26
ఆవు	69 96	,, =కఠోరము	32 27
సమాభూత=యుద్ధము	121 408	సమాన్వయ=కోడిపంచము	
సమాజ=జనులగుంపు	186 9	మున్నగునవి, పేరు, యు	
		దము	269 94
		,, =కోడిపంచము	
		మున్నగునవి	301 18

పదము.	వృత్తము.	పం. క్తి.	పదము.	వృత్తము.	పం. క్తి.
సమిక=యదము	120	406	సముదాయ=యదము	121	410
,, =చెట్టు, చీమలపుట్ట	245	154	,, =గుంపు	186	4
సమితి=సభాసలము, యదము,			సముద=పెట్టె	164	127
సభ, సమావేశము	249	54	సముదత=పొగరుబోతు	208	61
సమిదాధాన=సమిధలను			సముద్ర=సంద్రము	154	21
వేల్పుట	90	182	,, =ఒకసంఖ్య	188	57
సమిధ్=సమిధ	91	191	సముద్రనవనీతక=చంద్రుడు	19	54
,, =యదము	121	411	సముద్రాస్తా=యవాసవృక్షము,		
సమిక=చల్లదనము, చల్ల			ప్రతిస్పృక	271	19
నిది	196	12	సముద్రన=చెన్ను	194	57
,, =జత, సముద్రము	245	150	సమున్నతి=ఎత్తు	46	31
సమికరణ=చదునుచేయు			సమున్నద=పండితమన్యుడు,		
బల్ల	125	60	గర్వి	276	24
సమీచీన=సత్యము	196	5	సమూరు=ఒకజింక	66	40
సమీప=దగ్గరి, దగ్గరిది	212	280	సమూహ=గుంపు	186	3
సమీర=వాయువు	13	98	సమూహన=శరసంధానము	119	378
సమీరణ=,,	12	94	సమృద్ధ=అభ్యున్నతి పొందిన		
,, =తులసి	55	239	వాడు	215	113
సముచ్చయ=సమావేశము	193	36	సమృద్ధి=మృతసంజీవని	130	185
సముచ్చయ=వీరగింపు, ఎత్తు	268	91	సమౌలక=కారమువిడిచి మిగి		
సమృజ్ఞత=విడువబడినది	209	202	లిన రుచులుకలది	199	89
సమృత్థాన=ప్రయత్నము	194	49	సమౌలక=సీసము	43	59
సమృత్పిష్ట=భ్రాంతుడు	208	188	సమృత్తి=అభ్యుదయము	98	381
సమద్=సంతుష్టుడు	203	66	,, =విశ్వరథము	104	8
సమదయ=యదము	121	410	సమపద్=,,	98	881
,, =గుంపు	186	4	,, =,,	289	9
సమదస్త్ర=ఎత్తబడినది	210	224			

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
సమపాత=అత్యంతసంయోగము	194	52	సమ్భావనా=ఊహ	97	351
సమ్మతపాటవ=గెంతుట	192	17	సమ్భాషణ=ప్రసంగము	82	45
సమ్మృత=పెట్టె	164	127	సమ్మేద=రెండునదులు కలిసి		
సమ్మూర్ణ=నిండు	208	173	ప్రవహించుట	156	68
సమ్మృక్త=మిశ్రము	207	155	,, =సంయోగము	194	51
సమ్మృతి=ఇప్పుడు	287	9	సమ్మోగ=ఏనుగుతుండములో		
సమ్మృద్ధారణ=తగవు			ఒకభాగము	109	140
తీర్పుట	124	29	,, =భోగము, తొండము,		
సమ్మృయోగ=కలయిక	194	51	మైథునము	245	159
,, =మైథునము, కలయిక	268	90	సమ్మృమ=తొందరపాటు	143	178
సమ్మృశ్న=తీర్పుచెప్పట	124	29	,, =ఆదరము, భయము	245	157
సమ్మృహర=యొద్దుము	121	408	సమ్మతి=కోరిక, అనుజ్ఞ	249	57
సమ్మేష=ఆజ్ఞ	194	50	సమ్మద=సంతోషము	98	375
సమ్మేషణీ=పండ్రెండవనాటి			సమ్మర=యొద్దుము	121	410
శ్రాద్ధము	88	180	సమ్మరణీ=చీపురు	163	104
సమ్మూల=పాట్లు	70	127	సమ్మనా=ఒకతీగ	55	254
సమ్మూల=వికసించినది	45	17	సమ్మఖ=స్పృహముగా మాట		
సమ్మృత=పొందుట	193	26	వాడువాడు	204	94
సమ్మృధ=సంకటము	211	252	సమ్మార్చన=వ్యాపించుట	195	81
,, =మలద్వారము, సంకటము	264	184	సమ్మృచ్ఛ=సత్యము	196	5
సమ్మృశీ=ఉత్పన్న	133	242	సమ్మోజ్=అగ్ని, ఇంద్రుడు,		
సమ్మృత=జన్మ, సమాహము,			విష్ణువు, సూర్యుడు, మండ		
నిశ్చయించుట, సరియైన			లాభపతి, రాజనూయ		
ఆధారాధేయభావము	245	158	యాగము చేసినవాడు,		
సమ్మూల=కూరసేనదేశము	37	48	చక్రవర్తి	219	122
			సర=వాయువు	13	96
			,, =ఇంద్రుడు	48	83

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
సర=పాలు	135 289	సరస్వతీ=ఒకనది	156 56
,, =ఉత్పన్న	198 51	,, =ఒకనది, నది, ఆవు,	
సరక=పానపాత్ర	140 106	భూమి, మత్స్యశ్రీ	
,, =రత్నము, మద్యము,		తీగ, మాట, గంగ	279 60
మద్యపానపాత్ర	253 75	సరి=కోణము	17 4
సరఘా=తేనెటీగ	29 89	సరిత్=నది	155 48
సరట్=ఒకపక్షి, మేఘము	219 127	సరితామృతి=సముద్రము	154 22
సరటా=తొండ	150 56	సరిత్పతి=	,, 155 23
సరటి=పంచలోహము	43 54	సరి=రుహ్యశ్వము	112 195
సరణి=కాలువ	155 41	సరిస్పృహ=పాము	148 8
సరణ్య=వాయువు,		సరిస్పృహ=ప్రాకృతజంతువులు	151 79
మేఘము	245 151	సరుజ్=కోగముగల కన్య	87 100
సరమా=ఆడుకుక్క	70 141	సరురాహ=నుదుట నుడిగల	
సరల=సరళవృక్షము	51 148	సేరాహ మనుగ్రుము	112 212
,, =ఋజువైన	202 39	సరోజ=తామర	157 74
సరలద్రవ=గుగ్గలము	132 218	సరోరుహ=	,, 157 72
సరలకోణిక=ఘాపపువాసన	200 102	సర్గ=కావ్యభాగము	85 63
సరలిక=సహకారపువాసన	200 104	,, =స్వభావము	192 2
సరస్=చెఱువు	154 11	,, =సృష్టి, ఆధ్యాత్మము,	
,, =నీరు మున్నగునవి	226 68	స్వభావము, ప్రయత్నము,	
సరసీజ=తామర	157 73	మ, నిశ్చయము	219 124
సరసీ=చెఱువు	154 11	సర=మది చెట్టు	48 76
సరసీజ=తామర	157 73	సరక=పాలు తోడుకొనులు	134 279
సరసీరుహ=	,, 157 73	సరన=సాంబ్రాణి	132 221
సరస్వత్=నదము	156 58	సర్జ=పాము	148 8
,, =సముద్రము, నదము	280 66, 67	,, =సీసము, నాగకేస	
సరస్వతీ=బ్రహ్మభార్య	3 18	రము	282 30

పదము.	పుష్పము. సం. క్తి.	పదము.	పుష్పము. సం. క్తి.		
స్వజాతి=పాపజాతి	148	121	స్వతోభద్ర=నాల్గు ద్వారములుకల భవనము లేక		
స్వదంష్ట్రీ=ఒక తీగ	55	253	గుడి	161	60
స్వభుజ్=ఒక నాగుడు	149	81	స్వతోముఖ=బ్రహ్మ	3	15
,, = నాగ రాజు, నెమిలి,			,, = నీరు మున్నగునవి	274	35
గరుడుడు	282	41	స్వదా=ఎల్ల పప్పుడు	287	10
స్వభృతా=భూమి	35	2	స్వధురీణ=అన్ని భారములు		
స్వరాజ=వాసుకి	148	6	మోయఁదగినవాఁడు	69	116
,, = రాజుల స్వర్ణము	149	30	స్వభక్ష=అన్నియుతిను		
,, = నాగ రాజు	149	81	వాఁడు	205	99
స్వశఫరీ=ఒక చేప	151	88	స్వభక్షా=ఆఁడు మేక	70	124
స్వశ్చర=పాము పొర	149	41	స్వమద్దలా=పార్వతి	7	115
స్వారి=ముంగిస, నెమిలి,			స్వలా=కాకి	117	332
గరుడుడు	282	42	స్వలోచనా=నాకు	131	195
స్వీస్=నేయి	134	278	స్వవిద్=ఓంకారము	102	466
,, = నేయి, నీరు	226	70	స్వవిద్యా=శాస్త్రములు	85	62
స్వ=ఒక సంఖ్య	188	61	స్వవేదన్=స్వజిద్యాగ		
,, = అంతయు	208	170	మున స్వమును దా		
స్వంసహ=భూమి	35	5	నము చేసినవాఁడు	89	158
స్వకేళిన్=నటుఁడు	301	14	స్వజేణ్=నటుఁడు	141	126
స్వగన్ధ=కర్పూర, తక్కిలా			స్వసన్నహన=స్వసైన్యమును		
గరు, కిల్ల కములతోఁగూడిన			సీదపలుచుట	117	313
లేపము	171	302	స్వసన్యభూ=అన్ని పంటలు		
స్వజనప్రియా=మృతసంజీ			పండుభూమి	124	34
వని	180	185	స్వసహ=గుగ్గలము	49	106
స్వజ్ఞ=బుద్ధుఁడు	5	65	స్వాన్నిన=స్వభక్షకుఁడు	205	99
,, = శివుఁడు	6	88			
స్వతః=అంతట	287	6			

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
సర్వాభిసార=సర్వసైన్య		సవేశ=సమీపము	212 281
సన్నాహము	117 313	సవ్య=ప్రేతాగ్ని	11 55
సర్వారసిద=బుద్ధుడు	5 68	,, =కుడి, ఎడము	229 36
సర్వాఘ్న=సర్వసన్నహనము	117 313	సవ్యేష్ట=వెనుక సారథియున్న	
,, =తేనె	184 272	వాడు	115 276
సరప=ఆవాలు	126 81	సస్య=పండు	46 40
సర్వీ=ప్రియంగువు	50 133	,, =చేను	125 62
సలజ్జా=ఒకవృక్షము	55 244	సస్యసంవర=ఒకమద్ది	48 76
సలవణ=తగరము	43 64	సహ=హాడ	288 33
సలిల=నీరు	154 1	సహకారక=తీయమామిడి	47 50
సలక్తి=ఒకలత	58 191	సహచర=గోరింట	60 381
సల్లాప=సంభాషణ	33 57	సహచరీ=భార్య	175 68
సవ=యజ్ఞము	89 164	సహజ=సోదరుడు	175 61
సవన=,,	88 138	,, =స్వభావము	192 2
సవర=సజాతీయుడు	72 5	సహధర్మిణీ=భార్య	175 68
,, =ఒక సంకరజాతి	77 140	సహన=ఓర్పు, తృప్తి	203 65
,, =సమానము	211 242	సహపానక=కలసి త్రాగుట	140 105
సవిక్రమ=గుఱ్ఱము	111 182	సహభోజన=కలసితినుట	167 205
సవిత్వ=నూర్మ్యుడు	17 20	సహరక్ష=కార్పిచ్చు	10 42
,, =సారథి, శివుడు,		,, =ఆసురాగ్ని	10 44
తండ్రి, నూర్మ్యుడు	245 155	సహన్=మార్గశిరము	23 162
సవిధ=సమానము	211 241	,, =బలము	121 419
,, =సమీపము, సామీ		సహనా=వెంటనే, నిష్క	
ప్రము	212 281	రణముగ	286 67
సవిసయ=ఆశ్చర్యపడిన		సహసాను=యాగము	89 165
వాడు	203 58	,, =సెమిలి, పాము	268 90
సవేధ=సమీపము	212 282	సహస్య=పుష్పము	23 163

పదమ్.	పుష్పమ్, పం. కి.	పదమ్.	పుష్పమ్, పం. కి.
సహస్ర = వెయ్యి	188	55 సాంయాత్రిక = ఉపస్సు	22 136
సహస్రతమ = వేయవది	187	45 ,, = వాహనము	114 246
సహస్రదంష్ట్ర = ఒక చేప	151	84 ,, = ఓడవర పుండు	155 36
సహస్రపత్ర = కమలము	157	75 సాంయోగీన = యుద్ధవళ	
సహస్రపీఠ్యా = దూర్వార్థి	64	465 లుండు	116 298
సహస్రవేధిన్ = ఇంగువ	188	262 సాంరావిని = ధ్వని చేయు	
,, = పుల్లప్రబ్బలి	184	265 వాండు	290 34
సహస్రాంశు = సూర్యుండు	18	29 సాంవత్సర = చాంద్రమానము	23 160
సహస్రాక్షు = ఇంద్రుండు	9	2 సాంవత్సర = జ్యోతిషుండు	106 50
సహస్త్రిన్ = వేయి భటులు కల		,, = నల్ల ధాన్యము	125 65
సేన	115	281 సాంవత్సరీ = సాంవత్సరిక	
సహ = ఒక తీగ	53	212 శ్రాద్ధము	88 131
,, = ,,	55	255 సాకమ్ = కూడ	288 32
,, = పిల్లి పెసర	60	375 సాకేత = ఆయోధ్య	159 10
,, = నల్ల గోరింట	60	380 సాక్షాత్ = ప్రత్యక్షము, వలె	286 56
,, = పచ్చగోరింట	60	381 సాక్షీన్ = చూచిన వాండు	123 18
సహాధ్యాయీన్ = సహపాతి	85	48 సాగర = సముద్రము	154 20
సహాయ = తోడి వాండు	105	32 సాక్షాత్కరితా = ఇల్లు ముట్టిం	
,, = మిత్రుండు	107	86 చిన కన్య	87 104
సహాయతా = మిత్రులగుంపు	186	18 సాక్షాత్మికగుణ = యుద్ధము	
సహిత = ఒక ధనుస్సు	118	352 సకుతగిన గుణములు	104 7, 10
సహితోత్తర = ,,	118	353 సాచి = ఆగ్ని	10 31
సహిష్ణు = శాంతుండు,		,, అడముగా	288 31
తృప్తుండు	203	65 సాజ్య = పడునొకొండవనాటి	
సహురి = ఆగ్ని	10	36 శ్రాద్ధము	88 121
,, = ఎద్దు, సూర్యుండు	245	119 సాచి = స్వాతంత్ర్యము, తుది 223	8
		సాచి సార = అతిసార రోగి	185 29

పదము.	వృత్తము, పంక్తి.	పదము.	వృత్తము, పంక్తి.
సాత్వత=బలరాముడు	5 46	సాధ్వస=భయము	98 369
,, =ఒక సంకరజాతి	76 114	సాధ్వస=పతివ్రత	173 14
,, =విష్ణుభక్తుడు	80 209	సాను=చరియ	41 14
సాత్వతీ=ఒకకావ్యవృత్తి	144 202	,, =యాగము	89 165
సాత్విక=ధారాదత్తముకాని		సానుసానిక=ముక్కుసాయ	
దానము	92 238	మున పలుకబడినది	32 81
,, =ఒక అభినయము	144 198	సానుమత్=పర్వతము	41 1
సాత్వికీ=శరద్రాత్రి	22 119	సాన్వస=మధురము	32 32
సాద=నాశము	98 382	,, =హృదయము	105 26
సాదిన్=ఆశ్వికుడు, సారథి	219 129	,, =దయ, ఓదార్పు	226 70
సాద్యస్క=నూత్నము	208 177	సాన్వస=ఓదార్పు	105 26
సాధన=శిక్షము, ధనము, సిద్ధి,		,, =ఆభ్యర్థన	195 75
ఉపాయము, మరలుట,		సాన్దృష్టిక=సద్యఃఫలము	102 472
వధ, శవాలంకారము, అను		సాన్దేశిక=వార్తాహరుడు	106 58
సరించుట, దాన మిప్పించుట,		సాన్ద్ర=దట్టము, దట్టమైన	211 251
వెళ్లుట, నేనాంగము, బాధ	253 71	సాన్ద్రస్నిగ్ధ=అతిమృదువు	204 85
సాధారణ=సామాన్యముగా,		సాన్ద్ర్య=సూర్యకీరణము	18 31
సామాన్యము	211 258	సాన్ద్రయ్య=పెరుగుతోడి	
సాధికా=కరకామ్యము	59 355	పాలు	91 197
సాధ్యన్=ఉత్తముడు, అంగీ		సాన్ద్రపదీన=మైత్రి	98 373
కృతుడు, మంగళకరుడు	256 57	సామజ=వీరుఁగు	109 122
సాధు=సుందరము	212 270	సామన్=హితభాషణము	32 46
,, =వ్యాపారి, సజ్జనుడు,		,, =సామనేదము	85 52
సామ్యుడు, అర్హుడు	238 192	,, =సామనేది	92 222
సాధువాద=మంచిపేరు	34 71	,, =ఓదార్పుట	105 26
సాధ్య=దేవత శేషులు	15 15	సామన్త=పన్ను చెల్లించు	
		రాజు	105 35

పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.	పదము.	వృత్తము.	పంక్తి.
సామర్థ్యశక్తి, సంబంధము	253	76	సారజలము, నిగ్గు, ధనము,		
సామాజిక=సభ్యుడు	124	26	స్వాయము, శ్రేష్ఠము	238	198
సామాన్య=సాధారణము	211	258	సారఘ=తేనె	184	269
సామి=సగము, నిండ	286	57	సారజ=చాతకము, తుమ్రెద,		
సామిక=యజ్ఞపశువు నభి			చిత్తవర్ణము	264	178
మంత్రించుట	90	186	సారణ=శరద్వాయువు	13	107
సామద్ర=ఒక సంకరజాతి	75	83	,, =చీలినది	38	91
,, =దేహలక్షణము	177	108	,, =పంచశిఖలుకలవాడు	83	12
సామానా=కృష్ణసారము	66	40	,, =మజ్జిగ	135	298
సామృతాయ=యౌదము, దుర			,, =మోసము	192	21
దృష్టము, భావి	269	95	సారణి=పద్మకావ్యము	34	88
సామృతాయిక=యౌద			సారణి=చూతుడు	115	275
రథము	114	251	సారపర్ణి=సాలపర్ణి	53	200
,, =యౌదము	120	406	సారమేయ=కుక్క	70	136
సామృతమ్=యౌక్తము	286	67	సారస=ఒకపక్షి	28	65
,, =విషపక్షి	287	9	,, =తామర	157	73
సామృథిక=రాత్రి రెండవ			,, =ఒకపక్షి, చంద్రుడు	246	166
జాము	22	131	సారసన=యౌదపీఠము		
సాయక=బాణము, కత్తి	245	153	పటకా	117	312
సాయస్తూర్య=సాయంకాల			,, =పటకా	170	291
వాద్యము	147	273	సారస్వప్రియా=ఆడుసారస		
సాయమ్=సాయంకాలము	287	19	పక్షి	28	66
సాయాహ్న=,,	22	130	సారస్వత=మారేడుకట్ట	84	37
సాయుజ్య=వికృతము	102	473	సారికా=చాండాలపీఠము	146	256
సార=మడ్డి	46	27	సారీ=ఆగ్రహము	143	182
,, =ఎముక	182	218	సారోష్ఠిక=ఒకవిషము	301	16
			సార=పశుసమూహము	186	8

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
సారవాహ=వర్తకుడు	129	సాహస్ర=వేయికాల్పము	115 281
సార్థ=చెరుగులది	209	,, =వేలగుంపు	187 25
సార్థ=కూడ	288	సాహాయక=సాహాయ్యము	292 70
సార్థిష్క=నేతితో వండి		సింహ=వేంకటాచలము	41 10
సది	166	,, =సింహము	65 1
సార్వభౌమ=ఉత్తరదిగ్గజము	17	,, =ఒకరాశి, సింహము	282 28
,, =చక్రవర్తి	104	సింహకర్ణి=ఒకరీతి సిడికిలి	120 386
సారి=విశ్వరూపుల్యత్వము	102	సింహకేసర=హగడచెట్టు	47 52
సారి=మదిచెట్టు	48	సింహపుచ్చి=వెడమల్లె	56 273
,, =ప్రాకారము	160	,, =మాషపరి	272 29
,, =ఒకచేప, మదిచెట్టు,		సింహమల=పంచలోహము	43 55
ప్రాకారము, చెట్టు	219	సింహల=ఒకదీవి	36 37
సాలభజ్జికా=బొమ్మ	137	,, =తగరము	43 62
సాలాతుణియక=పాణిని	95	,, =శొంఠి	129 150
సాలావృక=నక్క-కుక్క		సింహవాహనా=పార్వతి	8 123
తోడేలు	268	సింహసంహనన=అండ	
సాల్వ=ఒకదేశము	37	గాఁడు	201 12
,, =,,	38	సింహాణ=త్రుష్క	44 71
సావన=నెల	23	సింహాసన=గజె	105 30
సావిత్ర=ధాన్యము నిల్వగల		సింహాస్య=అద్దెసరము	53 202
గృహస్థు	86	సింహికా=దొడికాళ్ళ కన్య	86 95
సావిత్రీ=ఉంగరపువ్వులు	179	సింహీ=అడ్డసరము	53 203
సావిత్రీయ=యముఁడు	11	,, =వంగ	53 211
సాష్ఠీ=చిన్న అరటి	59	సికతా=ఇసుక	156 66
సాష్ఠా=గంగదోలు	70	సికతాప్రాయ=ఇసుకతిన్నె	156 66
సాహస=శత్రు	107	సికతావత్=ఇసుకకలది	38 88
		సికతిల=,,	38 88

పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము, పంక్తి.
నిక = మెతుకు, మైనము	219 131	నిద సేన = కుమారస్వామి	7 110
నిచ్ = బట్ట	168 231	నిద్రాన = నిశ్చితారము	85 50
నిచయ = ,,	168 231	నిద్రా = తెల్లవాలు	126 82
నిత = తెలుపు, తెల్లనిది	196 20	నిద్రి = మృతసంజీవని	130 185
,, = కట్టబడినది	209 194	నిధ = నిబ్బెము	183 251
నితకాచ = మిశ్రవర్ణము	197 26	నిధ్నన్ = ,,	213 287
నితకాచర = ,,	197 26	నిధ్నల = నిబ్బెముగలవాడు	185 292
,, = ,,	198 48	నిధ్య = పుష్యము	20 78
నితపక్షర = ఇంద్రుడు	9 8	నిన = శరీరము	177 104
నితకృష్ణ = మిశ్రవర్ణము	198 48	నినిచాలీ = చంద్రకళకాన	
నితచ్ఛద = హంస	26 10	నచ్చు అమావాస్య	22 142
నితవిక్షాణ = మిశ్రవర్ణము	197 27	,, = పార్వతి	271 20
నితపీతహరిన్నీల = ,,	197 30	నినుక = సింధువారము	54 235
నితలాహిత = ,,	198 46	నినువార = ,,	54 235
నితశ్యామ = ,,	197 23	నినుర = చెందిరము	132 235
,, = ,,	197 29	నిని = తాతిఉప్పు	133 241
నితా = కండచక్కెఱ	134 267	నిను = ఒకదేశము	27 59
నితాజ్ఞ = కర్పూరము	131 209	,, = జేముడు	53 199
నితాయుధ = ఒకచేప	151 87	,, = నది	155 46
నితానిత = బలరాముడు	5 47	,, = సింధునది, ఒకదేశము,	
నితోదర = కుబేరుడు	13 116	సముద్రము, ఏనుగు,	
నిర్దుణ్ణ = జేముడు	53 195	నది	238 19
,, = ఒక సంకరజాతి	72 18	నినుర = ఏనుగు	109 12
నిద్ర = దేశతావిశేషము	15 3	నినుసర = ఒకమదిచెట్టు	48 7
,, = పక్షము	166 186	నినుద్యవ = తాతిఉప్పు	133 24
,, = తయారైనది	210 221	నిరా = నరము	182 23

పదము.	పుష్టము. పంక్తి.	పదము.	పుష్టము. పంక్తి.
సిరాల=నరములు కన్పించు		సుకర=మంచుగుఱము	112 214
వాఁడు	201	సుమార=మార్దవము,	
సిల=వెన్నులు కూడ వేయుట	123	మృదువు	196 10
సిలింధ్ర=కుక్కగొడుగు	57	సుకృత=పుణ్యము	97 335
సిహ=ఘాపము	132	,, =ధర్మము, శోభనము	264 187
సీతా=నాగేటిచాలు	125	సుకృతిన=ఉదారుఁడు	205 112
,, =చేను, నాగేటిచాలు	223	సుఖ=సౌఖ్యము	98 377
సీత్య=దున్నిన భూమి	124	,, =ఆనందము	213 287
సీమ=చలి	196	,, =ఆనందము, నీరు	227 72
సీమన్=హద్దు	159	సుఖకర=రాముఁడు	4 42
,, =గట్టు	223	సుఖజ్ఞ=శివుని ఆయుధము	7 99
సీమన=పాపట	181	సుఖదోద్యాయ=సుఖముగా	
సీమనినీ=స్త్రీ	173	పాలుపీతుకఁడని ఆవు	69 97
సీమన్మయన=ఒక సంస్కారము	83	సుఖవర్చక=తైరము	133 257
సీమా=హద్దు	159	సుఖవాస=బూడిదగుమడి	59 341
,, =గట్టు	223	సుఖసుప్తికా=సుఖనిద్ర	99 399
సీర=నాగలి	125	సుఖా=ఒక శివశక్తి	7 97
సీవన=కుట్టుట	137	సుఖోదయ=మద్యము	140 96
సీవనీ=నూది	136	సుగత=బుద్ధుఁడు	5 67
,, =గుహ్యోపయవము		సుగన్ధ=బొట్టుగుచ్చెట్టు	50 138
నందలి నాడి	178	,, =ఒక చెట్టు	61 399
సీస=సీసము	43	,, =ఒక సుగంధద్రవ్యము	
సు=మంచుని, పూజను, ఆనం		నము	171 305
దమును తెల్పు అవ్యయము	284	సుగన్ధక=దోస	58 328
,, =మిక్కిలి, ఎక్కువ	287	సుగన్ధా=దొంతరమలి	60 371
,, =శోభనము	288	,, =నవమాలిక	60 371
		సుగన్ధి=సుగన్ధి	54 238

పదము.	వృత్తము.	పదము.	వృత్తము.
సుగని=సింహము	65 3	సుదినాహ=అమృతఘటి	
,, =జీలకఱ్ఱ	130 168	కలు	291 44
సుగనిక=ఒక ధాన్యము	125 64	సుదుష్ట భ=తొండ	150 57
సుగనికా=కామలత	56 277	సుధన్వ=యూపములో ఒక	
సుగనిన్=తోకమిరియము	130 190	భాగము	91 214
సుగని=చిన్నరంటి	59 349	సుధన్వన్=ఒక సంకరజాతి	76 112
సుగ్రీవ=శంఖము	152 110	సుధన్వాచార్య=	76 113
సుచరిత్రా=కొత్తిమిరి	127 100	,, =శివపూజకుడు	80 207
సుత=గువ్యాకులు	15 6	సుధర్మన్=దేవసభ	15 22
,, =కొడుకు, కూతురు	176 79	సుధా=అమృతము	167 210
,, =కుమారుడు, సోమ		,, =మూర్ఖుడు, స్తుతిమొ	
రసము	219 182	క్కులు, ముత్యము, సు	
సుతజ్ఞ=కొబ్బరి	63 440	న్నము, అమృతము	223 89
సుతశ్రేణీ=ఎలుకచెవిచెట్టు	54 225	సుధీ=పండితుడు	102 468
సుతాపుత్ర=కొడుకు,		సునన్దా=పార్వతి	8 120
కూతురు	177 95	,, =తెల్లవూ	68 85
సుతాహ్వ=ఒక ఆకుకూర	57 287	సునాలి=ఎఱ్ఱకలువ	157 83
సుతేజిత=పదునుపట్టుబడి		సునాసీర=ఇంద్రుడు	9 9
నది	208 187	సునిషణ్ణక=ఆకుకూర	57 299
సుత్రామన్=ఇంద్రుడు	9 8	సునర్=అందమైనది	212 134
సుత్పన్=సోమయాజి	89 150	సునర్=స్త్రీ	173 11
సుదర్శన=చక్రము	4 84	సుపథిన్=మంచిబాట	39 98
,, =అమరావతి	9 18	సుపర్ణ=గరుడుడు	6 75
,, =గర్జ	28 59	,, =కృతమాలవృక్షము	49 97
సుదర్శనా=ఒక తీగ	56 285	సుపర్ణక=దేగ	27 38
సుదారు=పారియత్రక		సుపర్ణాణ=ఒక సంకరజాతి	74 50
పర్వతము	41 7	సుపర్ణితనయ=గరుడుడు	6 74

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
సుపర్వన్ = దేవత	3 7	సురగాయన = గంధర్వము	15 2
సుపార్శ్వ = కందరాల		సురశ్రేష్ఠ = బ్రహ్మ	3 14
వృక్షము	49 117	సురదీర్ఘ కా = మందాకిని	16 26
సుప్త = కాటుకపిట్ట	28 47	సురపరి కా = సురపాన్న	50 140
,, = నిద్రించినవాడు	99 394	సురభి = యూపాగ్ని	11 51
,, = పక్షవాతము	184 267	,, = వసంత ద్రువు	24 174
సుప్రతీక = ఈశాన్యదిగ్దశము	17 16	,, = ఒక చెట్టు	53 191
సుఫల = దానిము	47 66	,, = కృష్ణతులసి	55 243
,, = పెద్ద నేరేడు	52 185	,, = కపిలగోవు	68 56
సుబ్రహ్మణ్య = కుమారస్వామి	7 118	,, = సువాసన	199 93
సుభగ = ప్రియుడు	206 139	,, = సంపంగి వాసన	200 98
సుభజ్జాన = ఎఱ్ఱమునగ	49 112	,, = చైత్రము, వసంత ద్రువు,	
సుభద్రా = గుమడి	59 340	కపిలగోవు, సువాసన	
సుభిక్ష = ఆత్మ	53 193	గలది, అంగీకరింపఁదగి	
సుభీరుక = బెండి	43 47	నది	264 185
సుమ = పుష్పము	46 35	సురభిచ్ఛద = పెద్ద నేరేడు	52 185
సుమదా = అపస్వరస	15 1	సురవ = ఆశోక వాసన	200 107
సుమన = గోధుమ	127 106	సురవర్త్యున్ = ఆకాశము	17 1
సుమనస్ = పూవు	46 36	సురవలభ = పాన్న	50 139
,, = దేవుడు, ప్రాజ్ఞుడు,		సురశ్రేష్ఠా = బలి	150 61
పూవుమల్లె	264 180	సురసా = పెద్ద నేరేడు	52 185
సుమనా = మచ్చలపు	68 88	,, = ఒక చెట్టు	131 194
సుమానస = ఈ దారుడు	203 53	సురా = మద్యము	139 90
సుముఖి = విష్ణుకాంతి	56 246	సురాచార్య = బృహస్పతి	19 65
సుమేరు = మేరువు	16 23	సురాజన్ = మంచిరాజుకలది	38 91
సుయమా = ప్రియంగువు	50 133	సురాజికా = బలి	150 61
సుర = దేవత	3 4	సురాధిప = ఇంద్రుడు	9 4

పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్.	పంక్తి.
సురామణి=మద్యపారము	140	103	సువృత్త=వర్ణలము	207	164
సురాలయి=మేరువు	16	23	సువేల=చిత్రమాటము	41	4
సురావాస=స్వర్గము	3	1	సుప్రతా=సులభముగా		
సురాష్ట్ర=పచ్చపేసర	126	73	పిరుకఁదగినగోవు	69	97
సురాష్ట్రజా=సువాసనగల			సుషము=సుందరము	212	269
భూమి	42	34	సుషమా=గొప్పశౌభ	171	299
సురాహ్వయ=చేవదారు	50	141	సుషవీ=కాకర	58	326
సురూపా=పెద్దమల్లె	60	368	,, =నలజేల	180	170
సురూపాక=గాడిదవన్నె			సుషి=రంధ్రము	148	4
గుణము	112	203	సుషిక=శైత్యము	195	11
సురోత్తమ=విష్ణువు	4	27	సుషిమ=,,	196	11
సులభ=గృహ్యగ్ని	11	54	సుషిర=ఒకచెట్టు	64	455
సులలిక=ఒక సుంకరజాతి	74	58	,, =వాయులీనవాద్యము	145	280
సులవణా=ఒక గోధుమ	128	119	,, =రంధ్రము	148	4
సులోహ=మంచియుసుము	43	68	,, =రంధ్రము, వాద్య		
సులోహక=ఇత్తడి	43	50	విశేషము	264	179
సువర్చలా=సంజ్ఞాదేవి	18	45	సుషిరచ్చేద=పిలనగ్రోవి	146	253
,, =ఆవినె	126	90	సుషిరా=నలియసు సుగంధ		
సువర్చికా=తూరము	133	258	ద్రవ్యము	181	199
సువర్ణ=బంగారము	42	37	సుషుప్తి=గాఢనిద్ర	99	399
,, =పండ్రెండు ధానక			సుషుమ్న=ఒక నాడి	291	50
ములు	189	81	సుషేణ=కలివెచెట్టు	52	167
,, =పదునాటు మాష			సుషేణి=నలతెగడ	56	276
ములు	190	98	సుషు=మిక్కిలి, ఎక్కువ	287	
సువహా=ఒకచెట్టు	131	195	,, =మంచి, మంచిది	288	2
సువాసక=బూడిదగుమ్మడి	59	341	సుసంస్కృత=బాగుగ సంస్క		
సువాసినీ=పుణ్యస్థి	178	15	రింపఁబడినది	166	18

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
సుసామ=స్పటికము	44	74	సూచన=వాఙ్మించుట, చూచుట,		
సున్నగ్గా=ఒక వంగ	53	208	సూచించుట	272	27
సుహస్ర=సేర్పది	116	297	సూచా=సూది	136	22
సుహిత=సంతుష్టుడు	167	210	,, = సూచన	272	27
,, = ,,	209	198	సూచి=ఒక సంకరజాతి	74	58
సుహృద్=మిత్రుడు	104	5	,, = పుల్కనుడు	79	181
,, = ఒక రాజ్యాంగము	107	86	,, = సూది	136	22
సుహృద్=చెలికత్తె	175	49	,, = ఇనుప మేకు, అడ్డు		
,, = హితుడు	229	39	గడియ	162	95
సుహృదయ=మంచుననున్న			సూచినూత్ర=సూది, దారము	153	27
కలవాడు	202	32	సూచీ=ఇనుప గడియ	162	96
సుహ=ఒక దేశము	37	60	సూచీముఖ=నాగ దండకాస		
సూకర=పంది	65	9	నము	100	428
,, = తెల్లధాన్యము	125	66	సూత=పాదరసము	44	88
సూకరీ=గుజ్జకణ్ణి	162	82	,, = ఒక సంకరజాతి	73	23
సూక్ష్మ=పట్టు	168	244	,, = దేవపూజకుడు	78	153
,, = సన్ననిది	182	219	,, = ఒక సంకరజాతి	78	154
,, = చిన్నది	212	271	,, = సారథి	115	275
,, = నేదాంతము, చిన్నది	238	196	సూతా=దూడ	71	145
,, = కిరణము	270	119	సూతి=హంస	26	12
సూక్ష్మదర్శిన్=సూక్ష్మముగా			సూతికాగ్రహ=పురిటిల్లు	160	40
పరిశీలించువాడు	203	58	సూతిమాస=ప్రసవించు		
సూక్ష్మ=ఒక విష్ణుశక్తి		31	మాసము	174	38
సూచక=నక్క	68	75	సూతాన=తెలివిగల	205	108
,, = ఒక సంకరజాతి	75	79	సూత్ర=జండెము	84	39
,, = సూత్రధారుడు	141	136	,, = దారము	136	21
,, = కొండెగాడు	203	49	,, = ప్రస్తావన	147	243

పదమ్.	పువ్వుమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పువ్వుమ్. పంక్తి.
సూత్ర=దారము, సంక్రమా		సూర్య=సూర్యుడు	17 19
భాషణము	227	సూర్యకాంత=స్ఫటికము	44 73
సూత్రక=అంగీ	116	సూర్యభ్రాతృ=విరావతము	10 24
సూత్రధార=నాటకమును		సూర్యా=విష్ణుక్రాంతి	56 268
నడుపువాడు	141	సూర్యాచన్ద్రమన్=సూర్య	
సూత్రజేషన=పంఠే	136	చంద్రులు	19 58
సూత్రసంక్రమా=కల్లమును		సూర్యారక=ఒక పడమటి	
పట్టుకొనుట	113	దేశము	37 69
సూద=వంటకము	165	సూర్యావర్త=వెలగ	55 248
,, =వంటవాడు	166	సూర్యోధ్=సాయంకాలమున	
సూన=పూవు	46	వచ్చు అతిథి	88 136
,, =పూవు, కూతురు	238	సృకా=జలగ	152 116
సూనా=అంకుశములోని		సృక్వన్=పెలవ	180 175
భాగము	111	సృగ=పెద్దబాణము	117 331
,, =మృదుతాలపు	180	సృగాల=నక్క	68 74
సూనాతటి=వధ్యకాల	139	,, =శోనకము	281 13
సూను=కొడుకు, కూతురు	176	సృగాలకోలి=చిన్న నేరేడు	52 178
సూనృత=అనందము	212	సృగాలవాస్తుక=చక్రవర్తి	
,, =సత్యము	256	కూర	57 307
సూప=వంటకము	165	సృజయా=కారెనుము	65 20
,, =వంటవాడు	166	,, =తొండ	150 59
సూపకార=,,	166	సృజీ=అంకుశము	111 167
సూర=సూర్యుడు	17	సృజీకా=చొంగ	183 240
సూరణ=కంద	62	సృతి=నారి	39 97
సూరి=పండితుడు	102	సృదాప=అగ్ని	10 37
సూరి=లోహవిగ్రహము	137	,, =పెద్దపులి, అగ్ని	245 154
,, =,,	291		

పదము.	పదము.	పదము.	పదము.	పదము.	పదము.
సేవ.	పదము.	పదము.	పదము.	పదము.	పదము.
సేవ=పదము	291	50	సేవ=పదము	197	89
సేవ=పదము	30	99	సేవ=పదము	112	208
సేవ=పదము	19	58	సేవ=పదము	112	212
సేవ=పదము	67	57	సేవ=పదము	67	47
సేవ=పదము	180	187	సేవ=పదము	49	110
సేవ=పదము	146	257	సేవ=పదము	105	33
సేవ=పదము	280	70	సేవ=పదము	264	186
సేవ=పదము	280	79	సేవ=పదము	86	76
సేవ=పదము	155	35	సేవ=పదము	137	24
సేవ=పదము	167	211	సేవ=పదము	258	73
సేవ=పదము	57	309	సేవ=పదము	60	367
సేవ=పదము	176	74	సేవ=పదము	86	75
సేవ=పదము	155	35	సేవ=పదము	123	13
సేవ=పదము	48	82	సేవ=పదము	27	36
సేవ=పదము	154	19	సేవ=పదము	64	462
సేవ=పదము	37	67	సేవ=పదము	132	229
సేవ=పదము	108	109	సేవ=పదము	133	239
సేవ=పదము	7	110	సేవ=పదము	134	283
సేవ=పదము	115	282	సేవ=పదము	140	97
సేవ=పదము	108	115	సేవ=పదము	274	35
సేవ=పదము	115	280	సేవ=పదము	52	169
సేవ=పదము	115	280	సేవ=పదము	59	354
సేవ=పదము	196	13	సేవ=పదము	127	115
సేవ=పదము			సేవ=పదము	190	109
సేవ=పదము			సేవ=పదము	20	72
సేవ=పదము			సేవ=పదము	38	88

పదము.	వృత్తము. పంక్తి.	పదము.	వృత్తము. పంక్తి.
సైకత=విసుకతిన్న	156	66 సోధ్య=కాంటుడు,	
సైతవాహిన్=బాహుద	156	52 తృప్తుడు	208 65
సైతా=	156	52 సోత్వాత=తై అమరనము	168 224
సైధ=పుష్పము	23	163 సోత్వ=సోమయాజి	89 152
సైనిక=యోధుడు	115	280 సోదర=తోబుట్టువు	175 67
,, =రక్షువడు	115	280 సోదర్య=	175 67
సైన్య=కౌటికపు	138	239 సోన్మాద=పిచ్చివాడు	204 81
,, =ప్రాకృతభాషణము	142	144 సోపాక=ఒక సంకరజాతి	75 90
,, =గోత్రము, సింధుదేశపు		,, =మందుప్రేక్షమువాడు	80 212
గుత్తిము, ఉప్పు	264	181 సోపాన=మెట్టు	163 102
సైన్య=సేన	180	109 సోమ=గుమడి	59 338
,, =యోధుడు	115	280 ,, =సోమయాగము	90 367
సైర=ఒక దేశము	88	80 ,, =ఆకాశము, చంద్రుడు	219 132
సైరస్థి=గౌరవముగా పరగృహమున జీవించు విదుషి	75	50 సోమక=సౌమికము	299 16
సైరాభ=మిత్రవర్తము	197	29 సోమప=సోమపానము చేసిన	
సైరిక=దున్నటకు కాడికి		వాడు	89 149
పూయబడిన యెద్దు	69	115 సోమపాన=సోమముత్రాగుట	90 183
సైరిన్య=ఒక సంకరజాతి	81	224 సోమపీఠిన్=సోమము పానము	
,, =ఒక అవధుడు	81	229 చేసినవాడు	89 149
సైరిన్యజాతి=దమ్మలు	81	225 సోమభవా=నరద	156 51
సైరిభ=ఎనుము	65	16 సోమమాన=సోమమును కొలుచుట	299 14
సైరేయక=గోరింట	60	379 సోమయోని=దేశత, బ్రాహ్మణుడు	269 97
సోధ=సహించినవాడు, బాధపడినవాడు	210	230 సోమరసోద్భవ=పాలు	135 290
		సోమరాజిన్=ఒక తీగ	54 216

పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్పము.	పంక్తి.
సోమల=వేడి	196	15	సోమిక=రాత్రిముట్టడి	120	405
సోమవలరీ=సోమలత	57	288	సోభాగి నేయ=సుభగా		
సోమవల్లి=	54	216	పుత్తుడు	176	85
,, =తిప్పతీగ	56	263	సోమనన=జాజివాసన	199	97
సోమాల=మార్దవము	196	7	సోమిక=సోమపాత్ర	91	201
సోమిన్=సోమయాగము	90	167	,, =చాంద్రాయణవ్రత		
సోర=వక్రగమనము	193	23	సుండు	98	253
సోరణ=కారము, తీపి, పులుపు,			సోమికి=దీక్షిగలయాగము	90	174
ఉప్పకలసినది	199	75	సోమేరవ=ఒక దేశము	35	13
సోరావాస=మోంసపువంట			సోమ్య=బుధుండు	19	64
కము	166	175	,, =కృతయాగము	24	182
సోల=శైత్యము	196	12	సోమ్య=సోమయాగము	90	167
,, =కారము, పులుపు,			,, =యూపములో ఒక		
చేదు కలసినది	198	69	భాగము	92	215
సోలిక=శైత్యము	196	12	,, =ఒక వ్రతము	95	289
సోవాల=నల్లనిపొంగరంగు			,, =బ్రాహ్మణుండు, నక్ష		
కలది	197	25	త్రము, బుధుండు,		
సోఖ్య=అనందము	98	377	ఒక సంవత్సరము,		
సోగనిక=గంధకము	42	28	గుండరము, సోమ		
,, =వాసనగలగడ్డి	64	467	దేవతకు సంబంధిం		
,, =తెల్ల కలువ	156	70	చినది	238	195
సోచిక=కుట్టుపనివాండు	136	22	సోమ్యకృచ్ఛ=ఒక వ్రతము	94	284
సోదామనీ=మెఱుపు	25	9	సోమ్యా=రాత్రి	272	30
సోధ=వెండి	43	47	సోరత=మందవాయువు	13	102
,, =మేడ	161	57	సోరభేయ=ఎద్దు	69	105
సోధాత=ఒక సంకరజాతి	72	13	సోరభేయ=ఆవు	68	82
సోనన్ద=ముసలాయుధము	5	49	సోరసా=కొండనేలేడు	52	175

పదమ్.	పృథక్. పంక్తి.	పదమ్.	పృథక్. పంక్తి.
సారామ్ర=కంచు	43 58	స్కంద=పమారస్వామి	7 108
సారామ్ర=ఒకవిషము	150 48	,, =బ్రహ్మ, నదియొడ్డు	219 129
సారామ్ర=సువాసనగలభూమి	42 32	స్కందోల=కైత్యము	196 12
,, =ఆవిసె	127 96	స్కంద=చెట్టుమొదలు	46 29
సారి=శని	20 70	,, =భుజిరన్ను	178 141
సారిక=స్వర్గము	3 2	,, =సయాహము	186 2
సార్వ=సంపత్సరము	24 181	,, =గుంపు	186 10
సావర్చల=తెల్ల ఉప్పు	133 249, 251	స్కందవహ=ఎద్దు	69 104
సావస్తిక=ముఖ్యపురోహి తుండు	106 48	స్కందవాహక=భుజముపై బరువుమోయువాడు	69 112
సావాస=తులసి	55 240	స్కందశాఖా=చెట్టుయొక్క	
సావిద=కంచుకీ	105 44	ముఖ్యమైన కొమ్మ	46 30
సావిద్దల=,,	105 44	స్కందశృంగ=ఎనుము	65 19
సావిష్ట=స్విష్టముకలవాడు	92 224	స్కందాగ్ని=కొఱవి	10 39
సావీర=ఒక దేశము	37 55	స్కందావార=రాజధాని	159 8
,, =,,	44 88	స్కందానిక=భుజమున మోయఁ	
,, =పుల్లగంజి	165 162	బడినది	69 112
,, =రేగుపండు, ఒక దేశము	264 182	స్కన్న=పడినది	209 204
సాశమిక్ధ=ఒకవిధమైన బొంత	290 37	స్థలిత=జాతినది	121 414
సాష్టవ=ఆత్మవిశ్వాసము	121 415	స్తన=చన్నుమొన	69 102
శాహర్ద=ప్రేమ	98 371	,, =చన్నులు	178 135
సాహిత్య=ఆ పత్ర	167 210	స్తనస్తయ=శిశువు	201 4
సాహ్యద=అనురాగము	98 371	స్తనప=,,	201 4
		స్తనయిత్తు=ఉఱుము,	
		మేఘము	268 91

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
స్నాన = చనుమొన	178 136	స్తతి = స్తోత్రము	33 70
స్తనిత = ఉఱుము	25 10	,, = వేదమంత్రము	92 222
స్తన్య = చనుబాలు	135 289	స్తతిపాఠక = స్తోత్రము చేయు	
స్తబక = పూలగుత్తి	46 39	స్తాచు	106 59
స్తబ = గర్వి	202 40	స్తాప = గాలి, యుద్ధము, వత్తు	219 133
స్తబరోమన్ = పంది	65 10	స్తాపపుష్ప = తాజేలు	152 100
స్తబలోచన = తెప్పపాటులేని		స్తేన = దొంగ	140 112
కన్నులుకలది	201 18	స్తేమ = తేను	194 57
స్తబ = మేఁక	70 123	స్తేయ = చోర్యము	140 115
స్తభి = పట్టుదల	289 20	స్తైన్య = ,,	140 115
స్తమ్భ = పొద	45 13	స్తోక = నీటిచుక్క	25 15
,, = చెట్టువిరివి	46 31	,, = కొంచెము	212 271
,, = గడ్డిదుబ్బు, ధాన్యపు		స్తోకక = చాతకపక్షి	28 64
మెన్ను, పొద	128 126	స్తోకపాణు = వెల్లదనము	197 27
స్తమ్భకరి = ధాన్యము	125 63	స్తోత్ర = స్తుతి	33 70
స్తమజ = పట్టివేరు	64 463	,, = వేదమంత్రము	92 222
స్తమ్బేరమ = వీనుగు	109 120	స్తోమ = ఒక మానము	40 121
స్తమ్భి = కంబము, పట్టుదల	219 128	,, = యజ్ఞము	89 164
స్తమ్భి = సముద్రము	155 24	,, = సమూహము	186 2
స్తమ్భిస్ = ,,	155 24	స్త్రాన = గడ్డకట్టినది	166 190
స్తరణ = దర్శపఱచుట	90 181	స్త్రీ = ఆడదుది	173 7
స్తవ = స్తుతి	33 70	,, = చెదపురుగు, స్త్రీ	272 31
స్తిమిత = నిశ్చలము	256 59	,, = ప్రియంగులత	281 9
సుత = స్తుతింపబడినవాడు	209 211	స్త్రీధరిణీ = ముట్టుత	174 30

పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్టమ్. పంక్తి.
ప్రేమం సలక్షణాః ఆదారి		సాణు = శివుఁడు	6 85
వాఁడు	173 6	,, = దుక్క, మొరడు	46 25
ప్రేమియ = ఆశోకవృక్షము	48 80	సాన = ధానుష్కుని ఒక	
ప్రేమభూషణ = మొగలి	63 446	భంగిముము	119 372
ప్రేమాన = చెదలపుట్ట	39 95	,, = వాక్యానములు	145 222
ప్రేమజ్ఞానకృతా = వ్యక్త		,, = నివాససలము, నిలు	
గాలు	173 15	చుండుట	227 71
స్నేహ = స్త్రీసంబంధమైన	210 285	సానిక = సానపరిశీలకుఁడు	105 37
స్వాభ్యాస = ప్రియంకులత	50 133	సానీయ = పట్టణము	159 1
స్వగణా = భూమి	85 1	,, = శైద్ధ్యము	159 4
సజ్జిత = నేలపై పరుండు		సానే = యుక్తము	288 28
సాఁడు	94 263	సాపత్య = కంచుకి	105 45
సపతి = ఆయోగపుఁడు	79 172	,, = ,,	293 90
,, = కంచుకి, యజమానుఁడు,		సాపనీ = ఆగ్నిధివృక్షము	55 260
వద్రంగి, బృహస్పతిని		సాప్య = న్యాసము	124 24
గూర్చి యాగముచేయు		సామన్ = బలము	121 419
వాఁడు	245 160	సాయిన్ = సాయిభావము	142 161
,, = బృహస్పతినిగూర్చి		,, = సిరిమైనది	204 84
యాగముచేయువాఁడు	293 89	సాయిభావ = రత్నాదులు	142 151
సపుట = మిట్టపల్లములు	207 165	సాయక = గ్రామాధ్యక్షుఁడు	105 41
సల = సమతలము	38 83	,, = సిరము	204 84
,, = ,,	292 63	సాల = శివుఁడు	6 89
సలశృక్మాట = గోచారువు	56 282	,, = కంచుగిన్నె	164 122
సలీ = సలము	38 83	సాలా = పాలములోని	
,, = ,,	292 63	భాగము	125 58
సవిర = వృద్ధుఁడు	201 6	సాలిక = మలగంధము	200 113

పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము.	పంక్తి.
సాశీ=గిన్నె	163	110	సూతా=లోకవిగ్రహము,		
సాశీ=నిశ్చలము	206	123	సంభము	223	91
సావిర=వార్ధక్యము	177	107	సూతాకీర్తి=సంభాగము	162	79
సాసక=వీనుఁగు మెడలోని			సూరిన్=వీపుపైమోయు		
సారము	111	173	వాఁడు	69	112
సాటిబుగ్గ	155	26	సూల=పెరుగు	134	278
సాస్త్రమందలి సువా			సాటిసినవాఁడు,		
సనద్రవ్యబింబము	170	295	సాదది	208	167
సాస్త్రి=నిరము	204	84	సామ్యుఁడు, బలిసిన		
సాదల్పలేనిది	207	158	వాఁడు	229	88
సాత్ర=ప్రతిజ్ఞ చేసినవాఁడు	229	39	సూలకాస్తాగ్ని=కొఱవి	10	39
సాతాసన=దండాసనాదులు	101	451	సూలనాస=పంది	65	11
సాతి=ధర్మ నిర్వహణము	124	30	సూలపుష్ప=తూలపుష్ప	297	21
సాతవస	192	3	సూలపుష్పి కా=విష్ణుక్రాంతి	56	269
సాత్పాటు	193	28	సూలమణ్డూక=మూలభండూ		
సాలము, గౌరవము	223	88	కము	301	19
సార=శని	20	71	సూలలత=త్యాగి	205	116
సారగతి=,	20	70	సూలకాటికా=పచ్చడము	169	252
సారజిహ్వ=చేఁప	151	88	సూలహస్త=వీనుఁగుతోండ		
సారప్రేమన్=నిరమైనప్రేమ			మూలో నొక భాగము	109	141
కలవాఁడు	203	51	సూలోచ్చయ=గజముల		
సారా=భూమి	35	3	మధ్యమగమనము, అసం		
సాలపర్ణి	53	200	పూరి	269	96
సుల=గుఁడారము	169	249	సేయ=సభ్యుఁడు	124	25
సూతా=లోహవిగ్రహము	137	43	సేయన్=నిరము	207	158
			సేవ=	207	158

పదము.	పృథ్వి. పం. క్తి.	పదము.	పృథ్వి. పం. క్తి.
శ్చాణ్డయ=పచ్చాక	130 183	స్నేహపాత్ర=నూనెకపయో	
శ్చార=మలదేశము	38 71	గించు తోలుసంచి	163 120
స్పృశిత=తేమగలది	209 213	స్నేహపూర=ఫలకవృక్షము	126 89
స్పృశ=చెమర్చునది	194 64	స్నేహవర=క్రొవ్వు	182 215
స్పృశా=కండరము	182 234	స్నేహు=వీర్యము	182 226
స్పృతక=గృహస్థు	86 80	స్పృష్ట=చంద్రుడు	19 52
స్పృశన=స్పృశము	168 225	స్పృశిత=అదరుట	143 181
,, =స్పృశీయము,		స్పృశ్య=ఉత్తమము	206 127
స్పృశనము	227 71	స్పృశ్య=వాయువు	13 97
స్పృశయ=కండరము	182 234	,, =క మొదలు మ వఱకును	
స్పృశవ=చెట్టునాడి	46 27	గల అక్షరములు	86 71
,, =చెట్టునార	138 66	,, =తాకుట	196 3
,, =కండరము	182 234	,, =తాకుట, బాధ	
స్పృగ=గగ్గిలము	49 106	ఇచ్చుట, తాకుడు	238 191
,, =మిశ్రుడు	107 85	స్పృశన=దానము	92 236
,, =ప్రియమైన	202 36	,, =గాలి, తాకుట,	
స్పృ=వీరభూమి	41 14	ఇచ్చుట	24 177
స్పృష్టికా=నత్రము	133 258	స్పృశానన్దా=అప్పరస	15 1
స్పృత=ప్రవహించునది	210 218	స్పృశ=యౌధము	121 410
స్పృహ=కోడలు	176 72	,, =చారుడు, యౌధము	219 127
స్పృహ=జేముడు	53 194	స్పృశా=పత్నీసన్నహనము	90 177
స్పృహీ=,	53 194	స్పృష్ట=వివరింపబడినది	212 267
స్నేహ=ప్రేమ	98 371	స్పృష్టకా=ఒకచెట్టు	54 233
,, =నూనె, మైనము	134 273	స్పృష్టతా=స్పృష్టాచ్చారణ	85 70
,, =మార్గము	196 1	స్పృహ=కోరిక	97 358
,, =ర్రము, ప్రేమ	238 197	స్ఫటా=పాముపడగ	149 42
స్నేహ=నీరు	274 35	స్ఫటిక=ఒకమణి	44 73

పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.	పదము.	పుస్తకము. పంక్తి.
స్థాతి=అభివృద్ధి	194 66	స్థయ=గర్వము	97 337
స్థార=వికాలము	207 160	స్థయాక=చేము	127 116
స్థిచ్=పిరుదులు	178 129	స్థరము=స్థుడు	5 53
స్థిత=తైత్త్యము	196 13	స్థరాజుశ=గోరు	179 152
స్థుట=వికసించినది	45 17	స్థిత=వికసించినది	45 18
,, =స్పష్టము	212 267	,, =చిలునవ్వు	142 165
,, =,, , వ్యాపించి		,, =,,	290 32
నది, వికసించినది	229 38	స్థుతి=మన్వాదికము	85 75
స్థుటన=బద్దలగుట	195 81	స్థుడ=వేగము	13 109
స్థుటవల్కులీ=జీవస్థిత	56 279	స్థున్ద=చంద్రుడు	19 52
స్థుటిత=బద్దలైనది	38 91	స్థున్దన=రథము	114 247
స్థురణ=అదరుట	194 66	స్థున్దనధ్వని=చక్రధ్వని	31 18
స్థురిత=కన్నదరుట	143 181	స్థున్దనీ=నోటిఊట	183 240
స్థులన=అదరుట	194 66	స్థున్న=ప్రవహించునది	210 218
స్థులిద=నిప్పుకణము	11 61	స్థుమిక=పుట్ట, నీలిచెట్టు	245 150
స్థూరక=తుమ్మ	49 101	స్థూల=బావము	175 64
స్థూరధు=పిడుగు	25 12	స్థూలికా=నుజుదలు	175 56
స్థూటక=వరుపు	183 245	స్థూత=సంచి	164 127
స్థూ=కఱు తెడువంటి యొక		,, =అల్లచబడినది	210 223
యాగసాధనము	91 204	స్థూతి=కుట్టుట	137 24
స్థ=స్థుతిని, భూతకాలమును,		స్థూనా=కిరణము, మొల	
నిషేధమును తెల్పు		త్రాడు	223 90
యము	284 14	స్థూమ=నీరు, చంద్రుడు,	
,, =పాదపూర్తిచేయు		దారము, శుభము, కిరణము	219 121
నది	284 22	స్థూనాక=పెద్దవాక	50 135

పదము.	వృద్ధము. పంక్తి.	పదము.	వృద్ధము. పంక్తి.
సంకిన్ = గోగు	48 90	సువ = హూమసాధనము	91 200
సక్తి = బోధము	163 103	సువా = చాగచెట్టు	54 228
సజ్జా = మూలిక	171 307	సోతన్ = చెవి	180 185
సవ = చెవి	180 185	,, = కాలువ, చెవి, నీరు,	
,, = ఊటు	194 64	ప్రవాహము	227 78
సవణ = ఇందుగు	48 83	సోతస్మిన్ = నది	155 43
సవత్వాజిపాద = చేతులు, కాళ్లు		సోతో = జ్ఞాన = సావీరాంజ	
తేమగానుండుకన్య	87 103	నము	44 83
సవదర్శాభి = చూలుపోయిన		స్వ = తాను, బంధువు, ధనము,	
ఆవు	68 94	స్వకీయము	280 75
సవనీ = నది	155 43	స్వః = స్వర్గము	3 3
సప్త = బ్రహ్మ	3 12	,, = ,,	100 413
సప్తత్వ = బ్రహ్మత్వము	7 95	,, = ,,	284 14
సస్ర = జాతినది	209 204	స్వకులతయ = చేర	151 82
స్రాక్ = నేగముగా	287 1	స్వజ = సుందరము	201 12
స్రావక్రి = ఒకదేశము	36 42	స్వచ్ఛంద = స్వతంత్రము	203 54
సురక్రి = ,,	37 59	స్వజ = ఒకపాము (కొండ	
సుగాసాదన = సుహృదు		చిలువ)	149 39
ఉంచుట	90 178	,, = బోరనపుత్రుడు	176 89
సుగిహ్వా = అగ్ని	10 33	స్వజన = బంధువు	177 101
సుచ్ = హూమసాధనము	91 199	స్వతన్త్ర = స్వతంత్రుడు	203 54
,, = యూగార్థమైన తెడ్డు		స్వతన్త్రవృత్తి = స్వేచ్ఛా	
వంటిసాధనము, పో		వ్యాపారము	193 40
వుటు, ఎండుటు	272 36	స్వదన = భోజనము	167 205
సుత = ప్రవహించునది	210 218		

పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.	పదము.	పుష్కమ. పంక్తి.
స్వధీతి=గొడ్డలి	139 71	స్వరభేద=స్వరములలోని	
,, =అంపము	139 72	భేదములు	143 170
స్వన=ధ్వని	31 1	స్వరాష్ట్రచిహ్న=తనదేశాభి	
,, =చెడ్డధ్వని	205 95	వృద్ధిని కొడుట	105 27
స్వప్న=నిద్ర	99 393	స్వర్ణజ్ఞ=పెనుగాలి	13 104
,, =కల	99 394	స్వరిత=ఒక స్వరము	86 74
స్వప్నజ్ఞ=సోమరి	204 73	స్వరు=యూపములో ఒక	
స్వప్న తిష్ఠ=కారపురువి	198 53	భాగము, పిడుగు	219 128
స్వభావ=ప్రకృతి	192 3	స్వరమౌచన=యూపములో	
స్వభూ=విష్ణువు	4 23	ఒక భాగము	91 212
స్వమనీషికా=ఉపేక్ష	97 348	స్వరూప=యథార్థస్వరూ	
స్వయంవరా=స్వయముగా		పము	192 1
వరు నెన్నుకొను కన్య	173 13	స్వకేణ=సంజ్ఞ	18 45
స్వయమ్=తాను	288 36	స్వర్గ=స్వర్గము	3 1
స్వయమ్భూ=బ్రహ్మ	3 15	స్వర్జ=నత్రము	133 258
స్వర్=స్వర్గము	3 3	స్వర్జికా=,,	133 258
స్వర=స్తవస్వరములు	145 220	స్వర్గ=బంగారము	42 35
,, =గాత్రధ్వని, వాద్య		,, =కొబ్బరి	63 442
ధ్వని	146 264	స్వర్గకార=కమసాలి	137 31
,, =అచ్చులు, ఉదాత్తా		స్వర్గచూడ=పాలపిట్ట	23 57
దులు, షడ్జాది సప్త		స్వర్గదీప=ఒకదీవి	36 38
స్వరములు, జంతు		స్వర్గరాగ=తెల్లతామర	301 22
ధ్వని	219 126	స్వర్గరాజ=,,	157 81
స్వరకము=గొంతుకను వడ		స్వర్గరీతి=కంచు	43 52
కించుట	143 170	స్వర్గశక్తికా=అభక్తము	42 42

పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
స్వర్ణాద్రి=మేరువు	16 23	స్వాదు=మధురము, రుచ్యము	229 37
స్వర్ణదీ=మందాకిని	16 26	,, =నీరు మొదలై నది	274 36
స్వర్ణాభసు=రాహువు	20 72	స్వాదుకట్టక=వికంకతవృక్షము,	
స్వర్వాపీ=గంగ	156 48	చేను	269 110
స్వర్వేశ్వర్య=అపరస	15 2	స్వాదుగన్ధా=ఎఱ్ఱమునగ	49 113
స్వల్పదేహో=మరుగుజ్జుకన్య	87 101	స్వాదుతిక్తకపాయ=తీపి,	
స్వల్పఫలా=పొట్ల	58 319	వగరు, చేదుకలసినది	198 66
స్వసర=సోదరుడు	175 61	స్వాదుముస్తా=తీగపాచి	158 96
స్వసూ=భూమి	35 7	స్వాదురసా=ద్రాక్ష	271 18
స్వస్థ=సోదరి	175 52	స్వాద్య=కారము, ఉప్పుకలిసి	
స్వస్కన్ద=దాస్యవిముక్తఁడు	136 8	నది	198 59
స్వస్తర=పఱచినగడ్డి	128 131	స్వాద్వల్లతిక్తతువర=తీపి, పులు	
స్వస్తి=స్వాగతమును, పుణ్య		పు, చేదు, వగరుకలసినది	198 78
మును, కుభమును, ఆశీస్సు		స్వాదీప్తి=ద్రాక్ష	60 361
ను తెల్పు అవ్యయము	286 58	స్వాధ్యాయ=వేదము	245 165
స్వస్తిక=ఒక పక్షి	28 56	స్వాన=ఒక గంధర్వజాతి	15 21
,, =ఒక ఆకుకూర	57 298	,, =ధ్వని	31 1
,, =ఒక ఆసనము	101 447	స్వాస్త=మనస్సు	97 345
,, =ఒక భవనము	161 60	స్వాప=నిద్ర	99 393
,, =ఒక శిరోభూషణము	169 271	,, =పరుండుట	172 334
స్వస్థయన=పూర్ణ కుంభము	87 115	స్వాపతేయ=ధనము	129 145
స్వస్త్రియ=మేనల్లుడు	176 82	స్వామిన్=కుమారస్వామి	7 111
స్వాతీ=ఒక నక్షత్రము	20 79	,, =విష్ణుగుప్తఁడు	96 318
స్వాదు=మాధుర్యము, మధు		,, =ఒక రాజ్యాంగము	104 5
రము	198 50		

పదము.	పుష్పము. పంక్తి.	పదము.	పుష్పము. పంక్తి.
స్వామిన్ = నాటకములో రాజు		హంస = గుఱ్ఱము, సూర్యుడు,	
పుత్రుడు 144	209	శివుడు, విష్ణువు,	
,, = యజమానుడు 205	116	హంస, రాజు, ఆత్మ,	
,, = సుబ్రహ్మణ్యుడు,		తెల్లయెద్దు, సన్నాసి 219	135
యజమానుడు 237	188	,, = వెండి 281	12
స్వామినీ = వివాహిత యగు		హంసక = పాదాభరణము 170	288
రాణి 106	63	హంసకాంతా = ఆడుహంస 26	16
,, = నాటకములో రాణి 144	206	హంసకాలీసుత = దున్న 65	20
స్వరాజ్ = ఇంద్రుడు 9	8	హంసచ్ఛత్ర = సాంటి 129	151
స్వాస్థ్య = ఆరోగ్యము 184	284	హంసపద = పదునాఱు మాషములు 190	99
స్వాహ = అగ్ని భార్య 10	38	హంసపాద = పాదరసము 44	89
స్వీత్ = ప్రశ్నను, సందేహమును		హంసవాహన = బ్రహ్మ 3	16
తెల్పు అవ్యయము 284	11	హంససాచి = చిన్న హంస 26	17
స్వేద = చెమట 142	162	హక్కార = పిలుచుట 33	61
స్వేదచూషక = చిన్న గాలి 13	103	హజ్జానాటకములో చెలికత్తె 144	216
స్వేదజ = పేలు మున్నగునవి 173	3	హట్ట = అంగడిపీఠి 161	69
స్వేదనీ = ఇనుపసిబ్బి 163	112	హట్టవిలాసినీ = శంఖసఖము 131	201
స్వైర = స్వేచ్ఛకల, మెల్లని 229	40	హట్టవేత్తలీ = అంగళ్ల వరుస 161	70
స్వైరిణీ = జారిణి 173	18	హత = హింస 121	417
స్వైరిన్ = స్వతంత్రుడు 203	54	,, = పాచి 157	92
హ = పునఃప్రారంభమును, ప్రసి		,, = బలాత్కారము,	
ద్ధిని తెల్పు అవ్యయము 284	16	ప్రక్కనుండి శత్రు	
,, = పాదపూరకము 284	22	పును ముట్టడించుట 219	136
హంస = అంచ 26	10		
,, = తీగగరిక 61	400		

పదమ.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ.	పుస్తకం. పంక్తి.
హృదిక=ఒక సంకరజాతి	78 96	హరక=మడతకత్తి	117 324
హృదక=హృదక	146 268	హరణ=సంపంగి	51 163
హృదా=నాటకములోని దాని	144 210	,, =ఘానుష్కాని భంగి	
హతక=పిరికివాడు	116 294	,, =మయు	120 385
,, =నిందితుడు	206 184	,, =చేష్ట	144 195
హతా=నింద్యునిగుకన్య	87 99	,, =బాహువు	178 142
హనన=తెక్కించుట	189 71	,, =చేయుట, ఆడుట,	
హను=ఒక సంకరజాతి	74 67	ఆత్మరక్షణము, తీసి	
,, =శంఖనఖము	131 201	కొనుట, కాగిచల్లా	
,, =దోడ	180 180	రిననీరు, ప్రయాణము,	
హస్త=వాక్యారంభము, దయ,		అరణము	253 78
ఆనందము, విత్తిడులను		హరణి=కాలువ	155 41
తెల్పు ఆవ్యయము	286 60	హరశేఖరా=ఱంగ	156 48
,, =సంబోధనము	287 4	హరాద్రి=తైలాసము	41 9
హస్తకార=పదునాఱు కబళి		హరానత=రావణుడు	12 83
ములు	84 30	హరాహ్వయ=రుద్రాక్ష	51 159
హస్త=ఖాళీచేయఁబడినది	210 226	హరి=విష్ణువు	4 29
హయ=గుఱ్ఱము	111 179	,, =సింహము	65 8
హయన=పైకప్పుగలరథము	114 253	,, =కోతి	68 78
హయపుచ్చి=కారుమీనుము	53 213	,, =ఒక సంకరజాతి	74 58
హయకెరన్=హయగ్రీవుడు	5 60	,, =పుల్కనుడు	79 178
హర=రుద్రుడు, అగ్ని,		,, =పచ్చగుఱ్ఱము	112 207
గాడిద	219 134	,, =ఒక పెసర	126 71
		,, =పాము	148 11

దద.	పృష్టపద, పంక్తి.	పదద.	పృష్టపద, పంక్తి.
హరి=విష్ణువు, చంద్రుడు, ఇంద్రుడు, వాయు వు, సూర్యుడు, య ముడు, గుఱము, కిర ణము, చిలుక, అగ్ని, కోతి, కప్ప, పాము, సింహము, కపిల వరము 288	199	హరిత=ఆకుపసుపురంగు హరితాల=హరిదళము హరితాలికా=ఒకగడ్డి హరిదత్త=సూర్యుడు హరిద్రా=పసుపు హరిద్రారాగక=దృఢాను రాగములేనివాడు 208	197 44 42 26 64 464 18 22 62 421 51
హరికేళియ=వంగదేశము 37	62	హరిద్విష్=రాక్షసుడు 15	19
హరిచంద్ర=ఒకదేశవృక్షము 16	28	హరినజి=నీలము 44	76
,, =పచ్చచందనము 182	226	హరిపర్ణి=ముల్లంగి 57	309
,, =ఒకదేశవృక్షము, పచ్చచందనము 279		హరిప్రయ=సుదృఢము 271	20
హరిణ=జింక 66	54	హరిమన్=మృతి, వ్యాధి 246	168
,, =ఒకరంగు 197	24	హరిమన్ద=పచ్చపెగలు 126	73
హరిణి=బంగారువిగ్రహము 137	23	హరిమన్ద=నలపెగలు 126	74
,, =ఆకుపచ్చచాయగల యవతి, తెల్లచాయ గలస్త్రీ, బంగారుప్ర తిమి, అడుజింక 249	43	హరియా=పచ్చగుఱము 112	207
హరిత్=దిక్కు 17		హరియామన్=బ్రహ్మ, ఇం దుడు 269	97
,, =ఆకుపసుపురంగు 197		హరియాచన=దేగ 27	43
,, =దిక్కు, తృణము 238	59	హరికత్=ఇంద్రుడు 9	6
హరిత=సింహము 65	4	హరివర్ = ఒకదేశము 35	12
,, =పెసలు 126	44	హరివాళిక=తోడిమిరియము 130	90
,, =ఆకుమార 166	202	హరివాహన=ఇంద్రుడు 9	7
,, =చిత్రవర్ణము 197	3	హరిహయ=,, 9	5
	71	హరితక=కరకచెట్టు 292	76
	179	హరితకీ=కరక్కాయ 46	42
	41	,, =కరకచెట్టు 59	355
		,, =,, 292	76

పదమ్.	పుష్పమ్. సం. క్రి.	పదమ్.	పుష్పమ్. :
హరేణు=ఒక సుంగధ		హలీమక=కదంబము	50
ద్రవ్యము	130	,, =తేకు	51
,, = ,,	291	హలురాహ=ఒకగుట్టము	112
హరేణుక=,,	126	హల్య=దున్నినభూమి	124
హర్ష=మృతి, రతి	219	హల్యా=నాగళ్లు	187
హర్ష=మేడ	161	హవ=అగ్ని	10
హర్షత్వ=కుబేరుఁడు, సింహము	246	,, =ఆహ్వానము	33
హర్ష=ఆనందము	98	,, =ఆజ్ఞ, పిలుపు, యాగము	219
హర్షజ=వీర్యము	182	హవన=అగ్ని	10
హర్షమాణ=ఆనందముకల	203	,, =హోమము	88
హర్షవేణుక=ఉత్సవము	88	హవనీ=హోమసాధనము	91
హర్షల=బుధుఁడు	19	,, =హోమవేదిక	82
,, =జింక, అనుర వ్రుఁడు	264	హవిత్రీ= ,,	92
హర్షలా=మీసముగలకన్య	87	హవిత్రాన=నెత్తి చెట్టు	52
హల=నాగలి	125	హవిత్రజ్ఞ=ఒకయాగము	89
హలభూతి=ఒక ముని	95	హవిశ్శాలా=యాగశాల	160
హలా=నాటకములోని చెలి		హవిన=నేయి	134
కత్తె	144	,, =హోమద్రవ్యము, నేయి, నీరు	227
హలాభ=పంచకల్యాణి		హవ్యయోని=దేవత	3
గుట్టము	112	హవ్యవాహన=అగ్ని	10
హలాయుధ=బలరాముఁడు	4	,, =దైవాగ్ని	10
హలాహల=విషము	150	,, =ఒక అగ్ని	11
హలిన్=బలరాముఁడు	4	హస=నవ్వు	99
హలీత్వ=చిన్న సింహము	65	హసన=,,	99
హలీమ=మొగలి	63	హసనీ=కుంపటి	163

పదము.	వృద్ధము, సం. క్రి.	పదము.	వృద్ధము, సం. క్రి.
హస్తస్థి=కుంపటి	163 109	హస్తీకర్ణదల=తీగమోదుగు	47 58
హస్తిత=నవ్వు	142 166	హస్తికోలి=పెద్దరేగు	52 176
హస్త=ఒకనక్షత్రము	20 86	హస్తిఘోష=పెద్దవీర	58 324
,, =ఇరువది నాలుగు అంగు		హస్తిచార=ఒక ఆయుధము	118 340
శములు	39 107	హస్తిన్=వీనుగు	109 119
,, =చేయి	179 146	,, =ఉత్తరశ్రేణి ఇల్లు	281 10
హస్తకోహలి=కంకణధారణ	87 118	హస్తి నాపుర=ఒక నగరము	159 15
హస్తఘ్న=కొత్తెము	116 310	హస్తిసీ=	159 15
హస్తత్రయ=దేబ్బది రెండు		హస్తిపక=మావటిఁడు	111 175
అంగుళములు	39 113	హస్తిపరిసీ=పెద్దగుమ్మడి	59 342
హస్తద్వయ=నలువదియై నిమిది		హస్తిపాదికా=మృతసంజీ	
అంగుళములు	39 113	వని	180 186
హస్తపర్ణ=ఆముదపు చెట్టు	50 128	హస్తిపిప్పలీ=వీనుగుపిప్పలి	129 155
హస్తబిమ్బ=చేతితో సుగంధ		హస్తిపూరణీ=ఒకతీగ	57 298
ద్రవ్యము అలదుకొనుట	170 295	హస్తిప్రియా=	53 191
హస్తలేపన=చేతికి పూసికొను		హస్తిమకర=వీనుగు మొసలి	152 103
సుగంధద్రవ్యము	88 119	హస్తిమల్ల=ఇంద్రుని వీనుగు	269 98
హస్తవారణ=చేతితో దెబ్బ		హస్తిముఖ=గోపురము	160 29
కొనుకొనుట	167 209	హస్తిరాజ=వి నాయకుఁడు	7 106
హస్తసూత్ర=కంకణము	87 118	హస్తివాత్సిజన=వీనుగువంగ	53 206
హస్తావాహ=బాణగ్రహ		హస్తస్య=హస్తసంబంధి	210 234
ణము	119 377	హస్త్యాకోహ=మావటిఁడు	111 175
హస్తికోక్కుటక=వీనుగు		హహాల=చైత్ర్యదేశము	38 72
దోస	58 329	హ=అశ్రురము, ఒత్తిడి విచా	
హస్తికర్ణ=చిన్న డాలు	120 396	రము, బాధతమ తెల్పు	
,, =సంచి	169 258	అవ్యయము	284 16

పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పృష్ఠమ్. పంక్తి.
హాటక=బంగారము	42 40	హావ=ఒక శృంగారచేష్ట	143 184
,, =బల్లెము	117 380	,, = ,,	148 198
హాత్కృత=హాతుఆనుట	31 15	హాస=నవ్వు	99 388
హాన=విడుచుట	195 79	,, =ఒక సాయిభావము	142 151
హాయన=ధాన్యభేదము	125 68	,, =నవ్వు	142 165
,, = ,, , సంవత్సరము,		హాసనిక=తోడి ఆటగాడు	105 34
కిరణము	246 167	హాసికా=నవ్వు	99 388
హార=సరము	170 275	హాసిక=ఏనుగులగుంపు	186 19
,, =నూటయొనిమిదిపేటల		హాస్తిసపుర=హాస్తిసా	
ముత్యాలహారము	170 277	పురము	159 15
హారఫల=విడుపేటలహారము	170 279	హాస్య=నవ్వు	99 388
హారధూరా=ద్రాక్ష	60 362	,, =ఒక సాయిభావము	142 149
హారిత=పిల్లవాయువు	13 103	,, =ఒకరసము	142 154
హారితా=జాతిభిన్నముగు		హి=కారణమును, నిశ్చయ	
కన్య	87 97	మును తెల్పు అవ్యయము	284 17
హారిద్ర=జింకలరోగము	184 271	,, =పాదపూరకము	284 22
,, =పచ్చన	196 22	హింసన=శత్రువు	107 81
హారిన్=సుందరము	212 270	హింసా=వధ	121 430
హారీ=అపహదగలకన్య	87 96	,, =దొంగతనము, వధ	233 98
హారీత=పావురము	29 80	హింసాకర్షన్=ఆభిచారికము	92 223
హార్ద=ప్రేమ	98 371	హింసారు=పులి	65 5
హార్ద్యా=చందనము	132 227	హింస్ర=హింసించుమృగము	71 146
హాలక=గుఱ్ఱము	112 206	,, =మోసగాడు	204 84
హాలా=మద్యము	139 90	హింస్రా=కేఱు	52 178
హాలాహాల=బచ్చలిపాము	150 58	హిక్కా=గుడ్లగూబ	27 42
హాలిక=కాడికికట్టబడినది	69 115	,, =ఎక్కిలి	183 253
హాలీ=మరదలు	175 56	హిక్కికా= ,,	183 262

పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.	పదమ్.	పుష్పమ్. పంక్తి.
హిజ్జు=ఇంగువ	132 262	హిమారి=ఆగ్ని, నూరుద్రుడు	246 166
హిజ్జుదీ=వంగ	53 207	హిరణ్మయ=ఒక ద్వీపము	35 17
హిజ్జునిర్యాస=వేఁప, ఇంగువ		హిరణ్య=వెండి, బంగారు	129 148
హాలు	269 111	,, =బంగారము, ధనము,	
హిజ్జుల=ఒక రసాయనము	44 88	వెండి బంగారునాణె	
,, =	44 89	ములు	253 77
హిజ్జులు=పెద్దవంగ	53 204	హిరణ్యకశిపుద్వివత్=నర	
హిజ్జిర=ఏనుగు కాలి		సింహుడు	4 86
గొలుసు	111 170	హిరణ్యగర్భ=బ్రహ్మ	3 13
హిజ్జీకాస్త=శివుడు	6 88	హిరణ్యనాభ=మెనాకుడు	41 7
హిత=ఆత్మడు	107 85	హిరణ్యబాహు=శోణానది,	
,, =విశ్వసనీయుడు,		శివుడు	269 112
ముద్దాయి	209 207	హిరణ్యలేతన=ఆగ్ని	10 31
హిస్తాల=ఈత చెట్టు	63 439	హిరణ్యరథా=నది	155 44
హిమ్=భేదమును, కారణమును		హిరుక్=తప్ప, సమీపము	286 59
తెల్పునది	284 17	,, =తప్ప, లేక	287 8
హిమ్=మంచు	25 17	,, =సమీపము	288 29
,, =కైత్రము	196 13	హి=ఆశ్చర్యమును తెల్పునది	288 32
హిమజా=కచోరము	61 405	హిన=నాగ కేసరము	51 164
హిమద్యుతి=చంద్రుడు	19 47	,, =నీచము	202 43
హిమవత్=హిమాలయము	41 8	,, =విడువఁబడినది	209 202
హిమనాలుకా=కర్పూరము	131 209	,, =త్యక్తము, నింద్యము	229 40
హిమసంహతి=మంచుగడ్డ	25 18	హినవర్ణ=నిమ్మజాతి	72 5
హిమా=పార్వతి	8 118	హిర=పాము, శివుడు,	
హిమాచల=హిమాలయము	41 8	సింహము	219 138
హిమానిల=ఈ తరపుగాలి	13 108	హిరక=మాణిక్యము	44 78
హిమానీ=మంచుగడ్డ	25 18	హుడుక్కు=ఘక్కు	146 268

పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.	పదమ్.	పుస్తకం. పంక్తి.
హుడుక్కహిక్కా=హక్కా		హృణీయా=నింద	99 385
ధ్వని	31 21	హృద్=మనస్సు	97 345
హుణ=విష్టువు	4 22	,, =రోము	178 135
హుణ=పులి	65 6	,, =గుండె	182 227
హుతేభుగ్వ్రతిన్=ఘృత		హృదయ=రోము	178 135
భుక్కు	299 21	,, =గుండె	182 227
హుతాశన=అగ్ని	10 31	,, =మనస్సు	253 76
హుతి=హోమము	88 138	హృదయాలు=సహృద	
,, = ,,	90 179	యుడు	202 32
హుమ్=సంబోధనను, బెదరిం		హృద్య=చెలగ	47 64
చుటను తెల్పునది	284 18	,, =పెరుగు	134 277
హురిష్టక=ఒక సంకరజాతి	75 87	,, =మద్యము	140 96
హురుట్టక=అంకుశము	111 169	,, =ప్రియము	209 191
హురుష్కర=యవనదేశము	37 47	,, =మనోహరము	212 269
హుల=రెండు ప్రక్కల వాడి		,, =మనోహరము, పెరుగు,	
గలక తి	118 335	చిత్రము, ప్రియము,	
హులమాత్రీకా=బాహు	117 327	అంగీకారము, మనో	
హులిడ=ఒక దేశము	38 78	నిర్ణీతము	238 200
హులిహులీ=పెండ్లిపాట	87 114	హృద్యగన=చిన్న జీలకఱ్ఱ	130 168
హులు=పొట్టెలు	70 127	హృద్యా=పిఱ్ఱపాపాణము	41 22
హుష్టత=ఒక కత్తి	117 323	,, =ఆడుమేక	70 125
హూతి=ఆహ్వానము	33 60	,, =మృతసంజీవని	130 187
హూమ్=విమర్శ, వాదము		హృద్యాంశు=చంద్రుడు	19 51
లను తెల్పునది	284 18	హృల్లేఖ=ఆతురత	97 357
హృచ్చయ=మంత్ర ఘండు	5 57	హృషిత=సంతుష్టుడు, చకి	
,, =జల రాగ్ని	10 41	తుడు, ఆ శబ్దర్య పడిన	
హృణీయా=నింద	99 385	వాడు	276 26

పదము.	పుష్కము.	పంక్తి.	పదము.	పుష్కము.	పంక్తి.
హృషీక=ఇంద్రియము	99	405	హేమపుష్ప=అశోకపుష్పము	48	81
హృషీకేశ=విష్ణువు	3	21	,, =సంపంగి	51	162
హృష్ట=సంతుష్టము	209	198	హేమపుష్పికా=పచ్చమల్ల	69	364
,, = ,, , ఆశ్చర్యపడిన			హేమప్రతిమా=బంగారు		
వాఁడు, చకితుఁడు	276	26	బొమ్మ	137	43
హృష్టి=సంతుష్టి	98	376	హేమమాష=బియ్యపుగింజ		
హే=సంబోధనను తెల్పుఅవ్య			యెత్తు	189	9
యము	287	4	హేమా=ధూమి	35	5
హేక్కా=ఎక్కిలి	188	253	హేరపు=దున్న	65	17
హేతి=ఆయుధము	117	314	,, =బొబ్బగలవాఁడు	246	168
,, =మంట (బ్వాల) కిర			హేరుక=పాపండులు	102	477
ణము, ఆయుధము	223	92	హేలక=పది హోథములు	191	123
హేతు=ఘనమూలము, వర్గ			హేలా=ఒక శృంగారచేష్ట		
మూలము	189	73	నింద	223	92
,, =కారణము, వ్యాపా			హేలి=పెండ్లియూరేగింపు	87	113
రము, జన	219	187	,, =కొంగిలింత, నూ		
హేమకరక=బంగారుబరిణి	163	115	ర్యుఁడు	219	138
హేమకుద్య=ఒక దీప్తము	36	37	హేషా=సకిలింపు	31	12
హేమఘ్న=నీసము	43	59	హే=సంబోధనవాచకము	287	4
హేమఘ్న=పసుపు	62	421	హేమకూట=హేమకూట		
హేమజ=తగరము	43	63	దేశము	35	12
హేమదుగ్ధక=అత్తి	47	55	హేమవత=భారతవర్షము	35	11
హేమధారణ=ఎనిమిది పల			హేమవతీ=గంగ, గౌరి, ఒక		
ములు	191	118	మొక్క	271	21
హేమన్=బంగారము	42	89	హేయజ్జవీన=సద్యోఘ్న		
,, = ,, , జీతము	227	74	తము	134	276
హేమన్త=ఒక ఋతువు	24	173	హోథ=పది ద్వావ్యచితములు	191	123

పదమ్.	వృత్తమ్. పం కి.	పదమ్.	వృత్తమ్.
హోత్వ=యాగమున బుద్ధి		హ్రస్వ=పొట్టిది	207
కు	89	,, =యముఁడు, పొట్టిది,	
హోత్త=హోమము	88	చిన్నది, మరుగుజ్జ	238
హోత్వన్=హోమయాజి	89	హ్రస్వగజేభుక=చిలు	
హోమ=హోమము	88	గోధుమ	128
హోమకాష్ఠీ=నిప్పుఁడొందు		హ్రస్వనిర్వంశక=చిన్న	
గొట్టము	90	కత్తి	117
హోమధూమ=హోమపుపొగ	90	హ్రద=ధ్వని	31
హోమధేను=యజ్ఞధేనువు	90	హ్రదిశి=నది	155
హోమభస్మన్=హోమపు		,, =వజ్రము, మెలుపు	249
బూది	90	హ్రదుని=ఊలుము	25
హోమయూప=యూపస్థం		హ్రీ=సిగ్గు	99
భము	91	హ్రీక=మంగిస, సిగ్గుగల	238
హోమేనన=సమిధ	91	హ్రీణ=సిగ్గుగల	205
హోరా=రాశిలోసగభాగము	21	హ్రీత=,,	205
హోల=ఒకదేశము	37	హ్రేష=సకలింపు	31
హ్యః=నిన్న	287	హ్రద=సంతోషము	98
హ్యస్తన=నిన్నటిది	208	హ్రదిశి=మంచునిచ్చు నూర్య	
హ్రద=పొట్టలు	70	,, =మడుగు	154
,, =మడుగు	154	9	

సంస్కృత గ్రంథములు

—౧౧ కౌవ్యములు—

	ప్రతి 1-కి రూ. అ.
ముతుసంహారము, సాంధ్ర టీక	... 1 0
కవిరాక్షసీయము, ద్వ్యరి కావ్యము, టీక	... 1 0
భావారసంభవము, సవ్యాఖ్యానము	... 1 12
,, ఆంధ్ర టీకాతాత్పర్యసహితము	... 8 0
కాదంబరి	... 4 0
గీతగోవిందము, (అష్టపది) సాంధ్ర టీక	... 2 8
దశమహారచరిత్రము	... 1 8
నీతిశాస్త్రము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	... 0 4
నైషధము, సవ్యాఖ్యానము, 6 సర్గాలు	... 2 8
పుష్పబాణవిలాసము, సటీక	... 0 12
పంచబాణవిజయము, చక్కనికూర్పు	... 0 12
సంస్కృత (నాగరిలిపి) బాలశిక్ష, తెనుగు అర్థము	... 0 6
,, ఇంగ్లీషు అర్థము	... 0 5
,, ద్రావిడ అర్థము	... 0 5
హిందూచరిత్ర, సటీక	... 1 0
భర్తృహరిసుభాషితము, తాత్పర్యము	... 2 0
భర్తృహరి, వ్యాఖ్యానప్రతిపదాంధ్ర టీకాపద్యతాత్పర్యసహితము	5 0
భాషామంజరి, సటీక	... 0 10
భారవి (కిరాతార్జునీయము) సవ్యాఖ్యానము, 6 సర్గాలు	... 1 8
భారవి, ఆంధ్ర టీకాతాత్పర్యవ్యాఖ్యానసహితము, 6 సర్గాలు	... 3 0
భోజచరిత్ర, ఆంధ్ర టీకాతాత్పర్యము	... 3 0

ప్రతి 1-కి రూ. అ.

మణిమంజరీ భేదిని, రామయోగీంద్ర విరచితము	...	0 12
మేఘసందేశము, సవ్యాఖ్యానము	...	0 12
,, ఆంధ్రటీకాతాత్పర్యసహితము	...	1 12
మాఘము, సవ్యాఖ్యానము, 6 సర్గలు	...	2 8
,, 8 సర్గలు, సంస్కృత ఆంధ్రటీకాసహితము	...	5 0
రఘువంశము, 10 సర్గలు, సవ్యాఖ్యానము	...	2 8
,, 6 సర్గలు, సటిక	...	8
వసంతతిలకభాణము, చక్కనిహర్షము	...	0 8
విక్రమార్కచరిత్రము, సటిక	...	2 0
శివకంఠమాలిక, సటిక	...	0 4
సీతాపరిణయశ్లోకవ్యాఖ్యా	...	0 4
నూర్యశతకము, ఆంధ్రపద్యలఘుటీకాసహితము	...	0 8
హంససందేశము, సవ్యాఖ్యానము	...	0 6
హితోపదేశము (సంస్కృతము)	...	1 8

— త నా ట క ము లు —

ఉత్తరరామచరిత్రము, సవ్యాఖ్యానము	...	2 8
ప్రహసనము, కాళిదాసకృతము	...	0 4
కావంతలనాటకము, సవ్యాఖ్యానము	...	4 0

— చ ం పు ట్ట లు —

భారతచంపు, సవ్యాఖ్యానము	...	3 0
రామాయణచంపు, సవ్యాఖ్యానము	...	3 8
విశ్వగుణాదర్శచంపు	...	2 8

వావిళ్ల రామస్వామికృష్ణులు అండ్ సన్స్,

పోస్టుబాక్సు 1372.

292, ఎన్.పి. రోడ్, చెన్నై-1.

